

VALTIOT ja TERRORISMI

Katsaus propagandan luomien kulissien taakse

Päivitetty pdf-versio, 2013

Painettu kirja julkaistu alunperin Multikustannuksen Erottaja-sarjassa v. 2008

© Hannu Yli-Karjanmaa

Esipuhe.....	4
Helsingissä 1.8.2008 Hannu Yli-Karjanmaa.....	5
Johdanto.....	7
Salaliitto – kielletty ajatus?.....	10
Terrorismin määritelmistä ja lajeista	19
Valtiollinen terrorismi.....	23
Psykologinen sodankäynti	24
Vastavallankumouksellinen sodankäynti	28
Vallan olemuksesta.....	35
Oikeutus sodalle.....	39
RMS Lusitanian upottaminen.....	39
Pearl Harbor	41
Tonkininlahti	44
Keskoskaappihuijaus	44
Terrorismin uhkakuva.....	46
Pelottelu terrorismilla.....	49
Uuskonservatiivien aatemaailma.....	55
”Terrorismin vastainen sodan” taustaa	57
Terrorismi ja joukkotuhoaseet	62
Terrorismi ja huumekauppa.....	67
Median rooli.....	70
Islamistitaistelijat valtioitten apuvoimana	80

Balkan	81
Filippiinit	83
Indonesia.....	84
Algeria.....	89
Entinen Neuvostoliitto.....	90
Venäjän ja Tšetšenian konflikti	91
Operaatio Seuraaja	93
Tapaaminen Etelä-Ranskassa ja Dagestanin tapahtumat 1999	94
Operaatio Myrsky Moskovassa ja kerrostaloräjäytykset	96
Rjazanin viides pommi.....	98
”Terrorismin vastainen operaatio” Tšetšeniassa	100
Sota Libyaa vastaan	106
Yhdysvaltojen ja Libyan suhteista	106
Yvonne Fletcherin ampuminen.....	107
La Belle -diskon pommi	108
Lockerbie.....	110
Kylmän sodan aikainen terrorismi Länsi-Euroopassa	121
Salainen sodankäynti vasemmistoa vastaan Italiassa	124
Jännitteen strategia	127
Propaganda Due, P2	130
Punaiset prikaatit	132
Aldo Moron kidnappaus ja murha	134
Punainen armeijakunta RAF	137
Pohjois-Irlanti	139
Irak	143
Terrorismi Yhdysvalloissa	146
WTC 1993	147
Oklahoma Cityn pommi-isku	153
Yksi vai useampia pommeja?	154
Hoppy Heidelberg ja suuri valamiehistö.....	160
Craig Robertsin rikostutkinta.....	161
Epäilyttäviä kuolemia	164
Viranomaisilla oli etukäteistietoa.....	165
Oklahoma Cityn pommi-iskun tutkintakomitea	167
Syyskuun 11. 2001	169
George W. Bushin presidenttikauden alku	169
Terrori-isku vai coup d'état	170
Pernaruttokirjeet	177
Väitetyistä kaappareista	179
Väitettyjen kaappaajien valmentautuminen iskuihin	183
Ilmaoperaatio	188
Viralliset selitykset ilmapuolustuksen epäonnistumiselle.....	192
NORAD:n 18. syyskuuta julkaistu kronologia	193
9/11-komission versio	194
Oliko 9/11-komissio riippumaton?	198
World Trade Centerin tuhoutuminen	203
WTC:n tuhon selitysyrietykset	208
Kevin Ryanin kritiikki NIST:n tutkintaa kohtaan	213
WTC:n tuhoutumisen riippumaton tutkinta.....	217
Mitä silminnäkijät ovat kertoneet räjähdyksistä?	218

WTC:n tuhoutuessa havaitut ilmiöt	224
Sortumisen tavaton nopeus	224
WTC-syndrooma.....	232
Miten WTC:n tornit tuhottiin?	234
World Trade Center 7	237
Isku Pentagoniin.....	240
Lento 93	246
Tiekartta syyskuun yhdenteentoista	248
Operaatio Northwoods.....	249
Syyskuun 11:n sotaharjoitukset	252
Ptech	263
9/11 strategisena informaatio-operaationa	264
Kuka hyötyi syyskuun 11:n terrori-iskuista?	266
Sotilasalan vallankumous	271
Madrid 2004	273
Lontoo 7/7	277
Nimetyistä terroristeista	280
Terrorismin vastaiset harjoitukset Lontoossa.....	283
Lontoon iskujen yksityiskohtia	285
Haroon Rashid Aswat	288
21.7. ja Jean Charles de Menezesin ampuminen.....	289
Londonistan, kuka suojelee terroristeja?	291
Mihin olemme menossa?	296
Hakemisto.....	306
Kirjallisuusluettelo	319
Viitteet.....	322

Esipuhe

Tämä kirja on syntynyt useitten ihmisten kehotuksesta. Näistä erikseen mainittakoon kirjailija, oikeustieteen lisensiaatti Tapio Kuosma, joka kirjoitti Suomessa ensimmäisen syyskuun 11:n tapahtumia käsittelevän kirjan *11.9.2001: Mitä tapahtui todella?*, joka ilmestyi omakustanteena vuonna 2005.

Tämä kirja ei ole tutkimus, minulla ei ole sellaiseen koulutusta, pätevyyttä eikä resursseja. Tarkoitus on pikemminkin koota suomalaista lukijaa varten samojen kansien sisään meillä vaiettua tietoa, jota ammattitutkijat, journalistit, dokumentaristit ja tavalliset kansalaiset ovat vuosien varrella saaneet selville valtioitten ja terrorismin salatuista kytkennöistä.

Haluan korostaa sitä, etten halua itselleni kunniaa kirjassa esitetyn tiedon tuottamisesta. En ole paljoakaan tehnyt omaa alkuperäistutkimusta. Monista kirjan aihepiireistä on olemassa varsin perusteellisia esityksiä maailmalla, ja näitä olen käyttänyt hyödyksi silloin kuin mahdollista. Pohjaan siten esitykseni suurelta osalta muitten työlle ja kehotankin lukijaa tutustumaan kirjallisuusluetteloon ja lähdeviitteisiin syventävän tiedon löytämiseksi. Suuri kiitokseni kuuluukin näille rohkeille ihmisille, jotka monessa tapauksessa ovat vaarantaneet uransa ja toisinaan jopa henkensä¹.

Haluan kiittää veljeäni Sami Yli-Karjanmaata, joka kävi käsikirjoitustani läpi ja esitti korjauksia ja arvokasta kritiikkiä. Kiitän myös tekniikan tohtori Heikki Kurttilaa ja isääni Reijo Yli-Karjanmaata WTC:n tuhoutumiseen liittyvistä selvennyksistä. Samoin valtiotieteen tohtori Johan Bäckman antoi palautetta kirjan alkuosasta ja auttoi venäläisten nimien translitteroinnissa, mistä kiitokseni.

Oma mielenkiintoni terrorismiin heräsi toisen Tšetšenian sodan myötä. Venäjän kerrostaloräjähdykset syyskuussa 1999 olivat hyvin läpinäkyvät ”Mainilan laukaukset”, jollaisia suurvallat järjestävät sotien aloittamiseksi. Tätä taustaa vasten katsoin syyskuun 11:n tapahtumia. Kun tieto iskuista tuli, olin juuri kirjoittamassa sähköpostia amerikkalaiselle tuttavalleni. Sisällytin viestiin pahoitteluni tapahtuneesta ja ihmettelyni siitä, mitä oikeastaan tapahtui. Alusta pitäen minulle oli selvää, että totuutta ei tulla kertomaan, mutta kesti aikansa päästä edes hieman jyvälle tapahtumien luonteesta.

Syksyn 2001 koin hyvin ahdistavana aikana. Media levitti ennätysellisen paljon propagandaa ja valheita, ilmapiiri oli hysteerinen. Internetsivustoja tutkiessani ja aineiston karttuessa aloin odottaa, että varmaankin pian valtamedia nostaa epäselvyydet esille. Näin ei koskaan tapahtunut, päinvastoin ilmeni loanheittoa niitä kohtaan, jotka esittivät kysymyksiä. Niinpä aloin syksyllä 2002 tehdä suomenkielistä internetsivustoa syyskuun 11:n tapahtumista ja julkaisin sen 27.12.2002. Sivuni tulivat laajemmin tunnetuiksi vasta syksyllä 2003 ja herättivät runsaasti keskustelua. Osoite on syksystä 2004 lähtien ollut www.11syyskuu.org.

Syyskuun 11. on historiallinen avaintapahtuma, joka kiistatta muutti maailmaa. Terrorismista tuli merkittävä uhkakuva ja sen vastustamisesta keskeinen kansainvälisen yhteistyön muoto. Mistä terrorismissa on todellisuudessa kyse? Terrorismihan ei ole mitään uutta. Se oli merkittävä läntisiä yhteiskuntia muovaava voima jo kylmän sodan aikana. Media ja valtavirran terrorismitutkimus pohjaavat työnsä virallisiin valtiollisiin

totuuksiin. Lähemmin tarkasteltuna huomataan kuitenkin, että tapauksiin liittyy systemaattista peittelyä, valehtelua ja poliittista hyödyntämistä. Usein on ilmeistä, että terroriteoista hyötyvätkin juuri vallanpitäjät ja valtio itse.

Tämä kirja on protesti myös valtamedian ja terrorismin tutkijoiden asenteelle, joka hyväksyy "virallisen totuuden" ilman kritiikkiä. Tämä on ymmärrettävää Pohjois-Korean kaltaisissa yhteiskunnissa, mutta miksi se on omaksuttu myös meillä lännessä?

En suinkaan kehota lukijaa suoralta kädeltä uskomaan kirjoittamaani, pikemminkin kannustan kyseenalaistamaan ja hankkimaan itse lisää tietoa. Ja ennen kaikkea haluan varoittaa auktoriteettiuskon vaaroista. "Onhan asia varmasti virallisesti tutkittu" on yleinen asenne. Tässä kirjassa tuon esille tapauksia, joissa on paljastunut virallisen tutkimuksen olevan alusta loppuun väärennetty ja suunniteltu peittämään totuus. "Kansallinen turvallisuus" on hyvin vahva intressi, jonka nojalla voidaan tehdä uskomattomia asioita.

Vain kyseenalaistaminen ja todisteiden vaatiminen on demokratiaan ja kansalaisyhteiskuntaan sopiva tapa. Lapsenomainen luottamus vallanpitäjiin ja alistuminen peloteltaviksi johtaa helposti yhteiskuntaan, jollaista George Orwell kuvasi romaanissaan 1984. Kun sitten suurvaltojen intressejä ja terrorismin tabuja kunnioittavat tutkijat tuottavat "tietoa" poliittisen päätöksenteon tueksi, on käsillä todella tilanne, jossa sokea taluttaa rampaa.

En ole kirjoittanut tätä kirjaa poliittisista motiiveista enkä ole Amerikan tai Venäjän vastainen. Se, mitä vastustan, on sota, vaikutusvaltaisten piirien hyötyminen sodista ja ihmisten manipulointi propagandan, synteettisen terrorismin, viattomien ihmisten murhaamisen ja pelottelun keinoin hyväksymään maailman muuttuminen tavallisten ihmisten kannalta huonoon suuntaan. Terrorismilla pelottelijat laskevat sen varaan, että ihmiset tyytyvät valtamedian tarjoamaan viralliseen totuuteen eivätkä ota itse selvää asioista. Tämän kirjan tarkoitus on tarjota lukijalle lähtökohta ja virike lähteä kyseenalaistamaan ja tutkimaan itse asioita.

Helsingissä 1.8.2008 Hannu Yli-Karjanmaa

pdf-versio ja sen päivitykset

Neljä ja puoli vuotta on kulunut kirjan julkaisusta ja koska kustantaja ei ottanut siitä uutta painosta palautuivat kirjan oikeuden minulle. Syntyi ajatus julkaista kirja internetissä.

Julkaistako alkuperäisessä muodossa vai päivitettyinä? Entä korjatakao vain ilmenneitä puutteita ja epätasällisyyksiä vai suorittaako laajempia muutoksia ja lisäyksiä?

Kirjan laaja muokkaaminen ei tuntunut järkevältä ja niinpä olen tyytynyt vain korjaamaan puutteita, päivittämään tietoja.

Olen voinut tyytyväisenä todeta, ettei kirjan sisältö ole vaatinut suurtakaan uudelleenarviointia.

Hannu Yli-Karjanmaa 11.9.2013

Maailmanlaajuisen petoksen aikakautena totuuden kertomisesta tulee vallankumouksellinen teko.

George Orwell

Suurimmat voitot propagandan alueella on saavutettu, ei tekemällä jotain, vaan pidättäytymällä tekemästä. Totuus on vaikuttava, mutta käytännön näkökulmasta vielä vaikuttavampi on vaikeneminen totuudesta. Vain jättämällä tietyt aiheet käsittelemättä.

Aldous Huxley, *Brave New World Revisited*

Johdanto

Usein kuulee sanottavan, että yhden terroristi on toisen vapaustaistelija. Tai että paras keino taistella terrorismia vastaan on poistaa maailmasta köyhyys ja sorto. Onko terrorismi heikkojen keino taistella ylivoimaista vihollista vastaan tai keino kostaa kokemiaan vääryyksiä? Nämä ovat parhaimmillaankin vain puolitotuuksia ja perustuvat pinnalliseen aiheen tarkasteluun, jossa lähtökohtana pidetään suurvaltojen tarjoamaa virallista tietoa sitä kyseenalaistamatta.

Tässä kirjassa esittelen virallisia totuuksia myötäilevästä näkemyksestä täysin poikkeavan tulkinnan. Siinä valtiot asetetaan samalle lähtöviivalle muitten toimijoitten kanssa, niiden tarjoamaa tietoa arvioidaan kriittisesti ja pyritään hakemaan totuutta, joka on peittyneet propagandan alle. Historia tarjoaa riittävästi esimerkkejä suurvaltojen valehtelusta ja petollisuudesta, joten luottavaiseen asenteeseen niitä kohtaan ei ole perusteita.

Terrorismia ei voida tarkastella erillään siihen kohdistetuista vastatoimista, ”terrorismin vastaisesta taistelusta”, vastavallankumouksellisesta sodasta tai millä nimellä sitä halutaankaan kutsua. Ylipäätään terrorismin erottaminen joksikin erilliseksi ilmiöksi on keinotekoista. Terrorismi on yksi sodankäynnin monista keinoista ja nivoutuu usein erottamattomasti paitsi normaaleihin sotilasoperaatioihin niin myöskin erityisesti sissisotiin, vallankumouksiin ja niiden vastaisiin operaatioihin.

Monet terroristijärjestöt ovat todellisuudessa verrattavissa palkkasotureihin. Ne muodostavat hämärän verkoston, joka on erottamattomasti kytkeytynyt rikollisuuden ja tiedustelutoiminnan alamaailmaan. On usein mahdotonta määritellä, mille taholle tietty järjestö työskentelee ja kenen agenda se toteuttaa. Tämä johtuu siitä, että järjestöt ovat säännönmukaisesti tiedustelujärjestöjen soluttamia. Tiedustelun, vakoilun ja vastavakoilun maailmassa mikään ei ole sitä, miltä päällisin puolin näyttää, sillä kaiken toiminnan punainen lanka on petos ja harhauttaminen.

Kun puhutaan valtiollisesta toimijasta, esimerkiksi tiedustelupalvelusta, ei suinkaan ole selvää, että toiminta tapahtuu juuri valtion ja sen hallituksen laskuun. Kyse voi olla paitsi vieraasta valtiosta myös valtioitten sisälle ulottuvasta yksityisestä verkostosta. Jo pitkään on ollut viitteitä siitä, että valtiot eivät ole todellisia vallankäyttäjiä, vaan ainoastaan nappuloita suuremmissa pelissä. Tässä kirjassa ei ole kuitenkaan mahdollista tutkia lähemmin tätä ulottuvuutta, joten viittaukset valtioihin tulee ymmärtää siten, että ne sisältävät myös kuvatuunlaiset, usein ylikansalliset verkostot. On kuitenkin korostettava, että vaikka tämän kirjan teemana on valtioitten sekaantuminen terrorismiin, ei tarkoitus ole väittää, etteikö esimerkiksi poliittista islamia ja sen tuottamia kiihkoilijoita ja terroristeja olisi olemassa. Nämä ovat todellisuutta ja niiden suhteen on oltava tarkkana. Terrorismia on esiintynyt runsaasti myös juutalaisten, kristittyjen, separatistien, kommunistien, anarkistien, äärioikeiston ja lukemattomien muitten ryhmien toimesta. Tärkeintä on kuitenkin etsiä terroritoiminnan organisoijia, rahoittajia ja suojelijoita sekä kysyä, kuka siitä hyötyy. Todellisuus propagandan luoman julkisivun takana on usein arkaluontoinen.

Suurelle yleisölle pyritään antamaan lapsellinen kuva maailmasta, jossa hyvät turvallisuus- ja tiedustelupalvelut taistelevat pahoja terroristeja vastaan. On myös hyviä valtioita ja

pahoja valtioita. Hyvät valtiot pommittavat pahoja, sillä pahat vehkeilevät terroristien kanssa hyvien luoman sivilisaation tuhoamiseksi. On luotu mörköjä, pahaenteiseltä kuulostavia kirjainyhdistelmiä ja arabinimiä, jotka organisoivat kaikkialle lonkeronsa ulottavia verkostoja länsimaisen sivilisaation vahingoittamiseksi. Propagandan luoma kuva on kuin James Bond -elokuvasta, jossa hullu tiedemies salaisesta tukikohdastaan käsin aikoo järjestää kohtalokkaan hyökkäyksen sivilisaatiota vastaan. Media on esitellyt meille yksimielisen hyväksyvään sävyyn Yhdysvaltojen johdon julkistaman salaliittoteorian länsimaita vastaan vehkeilevistä islamisteista, "al-Qaidasta" ja Afganistanin tai Pakistanin luolissa piileskelevästä Osama bin Ladenista.

Ikään kuin emme kykenisi ottamaan oppia historiasta. Tiedämme, että vallanpitäjät ovat käyttäneet etnis-uskonnollisesti kohdennettuja salaliittoteorioita hyväkseen kansan motivoimiseksi. Tunnettu esimerkki tästä ovat Siionin viisaitten pöytäkirjat ja natsien laatimat teoriat juutalaisten salaliitosta. Meidän näyttää olevan vaikea ymmärtää, ettei näissä teorioissa juutalaisuus ole välttämättä asian ydin vaan tietyn uskonnollisen ryhmän demonisointi, viholliskuvan synnyttäminen, joka motivoi kansaa johtajien ja liehuvien lippujen taakse. Samaa menetelmää voidaan käyttää mitä tahansa ryhmää vastaan. Sitä on käytetty Putinin Venäjällä "Kaukasuksen mustia" vastaan ja nyt länsimaissa muslimeja vastaan. Näihin asioihin on kohdistettava kriittinen katse heti eikä vasta kymmenien vuosien luoman turvallisen etäisyyden takaa. Terrorismin uhka ei hyödytä yksinomaan nationalismia. Yhdessä muitten suosittujen uhkakuvien kanssa se edistää myös internationalismia, valtioitten välistä yhteistyötä.

Kommunismien kaaduttua paha projisoitiin brittiorientalisti Bernard Lewisin ja politiikan tutkijan prof. Samuel Huntingtonin viitoittamalla tavalla poliittiseen islamiin. Syntyi uusi viholliskuva ja sivilisaatioiden yhteentörmäys. Onko tämä vastakkainasettelu aito vai keinotekoisesti aiheutettu? Kuka tästä tilanteesta hyötyy? Sota ja kriisit ovat aina joillekin suuri mahdollisuus, sillä merkittäviä geopolittisia uudelleenjärjestelyjä ei voida helposti toteuttaa vakaisissa oloissa. Näihin järjestelyihin liittyy suunnattomia taloudellisia ja poliittisia intressejä. Miten esimerkiksi sotilasmenojen radikaali lisääminen voisi onnistua ilman vihollista? Kannattaa tarkkailla myös herkällä silmällä, mihin suuntaan vapaita länsimaisia yhteiskuntia ollaan muuttamassa. Halveksimme vielä hetki sitten DDR:n ja Neuvostoliiton kaltaisia urkintayhteiskuntia. Nyt samat menetelmät ovat tulleet länsimaihin ja niiden lisäksi kaikki se valvonta, minkä huipputeknologia mahdollistaa. Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden virasto Homeland Security palkkaa KGB-kenraaleja konsulteikseen², ja amerikkalaisen politiikan kommentaattorin Al Martinin mukaan myös entisen Stasin johtajan Markus Wolfin palveluksia on käytetty³.

Elämme maailmassa, jossa tietoa on saatavilla runsaasti. Internet tarjoaa vielä toistaiseksi kaikille helpon väylän etsiä tietoa ja mahdollisuuden sananvapauden harjoittamiseen. Väite Internetissä julkaistun tiedon epäluotettavuudesta on ongelmallinen. Siellä kieltämättä levitetään suunnattomasti harhatietoa (kuten lehdissä ja TV:ssäkin), mutta internet tarjoaa kuitenkin valistuneelle käyttäjälle mahdollisuuden nopeaan ja vaivattomaan tiedonhakuun. Esimerkiksi suuren päivälehdien internetversio on tuskin epäluotettavampi kuin painettu lehti, sama koskee vaikkapa 9/11-komission raportin internetissä olevaa versiota suhteessa painettuun kirjaan. Hakukoneita käyttäen on mahdollista löytää kustakin aiheesta laaja valikoima erityyppisiä lähteitä: tieteellisiä julkaisuja, suurten sanomalehtien artikkeleita, valtiollisia lähteitä ja vaikkapa nettipäiväkirjoja eli blogeja. Erityisesti viimeksi mainittuja on parjattu. Kuitenkin tasokkaat tutkijoiden blogit tarjoavat huolellisesti laadittuja lähdeviittein varustettuja artikkeleita. Oman arvokkaan lisänsä

internetin tarjontaan ovat tuoneet YouTube ja muut videosivustot, joilta hömpän lisäksi löytyy monia arvokkaita dokumenttielokuvia. Vaikka internetistä ei kaikkea tietoa saakaan, on sieltä löydettävissä tietoa esimerkiksi kirjoista, joista haettu tieto löytyy. Monia vanhempia kirjoja on julkaistu internetissä kokonaisuudessaan.

Paneutuminen terrorismin historiaan yksityiskohtaisten tapausanalyysien kautta paljastaa toistuvia kuvioita, toimintatapoja ja motiiveja, jotka poikkeavat olennaisesti pintajulkisuuden ja valtavirran tutkimuksen esittämästä kuvasta. Tutkijat eivät yleensä lainkaan paneudu terroritekojen yksityiskohtiin, he ottavat valtioiden tarjoamat tiedot niistä annettuna ja liikkuvat teksteissään ympäröivällä teoreettisella tasolla. Terrorismi on aseellista propagandaa ja vaatii syvällistä kriittistä analyysia. Nykyinen terrorismi on vanhan kertausta. Terroristit on paljastettu lukemattomia kertoja ja paljastukset on unohdettu saman tien. Useimmista näistä tapauksista suomalaiset eivät koskaan ole edes kuulleet. Katsaus historiaan auttaa ymmärtämään ilmiön luonnetta. Tämä kirja esittelee sitä terrorismitutkijoiden koulukuntaa, joka näkee suurvaltojen tiedusteluorganisaatiot keskeisenä terrorismia ohjailevana voimana. Sen aukoton todistaminen on hankalaa, ja ehkä siksi useimmat valtavirran tutkijat ja journalistit ovat valinneet turvallisemman ja urakehitystä tukevan vaihtoehdon, valtiollisten totuuksien kunnioittamisen.

Terrorismista on tullut keskeinen suurvaltojen propagandasodan teema erityisesti Yhdysvalloissa vuonna 2001 tapahtuneitten terrori-iskujen jälkeen. Terrorismista on puhuttu ajoittain lähes jokaisessa uutislähetyksessä. Urheilukilpailuja ei Suomessakaan voida enää järjestää ilman että spekuloidaan terrorismin uhkalla. Kesän 2005 yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailuja varten poliisi vaati ja sai uuden lain sotilaallisten voimakeinojen käytöstä. Poliisi katsoi, että se tarvitsee mm. valtuudet ampua alas matkustajakoneen, mikäli terroristit ovat ohjaamassa koneen päin ydinvoimalaa. Katsottiin myös tarvittavan lisää tulivoimaa esimerkiksi panttivankitilanteiden hoitamiseen. Vielä joitain vuosia sitten tällaiset ehdotukset olisivat tuntuneet mielipuolisilta, mutta nyt ne ovat arkipäivää. Miten tähän on tultu?

Terrorismista kirjoittaminen ja sen tutkiminen on moninkertaistunut, ja maahamme on syntynyt uusi ammattikunta: terrorismin tutkijat. Tiedämmekö nyt jotain enemmän kyseisestä ilmiöstä, kun sen tutkimiseen on suunnattu enemmän voimavaroja? Vastaus on valitettavasti ei, emme tiedä. Tutkimus nimittäin kunnioittaa pääsääntöisesti valtiollisesti määriteltyjä totuuksia. Tämä on omituista, sillä ainakin lempeän kriittisellä otteella uskalletaan käsitellä esimerkiksi Yhdysvaltojen vuonna 2003 aloittaman Irakin sodan syitä. Jostain syystä sekä Afganistanin että Irakin sotien perusteluissa mainittu syyskuun 11:n terrori-isku on kaiken kriittisen arvioinnin yläpuolella ja Yhdysvaltojen hallituksen ja viranomaisten ilmoitus siitä on otettu vastaan kuin se olisi jumalansana. Monet tutkijat ovat työssään keskittyneet tarkastelemaan islamistiterroristeja. Ratkaisu palvelee Yhdysvaltojen, Britannian, Israelin, Venäjän ja monen muun sotilaallisissa selkkauksissa osapuolena olevan merkittävän valtion propagandaponnisteluja.

Terrorismia käytetään perusteluna lainsäädännön ja ulkopoliitiikan suurille muutoksille demokraattisina pidetyissä länsimaissa. Siksi ilmiön luonteeseen on syytä luoda kriittinen katsaus.

Salaliitto – kielletty ajatus?

Ihmisten kanssa keskustellessa huomaa, että monet oikeistoon lukeutuvat henkilöt hyväksyvät näkemyksen, jonka mukaan Venäjällä turvallisuuspalvelu mahdollisesti räjäytti itse vuonna 1999 kerrostalot mutta Yhdysvallat puolestaan joutui vuonna 2001 yllätyshyökkäyksen kohteeksi ja taistelee nyt demokratian ja vapauden puolesta. Korostetaan sotilaallista voimaa ja poliisioperaatioita terrorismin taltuttamiseksi. Vasemmiston näkemys taas lähtee siitä, että terrorismi on tulosta pitkään jatkuneesta riistosta ja epätasa-arvosta ja Yhdysvallat ja laajemminkin länsi saavat syyttää terrorismista itseään. ”Terrorismin vastaisen sodan” nähdään ainoastaan pahentavan tilannetta, sillä se luo lisää katkeroituneita ihmisiä, jotka liittyvät terroristijärjestöihin. Vasemmiston näkemys torjuu jyrkästi ”salaliittoteoriat”. Vasemmisto haluaa nähdä ongelmat rakenteellisina, esimerkiksi yhteiskuntaluokkien välisenä taisteluna ja siitä aiheutuvista prosesseista kuten globalisaatiosta johtuvina.

Onko kuva ylivoimaa vastaan iskevästä köyhistä terroristeista realistinen? Toisella puolella on käytännössä rajattomat taloudelliset ja inhimilliset resurssit ja toisella puolella katkeruutta, fanaattisuutta ja alkeellisia aseita, kuten syyskuun 11:n paperiveitset. Vastakkainen näkemys, jota tässä kirjassa tuon esille, lähtee siitä, että ylivoimaiset resurssit luovat ylivoimaisen aseman siinä taistelussa, jonka piiriin terrorismi ilmionä sijoittuu. Rajoittamattomat taloudelliset voimavarat antavat mahdollisuuden käyttää planeetan parhaita aivoja ja manipuloida ja käyttää hyödyksi niitä köyhiä, jotka alkavat vastustaa järjestelmää. Tästä näkökulmasta ”heikkojen sota vahvoja vastaan” on terrorismin luonnehdintana toivottoman romanttinen ja lapsellinen ja perustuu pinnalliseen tarkasteluun ja valtioitten itsensä tarjoaman tiedon kunnioittamiseen.

Vasemmiston suhtautumiseen sisältyy outo paradoksi: Heidän mielipidejohtajansa, kuten Noam Chomsky, ovat kovin sanoin arvostelleet Yhdysvaltoja esimerkiksi Irakin sodan suhteen, ja Yhdysvaltojen johdon valehtelu on paljastunut koko maailmalle. Kuitenkin Chomsky ja kumppanit puolustavat järkkymättä Yhdysvaltojen johdon versiota syyskuun 11:n tapahtumista, joka on koko Yhdysvaltojen nykyisen aggressiivisen ulkopoliitiikan perusta. Naomi Klein on kirjoittanut ansiokkaasti shokkidoktriinista⁴ vuonna 2007 julkaistussa kirjassaan. Katastrofikapitalismin avaintapahtumat eivät hänen mukaansa kuitenkaan ole salaliittojen seurausta. Ne vain tapahtuvat ja kapitalistit ovat hyvin valmistautuneina heti paikalla hyödyntämässä niitä. Klein on kuitenkin joutunut myöntämään, että esimerkiksi Chilen sotilasvallankaappaus vuonna 1973 ja Irakin vuonna 2003 alkanut sota olivat todellakin salaliittojen valmistelemlia. Huvittavaa kyllä, salaliittovihamielistä Kleinia on haukuttu salaliittoteoreetikoksi.

Itsesensuuria esiintyy varsin yllättävilläkin tahoilla. Esimerkiksi Amnesty Internationalin Suomen osaston toiminnanjohtaja Frank Johansson kielsi syksyllä 2005 kirjoittamasta Amnestyn jäsenlehteen tutkimuksista, jotka ovat ristiriidassa Yhdysvaltojen johdon syyskuun 11:n tapahtumista esittämän virallisen totuuden kanssa. Peruste oli Johanssonin mukaan se, että ”järjestön ei ole syytä mennä mukaan konspiraatiokeskusteluun”.⁵ Rankaisemattomuutta vastaan taisteleva Amnesty ei siis näe olennaisena kysymystä siitä, kuka terrori-iskujen takana oli. Viranomaisten ilmoitus riittää, ja sen epäileminen olisi kyseenalaista salaliittoteoretisointia. Suhtautumistapa eroaa

* Muita Yhdysvaltojen hallituksen virallista totuutta voimakkaasti puolustaneita vasemmistoliberaaleja ovat mm. Alexander Cockburn, George Monbiot ja Matthew Rothschild.

räikeästi siitä kriittisyydestä, jolla järjestö yleensä suhtautuu virallisiin tiedonantoihin. Tällaisella sensuurilla Amnesty varmasti kykenee pitämään yllä prestiisiä imagoaan, jolloin sen edustajat voivat esiintyä usein televisiokeskusteluissa ja saada kutsuja linnan juhliin. Tällä tavalla toimien vallan vahtikoirasta tulee osa establishmentia.

”Salaliittoteoria” on mielenkiintoinen koodisana. Vaikka *salaliitto* todellisuudessa tarkoittaa mitä hyvänsä kahden tai useamman henkilön suunnittelemaa salahanketta, niin sanalle on mediassa vakiintunut suppeampi merkitys valtion edustajien salahankkeena. Tässä merkityksessä sana *salaliittoteoria* näyttää olevan lyömäase, jolla poliittisesti sopimaton ajatus sisäpiiriläisten osallisuudesta johonkin rikokseen yritetään tehdä naurunalaiseksi. Median piirissä on syntynyt konsensus siitä, että salaliitto ei ole kelvollinen selitysmalli ainakaan silloin, kun on kyse poliittisesta väkivallasta. Tosiasioita ei yleensä edes haluta katsoa, salaliittoteoriat ovat yksinkertaisesti ”out”. Tämä suhtautumistapa on sääntö yleisemminkin yhteiskuntatieteilijöiden keskuudessa, siitäkin huolimatta, että historia tietenkin tuntee lukemattomia erilaisia salaliittoja.

Eräs erittäin tunnettu suomalainen professori muotoili asiaa sähköpostikeskustelussa näin:

Yhteiskuntatieteilijöiden (tieteen) kentillä ollaan hyvin epäluuloisia kaikkia salaliittoteorioita kohtaan. Niiden ilmaantuminen on pikemminkin tutkimuksen ja mielenkiinnon kohde sinänsä... Vaikka kaikki tutkijat tietenkin myöntävät, että oikeitakin salaliittoja on joskus ollut ja voi olla nykyäänkin, niin kynnys mahdollisten oikeiden nykyisten salaliittojen tutkimiseen on erittäin korkea, ja ymmärrettävistä syistä. Monissa keskusteluissa vasta-argumentiksi riittää pelkästään se, että jokin kuulostaa salaliittoteorialta...

Kuvaavaa valtamediassa käytävälle keskustelulle on, että kyseinen salaliittoteoriat torjuva professori on toisinaan leimattu itse salaliittoteoreetikoksi⁶. Miten tuo professorin ilmaisema käsitys tulisi tulkita ja mitkä ovat ne ”ymmärrettävät syyt”, joihin hän viittaa? Eikö kukaan suunnittele mitään salaisesti? Eikö poliittisia manipuloiteja ja likaisia temppuja tapahdu? Eivätkö sodat, vallankaappaukset ja terroriteot edellytä salaista valmistautumista ja salaliittoja? Siis useamminkin kuin vain ”joskus”? Eikö esimerkiksi Irakin sodan valheellisten perustelujen valmistelu edellyttänyt salaliittoa? Entä Watergate, Iran-contra? Jos yhteiskuntatieteilijät kiistävät tämän kaiken, niin miten ihmeessä nämä asiat ylipäättään ovat mahdollisia? Maailmanhistoriaa muuttaneet tapahtumat joudutaan selittämään ”yksinäisillä hulluilla” ja toisinaan jopa 19 yksinäisellä hullulla. Tai Irakin sodan tapauksessa – kuten media sen esittää – ”tiedustelu erehtyi”.

Ehkä salaliiton käsite kannattaisi riisua siihen liitetystä mystiikasta. Kaikki terroriteot pohjautuvat salaliittoihin, sillä niitä ei käytännössä koskaan yksi ihminen kykene toteuttamaan. Syyskuun 11:n tapahtumat järjesti virallistenkin tietojen mukaan vähintään 19 henkilön salaliitto. Salainen valmistelu ei ole ainoastaan rikollisille hankkeille tunnusomaista. Myös politiikassa ja liike-elämässä se on usein menestymisen edellytys. Ajatellaan vaikkapa kulissien takaisia lehmänkauppoja, ”kassakaappisopimuksia” tai saunan lauteilla *hyvien veljien* kesken tehtyjä junailuja. Tai vastaavasti esimerkiksi yrity maailman nurkanvaltauksia ja hintakartelleja. Tällä tavalla ajateltuna salaliitot ovatkin arkipäiväisiä ja keskeinen osa kaikkea yhteiskunnallista elämää.

Tampereen yliopiston professori Jukka Paastela kirjoittaa kirjassa *Terrorismi. Ilmiön tausta ja aikalaisanalyysiä* (2005, sivu 86) terrorismin tutkimuksen joukossa olevista

salaliittoteorioista hyödyntäen tyypillisiä antisemitismi- ja ufokytöntöjä. Pohjanoteerauksena hän mainitsee ranskalaisen Thierry Meyssanin⁷, joka väittää, ettei [syyskuun 11:ntenä] Pentagoniin osunut matkustajakonetta vaan ohjus. Hän mainitsee myös ”erikoislaatuisen tapauksen”: Saksan liittotasavallan entisen tiedeministerin Andreas von Bülowin, jonka mukaan WTC:llä kuoli vain yksi israelilainen ja tämäkin satunnainen vierailija. Hän mainitsee ”ufojen tutkijana tunnetun Jim Marrin” (sic) ja ”teologian emeritusprofessori” Griffinin, jonka mukaan koneen törmäyksestä ja tulipalosta teräsrunkoinen rakennus ei voi sortua ja että ”useiden todistajien” mukaan rakennuksessa ”räjähteli”. Viittaus Griffiniin on ilmeisesti tarkoitettu tulkittavaksi niin, ettei teologi voi ymmärtää rakennustuhoista mitään. Kuitenkin prof. Paastela olisi voinut tarkastaa pedantisti lähdeviitteitä käyttävän Griffinin lähteet. Tiedot ”räjähtelystä” perustuvat New Yorkin palolaitoksen päällikön Thomas von Essenin määräyksestä tehtyihin palo- ja pelastushenkilöstön haastatteluihin, joita *The New York Times* sai oikeustaistelun jälkeen julkisuuteen (ns. *Oral Histories* -materiaali). Lisäksi Griffin on siteerannut televisiossa ja painetussa mediassa julkaistuja paikalla olleitten ihmisten haastatteluja (ks. sivu 218).

Sähköpostitse Paastela totesi minulle, että ”[syyskuun 11:nnen salaliittoteoriat] ovat aivan mahdottomia. Yhden teorian mukaan WTC-torneissa ei olisi ollut lainkaan juutalaisia ja teon takana olisi Israelin tiedustelupalvelu”. Tämä juutalaisteema on toistunut lukemattomien toimittajien ja tutkijoiden vastauksista, kun on kysytty, miksi Bushin hallinnon viralliseen salaliittoteoriaan ei suhtauduta kriittisesti. Entä jos hyvin varhaisessa vaiheessa julkisuuteen tullut ”juutalaisteoria” laskettiin liikkeelle tarkoituksellisesti? Se on toiminut länsimaissa tehokkaasti kuin rokote ja vieraannuttanut suuren osan koulutetusta väestöstä pois ”salaliittoteorioiden” vaikutuspiiristä.

Israel-johtolanka terrori-iskujen yhteydessä on mielenkiintoinen. Tämä johtolanka todella on olemassa, mutta se on niin ilmeinen ja alleviivaava, että se monilta osin tuntuu harhautukselta. Ehkäpä terrori-isku oli rakennettu monikerroksiseksi false flag* -operaatioksi? Lavastetaan arabit – Israel – uuskonservatiivit – Bushin hallinto. Tarjotaan jokaiselle jotain, ihmisethän tyypillisesti epäilevät mielellään sitä tahoa, josta eivät pidä.

FOX Newsin Carl Cameron raportoi joulukuussa 2001 laajasta Yhdysvalloissa toimivasta israelilaisten vakoilurenkaasta, joka oli taideopiskelijoiksi naamioituna kerännyt tietoa liittovaltion viranomaisista ja varjostanut myös 9/11-iskuista sittemmin epäiltyjä miehiä. Kun FOX syksyllä 2001 vielä poisti jutun internetsivuiltaan, saivat jotkut tästä ”todisteen” Israelin osuudesta iskuihin.⁸ Mielenkiintoisempi on tapaus, joka tunnetaan nimellä *tanssivat israelilaiset*. Israelilaisen Dominick Suterin omistaman Urban Movings Systems -muuttoyhtiön viisi työntekijää Sivan ja Paul Kurzberg, Oded Ellner, Omer Marmari ja Yaron Shmuel nähtiin videokuvaavan WTC-iskuja New Jersey'n rannalta käsin. Miehet filmasivat iskuja sekä tanssivat ja iloitsivat ainakin kolmessa eri paikassa hyvin huomiota herättävästi ja heistä tehtiin poliisille ilmoitus. Miehet pidätettiin, heitä kuulusteltiin ja parin kuukauden jälkeen heidät karkotettiin maasta.⁹ FBI:n mukaan miehet suorittivat tiedustelua Mossadin laskuun¹⁰. Jälleen hyvin epäilyttävää käytöstä, mutta ei mitään muuta yhteyttä terrori-iskuun kuin etukäteistieto. Miehet nimittäin kertoivat Israelissa TV:n keskusteluohjelmassa tehtävänänsä olleen iskujen dokumentointi¹¹. Jostain syystä kuitenkin muuttofirman omistaja Dominick Suter pakeni Yhdysvalloista Israeliin 14.9.2001 jättäen monien asiakkaittensa tavarat makaamaan New Jerseyssä sijaitsevaan varastoon¹².

* False flag – väärän lipun alla suoritettu operaatio. Nimitys juontaa juurensa aikoinaan yleiseen merisodan taktiikkaan, jossa väärän lipun turvin lähestyttiin kohteena olevaa vihollisalustaa.

Urban Movings -yhtiöön liittyy kylläkin suuri mysteeri. Sen muuttoautoja pysäytettiin terrori-iskujen päivänä eri puolilla New Yorkissa ja New Jerseyssä ja autojen kylkeen oli maalattu kuva matkustajalentokoneesta iskeytyvässä päin World Trade Centeriä! Poliisi raportoi tällaisesta mm Kings Streetillä.

Lähellä George Washington -siltaa pysäytettiin muuttoauto, joka oli lastattu räjähteillä. Kaksi tai kolme israelilaista pidätettiin autosta. Poliisiradion viestien mukaan mainittuja autoja jopa räjähti ja myös niiden kuljettajia onnistuttiin pidättämään. Ainakin yksi

israelilainen oli "pukeutunut kuin arabi", poliisin mukaan sheikin asuun.¹³ Miten israelilaisten muuttomiesten touhut olisivat selitettävissä? Kyse ei voi olla sattumasta. Olivatko he terrori-iskun toteuttajia? Miksi he kiinnittivät itseensä huomiota kuorma-auton kylkeen tehdyllä maalauksella? Miksi "tanssivat israelilaiset" käyttäytyivät niin huomiota herättävästi? Onko kyse jälleen kerran harhaanjohtamisesta ja väärän johtolangan tarjoamisesta, vai viestittivätkö tekijät röyhkeällä käytöksellään ehdotonta valta-asemaansa? Siis, että Yhdysvallat on vain voimaton Israelin vasallivaltio?

Uskonnonfilosofian emeritusprofessori David Ray Griffin kuvailee syyskuun 11:n terrori-iskun virallista tarinaa myytiksi¹⁴. Tällä hän ei tarkoita ainoastaan, että kertomus ei vastaa tosiasioita. Tarina on myytti myös syvemmissä uskonnonfilosofisessa merkityksessä. Se on pyhä kertomus, joka osoittaa kansalle suunnan ja mobilisoi heidät toteuttamaan yhteistä päämäärää. Se kertoo ihmisille, keitä he ovat ja miksi he tekevät sen mitä tekevät. Tällaisessa Myytissä (Griffinin mukaan kirjoitettava isolla alkukirjaimella) on uskonnollisia sävyjä, eikä sen totuusarvoa tule kyseenalaistaa. Tästä syystä Myyttiin uskovat eivät antaudu keskusteluun Myytin suhteesta todellisuuteen, vaan epäilijät vaietaan kuoliaaksi tai leimataan vääräoppisiksi.

Myytin vartijat leimaavat epäilijät ufoteoreetikoiksi kuten Erkki Tuomioja arvostelussaan professori Griffinin kirjasta *The New Pearl Harbor*¹⁵, antisemitisteiksi kuten Saska Snellman kirjoituksessaan otsikolla "Hölmöjen salaliitto"¹⁶, tai heidän henkilöään vastaan hyökätään, kuten *The Guardian* teki näyttelijä Charlie Sheenin kohdalla¹⁷. Epäilijöiden sanotaan myös häpäisevän uhrien muistoa. Tämä siitä huolimatta, että juuri uhrien omaiset ovat aktiivisesti arvostelleet hallituksen suorittamaa tutkintaa ja osa heistä jopa pitää hallitusta osallisena iskujen järjestämiseen ja on nostanut oikeusjuttuja hallitusta vastaan. Todettakoon, että syyskuun 11. on vain yksi monista vallanpitäjien ja median vaalimista Myyteistä.

Syyskuun 11:nelle löytyy historiasta mielenkiintoinen vertailukohta. Presidentti Kennedyn murhaa tutkineen Warrenin komission raporttia epäiltiin Yhdysvalloissa yleisesti totuuden peittelystä. Tehdyn mielipidemittauksen mukaan lähes puolet amerikkalaisista ei uskonut Lee Harvey Oswaldin toimineen yksin ja yli puolet vastanneista oli sitä mieltä, että Warrenin komissio jätti joitain tärkeitä kysymyksiä vastaamatta. Tilanne muistuttaa nykyhetkeä, sillä toukokuussa 2006 arvostettu mielipidemittauksia tekevä Zogby International teki Yhdysvalloissa koko maan laajuisen mittauksen, jossa todettiin 45 %:n vastaajista haluavan uutta puolueetonta tutkimusta syyskuun 11:n tapahtumista ja 42 % uskoi Thomas Keanin johtaman 9/11-komission peitelleen totuutta¹⁸. Elokuussa 2004 Zogbyn New Yorkissa tekemä mittaus näytti vastaajista 49 %:n olevan sitä mieltä, että Yhdysvaltojen johto tiesi iskuista etukäteen ja tarkoituksella jätti estämättä ne. 66 % vastaajista halusi uutta tutkimusta tapahtuneesta.¹⁹

Warrenin komission raporttiin kohdistettu kritiikki ja ”salaliittokirjat”^{*} saivat Lyndon B. Johnsonin hallinnon huolestumaan. CIA laati ohjeistuksen, miten tähän kritiikkiin tulee vastata. CIA:n dokumentti 1035-960²⁰ neuvoo käyttämään ystävällismielisiä eliitin edustajia, kuten poliitikkoja ja toimittajia, halutunlaisen viestin välittämiseen. Ohje korostaa ensin, ettei keskustelua salamurhasta tule aloittaa. Siellä missä siitä keskustellaan, tulee korostaa, että komission työ on ollut niin perusteellista kuin inhimillisesti ottaen on mahdollista ja että kritiikki sitä kohtaan ei perustu vakavalle pohjalle. Tulee myös esittää, että salaliittopuheet ovat kommunistien alulle panemaa propagandaa.

Toinen keskeinen keino, jota CIA ehdottaa, on propaganda-agenttien käyttö. Nämä keskittyvät kumoamaan salaliittoteorioita ja saattamaan salaliittoteoretikot huonoon valoon. Kirja-arvostelut ja muut lehtiartikkelit ovat tähän hyvä keino. Pyrkimyksenä on osoittaa, että kritikoilla on päähänpinttymä teorioittensa suhteen eivätkä he välitä todistusaineistosta ja että heillä on poliittisia ja taloudellisia motiiveja, he ovat huolimattomia ja hätäisiä tutkimuksessaan, korostavat joitain todisteita ja vähättelevät toisia. Voi olla myös hyödyllistä nostaa esiin jokin erityinen teoria kritisoitavaksi. Yksi hyvä argumentti CIA:n mukaan on se, että laajaa salaliittoa olisi mahdotonta pitää salassa Yhdysvalloissa. JFK:n murha oli tietävästi ensimmäinen tapaus, jonka jälkihoidossa kriittiset äänet pyrittiin systemaattisesti vaientamaan salaliittoteoria-leimasanaa käyttäen.

CIA:n ohjeistus sopii hyvin syyskuun 11:n ympärillä käytävään keskusteluun. Viralliseen kertomukseen kriittisesti suhtautuva tutkimus pyritään vaikenemaan kuoliaaksi, ja kun se otetaan esille, se yleensä tehdään leimaavassa sävyssä. Pyritään esimerkiksi etsimällä etsimään viitteitä juutalaisvastaisuudesta. Vaikka salaliittoteorioille on mediassa kyetty rakentamaan huono julkisuuskuva, niin selitysmalliksi kelpaa silti hallituksen esittämä salaliittoteoria, jota ei ole tuettu todistein. Tässä nykyajan tunnetuimmassa salaliittoteoriassa upporikas, luolasta käsin operoiva ja munuaisvaivoista kärsivä islamisti Osama bin Laden on organisoinut maailmanlaajuisen salaliiton länsimaisen kulttuurin ja Israelin päänmenoksi. Jotenkin tässä valtiollisesti laaditussa salaliittoteoriassa on samoja kaikuja kuin tsaarin Ohranan teettämässä Siionin viisaitten pöytäkirjoissa. Siinä on sama rasistinen pyrkimys leimata kohteeksi valitun uskonnon edustajat. On erittäin huolestuttavaa, että tällaisia teorioita hyväksytään ilman minkäänlaista näyttöä.

Syyskuun 11:n virallisen totuuden epäilijöitä kutsutaan ”salaliittoteoretikoiksi”, ja tällä pyritään lyömään epäilijöihin leima, ettei heitä tarvitse ottaa vakavasti. Mutta keitä ovat ”salaliittoteoretikot”? Amerikkalainen internetsivusto *Patriots Question 911*[†] on listannut henkilöitä, jotka eivät usko viralliseen kertomukseen. Heitä voidaan kutsua asiallisemmin 9/11-skeptikoiksi. Sivusto listaa sadoittain epäilijöitä, joukossa yli 400 eri alojen professoria, yli 300 terrori-iskun uhrien omaista tai eloonjäänyttä, yli 220 upseeria, tiedusteluagenttia tai liittovaltion virkamiestä, yli 1500 arkkitehtia tai insinööriä, yli 200 kulttuurin ja median edustajaa ja yli 220 lentäjää tai muuta ilmailun ammattilaista (nämä luvut elokuussa 2012). Lista karttuu nopeasti. Jokainen voi itse miettiä, ovatko esimerkiksi seuraavat henkilöt varteenotettavia:

Morgan Reynolds, Bushin hallituksen työministeriön pääekonomisti vuosina 2001–2002
Paul Craig Roberts, Ronald Reaganin aikainen apulaisvaltionvarainministeri ja Reaganin talouspolitiikan isä

^{*} Kennedyn salamurhasta kirjoitettuihin kirjoihin tulee suhtautua suurella varauksella. Hyvin suuri osa niistä on tehty johtamaan lukijoita harhaan ja kirjoittajilla on kytkentöjä tiedustelupalveluihin.

[†] www.patriotsquestion911.com

Catherine Austin Fitts, Bush seniorin aikainen apulaisasuntonministeri
 Joel S. Hirschhorn, toiminut metallurgian professorina Wisconsinin yliopistossa ja kongressin Office of Technology Assessment -toimiston asiantuntijana
 Albert Stubblebine, kenraalimajuri evp. Yhdysvaltojen armeija
 Robert Bowman, eversti evp. Tähtien sota -hankkeen johtaja Pentagonissa presidenttien Ford ja Carter aikana
 George Nelson, eversti evp. Yhdysvaltojen ilmavoimat
 Karen Kwiatkowski, everstiluutnantti evp. palveli Pentagonissa iskun aikoihin
 Shelton F. Lankford, everstiluutnantti evp. merijalkaväki
 Douglas Rokke, majuri evp. entinen armeijan köyhdytettyä uraania tutkineen projektin johtaja
 Russ Wittenberg, liikennelentäjä ja ilmavoimien kapteeni evp.
 Wayne Madsen, journalisti, laivaston tiedustelu-upseeri evp. ja tietoturva-asiantuntija
 David L. Griscom, entinen laivaston tutkimuskeskuksen fyysikko
 Paul Hellyer, Kanadan entinen puolustusministeri ja varapääministeri
 Michael Meacher, Tony Blairin hallituksen entinen ympäristöministeri
 Andreas von Bülow, Saksan entinen teknologiaministeri ja pitkäaikainen kansanedustaja
 Leonid Ivashov, kenraali evp. ja Venäjän yleisesikunnan entinen päällikkö
 Mohamed Hassanein Heikal, Egyptin entinen ulkoministeri
 Pierre-Henri Bunel, eversti evp. Ranskan armeija, Persianlahden sodan veteraani
 Charlie Sheen, näyttelijä
 David Lynch, elokuvaohjaaja
 Aaron Russo, elokuvaohjaaja (edesmennyt)
 Dario Fo, kirjailija, Nobelin palkinto 1997

Jokainen skeptikko luonnollisesti epäilee kertomusta terrori-iskuista omista lähtökohdistaan, ja perustelut voivat vaihdella suurestikin. Esimerkiksi Yhdysvaltojen ilmavoimien hävittäjälentäjä ja kouluttaja, everstiluutnantti evp. Guy S. Razer toteaa mainitulla internetsivulla:

Olen tehnyt tutkimusta yli neljän vuoden ajan sen jälkeen kun jäin eläkkeelle vuonna 2002, ja olen 100-prosenttisen varma, että syyskuun 11:nneen iskut suunnitteli, organisoi ja toteutti ryhmä maanpettureita, jotka olivat soluttautuneet hallinnon korkeimmille tasoille. On tullut aika ottaa maamme takaisin.

Yksityislentäjä ja pitkän uran ilmailuteollisuudessa luonut entinen NORADin* Chicago-Milwaykee ilmapuolustusalueen taktinen johtaja, kapteeni evp. Daniel Davis on puolestaan korostanut, ettei ole mitenkään mahdollista, että neljä transponderin eli toisiotutkavastaimen[†] pois kytkettyä ja reitiltään poikennutta lentoa jää keskeyttämättä. ”Erittäin huonolla onnella yksi saattaisi päästä pujahtamaan läpi, mutta ei mitenkään kaikki neljä! – Faktojen hämärtäminen kutsumalla niitä *salaliittoteorioiksi* ei muuta totuutta. Näyttää siltä että maassamme on jotain pahasti vialla.” Vastaavia kertomuksia voi lukea lisää mainitulta sivustolta.

* NORAD (North American Aerospace Defense Command) on Yhdysvaltojen ja Kanadan yhteinen ilmapuolustuksen johtojärjestelmä

† Toisiotutkavastain tai transponderi on lentokoneen signaalilähetin, jolla tutkakenttään saapunut kone lähettää tutkaa ylläpitävälle lennonjohdolle tai ilmavalvonnalle tunnisteen eli nelinumeroisen toisiotutkakoodin ja lisätietoja, kuten ilma-aluksen korkeus suhteessa merenpintaan ja sen kansainvälinen tunnus.

Me lännessä samaistumme pitkälti amerikkalaisiin ja ylipäätään oman kulttuuripiirimme edustajiin. Meillä vallitsee varsin lapsellinen käsitys läntisistä yhteiskunnista vapaina, demokraattisina ja hyvää tarkoittavina. Esimerkiksi Irakin sodan alla käydyissä televisiokeskusteluissa eräät asiantuntijamme korostivat Yhdysvaltojen ulkopoliitiikan ajavan demokratiaa, ihmisoikeuksia ja vapaata markkinataloutta. Irakin sotaa on jopa selitetty ensimmäisenä todellisena vakavana yrityksenä viedä demokratia arabimaihin. Yhdysvalloista on käytetty nimitystä ”hyväntahtoinen jättiläinen”. Joko asiantuntijamme (nimiä tässä mainitsematta) ovat kovin hyväuskoisia, heitä ohjaa vahva poliittinen ideologisuus tai kansalaisia yksinkertaisesti pidetään tyhminä.

Poliittinen ideologisuus tekee muutenkin tilanteen tarkastelun tavattoman vaikeaksi. Vasemmistolaiseen perinteeseen kuuluu vihamielinen suhtautuminen Yhdysvaltoihin ja sen harjoittamaan imperialismiin. Suhtautuminen Neuvostoliittoon oli päinvastaisella tavalla vinoutunutta, ja osan tuosta ansaitsemattomasta sympatiasta on perinyt Venäjä. Kun olimme rähmällään itään päin, oli varottava leimautumasta ”neuvostovastaiseksi”. Nykyään tietyt oikeistopiirit ovat ottaneet käyttöönsä vastaavan leimasanan ”Amerikan vastainen”. Oikeisto on hyvin amerikkalaismielistä ja pitää Yhdysvaltoja jopa Suomen itsenäisyyden takaajana kylmän sodan vuosina.

Harvemmin muistetaan sitä, että Yhdysvallat tuki vihollistamme Neuvostoliittoa jo talvisodassa* tai sitä, miten Yhdysvallat yhdessä Iso-Britannian kanssa petti pienet maat toisen maailmansodan aikana. Atlantin julistuksessa kansoille luvattiin itsemääräämisoikeus, mutta siitä huolimatta Itä-Eurooppa luovutettiin ilman vastalauseita Stalinille. Churchill totesi myös, ettei Atlantin julistus koske Iso-Britanniaa ja sen alusmaita. Julistus tarkoitti todellisuudessa ainoastaan, etteivät akselivallat saaneet loukata pienten valtioiden suvereenisuutta.²¹

Sekä oikeistolaisille että vasemmistolaisille on syytä korostaa sitä, ettei ole oikeutettua samaistaa Amerikkaa tai Yhdysvaltoja sen hallitukseen. Voimme olla Amerikan ystäviä vaikka vastustaisimme jyrkästi sen valtaeliittiä ja politiikkaa. On paljon perusteita käsitykselle, jonka mukaan nykyisen Yhdysvaltojen politiikan uhreja ovat myös tavalliset kansalaiset Yhdysvalloissa. Maa on suuren muutoksen kourissa, kun työpaikat siirtyvät Meksikon ja Kiinan kaltaisiin maihin. Yhdysvallat myös velkaantuu järkyttävää vauhtia. Maan poliittinen ja taloudellinen eliitti valmistelee matalalla profiililla Pohjois-Amerikan unionia eli Meksikon, Yhdysvaltojen ja Kanadan yhdistymistä EU:ta vastaavalla tavalla²². Meneillään on myös *transatlanttisen unionin* valmistelu, joka ensivaiheessaan tarkoittaa yhteistä talousaluetta²³.

Taloudellinen ja poliittinen valta ja niiden kasvattaminen ovat ikuinen teema ihmiskunnan historiassa. Kaikki keinot on valjastettu näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Julkisuuteen annetaan usein täysin harhaanjohtava kuva tapahtumien luonteesta ja vaikuttimista. Jo Sun Tzu opetti, miten tärkeää vastustajan harhauttaminen on. Globalisaation maailmassa vastustaja, jota harhautetaan, olemme me – kansalaiset, joiden ei tule huomata sitä, miten vaikutusmahdollisuutemme loittonevat aina vain kauemmas ja yhä suurempi osa

* Emeritusprofessori Jukka Nevakivi on luonnehtinut löydöksiään Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön arkistoissa pöyristyttäväksi. Yhdysvallat esti asetoimituksia maahamme ja 40 Brewster hävittäjän toimittaminen ajallaan estettiin. Yhdysvallat myös perui lupaamansa 150 miljoonan jälleenrakennuslainan. Samaa aikaan Yhdysvallat osti Neuvostoliitosta kultaa ja rahoitti sillä sotamateriaalin ja lentobensiinin vientiä Neuvostoliittoon. http://www.verkkouutiset.fi/arkisto/Arkisto_2000/7.huhtikuu/talv1400.htm 7.4.2000
Jukka Nevankivi: Apu jota ei annettu – Länsivallat ja Suomen talvisota. WSOY, 2000

elämäämme vaikuttavista päätöksistä tehdään esimerkiksi Brysselissä tai suuryhtiöitten pääkonttoreissa kaiken demokraattisen kontrollin ulottumattomissa.

Voidaanko viralliseen tietoon nojautuen saada oikea käsitys terroriteoista? Olisiko totuus Mainilan laukauksista selvinnyt Kremlin tiedotustilaisuuksissa? Kertoiko Saksan hallitus kaiken olennaisen valtiopäivätalon tuhopoltosta vuonna 1933 tai ”Puolan hyökkäyksestä” Gleiwitzin radioasemalle elokuussa 1939? Kertoiko presidentti Roosevelt maailmalle totuuden Pearl Harborista, siis että todellisuudessa Japanin hyökkäys oli Yhdysvaltojen tarkoituksellisesti provosoima ja etukäteen täysin tiedossa? Entä Tonkininlahden tapahtumat, jossa fiktiiviset Pohjois-Vietnamin torpedoveneet hyökkäsivät Yhdysvaltojen laivaston kimppuun? Puhuiko presidentti George H. W. Bush totta, kun hän Irakin vastaista sotaa perustellakseen kertoi maailmalle vuonna 1990 irakilaisien sotilaitten heittäneen kuwaitilaisessa sairaalassa keskosia keskoskaapeista kylmälle betonilattialle kuolemaan? Puhuivatko Bush junior ja Tony Blair totta Irakin joukkotuhoaseista perustellessaan uutta sotaa Irakia vastaan? Kaikissa näissä tapauksissa, ja lukemattomissa muissa, suurvalta on valehdellut maailmalle poliittisista syistä ja monissa tapauksissa lisäksi itse järjestänyt provokaation tietyn suunnitellun politiikan oikeuttamiseksi.

Tilanne on ristiriitainen. Toisaalta poliittinen päätöksentekojärjestelmämme haluaa tutkimustietoa. Tästä kertoo kesällä 2006 tehty päätös perustaa eduskunnan yhteyteen tutkimuslaitos (Ulkopoliittinen instituutti eli UPI) tuottamaan tietoa ajankohtaisista asioista. Mutta millaista tietoa päättäjät haluavat? Olisivatko he iloisia, jos tutkija toisi esiin aineistoa, jonka mukaan Venäjän turvallisuuspalvelu räjäytti syyskuussa 1999 kerrostaloja asukkaineen oikeuttaakseen sodan Tšetšeniaa vastaan? Tuskin, sillä tällainen tieto saattaisi päättäjät hankalaan asemaan. On julistettu ”terrorismin vastaisen taistelun” tärkeyttä, ja jos käy ilmi, että Venäjä on harjoittanut terrorismia, niin looginen johtopäätös siitä olisi, että Venäjää vastaan on ryhdyttävä toimenpiteisiin. Näin ei tietenkään missään oloissa tultaisi menettelemään, ja se osaltaan osoittaa, miten tyhjää retoriikka ”terrorismin vastustamisesta” on. Vielä paljon herkempi on tilanne Yhdysvaltoja koskevan tiedon suhteen. Suurvaltojen kanssa on aina oltava hyvissä väleissä riippumatta siitä, mitä ne tekevät. Tutkijoihinkin on siksi syytä kohdistaa huomionsa tšetšeenien, arabien ja muiden muslimien pahuuteen, sillä sen kaltainen tieto on poliittisesti käyttökelpoista eikä aseta päättäjää hankalaan asemaan.

Suomessa Suojelupoliisilla on korkein asiantuntijastatus terrorismin suhteen. Poliittinen eliittimme haluaa kuitenkin Supoltakin vain myötäsukaisia lausuntoja. Tämä kävi surullisella tavalla selväksi konfliktissa, jonka osapuolia olivat Supo ja Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen. Katainen oli kirjoittanut Savon Sanomissa Suomen jäävän Naton ulkopuolella pimentoon terrorismia koskevan tiedustelutiedon osalta. Kun Supon terrorismin vastaisen yksikön päällikkö Paavo Selin totesi toimittajatapaamisessa olevansa eri mieltä, paloi Kataisen pinna. Hän soitti Nevalalle ja tivasi aikooko Supo kammata hänet puoluejohtajan paikalta. Tämän jälkeen Nevala soitti Selinille, haukkui hänet pystyyn ja totesi ettei Selinin ura Supossa enää kehity*. Pian tämän jälkeen Selin siirrettiin toissijaisiin tehtäviin ja savustaminen ulos Suposta käynnistyi. Voiko siis Supoon asiantuntijatahona luottaa vai onko se todella näin altis poliittiselle painostukselle?²⁴

Näyttää siltä, että yhteiskunnassamme olevat tiedon tuottamisen mekanismit, tutkimus ja journalismi, eivät kykene selvittämään meille terrorismin olemusta. Kulttuuriset ja

* nauhoitus puhelusta päättyi viisi vuotta myöhemmin kiusallisesti Nelosen uutisten haltuun ja sitä kautta julkisuuteen

sosiaalipsykologiset ilmiöt estävät tehokkaasti terrorismin puolueettoman arvioinnin. Kun meille esitetään propagandassa kuva sivilisaatioitten yhteentörmäyksestä, samaistumme helposti siihen osapuoleen, johon koemme kuuluvamme. Samaistuminen aiheuttaa sen, että alamme lähtökohtaisesti pitää totena itsellemme läheisen osapuolen tietoja ja vastaavasti paheksua toista osapuolta, jos se ei ota samoja tietoja todesta. Eräs esimerkki on Muhammad-pilakuvista vuonna 2005 noussut jupakka. Meillä pääsääntöisesti asia nähtiin sananvapauskysymyksenä ja Suomen hallituksen toiminta häpeällisenä itesesensuurina. Sotilaan silmin pilakuvien aiheuttama kuohunta oli kuitenkin informaatio-operaatio, jossa tarkoituksellisesti lietsottiin kuohuntaa tietyissä arabimaissa. Tämän totesi komentajakapteeni Juha-Antero Puistola Arto Nybergin ohjelmassa. Puistola kuitenkin osoitti sormella juuri sinne, minne paha on meillä soveliasta projisoida eli islamisteihin. Unohtui kokonaan se, että Tanska on sotaa käyvä maa. Kohu provosoi sopivasti vastakkainasettelua Tanskan ja laajemminkin pohjoismaiden ja islamilaisen maailman välillä ja osaltaan perusteli Tanskan osallistumista Irakin sotaan.

Meillä on tietynlainen kuva maailmasta, jossa elämme. Kulttuuripiirimme näyttäytyy meille pohjimmiltaan hyväntahtoisena. Viranomaiset, poliisi, turvallisuus- ja tiedustelupalvelut toimivat kansalaisten hyödyksi eivätkä syyllisty rikoksiin ainakaan oman maansa kansalaisia vastaan. Tämän maailmankuvan vastainen tieto kohtaa psyykessämme voimakkaan torjunnan. Haluamme säilyttää maailmankuvamme eheänä ja uskomme länsimaisten yhteiskuntien oikeamielisyyteen. Historiamme ei tosin anna minkäänlaisia perusteita tälle lapsenuskolle. Ajatus omia kansalaisiaan terrori-iskuissa surmaavista valtion agenteista on kuin insesti. Sekin kiistetään usein perhepiirissä viimeiseen asti, silloinkin kun se on totta.

Ihmisten manipulointi sodan kannalle on helppoa. Hermann Göring lausui Nürnbergin oikeudenkäynnin aikoihin:

Tietenkään ihmiset eivät halua sotaa... Mutta loppujen lopuksihan valtion johtajat määrittelevät politiikan ja on aina yksinkertainen asia saada ihmiset mukaan, oli kyse sitten demokratiasta, fasistidiktatuurista, parlamentarismista, tai kommunistidiktatuurista... Äänioikeus tai ei, ihmiset saadaan tarvittaessa aina johtajien taakse. Se on helppoa. Heille tarvitsee vain sanoa, että heidän kimppuunsa on hyökätty, syyttää pasifisteja epäisänmaallisuudesta ja siitä että he asettavat maan vaaraan.²⁵

Yleisesti väitetään myös, että omia kansalaisia vastaan suunnattu terrori-isku on siinä määrin pöyristyttävä teko, ettei kukaan suostu edes osallistumaan sellaiseen, tai jos osallistuu, niin tulee myöhemmin tunnontuskiin ja paljastaa asian. Voidaan toisaalta esittää kysymykset: ”Kenelle mahdollinen paljastaja menisi kertomaan tietonsa ja miten hän todistaisi väitteensä?” Media on tukenut esimerkiksi virallista totuutta syyskuun 11:nä iskuista liikuttavan yksituumaisesti, samoin Yhdysvaltojen demokraattinen puolue, rauhanliike ja vasemmisto. Tunnettu on mm. Noam Chomskyn asenne. Hän kieltäytyy edes keskustelemasta ”epäuskottavista internetissä leviävistä salaliittoteorioista”. Vuotamista harkitseva sisäpiiriläinen tietää siten, että mahdollisesti ainoa seuraus hänen yrityksestään paljastaa salaliitto on se, että hän paljastaa *itsensä* salaliitolle. Seuraus hyvin todennäköisesti olisi ”sydänkohtaus”, ”liikenneonnettomuus” tai ”itsemurha” ilman, että kukaan valtamediassa olisi kiinnostunut. Terrorismin historiasta lisäksi tiedämme, että jopa useita vuosikymmeniä kestänyt terrorikampanja oman maan siviilejä vastaan onnistuu ilman suurempia omantunnon tuskia ja vuotoja, kuten Italiassa 1960–80-luvuilla (ks. sivu

127). Italiassa eräitä sisäpiirin asioista tietäviä ja liian paljastavia kirjoituksia julkaisseita journalisteja murhattiin hyvin suorasukaiseen tyyliin. Näin korostettiin vaikenemisen lain – *omertan* – ehdottomuutta²⁶.

Viranomaistehtävissä toimivilla henkilöillä on myös ankarat salassapitomääräykset. Tietynlaisista vuodoista henkilö voidaan toimittaa helposti kiven sisään loppuiäkseen. Eräät julkisuuteen lausuntoja antaneet henkilöt, kuten FBI:n tulkkina toiminut Sibel Edmonds, ovat saaneet lisäksi erillisen vaikenemismääräyksen oikeusministeriöltä²⁷.

Korkeassa asemassa olevien henkilöitten asenne tavallisia kansalaisia kohtaan voi olla tavattoman kynninen. Yhdysvallat on esimerkiksi monia kertoja syyllistynyt laajoihin ihmiskokeisiin, joihin käytettiin omia sotilaita. 1960-luvulla toteutetussa koeohjelmassa Project SHAD (Shipboard Hazard and Defense) eräitä laivaston aluksia vastaan suoritettiin kemiallisten ja biologisten aseitten ruiskutuksia, joiden tarkoituksena oli testata alusten haavoittuvuutta tämänkaltaisten hyökkäysten suhteen.²⁸ Huomattavasti suuremman mittakaavan ihmiskoe tehtiin Persianlahden sotaan lähetetyillä amerikkalaisilla ja brittisotilailla, kun noin 700 000 sotilasta rokotettiin kokeiluluontoisilla, aiemmin testaamattomilla rokotteilla, joiden oli tarkoitus suojata joukkoja Reaganin hallinnon Irakille toimittamia biologisia aseita vastaan. 11 000 sotilasta on kuollut ja moninkertaisesti suurempi joukko menettänyt terveytensä pysyvästi ns. Persianlahden syndrooman vuoksi, joka lienee aiheutunut rokotteiden lisäksi muistakin tekijöistä, kuten altistumisesta köyhdytetyille uraanille.²⁹ Sairastuneet sotilaat on erotettu armeijasta ja jätetty oman onnensa nojaan. Armeija kiistää koko ongelman olemassaolon.

Henry Kissinger on lausahtanut sotilaista: ”Tyhmiä, typeriä eläimiä, joita voi käyttää pelinappuloina ulkopoliitikassa”³⁰. Siviilit eivät ole vallanpitäjille sen kallisarvoisempia, ks. matkustajalaiva Lusitanian tapaus sivulla 39.

Terrorismin määritelmistä ja lajeista

Terrorismista puhuttaessa on syytä käyttää hetki käsitteen määrittelyyn. Otan esimerkiksi kolme varsin sattumanvaraisesti valittua esimerkkiä terrorismin määritelmästä:

Webster's University Dictionary: Systemaattinen väkivallan käyttö, kauhun levittäminen ja pelottelu tavoitteen saavuttamiseksi.³¹

Yhdysvaltojen puolustusministeriö: Laskelmoitu väkivallan käyttö tai sillä uhkaaminen pelon aikaansaamiseksi, tarkoituksena pakottaa tai pelotella hallituksia tai yhteiskuntia päämäärien tavoittelemiseksi, jotka ovat yleensä poliittisia, uskonnollisia tai ideologisia.³²

FBI: Terrorismi on voiman tai väkivallan laitonta käyttämistä henkilöitä tai omaisuutta kohtaan, tarkoituksena pelotella tai pakottaa hallitusta, siviiliväestöä tai niiden osaa poliittisten tai sosiaalisten tavoitteiden ajamiseksi.³³

Oma versioni, koottu yllä nähdystä: *Terrorismi on väkivallan tai sen uhkan kohdistamista siviiliväestöön tavoitteen saavuttamiseksi*. Toisaalta terrorismin käsite voidaan nähdä myös laajemmassa kontekstissa. Tavallaan kaikki pelottelun avulla tehtävä vaikuttaminen kansalaismielipiteeseen on tietynlaista terrorismia.

Yllä nähdyissä määritelmässä huomiota ei kiinnitetä siihen, onko toimija valtiollinen tai eivaltioellinen, mikä tekee niistä neutraaleja. Määritelmiä tarvitaan, kun koetetaan hahmottaa sitä, mikä kaikki voisi kuulua terrorismin käsitteen alle. Suurvallat pyrkivät nimittäin käyttämään häikäilemättömästi terroristin leimaa omiin propagandatarpeisiinsa. Jos erilaisia väkivallantekoja tarkastellaan puolueettomasti, huomataan, että niin sanottu terrorismin vastainen taistelu monilta osiltaan täyttää terrorismin määritelmät.

Sanonta ”yhden terroristi on toisen vapaustaistelija” ei kuvaa terrorismin todellista luonnetta osuvasti. Vapaustaistelijat eivät hyökkää siviiliväestön kimppuun, niin tekevät terroristit. Tai pitäisikö sanoa niin, että jos vapaustaistelijat hyökkäävät siviilien kimppuun, niin silloin he käyttävät terrorismin menetelmiä vapaustaisteluunsa?

Terrorin elementti on aina kuulunut oleellisena osana kaikkeen sodankäyntiin. Kautta aikojen sodissa on pyritty pelottelemaan vihollisen siviiliväestöä ja myös sotilaita. Pelko lamauttaa, saa pakenemaan ja luopumaan vastarinnasta. Toisaalta koettu terrori voi lujittaa päättäväisyyttä jatkaa taistelua. Ihminen, joka on jo menettänyt kaiken, ei pelkää uhrata henkeään taistelussa.

Poltetun maan taktiikka ja joukkomurhat ovat kuuluneet erityisesti siirtomaasotiin olennaisena osana. Esimerkiksi britit käyttivät vuosina 1899–1902 buurisodassa armotonta taktiikkaa, jossa sissisotaan siirtyneitä buureja tukeneen väestön elinolot tuhottiin polttamalla sadot ja asumukset sekä myrkyttämällä kaivot. Itse väestö siirrettiin keskitysleireihin, missä vankeja näännytettiin nälkään ja kulkutauteihin³⁴. Täysin samanlaista taktiikkaa sovelsi Yhdysvallat Filippiineillä samoina vuosina³⁵.

Sodan säännöt ovat myös nykyajan ”terrorismin vastaisessa sodassa” kuollut kirjain. Olemme joutuneet uuteen barbarian aikaan, jossa sota aloitetaan ilman sodanjulistusta, sotavangin statusta ei anneta viholliselle eikä myöskään siviiliväestöllä ole ihmisoikeuksia. Uraaniammusten kaltaisia useiden sukupolvien päähän vaikuttavia aseita käytetään surutta³⁶. Hyvin usein sodankäynti tähtää siviiliväestön terrorisoimiseen. Joukkomurhien, siviilikohteitten pommitusten, etnisten puhdistusten, joukkoraiskausten ym. keinoin toteutettu terrori on yleistä. Nämä toimet luonnollisesti pyritään kaikin tavoin kiistämään ja niistä tiedottaminen estämään mm. tekemällä tiedotusvälineitten toiminta sotatoimialueella mahdottomaksi ja ulkoistamalla raakuudet käyttämällä vaikkapa jotain puolisoitilaallista ryhmää niiden toteuttamiseen. Näin menetteli esimerkiksi Indonesia Itä-Timorissa vuonna 1999.

Vaikka valtiollisen armeijan toimet usein täyttävät terrorismin määritelmät, niitä ei kuitenkaan yleensä mielletä terrorismiksi. Terrorismiksi käsitetään yleisemmin jonkin maanalaisen organisaation suorittamat väkivallanteot. Myös käytetyn teknologian taso on ratkaiseva. Esimerkiksi Venäjän Tšetšenian pääkaupungin Groznyin synnytyssairaalaan ja

torille ilman sodanjulistusta syksyllä 1999 ampumia keskimatkan ohjuksia³⁷ ei koskaan kuule luettavan terroriteoksi, vaikka juuri siitä oli kyse (ks. sivu 101). Suurvaltojen asevoimat ovat terrorismin ammattilaisia, mutta niiden teot selitetään propagandassa aina vahingoiksi. Jos joku olisi räjäyttänyt samalla torille ammoniumnitraatilla lastatun kuorma-auton se olisi heti mielletty terroriteoksi. Yleinen mielipide, joka heijastuu myös mediassa ja tutkimuksessa, näkee terrorismina ainoastaan alkeellisella teknologialla toteutetut iskut, kalliit täsmäpommit ja ohjukset annetaan anteeksi ja luetaan vahingoiksi.

Yksi propagandan rutiininomaisesti toistama taikasana on ”itsemurhaisku”. Teko muuttuu tällöin automaattisesti äärimuslimien toteuttamaksi terroriteoksi, vaikka yleensä ei ole mitään näyttöä siitä, että esimerkiksi pommin autolla kohteeseen ajanut henkilö olisi ollut itsemurhaterroristi. Usein ei ole mahdollista sulkea pois kaukolaukaisun tai ajastimen käyttöä. ”Itsemurhaiskut” rutiininomaisesti luetaan mediassa terroriteoksi silloinkin, kun kohteena ovat olleet vihollisen sotilaat. Jo määritelmällisesti iskut sotilaita vastaan tulee kuitenkin rajata pois terrorismin käsitteen alta, pois lukien osapuolten tunnustamat rauhanturvaajat. Autolla suoritettava ”itsemurhaisku” muuten muistuttaa mielenkiintoisella tavalla Britannian tiedustelun Pohjois-Irlannin terroristeille kehittämää elävän pommin menetelmää, jossa terroristit pakottavat siviilihenkilön ajamaan pommi-auton kohteeseen. Myös Irakissa on havaittu varsin mielenkiintoisia ”itsemurhaiskuja” (ks. sivut 142 ja 145). Riippumatonta tutkimusta tarvittaisiinkin näistä tapauksista, jotta niiden todellinen luonne voitaisiin selvittää. On tietysti selvää, että aitojakin itsemurhaiskuja tapahtuu usein.

Tekojen luokittelu ”itsemurhaiskuiksi” antaa valtiolliselle toimijalle myös sen edun, että se välttyy oikeudenkäynnin järjestämiseltä. Kun tekijät kuolevat iskussa, tulee syyllisyyskysymyksestä viranomaisien ilmoitusasia, sillä mahdolliset todisteet säännönmukaisesti salataan kansalliseen turvallisuuteen vedoten. Tässä suhteessa länsimaisen oikeudenkäytön perusperiaate siitä, että kukin henkilö on syytön kunnes hänet oikeusistuimen päätöksellä syylliseksi todetaan, on heitetty romukoppaan. Esimerkiksi Saksassa on jopa järjestetty oikeudenkäyntejä, joissa syytetään ihmisiä sen perusteella, että he ovat tunteneet Mohamed Attan tai joitain muita ”Hampurin solun” jäseniä, jotka Yhdysvaltojen viranomaiset ovat nimenneet syyllisiksi syyskuun 11:nä iskuihin. Syytteet perustuvat uusiin lakeihin, joissa on kriminalisoitu kuuluminen terroristijärjestöön. Kuitenkaan Attan ja kumppanien syyllisyyttä mainittuihin terrori-iskuihin ei ole käsitelty oikeudessa. Edellä mainitun periaatteen mukaisesti heitä tulisi siten pitää syyttöminä, jolloin myöskään ei pitäisi olla mahdollista syyttää heidän entisiä kavereitaan Saksassa.

Nykyaikana entistä useampi uutinen on pelkkä etukäteen suunniteltu mediaoperaatio. Esimerkkeinä tällaisista Yhdysvaltojen Irakin operaation aikana tapahtuneet Jessica Lynchin vapautus³⁸ ja Saddamin patsaan kaataminen. Hollywood-elokuva *Wag the Dog* (Häntä heiluttaa koira) kuvaa tämän kaltaista informaationsodankäyntiä, jonka painoarvo on viime vuosina nopeasti lisääntynyt.

Jos tarkastellaan pelkästään sotatoimialueitten ulkopuolella tapahtuvia terrori-iskuja, jotka yleisesti mielletään terrorismiksi, niin niiden motiivit ja mahdolliset taustavoimat voidaan jakaa useaan ryhmään:

* Israelin isku YK:n tarkkailuasemaa vastaan Khiamissa Libanonissa kesällä 2006, joka johti neljän YK-sotilaan kuolemaan, oli mediassa esiintyneitten suomalaisten asiantuntijoiden mukaan tahallinen teko jolla oli ilmeisesti tarkoitus ajaa puolueettomat tarkkailijat alueelta pois. Teko hyvinkin täyttää terrorismin määritelmän.

Maan oma hallitus tai sen sisäinen elementti (tai ns. varjohallitus), asevoimat, turvallisuuselimet tai niihin sidoksissa oleva yksityinen sektori. Terroriteon järjestäminen on kaikkein helpointa niille organisaatioille, jotka vastaavat maan turvallisuudesta. Motiivit tällaiselle toiminnalle ovat lukuisat: median huomion vetäminen pois ei-toivotuista aiheista, kansalaisten hallitseminen uhkakuvien avulla, poliittinen manipulointi, kansalaisvapauksia rajoittavan ja turvallisuuselinten valtaa lisäävän lainsäädännön läpivieminen, rahoituksen lisääminen kyseisille elimille ja eri organisaatioiden valtataistelu. Hallituksella saattaa myös olla tarve järjestää provokaatioita aloitettavan sodan perustelemiseksi tai jonkin etnisen tai muun ryhmän mustamaalaamiseksi. Teot voivat olla tuhoisiakin ja aiheuttaa paljon ihmisuhreja, mikäli halutaan aiheuttaa suuttumusta väestön keskuudessa. Tähän kategoriaan viittaavat väitteet pyritään tekemään naurunalaisiksi kutsumalla niitä salaliittoteorioiksi. Näiden tahojen suorittamia terroritekoja voidaan kutsua myös synteettiseksi terrorismiksi. Ne tehdään toisen osapuolen nimissä, jolloin puhutaan false flag- tai pseudo-operaatioista.

Separatistinen tai muu maan sisäinen, esimerkiksi vallankumouksellinen ryhmä.

Valtiosta irti pyrkivä sotilaallisesti alakynnessä oleva separatistiryhmä voi pyrkiä järkyttämään maan poliittista järjestelmää ja kansalaismielipidettä järjestämällä suurta huomiota herättäviä iskuja. Tällaiset ryhmät välttävät yleensä liiallista siviiliuhrien aiheuttamista. Iskut kohdistetaan usein valtiollisiin kohteisiin. Erilaisilla panttivankitilanteilla pyritään pakottamaan vastapuoli neuvotteluihin ja saamaan julkisuutta omalle asialle. Usein halutaan voittaa valtaväestön sympatioita kohtelemalla panttivankeja hyvin. Nämä ryhmät kohdistavat toisinaan myös sabotaaseja infrastruktuuria vastaan, mikä ei täytä terrorismin määritelmiä. Vallankumoukseen pyrkivä ryhmä voi pyrkiä maan poliittisen tilanteen horjuttamiseen ja sitä kautta vallankumouksen toteutumisedellytysten luomiseen. Teot saattavat kohdistua aatteelliseen vastustajaan tai valtioon. Toiminta saattaa helposti kääntyä itseään vastaan, ja valtio pyrkii yleensä vaikuttamaan juuri siihen suuntaan.

Toinen valtio ja sen tukemat ryhmät. Toinen valtio saattaa olla kiinnostunut tietyn maan horjuttamisesta järjestämällä terroritekoja. Motiivi saattaa olla hallituksen alistaminen omaan tahtoon, maan hajottaminen pienempiin osiin, luonnonvarojen haltuunotto, hallituksen vaihtaminen tms. Voidaan järjestää vaikkapa etnisten ryhmien välisiä veritekoja, jotka uhkaavat syöstä maan sisällissotaan. Toinen valtio käyttää toimintaan tyypillisesti jotain maan sisäistä ryhmää tai maasta kotoisin olevia agentteja. Esimerkkinä mainittakoon Presidentti Carterin aikaisen turvallisuuspoliittisen neuvonantajan Zbigniew Brzezinskin ideoima ja CIA:n kesästä 1979 lähtien toteuttama Afganistanin epävakautus, jonka tarkoitus oli houkutella Neuvostoliitto miehittämään maa³⁹. Toisena esimerkkinä voidaan mainita Yhdysvaltojen salainen sodankäynti Irania vastaan. Vuonna 2007 paljastui, että CIA oli tukenut mm. Pakistanista käsin toimivaa Jundullah-nimistä terroristijärjestöä Iranin vastaisissa operaatioissa. Jundullah on mielenkiintoinen myös siksi, että sen entinen johtaja on Khalid Sheikh Mohammed, jota Yhdysvallat pitää virallisesti syyskuun 11:n iskujen pääsuunnittelijana⁴⁰.

Ylikansallinen järjestö tai intressiryhmä. Terroritekojen taustalla saattaa olla myös jokin ylikansallinen järjestö, jolla on omia ideologisia, valtapoliittisia, uskonnollisia tai taloudellisia intressejä toimintaansa. Monet terroriteot ovat sekamuotoja edellä esitetyistä, ja julkisuuteen pyritään usein tuomaan harhaanjohtava kuva todellisesta taustavoimasta.

Valtiollinen terrorismi

Valtavirran terrorismitutkimus usein rajaa jo lähtökohtaisesti terrorismin käsitteen ulkopuolelle valtiolliset toimijat. Esimerkiksi Unto Vesa (Tampereen yliopisto) määrittelee sen ”ei-valtiollisten toimijoiden poliittiseksi väkivallaksi”⁴¹. Ulkopoliittisen instituutin tutkija Toby Archer määrittelee samoin: ”ei-valtiollisten toimijoiden väkivalta, jolla pyritään vaikuttamaan yhteiskuntaan tai valtioon ... päämäärän saavuttamiseksi”, sekä: ”...valtiovallan käyttämä väkivalta oman tai jonkin muun maan asukkaita vastaan vaikuttaisi kuuluvan toiseen funktionaaliseen luokkaan kuin terrorismiin”.⁴²

Jos edellä kuvattu määritelmä olisi pätevä, se tarkoittaisi käytännössä esimerkiksi seuraavaa: Moskovassa räjäytettiin syyskuussa 1999 kerrostaloja asukkaineen. Jos räjäyttäjät olivat ei-valtiollisia tšetšenejä, niin kyseessä oli terroriteko, mutta jos kyseessä olikin turvallisuuspalvelu FSB:n operaatio, niin kyseessä ei ollutkaan terrorismi.

Toisaalta Archer ei raportissaan *Kansainvälinen terrorismi ja Suomi* rajaa terrorismin määritelmän ulkopuolelle valtiovallan *tukemaa* terrorismia. Näin ollen Venäjän esimerkkitapauksessa kerrostalojen räjäytys olisi terroriteko siinä tapauksessa, jos räjäyttäjryhmä olisi peräisin Pohjois-Kaukasukselta mutta olisi saanut tukea Venäjän turvallisuuspalvelulta tekonsa toteuttamiseen. Käytännössä on mahdotonta tehdä rajanvetoa sen suhteen, milloin valtio ainoastaan tukee terrorismia ja milloin se on aktiivisesti mukana itse teoissa.

Otetaan toinen esimerkki: Lockerbien kylän yläpuolella Skotlannissa vuonna 1988 tuhottiin pommiattentaatilla Pan Amin lento 103. Virallisesti syyllisenä pidetään Libyaa, mikä yllä esitetyn määritelmän mukaan rajaa tapauksen terrorismin ulkopuolelle. Ihmettelenkin, mihin kategoriaan tämä tapaus tulisi tutkijoiden mielestä sijoittaa. Todettakoon, että Libyan syyllisyys kyseiseen tekoon on väärennetty. Tapauksesta lisää sivulla 110. Ongelmaksi muodostuu myös se, että terroristijärjestöt ovat käytännössä poikkeuksetta tiedustelupalvelujen soluttamia. Yleensä ei ole mahdollista luotettavasti määrittää sitä, milloin tiedustelupalvelut todellisuudessa ohjaavat järjestön toimintaa pelkän tiedonhankkimisen sijaan. Siinä kohden kulkisi keinotekoinen valtiollisen/ei-valtiollisen toiminnan raja. Usein pommi-iskua luullaan ensin yleisesti ei-valtiollisen järjestön työksi ja vasta vuosien päästä paljastuu, että valtiolliset elimet olivatkin teon taustalla (esimerkiksi Piazza Fontanan pommi-isku 1969 Italiassa, ks. sivu 128). Tulisiko silloin pommi-isku jälkikäteen poistaa terrorismin luokasta? Esitetyt käytännön esimerkit osoittavat, miten mielivaltaista on rajata valtiolliset toimijat terrorismin käsitteen ulkopuolelle.

Normaalin terrorismi-käsitteen lisäksi on käytetty käsitettä valtiollinen terrorismi tai valtioterrori, joka kuvaa valtion peittelemätöntä terroria siviilejä kohtaan poliisin ja asevoimiensa toimesta. Se sisältää perinteisten asevoimien siviilikohteisiin kohdistamat pommitukset, esimerkiksi Saksan kaupunkien tuhoamisen toisessa maailmansodassa* tai Tšetšenian pääkaupungin Groznyin tuhoamisen 1999–2000 mm. kielletyillä tyhjiöpommeilla⁴³. Epädemokraattinen hallitus voi kohdistaa omaan väestöönsä terroria pidättämällä mielivaltaisesti opposition edustajia ja käyttämällä menetelminä mm. kidutusta ja teloituksia. Ihmisten ”katoaminen” naamioituneiden tuntemattomien henkilöiden toimesta

* Sanotaan että sosiaalipsykologi tri Kurt Lewin laati teorian, jonka mukaan Saksan kyky tehdä vastarintaa murtuisi kun 65 % maan työväestön asunnoista olisi saatu tuhottua, ja siksi liittoutuneet keskittyivät siviiliväestön asuinalueiden terroripommituksiin (Keith 1997).

ja erilaisten kuolemanpartioiden käyttö ovat myös tehokkaita menetelmiä kauhun kylvämiseksi väestön keskuuteen.

Niccolò Machiavellin mukaan viisaan prinssin tulee aina tilaisuuden tullen viekkaasti edesauttaa vihamielisyyttä itseään kohtaan, jotta sitä voittaessaan hänen oma suuruutensa edelleen kasvaisi. Professori David MacGregor on lanseerannut käsitteen *machiavellilainen valtioterrorismi*, sillä hänen mukaansa terrorismin esiintyminen vähäosaisten taholta on huomattavasti epätodennäköisempää kuin että se olisi ilmaus valtion tai sen agenttien brutaalista voimankäytöstä.⁴⁴ Tämä ei siis tarkoita sinänsä yleistä valtiovallan suoraa avointa terroria kansalaisia kohtaan vaan ovelaa poliittisen vastustajan piikkiin menevää väkivaltaa.

Historioitsija Webster Griffin Tarpley puhuu saman ilmiön yhteydessä *synteettisestä false flag -terrorismista*. Tarpley on kiteyttänyt asian kirjassaan *9/11 Synthetic Terror, Made in USA* seuraavasti:

Torjun sen naiivin eli sosiologisen selityksen terrorismille, että kurjuus, sorto ja epätoivo synnyttävät terroristijärjestöjä, jotka antavat spontaanin ilmaisun näille tuntemuksille. Me elämme aikaa, jona valtavat, kaikkialle levittäytyvät tiedusteluorganisaatiot – CIA, FBI, MI6, FSB (KGB), Mossad, BND, SPECE, SISMI ja muut niiden kaltaiset – manipuloivat poliittista ja yhteiskunnallista todellisuutta jatkuvasti.

Psykologinen sodankäynti

Terrorismin yhteydessä voidaan puhua myös psykologisesta sodankäynnistä. Psykologinen sodankäynti on hyvin vähän tunnettu sodankäynnin muoto, vaikka se on todellinen suurvaltojen painopistealue. Yleensä psykologiseksi sodankäynniksi luetaan lentolehtiset, propagandalähetykset ym. psykologiset keinot, mutta kohdeyleisön mieliin voidaan tehokkaasti vaikuttaa myös teoilla, kuten terrori-iskuilla (teon propaganda). Terrori-iskussahan kohteena eivät ole uhriksi joutuvat ihmiset, vaan väestö, jota teko järkyttää.⁴⁵ Vastustajan nimissä tehtävää propagandaa nimitetään mustaksi propagandaksi. Kyse on siis false flag- eli ”väärän lipun alla” suoritetusta toiminnasta. Tällaiset mustat psykologiset operaatiot, olivat ne sitten perinteisempää propagandaa tai terroritekoja, ovat erittäin tehokkaita, ja niitä on myös käytetty usein.

Terroritekojen tekaistut vastuunotot, jotka nykyisin julkaistaan ”islamistien internetsivuilla”, bin Laden -nauhat ja marttyyri videot on suunniteltu vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen juuri oikealla hetkellä. Eräs mielenkiintoinen ilmiö ovat olleet Irakin sodan päänirtileikkauksivideot. Ensimmäinen ja tunnetuin näistä tuli julkisuuteen pian sen jälkeen, kun maailmalla oli noussut kohu Yhdysvaltojen hallinnoiman Abu Ghraibin vankilan laajamittaisesta kidutuksesta ja vankien nöyryyttämisestä. Videolla amerikkalaiselta siviililtä Nicholas Bergiltä leikattiin pää irti. Videolla esiintyvien miesten väitettiin olevan Irakin vastarintataistelijoita ja al-Qaidan liitetyn Abu Musab al-Zarqawin miehiä⁴⁶. Video aiheutti ainakin hetkeksi huomion siirtymisen pois Yhdysvaltojen suorittamasta vankien kiduttamisesta ja omalta osaltaan perusteli ”terrorismin vastaisen taistelun” tarpeellisuutta, koska terroristit ovat vielä amerikkalaisiakin raaempia vankiensä kohtelussa.⁴⁷

Video kiinnitti lukuisien riippumattomien tutkijoiden huomion, ja on ilmeistä, että kyseessä oli amerikkalaisten oma psykologinen operaatio. Videolla esiintyvä mies oli puettu amerikkalaisten mm. Guantanamoan tuttuun oranssiin vankihaalariin ja hän istui samanlaisella muovituolilla, joita Abu Ghraibin vankilasta otetuissa kuvissa nähdään. Ensimmäisessä otoksessa vanki antoi henkilötietojaan, kuin kuulustelussa. Omaiset olivat myöhemmin kertoneet, että Berg pidätettiin Mosulissa tiesululla ja luovutettiin amerikkalaisille, jotka pitivät miestä kaksi viikkoa vangittuna.⁴⁸ Myöhemmässä otoksessa Bergiltä leikattiin pää irti, mutta huomiota kiinnittää se, ettei se aiheuttanut juurikaan verenvuotoa⁴⁹. Videon suhteen on esitetty ainakin 50 erilaista avointa kysymystä⁵⁰. Myöhemmin vastaavia videoita on nähty lisää, ja ne ovat olleet huomattavasti paremmin tehtyjä. Nick Bergiin liittyi myös outo yhteensattuma. Hän oli useita vuosia aiemmin tavannut linja-autossa syyskuun 11:nneen iskujen 20. terroristiksi epäillyn Zacarias Moussaouin ja antanut tämän käyttäjä kannettavaa tietokonettaan ja salasanojaan⁵¹.

Toisaalta on huomattava, että Abu Ghraibin vankien nöyryyttämisestä kertovien kuvien julkaisu oli itsessään Pentagonin psykologinen operaatio, joka nöyryytti irakilaisia ja osoitti, millainen moraaliton vihollinen heitä vastassa on. Viesti oli samalla voimakkaasti alitajuntaan uppoava pelottelu kaikille irakilaisille siitä mikä heitä amerikkalaisten vankeina odottaa. Saddam Husseinin ”oikeudenkäynti” ja hänen teloituksestaan kännykkäkameralla kuvatun videon julkaisu palvelivat myös ennen kaikkea psykologisen sodankäynnin tarpeita. Psykologisissa operaatioissa on usein monia kohderyhmiä, ja ne on suunniteltu monitasoisiksi. Saddamin nöyryyttäminen teloitustilanteessa oli omiaan mm. lietsomaan shiiojen ja sunnien välistä väkivaltaa. Samalla se oli uhkaava viesti Syyrian ja Iranin johdolle.

Terrori-isku tai salamurha suoritetaan toisinaan niin, että kriittiselle tarkkailijalle käy selväksi hyvin nopeasti, että teon takana ovat hyvin vaikutusvaltaiset tahot. Tämä kertoo operaation monitasoisesta psykologisesta luonteesta. Yhdysvaltojen kongressin salamurhakomitea avasi JFK:n murhan tutkimukset 1970-luvulla. Eräs kongressin tutkijoista, Gaeton Fonzi, siteerasi kirjassaan *The Last Investigation* philadelphialaista lakimiestä Vincent Salandriaa:

Pelkäänpä, että meitä johdettiin harhaan. Kaikki kriitikot, itseni mukaan lukien, johdettiin harhaan varhaisessa vaiheessa. Näen sen nyt. Käytämme liikaa aikaa ja voimia analysoidessamme salamurhan pieniä detalleja, kun koko ajan oli ilmiselvää, niin räikeän selvää, että kyse oli salaliitosta. Etkö usko, että Kennedyn murhaneilla miehillä olisi ollut keinot tehdä se hienostuneella ja epäilyksiä herättämättömällä tavalla? He eivät halunneet tehdä sitä niin. Sen sijaan he tekivät Dealeyn aukiosta ampumaradan ja tekivät sen kaikkein barbaarisimmalla ja avoimen röyhkeällä tavalla. Peitetarina oli läpinäkyvä ja suunniteltu hajoamaan kappaleiksi pienimmänkin tarkastelun alla. Kennedyn surmanneet voimat halusivat viestinsä selväksi: ”Me olemme vallassa eikä kukaan, ei presidentti, ei kongressi tai muu viranomainen voi asialle mitään.” Se oli viesti kansalle siitä, että heidän hallituksensa on voimaton. Ja kansa lopulta tajusi viestin.⁵²

Terrorismi on massojen manipulointia. Se on suunniteltua toimintaa, jolla pyritään tarkoin määriteltuihin tavoitteisiin. Kyseessä ei ole fanaatikkojen irrationaalinen toiminta, vaikka tällainen kuva julkisuuteen usein välittyykin. Eräs terrorismin teoreetikko oli sosiaalipsykologian isäksi kutsuttu tri Kurt Lewin (1890–1947). Lewinin mukaan yhteiskuntaan voidaan soveltaa samoja lainalaisuuksia kuin yksilöönkin. Toistuva kidutus ja

trauma vaikuttaa yhteisöön samoin kuin yksilöönkin. ”Jos terrori voidaan kohdistaa laajasti yhteiskuntaan, niin se reagoi taantumalla *tabula rasaksi* (tyhjäksi tauluksi), tilanne mihin kontrolli voidaan helposti istuttaa ulkopuolelta.”⁵³

Politiikan tutkija Harold Lasswell toteaa kirjassaan *Propaganda Technique in the World War*⁵⁴, että ”propagandan levittäjän menestys riippuu kohdepopulaation jännitteen tasosta. Propagandisti, joka työskentelee jännitetasoltaan korkean kohdepopulaation kanssa, huomaa, että sama tulitikku, joka normaalisti sytyttää vain nuotion, saa aikaan valtavan räjähdysen.”

Periaate on selostettu myös media-analyttikko prof. Douglas Rushkoffin kirjassa *Coercion: Why We Listen to What "They" Say*⁵⁵. Se kiteytyy oikeastaan yhteen lauseeseen: ”Millaista tahansa pakottamista harrastetaankin, rutiini noudattaa samoja perusvaiheita: luo hämmennystä ja aikaansaa kohteen taantuminen lapsen tasolle, jolloin voit itse nousta kohteen isä/äiti-hahmoksi.” Tämä periaate on hyvin arkipäiväinen, ja erilaiset myyntimiehet, markkinoinnin ammattilaiset, kulttijohtajat, huijarit, aktivistit, lobbarit, poliisin kuulustelijat ja psykologisen sodankäynnin ammattilaiset käyttävät sitä pienemmässä mittakaavassa päivittäin.

Edellä siteerattuja asiantuntijoita mukaillen propagandan perillemeno on syytä varmistaa järkyttämällä ensin yhteisöä perusteellisella tavalla. Mitä järkyttävämpi terroriteko, sitä dramaattisempi reaktio kohdepopulaatiossa. Yksi pommi-isku saa aikaan paikallisen vaikutuksen, yhtäaikaisten pommi-iskujen sarja saa aikaan koko maan kattavan vaikutuksen, ja suurkaupunkiin kohdistuva äärimmäisen näyttävä isku, kuten syyskuun 11., saa aikaan maailmanlaajuisen vaikutuksen. Näin synnytetään propagandalle otollinen maaperä, *tabula rasa*, johon haluttu viesti voidaan kirjoittaa ilman torjuntaa. Järkyttävä terroriteko saa ihmiset reagoimaan tunnetasolla ja kytkemään pois rationaalisen ajattelun. Pintaan nousee vihaa ja koston ajatuksia, joita valtiojohdon on helppo hyödyntää. Kriittiset kysymykset ovat tällaisessa tilanteessa petturuutta.

Tämä on se olennainen syy, miksi sodan aloittava suurvalta järjestää provokaation sodan perustelemiseksi. Provokaatio ei ainoastaan tarjoa ”legitiimiä” syytä hyökkäykselle, vaan sen kenties tärkeämpi funktio on saattaa kansa vastaanottavaiseksi propagandalle, sillä menestyksekkäällä sodalla tulee aina olla kansan tuki. Venäjän hyökkäystä Tšetšeniaan syksyllä 1999 ei olisi ollut mitään mieltä toteuttaa ilman kerrostaloräjäytyksiä, jotka loivat pelon ilmapiirin Venäjälle ja mahdollistivat tšetšeenivastaisen rasisen propagandan vyörytyksen tiedotusvälineissä. Vastaavasti Britannian pääministeri Tony Blair totesi 17.7.2002 *The Timesille*: ”Ollakseni rehellinen, ei olisi ollut mitään mahdollisuutta saada yleistä hyväksyntää Afganistanin kampanjalle ilman syyskuun 11:ttä.”⁵⁶

Yhdysvaltojen kansalle aiheutettiin syyskuun 11. vuonna 2001 traumaattinen kokemus, joka sai ihmiset Yhdysvaltojen lisäksi koko maailmassa ymmärtämään sotilaallisten toimien välttämättömyyden terroristien kiinnisaamiseksi. Yhteisölle aiheutettua järkytystä voidaan säädellä suunnittelemalla huolellisesti teon luonne. Sotilaisiin iskeminen on lievin menetelmä, umpimähkäisesti siviileihin suunnattu isku on huomattavasti vakavampi, naisiin kohdistettu on suurta suuttumusta herättävä ja kaikkein järkyttävin on lasten ottaminen kohteeksi.

Mitä raaempi teko, sitä tehokkaammin ihmisten rationaalinen ajattelu saadaan kytkettyä pois ja reagoimaan tunneperäisesti. Näin on varsin helppoa nostaa pintaan jokaisessa

ihmisessä piileviä tiedostamattomia pelkoja ja ennakkoluuloja. Viha saa konkreettisen kohteen ja kansakunta voidaan mobilisoida hallituksen taakse. On selvää, että haluttaessa myös maan sisäisiä etnisiä väkivaltaisuuksia, on raailla terrori- ja veriteoilla niitä helppo sytyttää. Tällaisiin motiiveihin viittaa esimerkiksi Beslanin koulukaappaus, jossa väitetyt ingušialaiset terroristit ottivat kiistakumppaniensa osseettien lapsia panttivangeiksi.

Jos ajattelemme hypoteettista tilannetta, jossa jokin hyvin vaikutusvaltainen taho haluaisi pystyttää demokraattisen yhteiskunnan tilalle diktatuurin, niin miten se kannattaisi tehdä? Ajaako panssarivaunut kadulle ja saada kansa vastarintaan? On paljon ovelampikin menetelmä. Sitä kutsutaan nimellä *ongelma – reaktio – ratkaisu**. Suunnittelussa lähdetään liikkeelle lopputilanteesta, joksi tässä tapauksessa määritellään kansalaisten oikeuksien menetys ja valtion täydellinen kontrolli kansalaisiinsa. Seuraavaksi mietitään, miten kansa saadaan reagoimaan siten, että se vaatii itse lopputulokseksi määritellyn tilanteen muodostamista. Lopuksi suunnitellaan tapahtumat, jotka saavat kuvaillun prosessin liikkeelle.

Tämän erittäin yksinkertaisen ja tehokkaan menetelmän avulla saadaan kansa vaatimaan oman vapautensa rajoittamista ja viranomaisten valtuuksien radikaaliakin kasvattamista. Voidaan esimerkiksi järjestää verinen terrorikampanja, joka saa kansalaiset esittämään vaatimuksia valtiovalle: ”Tehkää mitä hyvänsä, että saamme olla rauhassa.” Ja valtiovalta tulee julkisuuteen uusien esitysten kanssa, jotka lisäävät kansalaisten valvontaa, riisuvat ihmisiltä heidän oikeuksiaan ja poistavat rajoituksia viranomaismielivallalta. Miten tämän kaltaista petollista vallankäyttöä vastaan voidaan taistella, jos terrorismin virallisia totuuksia ei kyseenalaisteta ja vaadita todisteitten julkistamista pelkkien väitteitten sijaan?

Gianfranco Sanguinetti kirjoittaa erittäin mielenkiintoisessa pienessä kirjassaan *On Terrorism and the State*⁵⁷ poliittisesta tilanteesta, jossa kansa on hyvin tyytymätön valtiovaltaan. Tällöin valtio turvautuessaan synteettiseen terrorismiin[†] saa aikaan kansalaisten mielipiteissä muutoksen. On olemassa edes yksi asia, johon kansa tarvitsee valtiota, ja kansalla ja valtiolla on edes yksi yhteinen vihollinen, jota vastaan on taisteltava. Valtiolle on tätä tehtävää varten myönnettävä kaikki tarvittavat valtuudet. Tällaisessa tilanteessa terroristijärjestö esitetään salaperäisenä, voimakkaana, häikäilemättömän raakana ja sen motiivina silmitön väkivalta väkivallan itsensä vuoksi. Valtio korostaa propagandassaan teemaa ”olemme sodassa” ja kehottaa väestöä valppauteen. Pelon tuntemisesta tulee hyve, kunnon kansalainen ilmoittaa pelkäävänsä terrorismia ja ilmaisee halunsa luovuttaa kansalaisvapautensa, jotta valtio saisi paremmat mahdollisuudet taistella uhkaa vastaan. Pienen terroristijoukon takia valtio kiristää otettaan koko väestöstä.

Useimmat ihmiset eivät usko länsimaisen hallitsevan eliitin kykenevän omien kansalaisten häikäilemättömään murhaamiseen synteettisissä terroriteoissa. Euroopan historia on kuitenkin täynnä toistaan kammottavampia omienkin kansalaisten joukkomurhia. Jos tarkastelemme vaikkapa Suomen historiaa, niin huomaamme, että kansalaissodan jälkimainingeissa suoritettiin laajoja puhdistuksia. Ihmisiä teloitettiin myös sotatoimialueitten ulkopuolella, koska heidän yrittämänsä väkivaltainen vallankumous koettiin hallitsevan eliitin taholta äärimmäisen vakavana rikoksena. Jo pelkkä osallistuminen työväenliikkeen toimintaan saattoi olla riittävä syy kuolemantuomioon.

* Tämän sanotaan pohjautuvan Hegelin filosofiaan yhdistettyyn triadiin, teesi – antiteesi – synteesi

† Synteettinen terrorismi tarkoittaa valtiollisten elinten keinotekoisesti luomaa terrorismia omaa maataan vastaan

Sellainen tilanne, jossa ilmenevä laaja kansalaisliikehdintä kyseenalaistaa vallitsevan yhteiskuntajärjestyksen ja ennen kaikkea taloudellisen vallan ja omistusoikeuden, on saanut hallitsevan eliitin aina turvautumaan äärimmäisiin keinoihin. Väkivaltaista vallankumousta yrittäneet ovat toisaalta useimmiten itsekin syyllistyneet samaan, ja heidän perustamansa sosialismi on perustunut terrorihallinnolle.

Vuonna 1968 alkanut opiskelijaliikehdintä laukaisi ilmeisesti hyvin laajalla rintamalla eliitin ns. vastavallankumoukselliset toimet. Kylmän sodan oloissa oman nuorison kapinointi koettiin uhkaavana teollisuus- ja finanssi-piireissä. Sama koskee myös Yhdysvaltoja ja voimakasta kansalaisoikeusliikettä ja Vietnamin sodan vastaisuutta. Jotain vastaavaa on ehkä ollut ilmassa jälleen 1990-luvulta lähtien, kun uusliberalismin ja globalisaation vastainen liikehdintä on saanut laajat kansanjoukot liikkeelle eri puolilla maailmaa. Genovassa heinäkuussa 2001 G-8-kokousta vastaan osoitti mieltään noin 200 000 ihmistä, ja sitä seuraavan suuren koitoksen oli määrä tapahtua Washingtonissa syyskuun 2001 lopulla Maailmanpankin ja IMF:n kokouksen yhteydessä, mutta terrori-iskun seurauksena mielenosoitukset kuivuivat kasaan.

Historioitsija Webster Griffin Tarpleyn mukaan jatkuva uhka ja ulkoinen vihollinen tarvitaan harvainvaltaan perustuvan yhteiskuntajärjestyksen ylläpitämiseksi⁵⁸. Maailmassa vallitsee järjestys, jossa muutama prosentti omistaa kaikesta varallisuudesta suurimman osan. Näistä muutamasta prosentista oikeastaan hyvin pieni joukko ultrarikkaita sukuja omistamiensa kansainvälisten pankkien ja suuryritysten kautta hallitsee kehitystä, joka tunnetaan globalisaation nimellä ja jossa kaikki suoja-aidat, kuten valtioitten rajat, hajotetaan talouseliitin ekspansion tieltä.

Vastavallankumouksellinen sodankäynti

Valtiollisten väkivaltaelinten, kuten poliisin, armeijan ja tiedustelupalveluitten, tehtävä on turvata yhteiskunnassa vallitseva status quo – tai ehkä tarkemmin sanottuna rikkaan eliitin edut, sillä ne ovat toisinaan suorittaneet myös oikeistolaisia vallankaappauksia tilanteen niin vaatiessa (esimerkiksi Chilessä 11.9.1973). Kommunistisessa järjestelmässä tilanne on luonnollisesti aivan vastaava. Valtion turvallisuudesta vastaavat elimet reagoivat ulkoisiin ja sisäisiin uhkiin, joita vallitsevalle valtajärjestelmällä mahdollisesti ilmenee.

Laaja eliitin kumoukselliseksi tulkitsema kansalaisliikehdintä tai separatistinen toiminta käynnistää valtion vastatoimet. Tästä voidaan käyttää esimerkiksi nimitystä vastavallankumouksellinen sodankäynti. Vallankumouksellisia ja separatisteja vastaan voidaan käyttää osin samoja keinoja, mutta tilanteilla on myös eroavaisuuksia ja ne ansaitsevat kumpikin oman käsittelynsä. Huomaamme, että vastavallankumouksellinen sodankäynti ei ainoastaan muistuta terrorismia vaan on usein juuri sitä. Jos vallankumouksellista liikettä ei ole, niin toisinaan valtapoliittisista syistä se on tarpeen luoda itse.

Kumouksellisen liikkeen vastainen sota

Ääriivasemmistolaiset, anarkistiset tai islamistiset liikkeet ovat monissa maissa aiheuttaneet päänvaivaa vallanpitäjille, samoin opiskelijaliikehdintä, kansalaisoikeus- ja rauhanliike tai vaikkapa uusnatsit. Tunnetusti paras keino kontrolloida oppositiota on johtaa sitä itse. Tästä syystä kaikki potentiaalisesti uhkaavat järjestöt pyritään varhaisessa

vaiheessa soluttamaan. Hyvä esimerkki tästä toiminnasta on FBI:n COINTELPRO-ohjelma* vuosina 1956–71⁵⁹. Hyvin monenlaisia kansalaisjärjestöjä vastaan käytetty ohjelma sovelsi erilaisia menetelmiä:

- 1) Solutus: agentit ja vasikat eivät ainoastaan vakoilleet poliittisia aktivisteja. Tärkeintä oli mustamaalata ja aiheuttaa hajaannusta sekä luoda epäluottamuksen ilmapiiri kannattajien keskuuteen. Synnytettyä epäluottamusta poliisi ja FBI sen jälkeen hyödynsivät leimaten aitoja aktivisteja agenteiksi.
- 2) Psykologinen sodankäynti: FBI ja poliisi syöttivät medialle tekaistuja uutisia ja käyttivät mustaa propagandaa eli kohteena olevien järjestöjen nimissä tuotettuja tekaistuja julkaisuja, joiden tarkoitus oli mustamaalaaminen. Nimettömiä kirjeitä lähetettiin, puheluita soitettiin, väärää tietoa levitettiin kokouksista ja tapahtumista, agenttien johtamia pseudoryhmiä perustettiin ja aktivisteja häirittiin painostamalla heidän vanhempiaan, työnantajiaan, vuokraisäntiään ja muita kontaktejaan.
- 3) Oikeusjärjestelmän väärinkäyttö: FBI ja poliisi vainosivat aktivisteja ja toisinajattelijoita lavastamalla heitä rikollisiksi. Käytettiin vääriä todistajalausuntoja ja väärennettyjä todisteita, joilla oikeutettiin pidätyksiä ja vankeustuomioita. Valikoivasti toimeenpantuja verolakeja ja muita säädöksiä sekä jatkuvaa viranomaisseurantaa käytettiin uhkailuun.
- 4) Laiton voiman ja väkivallan käyttö: FBI ja poliisi uhkailivat, yllyttivät ja tekivät itse murtoja, vandalismia, hyökkäyksiä ja pahoinpitelyjä tavoitteenaan pelotella toisinajattelijoita ja häiritä heidän järjestöjään. Äärimmäisenä menetelmänä käytettiin poliittisia murhia.⁶⁰

Eräs FBI:n vainoamista toisinajattelijoista oli Martin Luther King⁶¹. Monet seikat viittaavat siihen, että vainoamisen päätepiste oli poliisin Memphisissä 4.4.1968 järjestämä salamurha, josta ”yksinäinen hullu” James Earl Ray sai syyn niskoilleen⁶². Menphisläinen ravintoloitsija Loyd Jowers jopa tunnusti osallisuutensa Kingin murhanneeseen salaliittoon vuonna 1999 pidetyssä oikeudenkäynnissä. Jowersin mukaan salaliittoon osallistui liittovaltion viranomaisia ja mafia⁶³.

Rauhanomaisten oppositiojärjestöjen tuhoamiseen voidaan käyttää järjestöjen sisälle ujutettuja provokaattoreita. Eliitti on kokenut häiritseväenä globalisaation vastaisen liikehdinnän ja suuret siihen liittyvät mielenosoitukset. Tehokas vastalääke on tällöin soluttaa mielenosoittajien keskuuteen provokaattoryhmiä, jotka saavat rauhanomaiset mielenosoitukset näyttämään väkivaltaiselta mellakoinnilta, kun kiviä heitetään näyteikkunoihin, autoja poltetaan jne. On olemassa epäilyjä, että poliisi on käyttänyt tiettyjä anarkisteiksi naamioituneita äärioikeistolaisten ryhmiä provokaattoreina suurissa mielenosoituksissa mm. WTO:n kokouksen yhteydessä Seatlessa vuonna 1999⁶⁴ ja G-8-kokouksen yhteydessä Genovassa vuonna 2001⁶⁵. Nämä anarkistien *black bloc* -ryhminä esiintyneet provokaattorit saivat tyypillisesti mellastaa rauhassa, ja poliisi ryhtyi toimenpiteisiin vain tavallisia mielenosoittajia vastaan. Yksi mielenosoittaja Carlo Giuliani ammuttiin kuoliaaksi Genovassa⁶⁶. Genovassa havaittiin myös poliisin yrittäneen lavastaa siellä pidettyyn sosiaalifoorumiin osallistuneita ihmisiä syyllisiksi viemällä väkivaltaisesti toteutetun ratsian yhteydessä polttopulloja sosiaalifoorumin osanottajien ja

* COINTELPRO on lyhenne sanoista Counter Intelligence Program, eli vastavakoiluohjelma

vaihtoehtomedian edustajien majapaikkanaan käyttämään kouluun⁶⁷. 29 italialaista poliisia joutui syytteeseen väkivaltaisuudesta, sillä he hyökkäsivät yöllä kouluun, pahoinpitelivät makuupusseissaan nukkuvia ihmisiä sairaalakuntoon ja hajottivat koulun kalustoa. Genovan poliisi säilytti polttopulloja todistusaineistona, mutta oikeudenkäynnin aikana niiden havaittiin ”kadonneen”.⁶⁸ Venäjä puolestaan on käyttänyt sisäministeriön OMON joukkojen kouluttamia skinhead-ryhmiä ulkomaalaisten pahoinpitelyssä⁶⁹, ja Saksassa on havaittu turvallisuuspalvelun vasikoitten* johtaneen uusnatsijärjestöjä⁷⁰.

Vuonna 2007 havaittiin, että Kanadan Montebellossa pidetyn SPP:n (Security and Prosperity Partnership of North America) kokouksen aikana järjestetyn mielenosoituksen yhteydessä poliiseja oli naamioitunut mielenosoittajiksi. Eräät mielenosoittajat kantoivat käsissään kiviä ja muut mielenosoittajat epäilivät miehiä poliisin provokaattoreiksi. Valemielenosoittajat käyttivät samoja maihinnousukenkiä kuin poliisit ja he hakeutuivat poliisin huomaan muiden mielenosoittajien ahdistellessa heitä kysymyksillä. Poliisi pelasti miehet ”pidättämällä” heidät. Québecin poliisi joutui myöntämään, että mielenosoittajiksi naamioituneita poliiseja oli käytetty, mutta kiisti syytökset, joiden mukaan tarkoitus olisi ollut väkivallan lietsominen.⁷¹

Valtiolta voi myös kokonaan kaapata alun perin aidon terroristijärjestön, jotta sen toimintaa voidaan suunnata liikkeen alkuperäisiä tavoitteita vastaan. Kaappaaminen toteutetaan vaiheittain. Soluttaminen on kaappaamisen ensimmäinen vaihe. Kun solutetut agentit ovat edenneet järjestössä sopiviin aseisiin, siirrytään seuraavaan vaiheeseen, jossa järjestön alkuperäiset johtajat pidätetään tai surmataan. Järjestössä johtoon astuu tällöin uusi sukupolvi, ja organisaatiota ja taktiikkaa muutetaan pidätysoperaation seurauksena radikaalimpaan suuntaan. Tämä vaihe voidaan myös toistaa, mikäli järjestöä ei kerralla saada hallintaan. On mahdollista mennä vieläkin pitemmälle ja eliminoida järjestö kokonaan, jolloin sen toimintaa voi jatkaa jokin huippusalainen valtiollinen organisaatio esimerkiksi sotilastiedustelun sisällä.

Tällä tavalla toimien on mahdollista saada kontrolliin poliittisesti erittäin hyödyllinen järjestö ja sen maine ja nimi (brändi). Järjestön nimissä voidaan jatkaa poliittista väkivaltaa, jolla on tarkoin suunnitellut vaikutukset yhteiskunnassa. Kylmän sodan aikainen terrorismi Euroopassa antaa viitteitä tämän kaltaisesta vasemmistolaisten järjestöjen kaappaamisesta. Italian Punaiset prikaatit (sivu 132) ja Saksan Punainen armeijakunta (sivu 137) ovat mahdollisesti kokeneet kuvatun prosessin.

Gianfranco Sanguinetin mukaan ”valtiollinen organisaatio voi helposti perustaa terroristijärjestön, jolla on vallankumouksellinen nimi ja joka saa ensimmäisen iskunsa kautta paljon julkisuutta. Tämän jälkeen sen on helppo värvätä naiiveja militantteja, joita se voi ohjailta ja manipuloida vaivatta. Myös spontaanisti syntyneen ryhmän kaappaaminen on helppoa. Ryhmä voi olla terrorismiin tai vaikkapa ”suoraan toimintaan” suuntautunut. Ryhmien soluttaminen on tiedustelupalveluille helppoa. Alkuperäisten johtajien vangitseminen koordinoitulla poliisioperaatiolla solutettujen agenttien antamien tietojen nojalla mahdollistaa ryhmän kaappaamisen, jolloin sitä voi käyttää omiin tarkoituksiin. Terroristijärjestön rivijäsenet koostuvat yleensä yksinkertaisista kiihkoilijoista, jotka kaipaavat johtajaa ja ovat siksi otollista maaperää provokaattoriagenttien johdettaviksi. Kaikki salaiset terroristijärjestöt on organisoitu hierarkkisesti, ja ne toimivat tämän

* Vasikka tarkoittaa tiedonantajaa, henkilöä joka raportoi viranomaisille palkkiota vastaan. Nimitys juontuu siitä, että metsään karanneen karjalauman mukana olevat vasikat ilmiantoivat lauman sijainnin etsijöille vastaillemalla näiden huutoihin.

järjestelmän puitteissa niin, etteivät edes omat jäsenet tunne sitä. Päätökset tehdään ylhäällä ja ne toteutetaan alhaalla. Ideologia ja sotilaallinen kuri suojelevat johtajia epäluuloilta."

Tiedustelu- ja turvallisuuspalvelut ovat erittäin taitavia soluttajia. Esimerkiksi Lenin oli vuonna 1917 vallankumouksen jälkeen hyvin pettynyt, kun ilmeni monen hänen luotetuista tovereistaan olleen Ohranan agentteja. Ohrana solutti myös anarkistijärjestöjä ja teki niiden nimissä pommi-iskuja. Agentti Jevno Azev soluttautui sosialistien riveihin ja nousi puolueen terrorismitoiminnan johtajaksi. Ohranan agentti oli vastuussa mm. sisäministeri Vjatseslav Plehven murhasta⁷².

Mikäli kumouksellinen tilanne nähdään tarpeeksi uhkaavana, voidaan tilanne ajaa synteettisen terrorismin avulla niin epävakaaksi, että suuri osa kansasta tervehtii sotilasvallankaappausta pelastajana. Esimerkiksi Italia oli tämän kaltaisen vallankaappauksen partaalla vuonna 1970. Kreikassa ja Turkissa toteutettiin vallankaappaukset kylmän sodan vuosina⁷³.

Separatistisen liikkeen kukistaminen

Imperiumin hallitsemisen tehokkain periaate on *hajota ja hallitse*. Jos tilanne ei muuten pysy hallinnassa, on provokatiivisten veritekojen avulla pidettävä eri väestöryhmät eripuraisina ja tarvittaessa usutettava avoimesti toistensa kimppuun. Näistä menetelmistä brittikenraali Frank Kitson on kirjoittanut kaksi merkittävää kirjaa: *Gangs and Countergangs* ja *Low Intensity Operations: Subversion, Insurgency, Peacekeeping*⁷⁴. Kitson kertoo mm., miten Britannia käytti 1950-luvulla itse luomiaan "Mau Mau -osastoja" Keniassa menestyksekkäästi⁷⁵. Alun perin aito kapinointi kyettiin kääntämään mustien keskinäiseksi väkivallaksi.

gang/countergang -menetelmä (ryhmä/vastaryhmä) tarkoittaa sitä, että sissisodan kourissa olevalle alueelle luodaan paikallisia ryhmittymiä, jotka alkavat taistella sissiliikettä vastaan. Näin siirtomaavalta voi teettää likaisen työn paikallisilla ihmisillä. Heitä motivoidaan tarvittaessa taisteluihin järjestämällä raakoja etnisiin ryhmiin kohdistuvia veritekoja. Esimerkiksi Israelin tuki Hamasille tähtäsi PLO:n heikentämiseen tämän periaatteen mukaisesti⁷⁶ ja vuoden 2006 aikana Gazassa alkaneet PLO:n ja Hamasin kannattajien väliset taistelut kertovat taktiikan tehokkuudesta. Venäjä turvautui myös tähän taktiikkaan Tšetšeniassa käyttäen Ahmed Kadyrovia ja Jamadajev-veljeksiä (jotka olivat myös keskenään riidoissa) vastarintaliikkeen kukistamiseen.

Tämä erittäin suosittu menetelmä voi myös pohjustaa kansainvälistä väliintuloa, joka propagandassa perustellaan "kansanmurhan estämisellä" mutta jonka salatut motiivit liittyvät geopolitiikkaan tai luonnonvarojen haltuunottoon. Esimerkiksi Sudanin Darfurin alue on keskeisen suurvaltojen mielenkiinnon kohde suurten öljyvarojensa vuoksi. Kiina pumppaa jo öljyä Sudanin hallituksen valvomalla alueella ja on rakentanut putken Punaisellemerelle. Yhdysvallat yrittää vahvasti saada Sudania kontrolliinsa aseistamalla sissiliikkeitä ja kampanjoimalla kansainvälisen väliintulon puolesta. Myös ihmisoikeusjärjestöt on Darfurin kohdalla valjastettu ajamaan länsimaiden geopolitiittisia tavoitteita. *Humanitaarinen väliintulo* on noussut suosituksi perusteluksi sodan aloittamiseksi, vuonna 2011 näin meneteltiin Libyassa ja tätä kirjoitettaessa yritys on kova Syyrian suhteen.

pseudogang-menetelmä puolestaan tarkoittaa sitä, että luodaan osastoja, jotka naamioituvat joksikin muuksi kuin mitä ne todellisuudessa ovat. Nämä ovat yleensä separatisteiksi naamioituja paikallisista koottuja osastoja, joiden tehtävä on provosoida ja aiheuttaa sisäistä hajaannusta. Vastapuolen loikkarit näyttelivät usein keskeistä roolia. Tämä taktiikka pitää sisällään esimerkiksi separatisteiksi naamioituneen pseudo-ryhmän tekemät joukkomurhat siirtomaaisäntien siviilejä vastaan, mikä lujittaa itsenäisyysliikkeen vastaista taistelua ja mustamaalaa sissejä, tai jopa sissien omia kannattajia vastaan. Tavoite on molemmissa tapauksissa separatistiliikkeen kannatuksen murentaminen, sisäisen hajaannuksen aiheuttaminen ja liikkeen ajaman asian oikeutuksen mustaaminen myös kansainvälisen yhteisön silmissä. Esimerkkejä löytyy mm. Ranskan siirtomaasodasta Algeriasta 1950–60-luvuilta⁷⁷ ja Algerian turvallisuuselinten islamistien vastaisista operaatioista 1990-luvulta⁷⁸.

Sissiliikkeitä vastaan käytetään tyypillisesti terrorin keinoja. Ammattiopissa tunnettu periaate on *subvert the subverters*, mikä tarkoittaa suunnilleen sitä, että vallankumouksellisten menetelmät on käännettävä heitä itseään vastaan. ”Pelottelu, kidnappaukset ja opposition huolellisesti valittujen jäsenten salamurhat aikaansaavat maksimaalisen psykologisen vaikutuksen”, toteaa Vietnamin sodasta amerikkalainen sotilasjulkaisu *Military Review* vuonna 1963⁷⁹. Samoja keinoja käytetään kaikissa sissiliikkeiden vastaisissa operaatioissa, kuten viime vuosina Venäjän toimesta Tšetšeniassa. Mainitut keinot nivoutuvat saumattomasti yhteen sotilaallisten, puolisotilaallisten ja psykologisten operaatioiden kanssa. Terrorismista puhuminen jonain erillisenä selvärajaisena ilmiönä onkin harhaanjohtavaa. Terrorismi on yksi salaisen sodankäynnin monista menetelmistä.

Norjalaisen rauhantutkimusinstituutin PRIO:n tutkijaprofessori Ola Tunander on artikkelissaan *The War on Terror and the Pax Americana*⁸⁰ nostanut esiin amerikkalaisten uuskonservatiivienkin ihaileman natsifilosofin Carl Schmittin artikkelin *The Theory of Partisan*⁸¹. Schmitt kertoo siinä mm. ranskalaisen kenraalin Raoul Salanin johtamasta taistelusta Algerian itsenäisyysliikettä vastaan 1950–60-lukujen vaihteessa. Salanin johtama OAS (Organisation d’Armée Secrète) käytti häikäilemättömiä pseudo-operaatioita, joissa algerialaisiksi naamioituneet ranskalaiset erikoisjoukkojen sotilaat hyökkäsivät ranskalaisia siviilejä vastaan. Osa Algeriassa taistelleista ranskalaisista oli äärioikeistolaisia, jotka eivät myöhemmin hyväksyneet Ranskan vetäytymistä Algeriasta vaan aloittivat lähes sisällissodan de Gaullea vastaan. De Gaullea vastaan tehtiin useita murhayrityksiä, ja Pariisissa oli terroripommituksia, joissa laskuvarjojääkärien eliittiyksikkö 11. du Choc näytteli keskeistä roolia. Tilanne johti lopulta Ranskan vetäytymiseen Naton sotilaallisen yhteistyön ulkopuolelle, sillä Yhdysvallat oli tukenut Ranskan hallitusta vastaan taistelevia armeijan ääriaineksia, joilla oli yhteyksiä Naton salaisiin stay behind -yksiköihin (näistä lisää s. 120).⁸²

Tunander tunnetaan meillä parhaiten vuonna 2004 julkaistusta kirjastaan *The Secret War Against Sweden, US and British Submarine Deception in the 1980s*⁸³, joka käsittelee sukellusveneväliskohtauksia Ruotsin aluevesillä. Sukellusveneväliskohtaukset olivat enimmäkseen Yhdysvaltojen ja Britannian suorittamia. Tunanderin haastatteleva Britannian laivaston kapteeni esimerkiksi kertoi, että pääministeri Margaret Thatcher hyväksyi jokaisen yksittäisen operaation. Merkittävää roolia väliskohtauksissa näytteli Britannian laivaston eliittiyksikkö Special Boat Service, ja eräs käytetyistä sukellusveneistä oli HMS Orpheus. Britannian laivastoministerinä vuosina 1979–81 toimineelta Sir Keith Speediltä kysyttiin tammikuussa 2008, tapahtuivatko Tunanderin kuvailemat operaatiot

todella. Speed vastasi: ”Kyllä, mutta en voi kertoa enempää, sillä minua sitoo kuolemaani asti Official Secrets Act (valtiosalaisuuslaki).”⁸⁴

Tunander on nostanut esille Yhdysvaltojen erikoisjoukkojen maailmanlaajuisen toiminnan, jossa hyökkäämällä omien ja liittolaisten kimppuun testattiin valmiutta torjua yllätyshyökkäyksiä. Yhdysvaltojen entisen puolustusministerin Caspar Weinbergerin mukaan hyökkäyksiä tehtiin paitsi Ruotsin rannikopuolustusta vastaan myös Välimeren alueella ja Aasiassa. Toimintaa oli merellä, maalla ja ilmassa. Yhdysvaltojen laivaston amiraali James Lyons perusti 1983 terroristiysikön *Punainen solu* (The Red Cell), jonka tehtävänä oli hyökätä Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten laivastotukikohtiin eri puolilla maailmaa, jotta valmiustasoa parannettaisiin. Yksikkö räjäytti pommeja, haavoitti sotilaita ja otti kaikkiaan sadoittain panttivankeja. Nämä pienimuotoiset hyökkäykset nähtiin välttämättömänä tekijänä, jotta ajattelutapaa saatiin muutettua kohti suurempaa valmiustasoa. Tunander vertaa tätä itseään vastaan hyökkäämisen politiikkaa syyskuun 11:nteen, joka huomattavasti suuremmassa mittakaavassa koettiin ajattelutavan muuttajana pakottamalla valmiustason ja varustelun kehittämiseen.

Myös sveitsiläinen tutkija tri Daniele Ganser on nostanut esiin Ranskan Algerian itsenäisyysliikkeen vastaisessa taistelussa käytetyt pseudo-operaatiot. Laskuvarjojääkärien eliittiosastossa 11. Demi-Brigade Parachutiste du Choc palvellut Yves Guérin-Sérac johti Algeriassa pseudo-operaatioita, joissa iskettiin Algeriassa asuvia ranskalaisia vastaan. Marraskuussa 1969 päivätyssä kirjoituksessaan Guérin-Sérac ja hänen upseeritoverinsa kuvailevat taisteluaan seuraavasti:

Käsityksemme mukaan ensimmäisen vaiheen poliittisessa taistelussa tulee olla edellytysten luominen kaaokselle kaikissa hallinnon rakenteissa... Näkemyksemme mukaan ensiksi tulee tuhota demokraattisen valtion rakenteet kommunistien ja maolaisten tarjoaman peitteen suojissa. Lisäksi meillä on ihmisiä, jotka ovat soluttautuneet näihin ryhmiin ja ilmeisesti meidän pitää sopeuttaa toimintamme tuohon ympäristöön – propaganda ja sen kaltainen toiminta, joka näyttää kumpuavan kommunistisesta vastustajastamme... Se luo vihamielisyyden ilmapiirin niitä kohtaan, jotka uhkaavat rauhaa jokaisessa maassa, ja samaan aikaan meidän tulee nousta esiin sivilisaation puolustajina sitä hajaannusta vastaan, jota terrorismi ja kapinointi edustavat.⁸⁵

Ganser siteeraa edelleen italialaista tuomaria Guido Salvinia, joka oli Italian terrorismia tutkiessaan saanut selville, miten Guérin-Sérac oli jatkanut taisteluaan Algerian itsenäistymisestä huolimatta.

Vuonna 1975 Guérin-Séracin ryhmä yhdessä amerikkalaisen [Jay] Salbyn ja ranskalaisten, italialaisten ja espanjalaisten äärioikeistolaisten kanssa organisoi sarjan pommi-iskuja... Pommit asetettiin Algerian lähetystöihin neljässä maassa, Ranskassa, Saksassa, Italiassa ja Britanniassa.⁸⁶

Algerian lähetystöjä vastaan suunnatuissa terrori-iskuissa käytettiin amerikkalaista sotilasräjähdettä C-4, ja on syytä olettaa niitten liittyneen Nato-johtoiisiin, salaisiin stay behind -armeijoihin.

Valtiovalta voi käyttää puolisolitaallisia ryhmiä, jotka ovat näennäisesti siitä riippumattomia. Latinalaisessa Amerikassa näitten ryhmien käyttö on ollut hyvin laajaa ja monet näistä

ryhmistä ovat olleet Yhdysvaltojen kouluttamia, rahoittamia ja johtamia, tunnetuin esimerkki contra-sissit Nicaraguassa. El Salvadorissa Yhdysvallat koulutti ja aseisti maata hallitsevan juntan erikoisjoukkoja 1970-luvun lopulta lähtien. Erikoisjoukot toimivat kuitenkin selvästi Yhdysvaltojen johdolla. Vuosina 1984–86 eversti James Steele johti amerikkalaista neuvonantajaryhmää maassa. Steele sovelsi kokemuksiinsa Vietnamista ja käytti pieniä erikoisyksiköitä, jotka oli koottu kaikkein häikäilemättömimmistä miehistä⁸⁷.

Katolinen pappi Daniel Santiago kuvaili El Salvadorin kuolemanpartioitten toimintaa:

Ihmisiä ei ainoastaan tapeta kuolemanpartioitten toimesta El Salvadorissa – heidän päänsä leikataan irti ja jätetään seipäitten nokkaan maamerkeiksi. Miehillä ei ainoastaan oteta sisälmyksiä ulos... Heidän irtileikatut sukuelimensä tungetaan heidän suihin. Kansalliskaarti ei ainoastaan raiskannut salvadorilaisia naisia, heidän kohtunsa kaivetaan irti ruumiista ja asetetaan peittämään heidän kasvonsa. Lasten tappaminen ei riitä. Heitä raahataan piikkilangan päällä, kunnes liha irtoaa heidän luistaan, ja heidän vanhempansa pakotetaan katsomaan.⁸⁸

False flag -terrorismin merkittävä sovellutus on jonkin aseellista vapaustaistelua käyvän liikkeen mustamaalaaminen. Separatistinen konflikti, kuten Venäjän ja Tšetšenian välillä, voi potentiaalisesti olla hyvin tuhoisa valtiolle. Konflikti ajoittuu usein tilanteeseen, jossa emämaa on heikkouden tilassa, korruptio on laajaa ja yleinen tyytymättömyys hallitusta kohtaan suurta. Tässä tilanteessa hallitusta vastaan taisteleva separatistinen järjestö voi saada valtaväestön keskuudessa osakseen hallituksen näkökulmasta vaarallista sympatiaa. Näin erityisesti, jos syntyy mielikuva, että järjestö taistelee vihattua hallitusta vastaan. Kansan sympatia siirtyy tällöin automaattisesti separatistien puolelle.

Hallitukselle ja sen turvallisuuselimille tilanne on haasteellinen. Jos tilanne alkaa näyttää siltä, että hallitus on kansaa riistävä korruptoitunut rosvojoukko ja sitä vastaan taisteleva järjestö puolestaan edustaa rehellisyyttä ja korkeaa moraalia, on olemassa vaara tilanteen eskaloitumisesta koko valtakunnan laajuiseksi kriisiksi ja vallankumoukseksi. Separatistinen järjestö saattaa turvautua ”pehmeisiin” terroritekoihin, kuten panttivankien ottamiseen. Kohtelemalla vankejaan hyvin ja käyttämällä tiedotusvälineitä hyväkseen separatistit pyrkivät esiintymään julkisuudessa maltillisena ja järkevänä osapuolena. Jos samassa tilanteessa valtiovalta puolestaan turvautuu harkitsemattomiin voimatoimiin ja aiheuttaa tarpeettomia kuolonuhreja, kääntyy tilanne nopeasti hallituksen kannalta PR-katastrofiksi.

Valtion kannalta oikeastaan ainoa tehokas keino propagandasodan voittamiseksi tällaisessa tilanteessa on mustamaalata separatistien maine. On suunniteltava ohjelma, jossa separatistit alkavat näyttää verenhimoisilta terroristeilta, joilla ei ole mitään järkeviä vaatimuksia ajettavanaan. Heidän toimintansa tulee näyttää ainoastaan silmittömältä väkivallalta.

Vastapuolen mustamaalaamiseksi valtio käyttää solutettuja vastapuolen järjestöjä ja omia tiedustelu-, sotilastiedustelu- ja turvallisuuselimiään. Separatistien motiivit on syytä esittää mahdollisina hyväksyä, esimerkiksi että he ovat kiihkomuslimeja ja haluavat perustaa laajan kalifaatin. Suurta huomiota ja suuttumusta herättävien terrori-iskujen järjestäminen separatistien nimissä on kaikkein tehokkain keino tuhota liikkeen maine ja kannatus. Separatistijärjestö saadaan ajettua kansainväliseen paitsioon ja eristyksiin, mikä edelleen edesauttaa järjestön radikalisoitumista.

Eräs ahkera false flag -terrorismin käyttäjä on ollut Israel. Vuonna 1954 Israel toteutti eräitä Egyptin juutalaisia hyväkseen käyttäen *operaatio Suzannahin*, joka tunnetaan paremmin nimellä *Lavon Affair* (Lavonin juttu). Siinä Israelin agentit hyökkäsivät egyptiläisiksi naamioituneina pommi-iskuun amerikkalais- ja brittikohteisiin Egyptissä tarkoituksenaan estää brittijoukkojen vetäminen Suezin kanavalta. Israelin operaatio paljastui ja aiheutti skandaalin, ja Israelin puolustusministeri Pinhas Lavon joutui eroamaan.⁸⁹

Sionistien puolisotilaallinen taistelujärjestö Haganah kunnostautui myös false flag -terrorismin saralla. King David -hotellin pommi-isku 22.7.1946 Jerusalemissa Palestiinassa Britannian armeijan ja poliisin päämajaa vastaan suoritettiin Haganah'n ohjeitten mukaan. Iskun toteutti Menahem Beginin johtama terroristijärjestö Irgun arabeiksi naamioituneina⁹⁰. Keväästä 1950 lähtien Haganah organisoi arabien nimissä häikäilemättömän pommikampanjan Irakissa juutalaisten liikeyrityksiä, asuinalueita ja synagogia vastaan. Tarkoitus oli saada Irakin juutalaiset muuttamaan vasta perustettuun Israeliin, jossa tarvittiin halpaa työvoimaa karkotettujen arabien tilalle. 125 000 muuttikin 1940–50-luvuilla. Eräs silloisista nuorista idealistisista Israeliin muuttaneista Irakin juutalaisista Naiem Giladi kirjoitti Israeliin petyttyään tapahtumista kirjan *Ben Gurion's Scandals: How the Haganah and the Mossad Eliminated Jews*.⁹¹ Samoihin aikoihin Irakia miehittäneet britit järjestivät ovelia provokaatioita, joiden tarkoitus oli usuttaa maan eri uskontokunnat toisiaan vastaan.

Vallan olemuksesta

Puhuttaessa valtiollisesta synteettisestä terrorismista ei voida välttyä kysymykseltä, joka käsittelee vallan olemusta. Missä todellinen valta sijaitsee? Hallitusten piirissä ei voi olla laajalle levinnyttä tietoa laittomista valtiollisista terroriteoista, pikemminkin luottomiehet hallinnon sisällä hoitavat tällaisia arkaluontoisia asioita. Vaihtuvat hallitukset eivät edusta korkeinta valtaa, joka katsoo parhaaksi toimia kulissien takaa. Tätä piilossa pysyttelevää ulottuvuutta on kutsuttu eri nimillä: Turkkilainen sotilaseliitin nimitys sille on *syvä valtio*. Natsifilosofi Carl Schmitt käytti sanaa *sovereign* eli *hallitsija*.⁹² Professori Peter Dale Scott on puolestaan lanseerannut termin *syväpolitiikka* kuvaamaan näitä vallan kulissien takaisia syviä virtauksia.⁹³

Syvä valtio pysyttelee näkymättömissä, mutta toisinaan pieni häivähdys siitä tulee näkyville. Näin kävi mm. Iran-contra-skandaalin yhteydessä, jolloin senaattori Daniel K. Inouye totesi: ”On olemassa varjohallitus, jolla on omat ilmavoimansa, oma laivastonsa, oma varainhankintamekanisminsa ja kyky ajaa omia ideoitaan kansallisista eduista, vapaana kaikista rajoituksista ja tarkastuksista, vapaana laista itsestään”.⁹⁴

Valtiojohtaja, joka nousee vastustamaan tätä todellista valtaa, joutuu maksamaan siitä kalliisti. Timo T. A. Mikkonen kirjoitti artikkelissaan ”JFK:n salamurha luoti luodilta” (*Sotilasaikakauslehti* 12/2003): ”Ketkä ampuivat presidentti Kennedyn? Taitavat ammattimiehet. Miksi? Koska heitä (Kennedyn veljeksiä) ei kyetty hallitsemaan.” Mikkosen ja monen muun JFK-tutkijan mukaan kyseessä oli valtiokaappaus, coup d'état. Viime aikoina esiin nousseet tiedot kolmen pahamaineisen CIA-agentin läsnäolosta Robert Kennedyn* murhan tapahtumapaikalla 5.6.1968 antavat yhden lisäsyyn epäillä teon olleen

* Robert F. Kennedyn murhasta tuomittiin elinkautiseen ”yksinäinen hullu” Sirhan Sirhan. On selvää, että paikalla oli toinenkin ampuja, sillä surmaluoti ammuttiin Kennedyyn lähietäisyydeltä takaapäin Sirhanin ampuessa edestä. Sirhanin aseeseen mahtui vain 8 luotia, kun kaikkiaan paikalla ammuttiin ainakin 13.

samanlainen syväpolitiikan ilmaus kuin JFK:n, Robert Kennedyn veljen, murhan⁹⁵. Poliittiset murhat ovat hyvin läheistä sukua terrorismille, ja niiden avulla on mahdollista saada väestössä aikaan samoja reaktioita kuin perinteisillä terrori-iskuilla. Nousevan karismaattisen johtajan murha on lisäksi omiaan tappamaan toivon väestön keskuudesta.

Professori Peter Phillips ja hänen oppilaansa Bridget Thornton ja Celeste Vogler ovat osaltaan yrittäneet määrittellä Yhdysvaltojen valtaeliittiä⁹⁶. Sosiologisen tutkimuksen mukaan on olemassa hallitseva yhteiskuntaluokka, joka asettaa politiikan päämäärät ja määrittelee kansalliset prioriteetit. Kirjoittajien mukaan Yhdysvaltojen hallitseva luokka on monimutkainen ja keskenään kilpaileva, ja se löytyy toistensa kanssa tekemisissä olevien korkean sosiaalisen statuksen omaavista suvuista, jotka ovat kytkeytyneet liike-elämään, eliitin sosiaalisiin klubeihin ja yksityiskouluihin. Hallitseva luokka käyttää valtaansa perustamiensa instituutioiden, kuten American Enterprise Institute ja Council on Foreign Relations (CFR), kautta. C. Wright Mills osoitti kirjassaan *The Power Elite*⁹⁷, miten toinen maailmansota vakiinnutti Yhdysvalloissa vallan kolmijaon talouselämän, sotilaallisen ja poliittisen eliitin kesken. On tärkeä huomata, että valtaeliitti on nykyisin kansainvälistä. Valtioitten rajoilla ei enää ole mitään merkitystä, ja ne halutaan eliminoida kokonaan.

David Rothkopf on kirjassaan *Superclass*⁹⁸ päätenyt tulokseen, että noin 6 000 ihmistä muodostaa eliitin, joka pyörittää maailmaa. Valtaeliitti ei suinkaan ole jokin yksimielinen ”salaliitto”. Päinvastoin, sen sisällä on suuriakin ristiriitoja ja valtataistelua. Kuitenkin hyvin usein on havaittavissa, että eliitin tavoitteet ovat yhteneviä ja sen kannattaa yhdistää voimansa näkemyseroistaan huolimatta.

Eliitin piirissä on maltillisia ja radikaaleja suuntauksia. 1930-luvun laman ja yhteiskunnallisen kuohunnan aikana presidentti Roosevelt edusti maltillisempaa suuntausta, kun radikaalimpi suuntaus, joka vihasi New Deal -politiikkaa, yritti järjestää jopa vallankaappauksen vuonna 1933 pyytämällä merijalkaväen evp. kenraalimajuri Smedley D. Butleria hankkeen johtoon (ns. Business Plot). Butler kuitenkin paljasti hankkeen kongressille, mikä sai McCormack–Dickstein-komitean tutkimaan asiaa.⁹⁹ Tapaus lakaistiin maton alle, sillä suuren laman aikana ei haluttu ryhtyä toimenpiteisiin eräitä maan vaikutusvaltaisimpia sukuja vastaan. Tutkivan journalistin John Buchananin mukaan kaappaushankkeessa oli keskeisesti mukana myös George W. Bushin isoisä Prescott Bush, joka vaikutti American Liberty League -järjestössä. Vaikutusvaltaisista teollisuus- ja pankkiiripiireistä mukana olivat mm. JP Morgan ja DuPont¹⁰⁰. Samaa radikaalimpaa suuntausta ovat viime aikoina edustaneet uuskonservatiivit.

Todellista valtaa on kuvailtu myös sanoilla *näkymätön hallitus* ja *varjohallitus*. Yhdysvaltojen presidenttinä vuosina 1901–09 toiminut Theodore Roosevelt kuvaili tätä todellista valtaa eräässä puheessaan Chicagossa 6.8.1912 näin:

Näennäisen hallituksen takana istuu näkymätön hallitus, joka ei ole uskollinen kansalle eikä tunnusta olevansa vastuussa sille. Tämän näkymättömän hallituksen tuhoaminen ja korruptoituneen liike-elämän ja politiikan välisen epäpyhän liiton rikkominen on nykyajan valtiomiestaidon tärkein tehtävä.¹⁰¹

Presidenttinä vuosina 1913–21 toiminut Woodrow Wilson kuvaili samaa asiaa seuraavasti:

David Edwards, Nick Juliano: New evidence suggests second shooter killed RFK, RawStory, 26.3.2008

On olemassa valta, joka on niin organisoitunut, niin hienovarainen, niin tarkkaileva, niin kaikkialle tunkeutuva, niin yhteen kytkeytynyt, ettei kannata kuin korkeintaan kuiskata, kun puhuu siitä tuomitsevaan sävyyn.¹⁰²

Presidentti Dwight D. Eisenhower varoitti jäähyväispuheessaan 17.1.1961 Yhdysvaltoja toisen maailmansodan synnyttämästä voimaryhmittymästä, jota hän kutsui sotilaallisteolliseksi kompleksiksi. Tämä voimaryhmittymä luonnollisesti tarvitsee valtansa kasvattamiseen sotia, kriisejä ja uhkia.

Meidän ei tule koskaan antaa tämän uuden keskittymän vaarantaa vapauksiamme tai demokraattisia prosessejamme. Emme saa pitää mitään itsestään selvänä, vain valpas ja tiedostava kansa voi rauhanomaisin menetelmin ja tavoittein pitää kurissa valtavan teollisen ja sotilaallisen koneiston, niin että turvallisuus ja vapaus voivat kukoistaa yhdessä¹⁰³.

Georgetownin yliopiston edesmennyt professori Carroll Quigley on kirjassaan *The Anglo-American Establishment* osoittanut, miten esimerkiksi CFR polveutuu Cecil Rhodesin 1800-luvun lopulla perustamasta ja sir Alfred Milnerin jatkamasta Pyöreän pöydän -salaseurasta, jonka tarkoitus Rhodesin ensimmäisen testamentin mukaan oli mm. "ulottaa Britannian valta kaikkialle maailmaan, liittää Yhdysvallat takaisin imperiumiin ja lopulta luoda niin laaja valtakunta, että sodat kävisivät mahdottomiksi, mikä palvelisi ihmiskunnan etuja parhaalla mahdollisella tavalla".¹⁰⁴ CFR:n luottohistorioitsijana prof. Quigleyllä oli pääsy sen arkistoihin. Maailmanhistoriaa käsittelevässä suurteoksessaan *Tragedy & Hope* hän kirjoittaa:

Finanssikapitalismin vallanpitäjillä oli toinenkin kauaskantoinen tavoite, ei vähempää kuin luoda maailmanlaajuinen yksityisissä käsissä oleva taloudellisen kontrollin järjestelmä, joka kykenee hallitsemaan kunkin maan poliittista järjestelmää ja maailmantaloutta kokonaisuutena. Maailman yhdessä toimivien keskuspankkien oli tarkoitus kontrolloida tätä järjestelmää feodalistiseen tapaan salaisten sopimusten mukaan, joita solmittiin säännöllisissä kokouksissa. Järjestelmän ytimenä oli tarkoitus toimia Sveitsin Baselissa sijaitseva Bank for International Settlements (BIS), yksityinen pankki, jonka omistivat maailman keskuspankit, jotka myös itse olivat yksityisiä yhtiöitä.¹⁰⁵

Kolmen sveitsiläisen tutkijan ryhmä julkaisi v. 2011 tuloksensa maailmantalouden valtarakenteesta. Tutkijat olivat määrittäneet 37 miljoonan suuryrityksen joukosta 43060 tärkeintä monikansallista yhtiötä. Niistä 147 yhtiötä muodostaa maailmantalouden kovan ytimen. Ne omistavat tai kontrolloivat 40 % koko tutkitusta verkostosta. Merkittävä osa näistä yhtiöistä on pankkeja.¹⁰⁶

Entä mikä merkitys vallankäyttäjinä on eliitin salaseuroilla? Tunnetuimpia näistä ovat David Rockefellerin aloitteesta vuonna 1973 perustettu Euroopan, Pohjois-Amerikan ja Japanin eliitin yhteistyöelin Trilateral Commission ja vuonna 1954 Pohjois-Amerikan ja Länsi-Euroopan yhteistyöelimeksi perustettu Bilderberg-ryhmä, joille valtamedia on tarjonnut täydellisen työrauhan. Juuri median vaikeneminen näistä maailman vaikutusvaltaisimpien ihmisten järjestöistä ja niiden agendoista on keskeinen edellytys niitten harjoittamalle kulissien takaiselle vallankäytölle. David Rockefeller kiitteli median edustajia Bilderberg-ryhmän kokouksessa vuonna 1991 Baden-Badenissa:

Olemme kiitollisia *Washington Postille*, *The New York Timesille*, *Time Magazinelle* ja muille julkaisuille, joiden johtajat ovat osallistuneet kokouksiimme ja kunnioittaneet lupauksiaan vaitiolosta lähes neljäkymmentä vuotta.... Meille olisi ollut mahdotonta kehittää suunnitelmaamme maailmasta, jos meihin olisi kohdistettu julkisuuden valokeila näinä vuosina. Mutta maailma on nyt kehittyneempi ja valmiimpi siirtymään kohti maailmanhallitusta. Valistuneen eliitin ja kansainvälisten pankkiirien ylikansallinen valta on varmasti parempi kuin kansallinen itsenäisyys, jota harjoitettiin menneinä vuosisatoina.¹⁰⁷

YK:n Business Councilille v. 1994 Rockefeller totesi: ”Olemme maailmanlaajuisen muutoksen kynnyksellä. Ainoa, mitä tarvitaan, on oikeanlainen suuri kriisi, ja kansakunnat hyväksyvät *uuden maailmanjärjestyksen*.” Käsite tuli laajempaan tietoisuuteen Yhdysvaltojen presidentin George H. W. Bushin 11.9.1990 pitämän puheen myötä¹⁰⁸. Myöhemmin yleistynyt sana *globalisaatio* kuvaa myös saman ilmiön joitain ulottuvuuksia.

Uutta maailmanjärjestystä tuotiin esiin myös syyskuun 11:n jälkeen. Monet uuskonservatiivit ja muut Yhdysvaltojen poliittisen eliitin edustajat, kuten William Kristol¹⁰⁹ ja Gary Hart¹¹⁰, ovat todenneet, että Yhdysvaltojen tavoite on *uusi maailmanjärjestys*. Valtioitten rajat ylittävät uhkat, kuten *kansainvälinen terrorismi* ja *ilmastonmuutos*^{*}, auttavat tämän tavoitteen eteenpäinviemisessä. ”Terrorismin vastainen sota” integroi maailmanlaajuisesti lainsäädäntöä, poliisitointa, asevoimia ja tiedustelutoimintaa. Myös YK:n, EU:n ja Naton kriisinhallintaoperaatiot ovat nousseet hallitusten asialistalla hyvin tärkeiksi. Kyse on eräänlaisten *maailman poliisivoimien* luomisesta.

Hollantilainen salaseuratutkija Joël van der Reijden jakaa länsimaiden hallitsevan eliitin kolmeen pääryhmään¹¹¹. Liberaali establishment Yhdysvalloissa on kiinteästi liittynyt Brittiläiseen eliittiin. Heidän salaseuransa on Pilgrims Society. Tunnettuja edustajia ovat David Rockefeller, Henry Kissinger ja Zbigniew Brzezinski. Vaikutuskanavia ovat mm. CFR ja Yhdysvaltojen ulkoministeriö. Suosituttuja ulkopolitiikan teemoja ovat humanitaarinen väliintulo ja ilmaston lämpeneminen.

Konservatiivinen establishment tukeutuu Pentagoniin ja CIA:han. Ulkopolitiikka luottaa vastakkainasetteluun, salaisiin operaatioihin ja sotilaalliseen voimaan. Järjestöjä ovat salaseura Le Cercle, American Security Council, World Anticommunist League. Sionistisen uuskonservatiiviliikkeen nousun myötä on tapahtunut huomattavaa lähentymistä sionisteihin. Euroopan puolella konservatiiveja edustaa Vatikaani - Pan-Eurooppa verkosto. Dominoivia voimia siellä ovat Opus Dei ja Maltan ritarit. Konservatiivien ulkopolitiikan teemoja terrorismin vastainen sota ja joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen.

Kolmas voimaryhmä on sionistinen establishment, joka vaikuttaa juutalaisjärjestöjen kautta kaikkialla maailmassa. Israel ja sen tiedustelupalvelu Mossad ohjaavat toimintaa. Tunnettuja sionistijärjestöjä ovat mm. AIPAC, JINSA, World Jewish Congress, Anti-Defamation League ja Simon Wiesenthal Center. Ulkopolitiikan teema islamin ja sen terroristien muodostama uhka. Sionistien valta on huomattava, sillä heidän hallussaan on mm. Hollywood ja media Yhdysvalloissa.

^{*} Esim. Britannian pääministeri Gordon Brown vaati puheessaan tammikuussa 2008 New Delhissä uutta maailmanjärjestystä mainiten yhdeksi syyksi huolen ilmastonmuutoksesta.

Lisää tietoa eliitin salaseuroista: Joël van der Reijdenin Institute for the Study of Globalization and Covert Politics <https://wikispooks.com/ISGP/index.html>

Oikeutus sodalle

Yksi merkittävä terrorismin sovellus on sodan oikeutuksen (casus belli) hankkiminen. Tällöin luonnollisesti puhumme synteettisestä false flag -terrorismista. Järjestettävä provokaatio voi olla luonteeltaan muutakin kuin terrorismia, ja usein vastapuolta provosoidaan tarkoituksellisesti salaisen sodankäynnin keinoin tekemään ensimmäinen avoin siirto sodan aloittamiseksi.

Lähes kaikki hyökkäyssodat myydään kansalaisille jonkinlaisen provokaation muodossa. Näin ovat menetelleet kaikki suurvallat. Suomalaiset tuntevat hyvin Mainilan laukaukset, ja Saksa käytti samantapaista välikohtausta Gleiwitzin radioasemalla oikeuttamaan sotatoimet Puolaa vastaan vuonna 1939. Venäjän kerrostaloräjäytykset oikeuttivat toisen Tšetšenian sodan (ks. sivu 96). Japani järjesti Mantšuriassa vuonna 1931 räjähdysten rautatietä vastaan, mikä toimi tekosyynä aloittaa sota luonnonvaroiltaan rikkaan alueen anastamiseksi Japanin itse ollessa suuren talouslaman kourissa.

Myös Yhdysvallat on aina tukeutunut provokaatioihin. Jopa Yhdysvaltojen vapaussodan aloittamisessa (1775–1783) hyödynnettiin tahallisesti provosoitua *Bostonin joukkomurhaa* (5.3.1770)¹¹². Vastaavia tapauksia liittyy käytännöllisesti katsoen kaikkiin Yhdysvaltojen sotilaallisiin interventioihin. 14.4.1846 amerikkalainen partio joutui tulitaisteluun ja kärsi tappioita Nueces-joen eteläpuolella hiljattain Meksikolta saadussa Texasissa. Presidentti James K. Polk julisti Meksikon vuodattaneen amerikkalaista verta Yhdysvaltojen maaperällä ja vaati sodan aloittamista. Todellisuudessa välikohtaus sattui alueella, joka ei kuulunut Yhdysvalloille eikä Meksikolle ja jonka omistusoikeudesta vasta neuvoteltiin. Kongressiedustaja Abraham Lincoln ja eräät muut kyseenalaistivat Polkin tulkinnan Meksikon hyökkäyksestä mutta eivät onnistuneet estämään Meksikon ja Yhdysvaltojen välistä sotaa.¹¹³

Vuonna 1898 puolestaan amerikkalainen laiva USS Maine räjähti Havannan satamassa Kuubassa. Räjähdysten syy oli epäselvä, mutta Hearstin omistama keltainen lehdistö alkoi syyttää siitä raivoisasti Espanjaa. Yhdysvallat aloitti, sodan jossa se sai haltuunsa Kuuban lisäksi Puerto Ricon, Guamin ja Filippiinit.¹¹⁴ Vastaavia hämäreitä perusteita sotien oikeuttamiseksi esiintyi myös Panamaa, Grenadaa ja Haitia vastaan. Seuraavassa käynnä läpi kuitenkin vain eräitä merkittävimpiä välikohtauksia, joita Yhdysvallat on käyttänyt sotien oikeutuksena viimeisen sadan vuoden aikana.

RMS Lusitanian upottaminen

Yhdysvaltojen liittyminen ensimmäiseen maailmansotaan liittyi osin pankkiiriliike JP Morganin finanssi-imperiumin intresseihin Euroopassa. Rahoittaakseen sodankäyntiään Britannia ja Ranska kääntyivät JP Morganin puoleen Yhdysvalloissa ja antoivat tälle tammikuussa 1915 tehtäväksi järjestää kyseisten valtioiden sotainoitus. Paitsi että JP Morgan nosti näistä lainoista palkkiot ja itse myöntämiensä lainojen osalta korkotuotot, niin

sama pankkiiriliike sai hoitaakseen myös lainoilla hankittavien tarvikkeiden välittämisen. Mahdollisimman suuri osa ostoista suunnattiinkin JP Morganin tai sen sidosryhmien omistamille yrityksille. Tämä järjestely toi pankkiiriliikkeelle kolminkertaisen mahdollisuuden liiketoimintaan, jonka volyyymi kasvoi pian valtaviin mittasuhteisiin. JP Morgan hallinnoi maailman suurinta liiketoimintaa sillä hetkellä jopa 10 miljoonan dollarin päiväliikevaihdolla.¹¹⁵

Tilanne sotarintamalla alkoi kuitenkin muodostua uhkaavaksi, sillä Saksa kykeni sukellusveneillään kuristamaan tehokkaasti Britannian huoltoa. JP Morgan havaitsi, etteivät sotaobligaatiot enää menneet kaupaksi entiseen malliin ja ympärysvaltojen mahdollisesti hävitessä amerikkalaisia lainoittajia uhkaisivat vakavat menetykset. Mitään muuta ulospääsyä tilanteesta ei ollut kuin Yhdysvaltojen liittäminen mukaan sotaan keskusvaltoja vastaan.

Tämä saatiin aikaan suurelta osin presidentti Woodrow Wilsonin läheisen neuvonantajan eversti Edward Mandell Housen kulissien takaisten junailujen seurauksena. Kansalaisten mielipiteet oli ensin käännettävä sodalle otolliseksi. Suunniteltiin laaja Saksan vastainen lehdistökampanja, joka toteutettiin JP Morganin dynastian mediaomistusten ja heidän sekä Rockefellerien suuren vaikutusvallan avulla. Ensin tarvittiin kuitenkin sopiva provokaatio, joka havainnollistaisi ihmisille saksalaisten häikäilemättömyyden. JP Morgan oli iso tekijä myös Atlantin poikki suuntautuvassa matkustajalaivaliikenteessä, jossa se oli kasvattanut asemaansa hankkimalla haltuunsa saksalaisia ja englantilaisia varustamoja. Yksi merkittävä englantilainen kilpailija Cunard Company oli kuitenkin jäljellä. Sen kaksi suurta matkustajalaivaa RMS Lusitania ja RMS Mauretania olivat JP Morganin merkittävät kilpailijat. Näistä kohteeksi valittiin Lusitania.

Saksalainen sukellusvene upotti Liverpooliin New Yorkista matkalla olleen Lusitanian 7.5.1915 Irlannin vesillä. Alus ei kuitenkaan ollut puhtaasti matkustajalaiva, vaan se oli suunniteltu myös sotilaskäyttöön, ja keväällä 1913 siihen oli tehty kuivatelakalla muutostöitä sodan varalta. Britannian amiraliteetin laivaluettelossa se oli merkitty aseistetuksi apuristeilijäksi. Laiva kuljetti säännöllisesti sotatarvikkeita Yhdysvalloista Britanniaan. Maaliskuussa 1915 laivan kapteeni erosi vastalauseena tälle matkustajien vaarantamiselle.

Kohtalokkaalla matkallaan Lusitanian lastina oli matkustajien lisäksi 600 tonnia nitroselluloosaa (ruudin ainesosa), 6 miljoonaa kiväärinpatruunaa, 1248 laatikkoa srapnellin* kuoria ja lisäksi muita ampumatarvikkeita, jotka kulkivat väärillä nimikkeillä. Saksan lähetystö esitti muodollisen vastalauseen Lusitanian käyttämisestä sotatarvikkeitten kuljettamiseen, mutta Yhdysvaltojen ulkoministeriö kiisti tietävänsä kielletystä lastista. Sen jälkeen Saksan lähetystö osti viiteentoista itärannikon suureen sanomalehteen ilmoituksen, jossa se varoitti ihmisiä matkustamasta englantilaisilla laivoilla sotatoimialueelle. Yhdysvaltojen ulkoministeriö esti uhkailuin ilmoituksen julkaisun. Ilmoitus ilmestyi ainoastaan yhdessä lehdessä noin viikkoa ennen Lusitanian kohtalokasta matkaa.

* Srapnelli on tykkiaseissa käytetty luodeilla täytetty ammustyyppi, joka on tarkoitettu toimimaan ilmassa lentoratansa loppuvaiheessa singoten sisältämänsä luodit kohti maalia. Srapnelli on saanut nimensä brittiläisen tykistöupseeri Henry Shrapnelin mukaan, joka aloitti ensimmäisten pallosrapnellien kehittelyn 1784. Srapnelleja käytettiin vielä ensimmäisessä maailmansodassa, mutta sirpalekranaatit syrjäyttivät ne pian. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Srapnelli>

Britit tekivät oman osansa. Laivastoministeri Winston Churchill kutsui pois saattohävittäjä Junon, jonka oli määrä liittyä Lusitanian turvaksi Irlannin edustalla. ”Säästösyistä” Lusitania oli myös määrätty käyttämään vähemmän hiiltä, ja se kulki siksi vajaalla 19 solmun nopeudella. Lusitanian reitti kulki sen alueen halki, jossa saksalaisen sukellusveneen tiedettiin operoivan. Sukellusvene U-20 ampui yhden ainoan torpedon Lusitanian kylkeen, minkä seurauksena ruumassa ollut lasti räjähti ja alus upposi 18 minuutissa.

Tapahtunut oli tarkan laskelmoinnin tulos. Churchill jopa tilasi etukäteen raportin komentaja Joseph Kenworthyiltä poliittisista vaikutuksista, joita aiheutuisi, jos saksalainen sukellusvene upottaisi amerikkalaisia matkustajia kuljettavan matkustajalaivan. Vain viikkoa ennen upottamista Churchill kirjoitti: ”On tärkeää houkutellessa puolueetonta merenkulkua rannikoillemme erityisesti siinä toivossa, että se sotkee Yhdysvaltojen ja Saksan suhteet.”¹¹⁶ Kenworthy kirjoitti Lusitanian tapauksesta myöhemmin kirjassaan *The Freedom of the Seas*¹¹⁷. Laivan mukana pohjaan meni 1195 ihmistä, joista 195 oli amerikkalaisia. Lusitanian upottamisesta alkoi ankara propagandakampanja Saksaa vastaan, mikä mahdollisti vuonna 1917 Yhdysvaltojen liittymisen sotaan. Britannian ensimmäisen maailmansodan aikaisen laivaston tiedustelun historian kirjassaan *Room 40* kirjoittanut Patrick Beesly toteaa:

Ellei uutta tuoretta tietoa tule julki, täytyy minun vastahakoisesti päätyä siihen johtopäätökseen, että tarkoituksellinen salaliitto saattoi Lusitanian vaaralle alttiiksi siinä toivossa, että jopa hyökkäysyritys sitä vastaan toisi Yhdysvallat mukaan sotaan. Tätä salaliittoa ei olisi voitu toimeenpanna ilman Winston Churchillin suostumusta ja hyväksyntää.¹¹⁸

Pearl Harbor

Yhdysvaltojen rooli toisen maailmansodan syttymisessä on vähän tunnettu, mutta merkittävä. Lokakuussa 1937 presidentti Roosevelt hylkäsi aiemman isolationistisen politiikkansa ja antoi puheessaan 5.10. ymmärtää Yhdysvaltojen puolustavan kansainvälistä oikeutta keinoin, jotka ovat sotaa vähäisempiä, mutta sanoja vahvempia. Myös Yhdysvaltojen diplomatia muuttui. Saksaa ympäröiviä maita kehoitettiin olemaan tekemättä myönnytyksiä, sillä Yhdysvallat on varustautumassa ja tulee tarvittaessa apuun. Näin myös Puolaa varoitettiin tekemästä myönnytyksiä Danzigin kysymyksessä, vaikka konkreettisia lupauksia avusta ei annettukaan.¹¹⁹

Emme tiedä miten historia olisi kulkenut, mikäli Saksa ja Puola olisivat päässeet sopimukseen Puolan käytävästä. Sopimus ei ollut kuitenkaan länsivaltojen intresseissä, päinvastoin. Winston Churchill oli pukeutunut sanoiksi brittien asenteen lukemattomia kertoja maailmansotien välisenä aikana. Vuonna 1919 Churchill totesi The Timesille viitaten ensimmäiseen maailmansotaan, että ”jos Saksa 50 vuoden sisällä onnistuu nousemaan merkittäväksi tekijäksi maailmanmarkkinoilla, niin olemme käyneet sodan turhaan”. Edelleen v. 1936: ”Saksa on tullut liian voimakkaaksi, meidän täytyy murskata se” ja ”Pakotamme Hitlerin sotaan, tahtoi hän sitä tai ei”. Myöhemmin Churchill selitti toisen maailmansodan syyn: ”Saksan anteeksiantamaton rikos ennen toista maailmansotaa oli heidän pyrkimyksensä kasvattaa voimaansa maailmankaupan kautta ja luoda oma vaihtomekanisminsa, joka olisi evännyt maailman finanssisektorilta mahdollisuuden tehdä voittoa [Saksan ulkomaankaupalla]”.¹²⁰

Poliittinen juonittelu vei Yhdysvallat toiseen maailmansotaan aivan kuten ensimmäiseenkin. Yhdysvallat alkoi jälleen aseistaa Britanniaa, ja suunnittelu aloitettiin, miten saada Yhdysvallat liitettyä sotaan Saksaa vastaan. Presidentti Franklin D. Roosevelt oli – samoin kuin Woodrow Wilson vajaan kolme vuosikymmentä aiemmin – luvannut pitää maan erossa sodasta. Todellisuudessa Rooseveltin tarkoitus oli päinvastainen. Tehokkaimmaksi keinoksi liittää Yhdysvallat sotaan katsottiin Saksan liittolaisen Japanin provosointi. Komentajakapteeni Arthur McCollum laivaston tiedustelusta laati lokakuussa 1940 kahdeksan kohdan muistion¹²¹, miten saada Japani provosoitua hyökkäämään Yhdysvaltojen kimppuun. Kaikki muistion kohdat ja lisäksi eräät muut ehdotukset pantiin täytäntöön.¹²²

Yhdysvallat mm. rahoitti ja varusti Lend-Lease -ohjelmalla ilmavoimien noin 300 miehen vahvuisen vapaaehtoisosaston *Flying Tigers* P-40B-hävittäjillä ja lähetti sen Kiinaan taistelemaan Japania vastaan (virallisesti osasto aloitti sotatoimet vasta Pearl Harborin jälkeen). Japanin varat Yhdysvalloissa jäädytettiin ja Japani asetettiin öljysaartoon kesällä 1941. Yhdysvallat mm. painosti Hollantia olemaan myymättä Hollannin Itä-Intian (nykyisen Indonesian) öljyä Japanille. Japania estettiin myös käyttämästä Panaman kanavaa, mikä teki sille Venezuelan öljystä vaikeasti tavoitettavan. Laskelmoitiin, että Japanin olisi ryhdyttävä öljyrikkaan Hollannin Itä-Intian valtaamiseen. Tällöin myös Filippiinien muodostama sivustauhka Japanin merikuljetuksille johtaisi toimenpiteisiin.

Virallisesti Japanin kanssa koetettiin saada aikaan neuvotteluratkaisua, mutta todellisuudessa Yhdysvaltojen asenne teki edistymisen mahdottomaksi. Neuvottelujen epäonnistuminen kaatoi rauhantahtoisen liberaalin prinssi Konojen hallituksen lokakuun 16. 1941 ja pääministeriksi nousi kenraali Tojo. Vaikka uusi hallitus koostui militaristeista, niin rauhantunnustelut jatkuivat. Marraskuun 7. Japanin lähettiläs antoi uuden ehdotuksen, jossa Japani mm. lupautui vetämään joukkonsa Kiinasta kahden vuoden kuluessa. Yhdysvallat ei ollut esitykseen tyytyväinen. Japani antoi uuden esityksen 20.11. johon Yhdysvallat vastasi kuusi päivää myöhemmin vaatimuslistalla, joka Japanissa koettiin uhkavaatimukseksi. Neuvottelut olivat ohi.¹²³

Atlantin rintamalla Britanniaan suuntautuvia Lend-Lease -sotamateriaalia kuljettavia saattueita alettiin suojata amerikkalaisilla hävittäjillä ja ne saattoivat toisinaan hyökätä saksalaisia sukellusveneitä vastaan kesällä 1941. Elokuun 9. 1941 Churchill ja Roosevelt antoivat Atlantin julistuksen, joka merkitsi Yhdysvaltojen avointa liittymistä Saksan vastaiseen rintamaan.

Roosevelt harhautti amerikkalaisia monin tavoin. 27.10.1941 hän otti puheessaan esille salaisen kartan, jota väitettiin Hitlerin uuden maailmanjärjestyksen suunnittelijoiden tekemäksi. Rooseveltin mukaan kartta osoitti Saksalla olevan suunnitelmia Etelä-Amerikan lisäksi myös Yhdysvaltoja vastaan. Kartta oli todellisuudessa Britannian tiedustelun valmistama osana disinformaatiokampanjaa, jolla oli tarkoitus pelotella amerikkalaisia Saksan muodostamasta vaarasta.¹²⁴

Ensimmäiset tiedustelutiedot mahdollisesti tulevasta Japanin hyökkäyksestä saatiin tammikuussa 1941 Perun Japanin-lähettilään kautta. Tiedustelutietoa karttui lisää kesän ja syksyn kuluessa, ja myös Venäjän huippuvakooja Richard Sorge ilmoitti lokakuussa, että Japanin hyökkäys Pearl Harboriin tapahtuisi 60 päivän sisällä. Kaikki Japanin käyttämät viestikoodit oli onnistuttu murtamaan ja Japanin laivaston viestiliikenne raportoitiin presidentti Rooseveltille kaksi kertaa päivässä syksyllä 1941. Marraskuun puolivälissä

saatiin tieto, jonka mukaan Japanin laivaston hyökkäysosasto oli lähtenyt kohti Havaijia. Sotaministeri Henry Lewis Stimson kirjoitti päiväkirjaansa 25.11., että Roosevelt oli sanonut Japanin hyökkäyksen tapahtuvan ehkä ”niinkin pian kuin ensi maanantaina”. Samana päivänä Yhdysvaltojen laivasto määräsi kaiken Tyynenmeren laivaliikenteen ottamaan eteläisen reitin ja Japanin laivaston komentajan Jamamoton hyökkäystä koskeva käsky siepattiin. Käsky määritteli hyökkäyksen ryhmitysalueen ja myös ilmoitti, että hyökkäys voidaan vielä peruuttaa, jos neuvotteluissa Yhdysvaltojen kanssa päästään sopuun. Seuraavana päivänä Pearl Harborissa olleet arvokkaat lentotukialukset Enterprise ja Lexington määrättiin mahdollisimman nopeasti poistumaan satamasta turvaan merelle. Näin laivastotukikohdan hävittäjäsuoja heikkeni. Satamaan jätetyt laivat olivat vanhempia, ensimmäisen maailmansodan aikaisia sotalaivoja.¹²⁵

29.11. Yhdysvaltojen ulkoministeri Cornelius Hull kertoi ystävälleen United Pressin toimittajalle Joseph Leibille tiedon, jonka mukaan Japani hyökkää 7.12. Leib välitti uutisen eteenpäin ja United Press välitti sen ainoastaan ulkomaille. Honoluluissa ilmestyyvä *Honolulu Advertiser* julkaisi uutisen vesitetyssä muodossa 30.11. Leib kertoi tarinansa artikkelissaan tammikuun 1984 *Hustlerissa*¹²⁶.

Kiinassa ammuttiin alas japanilainen kone, jonka kuljettamasta postista saatiin tieto, että Japani katsoo olevansa pakotettu itsepuolustukseen julistamaan sodan Yhdysvalloille. Joulukuun 1. päivänä Japanin laivaston hyökkäysosaston tarkka sijainti saatiin selville. Japanilaiset eivät ylläpitäneet radiohiljaisuutta, vaan viestien sarjanumerot osoittavat kaikkiaan 663 viestin lähetetyn hyökkäykseen valmistautumisen aikana marraskuun puolivälistä lähtien.

Presidentti Roosevelt kutsui hieman ennen hyökkäystä Yhdysvaltojen Punaisen ristin War Service -osaston johtajan Don C. Smithin luokseen huippusalaiseen neuvonpitoon. Roosevelt kehotti Smithiä järjestämään lääkintätarvikkeiden kuljetuksen Pearl Harboriin pian tapahtuvan Japanin hyökkäyksen vuoksi. Kun Smithille valkeni, ettei tulevasta hyökkäyksestä tulla tiedottamaan Pearl Harborin tukikohdalle, hän esitti vastalauseen. Roosevelt perusteli silloin hänelle salassapitoa sillä, ettei Amerikan kansa hyväksyisi liittymistä Euroopan sotaan, ellei heitä itseään vastaan hyökättäisi ensin maan rajojen sisäpuolella.¹²⁷

6.12. Roosevelt luki Japanin sodanjulistuksen tekstin tiedusteluraportista päivää ennen kuin Japani sen julkisti. Kaikki nämä tiedot salattiin Tyynenmeren laivaston komentajalta amiraali Husband Kimmeliltä ja Havaijin puolustuksesta vastaavalta kenraali Walter Shortilta, joiden syyksi Japanin hyökkäyksen onnistuminen jälkikäteen vieritettiin. Aamulla 7.12.1941 Japanin laivasto ja sen ilmavoimat suorittivat iskun Pearl Harboriin tuhoten Tyynenmeren laivaston vanhentuneita sotalaivoja ja surmaten 2 403 amerikkalaista. Isku nostatti valtavan suuttumuksen Yhdysvalloissa ja käänsi hetkessä kansalaismielipiteen Yhdysvaltojen sotaan liittymisen kannalle. Brittien ja Rooseveltin juoni onnistui täydellisesti. Roosevelt olisi pitänyt asettaa syytteeseen maanpetoksesta, sillä hän mitä ilmeisimmin uhrasi tietoisesti 2 403 maanmiestään politiikkansa oikeuttamiseksi.

Komentajakapteeni Joseph J. Rochfort, joka vastasi Pearl Harborin HYPO-kuunteluasemasta Japanin hyökkäyksen aikana, totesi myöhemmin kärsityistä menetyksistä: ”Se oli melko vähäinen hinta maamme saattamisesta yksituumaiseksi.”¹²⁸ Pearl Harborin juonen suuri menestys jäi lähtemättömästi amerikkalaisten strategian suunnittelijoiden mieliin.

Tonkininlahti

Yhdysvaltojen laivaston hävittäjä USS Maddox oli 2.8.1964 tiedustelutehtävissä Tonkininlahdella Pohjois-Vietnamin edustalla, kun kolme Pohjois-Vietnamin torpedovenettä teki hyökkäyksen sitä vastaan kansainvälisillä vesillä. Alukseen osui yksi konekiväärin luoti. Toisen version mukaan USS Maddox avasi tulen, johon pohjoisvietnamilaiset eivät vastanneet. Välikohtaus sattui samaan aikaan kun Etelä-Vietnamin armeija suoritti kommandoiskua Pohjois-Vietnamin hallussa ollutta Hon Nieuun saarta vastaan osana iskujen sarjaa, jossa Yhdysvallat oli salaisesti mukana.¹²⁹

4.8. Maddox yhdessä hävittäjä Turner Joyn kanssa oli jälleen Pohjois-Vietnamin edustalla, ja tuolloin tapahtui väitetysti uusi välikohtaus. Laivat luulivat tulleensa torpedohyökkäyksen kohteeksi ja alkoivat tulittaa merelle kaikilla aseillaan. Läheisiltä lentotukialuksilta lähetettiin koneita, jotka iskivät Pohjois-Vietnamin torpedovenetukikohtiin ja polttoainevarastoihin.

Kyseessä ei kuitenkaan ollut Pohjois-Vietnamin hyökkäys vaan väärä hälytys. Mitään torpedoveneitä ei ollut lähimaillakaan. Yli lentäneen ilmavoimien osaston lentuekomentaja James Stockdale on kertonut, ettei siellä ollut kuin ”tummaa vettä ja amerikkalaista tulivoimaa”. Jopa puolustusministeri McNamara esitti tuoreeltaan presidentti Johnsonille epäilynsä välikohtauksen aitoudesta. NSA väristeli omia tiedusteluraporttejaan tapauksesta, ja sitä käsiteltiin myös Johnsonin hallinnossa aitona välikohtauksena. Kongressi hyväksyi ns. Tonkininlahden päätöslauselman, joka mahdollisti Yhdysvaltojen sotilaallisen läsnäolon lisäämisen Vietnamissa eli käytännössä täysimittaisen liittymisen sotaan Pohjois-Vietnamia vastaan. Vuosia myöhemmin julkisuuteen vuotanut Vietnamin sodan salainen historia *Pentagon Papers* kertoi Tonkininlahden päätöslauselman luonnostelun alkaneen jo kaksi kuukautta ennen välikohtausta¹³⁰.

Keskoskaappihuijaus

Vuonna 1990 Irakin ja Yhdysvaltojen välit olivat päällisin puolin hyvät. Irakin diktaattori Saddam Hussein oli pitkäaikainen CIA:n agentti, jonka ensimmäinen suuri operaatio oli 7.10.1959 tapahtunut silloisen pääministerin Abd al-Karim Qasimin murhayritys, joka epäonnistui ja jonka jälkeen Saddam pelastettiin Syyrian kautta Libanoniin.¹³¹ Yhdysvallat onnistui järjestämään vuonna 1963 vallankaappauksen, joka toi Ba'ath-puolueen valtaan. Kaappauksen seurauksena Irakin kommunisteja vainottiin ankarasti¹³². 1980-luvulla Yhdysvallat tuki Irakia sen sodassa Ajatollah Khomeinin johtamaa Irania vastaan – tosin Yhdysvallat yhdessä Israelin kanssa aseisti myös Irania¹³³. Tarkoitus lienee ollut näännyttää nämä kaksi öljyvaroiltaan rikasta maata ja estää niiden vaurastuminen ja kehittyminen alueellisiksi voimatekijöiksi, jotka uhkaisivat myös Israelia.

Iranin ja Irakin välinen sota päättyi vuonna 1988, ja Saddam käänsi huomionsa Kuwaitiin, joka ylituotannollaan aiheutti öljyn maailmanmarkkinahinnan putoamisen Irakin kannalta huolestuttavan alas. Kuwait harrasti maiden rajalla myös Irakin puolella sijaitseviin lähteisiin suunnattuja viistoja porauksia, mikä edelleen raivostutti Saddamia¹³⁴.

Yhdysvaltojen Irakin-lähettilään April Glaspien Saddam Husseinille 25.7.1990 välittämä ulkoministeri James Bakerin viesti antoi ymmärtää, ettei Yhdysvallat ole kiinnostunut Irakin ja Kuwaitin välisestä rajakiistasta¹³⁵. Keskustelujen sisältö on kiistanalainen, mutta joka tapauksessa irakilaiset ilmeisesti laskivat, ettei Yhdysvallat ryhdy toimiin Kuwaitin puolustamiseksi ja miehittivät pienen naapurimaansa 2.8.1990. Sattumoisin U.S. CENTCOMin komentaja kenraali Norman Schwarzkopf johti Yhdysvalloissa 9.7.–4.8.1990 pidettyä sodanjohdon harjoitusta *Internal Look*, joka harjoitteli tilanteen varalle, jos Irak miehittää Kuwaitin. Harjoitus hioi suunnitelmia keskittää amerikkalaisia joukkoja Saudi-Arabiaan, joiden tarkoitus oli puolustaa maata Irakin hyökkäystä vastaan. *Globalsecurity.org* kirjoitti harjoituksesta: ”Harjoituksen edetessä todelliset Irakin ilma- ja maavoimien liikkeet vastasivat aavemaisella tavalla sotaharjoituksen skenaariota.”¹³⁶

Yhdysvallat alkoi valmistautua sotilasoperaatioon irakilaisten ajamiseksi Kuwaitista. Sodan myymiseksi amerikkalaisille keksittiin monenlaista propagandaa. Presidentti George H. W. Bush mm. väitti Irakin keskittäneen joukkoja Kuwaitin Saudi-Arabian vastaiselle rajalle, mikä viittasi hyökkäykseen. *St Petersburg Timesin* (Florida) Jean Heller kuitenkin hankki Neuvostoliiton kaupallisen satelliitin kuvia alueelta, eikä niistä ilmennyt mitään joukkojen keskityksiä.¹³⁷ Toinen menestyksekkäämpi informaatio-operaatio muistetaan nimellä *Incubator Hoax* eli keskoskaappihuijaus. Kuwaitilaisen järjestön Citizens for a Free Kuwait amerikkalaisella rahalla palkkaama PR-firma Hill & Knowlton kehitti täysin fiktiivisen kertomuksen Irakilaisista sotilaista, jotka kuwaitilaisessa sairaalassa repivät vauvat keskoskaapeista ja heittivät kylmälle betonilattialle kuolemaan viedäkseen kaapit Irakiin. Kynelehtivä nuori nainen, ”hoitaja Nayirah”, kertoi Yhdysvaltojen kongressille todistajalausunnossaan näistä kammottavista raakuuksista, ja esitys teki televisioituna valtavan vaikutuksen kongressin lisäksi myös suureen yleisöön.¹³⁸ Jopa Amnesty International meni lankaan¹³⁹.

Vasta myöhemmin paljastui, että ”hoitaja Nayirah” oli Kuwaitin Yhdysvaltojen suurlähettilään 15-vuotias tytär ja hänet valmensi loistavaan näyttelijäsuoritukseensa Lauri Fitz-Pegado, joka myöhemmin kirjoitti kirjan vuoden 2003 Irakin sodan aikana tapahtuneesta propagandatemppauksesta nimeltä ”Jessica Lynchin vapautus”. Hill & Knowlton sai Kuwaitin ja Yhdysvaltojen hallituksilta ainakin 10,8 miljoonaa dollaria palveluksistaan Persianlahden sodan myymisessä amerikkalaisille. Propaganda- ja disinformaatiokampanja Irakia vastaan oli erittäin laaja: sitä koordinoi kaikkiaan 20 PR-, laki- ja lobbausfirmaa ja kampanjointiin osallistui 72 eri yhtiötä. Keskeinen väline oli luonnollisesti amerikkalainen media ja varsinkin televisio.¹⁴⁰

Terrorismin uhkakuva

Mitä terrorismi merkitsee suomalaisille? Terrorismi on ensisijaisesti uhkakuva. Suurin osa terrorismia koskevaa tiedottamista koskee muualla tapahtuneita iskuja, terrorismin uhkaa ja varautumista terrorismiin. Suomi on tähän asti lähes täysin säästynyt terrorismilta. Viime vuosina on sattunut vain yksi merkittävä pommi-isku, joka tapahtui Myyrmannin kauppakeskuksessa 11.10.2002. Myyrmannin iskussa tekijä kuoli. Oliko kyseessä näin ollen itsemurhaisku? Tapaus on tulkittu häiriintyneen mielenterveyden tuotteeksi. Voidaan vain kuvitella, miten erilainen suhtautuminen olisi ollut, jos tekijä olisi paljastunut muslimiksi!

Terrorismin uhka koetaan Suomessa todelliseksi. Hallituksen mukaan ”eräiden Euroopan ulkopuolella syntyneiden terroristijärjestöjen viha ja toiminnan vaikutukset kohdistuvat koko läntiseen yhteiskuntaan”¹⁴¹. Suomi on siten hallituksen mielestä yhtä lailla vaarassa kuin vaikkapa Irakissa sotivan liittouman jäsenmaat. Hallitus onkin ryhtynyt monenlaisiin toimenpiteisiin vastatakseen terrorismin uhkaan. Satama-alueet on aidattu, passeihin tulee biotunnisteet ja lukuisia terrorismilakeja on laadittu. Lakeja tyypillisesti perustellaan syyskuun 11:n terrori-iskuilla. Hallituksen suuri into laatia uusia terrorismilakeja perustuu osaltaan maamme rajojen ulkopuolelta tulevaan paineeseen. Lakeja perustellaan myös logiikalla, jonka mukaan ”kansainväliset terroristit” jatkuvasti etsivät suojaisia maita, joissa on mahdollista valmistautua iskuihin. Haetaan maita, joiden viranomaisilla ei ole riittäviä työkaluja toimia tehokkaasti. Tästä syystä myös Suomessa nähdään tarpeellisenä lisätä poliisin valtuuksia jopa kansalaisvapauksien, kuten yksityisyyden suojan kustannuksella.

Esimerkiksi hallituksen lakiesitys 187/2004 (hallituksen esitys eduskunnalle laiksi puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain 4 §:n muuttamisesta) toteaa lain yleisperusteluissa: ”Syyskuun 11 päivän 2001 tapahtumat Yhdysvalloissa kuitenkin osoittivat, että terroriteko voidaan toteuttaa itsemurhaiskuina aiempaa paljon laajemmin seurauksin. Uudenlainen toteuttamistapa osoitti lainsäädännön puutteet terrorismin torjunnassa ympäri maailmaa.”

Koska syyskuun 11:n iskuja käytetään lakiemme perusteluissa, tiedustelimme veljeni Sami Yli-Karjanmaan kanssa valtioneuvoston kanslialta, mihin lakeja laativien viranomaisten tiedot mainituista iskuista perustuvat. Saamamme poliisijohtaja Jorma Toivasen ja poliisiylitarkastaja Eero Laineen 28.7.2005 allekirjoittama vastaus kertoi tietolähteiksi kongressin ja 9/11-komission raportit sekä sen, ettei sisäasiainministeriöllä ole syytä epäillä näitten tutkimustulosten todenperäisyyttä.¹⁴²

Vastauksesta välittyy taipumus ”istahtaa katettuun pöytään”. Sisäasiainministeriö ilmaisee vastauksessaan täydellisen luottamuksensa sotaa käyvän suurvallan tarjoamiin virallisiin tietoihin. Oman analyysin tekeminen taas katsotaan ongelmalliseksi. Miten suvereeni valtio voi asennoitua näin? Eikö maallamme ole omaa tiedustelua ja kerätyn tiedon analysointitoimintaa? Vai halutaanko tietoisesti välttyä poliittisesti kiusallisilta kysymyksiltä? Ehkä on parempi, ettemme tiedä liikaa? Ehkä on miellyttävämpää olla ajopuu? Tämän asenteen ymmärtää kyllä siinä reaali-politiisessa tilanteessa, jossa olemme, hyvät suhteet Yhdysvaltoihin ovat myös Suomelle elinehto. Oman analyysin tekeminen terrori-iskuista ei ole kuitenkaan mahdotonta, sellaisen tekeminen onnistuu jopa amatööreiltä, mistä tämä kirja on esimerkki.

Syyskuun 11:n tapahtumilla on terrorismin uhkakuvan muodostumisen kannalta erityisen suuri merkitys, sillä kyseessä oli historiallinen avaintapahtuma, käännekohta, jonka jälkeen Yhdysvallat valjasti maailman ”terrorismin vastaiseen sotaan”. Tuolloin syntyi kuva fanaattisista muslimiterroristeista, jotka ovat häikäilemättömästi valmiit lentämään ihmisiä täynnä olevan matkustajakoneen päin pilvenpiirtäjää.

Uhkakuvan tärkein elementti on näin ollen fanaattinen muslimi, joka ei pelkää edes omaa kuolemaansa ja on häikäilemättä valmis uhraamaan suuren määrän viattomia ihmishenkiä. Suurin osa viime vuosien terrorismikirjoittelusta käsittelee islamisteja. Aihe on herkullinen. Mieleemme on jäänyt Palestiinasta tuttu tieto, miten marttyyrit pääsevät taivaassaan yli seitsemänkymmenen neitsyen seuraan. Kuolema, seksi ja uskonto – näistä aineksista syntyy suuria tarinoita. Islam on meille lisäksi sopivan vieras aihe, joten monenlaiset väitteet menevät helposti läpi. Edes islam-tutkijat eivät halua kyseenalaistaa propagandan luomia totuuksia.

Mihin uhkakuva tarvitaan? Useimmat meistä ovat eläneet suuren osan elämästään kylmän sodan maailmassa, jossa pelko ydinsodasta oli koko ajan läsnä. Tunnetta myös vanhan itärajan takaa meihin kohdistuvan uhkan. Maailmaa ilman jostain meihin kohdistuvaa uhkaa on vaikea edes kuvitella. Pelko näyttää olevan keskeinen vallankäytön väline. Uskonnollinen vallankäyttö perustuu pelotteluun kuoleman jälkeisellä helvetillä ja erilaiset lahkot ovat asettaneet maailmanlopulle päivämääriä. UFOihin uskovat ovat selvittäneet viljaympyröistä koodikielisiä viestejä tulevasta katastrofista.

Vielä 1970-luvulla tiedemiehet olivat hyvin huolissaan maapallon ilmaston viilenemisestä, jonka ennustettiin romahduttavan maataloustuotannon ja aiheuttavan nälkäkatastrofin. Golf-virtakin oli ehtymässä ja uusi jääkausi uhkasi Suomea. Meille povattiin Alaskan ilmasto. Nyt ilmaston on kuitenkin havaittu olevan lämpenemässä ”paljon odotettua nopeammin”, ja yksi leuto alkutalvi 2006–2007 laukaisi laajan rummutuksen mediassa. Spekuloidaan, että meren pinta pian nousee, jättisunamit peittävät meidät alleen ja Raamatustakin tuttu vedenpaisumus peittää maan. Lintuinfluenssakin muuttuu kohta pandemiaksi ja niittää suuren osan maapallon väestöstä. Meidän tosiaan halutaan olevan jatkuvasti peloissamme.

On aina muistettava, että vallankäytön lisäksi joku myös *rahastaa* tällä pelottelulla. Ydinvoimateollisuus elää ilmastohysterian siivellä uuden nousun aikaa, päästökaupan avulla suoritetaan varallisuuden uusjakoa, agribisnes kerää ennätysvoittoja biopolttoainevillityksen nostaessa jyrkästi maataloustuotteitten hintoja ja valtiovalta on saanut hyvän syyn korottaa energiaveroja. Lääketeollisuus puolestaan kerää maksuja rokotejonoissa tungeksivilta valtioilta. Suomen valtio on mm. ostanut hyödyttömiä Tamiflu-lääkettä* koko kansan tarpeisiin.

Lähihistoriasta löytyy vain yksi lyhyt kausi, jolloin uhkakuvien kuristusote tuntui höltyvän. Tuolloin Berliinin muuri murtui, Neuvostoliitto hajosi ja keskeinen ydinsodan uhka näytti poistuvan. Asiantilasta ei kuitenkaan muodostunut pysyvää. Syntynyt tilanne oli

* Tamiflun pilkkanimi on Rummyflu. Lääkkeen valmistaja on Roche, mutta sen oikeudet omistaa Gilead Sciences Inc., jonka johtajistoon Yhdysvaltojen puolustusministerinä v. 2001–2006 toiminut Donald Rumsfeld on kuulunut v. 1988–2001. Yhtiön osakkeita hänen salkussaan on edelleen 5–25 miljoonan dollarin arvosta. Gileadin osake nousi lintuinfluenssan myötä kolmestakymmenestäviidestä neljäänkymmeneenseitsemään dollariin tehden Rumsfeldistä ainakin miljoonan verran rikkaamman. http://money.cnn.com/2005/10/31/news/newsmakers/fortune_rumsfeld/

hämmentävä: ei rautaesirippua, ei vihollista. Tilanne oli hankala vallassa olevan eliitin kannalta, sillä ulkoisen uhkan puuttuminen on omiaan hajottamaan valtaa kansalaisille. Sota tai sen uhka sitä vastoin saa kansalaiset yksimielisiksi ja tukemaan vallanpitäjiä. Uhka tekee vahvojen valtiollisten väkivaltakoneistojen rakentamisen tarpeelliseksi. Uhkakuvat ovat siksi eliitin näkökulmasta välttämättömiä.

Ajatellaanpa taannoista Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton asevarustelua. Ehkäpä se oli eräissä piireissä toivottu tilanne. Miten muuten voidaan selittää se, että Neuvostoliitto oli alusta lähtien länsimaisten pankkien rahoittama ja sen asevoimaisuus länsimaisten (pääosin amerikkalaisten) yritysten rakentama.¹⁴³ Amerikkalainen konservatiivinen teknologiatutkija, edesmennyt prof. Anthony C. Sutton (1925–2002) on tutkinut Yhdysvaltojen vaiettua teknologiavientiä Neuvostoliittoon.

Sutton käy kirjoissaan *The Best Enemy Money Can Buy*¹⁴⁴ ja *National suicide: military aid to the Soviet Union*¹⁴⁵ systemaattisesti läpi asevoimaisuuden kaikki osa-alueet. Neuvostoliitto ei kyennyt järjestämään asejärjestelmiensä teollista massatuotantoa vaan oli täysin riippuvainen länsimaaisesta teknologiasta. Eräs esimerkki on ohjuksissa tarvittavat pienoiskuulalaakerit, joita Neuvostoliitto ei kyennyt massatuottamaan. Amerikkalainen yhtiö Bryant Chucking Grinder Company sai Henry Kissingerin ja Nixonin hallinnon avulla tarvittavat vientiluvat työstökoneitten myymiselle Neuvostoliittoon puolustusministeriön vastustuksesta huolimatta. Myös esimerkiksi kaikki Neuvostoliiton autotehtaitten tuotantolinjat olivat amerikkalaisten yritysten toimittamia. Prof. Suttonin tuotanto on muutenkin hyvin mielenkiintoinen. Hän on tutkinut tarkoin länsimaisten pankkiirien keskeistä roolia sekä Neuvostoliiton että natsi-Saksan rahoittamisessa¹⁴⁶.

Neuvostoliiton alasajo aiheutti uuden tilanteen ja siihen myös reagoitiin nopeasti. Jo vuonna 1990 brittiorientalisti prof. Bernard Lewis loi artikkelissaan ”The Roots of Muslim Rage”¹⁴⁷ pohjan tulevalle uhkakuvulle. Lewis lanseerasi käsitteen *sivilisaatioiden yhteentörmäys*, jota uskonservatiivinen politiikantutkija Samuel Huntington hyödynsi vuoden 1993 artikkelissaan ”The Clash Of Civilizations” ja myöhemmässä samannimisessä kirjassaan. Näin oli luotu tarvittava teoreettinen pohja tulevalle vastakkainasettelulle, josta muotoutui keskeinen suurvaltapolitiittinen teema erityisesti syyskuun 11:nä 2001 jälkeen. Äärimmäisen vähän on käytetty voimavaroja sen oleellisen seikan arvioimiseen, onko poliittisen islamin muodostama uhkakuva aito ja kenen intressejä uusi vastakkainasettelu palvelee.

Syyskuun 11:nä terrori-iskut merkitsivät radikaalia maailmanpoliittista muutosta. Yhdysvallat julisti uuden kansoja yhdistävän teeman: ”terrorismin vastainen taistelu”. Se oli sama, jota Venäjän presidentti Vladimir Putin oli saarnannut kansainvälisillä areenoilla jo yli vuoden. Valtapolitiittisesti katsoen terrorismi on ihanteellinen vihollinen. Se on näkymätön ja salaperäinen, eikä koskaan voi tietää, milloin se on lopullisesti nujerrettu. Sitä vastaan taistelu edellyttää viranomaisten vallan lisäämistä ja kansalaisten vapauksien rajoittamista. Pääministeri Matti Vanhanen kirjoitti kolumnissaan *Turun Sanomissa* 15.7.2005: ”Taistelussa terrorismia vastaan yksittäiset välivuodet eivät merkitse sitä, että turvallisuus olisi palannut. Hiljaisuus on pikemminkin merkki, että jossain valmistaudutaan seuraavaan iskuun.” Eli toisin sanottuna terrori-iskujen puute on merkki yhtä suuresta vaarasta kuin toteutuneet iskutkin.

Mikään ei keskitä valtaa niin tehokkaasti kuin terrorismi. Tästä äärimmäinen esimerkki on Saksan valtiopäivätalon tuhopolttu vuonna 1933, joka johti diktatuurin nopeaan

pystyttämiseen. Kansalaiset tyypillisesti reagoivat terroritekoon pyytämällä hallitusta ryhtymään tehokkaihin toimiin, ettei teko toistu. Tammikuussa 2007 tehdyn mielipidemittauksen mukaan ylivoimainen enemmistö briteistä on valmis tinkimään kansalaisvapauksistaan terrorismin torjumisen vuoksi. Esimerkiksi pitkien pidätysaikojen ja pakollisten henkilökorttien kannatus oli lisääntynyt merkittävästi vuodesta 1990.¹⁴⁸

Pelottelu terrorismilla

Kaiken terrorismihysterian taustalla on uusi terrorismin uhka ja uusi vihollinen: maailmanlaajuinen terrorismin verkosto *al-Qaida*. Missään ei kuitenkaan ole esitetty mitään todisteita al-Qaidan olemassaolosta. Mikä ylipäätään on al-Qaida? Asiantuntijat kertovat sanan tarkoittaneen tietokantaa islamilaisista taistelijoista, joita läntiset tiedustelupalvelut yhdessä Saudi-Arabian, Pakistanin ja lukuisten muitten maitten kanssa värväsivät Afganistaniin taistelemaan neuvostojoukkoja vastaan¹⁴⁹. Itse sanalle on tarjottu monenlaisia merkityksiä, kuten *tukikohta* (base) tai uskonnollisessa yhteydessä *paluu islamin varhaisiin perinteisiin*. Huvittavaa kyllä sana *al-Qaida* tarkoittaa arabian puhekielessä myös länsimallista vessanpönttöä, vastaavasti lasten potta on *Ma Qa'adia* eli ”pikku-Qaida”¹⁵⁰.

Tutkija Nafeez Mosaddeq Ahmed, Institute for Policy Research & Development -aivoriihen johtaja, on myös yrittänyt määritellä al-Qaidaa. Hän toteaa ensiksi, ettei sitä keskitettynä organisaationa ole olemassa, mutta koska se pseudo-islamilaista tietokantana salaisiin operaatioihin värvätyistä vapaaehtoisista on olemassa, niin myös määritelmää on yritettävä tarkentaa. Ahmedin mukaan voidaan käyttää kahta ehtoa määrittelemään yksilön tai ryhmän kuulumista termin al-Qaida alle. Ensiksikin täytyy olla todisteita, että henkilöllä tai ryhmällä on kytkentöjä CIA:n kouluttamiin ja bin Ladeniin tai muihin vanhempiin islamistijohtajiin liitettyihin taistelijoihin, eli heillä on kytkentä alkuperäiseen tietokantaan. Toiseksi täytyy olla todisteita, että henkilö tai ryhmä on kytkeytynyt läntisiin sotilastiedusteluelimiin ja vastaaviin taloudellisiin ja strategisiin intresseihin.¹⁵¹

Afganistanin sodasta näyttää nykyään olevan vallalla revisionistinen näkemys, jonka mukaan kyse oli islamistien omasta projektista. Tämä näkemys ei pidä paikkaansa, sillä jo Neuvostoliiton Afganistanin-miehitys joulukuussa 1979 perustui presidentti Carterin aikaisen turvallisuuspoliittisen neuvonantajan Zbigniew Brzezinskin ideoimaan ja CIA:n toteuttamaan provosointiin, joka aloitettiin Afganistanissa jo kesällä 1979.¹⁵² Brzezinskin idea puolestaan perustui Bernard Lewisin suunnitelmaan *Arc of Crisis* tai *Bernard Lewis Plan*, jossa Neuvostoliiton haavoittuvaiselle etelärajalle luotaisiin kriisien vyöhyke käyttäen hyväksi Muslimiveljeskuntaa.¹⁵³

Onko al-Qaida todellinen järjestö vai onko se vain mörkö, jota meidän halutaan pelkäävän ilman että edes yritämme hahmottaa, mitä tuon nimen taakse kätkeytyy? Kuka on Osama bin Laden? Onko totta, että hän on upporikkaan saudiperheen mustalammas, joka taisteltuaan CIA:n kanssa neuvostojoukkoja vastaan Afganistanissa kääntyikin sponsoriaan vastaan, koska amerikkalaiset joukot eivät poistuneet Saudi-Arabian pyhältä maaperältä Persian lahden sodan jälkeen?¹⁵⁴ Osama bin Laden on tietenkin todellinen henkilö. Olemme kaikki nähneet hänet videonauhoilla vielä syksyllä 2001. Sen jälkeen riippumattomat asiantuntijat ovat kyseenalaistaneet julkaistujen nauhojen autenttisuuden. Ainoastaan CIA on vahvistanut niiden olevan aitoja. Suomalainen media on yleensä

tyytynyt CIA:n kantaan hakematta vahvistusta muualta, vaikka CIA on sotaa käyvän maan tiedustelupalvelu. Koska syksyn 2001 jälkeen kiistattomasti aitoja bin Laden -nauhoituksia ei ole julkaistu, ovat monet asiantuntijat päätyneet oletukseen, että bin Laden on kuollut. Hän kärsi vakavasta munuaisvaivasta, joka eräitten lähteitten mukaan vaati säännöllistä dialyysihoidoa¹⁵⁵. Pakistanilainen oppositiojohtaja Benazir Bhutto kertoi televisiohaastattelussa hieman ennen kuolemaansa, että bin Laden murhattiin. Murhaaja oli Bhutton mukaan Omar Saeed Sheik. Pakistanin presidentin Pervez Musharraf on puolestaan kertonut, että Omar Saeed Sheik oli Britannian tiedustelun MI6:n agentti¹⁵⁶.

Osama bin Ladenin ja hänen sukunsa tausta on sitä paitsi mitä mielenkiintoisin. Yhteistyö amerikkalaisten kanssa ei rajoittunut Afganistanissa käytyyn sotaan neuvostojoukkoja vastaan, vaan bin Ladenit näyttävät olleen suoranaisia Bushin suvun bisneskumppaneita. George W. Bushin 1979 perustama Arbusto Energy sai alkupääomaa myös bin Ladeneilta¹⁵⁷. Molemmat suvut ovat lisäksi olleet osakkaina Carlyle Group -sijoittajayhtiössä, jonne mukaan pääsee vain kutsusta. Presidentin isä George H. W. Bush oli yhdessä Osaman veljen kanssa Carlyle Groupin kokouksessa Washington D.C.:n Ritz-Carlton -hotellissa 11.9.2001 juuri kun terrori-iskut Yhdysvalloissa tapahtuivat. Toimittaja Dan Briodyn mukaan George Bush senior, Frank Carlucci, James Baker, David Rubinstein yhdessä Shafiq bin Ladenin kanssa katselivat samassa huoneessa televisiosta, miten terrori-iskut etenivät¹⁵⁸. Kun Yhdysvaltojen asevoimien varuskunnan luona Dhahranissa Saudi-Arabiassa räjäytettiin kuorma-autopommi vuonna 1996 virallisten tietojen mukaan Osama bin Ladenin miesten toimesta, niin bin Ladenien perheen rakennusliike sai jälleenrakennusurakan¹⁵⁹.

Terrorismilla pelottelu nojaa paitsi tapahtuneisiin muutamiin näyttaviin terrori-iskuihin myös jatkuviin vääriin hälytyksiin ja ”estettyihin” terroritekoihin, median sensaatiohakuiseen ja kritiikittömään raportointiin niistä sekä usein pidettäviin terrorismin vastaisiin sotaharjoituksiin, joista erityisesti Yhdysvalloissa on tullut arkipäivää. Vain hyvin harvat kyseenalaistavat tämän uhkakuvan aitouden. Eräs esimerkki harvinaislaatusesta kyseenalaistamisesta on BBC:n kolmiosainen Adam Curtisin tuottama dokumenttisarja *The Power of Nightmares, The Rise of the Politics of Fear*. Dokumentti osuvalla tavalla rinnastaa poliittisen islamin kannattajat ja uuskonservatiivit, joiden maailmankatsomus on hyvin samankaltainen: molemmat inhoavat länsimaisen liberalismien edustamaa rappiota ja näkevät ulkoisen vihollisen tarpeellisenä yhteisöä koossapitävänä voimana.¹⁶⁰

Ollakseen todellinen terrorismin uhka tarvitsee jatkuvia muistutuksia olemassaolostaan. Terrorin uhkaan nojaava hallitus tietää jokaisen näyttävästi uutisoidun ”läheltä piti” -tilanteen nostavan kannatustaan. Kiusaus käyttää tätä keinoa voi olla vastustamaton tilanteessa, jossa esimerkiksi Irakin epäsuosittu sota jatkuvasti nakertaa kannatuslukemia. Ja keinoa on myös käytetty. Käytän apuna seuraavassa texasilaisen journalistin Alex Jonesin *prisonplanet.com*-sivuille kerättyä uutisarkistoa terroripelottelusta¹⁶¹.

Yksi paljon käytetty menetelmä ovat ”bin Laden -nauhat”, jotka aina ratkaisevalla hetkellä pulpahtavat julkisuuteen al-Jazeeran* kautta pelastamaan presidentti Bushin kannatusta tai auttamaan informaatioidossa. Näin kävi myös ratkaisevalla hetkellä helmikuussa 2003, kun Irakin sotaa myytiin kotimaiselle ja kansainväliselle yleisölle. Tällöin al-Jazeera julkaisi bin Ladenin ääninauhan, jossa tämä loi amerikkalaisille erittäin hyödyllisen kytkennän itsensä ja Saddam Husseinin välille kehottaen muslimeja puolustamaan irakilaisia veljiä.

* Al-Jazeera aloitti toimintansa vuonna 1996, ja valtaosa sen toimittajista oli peräisin juuri lakkautetun BBC World Servicen arabiankielisestä toimituksesta.

Colin Powell ei malttanut edes odottaa al-Jazeeraa vaan esitteli nauhan kongressille jo ennen sen julkistamista.¹⁶² Edellisenä syksynä 2002 julkaistun nauhan arvostettu sveitsiläinen tutkimuslaitos IDIAP totesi 95 %:n varmuudella väärennetyksi amerikkalaisten asiantuntijoiden pitäessä sitä aitona¹⁶³.

Terrorismia koskevaa disinformaatiota voidaan käyttää perustelemaan sekä sodan aloittamista tiettyä maata vastaan että lisäjoukkojen lähettämistä sotaan. Näin Britannian hallitus menetteli maaliskuussa 2002, kun se ilmoitti amerikkalaisten löytäneen Afganistanista al-Qaidan kemiallisten ja biologisten aseitten laboratorion. Hallitus käytti uutista perusteluna lähettää 1700 kuninkaallisen merijalkaväen sotilasta Afganistaniin. Tiedot ”löytyneestä laboratorista” olivat puhdasta fiktiota, ja Yhdysvaltojen ulkoministeriö, Pentagon ja Valkoisen talon tiedottaja kiistivät ne.¹⁶⁴

Lievimmillään terrorismilla pelottelu on tapahtunut nostamalla perusteettomasti uhkaluokitusta (ns. terrorismin liikennevalot). Yhdysvaltain kotimaan turvallisuusviraston eli Homeland Securityn entinen johtaja Tom Ridge on kertonut, miten Bushin hallinto toisinaan painosti nostamaan terroriuhan luokitusta, vaikka todisteita oli vain nimeksi.¹⁶⁵ Koko järjestelmälle on vaikea keksiä muuta perustetta kuin juuri pelottelu ja poliittinen manipulointi, sillä mitä hyötyä on tiedottaa julkisesti, että tiedustelutiedot viittaavat pian tapahtuvaan terrori-iskuun? Asiallisempaa olisi vain poliisioperaatiolla vangita iskuun valmistautuvat terroristit. Valitettavasti pidätystapauksetkin ovat kerta toisensa jälkeen osoittautuneet poliittisten motiivien takia toteutetuiksi väärennetyiksi PR-tempauksiksi.

Huhtikuun 2005 Britannian ”risiiniterroristien” oikeudenkäynti joutui myöntämään, että mitään risiiniä ei ollut olemassakaan, ja useimmat syytetyt vapautettiin. Irakin sodan alla miehet oli pidätetty näyttävästi uutisoiden – Osama bin Laden ja Saddam Hussein olivat propagandan mukaan myrkyttämässä Eurooppaa risiiniterroristien avulla. ”Risiiniterroristien” hallussa olleeseen asuntoon tehdyssä ratsiassa mittauslaitteet olivat hälyttäneet risiinistä. Vaikka sotilaallisen Porton Down -tutkimuskeskuksen tarkempi tutkimus nopeasti havaitsi, ettei risiiniä todellisuudessa ollutkaan, tietoa ei välitetty eteenpäin vaan se piilotettiin oikeudenkäyntiin asti. Colin Powell käytti ”risiiniterroristien” paljastunutta solua Irakin sodan yhtenä perusteluna helmikuun 2003 esityksessään YK:ssa, mikä myöhemmin paljastui kaikilta muiltakin osiltaan valheeksi. Risiiniterroristien juttu perustui pääosin ainoan jutussa tuomitun miehen Kamel Bourgassin hallusta löytyneisiin muistiinpanoihin siitä, miten risiiniä valmistetaan. Porton Downin tiedemiehet yrittivät todistella tietojen olevan peräisin Afganistanin koulutusleireiltä. Riippumaton asiantuntijatodistaja Duncan Campbell kuitenkin osoitti, että risiinin teko-ohjeet oli sanasta sanaan kopioitu amerikkalaisten oikeistomilitanttien internetsivuilta, jotka sijaitsivat palvelimella Palo Altossa Kaliforniassa.

Syyttäjä yritti käyttää todisteena myös ”al-Qaidan käsikirjaa” eli kirjaa nimeltä *Manual of the Afghan Jihad*. Kyseessä on syksyllä 2001 julkisuuteen nostettu teos, jota käytettiin Yhdysvalloissa Patriot Act -lain perusteluissa ja joka näytti osoittavan, miten vaarallisia ja hyvin valmistautuneita islamistiterroristit ovat. Myös tämä yritys osoittautui valheelliseksi, sillä tämä Suomessakin julkisuutta saanut ”terroristin käsikirja” oli itse asiassa koulutusmateriaalia, jota oli tuotettu 1980-luvulla Neuvostoliittoa vastaan Afganistanissa käydyn sodan tarpeisiin, ja myrkkujen valmistusta koskeva osa oli peräisin vuonna 1988 Yhdysvalloissa ilmestyneestä Maxwell Hutchinonin kirjasta *Poisoner's Handbook*.¹⁶⁶ Risiini itsessään ei ole käyttökelpoinen terroritekoihin vaan korkeintaan yksittäisten ihmisten murhaamiseen, mikäli kohde saadaan syömään sitä.

Syksyllä 2004 uutisoitu ”estetty terrorihanke”, jossa oli aikeena lentää Heathrown lentokentältä nousseita koneita Lontoon Canary Wharf -alueen pilvenpiirtäjiä päin, osoittautui fiktioksi. Jopa työväenpuolueen kansanedustaja ja alahuoneen johtaja Peter Hain kiirehti kiistämään tiedot¹⁶⁷. Blairin hallitus käytti luottotoimittajiaan tämän uuden terroripelottelun levittämiseen juuri kuningattaren puheen alla, jossa esiteltiin kansalle henkilökorttilain ja muiden terrorismin vastaisten uusien toimien tarpeellisuutta. The Independentin tiedustelu- ja turvallisuuspalvelulähteet kiistivät tietävänsä terrorihankkeesta mitään.¹⁶⁸

Kevääseen 2005 mennessä Britanniassa pidätettiin syyskuun 11:nneen iskujen jälkeen laaditun Terrorism Act -lain perusteella 701 ihmistä. Huhtikuussa 2005 heistä puolet oli vapautettu ilman syytteitä ja vain 17 tuomittu lain perusteella. Näistä kolme tapausta liittyi islamisteihin loppujen ollessa irlantilaisia tasavaltalaisia tai lojalisteja, äärisikhejä ja tamilitiikereitä.¹⁶⁹

Useat terrorivaroitukset ja uhkaluokituksen nostot Yhdysvalloissa ovat perustuneet vangittujen henkilöitten kuulusteluissa saatuihin tietoihin. On käynyt ilmi, että useissa tapauksissa kuulusteltavat ovat pyrkineet helpottamaan omaa asemaansa sepittämällä viranomaisille sen kaltaisia tietoja, joita ovat olettaneet viranomaisten haluavan. Tällaisia ovat olleet tiedot varsin suurisuuntaisistakin terrorihankkeista. Hallitus on sen jälkeen käyttänyt tietoja julkisuudessa välittämättä siitä, ovatko tiedot todenperäisiä.¹⁷⁰

Erityisen paljon disinformaatiota laskettiin liikkeelle Irakin sodan alla. Helmikuun 2003 alussa Yhdysvaltojen terrorismin uhkaluokitus nostettiin viisiportaisella asteikolla oranssiin eli toiseksi korkeimpaan ”vakavan terroriuhkan” luokkaan ja kansalaisia kehoitettiin hankkimaan eloonjäämispakkauksia, sillä vangittu ”al-Qaidan taistelija” kertoi kuulusteluissa hankkeesta, jossa likaisen pommin* komponentteja salakuljetettaisiin Yhdysvaltoihin piilotettuna kenkiin, kannettaviin tietokoneisiin ja matkalaukkuihin. Viranomaiset myönsivät tiedotusvälineille myöhemmin, että mies ei läpäissyt valheenpaljastuskoetta. Tapauksen tekaistun luonteen vahvisti myös CIA:n entinen terrorismin vastaisen yksikön päällikkö Vincent Cannistraro.¹⁷¹

Myös joulua 2003 varjosti oranssiin nostettu uhkaluokitus. Syynä oli ”estetty” syyskuun 11:nneen kaltainen terrori-isku, jossa al-Qaidan terroristit aikoivat kaapata Air Francen koneen ja lentää sen itsemurhaiskuna Yhdysvalloissa sijainneeseen kohteeseen. F-16-hävittäjät partioivat Yhdysvaltojen taivaalla, ja ranskalainen Pariisista Los Angelesiin matkalla ollut kone määrättiin kääntymään takaisin. Amerikkalaiset olivat havainneet koneen matkustajalistalla al-Qaidan jäseniä. Yhdysvaltojen viranomaisten mukaan tapausta koskevat tiedustelutiedot olivat erittäin tarkkoja. ”Al-Qaidan terroristit” kyseisellä lennolla paljastuivat viisivuotiaaksi pojaksi, Pariisissa ravintolaa pitäväksi kiinalaiseksi naiseksi, walesilaiseksi myyntimieheksi ja kolmeksi ranskalaiseksi, joita ei ole tarkemmin luonnehdittu.¹⁷²

Kesäkuussa 2006 Yhdysvaltojen oikeusministeri Alberto Gonzales julkisti näyttävästi Floridassa tehdyn ”terroristipidätyksen”. Viranomaiset olivat pidättäneet 7-henkisen amerikkalaisen al-Qaida-solun, jonka tarkoitus oli maasodan aloittaminen Yhdysvalloissa ja mm. Chicagon Sears Towerin kaataminen räjähteiden avulla Michigan-järveen, mistä olisi aiheutunut tsunami. Tapaus oli kuitenkin kokonaan FBI:n järjestämä. Lähi-idästä kotoisin

* Likainen pommi on tavanomainen räjähdde. Siihen on yhdistetty radioaktiivisia aineita, jotka räjähdysmyötä leviävät ympäristöön aiheuttaen säteilyvaaran ja lähialueen saastumisen.

oleva FBI:n agentti Elie Assad esiintyi al-Qaidan edustajana ”veli Mohammad” ja hankkiutui köyhälistön asuttamassa Miamin Liberty Cityssä erään miesporukan seuraan. Agentti vuokrasi FBI:n laskuun varastorakennuksen ja houkutteli miehet sinne. Hän hankki kaikille uudet maihinnousukengät, lupaili muitakin varusteita ja 50 000 dollaria käteistä. Miesporukan johtaja Narseal Batiste oli itse pahassa rahapulassa, ja hän pyrki puheillaan miellyttämään ”al-Qaidan edustajaa”. Miehet jopa vanhoivat agentin johdolla uskollisuudenvalan al-Qaidalle FBI:n videoidessa kaiken salaa. Elie Assad sai 80 000 dollaria palkkioksi houkuteltuaan miehet ansaan. Viranomaiset myönsivät, että pidätykset oli tehty ”terrorihankkeen” ollessa vielä alkutekijöissään, mitään aseita, räjähteitä, kontaktia al-Qaidaan tai muitakaan edellytyksiä hankkeen toteuttamiselle ei ollut olemassa. Tapauksen oikeuskäsittely on tätä kirjoitettaessa keväällä 2008 keskeytetty jo kahdesti tuomarin päätöksellä, sillä valamiehistö ei ole kyennyt antamaan tuomiota jutussa.¹⁷³ Sears Tower tosin saattaa olla vaarassa muista syistä. Kiinteistösijoittaja Larry Silverstein nimittäin hankki sen omistukseensa maaliskuussa 2004. Silverstein tunnetaan siitä, että hän kuusi viikkoa ennen syyskuun 11:n iskuja sai 99 vuoden leasing-sopimuksella hallintaansa koko WTC-kompleksin ja myöhemmin nosti vakuutuskorvaukset. (lisää sivulla 268)

Kanadassa puolestaan kesäkuun alussa 2006 tehtiin näyttävä, kaikkiaan 18 miehen terroristipidätys. Väitteiden mukaan miehet olivat tilanneet 3 tonnia ammoniumnitraattia pommin tekoa varten. He hautoivat suunnitelmaa vallata Kanadan parlamentti ja leikata pää irti pääministeriltä, sen jälkeen oli tarkoitus vallata Kanadan yleisradioyhtiön CBC:n toimitalo ja aloittaa propagandalähetykset. Näyttävän terroristipidätyksen ajoitus oli mielenkiintoinen. Se sattui juuri kun Kanadan parlamentti oli aloittamassa syksyllä 2001 voimaan astuneen ja kritiikkiä kohdanneen terrorismin vastaisen lain¹⁷⁴ uudelleenarvioinnin. Median levittämä propaganda selitti miesten radikalisoituneen internetissä leviävän al-Qaidan ideologian vuoksi. Todellisuudessa miehet olivat aivan tavallisia nuhteettomia kansalaisia, jotka kaikki eivät edes tunteneet toisiaan. Jostain syystä he olivat olleet viranomaisten seurannassa kaksi vuotta. Kaikki terrorismiin viittaava jutussa tapahtui kahden turvallisuuspalvelun provokaattoriagentin toimesta. Toinen heistä, Mubin Shaikh, oli palvellut aiemmin Kanadan armeijassa. Hän myös myönsi käyttäneensä monenlaisia huumeita, kuten kokaiinia. Shaikh sai alle vuoden kestäneistä palveluksistaan viranomaisilta 370 000 Kanadan dollaria. Toinen agenteista oli egyptiläinen pahoin velkaantunut agronomi, jonka nimi on salattu. Hän tilasi ammoniumnitraatin vuokraamaansa varastotilaan, joka sijaitsi näköetäisyydellä poliisiaseman takana. Todistajansuojeluohjelmaan otettu mies vaati palveluksistaan peräti 14 miljoonaa, ja poliisi maksoi hänelle ainakin 500 000¹⁷⁵. Median nostaman terrorikohun seurauksena terrorismin vastaista lakia ei kyseenalaistettu parlamentissa, ja hallituksen turvallisuuspalveluille lisää rahoitusta tarjonnut budjetti hyväksyttiin puolentoista minuutin käsittelyllä. Kesäkuun 2006 terroristipidätykset olivat Kanadassa syyskuun 11:n jälkeen jo kolmas täysin tekaistu pelottelu, jonka nojalla poliisin ja turvallisuuspalvelun rahoitusta on kasvatettu. Tapauksen johdosta pidätetyt miehet ovat tätä kirjoitettaessa keväällä 2008 edelleen vankilassa, sillä tuomari keskeytti jutun käsittelyn sen uhatessa raueta todisteiden puutteeseen. Lisää tietoa aiheesta David Weingartenin dokumenttifilmillä *Unfair Dealing*¹⁷⁶

Elokuun 10. päivänä 2006 uutisoitiin näyttävästi jälleen uusi ”terroristipidätys”, tällä kertaa Britanniassa. Kaikkiaan 24 muslimia pidätettiin koska he viranomaisten mukaan aikoivat ujuttaa Atlantin poikki suuntautuville kymmenelle lennolle mukanaan nesteitä, joista he lentokoneen WC:ssä olisivat valmistaneet räjähteitä. Poliisin mukaan hanke olisi onnistuessaan aiheuttanut suunnatonta tuhoa. Kyseessä oli jälleen yksi täysin tekaistu

pelottelu, jolla saatiin myös EU-puheenjohtajamaan Suomen ministerit kiirehtimään uusia lentoliikenteen turvamääräyksiä.

Mitään terrorihanketta ei ollut olemassakaan. Britannian entinen Uzbekistanin suurlähettiläs Craig Murray kirjoitti tapauksesta *The Guardian*issa 18.8. otsikolla ”The timing is political”. Murray korostaa, että yhdelläkään pidätetyistä ei ollut pommia, yhdelläkään ei ollut lentolippua, monella ei ollut edes passia. Monet pidätetyistä olivat olleet poliisin seurannassa yli vuoden kuten tuhannet Britannian muslimit ja Murray itsekin. Mikään ei viitannut pidätyksen tarpeellisuuteen. Todisteet tulivat Pakistanista. Siellä erästä Britanniaasta murhasyytteen takia paennutta miestä oli kuulusteltu, ja sikäläiset menetelmät tietäen henkilö saadaan ”laulamaan” juuri sitä, mitä kuulustelijat haluavat. Britannian stalinistitaustainen sisäministeri John Reid antoi kovia lausuntoja siitä, miten ihmisten on luovuttava kansalaisvapauksistaan terrorismin torjumisen vuoksi. Murray päätti kirjoituksen sanoin ”Ole skeptinen, ole hyvin hyvin skeptinen”.¹⁷⁷

Paine miesten pidättämiseen tuli Yhdysvalloista, mitään erityistä tutkinnallista syytä siihen ei ollut.¹⁷⁸ Pidätetyt olivat aivan tavallisia ihmisiä, eikä ulkonaisesti mikään viitannut terrorismiin. Eräs heistä, Umar Islam, oli Lontoon 7/7-terrori-iskun sankari. Hän oli auttanut siirtämään ihmisiä pois pommi-iskun kohteeksi joutuneesta bussista ja myöhemmin auttanut poliisia etsimään pommeja muista busseista.¹⁷⁹ Poliisi on raportoinut löytäneensä pommilaukun metsästä, mutta sisällöstä ei ole annettu selontekoa. Sen sijaan on kerrottu hankkeen perustuneen TATP:n (triasetonitriperoksidi) käyttöön.

Kyseessä on kiteinen aine, joka valmistetaan sekoittamalla alle viisiasteisia nesteitä, vetyperoksidia, asetonia ja jotain mineraalihappoa ja sen jälkeen pesemällä ja suodattamalla syntyneet kiteet ja kuivattamalla ne. Asiantuntijoiden mukaan prosessiin kuluu jopa 1–2 vuorokautta ja se vaatii vetokaapin jäähdytyslaitteiden lisäksi, sillä reaktiossa vapautuu runsaasti höyryä ja lämpöä.¹⁸⁰ Aineen valmistus lentokoneen WC:ssä ei ole lennon aikana mahdollista. Britannian viranomaiset ovat varmasti tienneet tämän, mutta he aivan oikein laskivat, että useimmat tiedotusvälineet ja ns. terrorismiasiantuntijat eivät kuitenkaan tarkista tietoja, joten huijaus menee läpi. Tämän seurauksena äidit joutuvat maistelemaan lentokentillä tuttipulloista, matkustajat kaatamaan nesteitä keräilyastioihin ja ylipäättään kansalaisiin kohdistuva nöyryyttäminen viranomaisten taholta on lisääntynyt. Jokainen on potentiaalinen terroristi ja epäilyksen alainen.

Brittitutkija Nafeez Mosaddeq Ahmed haastatteli Britannian sotilastiedustelun räjähdiasiantuntijaa evp. everstiluutnantti Nigel Wyldea tapauksen tiimoilta. Wylden mukaan elokuun 10. päivän tapaus on osa isompaa Blairin hallituksen petoksen ja valheitten kuviota. Pommin valmistus nesteitä sekoittamalla ei yksinkertaisesti onnistu kuin laboratorio-olosuhteissa, ja se vie aikaa 12–36 tuntia. Vaikka terroristit olisivat jotenkin kyenneet hankkimaan riittävästi jääpaloja nesteiden viilentämiseen, niin jo sekoittaessa syntyvät höyryt olisivat paljastaneet hankkeen välittömästi.¹⁸¹

Odotetusti tapauksen avainhahmo Pakistanissa pidätetty, Rashid Rauf, vapautettiin joulukuussa 2006, sillä pakistanilainen oikeusistuin ei löytänyt mitään todisteita väitettyjen terrorismisyytteitten tueksi.¹⁸² On hyvin vakava huolenaihe ja merkki mahdollisesta ammatillisesta epäpätevyydestä, että Suomen vastuunalaiset viranomaiset ovat pitäneet tätä jo fysikaalisestikin mahdotonta tapausta aitona. Sisäasiainministeriöön tekemäni kysely nestepommien luonteesta poiki ainoastaan vastauksen: ”Sisäasiainministeriö ilmoittaa, että se ei voi vastata esittämiinne nestepommeja koskeviin tiedusteluihin.”

Uuskonservatiivien aatemaailma

Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaa on syyskuun 11:n jälkeen ohjannut vaikutusvaltainen uuskonservatiivien ryhmä. Terrorismilla pelottelu ja ”terrorismin vastainen taistelu” ovat uuskonservatiivien retoriikassa keskeisellä sijalla. Bushin hallinnon sisällä varapresidentti Dick Cheney on toiminut tämän ryhmittymän keulakuvana. Ulkopoliitiikan muotoilussa Donald Rumsfeldin johtama puolustusministeriö onnistui pitkälti syrjäyttämään ulkoministeriön. Tärkeitä uuskonservatiiveja ovat mm. Paul Wolfowitz, Richard Perle, Michael Ledeen, John Bolton, Douglas Feith ja William Kristol. Monet näistä henkilöistä olivat vaikutusvaltaisissa asemissa jo Reaganin hallinnossa. Oltuaan Clintonin kaudella ulkona vallan keskiöstä he ovat erityisesti syyskuun 11:n jälkeen päässeet sanelemaan Bushin hallinnon politiikan.

Millainen on uuskonservatiivien aatemaailma? Heidän tärkeänä oppi-isänään pidetään edesmennyttä Chicagon yliopiston professoria Leo Straussia (1899–1973), jonka omia esikuvia olivat Platon, Machiavelli, Nietzsche, Freud, Carl Schmitt, Martin Heidegger ja Alexandre Kojève. Kanadalainen professori Shadia Drury on tutkinut Straussia ja Kojèvea ja kirjoittanut kirjat *Leo Strauss and the American Right*, *The Political Ideas of Leo Strauss*, sekä *Alexandre Kojève: The Roots of Postmodern Politics*.¹⁸³ Straussin mukaan valistuneen eliitin tulee hallita rahvasta ja tässä tehtävässä eliitti voi turvautua valheisiin jo itsesuojelusyistä. Strauss käyttää tässä yhteydessä Platonin käsitettä *jalo valhe*.

Monesti Straussia on pidetty liberalismien ja demokratian kannattajana. Professori Drury tyrmää tämän tulkinnan täysin. ”Miten Platonin ja Nietzschen ihailija voisi olla liberaali demokraatti, ajatus on naurettava. Filosofit, joita Strauss ihaili, pitivät rahvasta kypsymättöminä totuudelle ja vapaudelle.”¹⁸⁴ Straussin mukaan poliittinen järjestys voi olla vakaa ainoastaan, jos se on yhdistäytynyt ulkoisen uhkan vuoksi. Hän mukaili Machiavellia ja totesi, että ”jos ulkoista uhkaa ei ole, niin se on luotava itse”. Loppumaton sota – ei pysyvä rauha – on se, mihin Straussin seuraajat uskovat.¹⁸⁵

Straussin filosofian keskeisiä teemoja olivat ankara nationalismi, moraalisen totuuden puuttuminen, intensiivinen salailu ja *alituinen petos* hallitsijoiden ja hallittavien välillä, vetoaminen uskoon massojen kontrolloimiseksi ja tuki ajatukselle aristokraattisen eliitistä. Straussin mukaan ”ne jotka ovat kykeneviä johtamaan ovat niitä jotka ymmärtävät ettei ole moraalaa ja että on olemassa vain yksi luonnon laki – ylemmän oikeus hallita alempaa.”¹⁸⁶

Toinen uuskonservatiivien haara tulee trotskilaisesta kommunismista. Näitä ovat mm. Max Shachtman, Elliot Abrams, Pen Kemble, Carl Gershman, Joshua Muravchik, Jeanne Kirkpatrick ja Linda Chavez. 1970-luvulle tultaessa he olivat muuntautuneet sosiaalidemokraateiksi¹⁸⁷.

Illinois’n yliopiston kansainvälisen oikeuden professorin Francis A. Boylen mukaan Straussin oppi-isä Saksassa ennen kuin hän muutti Yhdysvaltoihin oli juuri Carl Schmitt. Uuskonservatiivien oppi on Boylen mukaan pohjimmiltaan natsismia ja oikeampi nimitys heille olisi *uusnatsit*¹⁸⁸.

Presidentti Bush ei ole uuskonservatiivi, mutta hänen suvullaan on tausta natsien pankkiireina Yhdysvalloissa. Tutkiva journalisti John Buchanan on kaivanut Bushin suvun natsitaustaa Yhdysvaltojen kansallisarkistossa¹⁸⁹. Tarina alkoi vuonna 1924, kun Harrimanit ja presidentti Bushin isoisän Prescott Bushin appi George Herbert Walker aloittivat yhteistyön natsien valtaannousun rahoittajan, saksalaisen industrialistin Fritz Thyssenin, kanssa. Prescott Bush tuli toimintaan pian mukaan ja natsien tarpeisiin perustettiin Union Bank Corporation, joka toimi peitteenä useitten natsiyritysten rahanpesu- ym. operaatioille Yhdysvalloissa. Bushin ja Walkerin liiketoimet kolmannen valtakunnan kanssa jatkuivat myös sen jälkeen, kun Yhdysvallat ja Saksa joutuivat sotaan keskenään. Syksyllä 1942 useita Yhdysvalloissa toimineita yrityksiä otettiin liittovaltion haltuun Trading with the Enemy Act -lain nojalla, joukossa Union Bank Corporation. Kaikkiaan Bushin ja Harrimanien liikeyrityksiä ja heidän asiakkaitensa varoja takavarikoitiin liittovaltiolle vuosien 1942 ja 1951 välisenä aikana 33 tapauksessa. Natsirikostutkijan ja oikeusministeriön entisen syyttäjän John Loftusin mielestä Prescott Bush olisi pitänyt asettaa syyteeseen maanpetoksesta¹⁹⁰. Prescott Bush oli saksalaisen journalistin Eva Schweitzerin löytämien dokumenttien mukaan osakkaana myös IG Farbenissa, joka pyöritti mm. Auschwitzin orjatyövoimalla toimivaa varusteluteollisuutta. Hän myös auttoi sodan lopulla siirtämään natsien varoja turvaan eri puolille maailmaa ja toimi heidän avustajanaan aina vuoteen 1951 asti, jolloin Fritz Thyssen kuoli Argentiinassa.

Carterin ja Reaganin kausilla uuskonservatiivit käyttivät aivoriisiä *Committee on the Present Danger* ja *Team B*, jotka karkeasti liioittelivat Neuvostoliiton muodostamaa sotilaallista uhkaa ja onnistuivat aikaansaamaan uuden varustelukierteen. Uhka-analyysit perustuivat väristeltyyn tiedustelutietoon ja kehäpäättelyyn.¹⁹¹ Samalla tavalla keitettiin kasaan Irakin muodostama vakava uhka länsimaille vuosina 2002–2003. Tähän tehtävään uuskonservatiivit perustivat Pentagonin sisälle uuden tiedustelutoimiston *Office of Special Plans*, joka tuotti ”tiedustelutietoa” eli disinformaatiota ohi normaalien kanavien. Vastaava elin perustettiin myös Israeliin¹⁹².

Keskeinen Team B:n taustavaikuttaja oli ONA:n (Office of Net Assessment) johtaja Andrew Marshall. ONA oli vuonna 1973 perustettu Pentagonin sisäinen aivoriisi, joka keskittyi uhkakuvien luomiseen ja strategiseen suunnitteluun. Marshallin johtama ONA liioitteli Neuvostoliiton muodostamaa uhkaa ja sai presidentti Carterin kasvattamaan puolustusmenoja. Vielä vuonna 1989 Marshall korosti Neuvostoliiton uhkaa. Neuvostoliiton romahdettua uhkakuvaksi kelpasi Pohjois-Korea ja Kiina. Marshall kirjoitti myös aktiivisesti *sotilasalan vallankumouksesta*, joka perustuisi kehittyvään informaatioteknologiaan (aiheesta lisää s. 271). George W. Bushin hallinnon puolustusministeri Donald Rumsfeld tukeutui myös Marshalliin, jonka johdolla laadittiin vuonna 2004 Pentagonille jälleen uusi dramaattinen uhkakuva-analyysi, tällä kertaa teemana oli *katastrofaalinen ilmastonmuutos*. Marshallin mukaan ilmastonmuutos tulisi aiheuttamaan 20 vuoden sisällä miljoonia kuolonuhreja luonnonkatastrofeissa ja sodissa, jotka mahdollisesti käytäisiin jopa ydinasein. Esimerkiksi Britanniaan on Marshallin mukaan tulossa Siperian ilmasto¹⁹³.

American Enterprise -instituutin ”Freedom Scholar” ja JINSA:n (Jewish Institute for National Security Affairs) neuvonantaja Michael Ledeen näyttää mielenkiintoisella tavalla kytkeytyvän terrorismiin ja ”terrorismin vastaiseen sotaan”. Ledeen on pitkän linjan uuskonservatiivi ja italialaisen fasismin ihailija¹⁹⁴. Ledeen on Irakin sodan pääarkkitehteja ja on sittemmin päättäväisesti vaatinut toimenpiteitä Irania vastaan¹⁹⁵. Ledeenillä on pitkäaikaiset suhteet Italian sotilastiedusteluun. Hänen epäillään sekaantuneen

väärennettyjen asiakirjojen väärennettyjen asiakirjojen¹⁹⁶ tuottamiseen, joiden oli tarkoitus osoittaa Irakin yrittäneen ostaa uraania Nigeristä. Toimittaja ja radiopersoonan Ian Masters kysyi entiseltä CIA:n terrorismin vastaisen keskuksen operaatio- ja analyysipäälliköltä Vincent Cannistrarolta haastattelussa, kuka väärensi Niger-dokumentit, ja jatkoi: ”Jos sanoisin teille nimen Michael Ledeen, mitä mieltä olisitte?” Cannistraro vastasi: ”Osuutte lähelle.” Pian ohjelman jälkeen Ledeen julkaisi lausunnon, jossa kiisti kaikki yhteytensä dokumentteihin.¹⁹⁷

Ledeen on uransa aikana ollut todellinen sisäpiiriläinen. Hän oli tärkeä pelaaja Iran-contratoperaatioissa tehden yhteistyötä iranilaisen asekauppiaan Manuchar Ghorbanifarin ja eversti Oliver Northin kanssa. 70-luvulla operaatio Gladion (ks. sivu 120) ollessa käynnissä Ledeen työskenteli Italiassa ”terrorismin vastaisena neuvonantajana” ja välimiehenä Italian sotilastiedustelun SISMI:n ja Pentagonin välillä¹⁹⁸.

Tunnettu on myös Richard Perle, joka ansaitsi itselleen Reaganin aikana liikanimen ”pimeyden ruhtinas”, sillä hänen mielestään ydinsota Neuvostoliittoa vastaan olisi voitettavissa. Kylmän sodan korvaajaksi nostettua ”terrorismin vastaista sotaa” Perle kuvaili journalisti John Pilgerille näin: ”Tämä on totaalista sotaa. Taistelemme monenlaisia vihollisia vastaan. Ja niitä on maailmalla paljon... Jos vain annamme visiomme maailmasta toteutua, jos vain tartumme tilaisuuteen täysin emmekä yritä kehittää nokkelaa diplomatiaa vaan ainoastaan käymme totaalista sotaa, niin lapsemme tulevat laulamaan vuosien päästä suuria lauluja meistä.”¹⁹⁹

Uuskonservatiivit* ovat läheisesti liittoutuneet sionistien ja kristittyjen fundamentalistien kanssa, joilla kaikilla on omat syynsä käydä sotia Lähi-idässä. Juutalaislobby on Yhdysvalloissa erityisen voimakas eturyhmä, jota yksikään poliitikko ei voi ohittaa. Fundamentalistikristittyjen kiinnostuneisuus Israelia kohtaan perustuu uskonnolliseen ääriajatukseseen, jossa lopun aikoja ja Jeesuksen toista tulemistä pyritään kiirehtimään. Ystävyys juutalaisten kanssa sisältää kääntöpuolensa, lopussa heille annetaan mahdollisuus kääntyä kristinuskoon tai he ovat tuhon omia²⁰⁰. Presidentti Bush on itsekin ”uudestisyntynyt kristitty”, joka kykeni (väitetysti) voittamaan alkoholiongelmansa uskon tulemisen myötä. Hän on kertonut hyökänneensä Afganistaniin ja Irakiin Jumalan käskystä.²⁰¹

”Terrorismin vastainen sota” taustaa

”Terrorismin vastainen sota” voidaan määritellä viestintäkonseptiksi²⁰². Tässä konseptissa Yhdysvaltojen geopoliittinen agenda on verhoiltu helposti maailmanlaajuiselle yleisölle myytävään muotoon. Reaalimaailmassa tapahtuvia terroritekoja höystetään myyteillä ja tarinoilla salaperäisistä ja vaarallisista islamistiterroristeista, jotka pohjaavat fanaattisen vihansa islamin radikaaleihin tulkintoihin.

Tässä myyttien ja legendojen markkinoinnissa suurelle yleisölle ns. terrorismitutkijoilla ja journalistilla on keskeinen rooli. He pohjaavat tyypillisesti työnsä virallisiin valtiollisiin

* Uuskonservatiivit ovat itsekin enimmäkseen sionisteja ja monet heistä ovat sekä Yhdysvaltojen että Israelin kansalaisia.

lähteisiin tai auktorisoituihin tahoihin, kuten tutkimuslaitoksiin, aivoriisiin ja ”terrorisiasiantuntijoihin”. Tutkijoitten roolina on ikään kuin jalostaa valtiollinen propaganda hyväksyttävämpään riippumattomaan muotoon ja luoda teoreettinen pohja suurvaltojen poliittisen agendan toteuttamiselle. Eräs tunnettu ja kansainvälisesti arvostettu terrorismitutkija on Rohan Gunaratna, joka on lajinsa tyypillinen edustaja. Hän säännönmukaisesti käyttää kritiikittä viranomaisten hänelle tarjoamia tietoja ja tiedustelulähteitä, joita ei voi tarkistaa. Gunaratnan kritiikitön asenne viranomaisia kohtaan käy ilmi esimerkiksi siitä, miten hän nosti esille Mohammed Afrozin väitettyä terrorihanketta vuonna 2001 lentää lentokone Britannian parlamenttiin ja erääseen pilvenpiirtäjään Melbournessa. Tapaus osoittautui myöhemmin oikeudenkäynnissä Intiassa Bombayn poliisin tekaisemaksi ja syytteet miestä vastaan kaatuivat²⁰³.

”Terrorismin vastainen sota” ei olisi niin tehokas viestintäkonsepti, ellei se perustavaa laatua olevalla tavalla resonoisi suurten maailmanpoliittisten vaikuttajien keskuudessa. Venäjän presidentti Vladimir Putin oli sitä paitsi ”terrorismin vastaisen sodan” meneillään olevan kierroksen varsinainen aloittaja. Hänen oma, vuonna 1999 alkanut Tšetšenian ”vaalisotansa” sai oikeutuksensa asuinkerrostalojen räjäytyksestä Moskovassa, Volgodonskissa ja Buinaksissa. Julkisuuteen vuotanut todistusaineisto näistä räjäytyksistä viittaa kuitenkin vahvasti Putinin oman turvallisuuspalvelun FSB:n syyllisyyteen näiden terroritekojen toteuttajana.²⁰⁴ (ks. sivu 98)

Koko alkuvuoden 2001 tuore presidentti Putin käytti kaikki tilaisuudet korostaakseen kansainvälisen terrorismin maailmalle muodostamaa vaaraa, josta hän käytti nimitystä ”tämän vuosisadan rutto”. Hän korosti teemaa myös ollessaan 3.9.2001 vierailulla Suomessa. Kun terroriteot Yhdysvalloissa vain noin viikkoa myöhemmin tapahtuivat, hän kommentoi niitä pian sanoen, että niissä ja kerrostaloräjäytyksissä oli ”sama kädenjälki”. RIA Novosti levitti 24.9.2001 ”uutista”, jonka mukaan FSB oli löytänyt Tšetšeniasta CD-ROM -levyn, jossa oli Boeing 737-koneen lento-ohjekirja, sekä New Yorkin kartan, jonka kääntöpuolella oli teksti ”jihad”²⁰⁵. Venäjän terrori-iskuihin ja turvallisuuspalvelujen valtaan pohjaavaa hallintomallia tutkija Arto Luukkanen on kutsunut *sekurokriaksi* kirjassaan *Hajoaako Venäjä*²⁰⁶. Käsite muistuttaa hyvin paljon Italiaa 1960–80-luvuilla koetellutta *jännitteen strategiaa* (ks. sivu 127). Valitettavasti sekurokriatia on nykyisin maailmanlaajuinen vitsaus, eikä vähiten Yhdysvalloissa ja Britanniassa.

Venäjän lisäksi Kiina, Intia, Algeria, Indonesia, Uzbekistan ja moni muu maa, jossa on muslimivähemmistö tai radikaalimuslimeiksi leimattavaa oppositiota, on mielihyvin lähtenyt mukaan Yhdysvaltojen julistamaan maailmanlaajuiseen ”terrorismin vastaiseen sotaan” nähden siinä oivallisen tilaisuuden autoritäärisen otteen koventamiseen ja usein myös rahallisen tuen saamiseen Yhdysvalloilta. Yhdysvaltojen Irakin sotaan kokoamaa ”halukkaiden koalitiota” (coalition of the willing) ovat irtavileuat kutsuneetkin ”laskuttavien koalitioksi” (coalition of the billing).

Tietenkään ei tule unohtaa Israelia, jolla on kyse tavattoman suurista eduista omalla takapihallaan (Irak, Iran, Syyria, Libanon...) ja jonka mittava joukkotuhoasearsenaali on merkittävä jännitteitä lisäävä tekijä Lähi-idässä. Yhdysvaltojen politiikka Lähi-idässä näyttää toteuttavan uuskonservatiivien jo 1996 Israelille laatimaa suunnitelmaa *A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm*²⁰⁷. Suunnitelmassa kaavailtiin Israelin turvallisuusympäristön radikaalia uudelleenmuokkausta mm. Saddam Husseinin syrjäyttämällä.

Uuskonservatiivien piirissä on esitetty vieläkin radikaalimpia suunnitelmia. 10.7.2002 silloin Richard Perlen johtama vaikutusvaltainen Pentagonin neuvonantaja elin Defence Policy Board kuunteli RAND:n asiantuntija Laurent Murawiecin alustuksen, joka kaavaili ilmeisesti käytännössä koko Lähi-idän alistamista Israelille ja Yhdysvalloille. Murawiecin mukaan Irak on taktisesti keskeinen, Saudi-Arabia strategisesti keskeinen ja Egypti palkinto.²⁰⁸ * Israelissa on äärimmäisyysihmisiä, jotka haaveilevat Vanhaan testamenttiin perustuvista rajoista aina Niililtä Eufratille²⁰⁹.

”Terrorismin vastaisen sodan” viestintäkonsepti kehitettiin ilmeisesti alun perin jo kesällä 1979 Jerusalemissa pidetyssä kansainvälisessä konferenssissa (Jerusalem Conference of International Terrorism, JCIT). Konferenssin organisoivat Jonathan-instituutin laskuun Benjamin Netanjahu, ja sen osallistujalistalta löytyy monia arvovaltaisia nimiä, kuten George H. W. Bush. JCIT pyrki osoittamaan kansainvälisen terrorismin olevan organisoitunut poliittinen liike, jonka alkuperä oli Neuvostoliitto. Opinnäytetyössään San Franciscon yliopistossa Philip Paull osoitti kuitenkin JCIT:n vääristelleen systemaattisesti lähteitään ja hän kutsuikin konferenssia ”onnistuneeksi propagandaoperaatioksi”.²¹⁰

Vuonna 1981 virkaan astunut Yhdysvaltojen presidentti Ronald Reagan linjasikin yhdeksi hallintonsa keskeiseksi teemaksi terrorismin vastustamisen²¹¹. Yhdysvaltojen ja Iranin välillä vallitsi kireä vastakkainasettelu. Iranin tukema Hizbollah piti amerikkalaisia panttivankeja Libanonissa. Samaan aikaan Yhdysvallat teki kuitenkin salaista yhteistyötä Iranin kanssa myyden sille aseita, joita se tarvitsi kipeästi sodassa Irakia vastaan. Erityisen aktiivinen Iranin aseistamisessa oli Israel. Tarkoituksena oli pitkittää Irakin ja Iranin sotaa ja sen avulla heikentää molempia osapuolia, jotka Israel koki uhkakseen. Israelin suorittama Iranin salainen aseistaminen on jatkunut Saddam Husseinin syrjäyttämiseen asti. Tutkimuslaitos Stratforin mukaan Israel on mm. toimittanut Iranille varaosia shaahin ajalta periytyvään amerikkalaiseen sotakalustoon rikkoen näin Yhdysvaltojen asettamaa saartoa²¹².

Reaganin presidenttikaudella Yhdysvaltojen varsinainen ”terroristi-vastustaja” oli kuitenkin Libya (ks. sivu 106). Mutta oliko vastakkainasettelu Libyan kanssa aitoa? Hyväksi havaittu suurvaltojen käyttämä keino lisätä hallituksen kannatusta äänestäjien keskuudessa on *pieni voittoa sota*. DIA:n (Defence Intelligence Agency) entinen agentti Lester Coleman on kertonut David Guyattin haastattelussa vastakkainasettelun Libyan kanssa johtuneen täysin sisäpoliittisista syistä²¹³. Amerikkalaiseen keskivertoäänestäjään vetoava arabivastainen sanoma. Kun arabit tekevät terrori-iskun Yhdysvaltoja vastaan ja presidentti määrää massiivisen vastaiskun, niin se vaikuttaa suotuisasti presidentin kannatukseen.

Keväällä 1990 Paul Wolfowitz esitti silloiselle puolustusministeri Dick Cheneylle suunnitelmaa Yhdysvaltojen maailmanherruuden – Pax Americanan – luomisesta. *Defense Planning Guidance* (DPG) -dokumentti vuodelta 1992²¹⁴ sisältää monia keskeisiä teemoja, kuten unilateralistisen toiminnan periaatteen ja ennalta ehkäisevän sodan käsitteen, jotka myöhemmin kiteytettiin PNAC:n dokumenttiin *Rebuilding America's Defences* (2000).²¹⁵ DPG-dokumentti korostaa jo vuonna 1992 terrorismia, Irakia ja Persianlahden alueen hallintaa viimeksi mainittujen ollessa samoja teemoja, jotka sisältyivät jo *Carterin doktriiniin* vuodelta 1980²¹⁶. Uuskonservatiivit yrittivät painostaa

* Murawiecin ilmaisu on hieman tulkinnanvarainen: ”Grand Strategy for the Middle East: Iraq is the tactical pivot. Saudi Arabia the strategic pivot. Egypt the prize.”

presidentti Clintonia hyökkäämään Irakiin vuonna 1998²¹⁷ ja suosittelivat sotaa Afganistania vastaan alkuvuodesta 2001²¹⁸.

Afganistanin sodan taustalta löytyy Yhdysvaltojen pitkäaikainen diplomatia Taleban-hallinnon kanssa. Pitkällisissä neuvotteluissa pyrittiin saamaan aikaan öljy- ja kaasuputken rakentaminen Turkmenistanista Afganistanin kautta Pakistaniin ja Intiaan. Jo Neuvostoliiton vastaisen sodan aikana Afganistanin vastarintataistelijoiden avustajana Yhdysvalloissa toimi Laili Helms, alkuperältään afganistanilainen nainen, joka avioitui entisen CIA:n johtajan Richard Helmsin pojan kanssa. Laili Helms jatkoi tukeaan myöhemmin talebaneille järjestäen heidän edustajilleen käyntejä Yhdysvalloissa. Esimerkiksi helmikuussa 1999 Helms osallistui NBC:n Dateline-ohjelmaan, joka esitteli Afganistanin naisten asemaa hyvin myönteisessä sävyssä.²¹⁹

Neuvottelut Afganistanin poikki vedettävästä öljy- ja kaasuputkesta sujuivat huonosti. Argentiinalainen Bridas sai sopimuksen, ja Unocal aloitti pitkällisen taistelun saadakseen kaapattua sopimuksen itselleen. Unocalin varapääjohtaja John J. Maresca pyysi 12.2.1998 kongressin ulkoasiainkomitean kuulemistilaisuudessa Yhdysvaltoja kaatamaan talebanit ja pystyttämään maahan vakaan keskushallinnon. Vain puoli vuotta myöhemmin tapahtuivat Nairobien ja Dar es Salaamin lähetystöiskut, joista Yhdysvallat syytti Osama bin Ladenia. Presidentti Clinton määräsi kostoksi ohjusiskun Afganistaniin ja Sudaniin mutta ei ryhtynyt laajempiin sotatoimiin Talebania vastaan. Heinäkuun 4. päivä 1999 Yhdysvallat jäädettiin Talebanin varat ja asetti sen kauppasaartoon.²²⁰

Bushin hallinto elvytti ensi töikseen neuvottelut Talebanin kanssa. Samaan aikaan Yhdysvallat avusti Afganistania vuositasolla 124,2 miljoonalla dollarilla. Kyse oli suurelta osin humanitaarisesta avusta²²¹. Neuvottelujen junatessa paikoillaan Talebanin kanssa amerikkalaiset alkoivat jo heinäkuussa 2001 informoida eri tahoja tulevasta sodasta, joka alkaisi ennen ensilumia. Pakistanin silloinen ulkoministeri Naiz Naik on kertonut amerikkalaisten tehneen lopulta heinäkuussa 2001 suorasukaisen ilmoituksen Talebanin edustajille: ”Joko hyväksytte tarjouksemme kultaisesta matosta tai hautaamme teidät pommimaton alle”.²²² Yhdysvaltojen kaadettua Taleban-hallinnon se asetti maan väliaikaiseksi presidentiksi Unocalin entisen konsultin Hamid Karzain ja Yhdysvaltojen erityislähettilääksi maahan Unocalin entisen varapääjohtajan John J. Marescan²²³. Tammikuun 1. päivä 2002 Yhdysvaltojen erityislähettilääksi nimitettiin Unocalin entinen Afganistanin putkihankkeen konsultti ja uuskonservatiivi Zalmay Khalilzad²²⁴.

Millainen rooli Yhdysvaltojen ulkopoliitikassa on öljyllä tai tarkemmin sanottuna pyrkimyksellä kontrolloida maailman energiavaroja? Jo Carterin doktriiniin kuului pyrkimys saada Lähi-idän öljy Yhdysvaltojen hallintaan. Turvallisuuspoliittinen neuvonantaja Zbigniew Brzezinski muotoili presidentti Jimmy Carterin 23.1.1980 pitämän State of the Union -puheen, jonka mukaan Yhdysvallat tulisi puolustamaan kansallisia etujaan Persianlahden alueella tarvittaessa vaikka asevoimin. Britannia oli antanut samantapaisen julistuksen jo vuonna 1903²²⁵. Sanotaankin yhtenä ensimmäisen maailmansodan keskeisenä syynä olleen Saksan työntymisen alueelle Berliini–Bagdad-rautatiehankkeen myötä²²⁶.

Yhdysvaltojen riippuvuus tuontiöljystä on kasvanut tasaisesti. Vuonna 1990 maa toi ulkomailta 42 % öljystään. Kymmenessä vuodessa tuonnin osuus kasvoi 60 prosenttiin²²⁷ ja vuonna 2010 se saattaa lähennellä jo 80 %. Institute for National Strategic Studies - tutkimuslaitoksen Yhdysvaltojen aselajineuvostolle laatima dokumentti *Strategic*

Assessment 1999 korostaa, että ”energia- ja luonnonvarakysymykset tulevat jatkossakin muovaamaan kansainvälistä turvallisuusympäristöä”. Öljyn suhteen nähdään mahdollisina ”konfliktit, jotka koskevat tuotantoalueita ja kuljetusreittejä erityisesti Persianlahdella ja Kaspianmeren alueella”.²²⁸

Toinen energiapoliittinen taustaraportti *Strategic Energy Policy Challenges for the 21st Century*²²⁹ syntyi CFR:n sponsoroimana syyskuussa 2001. Raportin mukaan Yhdysvaltojen energiasektori oli ajautunut laiminlyötynä kriittiseen tilaan. Toisen virassaoloviikkonsa aikana presidentti Bush nimitti varapresidentti Cheney'n johtamaan energiatyöryhmää *National Energy Policy Development Group*, joka tunnetaan paremmin nimellä *Energy Task Force*. Työryhmän raportti on salainen, mutta Judicial Watch on saanut tiedonvapauslain nojalla haltuunsa joitain sen dokumentteja. Näihin lukeutuu karttakokoelma Irakin ja Saudi-Arabian öljykentistä ja luettelot öljy-yhtiöistä, joilla oli sopimus Irakin kenttien hyödyntämisestä.²³⁰ Työryhmä totesi: ”Kaikkien arvioiden mukaan Lähi-idän öljyntuottajat pysyvät keskeisinä maailman turvallisuudelle. Persianlahti säilyy Yhdysvaltojen energiapolitiikan kannalta ensisijaisena alueena.” Condoleezza Rice National Security Councilin (NSC) salainen muistio ohjeisti: ”Tehkää täydellistä yhteistyötä Energy Task Forcen kanssa, sillä se yhdistää toisiinsa kaksi näennäisesti toisiinsa liittymätöntä politiikan aluetta.” NSC:tä kehoitettiin uudelleenarvioimaan operatiiviset suunnitelmat, jotka koskevat roistovaltioita kuten Irakia, ja toiminta, jonka tarkoitus on kaapata uudet ja olemassa olevat öljy- ja kaasukentät Yhdysvaltojen haltuun.²³¹

Uudelleenarviointi myös tehtiin. John Pilgerin löytämät uutisnauhat paljastivat, että ulkoministeri Colin Powell oli 24.2.2001 Kairossa todennut, ettei Saddam Hussein ole kyennyt kehittämään joukkotuhoaseita eikä uhkaamaan naapureitaan edes tavanomaisin asein. Presidentti Bushin turvallisuuspoliittinen neuvonantaja Condoleezza Rice totesi kaksi kuukautta myöhemmin, ettei Saddam ole kyennyt jälleenrakentamaan armeijaansa eikä kykene kontrolloimaan Irakin pohjoisosaa²³². Uudelleenarviointi alkoi toden teolla kesällä 2002. Valkoinen talo perusti *White House Information Group* -työryhmän, jonka tarkoitus oli myydä tuleva Irakin sota kansalle. Monenlaista disinformaatiota ja propagandaa keksittiin. Yksi tällainen oli Bushin puheenkirjoittajan Michael Gersonin kehittämä teema: lopullinen todiste = sienipilvi. Bushin lisäksi esimerkiksi Condoleezza Rice käytti kielikuvaa: ”Aina tulee jäämään tietty epävarmuus [siitä miten lähellä Irak on ydinaseen saavuttamisesta] mutta emme halua lopullisen todisteen olevan sienipilvi.”²³³

Uuskonservatiivien *Rebuilding America's Defences* -dokumentin nojalla voidaan vetää johtopäätös, että ”terrorismin vastainen sota” on itse asiassa viestintäkonsepti ja työkalu, jonka avulla Pax Americana eli Amerikan vuosisataa (käytännössä Yhdysvaltojen maailmanherruutta) pyritään luomaan. Miten syyskuun 11. asettuu tähän suunnitelmaan? Samassa dokumentissa sivulla 51 todetaan, ettei suunnitelmaa maan asevoimien uudistamisesta tehtävää varten kyetä viemään nopeasti läpi ilman ”katastrofaalista ja katalysoivaa tapahtumaa, kuten uutta Pearl Harboria”. Juuri tuota nimitystä Yhdysvaltojen johtajat presidentti Bush mukaan lukien ovat käyttäneet terrori-iskuista.

Syyskuun 11. pudotti ulkopoliitiikan tekemisen aloitteen suoraan uuskonservatiivien käsiin. Massiivinen hyökkäys Yhdysvaltoja vastaan antoi mahdollisuuden muuttaa jyrkästi sekä sisä- että ulkopoliitiikan linjauksia tavalla, joka näytti ainakin aluksi sekä kotimaassa että liittolaismaissa oikeutetulta. Tilanne avasi loistavan mahdollisuuden lähteä toteuttamaan määrätietoisesti jo pitkään vireillä olleita suunnitelmia mm. Afganistanin ja Irakin suhteen.

Oliko kyseessä kuitenkin liian otollinen sattuma? Onko todisteita siitä, että Yhdysvaltojen johdon ilmoittama versio syyskuun 11:stä pitää paikkansa? Vai onko maailmalle syötetty tässäkin yhteydessä samanlainen straussilainen *jalo valhe* kuin Irakin sodan perustelujen yhteydessä?

Terrorismi ja joukkotuhooajat

Julkisessa keskustelussa on viime vuosina usein käsitelty mahdollisuutta, että terroristit saavat käsiinsä joukkotuhooajia ja he käyttävät niitä iskuihin länsimaita vastaan. Tästä syystä ollaan huolestuneita joukkotuhooajien leviämisestä yhä uusien maiden haltuun. Joukkotuhooajiksi luokitellaan yleensä biologiset aseet, kemialliset aseet ja ydinaseet. Aiheesta on liikkeellä paljon disinformaatiota. Väitetään jopa, että ydinaseen valmistuksessa tarvittavaa tietoa on tarjolla Internetissä²³⁴. Ylipäätään pyritään antamaan vaikutelma, että joukkotuhooajia kehitellään ns. roistovaltioissa, Afganistanin luolissa tai Euroopan siirtolaisväestön asuttamissa lähiöissä. Todellisuudessa ongelmat liittyvät suurvaltojen asekehittelyyn. Yhdysvallat, Britannia, Israel, Venäjä, Kiina ja Ranska ovat pahimmat ongelmat. Nämä maat kehittelevät joukkotuhooajia ja ovat levittäneet niitä. Tarkkailu tulisi kohdistaa niihin myös aseiden terrorismikäytön osalta. Pernaruttokirjeiden tapaus on tässä suhteessa erittäin valaiseva esimerkki (ks. sivu 177).

Yksi Irakin sodan perusteluista oli huoli siitä, että Saddam Hussein uhkasi länsimaita joukkotuhooajillaan. Nämä perustelut osoittautuivat perättömiksi Irakin suhteen, sillä kaikki Reaganin hallinnon Saddam Husseinille toimittamat biologiset ja kemialliset aseet oli tuhottu jo Persianlahden sodan aikana ja sitä seuranneen asetarkastajien toiminnan ansiosta. Irakin väitetty ydinohjelma puolestaan kärsi vakavan takaiskun jo vuonna 1981, kun Israelin ilmavoimat tuhosi valmistumaisillaan olevan ranskalaisten toimittaman Osirakin ydinvoimalan. Iranin ydinohjelman tuomitsemiseksi on sittemmin käytetty samankaltaisia valheellisia perusteluja. Huolestuneisuus on kuitenkin omituisen selektiivistä ollakseen aitoa. Näyttää pahasti siltä, että myös huoli joukkotuhooajista on samanlainen viestintäkonsepti kuin itse ”terrorismin vastainen sotakin”.

Jos hieman syvällisemmin analysoidaan, miksi Yhdysvallat on kokenut Irakin ja Iranin uhkaksi, huomataan, että molemmat valtiot ovat ottaneet askelia euron käyttöönottamiseksi öljykaupan valuuttana²³⁵. Saddam Hussein alkoi hinnoitella Irakin öljyn euroissa jo vuonna 2000. Iran on puolestaan perustamassa Lontoon ja New Yorkin kanssa kilpailevan öljypörssin, jonka kaupankäynti tulee tapahtumaan euroissa. Ottaen huomioon Yhdysvaltojen kauppataaseen ja valtiontalouden alijäämät, liittovaltion suunnattoman velkaantuneisuuden ja asuntoluottokriisistä alkaneen taloudellisen luhistumisen, Yhdysvallat ei kestäisi dollarin valta-aseman murentamista maailmankaupassa. Irak oli varoitettava esimerkki kaikille öljyntuottajille, jotka ovat harkinneet siirtymistä euroon. Yhdysvaltojen johtama miehityshallinto on palauttanut Irakin öljykaupan dollaripohjaiseksi. Tämän seikan juhlistamiseksi presidentti Bush laskeutui näyttävästi hävittäjäkoneen kyydissä USS Lincolnin kannelle 2.5.2003. Juhlien teema oli ”tehtävä suoritettu”, minkä on virheellisesti tulkittaneen sitä, että Irakin sota on voitettu. Todellisuudessa kyse oli siitä, että Irakin käymän euromääräisen öljykaupan aiheuttama uhka Yhdysvalloille oli eliminoitu²³⁶.

Jeffrey St. Clair on kirjassaan *Grand Theft Pentagon, Tales of Corruption and Profiteering in the War on Terror*²³⁷ verrannut Irakin sotaa ammattimaisen taskuvarasryhmän toimintaan. Taskuvarkaajat toimivat usein ryhmissä – ne koostuvat itse varkaan lisäksi muutamista henkilöistä, jotka ratkaisevalla hetkellä kiinnittävät kohdehenkilön huomion itseensä esimerkiksi aloittamalla tappelun kohdehenkilön edessä. Irakin tapauksessa itse sota, vastarintataistelu ym. ilmiöt vievät median kaiken huomion ja Irakin ryöstäminen suuryhtiöitten toimesta saa tapahtua rauhassa.

Yksi häikäilemättömmistä ryöstöoperaatioista tapahtui New Yorkin Federal Reserve - pankin ja Irakin miehityshallinnon johtajan Paul Bremerin junailemana²³⁸. Bremer toimi puolustusministeri Rumsfeldin alaisuudessa. YK:n turvallisuusneuvosto valtuutti 22.5.2003 päätöslauselmallaan no. 1483 New Yorkin FED:n kanavoimaan Irakin kansan hyödyksi yli 20 miljardia dollaria *ruokaa öljystä* -ohjelman varoja, Irakin jäädytettyjä öljytuloja ja sinä aikana öljyn myynnistä saatuja tuloja. Jäljitettävyyden vaikeuttamiseksi varat muutettiin käteiseksi ja C-130-kuljetuskoneet siirsivät 363 tonnia paalattuja 100 dollarin seteleitä Yhdysvalloista Irakiin. Varat jaettiin hämäräperäisille ”jälleenrakennusyhtiöille” usein ilman kirjanpitoa. Rahat käytettiin lähes kokonaan seuraavien 14 kuukauden aikana ennen vallan siirtämistä Irakin väliaikaishallinnolle. Kun vallansiirto (28.6.2004) lähestyi, alkoi todellinen tuhlauskampanja. Viimeisen kuukauden aikana 5 miljardia saatiin hävitettyä. Bremerin hallinto painosti alaisiaan jakamaan rahaa surutta, eräskin virkamies sai tavoitteen tuhlaata 7 miljoonaa viimeisenä viikkona. Kun kongressi ja toimittajat alkoivat kysellä rahojen perään, Paul Bremerin talousneuvonantaja amiraali evp. David Oliver ihmetteli, miksi asiasta pitäisi olla huolestunut, sillä kysehän oli irakilaisien rahoista – ei amerikkalaisten. Rahojen katoaminen on poikanut kymmenittäin oikeusjuttuja. Silti Irakin kansallisvarallisuuden ryöstäminen jatkuu, eikä esimerkiksi maan öljyn viennistä ole kunnollista kirjanpitoa.

Dollarin uhanalaisen tilanteen pönkittämisiksi myös raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan nousu on Yhdysvalloille ainakin lyhyellä aikavälillä suotuisa ilmiö, sillä se tukee dollarin arvoa kasvattamalla sen kansainvälistä kysyntää. Yhdysvaltojen johtoasema maailmassa on perustunut vuoden 1971 jälkeen, jolloin Yhdysvallat irtaantui Bretton Woods -järjestelmästä*, strategiseen liittosuhteeseen Saudi-Arabian kanssa. Saudi-Arabia sitoutui huolehtimaan siitä, että OPECin öljykauppa suoritetaan dollaripohjaisena. Öljydollarinsa öljyntuottajat sijoittavat pääosin Yhdysvaltoihin. Järjestely on siitä lähtien taannut Yhdysvalloille eräänlaisen vapaamatkustajan aseman öljymarkkinoilla.

Joukkotuhoaseet valittiin silloisen apulaispuolustusministeri Paul Wolfowitzin mukaan Irakin sodan tärkeimmäksi syyksi, koska siitä kaikki valtion byrokratiassa pääsivät yhteisymmärrykseen.²³⁹ Singaporessa pidetyssä huippukokouksessa Wolfowitz kertoi, miksi Yhdysvallat ei Irakin sijaan hyökännyt Pohjois-Koreaan, jolla on todellinen ydinaseohjelma. Apulaispuolustusministeri oli vastannut puolustusministeriön julkaiseman käsikirjoituksen mukaan: ”Katsokaahan, suurin ero – hieman liikaa yksinkertaistaen – Pohjois-Korean ja Irakin välillä on se, että meillä ei ollut Irakin suhteen taloudellisia vaihtoehtoja. Se maa kelluu öljymeren päällä.”²⁴⁰

Joukkotuhoaseteknologian merkittävimmät kehittelijät, Yhdysvallat, Venäjä, Britannia, Ranska ja Israel, ovat kaikki olleet merkittävästi edistämässä kyseisten aseiden leviämistä. Ranska rakensi ydinlaitokset Israelille ja Irakille ja auttoi Iranin ydinohjelmaa, kuten Venäjä

* Bretton Woods -järjestelmässä keskuspankkien väliset tasausmaksut suoritettiin kullassa. Yhdysvaltojen irtautuminen järjestelmästä kieli monien tarkkailijoiden mielestä sitä, että se oli tuolloin käytännössä varaton.

tekee edelleen. Britannia ja Yhdysvallat niin ikään auttoivat Israelia ydinasevarustelussa*, ja ne aseistivat myös Irakia erityyppisin joukkotuhoasein.²⁴¹ Ydinteknologiaa on viety myös Pohjois-Koreaan. Näin teki mm. ABB-yhtiö aikana, jolloin Yhdysvaltojen puolustusministerinä vuosina 2001–2006 toiminut Donald Rumsfeld oli sen johtokunnassa²⁴². Rumsfeld on tosin tässä asiassa menettänyt muistinsa. Israel puolestaan auttoi Etelä-Afrikan tasavaltaa saamaan ydinaseen²⁴³.

Iranin lisäksi myös Pakistanin ydinohjelmasta on oltu huolissaan, vaikka Pakistanin ydinohjelman isä Abdul Qadeer Khan näyttää olleen Yhdysvaltojen suojelussa. Hollannin entinen pääministeri Ruud Lubbers on kertonut CIA:n kaksi kertaa kehottaneen jättämään Khanin rauhaan, kun hänen epäiltiin välittävän salaisia tietoja eteenpäin työpaikastaan Urencon uraanirikastuslaboratoriosta Hollannissa.²⁴⁴

Ehkä onkin niin, että laittomassa joukkotuhoaseisiin liittyvän teknologian kaupassa liikkuu niin suuria rahavirtoja, että kaikki kynnelle kykenevät haluavat olla mukana seurauksista välittämättä. FBI:n kielenkääntäjänä toiminut Sibel Edmonds on kertonut, että Yhdysvalloissa turkkilais-israelilainen verkosto yhdessä korruptoituneitten viranomaisten kanssa on harjoittanut laajaa ydinsalaisuuksien vakoilua ja myynyt hankkimansa tiedot mustaan pörssiin ja mm. Pakistanille ja Saudi-Arabialle²⁴⁵.

Voidaan olettaa, että teknologian viennin taustalla on myös salaisia poliittisia sopimuksia. Joidenkin arvioiden mukaan Pakistan sai luvan ydinaseeseen Yhdysvalloilta maksuksi ratkaisevasta panoksestaan Neuvostoliiton vastaisessa sodassa Afganistanissa 1980-luvulla²⁴⁶.

Huoli ydinaseitten leviämisestä Iranin kaltaisiin maihin tavallaan peittelee toista ydinaseisiin liittyvää ajankohtaista uhkaa. Julkisuudessa olleet Iranin ja Pohjois-Korean kaltaisten maitten ydinasehankkeet tähtäävät ns. toisen sukupolven ydinaseen hankkimiseen. Teknologia ei vielä kovin paljoa eroa Hiroshiman pommista. Asekehitys on mennyt kuitenkin huomattavasti tästä eteenpäin. Kolmannen sukupolven ydinaseita (neutronipommi) kehiteltiin 1960–1980-luvuilla. Tällä hetkellä meneillään on neljännen sukupolven eli puhtaitten, ilman fissiosytytintä laukaistavien vetypommiin kehitystyö. Teknologia mahdollistaa lähes saasteettomien pienoisydinaseitten rakentamisen ja alentaa ratkaisevasti ydinaseitten käyttökynnystä.

Lukuisat kehittyneet teollisuusmaat, kuten Yhdysvallat, Britannia, Saksa, Ranska, Venäjä ja Japani, tekevät fuusioydinvoimaan liittyvää tutkimustyötä, joka on sovellettavissa puhtaan fuusio- eli vetypommin valmistamiseen. Vanhanaikainen 50-luvulta peräisin oleva vetypommi käytti fissiopommia sytytinmekanismina. Tämä automaattisesti aiheutti pommille suuren tuho- ja saastevaikutuksen.²⁴⁷

Jo ainakin 20 vuotta kiivas kehitystyö on kohdistunut korvaavan sytytinmekanismin kehittämiseen, jolloin vetypommin koko voidaan säätää periaatteessa hyvinkin pieneksi. Tutkimus hyödyntää fuusiovoiman perustutkimusta ja vetypommissa voidaan käyttää fuusiovoimalan deuterium-tritium-polttoainepellettiä (DT) räjähdenergia-energian lähteenä. 5

* Muutos Yhdysvaltojen suhtautumisessa Israelin ydinasehankkeeseen tapahtui presidentti Kennedyn murhan myötä. Kennedy ei hyväksynyt Israelin ydinasetta, mutta Lyndon B. Johnson teki tässä suhteessa täyskäännöksen. Michael Collins Piper tuo kirjassaan *Final Judgment* esille aineistoa, joka viittaa JFK:n kielteisen asenteen Israelin ydinasehankkeeseen olleen yksi keskeinen motiivi hänen murhansa taustalla.

mg:n DT-pelletti antaisi 0,1 tn räjähdevaikutuksen 25 %:n hyötysuhteella (25 % pelletin vedystä osallistuu fuusioreaktioon).

Eräitä mahdollisia fuusiopommin sytytinmenetelmiä voisivat olla mm. superlaserit tai antimateria. Yksi suurimmista haasteista on saada sytytinmekanismi pieneen kokoon. Jo vuonna 1986 sveitsiläinen tutkija Andre Gsponer julkaisi teorian, jonka mukaan muutama mikrogramma antimateriaa voisi toimia vetypommin sytyttimenä. Antimateria, jota on tuotettu pieniä määriä mm. CERNissä, tarjoaa teoriassa mahdollisuuden tuottaa esimerkiksi kiväärillä laukaistavia kananmunan kokoisia vetypommeja, joiden räjähdevaikutus vastaa muutamaa tonnia TNT:tä. Mikäli antimaterian tuottamisen ja käsittelyn vaikeudet voitetaan, voidaan siitä itsestään valmistaa pommeja, joiden teho on paljon ydinräjähdettäkin suurempi*.

Fuusioreaktion sytyttämiseen sopivia superlasereita on ilmeisesti olemassa. Arvostettu aikakauslehti *Nature* julkaisi toukokuussa 2006 artikkelin, jossa kerrotaan pienikokoisesta (tabletop) superlaserista, jolla tiedemiehet ovat synnyttäneet muutaman sadan femtosekunnin ajaksi 20 kertaa suuremman paineen kuin on maapallon ytimessä. Syntynyt lämpötila oli puoli miljoonaa Celsius-astetta.²⁴⁸

Ydinasevarustelu on aiemmin perustunut pelotusvaikutukseen. Kooltaan kompaktit puhtaat vetypommit tuovat mukanaan mullistuksen. Ydinaseesta tulee käyttökelpoinen, sen teho voidaan säätää halutun pieneksi, sen käyttö on kiistettävissä, koska sitä on vaikea erottaa suuresta tavanomaisesta pommista, eikä se jätä sanottavaa saastevaikutusta. Useat kehittyneet teollisuusmaat voivat halutessaan siirtyä suoraan näitten aseitten haltijoiksi.

Neutronipommin isä Sam Cohen kirjoitti yhdessä toisen Los Alamosissa työskennelleen tutkijan Joe Douglassin kanssa neljännen sukupolven ydinaseista maaliskuussa 2003²⁴⁹. Nämä asiantuntijat kiinnittivät huomiota tähän vaiettuun ongelmaan, joka jää myös ydinaseiden leviämistä koskevien sopimusten ja niiden valvontamekanismien ulkopuolelle. Ongelma on vakava, sillä neljännen sukupolven pommin raaka-aineitten, deuteriumin ja tritiumin, kauppa on vapaata ja hinta on murto-osa perinteisen pommin hinnasta. Ainoa ongelma on sytytin. Kun ollaan huolissaan ydinaseitten leviämisestä, huomio tulisi kiinnittää juuri neljännen sukupolven aseisiin, joiden käyttökynnys on hyvin alhainen. Onko näitä aseita jo olemassa? Kysymykseen on mahdotonta antaa varmaa vastausta. Eräs Suomen armeijan upseeri on julkaissut tämän kirjan kirjoittajan internetsivuilla www.11syyskuu.org kirjoituksiaan näistä aseista ja niiden mahdollisesta käytöstä WTC:llä anonyyminä²⁵⁰.

Biologisista aseista on syytä olla huolissaan, sillä uskonservatiivien strategiapaperi *Rebuilding America's Defences. Strategy, Forces and Resources for the New Century* toteaa sivulla 60 seuraavaa: "Ja kehittyneet biologisen sodankäynnin muodot, jotka voidaan kohdentaa tiettyihin genotyyppeihin, saattavat muuttaa biologisen sodankäynnin terrorin alueelta poliittisesti käyttökelpoiseksi työkaluksi."²⁵¹ Jos amerikkalaiset todella saavat aikaan biologisia aseita, jotka vaikuttavat vain haluttuihin geeneihin, niin käsillä tosiaan on "poliittisesti käyttökelpoinen työkalu".

Bioase on myös siitä oivallinen, että sitä on mahdollista käyttää vaivihkaa. Asemuotoon jalostetut taudinaiheuttajat voidaan laskea liikkeelle salaa, ja jos taudin aiheuttaja on

* Hyötysuhde on tällöin 100 %, eli kaikki aine muuttuu energiaksi

geneettisesti spesifinen, on käyttö suhteellisen turvallista. Eräs mahdollisuus on myös tahaton tai tahallinen vahinko. Tästä esimerkkinä on läheltä piti -tilanne, kun amerikkalainen testauslaitos The College of American Pathologists lähetti talvella 2004–2005 näytteitä vaarallisesta aasialaisesta influenssaviruksesta 3 700 laboratoriolle 18:ssa eri maassa erehdyksessä. Kyseinen virus tappoi 1–4 miljoonaa ihmistä 1957, eikä sille enää ole vastustuskykyä²⁵².

Illinois'n yliopiston kansainvälisen oikeuden professori Francis A. Boyle on biologisten aseitten laillisuuskysymyksissä yksi Yhdysvaltojen arvostetuimmista asiantuntijoista. Boylen mukaan Reaganin aikana Pentagonissa työskennelleet uuskonservatiivit saivat Yhdysvallat rikkomaan biologisten aseitten rajoittamiseksi tehtyä kansainvälistä sopimusta, joka tuli voimaan vuonna 1975. Tämä tehtiin käyttämällä hyväksi sopimuksen porsaanreikää, joka mahdollisti bioasetutkimuksen puolustuksellisiin tarkoituksiin. Suuri joukko siviilipuolen alihankkijoita, mm. merkittävät amerikkalaiset yliopistot, osallistuivat vaarallisten taudinaiheuttajien modifioimiseen, niiden testaamiseen koe-eläimillä ja rokotteiden kehittämiseen niitä vastaan. Tutkimustulokset ja synnytyt taudinaiheuttajat luovutettiin sen jälkeen Pentagonille, joka jalosti ne asemuotoon. Tätä jatkui aina George Bush seniorin presidenttikauteen, jolloin peli vuonna 1989 vihellettiin poikki ja Boylen kirjoittama *The Biological Weapons Anti-Terrorism Act* astui voimaan.²⁵³

Yhdysvaltojen laitton bioaseitten kehittäminen keskeytyi kuitenkin vain väliaikaisesti. Clintonin hallinto uudisti rahoituksen samanlaisille tutkimusohjelmille, joissa mm. geneettisesti muunneltiin taudinaiheuttajia. *The New York Timesin* joulukuussa 2001 julkaistu artikkeli kertoi valtiollisen laboratorion kehittäneen geneettisen manipuloinnin avulla resistentin kannan pernarutosta ja tuottaneen super-aselaatua olevaa pernaruttoa niin suuria määriä, ettei sitä voi selitellä puolustuksellisella käyttötarkoituksella, ja lisäksi oli perustettu biologisen sodankäynnin tuotantolaitos, jossa kehitettiin biologisten aseitten tuotantomenetelmiä.²⁵⁴

George W. Bushin myötä valtaan nousseet uuskonservatiivit uudistivat nopeasti Reaganin hallinnon aikaiset laittomat bioaseiden kehitysohjelmansa. Syyskuun 11:n iskujen ja pernaruttokirjeiden tapauksen seurauksena rahoitus ei ainakaan muodostunut pullonkaulaksi. Tapahtui myös suuri asennemuutos. Kun 1980-luvulla suuret bioteknologiayritykset imagosyistä vieroksuivat bioasetutkimusta, niin ”terrorismin aikakaudella” suhtautuminen muuttui. Liittovaltion tarjotessa miljardeja tutkimustyöhön kutsuun myös vastattiin.²⁵⁵

Vaikka Yhdysvaltojen kansalaisia jatkuvasti pelotellaan bioterrorismin uhkalla, niin hallinnon sisällä ilmenee samaan aikaan outoa leväperäisyyttä. Hallituksen tarkastusvirasto GAO (Government Accountability Office) kiinnitti syksyllä 2003 raporteissaan GAO-04-81TNI ja GAO-04-15NI huomiota Pentagonin Defense Reutilization and Marketing Service -osaston holtittomaan käytäntöön myydä ylijäämätarvikkeitaan kenelle tahansa halukkaalle ostajalle. GAO:n tarkastajat onnistuivat ostamaan internetin välityksellä fiktiivisen yhtiön laskuun bioaselaboratorion pystyttämiseen tarvittavia välineitä ilman, että myyjäosapuoli olisi esittänyt mitään kysymyksiä. Tarvikkeiden hinnat olivat alle 10 % alkuperäisistä sisäänostohinnoista.²⁵⁶ Samoja tarvikkeita on toki saatavilla myös yksityiseltä sektorilta, mutta ei yhtä edulliseen hintaan. Pentagon on jäänyt kiinni myös mm. hävittäjäkoneitten varaosien myymisestä välikäsien kautta Iranille²⁵⁷.

Voidaan tietenkin pohtia sitäkin, onko jo pelkkä pandemialla pelottelu terrorismia. SARS-epidemia vuosina 2002–2003 antoi esimakua median pelkoa lietsovasta raportoinnista. Seuraava hysterian aihe oli lintuinfluessa, ja sen yhteydessä muistettiin toistaa jatkuvasti uhkaavaa sanaa pandemia. Suomessa erityisesti YLE:n TV-uutiset kunnostautui lintuinfluenssahysterian lietsomisessa. Aihetta pidettiin esillä syksystä 2005 aina muuttolintujen saapumiseen keväällä 2006 asti ja lopulta jokaisessa uutislähetyksessä kerrottiin aiheesta. Jopa kissan kuolema Saksassa oli uutisoimisen arvoinen tapahtuma. Suomessa varauduttiin kahden miljoonan sairastumiseen ja kymmenen tuhannen kuolemaan²⁵⁸. Kun muuttolinnut eivät TV-uutisten odotusten vastaisesti tuoneetkaan tautia Suomeen, lopetettiin kampanjointi keväällä yhteen juttuun, jossa asiantuntija totesi ”ettei syntynyt kohu ollut tästä maailmasta”. Oli saatu aikaan paljon pelkoa, jonka hoitamiseksi jouduttiin perustamaan palveleva puhelin. Vain Ajankohtainen kakkonen toimi asiallisesti: se kyseenalaisti uhkakuvan ja otti selvää ilmiön todellisesta luonteesta. Ajankohtaisen kakkosen toimittajatkaan eivät uskaltaneet sanoa ääneen sitä, kuka hysteriasta hyötyy – eli lääketeollisuus ja ne tahot, jotka haluavat varustaa valtiiovallan suurella valikoimalla erilaisia pakkokeinoja.

Pandemian uhkakuva saa mielenkiintoisella tavalla väestössä aikaan saman reaktion kuin terrorismikin. Ihmiset turvautuvat viranomaisiin, joiden tehtävä on suojella väestöä. Pandemioita vastaan valmistautuva maailma luo omalta osaltaan edellytyksiä totalitarismille, sillä keinot, jolla pandemialta suojaudutaan, ovat ankaria: kokoontumisvapauden kumoaminen, ihmisten liikkumisen rajoittaminen, taudinkantajien siirtäminen internointileireille, pakkorokottaminen jne. Pandemia luo poikkeustilan, jolloin demokratia peruutetaan ja valtiiovallan diktatuuri pystytetään. ”Kansainvälinen yhteistyö” suurelta osin määrittää, miten Suomenkin viranomaiset tässä toimivat.

Terrorismi ja huumekauppa

Terrorismin rahoitusta tutkittaessa on havaittu erilaisten ryhmien rahoittavan toimintaansa mm. huumausaineiden kaupalla. Tämä seikka on erittäin tärkeä ja sitä tulisi tutkia tarkoin. Valtavirran terrorismitutkimuksen piirissä kuitenkin levitetään tästäkin aihepiiristä puolittouksia. Tässäkin suhteessa paha on ulkoistettu perusteettomasti terroristeihin ja alamaailmaan. Huumekauppa ei ole rahoituskeino ainoastaan ryhmille, jotka yleisen käsityksen mukaan mielletään terroristeiksi. Terroristiryhmät, järjestäytynyt rikollisuus ja tiedustelupalvelut muodostavat keskenään verkostoja, joita tarkasteltaessa on mahdotonta sanoa, missä eri toimijoiden rajat kulkevat.

Hyviä esimerkkejä ovat Pakistanissa perustettu pankki BCCI (Bank of Credit and Commerce International), joka toimi lopulta 78 maassa, ja australialainen CIA-veteraanien pyörittämä Nugan Hand Bank. Nämä pankit olivat sekaantuneet lähes kaikkeen kuviteltavissa olevaan rikolliseen toimintaan, kuten rahanpesuun, huume-, ase-, ydinmateriaali- ja ihmiskauppaan. Olennaista on, että myös CIA tarvitsi niitä eri puolilla maailmaa toteutettaviin salaisiin operaatioihinsa, mm. Afganistanin Neuvostoliittoa vastaan taistelleiden islamistien tukemiseen.²⁵⁹ BCCI kasvoi monikansalliseksi suuryritykseksi, jolla oli oma tiedustelupalvelu, puolisotilaallinen osasto ja pakkokeinoja toimeenpanevat yksiköt, joita kutsuttiin yhteisnimellä *Musta verkosto*. Pankilla oli myös omat diplomaattinsa, jotka hoitivat suhteita valtioihin, ja heillä oli rajaton määrä käteistä tarkoituksperiensä ajamiseen.²⁶⁰ Pankki piti yllä läheisiä suhteita silmäätekeviin. USA

Todayn (25.7.1991) mukaan mm. Jimmy Carterilla, Saddam Husseinilla, Manuel Noriegalla, Abu Nidalilla, Ferdinand Marcosilla, Oliver Northilla, Adnan Khashoggilla ja Medellinin kartellilla oli kaikilla kytkentä pankkiin²⁶¹.

Laiton toiminta edellyttää laitonta rahoitusta, ja huumeet ovat tarjonneet kaikille mainituille toimijoille keinon rahoitukseen. Vastaavasti voidaan tehdä turvallisien mielin päätelmä, että terrorismi, salainen valtioitten käymä sodankäynti ja poliittiset manipuloinnit, kuten vallankaappaukset ja ylipäätään talousrikollisuus ja veronkierto, romahtaisivat, jos päättäväisiin toimiin pimeää rahaa vastaan ryhdyttäisiin. Ensimmäinen toimenpide voisi olla veroparatiisien eliminointi. Täysin samaan johtopäätökseen tuli YK:n vuoden 1998 raportti *Financial Havens, Banking Secrecy and Money-Laundering*²⁶². Miksi tähän ei ryhdytä? Ilmeisesti se olisi vastoin ”isojen poikien” etuja.

Huumeiden suhteen suurin ongelma liittyy siihen, että ne ovat merkittävä väline myös ”terrorismin vastaisen sodan” keskeisille suurvalloille. Britannian käymät oopiumisodat Kiinaa vastaan ovat tunnettu historiallinen esimerkki. Huumeet ovat olleet paitsi ase, niin myöskin tärkeä keino rahoittaa salaisia ja laittomia operaatioita. Toimintatapa alkoi yleistyä 1949–50, kun Maon kommunistiarmeija sai voiton Kiinassa ja Kuomintangin armeijan jäänteet pakenivat Formosan saarelle. Pienempi osa siirtyi Burmaan, jossa CIA pyrki huoltamaan ja aseistamaan sitä. Toimintaa rahoitettiin huumekaupalla ja huumeviljelmistään tunnettu *Kultainen kolmio* sai alkunsa.²⁶³

Entinen kanadalainen diplomaatti ja Berkeleyyn yliopiston emeritusprofessori Peter Dale Scott on tutkinut huumeitten ja salaisten operaatioiden kytkentöjä. Kirjassaan *Drugs, Oil and War* Scott käy läpi aiheeseen liittyvää lähihistoriaa. Toistuvia kuvioita nousee esiin. Yhdysvaltojen sotilaalliset interventiot tapahtuvat öljyesiintymien tai niiden kuljetusreittien liepeillä ja apuna käytetään sijaistaistelijoita jotka saavat rahoituksensa huumekaupalla.

Burmassa avainasemassa oli Kiinassa japanilaisia vastaan taistelleen amerikkalaisen vapaaehtoislentueen Flying Tigersin komentaja kenraali Claire Chennault. Korean sodan syttyessä CIA osti hänen lentoyhtiönsä Civil Air Transport (myöhemmin Air America), joka alkoi kuljettaa aseita Burmaan paluulastin Bangkokiin ollessa oopiumia ja heroiniä. Kultaisen kolmion (Burma, Laos, Thaimaa) oopiumituotanto kasvoi toiminnan seurauksena kymmenessä vuodessa 10-kertaiseksi, muodostaen 1960-luvun alussa noin puolet koko maailman tuotannosta.²⁶⁴

Samaa rahoitusmallia CIA on sittemmin soveltanut menestyksellä latinalaisessa Amerikassa ja Afganistanissa. Toimintatavalla saavutetaan merkittäviä etuja. Vietnamin sodan ja Watergate-skandaalin jälkeen Yhdysvaltojen tiedusteluyhteisö oli ahdingossa. Kasvava kritiikki kohdistui CIA:n, FBI:n ja muiden organisaatioitten laittomuuksiin. Näitä tutki mm. senaattori Frank Churchin johtama kongressin komitea ja sen seuraajat. Vastatuuli jatkui Reaganin presidenttikaudella ja kongressi asetti vakavia rajoituksia contra-sissien aseistamiselle vuonna 1982 ns. Bolandin lakimuutoksen muodossa. Reaganin hallinnolla ei ollut aikomustakaan noudattaa kieltoa, ja operaatiot päätettiin rahoittaa laittomasti. Vuonna 1986 paljastuneessa Iran-contra-skandaalissa tuli ilmi, että suuri joukko Reaganin hallinnon viranomaisia oli osallistunut toimintaan, jossa aseita myytiin salaisesti Iranille ja huumeaineita kuljetettiin Kolumbiasta Keski-Amerikan kautta Yhdysvaltoihin. Tapausta ei koskaan selvitetty kunnolla, sillä johtolangat osoittivat suoraan vallan huipulle. Vankilaan tuomittiin alempia upseereita ja virkamiehiä, jotka presidentiksi nousut George H. W. Bush armahti pölyn laskeuduttua.²⁶⁵

Afganistanissa Neuvostoliittoa vastaan käydyin sodan aikana Yhdysvallat ohjasi suurimman osan tuestaan pahamaineiselle huumekauppiaalle Gulbuddin Hekmatjarille²⁶⁶. Sodan seurauksena Afganistan nousikin nopeasti maailman merkittävimäksi heroiinin tuottajaksi. Oopiumin viljelystä tuli sotapäälliköille ja maaseudun väestölle merkittävä tulonlähde. Vasta Taleban-hallinto ryhtyi radikaaleihin toimiin oopiumin viljelyn hillitsemiseksi, ja vuonna 2001 Afganistanissa korjattu sato tulikin pääosin Pohjoisen liiton hallinnoimilta alueilta. Lokakuussa 2001 julkaistu YK:n raportti totesi Talebanin menestyksellä tuhonneen vuoden sadon²⁶⁷. Tästä huolimatta huumetuotannon kuriin laittaminen oli ollut Yhdysvaltojen sotaa perustelleen propagandan merkittävä teema.

Yhdysvaltojen johdolla tapahtuneen maan miehityksen seurauksena oopiumin viljely on jälleen lähtenyt räjähdysmäiseen kasvuun, ja vuosi toisensa perään sato on lyönyt aikaisemmat ennätykset. "Vapautuksen" seurauksena Afganistan tuottaa jälleen pääosan maailman heroiinista.²⁶⁸ Mahtaako olla sattumaa, että Yhdysvaltojen miehitettyä Irakin ensimmäisiä seurauksia siitä oli ennen tuntemattoman huumausaineiden kaupan ilmaantuminen Bagdadin katukuvaan²⁶⁹? Sama ilmiö on ollut havaittavissa myös Kosovossa²⁷⁰, jossa Yhdysvaltojen liittolaisena on ollut huumebisneksestään tunnettu Kosovon vapautusarmeija KLA²⁷¹.

Afganistanin kautta tullaan kansainvälisen huumekaupan toiseen ongelmaan. Siinä liikkuvat rahavirrat ovat valtavia, ja pestyinä varat kiertävät veroparatiisien kautta mm. Wall Streetille. Kvartaalitalouden* oloissa maailmantalous ei tule toimeen ilman huumerahaa. Kurssien nousujohteinen kehitys on välttämätön edellytys pörssiyrityksille. Yritysjohtajat ovatkin suuria optiopalkkioita tavoitellessaan turvautuneet yleisesti ns. luovaan kirjanpitoon, jossa keinotekoisesti saadaan yritysten taseet näyttämään hyvältä, jolloin osavuositarkastuksen julkaisu puhalttaa aina lisää ilmaa osakkeiden pörssiin. Koko pörssibisnes perustuu kurssien vedättämiseen ylöspäin, jolloin rahan teko on helppoa. Huumerahan avulla tehdään suurimmat voitot, koska se on yleensä koroltaan edullisempaa.²⁷² Talebanin vuonna 2001 suorittamaa oopiumituotannon alasajoa Los Angelesin huumevalvontaan entinen etsivä ja tutkiva journalisti Michael C. Ruppert on luonnehtinut taloussodan julistukseksi Yhdysvalloille.²⁷³

New Yorkin pörssin puheenjohtaja Richard Grasso jopa matkusti Kolumbian viidakoihin vuonna 1999 tapaamaan huumeviljelmien alueella vaikuttavan FARC-sissiliikkeen johtajaa Raúl Reyesia yhteistyötarjoituksen merkeissä.²⁷⁴ Kansainvälisen huumekaupan arvo on noussut tasaisesti. Vuonna 1985 huumerahaa liikkui maailmalla 259 miljardia dollaria, vuonna 2000 jo yli 600 miljardia. Suuret pankkiiriliikkeet kilpailevat huumerahan pesusta ollen läsnä tärkeillä tuotantoalueilla, kuten Kolumbiassa. Pankit katsovat läpi sormien asiakkaitensa varojen rikollista alkuperää ja tekevät rutiininomaisesti yhteistyötä hämähäpäisten veroparatiisiryhtiöitten kanssa.²⁷⁵ Terrorismia vastaan ei voida taistella tehokkaasti, ellei tähän ongelmaan puututa kovalla kädellä. Näin ei kuitenkaan haluta tehdä.

* Kvartaalitaloudella tarkoitetaan yritysmaailman lyhytjännitteistä vuosineljännesrytmiä, jossa neljännesvuositarkastusten muodossa pyritään antamaan yhtiöstä suotuisa kuva sijoittajille, mikä puolestaan heijastuu osakekurssien nousujohteisena kehityksenä. Yritysjohtajien avokätiset optio-ohjelmat ovat yksi syy, joka on kannustanut erilaisiin kikkailuihin, kuten "luovaan kirjanpitoon" osakekurssien vedättämiseksi keinotekoisesti ylöspäin.

Median rooli

Kaukana ovat ajat, kun lehdet olivat itsenäisiä ja totuuteen pyrkivä journalismi oli kunniaa (vai oliko näin koskaan?). Media on nykyään liiketoimintaa, julkaisut kuuluvat valtaviin mediakonserneihin ja ovat muutaman suuromistajan hallinnassa. Yhdysvaltojen valtamedia oli vuonna 1983 noin 50 suuryrityksen hallussa, mitä pidettiin ongelmallisena. Nykyään suurin osa Yhdysvaltojen mediaa on viiden suuryrityksen hallinnassa. Tilanne on johtanut merkilliseen symbioosiin vallan kanssa.

Kenellä oikeastaan on valta demokraattisissa yhteiskunnissa? Yleinen käsitys lienee, että kansalaismielipide muodostuu spontaanisti, kanavoituu edustuksellisen demokratian instituutioihin ja sitä kautta yhteiskunnallisiksi päätöksiksi ja toteutuneeksi politiikaksi. Vallitsee kansanvalta. Työmiehellä ja ultrarikkaalla teollisuussuvun edustajalla on samat mahdollisuudet vaikuttaa. Näin meidän halutaan ajattelevan. Todellisuus on kuitenkin hyvin erilainen.

Yksinvaltaisessa järjestelmässä vallankäyttö on selkeää, yläluokan tahto kanavoituu luonnostaan toteutuneeksi politiikaksi. Kommunistisessa järjestelmässä puolue-eliitin edut tulivat vastaavalla tavalla turvatuiksi. Tilanne muuttuu olennaisesti siirryttäessä demokratiaan. Miten turvata eliitin tahdon toteutuminen olosuhteissa, joissa kansalaisilla on äänioikeus?

Ongelmaan löytyi jo varhain luonteva ratkaisu. Valtaa tuli käyttää mielipidemuokkauksen kautta. Kansalle siis syötetään haluttuja mielipiteitä, käsityksiä, aatteita ja myyttejä. Yleinen mielipide heijastuu sen jälkeen luonnostaan poliittisessa päätöksenteossa eliitin haluamalla tavalla. Säilyy illuusio kansanvallasta ja ihmiset luulevat oman tahtonsa tai ainakin enemmistön tahdon toteutuneen.

CFR:n jäsen Walter Lippmann lanseerasi vuonna 1922 kirjassaan *Public Opinion* käsitteen *suostumuksen rakentaminen*.²⁷⁶ Lippmannin mukaan psykologinen tutkimus ja joukkotiedotuksen kehitys oli muuttanut demokratian luonteen. Massojen ja myös päättäjien kyky ymmärtää, mikä monimutkaisessa nyky-yhteiskunnassa olisi yhteinen etu, ei Lippmannin mukaan ollut riittävä. Hän ehdottikin menettelyä, jossa asiantuntijat kertoisivat päättäjille, miten tulee menetellä. Päättäjien tehtävä olisi sen jälkeen välittää viesti kansalaisille joukkotiedotusvälineitten avulla. Prosessissa siis ”valistuneen eliitin” näkemykset muodostuisivat kansalaismielipiteeksi median avulla. Ajatus, että kansalaismielipide syntyisi vapaasti ja spontaanisti, oli Lippmannin mukaan itsepetosta.

Samaa asiaa on käsitelty myös prof. Noam Chomsky Edward S. Hermanin kanssa kirjoittamassaan kirjassa *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*²⁷⁷. Heidän mukaansa joukkotiedotusvälineitten julkilausumaton päätarkoitus on luoda yleinen suostumus eliitin agendalle.

Eräs tällaisen manipuloinnin uranuurtaja oli *public relations* *-toiminnan isä, Sigmund Freudin sisarenpoika Edward Bernays. Hän osallistui jo ensimmäisen maailmansodan myymiseen amerikkalaisille. Bernays kehitti ovelia menetelmiä erilaisten tuotteitten ja aatteitten markkinointiin vetoamalla kohdeyleisön tiedostamattomiin tunteisiin, kuten

* Public relations oli Edward Bernaysin ensimmäisen maailmansodan jälkeen keksimä uusi termi ikävältä kuulostavalle sanalle propaganda.

haluihin tai pelkoihin. Yksi esimerkki on hänen 1920-luvulla American Tobacco Companylle tekemänsä tempaus, jossa New Yorkissa naisten oikeuksien puolesta tehdyn marssin aikana ryhmä naisia mielenosoituksellisesti sytytti Lucky Strike -savukkeet iskulauseenaan, että ne olivat *vapauden soihtuja*. Bernaysin järjestämän suuren mediakohun avulla lyötiin läpi ajatus, jonka mukaan naisten ennen sosiaalisesti paheksuttu tupakointi onkin merkki tasa-arvosta²⁷⁸.

Kirjassaan *Propaganda* Bernays kirjoitti:

Massojen tapojen ja mielipiteitten tietoinen ja älykäs manipulointi on tärkeä elementti demokraattisessa yhteiskunnassa. Ne, jotka ohjaavat tätä yhteiskunnan näkymätöntä mekanismia, muodostavat näkymättömän hallituksen, joka on todellinen hallitseva voima maassamme. Meitä hallitaan, mieliämme muokataan, makumme muodostetaan, aattemme saamme suurelta osin miehiltä, joista emme ole koskaan kuulleetkaan... Lähes kaikissa asioissa jokapäiväisessä elämässämme, oli sitten kyse politiikasta tai liike-elämästä, sosiaalisesta kanssakäymisestä tai eettisestä ajattelusta, meitä hallitsee suhteellisen pieni joukko henkilöitä... jotka ymmärtävät massojen psykologiset prosessit ja sosiaaliset kuviot. He vetelevät naruista, jotka kontrolloivat yleistä mielipidettä.²⁷⁹

Lippmannin ja Bernaysin ajatukset ovat nykyään ajankohtaisempia kuin koskaan ennen. Median ja PR-teollisuuden valta on television aikakaudella kasvanut ennen näkemättömiin mittasuhteisiin. Tämä ei tarkoita, että sanomalehdet ja televisio luovat tietoisesti propagandaa. Ei suinkaan, niiden toimittajat vain kopioivat arvovaltaisina pitämistään lähteistä luotettavana pitämäänsä tietoa. Kriittinen asenne usein loistaa poissaolollaan. Tarkoitukseni ei luonnollisesti ole kritisoida toimittajien ammattikuntaa kokonaisuudessaan. Siihen ei ole aihetta, sillä tämäkin kirja perustuu suurelta osin tutkivien journalistien työlle. Valitettavasti nämä tinkimättömät vallan vahtikoirat ovat ammattikunnassa pieni vähemmistö.

Elokuvat, kirjat, tutkimukset ja kansalaisjärjestöjen kampanjointi tuovat kaikki oman osansa propagandan tuottamiseen. Näillä sektoreilla vallankäyttö tapahtuu yleisesti esimerkiksi rahoituspäätösten muodossa. Joku projekti saa rahaa ja näkyvyyttä ja joku toinen ei. Media voi nostaa haluamansa aiheen koko maailman tietoisuuteen, mikäli omistajat katsovat sen hyödylliseksi. Vastaavasti ei-toivotut näkemykset vaietaan kuoliaaksi. Paradoksaalisesti sama eliitti, joka omistaa valtamedian, rahoittaa säätiöittensä avulla ns. vaihtoehtoliikkeitä ja niiden julkaisuja.

Näin luodaan yleinen mielipide. Ihmiset, jotka eivät osta heille kaupattuja käsityksiä ja myyttejä ja ilmaisevat epäuskonsa muodostuvaa ”totuutta” kohtaan, leimataan epäuskottaviksi, häiriintyneiksi, salaliittoteoreetikoiksi ja toisinaan jopa eräänlaisiksi kansanvihollisiksi.

Räikeä esimerkki median vallankäytöstä on Rupert Murdochin mediaimperiumi. Bruce Page on kirjassaan *The Murdoch Archipelago*²⁸⁰ kuvannut, miten Murdochin mediaimperiumista on tullut eräänlainen yksityistetty valtion propagandapalvelu²⁸¹. Murdoch on käyttänyt varsin kyseenalaisia menetelmiä valtansa kasvattamisessa. Esimerkiksi Murdochin omistama kustannusliike HarperCollins tarjosi Britannian pääministerille Margaret Thatcherille miljoonia puntia ennakkomaksuja hänen elämäkerrastaan. Thatcher vastaavasti ei antanut Britannian monopolilakien estää

Murdochia ostamasta *The Timesia* ja *Sunday Timesia*, myöhemmin Murdoch sai haltuunsa Britannian satelliittitelevisio²⁸².

Kolmannen valtakunnan propagandaministeri Joseph Goebbelsin mukaan median tulee tarjota näennäistä monimuotoisuutta, joka peittää todellisuudessa vallitsevan yhdenmukaisuuden²⁸³. Tämä periaate näyttää valitettavasti toteutuneen länsimaissa. Meillä julkisuudessa kyllä mielellään käsitellään Venäjän median alennustilaa, mutta länsimaisen median huomattavasti hienovaraisemmin toteutettu kontrolli jää pimentoon. Suomalaisten julkaisujen raportointi Yhdysvalloista noudattaa maan suurimpien lehtien *The New York Timesin* ja *Washington Postin* linjaa.

Eräs esimerkki länsimaisesta mediailmastosta on saksalaisen televisioyhtiön WDR:n (Westdeutscher Rundfunk) 20.6.2003 esittämä Willy Brunnerin ja Gerhard Wisnewskin dokumenttielokuva syyskuun 11:n terrori-iskuista *Aktenzeichen 11.9. ungelöst, Lügen und Wahrheiten zum 11. September*²⁸⁴. Dokumenttielokuva suhtautui kriittisesti Yhdysvaltojen hallituksen tarjoamaan selitykseen syyskuun 11:n tapahtumista ja pyrki tutkivan journalismin keinoin selvittämään annettujen tietojen todenperäisyyttä. Filmin esittämisen jälkeen saatu palaute sai aikaan dokumentin tekijöiden erottamisen. Kyseessä oli tuskin palaute tavallisilta katsojilta, sillä eri mielipidemittauksen mukaan kolmasosa alle 30-vuotiaista saksalaista pitää Yhdysvaltojen hallitusta osallisina terrori-iskuihin²⁸⁵.

Meidän maailmankuvamme muovaamiseen käytetään suunnattomia voimavaroja. Se tehdään suurvaltojen median avulla, joka on suoranainen sodankäynnin väline. Jo CIA:n johtaja William Colby (DCI* 1973–76) totesi, että ”Yhdysvaltojen valtamediassa CIA omistaa jokaisen, jolla ylipäätään on mitään merkitystä”²⁸⁶. Emme halua ymmärtää sitä, että media on keskeinen informaationsodan väline. Tiedot maailman tapahtumista tulevat meille hyvin suppeasta piiristä, muutaman suuren uutistoimiston ja mediayhtiön kautta. Toimittajien on otettava huomioon omistajan intressit. Esimerkiksi TV-yhtiö NBC:n omistaa General Electric, joka sattuu olemaan suuri ase-teollisuusyhtiö. CBS:n pitkäaikainen uutisankkuri Dan Rather valitteli Yhdysvaltojen median tilaa maaliskuussa 2007 pitämässään puheessa. Ratherin mukaan monet journalistit ovat omaksuneet valtaa kohtaan myötäsukaisen asenteen pärjätäkseen ammatissaan. Vallanpitäjät pelaavat toimittajien kanssa peliä, jossa panoksena on access eli pääsy haastattelemaan tärkeitä henkilöitä. Rather joutui itse eroamaan vuonna 2005, kun kohuttiin hänen raportoinnistaan, joka koski presidentti Bushin väitettyä lintsauusta sotilaspalvelusta Texasin kansalliskaartin ilmavoimista Vietnamin sodan aikana.²⁸⁷

Ratherin oma tausta on mitä mielenkiintoisin. Presidentti Kennedyn murhan aikana Rather oli pienen texasilaisen CBS:n omistaman KHOU-TV:n uutispäällikkö. Kun kävi ilmi, että murha oli tallennettu Abraham Zapruderin kuvaamalle kaitafilmille, tuli Rather julkisuuteen. Hän väitti katsoneensa filmin ja väitti, että siinä Kennedyn pää heilahtaa selvästi *eteenpäin* luodin vaikutuksesta. Tämä todisti laukauksen tulleen takaa sieltä, missä Dallasin koulukirjavarasto sijaitsi. Ratherin ura lähti huikeaan nousuun, ja hänestä tuli pian CBS:n pääuutisankkuri ja yksi kaikkien aikojen tunnetuimmista amerikkalaisista toimittajista. Zapruder-filmi näytettiin julkisesti vasta vuonna 1975. Filmillä Kennedyn pää heilahtaa *taaksepäin* päinvastoin kuin Rather väitti. Paljastui, että sekä Warrenin komissio että Zapruder-filmin oikeudet ostanut *Life Magazine* olivat julkaisseet filmiltä otettuja

* DCI = Director of Central Intelligence eli CIA:n johtaja

kuvaruutuja käänteisessä järjestyksessä, jotta olisi näyttänyt siltä, että Kennedyä ammuttiin takaapäin.²⁸⁸

Lokakuussa 1977 Washington Postin toimittaja Carl Bernstein, joka laivaston luutnantin Bob Woodwardin* kanssa oli paljastanut Nixonin miesten laittomat puuhat Watergate-hotellissa, kirjoitti *The Rolling Stonessa*, että yli 400 amerikkalaista toimittajaa työskenteli CIA:lle. Bernsteinin mukaan CIA:n kanssa toimivat mm. Copley News Service, ABC TV, NBC, Associated Press, United Press International, Reuters, *Newsweek*, *Time*, Scripps-Howard, Hearst Newspapers ja *Miami Herald*. CIA:n läheisimmät yhteistyökumppanit olivat CBS ja *The New York Times*. Viimeksi mainittu puolustautui paljastamalla, että yli 800 toimittajaa, julkaisua ja mediaorganisaatiota teki yhteistyötä CIA:n kanssa.²⁸⁹

CIA:n suorittama median solutus ja hyväksikäyttö alkoi Frank Wisnerin johdolla ja *Washington Postin* Philip Grahamin avustuksella 1940–50-lukujen vaihteessa nimellä *operaatio Mockingbird*. Toiminta alkoi saada lopulta liikaa julkisuutta, ja vuonna 1975 Frank Churchin johtama CIA:n ja FBI:n laittomuuksia tutkimaan asetettu senaatin komitea paljasti siitä yksityiskohtia²⁹⁰.

Median hyväksikäyttö on jatkunut näihin päiviin asti, esimerkiksi *The New York Timesin* Judith Miller oli keskeinen disinformaation levittäjä, kun erilaiset valheet Irakin fiktiivisistä joukkotuhoaseista piti välittää maailmalle. Miller teki tätä työtä yhdessä Irakin kansalliskongressin johtajan Ahmed Chalabin kanssa. Millerillä oli pitkäaikainen yhteistyösuhde Pentagonin kanssa. Jo vuonna 1986 hän osallistui amiraali John Poindexterin koordinoimaan disinformaatiokampanjaan Libyan johtajaa Muammar Gaddafia vastaan. Bush seniorin Persianlahden sotaa Miller pohjusti kirjoittamalla Laurie Mylroien kanssa demonisoivan kirjan Saddam Husseinista vuonna 1990.²⁹¹

Yhdysvaltojen valtamedian tehtävä oli myydä Irakin sota kansalle, ja se osallistui työhön mielellään. Pentagon aloitti vuonna 2002 apulaispuolustusministeri Victoria Clarcken johdolla erityisen propagandaohjelman *The Pentagon military analyst program*, jossa asevoimien eläkkeelle siirtyneitä upseereita käytettiin mediassa koordinoitusti asiantuntijoina ja kommentaattoreina. Tarkoitus oli perustella sodan välttämättömyyttä kansalaisille. PR-operaatioon osallistui mediassa ainakin 75 upseeria, jotka saivat Pentagonissa ohjeensa viikoittain. Operaatio oli edelleen käynnissä huhtikuussa 2008, jolloin *The New York Timesin* David Barstow paljasti sen.²⁹²

Sotaa pohjustettiin perusteellisesti. Suuret lehdet revittivät etusivullaan kaikki väitteet Irakin joukkotuhoaseista ja yhteyksistä al-Qaidaan ja syyskuun 11:nteen. Hallinnon kampanja oli hyvin taitava median hyväksikäytössään. Se esimerkiksi ensin vuosi *The New York Timesin* Judith Millerille kertomuksen ”Irakin ydinohjelmaan liittyvistä alumiiniputkista”, ja samana iltana varapresidentti Cheney esiintyi Tim Russertin suosituksessa talk show’ssa kertomassa niistä. Näin hallinto saattoi viitata saman aamun Millerin juttuun ja julkisesti puhua salaiseksi luokiteltavasta tiedustelutiedosta.²⁹³

* Bob Woodwardilla ei ollut tuolloin minkäänlaista koulutusta tai työkokemusta toimittajana. Hän oli aiemmin toiminut luutnanttina laivaston tiedustelussa (ONI, Office of Naval Intelligence) ja amiraali Thomas H. Moorerin avustajana, joka Watergaten aikoihin oli asevoimien komentaja. Bilderberg-ryhmää tutkivan journalistin Daniel Estulinin mukaan Watergate-skandaali järjestettiin Nixonin päänmenoksi, koska David Rockefeller raivostui Nixonin vastustaessa julkisesti GATT-sopimusta.

Sodan oikeutukseen kriittisesti suhtautuvia ei yksinkertaisesti suvaittu. MSNBC:ssä talk show'ta vetävä Phil Donohue päätti kutsua erääseen ohjelmaansa entisen YK:n Irak-asetarkastajan Scott Ritterin, joka piti väitteitä Irakin joukkotuhohoaseista valheina. Yhtiön ohjeistuksen mukaan kriittisesti suhtautuvan kanssa ohjelmassa on oltava kaksi hallituksen agendaan myönteisesti suhtautuvaa henkilöä. Hallituksen tukijoita taasen sai jututtaa ilman kriittisiä henkilöitä. Kaksikymmentä päivää ennen Irakin sodan alkamista MSNBC lopetti Donohuen ohjelman. Yhtiön johtaja Eric Sorenson kertoi *The New York Timesin* sivuilla: ”Yksikin harha-askel ja voit joutua vaikeuksiin niitten tyyppien kanssa ja saat isänmaallisuuspoliisin* vainoamaan itseäsi”. Jotkut kirjoitukset nostivat esiin myös lievästi kriittisiä kysymyksiä, mutta päälehdissä ne haudattiin sisäsivuille propagandavyörytyksen jatkuessa etusivulla.²⁹⁴

Eräät ilmiöt amerikkalaisessa mediassa ovat eurooppalaisesta näkökulmasta suorastaan pöyristyttäviä. Fox-kanavan talk show'ta *The Factor* vetävä Bill O'Reilly haastattelee vieraitaan äärimmäisen aggressiivisella tyylillä. Jos vieraat ovat eri mieltä hallituksen kanssa, hän suuttuu ja hyökkää verbaalisesti heidän kimppuunsa. O'Reillyn ohjelmassa vieraili mm. isänsä syyskuun 11:n iskuissa menettänyt Jeremy Glick. Hän oli allekirjoittanut adressin, joka vastusti terrori-iskuilla perusteltuja sotia. O'Reilly halusi selvittää, mistä moinen ”epäisänmaallisuus” johtui. Haastattelu päättyi avoimeen riitaan, O'Reilly huusi vieraalleen ”turpa kiinni” ja käski ohjaajaa katkaisemaan äänen vieraansa mikrofonista. Ohjelman jälkeen O'Reilly oli hyvästellyt haastateltavansa huutamalla hänelle: ”Nyt ulos ennen kuin revin sinut kappaleiksi!” Media-analytikko Douglas Ruskoffin mukaan Foxin toiminta on tarkoin harkittua ja tavoite on siirtää television asiaohjelmien painopiste faktoista mielipiteisiin ja älyllisyydestä tunteisiin.²⁹⁵

Suurin osa toimittajista luonnollisesti haluaisi tehdä työnsä oman ammattietikkansa mukaisesti. Törmätessään esimerkiksi vaikutusvaltaisten tahojen rikoksiin valtamedian toimittajat joutuvat vaikeaan tilanteeseen. Oman hyvinvoinnin nostaminen etusijalle edellyttäisi vaikenemista ja katseen kääntämistä toisaalle. Ammattietikka taas edellyttäisi asian penkomista ja pyrkimystä julkistaa se. Kokemus on osoittanut, ettei viimeksi mainittu vaihtoehto ole hyväksi urakehitykselle. Emmy-palkittu CBS:n uutistuottaja Kristina Borjesson löysi todisteita, joiden mukaan heinäkuussa 1996 Long Islandin rannikolla Atlantin päällä räjähtänyt lento TWA 800 olisi saanut osuman Yhdysvaltojen laivaston sotaharjoituksissa ampumasta ohjuksesta. CBS kieltäytyi kertomasta, mitä todisteita hänellä oli, ja Borjesson menetti työpaikkansa. *San Jose Mercury Newsin* Pulitzer-palkittu Gary Webb löysi todisteita siitä, miten Iran-contra-operaatioiden yhteydessä CIA oli levittänyt crack-kokaiinia Los Angelesin mustien yhteisöön. Maan suurimmat lehdet hyökkäsivät Webbiä vastaan, ja hän menetti työpaikkansa. Webbiä aluksi tukenut mutta myöhemmin etusivulla anteeksipyyntönsä julkaissut päätoimittaja Jerry Ceppos sai johtajan viran *Mercury Newsin* omistajayhtiöstä Knight Ridderistä²⁹⁶.

Media tekee politiikkaa myös meillä. Kun Venäjän presidentti Vladimir Putin saapui Suomeen ensimmäiselle valtiovierailulle elokuussa 2001, kaksi suomalaista julkaisua sai oikeuden haastatella Putinia juuri ennen vierailua. Yleisradion puolesta haastatteluun

* Isänmaallisuuspoliisiksi kutsutaan Yhdysvalloissa syyskuun 11:n jälkeen esiintynyttä järjestäytyntä toimintaa, jossa kaikki hallituksen politiikkaa arvostelleet pyritään leimaamaan pettureiksi ja ajamaan heidän kaikin tavoin perikatoon mm. painostamalla erottamaan henkilöt työpaikoistaan. Myös yhtiöitä vastaan saatettiin kampanjoida eri tavoin, esim vaikuttamalla mainostajiin. Tämä toiminta herätti laajalti pelkoa median piirissä. Yksi kampanjoijista oli Rupert Murdochin Fox News. Vastaavaa toimintaa harjoitettiin jo ensimmäisen maailmansodan aikana.

Moskovan kirjeenvaihtaja Martti Hosian avuksi saapui pääjohtaja Arne Wessberg ja Helsingin Sanomien Mika Parkkosen kynää teroitti päätoimittaja Janne Virkkunen. Syntyneet haastattelut kiersivät kaukaa kaikki ikävät aiheet ja pyrkivät luomaan myönteistä ilmapiiriä valtiovierailulle. Tällainenko on median tehtävä? Ehkäpä haluttiin myös sovittaa aikaisempi hieman töksähtävä aloitus suhteissa, kun presidentti Halosen vieraillessa Venäjällä suomalainen media sai luvan esittää Putinille yhden kysymyksen ja presidenttien kannalta kiusallisesti se koski Putinin kantaa Karjalan palauttamiseen.

Nykyään yleisesti paheksutaan taannoista rähmälläänoloa Neuvostoliittoon päin. Mutta onko mitään muuttunut? Suomen media on suhtautunut hyvin kylmäkiskoisesti kesällä 2004 perustettuun 11.9.-toimintaryhmään, joka pyrkii levittämään median hyljeksimää hallituksista riippumatonta tutkimusta syyskuun 11:n terrori-iskuista. Tämän kirjan kirjoittaja on yksi ryhmän perustajista. Järjestimme ensimmäisen yleisötilaisuutemme 11.9.2004 Vanhalla ylioppilastalolla. Tilaisuutta edelsi lehdistötilaisuus, johon osallistui myös STT:n toimittaja. Tilaisuudessa käytiin läpi terrori-iskuihin liittyvän ns. virallisen kertomuksen keskeisiä mahdolluuksia. STT:n toimittaja teki jutun aineistomme pohjalta, ja se päättyi tuolloisen päätoimittaja Atte Jääskeläisen pöydälle arvioitavaksi. Jääskeläinen kielsi jutun levittämisen.

Tiedotusvastaavamme tutkija Olli Tammilehdon kertomus tapauksesta:

Soitin tänään STT:n toimittajalle, joka oli tilaisuudessamme. Juttelin sen jälkeen myös STT:n päätoimittajan Atte Jääskeläisen kanssa. Selvisi, että toimittaja oli tehnyt jutun, mutta ulkomaan ”deskiltä” se oli lähetetty Jääskeläiselle, joka oli estänyt sen levittämisen. Jääskeläisen mukaan jutussa oli eettinen ongelma: siinä esitettiin päättelyketju, joka johti Bushin syyttämiseen. Tällaista ei voi esittää ilman vankkoja perusteita, joita jutussa ei ollut. Kun kerroin hänelle, että mehän vain osoitimme virallisen tarinan paikkansapitämättömyyden, hän tulkitsi puheeni heti Bushin syyttämiseksi. Kun kysyin millaisia perusteita sitten on Osaman ja 19 rosvon syyttämiseen, hän sanoi, ettei halua mennä tuohon keskusteluun. No niin. Jos nyt jollain vielä oli harhakuvitelmia puolueettomasta tiedonvälityksestä, niin nyt on viimeistään aika heittää ne romukoppaan. Samoin kuvitelma, että valtaorganisaatioiden puhe etiikasta olisi muuta kuin tekopyhyyttä ja heikomman osapuolen sensuroinnin peittämistä kauniilla fraaseilla.

Esitimme lehdistötilaisuudessa juuri niitä vankkoja todisteita. Yksi alustajista oli onnettomuustutkija tekniikan tohtori Heikki Kurttila, joka alusti WTC:n tuhoutumisen epäselvyyksistä. Ongelma on ilmeisesti siinä, että mitä pätevämpiä todisteita esitetään, sitä suuremmaksi ”eettinen ongelma” valtamedian kannalta muodostuu. Myöhemmin STT:n päätoimittaja Jääskeläinen valotti asennettaan tiedonvälitykseen toisessa yhteydessä, kun televisiossa keskusteltiin tsunamista tiedottamisesta. Ulkoministeriön lehdistöpäällikkö Yrjö Länsipuro ihmetteli, eikö medialla enää nykyisin ole mitään muita tietolähteitä kuin viranomaisten tiedotus. Länsipuron mukaan hänen toimittajavuosinaan käytettiin monipuolisesti eri lähteitä. Jääskeläinen painotti viranomaistiedon valtavan suurta painoarvoa verrattuna muihin lähteisiin. Kun asenne on tämä, eli media on vallan sylikoira, ei tarvitse ihmetellä, miksi virallinen totuus, vaikka se olisi miten epäuskottava tahansa, ajaa aina kaiken muun edelle. Kesäkuussa 2006 Jääskeläinen nimitettiin YLE:n uutistoiminnan johtajaksi. Kesällä 2007 hän osallistui yhdessä Jyrki Kataisen, Teija

Tiilikaisen ja Jorma Ollilan kanssa Bilderberg-ryhmän* kokoukseen²⁹⁷. Kansalle ei kerrottu, mistä siellä keskusteltiin.

On mielenkiintoista, että *Helsingin Sanomat* suhtautui aluksi kriittisesti Yhdysvaltojen esittämään tietoon syyskuun 11:n iskuista. Pekka Hakala kirjoitti 14.9.2001:

Nyt siis väitetään, että kaikkien aikojen terrorihyökkäyksen keskeinen henkilö valmistautui Allahilta saamaansa tehtävään juomalla votkaa floridalaisessa rantabaarissa ja unohti tämän jälkeen yhteystiedoillaan varustetun lento-oppaan japanilaisen henkilöauton hanskalokeroon. Helpompi olisi uskoa, että terroristit ovat jättävinään jälkiä, joita FBI on tutkivinaan.

Pääkirjoituksessaan 6.10.2001 otsikolla ”Avoimuus auttaisi terroritaistelussa” *HS* kirjoitti:

Yhdysvallat on lähtenyt vaaralliselle tielle, kun se on kieltäytynyt julkistamasta todisteita Osama bin Ladenin ja hänen terroristiverkostonsa al-Qaidan osuudesta syyskuun 11. päivän terroritekoihin. Hiljaisuus on ulotettu myös niihin maihin, joiden johtajille tietoja on annettu. Kamppailu terrorismia vastaan on myös taistelua ihmisten mielistä, eikä siinä saa tapahtua virheitä, mikäli syntynyt laaja terrorinvastainen yhteisrintama halutaan pitää koossa. Keskeinen ongelma on epäuskon leviäminen; hiljaisuus tuo helposti mieleen ajatuksen, ettei todisteita oikeastaan olekaan... Yksi Yhdysvaltain maltillisen lähestymistavan ulottuvuus on onneksi ollut kongressin epäluulo hallituksen ehdottamaa laajaa viranomaisvaltuuksien lisäämistä kohtaan. Niin Yhdysvalloissa kuin muuallakin on myös huolehdittava, etteivät kiihkeät tunteet pääse rajoittamaan sananvapautta – arvostelu ja epäily eivät ole petturuutta.²⁹⁸

Helsingin Sanomien suhtautuminen on sittemmin muuttunut. Kun virallista kertomusta oli toistettu tarpeeksi usein, siitä muodostui ehdoton totuus ja sen arvostelu ja epäily alkoivat ilmeisesti sittenkin ilmentää jonkinlaista petturuutta. Sittemmin kaikki viittaukset Yhdysvaltojen esittämän virallisen totuuden arvosteluun on lehdessä tehty ilkeämieliseen sävyyn, kuten Saska Snellmanin pakina 13.2.2005, joka käsitteli 11.9.-toimintaryhmän järjestämää 9/11-elokuvatapahtumaa ja tämän kirjan kirjoittajan ylläpitämiä internetsivuja www.11syyskuu.org. Snellman kirjoitti: ”...Näin Suomeenkin nyt levinyt salaliittoajattelu mukailee ikivanhoja salaliittoteorioita juutalaisista kaivojen myrkyttäjinä ja ruton levittäjinä.”

Toni Ervamaa letkautti 17.12.2006: ”Torstaina julkaistiin raportti, jonka mukaan prinsessa [Diana] tosiaan kuoli onnettomuudessa. Aivan kuin se olisi uutinen kenellekään muulle kuin Dodin isälle Mohamedille ja samoille vainoharhaisille, joiden mielestä amerikkalaiset tuhosivat WTC:n itse ja Elvis elää Forssassa.” Matti Mielonen puolestaan sai 25.9.2005 runsaasti palstatilaa jutulleen, jossa esiteltiin, miten totuus terrori-iskuista löytyy taittelemalla dollarin seteliä. *Kanavan* numerossa 2/2008 *Helsingin Sanomien* vastaava päätoimittaja Janne Virkkunen valotti asennettaan. Internetin merkitystä tiedonvälityksessä pohtiessaan hän heitti kommentin blogeista eli nettipäiväkirjoista:

Blogit ovat myös merkittävä väärän tiedon, disinformaation lähde. Perinteiset viestimet pitävät toimintansa keskeisinä arvoina totuudellisuutta ja luotettavuutta.

* Bilderberg-ryhmä on vuonna 1954 perustettu Euroopan ja Pohjois-Amerikan eliitin yhteistyöelin. Ryhmä kokoustaa täydellisessä uutispimennossa kerran vuodessa. Ryhmää seuranneitten journalistien Jim Tuckerin ja Daniel Estulinin mukaan sen keskeinen tavoite on maailmanhallituksen luominen ja kansallisvaltioitten suvereenisuuden tuhoaminen.

Siellä missä näin ei ole, voidaan erilaista niin sanottua tietoa levittää puhtaasti vahingoittamistarkoituksessa. Villeinä leviävät teoriat esimerkiksi New Yorkin World Trade Centerin tuhosta ovat ällistyttävää luettavaa. Silti näillä typeriltä haiskahtavilla teorioilla on paljon lukijoita, ja on paljon ihmisiä, jotka aidosti haluavat niihin uskoa.

Yleisradion asenne on ollut sama. A-Studio teki lyhyen jutun Thierry Meyssaniin liittyen. Meyssan tunnetaan jo vuonna 2002 julkaistusta kirjastaan, jossa hän esitti todisteita siitä, ettei suuri matkustajakone lainkaan iskenyt Pentagoniin. A-Studio totesi, että väitteet on todistettu vääriksi moneen kertaan, ja keskittyi jutussaan haastattelemaan psykologia, joka yritti selittää, mikä näitä ”salaliittoteoreetikkoja” oikein vaivaa. Kari Mokko teki Silminnäkijä-dokumenttinsa (7.9.2006) Yhdysvaltojen 9/11-totuusliikkeestä ja antoi puolet ohjelma-ajasta valitsemaalleen asiantuntijalle professori Robert Goldbergille, jonka selitys ”salaliittoteorioille” oli, että niiden kehittelijät tekevät hyvin tuottoisaa bisnestä. Mokko myös löysi mielestään todisteen tälle väitteelle, sillä totuusliikkeen tilaisuudessa oli ollut pöytä, jossa kirjoja ja videoita oli ollut myytävänä.

Televisio on kansalaisten aivopesemisessä keskeisin väline ja suurvaltojen asevoimissa tämä tiedetään hyvin. Amerikkalaisen sotilasjulkaisun artikkeli ”Winning CNN Wars” toteaa, että viestin perillesaattamisessa filmi- ja videomateriaali on erityisen tehokasta, sillä ihmiset pitävät niitä aitoina eivätkä koe niitä propagandana. Emotionaaliset vetoomukset ovat vakuuttavia, erityisesti silloin kun ne ovat pelottavia. ”Ihmiset pitävät kuvista ja videon uskottavuus tekee kuvat vakuuttavammiksi kuin sanat: *liikkuva kuva tuntuu äärimmäisen todelliselta*... ihmiset ovat taipuvaisia uskomaan videolla näkemäänsä ehdottomana todisteena.”²⁹⁹

Kuitenkin *Jurassic Park* (1993) ja vastaavat elokuvat ovat osoittaneet, ettei edes liikkuvaan kuvaan voida nykyään luottaa. Näyttelijä Tom Hanks liitettiin taitavasti vanhoihin uutisfilmeihin elokuvassa *Forrest Gump* (1994). Tämä on syytä pitää mielessä, kun media levittää esimerkiksi ”marttyrivideoita”, jotka näyttävät todistavan jotain erilaisten terrori-iskujen tekijöistä. Itse asiassa Yhdysvaltojen asevoimissa suunniteltiin jo 90-luvun alkupuolella digitaalisesti tietokoneella luotujen terroristijohtajien käyttämistä propagandasodassa. U.S. War Collegen Strategic Studies Institutin (SSI) artikkeli vuodelta 1994 visioi vuoden 2010 matalan intensiteetin sotaa:

Yhdysvaltojen joukot hyökkäsivät myös puolueettomia kohteita vastaan tukeakseen psykologista kampanjaa, samalla kun tietokoneella luodut kapinallisjohtajat ottivat kunnian iskuista. Toisinaan jopa itse iskut olivat tietokoneella tehtyjä luomuksia.³⁰⁰

Vuoden 1995 *Airpower Journalin* julkaisema prof. George J. Steinin informaationsodankäyntiä käsitellyt artikkeli pohti seuraavasti:

Ottakaamme vain yksi esimerkki, miten uutta teknologiaa voitaisiin käyttää strategisen tason informaationsodankäyntiin. Jos jo hyvin tunnettujen Hollywood-teknologioiden mahdollisuudet lisättäisiin arsenaaliimme, aidosti vallankumouksellinen uusi sodankäynnin muoto kävisi mahdolliseksi. Nykyään voidaan teknisesti yhdistää eläviä näyttelijöitä tietokoneella luotuihin videokuviin ja helposti luoda ”virtuaalinen” tiedotustilaisuus, huippukokous tai ehkä jopa taistelu, joka olisi olemassa vain ”efektinä”, mutta ei fyysisenä faktana. Tallennettuja videokuvia voidaan yhdistää uudelleen ja ”muotoilla” loputtomiin, jotta haluttu lopputulos saadaan tuotettua. Tässä liikutaan jo selvästi perinteisen sotilaallisen

petoksen tuolla puolen ja ehkä ”kuvat” tulevat vielä olemaan tuhannen panssarivaunun veroisia.³⁰¹

Videoväärentämisen tekniset mahdollisuudet ovat nykyään lähes rajattomat. Videot koostuvat pikseleistä, joita voidaan järjestellä uudestaan sekunnin murto-osassa. Kauan sitten kuolleita näyttelijöitä voidaan herättää henkiin uusissa elokuvissa, ihmisiä tai esineitä voidaan lisätä tai poistaa uutisfilmeistä myös suorassa lähetyksessä. MIT:n julkaisu *Technology Review* kertoi aiheesta 11.1.2002 artikkelissa ”Lying With Pixels”:³⁰²

Ihmisten tai kohteitten poistaminen tai niitten lisääminen suoraan lähetykseen on vain alkusoittoa petoksille, jotka tulevat mahdollisiksi. Mikä tahansa joskus nauhoitettu video muuttuu clip art -leikkeeksi, jonka tuottajat voivat halutessaan sulauttaa haluamaansa tarinaan, sanoo R&D Walt Disney Imageneering -yhtiön vanhempi varapääjohtaja Eric Haseltine. Uuden videomanipulointiteknologian avulla aikaisemmin nauhoitetut näyttelijät saadaan sanomaan asioita ja tekemään tekoja, joita he eivät koskaan sanoneet tai tehneet oikeasti. ”Kuolleet näyttelijät voidaan laittaa näyttämään uudestaan täysin uusissa elokuvissa”, sanoi Haseltine.

Suorassa lähetyksessä tapahtuvan videomanipuloinnin mahdollistava teknologia on ollut suurten TV-yhtiöiden käytössä ainakin vuodesta 2000 lähtien. Millenium-juhlien yhteydessä kävi ilmi, että CBS oli suorassa lähetyksessä poistanut Times Squaren suurella videoscreenilla näkyneen kilpailevan yhtiön NBC:n logon ja korvannut sen omallaan. Teknologia tulee sotilaspuolelta, ja CBS:lle sen toimitti *Princeton Video Images -yhtiö*.³⁰³

Kosovon sodan aikana Yhdysvaltojen armeijan psykologisen sodankäynnin yksikön *4th Psychological Operations Group* upseerit työskentelivät CNN:n Atlantan päämajassa. Aiemmin Reaganin aikana psyop-asiantuntijat työskentelivät disinformaatioon erikoistuneessa elimessä *Office of Public Diplomacy* (OPD), joka syötti tekaistuja uutisia medialle erityisesti Keski-Amerikan asioista.³⁰⁴

Miten disinformaatio syötetään medialle? Yhdysvaltojen puolustusministeriön *Denial and Deception Strategy* -opetusmateriaali neuvoo, että ensin tiedustelu tekee vale uutisen, jonka myötämielinen media julkaisee, sen jälkeen se leviää uutissähkeissä ja valtion mediassa ja lopulta valtamedia toistaa sen. Toiminnassa kehoitetaan käyttämään vaikuttaja-agentteja, luotettuja kontakteja ja myötämielisiä toimittajia³⁰⁵. Disinformaation levitys on kuin rahan pesua. Kun se ensin saadaan ujutettua johonkin luotettavana pidettyyn julkaisuun tai uutistoimistoon luottotoimittajien avulla, se leviää sen jälkeen faktana ympäri maailmaa.

Eräs tällainen räikeä disinformaation levitys tapahtui syksystä 2001 lähtien, kun alun perin CNN:n Intian toimiston Satinder Bindran liikkeelle laskemat tiedot Afganistanissa Talebanin puolella taistelevista tšetšeneistä alkoivat liikkua maailman tiedotusvälineissä. Bindra meni jopa niin pitkälle, että väitti 60 tšetšeenin hukuttautuneen Amu Darjaan välttääkseen vangiksi joutumisen³⁰⁶. Disinformaation levitykseen yhtyivät Suomessa ainakin YLE ja *Helsingin Sanomat*. HS julkaisi myös *The Independentin* uutisankan³⁰⁷, joka väitti Tšetšeniassa vaikuttaneen komentaja Hattabin siirtyneen johtamaan Pohjois-Afganistanissa sijaitsevan Kunduzin kaupungin puolustusta. Tšetšeneistä raportoi myös HS:n Afganistaniin lähetetty toimittaja Kaius Niemi. Kun allekirjoittanut kysyi HS:n verkkosivujen ”Kysy Kaiukselta” -palstalla, miksi toimittaja levittää propagandaa

tšetšeeneistä, toimittaja Niemi selitti islamistien olevan kansainvälisiä ja käyneensä syyskuun lopulla Pohjoisen liiton sotavankilassa Panshirin laaksossa ja tavanneensa mm. pakistanilaisia taistelijoita. ”Kansainvälisyydestä kertonee se, että paikalla oli myös burmalaisperäinen mies ja kiinalainen uiguuri.”³⁰⁸ Toimittajan logiikassa burmalainen ja uiguuri muuttuivat todisteeksi tšetšeeneistä.

Todellisuudessa yhtään tšetšeeniä ei koskaan löydetty Afganistanista elävänä, kuolleena tai vangiksi joutuneena. Monet kokeneet sotakirjeenvaihtajat, kuten ”amerikkalaisen Talebanin” John Walkerin löytänyt Robert Young Pelton³⁰⁹, heitä nimenomaisesti etsivät. Pelton kirjoitti 14.3.2002:

Keksintö tuhansien tai satojen tšetšeenitaistelijoiden läsnäolosta Afganistanissa on ulkomaisten journalistien ja USA:n armeijan tuote. Rohkaisen ihmisiä lähettämään sähköposteja, kirjeitä ja käyttämään puhelinta journalistien, sotilaiden ja hallitusten suuntaan, jotka levittävät tätä propagandistista myyttiä ja vaatimaan todisteita. Yksinkertainen nimi, valokuva tai henkilötodistus tyydyttäisi minua. Toistaiseksi en ole nähnyt yhtään.³¹⁰

Lopulta syksyllä 2003 amerikkalainen tutkija Brian Williams kertoi löytäneensä yhden tšetšeenin joka toimi Pohjoisen liiton komentajan Rashid Dostumin henkivartijana. Robert Young Pelton etsi käsiinsä miehen joka paljastui huumorintajuiseksi uzbekiksi. Afganistanissa kukaan ei tiedä, mikä on tšetšeeni, mutta jostain syystä uzbekkeja ja tadžikkeja toisinaan kutsutaan tšetšeeneiksi.³¹¹

Eräs tšetšeenitaistelijoista raportoinut toimittaja oli Pulitzer-palkittu *USA Todayn* Jack Kelley. Kelley joutui eroamaan tammikuussa 2004, kun kävi ilmi, että monet hänen raporteistaan olivat sepitettyä fiktiota³¹². Vastaavia skandaaleja oli noihin aikoihin muitakin, mm. Jayson Blair ja Rick Bragg joutuivat eroamaan *The New York Timesista* plagioinnin vuoksi³¹³. Disinformaation levitys tšetšeenitaistelijoista Afganistanissa jatkuu edelleen. *Helsingin Sanomien* 4.3.2007 julkaisema Mikael Haskinsin ja Claudio Francon koko aukeaman Taleban-sissejä käsitellyt artikkeli ”Salainen tukikohta” mainitsee ”al-Qaidan tšetšeenitaistelijat”. Median roolista syyskuun 11:nneen iskuissa kerrotaan sivulla 251.

Islamistitaistelijat valtioitten apuvoimana

Virallinen propaganda ja valtavirran terrorismitutkimus pyrkivät esittämään islamistiset terroristijärjestöt ja puolisotilaalliset ryhmät joksikin valtioista riippumattomaksi voimaksi, joka ammentaa ideologisen motivaationsa islamin radikaaleista tulkinnoista. Käytännön esimerkkien valossa näyttää kuitenkin siltä, että valtapoliittisista syistä nämä ryhmät ovat olleet manipuloituna erittäin hyödyllisiä erityisesti Britannialle ja Yhdysvalloille mutta myös useille muille valtioille.

Islamilaisten taisteloitten käyttö länsimaiden liittolaisina periytyy vähintään toisen maailmansodan ajalta, jolloin egyptiläisen Hassan al-Bannan perustama Muslimiveljeskunta teki yhteistyötä Saksan kanssa. Saksalaiset värväsivät muslimivapaaehtoisia Waffen-SS:n riveihin Balkanilla Jerusalemin muftin avustuksella.³¹⁴ Sodan jälkeen britit jatkoivat yhteistyökuviota Muslimiveljeskunnan kanssa käyttäen hyväkseen jopa sodan aikana Egyptissä toimineita saksalaisia agenteja³¹⁵. Useissa arabimaissa toimiva Muslimiveljeskunta on ollut Britannialle ja Yhdysvalloille oivallinen työkalu nationalististen arabijohtajien painostamiseen.

On kylläkin viitteitä siitä, että yhteistyökuvio voisi juontaa juurensa aina 1700-luvun alkupuolelle. Erään tulkinnan mukaan wahhabilaisuus oli alun perin Britannian imperiumin perustama liike ottomaanien valtakunnan tuhoamiseksi. Islam nimittäin kielsi muslimeilta toisten muslimien surmaamisen, ja Britannia katsoi tämän kiellon murtamisen ainoaksi keinoksi saada arabit usutettua turkkilaisten kimppuun. Wahhabilaisuutena tunnetun ”reformiliikkeen” synnyttäminen olisi ollut ovela versio brittien suosimasta hajota ja hallitse -taktiikasta.³¹⁶ Tämä tulkinta perustuu osittain vähän tunnettuun brittiagentti Hempherin teokseen *Confessions of a British Spy*³¹⁷. Teoria on kiistanalainen, mutta joka tapauksessa on selvää, että wahhabilaisuus hyödytti suuresti Britannian imperiumia.

Kylmän sodan loppuvaiheessa toiminta islamistien kanssa nostettiin uudelle tasolle, kun Afganistanissa tarvittiin taisteloita sotaan neuvostojoukkoja vastaan. Afganistanin sodan päätyttyä Neuvostoliiton tappioon jatkui länsimaiden yhteistyö islamistien kanssa Balkanilla. Islamistitaistelijat, käytettäköön heidän viitekehyksenään sitten nimitystä Muslimiveljeskunta tai al-Qaida, olivat hyvin tärkeä työkalu Neuvostoliiton destabilisoinnissa, eikä ole mitään syytä olettaa, että länsimaat olisivat luopuneet arvokkaasta työkalustaan. Eräs CIA-analysoija totesi Sveitsin TV:n toimittajalle Richard Labévièrille: ”Islamin evoluution ohjailu ja islamistien auttaminen suuntautumaan meidän vihollisiamme vastaan toimi loistavasti Afganistanissa puna-armeijaa vastaan. Samoja doktriineja voidaan yhä käyttää destabilisoimaan sitä, mikä on jäljellä Venäjän vallasta, ja erityisesti vastustamaan Kiinan vaikutusta Keski-Aasiassa.”³¹⁸

Neuvostoliiton vetäytyttyä Afganistanista sissiliikkeiden toiminta levittäytyi pian rajan yli pohjoiseen ensin Tadžikistaniin, missä verinen sisällissota alkoi ja johon Venäjä sekaantui, sekä myöhemmin Uzbekistaniin. Alueeseen liittyy suuri geopoliittinen mielenkiinto, sillä Neuvostoliiton hajoamisen aikoihin Kaspianmeren alueen öljyvarojen arvioitiin vastaavan suuruudeltaan Saudi-Arabian öljyvaroja. Destabilisointi ja alueelliset kriisit keskittyivätkin

öljyesiintymien tai niiden kuljetusreittien ympärille. Öljyputkia suunniteltiin Turkmenistanista Afganistanin kautta Pakistaniin, Bakusta Georgian kautta Turkin Ceyhaniin (BTC-putki) ja Balkanin halki (Trans-Balkanin putkihanke³¹⁹), sillä Bosborinsalmi oli käymässä liian ahtaaksi kasvavalle tankkeriliikenteelle. Tšetšenian sodat puolestaan sabotoivat Venäjän hallinnoimaa Bakusta Mustanmeren Novorossijskiin kulkevaa vanhaa putkea.

Seuraavassa käyn esimerkinomaisesti läpi tilanteita eri puolilta maailmaa. Lisää tietoa kannattaa hakea esimerkiksi Nafeez Mosaddeq Ahmedin kirjoista *The War on Truth* ja *The London Bombings*.

Balkan

Nato-maiden salainen sekaantuminen Jugoslavian hajoamissotiin oli laajaa. Yhdysvaltojen tavoite oli hajottaa Jugoslavia useiksi itsenäisiksi valtioiksi, kuten Yhdysvaltojen Jugoslavian suurlähettiläs Warren Zimmerman kertoi jo tammikuussa 1992.³²⁰ Pentagon järjesti operaation, jossa islamistitaistelijoita lennätettiin Bosniaan taistelemaan serbejä vastaan. Operaatio paljastui mm. professori Cees Wiebesin tutkimuksissa Hollannin tiedustelupalvelun arkistoissa, joita hän teki Srebrenica-raporttiin vuonna 2003.³²¹ Läntisessä mediassa annettiin Bosnian ja Kosovon sodista äärimmäisen väritynyt kuva, jossa muslimit ja kroaatit nähtiin viattomina uhreina ja serbit raakalaisina. Todellisuudessa raakuudet olivat molemminpuolisia ja esimerkiksi Srebrenican suoja-alueelta käsin operoi brutaali muslimikomentaja Nasir Oric, jolla oli tapana järjestää verilöylyjä ympäristön serbikylissä³²². Serbien ryhdyttyä lopulta eliminoimaan suoja-alueita Nato tai YK eivät halunneet estää sitä, sillä Srebrenican eliminointi nähtiin propagandasyistä hyödyllisenä ja se mediassa sopivasti peitti alleen sillä hetkellä meneillään olleen kroaattien suorittaman Krajinan alueen etnisen puhdistamisen serbeistä. Vielä pahempaa, kenraali Ratko Mladicin johtama Srebrenican eliminointi oli useita kuukausia etukäteen sekä Yhdysvaltojen että YK:n tiedossa. Jugoslavian sotarikoksia käsittelevän tuomioistuimen (ICTY) asiantuntijatodistaja ja Bosnia-Hetsegovinan asiaa Kansainvälisessä tuomioistuimessa (ICJ) ajanut prof. Francis Boyle on avoimesti esittänyt syytöksen, jonka mukaan ”Srebrenican kansanmurha tapahtui useiden YK:n ja länsimaiden viranomaisten ollessa siitä täysin tietoisia ja hyväksyessä sen”.³²³

Srebrenican tapahtumia onkin sittemmin käytetty tehokkaasti hyväksi propagandasodassa. Bosniassa sodan aikana toiminut YK:n koordinaattori Phillip Corwin on yksi niistä, jotka ovat protestoineet sitä tulkintaa vastaan, jonka mukaan Srebrenica oli yksi suuri serbien tekemä joukkomurha. Corwinin mukaan kyseessä oli sarja eri osapuolten tekemiä joukkomurhia, joista Srebrenican muslimeihin kohdistuneen uhrien määrää on rankasti liioiteltu. Samaan aikaan kun serbien joukot ottivat mainittua kaupunkia haltuunsa, Bosnian hallitus yritti salamurhata Corwinin tiellä Sarajevoon.³²⁴

Bosniassa toimi Afganistan-veteraaneja lukuisista maista, ja näitä tukivat ja aseistivat Iranin lisäksi mm. Turkki, Saudi-Arabia, Yhdysvallat³²⁵ ja Saksa³²⁶. Ensi alkuun Iran Air kuljetti öisin aseita, mutta määrien kasvaessa salaperäinen laivasto mustia C-130-kuljetuskoneita tuli avuksi. Bosniaan kuljetettiin taistelijoita myös Afganistanista, missä kansainväliset vapaaehtoiset olivat hankalassa asemassa maan ollessa sisällissodan kourissa. Saksalainen journalisti Jürgen Elsässer katsoo kirjassaan *Wie der Dschihad*

*nach Europa kam*³²⁷, että Nato-maiden operaatiot Jugoslavian hajottamiseksi islamisteja hyväksi käyttäen olivat ratkaiseva tekijä, joka toi terrorismin Eurooppaan.³²⁸

Kosovossa Yhdysvaltojen avustajaksi polkaistiin pystyyn KLA (Kosovo Liberation Army), jonka riveissä niin ikään taisteli Afganistan-veteraaneja³²⁹. Syyskuun 11:n jälkeen heistä on ollut tapana käyttää nimitystä al-Qaida. KLA:n eliittijoukkojen johtaja oli Muhammed al-Zawahiri, Osama bin Ladenin tärkeimmän neuvonantajan Ayman al-Zawahirin veli³³⁰. Kongressin *Task Force on Terrorism and Unconventional Warfare* -elintä johtaneen Yossef Bodansky'n mukaan CIA:n lähettiläs ”al-Amriki” (lähes varmasti Ali Mohamed) tarjosi marraskuussa 1997 Ayman al-Zawahirille 50 miljoonaa dollaria, mikäli hänen järjestönsä puolustaa Yhdysvaltojen etuja Balkanilla³³¹.

KLA oli taustaltaan maolainen albaanijärjestö, joka oli vuonna 1998 luokiteltu Yhdysvaltojen ulkoministeriön toimesta terroristijärjestöksi, joka rahoitti toimintaansa kansainvälisellä herooinikaupalla ja avustuksilla islamilaisista maista ja yksityishenkilöiltä mukaan lukien Osama bin Laden³³². Kanadan entinen Jugoslavian suurlähettiläs James Bissett on kertonut miten jo 1998 Yhdysvallat ja Britannia alkoivat horjuttaa KLA:n avulla tilannetta Kosovossa. Menetelmät olivat samanlaisia kuin Afganistanissa kesästä 1979 lähtien. Serbipormestareita, poliiseja ym. viranomaisia murhattiin ja paikallista väestöä uhkailtiin³³³. Afganistanissahan tarkoitus oli houkutelaa Neuvostoliitto miehittämään maa. Kosovossa puolestaan saatiin aikaan Serbian turvallisuusjoukkojen operaatio maakunnan puhdistamiseksi KLA:n taistelijoista. Propagandan mukaan serbit syyllistyivät raakuuksiin ja joukkomurhiin ja julkisuuteen nostettiin 15.1.1999 tapahtunut hämäräperäinen Račakin joukkomurha. Epäilemättä raakuuksia tapahtuikin. Račakin tapaus aloitti Naton sotatoimiin johtaneen kehityksen.

Yhdysvaltojen Delta Force ja Britannian SAS kouluttivat KLA:n taistelijoita³³⁴, jotka myös varustettiin huippunykyaikaisin asein ja viestivälinein. KLA:n komentajilla oli mm. satelliittipuhelimet ja Nato-komentaja Wesley Clarkin puhelinnumero³³⁵. The Scotsmanin 29.8.1999 päivätyn artikkelin mukaan KLA:n koulutus oli annettu DIA:n (Defence Intelligence Agency) ja MI6:n tehtäväksi ja siihen käytettiin kahta turvallisuusalan alihankkijayritystä, jotka puolestaan palkkasivat työhön entisiä ja palveluksessa olevia 22:n SAS-rykmentin sotilaita.³³⁶

Serbian vetäydyttyä Kosovosta KLA:n taistelijat jatkoivat toimintaansa muodostaen Naton ohjauksessa Kosovon poliisivoimat (Kosovo Protection Corps, KPC) ja heidän taisteluyksikkönsä alkoivat toimia myös demilitarisoidulla vyöhykkeellä Kosovon ja Serbian rajalla alueella partioivien Nato-joukkojen puuttumatta asiaan. Vuosina 2000–2001 KLA:n taistelijoista ja makedonialaisista islamisteista muodostetut yksiköt (NLA) ryhtyivät tilanteen horjuttamiseen Makedonian puolella jälleen samoin menetelmin. Taistelijat saivat aseistusta Nato-joukoilta, mm. kehittyneitä viesti- ja pimeänäkölaitteita. Yhdysvaltojen armeijan alihankkijayhtiö MPRI (Military Professional Resources Incorporated) tarjosi koulutusta ja jopa osallistui Makedonian puolella operaatioiden johtamiseen. MPRI:n paikallisella komentajalla kenraali Richard Griffithsillä on ollut myös läheinen suhde Makedonian asevoimiin. Tiedot saatiin julkisuuteen vuotaneesta hollantilaisesta tiedusteluraportista, joka vahvisti myös jatkuvat puhelinkontaktit NLA:n ja amerikkalaisten välillä.³³⁷

Tunnettu kanadalainen sotakirjeenvaihtaja Scott Taylor oli todistamassa elokuussa 2001 Yhdysvaltojen ja Britannian tukea NLA:n taistelijoille. Taylorin mukaan Naton apu

taistelijoille oli massiivista ja hänen tapaamansa NLA:n komentajat kiittelivät Yhdysvaltoja ja Kanadaa tarvikkeista, jotka näyttivät kauttaaltaan olevan amerikkalaista valmistetta. Eräskin nuori komentaja esitteli mieluusti varusteitaan, joihin kuului myös pimeänäkölaitteet ja totesi, että ”kiitos setä Samulin makedonialaisista ei ole vastusta meille”. Amerikkalaiset helikopterit myöskin suorittivat huoltolentoja Tetovon luona kuljettaen virallisesti humanitaarista lastia. NLA:n komentajat kertoivat kuitenkin helikopterien tuoneen raskaita kranaatinheittäimiä ja niiden ampumatarvikkeita. 16. elokuuta 2001 Tetovoon alkoikin sataa 120 mm:n ja 82 mm:n kranaatteja.³³⁸

Kesäkuussa 2002 Clingendael Institute antoi julkisuuteen hollantilaisen tiedusteluraportin. Se vahvisti Hamburger Abendblattin raportin, jonka mukaan Nato oli evakuoinut 17 MPRI:n kouluttajaa linja-autoilla NLA:n taistelijoiden mukana Aracinovosta Makedoniasta, kun nämä olivat joutuneet Makedonian armeijan saartamiksi.

Yhteistyö KLA:n kanssa on jatkunut. Vuonna 2004 Yhdysvaltojen kehitysapuvirasto USAID kuljetti Kosovon poliisivoimien jäseniä, pääasiassa entisiä KLA:n taistelijoita Haitiin kouluttamaan maan korruptoitunutta armeijaa.³³⁹ Olisiko oikeutettua todeta, kuten historioitsija Webster Griffin Tarpley, että al-Qaida on itse asiassa CIA:n arabilegioona?³⁴⁰

Filippiinit

Filippiineillä kidnappauksistaan tunnettu Abu Sayaf on saanut tukea maan armeijalta. *Helsingin Sanomien* toimittajan Pekka Mykkäsen ja *Boston Globen* tutkimusten mukaan hallituksen viranomaiset ja armeijan upseerit saivat sissiryhmälle maksetuista lunnasrahoista huomattavan osan ja antoivat sissien paeta turvaan silloinkin kun heidät oli onnistuttu saartamaan.³⁴¹

Abu Sayafin perustivat vuonna 1991 Abdurak Janjalani ja Edwin Angeles. Jälkimmäisen on epäilty olleen alun perin sotilastiedustelun agentti. Vuonna 1995 Angeles lopulta pakeni Abu Sayafin riveistä ja ryhtyi avoimesti työskentelemään poliisille.³⁴² Ryhmän perustaminen käy mielenkiintoisella tavalla yksin Yhdysvaltojen sotilastukikohtien sulkemisen kanssa Filippiineillä. Tukikohdat suljettiin laajojen mielenosoitusten jälkeen. Filippiiniläiset vastustivat tukikohtien aiheuttamia yhteiskunnallisia ongelmia, kuten huumeita, prostituutiota ja sukupuolitauteja.

Yhdysvalloille läsnäolo Filippiineillä on tärkeä maan strategisen sijainnin vuoksi. Yhdysvallat haluaa pitää tukikohtia Kiinan ympärillä, sillä Kiina nähdään mahdollisena Yhdysvaltojen johtoaseman haastajana maailmanpolitiikassa. Syksyllä 2001 Yhdysvallat sai terrorismista sopivan tekosyn lähettää uudelleen joukkoja Filippiineille, joka on entinen Yhdysvaltojen siirtomaa.

Terrorismin aitous on kuitenkin kyseenalainen. 27.–28.7.2003 ryhmä filippiiniläisiä sotilaita ja upseereita kapinoi ja vaati presidentti Gloria Macapagal Arroyon ja hallituksen eroa, sillä heidän näkemyksensä mukaan maassa sattunut pommikampanja oli hallituksen organisoima.³⁴³ Upseerit väittivät hallituksen aseistaneen islamistiryhmiä ja suorittaneen false flag -terrorikampanjan maaliskuussa 2002 eteläisessä Davaon kaupungissa, mistä aiheutui 38 kuolonuhria. Filippiineillä, kuten muuallakin, terrorismin sponsorointi merkitsee maan asevoimille rahoituksen nopeaa lisääntymistä. Yhdysvaltojen tarjoama

rahoitus kasvoi vuoden 2001 kahdesta miljoonasta dollarista vuoteen 2003 mennessä jo 80 miljoonaan. Pari päivää ennen sotilaitten kapinaa eräät kirkolliset ryhmät, lakimiehet ja kansalaisjärjestöt ilmoittivat perustavansa tutkintakomission selvittämään Davaon pommikampanjaa, sillä he, kuten sotilaatkin, epäilivät maan hallituksen ja Yhdysvaltojen tiedustelupalvelun olleen sen takana.³⁴⁴ Näillä näkemyksillä on Filippiineillä laajaa kannatusta jo historiallisistakin syistä. Ferdinand Marcos käytti synteettistä terrorismia ja väkivaltaisuuksien lietsomista tekosyynä julistaa maa sotatilaan vuonna 1972. Marcosin diktatuuri saatiin kukistettua vasta vuonna 1986. Kapinoivat sotilaat pelkäsivät historian toistavan itseään ja presidentti Arroyon suunnittelevan terroripommitusten avulla pysyttelemistä vallassa virkakautensa päättymisestä huolimatta.³⁴⁵

Davaon pommikampanjaan liittyy erittäin mielenkiintoinen 16.5.2002 sattunut tapaus. Amerikkalainen aartenmetsästäjänä* esiintynyt Michael Meiring oli Davao Cityn Evergreen-hotellissa huoneessaan vahingossa räjäyttänyt pommin. Miehellä oli ollut metallilaatikko ja hän oli kieltänyt henkilökuntaa koskemasta siihen. Huoneesta löydettiin henkilökortti, jonka mukaan Meiring oli sissiliikkeen Moro National Liberation Front (MNLF) upseeri. Meiring itse väitti, että hänen huoneeseensa oli heitetty kranaatti, mutta viranomaisten mukaan rikostekninen tutkinta osoitti huoneessa olleen metallilaatikon räjähdyskappaleen lähteeksi. Miehen jalka jouduttiin amputoimaan, ja viranomaisten ällistykseksi hän pian katosi sairaalasta. Väitteitten mukaan Yhdysvaltojen suurlähetystö oli lennättänyt hänet Yhdysvaltoihin. Davaon pormestarin Rodrigo Duterteen mukaan FBI:n agentit kuljettivat Meiringin pois sairaalasta³⁴⁶. Filippiinien poliisi etsintäkuulutti miehen terroristina.

Tapausta tutkinut Texasin Houstonissa sijaitseva KHOU-TV 11 News havaitsi Meiringin oleskelleen vuonna 2004 Houstonissa, jossa hän otti uuden sukunimen *Van De Meer* "naimisiinmenon takia". Tutkimusryhmä löysi miehen lopulta Kaliforniasta. Meiring kieltäytyi haastattelusta ja esitti uhkailuja: "Jos tämä vahingoittaa minua millään tavalla tulette huomaamaan vaikutusvaltani ja tietämään kuka olen. En tule jättämään asiaa silleen, jos vahingoitate minua, en jätä teitä ilman seurauksia." Virallisesti terrorismista etsintäkuulutettu mies kykeni elämään avoimesti omalla nimellään Yhdysvalloissa. FBI ei reagoinut mitenkään Filippiinien viranomaisten yhteistyöpyyntöihin.³⁴⁷ Filippiiniläisten viranomaisten mukaan Meiring oli CIA-agentti, tosin eräät miehen ystävät väittivät sen tarkoittavan järjestöä *Christ In Action*³⁴⁸.

Indonesia

Indonesian terrorismi yhdistetään islamistijärjestöön nimeltä Jemaah Islamiah. Mutta mikä on Jemaah Islamiah (JI) ja mitkä ovat sen kytkennät Indonesian armeijaan ja sen sotilastiedusteluun? Käyn seuraavassa läpi eräitä seikkoja, joita Indonesiaan erikoistunut toimittaja David O'Shea nosti esiin australialaisessa SBS Datelinen 12.10.2005 lähettämässä TV-dokumentissa Inside Indonesia's War on Terror.³⁴⁹

* Filippiineiltä on toisen maailmansodan jälkeen löydetty suuria kulta-aarteita, sillä japanilaiset piilottivat maahan kaikkialta miehittämiltään alueilta varastamaansa kultaa, ks. esimerkiksi David Guyatt: Hirohito's Gold, http://www.deepblacklies.co.uk/hirohitos_gold.htm

Jl:n eräs keskeinen hahmo oli yksi Aceh'n separatistiliikkeen varhaisista johtajista Tengku Fauzi Hasbi alias Abu Jihad. Hänellä oli ollut yhteyksiä Osama bin Ladenin neuvonantajaan Ayman al-Zawahiriin, ja hän asui vuosia Abu Bakar Bashirin naapurina Malesiassa ja ”oli kuin isä” Jl:n operaatioita johtavalle Hambalille³⁵⁰ (Riduan Isamuddin). Hambali oli Afganistanin sodan veteraani.

Vuonna 2003 paljastui, että Fauzi Hasbi oli Indonesian sotilastiedustelun agentti. Syafrie Syamsuddinin johtama armeijan erikoisyksikkö oli saanut hänet vangiksi 1978 ja värvännyt hänet. Syamsuddin on nyt kenraali ja Indonesian sotilastiedustelun tärkeimpiä upseereita. David O'Shean haltuunsa saamat Indonesian sotilastiedustelun asiakirjat osoittavat Fauzi Hasbin tehneen jatkuvaa yhteistyötä sotilastiedustelun kanssa ja ainakin yhdessä tapauksessa myös Indonesian tiedustelupalvelun (BIN) kanssa. Pian paljastumisensa jälkeen Hasbi murhattiin.

David O'Shea haastatteli Hasbin poikaa Lamkaruna Putraa, joka oli ollut isänsä kanssa mm. Hambalin isännöimässä Kaakkois-Aasian terroristijärjestöjen kokouksessa vuonna 2000. Jl valmistautui tuolloin veriseen terrorikampanjaan. Kokoukseen tuli Mindanaolta MILF:n (Moro Islamic Liberation Front) edustajana Abu Sayafin johtaja Ustad Abu Rela, Patanilta Ustad Abdul Fatah ja miehiä Sulawesilta ja Länsi-Jaavalta. Pian haastattelun jälkeen Putra kuoli lento-onnettomuudessa.

Vankilassa pitkään istunut entinen terroristi Umar Abduh totesi filmillä, ettei Indonesiassa ole yhtään islamistiryhmää, joka ei olisi tiedustelupalvelun kontrollissa. ”Kaikki tekevät mitä he käskevät”. Abduh kertoo, miten hänen ryhmänsä manipuloitiin väkivaltaan, kun solutetut agentit heidän ryhmässään näyttivät kirjeen, jossa kerrottiin, että viranomaiset tulisivat murhaamaan muslimijohtajia. Nuoret miehet suuttuivat ja päättivät itse surmata sotilasjohtajia ja ministereitä.

Terroriteosta 22 vuotta vankeudessa istunut Timsar Zubil kertoi terroristijärjestönsä historiasta O'Shealle: ”Meidän ehkä annettiin tarkoituksella kasvaa siten, että meidät hyvin tunteelliset nuoret ihmiset provosoitiin tekemään laittomia tekoja... Olen alkanut vasta viime aikoina ajatella näin. Silloin kun olin aktiivinen, en ollut ajatellut tätä loppuun saakka”. Zubil uskoo Suharton hallinnon olleen mainitun politiikan takana. Kun aikoinaan Zubil vangittiin ja häntä pahoinpideltiin kuulusteluissa, niin sitten viranomaiset hänen yllätykseksensä ilmoittivat, että hänen järjestönsä nimi on nyt ”Kommando Jihad”. ”He käskivät meidän hyväksyä nimen toistaiseksi ja sanoivat, että voimme kiistää sen myöhemmin oikeudessa.”

Indonesian viimeaikainen terroriaalto alkoi uudenvuodenaattona 2000. Lähes samanaikaisesti räjäytettiin 18 pommia eri puolilla maata, kohteina oli mm. kirkkoja. Jemaah Islamiyah otti teoista kunnian. Arvostettu indonesialainen aikakauslehti *Tempo* teki oman tutkimuksensa iskusta. Lehti sai eniten selville Pohjois-Sumatralla tapahtuneesta operaation osasta. Siellä pommien asettamisesta tuomittiin mies nimeltä Edi Sugiarto. Sugiarton väitetään tunnustaneen teon erittäin ankaran kidutuksen jälkeen. *Tempo* sai haltuunsa puhelutietoja, joiden mukaan Sugiarto oli puhunut puhelimesta ennen iskua seitsemän kertaa sotilastiedustelun agentiksi paljastuneelle Fauzi Hasbille, joka puolestaan oli soittanut 35 kertaa armeijaan kytkeytyneelle liikemiehelle Jacob Tanwijayalle. Hän oli puolestaan soittanut armeijan erikoisjoukkojen everstiluutnantti Iwan Priliantolle 15 kertaa ja Prilianto liikemiehelle 56 kertaa. Asian edelleen penkominen ei Datelinelle ollut enää mahdollista, sillä kukaan ei enää uskaltanut puhua kuvausryhmälle

asiasta, eivätkä Indonesian viranomaiset vastanneet pyyntöihin saada haastatella vankilassa istuvaa Edi Sugiartoa.

Turvallisuus- ja tiedusteluasiantuntija John Mempi totesi Indonesian tilanteesta: ”Miksi tämä loppumaton väkivalta? Terrori-iskuja vuosi toisensa perään. Hallitukset vaihtuvat, mutta väkivalta jatkuu. Miksi? Koska tässä maassa on eräänlainen varjohallitus. Valtio valtion sisällä, joka hallitsee maata.” Indonesian, kuten monille muillekin maille, terrorismista on tullut kultamunia muniva hanhi. Kymmeniä miljoonia dollareita länsimaista apua virtaa Indonesian hallitukselle ja poliisille. Poliisi saa kuitenkin vain vähän, kun sitä verrataan armeijan saamaan rahoitukseen. Rahoittajia ovat Yhdysvallat ja sen liittolaiset kuten Britannia, Australia ja Tanska.

Indonesian johtavan korruptiotutkijan George Aditjondron mukaan kaikissa Indonesian kriisipesäkkeissä armeija lietsoo väkivaltaa rahoittaen ja aseistaen molempia puolia, Keski-Sulawesillakin sekä islamistien että kristittyjen puolisoitilaallisia joukkoja. Terrorin sponsorointi on yksi asevoimien toimintamuodoista. Samaa kertoi David O’Shealle edesmennyt pastori Agustina Lumentut jo vuonna 2001. Myös hänen mukaansa armeija on jihadin taustalla. Sulawesilla toimiva etnistä puhdistusta suorittava islamistien taistelujärjestö Laskar Jihad on saanut käskynsä, huoltonsa ja logistiikkansa Indonesian armeijalta. Tästä kertoo myös Indonesian presidentin Susilo Bambang Yodoyonon tuki järjestölle. Hänen mukaansa Laskar Jihad ”puolustaa osaltaan totuutta ja oikeutta, jota Indonesian muslimit edellyttävät”. Laskar Jihad on ollut myös erittäin aktiivinen kansanmurhatoiminnassaan Länsi-Papualla toimien jälleen Indonesian armeijan laskuun³⁵¹.

Maan entinen presidentti Abdulrahman Wahid yritti osaltaan panna armeijaa kuriin, ja se maksoi hänelle hänen presidenttiytensä. Hän oli erittäin kiusaantunut, kun toimittajat yrittivät vierittää vuoden 2003 Marriot-hotellin pommia Jemaah Islamiahin syyksi. Hän totesi silloin toimittajille: ”Siitä ei ole mitään todisteita. Mutta me tunnemme kyllä tekijät.” Hän ei tuolloin suostunut tarkentamaan, mutta totesi vuonna 2005 O’Shean haastattelussa: ”Totuus on että pommi oli samanlainen mitä poliisilla on. Kaikki pommit tähän asti ovat olleet hallituksen pommeja.”

Wahidia on kutsuttu Indonesian omaksitunnoksi, eikä hän ujostele kertoa mielipidettään myöskään Balilla vuonna 2002 räjähtäneestä pommista. Hänen mukaansa yksinkertainen maalainen Amrozi* oli kyllä sekaantunut pieneen Paddy’s Bar -ravintolan pommiin, mutta iso Sari-klubin luona räjähtänyt pommi oli joko poliisin tai armeijan asettama.

Abdulrahman Wahidin käsityksen tueksi ei tietenkään ole pitäviä todisteita, mutta jos otetaan huomioon Indonesian armeijan aiempi sekaantuminen terrorismiin ja kytkenä Jemaah Islamiah -järjestöön sekä selkeät taloudelliset ja valtopoliittiset hyötynäkökohdat,

* Amrozi bin Nurhasyim, Itä-Jaavalta kotoisin oleva mies joka tuomittiin 2003 osallisuudesta Balin lokakuun 2002 pommi-iskuun. Hän esiintyi aina kameroille nauraen ja hymyillen, mistä syyistä häntä alettiin kutsua ”nauravaksi terroristiksi”. Jatkuva hilpeys viittaa siihen että miestä pidettiin huumattuna.

ei Wahidin tulkinta tunnu mitenkään kaukaa haetulta. On huomattava, että pommi sattui ajankohtaan, jolloin Yhdysvallat kokosi ns. halukkaitten koalitiota hyökkäyssotaan Irakia vastaan. Islamistien pommi-isku australialaisia turisteja vastaan oli poliittisesti erittäin hyödyllinen pääministeri John Howardin hallitukselle, joka oli liittämässä Australiaa Yhdysvaltojen rinnalle. BBC:n kirjeenvaihtaja Richard Galpin kiinnittikin huomiota Howardin ilmoitukseen presidentti Bushille, että Australian kansan enemmistö ei hyväksyisi australialaisten joukkojen lähettämistä Irakin operaatioon. Pommi-isku osoitti australialaisille, että myös he ovat sodassa, halusivat he sitä tai eivät.

Frederik Burks toimi presidentti Bushin tulkkina tämän Indonesiaan vuonna 2002 suuntautuneen vierailun aikana. Burksin mukaan Bush esitti kuukautta ennen Balin iskua Indonesian presidentille Megawati Sukarnoputrille vaatimuksen JI:n hengellisen johtajan Abu Bakar Bashirin vangitsemisesta salaa ja luovuttamisesta Yhdysvaltoihin. Yhdysvallat oli aiemmin saanut Omar al-Faruq -nimisen miehen, jonka kuulustelut olivat antaneet suuren määrän todisteita Bashiria vastaan. Sukarnoputri ei lämmennyt ajatukselle, sillä erittäin tunnetun Bashirin salainen pidätys herättäisi maassa levottomuuksia. Sukarnoputrin mukaan luovutusta voitaisiin ajatella vain, jos Bashiriin kohdistuisi jostain syystä paljon kielteistä julkisuutta. Kun Sukarnoputri kieltäytyi luovuttamasta Bashiria, pian sen jälkeen kuwaitilainen Omar al-Faruq pakeni Bagramin tukikohdasta Afganistanissa, missä amerikkalaiset pitivät häntä vankina. Yhdysvallat esitti lukuisia varoituksia Indonesialle, ja vain päivää ennen Balin iskua suurlähettiläs Ralph Boyce antoi suoranaisen uhkauksen presidentti Sukarnoputrille toimia 24.10. mennessä³⁵². Balin pommi-iskun tapahduttua 12.10. Yhdysvallat syytti siitä Bashiria. Indonesia pidättikin hänet, mutta miestä ei koskaan luovutettu. Burks esiintyi Bashirin puolustuksen todistajana ja nousi Indonesiassa lähes kansallissankarin asemaan laajan mediahuomion johdosta.³⁵³

Bashiria syytettiin oikeudessa useista terrori-iskuista, mutta syytteet raukesivat todisteiden puuttuessa. Hän sai kuitenkin 2,5 vuoden tuomion osallisuudesta salaliittoon, yhteyttä Balin pommi-iskuun ei koskaan näytetty toteen. International Crisis Group totesi raportissaan joulukuussa 2002, että Bashir oli joutunut islamistien keskuudessa epäsuosioon, koska hän ei ollut tarpeeksi radikaali. Australian yleisradiolle ABC:lle Bashir totesi 29.8.2006:

Niin monia australialaisia tappanut pommi oli amerikkalainen. Se ei ollut Amrozin ja hänen ystäviensä tekemä pommi. En tiedä, teeskenteleekö Australian hallitus, ettei se tiedä tätä, vai eivätkö he oikeasti tiedä. Jos he eivät tiedä, he ovat typeriä, mutta luulen, että he ainoastaan teeskentelevät.³⁵⁴

Amerikkalaiset onnistuivat vuonna 2003 nappaamaan Hambalin, ja hänet vietiin Guantanamon vankileirille. Yhdysvaltojen viranomaiset eivät ole suostuneet Indonesian viranomaisten pyyntöihin saada kuulustella miestä, jonka uskotaan olleen keskeinen organisoija lukuisissa Indonesiaa koetelleissa terrori-iskuissa³⁵⁵.

Balin pommi-isku tapahtui 12.10.2002 Kutan turisticalueella. Yhdentoista jälkeen illalla pieni pommi räjähti Paddy's-baarissa tai sen edustalla. Pommi aiheutti vammoja useille turisteille, ja ihmiset pakenivat kadulle. 15 sekuntia myöhemmin suuri pommi räjähti Sari-klubin edustalla ilmeisesti autossa. Tämä pommi oli todella voimakas, ja se aiheutti maahan ainakin metrin syvyisen ja halkaisijaltaan 10 metrin kraatterin, aiheutti betonirakenteiden pulverisoitumista ravintolarakennuksessa ja vakavia palovammoja ihmisille vielä ravintolan kaukaisimmissakin osissa. 202 ihmistä menetti henkensä,

pääasiassa uhrit olivat länsimaisia turisteja, joista suurin ryhmä olivat australialaiset (88 henkeä). Lukuisat uhrit lisäksi katosivat jäljettömiin. Yli sata uhreista oli liian pahasti silpoutuneita tai palaneita tunnistamista varten. Uhreja hoitanut australialainen kirurgi Peter Haertsch kertoi: ”En koskaan 22 vuoden urani aikana palovammakirurgian parissa ole koskaan kohdannut mitään vastaavaa.”³⁵⁶

The Sydney Morning Herald raportoi silminnäkijöitten kertomuksia, joiden mukaan rakennusten seinät halkeilivat useiden kilometrien säteellä Sari-klubista, autot ja mopedit syttyivät lähistöllä tuleen, ravintolan sisällä sijainneet televisiovastaanottimet räjähtivät ja monet ihmiset ravintolan sisällä leimahtivat tuleen pommin räjähdys seurauksena.³⁵⁷ Pommin valtava teho ja polttovaikutus on aiheuttanut Indonesiassa spekulointia sillä, oliko kyseessä lainkaan tavanomainen räjähdde vai kenties pienoisydinase. Indonesian parlamentin apulaispuhemies A. M. Fatwa lausui: ”En usko, että Amrozilla on kyky tehdä kaikenlaisia järjestelyjä pommi-iskua varten, kuten valmistella eräänlainen ydinpommi Balilla.”³⁵⁸

Jakarta Postin tutkiva journalisti Robert S. Finnegan teki perusteellista työtä Balin iskusta.³⁵⁹ Hän havaitsi heti, että viranomaiset peittelevät tapahtuneen todellista luonnetta. Ensin kerrottiin pommi-iskun tekijöitten olevan ulkomaalaisia, jopa eräs Yhdysvalloissa koulutuksensa saanut ilmavoimien upseeri pidätettiin. Hänen tunnustettuaan osallisuutensa terrori-iskuun hänet vapautettiin eikä johtolankaan enää kajottu. Iskusta käytetystä räjähdysaineesta annettiin lukuisia lausuntoja. Eri aikoina räjähteeksi nimettiin C-4, RDX, TNT, ammoniumnitraatti, HMX, Semtex, PETN, kaliumkloraaatti ja napalmi tai yhdistelmä edellä mainituista. Finnegan mm. ihmetteli, miten voidaan väittää, että napalmia on käytetty, kun tiedetään sen jättävän selvästi haisevan jäljen kaikkialle, missä sitä on käytetty, myös uhreihin. Tällaista ei havaittu. Tai miten voidaan edes ehdottaa hyvin heikkotehoista kaliumkloraaattia (räjähdysnopeus 1 066 m/s) ja toisena päivänä sotilasräjähteitä (8 470 m/s)? Rakennuksen rauniot siivottiin nopeasti ja upotettiin merelle, myös betonirakenteiden jäänteet, jotka olivat sijainneet 15 metrin päässä räjähdyskeskipisteestä ja joiden betoni oli pulverisoitunut jättäen jäljelle pelkän raudoituksen.

Edelleen Finnegan tutkimusryhmineen havaitsi Israeliin rekisteröidyn yhtiön yksityiskoneen lähteneen paikalliselta Gnurah Rain kansainväliseltä lentokentältä ilman normaalia lähtöselvitystä mukanaan ainakin 6 miestä ja runsaasti matkatavaraa. Finnegan onnistui saamaan lennonjohdon lokikirjasta kopiot³⁶⁰, jotka osoittivat Trans Capital Air -yhtiön koneen todella lähteneen kentältä. Tutkijat havaitsivat lokeja myös korjaillun, tekstejä oli peitetty korjausvärillä ja tietoja oli muutettu. Tutkimusryhmä myös valokuvasi tunnettuja CIA-agentteja ja Mossadin team leaderin, joka käytti nimeä Henri Salado. Finnegan kutsuttiin Yhdysvaltojen lähetystyöhön, jossa vihainen suurlähettiläs Ralph Boyce kertoi Finneganille, että hän ”keikuttaa venettä”. Suurlähettiläs Boyce kieltäytyi vastaamasta Finneganin suoraan kysymykseen, oliko Yhdysvalloilla osuutta Balin iskuun. Finnegania kehoitettiin heti lopettamaan tutkimuksensa, ja hänen kieltäytyessään suurlähettiläs lupasi järjestää hänelle vuorokauden sisällä karkotuksen. Myös hänen keräämänsä aineistoa takavarikoitiin mukaan lukien maaperänäyte Sari-klubin luota. Suurlähettilään määräyksestä *Jakarta Post* erotti Finneganin, hänen journalistiviisuminsa peruttiin ja hänet karkotettiin välittömästi maasta, vaikka hän oli naimisissa indonesialaisen naisen kanssa.³⁶¹ Finneganin hallussa on kuitenkin edelleen materiaalia, jonka hän on kertonut julkistavansa sopivalla hetkellä.

Algeria

Vuonna 1991 Algeriassa Islamic Salvation Front (FIS) voitti suurella enemmistöllä vaalit. Vaalivoittoa seurasi lännen tukema sotilasvallankaappaus ja verinen sisällissota. Hyvin pian alkoi tapahtua joukkomurhia, joista syytettiin FIS:stä irronnutta radikaaliryhmää nimeltä GIA (Armed Islamic Group). Joukkomurhat tapahtuivat usein vain kivenheiton päässä armeijan tukikohdista uhrien ollessa islamistien kannattajia.

Brittijournalistit John Sweeney ja Leonard Doyle haastattelivat vuonna 1997 Algerian sotilastiedustelun (Securite Militaire) veteraania nimeltä ”Yussuf-Joseph”³⁶². Miehen mukaan vuoden 1995 Pariisissa räjähtäneet pommit olivat Algerian tiedustelupalvelun työtä, eivätkä islamistien ja ne olivat osa propagandasotaa islamisteja vastaan. Josephin mukaan pommi-iskut organisoivat eversti Souames Mahmoud, Algerian tiedustelun edustaja Pariisin suurlähetystössä.

Saman lähteen mukaan Algerian joukkomurhat olivat salaisen poliisin ja armeijan kuolemanpartioiden toimeenpanemia. GIA:n piikkiin laitettujen terrorin takana olivat Algerian salaisen palvelun (DRS) johtaja Mohammed Mediane ja vastavakoilun (DCE) johtaja kenraali Smain Lamari. Josephin mukaan GIA oli täysin Lamarin järjestön soluttama ja manipuloima ja toteutti Algerian salaisen palvelun agendaa. Sweeney raportoi myös saaneensa tietoja algerialaiselta upseerilta, joka käytti nimeä ”Hakim”. Tietojen mukaan GIA:n terroristijohtaja Djamel Zitouni oli Algerian sotilashallinnon agentti. Monet muutkin Algeriasta paenneet entiset turvallisuusviranomaiset ovat kertoneet yhtäpitävästi Algerian tapahtumista.³⁶³

Algerian entinen pääministeri Abdel Hameed Al Ibrahimi (virassa 1984–88) kertoi lehtihaastattelussa: ”Mitä islamilaisiin aseellisiin ryhmiin tulee, sotilastiedustelu on ne soluttanut. Tiedetään, että useimmat joukkomurhat ja pommi-iskut tekee hallitus itse joko erikoisjoukkojen tai paikallisen militian avulla, mutta se syyttää islamisteja väkivallasta... [suuri enemmistö joukkomurhien uhreista] on islamisteja ja/tai tavallisia ihmisiä, jotka tunnetaan tuestaan FIS:lle.” Hameed kertoi terrorin tarkoituksena olevan ”saada taloudellista, poliittista ja diplomaattista tukea [Algerian hallitukselle] Ranskalta ja länsimailta... esiintyen lännen puolustajana fundamentalismia vastaan Algeriassa ja kumppanina, joka puolustaa Ranskan ja länsimaiden etuja alueella”.³⁶⁴

Algerian turvallisuusjoukkojen false flag -tyyliset joukkomurhat olivat täysin tiedossa länsimaiden hallituksissa päinvastaisista julkisista lausunnoista huolimatta. Erään terrorisioikeudenkäynnin yhteydessä julkisuuteen tulleet Britannian ulkoministeriön dokumentit paljastivat viranomaisten tienneen tapahtumien todellisen luonteen. Niissä todettiin mm., että osa Algerian hallituksesta ei kaihdakaan keinoja. Islamistijärjestö GIA:aa manipuloitiin, jotta saatiin peite omille operaatioille. Amerikkalainen tiedusteluraportti puolestaan totesi, ettei ollut mitään todisteita, jotka olisivat liittäneet islamistit Pariisiin 1995 pommi-iskuihin.³⁶⁵

Entinen Neuvostoliitto

Yhdysvallat käytti Islamistitaistelijoita seuraavaksi Azerbaidžanissa, joka oli joutunut Venäjän manipuloimaan konfliktiin Armenian kanssa Vuoristo-Karabahin alueesta. Vuonna 1991 Yhdysvaltojen asevientikiellon ollessa voimassa saapui Azerbaidžanin pääkaupunkiin Bakuun ryhmä salaisten operaatioiden veteraaneja. Richard Secord, Heinie Aderholt ja Ed Dearborn olivat jo aiemmin toimineet mm. Laosissa ja contra-operaatioissa. Neljäs mies oli nimeltään Gary Best, niin ikään contra-veteraani. Tällä kertaa he toimivat alaisineen Bakussa Mega Oil -peiteyhtiön suojissa, jonka nimellinen tarkoitus oli etsiä öljyä.³⁶⁶

Mega Oil ei löytänyt öljyä, mutta sen sijaan operaatiossa järjestettiin sotilaskoulutusta, lahjottiin maan hallitusta ja organisoitiin lentoyhtiö Kaakkois-Aasiassa toimineen pahamaineisen huumausaineita ja aseita kuljettaneen Air American malliin. Lentoyhtiö alkoi kuljettaa Afganistanista vapaaehtoisia Azerbaidžaniin taistelemaan armenialaisia vastaan. Kyse oli ns. Afganistanin arabeista eli Afganistanissa taistelleista kansainvälisistä vapaaehtoisista, jotka olivat peräisin enimmäkseen eri arabimaista. Vuoteen 1993 mennessä ainakin 2 000 taistelijaa oli värvätty ja kuljetettu Afganistanista Azerbaidžaniin CIA:n suosikkipäällikön Gulbuddin Hekmatjarin avustuksella. Myös tšetšeenivapaaehtoisia Šamil Basajevin johdolla osallistui jonkin aikaa taisteluihin armenialaisia vastaan³⁶⁷. Samoihin aikoihin Afganistanin heroini alkoi liikkua Azerbaidžanin ja Georgian kautta länteen.

Georgian luoteisosassa puolestaan Venäjän sotilastiedustelun GRU:n kouluttamat Pohjois-Kaukasuksen taistelijat osallistuivat Venäjän organisoimaan Abhasian sotaan Georgiaa vastaan 1992–93. Tšetšeenikomentaja Šamil Basajev johti tuota hyvin tehokkaaksi osoittautunutta osastoa ja toimi jonkin aikaa Georgiasta irrotetun Abhasian apulaispuolustusministerinä. Abhasian sota oli hyvin raaka, ja sen aikana maakunnan vähemmistö suoritti etnisen puhdistuksen, jossa georgialaisenemmistö ajettiin alueelta pois. Myös Basajevin miehiä on syytetty joukkomurhasta Suhumissa. On paljon viitteitä siitä, että Basajevin yhteistyö GRU:n kanssa on jatkunut myöhemminkin.³⁶⁸

GRU:n Abhasian operaatiota varten kouluttamat tšetšeenitaistelijat muodostivat itsenäiseksi julistautuneen Tšetšenian asevoimien rungon Venäjän hyökättyä maahan 1994. Venäjään kytkeytyneitä tšetšeeniterroristeja ovat mm. olleet jo edesmenneet kidnappaajat ja islamistit Arbi Barajev ja Adam Denijev. Viimeksi mainittu on pääepäilty kuuden Punaisen ristin sairaanhoitajan murhasta Tšetšeniassa vuonna 1996³⁶⁹.

Syksyllä 2001 Georgia puolestaan käytti Pankisin laaksoon Tšetšenian rajalle majoittunutta tšetšeenikomentaja Ruslan Gelajevia ja hänen taistelijoitaan Abhasiaa vastaan Kodorin laaksossa. Osa miehistä oli vajaan kymmenen vuotta aikaisemmin osallistunut Abhasiassa sotaan Georgiaa vastaan³⁷⁰.

Venäjän ja Tšetšenian konflikti

Tšetšenian sodat tarjoavat havainnollisen esimerkin suurvallan toiminnasta separatisteja vastaan. Tapaus paljastaa oleellisia seikkoja terrorismin ja ”terrorismin vastaisen sodan” luonteesta. Neuvostoliiton hajoamisprosessi toi mukanaan neuvostotasavaltojen itsenäistymisen, joka alkoi Baltiasta ja laajeni käsittämään kaikki muutkin mukaan lukien Venäjän. Tšetšenian itsenäistyminen tapahtui voimassa olevien lakien mukaisesti. Neuvostoliiton korkein neuvosto hyväksyi 26.4.1990 lain, joka antoi autonomisille neuvostotasavalloille* samat oikeudet valtiolliseen suvereenisuuteen kuin neuvostotasavalloilla jo oli.³⁷¹

Tšetšeenien ja ingušien autonominen sosialistinen neuvostotasavalta antoi suvereenisuusjulistuksensa 27.10.1990 eli yli vuosi ennen Neuvostoliiton hajoamista, joka tapahtui joulukuussa 1991. Eri vaiheiden kautta tilanne johti vuoden 1994 syksyllä kiristyneeseen tilanteeseen, jossa Venäjä koetti luomaansa aseellista oppositiota hyväkseen käyttäen kaataa presidentti Džohar Dudajevin hallituksen. Joulukuussa 1994 Venäjän presidentti Boris Jeltsin määräsi armeijansa miehittämään Tšetšenian. Alkoi yhä verisemmäksi muuttuva sota, joka pitkälti raunioitti maan ja aiheutti arviolta 100 000 kuolonuhria, joista suurin osa oli siviilejä.³⁷²

Ensimmäisen Tšetšenian sodan perusteluna käytettiin perustuslaillisen järjestyksen palauttamista kapinatasavaltaan. Sodan todellisia vaikuttimia on vaikea varmuudella määrittää. Monet tarkkailijat ovat pitäneet sitä Jeltsinin keinona pönkittää heikkoa kansansuosiotaan. Tarkoitus oli jäljitellä Clintonin menestyksestä *pienää voittoa sota* Haitissa. Lopputulos oli kaikkea muuta. Varsinaiset taistelut alkoivat nöyryyttävästi, kun juopuneet kenraalit määräisivät Groznyitä piirittävät hyökkäyskärjet etenemään uudenvuodenaattona 1994 Groznyin keskustaan. Vain pohjoisesta hyökännyt Maikopin prikaati pääsi kunnolla liikkeelle. Paraatimuodostelmassa edennyt prikaati teurastettiin pian Groznyin kaduille³⁷³. Venäjä juuttui veriseen sissisotaan ja joutui lopulta luovuttamaan, kun tšetšeenit elokuussa 1996 valtasivat takaisin Groznyin. Sota päättyi Hasav-Jurtin tulitaukoon elokuussa 1996 ja sitä seuranneeseen rauhansopimukseen toukokuussa 1997.

Venäjä ryhtyi sotaan valmistautumattomana heikkouden tilassa ja hävisi selkeästi myös propagandarintamalla. Tšetšeenit ottivat tiedotusrintamalla aloitteen suvereenisti käsiinsä kuljettaen ulkomaisia kirjeenvaihtajia kaikkialle maassa. Tšetšeenitaistelijat koettiin maailmalla vapaustaistelijoina. Vaikka Šamil Basajevin ja Salman Radujevin johtamat iskut Venäjän alueelle päättyivät panttivankitilanteisiin ja niitä siksi on kutsuttu terrori-iskuiksi, ei vapaustaistelun kuva vielä niistä tahriintunut.

Venäjän armeija syylistyi itse vastaavaan panttivankien ottoon Groznyissä elokuussa 1996, kun saarretty armeijan osasto otti 9. kaupunginsairaalan potilaat ja henkilökunnan panttivangeikseen ja käytti myöhemmin osaa heistä ihmiskilpinä saatuaan tšetšeeniiltä luvan vetäytyä tukikohtaansa. Ihmiskilpien palatessa venäläisten tukikohdasta takaisin

* Tšetšeenien ja ingušien autonominen sosialistinen neuvostotasavalta kuului Venäjän federatiiviseen sosialistiseen neuvostotasavaltaan eikä suoraan Neuvostoliittoon. Uuden lain mukaan se sai oikeuden erota Neuvostoliitosta ja samalla tietenkin myös Venäjän federatiivisesta neuvostotasavallasta.

kohti sairaalaa avasivat venäläiset tulen heitä kohti kranaatinheittimillä surmaten yhden lääkärin ja nuoren tytön. Koko sairaala jouduttiin ankaran kranaattitulituksen alla evakuoimaan.³⁷⁴ Venäjä vetäytyi aselevon solmimisen jälkeen maasta, mutta maan johdossa tilanne katsottiin ainoastaan väliaikaiseksi. Kremlin vaikutusvaltaisen taustahahmon Boris Berezovskin kerrotaan jo vuonna 1997 todenneen, että Tšetšeniassa tarvitaan uusi sota vuoden 2000 presidentinvaaleja varten³⁷⁵.

De facto itsenäisestä Tšetšeniasta muodostui nopeasti heikko valtio, jossa laittomuudet rehottivat. Venäjä oli sitoutunut yhteistyöhön rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa sekä kompensatioihin ja yhteistyöhön maan jälleenrakentamiseksi, mutta ei toteuttanut sitoumuksiaan vaan päinvastoin asetti Tšetšenian saartoon. Kidnappaukset ja veriteot alkoivat yleistyä horjuttaen vuonna 1997 valitun kansainvälisen yhteisön tunnustaman presidentti Aslan Mashadovin asemaa. Tšetšenia pyrittiin eristämään ulkomaailmasta, erityisesti länsimaista. Myös suhteiden normalisointi Venäjän kanssa pyrittiin estämään. Länsimaalaisiin ja tärkeisiin venäläisiin kohdistuneet kidnappaamiset olivat tarkoin koordinoituja³⁷⁶. Tällainen tärkeä kidnappaus oli mm. 5.3.1999 Groznyin Severnyin lentokentällä tapahtunut Venäjän sisäministerin edustajan kenraali Gennadi Shpigunin sieppaus, jonka perusteella uuden sodan suunnittelu aloitettiin³⁷⁷.

Maassa oleskelevat ulkomaalaiset joutuivat vaaravyöhykkeeseen. Ensimmäinen maailmaa järkyttänyt veriteko oli kuuden Punaisen ristin sairaanhoitajan murha Novye Atagissa syksyllä 1996. Tekoon syyllisenä pidetään Venäjän armeijassa uraa luonutta Adam Denijevia, jolla sanotaan olleen everstin arvo GRU:ssa (Venäjän sotilastiedustelu). Moskovassa asunut Denijev oli myös radikaali islamisti ja Neuvostoliiton alueella toimineen Islamilaisen renessanssipuolueen perustaja.³⁷⁸ Juuri islamistit olivat keskeinen työkalu, jolla nationalistisia itsenäisyysliikkeitä pyrittiin hajottamaan entisen Neuvostoliiton alueella³⁷⁹.

Vuoteen 1998 tultaessa kidnappauksista oli tullut oikea vitsaus. Arbi Barajev oli kidnappajaista tunnetuin. Hän toimi ensimmäisessä Tšetšenian sodassa 1994–96 silloisen Tšetšenian varapresidentin Zelimhan Jandarbijeivin henkivartijana. Barajev oli tuolloin vain hieman yli kaksikymmentävuotias. Jandarbijeivin rahoituksella Barajev muodosti Šaria-pataljoonan, joka myöhemmin muutettiin ”islamilaiseksi erikoisrykmentiksi”.³⁸⁰

Vuonna 1997 vaaleissa valittu presidentti Aslan Mashadov sääti asetuksen, jolla Barajevin rykmentti alistettiin Tšetšenian sisäministeriölle. Barajev kieltäytyi, mikä johti avoimeen välirikoon presidentin kanssa. Tasavallan varapääministeri Turpal-Ali Atgerijev syytti julkisesti Barajevia 1998 kolmen brittiläisen ja yhden uusseelantilaisen televiestintäinsinöörin kidnappaamisesta ja raa’asta murhasta. Vuoden 1998 kesällä tilanne maassa kiristyi äärimmilleen ja johti Gudermesin kaupungissa aseelliseen taisteluun Barajevin miesten ja hallituksen joukkojen välillä. Presidentti Mashadov julisti osittaisen liikekannallepanon mutta ei sisällissodan pelossa uskaltanut ryhtyä päättäväisiin toimiin Barajevia vastaan. Jo tuolloin Barajevin epäiltiin työskentelevän yhteistyössä venäläisten kanssa maan horjuttamiseksi.

Venäjän hyökättyä Tšetšeniaan syksyllä 1999 presidentti Mashadov antoi Barajeville hänen sotilasarvonsa ja rykmenttinsä takaisin. Epäilykset hänen yhteistyöstään venäläisten kanssa kuitenkin kasvoivat, sillä huolimatta venäläisten suorittamasta maan miehittämisestä Barajev jatkoi avoimesti asumista kotitalossaan Alhan-Kalassa Groznyin liepeillä vain kivenheiton päässä kylässä sijainneesta armeijan päämajasta. Venäläiset

toteuttivat Alhan-Kalassa toistuvasti verisiä ”puhdistusoperaatioita”, mutta kyläläisten mukaan niitä ei koskaan ulotettu siihen osaan kylässä, jossa Barajev miehineen asui³⁸¹.

Barajevin sanotaan liikkuneen ympäri maata täysin esteettä venäläisten myöntämien henkilöpaperien turvin. Toimittaja Anna Politkovskajan mukaan Barajevin auton tuulilasissa oli säännöllisesti uusittu Venäjän armeijan korkeimman tason kulkulupa, joka oikeutti haltijansa menemään minne tahansa Tšetšeniassa.³⁸² Barajev joutui myös useita kertoja pidätetyksi, mutta hänet vapautettiin ylempää tulleen käskyn nojalla. Paikallinen FSB-komentaja Junus Magomedov mainitaan Barajevin tärkeäksi suojelijaksi. Sodan aikana Barajev nähtiin useita kertoja Moskovassa ja hänen kerrotaan tavanneen salaisesti Kremlin kansliapäällikkö Aleksander Vološinia³⁸³. Samaan aikaan Arbi Barajev oli venäläisen propagandan mukaan yksi etsityimmistä terroristeista. Oudointa on, ettei myöskään Tšetšenian presidentti Aslan Mashadov koskaan sanoutunut irti Barajevista.

Barajevin kuolemasta 23.6.2001 on ristiriitaisia tietoja. Virallisen venäläisen version mukaan hän kuoli onnistuneen armeijan erikoisoperaation seurauksena. Tutkiva journalisti Sanobar Shermatova puolestaan kertoo, että Barajev piileskeli Alhan-Kalassa juuri armeijan päämajassa, mistä tšetšeenivihamiehistä koostunut GRU-osasto hänet vangitsi. Barajevia kuulusteltiin 11 tuntia, minkä jälkeen hänet teloitettiin. Shermatovan lähteen mukaan Barajevin kuulustelu videoitiin, nauha katosi ja itse kuulustelijat myöhemmin murhattiin.³⁸⁴

Operaatio Seuraaja

Tšetšenian konfliktia ei voi ymmärtää irrallisena Venäjän tilanteesta, joka seurasi Neuvostoliiton romahdusta. Venäjällä suoritettiin ennen näkemättömän suuri ryöväysoperaatio, kun ase- ja avaruusteollisuuden salaisuuksia ja strategisia raaka-aineita myytiin pilkkahinnalla länteen ja mm. Neuvostoliiton koko kultavaranto katosi³⁸⁵. Näitä tarvikkeita kuljetettiin salaisesti mm. Viron kautta autolautta Estonialla Ruotsiin³⁸⁶ ja sitä kautta eteenpäin. Valtionyrietykset ja maan luonnonvarat siirtyivät muutamien oligarkkien käsiin. Maa velkaantui korviaan myöten³⁸⁷.

Venäjän talous koki uuden romahduksen 1998. Presidentti Jeltsin joutui pakkotilanteessa nimittämään pääministeriksi Jevgeni Primakovin, joka aloitti mm. korruption vastaisen kampanjan ja laajat talousrikostutkimukset, mikä nosti hänen kansansuosiotaan. Tutkimukset aloitettiin myös Kremlin peruskorjausurakkaan liittyvistä epäselvyyksistä. Sveitsiläisen rakennusliike Mabetexin ympärille keskittyvä vyyhti johti suoraan Jeltsinin perheeseen.³⁸⁸ Sveitsissä Luganon yleinen syyttäjä Carla Del Ponte ja Venäjällä valtiosyyttäjä Juri Skuratov johtivat tutkimuksia. Presidentti Jeltsinin kannatuslukemat olivat pohjamudissa ja aikaa ratkaiseviin presidentinvaaleihin oli vain puolitoista vuotta. Koko Venäjän vallitseva valtajärjestelmä uhkasi luhistua. Jeltsin oli oligarkkien omaisuusien takuumies, mutta vuoden 2000 vaaleissa kaksi kautta presidentin virkaa hoitaneen Jeltsinin olisi perustuslain mukaisesti pakko väistyä. Kremlin suunnitelma oli löytää Jeltsinille luotettava seuraaja, joka olisi sitoutunut jatkamaan valittua politiikkaa. Hallitusta vallanvaihdosta Jeltsiniltä valitulle seuraajalle on käytetty nimitystä *operaatio seuraaja*.

Vuoden 1999 alkupuoli oli huolestuttavaa aikaa Kremlin kannalta. Asetelma presidentinvaaleja varten näytti synkältä. Kommunistien kannatus jatkui vakaana ja toisaalla Moskovan pormestari Juri Lužkov oli noussut vaalien ennakkosuosikiksi. Pääministeri Primakov oli myös suosittu, mutta hän ei ollut Jeltsinin hyväksymä seuraaja. Päinvastoin, hänen aloittamansa toimet talousrikollisia vastaan olivat suoranaisten sodanjulistus oligarkkeja vastaan. Venäjää ei todellisuudessa johtanut presidentti Jeltsin vaan ryhmä ihmisiä, joiden keskeinen hahmo oli Jeltsinin tytär Tatjana Djatšenko. Ryhmään kuuluivat mm. Valentin Jumašev, Boris Berezovski, Aleksander Vološin ja Roman Abramovitš.

Likaiset temput alkoivat helmikuussa 1999. Kremlin kansliapäällikkö Aleksander Vološin kutsui Skuratovin luokseen ja näytti hänelle erään videon, jolla Skuratovin näköinen mies pelehti kahden prostituoidun kanssa. Vološin ilmoitti Jeltsinin haluavan Skuratovin eroa. Valtiosyyttäjä ei antanut periksi. Skuratov-video esitettiin seuraavaksi duumassa, mutta se ei johtanut Skuratovin erottamiseen. Kun Skuratov päätti kuulustella Jeltsinin tytärtä Tatjana Djatšenkoa ja pidättää liikemies Boris Berezovskin, sietokynnys ylittyi. FSB:n (Venäjän turvallisuuspalvelu) johtaja Vladimir Putin tuli julkisuuteen ja antoi lausunnon, jonka mukaan jo televisiossakin nähdyllä videolla esiintynyt henkilö oli todellakin pääsyyttäjä Skuratov. Skuratov joutui eroamaan ja Mabetex-tutkimukset alkoivat hiipua. Tunteeton byrokraatti Vladimir Putin oli todistanut luotettavuutensa.

Toukokuussa 1999 Jeltsin vaihtoi pääministeriä. Primakov joutui eroamaan ja uudeksi pääministeriksi tuli Sergei Stepašin. Primakov muuttui kuitenkin Kremlin kannalta entistä vaarallisemmaksi, sillä hän yhdisti voimansa Moskovan pormestarin Juri Lužkovin kanssa ja perusti puolueen *Isänmaa koko Venäjä*, joka tähtäsi ensin syksyn 1999 duuman vaaleihin ja sen jälkeen vuoden 2000 presidentinvaaleihin. Primakov oli tuolloin Venäjän ehdottomasti suosituin poliitikko. Samaan aikaa Jeltsinin kannatukseksi mitattiin 2 %.

Kreml alkoi harkita järeämpiä keinoja. Sergei Stepašin on kertonut, että uuden sodan suunnittelu Tšetšeniaa vastaan oli aloitettu jo maaliskuussa 1999³⁸⁹, mutta sille tarvittiin esinäytös, joka antaisi sodalle oikeutuksen. 2.8.1999 dagestanilaisten islamistien Nadir Hatšilajevin ja Bahauddin Kebedovin johtama ryhmä taistelijoita siirtyi Tšetšeniasta Dagestanin rajakyltiin, joissa islamilainen Šaria-laki oli ollut voimassa jo jonkin aikaa. Ryhmän joutuessa venäläisten vastatoimien johdosta ahtaalle, Šamil Basajevin johtama dagestanilaisista, tšetšeneistä ja komentaja Hattabin johtamista pääosin ulkomaisista taistelijoista koostunut osasto tuli Tšetšeniasta sen avuksi.³⁹⁰ FSB:n johtaja Vladimir Putin nimitettiin pääministeriksi 16.8.1999, ja hän lupasi tuoreeltaan selvittää tilanteen kahdessa viikossa, mikä myös tapahtui. 5.9. islamistit tunkeutuivat toistamiseen Dagestaniin Tšetšeniasta mutta heidät niin ikään karkotettiin parissa viikossa.

Tapaaminen Etelä-Ranskassa ja Dagestanin tapahtumat 1999

Venäläinen lehti *Versija* julkaisi 3.8.1999 raportin, jonka mukaan Etelä-Ranskassa lähellä Nizzaa sijainneessa kansainvälisen asekauppiaan Adnan Kashoggin huvilassa oli järjestetty salainen tapaaminen 4.7. Tapaamiseen osallistuivat Kremlin kansliapäällikkö Vološin, Tšetšenian islamistiopposition johtohahmo Šamil Basajev, GRU-veteraani ja Basajevin vanha kontakti Abhasian sotaretkeltä Anton Surikov, venezuelalainen pankkiiri

Alfonso Davidovich, liikemies Jakov Kosman sekä useita henkilöitä, joilla sanotaan olleen turkkilaiset passit ja kytkentöjä Abhasiaan.³⁹¹

Tietojen pääasiallinen lähde oli vuoto Ranskan tiedustelupalvelussa, joka oli tarkkaillut huvilaa intensiivisesti. Käytyjen keskustelujen sisältöä ei tunneta, mutta osapuolten etuihin sopi rajoitettu sota, joka olisi mahdollistanut Kremlin seuraajaehdokkaan kansansuosion nostamisen ja myös Basajevin heikentyneen aseman korjaamisen Tšetšeniassa. Basajevhan oli tehnyt menestyksestä yhteistyötä GRU:n kanssa jo Venäjän organisoimassa Abhasian sodassa 1992–93 ja hän oli tuolloin solminut suhteet abhasialaisen GRU-upseerin Surikovin kanssa.

Kanadalainen professori Peter Dale Scott on kiinnittänyt huomiota tapaamisen useisiin osanottajiin, joilla on kytkentöjä kansainväliseen huumekauppaan, mm. pankkiiri Davidovich on tunnettu kolumbialaisen FARC-järjestön humerahojen pesijänä. Kytkennät Abhasiaan ovat myös mielenkiintoisia, sillä maasta on muodostunut Georgiasta irrotettuna de facto itsenäisenä maana tärkeä huumereitin osa.³⁹²

Täyttä varmuutta tapaamista koskevien tietojen todenperäisyydestä ei ole. Joka tapauksessa pian väitetyn tapaamisen jälkeen Basajev ryhtyi operaatioihin Dagestanin puolella antaen Venäjälle muodollisen syyn sotaan Tšetšeniaa vastaan. Tšetšeenimieliset lähteet ovat selittäneet Basajevin toimintaa aidolla halulla auttaa ahdinkoon joutuneita dagestanilaisia, erään variaation mukaan dagestanilaisen islamistijohtajan ja todennäköisen FSB-agentin Hachilajevin huiputtamana, tai jo varmalta näyttävän sodan alla yrityksenä ryhtyä nostattamaan dagestanilaisten kansannousua Venäjän valtaa vastaan. Ensin mainittu vaihtoehto olisi ollut näyte poliittisesta tyhmyydestä ja tarkoittanut sitä, että Venäjä voi houkutella Basajevin tekemään Tšetšenian kannalta kohtalokkaita tekoja. Jälkimmäinen vaihtoehto taas olisi osoitus arvostelukyvyyttömyydestä, sillä tilanne Dagestanissa muodostui päinvastaiseksi, kun paikallinen väestö sankoin joukoin aseistautui ja alkoi taistella Basajevin miehiä vastaan. Basajevin toiminta vähensi tehokkaasti dagestanilaisten tšetšeeniä kohtaan tuntemaa sympatiaa ja oli eräänlainen ”vastavalkea”, joka esti sodan leviämistä Dagestanin puolelle myöhemmässä vaiheessa.

Dagestaniin tehtävästä islamistien hyökkäyksestä liikkui huhuja jo keväästä lähtien. Pari kuukautta aikaisemmin Venäjän rajavartiojoukot vedettiin pois Tšetšenian ja Dagestanin väliseltä rajalta. Kun myöhemmin Basajevin joukot vetäytyivät takaisin Tšetšeniaan, he saivat tehdä sen rauhassa. Frankfurter Rundshaun Moskovan kirjeenvaihtajan Florian Hasselin toimittamassa kirjassa *Der Krieg im Schatten*³⁹³ kuvataan Basajevin vetäytymistä. Hassel kertoo tavanneensa lokakuussa 1999 viisi dagestanilaista poliisia, jotka olivat hetken taistelleet Basajevin joukkoja vastaan vuorilla:

”Basajevin hyökkäys Dagestaniin oli ilmeisesti järjestetty Moskovassa”, sanoi yksi poliiseista – Elgar – joka seurasi tšetšeenien vetäytymistä Botlikhistä syyskuun 11. ”Basajev ja hänen väkensä menivät takaisin mukavasti täydessä päivänvalossa noin sadalla autolla ja kuorma-autolla ja monet jalkaisin. He käyttivät päätietä Tšetšeniaan, eivätkä taisteluhelikopterimme tulittaneet heitä. Saimme kiireelliset käskyt, ettei ampua saa. Tšetšeenillä oli jopa aikaa tehdä hiljaisesti videonauhoitus vetäytymisestään.”

Dagestanin tapahtumat eivät kuitenkaan vielä riittäneet nostamaan tuntematonta FSB:n byrokraattia kansansuosioon. Tarvittiin järeämpiä toimia Venäjän sydämessä.

Operaatio Myrsky Moskovassa ja kerrostaloräjäytykset

6.7.1999 *Svenska Dagbladetin* kirjeenvaihtaja Jan Blomberg kirjoitti Kremlin sisäiseen lähteeseensä viitaten, että yksi vaihtoehto suorittaa hallittu vallanvaihto Jeltsiniltä ”seuraajalle” olisi järjestää Moskovassa terroritekoja, joista syytettäisiin tšetšenejä. 16.7. italialaisen *La Stampa*-lehden kirjeenvaihtaja Giulietto Chiesa kirjoitti *Literaturnaja Gazetassa* peiteltysti synteettisestä terrorismista otsikolla ”On myös toisenlaisia terroristeja”. Myöhemmin samana vuonna julkaistussa kirjassaan Chiesa paljastaa saaneensa tietoja suunnitelmasta järjestää terrori-iskuja, joiden avulla tulevat duuman vaalit olisi voitu peruuttaa.³⁹⁴

22.7. Aleksandr Žilin kirjoitti *Moskovskaja Pravdassa* myös Kremlin sisäisiin lähteisiin vedoten, että presidentin hallinto on hyväksynyt laajan suunnitelman Moskovan pormestarin päänmenoksi. Suunnitelma tunnettiin Jeltsinin tyttären Tatjana Djatšenkon lähipiireissä nimellä *Myrsky Moskovassa*. Tarkoitus oli järkyttää pahasti yleistä mielialaa Moskovassa järjestämällä terroritekoja, tšetšeeniterroristien suorittamia kidnappauksia ja mafiaryhmien välisiä väkivallantekoja, jotta kävisi selväksi, ettei pormestari Lužkov hallitse tilannetta. Uuden sisäministerin Vladimir Rušailon oli määrä nousta tilanteen pelastajaksi.

Žilinillä oli hallussaan Kremlistä saamansa kirjallinen dokumentti suunnitelmasta. Hän näytti sitä mm. tuntemilleen televisiotoimittajille, mutta kukaan ei ottanut sitä todesta. Ajatus valtiosta terroritekojen organisoijana tuntui liian uskomattomalta. Kuitenkin hyvin samankaltainen tapahtumaketju toteutui vain pari kuukautta myöhemmin.

Ensimmäinen vuoden 1999 syyskuun salaperäisistä kerrostaloräjähdyksistä tapahtui 4.9. Dagestanin Buinaksissa, jossa kuorma-autopommi räjähti sotilaitten asuinalueella. 64 ihmistä sai surmansa viisikerroksisen talon tuhoutuessa, 133 sai vammoja.³⁹⁵ Tämä ensimmäinen pommi loi ikään kuin kytkennän Dagestanin aikaisempien tapahtumien ja tulevien pommi-iskujen välille.

Yöllä 9.9. Moskovan Gurjanov-kadulla voimakas räjähdys tuhosi asuinkerrostalon. 94 ihmistä sai surmansa ja 164 loukkaantui. Viideltä aamulla 13.9. samanlainen räjähdys tuhosi Kashirskoje Shossessa Moskovassa asuinkerrostalon ja 119 ihmistä sai surmansa. Neljäs pommi tuhosi 16.9. Volgodonskissa asuinkerrostalon osittain, ja 17 ihmistä kuoli ja 72 loukkaantui.

Odotetusti räjäytykset herättivät Venäjällä kauhua. Erityisesti Moskovassa vallitsi pelon ilmapiiri. Viranomaiset syyttivät heti tšetšenejä, ja kuva pääepäilyistä julkaistiin välittömästi. Mies käytti nimeä Muhit Laipanov. Samanniminen henkilö oli kuollut aiemmin samana vuonna liikenneonnettomuudessa. Alkoi laajamittainen poliisioperaatio, jossa erityisesti Kaukasukselta peräisin olevia ihmisiä pidätettiin ja vainottiin. Pian poliisi pidatti myös Moskovassa asuvan inguušmiehen Timur Dahkilgovin, jolta kidutuksen avulla saatiin jopa tunnustus. Väitettiin, että Dahkilgovin käsistä oli saatu näyte räjähdysainejäämistä, mutta kun sukulaiset saivat Dahkilgoville järjestettyä asianajajan, viranomaiset vetäytyivät väitteistään ja mies vapautettiin ilman syytteitä.

Jonkinlainen leima Dahkilgoville ilmeisesti jäi, sillä Suomen rajavartiolaitos pidätti 12.3.2005 hänet Nujjamaalla, kun hän oli tulossa Suomeen asianmukaisen viisumin

kanssa elokuvaohjaaja Andrei Nekrasovin kutsusta. Dahkilgovia kuulusteltiin 10 tuntia ja hänet lähetettiin takaisin Pietariin ilman mitään asiallista syytä³⁹⁶. Myöhemmin samana keväänä Dahkilgov pääsi vaimoineen Suomeen Suomi-Tshetshenia-seuran vieraaksi. Hän kertoi Helsingin Pressiklubilla kokemuksistaan tilaisuudessa, jossa elokuvaohjaaja Andrei Nekrasov näytti kerrostaloräjähdyksistä kertovan dokumenttielokuvansa *Disbelief*.

Heti kerrostaloräjähdyksien tapahduttua Venäjällä aloitettiin tšetšeenivastainen propagandakampanja. Pääministeri Putin vakuutti televisiossa karskisti lopettavansa tšetšeenit tarvittaessa vaikka vessoihin. Televisio näytti filmejä, jossa ”tšetšeenitaistelijat” pelaavat jalkapalloa irtileikatulla ihmisen päällä ja kiduttavat venäläisiä varusmiehiä. Filmeistä ei käynyt ilmi, keitä filmeillä esiintyvät henkilöt todellisuudessa olivat ja missä tilanteessa ne oli filmattu.³⁹⁷ Venäjän ulkoministeriö järjesti syksyllä 1999 eri puolilla maailmaa propagandatarkoituksessa vastaavanlaisten kidutusfilmien näytöksiä. Venäjän suurlähetystö esitti niitä myös Helsingin Pressiklubilla. Näytännöstä tehtiin poliisille rikosilmoitus etnisen vihan lietsomisena.

Propagandakampanja yhdessä Dagestanin tapahtumien ja kerrostaloräjähdyksien kanssa osoittautui menestykseksi. Sodan tarpeellisuus ymmärrettiin sekä koti- että ulkomailla. Sota Tšetšeniassa oli nostava tuntemattoman FSB-upseerin Vladimir Putinin Venäjän presidentiksi. Venäjä ei kuitenkaan onnistunut osoittamaan tšetšeeniä syyllisiksi kerrostaloräjähdyksiin. Buinaksin pommi-iskusta syytettiin kuutta dagestanilaista miestä. Oikeudenkäynnissä maaliskuussa 2001 kaksi miehistä vapautettiin todisteiden puutteesta ja kaksi tuomittiin elinkautiseen kahden saadessa lyhyemmät tuomiot. Kaikki tuomitut vakuuttivat syyttömyyttään ja kertoivat tunnustaneensa teon kidutettuina.³⁹⁸

Moskovan ja Volgodonskin pommien osalta Moskovassa pidetty oikeudenkäynti tuomitsi kaksi Karatšajev-Tšerkessijasta kotoisin olevaa miestä Jusuf Krymšamhalovin ja Adam Dekkuševin elinkautisiin rangaistuksiin osallisuudesta terroritekoihin. Pääepäilyinä viranomaiset ovat pitäneet Atšemez Gotšijajevia, joka onnistui pakenemaan ilmeisesti Georgiaan. Heinäkuussa 2002 Gotšijajev toimitti julkisuuteen kirjeen, jossa hän kertoi oman versionsa tapahtumista. Hän kiisti ehdottomasti syyllisyytensä pommi-iskuihin. Seuraavassa katkelmia Gotšijajevin kirjeestä:

...elin ja työskentelin Moskovassa. Kesäkuussa 1999 vanha tuttava kouluvuosiltani vieraili toimistossani. Hän ehdotti minulle yhteisiä liiketoimia ja kertoi hänellä olevan hyviä kanavia elintarvikkeiden myymiseen. Ensin hän pyysi minua ostamaan hänelle erän mineraalivettä, minkä tein. Hän myi tuotteet ja jakoi tuotot kanssani kuten oli sovittu. Myöhemmin hän kertoi, että hän tarvitsisi varastotilaa Moskovon kaakkoisosassa, koska eräät hänen myyntikojunsa sijaitsevat siellä. Autoin häntä löytämään ja vuokraamaan useita varastohuoneita Gurjanova-kadulla, lähellä Kashirskojen valtatieä, Borisovskije Prudyn lähellä ja Kapotnian alueella.

Syyskuun 9. 1999 olin tapaamassa eräitä ystäviäni. Kello viisi aamulla tuo mies soitti minulle matkapuhelimeeni sanoakseen, että Gurjanova-kadun varastohuoneessa on syttynyt pieni tulipalo ja että hän kipeästi tarvitsee minua sinne. Lupasin mennä. Valmistautuessani lähtemään laitoin TV:n päälle ja näin, mitä siellä tosiasiaa oli tapahtunut. Päätin olla menemättä sinne ja odottaa kunnes kaikki olisi ohi. Kun toinen räjähdys tuhosi asuinkerrostalon Kashirskojen valtatiellä, minä lopulta tajusin, että minut oli lavastettu syylliseksi. Soitin heti poliisille, ambulanssipalveluun ja jopa 911:een (häätätilanteiden kuuma linja) varoittaakseni heitä, että samanlaisia

varastohuoneita on olemassa Borisovskie Brudyssä ja Kapotnyassa. Se auttoi estämään uudet räjähdykset. Kuitenkin minua pidettiin pääepäiltynä ja myöhemmin iskujen suunnittelijana. Siitä lähtien olen ollut maan alla.

Näiden tapahtumien lähempi tarkastelu saa minut tekemään johtopäätöksen, että tämän vastenmielisen salaliiton suunnittelivat ja toteuttivat ne ihmiset, jotka halusivat hyötyä ja myös hyötyivät siitä. Suunnitelma petti kuitenkin yhdessä kohdassa: minun on onnistunut paeta. Luulen että se seikka, etten 9.9. ollut kotona vaan ystävien luona, auttoi minua. Nyt olen melkein varma, että mies jonka kanssa työskentelin, on FSB-agentti.³⁹⁹

13.9. duumassa FSB-yhteyksistään tunnettu puhemies Gennadi Seleznev kertoi liittoneuvostolle, että asuinkerrostalo oli räjäytetty Volgodonskissa⁴⁰⁰. Todellisuudessa tuona päivänä pommi oli räjähtänyt Moskovassa. Volgodonskissa kerrostalo räjäytettiin vasta kolme päivää myöhemmin 16. syyskuuta. 5.3.2002 Nikita Chekulin, entinen virkaa tekevä tutkimuslaitoksen ”Roskonversvzryvtsentr” johtaja, antoi lausunnon. Siinä hän kertoi hallussaan olevan asiakirjoja, joiden mukaan eräästä armeijan yksiköstä oli kadonnut tonnikaupalla heksogeenia⁴⁰¹. Heksogeenia oli löydetty myös Rjazanissa sijainneelta asevarikolta, kun sitä vartioineet laskuvarjojääkärit olivat rikkoneet ”sokerisäkin” ja yrittäneet huonolla menestyksellä makeuttaa teetään sen sisällöllä. Paikalle hälytetty räjähdeseasiantuntija oli tunnistanut säkkien sisällön heksogeeniksi⁴⁰².

Rjazanin viides pommi

Syyskuun 22. päivä Moskovasta noin 200 km kaakkoon sijaitsevassa Rjazanin kaupungissa estettiin asuinkerrostalon räjäytys, joka toteutustavaltaan olisi ollut Moskovon räjäytysten kanssa identtinen. Iltayhdeksältä insinööri Vladimir Vasiljev oli tulossa kotiin, kun hän huomasi talon sisäänkäynnin eteen pysäköidyn epäilyttävän auton. Autossa oli kaksi nuorta miestä ja yksi nainen. He olivat kaikki venäläisiä eivätkä kaukasialaisia. Auton rekisterikilpeen oli kiinnitetty Rjazanin aluetunnus pahvilapulla, jonka alta pilkotti oikea Moskovon aluetunnus. Vasiljev soitti poliisin paikalle.⁴⁰³

Komisario Andrei Chernyshev paikallispoliisista oli ensimmäinen, joka meni talon kellariin. Hän kertoi:

Me saimme hälytyksen päivystäjältä. Se oli noin klo 10 illalla. Joitain tuntemattomia oli nähty poistuvan Novosyolovon kadun 14/16:n kellarista. Tapasimme tytön, joka seisoj talon seinustalla. Hän kertoi meille miehistä, jotka olivat tulleet kellarista. He olivat poistuneet autolla, jonka rekisterikilpi oli peitetty paperilla. Menin alas kellariin. Tässä kerrostalossa oli hyvin syvällä oleva kellari, joka oli osittain veden vallassa. Näimme sokerisäkkejä ja niihin liitetyn elektronisen laitteen, sähköjohtoja ja kellon. Kauhistuimme. Juoksimme ulos kellarista ja jäin vahtimaan talon sisäänkäyntiä, kun alaiseni riensivät evakuoimaan asukkaita.

Asukkaat joutuivat viettämään koko yön ulkona ja sitten läheisessä elokuvateatterissa⁴⁰⁴. Juri Tkatsenko, paikallisen pommiryhmän johtaja, vakuutti tilanteen olleen aito. Hän testasi löydetyt säkit MO-2 kaasuanalysaattorilla ja sai positiivisen tuloksen heksogeenille (sama kuin RDX), jota oli käytetty myös Moskovassa. Sähköinen

ajastin oli asetettu räjähtämään aamulla puoli 6. Paikallinen FSB vei räjähteet pois mutta unohti ajastinlaitteet ja sytyttimet, jotka kuvattiin poliisiasemalla seuraavana päivänä.

Poliisi saartoi Rjazanin lentokentän ja rautatieaseman ja asetti tiesulut ulosjohtaville teille. Pommin asettajien jäljille päästiin seuraavana päivänä, kun puhelinvälittäjä Nadežhda Juhnova sattui kuulemaan katkelman Moskovaan soitetusta puhelusta, jossa soittaja sanoi, ettei ole mahdollista poistua kaupungista jäämättä kiinni. Tähän Moskovassa ollut keskustelukumppani totesi, että ”hajaantukaa ja tulkaa pois kaikki erikseen”. Puhelinvälittäjä ilmoitti kuulemansa poliisille ja paljastui, että numero, johon puhelu oli soitettu, kuului Moskovan FSB:lle. Paikallisen FSB:n onnistui jäljittää soittajat erääseen kerrostaloasuntoon, ja heitä valmistauduttiin pidättämään.

Tässä vaiheessa Moskovan FSB puuttui asiaan: se kielsi pidätykset ja julisti tapauksen valmiusharjoitukseksi. FSB:n mukaan pommi ei ollut aito, säkit sisälsivät sokeria ja tarkoitus oli ainoastaan testata valmiustasoa paikallisella tasolla. Kuitenkaan Rjazanin FSB ei ollut tietoinen harjoituksesta.

Illalla 23.9. pääministeri Putin kommentoi tapahtumia ja antoi ymmärtää, että terroriteko oli onnistuttu estämään. 24.9. sisäministeri Rushailo vahvisti, että terroriteko oli estetty Rjazanissa. Heti Rushailon lausunnon jälkeen FSB:n johtaja Nikolai Patrushev kumosi tiedot terroriteon estämisestä ja kertoi, että kyseessä oli vain harjoitus.

Rjazanin tapauksen kanssa työskennelleet paikallisen FSB:n agentit julkaisivat lausunnon, jossa he kertoivat, kuinka FSB:n johtaja Patrushev julisti tapahtuneen harjoitukseksi juuri, kun paikallinen FSB oli suorittamaisillaan syyllisten pidätyksen asunnosta, jossa he piileskelivät. Moskovan FSB vastasi keräämällä turvallisuuspalvelun veteraaneja lehdistötilaisuuteen, jossa nämä kertoivat turvallisuuspalvelun toimintatavoista ja että juuri tällä tavalla salaisesti järjestetään harjoituksia.

Veteraanit väittivät myös, että pommiryhmän johtaja Juri Tkatšenko oli toiminut väärin ja suorittanut räjähdysaineanalyysinsa likaisilla instrumenteilla. Veteraanien mukaan räjähdysaineen analyysiin käytetty instrumentti olisi pitänyt pestä huolellisesti ennen mittausta. Väite sai Tkatšenkon naureskelemaan, sillä hänen mukaansa käytettyä analyysointia ei koskaan pestä. ”Ei testeri ole mikään peräruisku, siinä on kaksi säteilylähdettä. Nämä ihmiset eivät tiedä, mistä puhuvat” Tkatšenko totesi.

Veteraanit esittivät myös kertomuksen harjoituksen kulusta. Heidän mukaansa ryhmä oli lähtenyt Moskovasta samana iltana ja ostanut sokerisäkit paikalliselta torilta. Käytännössä ei kuitenkaan ollut mahdollista ajaa Moskovasta Rjazaniin saman illan aikana ja lisäksi ostaa perillä torilta sokeria. He esittivät torilta otetun valokuvan, joka oli kuitenkin selvästi otettu keskipäivällä. Kaikki, jotka näkivät Rjazanissa talon kellarista löydetyn säkin sisältävän jauheen, totesivat varmuudella, ettei aine ollut sokeria. Se oli kellertävää ja rakeista.

Televisiokanava NTV lähetti 24.3.2000 ohjelman nimeltä *Rjazanin sokeri*, jossa paikalliset asukkaat ja viranomaiset keskustelivat tapauksesta. Keskustelussa FSB:n edustajat joutuivat nopeasti altavastaajan asemaan eivätkä kyenneet antamaan vakuuttavia selityksiä kysymyksiin, kuten ”miksi väitetty sisäministeriön ja FSB:n yhteinen harjoitus ’terrorismin vastainen pyörremysky’ oli FSB:n johtajan Patrushevin tiedossa, mutta ei sisäministeri Rushailon”. Ohjelmassa FSB:n edustajat jopa pyörsivät aiemmin Patrushevin

suulla annetun lausunnon, jonka mukaan Moskovan räjäytyksissä oli käytetty heksogeenia.

Kun NTV:n keskustelussa FSB:n edustajat toistelivat aineen olleen sokeria, mukana ollut Moskovan FSB:n entinen upseeri esitti kysymyksen ”eikö Rjazanin pommiryhmä ja paikallinen FSB tosiaan tunnista sokeria?” Räjähdysaineasiantuntija Rafael Gilmanov totesi myös, ettei heksogeenia voi mitenkään sekoittaa sokeriin. Tarvitsee vain maistaa sitä, mikään räjähdysaine ei ole makeaa.

Ohjelma oli FSB:lle PR-katastrofi. Kukaan ei uskonut sanaakaan kahden FSB-upseerin selityksistä. Ohjelman yleisen ilmapiirin kiteytti siihen osallistunut Rjazanin asukas Aleksander Badanov: ”FSB:n herrat yrittävät vakuuttaa meille, että se oli harjoitus, mutta me emme usko heitä. Ovatko Rjazanin asukkaat liian typeriä, vai eivätkö valheenne ole tarpeeksi vakuuttavia?” Mainittu ohjelma sinetöi myös televisiokanava NTV:n kohtalon. Vladimir Gusinskin omistama kanava otettiin valtion hallintaan keväällä 2001. FSB:n tutkinta säkkien sisällöstä kesti puoli vuotta, ja tutkinnan päätteeksi säkit tuhottiin turva-alueella räjäyttämällä. *Novaja Gazeta*n toimittaja Dimitri Muratov ihmettelikin, miksi sokerisäkit piti tuhota räjäyttämällä.

Kun ranskalaiset dokumenttifilmin *Assassination of Russia* tekijät vierailivat marraskuussa 2001 Rjazanissa, Badanov tarjoutui auttamaan heitä. FSB kuitenkin piilotti Badanovin taskuun heroiinia ja uhkasi käyttää sitä Badanovia vastaan, mikäli tämä tapaa filmiryhmän. Samankaltaista uhkailua kohdistettiin muihinkin dokumenttielokuvan yhteyshenkilöihin. Tuntemattomat miehet tulivat filmiryhmän puheille ja kertoivat, ettei Rjazanissa ole turvallista ja kysyivät, että ”jos jotain sattuisi teille, niin kuin todennäköisesti tulee sattumaan, niin kenen syytä se olisi?” Miehet kehottivat filmiryhmää poistumaan Rjazanista niin pian kuin mahdollista.

Ainoa rjazanilainen, joka suostui puhumaan filmiryhmälle, oli ihmisoikeusaktivisti Viktor Lozinsky. Hän joutui pakenemaan myöhemmin Yhdysvaltoihin. Lozinsky kertoi joutuneensa hengenvaaraan. Hänen mukaansa FSB hoitaa murhat vain menemällä jonkin alkoholistin tms. luokse ja tarjoamalla pullon votkaa ja rahaa, jos kaveri hoitelee halutun henkilön pois päiviltä. Menetelmä on kätevä eikä jätä todisteita FSB:n osallisuudesta.

Terrorioperaation jälkeen tšetšeenivastainen propaganda tehoi venäläisiin ja uusi sota voitiin aloittaa. Sota oli nostava tuntemattoman FSB-upseerin Vladimir Putinin Venäjän presidentiksi. Rjazanin ”harjoitukseen” liittyvät asiakirjat on julistettu salaisiksi 75 vuoden ajaksi.

”Terrorismin vastainen operaatio” Tšetšeniassa

Venäjä aloitti sodan de facto itsenäistä Tšetšeniaa vastaan syksyllä 1999. Seuraavassa tarkastelen eräitä menetelmiä, joita ”terrorismin vastaisessa operaatiossa” on käytetty. Sodan ensimmäinen vaihe piti sisällään maan miehittämisen. Tšetšeniaa puolustaneet varsin vähälukuiset joukot yrittivät käydä rintamasotaa miesmäärältään arviolta 20-kertaista vihollista vastaan aina vuoristoalueella maan eteläosissa Argun-joen solassa sijainneen Shatoin taajaman menetykseen asti helmikuussa 2000. Venäjän taktiikkana oli turvautua mahdollisimman paljon tekniseen ylivoimaansa ja raskaisiin aseisiin.⁴⁰⁵

Sota aloitti laajan pakolaisvirran, jossa kaikki kynnelle kykenevät pyrkivät poistumaan maasta Ingušiaan ja vähäisemmässä määrin Georgiaan ja Dagestaniin. Pakolaisvirran aloittamiseksi Venäjä ampui Mozdokissa sijaitsevasta ilmavoimien tukikohdasta käsin kaksi SS-21 lyhyen kantaman ballistista ohjusta Groznyiin: toinen osui torille ja toinen sairaalan synnytysosastolle⁴⁰⁶. 143 ihmistä menetti henkensä tässä ensimmäisessä ohjusiskussa. Tarkoitus oli saada kaikki sellaiset ihmiset poistumaan maasta, jotka eivät olleet itsenäisyysmielisten tšetšeenien puolella. Maahan jääneitä tulitettiin kohtelemaan vihollisina. Venäjä alkoi suodattaa pakolaisten joukosta taisteluikäisiä miehiä (10–60-vuotiaita). Vangitut joutuivat ns. suodatusleireille, joissa heitä kidutettiin⁴⁰⁷. Omaiset saivat ostaa vankeja näistä leireistä vapaaksi. Suuri osa katosi jäljettömiin.

Sodan ensimmäinen painopiste oli Groznyin piiritys, joka kesti kolmisen kuukautta ja loppui tšetšeenijoukkojen vetäytymiseen raskaita menetyksiä kärsineinä tammikuun viimeisinä öinä vuonna 2000. Kaupunkia puolusti noin 3 000–4 000 miestä venäläisten suunnatonta ylivoimaa vastaan. Kaupungin valtaamisen osoittautuessa hyvin vaikeaksi Venäjän armeija alkoi enenevässä määrin käyttää tyhjiöpommeja, joilla ihmiset on mahdollista tuhota myös talojen kellareista⁴⁰⁸. Tämä ns. termobarinen ase perustuu paine- ja lämpövaikutukseen ja tappaa kaiken elämän laajalta alueelta. Jos otetaan huomioon, että saarretussa kaupungissa oli edelleen jopa useita kymmeniä tuhansia siviilejä, asejärjestelmän käyttö oli vastoin Geneven sopimusta.

Groznyin jälkeen painopiste siirtyi Argunin solaan, missä taistelut jatkuivat helmikuun. Viimeinen suurempi taistelu käytiin maaliskuussa Komsomolskojen kylässä lähellä Argunin solan suuta, jonne muutama sata pääosin haavoittunutta tšetšeenitaistelijaa oli piiloutunut. Venäjän armeija piiritti kylän ja alkoi tulittaa sitä tykistöllä. Kylästä pakenevat siviilit kerättiin kylän edustalle avoimelle pellolle ihmiskilveksi venäläisten eteen, jolloin kylästä käsin oli mahdotonta vastata tuleen⁴⁰⁹.

Kylä tuhottiin tykistöllä, raketeilla ja tyhjiöpommeilla kahden viikon ajan jatkuneilla pommituksilla, minkä jälkeen armeija valtasi kylän. Hengissä selvinneet noin 200 taistelijaa saatiin antautumaan vetoamalla mm. Putinin lupaamaan armahdukseen. Antautuneet jaettiin kahteen ryhmään: Toinen kuljetettiin Chernokosovon pahamaineiseen vankilaan, josta sukulaiset saivat ostaa hengissä selvinneitä vapaaksi. Toinen ryhmä antautuneita teloitettiin paikan päällä. Vain 10 miestä on elossa tänä päivänä tuosta 200 antautuneen ryhmästä.

Voisi kuvitella, että separatistisen tasavallan liittämässä takaisin emämaahan olisi järkevää yrittää voittaa väestön sympatiat kohtelemalla siviiliväestöä hyvin. Tšetšeniassa edellytykset tämän kaltaiselle politiikalle olisivat olleet hyvät, sillä ihmiset olivat jokseenkin kyllästyneitä maassa vallinneeseen laittomuuteen. Venäjän armeijan käytös oli kuitenkin täysin päinvastainen. Maahan kohdistettiin systemaattinen ryöstäminen. Teollisuuden laitteistot, mm. Groznyin suuresta öljynjalostamosta, niiltä osin kuin ne eivät olleet tuhoutuneet kuljetettiin pois. Ryöstäminen ulotettiin myös ihmisten koteihin. ”Kapinallisia” etsittiin haravoimalla ihmisten koteja, ja asukkaitten oli joka kerta maksettava suuria summia tai miesväkeä vietiin pois. Suurin osa vangituista miehistä yksinkertaisesti ”katosi”.

Tšetšeenien jatkaessa sissisotaa venäläiset alkoivat suorittaa asutuskeskuksissa laajamittaisia ”puhdistusoperaatioita”. Nimellisesti näin oli tarkoitus löytää väestön keskuudessa piileskelevät taistelijat. Yksi kuuluisimmista oli heti Groznyin valtauksen aikoihin tapahtunut kaupungin liepeillä sijainneen Aldin taajaman ”puhdistaminen”.

Venäläinen armeijan osasto vain tuli paikalle taistelijoiden poistuttua ja alkoi kulkea talolta talolle surmaten ihmisiä. Ihmisoikeusjärjestö Memorial on luettellonut 56 murhattua, joista 13 oli yli 60-vuotiaita, 7 yli 70-vuotiaita ja yksi vain vuoden ikäinen lapsi. Taloihin tulleet sotilaat kertoivat, että heillä oli määräys tappaa kaikki. He kuitenkin tekivät poikkeuksia, mikäli ihmisillä oli antaa heille arvoesineitä, kuten kultakoruja.⁴¹⁰

Hyvin yleisiä ovat kuitenkin olleet kertomukset, joiden mukaan juuri operaation kohteena olevan kylän taistelijat ovat saaneet varoituksen tulevasta puhdistuksesta etukäteen. Tällöin he ovat ehtineet hyvissä ajoin poistua ennen kylän piiritystä. Tällä tavalla venäläiset pystyivät varmistamaan ”puhdistuksen” sujumisen ilman välikohtauksia ja turhia omia tappioita. ”Puhdistaminen” näin ollen tarkoitti väestön puhdistamista arvotavarasta ja käteisestä. Myös sissitaistelijoilla saattoi olla samantapaisia vaatimuksia väestöä kohtaan. Monet siviilit valittivatkin joutuneensa kahden tulen väliin. Käytännössä ”puhdistaminen” usein tapahtui siten, että kylän miespuolinen väestö koottiin yhteen paikkaan, esimerkiksi torille, josta heidät kuljetettiin läheiselle pellolle pystytettyyn kidutuskeskukseen. Siellä miehet saatettiin kuljettaa naamion takaa tarkkailevan ilmiantajan ohi, mikä oli myös tehokas pelote. Sen jälkeen miehet yksitellen vietiin kuulusteluun, mikä tarkoitti yleensä kiduttamista sähköllä. Puhdistuksesta saattoi myös neuvotella etukäteen. Armeija saattoi ilmoittaa kylänvanhimmille etukäteen hinnan, esimerkiksi 10 000 dollaria, jonka maksamalla kylään tulisi ainoastaan ”lievä” puhdistus. Jos taas kyläläiset eivät saisi koottua vaadittua summaa, seurauksena olisi ankara puhdistus ja jopa kymmeniä kuolonuhreja.⁴¹¹

Venäläisten sota Tšetšeniassa oli poikkeuksellisen raakaa. Taistelutilanteissa vankeja ei otettu ellei ollut tarve järjestää vaihtamalla vapaaksi omia vangiksi joutuneita miehiä. *Los Angeles Timesin* Venäjän-kirjeenvaihtaja Maura Reynolds kirjoitti syksyllä 2000 järkyttävän artikkelin ”War Has No Rules for Russian Forces Fighting in Chechnya”, joka perustui lähes kolmenkymmenen venäläisen sotilaan haastatteluihin⁴¹². Sotilaat käyttivät toiminnastaan Tšetšeniassa sanaa *besredel*, joka tarkoittaa hillitöntä julmuutta. Heidän mukaansa ilman sitä ei mitään ole saavutettavissa. Taistelijoiksi epäillyt miehet teloitettiin muitta mutkitta, hyvin usein kiduttamalla. Eräskin nainen, jota epäiltiin tarkka-ampujaksi, yksinkertaisesti vain revittiin kappaleiksi kahdella miehistönkuljetusvaunulla.

Pahimpia sotarikollisia olivat kontraktnikit, palkkasoturit, jotka varsin korkeitten palkkojen toivossa ottivat pestin Tšetšeniaan. Monet heistä oli värvätty Venäjän ylikansoitetuista vankiloista, ja he pyrkivät tienamaan palvelusaikanaan kaikin mahdollisin keinoin. Menetelmiä olivat panttivankien ottaminen ja myyminen sukulaisille ja tietullien periminen tiesuluilla, joita pahimmillaan oli muutaman sadan metrin välein. Koska rahan kerääminen oli venäläisten sotilaitten pääasiallinen tavoite, ei tšetšeenitaistelijoilla ollut mitään vaikeuksia liikkua tiesulkujen läpi. Rahan ansainta oli läpäisevä periaate koko venäläisten organisaatiossa, suurimpia ansioita pääsivät luonnollisesti nauttimaan korkeat upseerit.

Myös tšetšeenitaistelijat ovat syyllistyneet monenlaisiin raakuuksiin ja rikoksiin, esimerkiksi arabikomentaja Hattab* pariinkin otteeseen teloitti venäläisiä sotavankeja

* Ibn al-Hattab oli lähteestä riippuen kotoisin Saudi-Arabiasta tai Jordaniasta ja hänen äitinsä oli Pohjois-Kaukasukselta peräisin olevaa diasporaa. Hattab aloitti sotilasuransa vapaaehtoisena taistelemalla Neuvostoliittoa vastaan Afganistanissa. Myöhemmin hän osallistui sotaan Tadžikistanissa ennen siirtymistään Tšetšeniaan v. 1995. Hattab murhattiin 20.3.2002. Hänen oikea nimensä oli Samir Saleh Abdullah al-Suwailem.

propagandatarkoituksessa* . Tšetšenialle vieraan islamistisen suuntauksen edustajat taistelijoiden joukossa eivät aina kunnioittaneet paikallisen väestön oikeuksia, ja he jopa provosoivat venäläisten hyökkäyksiä asutuskeskuksia vastaan⁴¹³ .

Kuitenkin yleisesti ottaen kontrasti venäläissotilaisiin oli suuri. Kun Groznyin noin 3 000 puolustajaa tammikuun viimeisinä öinä vuonna 2000 jättivät kaupungin, he joutuivat kulkemaan alueen poikki, minne venäläiset olivat kylväneet valtavasti sirotemiinoja. Monet miehet astuivat niihin ja menettivät jalkansa. Komentajat pitivät Šamil Basajevin johdolla hätäpalaverin. Taistelijoilla oli mukanaan toistasataa venäläistä sotavankia. Joku ehdotti, että pannaan vangit kävelemään edellä ja laukaisemaan miinat. Groznyin puolustuksen johtaja Letša Dudajev, Šamil Basajev ja useat muut vastustivat ajatusta sanoen sen olevan Tšetšenian puolustustaistelun ja islamin vastaista. Basajev lähti itse kävelemään joukkojensa edellä miinakentän poikki ja menetti toisen jalkansa. Hänet leikattiin läheisen Alhan-Kalan kyläsairaalassa. Letša Dudajev ja useat muut komentajat menettivät henkensä. 170 tšetšeenitaistelijaa kuoli miinakentässä, ja Alhan-Kalaan tuotiin kolmesataa haavoittunutta. Venäläiset sotavangit selvisivät naarmuitta.⁴¹⁴

Federaation budjetti asetti suuria summia Tšetšenian jälleenrakentamiseen, mutta raha yleensä kavallettiin jo Moskovassa. Perille tulleista rippeistä taistelivat venäläismielisen hallinnon eri haarat. Ainoastaan hallintorakennukset onnistuttiin korjaamaan rahoilla, joilla koko maa oli tarkoitus jälleenrakentaa. Boris Kagarlitsky kirjoitti sarkastisesti 1.4.2003 *The Moscow Times*issa: ”Pian liittovaltion hallitus antaa noin miljardi dollaria Tšetšeniaan. Ja uusi Tšetšenian jälleenrakentamisen ohjelma käynnistyy jossain Ranskan Rivieralla.”⁴¹⁵

Ymmärtämystämme Tšetšenian tilanteesta ei ole auttanut tietynlainen suomettuneisuus tutkijoittemme piirissä. Venäjä on saanut otteen tutkijoista, sillä Venäjällä lain mukaan viisumin myöntäminen ”Venäjän vastaiselle henkilölle” on nykyisin kielletty. Tutkija voi siis joutua mustalle listalle puheittensa tai kirjoitustensa vuoksi, mikä vaikuttaa kielteisesti uraan, sillä Venäjä-tutkijan on toki pystyttävä aika ajoin käymään Venäjällä.

Toisen Tšetšenian sodan aikana on sattunut lukuisia epäilyttäviä terroritekoja, joissa voidaan perustellusti epäillä valtiollisten tiedusteluelinten osallisuutta. Näistä tunnetuin esimerkki on lokakuussa 2002 tapahtunut Dubrovka-teatterin kaappaus⁴¹⁶ . Media raportoiti ainakin kolmen kaappaukseen osallistuneen naisen olleen venäläisten vankina vain hieman ennen kaappausta. Kaapparien todellinen johtaja oli Ruslan Elmurzajev, Moskovassa toiminut rikollinen, joka sai valmistella kaappausta Moskovassa puolisen vuotta turvallisuuspalvelun ollessa tietoinen asiasta. Toinen kaappauksen avainhenkilö oli Hanpaš Terkibajev, joka oli erotettu vuonna 2000 Tšetšenian presidentin Aslan Mashadovin lehdistöpalvelusta, koska häntä pidettiin Venäjän agenttina. Sekä Elmurzajev että Terkibajev poistuivat teatterista ennen erikoisjoukkojen kaasuhyökkäystä. Viimeksi mainittu nähtiin sittemmin 31.3.2003 Strasburgissa Euroopan neuvoston parlamentaarisessa yleiskokouksessa osana Dimitri Rogozinin johtamaa venäläistä valtuuskuntaa. Kun FBI alkoi kiinnostua Terkibajevista osana omia teatterikaappausta koskevia tutkimuksiaan, kuoli Terkibajev yllättäen Tšetšeniassa liikenneonnettomuudessa 16.12.2003.⁴¹⁷ Perusteellisimman analyysin teatterikaappauksesta ja Beslanin

* Mainituissa tapauksissa komentaja Hattab käytti vangittuja venäläisiä sotilaita panttivankeina ja esitti vaatimuksia Venäjän viranomaisille. Ensimmäisessä tapauksessa keväällä 2000 hän vaati nuoren tšetšeeninaisen Elza Kungajevan raiskanneen ja murhanneen eversti Juri Budanovin luovuttamista tšetšeenille oikeudenkäyntiä varten ja eräässä toisessa tapauksessa myöhemmin eräitten venäläisten vangitsemien tšetšeeninaisten vapauttamista. Venäläisten kieltäytyttyä panttivangit teloitettiin.

koulukaappauksesta on tehnyt amerikkalainen tutkija John B. Dunlop kirjassaan *The 2002 Dubrovka and 2004 Beslan Hostage Crises*.

Omat artikkelini Dubrovkasta ja Beslanista julkaistiin Suomen Sotilaan numeroissa 6/2005 ja 1/2006. Ne voi lukea täällä: <http://www.11syyskuu.net/duprovka.htm>
<http://www.11syyskuu.net/Beslan.htm>

Boris Berezovski

Mikä rooli edellä kuvatuissa tapahtumissa Venäjällä ja Tšetšeniassa on Britanniaista turvapaikan saaneella liikemies Boris Berezovskilla? Hän näyttää kytkeytyvän lähes kaikkiin valtapoliittisesti merkittäviin tapahtumiin Venäjällä Jeltsinin ajoista lähtien. Berezovski aloitti liiketoimintansa vuonna 1989 autokaupalla ja kohosi nopeasti Venäjän merkittävimäksi liikemieheksi. Talouden yksityistämisvaiheessa hän muiden mukana sai pilkkahintaan haltuunsa öljy-yhtiöitä ja mediaa, kuten TV-kanavat ORT ja TV-6. Berezovski oli keskeinen vaikuttaja Jeltsinin uudelleenalinnan takana vuonna 1996, samoin Vladimir Putinin nostamisessa Jeltsinin seuraajaksi.

Berezovski riitaantui Putinin kanssa ja siirtyi vapaaehtoiseen maanpakoon Britanniaan, mistä käsin hän on taistellut Putinia vastaan. 13.4.2007 Berezovski kertoi The Guardianille valmistelevänsä vallankumousta Venäjälle. Lisäksi hän kertoi omistaneensa viimeiset kuusi vuotta lähinnä Putinin myönteisen imagon tuhoamiseen⁴¹⁸. Lausunto on mitä mielenkiintoisin, sillä joku antoi esimerkiksi edellisenä syksynä 7.10.2006 Putinille erikoisen syntymäpäivälahjan. Putinin ankarana vastustajana tunnettu kansainvälisesti arvostettu toimittaja Anna Politkovskaja murhattiin asuintalonsa hissiin, mistä aiheutui ankaran kielteistä julkisuutta Putinille. Seuraavaksi Lontoossa asuva Putinin vihamies ja Berezovskin liittolainen entinen FSB-everstiluutnantti Aleksander Litvinenko myrkytettiin suuren mediakohun saattamana. Murhien syyllisiä ei ehkä koskaan saada selville, koska ne olivat ammattilaisten tekemiä. Erinomaisen hyvin ne kylläkin sopivat Berezovskin julkilausumaan agendaan. Tietenkään ei tule unohtaa sitä, että myös Venäjän tiedustelupalvelut suorittavat murhia tarvittaessa kaikkialla maailmassa, kuten kävi ilmi Qatarissa, jossa Venäjän agentit murhasivat vuonna 2004 Tšetšenian virkaa tekevänä presidenttinä vuosina 1996–97 toimineen Zelimhan Jandarbijevin⁴¹⁹.

Venäjällä ilmestyvän *Forbes magazin*en päätoimittaja Paul Klebnikov ammuttiin kuoliaaksi 9.7.2004. Jo vuonna 1996 Klebnikov oli kirjoittanut Forbesille artikkelin Berezovskista otsikolla "Godfather of the Kremlin?" (Kremlin kummisetä?), jossa Berezovski kuvattiin kilpailijansa murhauttavana mafiajohtajana. Berezovski haastoi lehden oikeuteen, juttu sovitteltiin ja lehti perääntyi väitteistä. Klebnikov ei kuitenkaan luovuttanut vaan kirjoitti Berezovskista samannimisen kirjan.⁴²⁰ Varmaa on, ettei kirja ilahduttanut Berezovskia.

Myös kansanedustaja Sergei Jushenkon murha saattaisi olla kytkeytynyt Berezovskiin, sillä miehet johtivat yhdessä Venäjän liberaalipuoluetta, mutta Berezovskin muutettua Britanniaan puolue oli jakaantuneessa tilassa. Jushenko oli juuri palannut Britanniaasta Berezovskin luota, kun hänet murhattiin. Berezovski on kiistänyt osallisuutensa.⁴²¹

Berezovski on tunnettu paitsi suhteistaan tšetšeenikomentaja Šamil Basajeviin niin myöskin Neil Bushiin, presidentti George Bushin veljeen, jonka yhtiöön *Ignite!* Berezovski on sijoittanut⁴²². Berezovski on yksi esimerkki hämäräperäisistä juonittelijoista, joita Venäjän politiikan kulisseissa hääreilee. Nämä kuviot on syytä ottaa huomioon, kun

arvioidaan terrorismia ja poliittista väkivaltaa Venäjällä. Kaikki mikä näyttää juontavan juurensa suoraan Kremlistä, ei sitä välttämättä ole. Onko Berezovskilla osuutta Dagestanin tapahtumiin vuonna 1999, Dubrovka-teatterin kaappaukseen ja Beslaniin? Nämä ovat Berezovskin yhteistyökumppanina aiemmin toimineen Šamil Basajevin tunnetuimmat operaatiot. Tietysti on myös muistettava, että Putin on syyttänyt Berezovskia lähes kaikesta mahdollisesta. Miesten välillä on ankara taistelu.

Syksyllä 2005 pidetyssä oikeudenkäynnissä presidentti Mashadovin murhan yhteydessä vangittua henkivartijaa Vahit Murdashevia vastaan syytetty kertoi *Izvestian* mukaan, että Berezovski rahoitti Basajevin taistelua, jonka tarkoitus oli erottaa Kaukasus Venäjästä Yhdysvaltojen ja Britannian hyödyksi. Presidentti Mashadov puolestaan piti Yhdysvaltoja vaarallisempina kuin Venäjää ja tavoitteenaan liittosuhdetta Venäjän kanssa lähes hinnalla millä hyvänsä. Murdashevin asianajaja Bajali Elmurzajev selitti lausunnon koskettelevan Yhdysvaltojen ja Britannian intressejä Tšetšeniassa ja Pohjois-Kaukasuksella.⁴²³ Lausunnon mukaan "Mashadov epäili, että Basajev Berezovskin rahoittamana saattaisi hylätä Tšetšenian itsenäisyyden ja alkaa työskennellä Kaukasuksen erottamiseksi Venäjästä".

Vaikka Murdashevin lausunto on annettu vaikeassa tilanteessa, se ei välttämättä ole epäuskottava. Yhdysvaltojen intresseihin kuuluu erityisesti Dagestanin irrottaminen Venäjästä, sillä Kaspianmeren alla sijaitsevat rikkaudet jaetaan rantavaltioiden kesken ja Venäjä Dagestanin menetettyään jäisi nuolemaan näppejään. Basajev oli miehineen saanut koulutusta Afganistanissa ja osallistunut myös Azerbaidžanin rinnalla sotaan Armeniaa vastaan, johon Yhdysvallat oli Venäjän tavoin sekaantunut Basajevin rahoitus oli selvästi paremmalla tolalla kuin Mashadovin ja hänen tavoitteensa Pohjois-Kaukasuksen kattavasta islamilaisesta valtiosta oli yhteneväinen anglo-amerikkalaisten geopoliittisten intressien kanssa. Kuitenkin vielä 2.9.2004 Beslanissa Basajev oli tarjonnut Putinille pitävänsä huolen, ettei "kolmas voima" saa jalansijaa Kaukasuksella, mikäli Venäjä suostuu rauhaan Tšetšeniassa⁴²⁴.

Mashadov puolestaan oli lahjomaton nationalisti, joka pyrki turvaamaan yksinomaan Tšetšenian intressejä ja oli valmis myös pitkälle meneviin kompromisseihin tavoitteen saavuttamiseksi. On valitettavaa, ettei Venäjän johto halunnut tarttua Mashadovin ojennettuun käteen. Brutaali väkivalta oli luonnollisempi vaihtoehto KGB-eversti Putinille.

Mashadovin ja Basajevin poistuttua näyttämöltä vastarintataistelun johtoon nousi pian sissikomentaja Doku Umarov. Hän hautasi Tšetšenian itsenäisyystaistelun ja julisti Kaukasuksen emiraatin sen tilalle. Matalan intensiteetin taistelua käydään nyt koko Pohjois-Kaukasuksen erottamiseksi Venäjästä. Taistelu on pienimuotoista, eikä sillä taida liiemmin rahoittajia olla.

Sota Libyaa vastaan

Tarkastelen seuraavassa eräitä terroritekoja, joista julkisuudessa on syytetty Libyaa. Meille Libyasta on välittynyt tiedotusvälineissä varsin yksipuolinen kuva terroristivaltiona. Libya ei ole mikään demokratian mallimaa, ja sillä on tosiaan ollut yhteyksiä moniin terroristeihin, mutta huonoa mainettaan se ei kaikilta osin ole ansainnut omalla toiminnallaan. Tapaus Libya kertoo jälleen kerran tiedustelupalvelujen keskeisestä roolista terrorismissa ja tapausten läpikotaisin poliittisesta luonteesta sekä tutkinnan häikäilemättömästä väärentämisestä. Tiedustelukytkentöjen vuoksi terrorismitapausten aukoton lopullinen selvittäminen on mahdotonta, mutta tapausten yksityiskohtien valottaminen tuo riittävällä varmuudella ilmi valtiollisten tiedustelupalveluitten roolin tapausten manipuloijina ja toteuttajina.

Yhdysvaltojen ja Libyan suhteista

Länsivaltojen ja Libyan yhteiselo alkoi toisen maailmansodan jälkeen myötäsukaisissa merkeissä. Britannia asetti tähän entiseen Italian siirtomaahan kuninkaaksi länsimielisen emiiri Idrisin, ja Yhdysvallat sai ilmavoimilleen tukikohdan. Vuonna 1959 maasta löydettiin öljyä, ja rutiköyhä maa alkoi vaurastua nopeasti. Varallisuus kuitenkin jakautui hyvin epätasaisesti ja johti vakavaan korruptio-ongelmaan. Maan hallitusmuoto oli käytännössä diktatuuri. 1960-luvulla arabinationismi nosti päätään ja vanhan kuninkaan päivät alkoivat olla luetut.⁴²⁵

1.9.1969 ryhmä nuoria upseereita Muammar Gaddafin johdolla suoritti lähes verettömän vallankaappauksen. Yhdysvallat katsoi voivansa luopua lentotukikohdastaan, kunhan öljyn takia tärkeät kauppasuhteet säilytetään. Yhdysvallat jatkoi Libyan armeijan kouluttamista ja tarjosi muutakin tukea, sillä Gaddafi nähtiin erinomaisena esteenä Neuvostoliiton vaikutusvallan kasvulle maassa. Gaddafi aluksi myös toimi Yhdysvaltojen intressien mukaisesti vastustaen Neuvostoliittoa monin eri tavoin mm. sitoutumattomien maitten järjestössä.

Pikkuhiljaa vaikeuksia alkoi kasaantua maiden suhteille. On mahdollista, että Gaddafin toteuttama öljyteollisuuden asteittainen kansallistaminen kirveli eniten. Häntä pidettiin ehkä myös liian itsenäisenä ja vaikeasti kontrolloitavana. Myös Gaddafin asenne Israelia kohtaan oli jyrkkä. Yhdysvallat alkoi suunnitella Gaddafin syrjäyttämistä. 70-luvulla päämäärän saavuttamiseksi junailtiin hankkeita yhdessä Libyan naapurimaiden Egyptin ja Sudanin kanssa. Ranska puolestaan kiisteli Libyan kanssa Tšadin maaperältä käsin. Yhdysvaltojen muuttuessa vihamieliseksi Libya lähestyi itäblokkia.

Yhdysvaltojen asenne oli kuitenkin pidättyväinen ja toisinaan jopa diplomaattinen. Vuonna 1978 presidentti Carter sai tietoonsa Gaddafin väitetyn aikeen murhata Yhdysvaltojen Egyptin suurlähettiläs tarkoituksenaan ilmeisesti häiritä Israelin ja Egyptin välisiä neuvotteluja. Carter hoiti tilanteen yksinkertaisesti kirjoittamalla kirjeen Gaddafille ja kertomalla, että suunnitelma on tiedossa ja että olisi parempi, jos sitä ei yritettäisi toteuttaa.

Suora vastakkainasettelu alkoi varsinaisesti vasta Ronald Reaganin presidenttikaudella. Heti virkaan astuttuaan Reagan ja hänen nimittämänsä CIA:n johtaja William Casey aloittivat kampanjan Gaddafia vastaan. CIA laati suunnitelman, jossa oli tarkoitus käyttää disinformaatiota, psykologisia ja puolisotilaallisia operaatioita sekä luoda maalle pakolaisoppositio.

Propagandasodassa Libyaa syytettiin ulkomailla operoivista murharyhmistä, jotka eliminoivat opposition edustajia. Syytös piti jossain määrin paikkansa. Yhdysvaltojen huolestuneisuus siitä oli kuitenkin sikäli tarkoitushakuista, että se samoihin aikoihin salli tai jopa edesauttoi samanlaista toimintaa myös omalla maaperällä lukuisien muitten hallitusten taholta, esimerkkeinä Marcosin Filippiinit ja shaahin Iran. Yhdysvallat kuitenkin pelasi kaksilla korteilla, sillä samaan aikaan CIA toimi Libyassa kouluttaen Gaddafin erikoisjoukkoja. Toiminnassa käytettiin mm. ”entistä” agenttia Edwin Wilsonia, joka myöhemmin juonittiin vankilaan⁴²⁶.

Jotkin syytöksistä paljastuivat nopeasti disinformaatioksi. Vuoden 1981 lopulla Yhdysvallat syytti Libyaa presidentti Reaganin murhan suunnittelusta ja julkisti listan libyalaisista, jotka olivat sekaantuneet hankkeeseen. *The Time Magazine* tarkisti nimet ja totesi miehillä olevan kytkennän Gaddafin vastaiseen taistelujärjestöön. Yhdysvaltojen viranomaiset perääntyivät ja selittivät kyseessä olleen ”tietokonevirheen”.

Yhdysvallat jatkoi nokittelua Libyan kanssa käyttämällä Välimeren-laivastoaan provosoivasti. Sattui useita välikohtauksia, joissa libyalaisia hävittäjiä ammuttiin alas. Jokainen tapaus merkitsi kannatuksen lisäystä presidentti Reaganille. Suunnitelmat Gaddafin varalle vaativat kuitenkin selkeästi hyökkäyksellistä toimintaa. Tämä puolestaan oli ongelmallista, sillä Libya oli tärkeä öljyntoimittaja lukuisille Euroopan maille ja maassa työskenteli myös tuhansia eurooppalaisia. Gaddafin ankarampi kurittaminen vaati ensin maaperän valmistelua.

Yvonne Fletcherin ampuminen

Lontoossa tapahtui 17.4.1984 käännteentekevä tapahtumasarja. St. Jamesin aukiolla Libyan lähetystön edustalla murhattiin naispuolinen poliisikonstaapeli Yvonne Fletcher. Pinnallisesti katsoen tapahtumat menivät seuraavasti: Lähetystön edustalle oli kokoontunut mielenosoitus Gaddafia vastaan. Mielenosoituksen aikana lähetystöstä ammuttiin konetuliaseella mielenosoittajien joukkoon ja paikalla ollut konstaapeli Yvonne Fletcher kuoli. Tiedustelulähteet vahvistivat siepanneensa edellisenä päivänä libyalaisen viestin, jossa valtuutettiin ampumaan mielenosoittajia. Tapaus herätti Britanniassa laajaa suuttumusta ja hallitus sanoi irti diplomaattiset suhteensa Libyan kanssa.⁴²⁷

Konstaapeli Fletcherin ampuminen tutkittiin virallisesti, mutta aineisto julistettiin salaiseksi. Tapaus oli kuitenkin herättänyt useiden tahojen mielenkiinnon. Konservatiivinen kansanedustaja Sir Teddy Taylor oli alkanut tutkia asiaa jouduttuaan hankauksiin hallituksen kanssa Libyan suhteisiin liittyvissä asioissa. Samoin salaperäinen Australiaan emigroitunut britti Joe Vialls, joka lähestyi asian tiimoilta Channel Four Televisionia. Viallsin toimittaman materiaalin perusteella Channel Four sai arvostetun dokumenttielokuvaan erikoistuneen Fulcrum TV:n tekemään tutkimuksen aiheesta, joka valmistui 1996⁴²⁸.

Fulcrum aloitti tutkimuksensa Fletcherin ruumiinavauspöytäkirjoista, jotka se sai nähtäväkseen vasta pitkällisen taistelun jälkeen. Patologi tohtori Ian West oli kirjoittanut pöytäkirjaan luodin tulleen Fletcherin selkään yläviistosta lähetystön viereisen rakennuksen yläkerroksista. Luodin tulokulma oli noin 60–70 astetta. Papereista paljastui myös, että tutkinnan myöhemmässä vaiheessa West oli muuttanut mieltään ja kertoikin, että luoti oli ammuttu Libyan lähetystöstä ja että tulokulma oli vain 15 astetta.

Useat asiantuntijat totesivat Westin uuden mielipiteen olevan täyttä roskaa. Paljastui myös, että ammutulla luodilla oli ollut alhainen kineettinen energia ja se oli kääntynyt poikittain osuessaan kohteeseen. Kyseessä on SAS:n tarkka-ampujien käyttämä tekniikka, jossa osa patruunan ruudista poistetaan, jolloin saadaan aikaan normaalia hiljaisempi laukaisuääni ja tappava laukaus, sillä tällä tekniikalla ammuttu luoti ”kompastuu” kohteessa aiheuttaen korjaamatonta tuhoa.

Tapauksesta oli olemassa BBC:n kuvaama nauhoitus ja amatöörin videonauha. Nauhojen analysointi paljasti, että Sterling-konetuliaseella oli ammuttu 11 laukauksen sarja ja sen päätteeksi kuultiin kaksi sekuntia myöhemmin kahdestoista vaimea laukaisuääni. Entinen tiedustelu-upseeri Tom Peile paljasti filmiryhmälle, että Libyan lähetystön viereisessä rakennuksessa oli sijainnut Britannian ja Yhdysvaltojen tiedustelupalvelujen suuri tarkkailuasema, jossa työskenteli jopa 40 agenttia. Myös lähetystön sisällä oli solutettuja vakoilijoita.

Täysin poikkeuksellisesti juuri tuona päivänä mainittu tarkkailuasema oli tyhjiään tai joku muu ryhmä käytti sitä. Avoimia kysymyksiä ovat myös väitetyjen siepattujen radioviestien aitous ja se, kuka ampui konetuliaseella lähetystöstä. Samoin mielenosoitus näyttää varta vasten järjestetyltä. Monet mielenosoittajat kuuluivat CIA:n rahoittamaan *National Front for the Salvation of Libya* -järjestöön.

Fulcrum TV:n esiin nostamat faktat saivat aikaan muutamia kitkeriä puheenvuoroja Britannian parlamentin alahuoneessa konservatiivien Sir Teddy Taylorin ja työväenpuolueen Tam Dalyellin taholta, mutta hallitus viittasi niille kintaalla.

La Belle -diskon pommi

Kaksi vuotta Yvonne Fletcherin ampumisvälikohtausta myöhemmin seurasi uusi provokaatio. 5.4.1986 Länsi-Berliinin La Belle -diskossa räjähti pommi, joka surmasi yhden amerikkalaisen sotilaan ja turkkilaisen naisen ja haavoitti 230 muuta.

Jo maaliskuussa amerikkalaiset olivat siepanneet Libyan lähetystöilleen eri puolille maailmaa lähettämiä radioviestejä, jotka kehottivat järjestämään terroritekoja. Israelin tiedustelupalvelun Mossadin raportit vahvistivat nämä tiedot. Ranskan ja Espanjan tiedustelupalvelut puolestaan varoittivat, että viestit eivät ole aitoja.

Mossad-veteraani Viktor Ostrovski on kertonut miten radioviestit todellisuudessa tuotettiin. Edellisessä helmikuussa 17. ja 18. päivän välisenä yönä Mossadin 12-miehinen erikoisosasto saapui kahdella pikaveneellä Libyan rannikolle Tripolin edustalle. Pikaveneistä laskettiin vesille neljä kääpiösukellusvenettä, joitten avulla erikoisosasto jatkoi rantaan. Yön aikana ryhmän onnistui kuljettaa ”troijalainen” radiolähetin Tripoliin

erääseen asuinrakennukseen Al Jamhyriah -kadulle alle kolmen korttelin päähän Gaddafin päämajasta. Radiolähetin aktivoitiin, ja se alkoi lähettää etukäteen laaditun suunnitelman mukaisesti viestejä, jotka tarjosivat todistusaineiston Libyaa vastaan.⁴²⁹

Huhtikuun 14. Britanniasta ja Välimeren lentotukialuksilta lähteneet 160 amerikkalaista lentokonetta pudottivat yli 60 tonnia pommeja eri kohteisiin Libyassa. Yhtenä iskun tarkoituksena oli murhata Libyan johtaja Muammar Gaddafi, mutta siinä epäonnistuttiin. Presidentti Reagan julisti kaksi tuntia iskun jälkeen Yhdysvalloilla olevan kiistämätöntä todistusaineistoa Libyan syyllisyydestä La Bellen pommi-iskuun. Sir Teddy Taylor totesi väitteen olevan täyttä roskaa. Aiheeseen palattiin 25.8.1998 Saksassa meneillään olevan oikeudenkäynnin myötä. ZDF television lähetti mainittuna päivänä ohjelmassaan Frontal raportin "La-Belle-Attentat"⁴³⁰.

Frontal-raportti päättyi tutkimuksessaan seuraaviin johtopäätöksiin:

- 1) Pääsyytetty Jasser Chaibi on hyvin todennäköisesti syytön ja Saksan ja Yhdysvaltojen tiedustelupalvelut käyttävät häntä syntipukkina.
- 2) Ainakin yksi syytetyistä, Musbah Eter, on työskennellyt CIA:lle monia vuosia.
- 3) Eräitä epäillyistä ei ole saatu oikeuteen, koska läntiset tiedustelupalvelut suojelevat heitä.
- 4) Ainakin yksi viimeksi mainituista, Mohammed Amairi, on Israelin tiedustelupalvelun Mossadin agentti.

Libanonin viranomaiset vahvistivat Frontal-raportin tekijöille, että Saksan viranomaiset käyttivät petollisia keinoja saadakseen pääsyytetty Chaibin luovutettua Saksaan. Saksalaiset sanoivat miehen syyllisyydestä olevan ainoastaan viitteitä, mutta he olivat hyvin sinnikkäitä ja amerikkalaiset osallistuivat painostukseen. Kun Chaibi lopulta lennätettiin näyttävästi Saksaan, tuomari uhkasi vapauttaa miehen, ellei parempia todisteita pian esitetä.

Tässä vaiheessa Berliinin yleinen syyttäjä Detlef Mehlis*, poliisitarkastaja Uwe Wilhelms ja Saksan tiedustelupalvelun Winterstein puuttuvat peliin ja järjestävät juttuun todistajaksi Musbah Eterin, joka pyöritti Maltalla CIA:n peitteenä toimivaa liikeyritystä. Eter oli jutussa epäilty, mutta hänen kanssaan tehtiin sopimus, jolla hän vapautuisi syytteistä, jos hän suostuu todistamaan Chaibia vastaan.

Chaibin asianajajan mukaan Eter oli pommi-iskussa keskeinen henkilö. Tapahtumien aikaan hän työskenteli Libyan Itä-Berliinin lähetystössä autonkuljettajana ja vieraili säännöllisesti Yhdysvaltojen suurlähetystössä. Syytettyjen lisäksi pommi-iskuun oli Frontalin mukaan sekaantunut myös toinen ammattilaisten ryhmä, jota johti eräs Mahmoud Abu Jaber. Tämä ryhmä on saanut olla rikostutkijoilta rauhassa. Itä-Saksan ja Neuvostoliiton tiedustelupalvelut tarkkailivat kuitenkin tätä Itä-Berliinissä majoillutta ryhmää, joka siirtyi Länsi-Berliiniin juuri ennen pommi-iskua.

Jaberin ryhmään kuului eräs Mohammed Amairi, joka KGB:n dokumenttien mukaan oli sekaantunut pommi-iskuun. Frontal jäljitti Amairin Norjan Bergeniin, jossa onnistui jopa haastattelemaan tätä. Amairi katkaisi haastattelun, kun häneltä kysyttiin, mille tiedustelupalvelulle hän tekee töitä. Amairin lakimies Odd Drevland vahvisti Amairin olevan Mossadin agentti. Tämän ansiosta Amairi sai Norjasta turvapaikan (ja ilmeisesti kansalaisuuden), vaikka hänet oli ensin luokiteltu turvallisuusriskiksi.

* Mehlis tuli myöhemmin tunnetuksi johtaessaan puolueellista YK:n tutkintaa Rafic Haririn murhasta Libanonissa 2005

Frontal lopetti raporttinsa: ”Nämä haasteet, joita tiedustelupalvelukytkennät asettavat Berliinin oikeusistuimelle, ovat lähes ylipääsemättömiä. Mutta yksi asia on selvä, Yhdysvaltojen levittämää legendaa Libyan valtioterrorismista ei voi enää säilyttää.”

Lockerbie

21.12.1988 Lockerbien kylän yläpuolella Skotlannissa Pan Amin lennolla 103 räjähti pommi aiheuttaen Boeing 747 Jumbojetin tuhoutumisen ja 259 koneessa olleen matkustajan ja yhdentoista maassa olleen siviilin kuoleman. Lukemattomat journalistit ovat penkoneet tapausta. Käytän seuraavassa esityksessä apuna paljolti DIA-agentti Lester Colemanin yhdessä Donald Goddardin kanssa kirjoittamaa kirjaa *Trail of the octopus: From Beirut to Lockerbie - inside the DIA* sekä Allan Francovichin dokumenttielokuvaa *The Maltese Double Cross*.⁴³¹

Lentokoneen osat olivat vain vaivoin ehtineet pudota Skotlannin maaseudulle, kun outoja asioita alkoi tapahtua. Pian suuri määrä virallisen tutkintaryhmän ulkopuolisia ihmisiä hääri paikalla etsimässä ruumiita ja matkatavaraa. Ulkopuoliset ihmiset liikkuvat helikoptereilla aseistettujen vartijoiden saattamina. Toimittaja David Ben-Aryeah kertoo jo kolmen tunnin sisällä onnettomuudesta 20–30 amerikkalaisen saapuneen Lockerbiehen, eivätkä he olleet turisteja. Heidän työnantajakseen on oletettu CIA. Seuraavana päivänä nähtiin FBI:n miehiä aiemmin saapuneiden lisäksi. Maastosta löytyi mm. matkalaukku, joka oli täynnä heroinia. Amerikkalaiset veivät sen heti pois ja palauttivat sen myöhemmin tyhjänä.

Lähes välittömästi teosta alettiin epäillä Ahmed Jibrillin johtamaa ja Syyrian tukemaa palestiinalaisjärjestöä nimeltä PLFP-GC (Popular Front for the Liberation of Palestine – General Command). Pari kuukautta ennen terrori-iskuä Länsi-Saksan poliisi oli tehnyt ratsian, jossa 16 järjestön jäsentä oli pidätetty ja terrori-iskuissa tarvittavaa välineistöä takavarikoitu, joukossa Toshiba kasettisoitin, jonka sisällä ajastin ja muoviräjähdettä. Löydetyn pommin uskotaan olleen identtinen sen kanssa, joka tuhosi Pan Amin lennon 103. Kuitenkin vain kaksi palestiinalaisista vangittiin syytettyinä amerikkalaisia sotilasjunia vastaan tehdyistä iskuista. Loput vapautettiin. Yksi vapautetuista oli jordanialainen räjähdde-ekspertti Marwan Khreesat.

PLFP-GC ei ollut liikkeellä omasta aloitteestaan. Samana vuonna 3.7. amerikkalainen USS Vincennes oli Persianlahdella ampunut alas iranilaisen Airbus-matkustajakoneen, joka oli viemässä pyhiinvaeltajia Mekkaan. Kaikki kyydissä olleet 298 matkustajaa kuolivat. Yhdysvallat pahoitteli kuolonuhreja ja selitti kyseessä olleen vahingon. Varsinaista anteeksipyyntöä ei kuulunut, ja ilmatorjuntaupseeri Lustig ja laivan kapteeni Rogers palkittiin kunniamerkein.

Väitetään että on olemassa todisteita, jotka osoittavat, että Iran antoi PLFP-GC:n tehtäväksi tuhota amerikkalaisen matkustajakoneen kustoksi. Amerikkalaisten tiedustelulähteiden mukaan useita miljoonia dollareita oli myös maksettu Iranista PLFP-

* Khreesatin sukulainen kertoo dokumenttifilmillä *The Maltese Double Cross*, että Khreesat työskenteli Jordanian tiedustelulle ja raportoi myös CIA:lle ja Mossadille.

GC:n tilille Wieniin. Lockerbien attentaatin tutkimus osoittautui kuitenkin hankalaksi, ja pian poliittiset tekijät alkoivat dominoida tutkintaa.

Alkuperäinen teoria PLFP-GC:n syyllisyydestä osoittautui ongelmalliseksi, sillä sen mukaan pommin sisältänyt laukku onnistuttiin saamaan Pan Amin yhteyslennolle Frankfurtista Lontooseen käyttäen hyväksi DEA:n* operaatiota, jossa heroiinia toimitettiin säännönmukaisesti viikoittain Pan Amin lennoilla Yhdysvaltoihin. Tarkoitus oli huume-eriä jäljittämällä saada jakeluverkosto Yhdysvalloissa tuhottua.

Libanon oli sisällissodan kourissa, aseelliset ryhmät ja syyrialaiset joukot pitivät valtaa Israelin miehittäessä maan eteläosaa, huumetuotanto rehotti. Heroiinia kuljetettiin Yhdysvaltoihin ja sillä rahoitettiin sisällissotaa ja terrorismia. Valtaosa huumetuotannosta sijaitsi Syyrian miehittämässä Bekaan laaksossa Syyrian presidentin Hafiz al Assadin nuoremman veljen Rifaat al Assadin valvonnassa. Tilanne Libanonissa oli herkkä. Lukuisia länsimaalaisia panttivankeja oli aseellisten ryhmien vankeina, mm. amerikkalaisia. Panttivankitilanne oli kiusallinen presidentti Reaganille, joka oli itse syrjäyttänyt edeltäjänsä Jimmy Carterin juuri panttivankikriisin ansiosta. Panttivankien sijainti tiedettiin tarkasti, mutta toimenpiteisiin ei voitu ryhtyä vaarantamatta tiedonantajaverkostoa.

DEA ei voinut poliittisista syistä puuttua Libanonin huumetuotantoon, joten se antoi luvan salakuljetukselle ja jäljitti heroiinin jakelureittejä Yhdysvalloissa kontrolloitujen heroiinitoimitusten avulla. Merkittävin heroiinin kuljetusreitti oli Libanonista Kyproksen kautta Frankfurtiin, josta se Pan Amin lennoilla kuljetettiin Lontoon kautta Yhdysvaltoihin.

Huumekuljetukset olivat kaikkien asianosaisten maiden viranomaisten tiedossa ja niitä tapahtui vähintään 1–2 kertaa viikossa. Frankfurtin kentällä turkkilaiset matkatavarankäsittelijät rutiininomaisesti vaihtoivat matkalaukkuja ja huumelaukut kuljetettiin turvatarkastusten ohi ja vaihdettiin takaisin hihnalle. Frankfurtin lentokentän matkatavarakäsittelyssä oli näin ollen suuri turvallisuusaukko, ja sitä käytettiin 21.12.1988 vaihtamalla yhden heroiinilaukun tilalle pommin sisältänyt laukku. Yksi lennolla kuolleista oli DEA:n huumehuriina toiminut Khaled Jafaar.

DEA:n Steven Green kiisti 1990 valaheitoisessa lausunnossaan Frankfurtin lentokentän kautta tapahtuneet viranomaisten valtuuttamat huumekuljetukset kongressin edustajainhuoneen komitean kuulemistilaisuudessa. Sattumoisin Steven Green oli yksi niistä onnekaista, joilla oli lippu Pan Amin Lockerbiessa tuhoutuneelle lennolle mutta jotka jostain syystä eivät nousseet lentokoneeseen. Myös FBI:n Lockerbie-tutkimusta johtaneen Oliver Revellin poika vältti lennolle nousemisen, samoin Yhdysvaltojen Libanonin lähettiläs John McCarthy.

Huumekuljetuksille löytyy virallinen vahvistus virginialaisen oikeusistuimen pöytäkirjoista, joiden mukaan huumesalakuljetus oli tuolloin niin laajaa, että DEA:lla oli päätoiminen agentti Tom Slovenkay yhdysupseerina Frankfurtin lentokentällä. Salakuljetus oli tuolloin jatkunut jo vuosia. CIA-veteraani Oswald Le Winter kertoo dokumenttifilmillä *The Maltese Double Cross*, miten vuonna 1984 everstiluutnantti Oliver North oli ehdottanut hänelle tiettyjen huume-toimitusten järjestämisestä, joissa olisi saatu näyttämään siltä, että Libyasta salakuljetetaan huumeaineita Yhdysvaltoihin. Le Winteriä ohjeistettiin käyttämään

* DEA, Drug Enforcement Agency, Yhdysvaltojen huume poliisi toimii ulkomailla usein yhteistyössä CIA:n kanssa pienempien voimavarojensa johdosta. Huumeaineiden vastaisen toiminta saa toisinaan väistyä kansalliseen turvallisuuteen tai Yhdysvaltojen ulkopolitiikkaan liittyvien näkökohtien vuoksi.

Frankfurtin lentokenttää, sillä ”kaikki kontaktit olivat siellä”. Operaatiossa, johon Le Winter osallistui, salakuljetettiin hänen mukaansa katukauppa-arvoltaan 350 miljoonan dollarin arvosta huumausaineita.

Viranomaisten valtuuttama heroiinin salakuljetus oli seikka, jota ei voitu virallisesti myöntää. Niinpä tapaus yritettiin vierittää Pan Amin heikkojen turvajärjestelyjen syyksi. Pan Am palkkasi entisen israelilaisen tiedustelu-upseerin, Interfor-nimisen yhtiön yksityisetsivän Juval Avivin, tekemään oman tutkimuksensa tapauksesta. Avivin Interfor-raportti kuitenkin vuoti julkisuuteen, ja se joutui median hyökkäyksen kohteeksi. Pan Amin vakuutusyhtiön asianajaja James Shaughnessy teki omaa tutkimustaan ja järjesti mm. kaksi erillistä valheenpaljastuskoetta Frankfurtin kentän tuona päivänä vuorossa olleille kolmelle matkatavarankäsittelijälle. Miehet eivät läpäisseet kokeita tai tuloksissa oli epäselvyyksiä. Pan Am myös järjesti miehet Lontooseen, mutta Britannian poliisi ei ollut kiinnostunut kuulustelemaan heitä.

Shaughnessy nosti jopa jutun Yhdysvaltojen hallitusta vastaan, mutta sillä ei ollut menestymisen mahdollisuutta, koska tuomari asetti ankaria rajoituksia siihen, millaisia asioita jutussa voidaan esittää todisteina. Lähes kaikki oikeuskelpoinen todistusaineisto oli lisäksi hallituksen viranomaisten takana, jotka joko kiistivät aineiston olemassaolon tai kieltäytyivät luovuttamasta asiakirjoja vedoten kansalliseen turvallisuuteen.

Tapahtumien taustalla oli huumesalakuljetuksiakin isompia salaisuuksia, jotka liittyivät everstiluutnantti Oliver Northin johtamaan laittomaan aseiden toimittamiseen Iranille. Hänen yksi yhteistyökumppaneistaan oli syyrialainen ase- ja huumekauppias Monzer al Kassar. Al Kassarin heroiinikuljetukset Bekaan laaksosta Kyproksen, Frankfurtin ja Lontoon kautta Yhdysvaltoihin nauttivat DEA:n ja CIA:n suojelua. Vastavuoroisesti al Kassar auttoi vapauttamaan panttivankeja Libanonissa ja toimitti aseita Iranille. Kun entiseltä turvallisuuspoliittiselta neuvonantajalta John Poindexteriltä kysyttiin al Kassarista, tämä vastasi, että ”kun on kyse aseiden ostamisesta, täytyy usein olla tekemisissä ihmisten kanssa, joiden kanssa ei haluaisi mennä lounaalle”.⁴³²

Everstiluutnantti Northin ja kumppanien toiminta aiheutti vakavia sisäisiä ristiriitoja CIA:ssa ja Pentagonissa. Kenraalit eivät pitäneet nuoren everstiluutnantin edesottamuksista. DIA:n (Defence Intelligence Agency*) entinen agentti Lester Coleman kertoo kirjassaan, että Iran-contra-skandaaliin johtanut libanonilaisen lehden Ash-Shiraan artikkeli 3.10.1986 perustui hänen DIA:n käskystä välittämiinsä asiakirjoihin ja tietoihin. Skandaalista huolimatta salainen Iranin ja Irakin aseistaminen jatkui. Huumekuljetukset Frankfurtin lentokentän kautta jatkuivat myös jopa Lockerbien attentatin jälkeen.

Coleman joutui vaikeuksiin annettuaan ajattelemattomasti TV-haastattelun ja joutui lopulta pakenemaan perheineen Ruotsiin, missä hän kirjoitti kirjansa. Hän on joutunut DEA:n ja DIA:n mustamaalauskampanjan ja uhkailujen kohteeksi. Colemanin hallussa oli hyvin arkaluontoisia tietoja. Freelancetoimittaja Danny Casolaro sai Colemanilta vihjeen, jota alkoi seurata. Yhdeksän päivää myöhemmin Casolaro löydettiin Länsi-Virginian Martinsburgista hotellin kylpyhuoneesta kuolleen molemmat käsivarret aukiviillettyinä yhteensä 12 viillolla. Poliisin mukaan Casolaro oli tehnyt itsemurhan.

* DIA, Defence Intelligence Agency, Yhdysvaltojen maavoimien, laivaston ja ilmavoimien yhdistynyt tiedusteluelin, budjetiltaan viisi kertaa suurempi kuin CIA, 57 000 työntekijää, DIA:n johtaja raportoi suoraan asevoimien komentajalle, ei kongressin valvontaa, erittäin ammattimainen ja salainen.

DIA:n tiedustelu Libanonissa joutui vaikeuksiin, kun heidän amerikkalaisia panttivankeja seuraavan tiedonantajaverkostonsa keskeinen yhdyshenkilö murhattiin. Tilanteen paikkaamiseksi Libanoniin lähetettiin majuri Charles McKeen johtama ryhmä, johon liittyi CIA:n Beirutin aseman apulaisjohtaja Matthew Gannon. McKeen sanotaan olleen pöyrästynyt, kun hänelle alkoi selvitä, että henkilöt, joiden kanssa hänen oli määrä työskennellä, olivat huumekauppiaita.

McKeen ryhmä raportoi havainnoistaan CIA:lle mutta ei saanut mitään vastakaikua. McKee keräsi tiedustelutietoja panttivankien lisäksi myös huumebisneksestä, johon paikallisten lisäksi näyttivät sekaantuneen myös CIA ja DEA. Joulukuussa McKee päätti viheltää pelin poikki ja vetäytyä ryhmineen Yhdysvaltoihin, jossa kerätty aineisto oli määrä luovuttaa eteenpäin. Hän teki matkajärjestelynsä ensin joulukuun 22:nnele, mutta muutti matkustuksen viime hetkellä päivää aikaisemmaksi. Kummallakin kerralla amerikkalainen agentti peitenimeltään David Lovejoy raportoi matkajärjestelyt edelleen Iranin lähetystöön. DEA:n toimistonjohtaja Kyproksella, Mike Hurley, välitti tiedot McKeen matkajärjestelyistä CIA:n operaatiojohdolle Washingtonissa, MI6:lle ja SPAG:lle (CIA:n Special Action Group, Länsi-Saksa), jolla oli kokonaisvastuu Libanonissa meneillään olevasta huume- ja tiedusteluoperaatiosta.

Monet asiantuntijat ovat luonnehtineet McKeen ryhmän läsnäoloa lennolla ratkaisevaksi johtolangaksi. Viktor Marchetti, entinen CIA:n apulaisjohtajan avustaja, kertoi *The Time Magazine*n toimittaja Roy Rowanille, että ”se on kuin langanpätkä, joka sojottaa villapaidasta. Vedä siitä ja koko villapaita purkautuu”.

Abu Nidal antoi Libyassa terrori-iskusta varoituksen journalisti David Yallopille. Hän kertoi olleensa syyrialaisen painostuksen kohteena, jotta hän aloittaisi uudelleen terrorismitaktiikan käytön kohteenaan amerikkalaiset. Yallop laati 8-sivuisen raportin, jonka hän antoi sekä eräälle CIA-agentille että Britannian tiedustelulle ja kehotti jakamaan sen CIA:n kanssa. Yhdysvaltojen Helsingin suurlähetystö sai puhelimitse 8.12. varoituksen, jonka mukaan Pan Amin Frankfurtista New Yorkiin matkalla oleva kone joutuisi pian terrori-iskun kohteeksi. Muitakin tarkkoja varoituksia saatiin, joissa iskun tarkka päivämäärä ilmeni. Kaikkiaan varoituksia lasketaan olleen ainakin kahdeksan.

Virallisesti varoitusten merkitystä vähätellään. Kuitenkin monia tärkeitä henkilöitä estettiin nousemasta Pan Amin lennolle 103 tuona päivänä. CIA-veteraani Oswald Le Winter kertoo dokumenttifilmillä, miten korkean tason ryhmä Etelä-Afrikan tasavallasta, jossa olivat mm. ulkoministeri Pik Botha, puolustusministeri kenraali Mallen ja turvallisuuspalvelun johtaja van Tonder peruivat lippunsa vain tuntia ennen koneen lähtöä, sillä eurooppalainen turvallisuuspalvelu oli antanut heille varoituksen. Botha oli luonnehtinut varoitusta sanoen sen olleen luonteeltaan sellainen, ettei sitä voinut jättää huomioimatta. Hän on myöhemmin kiistänyt etukäteistiedon.

Joululomien alla Yhdysvaltoihin lähteneessä koneessa olikin ainoastaan 259 ihmistä (mukaan lukien miehistö), vaikka Jumbojet 747-121 voi kuljettaa noin kaksi kertaa enemmän matkustajia*. Joittenkin ihmisten henki katsottiin pelastamisen arvoiseksi, kun taas joitain ”vähäarvoisia” tarvittiin koneessa uhreina. Koko lentoa ei voitu perua, sillä koneessa oli matkustajina henkilöitä, joiden oli ilmeisesti määrä kuolla.

* Versiosta riippuen Boeing 747-100 sarjan koneet ottavat 400–600 matkustajaa

Rikostutkinta eteni hitaasti aiheeseen liittyvien arkaluontoisten seikkojen johdosta. Poliittinen tilanne muuttui ratkaisevasti elokuussa 1990, kun Saddam Hussein miehitti Kuwaitin. Poliittisen tilanteen muutos heijastui nopeasti myös Lockerbien attentaan tutkintaan. Yhdysvaltojen presidentti George H. W. Bush alkoi koota liittoumaa Irakia vastaan, ja siinä tilanteessa Syyrin tukemien terroristien syyllistäminen kävi mahdottomaksi. Lokakuussa 1990 tutkinnassa alettiin painottaa uutta linjaa, joka korosti Libyan syyllisyyttä ilman palestiinalaisterroristien osallisuutta.

Syyskuussa 1990, lähes kaksi vuotta attentaan jälkeen, löytyi metsästä Lockerbien seudulta ratkaiseva todistuskappale, ihmisen kynnen kokoinen piirilevyn palanen yhdessä vaatekappaleen kanssa. Poliisi otti yhteyttä vapaaehtoisena etsintöihin osallistuneeseen Bobby Ingramiin ja pyysi tätä allekirjoittamaan paperin, jossa hän vakuuttaa löytäneensä tietyt tärkeät todistuskappaleet. Poliisi tuli hänen kotiinsa ja näytti kasseissa olevia tavaroita, joista yksi oli kappale vaatteita, yksi kappale ruskeata matkalaukkuja ja yksi, jota hän ei tunnistanut. Poliisi otti sitten Ingramilta allekirjoituksen.

Virallinen Libyan syyllistävä teoria menee seuraavasti. Libyan tiedustelun agentit ujuttivat yksinäisen pommilaukun Maltalla Air Maltan lennolle KM 180, joka lensi Frankfurtiin. Siellä pommilaukku siirrettiin Pan Amin yhteyslennolle 103A Frankfurtista Lontoon Heathrowiin ja siellä edelleen Pan Amin lennolle 103 New Yorkiin. Pommi säädettiin oletetusti räjähtämään meren yllä todisteiden hävittämiseksi, missä epäonnistuttiin. Tällainen operaatio sisältää erittäin suuria riskejä. Matkatavara joutuu kulkemaan kolmen lentokentän turvajärjestelmien läpi, jolloin kiinni jäämisen riski on suuri. Talvella lentojen myöhästyminen on tavallista, jolloin on vaikeata ennakolta kontrolloida, mille nimenomaisella lennolle matkalaukku päättyy ja missä se lopulta räjähtää.

Erittäin vähälle huomiolle on jäänyt se mahdollisuus, että pommin sisältänyt matkalaukku ujutettiin lennolle suoraan Heathrown lentokentällä. Tätä skenaariota tukee se, että kentälle oli murtauduttu edellisenä yönä. Eräs uhrien omaisista, tri Jim Swire on yrittänyt vuosia saada aikaan julkista tutkimusta tästä vaihtoehdosta, mutta turhaan.⁴³³

Pommin sisältäneessä Samsonite-laukussa väitettiin olevan Maltalta peräisin olevia lastenvaatteita. Virallisen teorian mukaan pommi-iskusta tuomittu al-Megrahi oli ostanut maltalaisesta liikkeestä ”Mary’s House” lasten vaatteita ja laittanut ne yhdessä pommin kanssa matkalaukkuun, joka ujutettiin yhteyslennolle KM 180 Frankfurtiin. Liikkeen omistajat Tony ja Paul Gauci antoivat poliisille vuosien mittaan lukuisia erilaisia ja keskenään ristiriitaisia lausuntoja vaatteiden ostajasta, ja lopulta päädyttiin siihen, että ostaja oli mahdollisesti muistuttanut al-Megrahia. Lockerbie-oikeudenkäynnissä järjestettiin Tony Gaucille tunnistusrivistö jossa al-Megrahi oli mukana. Gauci tiesi lehtikuvan perusteella etukäteen miltä ”Lockerbien pommittaja” näytti. Hän valitsi oikean miehen ja sai palkkiokseen 2 miljoonaa dollaria⁴³⁴. Iso-Britanniassa todistajille ei saa antaa rahapalkkiota, mutta Yhdysvaltojen oikeusministeriö tarjosi veljeksille palkkiota heti alussa ennen heidän ensimmäistäkään lausuntoaan⁴³⁵.

BBC ja Al-Jazeera tekivät 2012 dokumenttifilmin al-Megrahin tapauksesta, jossa Tony Gaucin todistusta ruodittiin. Al-Megrahin osalta todettiin, että ainoa päivä, jolloin hän olisi voinut vieraillla Mary’s House -liikkeessä oli 7.12. Gaucin todistajanlausunnossa todettiin, että asiakas oli ostanut sateenvarjon, jonka hän oli avannut lähtiessään liikkeestä koska ulkona satoi. Toinen seikka oli, että kaupungin jouluvaloja ei vielä ollut sytytetty. Dokumenttifilmin tekijät varmistivat maltalaiselta meteorologilta 7.12. säätiedot, eikä

tuolloin satanut. Maltan turismiministerinä tapahtumien aikana toiminut Michael Refalo kertoi tutkijoille päiväkirjaansa nojautuen, että jouluvalot sytytettiin 6. joulukuuta klo 17.30. Näin ollen on selvää, ettei vaatteiden ostaja voinut olla al-Megrahi. Paljastui myös, että Gauci oli selvästi kertonut päivämäärän, jolloin lastenvaatteet oli ostettu. Hän muisti sen varmasti, koska hänellä oli ollut samana päivänä riita naisystävänsä kanssa. Päivä oli 29. marraskuuta. Tämä salattiin puolustustiimiltä oikeudenkäynnissä.⁴³⁶

Tony Gauci oli kuitenkin tunnistanut mahdolliseksi vaatteiden ostajaksi myös Abu Talb -nimisen miehen, joka todellisuudessa olikin ostanut lokakuussa 1988 lastenvaatteita Maltalta. Abu Talb kuului Ruotsissa majailevaan PLFP-GC:n soluun, jolla oli suora kytkentä lennolla 103 kuolleeseen huumehuriiri Khaled Jafaariin. Jafaar oli käynyt Ruotsissa 19.12.1988, ja hän oli kertonut perheelleen saaneensa maltalaisia vaatteita Abu Talbilta. Ruotsin poliisi tutki aktiivisesti palestiinalaisterroristeja mutta törmäsi tiedustelupalvelujen yhteistyöhaluttomuuteen. Vaikka useiden miesten kytkentä Lockerbien tapaukseen näytti selvältä, heidät ainoastaan karkotettiin Syyriaan. Joitain palestiinalaisia tuomittiin vankeuteen muitten terrorismisyytösten nojalla.

Palasen piirilevyä amerikkalaiset jäljittivät sveitsiläisen firman Mebon valmistamaksi. Piirilevyn palasen sanotaan olleen samanlainen, mitä Libyalle oli toimitettu. Kuitenkin rikosteknisen tutkimuksen piirilevyistä tehnyt Alan Faraday oli kirjannut raporttiinsa, että löydettyssä piirilevyn palasessa käytetty metalli oli puhdasta tinaa, kun taas Libyalle myydyissä se oli 70% tinaa ja 30% lyijyä. Raportti salattiin puolustustiimiltä. Oikeudenkäynnissä Faraday kertoi todistajalausunnossaan kyseisten näytteiden olleen kaikin puolin samanlaisia.⁴³⁷

Yhtiön johtaja Edwin Bollier kertoi dokumenttifilmillä *The Maltese Double Cross*, että hän vietti Skotlannissa viikon tarkoituksenaan tunnistaa piirilevyn kappale, mutta hänelle ei suostuttu näyttämään itse osaa vaan ainoastaan valokuvia siitä. Filmi kertoo itse Bollierista mielenkiintoisia seikkoja. Hän näyttää olleen Itä-Saksan agentti koodinimellä *Rubin* ja toimittaneen elektroniikkaa Stasille ja suoraan monille terroristijärjestöille. Stasi puolestaan piti Bollieria CIA:n miehenä, sillä tällä oli ilmiömäinen kyky päästä käsiksi amerikkalaiseen huipputeknologiaan, vaikka hänen kytkentänsä Stasiin oli ilmeinen. Edwin Bollier todisti oikeudenkäynnissä al-Megrahia vastaan. Myös hän oli osoittanut suuren kiinnostuksensa Yhdysvaltojen oikeusministeriön rahallista palkkiota kohtaan⁴³⁸.

British Airwaysin entinen turvallisuuspäällikkö Denis Phipps osallistui tutkimuksiin. Hän pohti terrori-iskun väitettyä tekotapaa seuraavasti: ”Onko todennäköistä, että terroristiryhmä joka on kykenevä valmistamaan erittäin hienostuneen pommilaitteen Saksassa, lähettäisivätkö he sen jonnekin muualle (Maltalle), jotta se aloittaisi matkansa takaisin Saksaan.” Jos terroristit olisivat todella toimineet näin, he olisivat olleet Phippsin mielestä idiootteja.

Air Malta kykeni tarjoamaan kaikki tiedot yhteyslennon KM 180 lastamisesta, mutta Frankfurtin päässä tietoja puuttui. Mitään todisteita ei ole siitä, että pommi olisi todella tullut Maltalta. Sen sijaan on olemassa viitteitä, että Frankfurtin lentokentän turkkilaisperäiset matkatavarakäsittelijät tekivät kohtalokkaan matkalaukkujen vaihdon, jossa Kyprokselta saapunut heroiniä sisältänyt laukku korvattiin pommilaukulla. Vuonna 1993 Air Malta haastoi Grenada Televisionin oikeuteen, kun yhtiö oli draamadokumentissa väittänyt, että pommin sisältänyt yksinäinen laukku oli tullut Air Malta lennolla. Air Malta

voitti jutun. Air Maltan tiedostot osoittivat selvästi, ettei sen lennolla ollut yksinäistä laukkuja.

16.2.1990 ryhmä Lockerbien uhrien omaisia Britanniassa meni tapaamiseen Yhdysvaltojen suurlähetystöön, jossa he tapasivat presidentin lentoturvallisuus- ja terrorismikomitean jäseniä. Martin Cadman on kertonut, että tapaamisen lopuksi hän keskusteli kahden komitean jäsenen kanssa. Toinen heistä kertoi Cadmanille: ”Teidän hallituksenne ja meidän hallituksemme tietävät täsmälleen, mitä tapahtui Lockerbiessa, mutta ne eivät koskaan tule kertomaan sitä teille.”

Syytteet kahta libyalaista, Abdelbaset Ali Mohmed al Megrahi ja al Amin Khalifa Fhimahia, vastaan nostettiin. Libya kieltäytyi pitkään luovuttamasta syytettyjä, mutta taipui lopulta painostuksen edessä. Poliittinen näytösoikeudenkäynti antoi tuomionsa lopulta 31.1.2001 Haagissa. Ensin mainittu todettiin syylliseksi ja jälkimmäinen vapautettiin. Todistusaineisto oli äärimmäisen heikko. Edelleenkään ei oltu kyetty selittämään, miten väitetty yksinäinen matkalaukku olisi laitettu Air Maltan lennolle KM 180, mitään todisteita siitä ei yksinkertaisesti ole olemassa.⁴³⁹

Syyttäjän avaintodistaja oli maltalaisen vaatekauppiaan Tony Gaucin lisäksi kyseenalaisen maineen omaava libyalainen tiedustelu-upseeri Abdu Maged Jiacha, joka oli loikannut Yhdysvaltoihin. Jiachan raportoidaan saaneen 4 miljoonaa dollaria ja todistajiensuojeluohjelmassa uuden henkilöllisyyden ja asuttamisen Kaliforniaan.

Oikeudenkäynti ei vakuuttanut myöskään oikeusoppineita. Oikeustieteen professori Michael Scharf totesi: ”Näyttää tosiaan siltä, että he ottivat takanojaa löytääkseen tavan tuomita syylliseksi, ja täytyy, olettaa että tapauksen poliittinen konteksti vaikutti heihin.”⁴⁴⁰

”Olin sitä mieltä, että tämä oli erittäin heikko, erittäin heikko aihetodisteisiin nojaava tapaus. Olen täysin yllättynyt, täysin yllättynyt. Olin erittäin vastahakoinen uskomaan, että kukaan skottilainen tuomari tuomitsisi ketään, edes libyalaista, sellaisen todistusaineiston perusteella.” Robert Black, skotlantilainen oikeustieteen professori, joka oli Haagissa käydyn oikeudenkäynnin suunnittelija.⁴⁴¹

”Allekirjoittaneen tiedossa ei ole yhtään kappaletta oikeustieteellistä todistetta, joka liittäisi kaksi syytettyä rikokseen. Tällaisessa yhteydessä syyllinen-tuomio ensimmäisen syytetyn suhteen tuntuu mielivaltaiselta, jopa irrationaaliselta... tämä saa allekirjoittaneen epäilemään että poliittiset konsideraatiot ovat käyneet puhtaasti juridisten ylitse tämän tapauksen kohdalla... Valitettavasti, oikeusistuimen toiminnan johdosta, karhunpalvelus on tehty kansainvälisen rikosoikeuden tärkeälle asialle.” Hans Koechler, YK:n pääsihteerin Kofi Annanin nimittämä kansainvälinen tarkkailija Lockerbien oikeudenkäynnissä.

Vaikka Libya on reaalipoliittisista syistä tunnustanut teon, Lockerbien tapaus ei ole loppuunkäsitelty. Kesällä 2005 *The Mail on Sunday* kertoi eläkkeellä olevasta skotlantilaisesta poliisiupseerista ja tämän allekirjoittamasta lausunnosta, jonka mukaan todistusaineisto oli tarkoituksellisesti tekaistu Libyan syyllisyyden todistamiseksi. Piirilevyn palanen oli CIA:n ”istuttama” todiste. Helmikuussa 2006 raportoitiin iskusta vankilaan tuomitun al-Megrahiin asianajajien suorittaneen testin, jonka perusteella todettiin, ettei piirilevy mitenkään voinut säilyä pommin räjähdyksessä.⁴⁴²

YK:n nimittämä Lockerbien oikeudenkäynnin tarkkailija itävaltalainen professori Hans Koechler on jatkanut tapauksen seuraamista. Hän on kommentoinut uusia tietoja mediassa ja vetoomusta, joka on tehty Skotlannin rikostapausten uudelleenarviointikomisiolle. Koechlerin mukaan kaikki tiedot vahvistavat hänen aikaisempaa näkemystään, jonka mukaan Lockerbie-oikeudenkäynti oli ”ilmiömäinen oikeuden väärinkäyttö”. Tri Koechler kohdisti huomion seuraaviin mediassa esillä olleisiin asioihin, jotka asettivat koko oikeusprosessin uskottavuuden kyseenalaiseksi.⁴⁴³

1) Oikeudenkäynnin avaintodistajan fysikaalisen todistusaineiston suhteen, Mr Allen Feradayn uskottavuus on kadonnut. On paljastunut, että kolmessa eri tapauksessa, joissa Mr. Feraday on todistanut, tuomitut ovat saaneet tuomionsa kumottua (BBC, 19.8.2005). Mr. Feraday kertoi Lockerbie oikeudenkäynnissä, että katastrofin jälkeen löytynyt piirilevyn palanen oli osa sytytinmekanismia, jota käytettiin lennolla 103. Ensimmäisessä tapauksessa, jossa Mr. Feradayn uskottavuus kyseenalaistettiin, Lord Chief Justice oli lausunut, ettei Mr Feradayn olisi pitänyt antaa esittää itseään elektroniikan asiantuntijana.

2) Eläkkeellä oleva skotlantilainen poliisiupseeri on allekirjoittanut lausunnon, jonka mukaan al-Megrahin syylliseksi osoittanut todiste oli tekaistu. Poliisijohtaja, jonka henkilöllisyyttä ei ole paljastettu, on todistanut, että ”CIA istutti pienen piirilevyn palasen, joka oli tärkeä libyalaisen tuomitsemiseksi” Pan Amin matkustajakoneen tuhoamisesta (*Scotland on Sunday*, 28.8.2005). Palanen oli oletettavasti osa ajastinmekanismia, joka laukaisi pommin. Sen löytymiseen liittyvät olosuhteet, metsäisellä alueella monia maileja Lockerbiesta kuukausia tapahtuneen jälkeen, ovat olleet mystisiä alusta alkaen.

3) FBI:n oikeusopillinen spesialisti Tom Thurman, jolle annettiin kunnia piirilevyn palasen merkityksen selvittämisestä, menetti myöhemmin uskottavuutensa asiantuntijana. Vuoden 1997 Yhdysvaltojen oikeusministeriön tarkastajan raportti oli saanut selville, että ”useissa muissa tapauksissa kuin Lockerbie, Thurman kirjoitti uudelleen laboratorioraportteja saaden ne paremmiksi syyttäjän kannalta. Raportti myös suositteli Thurmanin siirtämistä tehtäviin, joissa ei tarvita tieteellistä taustaa, sillä tällä ei ollut sellaista.” (*American RadioWorks / Public Radio*, maaliskuu 2000)

4) Viimeisin paljastus koskee Lockerbiesta löytyneiden todistuskappaleitten sekoittamista materiaaliin, jota käytettiin tutkinnan aikaisissa koeräjäytyksissä. Yhdessä tapauksessa vaate, joka oli vaurioitunut koeräjäytyksessä, esitettiin ikään kuin se olisi ollut alkuperäinen maastosta löytynyt vaate (joka oli täysin vahingoittumaton). Tämä vaate oli oletettavasti asetettu pommin sisältäneeseen matkalaukkuun. ”Tämä asettaa vakavia epäilyjä jutun päälle, sillä tietyt kappaleet, joiden olisi pitänyt tuhoutua, jos ne olivat pommilaukussa, ovatkin selviytyneet räjähdyksestä.” (*The Observer*, 9.10.2005)

Kaikki nämä tosiasiat, jotka ovat nyt uudelleenarviointikomission käsiteltävänä, vahvistavat ne vakavat epäilyt, joita YK:n nimittämä tarkkailija Tri Hans Koechler alun perin esitti... ja hän kiinnitti kansainvälisen yleisön huomiota mahdolliseen useamman kuin yhden maan tiedustelupalvelujen sekaantumiseen tapaukseen. Uutta tietoa on saatu hänen alkuperäisen johtopäätöksensä tueksi, ettei oikeudenkäynti ollut reilu ja että kunnollisen prosessin perusedellytyksistä ei oltu huolehdittu, mihin *The Herald* (12.10.2005) viittasi ”mauttomana poliittisena fiksauksena”.

Tri Koechler vaatii uutta riippumatonta julkista tutkimusta terrorismirikoksesta ja myös rikostutkinnasta ja syyttämisprosessista Skotlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan elimissä. Hänen mukaansa todisteiden väärentäminen ja niiden selektiivinen esittäminen oikeudelle, raporttien manipulointi, tiedustelupalvelujen puuttuminen oikeusprosessiin jne. ovat rikoksia missä tahansa maassa. Tri Koechlerin mukaan Skotlannin oikeuslaitos on vakavalla tavalla tahriintunut, ja hän on esittänyt epäilynsä, että tapaukseen liittyvät suuret poliittisen intressit estävät mahdollisesti totuuden selvittämisen. Julkisuuteen vuotaneiden tietojen mukaan kulissien takana on meneillään neuvotteluja siitä, miten syntyneestä arkaluontoisesta tilanteesta selvitään. Yhtenä vaihtoehtona kaavaillaan al Megrakin siirtämistä kärsimään tuomiotaan johonkin sellaiseen maahan, josta hänen saamisensa uuteen oikeudenkäyntiin tulee osoittautumaan vaikeaksi. On jopa väläytetty mahdollisuutta, että mies vapautettaisiin vähin äänin ilman uusintaoikeudenkäyntiä⁴⁴⁴.

Viimeksi mainittu skenaario toteutui elokuussa 2009. Skotlannin viranomaiset tekivät al-Megrakin kanssa sopimuksen, jossa miehelle luvattiin vapautus humanitaarisin perustein (vakava eturauhassyöpä) mikäli hän luopuu vetoamuksestaan Skotlannin oikeustapausten uudelleenarviointikomissiossa. Komissio oli jo tehnyt oman tutkimuksensa ja loppuraportti oli raskauttava Skotlannin poliisin ja oikeuslaitoksen kannalta. Raportin on nähnyt vain kourallinen ihmisiä ja se on salainen.⁴⁴⁵ Vapautuksen jälkeen media laski liikkeelle disinformaatiota, jonka mukaan vapautus tapahtui "öljyn vuoksi", sillä tuohon aikaan Britannia ja Libya normalisoivat välejään ja solmivat sopimuksia myös öljystä.

18.7.2007 Mebo AG:n entinen insinööri Ulrich Lambert antoi valaehitoisen lausunnon, jossa hän tunnusti valehdelleensa Lockerbie-oikeudenkäynnissä ja varastaneensa työnantajaltaan itse käsityönä valmistamansa piirilevyn 22.6.1989 (siis noin puoli vuotta pommiattentaatin jälkeen) ja toimittaneensa sen edelleen Lockerbien tapausta tutkineelle viranomaiselle. Hänen mukaansa oikeudessa todisteena esitetty palanen oli peräisin hänen toimittamastaan piirilevystä. Lambert oli vaiennut nämä vuodet, koska hän pelkäsi henkensä edestä. Mebo AG menetti Lockerbien tapauksen johdosta tärkeimmät asiakkaansa ja joutui lopettamaan toimintansa. Sen omistaja Edwin Bollier on pyytänyt Skotlannin viranomaisia tutkimaan väitetyt väärinkäytökset oikeusprosessissa. Jo todistaessaan Lockerbie-oikeudenkäynnissä hän yritti kiinnittää huomiota todisteiden väärentämiseen, mutta tuomari keskeytti hänet heti ja kielsi puhumasta aiheesta. Tri Koechler on ilmaissut ihmetyksensä sen johdosta, miksei vankilassa istuvan libyalaisen al-Megrakin puolustustiimi ole suostunut tarttumaan tähän aiheeseen tapauksen ollessa Skotlannin oikeustapausten uudelleenarviointikomission käsiteltävänä.⁴⁴⁶

Lockerbien attentaatin jälkeen salainen sodankäynti Libyaa vastaan jatkui 90-luvulla, jolloin Britannia käytti mm. Osama bin Ladenia ja Lontoossa päämajaansa pitävää libyalaisista Afganistan-veteraaneista koostunutta ryhmää Jama al-Islamiya al-Muqatila Gaddafin vastaiseen toimintaan. Toiminta huipentui Gaddafia vastaan tehtyyn murhayritykseen vuonna 1996. Libya lähetti lopulta 1998 Interpolille pidätysmääräyksen bin Ladenista, minkä voimaanastumista Britannia jarrutti. Murhayritys tapahtui, kun Osama bin Laden oleskeli Sudanissa ja oli nimellisesti Yhdysvaltain etsityin terroristi. Sudan tarjoutui kaksi eri kertaa luovuttamaan bin Ladenin Yhdysvaltoihin tai Saudi-Arabiaan, mutta Clintonin hallinto kieltäytyi tarjouksesta.⁴⁴⁷

Gaddafin kaataminen v. 2011

Viimeisin luku Gaddafin ja länsimaiden väleissä kirjoitettiin v. 2011. Joulukuussa 2010 alkanut *arabikevät* levisi helmikuussa 2011 Libyaan ja mielenosoitukset Benghazin alueella maan itäosassa alkoivat. Tapahtumat esitettiin länsimediassa ja al-Jazeerassa spontaanina demokratialiikkeenä, mutta tosiasiallisesti sekä arabikevät, että Libyan kansannousu olivat ulkoa manipuloituja tapahtumia. Arabikevään polttoainetta oli kyllästyneisyys demokratian puutteeseen ja elinikäisiin despootteihin kaikkialla arabimaissa. Vallankumousten toteuttajat olivat länsiorientuneita nuoria ja heidän johtajansa olivat saaneet tukea Yhdysvaltojen ulkoministeriöltä, George Sorosin Open Society Instituutilta, NED:ltä (National Endowment for Democracy) ja koulutusta Serbian Otpor-järjestöltä. Otpor syntyi Serbian vallanvaihdon tarpeisiin ja se on toiminut kaikkien värvallankumousten organisoijana ja kouluttajana.⁴⁴⁸ Otpor edustaa NATO:n pehmeää voimaa. Tunnettuja Otporin valmentamia värvallankumouksia toteutettiin Georgiassa 2003, Ukrainassa 2004 ja Kirgisiassa 2005.

Libyan hallituksenvaihdos lähti käyntiin, kun Gaddafin entinen protokollapäällikkö Nouri Massoud El-Mesmari loikkasi Ranskaan 6.10.2010. Hän aloitti tapaamiset Ranskan tiedustelupalvelun kanssa. Marraskuun 18. ranskalainen kaupallinen valtuuskunta saapui Benghaziin. Valtuuskunnan joukossa on tiedustelupalvelun ja armeijan edustajia yksityisten yritysten peitteen alla. Tarkoitus on tavata El-Mesmarin osoittamia henkilöitä Libyan armeijassa, jotka olisivat halukkaita yhteistyöhön Gaddafia vastaan. Yksi upseereista oli Libyan ilmapuolustuksen päällikkö eversti Abdallah Gehani. Joulukuun aikana libyalainen tulevista vallankumousjohtajista koostunut valtuuskunta kävi tapaamassa El-Mesmaria ja Ranskan tiedustelupalvelun ja armeijan edustajia Pariisissa.⁴⁴⁹

Ranska ja Britannia ilmoittivat 2.11.2010 pitävänsä yhteisen sotaharjoituksen 21.-25.3.2011 nimeltään Southern Mistral 2011. Skenaario oli ilmasota kuvitteellista diktatuurivaltiota Southland vastaan joka olisi loukannut Ranskan kansallisia intressejä. Harjoituksessa sotatoimet oikeutti kuvitteellinen YK:n päätöslauselma 3003. Kuten tiedämme, YK:n päätöslauselma 1973 Libyan lentokieltoalueesta hyväksyttiin 17.3.2011 ja täysimittainen ilmasota Gaddafin hallitusta vastaan aloitettiin. Sotaharjoitus peruttiin. Media antoi vaikutelman länsimaiden spontaanista sotilaallisesta vastaamisesta yllättävään tilanteeseen, jossa haluttiin estää Gaddafia käyttämästä asevoimiaan omia kansalaisiaan vastaan. Todellisuudessa ilmasota oli huolellisesti suunniteltu ja valmisteltu sotaharjoituksen puitteissa, eikä sillä ollut mitään tekemistä siviiliväestön suojelemisen kanssa.⁴⁵⁰

Kapinaan noussut Beghazin alue on tunnettu islamistitaistelijoistaan ja Yhdysvallat oli jo tehnyt tuttavuutta heidän kanssaan Irakissa. West Pointin sotilasakatemia tutkimuksen perusteella Irakissa Syyrian vastaisella rajalla v. 2006-2007 kiinni otetuista ulkomaisista taistelijoista lähes 19% oli kotoisin Libyasta Benghazin alueelta. Väestömäärään suhteutettuna alue on ylivoimaisesti merkittävin al-Qaidan miesvoiman lähde.

Libyan sodassa NATO-maat ottivat jälleen käyttöön jo Bosniasta ja Kosovosta tutun arabilegioonansa, al-Qaidan. Tällä tavoin NATO välttyi maajoukkojen lähettämiseltä. Erikoisjoukkoja Libyassa toki käytettiin alusta alkaen sekä kouluttajina, ilmaiskujen maalintajina, että taisteluissa. Aseistajina ja rahoittajina Saudi-Arabia ja Qatar näyttelivät merkittävää roolia.

"Humanitaarisen väliintulona" markkinoitu sota aiheutti Libyan väliaikaishallinnon mukaan 30000 kuolonuhria ja 50000 haavoittunutta. Islamistien voitto johti laajoihin Gaddafia kannattaneiden heimojen vainoihin ja mustaihoisten libyalaisien joukkomurhiin. Gaddafi itse saatiin kiinni 20.10.2011 Misratan lähistöllä. Hänet pahoinpideltiin raa'asti (mm. pistimellä peräaukkoon). Ruumis häpäistiin ja asetettiin näytteille.

Syyrian ja Iranin johtajat saivat jälleen havainnollisen näytöksen kuinka käy, jos asettuu vastustamaan lännen "demokratioita".

Allan Francovich ja The Maltese Double Cross

Allan Francovichin dokumenttifilmi *The Maltese Double Cross* on kenties paras tutkivan journalismin esitys Lockerbien attentaatista. Filmi valmistui vuonna 1994, ja se oli määrä esittää Lontoon filmifestivaaleilla, mutta hieman ennen sen esittäminen peruttiin ilmeisesti oikeusjutun pelossa. Filmin tekijöitä ja esittäjiä on uhkailtu ja filmin levitys Yhdysvalloissa on onnistuttu estämään. Britannian Channel 4 esitti filmin lopulta 11.5.1998 ja YLE:n dokumenttiprojekti 9.12.1998. Elokuvan voi katsoa osoitteessa <http://video.google.com/>

Francovich oli aiemmin tehnyt dokumenttielokuvia CIA:n salaisista operaatioista. Hänen edellinen merkittävä teoksensa vuodelta 1992 oli kolmeosainen filmi Naton salaisista stay behind -armeijoista nimeltään *Gladio*. Francovich kuoli epämääräisissä olosuhteissa 24.4.1997 Houstonin lentokentän tullissa virallisen tiedon mukaan sydänkohtaukseen. Francovich oli saapunut Yhdysvaltoihin uusimman projektinsa takia, joka selvitteli Olof Palmén murhaa. Francovich oli saanut lähteiltään Palmén murhaajan nimen ja osoitteen, ja hän oli matkalla etsimään miestä, joka oli hänen mukaansa CIA:n kouluttama entinen shaahin salaisen poliisin Savakin ammattitappaja. Murhan järjesti huippusalainen järjestö Naton sisällä, mikä viitanee juuri Naton stay behind -verkostoihin.⁴⁵¹

Kylmän sodan aikainen terrorismi Länsi-Euroopassa

Euroopan terrorismi mielletään yleisesti separatististen ryhmien kuten IRA:n ja ETA:n sekä toisaalta ääriivasemmistolaisten ryhmien kuten Punaisten prikaatien ja Punaisen armeijakunnan suorittamaksi poliittiseksi väkivallaksi. Nämä ja lukemattomat muut vähäisemmät ryhmät ovat olleet aktiivisia, mutta jälleen aiheen käsittely julkisuudessa on kunnioittanut pääosin tiettyä tabua, sillä valtiollisten elinten sekaantumisesta terrorijärjestöjen toimintaan ei ole puhuttu.

Euroopan terrorismissa törmäämme jälleen tuttuun sotilastiedustelupalveluiden rooliin tapahtumien edesauttajana ja manipuloidjina, sillä johtavat Nato-maat loivat keskeisen terrorismin infrastruktuurin Eurooppaan. Jo ennen toisen maailmansodan syttymistä Britannian tiedustelupalvelun MI6:n erikoisosasto *Section D* organisoivat hätäisesti Ranskaan, Hollantiin, Belgiaan ja myös Britanniaan vastarintaryhmiä Saksan miehityksen varalle. Toimintaa jatkettiin vaatimattomalla menestyksellä saksalaismiehityksen aikana.⁴⁵²

Samalla tavalla Saksa organisoivat vetäytymisensä yhteydessä miehittämilleen alueille vihollisen selustaan jätettäviä vastarintaryhmiä (koodinimi Werwolf). Saksa onnistui tehtävässä vielä länsiliittoutuneitakin heikommin. Esimerkiksi Roomassa Saksan ilmavoimien tiedustelupalvelu organisoivat kaupunkiin jätettävän vastarintaverkoston, mutta Rooman poliisissa työskennellyt OSS*:n agentti Federico Umberto D'Amato sai käsiinsä nimilistan osoitteineen ja toimitti sen amerikkalaisille heti näiden saavuttua. Saksalaiset agentit vangittiin ja teloitettiin välittömästi. D'Amato loi sittemmin huikean uran Italian sisäministeriössä amerikkalaisten ja erityisesti CIA:n luottomiehenä toimien ”terrorismin vastaisissa” huippuviroissa eläkkeelle siirtymiseensä asti vuonna 1984.⁴⁵³

Toisen maailmansodan kokemukset opettivat, että vastarintaryhmien organisointi vaatii aikaa ja se on tehtävä hyvissä ajoin jo rauhan aikana. Valmistautumiseen kuuluu henkilöstön koulutus, aseita ja muuta välineistöä sisältävien kätköjen valmistelu ja itse toiminnan harjoittelu. Kaikki tämä on viime tingassa tai jo miehityksen oloissa toteutettuna hyvin vaikeaa ja johtaa järjestön soluttamiseen ja suuriin tappioihin. Tästä syystä Britannia ja Yhdysvallat aloittivat heti sodan jälkeen salaisten armeijoiden muodostamisen kaikkialle kontrolloimilleen alueille, myös puolueettomiin maihin kuten Sveitsiin⁴⁵⁴. Henkilöstönä pyrittiin hyödyntämään eri maiden kommunismin vastaisia voimia, mieluiten äärioikeistoa.

E erityisen arvokasta henkilöstöä saatiin Italian fasisteista ja Saksan kansallissosialisteista, esimerkiksi SS-veteraaneista. Liittoutuneet organisoivat arvokkaina pitämiensä natsien pelastusoperaation (Paperclip) Vatikaanin avustamana ns. rottalinjojen kautta. Salaisten rottalinjojen kautta kuljetettiin turvaan noin 30 000 SS-veteraania, joista osa oli etsittyjä sotarikollisia. Mukana oli muun muassa ”Lyonin teurastaja” Klaus Barbie. Äärimmäisen arvokas yhteistyökumppani amerikkalaisille oli Saksan itärintaman entinen tiedustelupäällikkö Reinhard Gehlen, josta tehtiinkin Länsi-Saksan tiedustelupalvelun päällikkö.⁴⁵⁵

* OSS, Office of Strategic Services oli Yhdysvaltojen 1942 perustettu tiedustelupalvelu ja CIA:n edeltäjä

Neuvostomiehityksen varalle perustetuista salaisista joukoista käytettiin yleisnimitystä stay behind -armeijat, joka viittasi niiden rooliin jäädä rintaman taakse jatkamaan vastarintaa. Vaikka näitä salaisia armeijoita käsiteltiin runsaasti julkisuudessa niiden paljastumisen aikaan 90-luvun alussa eri puolilla Eurooppaa, nosti sveitsiläisen tutkijan tri Daniele Ganserin vuonna 2005 julkaistu kirja *NATO's Secret Armies, Operation Gladio and Terrorism in Western Europe* aiheen uudelleen esille. Eri maissa salaisten armeijoiden peitenimet vaihtelivat: Italiassa Gladio, Tanskassa Absalon, Norjassa ROC, Ruotsissa AGAG, Belgiassa SDRA8, Sveitsissä P26 jne. Toisinaan Italian koodinimeä Gladio käytetään kuvaamaan koko Euroopan salaisia armeijoita. Joukkojen tehtävien luonne edellytti perehtyneisyyttä terrorismi- ja sabotaasitoimintaan ja sissisodankäyntiin.

Salaiset armeijat toimivat kussakin maassa yhteistyössä maan oman sotilastiedustelun kanssa. Usein nämä organisaatiot olivat sisäkkäisiä ja tieto oli rajattu vain pienelle ydinjoukolle (need to know -periaate). Avustavassa roolissa olivat lisäksi eri maitten turvallisuuspalvelut, santarmilaitos ja poliisi. Henkilöstön koulutuksesta huolehtivat Britannian SAS (Special Air Service) ja Yhdysvaltojen erikoisjoukot. Toimintaa koordinoi Naton Allied Clandestine Committee (ACC), jonka viimeinen vahvistettu kokous pidettiin Brysselissä 24.10.1990⁴⁵⁶

Poliisituomari Felice Cassonin tutkimukset pakottivat Italian pääministerin Giulio Andreottin elokuussa 1990 julkisesti myöntämään, että oli todellakin olemassa salaisten armeijoiden verkosto Italiassa ja kaikkialla Länsi-Euroopassa. Armeijat oli perustettu Yhdysvaltojen ja Britannian toimesta, ja niiden oli tarkoitus taistella kommunismia vastaan. Andreottin lausunnosta lähti liikkeelle skandaalien sarja läpi Euroopan. Tehtiin parlamentaaraisia kyselyjä ja selvityksiä, ja lehdistö ja televisio koettivat penkoa asiaa. Muutamia paljastuksia lukuun ottamatta juttu kuivui pikkuhiljaa kasaan, ja uutisaiheena asia jäi Irakin suorittaman Kuwaitin miehityksen ja Persianlahden sodan jalkoihin. Parlamentaariset selvitykset Italiassa, Belgiassa ja Sveitsissä kohtasivat vaikenemisen ja peittelyn muurin. Huolestuttavin piirre operaatio Gladiossa on sen ilmeinen kytkentä vallankaappaushankkeisiin ja terrorismiin. Ei ole myöskään olemassa todisteita siitä, että nämä organisaatiot olisi lakkautettu, vaikka niin on vakuutettu.

Huomionarvoisaa on myös se, että Natoon kytkeytyneiden salaisten armeijoiden olemassaolo paljastui myös Länsi-Euroopan puolueettomissa maissa. Tällainen salainen armeija oli myös Suomessa. Eräät lähteet kytkevät sen asekatkentaajuttuun, mutta tämä ei välttämättä ole oikea tulkinta. Asekatkenta edusti samantyyppistä toimintaa, mutta tapahtui aikaisemmin. Suomi oli sodan jälkeen varsin aktiivinen tiedustelutoiminnassaan Neuvostoliiton suuntaan. Laitteita saatiin Yhdysvalloista pilkkahintaan ja vastineeksi suomalaiset toimittivat tietoja. Norjalaiset värväsivät entisiä kaukopartiomiehiä ja lähettivät itärajan taakse tiedusteluretkille. Armeija toimi asiassa omin päin kysymättä lupaa poliitikoilta.

Jukka Rislakin tutkimusten mukaan Ruotsi, Norja, Britannia, Ranska ja USA olivat kaikki rakentamassa Suomeen tiedustelu- ja sabotaashiverkoston Suomen sotilastiedustelun mukaan "hyvin taitavasti ja varovasti ja isolla rahalla". Toiminta alkoi Norja puolustusministeriön käskyllä v. 1950 ja Suomen puolelta yhteysmiehenä oli everstiluutnantti Kalle Lehmus. CIA puolestaan käytti Suomessa asuvia amerikkalaisia löytämään sopivia värvättäviä suomalaisten keskuudesta. SDP:n keskuudesta löytyi paljon luotettavia henkilöitä. Armeijan aktiivipalveluksessa olevat ja eläkkeelle siirtyneet upseerit johtivat toimintaa. Neuvostoliiton miehitettyä Afganistanin salaisen armeijan toiminta oli

huipussaan. Suomalaiset osallistuivat myös NATO:n Gladio-komentokeskuksen kokouksiin Brysselissä ja ottivat käskynsä ja rahoituksensa vastaan "tuntemattomalta taholta". Yksi Suomen Gladio-armeijan päätehtävistä oli vakoilu, joka kohdistui sekä maassa oleskeleviin neuvostoliittolaisiin, että suomalaisiin joilla epäiltiin olevan yhteyksiä KGB:hen. Yksi vakoilluista oli presidentti Kekkonen. Sekä Kekkonen, että Paasikivi tiesivät salaisen armeijan toiminnasta.⁴⁵⁷

Sveitsissä parlamentaarissa tutkimuksessa havaittiin sekä salainen stay behind -armeija P26 että tiedusteluorganisaatio P27, jotka molemmat oli piilotettu sotilastiedustelun UNA (Untergruppe Nachrichtendienst und Abwehr) sisälle. Asian selvittäminen oli hyvin vaikeaa, esimerkiksi kun P26:n komentajana 1970-luvulla toiminut eversti Herbert Alboth suostui kertomaan tutkintakomitealle "koko totuuden", löydettiin hänet pian asunnostaan murhattuna symbolisesti omalla pistimellään. Murhaa ei koskaan selvitetty. Havaittiin myös kytkentä Natoon. Salaisen armeijan koulutukseen oli osallistunut Britanniaasta sekä MI6:n että SAS:n asiantuntijoita, kuten muuallakin Euroopassa. Yhteistyötä kuvailtiin hyvin läheiseksi. Sveitsin hallitus kiisti kaikki yhteydet Natoon ja yleiseurooppalaiseen stay behind -armeijoihin verkostoon, mutta brittilehdet olivat toista mieltä. P26 myös käytti samaa AEG Telefunkenin Harpoon-viestijärjestelmää kuin muukin verkosto. Harpoonin kantama oli 6000 km, mikä takasi yhteydenpidon myös Britanniaassa ja Yhdysvalloissa sijaitseviin esikuntiin.⁴⁵⁸ Paljastukset saattavat Sveitsin puolueettomuuden varsin outoon valoon.

Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman operaatio Gladion johdosta 22.11.1990⁴⁵⁹. Siinä parlamentti

- 1) tuomitsee manipulatiivisten ja operationaalisten verkostojen salaisen luomisen ja vaatii täyttä tutkimusta näitten salaisten organisaatioitten tai niistä irtautuneitten ryhmien luonteesta, rakenteesta, tarkoituksista ja muista seikoista, niitten laittomasta käytöstä sekaantumisessa toiminnan kohteena olleitten maitten sisäisiin asioihin, terrorismin ongelmaan Euroopassa ja jäsenmaitten salaisten palveluitten mahdollisesta yhteistoiminnasta kolmansien maitten kanssa.
- 2) protestoi ankarasti eräitten Naton Euroopan päämajan (SHAPE) amerikkalaisten upseerien olettamusta siitä että heillä on oikeus rohkaista Euroopan establishmentia salaisen tiedustelu- ja operaatioverkoston (ylläpitoon).
- 3) kehottaa jäsenvaltioitten hallituksia hajottamaan kaikki salaiset sotilaalliset ja puolisolitaalliset verkostot.
- 4) kehottaa niitten maitten oikeuslaitoksia, joissa mainittuja sotilaallisia organisaatioita on havaittu, selvittämään täysin niitten kokoonpano ja toimintatapa ja kertomaan kaikista toimista, joita ne ovat saattaneet ottaa horjuttaakseen jäsenmaitten demokraattista rakennetta.
- 5) pyytää kaikkia jäsenmaita ryhtymään asianmukaisiin toimiin, jos tarpeellista perustamaan parlamentaarisia selvityskomiteoita, laatimaan täydellinen lista tällä alalla toimineista järjestöistä ja samalla tarkkailemaan niitten kytkentöjä kyseisten maitten tiedustelupalveluihin ja kytkentöjä, jos niitä on, terroristitoimintaryhmiin ja/tai muihin rikollisiin toimiin.
- 6) kehottaa ministerineuvostoa antamaan täydellistä tietoa näitten tiedustelu- ja operatiivisten järjestöjen toimista.
- 7) kehottaa sen asianomaista komiteaa harkitsemaan kuulemistilaisuuden järjestämistä, jotta "Gladio"-organisaation ja vastaavien elinten rooli ja vaikutus saataisiin selvitettyä.

8) ohjeistaa sen puheenjohtajaa antamaan tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, Naton pääsihteerille, jäsenmaitten hallituksille ja Yhdysvaltojen hallitukselle.

Salainen sodankäynti vasemmistoa vastaan Italiassa

Vaikka salaiset armeijat oli luotu ensisijaisesti Neuvostoliiton mahdollisen miehityksen varalle, niin niitä alettiin useissa maissa varsin pian käyttää myös sisäpoliittisena aseena vasemmistoa ja erityisesti kommunisteja vastaan. Useissa Saksan miehityksen alla olleissa maissa, kuten Italiassa ja Ranskassa, kommunistit olivat olleet merkittävin vastarintaliikkeen osa. Kommunistien kansansuosio oli suuri, ja Neuvostoliiton epäiltiin käyttävän tilannetta hyväkseen ja tukevan kommunistipuolueita, jotta mahdollisimman moni Euroopan maa kommunistien valtaannousun kautta joutuisi ikään kuin Neuvostoliiton etupiiriin. Tilanne nähtiin vaarallisena senkin vuoksi, että läntisen Euroopan maat oli tarkoitus liittää Natoon. Mikäli kommunistit pääsisivät hallitukseen Nato-maassa, syntyisi vaara myös tietojen vuotamisesta Neuvostoliitolle.

On olemassa viitteitä, joiden mukaan Naton vuoden 1949 perustamissopimuksessa oli salainen lisäpöytäkirja, jonka mukaan kunkin liittyvän maan oli ensin perustettava salainen kommunismin vastainen kansalaisten kaaderi. Edelleen oli myös sitouduttava taistelemaan kommunismia vastaan kaikin mahdollisin keinoin, myös tilanteessa, jossa kansalaisten enemmistö äänestäisi kommunisteja.⁴⁶⁰

Useissa maissa salaisia armeijoita käytettiin vallankaappauksiin tai sellaisten yrityksiin. Näin tapahtui Italiassa kesäkuussa 1964 (Piano Solo) ja joulukuussa 1970 (Tora-Tora), Ranskassa kesällä 1947 (Plan Bleu), toukokuussa 1958 (Resurrection) ja huhtikuussa 1961, Kreikassa vuonna 1967 ja Turkissa vuosina 1960 ja 1980.

1950-luvun alussa Pentagon määräsi aloitettavaksi operaation *Demagnetize* Ranskassa ja Italiassa kommunistien kansansuosion vähentämiseksi. Keinovalikoimaan kuuluivat poliittiset, puolisotilaalliset ja psykologiset operaatiot ja tarpeen mukaan myös salainen sodankäynti ja terrori-iskut. Operaatio määrättiin pidettäväksi tiukasti salassa myös kyseisten maitten hallituksilta, sillä luonnollisesti se loukkasi vakavalla tavalla niiden suvereniteettia.⁴⁶¹

Salainen Pentagonin ohjekirja Field Manual 30-31⁴⁶² yhdessä sen liitteiden A ja B kanssa neuvoo järjestämään terrori-iskuja yleisillä paikoilla ja syyttämään niistä väärällä todistusaineistolla kommunisteja. Ohjekirjassa kehoitetaan myös soluttamaan vasemmiston liikkeitä ja kannustamaan niitä turvautumaan väkivaltaan. Tällainen toiminta nähtiin erityisen tärkeäksi tilanteessa, jossa kommunistit ovat sitoutuneet rauhanomaisiin ja parlamentaarisiin keinoihin, mikä heikentää kyseisen maan hallituksen kykyä nähdä kommunistien kumouksellisen toiminnan aiheuttama vaara.⁴⁶³

Opas ohjeistaa kommunismin vastaista taistelua:

Voi olla, että isäntämaan hallitus on passiivinen ja päättämätön kommunistien kumouksellisen toiminnan suhteen ja Yhdysvaltojen tiedustelun tulkinnan mukaan ei

toimi asiaankuuluvalla tehokkuudella... Yhdysvaltojen sotilastiedustelulla täytyy olla keinot erikoisoperaatioihin, joilla vakuutetaan isäntämaan hallitus ja yleinen mielipide kumouksen vaarasta. Päämäärän saavuttamiseksi Yhdysvaltojen sotilastiedustelun tulee pyrkiä soluttamaan kumoukselliset järjestöt agenteilla, joiden tehtävänä on muodostaa erikoistoimintaryhmiä kumouksellisten kaikkein radikaaleimmista elementeistä... Tilanteissa, joissa ei ole ollut mahdollista soluttaa agenteja kumouksellisten johtoon, voi olla hyödyllistä ottaa haltuun äärivasemmiston järjestöjä, jotta edellä kuvatut tavoitteet voidaan saavuttaa.

Erikoisoperaatioiden tulee pysyä tarkoin salassa. Vain niiden henkilöitten, jotka toimivat kumouksellista toimintaa vastaan, tulee tietää Yhdysvaltojen armeijan sekaantumisen liittolaismaan sisäisiin asioihin. Se tosiseikka, että Yhdysvaltojen armeijan rooli menee syvemmälle, ei saa tulla tunnetuksi missään olosuhteissa... Tämän liitteen mukaiset yksityiskohtaiset ohjeet tulee antaa suullisesti aina kun mahdollista. On korostettava tämän asian äärimmäistä arkaluontoisuutta.

Onko Field Manual 30-31 aito dokumentti? Se näyttää kuvaavan tarkasti terrorismin todellisuutta, ei ainoastaan kylmän sodan Euroopassa vaan paljon laajemminkin. Sen saattoi julkisuuteen ensimmäisenä turkkilainen sanomalehti *Baris* vuonna 1973. Toimittaja, jonka hallussa kopio asiakirjasta oli, katosi eikä hänestä kuultu enää sen jälkeen.

Dokumentaristi Allan Francovich teki kolmeosaisen dokumenttielokuvan BBC:lle Naton salaisista armeijoista, joka esitettiin kesäkuussa 1992.⁴⁶⁴ Elokuvasssa 1960-luvulla CIA:n tiedusteluasioitten apulaisjohtajana toiminut Ray Cline vahvisti: ”Se on autenttinen dokumentti.” Hän tosin totesi, ettei ollut sitä itse nähnyt mutta että se tyyliään oli autenttinen erikoisjoukkojen dokumentti. Propagandaekspertti ja uuskonservatiivi Michael Ledeen väitti sitä KGB:n väärennökseksi. Italian eliitistä koostuneen kommunistinvastaisen vapaamuurarilooshin P2 johtaja Licio Gelli puolestaan kertoi avoimesti filmillä: ”CIA antoi sen minulle ja kehotti lukemaan”.⁴⁶⁵ Yhdysvaltojen ulkoministeriö reagoi tammikuussa 2006 sveitsiläisen tutkijan tri Daniele Ganserin kirjaan julkaisemalla tiedotteen, jonka mukaan Field Manual 30-31 on KGB:n tekemä väärennös⁴⁶⁶.

Italian terrorismin ymmärtämiseksi on syytä kuitenkin ensin tarkastella lyhyesti aiempia tapahtumia. Jo toisen maailmansodan aikana luotiin myöhemmin tärkeäksi osoittautuvia kontakteja. Vallatessaan Italiaa Yhdysvallat liittoutui kahden Mussolinin aikana vainotun järjestön kanssa. Nämä olivat vapaamuurarit ja mafia. Amerikkalaiset vapauttivat vankilasta merkittävän Sisilian mafian johtajan Lucky Lucianon, jotta tämä saattoi auttaa amerikkalaisten mihinnousua kontaktiansa avulla Sisiliassa.⁴⁶⁷

Sodan loppuvaiheessa partisaaniliike syntyi Italiaan. Vaikka partisaanien keskuudessa oli myös oikeistolaisia ryhmiä, niin se voittopuolisesti oli kommunistien käsissä. Sodan loputtua ja fasismin kukistuttua kommunistien kannatus oli vahva. Maa oli Yhdysvaltojen ja Britannian miehittämä, ja nämä maat luonnollisesti alkoivat tehdä Italiasta osaa läntistä liittokuntaa Jaltalla sovitun Euroopan jaon hengessä. Ongelma oli kommunistien suuri menestys vaaleissa.

Italialle suunnattiin Yhdysvalloista suurisuuntaista taloudellista apua ja CIA rahoitti poliittiseen keskustaan sijoitettavia puolueita, kuten kristillisdemokraatteja. Samaan aikaan Neuvostoliiton tuki vasemmistolle oli vähäistä. Italian kommunistipuolue PCI oli jo

maaliskuussa 1944 ilmoittanut sitoutuvansa parlamentaariseen demokratiaan väkivaltaisen vallankumouksen sijaan ja sittemmin siitä muodostui Neuvostoliitosta riippumattoman eurokommunistisen liikkeen johtava puolue.

Kristillisdemokraattinen puolue säilytti suurimman puolueen asemansa (n. 39 %) jatkuvasti PCI:n suosion kasvusta huolimatta. Italian terrorismi korreloi mielenkiintoisella tavalla PCI:n kannatuslukuja. Vuonna 1968 PCI sai äänistä 26,9 %, vuonna 1972 27,2 %, vuonna 1976 34,4 % ja vuonna 1979 enää 30,4 %. Samoihin aikoihin Italiassa kirjattiin terroritekoja ja poliittisia väkivallantekoja seuraavasti: 1969 – 398 kpl, 1972 – 595 kpl, 1976 – 1353 kpl, 1977 – 1926 kpl, 1978 – 2379 kpl, 1979 – 2513 kpl, 1980 – 1502 kpl, 1981 – 634 kpl, 1982 – 347 kpl.⁴⁶⁸ Terrorismin ja kommunistien kannatuksen korrelaatio viittaa siihen, että Italiassa todellakin toteutettiin Field Manual 30-31:n kuvailemaa taktiikkaa.

Naton stay behind -armeijojen taistelu kommunisteja vastaan kulki Italiassa nimellä operaatio Gladio. CIA perusti Italian sotilastiedustelu SIFARin* vuonna 1949, ja se toimi operaatio Gladion keskeisenä ohjaajana ja suojelijana Italiassa. Toinen keskeinen elin oli Italian poliittisesta, sotilaallisesta ja taloudellisesta eliitistä koostuva salainen vapaamuurariolo P2 (Propaganda Due). Sen yli tuhannen jäsenen joukossa oli myös Italian pääministerinä vuosina 1994–95 ja 2001–06 toiminut Silvio Berlusconi⁴⁶⁹. P2:n johtajana toimi entinen fasisti Licio Gelli.

Vuonna 1959 Italiassa aloitettiin Naton ja Yhdysvaltojen valvonnassa suurisuuntainen vakoiluhanke, jossa yhteiskunnallisesti merkittävistä henkilöistä kerättiin arkaluontoista materiaalia. Kaikkiaan 157 000 henkilöstä kerättiin kansiot, joiden joukossa tiedostot 34 000 poliitikosta ja talouselämän vaikuttajasta. Tietojen määrä oli suunnaton, esimerkiksi kansio myös pääministerinä toimineesta kristillisdemokraattisesta senaattorista Amintore Fanfanista koostui neljästä tiiliskiven paksuisesta osasta. Tietojen keräämisessä painotettiin henkilöitten mahdollisia syyllistymisiä laittomuuksiin ja seksuaalisesti arkaluonteisia asioita, kuten prostituoitujen käyttöä tai homoseksuaalisuutta.⁴⁷⁰

CIA:n Italian toimiston johtaja Thomas Karamessines antoi karabinieerin komentajalle kenraali Giovanni De Lorenzolle tehtävän tarkkailla koko Italian eliittiä. Tällä tavoin amerikkalaiset saivat heistä ”otteen palleista”, kuten alan ilmaisu kuului. Tietoja käytettiin siis kiristykseen. Mikrofoneja asennettiin jopa pääministerin ja presidentin residensseihin ja Vatikaaniin. Tieto jaettiin amerikkalaisten ja Italian sotilastiedustelun kanssa. 1966 SID:n johtaja kenraali Giovanni Allavena väistyi sotilastiedustelun johdosta ja seuraavana vuonna hän liittyi P2:een ja antoi kopiot 157 000 kansioista P2:n johtajalle Licio Gellille. Vakoiluohjelma paljastui lopulta ja aiheutti skandaalin – ja taas yhden tuloksettoman parlamentaarisen tutkimuksen. Italian sotilastiedustelu ja karabinieeri eivät pohjimmiltaan olleet lojaaleja Italian valtiolle, vaan ne toimivat Yhdysvaltojen alaisuudessa.⁴⁷¹

* **SIFAR**: Servizio Informazioni Forze Armate; Italian sotilastiedustelu 1949–1966

SID: Servizio Informazioni Difesa; Italian sotilastiedustelu 1966–1977

SISMI: Servizio Informazioni Sicurezza Militare; Italian sotilastiedustelu 1977–

Jännitteen strategia

1960-luvulta alkaen Italiasta alkoi muodostua eräänlainen terrorismin tai, toisin ilmaistuna, vastavallankumouksellisen sodankäynnin laboratorio. Käytän seuraavassa keskeisenä lähteenä Italiassa pitkään toimineen brittijournalistin Philip Willanin erinomaista esitystä Italian terrorismista kirjassa *Puppetmasters, The Political Use of Terrorism in Italy*. Keskeinen toimintamalli oli ns. jännitteen strategia, jonka valmistelu alkoi vuoden 1965 tienoilla.

Italian sotilastiedustelun teollisen vastavakoilun osaston (REI) johtaja eversti Renzo Rocca värväsi miehiä solutettaviksi poliittisiin äärijärjestöihin tiedonantajiksi sotilastiedustelun ja teollisuuden rahoilla. Miesten todellinen tehtävä oli kuitenkin ilmeisesti toimia provokaattoreina. Rocca järjesti rahoitusta myös Alberto Pollio -instituutille, vuonna 1964 perustetulle oikeistolaiselle aivoriihelle, jonka toiminnan tarkoitus oli kehittää strategiaa ja taktiikoita kommunismin uhkan torjumiseen Italiassa. Eversti Rocca kuoli asunnossaan päähän ammuttuun luotiin vuonna 1968 päivää ennen kuin hänen oli määrä mennä parlamentaarisen komitean kuulusteluun osallisuudestaan vuoden 1964 Piano Solo -nimellä kulkeneeseen vallankaappausrytykseen. Rocca oli etukäteen ilmoittanut suostuvansa yhteistyöhön komitean kanssa. Roccan murhan rikostutkimukset estettiin ylemmältä taholta ja tapaus julistettiin itsemurhaksi.⁴⁷²

3.–5.5.1965 pidettiin Roomassa Alberto Pollio -instituutin järjestämä konferenssi, jonka rahoituksessa Rocca auttoi. Monet tulevat oikeistoterroristit olivat läsnä tuossa konferenssissa, joka oli eräänlainen alkupiste jännitteen strategialle Italiassa. Tilaisuudessa pidetyissä puheissa todettiin tärkeäksi siirtyä vastavallankumouksellisen sodan teorioista käytäntöön. Työkaluna olisivat pienet muutamista jäsenistä koostuvat eliittiyksiköt, jotka olisi koulutettu terrorismin vastaisiin operaatioihin ja jotka eivät tietäisi mitään muista vastaavista yksiköistä. Kuvaus vastaa sitä mikä nykyisin ymmärretään terroristisoluna. Äärioikeistolaiset katsoivat, että meneillään oli matalan intensiteetin kolmas maailmansota kommunismia vastaan.

Yksi Pollio-instituutin oppeja soveltamaan lähtenyt järjestö oli fasisti Pino Rautin vuonna 1956 perustama Ordino Nuovo, joka alkoi järjestää koulutusleirejä kommunismin vastaisille taistelijoille. Ordino Nuovo oli myös Amerikan vastainen, mikä teki siitä erinomaisen työkalun terroritekoihin, sillä tiedusteluelinten manipuloiman terrorin tuli aina olla mahdollisimman hyvin ulkoistettua. Naton tiedustelujärjestöt käyttivät mielellään itseään kohtaan vihamielisiä järjestöjä, jolloin tekojen alkuperä saatiin mahdollisimman hyvin naamioitua. Solutettujen agenttien ja välikäsien kautta järjestöjä ohjailtiin halutunlaiseen toimintaan, rahoitus ja aseistus turvattiin usein myös kiertoteitse ja viranomaisten toiminta järjestöjä vastaan pidettiin sopivalla tasolla. Terroristien koulutusta järjestettiin myös Capo Marragiussa Sardiniassa, Naton salaisessa tukikohdassa, joka toimi myös salaisten stay behind -armeijoiden koulutuskeskuksena. Pino Rauti työskenteli läheisessä yhteistyössä Italian sotilastiedustelun kanssa, ja hänellä oli kontakteja myös amerikkalaisiin. Hänen väitetään saaneen säännöllistä rahoitusta Yhdysvaltojen suurlähetystöltä Roomassa⁴⁷³.

Kilpaileva järjestö Ordino Nuovolle oli Avanguardia Nazionale (AN), jonka perustaja Stefano Delle Chiaie oli yksi tunnetuimmista italialaisista terroristeista. Myös AN:n

yhteyksistä Italian viranomaisiin on runsaasti viitteitä. Delle Chiaien tiliin lasketaan noin tuhat veritekoa, joista 50 murhia. Delle Chiaie työskenteli uransa aikana ensin Italian ja myöhemmin Espanjan, Chilen ja Bolivian salaisille palveluille. Kun Delle Chiaie lopulta pidätettiin 27.3.1987 Venezuelassa, hän lausui lyhyesti: ”Joukkomurhia on tapahtunut. Se on tosiasia. Salaiset palvelut ovat peittäneet jäljet. Se on toinen tosiasia.”⁴⁷⁴

Willan nostaa kirjassaan (s. 124) esiin Paduan Fredassa 18.4.1969 väitetysti pidetyn kokouksen, jossa oikeistoterroristit ja sotilastiedustelu tekivät päätöksen soluttaa äärivasemmiston järjestöt ja provosoida ne väkivaltaan. Terrorin kampanja eteni vaiheittain. Ensi vaiheessa oikeistolaiset terrorijärjestöt, kuten Ordino Nuovo, järjestivät iskuja viranomaisten (erityisesti sotilastiedustelun) avulla, ja väärällä todistusaineistolla niistä syytettiin vasemmistoa. Myöhemmin kun äärivasemmistolaiset ja anarkistiset terrorijärjestöt saatiin solutetuiksi, alettiin painopistettä siirtämään ”aidon” vasemmistoterrorin suuntaan. Kyseisten järjestöjen alkuperäinen johto vangittiin ja ne manipuloitiin solutettujen agenttien avulla Field Manual 30-31:n antamien suuntaviivojen mukaisesti entistä verisemmän terrorismin tielle. Seurauksena toistakymmentä vuotta kestäneestä terrorista oli Italian poliittisen painopisteen siirtyminen oikealle ja kommunismin vaaran torjuminen.

Ensimmäinen merkittävä terrori-isku tapahtui 12.12.1969 Piazza Fontanassa Milanossa. Kuusitoista ihmistä surmannut neljän pommin isku pantiin aluksi anarkistien ja vasemmiston syyksi. Noin 4 000 ihmistä vangittiin ja yksi epäillyistä, anarkisti Giuseppe Pinelli, kuoli pudottuaan poliisiaseman neljännestä kerroksesta kadulle. Vasta paljon myöhemmin tutkinta alkoi kohdistua oikeistoon. Stefano Delle Chiaie ja Massimiliano Fachini yhdessä muiden syytettyjen kanssa kuitenkin vapautettiin syytteistä vuonna 1989. Kymmenisen vuotta myöhemmin amerikkalainen laivastoupseeri David Carrett, tiedustelu-upseeri Sergio Minetto, CIA:n vasikaksi epäilty Carlo Digilio ja CIA-agentti Carlo Rocchi ovat olleet tutkinnan kohteina Piazza Fontanan iskusta. Vuonna 2001 äärioikeistolaiset Carlo Maria Maggi, Delfo Zorzi ja Giancarlo Rognoni saivat tuomiot, mutta ne kumottiin vuonna 2004.⁴⁷⁵ Vaikenemisen laille (*omerta*) uskollisena pysyttelevien oikeistoterroristien tuomitseminen on osoittautunut äärimmäisen vaikeaksi.

Vuoden 1972 Peteanon pommi-iskusta elinkautiseen tuomittu äärioikeistolainen Vincenzo Vinciguerra kuvailee terrorismin logiikkaa Allan Francovichin *Gladio*-dokumenttifilmillä seuraavasti:

Täytyi hyökätä siviilejä, naisia, lapsia, viattomia ihmisiä, tuntemattomia kaiken poliittisen pelin ulkopuolisia ihmisiä vastaan. Syy oli varsin yksinkertainen. Teoilla oli tarkoitus pakottaa Italian kansa kääntymään valtion puoleen ja pyytämään suurempaa turvallisuutta. Tämä oli tarkalleen Italian äärioikeiston rooli. Se asetti itsensä valtion palvelukseen, joka suunnitteli strategian – oikealta nimeltään *jännitteen strategian*. Tarkoitus oli saada ihmiset hyväksymään, että millä hetkellä hyvänsä kolmenkymmenen vuoden ajanjakson aikana vuodesta 1960 aina 1980-luvun puoliväliin poikkeustila voitaisiin julistaa. Tällöin ihmiset vapaaehtoisesti luovuttaisivat osan vapaudestaan saadakseen turvallisuutta.... Tämä on poliittinen logiikka, joka on kaikkien rankaisematta jääneiden joukkomurhien ja pommi-iskujen taustalla, sillä valtio ei voi tuomita itseään ja julistaa itseään syylliseksi siihen mitä tapahtui... Peteanon iskun jälkeen kaikissa vastaavissa tapauksissa käytetty mekanismi asetettiin toimintaan. Peittely aloitettiin. Karabinieri, sisäministeriö, tulli- ja veropoliisi, siviili- ja sotilastiedustelu – kaikki tiesivät totuuden iskusta, että minä olin

vastuussa. Ja kaikki tämä kahdenkymmenen päivän sisällä. Niinpä he päättivät täysin poliittisista syistä peittää totuuden.⁴⁷⁶

Peteanossa hylätyn auton tavaratilaan asetettu pommi surmasi kolme karabinieriä, ja nimetön puhelinsoitto kertoi tuoreeltaan syyllisen olevan Punaiset prikaatit. Järjestö harrasti iskuja valtion edustajia vastaan. Käsitys prikaatien syyllisyydestä vallitsi, kunnes vuonna 1984 nuori tuomari Felice Casson avasi tapauksen uudelleen. Casson havaitsi, ettei Peteanossa ollut suoritettu lainkaan tutkintaa itse rikospaikalla. Raportti, joka osoitti iskussa käytetyn räjähteen olleen samaa tyyppiä kuin Punaisten prikaatien käyttämä, osoittautui väärennökseksi. Raportin laatija, poliisin räjähdeasiantuntija Marco Morin, oli äärioikeistolaisen Ordino Nuovon jäsen. Todellisuudessa räjähde oli ollut amerikkalaista C-4:ää ja peräisin Gladion kätköstä lähistöltä. Tutkimuksen edistyessä paljastui, että juuri Ordino Nuovo oli pommi-iskun taustalla yhdessä Italian sotilastiedustelun (SID, Servizio Informazioni Difeza) kanssa. Kuitenkin vain pommin asettaja Ordino Nuovon jäsen Vincenzo Vinciguerra saatiin tuomittua teosta.⁴⁷⁷

Vinciguerra kertoi myöhemmin brittiläiselle *The Guardian* -lehdelle, että oli olemassa asevoimille rinnakkainen salainen armeija, joka koostui tehtävään koulutetuista sotilaista ja siviileistä ja jolla oli oma viestijärjestelmä sekä ase- ja räjähdekätkönsä. Salaisen armeijan tehtävänä oli toimia vastarintatehtävissä vihollisen selustassa Neuvostoliiton miehittäessä maan, mutta sitä alettiin käyttää sisäpoliittisen tilanteen manipulointiin ja erityisesti estämään poliittisen tasapainon siirtyminen vasemmalle. Tässä tehtävässä salaista armeijaa avustivat valtion turvallisuuselimet, poliittinen eliitti ja armeija. Vinciguerra kertoi, että laaja verkosto asialle myötämielisiä ihmisiä Italiassa ja ulkomailla oli suojellut häntä ja pitänyt huolen siitä, että terrori-iskun jälkeen hän oli kyennyt pakenemaan.⁴⁷⁸

Yksi CIA:n luottomiehen Federico Umberto D'Amaton luomista organisaatioista oli Bernin klubi, Euroopan ja Amerikan poliisi- ja turvallisuuspalvelujen ”terrorismin vastainen” yhteistyöelin, johon myös Sveitsi osallistui. Vinciguerran mukaan sen ensimmäinen operaatio oli nimeltään *kiinalainen juliste* vuonna 1972. Siinä Avanguardia Nazionalen äärioikeistolaiset levittivät maolaisia julisteita. Tarkoitus oli luoda tyhjästä ultraradikaali vasemmisto Italiaan. Italialaiset journalistit Andrea Barberi ja Nazareno Pagani ovat kertoneet D'Amaton käyttäneen tarkoitukseen johtamaansa sisäministeriön *erikoisasioiden toimistoa*.⁴⁷⁹

Terrori-iskujen jälkeen sama kaava toistui: vasemmistolaisia pidätettiin suurin joukoin, todistusaineistoa tuhottiin tai väärennettiin ja enemmät tutkimukset estettiin. Monet terrori-iskut kohdistuivat joukkoliikennevälineisiin, kuten 1974 Rooman ja Münchenin välisessä Italicus Express -pikajunassa räjäytetty pommi, joka surmasi 12 ja haavoitti 48:aa ihmistä. Jännitteen strategian terrori huipentui 2.8.1980 Bolognan rautatieaseman odotushuoneessa räjähtäneeseen pommiin, joka surmasi 85 ihmistä ja haavoitti noin 200:aa. Pommi-iskun tutkinnan harhauttaminen aloitettiin välittömästi. Tekäistuja vastuunottoa tulivat useita. Äärioikeistolainen järjestö NAR (Armed Revolutionary Squads) ilmoitti vastuunsa, mutta puhelun havaittiin tulleen SISMI:n Firenzen toimistosta. Myös Punaiset prikaatit otti vastuun yhtä hämärällä tavalla.⁴⁸⁰

Tutkintatuomari Libero Mancuso kommentoi, ettei yhtään aiempaa tutkintaa ollut häiritty niin monilla harhautuksilla ja niin monilla yrityksillä johdattaa tutkintaa pois totuudesta kuin Bolognan iskun tutkintaa. Eräitä äärioikeistolaisia saatiin tuomittua iskusta ja monimutkaisen eri oikeusasteitten läpi kulkeneen jutun lopputuloksena useimmat syytetyt

saivat tuomionsa kumottua. Vankilaan edelleen jääneet tuomitut ovat vakuuttaneet syyttömyyttään. Useita tiedustelu-upseereita ja P2:n johtaja Licio Gelli tuomittiin oikeuden harhauttamisesta tapauksen yhteydessä.

Bolognan pommi-isku on eräs pääosin selvittämättä jääneistä terroriteoista Italiassa. Italian valtiosalaisuuslaki, joka estää virkamiehiä kertomasta valtiosalaisuuksiksi luokiteltavista asioista, on vakavalla tavalla haitannut terrorismirikosten selvittämistä. Bolognan tapauksessa teon motiivi on myös epäselvä, sillä vuonna 1980 kommunistien kannatuksen kasvu oli jo taittunut, eikä tarvetta näyttävälle kommunistien nimissä suoritettaville terroriteoille siten enää ollut. SISMI:n ja P2:n rooli tapauksen tutkinnan sabotoinnissa osoittaa kuitenkin suunnan, mistä todellisia syyllisiä tulisi etsiä.

Propaganda Due, P2

Italian kylmän sodan aikaiseen politiikkaan ja jännitteen strategiaan keskeisesti vaikuttanut järjestö oli salainen vapaamuurarilooshi Propaganda Due eli P2. Sen perustaja ja johtaja oli fasisti Licio Gelli*. Hän taisteli toisen maailmansodan loppuvaiheessa Mussolinin johtaman Salón tasavallan joukoissa partisaaneja vastaan. Taitavana taktikkona hän solmi yhteydet myös kommunistipartisaaneihin.⁴⁸¹

Sodan loputtua Gelli organisoி yhdessä kroatialaisen katolisen papin Krujoslav Dragonovicin⁴⁸² kanssa amerikkalaisten laskuun ”rottalinjoja”, joiden avulla natseja evakuoitiin Etelä-Amerikkaan. Yksi Gellin pakoon auttamista oli ”Lyonin teurastaja” Klaus Barbie, jolle Yhdysvaltojen vastavakoilu tarjosi työpaikan vuoteen 1951 asti. Gelli solmi läheiset suhteet moniin Etelä-Amerikan johtajiin, kuten Juan Peroniin, ja aloitti työskentelyn Italian sotilastiedustelulle. Samaan aikaan hän työskenteli myös CIA:lle. Gelliä on yritetty kytkeä myös KGB:hen, mutta kyseessä lienee Britannian tiedustelun syöttämä harhatieto.

Gelli liittyi vuonna 1963 vapaamuurareihin, sillä hän näki siinä oivallisen työkalun kulissien takaisiin manipulointeihin. Gelli nousi hierarkiassa nopeasti ja tarttui mahdollisuuteen, kun suurmestari Giordano Gamberini pyysi häntä perustamaan Italian yhteiskunnan vaikutusvaltaisista ihmisistä ryhmän, josta olisi hyötyä vapaamuurareille ja jonka jäsenistä voisi myöhemmin tulla muurareita. Ryhmän nimi tuli olemaan Raggruppamento Gelli – P2, eli Propaganda Due. Ryhmä noudatti nimellisesti vapaamuurariuden periaatteita. Se oli Italian lain mukaan laitton salainen organisaatio ja sen jäsenlistan tunsu vain Gelli itse.

P2:n tarkoitus oli taistella kommunismia vastaan, ja se sai merkittävää tukea Yhdysvalloista ja CIA:lta. Gelli värväsi järjestöönsä aktiivisesti Italian yhteiskunnan silmäätekeviä, asevoimien, poliisin, tiedustelupalvelun, politiikan ja talouselämän vaikuttajia. Värväämisessä kaikki keinot olivat käytössä. Mikäli värvättävä ei halunnut vapaaehtoisesti liittyä, hänelle saatettiin esittää itseään koskevaa arkaluonteista materiaalia. Liittymisen ehtona oli tuoda Gellille lisää arkaluonteista materiaalia itsestään ja muista potentiaalisista jäsenehdokkaista. Tämä lienee tyypillinen menettely salaseuroissa; seuran johdolla on oltava hallussaan materiaalia, joka takaa jäsenen lojaalisuuden. Gelli oli P2:n johtajana Yhdysvaltojen luottomies Italiassa. Hän osallistui

* Gellistä on käytetty nimitystä *puppetmaster* – taitava naruista vetelijä nukketeatterissa.

kutsuvieraana presidentti Fordin, Carterin ja Reaganin virkaanastujaisiin. Reaganin virkaanastujaislounaalla hän oli ainoa italialainen.

Vuonna 1981 P2:n olemassaolo paljastui Gellin asuntoon ja toimistoon tehdyissä ratsioissa. Löytyi mm. osittainen 962 nimen jäsenluettelo, joka sisälsi runsaasti vaikutusvaltaisten henkilöiden nimiä, joukossa neljä hallituksen ministeriä. Asiaa tutkimaan perustettiin parlamentaarinen komissio, jota johti kristillisdemokraattinen kansanedustaja Tina Anselmi, ja se käytti kolme vuotta tutkimuksiinsa. Vuonna 1984 julkaistussa raportissaan komissio luonnehtii P2:ta ”neutraaliksi instrumentiksi operaatioihin, joilla säädeltiin ja kontrolloitiin Italian poliittista elämää”. Järjestöä kuvattiin pyramidiksi, jonka huipulla oli Gelli. Hänen yläpuolellaan oli toinen pyramidi, joka oli vastuussa kokonaisstrategiasta ja joka välitti käskynsä alempaan pyramidiin Gellin kautta.⁴⁸³ Komissio ei tarkentanut, mitä se tarkoitti ylemmällä pyramidilla, mutta lienee itsestään selvää, että kyse oli Yhdysvalloista.

P2 joutui lukuisten muittenkin virallisten tutkimusten kohteeksi. Elokuun 1974 Italicus Express -junan pommi-iskun oikeudenkäynti ei kyennyt osoittamaan syytettyjä syyllisiksi, mutta oikeudenkäynnin pöytäkirjaan merkittiin vahinkoa kärsineen osapuolen kantana, että syytetyt olivat saaneet innoitusta, rahoitusta ja aseistusta vapaamuurareilta, jotka käyttivät kumouksellista toimintaa ja oikeistoterrorismia ns. jännitteen strategian puitteissa luodakseen otolliset olosuhteet valtiokaappaukselle. Vuonna 1987 firenzeläinen oikeusistuimien tuomitsi Gellin kahdeksan vuoden vankeusrangaistukseen aseellisen ryhmän rahoittamisesta, joka oli syyllistynyt rautateiden pommittamiseen Toscanassa vuosina 1973–75.

1988 Gelli tuomittiin Bolognan pommi-iskun oikeudenkäynnissä oikeuden herjaamisesta ja tutkinnan vaikeuttamisesta väärän syyttömiin ihmisiin osoittavan todistusaineiston tuottamisesta kymmeneksi vuodeksi vankeuteen. Gelli oli pakoillut Etelä-Amerikassa, mutta vuonna 1987 antautui Sveitsin viranomaisille. Seuraavana vuonna hänet luovutettiin Italiaan. Hän joutui viettämään Italiassa ainoastaan seitsemän viikkoa vankeudessa, kunnes hänet vapautettiin huonon terveyden vuoksi. Hänelle langetetut tuomiot ovat kumoutuneet yksi toisensa jälkeen.

Vuonna 1990 Italian valtiollinen TV-yhtiö RAI lähetti ohjelmasarjan, joka käsitteli Gellin yhteyksiä CIA:han ja hänen rooliaan terrorismin manipuloijana. Eräässä ohjelmista kuultiin mm. amerikkalaista yrittäjää Richard Brennekeä⁴⁸⁴, joka väitti olleensa CIA:n sopimusagentti ja työskennelleensä P2:n kanssa. Brenneke kertoi P2:n ja Amerikan mafian yhteyksistä, kytkennöistä huumekauppaan ja CIA:n ja P2:n roolista Italian terrorismissa ja pääministeri Palmen salamurhassa Ruotsissa. Hänen mukaansa P2 oli ”rinnakkainen Naton rakenne, ...joka johti hyökkäystä poliittista vastustajaa vastaan”. Brenneken lausunto sai sekä CIA:n että Gellin kiistämään väitteet. CIA kiisti Brenneken olleen koskaan sen agentti.

Erät Brenneken väitteistä oli jo testattu oikeusistuimissa. Portlandissa Oregonin osavaltiossa valamiehistö oli yksimielisesti vapauttanut Brenneken syytöksestä, että hän olisi aiemmassa oikeudenkäynnissä, missä hän oli todistajana antanut väärän lausunnon valan velvoittamana. Brenneke oli tuolloin kertonut miten 1980 presidentinvaalikampanjan aikana Reaganin varapresidenttiehdokas George H. W. Bush, kampanjapäällikkö ja sittemmin CIA:n johtaja William Casey, CIA-agentti Donald Gregg ja Licio Gelli olivat neuvotelleet iranilaisten kanssa Pariisissa, ettei Teheranissa pidettäviä amerikkalaisia

panttivankeja vapautettaisi ennen presidentinvaaleja. Virassa ollut presidentti Carter yritti järjestää vankeja vapaaksi, mikä olisi onnistuessaan merkinnyt kannatuksen lisäystä (October Surprise). Donald Gregg yritti Portlandissa todistaa, että oli ollut aivan muualla väitetyn kokouksen aikoihin, mutta paljastui valehtelijaksi. Valamiehistö uskoi yksimielisesti Brennekeä.

Brenneke on tarjonnut mielenkiintoisen sisäpiiriläisen näkemyksen terrorismin maailmaan. Hänen mukaansa CIA:n tyypillinen tapa toimia oli käyttää jotain itselleen vihamielistä tahoja operaatioidensa toteuttamiseen.

Entisiä CIA-agentteja on vankilassa syytettynä terroristien kouluttamisesta Libyassa, eräät heistä olivat aktiivisia myös Italiassa. CIA on kiistänyt näitten agenttien koskaan virallisesti olleen sen työntekijöitä, mutta tätä ei pidä uskoa: tämä on heidän klassinen *modus operandinsa*. Näennäisesti vihamielisiä tahoja kuten Libyaä käytettiin operaatioihin, jolloin niitä ei voida johtaa niiden todelliseen alulle panijaan.⁴⁸⁵

Tähän tapaan CIA järjesti myös aseita Tšekkoslovakiasta Italian vasemmistoterroristeille. Brenneke, kuten eräät muutkin lähteet, on esittänyt kantanaan, että Italian poliittisen tilanteen manipulointi Yhdysvaltojen toimesta oli sovittu korkealla tasolla Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välillä.⁴⁸⁶

Punaiset prikaatit

Vastavallankumouksellisen sodan alalla täydellisin suoritus on saada poliittinen vastustaja toteuttamaan tarkoin suunniteltuja itselleen ja asialleen epäedullisia tekoja. Toimintaa on verrattu nukketeatteriin, jossa taitavat kulissien takaiset naruista vetelijät saavat näyttämöllä esiintyvät marionetit tekemään haluttuja asioita. Toiminta edellyttää suurta ammattitaitoa ja syvälle solutettujen agenttien käyttöä. Hyötynä saadaan uskottava tekojen kiistettävyyden, eli niitä ei voida helposti kytkeä alkuperäiseen suunnitteliin valtiollisessa tiedusteluelimessä. Toiminta on siten huomattavasti riskittömämpää ja uskottavampaa kuin suoraviivaisempi false flag -terrori.⁴⁸⁷

Valtiollisten turvallisuus- ja tiedusteluorganisaatioiden tehtävä on jatkuvasti tarkkailla yhteiskuntaa ja tunnistaa sieltä nousevat potentiaalisesti valtarakenteita uhkaavat liikkeet. Nämä liikkeet solutetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Mikäli jokin yhteiskunnallinen liike katsotaan käyttökelpoiseksi työkaluksi, sen manipulointi halutunlaiseen toimintaan voidaan aloittaa solutettujen agenttien avulla. Järjestö voidaan myös kaapata vangitsemalla tai surmaamalla koordinoitulla poliisioperaatiolla sen alkuperäinen johto. Tällöin ”kuin ihmeen kaupalla” joku johtoryhmän jäsenistä saattaa pelastua ja hän ottaa järjestön komentoonsa. Järjestön toiminta muuttuu tällöin soluttajan haluamaan suuntaan, sillä uusi johto on sen omia miehiä.

Punaisten prikaatien juuret ovat vuosien 1968-69 opiskelijaliikehdinnässä ja työläisten lakoissa, jotka synnyttivät lukemattomia vasemmistolaisia ja anarkistisia suoran toiminnan ryhmiä. Järjestön perusti Renato Curcio yhdessä Alberto Franceschinin kanssa, joka jätti Italian kommunistipuolueen PCI:n 1969 petyttyään sen maltillisuuteen. Vasemmistoterrorismin tavoite oli luoda otolliset olosuhteet kommunistiselle vallankumoukselle, ja erityisesti Punaisten prikaatien loppuaikojen toiminta oli silkkaa

silmitöntä väkivaltaa, jonka tarkoitus oli sisällissodan ja vallankumouksen lietsominen. On erittäin kyseenalaista, olisiko vallankumoukselle ollut minkäänlaisia edellytyksiä maassa, jossa oikeistovoimat ja armeija olivat jatkuvasti valmiina suorittamaan vallankaappauksen, mikäli tilanne sitä edellyttäisi. Todellisuudessa vasemmistoterrorismi sai aikaan yhteiskunnan muuttumisen konservatiivisempaan suuntaan, jolloin ääriivasemmistolaisten tavoittelema muutos kävi mahdottomaksi.

Punaisten prikaatien kiinni jääneet johtajat eivät vaikuttaneet älyllisesti riittävän korkeatasoisilta johtamaan terroristijärjestöä. Onkin epäilty, että todelliset johtajat ovat toimineet kulissien takaa jäämättä kiinni. Tällaisiksi on epäilty mm. Paduan yliopiston poliittisen filosofian professoria Toni Negriä ja Cosenzan yliopiston fysiikan professoria Franco Piperno. Erityisesti jälkimmäisellä on sanottu olleen suuri vaikutusvalta Punaisten prikaatien radikaaleimpiin aineksiin, ja häntä on epäilty koko järjestön todelliseksi johtajaksi.

Negrin rooli on herättänyt epäilyjä, sillä hän on taustaltaan kristillisdemokraatti ja leppymätön kommunistipuolueen vihamies. Hän opiskeli myös Yhdysvalloissa Rockefeller-säätiön stipendillä, eikä hänellä myöhemminkään ollut vaikeuksia saada maahan viisumia huolimatta hänen yhteyksistään ääriivasemmistoon. Rooman poliisin raportti 6.3.1979 viittaa Negrin mahdollisiin yhteyksiin Hyperion-nimiseen kielipistoon Pariisissa.

Hyperion on yksi mielenkiintoisimmista johtolangoista, kun tarkastellaan ääriivasemmiston terroristijärjestöjen kytkentöjä läntisiin tiedustelupalveluihin. Opiston perustivat vuonna 1976 Corrado Simioni, Vanni Mulinaris ja Duccio Berio, jotka kaikki olivat keskeisiä vasemmistoterrorismin alullepanijoita Italiassa. He perustivat myös Superclan-nimisen terroristijärjestön. Superclanin tavoite oli soluttaa kaikki ääriivasemmiston terroristijärjestöt ja johtaa niitä. Punaisten prikaatien perustaja Alberto Franceschini tunsu suurta epäluottamusta Simionia kohtaan ja vielä vangitsemisensä jälkeenkin yritti varoittaa luottamasta Superclanista tuleviin tovereihin.

Corrado Simionin henkilöhistoria tarjoaakin syitä epäilyyn. Hän työskenteli jonkin aikaa Italiassa Yhdysvaltojen kulttuurista tunnetuksi tekevästä United States Information Servicen palveluksessa ja mahdollisesti Münchenissä Radio Free Europelle. Hänen nimensä esiintyi vasemmistolaisen sanomalehden Lotta Continuan 1960-luvun lopulla julkaisemalla Italiassa toimivien CIA-agenttien listalla. Kuitenkin 1970-luvulle tultaessa hän näytti kääntyneen radikaaliksi ääriivasemmistolaiseksi.

Punaisten prikaatien alkuperäiset johtajat Alberto Franceschini ja Renato Curcio pidätettiin 1974 poliisioperaatiossa, mutta yksi johtajista Mario Moretti kuin ihmeen kaupalla vältti pidätyksen. Pidätysten jälkeen Moretti nousi prikaatien johtajaksi. Hän oli tullut prikaateihin Superclanista. Moretti alkoi pitää yhteyttä Hyperion-opistoon Pariisissa, joka auttoi aseiden hankinnassa. Hyperionilla oli yhteydet myös moniin muihin terroristijärjestöihin, kuten ETA:an, IRA:han ja PLO:hon. Rooman poliisi epäili Hyperionia keskeiseksi elimeksi, josta käsin Italian ja koko Euroopan terrorismia koordinoitiin. Tietoja Hyperioniin kohdistuvasta tutkinnasta vuoti julkisuuteen huhtikuussa 1979, jolloin Ranskan viranomaiset kieltäytyivät jatkamasta yhteistyötä. Ranskalaiset tuhosivat Hyperionia koskevat puhelinkuuntelunauhansa ja vakuuttivat, ettei opistoon liity mitään epäilyttävää.

Myöhemmin Aldo Moron murhaa tutkinut parlamentaarinen komissio yritti turhaan saada Italian poliisia ja tiedustelupalvelua aloittamaan uudelleen Hyperionia koskevat

tutkimuksensa. Komission piirissä ei oltu tyytyväisiä selitykseen, jonka mukaan se ei ollut mahdollista, koska Ranskan turvallisuuspalvelu kieltäytyi yhteistyöstä. Poliisiraportti vuoden 1979 lopulta kertoo mahdollisen syyn: ”Epäillään että Hyperion- kielioipisto on CIA:n kaikkein tärkein toimisto Euroopassa.”

Eräs mielenkiintoinen luku Italian terrorismin historiassa on tutkinta, joka koski PLO:n ja Punaisten prikaatien ase yhteistyötä. Venetsialaisen tutkintatuomarin Carlo Mastellonin mukaan Italian sotilastiedustelu (SISMI) ja CIA olivat mukana Punaisten prikaatien ja PLO:n asetoimitusten järjestämisessä. Mastellonin tutkimusten mukaan keskeinen henkilö oli SISMI:n Beirutin sijoitettu eversti Stefani Giovannoni, joka myöhemmin osallistui rikostutkijoiden harhauttamiseen Bolognan tuhoisan rautatieaseman pommituksen yhteydessä. Samalla tavalla aseita toimitettiin myös ETA:lle, IRA:lle ja RAF:lle.

Kun torinolaiset tuomarit lähettivät kaksi poliisiupseeria Beirutin tutkimaan PLO:n ja prikaatien ase yhteistyötä, eversti Giovannoni sai vihiä asiasta Beirutin suurlähetystöön tulleiden sähköiden nojalla, välitti tiedon PLO:lle ja onnistui sabotoimaan yrityksen tutkia asiaa. Asetoimitusten taustalta löytyy SISMI:n johtaja Giuseppe Santovito, joka oli P2:n jäsen. Hän perusti salaisen sotilastiedustelu yksikön SISMI:n sisälle huhti-lokakuun 1979 ajaksi, jolloin asetoimituksia tapahtui. Yksikköön kuuluivat mm. mainittu eversti Giovannoni ja everstilutnantti Silvio Di Napoli.

Di Napoli sai syytteen asetoimitusten auttamisesta. Kuulusteluissa hän kertoi, että tiedusteluoperaation tulokset välitettiin liittolaismaille, ja vetosi valtiosalaisuuslakiin. Italian pääministeri tuki mainittua näkökohtaa, mikä pakotti tuomari Mastellonin luopumaan syyteistä.

Aldo Moron kidnappaus ja murha

Italian kristillisdemokraattisen pääministerin Aldo Moron kidnappaus 16.3.1978 ja sitä seurannut 55 vuorokautta kestänyt vankeusaika, joka päättyi pääministerin ruumiin löytämiseen terroristien hylätyn auton tavaratilasta, olivat eräänlainen kulminaatiokohta jännitteen strategiassa.⁴⁸⁸

Kidnappaus tapahtui lähellä Moron asuntoa, kun pääministeri oli matkalla avaamaan parlamentin istuntoa, jossa uuden kansallisen sovinnon hallituksen oli määrä aloittaa työnsä. Tämä hallitus nautti täyttä kommunistipuolueen tukea. Kidnappauksen tapahtumapaikalla Via Fanilla valkoinen auto kiilasi Moroa kuljettaneen auton kadun sivuun, jolloin sitä seurannut saattoauto törmäsi sen perään. Väijytykseen osallistuneet tarkka-ampujat aloittivat työnsä. Kaikki viisi Moron henkivartijaa surmattiin äärimmäisellä tarkkuudella ja ammattitaidolla. Yksi ainoa konepistoolimies ampui yli puolet luodeista. Eräs silminnäkijä kuvaili hänen toimintaansa rauhalliseksi ja päättäväiseksi, ja se antoi vaikutelman täydellisestä aseiden hallinnasta.

Moron tapaukseen liittyi paljon epäselvyyksiä. Eräs peräänantamattomista tapauksen tutkijoista on kansanedustaja Sergio Flamigni, joka osallistui aikoinaan tapauksen selvittäneeseen parlamentaariseen komiteaan. Hän on rekonstruoinut kaappausoperaation yli sata kertaa. Hänen mukaansa Punaisilla prikaateilla ei ollut operatiivista kykyä niin

vaativaan tehtävään. Huipputasoisien konepistoolimiehen henkilöllisyyttä ei ole koskaan kyetty selvittämään.

Todistusaineistoa katosi. Moron mukana olleet dokumentit hävisivät jäljettömiin. Heti kidnappauksen jälkeen rikospaikasta otettiin kuvia läheisen kerrostalon parvekkeelta. Kuvat annettiin eräälle tapausta hoitaneelle tutkintatuomarille, mutta hän vakuuttaa, ettei tiedä, missä ne nyt ovat. Yksi syy kuvien katoamiseen saattaa olla se että SISMI:n virka-auto oli tapahtumapaikalla ja näkyi kuvissa. Auton paikallaoloa on selitetty sillä, että kyseinen SISMI:n eversti oli sopinut tulevansa lounaalle erään tuolla alueella asuvan henkilön luokse, mutta klo 9 aamulla vaikuttaa melko aikaiselta ajankohdalta lounaalle.

Kidnappauksesta näyttää olleen myös ennakkotietoa. Eräs radioasema tiedotti siitä jo klo 8.30 eli puoli tuntia etukäteen. Salaisen palvelun terrorismin vastaisen yksikön apulaisjohtaja Carlucci on kertonut saaneensa tiedon, jonka mukaan johtavassa asemassa oleva poliitikko tultaisiin kidnappaamaan ja että hän välitti tiedon poliisijohdolle. Poliisijohtaja puolestaan vakuutti pääministeri Morolle edellisenä iltana, että he ovat tutkineet tiedot ja mitään vaaraa ei ole.

Moron ja hänen henkivartiostonsa huolestuneisuus kasvoi jatkuvasti maaliskuuhun 1978 tultaessa. Muun muassa heidän virka-autonsa jatkuva varjostaminen sai Moron pyytämään luodinkestävää autoa. Pyyntö evättiin suuriin kustannuksiin vedoten. Sittemmin murhatun toimittaja Mino Pecorellin mukaan Italian sisäministeriöllä oli kuitenkin ollut hankittuna jo kuukausia 28 luodinkestävää autoa korkea-arvoisille poliitikoille, mutta jostain syystä sisäministeri Cossiga ei antanut jakaa niitä käyttöön⁴⁸⁹. Kun Moro seuraavana aamuna kuitenkin kidnapattiin, valtiovalta reagoi siihen jyrkästi. Ensiksikin pääministerin tehtävät ottanut Giulio Andreotti ilmoitti, ettei terroristien kanssa tultaisi neuvottelemaan. Käynnistettiin myös erittäin laaja, noin 35 000 poliisin etsintäoperaatio, joka epäpätevyydessään antaa aiheen vakaville epäilyille toiminnan todellisista motiiveista.

18.3. poliisi sai tiedon Rooman pohjoislaidalla asuvalta vasikaltaan Via Gradolin varrelta, että hänen kerrostalostaan oli kuultu yöllä outoja ääniä, ikään kuin sähkötystä. Poliisi teki ratsian taloon ja sen kaikki asunnot tarkastettiin lukuun ottamatta yhtä, jossa sattumoisin asui Punaisten prikaatien johtaja Mario Moretti ja jossa Aldo Moroa pidettiin vankina. Morettin asunto oli numero A 11, ja poliisin vasikka asui asunnossa A 9.

Eräs Moron tapauksen tutkintatuomareista, Fernando Imposimato, on kertonut, miten Italian sotilastiedustelu SISMI suojeli Punaisia prikaateja. Terrorismin vastaisen yksikön johtaja kenraali Giandelio Maletti kertoi hänelle, että Punaiset prikaatit tunnettiin läpikotaisin mutta ”jarrut olivat päällä”. Korkealla poliittisella tasolla heidän haluttiin kasvavan ja jatkavan toimintaansa.

Impossimato jatkaa:

Moron tarina on kuin John F. Kennedyn. Monet eivät tiedä tätä, mutta Kennedy tuli Italiaan 1963 ja antoi tukensa Morolle, joka oli perustanut ensimmäisen keskusta-vasemmisto-hallituksen lokakuussa 1963. Kennedyn vierailu oli vain muutamaa päivää ennen kuin hänet itsensä murhattiin Dallasissa. Kennedy ja Moro jakoivat saman ihanteen, he molemmat halusivat murtaa ajattelutavan, jonka mukaan maailma koostui kahdesta toisilleen vihamielisestä blokista.

Aldo Moro oli tunnettu tavoitteestaan tehdä ”historiallinen kompromissi”, sovinto kommunistien kanssa. Moro oli solminut luottamuksellisen suhteen Italian kommunistipuolueen PCI:n johtajan Enrico Berlinguerin kanssa. Berlinguerin johtama PCI oli Neuvostoliitosta riippumatonta linjaa vetävän eurokommunistisen liikkeen keulakuva. Tätä politiikkaa vastustivat sekä Neuvostoliitto että Yhdysvallat. Syyskuussa 1974 Moro vieraili Yhdysvalloissa ulkoministerinä. Vierailun aikana hänen amerikkalainen virkaveljensä Henry Kissinger teki suorasukaisella tavalla selväksi Morolle, miten virheellinen ja vaarallinen ajatus sovinto kommunistien kanssa olisi. On kerrottu, että Morolla olisi ollut tapaaminen myös nimeämättömän amerikkalaisen tiedustelu-upseerin kanssa, joka oli uhannut Moroa sillä, että ellei hän lopeta neuvottelujaan kommunistien kanssa, niin ”tiedustelupalvelun liepeillä olevat ryhmät pannaan toimintaan”.

Moron vaimo Eleonora kertoi suoran lainauksen mainituista uhkauksista Moro-komissiolle: ”Teidän täytyy hylätä politiikkanne tuoda kaikki poliittiset suuntaukset maassanne yhteistyöhön. Joko luovutte siitä tai saatte maksaa kalliisti.” Vierailun aikana Moro sairastui ja palasi kesken kaiken kotiin. Läheisille avustajilleen hän myös ilmoitti jättävänsä politiikan. Tulevina vuosina Moroa varoitettiin toistuvasti ottamasta kommunisteja hallitukseen.

Moron etsintä jatkui tuloksettomana. Eräät Calabrian mafian jäsenet halusivat auttaa ja kertoivat kansanedustaja Benito Gazzolalle saaneensa selville, että Moroa pidetään Via Gradolin varrella. Mafiosot veivät Gazzolan lähelle Morettin asuntoa, jossa Moro oli, ja sanoivat: ”Tämä on aluetta, josta teidän tulisi etsiä, – jos haluatte.” Gazzola välitti tiedon poliisille, mutta mitään ei tapahtunut. Kaikkea yritettiin; esimerkiksi kuusi julkisuuden henkilöä, joukossa Romano Brodi, kokoontui spiritualistiseen istuntoon saadakseen selville Moron sijainnin, jälleen tuloksena oli tuttu katu: Via Gradoli. Tieto välitettiin sisäministeri Cossigalle, joka väitti, ettei Roomassa edes ole sennimistä katua.

Sata kilometriä Roomasta sijaitsee samanniminen kylä: Gradoli. Kylään suunnattiin massiivinen poliisioperaatio, josta tehtiin median avulla PR-tempaus. Moron etsinnöistä vastasi sisäministeriön perustettu kriisiryhmä. Sitä johti sisäministeri Cossiga, ja se koostui kenraaleista, jotka kaikki olivat Moron politiikkaa vastustaneen P2:n jäseniä. Poliisioperaation tuloksettomuus ei nämä olosuhteet huomioon ottaen ollut ihme.

Aldo Moro kirjoitti vankeudestaan kirjeitä, joiden sävy muuttui jatkuvasti katkerammaksi. Hän aavisti, että hänet tullaan uhraamaan. Hän piti tulevasta kuolemastaan vastuullisena Giulio Andreottia, jota hän kuvaili ”kylmäksi, säälimättömäksi manipuloijaksi”. Hän kielsi yhtään poliitikkoo osallistumasta hautajaisiinsa, paitsi itselleen uskollisena pysytelleitä. Kieltoa ei noudatettu.

Kuukauden kuluttua Moro siirrettiin toiseen paikkaan ja Punaiset prikaatit ilmoittivat todenneensa Moron syylliseksi pitämässään oikeudenkäynnissä. Teloitusta ei kuulunut. Joku ulkopuolinen taho puuttui peliin. Morettin asunto, joka oli jo kolme kertaa säästetty etsinnöiltä, oli määrä löytää. Heti prikaatien poistuttua joku kävi avaamassa vesihanauksen juoksemaan kylpyammeeseen, niin että vesi pääsi valumaan lattialle ja aiheutti vesivahingon. Talonmies kutsui palokunnan ja asunnosta löytyi melkoinen arsenaali aseita ja räjähteitä. Löytöä seurasi väärennetty Punaisten prikaatien tiedote, jonka mukaan Moron ruumis olisi löydettävissä erään vuoristorajon pohjasta. Seurasi suuri etsintäoperaatio, jossa Moron ruumista etsittiin epätodennäköisistä paikoista tietämien taipaleiden takaa vuorilta.

Lehdistö kirjoitti Morosta kuin jo kuolleesta. Näin saatiin Punaisiin prikaateihin kohdistettua painetta hoitaa tilanne loppuun ja toisaalta yleisöä valmisteltiin Moron kuolemaan. Kaksi päivää myöhemmin Punaiset prikaatit julkaisi tiedotteen. Siinä se nimitti menettelyä psykologiseksi sodankäynniksi, jonka takana olisi uusi pääministeri Andreotti.

Francechini, joka oli vankilassa Moron kidnappauksen aikoihin, kertoi, miten hän ja muut prikaatien jäsenet vankilassa ihmettelivät tapaukseen liittyviä omituisuuksia. He laittoivat ne ensin poliisin epäpätevyys tiliin, mutta todellisuudessa ne eivät voineet tarkoittaa muuta kuin osallisuutta tuohon rikokseen. Yksi esimerkki on valtiollisen puhelinyhtiön (SIP) suorittamat puhelinkuuntelut, joita pidettiin lupaavana tapana jäljittää Moron vankila. Puhelujen seuranta ja nauhoitus näyttää kuitenkin suurelta osin epäonnistuneen, nauhoja on pyyhitty yli, ne ovat kadonneet ja tekniikka monesti petti juuri ennen kuin prikaatit otti puhelun ulkomaailmaan. Poliisi on kuvaillut sotilastiedusteluyhteysistään tunnetun SIP:n asennetta täydellisen yhteistyöhaluttomaksi. Täysin samanlainen oli myös CIA:n asenne.

90-luvulla Italian senaatin Gladio-komissio epäili CIA:n ja SISMI:n yhdessä Gladio-iskuryhmien kanssa organisoineen Moron kidnappauksen. Komissio avasi tapauksen uudelleen, mutta havaitsi yllätyksekseen lähes kaiken tapaukseen liittyvän materiaalin kadonneen sisäministeriön arkistoista. Komissio tyytyi voimattomana protestoimaan aineiston katoamista ja antoi lausunnossaan ymmärtää, että Moron tapausta tulee tarkastella laajemmassa historiallisessa kontekstissa. Komission mukaan Moron murha oli ”rikollinen projekti, jossa Punaiset prikaatit mitä todennäköisimmin olivat instrumentti laajemmassa poliittisessa kehityksessä”.⁴⁹⁰

On olemassa viitteitä myös P2:n ja Licio Gellin osallisuudesta. Gellin sihteeri ja rakastajatar Nara Lazzerini on todistanut kuulleensa hotellisviitissä Moron sieppausaamuna Gellin sanoneen kahdelle henkilölle: ”Pääosa on ohi, seuraavaksi näemme reaktion.” Lausunto jätettiin huomiotta, sillä Lazzeriniä pidettiin ”moraaliltaan arveluttavana naisena”.

Vuonna 2002 entinen pääministeri Giulio Andreotti tuomittiin 24 vuodeksi vankeuteen, koska hän oli antanut mafiajohtaja Gaetano Badalamentille määräyksen murhata tiedustelupalvelukytkennöistään tunnetun journalistin Mino Pecorellin vuonna 1979. Pecorelli oli vihjailut tuolloin artikkeleissaan, että Andreottilla ja Gladio-joukoilla oli osuutta Aldo Moron murhaan. Vuonna 2003 Andreottin tuomio kumottiin vetoomustuomioistuimessa.⁴⁹¹

Punainen armeijakunta RAF

Punainen armeijakunta eli RAF (Rote Armee Fraktion) oli Länsi-Saksassa vuosina 1970-98 toiminut terroristijärjestö, joka koki varsin samanlaisen kehityskaaren kuin Italian Punaiset prikaatit. Saksalaiset journalistit Gerhard Wisnewski, Wolfgang Landgraeber ja Ekkehard Sieker ovat paneutuneet RAF:n historiaan kirjassaan *Das RAF Phantom, Wozu Politik und Wirtschaft Terroristen brauchen* (RAF-aave, kun politiikka ja talouselämä tarvitsevat terroristeja).⁴⁹² RAF:n ensimmäinen sukupolvi tunnettiin alkuperäisten johtajiensa nimellä Baader-Meinhof ja sen juuret sijoittuivat 1960-luvun lopun opiskelijaliikehdintään. Viranomaiset soluttivat järjestön heti alussa ja ensimmäisen

iskunsa jälkeen sen alkuperäinen johto vangittiin. Johtoon siirtyi toinen sukupolvi joka ajoi järjestön väkivallallaan poliittisesti eristyksiin, mutta se koki suunnilleen saman kohtalon kuin ensimmäinenkin sukupolvi. Kuitenkin kaksi sen johtohenkilöä, Christian Klar ja Adelheid Schultz, välttivät ”kuin ihmeen kaupalla” pidätykset kaksi kertaa vuonna 1977 ja 1978. Nämäkin johtajat pidätettiin vuoteen 1982 mennessä, muut jäsenet pakenivat DDR:ään tai katosivat jäljettömiin, ja järjestössä alkoi kolmannen sukupolven kausi. DDR:n mahdollinen muu tuki järjestölle on kiistanalainen, ja Wisnewski ja kumppanit kiistävät sen disinformaationa.

Kolmas sukupolvi oli kaikkein mielenkiintoisin, sillä järjestö muuttui aaveeksi, kukaan ei tiennyt ketkä siinä toimivat ja toiminta oli myös luonteeltaan erittäin ammattimaista. 1985 lähtien operaatiot olivat vaikutusvaltaisten ja parhaiten suojeltujen henkilöitten murhia ja tekijöillä näytti olevan sisäpiirin tietoa turvajärjestelyistä. Murhatuiksi tulivat mm. Deutsche Bankin johtokunnan puhemies Alfred Herrhausen (1989) ja DDR:n valtionyhtiöitten yksityistämistä johtaneen Treuhandin-Anstaltin johtaja Detlev Karsten Rohwedder (1991). Tapahtumapaikoille jätettiin RAF:n tunnustuskirjeitä ja muuta todistusaineistoa, joka ei kuitenkaan koskaan johdattanut tutkijoita mihinkään. Kolmannen sukupolven osalta ei koskaan löydetty asuntoja, ase- tai tarvikekätöjä eikä havaittu rahoitukseen aiemmin käytettyjä pankkiryöstöjä. Vuonna 1989 rikospoliisin päällikkö Kurt Rebmann myönsikin, ettei ole todisteita, joilla RAF voitaisiin liittää tapahtuneisiin veritekoihin. Siitä huolimatta lehdistö levitti kertomuksia RAF:n terroristeista.

Viranomaisilla oli suuria vaikeuksia todistaa RAF:n osallisuutta 1985 alkaneisiin korkean profiilin murhiin. Tammikuussa 1992 he toivat kameroitten eteen ”katuvan terroristin” Siegfried Nonnen, joka kertoi osallistuneensa Herrhausenin murhan suunnitteluun yhdessä kadonneiksi luultujen toisen sukupolven armeijakuntalaisten kanssa. Pian kävi ilmi, että mies oli toiminut poliisin tiedonantajana jo 1980-luvun alussa, oli pitkäaikainen mielenterveyspotilas ja narkomaani. Saman vuoden kesäkuussa hän tunnusti antaneensa tammikuun lausunnot, koska oli joutunut poliisin taholta lahjonnan ja hänen henkeensä kohdistuneitten uhkailujen kohteeksi.

Poliisiorganisaatiot jäivät toisinaan itse kiinni terroriteoista. Tällainen oli yritys räjäyttää vuonna 1978 reikä Cellessä Nieder-Sachsenissa sijainneen vankilan seinään. Vasta kahdeksan vuotta myöhemmin paljastui, että Saksan turvallisuuspalvelu Verfassungsschutz yhdessä poliisin terrorisminvastaisen Britannian SAS:n kouluttaman erikoisyksikön GSG-9:n kanssa oli teon takana. Pommi-isku aiheutti aikanaan vankien oikeuksien radikaalin rajoittamisen liittotasavallan vankiloissa. Ketään ei asetettu vastuuseen rikoksesta, päinvastoin asianomaiset viranomaiset saivat ylennyksiä.

Samanaikaisesti RAF:n kehityskaaren kanssa liittotasavalta muuttui kohti poliisivaltiota. RAF yritti veriteoillaan osoittaa solidaarisuuttaan 1980–90-lukujen yhteiskunnallisille liikkeille. Vaikutukset olivat kuitenkin erittäin kielteisiä. Esimerkiksi Treuhandin johtaja murhattiin, kun hän oli talouseliitin kovan kritiikin kohteena liian lempeästä toiminnasta. Rohwedderin murha poisti eliitin kannalta kiusallisen henkilön ja mustamaalasi DDR:n yritysten kovakätistä eliminoimista vastustaneen kansalaisliikehdinnän. RAF lopetti toimintansa käytännössä vuonna 1993.

Kuka oli RAF:n takana? Olivatko he todella ääriivasemmistolaisia vallankumouksellisia? Miten on mahdollista, että järjestö kykeni toimimaan niin pitkään ja miksi viranomaisten toiminta sitä vastaan oli niin tehotonta? Vai olisiko syytä tutkia valtiollisia

sotilastiedusteluelimiä ja kytkentöjä Naton stay behind -armeijoihin ja tarkastettava aihetta laajemmassa kylmän sodan aikaisessa *jännitteen strategian* kontekstissa?

Pohjois-Irlanti

Britannian omalla ”terrorismin vastaisella sodalla” Pohjois-Irlannissa on pitkät historialliset juurensa, mutta nykyisin tunnettu matalan intensiteetin sota ajoittui samaan aikaan kuin terrorismin nousu muuallakin Euroopassa vuosien 1968–69 tienoilla. Britit kutsuvat Pohjois-Irlannin sotaa vähätellen nimellä ”Troubles” (hankaluudet). Kaikkiaan noin 3 500 ihmistä menetti henkensä vihollisuuksissa, jotka olivat murhia ja terrori-iskuja. Britannian turvallisuuselinten tappiot olivat noin 1 120 henkeä.

Irlannin yhtenäisyyttä ajavien katolisten toiminta Pohjois-Irlannissa alkoi kansalaisoikeusliikkeenä, jota vastaan lojalistit eli Britannian valtaa kannattavat protestantit hyökkäsivät väkivaltaisesti. Vuoden 1969 mellakoitten seurauksena Britannian armeija määrättiin rauhoittamaan tilannetta. Armeijan ja poliisin (RUC, Royal Ulster Constabulary) toiminta koettiin katolisten puolella kuitenkin raskaasti protestantteja suosivaksi. Aseellisen taistelun IRA (Irlannin tasavaltalaisarmeija) ja varsinkin siitä irtaantunut radikaalimpi Provisional IRA (PIRA) aloittivat 1970. Protestanttien puolella Ulster Volunteer Force (UVF) ja vastaavat järjestöt osallistuivat sotaan suorittaen erityisesti katolisten raakoja murhia. Veriteot olivat usein luonteeltaan provokatiivisia ja konfliktin eskaloitumista lietsovia.

Pohjois-Irlannin tapahtumat liittyivät osaltaan myös Britannian sisäpolitiikkaan ja työväenpuolueen pääministeriin Harold Wilsoniin. Wilson toimi pääministerinä vuosina 1964–70 ja 1974–76. Ensimmäisellä kaudellaan Wilson esti Britannian liittymisen Yhdysvaltojen rinnalle Vietnamin sotaan. Wilson oli myös ilmoittanut tavoitteekseen Britannian vetäytymisen Pohjois-Irlannista vuoteen 1986 mennessä ja saaren yhdistämisen. Amerikkalaiset epäilivät häntä Neuvostoliiton vakoojaksi. Wilsonin tultua uudelleen pääministeriksi vuonna 1974 aiheutti tilanne Britannian yläluokan keskuudessa paniikkia. Tuolloin maan talous oli horjuva, inflaatio hurja eikä epäillyn neuvostoagentin nousu pääministeriksi lupailut hyvää.

Viimeaikaiset tiedot ovat uudelleen nostaneet esiin huhut Britanniaa Wilsonin toisella pääministerikaudella uhanneesta oikeiston vallankaappauksesta. BBC:n ohjelma *The Plot Against Harold Wilson*, joka lähetettiin 16.3.2006, kertoi vallankaappausuunnitelmasta, jossa syrjäytetyn Wilsonin tilalle olisi noussut lordi Mountbatten. Wilsonin poliittisen sihteerin, paroonitar Falkenderin mukaan vuonna 1974 tapahtunut armeijan suorittama Heathrown lentokentän miehitys IRA:n vastaisen harjoituksen nimissä oli vallankaappauksen harjoituskierron. Wilson oli itse erittäin huolestunut jo ensimmäisellä pääministerikaudellaan, ja hän uskoi MI5:n suunnittelevan kaappausta.⁴⁹³ Väitteet tulivat esille jo MI5:n entisen apulaisjohtajan Peter Wrightin kohua herättäneessä vuonna 1987 ilmestyneessä kirjassa *Spycatcher*⁴⁹⁴, jonka julkaisun Britannian hallitus yritti raivoisesti estää.

Wilsoniin kohdistuneen kaappaushankkeen yksi näyttämö oli Pohjois-Irlanti. Britannian turvallisuuspalveluun MI5:een ja ryhmittymiin muissa organisaatioissa, kuten armeijassa, kohdistui vakavia epäilyjä, joiden mukaan nämä tekivät salaista yhteistyötä protestanttien

puolisotilaallisten ryhmien kanssa. Vuosikymmenen alun väkivaltaisuudet hiljenivät vuoden 1973 Sunningdalen sopimuksen myötä, jossa sovittiin vallan jakamisesta katolisten ja protestanttien kesken ja yhteistyöstä rajan yli Irlannin tasavallan suuntaan. Kuitenkin Wilsonin tultua pääministeriksi maaliskuussa 1974 vain muutaman kuukauden kuluttua, toukokuun 15., alkoi protestanttien järjestön Ulster Workers' Councilin julistama yleislakko.

Kaksi päivää yleislakon alkamisen jälkeen protestanttien terroristit ryhtyivät radikaaleihin toimiin. Irlannin tasavallan puolella Monaghanissa aivan rajan eteläpuolella ja Dublinissa tapahtui koordinoitu pommi-iskujen sarja, joka tappoi 33 ihmistä. Irlannin poliisi katsoi heti, ettei UVF ole kykenevä näin suureen operaatioon. Epäilyt Britannian sotilastiedustelun osallisuudesta heräsivät. Poliisin epäiltyjen listalla oli UVF:n jäseniä ja Britannian armeijan sotilaita ja eräs Pohjois-Irlannin poliisin RUC:n jäsen, jonka luona pommit väitetysti rakennettiin.⁴⁹⁵ Yorkshire Televisionin dokumentti *Hidden Hand* vuodelta 1993 esitti todisteita, joiden mukaan tuolloin Pohjois-Irlannissa SAS:n peitteenä toimineen 4th Field Survey Troop -yksikön jäsen kapteeni Robert Nairac olisi ollut yhteyshenkilö Portadownin protestanttiterroristeihin, jotka suorittivat Irlannin puolella iskut. Nairac kuoli vuonna 1977 PIRA:n teloittamana.⁴⁹⁶

Väitteet brittien yhteistyöstä protestanttien terroristijärjestöjen kanssa saivat vahvistusta sotilastiedustelussa palvelleen kapteeni Fred Holroydin lausunnoista. Holroydin mukaan britit tekivät tosin yhteistyötä myös katolisten terroristien kanssa. Holroyd vahvisti myös tiedot Wilsoniin kohdistuneesta salahankkeesta. Työväenpuolueen kansanedustaja, myöhemmin Lontoon pormestari, Ken Livingstone piti parlamentin alahuoneessa vuonna 1987 esikoispuheensa, jossa hän nosti Holroydin tiedot esiin. Livingstone siteerasi Holroydia ja kertoi, miten MI5 otti Pohjois-Irlannin tiedusteluoperaatiot vuonna 1975 haltuunsa MI6:lta paljolti samojen henkilöitten toimesta, jotka esiintyvät Wrightin kirjassa *Spycatcher*. Nämä MI5:n miehet arvostivat poliittista sovintoa enemmän kenraali Frank Kitsonin menetelmiä. Kitsonhan tunnettiin Mau Mau -kapinan taltuttamisesta Keniassa tavoilla, joissa kumouksellisiin sovelletaan kumouksellisten omia menetelmiä. Pohjois-Irlannin tapauksessa luotiin vastaterroriryhmiä, käytettiin provokaattoriagenteja, solutettiin ja käytettiin kaikkia mahdollisia likaisia temppuja IRA:n mustamaalaamiseksi.⁴⁹⁷

Viittaus Kitsoniin on mitä osuvin, sillä hänen kuvailemansa *pseudo gang*- ja *countergang* -taktiikat ovat keskeisiä sissiliikkeiden vastaisen sodankäynnin menetelmiä. Kenian operaatioissa kunnostautunut SAS oli niitä soveltanut menestyksellä myöhemmin mm. Borneossa ja Adenissa.⁴⁹⁸ Eräs Pohjois-Irlannissa toiminut *pseudo gang* oli Military Reconnaissance Force (MRF), SAS:n kouluttama ja osittain myös sen henkilöstöstä koostunut yksikkö, joka vuoden 1972 tulitauon aikana ampui ihmisiä IRA:lta kaapatuilla aseilla.⁴⁹⁹

SAS näyttää osallistuneen myös Dublinissa 1. joulukuuta 1972 räjähtäneisiin kahteen autopommiin, jotka surmasivat kaksi siviiliä. Isku ajoittui tilanteeseen, jossa Irlannin parlamentti käsitteli juuri uutta terrorismin vastaista lakia. Hieman myöhemmin David Seaman -niminen mies piti Dublinissa lehdistötilaisuuden. Hän kertoi olevansa SAS:n jäsen ja saaneensa tehtäväksi järjestää pommi-iskuja, joista syy lankeaisi IRA:n niskoille. Tämän jälkeen Seaman löydettiin pian kuolleena luodinreikä päässään, eikä surmaajia koskaan löydetty.⁵⁰⁰ Vuonna 2005 julkaistu Irlannin parlamentin tutkimuskomission loppuraportti Dublinin pommi-iskuista toteaa kaiken tiedon tapauksista olevan Pohjois-Irlannissa ja Britanniassa ja suosittelee tapausten avaamista. Raportissa mainitaan, että

mikäli Britannian viranomaiset kieltäytyvät yhteistyöstä, niin prosessi tulisi nostaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa.⁵⁰¹

Wilsonin pääministerikausi jatkui Pohjois-Irlannissa eskaloituvan väkivallan merkeissä. Protestanttien suorittamia veritekoja tapahtui vuonna 1974 87 kpl, 1975 96 kpl ja 1976 110 kpl. PIRA kosti ne nopeasti. Myös SAS osallistui murhiin, usein myös rajan väärällä puolella. Wilsonin jätettyä pääministerin tehtävät protestanttien veritekojen määrä romahti yhtäkkiä, vuonna 1977 niitä oli enää 19 kpl, 1978 6 kpl ja 1979 12 kpl.

Toukokuussa 2006 *Irish News* kirjoitti Britannian hallituksen vuoden 1973 asiakirjoista, joiden mukaan armeijan yksikkö Ulster Defence Regiment (UDR) oli tehnyt läheistä yhteistyötä protestanttien puolisolitaallisten ryhmien kanssa. 5–15 % sen sotilaista osallistui myös mainittujen ryhmien toimintaan ja UDR myös toimitti aseita protestanttien terroristiryhmille.⁵⁰²

Viime vuosina on tullut julkisuuteen paljon tietoa myös Britannian sotilastiedustelun huippusalaisen yksikön FRU:n (Force Research Unit) toiminnasta Pohjois-Irlannissa. FRU:n tärkein tehtävä oli terroristiryhmien soluttaminen ja tehtävässään se näyttää onnistuneen erinomaisesti. On paljastunut mm. että PIRA:n vastavakoilun johtajana oli toiminut John Joe Magee, Britannian kuninkaallisen laivaston Special Boat Squadronin jäsen (laivaston vastine SAS:lle). Hänen kakkosmiehensä, kuuluisa tappaja *Stakeknife* Freddie Scappaticci, oli FRU:n agentti.⁵⁰³ Samoin solutettiin protestanttien järjestöjä, esimerkiksi Ulster Defense Associationin (UDA) tiedustelupäällikkö Brian Nelson oli FRU:n miehiä. Esimerkkinä Britannian suorittaman solutuksen laajuudesta voidaan käyttää Pohjois-Irlannissa 1989 tapahtunutta ihmisoikeusjuristi Patrick Finucanen murhaa. Finucane oli erikoistunut edustamaan brittien poikkeustila- ja terrorismilakien nojalla pidettäviä ihmisiä. Hänen murhaansa osallistui entisen FRU-upseeri Martin Ingramin mukaan yhdeksän UDA:n miestä, joista seitsemän oli brittiagentteja.⁵⁰⁴

Eräs julkisuuteen tullut PIRA:n sisälle solutettuna toiminut FRU:n agentti käyttää peitenimeä Kevin Fulton. Fulton ja eräät muut entiset agentit ovat kertoneet kokemuksistaan jouduttuaan välirikoon entisen työnantajansa kanssa. FRU:lla oli nimittäin tapana uhrata agenttejaan, kun he kävivät tarpeettomiksi. Tilanteessa, jossa PIRA:n sisällä oli käynyt selväksi, että joku on vihollisen kätyri, oli usein kokonaisuuden kannalta tarpeellista antaa jonkun agentin paljastua, jolloin PIRA tämän surmattuaan luuli jonkin aikaa rivien olevan puhdistetut. Näin uudet ja mahdollisesti parempiin aseisiin solutetut miehet saivat olla jonkin aikaa rauhassa. Fulton joutui juuri tällaiseen tilanteeseen, jossa hän joutui pakenemaan henkensä edestä ja menemään maan alle ilman mitään tukea armeijalta. Agentteja eliminoitiin myös siksi, että he alkoivat tietää liikaa salaisuuksia valtion laittomista toimintatavoista. Murhaajat olivat toisia agentteja, kuten *Stakeknife*. Eräs murhattu agentti oli nimeltään Frank Hegarty. Hän oli käsiteltyt kaikkien aikojen suurinta aselähetystä Libyasta IRA:lle.

Agenttien käyttö herätti paitsi solutetuissa miehissä itsessään myös heitä johtavissa ja avustavissa upseereissa eettisiä kysymyksiä. Miehet olivat liittyneet armeijaan taistellakseen terrorismia vastaan eivätkä edesauttaakseen sitä, mikä näytti olevan todellisuus. Ollakseen kunnan terroristeja solutetut miehet joutuivat osallistumaan kaikkeen terroristien toimiin usein myös Irlannin tasavallan puolella. Ylipäätään Irlannin tasavallan rajaa ei kunnioitettu lainkaan. Kun Britannian armeija alkoi käyttää radiolaukaistavien tienvarsipommien estämiseksi radiohäirintää, FRU:n agentit opastivat

PIRA:ta valmistamaan salamalaitteiden komponenteista uudenlaisia ja parempia laukaisumekanismia. Myös viimeistä huutoa oleva infrapunateknologia välitettiin terroristeille. Kun Kevin Fulton epäri, hänen esimiehensä FRU:ssa kertoivat, että ”pääministeri tietää hänen toiminnastaan ja siihen on lupa”.⁵⁰⁵

Omaghin 29 kuolonuhria elokuussa 1998 vaatineen pommi-iskun tehnyt Real-IRA:n ryhmä oli solutettu, eikä etukäteen tiedettyä iskua estetty⁵⁰⁶. Jopa pommin valmistanut Patrick Joseph Blair oli Britannian agentti. Huolimatta miehen pitkästä ja verisestä historiasta PIRA:n parissa ja osallisuudesta Omaghin iskuun toimiin häntä vastaan ei ryhdytty.⁵⁰⁷ FRU:n toiminta oli pitkään myös Scotland Yardin tutkinnan kohteena, sillä yksikkö on toimittanut tarkkoja tietoja murhattaviksi haluamistaan tasavaltalaisista lojalistien aseryhmille.

FRU:n palveluksessa agenttien käsittelijänä pitkään työskennellyt Martin Ingram (pseudonyymi) on väittänyt kahden brittiagentin olleen vuonna 1990 tapahtuneitten kolmen armeijan raja-asemia vastaan kohdistuneen pommi-iskun takana. Tuolloin käytettiin ns. ihmispommi-taktiikkaa, eli joku ulkopuolinen siviili pakotettiin ajamaan räjähteillä lastattu ajoneuvo tiesululle. Väitteiden mukaan taktiikka oli Britannian tiedustelun kehittämä. British Irish Rights Watch tuki väitteitä.⁵⁰⁸

Pohjois-Irlannin likainen sota ei lähemmin tarkasteltuna ollutkaan pelkkää katolisten ja protestanttien terroristiryhmien väkivaltaa, vaan taustalla vaikutti ”näkymätön käsi”, Britannian sotilastiedustelu- ja turvallisuuselimet, joiden agenda saattoi toisinaan poiketa myös oman hallituksen tavoitteista. Monesti sotilastiedustelu toimi ikään kuin tulenjohtajana eri osapuolille, jotka se oli soluttanut. Se valitsi murhattavat henkilöt ja toimitti heistä vastapuolen tappajille yksityiskohtaiset tiedot. Tappajat olivat usein sen omia miehiä. Tällä tavoin väkivallan kierrettä voitiin ylläpitää halutulla tasolla ja konflikti kokonaisuutena oli Britannian ohjauksessa. Sovintoratkaisu kompromissin kautta tai peräti Irlannin yhdistäminen ei sopinut imperiumin suunnitelmiin.

Martin Ingram ja Kevin Fulton esiintyivät texasilaisen radiojournalistin Alex Jonesin ohjelmassa syyskuussa 2006⁵⁰⁹. Ingram, joka kuului FRU:n agenteja käsittelevään portaaseen, korosti sitä että Britannian politiikka oli pitää protestantit ja katoliset taistelemassa keskenään, mikä on klassinen hajota ja hallitse, gang/counergang-taktiikka. Tilanteen tuli näyttää ulospäin siltä, että Britannian viranomaiset olivat siinä välissä ja yrittivät rauhoittaa tilannetta. Useat Englannissa tapahtuneet pommi-iskut, kuten Canary Wharfissa ja Manchesterissä 1990-luvulla, olivat brittiagenttien työtä ja sattuivat aikana, jolloin konflikti näytti olevan ohi. Englannin pääsaaren pommi-iskuissa Ingramin mukaan ainakin 60 %:ssa oli mukana Britannian agenteja.

Britannia syyllistyi ”terrorismin vastaisessa taistelussaan” myös karkeaan oikeuden väärentämiseen. Manchesterissa toimiva syyttöminä vankilaan tuomittujen tukijärjestö Innocent (www.innocent.org.uk) listaa näitä tapauksia:

Birmingham Six: Hugh Callaghan, Patrick Hill, Gerard Hunter, Richard McKenny, William Power ja John Walker tuomittiin elinkautiseen vuonna 1975 kahteen Birminghamin publiin tehdystä terrori-iskusta. Vetoomustuomioistuin kumosi tuomion vuonna 1991 miesten vietettyä syyttöminä 16 vuotta vankeudessa.⁵¹⁰

Guilford Four: Guilfordin publiin tehdystä iskusta tuomittiin elinkautiseen Paul Hill, Gerry Conlon, Patrick 'Paddy' Armstrong ja Carole Richardson. Tuomitut valittivat

tunnustaneensa teon kiduksen vuoksi. Heidät vapautettiin vuonna 1989, kun he olivat viettäneet 15 vuotta syyttöminä vankilassa⁵¹¹.

Maguire Seven: saman perheen jäsenet tuomittiin eri pituisiin vankeusrangaistuksiin pommitehtaan pyörittämisestä PIRA:lle. Annie Maguire – 10 vuotta; Patrick Maguire – 10 vuotta; Patrick Maguire (Junior) – 4 vuotta; Vincent Maguire – 5 vuotta; Sean Smyth – 10 vuotta; Guiseppe Conlon – kuoli vankilassa; Patrick O'Neill – 8 vuotta. Kaikki kärsivät syyttöminä vankeustuomionsa loppuun (yhtä kuolemantapausta lukuun ottamatta) ja saivat tuomionsa kumottua jälkikäteen vuonna 1991⁵¹².

Judith Ward vietti syyttömänä vankilassa 18 vuotta osallisuudesta PIRA:n pommi-iskuihin, kunnes sai tuomionsa kumottua vuonna 1991⁵¹³.

Danny McNamee virui syyttömänä vankilassa 11 vuotta tuomittuna 25 vuodeksi vankeuteen vuonna 1982 Hyde Parkin pommi-iskusta. Tuomio kumottiin vuonna 1989.⁵¹⁴

Mainittuihin esimerkkitapauksiin liittyi pakottamalla saatuja tunnustuksia ja todistuksia, todisteiden vääräntämistä ja syytettyjen syyttömyyden puolesta puhuvan aiheiston salaamista oikeudelta.

Irak

Britannian Special Air Service (SAS) on siksi keskeinen toimija terrorismin saralla, että lyhyt esittely siitä lienee paikallaan. Yksikön perusti kapteeni David Stirling vuonna 1941 Pohjois-Afrikassa, ja yksikkö taisteli vaihtelevalla menestyksellä saksalaisia vastaan erikoistuen syvälle vihollisen selustaan tehtyihin uskaliaisiin iskuihin. SAS:n motto onkin alusta lähtien ollut ”joka uskaltaa, se voittaa”. Oltuaan sodan jälkeen lyhyen aikaa lakkautettuna yksikkö perustettiin uudelleen, ja se toimi laajalti Britannian etujen puolustajana eri puolilla maailmaa, kuten Borneossa, Omanissa, Koreassa, Keniassa ja Pohjois-Irlannissa. SAS tunnetaan äärimmäisestä häikäilemättömyydestään sekä siitä, ettei se ota vankeja.

SAS:llä on ollut suuri rooli eri maiden erikoisjoukkojen kouluttajina, tunnetuin esimerkki Yhdysvaltojen erikoisjoukot. SAS koulutti Naton Eurooppaan perustamia salaisia stay behind -armeijoita, Kosovon vapautusarmeijaa, Pol Potin Punaisia Khmerejä⁵¹⁵ ja monia muita Britannian johdon itselleen hyödyllisiksi katsomia ryhmiä. Vastavallankumouksellinen sodankäynti on yksi SAS:n painopistealueista, jota se toteuttaa yhdessä sisaryksikkönsä Special Reconnaissance Regimentin (SRR) kanssa. Viimeksi mainittu koostuu pitkälti Pohjois-Irlannissa karaistuneista sotilastiedusteluyksiköitten miehistä, joita voi pitää likaisen sodankäynnin asiantuntijoina.

Eräs esimerkki siitä, miten IRA:n vastaisen sodankäynnin likaiset menetelmät ovat viime vuosina löytäneet tiensä Irakiin, on kahden SAS:n arabeiksi pukeutuneen ja siviiliautolla ajaneen miehen (pseudogang) jääminen kiinni tiesululla Basrassa 19.9.2005 tulitaistelun jälkeen. Shiiajohtaja Moqtada al-Sadrin avustaja Abdel Hadi al-Daraji kertoi *The Daily Telegraphille* 23.9.2005⁵¹⁶, että Britannia yrittää käynnistää väestöryhmien välisen sodan shiia-siviilejä vastaan suunnatuilla pommi-iskuilla, joista se sitten syyttää sunneja. Autosta löytyi mittava arsenaali aseita ja räjähteitä, ja shiit epäilivät miesten tarkoituksena olleen räjäyttää pommi Basrassa tuolloin pidettävän uskonnollisen juhlan aikana.⁵¹⁷ Valitettavasti kaikki viittaa tämän näkemyksen pätevyYTEEN. Irakia ei ollut tarkoitukseen vakauttaa vaan Bernard Lewisin suunnitelman mukaisesti ”libanonisoida” eli tahallisesti provosoitujen

etnisten väkivaltaisuuksien avulla syöstä kaaokseen, minkä jälkeen maa pilkotaan heikkoihin ja helpommin manipuloitaviin pikkuvaltioihin. Aivan kuten meneteltiin Jugoslavian kohdalla.

Mielenkiintoista kyllä, Britannian sotilastiedustelun Pohjois-Irlannin terroristeille opettama tienvarsipommien laukaisuteknologia on viime aikoina löytänyt tiensä myös Irakin vastarintataistelijoiden käyttöön⁵¹⁸. Tämä kertoo samankaltaisesta Britannian sotilastiedustelun taktiikasta. *The Telegraphin* 5.2.2007 julkaistu artikkeli kertoikin FRU:n toimivan nyt Irakissa peitenimellä *Joint Support Group*. Yksikön tehtävä on jälleen soluttaa vastarintataistelijoiden ryhmät⁵¹⁹.

Tulkinta käy yksiin myös Proactive Preemptive Operations Group (P2OG) -nimisen organisaation vuonna 2002 tapahtuneen perustamisen kanssa. Kyseessä oli uuskonservatiivien miehittämän Pentagonin Defense Science Boardin idea, jonka mukaan perustettiin erityinen elin P2OG, jonka tehtävä oli ”provosoida reaktioita terroristien taholta”.⁵²⁰

Irakissa toimii myös mittava joukko erilaisia liittouman kouluttamia kuolemanpartioita. Toiminnassa on mukana myös Israel, joka on kouluttanut amerikkalaisia erikoisjoukkoja murhaamaan irakilaisia vastarintajohtajia. Amerikkalaiset erikoisjoukot ovat ulottaneet toimintansa myös Syyrian alueelle.⁵²¹ Kuolemanpartioitten toiminta ei ole rajoittunut pelkästään vastarintamiehiin. Keväällä 2006 laskettiin 350 irakilaisen tiedemiehen ja yli 200 professorin tulleen murhatuksi. Israelin tiedustelupalvelulla epäillään olevan osuutta asiaan⁵²². Myös ainakin 50 Irakin ilmavoimien hävittäjälentäjää on murhattu⁵²³. Älymystön murhaaminen on yksi tapa, jolla pyritään estämään Irakia koskaan nousemasta jaloilleen ja muodostumasta uhkaksi Israelille. Irakille on varattu rooli köyhänä raaka-ainetuottajana, jonka valtavia öljyvaroja länsimaiset öljy-yhtiöt hyödyntävät edullisin sopimuksin. Ulospäin suunnattu propaganda puhuu tietenkin demokratiasta ja markkinataloudesta.

Myös YK on kiinnittänyt huomiota viranomaiskoneiston sisällä toimiviin kuolemanpartioihin. YK:n raportin mukaan Irakin amerikkalaisten kouluttamat erikoisjoukot yhdessä poliisin ja aseryhmien kanssa ovat vastuussa murhista.⁵²⁴ Amerikkalaiset upseerit ovat puhuneet avoimesti *Salvador-vaihtoehdosta*⁵²⁵ taktiikkanaan voittaa Irakin sissisota. Nimityksellä viitataan Carterin ja Reaganin hallintojen El Salvadorissa 1980-luvun alussa käymään likaiseen sotaan. Silloin sodankäynti perustui laajamittaiseen siviiliväestön terrorisoimiseen ja kuolemanpartioitten käyttöön. Tavoite oli ajaa sissien tukemisesta epäilty väestö jatkuvalla terrorilla niin ahtaalle, ettei kukaan enää uskalla tukea sissejä. Menetelminä olivat murhat, joukkomurhat, kidnappaukset ja kidutus.

Toiminta oli äärimmäisen häikäilemätöntä. El Salvadorin arkkipiispa Oscar Romero lähetti helmikuussa 1980 kirjeen presidentti Carterille, jossa hän pyysi Yhdysvaltoja lopettamaan tukensa maata hallitsevalle juntalle. Joitain viikkoja kirjeen lähettämisen jälkeen Romero murhattiin kesken jumalanpalveluksen. Suurimpien erikoisjoukkojen suorittamien joukkomurhien uhrien lukumäärä ylitti tuhat. Kauhun lisäämiseksi veritekoihin yhdistettiin joukkoraiskauksia ja lasten silpomisia.⁵²⁶ Yhdysvaltojen Hondurasin suurlähettiläänä vuosina 1981–84 toiminut John Negroponte oli yksi El Salvadorin ja laajemmin Keski-Amerikan salaista sodankäyntiä koordinoanut amerikkalainen viranomaislainen. Toukokuussa 2004 presidentti Bush nimitti Negroponten Yhdysvaltojen Irakin suurlähettilääksi, ja tässä virassa hän toimi seuraavan vuoden helmikuuhun asti⁵²⁷. Samana päivänä kun Bush julkisti Negroponten nimityksen Irakiin suurlähettilääksi, Hondurasin presidentti Ricardo

Maduro ilmoitti maan vetävän 370 sotilastaan Irakista pikaisimmalla mahdollisella aikataululla⁵²⁸. Yhdysvalloissa El Salvadorin taktiikkaa muistellaan suurena menestyksenä, Keski-Amerikassa puolestaan kauhun sekaisin tuntein.

Yhdysvallat on käyttänyt vastaavia menetelmiä rutiininomaisesti kaikkialla. Yksi tunnettu esimerkki on Vietnamissa 1960-luvulla toteutettu *operaatio Phoenix*. Siinä erikoisjoukot vangitsivat siviilejä summittaisesti ja kiduttivat heidät kuoliaaksi. Toisinaan sotilaat vain tunkeutuivat yöllä hiljaa ihmisten koteihin ja ampuivat äänenvaimentimella varustetuilla pistooleilla heidät vuoteisiinsa⁵²⁹. Päämäärä oli herättää kauhua väestön keskuudessa. Eri arvioiden mukaan operaatiossa murhattiin 20 000–40 000 siviiliä.

Liittouma lietsoo Irakiin sisällissotaa. Kenraali Kitsonin tunnetuksi tekemät menetelmät ovat käytössä. Kuten Kenian Mau Mau -kapinassa, myös Irakissa on taktiikkana usuttaa väestöryhmät toistensa kimppuun, jolloin paine miehitysjoukkoja kohtaan heikkenee. Miehittäjän kannalta kauhuskenaario olisi tilanne, jossa kaikki väestöryhmät yhdistävät voimansa taisteluun miehittäjää vastaan. Jos tarkastellaan vaikkapa autoilla tehtyjä ns. itsemurhaiskuja, niin huomataan menetelmän muistuttavan läheisesti Britannian tiedustelun Pohjois-Irlannin terroristeille opettamaa taktiikkaa, jossa ulkopuolinen henkilö pakotetaan ajamaan räjähteillä lastattu auto kohteen luokse. Iskut kohdistuvat usein tietyn väestöryhmän siviileihin, eli ne ovat terrori-iskuja.

Brittijournalisti Robert Fisk on raportoinut eräästä tietoonsa tulleesta tapauksesta:

Eräs nuori irakilainen mies kertoi meille, että hän sai amerikkalaisilta poliisikoulutusta Bagdadissa ja että 70 % siitä oli ajo-opetusta ja 30 % aseiden käytön opettelua. He sanoivat hänelle: ”Tule takaisin viikon kuluttua.” Kun hän meni takaisin, he antoivat hänelle matkapuhelimen ja käskivät ajaa vilkkaalle alueelle moskeijan luona ja soittaa heille. Hän odotti autossa, mutta matkapuhelimelle ei löytynyt kenttää. Niinpä hän nousi ulos autosta saadakseen paremmin yhteyden. Sitten hänen autonsa räjähti.⁵³⁰

Länsimainen media raportoi kaikki vastaavat tapaukset ilman epäilyksen häivää itsemurhaiskuina, vaikka todellisuudessa pommiauton kuljettajalla ei välttämättä ole mitään käsitystä siitä, mitä hän on tekemässä. Fisk oli alkuun epäuskoinen tapausten suhteen, mutta kertomuksia alkoi olla liian paljon, jotta ne olisi voinut jättää huomioimatta. Eräässä toisessa Fiskin raportoimassa tapauksessa irakilainen poliisiksi koulutettu mies sai tehtävän ajaa auto väkijoukon luokse, joka oli ehkä mielenosoitus. Miehen oli määrä soittaa sieltä amerikkalaisille ja raportoida tapahtumista. Hän ei saanut kuitenkaan matkapuhelimella yhteyttä, joten hän etsi lähistöltä lankapuhelimen ja soitti esimiehilleen. Heti kun hän sai yhteyden ja kertoi olevansa paikalla, hänen autonsa räjähti.

Irakilainen fyysikko Imad Khadduri kertoi tapahtumasta toukokuussa 2005:

Amerikkalaisten tiesululla takavarikoitiin erään autoilijan ajokortti ja hänet määrättiin ilmoittautumaan Bagdadin lentokentän luona sijaitsevassa sotilastukikohdassa kuulusteluun, jotta hän saisi korttinsa takaisin. Seuraavana päivänä mies ajoi autoineen tukikohtaan ja hänet ohjattiin kuulusteluun, joka kesti puoli tuntia. Kuulustelun päätteeksi amerikkalaiset sanoivat hänelle: ”Ok, meillä ei ole mitään sinua vastaan, mutta Irak on nyt suvereeni ja vastaa omista asioistaan. Siksi olemme lähettäneet paperisi ja ajokorttisi al-Kadhimian poliisiasemalle käsittelyyn. Mene sinne tämän ajoluvan kanssa ja pyydä ajokorttiasi... Mies lähti kiireesti, mutta huomasi pian,

että hänen autonsa kulki raskaasti. Hän tuli myös epäluuloiseksi, koska helikopteri seurasi häntä. Hän pysäytti auton ja tarkasti sen huolellisesti. Hän löysi lähes sata kiloa räjähteitä, jotka olivat olleet piilotettuina takaistuimen alle ja takaovien sisälle.⁵³¹

Mitä ilmeisimmin miehen autoon sijoitettiin räjähteet kuulustelun aikana ja tarkoitus oli räjäyttää auto shiia-väestön asuttamassa al-Khadhimian kaupunginosassa. Tiedotusvälineet olisivat sen jälkeen kertoneet ”al-Qaidan itsemurhaiskusta”. Irakilaisten mukaan liittouman joukot asettavat toisinaan myös tiesuluilla tarkastusten yhteydessä autoihin salaa räjähteitä. Näin ylläpidetään myyttiä itsemurhaiskuista ja lietsotaan väestöryhmien välistä vihaa.

Irakissa on ollut lukemattomia epäilyttäviä pommi-iskuja. Otettakoon esimerkiksi Samarran kaupungin al-Askarin moskeijan kullatun kupolin räjäytys 22.2.2006. Moskeija on shiia-muslimille yksi Irakin pyhimmistä paikoista. Se oli kuitenkin lähes yhtä pyhä sunneille. Amerikkalaiset syyttivät iskusta ”terroristeja” ja ”al-Qaidaa”, mutta silminnäkijät ovat kertoneet, että yöllä moskeijaa panostaneet miehet olivat pukeutuneet Irakin turvallisuusjoukkojen asuihin. Räjäytystä seurasi ankara kostoiskujen aalto sunnien moskeijoihin, ja väestöryhmien välinen väkivalta eskaloitui⁵³².

Terrorismi Yhdysvalloissa

Yhdysvaltojen historia tarjoaa runsaasti esimerkkejä valtiollisten elinten laittomasta poliittisesta väkivallasta. 1960–70-luvuilla lukuisat korkean profiilin poliittiset murhat toteuttivat osaltaan eräänlaista jännitteen strategiaa. Seuraavassa tarkastelen terrorismin lähihistoriaa Yhdysvalloissa vasta 1990-luvulta alkaen.

Yhdysvaltojen liittovaltion viranomaiset syyllistyivät 1990-luvun alussa rankkoihin ylilyönteihin tapauksissa, jotka kulkevat nimillä Ruby Ridge ja Waco. Ensin mainitussa vuonna 1992 Pohjois-Idahossa tapahtuneessa välikohtauksessa FBI ja BATF* surmasivat maanviljelijä Randy Weaverin perheenjäseniä mitättömän kiistan vuoksi. Koska myös liittovaltion viranomaisia oli saanut surmansa syntyneessä tulitaistelussa, Weaver joutui istumaan vankilassa muutamia kuukausia, mutta hän sai kaikkiaan 3,1 miljoonan dollarin korvaukset, sillä tarkka-ampuja oli surmannut mm. hänen vaimonsa, joka ampumahetkellä piteli lasta sylissään.⁵³³

Huomattavasti vakavampi välikohtaus tapahtui 1993 Texasin Wacossa, jossa BATF:n agentit 28.2.1993 hyökkäsivät David Koreshin johtaman uskonnollisen yhteisön maatilalle. Syntyi tulitaistelu ja 4 agenttia ja 5 tilan asukasta kuoli. Tilanne jatkui 51 päivää kestäneellä piirityksellä, joka päättyi massiiviseen hyökkäykseen maatilalle. Hyökkäyksessä liittovaltion viranomaiset käyttivät panssarivaunuja, helikoptereita ja kaasua. Maatila poltettiin maan tasalle ja 76 ihmistä kuoli, joukossa 27 lasta.⁵³⁴

* BATF, Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms eli toimisto joka valvoo alkoholiin, tupakkaan ja tuliaseisiin liittyviä asioita

Molemmat mainituista välikohtauksista johtivat jälkiselvittelyihin, joissa liittovaltion viranomaisten menettelyjä tutkittiin. Monet amerikkalaiset pitävät tapauksia vaarallisina esimerkkeinä siitä, miten viranomaiset ylittävät valtuutensa eivätkä toimi laillisesti.

WTC 1993

1990-luku toi mukanaan Yhdysvaltojen maaperälle myös näyttävät terrori-iskut. 26.2.1993 räjähti World Trade Centerin pohjoistornin eli WTC-1:n maanalaisessa autopaikotuskerroksessa pommi, joka surmasi kuusi ihmistä. Sen lisäksi noin tuhat ihmistä joutui hakemaan vammoihinsa hoitoa, useimmat savumyrkytyksen vuoksi. Aineelliset vahingot olivat noin puoli miljardia dollaria. Kyseessä oli virallisten tietojen mukaan ensimmäinen al-Qaidan hyökkäys Yhdysvaltoja vastaan, vaikkakin al-Qaidasanaa alettiin käyttää tämän tapauksen yhteydessä vasta huomattavasti myöhemmin. Terroristien tavoitteena selitettiin olleen ykköstornin kaataminen kakkostornin päälle, jotta suurkatastrofi olisi tapahtunut.*

FBI:n tutkimukset näyttivät osoittavan, että pommi oli sijainnut Ford Econoline -vuokra-autossa. Räjähteen sanottiin olevan primitiivistä ureanitraattia. Neljä miestä, Mohammad Salameh, Nidal Ayyad, Mahmud Abouhalima ja Ahmad Ajaj, asetettiin syytteeseen ja tuotiin oikeuteen syyskuussa samana vuonna. Seuraavana keväänä miehet tuomittiin 240 vuoden vankeusrangaistuksiin. Myös vuonna 1995 Pakistanissa pidätetty sokea sheikki Omar Abdel Rahman ja vuonna 1998 pidätetty Ramzi Yousef ja muutama muu saivat saman tuomion.⁵³⁵

Ensimmäiseen World Trade Centerin pommi-iskuun liittyy paljon mielenkiintoisia piirteitä. Jälleen huomaamme viranomaisten soluttaneen terroristien ryhmän, tarjonneen koulutusta ja suojelua sekä väärentäneen tutkintaa. Nimettyjen muslimien osallistuminen pommi-iskuun on sitä paitsi varsin kyseenalainen. He tarjosivat mahdollisesti vain julkisuutta varten sopivan syntipukkiryhmän ja tämän tyyppisissä operaatioissa tarvittavan rinnakkaisen toimintalinjan (parallel track).

Hanke WTC:n pommittamisesta alkoi kehittyä noin vuoden 1991 tienoilla. Oikeistolainen militantti rabbi, terroristijärjestö Jewish Defence Leaguen johtaja Meir Kahane, oli murhattu, ja FBI alkoi soluttaa New Yorkin liepeillä aktiivisia islamistiryhmiä. Erityinen mielenkiinto kohdistui ”sokeaan sheikkiin” Omar Abdel Rahmaniin ja Jersey Cityn al-Salaam-moskeijassa kokoontuviin henkilöihin. Sheikki oli kuitenkin tässä vaiheessa FBI:n ulottumattomissa, sillä häneen ei saanut hänen CIA-suhteittensa takia koskea.⁵³⁶

Sheikki Omar Abdel Rahman oli Muslimiveljeskunnan jäsen ja kytkeytynyt Egyptin presidentin Anvar Sadatin murhaan. Sadat tuli valtaan Egyptissä vuonna 1970 presidentti Nasserin kuoltua.⁵³⁷ KGB:n väitetyt murhahankkeen itseään vastaan tultua julki CIA:n ansiosta 1971, Sadat hylkäsi Neuvostoliiton ja siirtyi Yhdysvaltojen liittolaiseksi. Yhdysvallat alkoi varustaa Egyptiä myös osittain palkkiona rauhanneuvotteluista Israelin

* Ajatus pilvenpiirtäjän kaatamisesta kellariin sijoitetulla autopommilla on täysin mahdollon. Kantavien teräspilarien (seinämävahvuus kellarissa 10 cm) katkaisu ei onnistu kuin jokaisen pilarin ympäri sijoitetuilla katkaisupanoksilla tai pienoisydinaseella. Kuorma-autopommilla on tuskin mahdollista katkaista edes yhtä tornin 131 kantavasta pilarista (ala-aulan yläpuolella pilarien lukumäärä on 287).

kanssa. Kun Afganistanin sota alkoi, löytyi myös erinomainen kohde, missä hyödyntää Egyptin Neuvostoliitosta peräisin oleva vanhentuva sotamateriaali. CIA järjesti materiaalin kuljetuksen Afganistaniin välikäsien kautta BCCI:n (Bank of Credit and Commerce International) hoitaessa rahaliikenteen.

Yhdysvalloissa alettiin vuonna 1981 tutkia laajaa talousrikosvyyhteä, joka liittyi CIA:n peiteyhtiöön nimeltä EATSCO (Egyptian American Transport and Services Corp.). Yhtiö oli keskeinen aseiden rahtaaaja Afganistanin taistelijoille. Presidentti Sadat määräsi vastaavat tutkimukset aloitettavaksi Egyptissä. Väärinkäytöksiin, jotka olivat pääosin ylilaskutusta, oli osallistunut myös sotamateriaalin kuljetuksiin osallistunut yhtiö TERSAM. Lukuisia tärkeitä egyptiläisiä, mm. varapresidentti Hosni Mubarak, joutui tutkinnan kohteeksi. CIA:n hanke egyptiläisen sotamateriaalin kuljettamiseksi Afganistanin taistelijoille vaarantui. Tilanne laukesi 6.10.1981, kun Muslimiveljeskuntaan kuuluvat salamurhaajat murhasivat presidentti Sadatin sotilasparaatin aikana. Presidentin CIA:n kouluttama henkivartiosto ei edes yrittänyt suojella presidenttiä. CIA:n mies Mubarak nousi presidentiksi, ja EATSCO-tutkimukset lopetettiin.

Sheikki Omar Abdel Rahman oli CIA:lle tärkeä yhteistyökumppani Afganistanin sodan aikana. Hän loi yhteydet Gulbuddin Hekmatjariin, afgaanipäällikköön, joka sai sittemmin suurimman osan amerikkalaisten sotilasavusta. Sheikillä oli kyky yhdistää hajanaisia taistelijaryhmiä ja koordinoida Neuvostoliiton vastaisia sotatoimia. Hän sai vapaasti saarnata myös länsimaiden vastaista sanomaansa kaikkialla missä liikkui. CIA järjesti hänelle viisumin Yhdysvaltoihin vuonna 1986 ja myöhemmin Green Cardin. Vaikka Egyptin viranomaiset varoittivat hänestä terroristiepäilyinä, hänen nimeään ei lisätty ulkoministeriön terroristiepäilyjen listalle ennen kuin vuonna 1987. Tämäkään ei vaikuttanut hänen vapaaseen liikkumiseensa Yhdysvaltoihin ja pois maasta. Vaikka Afganistanin sota neuvostojoukkoja vastaan päättyi vuonna 1989, sheikki nähtiin edelleen arvokkaana yhteistyökumppanina. Hän alkoi vuonna 1993 värvätä muslimitaistelijoita Bosniaan, sotänäyttämölle, joka oli myös merkittävä Yhdysvaltojen geopolitiittisten etujen kannalta ja jossa amerikkalaiset käyttivät islamistiryhmiä sijaistaistelijoina.

WTC:n pommihankkeeseen liittyi muitakin egyptiläisiä. FBI värväsi agentikseen entisen Egyptin armeijan everstiluutnantin Emad Salemin, jonka solutti al-Salaam-moskeijan piireihin. FBI käytti myös toista agenttia nimeltä Mahmoud Zaki Zakhary. Salem oli varovainen mies ja nauhoitti kaikki keskustelunsa FBI:n kanssa sen lisäksi että hän nauhoitti kanssakäymisensä potentiaalisten terroristien kanssa, joita hän työkseen vakoili. Salemin toiminnan ylle lankeaa kuitenkin synkkä varjo. On paljon viitteitä siitä, että hän ei ollutkaan pelkkä vakoilija vaan pommihankkeen keskeinen organisaattori ja provokaattoriagentti. William Kunstler, yksi WTC-iskusta tuomittujen miesten puolustusasianajajista, on kertonut lukemistaan Salemin nauhoitusten käsikirjoituksista, joiden mukaan lukuisissa keskusteluissaan islamistien kanssa Salem itse toimii aloitteen tekijänä ja ehdottaa erilaisia terrorihankkeita. Esimerkiksi Salem sanoi: ”Niin, minusta meidän pitäisi räjäyttää George Washingtonin silta. Se olisi erittäin hyvä kohde. Se saisi ihmiset nostamaan kovan metelin tästä meidän hallituksestamme.” Tähän islamistit vain myöntelivät lyhyesti ”joo”. Samanlaista keskustelua oli Kunstlerin mukaan satoja sivuja.⁵³⁸

Kunstlerin yhtiökumppanin Ron Kubyn mukaan Salem, joka ujutti itsensä islamistipiireihin loppuvuodesta 1991, oli varsinkin aluksi hyvin aloitteellinen. Hän sanoi, että heidän tulisi olla aggressiivisempia, ja ehdotti Molotovin cocktailien heittämistä synagoogiin. Tätä

ehdotusta muut pelästyivät eivätkä halunneet olla asian kanssa missään tekemisissä. Salem muutti sen jälkeen taktiikkaansa hieman maltillisemmaksi.

Myöhemmin, kun WTC:n pommi-iskua valmisteltiin, Salem tarjosi turvatalot ja itse pommin, joka räjähti autoparkkikerroksessa. Salem saattoi olla myös itse asettamassa pommia WTC:n alle, sillä hänen on raportoitu muutaman tunnin jälkeen räjähdyksestä hakeutuneen New Yorkissa sairaalaan, jossa hän valitti korviensa voimakasta soimista. Ron Kubyn mukaan Salem myös nähtiin WTC:llä pommin räjähtämisen aikoihin, toisin kuin yksikään pommi-iskusta syytetyistä ja tuomituista miehistä.

Virallisten tietojen mukaan FBI oli laittanut yhteistyönsä Salemin kanssa katkolle kesällä 1992 tämän liiallisen laskutuksen vuoksi. On selitetty myös, että häntä haluttiin käyttää muualla. Yhteistyö jatkui heti pommi-iskun jälkeen, ja Salem osoitti FBI:lle nopeasti miehet, joita syyttää iskusta. Liittovaltion juttu pommi-iskusta tuomittuja vastaan perustui pelkkiin aihetodisteisiin ja Emad Salemin todistukseen.

Vain pieni osa Salemin nauhoittamasta materiaalista on julkaistu, mutta jo tämäkin otos paljastaa mielenkiintoisia seikkoja FBI:n roolista. Seuraavassa katkelmassa Salem puhuu FBI-kontaktinsa John Anticevin kanssa. Hänen toinen kontaktinsa ja värvääjänsä oli nimeltään Nancy Floyd.

Salem: [hän viittaa ensin aiempaan keskusteluun FBI:n mielestä epätavallisen kovista kuluista] ...jos olette sitä mieltä, niin hienoa, mutta en usko niin, sillä me jo aloimme rakentaa pommia, joka räjähti World Trade Centerissä. Se rakennettiin FBI:n ja syyttäjänviraston ohjaavassa valvonnassa ja meitä kaikkia informoitiin siitä ja tiesimme että pommin rakennus oli aloitettu. Kenen toimesta? Teidän luottamuksellisen vasikkanne. Mikä mahtava juttu teillä onkaan! Ja sitten hän pisti päänsä pensaaseen ja sanoi: ei ei, se ei ole totta, hän on kusipää. (syvä huokaus) Okei, se rakennettiin eri tavalla ja eri paikassa ja se siitä.

Anticev: Ei, älä vedä mitään äkkinäisiä johtopäätöksiä. Yritän vain olla kanssasi mahdollisimman rehellinen.⁵³⁹

Toisessa otteessa Anticev vakuuttaa Salemille toiminnan motiivien tärkeyttä:

Me teemme tätä korkeampien syiden takia. Me tiedämme, mitä me teemme ja mitä se tulee tarkoittamaan tulevaisuudessa. Unohda byrokraatit! Älä ajattele heitä. Heitä tulee ja menee, OK? Me tiedämme mitä me teemme ja kun tämä on ohi me pystymme ainakin katsomaan toisiamme silmiin ja toteamaan että yritimme parhaamme, tiedäthän? Ei hallituksen vuoksi. "Hallitus" on sellainen hyvin, tiedäthän, miten sen sanoisi, määrittelemätön asia, tiedäthän? Se on, joskus se on ihminen joka vaikuttaa sinuun, joskus se on byrokraattisia asioita, mutta me kaikki silti tiedämme mitä me teimme. Se on kaikki mitä me tulemme sanomaan.⁵⁴⁰

Virallisesti on esitetty, että Mohammed A. Salameh oli henkilö, joka ajoi Ryder autovuokrausliikkeestä hankitun ja pommilla lastatun Ford Econoline -pakettiauton World Trade Centeriin. Todellisuudessa hänestä ei tiedetä varmuudella muuta kuin että hän teki auton varastamisesta ilmoituksen poliisille ja hieman myöhemmin myös vuokrausliikkeelle.

Pommi aiheutti WTC:n kellarissa mittavat tuhot. Tonnikaupalla romua putosi ylemmistä kerroksista syntyneen kuilun kautta alas kellariin. Tutkintaa haittäsi useisiin kerroksiin liittyvä sortumisvaara. Kuitenkin jo kaksi päivää myöhemmin BATF ilmoitti löytäneensä pienen palan pakettiautoa, jossa oleva auton valmistenumero johdatti tutkijat Ryder-autonvuokrausliikkeeseen. Palasta ei ole koskaan näytetty julkisesti.⁵⁴¹

Salameh pidätettiin nopeasti suuren julkisuuden saattelemana. Pian löytyi myös asuntoja ja varasto, joihin oli jätetty pommin rakennustarvikkeita ja muuta todistusaineistoa. Salamehin käytös oli ollut terroristille varsin erikoinen. Hän oli tehnyt poliisille ilmoituksen pakettiauton varastamisesta jo pommi-iskua edeltäneenä päivänä, mutta poliisi ei ollut hyväksynyt ilmoitusta, koska Salameh ei muistanut auton rekisterinumeroa. Seuraavana päivänä hän teki ilmoituksen vuokrausliikkeeseen ja saatuaan sieltä rekisterinumeron hän teki myös poliisille uuden ilmoituksen. Hän meni pommi-iskua seuraavana päivänä käymään vuokrausliikkeessä ja yritti saada maksamansa 400 \$:n vakuuden takaisin. Salameh kävi liikkeessä kaikkiaan kaksi tai kolme kertaa neuvottelemassa rahan palauttamisesta. Viimeisen käynnin jälkeen hänet pidätettiin läheisellä bussipysäkillä, ja kävi ilmi että vuokrausliikkeen virkailijat olivat olleet FBI:n agenteja.

Salamehin käytös ja se että hän oli vuokrannut auton avoimesti omalla nimellään* sekä ihmetys terrori-iskun motiivista saivat tiedotusvälineitten edustajat esittämään kysymyksiä. *Washington Post* kysyi korkealta poliisiviranomaiselta: ”Jos hän on syyllinen, [miksi] Salameh olisi ollut niin naiivi, että vuokrasi pakettiauton omalla nimellään, raportoi sen varastetuksi poliisille ja liikkeeseen ja palasi kaksi kertaa liikkeeseen yrittämään saada vakuussummaansa takaisin?” Poliisiviranomainen oli vastannut: ”Kuka tietää, vain koska hän on terroristi ei tarkoita että hän olisi aivokirurgi... kutsuttakoon sitä hyväksi rikostutkinnaksi.”

Elokuussa 1993 Robert I. Friedman kirjoitti *Village Voicessa*⁵⁴² Jerusalemissa ilmestyvän aikakauslehden *Kol Ha'irin* suorittamasta tutkimuksesta, jonka mukaan yksi terroristeiksi nimetyistä, Ahmad Ajaj, olisi ollut Israelin tiedustelupalvelun Mossadin agentti. Artikkelin mukaan Ajaj oli ollut palestiinalainen pikkurikollinen, jonka Mossad oli värvännyt tämän jäätyä kiinni rahan väärentämiseen liittyvässä jutussa. Vapauduttuaan Ajaj muuttui muslimifundamentalistiksi ja soluttautui islamistipiireihin. Ajajin asianajaja kiisti tiedon.

Toinen Mossadiin liitetty henkilö on Salamehin ja Ramzi Josefin kanssa ”toveriasunnossa” elänyt keski-ikäinen nainen Josie (tai Guzie) Hadas. Salameh kirjoitti hänen puhelinnumeronsa ja osoitteensa pakettiauton vuokrauskaavakkeeseen. Asunnosta löytyi tutkinnan yhteydessä runsaasti pommitarvikkeita. Hadasia ei koskaan etsitty eikä hänestä sen koommin kuultu. *The New York Timesin* Ralph Blumenthal, joka kirjoitti terrori-iskusta, on toisaalta todennut Josie Hadasin olleen Salamehin käyttämä alias.⁵⁴³ Useat muut julkaisut kuitenkin ovat päätyneet vahvistamaan Hadasin olleen todellinen henkilö ja Mossad-agentti. *The International Herald Tribune* (8.3.1993) sai FBI:n tiedottajalta epäsuoran vahvistuksen, kun tämä kommentoi tietoa sanoin ”vaikka se olisi totta, en kuitenkaan kertoisi sitä teille”. Myös Kanadassa ilmestyvän islamilaisen aikakauslehden *Crescent Internationalin* päätoimittaja Zafar Bangas vahvisti Hadasin olevan tunnettu Mossad-agentti.⁵⁴⁴

* Salameh vuokrasi auton oman kertomansa mukaan auttaakseen vuokraemäntäänsä Josie Hadasia tavaroiden kuljetuksessa.

Lontoossa ilmestynyt aikakauslehti *Impact* julkaisi (12.3.1993 ja 8.4.1993) Irfan Mirzan artikkelit, joissa kerrottiin israelilaisten toimittajien hankkimista tiedoista. Niiden mukaan sekä Mossadilla että Israelin turvallisuuspalvelulla Shin Betillä oli tarkat etukäteistiedot pommihankkeesta. Myös Yhdysvaltojen armeija ja CIA olivat kytkeytyneet hankkeeseen. Jo rabbi Kahanen murhan tutkimukset paljastivat syytetyn Sayyid Nosairin kotoa Yhdysvaltojen erikoisjoukkojen koulutusoppaita ja kaikkiaan 49 laatikollista erilaisten terrori-iskujen valmisteluun liittyvää aineistoa. Laatikot vietiin FBI:n varastoon ja avattiin vasta pari vuotta myöhemmin, kun pommi oli räjähtänyt WTC:llä. Miksi Nosairilla oli hallussaan Yhdysvaltojen erikoisjoukkojen koulutusmateriaalia? Vastaus on se, että hän oli saanut koulutusta egyptiläiseltä kaksoisagentilta Ali Mohamedilta.

Vuonna 1984 majuri Ali Mohamed erotettiin Egyptin armeijan erikoisjoukoista ääri-islamistina. Hän tarjosi palveluksiaan CIA:lle, mutta häntä pidettiin epäluotettavana. Hän sai kuitenkin viisumin Yhdysvaltoihin ja myöhemmin avioituttuaan amerikkalaisen kanssa myös kansalaisuuden. Vuonna 1986 hän oli Yhdysvaltojen armeijassa kersantin arvolla, ja vuonna 1989 hän opetti Fort Braggissa Yhdysvaltojen erikoisjoukkoja Lähi-itään liittyvissä asioissa. Hänellä oli läheiset suhteet vihreisiin baretteihin ja Delta-erikoisjoukkoihin.⁵⁴⁵

Lomillaan Mohamed kävi joitain kertoja Afganistanissa, missä sota neuvostojoukkoja vastaan oli meneillään, ja oli yhteydessä myös Osama bin Ladeniin. Monet tarkkailijat pitävät Mohamedia eräänä CIA:n yhteysmiehenä Afganistanin taistelijoihin. Mohamedin asepalvelus loppui vuonna 1989 ja hän siirtyi reserviin, jossa hän oli vuoteen 1994 asti. Tänä aikana Mohamed matkusteli, tapasi bin Ladenia ja hänen avustajiaan ja koulutti al-Qaidan jäseniä Yhdysvalloissa. Viranomaiset eivät ryhtyneet toimenpiteisiin Mohamedin toiminnasta tehtyjen raporttien perusteella, sillä hän nautti korkean tason suojelua. Hänet pidätettiin Kanadassa vuonna 1993 terroristina. Kanadan viranomaiset soittivat hänen takiaan Yhdysvaltoihin. Puhelun jälkeen Mohamed päästettiin heti vapaaksi.

Mohamed koulutti ainakin neljä WTC-93:n iskusta tuomittua miestä sekä rabbi Kahanen murhaajan Sayyid Nosairin. Vaikka Nosairin asunnosta löydettiin runsaasti materiaalia, joka liitti hänet Mohamediin, New Yorkin poliisin tutkintaa johtanut Joseph Berelli kiirehti ilmoittamaan tiedotusvälineille, että Nosair oli ”yksinäinen häiriintynyt pyssymies... emmekä kykene yhdistämään ketään muuta Kahanen ampumiseen”⁵⁴⁶.

Edes nämä seikat eivät johtaneet toimiin Mohamedia vastaan. Sen sijaan hän esiintyi todistajana sheikki Abdel Rahmania vastaan. Vuosina 1996–98 Mohamed oli toistuvasti puhelinyhteydessä elokuun 7:n 1998 lähetystöpommeista* syytetyn Wahid el-Hagen kanssa. Hän otti lähetystörakennuksista valokuvia terroristeille iskun suunnittelua varten. Mohamedin uskotaan työskennelleen ainakin CIA:lle ja FBI:lle. Syyskuussa 1998 Ali Mohamed pidätettiin, ja hän sai myöhemmin vankeusrangaistuksen osallisuudestaan lähetystöiskuihin. Ei ole tiedossa, missä hän kärsii rangaistustaan, vai kärsiikö lainkaan.

Yhdysvaltojen viranomaisten tekemä tutkinta WTC-iskusta ei myöskään ollut luottamusta herättävä. Jo varhaisessa vaiheessa esitettiin teoria, jonka mukaan iskussa olisi käytetty primitiivistä ureanitraattia höystettynä erällä lisukkeilla. Pommi katkaisi pilvenpiirtäjän viemäriinjat, mikä aiheutti todistusaineiston saastumisen viemärijätteellä. Tästä huolimatta FBI:n rikoslaboratorio määräti varmuudella pommin koostuneen ureanitraatista. FBI:n räjähdeasiantuntijan, kemian tohtori Frederic Whitehurstin kanta FBI:n rikoslaboratorion

* Pommi-iskut tapahtuivat Kenian Nairobissa ja Tansanian Dar es Salaamissa.

toimintaan tuli julki 14.8.1995 hänen esiinnyttyään WTC:n pommi-iskun oikeudenkäynnissä todistajana. BATF oli pyytänyt Whitehurstia määrittelemään räjähdettäviä raunioista otetuista näytteistä. Koska näytteet olivat viemärijätteen saastuttamia, Whitehurst totesi, ettei tieteellistä pohjaa ollut teorialle ureanitraattipommista. Kun Whitehurst kieltäytyi muuttamasta raporttiaan ureanitraatille myönteiseksi, FBI käytti epäpätevää laboratorioteknikkoa todistamaan ureanitraatin puolesta. Painostus laboratoriota kohtaan tuli ylhäältä.⁵⁴⁷

Whitehurst teki salaa testin laboratorioteknikolle, jolle hän antoi kaksi näytettä analysoitavaksi. Toinen sisälsi agentti Burmeisterin valmistaman näytteen kaupallisesta ureanitraattilannoitteesta ja toisen hän valmisti itse kuivatetusta virtsasta. Laboratorioteknikko määritti molemmat ureanitraatiksi, mikä osoitti, ettei hän kyennyt erottamaan ureanitraattia viemärijätteestä. Ureanitraatti on myös äärimmäisen harvinainen räjähteenä. Tohtori Whitehurst tiesi 30 vuoden ajalta vain yhden tapauksen, jossa sitä oli käytetty räjähdysaineena, ja se oli Australiassa. Lisäksi sitä ei hänen aikanaan ollut koskaan tutkittu FBI:n rikoslaboratoriossa. Ureanitraatti yksinkertaisesti hajoaa liian helposti ja nopeasti ollakseen käyttökelpoinen aine.

Whitehurst siirrettiin tapauksen johdosta vastoin tahtoaan pois räjähdEOSastolta maalianalyyseja tekeväälle osastolle. Hän on kertonut julkisuudessa useista muistakin korkean profiilin rikostapauksista, joissa FBI:n laboratorio tohtoroi raporttejaan syyttäjälle sopivammiksi. Tällaisia tapauksia olivat mm. O. J. Simpsonin tapaus ja Ruby Ridgen ampumisvälikohtaus, jossa syyttäjänkin oli lopulta niin tyytymätön FBI:n asiantuntijoihin, että joutui hankkimaan asiantuntijat yksityiseltä sektorilta.⁵⁴⁸ Lisää FBI:n rikoslaboratorion väärinkäytöksistä Oklahoma Cityn pommi-iskua käsittelevässä luvussa sivulla 159.

Mistä siis oli kyse WTC:n vuoden 1993 pommi-iskussa? Aineisto viittaa tiedustelu- ja poliisiorganisaatioitten rankkaan osallisuuteen tapahtuneessa. Jos islamistimilitanttienkin kohdalla esitettiin ihmettely motiivista, niin sama kysymys voidaan esittää myös valtiollisten elinten suuntaan. Ainakin kaksi vierasta valtiota, Egypti ja Israel, ovat saattaneet myötävaikuttaa pommi-iskuun. Molemmat olivat myös hyödynsaajia. Israel sai jälleen kerran syyllistettyä palestiinalaisia ja muita muslimeja amerikkalaisten silmissä, ja Egypti sai järjestettyä telkien taakse vaarallisenä pitämänsä sheikki Abdel Rahmanin, joka oli presidentti Mubarakin hallintoa vastustavien islamistien hengellinen johtaja. Yhdysvalloille isku tarjosi tilaisuuden kiristää otetta sisäpoliittisesti. Uutta viholliskuvaa kansainvälisestä islamistisesta terrorismista alettiin rakentaa Neuvostoliiton romahdettua.

Puolustusasianajaja Ron Kuby totesi myöhemmin WTC:n pommi-iskusta:

Pääsuunnittelija oli Yhdysvaltojen hallitus. Se oli tekaistu, hallituksen teettämä salaliitto jo alun alkaen. Siitä ei olisi koskaan kehittynyt mitään, ellei hallitus olisi sitä suunnitellut.⁵⁴⁹

Iskun yksi jälkinäytös oli sheikki Abdel Rahmanin puolustusasianajajan Lynne Stewartin tuomitseminen vankeuteen 30 vuodeksi terroristien auttamisesta, sillä hän antoi julkisuuteen tietoja siitä, mitä sheikki Abdel Rahman oli sanonut hänen vankilavierailunsa aikana Egyptin hallituksen ja islamistien mahdolliseen tulitaukoon liittyen.⁵⁵⁰ Normaalisti tämän kaltaisesta rikkeestä on ollut seurauksena vierailukiello vankilaan. Yhdysvaltojen entinen oikeusministeri Ramsey Clark (joka myös toimi Abdel Rahmanin asianajajana) on todennut tehneensä kaikki samat rikkomukset kuin Stewart ja ihmetellyt, miksei häntä

itseään vastaan nostettu syytettä. Syytteen nosti sheikin jutussa syyttäjänä toiminut Patrick Fitzgerald*.

WTC:n pommi-isku sai aikaan lakihankkeen, joka esitettiin 10.2.1995 nimellä Effective Death Penalty and Anti-Terrorism Act. Laki joutui vastatuuleen sen kansalaisvapauksia rajoittavan luonteen vuoksi. Sen läpimeno onnistui vasta Oklahoma Cityn pommi-iskun jälkeen keväällä 1996.

Oklahoma Cityn pommi-isku

19.4.1995 klo 9.04 pommi-isku tuhosi osittain Oklahoma Cityssä sijainneen liittovaltion Alfred P. Murrah -toimistotalon. Rakennuksessa sijaittivat Social Security Administration (SSA), Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms (BATF), Housing and Urban Development (HUD), armeijan värväystoimisto, lastentarha ja liittovaltion tuomareita. Rakennus oli suunniteltu pomminkestäväksi.⁵⁵¹

Pöly ei ollut ehtinyt laskeutua, kun lähistöltä pommin räjähdystä katsellut BATF:n agentti Harry Everhart soitti esimiehilleen Dallasiin: ”Joku räjäytti juuri liittovaltion rakennuksen Oklahoma Cityssä kuorma-autollisella ANFOa†!”⁵⁵² Paikalliset radioasemat epäilivät ensin, että kyseessä oli kaasuräjähdyks, mutta karmea totuus selvisi nopeasti. Kyseessä oli Yhdysvaltojen siihenastisen historian vakavin terrori-isku. 9-kerroksinen rakennus sortui osittain pohjoissivultaan ja 169 ihmistä kuoli, joukossa 19 lasta.

Viranomaisille tuntui alusta lähtien olevan selvää, mitä oli tapahtunut ja ketä syyttää siitä. BATF:n johtaja John Magaw arvioi, että kyseessä oli 545 kg:n painoinen ANFO-pommi, eli melko samantyyppinen ja -kokoinen pommi kuin virallisen tiedon mukaan pari vuotta aiemmin WTC:llä. Tapausten samankaltaisuudet eivät loppuneet siihen. Myös Oklahoma Cityn tapauksessa raportoitiin käytetyn Ryder-vuokrausliikkeestä hankittua kuusimetristä Ford-pick-upia (WTC:llä käytettiin umpipakettiautoa). BATF:n agentit olivat myös kertoneet, että pommi-isku tapahtui ”Wacon takia” jo ennen kuin oli tiedossa, kuka iskun takana oli.⁵⁵³

Samana aamuna klo 10.30 vajaat 100 km itään Oklahoma Citystä poliisi pysäytti ylinopeutta ajaneen Mercuryn, josta puuttui toinen rekisterikilpi. Poliisin haastattelussa kuljettajaa hän kiinnitti huomiota pullistumaan kuljettajan takin alla. Kuljettaja, jonka nimi oli Timothy McVeigh, kertoi takkinsa alla olevan aseensa. Hänet pidätettiin piilotetun aseensa hallussapidosta.

Toimistotalon läheltä löytyi auton akseli ja rekisterikilpi, joiden pääteltiin kuuluneen pommiautoon. Osat johdattivat tutkijat Kansasiin Junction Cityn Ryder-autonvuokrausliikkeeseen, joka toimi Elliot's Body Shop -liikkeen yhteydessä. Liikkeen työntekijät kertoivat rikostutkijoille, että kaksi miestä oli vuokrannut auton Bob Klingin nimellä. FBI:n taiteilija laati luonnokset miesten ulkonäöstä. Klingin antama osoite johdatti

* Fitzgerald on todellinen sisäpiiriläinen, joka tuli myöhemmin tunnetuksi Valerie Plame -vuotojutun yhteydessä.

† ANFO on erään heikkotehoisen räjähteen lyhenne. ANFO valmistetaan sekoittamalla ammoniumnitraattia polttoöljyyn. Maanviljelijät ovat perinteisesti käyttäneet sitä esim. kantojen räjäyttelyyn.

tutkijat Terry ja James Nicholsin kotiin Michiganiin. Osoite oli sama, jonne Tim McVeigh'n ajokortti oli rekisteröity.

Paljastui, että Terry Nichols ja Timothy McVeigh olivat harrastaneet kokeiluja kotitekoisilla räjähteillä ja että McVeigh oli asenteiltaan hyvin hallituksen vastainen. McVeigh oli erityisen vihainen pari vuotta aikaisemmin Wacossa Texasissa tapahtuneesta liittovaltion viranomaisten suorittamasta verilöylystä. Auton vuokrannut mies oli ollut McVeigh, mutta toinen tuntematon mies, josta amerikkalaiseen tapaan on käytetty nimitystä John Doe #2, ei ollut kumpikaan Nicholsin veljeksistä. Vuokrausliikkeen ulkopuolella oli nähty kolmas, naispuolinen henkilö, joka ei tullut sisään vaan odotti kahta miestä ulkona. Yksi tai useampi henkilö nähtiin McVeigh'n seurassa säännöllisesti ennen pommi-iskua ja myös 19. päivän aamuna Alfred P. Murrah -toimistotalon luona.

FBI ei kuitenkaan ollut kiinnostunut muista henkilöistä, ja vuokrausliikkeen työntekijöille ilmoitettiin, että he ovat erehtyneet ja sekoittaneet John Doe #2:n toiseen henkilöön, joka kävi liikkeessä vasta seuraavana päivänä. Kun työntekijät eivät hyväksyneet FBI:n tulkintaa, heitä ja muita John Doe #2:n nähneitä uhattiin syyteillä tutkinnan vaikeuttamisesta, elleivät he vaikenne. Myöhemmin McVeigh'n oikeudenkäynnissä syyttäjä valikoi todistajiksi vain henkilöitä, jotka eivät puhuneet John Doe #2:sta. Kaikkiaan silminnäkijät olivat havainneet McVeigh'n lisäksi tapaukseen liittyen seitsemän eri henkilöä, joita ei ole edes yritetty etsiä⁵⁵⁴.

Kesällä 1996 Timothy McVeigh tuomittiin pommi-iskusta kuolemaan, ja seuraavana vuonna Terry Nichols sai elinkautisen hänen avustamisestaan. Myöhemmin julkaistiin yksityislentäjän huhtikuun alussa vuonna 1995 ottamia kuvia salaisesta armeijan tukikohdasta Camp Gruber-Braggsistä lähellä Braggsin pikkukaupunkia Oklahomassa, ja kuvissa nähdään näkösuojaan ajettu keltainen Ryder-kuorma-auto⁵⁵⁵.

Yksi vai useampia pommeja?

Vaikka BATF ja FBI olivat alusta lähtien varmoja siitä, että rakennus tuhouttiin ANFO-pommilla, ei selitys kestä kriittistä tarkastelua. Paikalliset TV-kanavat seurasivat tarkasti pelastustöitä, ja lukuisista raunioista löytyneistä räjähtämättömistä pommeista raportoitiin⁵⁵⁶. Pelastustyöt keskeytettiin useita kertoja pommien poistamisen takia ja myös sen vuoksi, että tuhoutuneessa rakennuksessa säilytettyjä asiakirjoja evakuoitiin.

Terrorismiasiantuntija tri Randall Heather kommentoi löytyneitä räjähteitä paikallisen TV-aseman (KFOR-TV) lähetyksessä samana aamuna:

On onnenpotku, että me olemme saaneet haltuumme vaarattomaksi tehtyjä pommeja. Pommimateriaalin avulla kykenemme jäljittämään ne, jotka tekivät tämän hirmuteon... Käsitykseni on, että saamme haltuumme kokonaisen vaarattomaksi tehdyn pommin. Ja se on FBI:lle ja muille tutkintaviranomaisille suunnaton etu. Se on iso harppaus eteenpäin teon toteuttajien löytämiseksi.

Myös Oklahoman osavaltion kuvernööri Frank Keating vahvisti kahden räjähdyspanoksen löytymisen. Lisäksi hän luonnehti rakennuksen tuhonnutta pommia erittäin kehittyneeksi.

Hyvin monet paikalla olleet vakuuttivat kuulleensa kaksi selvästi erillistä räjähdystä. Rakennuksen sisällä selvinneet eloonjääneet ovat kertoneet talon tärisseen ensin kuin maanjäristyksen kourissa, jolloin he suojautuivat pöytiensä alle. Useita sekunteja myöhemmin tuli valtava räjähdys, joka sai osan talosta sortumaan. Rakennuksen ulkopuolella tehtiin samanlaisia havaintoja. Michael Hinton oli bussissa läheisessä kadunkulmassa, kun hän tunsi, miten paineaalto keikautti bussia. Sekunteja myöhemmin tuli toinen voimakkaampi paineaalto, joka lähes kaatoi bussin. Hinton on varma, että kyseessä oli kaksi erillistä tapahtumaa.

Charles Watts on Vietnam-veteraani, joka työskenteli asianajajana liittovaltion oikeustalolla kadun toisella puolella. Hän oli oikeustalon yhdeksännessä kerroksessa keskustelemassa työtoveriensa kanssa, kun minuutteja yli yhdeksän tapahtui räjähdys, joka heitti useita hänen lähellään seisoneita ihmisiä lattialle. Paineaalto liikautti myös häntä itseään ja hän heittäytyi lattialle. ”Sillä hetkellä, valtava räjähdys, en ole kokenut mitään sellaista aiemmin eläessäni, ...toinen räjähdys. Oli kaksi räjähdystä. Toinen niistä sai minut ajattelemaan, että rakennus tulee sisään.”⁵⁵⁷

Myös seismogrammit esittivät kaksi erillistä tapahtumaa, mutta niiden tulkinta on aiheuttanut seismologien keskuudessa erimielisyyksiä. Yhden tulkinnan mukaan toinen rekisteröity tapahtuma olisi ollut rakennuksen putoaminen maahan. Kuukausi myöhemmin suoritettu pystyyn jääneen rakennuksen osan purkuräjäytys kuitenkin osoitti, ettei rakennus pudotessaan aiheuttanut samankaltaista järähtelyä kuin seismogrammeissa esiintyi 19. päivän kohdalla. Alkuperäisiä seismogrammeja ei ole julkaistu, ainoastaan niistä tehdyt kopiot.

Lehtitiedot virallisesta kuorma-autopommiin nojaavasta teoriasta sai monet asiantuntijat huolestumaan. Asiantuntijan näkökulmasta selitys oli ilmiselvästi epäuskottava. Yhdysvaltojen ilmavoimien prikaatinkenraali evp. Benton K. Partin tutki huolellisesti raunioista otettuja valokuvia ja huomasi heti, että autopommin paineaalton teho ei mitenkään riitä tuhoamaan rakennuksen kantavia teräsbetonipilareita. Rakennukselle aiheutuneet tuhot olivat lisäksi vahvasti epäsymmetrisiä räjähdysten keskipisteeseen nähden. Partin oli viettänyt 25 vuotta 31 vuoden sotilasurastaan aseiden ja räjähteiden testausohjelmissa, ja häntä voidaan kiistatta pitää huippuluokan asiantuntijana räjähdysaineiden ja niiden vaikutusten suhteen.

Kaksi viikkoa pommi-iskun jälkeen Partin pyrki tapahtumapaikalle osallistumaan tutkintaan, mutta häneltä estettiin pääsy paikalle. Hän teki valokuvien perusteella kuusisivuisen teknisen analyysin ja totesi johtopäätöksensä, ettei reilut kaksi tonnia ANFOa* talon edustalla räjäytettyinä ole uskottava selitys havaituille vaurioille. Valokuvissa havaitaan katkenneita teräsbetonipilareiden päitä, jotka ovat tarkalleen sennäköisiä kuin ne olisi katkaistu niihin suoraan kiinnitetyillä räjähdyspanoksilla. Tällainen räjähdys tuottaa betonipilariin suhteellisen sileän ja tasaisen, joskin rakeisen katkaisupinnan, josta raudoitukset sojottavat esiin. Betoni nimittäin hauraana materiaalina pulverisoituu, kun räjähdysten shokkiaalto ylittää sen puristuslujuuden, joka on noin 3 500 psi (24 131 kPa) tai enemmän betonin laadusta riippuen. Raudoituksen teräs puolestaan sitkeänä aineena kestää tämänkin murtumatta. Lopputulos on tällöin sileärajaisesti katkaistu betoni, josta raudoitus töröttää esiin. Katkaisujälki on hyvin erilainen verrattuna rakennussortuman

* Viranomaisten arvio ANFOn määrästä kasvoi koko ajan, kun kävi ilmeiseksi, ettei autopommi selitä syntyneitä vaurioita. McVeigh'n oikeudenkäynnissä ANFOn sisältämä polttoöljy lopulta korvattiin tehokkaammalla nitrometaanilla; pommin kirjainlyhenne on tällöin ANNM.

aiheuttamaan murtumiseen, joka tekee betoniin halkeilleen ja rosoiden murtumapinnan. Oklahoma Cityn toimistotalon tuhotuista pilareista lähimpänä autopommia sijainneeseen olisi laskennallisesti kohdistunut noin 375 psi:n (2585 kPa) paineaalto ja kauimmaiseen tuhoutuneeseen vain 27 psi:n (186 kPa) paineaalto. Ilmassa etenevä paineaalto heikkenee nopeammin kuin suhteessa etäisyyden neliöön.

Kenraali Partin toimitti raporttinsa senaattori Don Nickelsille sekä 23 muulle senaattorille sekä kongressiedustaja Frank Wolfille ja 31 muulle edustajalle. Partin vetosi voimakkaasti sen puolesta, ettei rakennuksen pystyyn jäänyttä osaa kiirehdittäisi hävittämään kuten lehtitiedoissa oli kerrottu. Kongressista ei tullut vastakaikua. Partin kutsuttiin Oklahoman osavaltion kongressin jäsenten luokse, ja hän sai katsottavakseen sadoittain raunioista otettuja valokuvia, jotka vahvistivat hänen aiemmat tuloksensa. Hän laati uuden laajennetun raportin, jossa oli mukana myös valokuvia ja joka valmistui 30.7.1995. Uuden raportin hän toimitti kaikille 535 senaattorille ja kongressiedustajalle ja lisäksi tiedotusvälineille ympäri maata.

Partinin tärkeimmät argumentit olivat seuraavat:

- A) Koska autopommin paineaalto oli pudonnut 375 psi:iin sen kohdatessa lähinnä sijainneen pilarin, pulverisoitumisvauriota (brisance) ei olisi pitänyt esiintyä siinä eikä muuallakaan rakennuksessa. Kuitenkin valokuvista on havaittavissa pulverisoitumisvaurio ainakin neljässä kriittisessä kohdassa kantavia pilareita.
- B) Pienemmät ja lähempänä sijainneet pilarit B4 ja B5 olivat edelleen pystyssä, kun taas paljon järeämpi ja kauempana rakennuksen sisällä sijainnut pilari A7 oli tuhoutunut.
- C) Iso vaakasuora kuormia jakava betonipalkki kolmannen kerroksen tasalla ei lentänyt rakennuksen sisään kuten olisi voinut odottaa. Se tuli suoraan alas.
- D) Pilareissa B2, B4 ja B5 oli toisen ja kolmannen kerroksen kohdalla edelleen jäljellä niiden kivilaattapinnoite, paitsi kohdissa joissa putoavat rakennuksen osat olivat niitä vahingoittaneet.
- E) Pilariin kiinnitetyt tehokkaat räjähteet aiheuttavat tasaisen mutta rakeisen pinnan, josta paljaat raudoitusteräket törröttävät kuten nähtiin joissain rakennuksen pilareista. Rakennuksen romahtamisen aiheuttamat vauriot olisivat näkyneet kuvissa halkeilleina ja karkeina murtumispintoina.

Partin on todennut myös virallisen FEMA/ASCE*-raportin liioitelleen syntyneen kraatterin kokoa. Kraatterin perusteella oli laskettu käytetty räjähdemäärä. ASCE:n tutkijaryhmää ei koskaan päästetty 60 metriä etäisyydellä rakennuksen raunioista sijainneen työmaa-aidan sisäpuolelle, joten he eivät itse voineet mitata kraatterin kokoa.⁵⁵⁸ Ryhmä vieraili raunioiden luona aidan takana kolme viikkoa pommi-iskun jälkeen, ja sitä ennen tärkeitä pettäneitä kantavia rakenteita kuljetettiin valikoiden pois ja kraatteri täytettiin hiekalla. Tutkijat eivät saaneet tarkastella mitään poiskuljetettuja tai muita rakenteita lukuun ottamatta muutamia palasia, joiden tarkkaa sijaintia rakennuksessa ei edes ollut merkitty muistiin. Rakennusjäte kuljetettiin kaupungin ulkopuolelle useaan kohteeseen ja haudattiin

* FEMA, Federal Emergency Management Administration teetti tutkimuksen ASCE:n (American Society of Civil Engineers) vapaaehtoisinsinööreillä.

maahan. Alueet aidattiin ja alueiden vartiointi annettiin Wackenhut-vartiointiliikkeen* tehtäväksi.

Useat asiantuntijat vahvistivat kenraali Partinin päätelmät. Eglinin lentotukikohdassa tehtiin koeräjäytyksiä, joissa testattiin paikalla valetun teräsbetonirakennuksen pomminkestoa. Koerakennus, joka oli heikompi kuin Oklahoma Cityn pomminkestäväksi suunniteltu toimistorakennus, selvisi ulkopuolella räjäytetystä voimakkaasta pommista hyvin. Seinäpintojen havaittiin murtuvan, mutta kantaville pilareille ei aiheutunut vaurioita. Raportissa todetaan:

Johtopäätöksenä on todettava, että Murrah-toimistorakennuksen vauriot eivät aiheutuneet kuorma-autopommista itsestään vaan pikemminkin muista seikoista, kuten rakennuksen sisälle asetetuista räjähdyspanoksista. Kuten voidaan nähdä kokeista, jotka suoritettiin Eglinin lentotukikohdassa hallituissa olosuhteissa, vaurioiden tuottaminen vahvistetuille teräsbetonirakenteille on vaikeaa.⁵⁵⁹

Manhattan-projektin veteraani ja neutronipommin isä, eläkkeelle siirtynyt Sam Cohen totesi: ”Uskon, että tuhoamispanoksia oli asetettu rakennuksen pilarien avainkohtiin ja ne aiheuttivat ensisijaisen tuhon Murrah-rakennukselle. Olisi ollut täysin mahdotonta ja vastoin luonnonlakeja, jos kuorma-auto täynnä lannoitetta ja polttoöljyä – oli sitä miten paljon hyvänsä – olisi tuhonnut rakennuksen.”

Tohtori Frederik Hansen, lukuisissa yliopistoissa opettanut ja NASA:n palveluksessa työskennellyt räjähteiden ja shokkiaaltojen asiantuntija, totesi yhtyvänsä täysin kenraali Partinin päätelmiin. ”Alkuperäinen 500 000 psi:n paineaalto olisi heikentynyt noin 30 psi:iin... jos heijastunut paineaalto olisi ollut 8 kertaa voimakkaampi, niin edelleen oltaisiin kaukana 3500 psi:n tai suuremmasta paineesta, joka olisi tarvittu, jotta [kauimmaisen tuhoutuneen] pilarin myötöraja olisi ylitetty.”

Ernest B. Paxson työskenteli 40 vuotta ilmailuinsinöörinä erikoisalanaan rakenteellinen mekaniikka ja dynamiikka. Hän oli työskennellyt myös pioneerijoukoissa ja tuhonnut erilaisia rakenteita. ”Parin tonnin ANFO-pommi on erittäin tehoton tapa tuhota teräsbetonirakennetta. Se saattaa puhkaista reiän seinään lähimpänä pommia, mutta se tuskin vaikuttaisi rakennuksen massiivisiin kantaviin pilareihin... Jos haluaa varmistua minkä tahansa rakenteen tuhoutumisesta, on asetettava riittävä määrä räjähdysainetta suoraan kiinni tuhottavaan kantavaan rakenteeseen.”

Robert D. Vernon teki mittavan valokuvaan, seismisiin havaintoihin ja muuhun saatavilla olevaan tietoon perustuvan analyysin, jossa tarkasteltiin virallista autopommiteoriaa ja vaihtoehtoisia teorioita, jossa autopommin lisäksi rakennuksen tuhoamiseen käytettiin ratkaiseviin paikkoihin kantaviin rakenteisiin asetettuja hävityspanoksia. Lukuisia muitakin teorioita pohdittiin mutta ne hylättiin nopeasti, sillä niille ei löytynyt tukeaa käytettävissä olevasta todistusaineistosta. Vernon on Microlithic Technologies -yhtiön johtaja. Yhtiö on erikoistunut tietokonepohjaisiin valokuva-analyysihin, vaurioanalyysihin ja prosessiteollisuuden vianetsintään. Vernon toteaa raportissaan, ettei kumpaakaan teoriaa voida aukottomasti todistaa oikeaksi tai vääräksi ilman liittovaltion viranomaisten hallussa olevan materiaalin lisätutkimista.

* Wackenhut tunnetaan myös CIA-kytkennöistään ja asebisneksestä mm. Iran-contra-tapauksen yhteydessä, ks. lisää Craig Roberts: The Medusa File, Consolidated Press International, 1997

Raportissa todetaan, että rakennuksen pohjoissivun edessä räjähtänyt pommi olisi yksinkin saanut aikaan valtavaa tuhoa rakennukselle ja aiheuttanut lukuisia kuolonuhreja. Ei voida kuitenkaan todistaa, että autopommi olisi aiheuttanut pulverisoitumisvaurion yhdelle, ja vielä vähemmän kolmelle, kantavista pilareista. On mahdollista, että rakennuksen rakenteelliset heikkoudet olisivat saaneet sen autopomminkin vaikutuksesta sortumaan havaitulla tavalla. On kuitenkin olemassa huomattava määrä todisteita, jotka sopivat yhteen kenraali Partinin skenaarion kanssa, jossa pieniä tehokkaita räjähdyspanoksia olisi räjäytetty kantavien pilarien ja pohjoista julkisivua kannattelevan vaakasuuntaisen kuormia jakavan palkin liitoskohdissa joitain sekunteja ennen autopommin räjähdystä.

Vernon kirjasi näitä todisteita seuraavasti:

- 1) Ainakin kuusi rakennuksen sisällä ollutta eloonjäänyttä henkilöä on kertonut, että heillä oli aikaa ajatella maanjäristyksen alkaneen ja etsiä suojaa pöytiensä alta ennen kuin autopommi löi ikkunat sisään ja nosti lattioita heidän allaan.
- 2) Ainakin kaksi ääninauhoitusta toistaa noin neljä sekuntia ennen kumeaa jyrähdystä terävän räjähdysäänien, joka muistuttaa tehokkaiden sotilasräjähteiden (kuten C4) aiheuttamaa räjähdystä.
- 3) Kolmelle pohjoissivun kantavalle pilarille oli aiheutunut identtinen vaurio, jossa pilarien betoni hajosi (pulverisoitui) kokonaisen kerrosvälin mitalta toisen–kolmannen kerroksen kohdalla, missä pilarit liittyivät julkisivua kannatelleeseen, kuormia jakavaan järeään vaakapalkkiin.
- 4) Mitään uskottavaa selitystä ei ole annettu sille, miten mainittu vaakapalkki vapautui liikkumaan itsenäisesti ja erillään kolmesta tuhoutuneesta pilarista, joitten kanssa se oli yhtä valua. Miten on mahdollista, että pohjoissivun kuormia jakava vaakapalkki kärsi pulverisoitumisvauriot, jotka olivat poistaneet siitä betonin yli puolen metrin matkalta kohdissa, joissa se oli valettu kiinni kantaviin pilareihin?
- 5) Ensimmäiset signaalit Opmnplexin aseman seismogrammeissa ovat hätkähdyttävän samanlaiset sekä pommi-iskusta että kuukautta myöhemmin suoritetusta räjähdyspurkamisesta. 19. huhtikuuta pommi-iskun ensimmäiset signaalit muistuttavat myöhemmin tehdyn rakennuksen pystyyn jääneen osan hävityspanosten räjäyttämistä aiheutunutta signaalia eivätkä ison ammoniumnitraattipommin maan pinnan yläpuolella tapahtunutta räjäytystä.

Vernon esitti lisäksi monia kysymyksiä: Miksi halkaisijaltaan noin viisimetrisen autopommin kraatterin raportoitiin olleen 8,5–9,6 metriä ja miksi McVeigh'n puolustusasianajajilta evättiin todistusaineisto, jonka perusteella kraatterin koko olisi voitu tarkistaa? Miksi liittovaltion rakennusvauriotutkijat (FEMA/ASCE) pidettiin 60 metrin päässä raunioista? Miksi pettäneet kantavat rakenteet kuljetettiin kiireesti pois ja haudattiin maahan? Miksi rakennuksen pystyyn jäänyt osa räjäytettiin alas nopeasti, ennen sen puolueetonta tarkastelua ja analysointia? Miksi liittovaltion ja Oklahoman viranomaiset käyvät kampanjaa, jossa oikeutettujen kysymysten esittäjät pyritään leimaamaan "salaliittoteoreetikoiksi" tai "tärähtäneiksi"?

Kuormia jakavan palkin putoamista on yritetty selittää mm. sillä, että autopommin paineaalto olisi nostanut sen pois kannakkeiltaan. Tämä selitys on esitetty Suomenkin televisiossa nähdyssä ”dokumenttifilmissä”, joka käsitteli rakennusten sortumisia. Teoria on täysin absurdi. Vernon esittää tehtäväksi seuraavan ajatuskokeen: kuvitellaan, että palkki kelluu ilmassa, eikä niin kuin todellisuudessa, jossa se oli valettu kiinni pystypilareihin ja yläpuolisten seitsemän kerroksen paino lepäsi sen päällä. Palkin alapinta oli yhteensä noin 56 neliömetriä ja sen paino 225 tonnia. Jos lisäksi oletetaan, että pommi olisi ollut suoraan palkin alla, mitä se ei ollut, niin olisi tarvittu 750 psi:n (5171 kPa) paineaalto koko palkin mitalle, että vapaasti ilmassa kellunut palkki olisi alkanut nousta.

On myös varsin epäselvää, millainen pommi rakennuksen edessä räjähti. Aluksi sen sanottiin olleen noin 450–550 kg:n suuruinen ANFO-pommi, sitten pommin kokoa kasvatettiin 1 800 kg:aan, kunnes ANFO lopulta korvattiin tehokkaammalla ammoniumnitraatin ja nitrometaanin seoksella ANNM:llä. Mitään tieteellistä pohjaa millekään näistä väitteistä ei ollut. FBI:n rikoslaboratorion kemisti tri Frederik Whitehurst todisti oikeudessa, että vaikka laboratorio oli löytänyt näytteistä ammoniumioneja ja nitraatteja, ei ole osoitettavissa, että niiden lähde olisi ollut ammoniumnitraatti. Näitä aineita löytyy tavanomaisesti mistä tahansa näytteistä ja ne ovat usein ympäristöperäisiä. Ainakin yhdestä laudan kappaleesta löytyi myös ammoniumnitraattikiteitä (jotka myöhemmin katosivat näytteestä), mutta se ei mitenkään osoita, että ANFO:a olisi käytetty.

Näihin aikoihin FBI:n laboratorio sai negatiivista julkisuutta vääristellyistä raporteistaan. Tutkinnan sai aikaan tri Whitehurst tekemällä kantelun oikeusministeriöön. Office of Inspector General (OIG) löysi Supervisory Special Agent (SSA) Dave Williamsin tekemästä Murrah-rakennuksen tapaukseen liittyvästä raportista runsaasti puutteita: Räjähteen määrän arvio ei ollut oikeutettu, räjähteen laadun määrittäminen oli puutteellinen, räjähteen varma määrittäminen ANFO:ksi oli sopimatonta, räjähteen painon määrittäminen oli liian tarkka ja sen perustelut olivat osin kelvottomat, lausunto astioista joihin räjähdde oli sijoitettu oli epäoikeutetun kategorinen, samoin kiihdytinaineen määrittäminen. Nalleja, sytyttimiä ja aikaviivettä koskevat johtopäätökset olivat epätieteellisiä. Raportin sisältö ei tukenut hänen johtopäätöksiään, teksti oli selektiivistä ja aiheutti sekaannusta. Kaikki virheet olivat vinollaan siten, että ne olivat omiaan syyllistämään syytettyjä.⁵⁶⁰

Agentti Williams myönsi määrittäneensä räjähteen ANFO:ksi osittain siksi, että Terry Nicholsin tiedettiin ostaneen ammoniumnitraattia ja dieselöljyä ennen iskua. Williams oli myös määrittänyt astioiksi, joissa ANFO oli räjähdysketkellä, täsmälleen samanlaiset muovitynnyrit, joita oli löytynyt Nicholsin kotoa ilman että Murrah-rakennuksen raunioista löytyneet palaset olisivat antaneet siihen perustetta. Tällä tavalla Williams työskenteli systemaattisesti kaiken todistusaineiston kanssa. Sen, mitä oli löytynyt Nicholsin luokse tehdyssä kotietsinnässä, hän määrittä käyttetyksi Murrah-rakennuksen iskussa.

Lopuksi OIG:n raportti totesi: ”Olemme huolestuneita siitä, että Williamsin raportin mielipiteet on ehkä mukautettu sopimaan yhteen todistusaineiston kanssa, joka liittyy syytettyihin. Toteamme johtopäätöksensä, että Williams ei onnistunut esittämään objektiivista, vääristelemtöntä ja pätevää raporttia.” Tuomari Richard Matsch ei antanut McVeigh'n puolustuksen käyttä OIG:n raporttia oikeudenkäynnissä.

Williamsin toiminta oli ollut hyvin samankaltaista myös WTC:n vuoden 1993 pommi-iskun suhteen. OIG:n raportti toteaa siitä: ”Näyttää siltä, että Williams on työskennellyt

käänteisessä järjestyksessä – siis hän on ehkä ensin määritelty lopputuloksen, jonka hän haluaa ja sitten räätälöinyt lausuntonsa niin että tuohon tulokseen päästään. Olemme syvästi huolestuneita tästä mahdollisuudesta.” OIG päätyi suosittelemaan laboratorion täydellistä uudistamista ja kurinpitotoimia viittä agenttia kohtaan.

Jupakka tuotti myös kongressin tutkimuksen, jonka loppuraportti julkaistiin helmikuussa 1997.⁵⁶¹ Senaattori Charles E. Grassley ihmetteli: ”Onko FBI jo täysin karannut hallinnasta?” Hän myös varoitti erottamasta tri Whitehurstia tai FBI:n johdolle koituisi vakavia ongelmia kongressin taholta. Vuonna 1998 Whitehurst suostui lopulta eroamaan FBI:stä osana hänen oikeusministeriötä vastaan nostamansa jutun sovintopakettia saaden 1,6 miljoonan dollarin erorahan sekä korvauksen oikeudenkäyntikuluista.

Sama vääristely oli luonteenomaista koko tapaukselle. Vaikka ainoastaan FBI:n rikoslaboratorio jäi kiinni tapauksen vääristelystä, on varsin todennäköistä että samanlaisen agendan toteuttaminen oli tunnusomaista kaikelle FBI:n työskentelylle, sillä paine vääristelyyn tuli laboratoriolle samoilta ylemmiltä tahoilta, jotka johtivat koko rikostutkintaa. Esimerkiksi kun McVeigh’n puolustustiimi tuli Murrah-rakennuksen raunioille tutkimaan pommin aiheuttamaa kraatteria, FBI oli peittänyt sen vanerilevyillä eikä antanut nostaa niitä syrjään kraatterin mittaamista varten. Myöskään FEMA/ASCE:n rakennusvauriotutkijat eivät voineet tarkistaa kraatterin mittoja, koska heidät pidettiin aluetta ympäröineen työmaa-aidan ulkopuolella. He joutuivat käyttämään FBI:n antamia liioiteltuja mittoja.

Hoppy Heidelberg ja suuri valamiehistö

Hevoskasvattaja Hoppy Heidelberg osallistui McVeigh’n ja Terry Nicholsin syyttämistä punninneeseen suureen valamiehistöön. Suuri valamiehistö arvioi syyttäjän tarjoaman materiaalin valossa, onko oikeudenkäyntiin syytettyjä vastaan perusteita. Suuren valamiehistön tehtävä on siten myös suojella kansalaisia viranomaisten mielivallalta ja estää ihmisten perusteeton syyttäminen. Heidelberg perehtyi huolellisesti suuren valamiehistön jäsenen opaskirjaan, joka oli jaettu kaikille valamiehille. Hän havaitsi, että myös valamiehillä on oikeus kutsua henkilöitä todistamaan ja että valamiehillä on oikeus esittää kysymyksiä näille.⁵⁶²

Tämä ei kuitenkaan sopinut syyttäjän laatimaan käsikirjoitukseen, jossa suurelle valamiehistölle oli varattu ainoastaan kumileimasimen rooli. Heidelbergille kerrottiin, ettei hän voi esittää kysymyksiä todistajille muuten kuin antamalla kysymykset etukäteen syyttäjälle kirjallisesti. Heidelberg ei suostunut tähän, koska menettely olisi tehnyt mahdottomaksi jatkokysymysten esittämisen todistajille. Syyttäjä joutui antamaan periksi, mutta valamiesten tietoon tuotiin kaikin mahdollisin tavoin koko käsittelyn ajan, että heidän esittämänsä kysymykset eivät olleet tervetulleita.

Kuulemisten edetessä Heidelberg alkoi ihmetellä, miksi syyttäjä halusi rajata syytteet kahteen henkilöön, kun tapaukseen näytti liittyvän muitakin, kuten tuntematon henkilö John Doe #2. Hänen ihmetystään herätti myös se, että syyttäjä marssitti valamiehistön eteen niin paljon todistajia, jotka kertoivat McVeigh’n ja Nicholsin yhteyksistä oikeistolaisiin puolisoitaallisiin järjestöihin, ja että suuri osa lausunnoista perustui kuulopuheisiin. Missään ei tullut ilmi tietoja, jotka olisivat liittäneet syytetyt itse rikospaikkaan. Missä oli

aineisto, joka kertoi siitä, että syytetyt olivat valmistaneet pommin ja räjäyttäneet sen Murrah-rakennuksella? Käsittely tehtiin hengessä, jossa suuren valamiehistön vain odotettiin oletettavan niin, vaikka suoranaisia todisteita ei esitettykään.

Heidelberg puhui muille valamiehille ja ihmetteli, eikö ensin tulisi käsitellä sitä, miten rakennus räjäytettiin, ennen kuin tulee edetä siihen, ketä syyttää? Muille valamiehille syyllisyyskysymys tuntui kuitenkin olevan jo selvä, sillä FBI oli kertonut heille, ketkä olivat syyllisiä. Heidelberg ihmetteli myös, miksei lukuisten Murrah-rakennuksen lähistöllä olleitten valvontakameroitten nauhoja saatu nähtäväksi, joista useat olisivat näyttäneet, miten pommiauto ajettiin rakennuksen eteen ja ketkä olivat sen kyydissä. Kameroita on ollut yhteensä ainakin 22, ja niiden nauhat on salattu tähän päivään asti.

Syksyllä 1995 tuomarin ja syyttäjän tyytymättömyys Heidelbergia kohtaan kasvoi. Heidelberg esitti kysymyksiä siitä, miten kuorma-autopommin räjähdysenergia itse asiassa kasvoi etäisyyden kasvaessa, koska se oli tuhonnut pilareita myös kaukana räjähdyskeskipisteestä. Hän olisi halunnut kutsua todistajiksi teknisiä asiantuntijoita. FBI vieraili useita kertoja Heidelbergin kotona ”puhumassa järkeä”. Eräs naispuolinen agentti sanoi hänelle: ”tajuatko ollenkaan, miten paljon hankaluuksia aiheutat meille?” Hänelle kerrottiin myös, että jos hän ei olisi hiljaa, heidän olisi pakko aloittaa alusta ja perustaa uusi suuri valamiehistö ja kaikki veronmaksajien rahat olisivat menneet hukkaan. Tai jos McVeigh’n syyttäminen epäonnistuisi, niin FBI tulisi varmistamaan, että kaikki Oklahoman osavaltiossa tulisivat tietämään, kenen syy se olisi.

5.10.1995 Heidelberg lähetti kirjeen tuomari David L. Russellille ja ilmaisi tyytymättömyytensä tapauksen käsittelyyn ja halunsa kutsua todistajia, jotka olivat kertoneet McVeigh’n seurassa nähdystä John Doe #2:sta. Mikään ei auttanut ja tuomari Russell erotti Heidelbergin suuresta valamiehistöstä 24.10. muodollisesti sillä perusteella, että hän oli puhunut medialle tapaukseen liittyvistä seikoista. Nämä seikat olivat tulleet julkisiksi jo aiemmin todistajien itsensä kerrottua niistä haastatteluissa. Erottamisen yhteydessä hänelle korostettiin, että hänen salassapitovelvollisuutensa jatkui edelleen, vaikka hänet oli erotettu suuresta valamiehistöstä, ja että jokainen julkinen lausunto merkitsi vuotta vankilassa. Heidelberg luonnehti tapahtunutta *The Daily Oklahoman* -lehdessä 27.10.1995 sanoen: ”Ei miestä eroteta sen takia, että hän yrittää tehdä tehtävänsä, yleensä ihminen erotetaan, koska hän ei tee työtään. Tämä on täydellinen vastakohta sille, mitä olisi pitänyt tehdä.”

Craig Robertsin rikostutkinta

FBI pyysi Tulsan poliisissa työskentelevää Craig Robertsia osallistumaan pommi-iskun tutkintaan ja selvittämään McVeigh’n yhteyksiä eri puolille ja mahdollisia rikoskumppaneita. Roberts on taustaltaan Vietnam-veteraani ja loi itselleen legendaarisen maineen merijalkaväen tarkka-ampujana. Myöhemmin hän työskenteli sotilastiedustelussa ja siirtyi armeijasta eläkkeelle everstiluutnanttina. Armeijauransa jälkeen Roberts työskenteli Tulsan poliisissa. Samalla hän harjoitti tutkivaa journalismia ja kirjoitti kirjan mm. presidentti Kennedyn murhasta nimellä *Kill Zone: A Sniper Looks at Dealey Plaza*. Hän osallistui Oklahoma Cityn terrori-iskun selvittelyyn FBI:n pyynnöstä kuusi kuukautta hieman ennen siirtymistään eläkkeelle.⁵⁶³

Roberts huomasi nopeasti, ettei rikostutkinta ollut objektiivista vaan tiettyjä johtolankoja jätettiin tarkoituksella syrjään, kun taas oikeistomilitantteja ja ”viharyhmiä”, kuten valkoista ylivaltaa ajavia White Supremacist -ryhmiä, yritettiin kytkeä tapaukseen. Vasemmistolaiset järjestöt Anti-Defamation League (ADL, vasemmistolainen sionistijärjestö) ja Southern Poverty Law Center kampanjoivat voimakkaasti oikeistolaisia järjestöjä, kuten kansallista kivääriyhdistystä National Rifle Associationia, vastaan tapauksen yhteydessä.

Tapaukseen liittyi mahdollinen kytkentä Lähi-itään. Lukemattomat silminnäkijät näkivät McVeigh'n seurassa henkilöitä, joita on kuvailtu ulkonäöltään Lähi-idästä peräisin oleviksi. Jostain syystä tämä johtolanka oli FBI:lle ja oikeusministeri Janet Renolle sopimaton ja silminnäkijöistä huolimatta FBI antoi lausunnon, jonka mukaan johtolangan tueksi ei ole uskottavia todisteita. Tämä siitä huolimatta, että Terry Nicholsin tiedettiin käyneen Filippiineillä ja tavanneen mahdollisesti Abu Sayaf -järjestön edustajia. Filippiinien tiedustelun mukaan hän sai koulutusta pommien rakentamisessa. Nichols itse kiistää tämän.

Bush seniorin ja Clintonin hallinnot olivat tuoneet Persianlahden sodan seurauksena Yhdysvaltoihin noin 3 500 irakilaista entistä sotavankia, pääosin tasavaltalaiskaartin upseereita. Kolmasosa näistä asutettiin veronmaksajien rahoilla Oklahoma Cityn seudulle. On mahdollista, että John Doe #2 oli entinen tasavaltalaiskaartin luutnantti al-Hussaini Hussain, joka sattumoisin työskenteli myöhemmin 11.9.2001 Bostonin Logan-lentokentällä, josta kaapatuiksi väitetyt lennot AA 11 ja UA 175 lähtivät.

Eräiden silminnäkijöitten mukaan Murrah-rakennuksen edustalla ennen kello yhdeksää oli parkkeerattuna UPS-rahtiyhtiön kuorma-auto. Sen lähdettyä liikkeelle kaksi henkilöä, joiden alkuperäksi arvellaan Lähi-itää, astui varaamaan kyseisen vapautuneen pysäköintitilan. McVeigh ajoi seuraavaksi Ryder-vuokra-autonsa tuolle paikalle, ja kolme miestä poistuivat yhdessä ruskealla pick-upilla. Tapahtuma on rekisteröity lukuisille valvontakameranauhoille, mutta niitä ei ole näytetty edes oikeudenkäynneissä.

Roberts kiinnitti huomiota alati muuttuvaan viralliseen versioon tapahtumista: Ensin raunioista löytyi räjähtämättömiä pommeja, sitten ne kiistettiin. Pommiauto oli ensin pick-up, sitten isompi avolava ja lopulta muuttoauto, samoin pommin koko kasvoi koko ajan jne. Yhtenä avaimena juttuun hän pitää sitä, että pian pelastustöiden alkuvaiheessa ne keskeytettiin, sillä viitisenkymmentä sinisiin haalareihin pukeutunutta miestä tuli evakuoimaan asiakirjoja raunioista. Eräät liittovaltion agentit korostivat hänelle mainittujen asiakirjojen tärkeyttä. Myös israelilaiset tiedustelumiehet korostivat hänelle sitä, että pommi-iskuja ei tehdä rakennusten itsensä takia vaan sen takia, mitä niissä on sisällä.

Murrah-rakennuksessa säilytettiin useiden tulenarkojen tapausten tutkinta-aineistoa, kuten huumetutkintaa, joka liittyi Menan lentokenttään Arkansasissa ajalta, jolloin Bill Clinton oli siellä kuvernöörinä ja George Bush senior oli varapresidentti. Tapaus oli osa Iran-contra-jupakkaa. Huumausaineita lennätettiin Keski-Amerikan kautta Yhdysvaltoihin mm. Menan lentokentälle, josta ne lähtivät jakeluun muualle maahan. Vahvistamattomien tietojen mukaan myös kuvernööri sai siivun tuotosta, jolla CIA rahoitti Nicaraguan sandinistihallitusta vastaan taistelevia contra-sissejä. Vain pari kuukautta pommi-iskun jälkeen touko-kesäkuussa 1995 kongressin oli määrä aloittaa kuulemiset Menan, Ruby Ridgen ja Wacon tapauksissa mutta ne peruutettiin.

Roberts lähti selvittämään McVeigh'n taustaa ja huomasi, että mies oli palvellut Persianlahden sodassa ja ollut erinomainen sotilas, joka hyväksyttiin erikoisjoukkoihin. Erikoisjoukoissa hänen tiensä nousi yllättäen pystyyn, hän ei pärjännyt ja hän katosi palveluspaikastaan Fort Braggista. Robertsini havaitsi, että tämä kohta McVeigh'n taustassa viittasi siihen, että McVeigh oli pistetty asevoimista siviilistatukselle, mikä tarkoitti sitä, että häntä alettiin käyttää solutettavana agenttina, ja tämä tarkoitti ensi vaiheessa sitä, että miehelle alettiin rakentaa oikeanlaista henkilöhistoriaa.

Menettely on erikoisjoukoissa ja tiedustelupalveluissa yleinen – henkilöt joita halutaan käyttää salaisissa ja arkaluonteisissa operaatioissa "laitetaan siviiliin", jolloin he saavat edelleen palkkaa ja virkavuodet karttuvat, mutta virallisesti he eivät ole enää kirjoissa. Roberts on verrannut McVeigh'tä ja Lee Harvey Oswaldia tässä suhteessa toisiinsa. Myös Oswald rakensi itselleen taustan kuubalaismielisenä kommunistina "loikkaamalla Neuvostoliittoon" ja jakamalla huomiota herättävästi castrolaisia lentolehtisiä kadunkulmissa. McVeigh alkoi hyvin aktiivisesti liikkua ympäri maata ja osallistua erilaisiin oikeistolaisien asejärjestöjen kokouksiin ja tapahtumiin. Hänen aktiivisuutensa herätti muissa epäluuloja.

Hän tutustui toiseen epäilyttävään äärioikeistolaiseen aktivistiin, Andreas Strassmeiriin, joka oli taustaltaan Saksan armeijan panssarikrenatöörin luutnantti ja työskennellyt myös sotilastiedustelussa. Strassmeir jatkoi oleskeluaan Yhdysvalloissa, vaikka hänen viisuminsa oli kulunut umpeen. Strassmeirin salkku joutui poliisin haltuun eräänä päivänä, kun hänen autonsa tutkittiin maantieratsiassa. Salkusta löytyi kirjeenvaihtoa korkeiden viranomaisten kanssa Washingtonissa ja samoin Fort Braggin erikoisjoukkojen kanssa. Kahden tunnin sisään poliisi sai puhelut kuvernöörinvirastosta ja Washingtonista, joissa kehoitettiin antamaan salkku heti takaisin ja jättämään mies rauhaan. Pommi-iskun jälkeen Strassmeirin annettiin poistua maasta, vaikka oli viitteitä hänen sotkeutumisestaan tapaukseen.

Toinen McVeigh'n tuttu oli Dennis Mahon, aiemmin Ku Klux Klanin johtaja Tulsassa ja hyvin näkyvä kiihkoilija. Hänen tapanaan oli soitella radio-ohjelmiin ja esiintyä hyvin provokatiivisesti. Yksi hänen järjestöistään oli White Aryan Resistance. Roberts on varma, että Mahon oli FBI:n vasikka, sillä hän aina vältti pidätykset. Nämä äärioikeistolaiset liittyivät Elohim City -nimiseen oikeistomilitanttien yhteisöön, joka oli viranomaisten soluttama.

Mistä terroristien rahat tulivat? Työttömän Terry Nicholisin matkustelu Filippiineille vaati rahoitusta. FBI:n mukaan McVeigh ja Nichols ryöstivät pankkiryöstöjä tehneen Roger Mooren asekoelman (66 kpl erilaisia aseita), mutta useimmat miesten hallusta löytyneistä aseista eivät olleet peräisin Moorelta. Myöhemmin Nichols väitti Mooren olleen FBI:n vasikka, Mooren asekoelman ryöstön olleen McVeigh'n ja Mooren keskenään sopima ja että juuri Moore toimitti McVeigh'lle pommi-iskun räjähteet⁵⁶⁴. Moorea ei kuitenkaan syytetty jutussa, päinvastoin hän oli syyttäjän todistaja.

Roberts jäljitti myös meksikolaisen johtolangan. Meksikolainen kokaiiniparoni Garcia Abrego oli Robertsini erityisen luotettavan lähteen mukaan rahoittanut OKC:n iskua. Kaksi arabina esiintynyttä meksikolaista oli myös kirjautunut sisään eräässä motellissa Oklahoma Cityn liepeillä. Abrego oli tuttu jo Iran-contra-huumeoperaatioiden kautta, ja Roberts tiedotti hänestä oitis FBI:lle. FBI totesi, ettei heillä ole tietoa kenestäkään sennimisestä ottaen huomioon myös nimessä mahdollisesti esiintyneet kirjoitusvirheet.

Pari kuukautta myöhemmin Roberts törmäsi postitoimistossa kuluneeseen julisteeseen, jossa oli etsintäkuulutukset FBI:n kymmenestä etsityimmästä henkilöstä, ja Abrego komeili listalla kolmantena.

Tapaus sai Robertsin suuttumaan. FBI oli valehdellut hänelle useita kertoja Abregosta, ja tapauksesta muodostui käännekohta hänen ja FBI:n suhteissa. Roberts lopetti työskentelyn FBI:lle ja kirjoitti loppuraportin, johon hän sisällytti kaiken selville saamansa. Luettuaan raportin hänen esimiehensä Tulsan poliisissa pelästyi pahanpäiväisesti. Raporttia ei päästetty eteenpäin, ja Roberts sai vakavan kehotuksen tuhota se. Tuhoamisen sijaan Roberts sisällytti sen kirjaansa *The Medusa File*. Kun ilmeni, että Roberts itsepintaisesti jatkoi tutkimuksiaan, hänen puhelintaan alettiin kuunnella, häntä varjostettiin ja hän alkoi löytää ulko-oveltaan kuolleita eläimiä.

Epäilyttäviä kuolemia

Terence Yeakey oli oklahomalainen poliisi, joka saapui Murrah-rakennuksen raunioille ensimmäisten joukossa, kun pommit olivat räjähtäneet. Hän työskenteli väsymättä raunioissa osallistuen pelastustöihin, kunnes putosi pommin avaamaan kuiluun ja loukkaantui. Yeakey oli hyvin järkyttynyt seikoista, joihin törmäsi pelastustöiden aikana, ja hän alkoi varoituksista huolimatta tehdä omaa tutkimustaan tapauksesta. Vuosi pommi-iskun jälkeen 11.5.1996 hänen oli määrä saada kunniamerkki Oklahoma Cityn poliisilaitokselta pelastustöissä osoittamastaan urheudesta, mutta kolme päivää ennen tilaisuutta, 8.5., hänet löydettiin kuolleena.⁵⁶⁵

Poliisiin mukaan Yeakey oli tehnyt itsemurhan. Hän viilsi 11 kertaa ranteensa, kaksi kertaa kurkkunsa ja sen jälkeen raahautui mailin päähän autostaan, kiipesi aidan yli ja lopulta ampui itseään päähän pienikaliiberisellä revolverilla. Hautausurakoitsijan mukaan hänen kaulastaan löytyi merkkejä köydestä ja ranteistaan jälkiä käsiraudoista. Hänen ruumiinsa luota ei löytynyt ampuma-asetta ennen kuin FBI saapui paikalle tuntia myöhemmin. Oikeasta ohimosta löytyi jälki aseeseen piipusta mutta ei paljoakaan ruutijälkiä, mikä kertoo äänenvaimentimen käytöstä. Luoti oli ammuttu miehen päähän yläviistosta. Rikostutkintaa ei tehty eikä myöskään ruumiinavausta. Kaikki viittaa siihen, että Yeakeytä oli ensin kidutettu ja sen jälkeen hänet oli teloitettu.

Yeakeyn vaimo Tonia on kertonut miehensä olleen hyvin järkyttynyt siitä, mitä hän näki Murrah-rakennuksen raunioissa päiväkodin alapuolella 19.4.1995. Hän olisi halunnut palata sinne valokuvaamaan näkemänsä, mutta häntä ei enää päästetty paikalle. Terry Yeakey oli pahoillaan myös siitä, että Oklahoma Cityn poliisilaitos palkitsi ihmisiä, jotka eivät olisi ansainneet kunnianosoitusta. Terry Yeakey joutui viime aikoinaan uhkailujen kohteeksi, samoin hänen leskensä Tonia myöhemmin.

Terry Yeakey ei ollut ainoa Oklahoma Cityn tapaukseen liittyvä epäilyttävä kuolema. Murrah-rakennuksen päiväkotia hallinnoivan GSA:n (General Services Administration) työntekijä Michael Loudenslager tuli ennen pommi-iskua tietoiseksi BATF:n rakennukseen määräysten vastaisesti varastoimista räjähteistä*. Hän kehotti yhdessä päiväkodin johtajan

* Useat silminnäkijät ovat kertoneet, että raunioista kannettiin pois esim. TOW-ohjus.

kanssa vanhempia ottamaan lapsensa pois Murrah-rakennuksen päiväkodista räjähteisiin liittyvän riskin vuoksi. Loudenslagerin toiminnan vuoksi päiväkodissa oli suhteellisen vähän lapsia pommi-iskun tapahtuessa ja useat perheet Oklahoma Cityssä ovat ikuisesti kiitollisia hänelle.⁵⁶⁶

Useat silminnäkijät näkivät Loudenslagerin osallistuvan pelastustöihin, ja hänen kerrotaan pitäneen BATF:ää syypäänä lukuisien lasten kuolemaan rakennuksessa. Loudenslager löydettiin yllättäen seuraavana sunnuntaina kuolleen Murrah-rakennuksen raunioista oman työpöytänsä takaa, ja hän on yksi pommi-iskun virallisista kuolonuhreista.

Eräs Loudenslagerin raunioilla elossa nähneistä oli tri Don Chumley, joka kuoli yksityislentokoneensa maahansyöksyssä pari kuukautta ennen Terry Yeakeyn murhaa. Chumleyn tiedettiin olevan erittäin tyytymätön tapauksen tutkimuksiin. Jack Colvert, Jackie Majors ja Buddy Youngblood näkivät kaikki Loudenslagerin pelastustöissä raunioilla ja kuolivat vuoden sisään iskusta. Poliisiupseeri Gordon Martin on kokenut kaksi murhayritystä ja useat muut ovat kertoneet uhkailusta.

Viranomaisilla oli etukäteistietoa

Tulsalainen kauneuskuningatar Carol Howe oli toiminut BATF:n soluttamana agenttina äärioikeistolaisten Elohim Cityn yhteisössä. Howe tunsu McVeigh'n ja Andreas Strassmeirin ja raportoi Strassmeirin kumppaneineen käyneen Oklahoma Cityssä tutustumassa liittovaltion rakennukseen. Jotain oli määrä tapahtua 19.4., Yhdysvaltojen vapaussodan alkamisen vuosipäivänä. Jo tasan kaksitoista vuotta aiemmin 1983 viranomaiset olivat estäneet iskun Murrah-rakennusta vastaan, ja tuosta hankkeesta kuolemaan tuomittu Richard Wayne Snell teloitettiin Arkansasissa pari tuntia pommi-iskun jälkeen 19.4.1995 hänen kuunneltuaan ensin tyytyväisenä radiouutisia iskusta.

Elohim Cityssä oli muitakin solutettuja agentteja, jotka tiedottivat pommiuhkasta. BATF:n suunniteltu suuri ratsia Elohim Cityyn maaliskuussa 1995 peruttiin⁵⁶⁷. Varoituksia tuli myös ulkomailta, kuten Saudi-Arabiasta ja Saksan tiedustelupalvelulta. BATF tuntui olevan erityisen hyvin selvillä pommi-iskusta. Vaikka heillä oli toimisto Murrah-rakennuksessa, yhtään agenttia ei tuona aamuna saapunut töihin, sen sijaan useita nähtiin rakennuksen lähistöllä pommi-iskun tapahtuma-aikaan. Lukuisat silminnäkijät ovat kertoneet agenttien kertoneen, että heitä kehoitettiin olemaan tulematta töihin 19. päivän aamuna. BATF:n johto kiistää väitteet ja selittää agenttien yksinkertaisesti olleen komennettuna muualle. Lisäksi on levitetty kiistanalaista kertomusta, jonka mukaan useita agentteja olisi ollut rakennuksen sisällä hississä pommin räjähtäessä, jolloin hissi putosi alas agenttien kuitenkaan vahingoittumatta.

On olemassa myös puistovahti Randall Youngin valahtoinen lausunto, jonka mukaan hänen pommiyksikössä palveleva ystävänsä kertoi hänelle tapahtuma-aamuna, että heidät oli hälytetty paikalle jo varhain aamulla ja he olivat tutkineet läheisen oikeustalon pommien varalta, kun Murrah-rakennuksella räjähti. Useat silminnäkijät havaitsivat pommiryhmän kuorma-auton oikeustalon edustalla sinä aamuna.

Valokuvaaja Pat Carter näki puolestaan puoli tuntia pommin räjähtämisen jälkeen BATF:n S.W.A.T.-ryhmän Murrah-rakennuksen lähellä. S.W.A.T. (Special Weapons Assault Team)

tarkoittaa erikoisryhmää, joka on pukeutunut mustiin luodinkestäviin suoja-asuihin ja kypäriin ja joilla on rynnäkkötehtäviin suunnitellut konepistoolit. Tällaisia ryhmiä käytetään vaarallisten aseistautuneiden rikollisten pidätysoperaatioissa eikä milloinkaan rikospaikkatutkinnassa. Oliko meneillään kenties terrorismin vastainen harjoitus?

Murrah-rakennuksen eloonjäänyt HUD:n (Housing and Urban Development) asiantuntija Jane Graham on kertonut nähneensä Tim McVeigh'n ennen iskua useita kertoja Murrah-rakennuksessa, missä hän näytti käyvän armeijan värväystoimistossa. Graham oli jopa yhtä aikaa McVeigh'n kanssa hississä ja yritti keskustella hänen kanssaan. Kun Graham koetti kertoa McVeigh'stä ja muista näkemistään epäilyttävistä henkilöistä FBI:lle, hän ei saanut vastakaikua. Eräs agentti sopi jopa kaksi eri kertaa tapaamisen Grahamin kanssa mutta ei kummallakaan kerralla saapunut itse paikalle.⁵⁶⁸

Myös armeijan asenne tuntuu ihmeelliseltä. Rakennuksessa sijainneen värväystoimiston työntekijä Arlene Blanchard on kertonut kersantista ja pataljoonan esikuntaan kuuluneesta kapteenista, jotka olivat komennettuna Medical Examiners Officeen pelastustöiden aikana. Miehet antoivat ottamiaan valokuvia Blanchardin aviomiehelle, joka toimitti ne edelleen FBI:lle. Sen johdosta FBI keskusteli miesten kanssa. Kun tämä tuli heidän esimiehensä pataljoonankomentaja everstiluutnantti Regis Carrin tietoon, tämä raivostui ja kertoi miehille, ettei heidän tehtävänsä ollut auttaa pommi-iskun tutkinnassa. Carr piti huolta siitä, että kersantti sai tapauksen johdosta alempiarvoisen kunniamerkin ja eväsi kunniamerkin kapteenilta kokonaan. Kapteeni vapautettiin komentotehtävistä ja pakotettiin eläkkeelle.

Blanchard on kertonut myös kahdesta kersantista, jotka olivat nähneet McVeigh'n värväystoimistossa. Kersantit siirrettiin pian syrjäisiin palveluspaikkoihin. Blanchard kertoi näistä asioista ABC:n Nightline-TV-ohjelmassa. Tämän jälkeen hän sai kolmelta pataljoonan johtavalta upseerilta suoran käskyn olla koskaan enää puhumatta tapaukseen liittyvistä seikoista tiedotusvälineille tai hän joutuu sota-oikeuteen. Erityisen raskauttavana oli pidetty sitä, että hän oli puhunut John Doe #2:sta. Hän kokee armeijan rankaisseen itseään, koska hänelle myönnettiin ainoastaan 10 %:n työkyvyttömyys pommi-iskussa saamistaan vammoista. Hän sai myöhemmin kongressiedustajansa Frank Lucasin avulla luokituksensa nostettua 40 %:iin.

Entä mihin viittaa BATF-agentti Harry Everhartin toiminta ennen pommi-iskua? Kuten muistamme, Everhart ilmoitti esimiehilleen noin 10 minuuttia pommin räjähtämisen jälkeen, että autolastillinen ANFO:a oli juuri räjäytetty Murrah-rakennuksella. Myöhemmin on saatu selville, että Everhart oli keskeinen henkilö *Project Dipole Might* -nimisessä koeohjelmassa, jossa ammoniumnitraatilla lastattuja ajoneuvoja räjäyteltiin White Sands Missile Range -koealueella Uudessa Meksikossa vuoden aikana ennen iskua. Ohjelma oli oikeusministeriön alainen, se aloitettiin vuonna 1993, sen toteuttaja oli BATF, ja se sai rahoituksensa National Security Councilin direktiivin perusteella (NSC, Kansallisen turvallisuuden neuvosto). Tarkoitus oli tehdä videoita ja tietokonemalleja, joita voidaan käyttää oikeussaleissa syyttäjän apuna autopommitapauksissa.

Mitään selitystä kyseisen testiohjelman tarpeellisuudesta ei ole annettu. Tietävästi ainoa aiempi tapaus, jossa ANFO:a oli käytetty Yhdysvalloissa terroritekoon, oli vuonna 1970 Wisconsinin yliopistolla räjäytetty pommi. Kuten muistamme, vuonna 1993 WTC:n pommi oli FBI:n väärennetyn analyysin mukaan ureanitraattia. Everhart oli National Response Teamin (NRT) jäsen. NRT tutkii suuria pommi-iskuja ja tuhopoltoja koko liittovaltion alueella. Tiedot perustuvat tutkivan journalistin Pat Shannanin tiedonvapauslain nojalla

nähtäväkseen saamiin liittovaltion asiakirjoihin, raportteihin ja valokuviiin kyseisestä testiohjelmasta.⁵⁶⁹

Oklahoma Cityn pommi-iskussa törmäämme jälleen viralliseen teoriaan, jossa motiivina esitetään irrationaalinen viha ja kostonhalu. Teko kuitenkin vaikutti yksiselitteisen kielteisesti väitettyjen tekijöiden ajamiin aatteisiin hyödyttäen ainoastaan heidän vastustajiaan. Presidentti Clinton on todennut päässeensä toiselle virkakaudelleen Oklahoma Cityn pommi-iskun ansiosta.⁵⁷⁰ Keväällä 1995 tilanne oli Clintonin kannalta vaikea, sillä republikaanit olivat saaneet enemmistön sekä senaattiin että edustajainhuoneeseen. Pommi-iskun jälkeen mielipideilmasto kääntyi oikeistoa vastaan ja lehdet antoivat ymmärtää Tim McVeigh'n ja oikeistomilitioiden olevan käytännön ilmaisu kongressin puhemies Newt Gingrichin agendalle. Clinton otti kaiken irti Oklahoma Cityn murhenäytelmästä. Hän matkusti tapahtumapaikalle, puristi uhreja kädestä ja piti empatiaa tihkuvia puheita. Kannatuslukemat nousivat lyhyessä ajassa 42:sta 51:een prosenttiin.

1990-luvun alkuun liittyi Yhdysvalloissa myös ankaria taloudellisia vaikeuksia. Pankit ajoivat maatiloja pakkohuutokauppoihin, ja tästä aiheutui pitkällisiä oikeustaisteluja, joissa lopulta todettiin, että pankeilla on myös ns. luotonantajan vastuu. Tyytymättömyys liittovaltion toimintaan Yhdysvaltojen sydänmailla oli laajaa, ja lukuisissa kunnissa tehtiin päätöksiä suvereenisuudesta suhteessa liittovaltioon.⁵⁷¹ Pommi-isku muutti tätäkin asetelmaa ratkaisevasti ja sai ihmiset ottamaan etäisyyttä ”äärioikeistolaisiin”.

Presidentti Clinton allekirjoitti Anti-Terrorism and Effective Death Penalty Act -lain 24.4.1996. Lakia voidaan pitää syksyn 2001 Patriot-lain esimuotona. Se heikensi mm. turvapaikanhakijoiden ja kuolemantuomiota odottavien asemaa ja sai kuolemantuomioiden täytäntöönpanon lähtemään jyrkkään nousuun.⁵⁷²

Oklahoma Cityn pommi-iskun tutkintakomitea

Pian pommi-iskun jälkeen monet Oklahoma Cityn asukkaat olivat tyrmistyneitä tapauksen tutkinnan käännteistä ja ilmeisestä totuuden peittelystä, johon viranomaiset, erityisesti FBI syyllistyivät. Osavaltion kongressin pitkäaikainen edustaja Charles Key (rep.) tunsii joutuvansa elämänsä tärkeimpään valintatilanteeseen, jossa piti joko hyväksyä totuuden väärentäminen tai nousta vastarintaan ja lähteä itse selvittämään, mikä on totuus.⁵⁷³

Syvästi uskovaisena ihmisenä Key valitsi jälkimmäisen ja vaati ensin osavaltion kongressin edustajainhuonetta aloittamaan kuulemiset tapauksen johdosta. Aloite hylättiin. Seuraavaksi Key yhdessä lastenlapsiaan menettäneen Glenn Wilburnin kanssa teki 27.10.1995 perustuslain mukaisen aloitteen Oklahoman kaupungin oikeusistuimelle suuren valamiehistön perustamisesta tapauksen todistusaineiston punnitsemiseen. Aloite kohtasi ankaraa vastarintaa ja vasta pitkällisen oikeustaistelun jälkeen joulukuussa 1996 vetoomustuomioistuin tuomitsi Keyn ja Wilburnin hyväksi. Suuri valamiehistö perustettiin, mutta viranomaiset pitivät huolen siitä, ettei se poikennut virallisen FBI:n viitoittaman tutkinnan tieltä.

Huhtikuussa 1997 Key perusti Oklahoma Cityn pommi-iskun tutkintakomitean yhdessä useiden muiden henkilöiden kanssa edistämään tapauksen puolueetonta tutkintaa. Osavaltion oikeusministeri Drew Edmondson teki kaikkensa vaikeuttaakseen Keyn

komitean työtä, ja myös oikeusjuttu nostettiin koskien komitean saamia rahalahjoituksia. Juttu raukesi myöhemmin. Komitea toimi varsin ammattimaisesti käyttäen mm. runsaasti yksityisetsivien palveluita. Komitea julkaisi vuonna 2001 yli 550-sivuisen loppuraporttinsa, joka on täydellisin saatavilla oleva tietopaketti Oklahoma Cityn pommi-iskusta ja myös tämän kirjan kirjoittajan tärkein yksittäinen lähde.

Oklahoma Cityn pommi-isku on jatkuvasti pysytellyt otsikoissa. Helmikuussa 2007 Salt Lake Cityn lehdet kirjoittivat terrori-iskusta elinkautiseen tuomitun Terry Nicholisin 19-sivuisesta yksityiskohtaisesta lausunnosta⁵⁷⁴, joka liittyy Salt Lake Cityssä asuvan lakimiehen Jesse Trentaduen liittovaltiota vastaan nostamaan oikeusjuttuun. Trentadue väittää FBI:n agenttien surmanneen hänen veljensä Kennethin kuulustelujen aikana pommi-iskun tutkinnan yhteydessä luultuaan häntä tuolloin vielä etsinnän kohteena olleeksi John Doe #2:ksi. Kuten Craig Roberts oli tahollaan päätellyt, kertoo myös Nichols lausunnossaan McVeigh'n olleen erikoisjoukoista salaiseen solutustoimintaan värvätty agentti. McVeigh oli mm. paljastanut Nicholsille, että hän toimi jatkuvasti FBI:n määräysten mukaisesti, jotka hän sai entisen agentin Larry Potts'n välityksellä. Pottsilla on taustaa pahamaineisissa ja kiistellyissä poliisioperaatioissa Ruby Ridgessä ja Wacossa, ja hän joutui kohun saattamana eroamaan FBI:stä.⁵⁷⁵ Toiseksi McVeigh'n agenttikontaktiksi Nichols mainitsee Roger Mooren.

Nichols kertoi koko ajan ihmetelleensä sitä, miten hyvin McVeigh oli tietoinen hänen liikkeistään. Kun Nichols esimerkiksi matkusti Filippiineille omien sanojensa mukaan ollakseen poissa maasta, kun McVeigh tekee pommi-iskun, niin Nicholisin palattua takaisin tammikuussa 1995 McVeigh otti häneen heti yhteyttä, vaikka hänen ei pitänyt tietää Nicholisin paluusta. Samoin Nichols ihmetteli sitä, miksi McVeigh ruuvasi pakoautoksi Oklahoma Cityyn viedystä Mercurystä toisen rekisterikilven pois, mikä aiheutti pommi-iskun jälkeen hänen pidätyksensä pakomatalla.⁵⁷⁶

Nichols kertoo kirjoittaneensa oikeusministeri John Ashcroftille tarjoutuneensa antamaan tietoja muista pommi-iskuun osallistuneista ja pyytäneensä uutta tutkimusta rikoksesta. Viranomaiset reagoivat tähän tarjoukseen ainoastaan eristämällä Nicholisin median edustajista. Nichols uskoo, että liittovaltion viranomaisilla oli salattu rooli pommi-iskun toteuttamisessa.

Syyskuun 11. 2001

George W. Bushin presidenttikauden alku

Vuoden 2000 presidentinvaaleissa vastakkain olivat Albert Gore (dem.) ja George W. Bush (rep). Vaali ei ratkennut suosiolla, vaan laajat epäselvyydet erityisesti kuvernööri Jeb Bushin hallinnoimasta Floridasta saivat aikaan äänten uudelleenlaskennan aloittamisen. Korkein oikeus keskeytti uudelleenlaskennan 5-4 äänestyspäätöksellään. George W. Bush nimitettiin Yhdysvaltojen presidentiksi, kun hän oli voittanut ratkaisevan Floridan osavaltion vaalin reilun 500 äänen marginaalilla. Gore hyväksyi tuloksen.

Bushin presidenttikausi alkoi epäsuotuisissa olosuhteissa. Talouden epävarmuus ja alamäki oli alkanut vuonna 2000 IT-kuplan puhjettua ja Nasdaqin romahdettua. Raakaöljyn hinta nousi ennätyskorkealle. Täysin kokemattoman Bushin ulkopoliittikka alkoi Venäjän suuntaan keväällä 2001 vakoilusyytöksien ja diplomaattien karkotusten merkeissä⁵⁷⁷. Yhdysvallat käytti myös hyväkseen tšetšeeniseparatisteja Venäjän painostamisessa järjestäen suhteellisen korkean tason tapaamisia Itškerian tšetšeenitasavallan ulkoministeri Iljas Ahmadoville Washingtonissa. Bush oli jo vaalikampanjansa aikana arvostellut voimakkaasti Venäjän politiikkaa Tšetšenian suhteen ja nimittänyt Venäjää vastaan puolustautuvia Tšetšenian asevoimia vapaustaistelijoiksi.

Bushin turvallisuuspoliittiseksi neuvonantajaksi nimitettiin Condoleezza Rice*, kokenut Venäjän ja Itä-Euroopan asiantuntija, joka palveli jo Bush seniorin hallinnossa. Ricen on kerrottu jo vuoden 2000 maaliskuussa Houstonissa pitämässään puheessa sanoneen: ”Tarvitsemme yhteisen vihollisen yhdistämään meidät.” Tämän politiikan teki mahdolliseksi syyskuun 11:n terrori-isku. Sovinto Venäjän kanssa saavutettiin kuitenkin jo 16.6.2001 Slovenian tapaamisessa Bushin ja Putinin välillä.

Presidentit keskustelivat huippukokouksessa maiden välisten taloussuhteitten lisäksi turvallisuuspolitiikasta, ja vaikka maiden välillä myönnettiin olevan erimielisyyksiä, niin yhteisiä intressejä todettiin olevan selvästi enemmän. Bush oli erityisen vaikuttunut Putinista eikä säästellyt sanojaan:

Hän on rehellinen ja suora mies, joka rakastaa maataan. Hän rakastaa perhettään. Jaamme keskenämme paljon arvoja. ...katsoin häntä silmiin ja havaitsin hänet suoraksi ja luotettavaksi. Kykenin saamaan vaikutelman hänen sielustaan, mies joka on syvästi omistautunut maalleen, sen etujen puolustamiselle ja arvostan erittäin paljon rehellistä keskusteluaamme.⁵⁷⁸

* Rice on monien tehtäviensä joukossa ollut myös öljy-yhtiö Chevronin johtokunnassa juuri ennen siirtymistään Bushin turvallisuuspoliittiseksi neuvonantajaksi. Chevron nimesi yhden öljytankkerinsa Ricen mukaan, mutta julkinen kohu pakotti yhtiön muuttamaan tankkerin nimeksi *Altair Voyager*.

Slovenian tapaamisen jälkeen vastakkainasettelu Venäjän kanssa oli tipotiessään. Jännitystä maitten välillä esiintyi jatkossakin ajoittain, kun Yhdysvallat työnsi vaikutustaan entisen Neuvostoliiton alueelle. Samoin Yhdysvallat käytti jatkossakin Tšetšeniaa Venäjän kiristämiseen ja toisaalta myös lahjomiseen. Jännitys maiden välillä on lisääntynyt Irakin sodan myötä ja erityisesti Yhdysvaltojen hyökkäysuhka Irania vastaan on ollut Venäjälle erittäin suuri huolenaihe samoin kuin suunnitelma rakentaa ohjuspuolustusjärjestelmä Venäjää ympäröiviin maihin.

Samantapainen alku oli havaittavissa myös Bushin hallinnon suhteissa Kiinaan. Huhtikuun 1. päivänä 2001 Kiinan ilmavoimat pakotti amerikkalainen signaalitiedustelukoneen EP-3E:n laskeutumaan Hainanin saarelle. Tilanne muodostui amerikkalaisten kannalta nöyryyttäväksi, kun koneen miehistöä (24 miestä) pidettiin vankeina 11 päivää aina Yhdysvaltojen esittämään pahoitteluun asti. Itse tiedustelukone annettiin takaisin vasta heinäkuun 3. päivänä, kun kiinalaiset olivat ensin tutkineet sen läpikotaisin. Kone kuljetettiin purettuna Havaijille Antonov 124 -kuljetuskoneella.⁵⁷⁹ Välikohtauksen jälkeen tilanne Kiinan suhteen rauhoittui.

Terrori-isku vai coup d'état

Syyskuun 11:n terrori-isku oli historiallinen avaintapahtuma. Olemme saaneet kuulla lukemattomia kertoja, että maailma ei ole enää entisensä. Tästä syystä on erityisen tärkeää analysoida kriittisesti ja ilman poliittisia asenteita tuohon päivään liittyviä tapahtumia. Olemme saaneet jo huomata, miten terrorismitapauksiin liittyy systemaattisesti valehtelu ja tapausten tutkimuksen väärentäminen. Erityisen tarkka tulee olla niiden tapausten suhteen, joita käytetään aloitettavan sodan perusteluna. Syyskuun 11:n terrori-iskuja käytettiin maailmanlaajuisen ”terrorismin vastaisen sodan” syynä.

Tuon aurinkoisen tiistain tapahtumat näyttivät hyvin kaoottisilta, eikä tapahtumien luonne ollut ensin kenenkään tiedossa. Yleisen käsityksen mukaan noin klo 8.46 paikallista aikaa iskeytyi lentokone World Trade Centerin pohjoistorniin eli WTC-1:een kerrosten 94–98 kohdalle. Rakennus syttyi tuleen, ja vain minuuttien kuluttua suuret televisioyhtiöt alkoivat lähettää suoraa lähetystä savuavasta pilvenpiirtäjästä.⁵⁸⁰

Tilanteen vakavuus paljastui vasta kun klo 9.03 toinen lentokone iskeytyi WTC:n etelätorniin eli WTC-2:een. Kuvat kaksimoottorisen suuren matkustajakoneen törmäyksestä välittyivät maailmalle suorassa lähetyksessä*. Tilanne oli epäilemättä hyökkäys Yhdysvaltoja vastaan, mutta hyökkäyksen luonne oli vielä epäselvä. Klo 9.37 raportoitiin lentokoneen iskeytymisestä Pentagoniin ja hieman kymmenen jälkeen neljännen lentokoneen putoamisesta maahan Shanksvillessa Pennsylvanian maaseudulla. WTC:n tornit sortuivat maan tasalle, mikä aiheutti suunnattomat aineelliset ja inhimilliset menetykset. Jopa kymmenien tuhansien ihmisten pelättiin saaneen surmansa. Kuolonuhrien määräksi vahvistui vasta myöhemmin noin 3 000.

Puoleen päivään mennessä Yhdysvaltojen ilmatila oli tyhjennetty matkustajakoneista. Media alkoi välittömästi syyttää Osama bin Ladenia iskuista ja virallinen kertomus alkoi

* Vertaillaessa TV-lähetysten ajoituksia viranomaisten, kuten FAA:n tarjoamiin tietoihin, on päätelty etteivät lähetykset todellisuudessa olleet suorina, vaan tapahtuivat jopa 17 sekunnin viiveellä

muodostua. Kerrottiin, että 19 arabitaustaista al-Qaidan terroristia oli kaapannut neljä matkustajakonetta käyttäen aseinaan paperiveitsiä ja lentänyt itse nuo koneet kohteisiinsa. Miehet olivat joka vaiheessa esiintyneet avoimesti omilla nimillään ja jättäneet itsestään runsaasti todisteita, esimerkkinä Mohamed Attan harhautunut matkalaukku, jossa oli hänen naisvihaa tihkuva testamenttinsa, luettelo kaikista kaappareista ja arabiankielinen Boeing-matkustajakoneen ohjekirja.

Yhdysvallat esitti Afganistanin Taleban-hallinnolle uhkavaatimuksen bin Ladenin luovuttamisesta, ja sotavalmistelut aloitettiin. Bush esitti uhkavaatimuksen myös koko maailmalle puheessaan kongressille 21.9.2001: ”Jokainen kansakunta, jokainen maa joutuu nyt tekemään valinnan: olette joko meidän puolellamme tai terroristien.” Jo 12.9.2001 NATO oli tehnyt päätöksen ottaa käyttöön kollektiivisen puolustuksen toimenpiteet (viides artikla). Lähes kaikki maailman maat kiirehtivät vakuuttamaan lojaalisuuttaan Yhdysvalloille.

Mitä siis oli tapahtunut? Maailmanpoliittinen tilanne ainakin oli muuttunut kertaheitolla. Oliko tämä tosiaan bin Ladenin tarkoitus? Ja oliko kyseessä ylipäänsä islamistiterroristien hyökkäys Yhdysvaltoja vastaan kuten oli kerrottu? Luottavaisuus Yhdysvaltoja ja erityisesti Bushin uuskonservatiivivetoista hallintoa kohtaan ei ole perusteltua kuten myöhempi häikäilemätön valehtelu Irakin joukkotuhooaseista osoitti.

Valitettavasti valtamedia, viranomaiset ja terrorismitutkijat ottivat Yhdysvaltojen hallinnon tarjoaman kertomuksen tapahtumista vastaan pienen nikottelun jälkeen itsestään selvänä totuutena, jota ei ole sopivaa epäillä. Menettely on täysin käsittämätön, sillä kertomusta ei ole tuettu todisteilla eikä syyllisiä todettu oikeudessa. Päinvastoin, lähes kaikki aineisto on salattu eikä luotettavaa tutkimusta tapahtumista ole tehty. Iskun jälkeen presidentti Bush ja varapresidentti Cheney pyysivät kongressin enemmistöjohtajaa Tom Daschlea rajoittamaan iskuista tehtävää kongressin tutkimusta, sillä enempi tutkiminen ”veisi voimavaroja terrorismin vastaiselta taistelulta”.⁵⁸¹ Cheney väitetään käyttäneen sanontaa ”ei mitään tutkintaa kenenkään toimesta, piste”.⁵⁸² Tutkimus rajattiinkin pohtimaan lähinnä sitä, miksi Yhdysvaltojen tiedustelu epäonnistui estämään iskut.

Ulkopuolinen tarkkailija joutuu iskuja analysoidessaan erittäin vaikean tehtävän eteen. Jo iskujen tavaton laajuus ja asiaan liittyvien erilaisten ulottuvuuksien moninaisuus häkellyttävät. Ei ole mahdollista määrittää varmuudella, mitä todellisuudessa tapahtui, mutta monissa kohdin on osoitettavissa, että virallinen kertomus on osin suoranaisesti mahdoton ja monilta muilta osin äärimmäisen epätodennäköinen. Eräät toisenlaiset selitysmallit puolestaan istuvat saatavilla olevaan todistusaineistoon huomattavasti paremmin. On lisäksi korostettava sitä hankalaa seikkaa, että tiedot, joihin tämäkin analyysi pohjautuu, tulevat suurimmalta osin Yhdysvaltojen viranomaisilta joko suoraan tai median välityksellä. On äärimmäisen vaikea tehtävä erotella tietoa harhatiedosta.

Ranskalainen julkaisu *Reseau Voltaire* kirjoitti 27.9.2001: ”Aina kymmenestä aamupäivällä noin kahdeksaan illalla (11.9.2001) Yhdysvaltain viranomaiset eivät ajatelleet tilannetta arabiterroristien työnä vaan ilmauksena maan sisäisten äärimmäisyyssihmisten sotilaskaappauksesta, joilla oli kyky provosoida ydinsota.”

On huomattava, että mikäli valtiokaappausteoria pitäisi paikkansa, olisi peitetarina al-Qaidan hyökkäyksestä elintärkeä vallankaappaajille, jotta heidän agendansa läpivienti onnistuisi ilman ongelmia kotimaassa ja ulkomailla. Kaappaus oli tosiasia

maailmanlaajuinen vallankaappaus, *Grand Coup*, joka kiteytyi presidentti Bushin uhkavaatimuksena maailmalle. Tällä tavalla saatiin useimmat maat ainakin jossain määrin alistettua uskonservatiivien agendalle. Toisaalta on jätettävä auki kysymys siitä, kuka tilasi iskut, suunnitteli ja toteutti ne. Ja ennen kaikkea kysymys perimmäisestä motiivista. Suuressa terrori-iskussa on monia toteuttajatasoja ja vastaavasti hyötyjätasoja. Eri tasojen motiivit voivat poiketa suurestikin toisistaan vaihdellen pelkästä rahallisesta hyötymisestä suurempiin poliittisiin tavoitteisiin.

On mahdollista, että uskonservatiivitkin ovat terrori-iskuja aggressiivisesti hyödyntäessään joutuneet syntipukin rooliin. Uskonservatiivien vuoden 2000 strategiapaperin *Rebuilding America's Defences* sisältämä maininta uudesta Pearl Harborista suunnitelmien läpivientiä nopeuttavana katalysoivana tapahtumana on varsin mielenkiintoinen. Miksi se on sisällytetty dokumenttiin? Eräät "salaliittoteorioitten" vastustajat ovat aiheellisesti todenneet, että terrori-iskun takana olevan tahon olisi hölmöä syyllistää itseään kirjaamalla toive uudesta Pearl Harborista omaan dokumenttiinsa. Ehkä maininnalle on jokin muu selitys? Ehkä se oli viesti kulissien takaiselle todelliselle vallalle ja pyyntö auttaa uskonservatiivit valtaan? Dokumentissa uskonservatiivit esittelivät, mitä he valtaan päästessään tulisivat tekemään, ja vihjasivat, että Pearl Harborin tapainen isku mahdollistaisi suunnitelmien nopean läpiviemisen.

Eräs mielenkiintoinen johtolanka on Venäjällä kesällä 2001 pidetty konferenssi, jossa käsiteltiin Yhdysvaltoihin pian suuntautuvaa "taloudellista hyökkäystä" ja keinoja, miten suojautua sen seurauksilta. Hyökkäyksen päivämääräksi ennustettiin 19.8.2001. Taloustieteilijä tri Tatjana Korjagina kertoi *Pravdan* haastattelussa Yhdysvaltojen olevan suuri taloudellinen pyramidi, joka pian romahtaa. Hyökkäyksen takana tulisi olemaan verkosto, joka kontrolloi maailman suunnatonta pimeää taloutta ja joka voi milloin hyvänsä operaatioillaan saada aikaan paniikin missä tahansa maailman pörssissä. Pitkin kesää Venäjällä viranomaiset ja valtiovaltaa lähellä olevat tiedotusvälineet kehottivat kansalaisia hankkiutumaan eroon dollareista.⁵⁸³ Tätä kirjoitettaessa keväällä 2008 Yhdysvallat todellakin näyttää luhistuvan taloudellisesti. Erilaisin kikkailuin, lähinnä lisäämällä alhaisin koroin radikaalisti liikkeellä olevan rahan määrää, keskuspankki FED on onnistunut lykkäämään luhistumista. Siitä syystä valuutan ulkoinen arvo on lähtenyt pahaan luisuun.

Kolmantena teoriana voimme näin ollen pitää Yhdysvaltoja vastaan suunnattua hyökkäystä, jonka takana oleva taho on kuitenkin toinen kuin julkisesti on selitetty. Sen lonkerot ovat tällöin väistämättä syvällä Yhdysvaltojen omassa järjestelmässä.

Miten voimme saada varmuuden siitä, mikä teoria pitää paikkansa, elleimme itse punnitse todistusaineistoa? Varmaankin täytyy olla mahdollista ainakin sulkea jokin teoria pois epäuskottavana tai mahdottomana. Jo aivan tuoreeltaan monet epäilivät virallista kertomusta terrori-iskuista. Egyptin entinen ulkoministeri Mohamed Heikal, "arabimaailman kunnioitetuin poliittinen kommentaattori" totesi *The Guardianin* haastattelussa 10.10.2001:

Bin Ladenilla ei ole kykyä tämän suuruusluokan operaatioon. Kun kuulen Bushin puhuvan al-Qaidasta aivan kuin se olisi natsi-Saksa tai Neuvostoliiton kommunistinen puolue, nauran, sillä tiedän mikä tilanne on. Bin Laden on ollut valvonnan alla vuosia: jokaista puhelua on kuunneltu ja al-Qaidan ovat soluttaneet niin Amerikan, Pakistanin, Saudi-Arabian kuin Egyptinkin tiedustelupalvelut. He eivät olisi voineet pitää salassa operaatiota, joka vaati tällaista järjestäytynyttä ja pitkälle vietyä toimintaa.⁵⁸⁴

Saksan turvallisuuspalvelun (Verfassungsschutz) entinen johtaja Eckehardt Werthebach arvioi puolestaan toimittaja Christopher Bollynille, että iskujen kuolettava tarkkuus ja suunnittelun laajuus olisi vaatinut vuosien suunnittelun. Werthebachin mukaan niin pitkälle viety ja kehittynyt operaatio vaatisi valtiollisen tiedustelupalvelun tarjoaman kiinteän kehyksen, jollaista ei löydy irtonaisesta terroristien ryhmästä, kuten siitä, jota väitetysti johti Mohamed Atta. Monia ihmisiä olisi ollut mukana suunnittelussa ja Werthebachin mukaan vuotojen puuttuminen on yksi lisäosoitus siitä, että iskut olivat valtiollisesti organisoituja tapahtumia.⁵⁸⁵

Prikaatinkenraali tri Mahmoud Khalaf Egyptin korkeammasta sotilasakatemiasta esitti analyysissään Kairon yliopiston terrori-iskuja käsitelleessä seminaarissa 5.1.2002:

[Syyskuun 11:n iskuissa] olemme tekemisissä teknisen operaation kanssa, jolla on erittäin suuret ulottuvuudet. Arvioimme, että operaation suunnitteluelimen on täytynyt koostua ainakin sadasta teknisestä asiantuntijasta, jotka tarvitsivat vuoden suunnitteluun. Jokaisessa operaation vaiheessa on monia yksityiskohtia ja jokainen tekninen yksityiskohta vaatii toimenpiteitä, joita kutsutaan petokseksi ja naamioinniksi niitä noin kymmentä erikoistunutta elintä vastaan Yhdysvalloissa, joita kutsutaan tiedusteluyhteisöksi. Emme sano CIA, vaan DIA, joka on Defence Intelligence Agency. DIA:lla on erittäin kehittynyt tekninen suorituskyky... En liioittele, jos sanon sen kykenevän tarkkailemaan mitä tahansa maapallon neliometriä audiovisuaalisesti milloin hyvänsä – ja virasto nimeltä National Security Agency. Kyllä, turvallisuusjärjestelmään ja Yhdysvaltojen asevoimiin tunkeuduttiin.⁵⁸⁶

Voidaan esittää jokaisen rikoksen yhteyteen kuuluva kysymys, *cui bono* – kuka hyötyy? Lisäksi voidaan kysyä, kenellä on keinot, motiivi ja mahdollisuus tekoon. Monesti kuulee sanottavan, että bin Ladenhan on tunnustanut teon, joten tapaus on loppuun käsitelty. Bin Laden hyvin selväsanaisesti kiisti osallisuutensa iskuihin al-Jazeeran lähettämässä nauhoituksessa 16.9.2001: ”Korostan, etten ole suorittanut tätä tekoa, jonka näyttävät suorittaneen henkilöt omista motiiveistaan.”⁵⁸⁷

Hieman myöhemmin 28.9.2001 bin Laden totesi pakistanilaisen sanomalehden *Ummat'n* haastattelussa:

Olen jo sanonut, etten ollut sekaantunut syyskuun 11:n terrori-iskuihin Yhdysvalloissa. Muslimina yritän parhaani mukaan välttää kertomasta valhetta. Minulla ei ollut tietoa näistä iskuista, enkä katso naisten, lasten ja muiden ihmisten tappamista arvostettavaksi teoksi. Islam kieltää ehdottomasti vahingoittamasta viattomia naisia, lapsia ja muita ihmisiä. Sellainen on kiellettyä myös taistelun aikana.⁵⁸⁸

Myöhemmin tietenkin löytyi hyvin epäselvä nauhoitus, jossa bin Laden yhtäkkiä myöntääkin syyllisyytensä. Videon aitous on herättänyt epäilyä, mm. *The Guardianin* Mark Lawson kirjoitti 15.12.2001 sen olevan todennäköisesti väärennös.⁵⁸⁹ Helmikuun 16. päivänä 2007 Yhdysvaltojen arvostetuin bin Laden -asiantuntija professori Bruce Lawrence* arvioi ”tunnustusvideon” olevan väärennetyksi⁵⁹⁰. Jo vuoden 2006 tammikuussa hän oli todennut viimeaikaiset bin Laden -nauhat väärennetyiksi ja piti todennäköisenä,

* Duken yliopiston professori Bruce Lawrence tunnetaan mm. bin Ladenin puheita analysoineesta kirjastaan *Messages to the World: The Statements of Osama bin Laden* (Verso 2005)

että bin Laden on todellisuudessa kuollut⁵⁹¹. Toisaalta ”tunnustusvideota” tarkoin tutkinut toimittaja Maher Osseiran pitää sitä aitona joskin mahdollisesti useampienkin videokonversioiden avulla ”pestynä”⁵⁹². Video kuvattiin hänen mukaansa salaa CIA:n ja Saudi-Arabian tiedustelupalvelun yhteisellä operaatiolla Kandaharissa 26.9.2001, jolloin Yhdysvalloilla olisi ollut myös mahdollisuus kaapata tai surmata bin Laden, mutta näin ei haluttu toimia. Nauha julkaistiin lopulta 13.12.2001 ja sen avulla onnistuttiin vaimentamaan epäilyjä bin Ladenin syyllisyydestä syyskuun 11:n iskuihin.

Vaikka bin Laden olisikin tunnustanut, ei se rikostutkinnan näkökulmasta kuitenkaan riitä. Pääministeri Palmen murhankin on vahvistamattomien tietojen mukaan tunnustanut jo noin 150 henkilöä, ja tšetšeenikomentaja Šamil Basajev on ilmoittanut upottaneensa ydinsukellusvene Kurskin. Tunnetulla terroristijohtajalla saattaa olla monia syytä ottaa vastuulleen jokin teko riippumatta siitä, onko hänellä mitään tekemistä asian kanssa. Tunnustuksen lisäksi tarvitaan todisteet, jotka liittävät henkilön tekoon.

Jos katsotaan FBI:n omilta internetsivuilla Osama bin Ladenin etsintäkuulutusta, huomataan, että häntä etsitään lähinnä kytkennästä vuoden 1998 Tansanian ja Kenian lähetystöiskuihin, jotka surmasivat yli 200 ihmistä.⁵⁹³ Eikö syyskuun 11. olekaan syy saada bin Laden oikeuden eteen? Amerikkalainen julkaisu *The Muckraker Report* kysyi 6.6.2006 FBI:ltä syytä siihen, miksi bin Ladenin etsintäkuulutuksessa ei mainita syyskuun 11:n iskuja. Tiedotuspäällikkö Rex Tomb (FBI Chief of Investigative Publicity) vastasi seuraavasti: ”Syy miksi 9/11 ei ole mainittu Osama bin Ladenin etsintäkuulutuksessa on se, että FBI:llä ei ole kovia todisteita, jotka liittäisivät bin Ladenin 9/11-iskuihin.”⁵⁹⁴ Tosin FBI:n näyttö myös lähetystöiskujen osalta on kyseenalainen. Adam Curtisin BBC:lle tuottama kolmeosainen dokumenttisarja *The Power of Nightmares (osa 2, The Shadows in the Cave)* toi esiin, miten Yhdysvaltojen viranomaiset käyttivät tammikuussa 2001 pidetyssä oikeudenkäynnissä maksettua sudanilaista todistajaa Jamal Ahmed al-Fadlia, joka pakoili bin Ladenia varastettuaan häneltä rahaa. Al-Fadlin todistuksen perusteella ”näytettiin toteen”, että on olemassa järjestö nimeltä al-Qaida ja lisäksi bin Laden itse järjestön johtajana saatiin kytkettyä sitä kautta lähetystöiskuihin. Bin Laden ei käyttänyt nimeä al-Qaida, kunnes syyskuun 11:n jälkeen kuuli olevansa sellaisen johtaja.

FBI:n syyskuun 11:nteen liittyvä Rex Tombin lausunto on erittäin valaiseva, sillä se näyttäisi selittävän Yhdysvaltojen kyvyttömyyden saada bin Ladenia kiinni. On olemassa paljon viitteitä siitä, ettei Yhdysvallat ollut todellisuudessa lainkaan kiinnostunut bin Ladenista. Vaikka Yhdysvallat hyökkäsi Afganistaniin nimellisesti bin Ladenin takia, niin silti Pakistanin ilmavoimien kuljetuskoneiden annettiin evakuoida saarretusta Kunduzista al-Qaidan päällystä ja ulkomaisia taistelijoita⁵⁹⁵. Talebanin tuhannen auton saattueen annettiin poistua Kabulista⁵⁹⁶ ja edelleen Tora Borassa annettiin noin 600 al-Qaidan taistelijan ja mahdollisesti jopa bin Ladenin vetäytyä Pakistanin puolelle⁵⁹⁷.

Monet amerikkalaisviranomaiset presidenttiä myöten ovat sittemmin kertoneet, ettei bin Laden ole tärkeä. Asevoimien komentaja Richard Myers on sanonut, ettei päämäärä koskaan ollut saada bin Laden kiinni (”the goal has never been to get bin Laden”).⁵⁹⁸ Eräs toinen amerikkalaisviranomainen selitti *Daily Mirrorille* (16.11.2001): ”Tavoittemme asettaminen liian ahtaasti aiheuttaisi vaaran kansainvälisten ponnistelujemme ennenaikaisesta romahtamisesta, jos jonkin onnekkaan sattuman ansiosta herra bin Laden saataisiin kiinni”.

Bin Laden tai todennäköisemmin väärennetyt bin Laden -videot ja ääninauhat ovat sittemmin toimineet Bushin hallinnon arvokkaana tukijana. Nauhoituksia pulpahtaa al-Jazeeran kautta julkisuuteen aina kun Bushin hallinto tarvitsee kannatuksen lisäystä. Vuoden 2004 presidentinvaalien alla bin Laden muistutti amerikkalaisia äänestäjiä terrorismin uhkasta, mikä antoi ”sotapresidentille” ratkaisevaa nostetta.

Toukokuussa 2006 arvostettu mielipidemittauslaitos Zogby International julkisti mielipidemittauksen, jonka mukaan 45 % amerikkalaisista haluaa uuden riippumattoman tutkimuksen terrori-iskuista joko kongressin tai kansainvälisen tribunaalin suorittamana ja että 42 % pitää Keanin 9/11-komission raporttia totuuden peittelynä. 24 tuntia myöhemmin uusi bin Laden -nauhoitus tuli julkisuuteen.

On aihetta uskoa, että bin Laden nyky muodossaan on psykologisen sodankäynnin väline. Oikea bin Laden on mahdollisesti kuollut, sillä hän kärsi vakavasta munuaisvaivasta ja tarvitsi dialyysihoitoa säännöllisesti. Väärennetyt bin Laden -nauhoitukset sitä vastoin kriittisellä hetkellä julkaistuina auttavat ”terrorismin vastaiseen sotaan” sitoutuneita hallituksia, erityisesti Yhdysvaltoja ja Britanniaa uutisohjailussa ja kansalaisten mielipiteiden manipuloinnissa.

Mitä ovat ”kansainväliset ponnistelut”, joita bin Ladenin kiinnisaaminen haittaisi? Kyse on tietenkin ”terrorismin vastaisesta sodasta” kaikkine eri ulottuvuuksineen. Yhdysvaltojen johto ja monet uuskonservatiivit ovat puhuneet neljänestä maailmansodasta*, joka ei tule loppumaan elinaikanamme. Uuskonservatiivit luottavat unilateralmiin, häikäilemättömään jopa perinteisistä liittolaisista piittaamattomaan voimapolitiikkaan. Eräs vanhempi ulkoministeriön virkamies totesi Bushin hallinnon politiikasta vuonna 2003: ”Herätessäni aamulla sanon vain itselleni: ’On tapahtunut sotilasvallankaappaus’, ja kaikki alkaa näyttää järkeenkäyvältä.”⁵⁹⁹ Todellakin, Donald Rumsfeldin johtama puolustusministeriö syrjäytti Bushin hallinnossa nopeasti ulkoministeriön.

Afganistanin sota oli yleisesti hyväksytty terrorismin vastainen operaatio, mutta Irakin sotaa eivät monet maat enää hyväksyneetkään, sillä Irakilla ja Saddam Husseinilla ei voitu osoittaa olevan yhteyksiä syyskuun 11:n terroristeihin. Näin ollen Yhdysvalloilla oli johdettavanaan kaksi eri koalitiota. Tästä hankalasta tilanteesta Yhdysvallat on yrittänyt pois muuttamalla sodan nimityksen *Pitkäksi sodaksi*. Sotaa ei siis enää kuvailla terrorismin vastaiseksi vaan ainoastaan pitkäksi. Tarkoitus on yhdistää Afganistanin ja Irakin operaatioiden tarpeisiin syntyneet koalitiot. Suomi kuuluu ainakin ensin mainittuun ja Yhdysvaltojen pyrkimys lienee valtiojohdollemme kiusallinen.

Myös Suomi liittyi ”terrorismin vastaiseen sotaan” myöntämällä amerikkalaisille ”humanitaarista lastia” kuljettaville lentokoneille ylilentoluvan ja lupaamalla osallistua Afganistanin miehitykseen. Miehittämistähän nykyisen orwellilaisen kielenkäytön mukaisesti kutsutaan rauhanturvaamiseksi tai kriisinhallinnaksi. Tätä ei tule tulkita rauhanturvatoiminnan vastaiseksi kannanotoksi. Afganistanissa ei ole kyse perinteisestä rauhanturvaamisesta, sillä se edellyttää eri osapuolten suostumusta. Afganistanissa kansainväliset joukot ovat tukemassa amerikkalaisia ja brittejä, sillä jokainen kansainvälinen rauhanturvaaja vapauttaa heidän sotilaitaan taistelutehtäviin. Suomi kantaa matalalla profiililla kortensa kekoon myös Irakissa kouluttaen miehityshallinnon poliiseja

* Mm. CIA:n entinen johtaja James Woolsey on käyttänyt ilmaisua neljäs maailmansota. Kolmanneksi maailmansodaksi uuskonservatiivit lukevat kylmän sodan.

Jordaniassa Britannian koordinoitua hanketta, joka kylläkin perustuu YK:n päätöslauselmaan⁶⁰⁰.

Historioitsija Webster Griffin Tarpley esittää kirjassaan *9/11 Synthetic Terror, Made in USA*⁶⁰¹ yksityiskohtaisen analyysin presidentti Bushin päivästä (11.9.2001). Tarpleyn valtamediasta keräämät tiedot paljastavat lukuisia presidentin henkeen kohdistuneita uhkia tuona päivänä. Ensimmäinen tieto mahdollisesta uhkasta presidenttiä kohtaan saapui presidentin majapaikkaan Floridaan terrori-iskuja edeltäneenä yönä. Seuraavana aamuna hämäräperäinen sudanilainen tv-ryhmä yritti presidentin luokse väittäen valheellisesti sopineensa haastattelusta. (vrt. Pohjoisen liiton komentajan Ahmed Shah Massoudin murha 9.9.2001)

Kun ensimmäinen lentokone iskeytyi päin WTC:n pohjoistornia, presidentti oli juuri saapumassa Emma E. Bookerin ala-asteelle, missä presidentille oli järjestetty median kanssa vierailu. Koneen törmäystä pidettiin onnettomuutena siitä huolimatta että CIA:n johtajan George Tenetin mielestä siinä oli "bin Ladenin sormenjäljet joka puolella". Toisen koneen iskiessä WTC-2:een Bush oli luokkahuoneessa kuuntelemassa lasten lukutuokiota. Valkoisen talon kansliapäällikkö Andrew Card kuiskasi siitä tiedon presidentin korvaan klo 9.03 sanoen, että Yhdysvallat on hyökkäyksen kohteena. Tilanne kuitenkin jatkui kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Presidentin turvallisuudesta vastaa Salainen palvelu, jonka tehtävä on vaaran uhatessa välittömästi kiidättää presidentti turvalliseen paikkaan. Presidentin vierailu floridalaisessa koulussa oli julkistettu 7.9., ja oli syytä olettaa sen olevan myös terroristien tiedossa. Lisäksi tuolla hetkellä ei ollut tietoa hyökkäyksen laajuudesta. Paikalla ollut *Sarasota Herald-Tribunen* toimittaja kertoi presidentin seurueeseen kuuluvan mahdollisesti Salaisen palvelun agentin sanoneen "we're out of here, can you get everyone ready?" (nyt tuli lähtö, saatko kaikki valmiiksi?)⁶⁰². Mitään ei kuitenkaan tapahtunut, vaan tilanne jatkui normaalisti presidentin istuessa kuin lamaantuneena kuuntelemassa kertomusta lemmikkivuohesta, kuten mm. Michael Mooren elokuvasta *Fahrenheit 2001* voidaan todeta. Tarpley tulkitsee tilanteen siten, että Salaisen palvelun presidentille tarjoama suojaus tarkoituksellisesti laskettiin alas ja presidentti saatettiin maalitaulun asemaan. Tätä voi verrata presidentti Kennedyn murhaan, jolloin autosattueen saapuessa Dealey Plazalle presidentin auton rinnalla juosseet Salaisen palvelun agentit kutsuttiin pois.

Thomas Keanin 911-komissio selitti presidentin toimimattomuuden siten, että presidentti siten osoitti voimaa ja malttia kunnes saattoi paremmin ymmärtää, mitä tapahtui. Presidentin lehdistösihteerin Ari Fleischerin sanotaan näyttäneen Bushille huoneen perältä paperia, jossa luki suurin kirjaimin "älä sano vielä mitään"⁶⁰³. Presidentti ei pitänyt kiirettä poistua koulusta vaan jäi keskustelemaan lasten ja opettajan, rouva Danielsin kanssa. Presidentti poistui luokasta vasta noin 20 minuutin kuluttua siitä, kun oli saanut tiedon toisesta iskusta WTC:tä vastaan. Presidentti antoi koulussa ensimmäisen julkisen lausuntonsa iskujen takia klo 9.31 ja kuvaili iskua "ilmeiseksi terrori-iskuksi".

Kun presidentti poistui koulusta, Salainen palvelu sai tiedon, että presidentin kone Air Force One on hyökkääjien uusi kohde. Presidentin kone nousi ilmaan Sarasotan kentältä noin 9.55. Lähtö tehtiin kiireessä ja kone nousi nopeasti korkealle. Sen jälkeen presidentin kone alkoi kiertää lentokentän yläpuolella laajaa ympyrää. Presidentin koneeseen kohdistuneesta uhkasta huolimatta sille ei tarjottu hävittäjäsuojaa. Suojaamaton tilanne jatkui ainakin noin tunnin ajan nousun jälkeen.

Lentokoneessa presidentti oli jatkuvassa puhelinyhteydessä varapresidentti Cheneyhin ja muihin avainhenkilöihin. Näihin aikoihin pelättiin jopa 11 lentokoneen tulleen kaapatuiksi. Presidentin kone lensi laajaa ympyrää Floridan yllä noin 10.35 asti. Varapresidentti Cheney ilmoitti Bushille noin 10.30 Valkoisen talon saaneen uhkauksen sanoilla ”Angel is next” (Enkeli on seuraava). Angel oli presidentin lentokoneen Air Force One salainen koodinimi. Uhkaus antoi ymmärtää hyökkääjien hallussa olevan salaisia koodeja, mahdollisesti jopa ydinaseitten laukaisukoodeja.⁶⁰⁴ Tämä tieto on myöhemmin haluttu kiistää, mutta sen vahvistivat tuoreeltaan oikeaksi muiden muassa presidentin turvallisuuspoliittinen neuvonantaja Condoleezza Rice ja lehdistösihteeri Ari Fleischer.

Air Force One suuntasi lentonsa Louisianaan Barksdalen lentotukikohtaan, sillä tilannetta pääkaupungissa pidettiin edelleen uhkaavana. Matkan aikana lentokonetta uhkasi sitä kohti lentävä, radiokutsuihin vastaamaton lentokone. Air Force One laskeutui Barksdalen tukikohtaan noin 11.45. Barksdalessa sijaitsee Yhdysvaltojen vaihtoehtoinen strateginen komentopaikka, bunkkeri, josta käsin presidentti voisi tarvittaessa johtaa sotaa. Barksdalessa presidentti antoi televisiolle toisen lausuntonsa. Siinä hän luonnehti iskua hyökkäykseksi vapautta vastaan ja sanoi, että kansakunta on asetettu testiin, jonka se tulee läpäisemään. Bush kävi tukikohdassa pitkiä puhelinkeskusteluja avainhenkilöitten kanssa siitä, mitä hänen tulisi seuraavaksi tehdä. Bushin ei edelleenkään haluttu palaavan Washingtoniin. Sen sijaan päätettiin siirtyä Yhdysvaltojen strategiseen komentokeskukseen Offutin lentotukikohtaan Nebraskassa. Noin klo 13.00 uusi, sittemmin vääräksi osoittautunut uhka tiedotettiin presidentille: nopeasti liikkuva lentävä esine lähestyi presidentin maatilaa Texasissa.

Puoli tunti myöhemmin presidentin lentokone lähti kohti Nebraskaa, jonne hän saapui noin 14.50 (itärannikon aikaa). Perillä Offutin tukikohdassa presidentti meni suoraan komentobunkkeriin ja puhelinneuvottelut jatkuivat. Offutissa oli samaan aikaan yksi maailman rikkaimmista miehistä, Warren Buffett, pitämässä hyväntekeväisyystilaisuutta. Paikalla oli myös Fiduciary Trustin Co Internationalin toimitusjohtaja Anne Tatlock, jonka toimiston alapuolelle WTC:ssä lentokone hetkeä aikaisemmin oli osunut. Myös muita WTC:n firmojen johtajia raportoidaan olleen paikalla. Offutista presidentti saapui lopulta Washingtoniin klo 18.34 ja piti Valkoisessa talossa klo 20.30 viisi minuuttia kestäneen televisiopuheen, jossa hän varmoin sanakääntein kuvasi hyökkäystä terrori-iskuksi, joka ei jää rankaisematta.

Tarpleyn tulkinnan mukaan lukuisat presidenttiin kohdistuneet uhkaukset päivän aikana kertovat hyökkääjien taholta presidenttiin kohdistuneesta kiristyksestä. Koodinimen ”Angel” käyttö viittaa hyökkääjien olleen sisäpiiriläisiä. Miksi hyökkääjät olisivat kertoneet viranomaisille presidentin lentokoneen olevan seuraava kohde, ellei kyse ollut juuri vaatimusten esittämisestä? Tapahtuiko 11.9.2001 tosiasiasa valtiokaappaus, joka maskeerattiin terrori-iskuksi? Vai oliko kyseessä jonkin muun toimijan loisteliaasti naamioima hyökkäys?

Pernaruttokirjeet

Viime vuosien merkittävin biologisilla aseilla tehty terrorikampanja sattui Yhdysvalloissa syyskuun 11:n iskujen jälkimainingeissa. Pernaruttoa sisältäneitä kirjeitä lähetettiin 18.9. alkaen mm. eräille toimittajille ja kongressin jäsenille, kuten demokraattien

enemmistöjohtajalle senaattori Tom Daschelle. Ainoastaan viisi ihmistä kuoli kirjeiden seurauksena, mutta kuolemantapaukset olivat omiaan voimistamaan pelon ilmapiiriä suuren terrori-iskun jälkeen. Kirjeissä käytetty pernaruton Ames-kanta ei ollut erityisen tappava, eikä terroristien tarkoituksena ilmeisesti ollut aiheuttaa runsaasti kuolonuhreja.

Huomionarvoista on se, että medialle lähetetyt kirjeet sisälsivät rakeista ihoinfektiota aiheuttavaa pernaruttoa, kun taas demokraattien senaattoreille lähetetyt sisälsivät super-aselaatua, hienon hienoja itiöitä, jotka oli käsitelty antistaattisesti, jotta ne kykenevät leijaillemaan ilmassa mahdollisimman pitkään.⁶⁰⁵ Kirjeissä luki kuin rautalangasta vääntäen: ”Kuolema Amerikalle, kuolema Israelille, Allah on suuri.”⁶⁰⁶

Tutkimuksissa paljastui, että pernarutto oli peräisin Yhdysvaltojen asevoimien Fort Detrickin bioaselaboratoriosta, ja potentiaalisten syyllisten määrä rajoittui kymmeneen. FBI keskittyi tutkimuksissaan Fort Detrickissä työskennelleeseen Steven Hatfilliin, mutta syytteitä ei ole nostettu. Tapaus on edelleen selvittämättä, ja on olemassa vakavia epäilyjä siitä, että oikeita syyllisiä ei edes haluta löytää. Kesäkuussa 2008 oikeusministeriö sopi Hatfillin kanssa 5,85 miljoonan dollarin korvauksista välttääkseen oikeusjutun, jonka Hatfill oli nostanut⁶⁰⁷

Pernaruttokirjeiden tapaus on edelleen selvittämättä, ja on olemassa vakavia epäilyjä siitä, että oikeita syyllisiä ei edes haluta löytää. Professori Francis A. Boyle kirjoitti vuonna 2003:

Uskon, että FBI tietää tarkalleen, kuka iskujen takana on, ja he ovat päätelleet, että tekijä on joku, joka on mukana laittomassa bioasetutkimuksessa, jota Yhdysvaltojen hallitus (Pentagon tai CIA) tai joku hallituksen siviilialihankkijoista tekee. Siitä syystä FBI ei tule syyttämään syyllistä. Jos he tekisivät niin, he suoraan paljastaisivat hallituksen tekemän biologisen sodankäynnin tutkimusta. Tämä on tilanne. FBI kertoo, että he työskentelevät jutun parissa, mutta se on totta kai naurettavaa.⁶⁰⁸

Boylen mukaan pernaruttokirjeet olivat hyökkäys nimenomaan Yhdysvaltojen kongressia vastaan. Kirjeen sai Daschlen lisäksi demokraattien senaattori Patrick Leahy. Molemmat olivat suhtautuneet varauksin Patriot Act -lakiin* ja jarruttaneet sen läpivientiä kongressissa. Kongressi jouduttiin sulkemaan väliaikaisesti desinfiointin vuoksi. Boyle on esittänyt myös aiheellisen kysymyksen: ”Liittyivätkö syyskuun 11. ja pernaruttokirjeet toisiinsa? Oliko syyskuun 11. itse asiassa isku Yhdysvaltojen hallitusmuotoa ja perustuslakia vastaan? Tapahtuiko tuolloin huomaamaton coup d'état? Kongressia vastaan tehty pernaruttohyökkäys todellakin sopii juuri tähän tulkintaan erinomaisesti.”⁶⁰⁹

FBI siirsi 10. lokakuuta merkittävät tutkinnalliset voimavarat pois syyskuun 11:n selvittämisestä ja kohdisti ne pernaruttokirjeisiin. Tutkinta oli kuitenkin lähinnä tapauksen peittäilyä. Se aloitettiin yhteistyössä Fort Detrickin bioaselaituksen kanssa, joka paljastui myöhemmin bakteerien lähteeksi. Kun kirjeiden lähettäjäksi varmistui Yhdysvaltojen oman bioaseyhteisön sisällä toimiva henkilö, FBI laati epärealistisen laajan luettelon mahdollisista syyllisistä, haastatteli heitä kaikkia ja vannotti vaikenemaan asiasta tiedotusvälineille. Lokakuun 10.–11. FBI otti yhteyttä Iowan yliopistoon, joka säilytti mittavaa näytekokoelmaa Ames-tyypin pernaruton eri kannoista. FBI:n kanssa neuvoteltuaan yliopisto tuhosi näytteet, joista olisi ollut mahdollista vertailujen avulla määrittää jopa se, mihin yksittäiseen kasvatuserään kirjeiden bakteerit kuuluivat.⁶¹⁰

* USA PATRIOT Act on lyhenne sanoista The Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001. Presidentti Bush vahvisti lain 26.10.2001.

Radikaali uuskonservatiivi ja CIA:n entinen johtaja James Woolsey yritti kytkeä pernaruttokirjeitä Irakiin, ja nimetön ilmianto tehtiin Fort Detrickin entisestä tutkijasta tohtori Ayaad Assaadista. Ilmiantokirjeessä mm. väitettiin tohtori Assaadin olevan Amerikan vastainen uskonnollinen fanaatikko. FBI on vahvistanut Assaadin olevan syytön mutta ei ole suostunut julkistamaan ilmiantokirjettä tai näyttämään sitä tohtori Assaadille. Lisäksi FBI kiistää sen kytkeytymisen pernaruttokirjeiden lähettäjään. Tohtori Assaad ei ole vakuuttunut FBI:n vilpittömyydestä; ”He tietävät pirun hyvin, että kirje liittyy pernaruton levittäjään.” FBI:n kieltäytyminen näyttämästä kirjettä viittaa Assaadin mukaan siihen, että he suojelevat lähettäjää.⁶¹¹

Tohtori Assaadilla oli ollut Fort Detrickissä kiista everstiluutnantti Philip Zackin kanssa, joka erotettiin laitoksesta Assaadin kiusaamisen vuoksi. Fort Detrickin laboratoriossa oli ollut muutakin kuohuntaa, ja vuonna 1992 virkaan astunut uusi komentaja everstiluutnantti Michael Langford määräsi sisäisen tutkinnan. Paljastui, että 27 näytettä vaarallisia taudinaiheuttajia, kuten pernaruttoa ja ebola-virusta, oli kadonnut, laboratorion päiväkirjoja oli väärennetty, ja öisin ja viikonloppuisin oli suoritettu omatomista ”tutkimustoimintaa” pernarutolla. Valvontakameranauhakuvat paljastivat Zackin käyneen laboratoriossa erottamisensa jälkeen ja patologi tri Marian Rippyn päästäneen hänet myöhään illalla sisään. Rippy, Zack ja eräät muut olivat muodostaneet Fort Detrickissä tohtori Assaadia kiusanneen ryhmän.⁶¹²

Kolme riippumatonta tutkijaa, tri Leonard G. Horowitz, Michael C. Ruppert ja Stewart Webb, ovat kukin tahollaan tulleet samoihin tuloksiin pernaruton levittäjästä. Epäilyt kohdistuvat Kanatjan Alibekoviin (alias Ken Alibek), Hadron Advanced Biosystemsien johtajaan. Alibekov oli Neuvostoliiton bioaseiden *Preparat*-testauslaitoksen ensimmäinen varajohtaja, kunnes loikkasi Yhdysvaltoihin vuonna 1992. Hän on työskennellyt mm CIA:n Clearvision-projektissa, joka kehitteli erittäin tarttuvaa ja vaarallista versiota pernaruton Ames-typistä. Tapaukseen liitettyjä yrityksiä ovat pernaruttoon tehoavan antibiootin Cipron kehittänyt lääkejätti Bayer, Battelle Memorial Institute (BMI), Hadron Advanced Biosystems ja DynCorp. Mainitut yritykset olivat kaikki pernaruttorokotteiden tuottajia ja merkittäviä hyötyjiä tapauksen jälkeen, kun bioasetutkimus ja rokotekehittely saivat valtavasti lisää rahoitusta.⁶¹³

Väitetyistä kaappareista

Vaikka Yhdysvaltojen viranomaiset ovat vakuuttaneet, ettei heillä ollut aavistustakaan iskusta etukäteen, FBI pystyi kuitenkin julkaisemaan listan lentokonekaappareista jo kahden vuorokauden kuluttua. Työtä oli helpottanut se, että terroristit esiintyivät omilla nimillään, käyttivät omissa nimissään olevia luottokortteja ja heidän johtajakseen mainittu Mohamed Atta jätti matkalaukkuunsa väitetyksi jopa täydellisen luettelon heistä. Attan matkalaukku jäi sopivasti pois lennolta. Jopa yhden kaapparin Satam al-Suqamin *lentokonepolttoaineen kyllästämä*⁶¹⁴ passi löytyi kadulta läheltä World Trade Centeriä⁶¹⁵. FBI:n Dale Watson ilmoitti Valkoisen talon terrorismin vastaiselle koordinaattorille Richard Clarkelle jo ennen ensimmäisen WTC-tornin sortumista noin klo 9.59 että lentokoneitten matkustajalistaolta oli löytynyt al-Qaidan jäsenten nimiä.⁶¹⁶

Syylisyyksikysymys oli selvä alusta lähtien. Fox News ilmoitti jo minuutteja WTC-2:een törmäyksen toisen koneen jälkeen, että syyllisenä mieleen tulee Osama bin Laden. CIA:n

johtaja George Tenet ehti kuitenkin ensin. Jo ensimmäisen lentokoneen törmätessä WTC-1:een hän ilmoitti, että ”tässä on bin Ladenin sormenjäljet joka puolella”⁶¹⁷. Tuolloin juuri kukaan muu ei vielä ajatellut tilannetta terrori-iskuna.

Tilanteen luonteen selvityksessä kansakunta ja koko maailma olivat pian shokissa, eikä ilmapiiri ollut kriittisten kysymysten esittämiselle erityisen otollinen. Kuitenkin arvostetut julkaisut erityisesti Britanniassa alkoivat kahden viikon sisällä raportoida eri puolilta maailmaa – lähinnä arabimaista – elossa löytyneistä kaappareiksi nimetyistä miehistä.

WTC-1:een väitteiden mukaan törmänneessä American Airlinesin lennon 11 Boeing 767 koneessa olivat virallisten tietojen mukaan kaappajina Satam al-Suqami, Waleed M. Alshehri, Wail M. Alshehri, Mohamed Atta ja Abdulaziz Alomari. Viimeksi mainitun tilalla listalla oli ensin ollut Abdul Rahman al-Omari.

Näistä nimetyistä lennon AA 11 kaappareista ensimmäisellä FBI:n listalla esiintyi al-Omari⁶¹⁸. Hän oli Saudi Arabian Airlinesin lentäjä ja löytyi iskun jälkeen elossa⁶¹⁹. Myös toinen samanniminen ja samana päivänä syntynyt henkilö ilmaantui elossa. Tämä toinen al-Omari kertoi, että hänen passinsa oli varastettu Denverissä vuonna 1995 ja että hän ei osannut lentää lentokonetta⁶²⁰. FBI korjasi virheensä ja nimesi al-Omarin tilalle Abdulaziz Alomarin, joka Saudi-Arabian suurlähetystön mukaan oli kuitenkin myös elossa.⁶²¹

Saudi-arabialainen lentäjä Waleed M. Alshehri protestoi nimensä liittämistä listalle Marokon Casablancassa. Hän myönsi ottaneensa lentotunteja Daytona Beachilla Floridassa, mutta hän poistui maasta jo syyskuussa edellisenä vuonna ja pääsi sittemmin töihin Saudi Arabian Airlinesiin ja oli terrori-iskujen tapahtumahetkellä Casablancassa saamassa jatkokoulutusta.⁶²² Wail M. Alshehri, saudidiplomaatin poika ja lentäjä, löytyi niinkään elossa⁶²³. FBI:n tietojen mukaan Bostonissa 11.9. aamulla tapahtui mielenkiintoinen välikohtaus. Wail ja Waleed Alshehri olivat varanneet hotellihuoneen, ja siivooja tuli huoneeseen kymmenen maissa aamulla. Hän kohtasi ulkomaalaisen miehen, joka sanoi, että huoneessa yhä nukutaan ja että siivoamaan saisi tulla vasta yhdeltä iltapäivällä⁶²⁴. Olivatko ”itsemurhaterroristit” kenties nukkuneet pommiin?

Mohamed Attan osalta on olemassa hänen isänsä Muhammad al-Amir Attan väite, jonka mukaan hän olisi puhunut poikansa kanssa puhelimesta terrori-iskuja seuranneena päivänä 12.9.2001⁶²⁵. FBI:n mukaan tosin Attan ja Marwan al-Shehhiin yhteistä luottokorttia käytettiin 15.9. ja lehtitietojen mukaan vielä lokakuun alussa 2001⁶²⁶.

WTC-2:een runsasta varttia myöhemmin iskeytyneeksi väitetyssä United Airlinesin lennon 175 koneessa ilmoitettiin kaappajina olleen Marwan al-Shehhi, Fayez Rashid Ahmed Hassan Al Qadi Banihammad, Ahmed Alghamdi, Hamza Alghamdi ja Mohand Alshehri. Näistä viimeksi mainittu on Saudi-Arabian lähetystön mukaan elossa⁶²⁷. Hamza Alghamdi puolestaan oli varannut itselleen samalle päivälle jatkolennon Los Angelesista San Franciscoon ja 20. päivälle syyskuuta lennon Roomasta Casablancaan ja Saudi-Arabian Riadiin.⁶²⁸

American Airlinesin Pentagoniin iskeneeksi väitetyn lennon 77 kaappajiksi listattiin Khalid Almihdhar, jonka löytymisestä elossa on kerrottu iskun jälkeen⁶²⁹; Majed Moqedin saudiarabialainen opiskelijakortti löytyi Keanin 9/11-komission mukaan Pentagonin raunioista, mutta saattoi komission mukaan olla väärennetty⁶³⁰; Salem Alhazmi löytyi elossa Saudi-Arabiasta. Hän kertoi ettei ollut poistunut kotimaastaan kahteen vuoteen ja että kolme

vuotta aikaisemmin taskuvaras oli vienyt hänen passinsa Egyptissä⁶³¹; Nawaf Alhazmia ja koneen pilotiksi mainittua Hani Hanjouria ei ole löydetty. Nawaf Alhazmi ja Khalid Almihdhar jättivät Marylandin Laurelissa Ayah Dawah -moskeijan eteen matkalaukun, jossa oli viesti ”lahja veljille”. Laukusta löytyi mm. lentolokikirjoja, kuitteja ja muuta todistusaineistoa miesten lentokoulutuksesta. Moskeijan imaami Saed Raleigh työskenteli osa-aikaisesti myös Global Relief Foundationille, joka iskujen jälkeen luokiteltiin terrorismia tukevaksi.⁶³²

United Airlinesin lennolla 93, joka putosi virallisen tiedon mukaan Pennsylvania maaseudulle, kaappaajina olivat Saeed Alghamdi, Ahmed Ibrahim A. al-Haznawi, Ahmad Alnami ja Ziad Samir Jarrah. Saeed Alghamdi on näistä mielenkiintoisin tapaus, sillä hän tai hänen näköisensä mies esiintyy al-Jazeeraan esittämällä al-Qaidan ”marttyyrivideolla”, jolla kuullaan myös bin Ladenin iskuja ylistävä ääni⁶³³. Videolla esiintyvät kaappareiksi nimetyistä Hamza Alghamdi, Saeed Alghamdi (elossa), Wail Alshehri (elossa?) ja Ahmad Alnami (elossa). Alghamdi julistaa syyskuussa 2003 julkistetulla videolla: ”Amerikka on vihollinen ja kaikkien muslimien pitäisi taistella [sitä vastaan].”

Ongelma on siinä, että iskujen jälkeen Saeed Alghamdi löytyi elossa. Hän kommentoi Tunisiasta asiaa: ”Olin täysin järkyttynyt. Viimeiset 10 kuukautta olen ollut Tunisiassa 22 muun pilotin kanssa opettelemassa lentämään Airbus 320 -koneita. FBI ei ole tuottanut mitään todisteita osallisuudestani iskuihin. Ette voi kuvitella, millaista on tulla nimetyksi terroristiksi – ja kuolleeksi mieheksi, kun olet syytön ja elossa.”⁶³⁴

Hänen veljensä, myyntiedustaja Taha Alghamdi totesi: ”On mahdotonta uskoa [Yhdysvaltoja] enää. Millainen tiedustelupalvelu on se, joka ei tiedä, että Saudi-Arabiassa on tuhansia Saeed Alghamdeja. Se on sama kuin syyttäisi Tomia New Yorkista”. Hän kertoi perheensä nostavan oikeusjutun Yhdysvaltoja vastaan asian takia.⁶³⁵

Saudi-Arabian Airlinesissa hallintojohtajana työskentelevä Ahmed Alnami puolestaan kommentoi nimensä ja kuvansa päätymistä FBI:n listalle: ”Ole yhä elossa kuten näette. Olin järkyttynyt kuulllessani Yhdysvaltojen oikeusministeriön mainitsevan nimeni. En ole koskaan edes kuullut Pennsylvaniasta, jonne kaappaamakseni väitetty kone [putosi].” Hän kertoi, ettei ollut koskaan kadottanut passiaan ja että hän piti erittäin huolestuttavana sitä, että hänen henkilöllisyytensä näytti tulleen varastetuksi ja FBI:n julkistamaksi ilman mitään tarkistuksia.⁶³⁶

Myös Ziad Jarrah’n kohdalla on epäselvyyksiä. Hänen sanotaan mm. lähettäneen tyttöystävälleen Saksaan jäähyväiskirjeen, mutta hän muisti väärin osoitteen, jossa oli asunut viisi vuotta, joten kirje tuli palautuksena takaisin Yhdysvaltoihin ja joutui poliisin käsiin. Sukulaiset pitävät Jarrah’n syyllisyyttä täysin tekaistuna.⁶³⁷ Jarrah’n puoliksi palanut passikuva löytyi Pennsylvaniasta lentokoneen väitetyltä putoamispaikalta, mutta kuva ei täysin muistuta oikeaa Ziad Jarrah’aa⁶³⁸.

Elossa löytyneet miehet ovat kuitenkin edelleen (keväällä 2007) FBI:n listalla.⁶³⁹ Miksi listaa ei ole korjattu? Ehkä syy on sama kuin se, miksi bin Ladenia ei ole saatu kiinni ja miksi FBI ei edes etsintäkuuluta häntä syyskuun 11:nteen sekaantuneena henkilönä. Lista saattaa olla yhtä tekaistu kuin Suomen rahoitustarkastuksen (RATA) ilman lupaa vahingossa julkistama terroristilista, jonka monet nimet vaikuttivat täysin mielivaltaisesti valituilta toimittajien ne tarkistettua.

FBI:n johtaja Robert Mueller totesi CNN:lle jo syyskuussa 2001, ettei FBI:llä ole pitäviä todisteita osoittaa kaappaajien henkilöllisyys. Käytettiin taitavasti laadittuja peitehenkilöllisyyksiä. FBI:n tutkijat kertoivat *The New Yorkerin* toimittajalle Seymour Hershille, että kaikki ”todistusaineisto”, joka iskun jälkeen johdatti rikostutkijat arabikaapparien jäljille, oli varta vasten jätetty löydettäväksi⁶⁴⁰. Robert Mueller vahvisti puheessaan Commonwealth Clubilla 19.4.2002 ja myös kongressin kuulemistilaisuudessa 8.5.2002, ettei FBI ole löytänyt tutkimuksissaan kotimaassa tai Afganistanissa yhtään iskuun liittyvää paperitodistetta⁶⁴¹. Tämä selvästi tarkoittaa, että Mohamed Attan testamentti, jäähyväiskirjeet, arabiankielinen Boeing-matkustajakoneen lento-ohjekirja ja WTC:n raunioilta löytynyt Satam Al Suqamin passi olivat kaikki harhautustarkoituksessa jätettyä aineistoa. Mohamed Attan laukusta löytynyt kaapparien lista sisälsi myös myöhemmin elossa löytyneiden henkilöiden nimet.

Iskussa mahdollisesti tietyt arabimiehet vain lavastettiin syyllisiksi. Heidän nimiään ei löydy edes julkaistuilta lentojen matkustajalistoilta⁶⁴². Jostain syystä tosin luettelot eivät sisällä kaikkia nimiä ja eri versiot ovat keskenään ristiriitaisia. Yhdenkään kaappaajan ruumiille ei ole tehty ruumiinavausta eikä henkilöllisyyttä ole varmennettu DNA-analyysillä. Esimerkiksi Pentagoniin syöksyneeksi väitetyn lennon AA 77 matkustajista ja rakennuksen sisällä kuolleista tunnistettiin 184 DNA:n tai hampaitten perusteella Doverin lentotukikohdan ruumishuoneella. Viiden henkilön jäänteet olivat liian pahasti palaneet tunnistusta ajatellen. Viisi kuollutta kaappaajaa tunnistettiin sen perusteella, että heidän DNA-näytteensä ei vastannut uhrien omaisten luovuttamia näytteitä⁶⁴³. Toisin sanoen noita viittä ruumista ei tunnistettu lainkaan.

Laivastoupseeri evp. lääketieteen tohtori Thomas Olmsted kiinnostui asiasta ja teki tiedonvapauslakiin perustuvan pyynnön saada lista tunnistetuista ruumiista Pentagonissa. 189 kuolleesta 125 työskenteli Pentagonissa ja 64 oli tuhoutuneessa lentokoneessa. American Airlinesin julkaisemalla matkustajalistalla (matkustajat + miehistö) oli vain 56 nimeä, mutta Armed Forces Institute of Pathology (AFIP) ilmoitti koneessa olleen 64 ihmistä, joista se tunnisti 58. Kolme AA:n matkustajalistalta puuttunutta matkustajaa oli myös tunnistettu matkustajina. Mitään selitystä arabinimien puuttumiselle alkuperäiseltä matkustajalistalta ja tunnistettujen ruumiitten listalta ei ole annettu⁶⁴⁴.

Kaappaajien henkilöllisyyteen liittyy niin paljon epäselvyyksiä, että koko kysymystä operaation suorittajista on pidettävä avoimena. Siitä huolimatta media rutiininomaisesti kertoo 19 kaapparista, joista 15 oli Saudi-Arabiasta. Jopa FBI viittaa tiedotteissaan nimettyjen kaappaajien kansallisuuksiin epävarmasti käyttäen säännönmukaisesti ilmaisuja ”mahdollisesti Saudi-Arabian kansalainen, asuu mahdollisesti Phoenixissa” jne.⁶⁴⁵. Mitään todisteita yhdenkään arabin läsnäolosta kyseisillä lennoilla ei ole julkaistu. Esimerkiksi monien muistamat valvontakamerakuvat Attasta lentokentän lähtöportilla ovat *Portlandista* eivätkä *Bostonista*.

Entinen Saksan teknologiaministeri Andreas von Bülow totesi Tagesspiegelin haastattelussa 13.1.2002, ettei usko yhtään virallista selitystä 11.9. -tapahtumista. Von Bülowin mukaan yleistä mielipidettä on pakotettu tiettyyn suuntaan ja ikävät kysymykset on jätetty kysymättä. Hän ihmettelee, miten Yhdysvaltojen 26 eri tiedusteluorganisaatiota yli 30 miljardin dollarin budjetiteineen saattoivat epäonnistua. Heillä ei ollut aavistustakaan etukäteen, hävittäjäkoneet pysyivät kentillä ratkaisevien 60 minuutin ajan, mutta kuitenkin 48 tuntia iskujen jälkeen FBI julkisti listan kaappareista. Kuitenkin kymmenen päivän sisällä ilmeni, että seitsemän heistä oli yhä elossa. Ja nämä kaapparit valmistautuessaan

terrori-iskuun jättivät jälkiä itsestään kuin vauhkoontunut norsulauma. Miksi he käyttivät omilla nimillään olevia luottokortteja? Miksi he ottivat lentotunteja omalla nimellään? He jättivät taakseen vuokra-autoja, joista löytyi arabiankielisiä Boeing matkustajakoneiden lento-ohjekirjoja. FBI:n käsiin joutui myös testamentteja ja jäähyväiskirjeitä. Kaikki tämä kuin lasten avaimenpiilotusleikissä.

On täysin mahdollista, että kertomus lentokonekaappauksista on keksitty peitetarina ja että iskujen toteutustapa oli aivan erilainen. Mikä todistaa koneiden todella joutuneen kaapatuiksi? Yksikään neljän koneen piloteista ei tiedottanut lennonjohdolle kaappaustilanteesta radioitse, transponderin nelinumeroisella koodilla eikä myöskään ohjaamossa sijaitsevilla lukuisilla paniikkikytkimillä.

Väitettyjen kaappaajien valmentautuminen iskuihin

Seuraavassa tarkastelen eräitten kaappareiksi nimettyjen henkilöitten toimintaa ennen iskuja. Tämän esityksen kannalta jokaisen henkilön kattava käsittely ei ole olennaista.

Tutkiva journalisti Daniel Hopsicker (entinen NBC-yhtiön uutistuottaja) on tehnyt videon *Mohamed Atta and the Venice Flying Circus* ja myöhemmin kirjan *Welcome to Terrorland*⁶⁴⁶. Hopsicker tutki useita vuosia eräiden väitettyjen kaappareiden jälkiä Floridassa.⁶⁴⁷

Hopsickerin mukaan Mohamed Attan värväsivät alun pitäen tietyt saksalaiset jo 1990-luvun puolivälissä, jäljet johtavat hallitusten väliseen vaihto-ohjelmaan *Congress-Bundestag Program* ja Carl Duisberg -seuraan*. Myöhemmin Floridassa Atta tunsu Floridassa läheisesti ainakin seitsemän saksalaista, joista yhdellä saattaa olla kytkentä ”Oklahoma Cityn pommittaja” Timothy McVeigh’iin. Vaikka eräillä saksalaisilla oli rikostaustaa, he saivat etuoikeutetun viisumikäsittelyn.

Wallace J. Hilliard, (70-vuotias monimiljardööri ja mormonipiispa, jonka taustasta löytyy kytkentöjä Bill Clintoniin, Whitewater-jupakkaan ja demokraattiseen puolueeseen) alkoi vuonna 1999 ostaa lentokouluja Floridasta. Kouluista maksettiin tuplasti niiden markkina-arvoon nähden. Koulujen pyörittämiseen käytettiin kahta hollantilaista miestä, joista toinen Rudi Dekker on täpärästi pelastunut jo kahdesta ”lentoturmasta” 11.9. jälkeen. Sen sijaan toista hollantilaista Arne Kruithofia on kohdannut vasta yksi ”läheltä piti” -tilanne.

Kohta Hillardin ostettua koulut niihin alkoi tulvia satoja arabeja lentokoulutukseen. Hopsicker kertoo kahdesta floridalaisesta sheriffistä, jotka kertoivat vakaana käsityksensä, että CIA:n on täytynyt olla sekaantunut syyskuun 11:n iskuihin. Venicen poliisipäällikkö pyyteli anteeksi, että tällaisia asioita tapahtuu hänen kaupungissaan, mutta niihin ei ole lupa puuttua. Myös Yhdysvaltojen huumepoliisi DEA oli kieltänyt puuttumasta Venicen lentokentän asioihin. DEA valvoi tarkasti lentokentän toimintaa ja valokuvasi jokaisen kentälle menevän ja sieltä poistuvan henkilön. Hopsickerin mukaan myös Venäjän ja Israelin tiedustelupalvelut olivat läsnä Venicessä. Mohamed Atta pyöri Floridassa ympyröissä, jotka olivat täysin CIA:n kontrollissa. Myös FBI oli täysin tietoinen siitä, mitä Rudi Dekkerin Huffman Aviation -koulussa tapahtui. Eräs koulun sisäpiiriläinen

* Carl Duisberg Society tukee tietotaidon leviämistä ja opiskelijavaihtoa.

kertoi Hopsickerille, että FBI tuli hänen luokseen neljä tuntia WTC:n sortumisen jälkeen ja aloitti koulussa kotietsinnän seuraavana yönä klo kahden jälkeen. Attan entisen naisystävän Amanda Kellerin etsinnän FBI aloitti 12.9.

Hillardin ilmailualan yhtiöt eivät olleet taloudellisessa mielessä menestystarinoita. Hopsicker on laskenut ainakin viiden yhtiön menneen konkurssiin. Esimerkiksi Discover Air -lentoyhtiön piti lentää Orlandon ja Daytona Beachin väliä, mutta se ei onnistunut myymään yhtään ainoaa lippua toimintansa aikana. Hillardin yhtiöt saivat kuitenkin liittovaltion tukiaisia 3,3 miljoonaa dollaria. Onko pelkästään huonoa onnea, että Hillardin yhtiöt onnistuivat kouluttamaan eräät (väitetyt) syyskuun 11:n terroristit ja lisäksi eräästä hänen Lear Jet -koneestaan tehtiin Floridan historian suurin herooinitakavarikko?⁶⁴⁸ Olisiko perusteltua kysyä, kuten Hopsicker, että olivatko yhtiöt kenties vain salaisten operaatioiden peite.

”Arabikaappareista” mahdollisesti Mohamed Atta, Abdulaziz al-Omari, Ahmad Alnami ja Saeed al-Ghamdi saivat 1990-luvulla koulutusta Yhdysvaltojen asevoimien kouluissa. Mainittuja laitoksia ovat Air War College Montgomery Alabama, Defense Language Institute Monterey California, Navy Air Station Pensacola Florida, International Officers School at Maxwell Air Force Base Alabama, Aerospace Medical School at Brooks Air Force Base Texas ja Lackland Air Force Base in San Antonio Texas.

Attan liikkuminen maahan ja maasta pois oli yllättävän helppoa. PBS:n Frontlinen Hedrick Smith totesi ohjelmassaan *Inside the Terror Network: Should We Have Spotted the Conspiracy*⁶⁴⁹, että Atta oli tullut vuonna 2001 maahan kolme kertaa jo edellisenä vuonna vanhentuneella turistiviisumilla. Lisäksi Atta oli rikkonut turistiviisumin ehtoja ottamalla lentokoulutusta, minkä viranomaiset tiesivät, sillä Atta oli itse kertonut siitä.

Noihin aikoihin Atta oli FBI:n seurannassa, sillä hän oli varastoinut pommin tekoon tarvittavia materiaaleja ja lisäksi Israelin viranomaiset olivat tiedottaneet amerikkalaisille hänen sekaantuneen erääseen pommi-iskuun Israelissa jo ennen turistiviisumin myöntämistä.⁶⁵⁰

Ken Garcia kirjoitti *San Francisco Chronicle*ssa 16.9.2001:

Ymmärrän, että monet ihmiset voivat liikkua kansallisen turvallisuuden verkoston tutkan huomaamatta, mutta en uskonut sen olevan mahdollista useille kansainvälisille terroristeille, jotka olivat tuttuja FBI:lle, CIA:lle, ulkoministeriölle, maahanmuuttovirastolle ja useille poliisiorganisaatioille ... Floridassa. Ainakin yksi itsemurhakaappareista, Mohamed Atta, onnistui matkustamaan ulos ja sisään Yhdysvalloista vanhentuneella viisumilla. Tämä siitä huolimatta, että Atta oli hallituksen epäiltyjen terroristien tarkkailulistalla siitä lähtien kun hänet oli sinne lisätty Israelissa tehdyn bussipommi-iskun takia 1986. Koska Atta mitä ilmeisimmin matkusti omalla nimellään monilla matkoistaan Espanjaan ja Saksaan ja takaisin Yhdysvaltoihin, voisi olettaa että joku FBI:ssä, CIA:ssa, ulkoministeriössä tai maahanmuuttovirastossa olisi huomannut hänen menemisensä ja tulemisensä.⁶⁵¹

Atta oli Saksassa opiskellessaan Hampurin teknillisessä yliopistossa joutunut poliisin tutkinnan kohteeksi jo 1995 huumausainerikoksen ja puhelinkorttien väärentämisen vuoksi. Hän selvisi ilman syytteitä mutta ei tapauksen vuoksi saanut työpaikkaa Lufthansalta vuoden 2001 alussa.⁶⁵² Vuosina 1997 ja 1998 Attan sanotaan opiskelleen

yhtä aikaa sekä Hampurissa että Espanjan Valenciassa, eikä tämä ole ainoa kerta kun Attoja raportoidaan useita yhtä aikaa.

Vuosina 1998–2000 Attan ja Alshehhiin on raportoitu eläneen jaksoittain Mabalacatin kaupungissa Filippiineillä, jossa he viettivät 6–7 muun arabin seurueessa hyvin leveää playboy-elämää hotelleissa, juhlien, nauttien alkoholia ja harrastaen irtoseksiä paikallisten naisten kanssa. Useat hotellien työntekijät ovat varmoja näistä havainnoista. Virallisesti Atta opiskeli edelleen Hampurissa ja teki opinnäytetyötään, joka valmistui vuoden 1999 lopulla. Onko tässäkin kaksi eri Attaa?⁶⁵³

Lokakuussa 1999 Atta meni kihloihin Egyptissä. Suunnitelmissa oli jatkaa opintoja ja väitellä tohtoriksi Yhdysvalloissa, minkä jälkeen olisi perheen perustamisen vuoro Kairossa. Virallisten tietojen mukaan kuun lopulla Atta ja muut kaappareiksi nimetyt Hampurin solun jäsenet olisivat menneet Afganistaniin tapaamaan bin Ladenia ja saamaan koulutusta useiksi kuukausiksi.

Atta oli Yhdysvaltojen viranomaisten tarkassa seurannassa Saksassa ainakin tammi-toukokuun vuonna 2000, kun hänen oli havaittu ostaneen suuria määriä pommin valmistamiseen soveltuvia kemikaaleja. Tammikuussa 2001 Yhdysvaltojen maahanmuuttovirasto INS pidätti hänet vajaan tunnin ajaksi aiemmasta viisuminylityksestä ja koulutukseen oikeuttavan viisumin puuttumisesta. Siitä huolimatta Attan annettiin tulla maahan. Tammi-maaliskuussa Atta etsi sähköpostitse Yhdysvaltojen lentokouluista koulutuspaikkaa itselleen ja parille kaverilleen. Huhtikuussa poliisi pysäytti hänet ja hänen havaittiin ajavan ilman ajokorttia. Hän ei ilmaantunut määrättyyn oikeuskäsittelyyn ja pidätysmääräys asetettiin. Hänet pysäytettiin myöhemmin kaksi kertaa rattijuopumuksen takia mutta häntä ei pidätetty. Atta ei koskaan Yhdysvalloissa oleskelunsa aikana yrittänyt salata henkilöllisyyttään käyttämällä väärää henkilöllisyyttä. Attan säännöllisten sähköpostikontaktien joukosta löytyi yllättäen entisiä ja nykyisiä amerikkalaisten puolustusteollisuuden yhtiöiden työntekijöitä. Yksi näistä yhtiöistä oli kanadalainen Virtual Prototypes, joka kehitteli instrumentteja F-15-hävittäjiin, F-22-Raptorin, B-2-pommittajaan ja Apache-helikopteriin.⁶⁵⁴

Terrori-iskujen jälkeen ilmavoimien tiedottaja eversti Ken McClellan kertoi Mohamed Atta -nimisen henkilön opiskelleen vuonna 1998 International Officer's School at Maxwell/Gunter -lentotukikohdassa Montgomeryssä Alabamassa. Tukikohdassa kehitellään tulevaisuuden sodankäynnin menetelmiä, sotapelejä ja -harjoituksia sekä kauko-ohjattavia lentokoneita, kuten Global Hawk ja Predator. Mikäli kyseinen Atta on sama kuin se, jota syytetään terrori-iskuista, selittyisivät hänen sähköpostiyhteytensä puolustusteollisuuden henkilökuntaan ehkä tätä kautta.⁶⁵⁵

Tammi-helmikuussa 2000 Yhdysvaltojen armeijan tiedusteluoperaatio Able Danger tunnisti viisi Yhdysvalloissa toimivaa al-Qaida-solua, joista New Yorkin Brooklynnissa sijaitsevaan ”Brooklynin soluun” Atta kuului. Sen muita jäseniä olivat Marwan Alshehhi, Khalid Almihdhar, and Nawaf Alhazmi. 9/11-komission mukaan Atta tuli Yhdysvaltoihin vasta kesäkuussa 2000, mutta hänen oleskelulleen maassa jo aiemmin on lukemattomia todistajia. Atta ja Alshehhi nähtiin monesti Portlandin kirjastossa huhti-toukokuussa käyttämässä internetpäättettä, mutta FBI ei terrori-iskujen jälkeen ollut kiinnostunut kuulemaan kirjaston virkailijoita. Alshehhi jopa selosti toukokuussa 2000 kirjastovirkailijalle suurta terrori-iskua, jonka he tulisivat tekemään: ”Tulee tuhansia kuolonuhreja, tulet muistamaan silloin minut.” Hän mainitsi virkailijalle myös World Trade Centerin.⁶⁵⁶

Samoihin aikoihin huhti-toukokuussa (siis ennen virallista maahantuloaan) Attalla oli merkillinen episodi Yhdysvaltojen maatalousministeriön virkailijan Johnelle Bryantin kanssa Floridassa. Ensi alkuun Atta kieltäytyy esittämästä Bryantille asiaansa, koska tämä oli ”vain nainen”, sitten hän esitti anomuksen saada 650 000 \$ avustusta liittovaltiolta ruiskutuslentokoneen hankkimiseen ja modifioimiseen. Hän halusi varustaa koneen kemikaalitankilla, joka olisi koneen rungon sisällä ja täyttäisi sisätilat kokonaan lukuun ottamatta ohjaajan vaatimaa tilaa. Hän käytti omaa nimeään ja varmisti, että muistiinpanoja tekevä Bryant kirjoitti sen oikein. Hän kertoi saapuneensa juuri Afganistanista, ja lisäksi hän kertoi matkustussuunnitelmistaan Espanjaan, Saksaan ja New Yorkiin. Hän kyseli WTC:n ja muiden amerikkalaisten merkittävien rakennusten turvallisuusjärjestelyistä. Hän totesi, että bin Laden tullaan eräänä päivänä muistamaan yhtenä maailman suurimmista johtajista. Hän ilmaisi halunsa ostaa viraston seinälle ripustetun Washington DC:n ilmavalokuvan ja heitteli tiskille yhä enemmän seteleitä, kun Bryant kieltäytyi sitä myymästä. Kun Bryant näytti ilmavalokuvasta entisen työpaikkansa, Atta kysyi: ”Miltä sinusta tuntuisi, jos joku lentäisi lentokoneen ystäväsi rakennukseen?” Atta teki virkailijalle lukuisia muitakin peiteltyjä uhkauksia ja oli hyvin kiihtynyt, kun ei saanut anomaansa rahoitusta heti käteisenä. Atta yritti saada rahoitusta vielä toisenkin kerran ja samaa yrittävät kolme muutakin kaappariksi nimettyä henkilöä, mutta turhaan. Bryant ei raportoinut tapausta eteenpäin, mutta usea muukin viraston työntekijä on sen vahvistanut. Viranomaiset ovat myös vahvistaneet kertomuksen ja sen, että Bryant läpäisi valheenopaljastuskokeen.⁶⁵⁷ 9/11-komissio puolestaan ei sitä noteerannut, sillä sen mukaan Atta saapui maahan vasta kolmas kesäkuuta. FBI:n johtaja Robert Mueller on jälkepäin korostanut, että terroristit olivat hyvin kurinalaisia eivätkä antaneet mitään vihjeitä aikeistaan.⁶⁵⁸

Armeijan tiedusteluoperaatio Able Danger jatkoi Brooklynin solun tarkkailua ja esitti erikoisjoukkojen esikunnalle (SOCOM, Special Operations Command) suosituksen, että FBI pidättäisi miehet, mutta lakimiesten mukaan Green Cardin omaavilla ulkomaalaisilla on samat kansalaisyhteisyydet kuin Yhdysvaltojen kansalaisilla eikä tietoja voi antaa FBI:lle. Able Danger -operaation johtaja everstiluutnantti Anthony Shafferin mukaan kenraalimajuri Geoffrey Lambert teki päätöksen noudattaa lakimiesten kantaa. Hän on lisäksi kertonut, että eräs kahden tähden kenraali oli erittäin järkkymätön sen suhteen, että Attaa ei saa tutkia enempää. Tilanne johti siihen, että mainitun kenraalin täytyi muistuttaa Shafferia siitä, että hän on kenraali kun taas Shaffer ei ole ja että ohjeen noudattamatta jättäminen johtaisi erottamiseen armeijasta.⁶⁵⁹ SOCOM on järjestänyt myös terrorismin vastaisia operaatioita nimellä Able Warrior. Warrior ja Danger ovat niminä yleisiä sotaharjoituksen puolustavalle ja hyökkäävälle osapuolelle, ja Webster Tarpleyn mukaan Able Danger saattoikin olla operaatio, jossa ohjattiin terrorismin vastaisen harjoituksen hyökkäävää punaista joukkuetta.

Talvella 2000–2001 laaja ryhmä taideopiskelijoina esiintyneitä israelilaisia tiedusteluagentteja seurasi Attan ja kumppanien toimintaa Floridassa 24 tuntia vuorokaudessa ja asui aivan heidän lähistöllään. Tämä tiedusteluoperaatio paljastui huhtikuussa 2001 ja johti agenttien karkotukseen maasta.⁶⁶⁰ Joulukuun 26. päivänä 2000 Atta ja Alshehhi hylkäsivät lentokoneen Miamin kansainvälisen lentokentän kiitoradalle, koska eivät hallinneet sitä, ja vain kävelivät pois. Lentokentän toiminta häiriintyi puolen tunnin ajaksi, ja FAA aikoi tehdä tutkimuksen tapauksesta, mutta se jostain syystä raukesi.

Touko-elokuussa 2001 Atta ja ainakin viisi muuta kaappariksi nimettyä miestä tekivät vähintään kuusi vierailua Las Vegasiin, jossa he viettivät leveää elämää nauttien alkoholia

ja katsellen strippareita. Käyntien sanotaan olleen terrori-iskun harjoittelua ja tutustumista Yhdysvaltojen sisäisiin lentoihin.⁶⁶¹ ”Kaapparien” playboy-elämä jatkui loppuun asti. Syyskuun 7. Atta, Alshehhi ja kolmas tunnistamaton mies menivät Floridan Hollywoodissa sijainneeseen Shuckums-baariin jo valmiiksi humalassa. Tarjoilija Patricia Idrissi totesi heidän olleen vahvassa humalatilassa ja ohjasi miehet läheiseen kiinalaiseen ravintolaan. Myöhemmin miehet palasivat ja Atta tilasi viisi votkaa appelsiinimehulla ja Alshehhi viisi rommikolaa.⁶⁶²

Syyskuun 10. kolme väitetysti kaapparien ryhmään kuulunutta miestä käytti 200–300 \$ per henkilö juomiin ja strippareihin Pink Ponym strippariklubilla Daytona Beachilla Floridassa. Klubin johtaja John Kap kertoi miesten uhkailleen sanoin ”odottakaa huomiseen, Amerikka tulee näkemään verenvuodatusta!”. Kap antoi myöhemmin FBI:lle kopiot miesten luottokorttitositteista ja ajokorteista sekä Koraanin, jonka miehet olivat jättäneet jälkeensä. FBI pyysi, ettei Kap paljasta miesten nimiä medialle.⁶⁶³

FBI:n ”kaapparien kronologian” mukaan Marwan Alshehhi ja Hamza Alghamdi käyttivät heinäkuussa 2001 Floridassa ainakin 435 dollaria seksivälineisiin ja -videoihin. Ensin mainittu oli myös tunnettu stripparien keskuudessa Cheetah’s-yökerhossa Pompano Beachilla Floridassa. Satam Al Suqami puolestaan käytti todennäköisesti prostituoitua 7.9.2001 Bostonissa.⁶⁶⁴

Kertomuksia hulvatonta elämää viettäneistä kaappareiksi nimetyistä miehistä on esiintynyt mediassa runsaasti. New Jerseyyn Patersonin pormestari on kertonut kuuden heistä asuneen hänen kaupungissaan, ”kukaan ei nähnyt heitä moskeijassa, mutta he viihtyivät go-go-klubeilla”⁶⁶⁵. Floridan yliopiston uskontotieteen professori Richard Foltz totesi: ”On käsittämätöntä, että henkilö voi juopotella ja mennä strippariklubille yhtenä iltana ja tappaa itsensä islamin nimeen seuraavana päivänä... Ihmiset, jotka tappavat itsensä uskonsa vuoksi, tulevat erittäin tiukasta islamilaisesta ideologiasta. Jokin tässä ei nyt täsmää.”⁶⁶⁶

On selvää, että alkoholi, uhkapelit ja avioliiton ulkopuolinen seksi ovat islamissa ankarasti kiellettyjä syntejä. Nämä vaatimukset korostuvat bin Ladenin seuraajien puritaanisessa salafismissa. Miten siis kaappareiksi nimettyjen henkilöitten islamin vastainen käytös on selitettävissä? Eräät tutkijat ovat esittäneet teorian, jonka mukaan monet al-Qaidan terroristit seuraavat äärimmäistä Takfir wal Hijra -suuntausta. Väitteiden mukaan takfirilaiset terroristit soluttautuvat yhteiskuntaan noudattamalla sen tapoja, jolloin he eivät herätä huomiota. Tällä tavoin voidaan todellakin selittää se, että aivan tavallisena pidetty naapurin poika yhtäkkiä eräänä päivänä vain hakee aatetovereiltaan pommirepun ja räjäyttää itsensä metrossa, kuten Lontoon 7.7.2005 tapauksessa näyttää pinnallisesti tarkasteltuna tapahtuneen.

Tutkija Nafeez Mosaddeq Ahmedin mukaan tässä teoriassa on vain se ongelma, ettei se kuvaa lainkaan todenmukaisella tavalla takfirilaisia. Ryhmän perusti vuonna 1971 Muslimiveljeskunnan jäsen Shukri Mustafa. Heidän ajattelunsa lähtee siitä, että koska nykyajan yhteiskunnat ovat niin maallistuneita, on uskovien perustettava oma vaihtoehtoinen yhteisönsä ja vetäydyttävä maailmasta rukoilemaan yhdessä. Takfirilaiset ovat myös bin Ladenin vihollisia, ja he ovat jopa yrittäneet murhata hänet vuonna 1995 Sudanissa. He vihaavat maallistuneita muslimeja ja surmaisivat vaikka omia perheenjäseniään, jos saisivat tietää heidän tupakoineen tai nauttineen alkoholijuomia. Takfir ei siten kykene selittämään Attan ja hänen toveriensa käytöstä.⁶⁶⁷

Elokuussa 2006 ilmestyneessä kirjassaan *Without Precedent: The Inside Story of the 9/11 Commission* 9/11-komission puheenjohtaja Thomas Kean ja varapuheenjohtaja Lee Hamilton vahvistavat, etteivät kaikki kaappareiksi nimetyt olleet islamisteja vaan jotkut käyttivät alkoholia ja huumeaineita ja harrastivat irtosuhteita.⁶⁶⁸ Näin ollen ”Hampurin solusta” tehdyt Hollywood-tuotokset ovat puhdasta fiktiota, vaikka ihmiset pitävät niitä dokumentaarisina.

Ilmaoperaatio

Olivatko kaappareiksi nimetyt henkilöt kykeneviä suorittamaan tehtävänsä? Olisiko operaatio voinut tapahtua kuten virallisesti on kerrottu? Terrori-iskun suunnittelijan kannalta olennaisia seikkoja olisivat olleet ainakin seuraavat:

- 1) Kaappausoperaation valmistautuvan ryhmän on opeteltava Boeing-matkustajakoneen lentämiseen liittyvät taidot, kuten navigointi ja itse koneen hallinta. Operaation aikana ei voida enää haparoida.
- 2) On suunniteltava huolellisesti, mitkä lennot on otollista kaapata ja millä hetkellä sekä mitkä ovat realistiset kohteet kullekin kaapatulle lennolle. On huolehdittava, ettei ilmapuolustuksella ole mahdollisuuksia keskeyttää lentoja.

Näyttää siltä, ettei kumpaakaan näistä perusehdoista huomioitu operaation suunnittelussa. Henkilöt, jotka väitetyksi suorittivat kaappaukset, olivat lentäjinä aivan noviiseja, eikä yhdelläkään ollut kokemusta matkustajakoneista. Heidän väitetään siirtyneen Cessna-koulutuksesta (reputtaneina) simulaattoriharjoittelun kautta suoraan Boeing 757- ja 767-koneitten ohjaimiin erittäin suuren paineen alaisessa tilanteessa. Lentokoneet kaapattiin kaukana kohteista, mikä asetti operaation alttiiksi ilmapuolustuksen vastatoimille. Ulkopuolisella terroristijärjestöllä ei ole käytössään mitään keinoa vaikuttaa Yhdysvaltojen ilmapuolustuksen toimintaan. Uskottavana selityksenä ei voida pitää sitä, että ehkä he vain luottivat hyvään onneensa.

Tiedot siitä, ketkä miehistä olisivat todellisuudessa ohjanneet rakennuksiin iskeneitä koneita, ovat virallistenkin tietojen mukaan lähinnä uskomuksia, joten tarkastelkaamme kaikkia mediassa saatavilla olleita tietoja heidän lentotaidoistaan. Yhdenkään lentotaidot eivät riittäneet yksinlentoon Cessnalla. Tämä tarkoittaa aivan yksinkertaista nousua, neljää käännöstä ja laskeutumista helposti hallittavalla pienkoneella. Sen helpommaksi lentotehtävä ei voi tulla.

Lennonopettaja Rick Garza opetti San Diegon Sorbi’s Flying Clubilla al-Mihdharia ja al-Hazmia. Hänen mukaansa ensin mainittu osasi juuri sen verran englantia, että kykeni selittämään haluavansa lupakirjan, joka oikeuttaa lentämään yksityiskoneita. He olivat oppilaina kärsimättömiä ja selittivät haluavansa oppia lentämään suihkukoneita, erityisesti Boeing-koneita. ”Heillä ei ollut lainkaan pohjaa ennen kouluun tuloa, joten kerroin heille, että heidän on opittava paljon muuta ensin.” ”He olivat kuin tyhmä ja tyhmempi. Tarkoitan, että he olivat ihan pihalla. Minulle oli aivan selvää, ettei heistä tule lentäjiä.”⁶⁶⁹

Erityisen mielenkiintoinen on Hani Hanjourin tapaus. Virallisesti hänen sanotaan ohjanneen lennon AA 77 Pentagonin ulkokehän ensimmäiseen kerrokseen nurmikkoa hipoen mutta sitä koskettamatta. FAA:n tiedostot osoittivat, että Hanjourilla oli

lentolupakirja. Ei ole tiedossa, missä ja miten se oli saatu. Phoenixin Flight Academyn lennonopettajat pitivät hänen lentotaitojaan niin kehnoina, että epäilijät hänen lupakirjansa aitoutta. He kertoivat Hanjourista: ”Hän oli kohtelias, alistuva ja erittäin hiljainen.” Mutta erityisesti hän oli hyvin huono lentäjä. ”Olen edelleen ihmeissäni, miten hän olisi kyennyt lentämään Pentagoniin... hän ei osannut lentää lainkaan”, lentokoulun entinen työntekijä kertoi.⁶⁷⁰ Kun Hanjour oli Arizonassa lentokoulussa, hänestä raportoitiin ainakin viisi kertaa FAA:lle, sillä katsottiin, että hänen lentolupakirjansa tulisi turvallisuussyistä perua.⁶⁷¹

Keväällä 2000 Hanjour oli yrittänyt päästä Scottsdalessa Arizonassa sijaitsevaan CRM Airline Training Centeriin saamaan jatkokoulutusta, mutta häntä ei otettu sisään. Hanjour oli ollut samassa koulussa vuosina 1996 ja 1997, jolloin hän ei ollut saanut yksimooottorisen lentokoneen lentämiseen vaadittavaa kurssia loppuun. Vain kuukautta ennen terrori-iskua Hanjour halusi verestää lentotaitojaan Freewayn lentokentällä Bowiessa Marylandissa. Lennonopettaja Sheri Baxter kertoi siron ja hiljaisesti puhuvan Hanjourin tulleen heille ja halunneen vuokrata Cessna 172:n. Hän esitti lupakirjansa ja lentopäiväkirjan, jossa oli yli 600 tuntia. Baxter ja hänen työtoverinsa Ben Conner veivät hänet kolmelle koelennolle, jolloin havaittiin, että hänellä oli vaikeuksia koneen hallinnassa. Päälennonopettaja Marcel Bernard kieltäytyi vuokraamasta hänelle konetta ilman lisätuntien ottamista.⁶⁷²

Floralalaisen lentokoulun Jones Aviationin lennonopettaja Ivan Chirivella kertoi rikostutkijoille, että Atta ja Alshehhi tulivat kouluun Huffman Aviationista toiveenaan kohentaa taitojaan. Chirivella lensi heidän kanssaan lähes joka aamu syys-lokakuussa 2000. Siitä ei tullut mitään. Atta ei kertaakaan suostunut katsomaan opettajaansa silmiin, ja hänen keskittymiskykynsä oli nolla. Alshehhi ei ollut sen parempi. Sanaharkan jälkeen aloittelevat militantit jatkoivat matkaansa.⁶⁷³

Nawaq Alhazmia ja Khaid al-Midharia on kuvailtu seuraavasti: ”Heidän englantinsa oli hirvittävää ja heidän motoriset taitonsa vielä kehnommat... ikään kuin he eivät olisi edes ajaneet autoa. Lentokoneessa he olivat tyhmä ja tyhmempi. He tuntuivat mukavilta kavereilta, mutta heitä kehoitettiin lopettamaan tuntien ottaminen.”⁶⁷⁴

Kaikkien kaappareiksi nimettyjen henkilöitten lentotaidoista ei ole julkaistu kertomuksia, mutta yhdenkään ei ole kerrottu osanneen lentää kunnolla edes Cessnalla. Pelkkä simulaattoriharjoittelu, joita eräitten miesten on raportoitu saaneen, ei riitä selitykseksi. Mikä antaisi aiheen olettaa, että he olisivat menestyneet Boeing-suihkukoneen simulaattorissa yhtään sen paremmin kuin pienkoneen ohjaimissa? Jos kuitenkin oletetaan, että he olisivat kaappauspäivänä päässeet niin pitkälle, että olisivat istuneet ohjaajan paikalle Boeing 757- ja 767-koneissa, niin jo pelkkä navigointi kohteille 10 km:n korkeudella lentävällä koneella olisi ollut suuri haaste. Tuosta korkeudesta mitään selkeitä maamerkkejä ei ole käytettävissä ja jo pelkkä kaappaushetken sijainnin määrittely olisi vaikeaa tottumattomalle ensikertalaiselle. Kuvatun kaltainen tilanne vaatii ehdottomasti kokemusta mittarilennosta juuri samalla konetyypillä.

Lentäjä ja ilmailuinsinööri Nila Sagadevan on kirjoittanut kaapparien tehtävän toivottomuudesta artikkeleita. Hän kertoo nimeämättömältä liikennelentäjältä saamastaan yhteydenotosta, jonka mukaan mies oli työtoverineen yrittänyt toistaa kaapattujen koneiden lähestymislennot World Trade Centeriin ja tehtävä oli osoittautunut jopa ammattilaiselle hyvin vaikeaksi. Lentäjä kertoi: ”Yritin usean kollegani kanssa toistaa ”kaappaajien” lähestymislennon torneihin yhtiömme 767-simulaattorilla....useampi kuin

kaksi kolmasosa yrittäneistä ei onnistunut osumaan. Se miten nämä aloittelijat, jotka eivät kyenneet lentämään koulukoneella, olisivat onnistuneet, on täysin käsittämätöntä.”⁶⁷⁵

Eläkkeelle siirtynyt liikennelentäjä Russ Wittenberg on myös kommentoinut väitettyjen kaapparien tehtävän mahdottomuutta. Wittenberg lensi aikoinaan Vietnamin yli sata taistelulentoa ja toimi sen jälkeen 35 vuotta Pan Amin ja United Airlinesin liikennelentäjänä. Erityisesti Pentagonissa tapahtuneeksi kuvattu spiraalilaskeutuminen yli kahden kilometrin korkeudesta ja lähestymislento Pentagoniin nurmikkoa hipoen mutta sitä koskettamatta ovat suorituksia, joista Wittenberg ei itse katsoisi selviytyvänsä. ”Kaveri ei voi vain hypätä ohjaamoon ja lentää kuin ässä.” Wittenberg muistaa omalta uraltaan, miten kauan kesti, kun hän siirtyi 727:stä täysin tietokoneistettuun 767:ään, ennen kuin lentäminen tuntui luontevalta.⁶⁷⁶

Kesällä 2002 ryhmä amerikkalaisia sotilas- ja siviililentäjiä Yhdysvaltojen asevoimien eversti evp Donn de GrandPrén johdolla piti Portugalissa 72 tunnin maratonseminaarin, jossa analysoitiin syyskuun 11:n iskuja. Ryhmä totesi lehdistötiedotteessaan, että ”ns. terrori-iskut olivat itse asiassa mestarillisesti toteutettu sotilasoperaatio Yhdysvaltoja vastaan, missä tarvittiin äärimmäistä sotilaallista ammattitaitoa operaation johtamisessa, viestinnässä ja hallinnassa. Operaatio oli virheetön ajoituksessa ja valittujen lentokoneitten ohjaamisessa etukäteen valittuihin kohteisiin”.⁶⁷⁷

GrandPré totesi: ”Noviisien olisi mahdotonta kaapata neljä lentokonetta ja viedä läpi sellainen hirveä teko, jossa vaaditaan korkeimmanlaatuista sotilaallista tarkkuutta.” Yhdysvaltojen ilmavoimien evp kapteeni ja iskuissa kuolleen lentäjä Chic Burlingamen ystävä Kent Hill kertoi, että Yhdysvallat oli lentänyt useita kertoja Boeing 737:n kokoisen miehittämättömän lentokoneen Kaliforniasta Etelä-Australiaan etukäteen ohjelmoitua reittiä ja kontrolloituna ulkopuolisesta komentoasemasta käsin. Hill myös siteerasi British Airwaysin entistä johtajaa Bob Aylingiä, joka on kertonut, että nykyisin on mahdollista kontrolloida lentokonetta joko ilmasta tai maasta käsin. Hill piti todennäköisenä, että lentokoneita ohjattiin AWACS-menetelmällä (Airborne Warning and Control System). Tämä mahdollistaa useitten lentokoneitten järjestelmien haltuunoton samanaikaisesti ja niiden oman hallintalaitteiston syrjäyttämisen.

Koneitten lentäjät eivät olleet yrittäneet estää kaappauksia käyttämällä äkkinäisiä lentoliikkeitä, mikä viittaa siihen, ettei lentäjillä ollut hallintaa omiin koneisiinsa. Ryhmän edustajat ihmettelivät myös, miksi yksikään kaappauskoneitten lentäjistä ei toiminut koulutuksensa mukaisesti ja syöttänyt transponderin nelinumeroista kaappauksesta kertovaa koodia.

GrandPré totesi, että vihollinen on ilmeisesti ”porttien sisäpuolella”. Ronald Reaganin aikainen apulaisvaltionvarainministeri Paul Craig Roberts on antanut tukensa ryhmän havainnoille ja vaatinut Bushia julkistamaan ne ”vastaansanomattomat todisteet” bin Ladenin syyllisyydestä. Tätä kirjoitettaessa vuonna 2008 maailma yhä odottaa noita todisteita.

GrandPré on kommentoinut iskuja myöhemmin seuraavasti:

Syyskuun 11:n laukaissut tekijä oli se uhkaava ja väistämätön maailmanlaajuinen taloudellinen luhistuminen, joka voidaan tilapäisesti estää vain suurella sodalla. Tämä

sota ehkä tullaan tuntemaan kolmantena maailmansotana. Luhistumisen lykkäämiseksi uudelleen USA luultavasti tullaan julistamaan poikkeustilaan.

GrandPrén mukaan syyskuun 11. tapahtui coup d'état eli valtiokaappaus tai sen yritys.⁶⁷⁸

Jos kuitenkin oletetaan, että arabikaapparit jotenkin onnistuivat saamaan Boeing-matkustajakoneet hallintaansa ja pääsemään jyvälle mittarilennosta ja navigoinnista, törmätään virallisen kertomuksen seuraavaan ongelmakohtaan. Miksi ilmapuolustus ei ryhtynyt rutiininomaiseen lennonkeskeytysmenettelyyn? Normaalisti lennon poiketessa reitiltään tai radioyhteyden katketessa aloitetaan lennonkeskeytysmenettely, jossa FAA:n alainen lennonjohto tiedottaa muutamassa minuutissa ilmapuolustukselle (NORAD) kyseisen lennon ongelmista. NORAD puolestaan lähettää hävittäjäkoneita tarkistamaan tilanteen. Hävittäjäkoneitten tehtävä on visuaalisesti tähyttää koneen ohjaamoon, antaa koneelle merkkejä ja johdattaa se turvalliselle reitille. Syyskuun 2000 ja kesäkuun 2001 välisenä aikana lennonkeskeytysmenettely aloitettiin 67 kertaa, mikä onkin ymmärrettävää Yhdysvaltojen erittäin vilkkaan lentoliikenteen huomioon ottaen.⁶⁷⁹

Tunnettu on golffaaja Payne Stewartin tapaus lokakuulta 1999, jolloin kansalliskaartin ilmavoimien hävittäjäkone ilmaantui noin 20 minuutin kuluttua Stewartin Learjetin rinnalle, sen jälkeen kun kone ei enää reagoinut radioviesteihin.⁶⁸⁰ NORAD:n komentaja kenraali Ralph Eberhart kertoi lokakuussa 2002, että FAA tekee ilmoituksen minuutin kuluessa siitä, kun sen käsityksen mukaan jotain on vialla. NORAD puolestaan saa minuuteissa hävittäjät ilmaan missä päin hyvänsä Yhdysvaltoja.⁶⁸¹ Ilmavoimat ja kansalliskaarti pitävät tähän tarkoitukseen lukuisilla kentillä hävittäjäkoneita hälytysvalmiudessa. Hävittäjäkoneet puolestaan kykenevät hyvin nopeasti saavuttamaan kohteensa, esimerkiksi F-15-kone nousee kentältä 10 kilometrin korkeuteen 2,5 minuutissa, minkä jälkeen se kykenee yli 2,5-kertaiseen äänennopeuteen.⁶⁸² Elokuussa 1998 päivätty ATCC Controllers' Read Binder toteaa, että hävittäjäkoneet ilmaantuvat harhautuneen koneen rinnalle ainoastaan 10 minuutissa.⁶⁸³

Kun tarkastellaan kaapatuiksi väitettyjen lentojen kronologioita, huomataan, että kukin lento harhaili Yhdysvaltojen ilmatilassa poikkeavalla tavalla liian pitkiä ajanjaksoja operaation onnistumisen kannalta. Lento AA 11 poikkesi reitiltään klo 8.20 ja törmäsi klo 8.46 (26 min). Lento UA 175 poikkesi reitiltään klo 8.43 ja törmäsi klo 9.02 (19 min). Lento AA 77 poikkesi reitiltään klo 8.54 ja törmäsi klo 9.38 (44 min), ja lento UA 93 poikkesi reitiltään klo 9.28 ja putosi maahan klo 10.06 (38 min)*.

Miten kaappausoperaation suunnittelijat saattoivat olettaa onnistuvansa tehtävässään? Heidän oli pakko olla tietoisia lennonkeskeytysmenettelystä ja laajasti mediassa esillä olleesta Payne Stewartin tapauksesta, josta kaappareiden käytettävissä oleva aika ilmeni. Jos he olivat tehneet taustatutkimuksensa kunnolla, heidän olisi pitänyt olla tietoisia myös lyhyemmistä aika-arvioista.

Miksi he siis kaappasivat koneita, jotka lähtivät kaukaa Bostonista ja ohjasivat ne New Yorkiin? Miksei käytetty New Yorkin lähistön kenttiä tähän tarkoitukseen? Lennon 77 suhteen olisi kaappausoperaation kannalta järkevä menettely ollut mahdollinen. Kone nousi Dullesin kentältä Washingtonista ja sen kohde oli Pentagon. Kuitenkin kone joutui kaapatuksi vasta Ohion rajalla, ja se oli pitkän aikaa alttiina lennonkeskeytykselle. Myös

* UA 93:n putoamisajasta on ollut kiistelyä. NORAD on antanut ajaksi 10.03, seisminen havainto on 10.06 ja FAA:n tiedot ovat vaihdelleet välillä 10.07–10.10.

Newarkista New Jerseyästä noussut UA 93 oli suhteellisen lähellä oletettua määränpäättään Washingtonia, mutta kaapparit antoivat sen lentää kauas Clevelandin lähelle ennen kaappausta, mikä asetti lennon alttiiksi lennonkeskeytykselle. Ei voida lähteä vain siitä, että terroristit luottivat hyvään onneensa. Ehkä he tiesivät, ettei toimenpiteisiin ryhdytä? Tai sitten koko kertomuksessa on jotain pahasti vialla.

Kaappaajat käyttäytyivät huomiota herättävästi ja järjenvastaisesti loppuun saakka. Syyskuun 9. päivä Jan Shineman kertoi nähneensä Mohamed Attan Bostonin Loganin lentokentällä lennon AA 11 lähtöportilla. Mies käyttäytyi huomiota herättävästi kurkistellen ikkunasta lentokoneen ohjaamoon ja tehden muistiinpanoja.⁶⁸⁴ 10. päivä Atta ja Abdulaziz Alomari ajoivat autolla Bostonista Portlandiin, jossa he yöpyivät⁶⁸⁵. Matkan tarkoitusta ei tiedetä. 11. päivän aamuna he tästä syystä joutuivat ottamaan aikaisen yhteyslennon takaisin Bostoniin, mikä aiheutti turhan riskin operaatiolle. FBI:n mukaan luottokorttitositteet osoittavat, että Atta kävi 10. päivä myös New Yorkissa WTC-2:n 107. kerroksessa oletetusti asettamassa koordinaatit GPS-paikantimeensa⁶⁸⁶. New York on kuitenkin neljän tunnin ajomatkan päässä Bostonista ja vastakkaisessa suunnassa kuin Portland, joten sama henkilö ei ole voinut olla kyseessä.

Aamulla 11.9. Portlandin lentokentän lähtöselvityksessä Atta suuttui virkailija Michael Tuoheylle. Tuoheyn mukaan Atta ja Alomari olivat pukeutuneet pikkutakkeihin ja heillä oli kaulassaan solmiot⁶⁸⁷. Lähtöselvityksen jälkeen miehet rekisteröityivät valvontakameran kuviin ilman takkeja ja solmioita⁶⁸⁸.

Bostonissa ”kaappaajien” huomiota herättävä käytös jatkui. Eri lähteiden mukaan 3–5 arabimiestä järjesti kohtauksen Logan-lentokentän parkkipaikalla ulkopuolisen henkilön kanssa. Välikohtauksen ansiosta poliisi myöhemmin löysi nopeasti vuokra-auton. Autolla saapuneiksi miehiksi on määritetty Waleed Alshehri, Wail Alshehri ja Satam al-Suqami. Auton sisältä väitetään löytyneen mm. arabiankielisiä lento-ohjekirjoja.⁶⁸⁹

Viralliset selitykset ilmapuolustuksen epäonnistumiselle

Miten ilmapuolustuksen epäonnistumista on virallisesti selitelty? Voimassa olleen menettelytavan (standard operating procedure) mukaan FAA:n olisi pitänyt ilmoittaa Pentagonissa sijaitsevalle NMCC:lle (National Military Command Center) mahdollisista kaappaustapauksista. Tällaisina pidetään lentokoneita, jotka poikkeavat kurssiltaan, joihin menetetään radioyhteys tai jotka kytkevät transponderin pois päältä. Lennonjohto yrittää ensin saada yhteyttä kyseisen koneen lentäjiin, mutta jos se ei onnistu, niin NMCC:n apua on pyydettävä viivyttelämättä. Periaate on, että kaikkia potentiaalisia hätätapauksia on käsiteltävä kuin ne olisivat todella hätätapauksia.

NMCC lähettää FAA:n pyynnön saatuaan määräyksen NORAD:lle aloittaa lennonkeskeytysmenettely eli lähettää hävittäjäkoneet selvittämään tilanne. NORAD jakautuu sektoreihin, ja syyskuun 11:n iskut tapahtuivat koillisen ilmapuolustussektorin alueella, joka on NEADS (North East Air Defence Sector). Lennonkeskeytyksessä ei siis ole kyseessä koneen alasampuminen vaan tilanteen selvittäminen. Paljon polemiikkia on käyty juuri sen seikan takia, että presidentin lupaa kaapattujen koneitten alasampumiseksi ei saatu ajoissa. Tällainen keskustelu on omiaan harhauttamaan todellisesta

kysymyksestä eli lennonkeskeytyksen epäonnistumisesta kaikissa neljässä tapauksessa tuona päivänä.

Mielenkiintoisella tavalla virallinen selitys ilmapuolustuksen epäonnistumiselle on muuttunut useita kertoja. Terrori-iskujen tapahtuessa virkaatekevänä asevoimien komentajana toiminut ilmavoimien komentaja Richard Myers totesi senaatin kuulemistilaisuudessa, että käsky lähettää hävittäjäkoneita taivaalle annettiin vasta kun Pentagoniin oli isketty.⁶⁹⁰

Monet tärkeät henkilöt saivat tiedon AA 11:n törmäämisestä WTC:hen vasta televisiolähetyksestä, kuten NORAD:n Coloradon päämajan komentava upseeri kanadalainen kenraalimajuri Rick Findley ja asevoimien varakomentaja ilmavoimien kenraali Richard Myers (tuona päivänä virkaatekevä komentaja sillä asevoimien komentaja kenraali Henry Shelton oli matkalla Eurooppaan). Myers ei pitänyt tapahtumia tärkeinä ja jatkoi kokoustaan senaattori Max Clelandin kanssa. Myers pysyi tietämättömänä tilanteen luonteesta kokouksen päättymiseen klo 9.37 asti, jolloin isku Pentagoniin tapahtui. Myers on antanut useita keskenään täysin ristiriitaisia kertomuksia omasta roolistaan.⁶⁹¹

NORAD:n tiedottaja majuri Mike Snyder totesi Boston Globelle, että hävittäjiä ei määrätty ilmaan yli tuntiin sen jälkeen kun ensimmäisen koneen tiedettiin tulleen kaapatuksi. Tänä aikana kolmeen rakennukseen iskettiin ja neljäs kone oli matkalla Washingtoniin. Snyderin mukaan NORAD sai tiedon ensimmäisestä kaappauksesta 10 minuuttia ennen lennon 11 iskeytymistä WTC:hen mutta ei antanut määräystä hävittäjille nousta taivaalle lennonkeskeytystä varten ennen kuin Pentagoniin oli isketty. Vasta silloin sotilasjohtajat ymmärsivät hyökkäyksen laajuuden.⁶⁹² Tämä tarkoittaa, että hävittäjät määrättiin ilmaan aikaisintaan klo 9.38. New Yorkin pormestari Rudy Giuliani on kertonut 9/11-komissiolle saaneensa minuuttia ennen WTC-2:n sortumista (klo 9.58) Valkoisesta talosta tiedon, jonka mukaan hävittäjiä oli määrätty New Yorkin suojaksi 12 minuuttia aikaisemmin, eli klo 9.46.⁶⁹³

NORAD:n 18. syyskuuta julkaistu kronologia

Syyskuun 18. NORAD:n kanta kuitenkin muuttui. Se esitti tiedotteessaan kronologian, jonka mukaan hävittäjät määrättiin ilmaan heti kun tieto saatiin FAA:lta, ja koska tieto tuli liian myöhään, niin hävittäjät eivät ehtineet ajoissa.⁶⁹⁴ Kun ensimmäinen versio jätti syyn epäonnistumisesta NORAD:lle, niin tämä toinen versio sysäsi syyn FAA:lle. Molemmat versiot antavat kuitenkin aiheen ihmetellä, miksi reitiltään poikenneitten lentojen vuoksi ei ryhdytty rutiinimenettelyyn.

Uskonnonfilosofian emeritusprofessori David Ray Griffin on vuonna 2005 ilmestyneessä kirjassaan *The 9/11 Commission Report: Omissions and Distortions* analysoinut yksityiskohtaisesti, miten voimassa olleita menettelytapamääräyksiä rikottiin jokaisen kaapatun lennon kohdalla. Seuraavassa eräitä ydinkohtia Griffinin havainnoista.

Lennon AA 11 suhteen ongelmat alkoivat noin klo 8.15. Lento ei vastannut lennonjohdon kehoitukseen nousta ylemmäksi. Se sulki radioyhteyden ja transponderin. Voimassa olleiden määräysten mukaan tilanne olisi pitänyt luokitella kaappaukseksi ja siitä olisi pitänyt tiedottaa eteenpäin. Klo 8.20 AA 11 muutti radikaalisti kurssiaan. Lennonjohtaja piti

tilannetta mahdollisena kaappauksena, mutta ei välittänyt tietoa NORAD:lle. Lehtitietojen mukaan American Airlines sai tiedon kaappauksesta puhelimitse lentoemännältä klo 8.21.

NORAD sai lopulta tiedon klo 8.40, jolloin sillä olisi edelleen ollut täpärästi mahdollisuus lennon AA 11 keskeytykseen, mikäli se olisi määrännyt New Jerseyssä sijainneen McGuiren tukikohdan lähettämään hävittäjiä lennon perään. NORAD kuitenkin viivytteli kuusi minuuttia klo 8.46 asti ja määräsi sitten hävittäjät ilmaan yli kaksi kertaa kauempana sijainneesta Otisin tukikohdasta Cape Codista Massachusettsista. Otisin hävittäjiltä meni vielä kuusi minuuttia, ennen kuin ne pääsivät ilmaan klo 8.52. AA 11 oli jo silloin iskeytynyt WTC 1:een.

Lento UA 175 poikkesi kurssiltaan ja sulki transponderin klo 8.42. Minuuttia myöhemmin NORAD sai siitä tiedon. Aikaa oli 20 minuuttia ennen klo 9.03 tapahtuvaa iskua WTC-2:een. Otisin hävittäjät nousivat ilmaan kuitenkin vasta noin 9 minuutin kuluttua tiedon saamisesta. Niillä oli kuitenkin vielä 11 minuuttia aikaa ehtiä Etelä-Manhattanille, ja ne lensivät NORAD:n komentaja kenraalimajuri Larry Arnoldin mukaan täysillä eli 2,5 kertaa ääntä nopeammin. Niiden olisi pitänyt olla perillä jo klo 8.58, mutta koneen iskeytyessä päin WTC:tä F-15-hävittäjät olivat yhä 114 km:n päässä.

Lento AA 77 puolestaan poikkesi kurssiltaan klo 8.46. Neljä minuuttia myöhemmin se palasi kurssilleen, mutta radioyhteys siihen menetettiin. *The New York Timesin* mukaan (15.9.2001) lennonjohdon käsitys oli, että kone oli kaapattu näihin aikoihin. Klo 8.56 koneen transponderi kytkettiin pois ja kone kääntyi takaisin itään. Oli selvää, että se oli kaapattu. NORAD ilmoitti saaneensa tiedon kaappauksesta vasta klo 9.24 eli 34 minuuttia sen jälkeen kun lennonjohdolle oli käynyt selväksi kaappaustilanne.

NORAD antoi määräyksen hävittäjien lähettämisestä välittömästi. Määräys annettiin 209 km:n etäisyydellä Washingtonista sijainneeseen Langleyn tukikohtaan eikä 16 km:n etäisyydellä sijainneeseen Andrewsiin. Langleyn hävittäjiltä meni kuusi minuuttia nousta ilmaan, ja ne olivat ilmassa klo 9.30. Tästäkin huolimatta F-16-hävittäjillä olisi ollut riittävästi aikaa lentää pääkaupungin suojaksi. Jos ne olisivat lentäneet huippunopeudellaan 2 400 km/h, ne olisivat ehtineet Pentagonin suojaksi lähes kolme minuuttia ennen iskua. Kuitenkin NORAD:n 18. päivän tiedotteen mukaan koneet olivat iskuhetkellä klo 9.38 yhä 169 km:n päässä Pentagonista.

Lennolta UA 93 kuultiin radion välityksellä klo 9.27–9.28 puhetta, joka viittasi kaappaukseen. Klo 9.30 transponderin signaali katosi ja klo 9.34 kuultiin jonkun kertovan matkustajille, että koneen kyydissä on pommi. NORAD on väittänyt, ettei se koskaan saanut FAA:lta tietoa tämän lennon kaappauksesta.

9/11-komission versio

9/11-komissio ei ollut tyytyväinen kumpaankaan aiempaan versioon, ja se laati oman versionsa tapahtumista. Komissio rajasi syyn FAA:n epäpätevyyden niskoille ja pyrki vapauttamaan NORAD:n kokonaan vastuusta. Komission mukaan Bostonin lennonjohto reagoi erittäin hitaasti lennon AA 11 kaappaustilanteeseen ja tiedotti siitä eteenpäin vasta sen jälkeen kun oli aivan varmaa, että kyse on kaappauksesta. Tieto kulki halki moniportaisen komentoketjun ensin FAA:n aluekeskukseen, sieltä FAA:n

komentokeskukseen, sieltä lentokonekaappauskoordinaattorille FAA:n päämajassa, joka soitti NMCC:hen. NMCC sen jälkeen pyysi lupaa puolustusministerin toimistosta käynnistää sotilaalliset avustustoimet ja luvan saatuaan käskytti asian alaspäin NORAD:n komentoketjua NEADS:iin. NEADS olisi edelleen kyennyt määräämään hävittäjät ajoissa lennon AA 11 perään, mutta komentava upseeri eversti Robert Marr määräsi hävittäjät ainoastaan nousuvalmiuteen ja soitti Floridaan NORAD:n US Continental Region -alueen komentajalle kenraali Larry Arnoldille saadakseen valtuutuksen ja käytti peräti kahdeksan minuuttia puheluunsa. Kun nousukäsky hävittäjille lopulta annettiin niillä olisi ollut peräti 40 sekuntia aikaa suoritua tehtävästään ennen lennon AA 11 iskeytymistä WTC:hen klo 8.46.

On ollut paljon spekulointia siitä, että lennonkeskeytykseen olisi vaadittu korkeimman tason valtuutus. 9/11-komission raportti siteeraa kesäkuun 1. päivä 2001 voimaanastuneita uusia määräyksiä, joissa todetaan että puolustusministerillä on valtuudet myöntää lupa ilmavoimien tukitoimille FAA:n suuntaan. Toisaalta todetaan, että komentavilla upseereilla on valtuudet reagoida hätätilanteisiin normaalimenettelytavoista poiketen.⁶⁹⁵

Kuvaus byrokraattisesta, pitkin komentoketjuja vaivalloisesti etenevästä viestiliikenteestä on selvässä ristiriidassa sen seikan kanssa, jonka komissiokin toteaa, että Bostonin lennonjohto soitti myös klo 8.38 suoraan NEADS:iin eli paikallisen ilmapuolustussektorin johtokeskukseen ja pyysi sieltä hävittäjiä lennon AA 11 perään. FAA:n tiedottaja Laura Brown on lisäksi kertonut, että mitään viivyttelyä ei todellisuudessa tapahtunut, sillä NMCC perusti jo noin 8.20 puhelinkonferenssin käsittelemään reaaliaikaisesti lennon AA 11 tilannetta. Puhuttuaan esimiestensä kanssa hän tosin muutti konferenssipuhelun alkamisajankohdan klo 8.45:een. Brownin lausunnon kanssa yhtäpitävä FAA:n muistio luettiin jopa 9/11-komission omaan pöytäkirjaan sen toukokuun 2003 kuulemistilaisuudessa⁶⁹⁶. Silti komission loppuraportin mukaan NMCC:n puhelinkonferenssi alkoi vasta klo 9.29.⁶⁹⁷

Seuraava ongelma ilmenee lennon UA 175 suhteen. Nimittäin Otisin lentotukikohdasta hävittäjät nousivat ilmaan lennon AA 11 perään 40 sekuntia ennen sen iskeytymistä WTC:hen. Vaikka niillä ei ollut mitään mahdollisuuksia tuon lennon suhteen, niin sitä vastoin lennon UA 175 keskeytykseen aikaa olisi ollut ruhtinaallisesti. Kuitenkin komission mukaan NORAD ei saanut tietoa lennon UA 175 kaappauksesta ennen sen iskeytymistä päin WTC-2:ta. Komission mukaan lennonjohtaja ilmoitti asiasta esimiehelleen vasta klo 8.55 ja tämä soitti FAA:n komentokeskukseen tilanteen olevan pahasti eskaloitumassa ja apua tarvittavan. Komission mukaan tietoa ei välitetty eteenpäin FAA:n päämajaan tai asevoimille.

Komission versio on ristiriidassa NORAD:n 18.9.2001 julkaiseman tiedon kanssa, jonka mukaan se sai tietää lennon UA 175 kaappauksesta jo klo 8.43. FAA:n tiedottajan Laura Brownin 9/11-komissiolle lähettämän muistion⁶⁹⁸ mukaan FAA perusti heti AA 11:n törmäyksen jälkeen useita puhelinkonferensseja (phone bridges), joissa reaaliaikaista tietoa jaettiin eri viranomaistahojen kanssa kaikista ongelmalannoista. Komissio jätti nämä tiedot huomioimatta.

Komissio hoiti ongelman lennon AA 77 suhteen samalla tavalla, eli se muutti aiempia kertomuksia siten, että FAA ei välittänyt tietoa lennon kaappauksesta lainkaan NORAD:lle. Syyskuun 18. version mukaan NORAD sai tiedon lennon kaappauksesta klo 9.24, mikä

olisi vielä riittänyt lennonkeskeytykseen. NORAD:n aluejohtaja kenraali Larry Arnold vahvisti tämän tiedon komission kuulemistilaisuudessa toukokuussa 2003. Komission mukaan Arnoldin ja eräitten muitten upseerien lausunnot tästä asiasta olivat ”virheellisiä ja valitettavia”.⁶⁹⁹

Komission mukaan lennonjohtaja oli todennut AA 77:n transponderin poiskytkennän ja sen jälkeen myös kadottanut sen primääritutkalta, jolloin hän oli päätellyt lennon syöksyneen maahan. FAA:n johtaja Jane Garvey raportoi maahansyöksystä Valkoiseen taloon, ja Richard Clarcken mukaan ”jonkin koneen maahansyöksy Kentuckyssä lähellä Ohion rajaa” oli esillä tuolloin meneillään olleessa puhelinkonferenssissa. Kun tietoja muista konekaappauksista tuli, alettiin lentoa AA 77 uudelleen etsiä primääritutkan ruuduilta.⁷⁰⁰

The Washington Postin ja *Newsdayn* mukaan AA 77 oli tehnyt juuri ennen katoamistaan tutkasta U-käännöksen takaisin kohti Washingtonia. Komissio kiisti tämän tiedon ja selitti, että FAA:n tutka Indianapolisissa ei teknisistä syistä kyennyt tuolla hetkellä välittämään tietoa AA 77:stä. Niinpä käy ymmärrettäväksi se, että kun myöhemmin alettiin uudelleen etsiä tutkalta kadonnutta lentoa, niin etsintä suoritettiin lännestä, minne koneen virallinen reitti vei. Lento kykeni lähestymään 36 minuuttia Washingtonia lennonjohdon huomaamatta.

Kun NORAD:n aluejohtaja kenraali Larry Arnold todisti komissiolle NEADS:n saaneen tiedon AA 77:n kaappauksesta klo 9.24, komissio yksinkertaisesti totesi tiedon olevan väärä. Vääräksi komissio tuomitsi myös NORAD:n upseerien antamat tiedot siitä, että F-16-hävittäjä olisi 9.24 saadun hälytyksen nojalla määrätty ilmaan Langleyn tukikohdasta. Komission mukaan NORAD ei saanut tietoa AA 77:n kaappauksesta ennen kuin lento iskeytyi Pentagoniin.

Hävittäjät joka tapauksessa nousivat ilmaan Langleystä 9.30. Komissio selittää niitten epäonnistumisen sillä, että lennon AA 11 luultiin virheellisesti lentäneen New Yorkin yli ja jatkaneen kohti Washingtonia ja että Langleyn hävittäjät olikin määrätty tuon haamulennon perään. Kenraali Arnold kiisti muistamasta mitään siihen liittyviä tietoja komission jäsenen Richard Ben-Venisten kuulustelussa. Komission mukaan haamulento AA 11 jäi ainoaksi jonka perään NORAD onnistui lähettämään hävittäjiä ajoissa.

Tämä komission mukaan selittää sen, että kun Pentagoniin iskettiin, niin Langleyn hävittäjät olivat 240 km:n päässä Atlantin yläpuolella. Komission versio on ristiriidassa sekä NORAD:n 18.9. tiedotteen että kenraali Arnoldin ja muitten upseerien todistuksen ja Laura Brownin muistion kanssa. Brown vahvistaa kenraali Arnoldin antaman todistuksen siitä, että NEADS sai tiedon lennon AA 77 kaappauksesta klo 9.24. Hän tarkentaa tietoa siten, että klo 9.24 annettiin muodollinen ilmoitus. Sitä ennen tieto oli kuitenkin kulkenut reaaliaikaisesti puhelinkonferenssien kautta⁷⁰¹.

Viralliseen versioon tapahtumista liittyy sekin ongelma, että Andrewsien lentotukikohdan Washingtonin kupeessa (16 km) kiistetään pitävän yllä hälytysvalmiita hävittäjäkoneita. Tästä syystä lähin tukikohta oli Langley (209 km). Andrewsien tukikohdan tehtävä on suojata Valkoista taloa, presidentin Air Force One -koneita, kongressia, Pentagonia jne. On käsittämätöntä, miten se voisi selviytyä tehtävästään ilman hälytysvalmiita hävittäjiä.

Andrewsiin on sijoitettu useita hävittäjäyksiköitä: 121st Fighter Squadron, Marine Fighter Attack Squadron 321 ja District of Columbia Air National Guard, ja niiden sanottiin vielä

syyskuussa 2001 lentotukikohdan omien internetsivujen mukaan olevan korkeimmassa mahdollisessa valmiudessa.⁷⁰² Eri yksiköitten sivujen sisältöä muutettiin hieman myöhemmin ja Andrews'n sivut kaatuivat kokonaan. Selitys, jonka mukaan Andrews ei olisi kuulunut jatkuvaa hälytysvalmiutta ylläpitäviin tukikohtiin, ei ole uskottava. Samoin voidaan kyseenalaistaa virallinen versio New Yorkin kupeessa sijaitsevan McGuiren lentotukikohdan hälytysvalmiuden puutteesta.

Lennon UA 93 suhteen komissio toisti jo tutuksi käynyttä linjaansa: asevoimat saivat tiedon lennon kaappauksesta vasta kun se oli jo syöksynyt maahan. Version mukaan klo 9.24 lennonjohto kuuli koneesta radioviestejä, joista kävi ilmi mm. se, että koneen kyydissä on pommi. Näin pienellä asialla ei selityksen mukaan haluttu vaivata NORADia. FAA:n Herndonin johtokeskus ja päämaja kävivät 13 minuuttia myöhemmin seuraavan keskustelun:

Herndon: "Öö, haluammeko harkita, öö, hävittäjien kutsumista?"

Päämaja: "Voi jumala, en tiedä."

Herndon: "Öö, se on päätös, joka jonkun pitää todennäköisesti tehdä seuraavien kymmenen minuutin kuluessa."

Päämaja: "Öö, tiedätkö, kaikki juuri häipyivät huoneesta."⁷⁰³

Voiko FAA todella olla **näin** epäpätevä? Vai onko tuo keskustelu edes aito?

Komission mukaan 14 minuuttia sen jälkeen kun UA 93 putosi Pensylvaniassa klo 10.03 edelleenkään kukaan FAA:ssa ei ollut tiedottanut tilanteesta NORADille. Komissio tosin myöntää tuolloin meneillään olleet puhelinkonferenssit mutta selittää, ettei missään niistä saatu oikeita henkilöitä sekä FAA:sta että puolustusministeriöstä langan päähän. FAA:n aloittama puhelinkonferenssi ei komission mukaan tuottanut juuri arvokasta tietoa, ja siksi siihen osallistunut NMCC:n upseeri menetti tarkkaavaisuutensa eikä ollut puhelimesta koko aikaa.

Kuitenkin Laura Brownin muistion mukaan puhelinkonferenssien lisäksi FAA:ssa työskennellyt ilmavoimien yhdysupseeri oli erillisellä puhelinlinjalla yhteydessä NORAD:iin, joten tiedon on täytynyt kulkea. Komission väite, ettei puhelinkonferensseihin saatu oikeita henkilöitä, joutuu outoon valoon myös Richard Clarken kirjan *Against All Enemies* esittämän tiedon vuoksi. Clarke kirjaa Valkoisen talon johtaman videokonferenssin osanottajiksi Pentagonista puolustusministeri Donald Rumsfeldin, virkaa tekevän asevoimien komentajan Richard Myersin ja FAA:sta sen pääjohtajan Jane Garveyn. Clarken mukaan Garvey informoi mainitussa videokonferenssissa lennon UA 93 kaappauksesta klo 9.35 noin 28 minuuttia ennen sen maahansyöksyä. Myös tuolloin virkaa tekevä apulaispuolustusministeri (vastuualue erikoisoperaatiot) Robert Andrews on vahvistanut, että Rumsfeld siirtyi heti toisen WTC-iskun jälkeen Pentagonin Executive Support Centeriin (ESC), jossa liittyi videokonferenssiin⁷⁰⁴.

9/11-komission raportti ja eri viranomaisten tarjoamat tiedot kaappausoperaatiosta ja viranomaisten toimenpiteistä ovat niin ristiriitaisia ja monilta osin ilmeisen valheellisia, että on kyseenalaista, edustaako mikään esitetyistä versioista totuutta tapahtumista. Komissio esittää FAA:n täysin epäpätevänä ja sen henkilöstön rutiinotoimissaan tosipaikan tullen lamaantuvina. Silti FAA onnistui täydellisesti ennen kokemattomassa tehtävässä, Yhdysvaltojen ilmatilan nopeassa tyhjentämisessä.

Näin massiivisen epäonnistumisen seurauksena ei kuitenkaan suoritettu minkäänlaisia rankaisutoimia FAA:n johtoa kohtaan. FAA:n henkilöstön täydellinen epäpätevyys ei tunnu uskottavalta, kun ottaa huomioon sen, että kaappaus- ja muitten poikkeustilanteitten hoitamista harjoitellaan säännöllisesti ja jopa tuona päivänä oli meneillään useita ilmapuolustuksen harjoituksia. Kongressiedustaja Cynthia McKinneyn tiedustellessa harjoitusten vaikutuksista kenraali Myers sanoi harjoitusten nopeuttaneen tilanteeseen reagointia, mutta tätä on syytä epäillä, koska lopputulos oli täydellinen epäonnistuminen.

Lennonjohtajien ja organisaation eri tasoilla työskentelevien henkilöitten tehtävä ei ole sinänsä vaikea. Viranomaiset noudattavat ohjesääntöjä. Kunkin mahdollisen ongelmatilanteen varalle on laadittu selkeät toimintaohjeet siitä, miten reagoida. Ohjesäännön noudattaminen vapauttaa yksittäiset työntekijät vastuusta ja vastaavasti sen noudattamatta jättäminen saattaa työntekijän vaikeuksiin. Näin ollen on selvää, että ohjesääntöjä pyritään organisaation joka tasolla noudattamaan tunnollisesti. Esimerkiksi kun lennonjohtaja toteaa menettäneensä radioyhteyden lentokoneeseen, on hänen syytä toimia ohjesäännön mukaisesti ja tiedottaa asiasta esimiehelleen, joka vastaavasti välittää tiedon eteenpäin.

On tutkittava sitäkin mahdollisuutta, että viranomaisten alati muuttuvat kertomukset ja valehtelu ovat merkki siitä, että totuutta peitellään ja että tapahtumien todellinen kulku olikin jotain aivan muuta. 9/11-komission jäsenet ovat kertoneet kesällä 2006, että he epäilivät Pentagonin tarkoituksellisesti johtaneen heitä harhaan ja että asia annettiin oikeusministeriölle tutkittavaksi. Komission johtaja Thomas Kean totesi *The Washington Postille*: ”Emme tänä päivänä tiedä, miksi NORAD kertoi meille sen, mitä se kertoi.”⁷⁰⁵

Tähän komission jäsenten sotaväkeä kohtaan suunnattuun syyttelyyn tulee kuitenkin suhtautua varauksella, sillä komissio näyttää itse muuttaneen ns. virallista kertomusta siten, että NORAD:n oli mahdotonta estää iskuja, koska se ei saanut FAA:lta tietoa ajoissa. Liikenneministeriön tarkastajan Kenneth Meadin mukaan FAA:n kaapatuista lennoista vastuussa olleet lennonjohtajat kertoivat tuon päivän kokemuksensa ääninauhalle, mutta myöhemmin eräs esimies mursi kasetin ja silppusi nauhan pieniksi palasiksi ja heitti palaset lukuisiin roskakoreihin. Mead antoi tapauksen liittovaltion syyttäjälle New Yorkissa, mutta tämä jätti syyttämättä, koska ei havainnut teossa rikollista tarkoitusta⁷⁰⁶.

Tähän mennessä olemme todenneet kaappareiksi nimettyjen miesten lentotaidot olemattomiksi. Monet heistä, mukaan lukien johtajaksi mainittu Mohamed Atta, olivat maallistuneita ja viettivät playboy-elämää, mikä tekee vaikeaksi uskoa halukkuuden itsemurhaiskuun. Monien heistä on lisäksi raportoitu ilmaantuneen elossa iskujen jälkeen. Viranomaisten selitykset ilmapuolustuksen epäonnistumisesta ovat muuttuneet useita kertoja ja on syytä asettaa kyseenalaiseksi kaikki esitetyt versiot. Näin ollen on syytä ottaa huomioon mahdollisuus, että kertomus 19:sta arabikaapparista on peitekertomus luonteeltaan aivan toisenlaiselle tilanteelle Yhdysvalloissa tuona päivänä.

Oliko 9/11-komissio riippumaton?

Valkoisen talon onnistui jarruttaa ”riippumattoman” komission muodostamista yli vuoden, mutta se joutui lopulta antamaan periksi terrori-iskun omaisten painostukselle. Lokakuussa

2002 presidentti Bush nimitti Henry Kissingerin johtamaan perustettavaa komissiota. Nimitys herätti laajaa ihmetystä Kissingerin kyseenalaisen maineen vuoksi. Ponnekkaimmin riippumatonta tutkimusta vaatineet *Jersey Girls* -nimellä tunnetut terrorismin uhrien lesket saivat Kissingerin luokse audienssin. Tapaamisen aikana eräs heistä, Laurie Van Auken, kyseli Kissingerin konsulttiyhtiön (Kissinger Associates) saudi-arabialaisista asiakkaista, jolloin Kissinger väentelehti vaivautuneena sohvaltaan. Kun Van Auken esitti kysymyksen: ”Onko asiakkaitten joukossa bin Laden -nimisiä?”, Kissinger lähes putosi sohvaltaan⁷⁰⁷.

Vaatimukset kasvoivat Kissingerin suuntaan, että hänen olisi paljastettava sidoksensa. Presidentti Bush ei pitänyt tätä tarpeellisena, mutta Congressional Research Center vaati, että Kissingerin tulee paljastaa, keitä hänen asiakkaansa ovat. Kissinger katsoi parhaaksi mieluummin erota komission puheenjohtajan tehtävästä kuin nimetä asiakkaansa.⁷⁰⁸

Michael C. Ruppert, Los Angelesin poliisilaitoksen entinen huume-etsivä ja sittemmin tutkiva journalisti ja *From the Wilderness* -uutispalvelun perustaja on kirjassaan *Crossing the Rubicon*⁷⁰⁹ kaivanut esiin komission jäsenten kytkentöjä. Kissingerin tilalle komission johtajaksi nimetty Thomas Kean (rep.) on johtaja ja osakkeenomistaja Amerada Hess Corporationissa, joka on mukana yhteisyrityksessä nimeltä Hess-Delta*, joka etsii ja kehittää öljykenttiä Kaspianmeren alueella. Hess on mukana myös BTC-öljyputkihankkeessa (Baku-Tbilisi-Ceyhan). Hessin kumppani Delta puolestaan osallistui kaasuputkineuvotteluihin Talebanin kanssa osana UNOCAL:n johtamaa konsortiota. Kean on myös CFR:n jäsen, mitä voidaan pitää todellisen sisäpiiriläisen tunnusmerkkinä. Kean on myös toiminut toisena puheenjohtajana Homeland Security Project -työryhmässä, joka teki taustatyön Homeland Security -lainsäädännölle. Kean on myös pitkään toiminut johtajana Fiduciary Trust Co. Internationalissa, jonka toimistot sijaitsivat WTC-2:ssa.

Varapuheenjohtajana toimi entinen kongressiedustaja Lee Hamilton (dem.), pitkäaikainen CFR:n jäsen ja entinen ulkopoliittisia asioita käsittelevän House Foreign Affairs Committeeen ja tiedusteluasioita käsittelevän House Select Intelligence Committeeen puheenjohtaja. Hamilton johti aikoinaan Iran-contra-tapausta tutkinutta komiteaa ja siinä tehtävässään suojeli presidentti Reagania ja varapresidentti Bushia virkarikossyytteiltä ja rajasi vahingot myös niiltä osin kuin CIA:n huumausainebisnes contra-sissien aseistamisen rahoittamiseksi uhkasi paljastua. Senaatin puolella demokraattien John Kerry osallistui vahinkojen rajaamiseen. Hamiltonin rooli October Surprise[†] -kuulemisissa oli niin ikään vahinkojen rajaaminen.

Philip Zelikow oli puolestaan komission virkamiestyöryhmän johtaja. Käytännössä hän oli koko komission vaikutusvaltaisin henkilö, sillä komission työn suorittivat virkamiehet ja Zelikowilla oli valta päättää mitä asioita tutkitaan, keitä komissio kuulee ja mitkä asiat jätetään syrjään. Komission raportin valmistumisen jälkeen julkisuuteen tullut Able Danger -tiedusteluoperaatio oli yksi Zelikowin komissiolta salaamista aiheista. Zelikowin avulla Valkoinen talo saattoi tehokkaasti kontrolloida komission työtä, sillä Zelikow oli

* Delta Oil on saudi-arabialainen al-Amoudi klaanin omistama öljy-yhtiö. Hess-Delta on rekisteröity Cayman-saarilla.

† October Surprise oli presidentti Carterin pyrkimys vapauttaa Yhdysvaltojen Teheranin suurlähetystön panttivangit ennen vuoden 1980 presidentinvaaleja. Reagan-Bush-tiimi puolestaan neuvotteli salaisesti Iranin kanssa ja lupasi Iranille aseita Irakin vastaista sotaa varten, mikäli panttivankien vapautusta lykättäisiin vaalien yli. Lopputuloksena amerikkalaiset panttivangit vapautettiin samalla hetkellä kuin Ronald Reagan vannoi virkavalaansa. Virallisesti tätä pidetään sattumana.

turvallisuuspoliittisen neuvonantajan Condoleezza Ricen pitkäaikainen ja läheinen työtoveri. Rice oli jopa kirjoittanut kirjan Saksan yhdistymisestä yhdessä Zelikowin kanssa vuonna 1995. Zelikow oli myös kuulunut Bushin ulkomaantiedustelua koskevaan neuvonantajaelimeen Foreign Intelligence Advisory Board ja Clinton–Bush-siirtymäkaudella antanut neuvoja uuden hallinnon terrorismiasioista vastaaville virkamiehille. Jo tämä seikka yksinään teki Zelikowista sopimattoman henkilön osallistumaan terrori-iskujen tutkintaan. Terrori-iskujen uhrien omaiset vaativatkin voimakkaasti Zelikowin eroa – turhaan.

Zelikowin valinta johtamaan komission tutkimustyötä ei ollut sattuma. Paitsi että hän oli Valkoisen talon luottomies, hänen erikoisalaansa oli *yhteisen myytin* rakentaminen. Hän oli tutkinut aihetta Harvardissa ja huomannut, miten tärkeitä tietyistä lähihistorian tapahtumista luodut yleisesti hyväksytyt käsitykset eli yhteiset myytit olivat kansakunnan identiteetin kannalta. Tällä tarkoitetaan käsityksiä, joiden uskotaan olevan tosia (vaikka niiden ei tiedetä varmuudella niin olevan) ja jotka on yleisesti hyväksytty relevantin poliittisen yhteisön keskuudessa. Näistä havainnoista Zelikow laati teorian tärkeistä muovaavista tapahtumista, joilla olisi pysyvä vaikutus sukupolvesta toiseen. Vuonna 1998 hän julkaisi artikkelin *Catastrophic Terrorism*⁷¹⁰, joka käsitteli mahdollisen katastrofaaliset mittasuhteet omaavan terrori-iskun vaikutuksia Yhdysvaltojen historiaan. Hän spekuloi mahdollisuudella, että jos vuoden 1993 WTC:n pommi-isku olisi onnistunut ja aiheuttanut suurkatastrofin, niin se olisi muodostunut vedenjakajatapahtumaksi historiassa. Historia olisi jakautunut aikaan ennen iskua ja sen jälkeen. Yhdysvallat olisi reagoinut iskuun rajoittamalla ankarasti kansalaisvapauksia, sallimalla laajemman kansalaisten vakoilun ja seurannan, pidättämällä epäiltyjä ja käyttämällä tappavaa voimaa.⁷¹¹ Syyskuun 11:ntenä Zelikow sai muovaavan tapahtumansa ja hän sai käyttää asiantuntemustaan myytin rakentamisessa.

Komission rivijäsen Jamie Gorelick (dem.) toimi aikoinaan Clintonin apulaisoikeusministerinä, ja Bushin entisen oikeusministerin John Ashcroftin mukaan hän oli suurin yksittäinen syy Yhdysvaltojen eri tiedusteluorganisaatioiden yhteistyön vaikeuteen. Gorelick toimi BCCI-skandaalin* yhteydessä eräiden pääsyytettyjen puolustustiimissä. Hän on CFR:n jäsen. Gorelick on istunut suuren öljynporausyhtiön Schlumbergerin johtokunnassa, joka on mukana Kaspianmeren hankkeissa.

Richard Ben-Veniste on vaikutusvaltainen washingtonilainen lakimies (dem.), jolla on kyseenalaista taustaa Whitewater-tutkinnan ajalta. Aiemmin hän toimi Yhdysvaltojen historian suurimman huumesalakuljettajan ja CIA-agentin Barry Sealin puolustusasianajajana. Sealin tapaus liittyi Iran-contraan ja Menan[†] lentokenttään.

Fred Fielding (rep.) toimi Nixonin avustajana ja oli sekaantunut Watergate-tapaukseen. Fielding on sittemmin toiminut lukemattomissa hallituksen tehtävissä, kuten vuosina 1997–1998 liikenneministeriön ilmakatastrofien neuvottelukunnassa ja Clinton–Bush-siirtymähallinnossa.

* BCCI, Bank of Credit and Commerce International oli vuonna 1972 perustettu monikansallinen pankki, jonka toimialaan kuului mm. rahanpesu sekä huume- ja asekauppa. Pankki oli sekaantunut terrorismin ja tiedusteluoperaatioiden rahoitukseen. Pankin alasajo ja paljastuneet massiiviset petokset johtivat skandaaliin ja lukuisiin oikeudenkäynteihin vuodesta 1991 lähtien.

† Menan kenttä Arkansasissa toimi CIA:n yhtenä tukikohtana, kun kokaiinia lennätettiin Kolumbiasta Yhdysvaltojen markkinoille laittoman contra-operaation rahoittamiseksi. Silloisen kuvernööri Bill Clintonin sanotaan korvausta vastaan hyväksyneen toiminnan. Lisätietoja: Terry Reed, John Cummings: *Compromised, Clinton, Bush and the CIA*, Clandestine Publishing, 1995

Bob Kerrey (dem.) on toiminut senaatin tiedusteluvaliokunnan johtajana. Hän on ollut CIA:n silloiseen johtajaan George Tenetin liittolainen ja tukija, mikä tekee hänestä jäävin tutkimaan CIA:n mahdollisia laiminlyöntejä. Kerrey on profiloitunut ankarana Irakin sodan kannattajana jo vuodesta 1998 ja johtavana jäsenenä järjestössä nimeltä Committee for the Liberation of Irak (Irakin vapautuskomitea). Järjestö on hyvin lähellä PNAC:tä* (Project for the New American Century). Vuonna 2003 Kerrey kytki *Wall Street Journalissa* julkaistussa kirjoituksessaan *Finish the War: Liberate Iraq* Irakin syyskuun 11:n iskuihin väittäen että Mohamed Atta olisi tavannut Prahassa Irakin tiedustelun edustajia viisi kuukautta ennen iskuja. Väitteen tueksi ei ole löytynyt mitään todisteita, ja se onkin niputettava yhteen muitten Irakin sodan oikeuttamiseksi keksittyjen valheitten kanssa.

Senaattori Max Cleland (dem.) on Vietnamin sodan veteraani (menetti molemmat jalkansa ja toisen kätensä sodassa). Bushin hallintoa kohtaan kriittinen Cleland erosi komissiosta melko pian väittäen hallinnon estävän komission työtä. Valkoinen talo palkitsi Clelandin nimittämällä hänet virkaan Export-Import-pankissa. Clelandin myötä komissiosta poistui ainoa kriittisesti asennoitunut henkilö ja niinpä loppuraportti annettiin ilman eriäviä mielipiteitä.

9/11-komission tunnetuin kriitikko on uskonnonfilosofian emeritusprofessori David Ray Griffin, jonka kirja *The 9/11 Commission Report: Omissions and Distortions* on kattavin kriittinen arvio komission työstä. Griffin käyttää komissiosta kuvaavasti nimitystä Kean-Zelikow-komissio ja raportista nimitystä ”571-sivuinen valhe”. Tämä ei ole mitään tyhjää retoriikkaa, sillä hallinnon sisäpiiriläisten tekemä ja Valkoisen talon ohjailema tutkinta tuskin olisi voinutkaan päätyä muuhun kuin vahvistamaan virallista kertomusta tapahtumista. Jos komission olisi haluttu todella penkovan asioita, niin mukaan olisi valittu myös muita kuin monissa liemissä keitettyjä sisäpiiriläisiä. Uhrien omaiset vaativat voimakkaasti oman edustajansa ottamista komissioon, luonnollisesti turhaan. Kriittisten ja jo omien menetyksensäkin takia totuutta vaativien ihmisten ottaminen mukaan olisi merkinnyt katastrofia komissiolle, jonka tehtävä oli asian lakaisu maton alle ja jonkinlaisen virallisen ”asia loppuun käsitelty” -leiman antaminen tapaukselle niitten tahojen silmissä, jotka eivät ilmeisesti haluakaan tietää totuutta, kuten Suomen valtionhallinto (ks. sivu 46) ja ns. terrorismin tutkijat.

Komissio todellakin epäonnistui tehtävässään, joka oli antaa ”täydellisin mahdollinen selvitys tapahtumista syyskuun 11:n ympärillä”. Artikkelissaan *The 9/11 Commission Report: A 571-Page Lie*⁷¹² Griffin listaa 115 eri kohtaa, joissa komissio teki jotain muuta kuin kertoi puolueettomasti koko totuuden. Rärkeimpiä komission valheita tai poisjättämisistä olivat väite, että kaksoistornien keskellä, siis keskirungon sijaan, sijaitti ”ontto teräskuilu” jossa hissit sijaittivat, ja se, että kolmannen pilvenpiirtäjän WTC-7:n sortuminen on jätetty pois kokonaan. Ei mitään pohdintaa elossa löytyneistä kaappareista, eräiden kaappareiksi nimettyjen miesten hulvattomasta elämäntyylisestä, Hani Hanjourin ja muitten surkeista lentotaidoista tai siitä, että miehet eivät edes olleet julkaistuilla matkustajalistoilla.

Komissio ei myöskään mainitse mitään FBI-agenteista, joilla oli tiedossaan kuukausia etukäteen iskun tarkka aika ja paikka ja jotka asianajaja David Schippersin kautta yrittivät saada viikkojen ajan tätä tietoa Yhdysvaltojen hallitukselle, kuten Schippersin tuttavalle

* PNAC on uuskonservatiivien aivoriihi, jonka mukaan Yhdysvaltojen johtajuus maailmassa on hyväksi paitsi Yhdysvalloille itselleen, niin myös koko maailmalle. Sellainen johtajuus edellyttää PNAC:n mukaan sotilaallista voimaa, diplomaattista energiaa ja sitoutumista moraalisiin periaatteisiin. Lähde: <http://www.newamericancentury.org>

oikeusministeri John Ashcroftille, joka ennen iskuja noin kuuden viikon ajan kieltäytyi vastaamasta Schippersin toistuviin soittopyyntöihin. Ashcroft itse lopetti lehtitietojen mukaan liikennelentokoneitten käytön pari kuukautta ennen iskuja ja siirtyi yksityiskoneisiin FBI:n varoittaessa turvallisuusriskistä⁷¹³. Ashcroft on kiistänyt tämän jälkeenpäin. Samoin komissio vaikennee siitä, että Condoleezza Ricen ystävä, San Franciscon pormestari Willie Brown sai varoituksen olla lentämättä syyskuun 11. päivän viikolla ja että Pentagonin korkeat upseerit peruivat tuon päivän lentonsa.

Komission työn luonne selviää havainnollisesti, kun tarkastellaan, miten se käsitteli terrorismi-iskuihin liittyneitä pörssin sisäpiirikauppoja. Noin viikon ajan ennen iskuja havaittiin täysin epätavallista kaupankäyntiä terrorismi-iskuissa sittemmin kärsineitten yhtiöitten ns. myyntioptioilla*. Näitä yhtiöitä olivat mm. United Airlines ja American Airlines sekä eräät isot WTC:n vuokralaiset. Komissio myönsi kauppojen epätavallisuuden mutta totesi tapausten olleen harmittomia. United Airlinesin tapauksesta komissio totesi, että tapaus oli ensi silmäykseltä erittäin epäilyttävä, mutta lähempi tutkinta osoitti, ettei kytkentää terrorismi-iskuihin löytynyt. Amerikkalainen institutionaalinen sijoittaja oli ostanut 95 % Unitedin myyntioptioista, mutta kyseisellä sijoittajalla ollut mitään ajateltavissa olevaa yhteyttä al-Qaidaan.⁷¹⁴

Komission selitys on silkkää kehäpäättelyä, jossa tutkinnan lähtökohtana on virallinen kertomus al-Qaidan syyllisyydestä, ja koska myyntioptioiden kaupoissa ei löytynyt kytkentää al-Qaidaan, ovat kaupat harmittomia. Optiokauppojen tekijöitä ei ole paljastettu, mutta kyseisten yhtiöitten johtohenkilöitä ja heidän kytkentöjään tutkimalla olisi voinut paljastua johtolankoja, jotka olisivat vieneet todellisten syyllisten luokse.

Komission työ joutuu outoon valoon myös tiedonvapauslain perusteella talvella 2007–2008 julki saadun FBI:n *kaapparien kronologian*⁷¹⁵ myötä. Komissio viittasi kyseiseen tiedostoon omassa raportissaan 52 kertaa mutta jätti silti huomioimatta monia sen avainkohtia. Yksi tärkeimmistä oli Saudi-Arabian hallituksen yhteys väitettyihin kaappareihin. Saudi-Arabian tiedustelun agentti Omar al-Bayoumi avusti Yhdysvalloissa Khalid Almihdharia ja Nawaf Alhazmia. Myös Hani Hanjour nähtiin al-Bayoumin asunnolla.

Suurin osa komission raportin keskeisestä sisällöstä, osat jotka käsittelevät 9/11-iskujen valmistelua ja toteutusta, perustui amerikkalaisten vankeina olleiden henkilöiden kuulusteluihin. Komission kaikista lähdeviittauksista yli neljännes koski kuulusteluja⁷¹⁶. Tärkein kuulusteltu oli Khalid Sheikh Mohammad (KSM), joka jopa tunnusti suunnitelleensa iskut. Komission lähteistä löytyy 406 viittausta KSM:n kuulusteluihin⁷¹⁷. Häntä kuitenkin kidutettiin vangitsemisensä jälkeen (maaliskuussa 2003) kaksi vuotta CIA:n salaisissa vankiloissa ja sen jälkeen Guantanamossa, kunnes hän maaliskuussa 2007 lopulta tunnusti ”kaiken”. Menetelminä olivat mm. vesilauta, nukkumisen estäminen, altistaminen kuumuudelle ja kylmyydelle, pitäminen pitkiä aikoja pienessä laatikossa ja kuulustelut alasti naisten toimiessa kuulustelijoina.⁷¹⁸ Menetelmät perustuivat vuosikymmenten mittaiseen psykologiseen tutkimukseen. Eräs kaikkiin muihinkin vangittuihin sovellettu perusmenetelmä oli kohdehenkilön eristäminen aistihavainnoista, mikä johti nopeasti psykologiseen luhistumiseen, jolloin henkilö turvautui kuulustelijaan kuin isäänsä⁷¹⁹. Erään CIA-virkailijan mukaan 90 % KSM:n antamista tiedoista oli

* Myyntioptio on eräänlainen vedonlyönti siitä, että osakkeen kurssi tulee tietyn ajan sisällä laskemaan. Option ostaja ja myyjä sopivat hinnan, jolla ostaja voi halutessaan myydä tiettyjä osakkeita option myyjälle. Jos option kohteena oleva osakekurssi laskee, voi ostaja hankkia niitä pörssistä ja myydä etukäteen sovitulla hinnalla option myyjälle saaden voittoa kurssien erotuksen.

epäluotettavia. Todellakin, hän tunnusti vastuunsa kaikkiaan kolmestakymmenestä terrorihankkeesta, kuten vuoden 1993 WTC-iskusta, toimittaja Daniel Pearlin murhasta ja Balin vuoden 2002 pommi-iskusta. Eräs hänen tunnustamista hankkeistaan oli tuhota syyskuun 11:n jälkimainingeissa useita kohteita Yhdysvalloissa. Eräs kohteista oli Washingtonin osavaltiossa sijaitseva Plaza Bank, joka perustettiin kuitenkin vasta vuonna 2006, vuosia hänen vangitsemisensä jälkeen.⁷²⁰ Mohammed kommentoi tunnustustaan 5.6.2008: ”He käänsivät sanani väärin ja lisäsivät monia sanoja suuhuni.” Hän käytti oikeudenkäynnistä sanaa *inkvisitio* ja lisäsi: ”Kaikki tämä saatiin kidutuksen avulla. Tiedätte sen oikein hyvin.”⁷²¹ Komission jäsenet ovat jälkikäteen selittäneet olleensa skeptisiä kuulusteluissa saatujen tietojen suhteen. Komissio pyysi päästä itse kuulustelemaan vankeja, mutta CIA eväsi tämän viitaten vankien ja kuulustelijoiden symbioottiseen suhteeseen. Komissiolle ei annettu lupaa haastatella edes kuulustelijoita.⁷²²

Vaikka komission työ oli hampaatonta ja valikoivaa, niin se silti pelotti Yhdysvaltojen poliittista eliittiä. Etukäteen ei tiedetty, aikooko komissio ”heittää jonkun susille”. Presidentti Bush, Condoleezza Rice ja Dick Cheney vastustivat komission eteen astumista viimeiseen asti. Kun Bush lopulta suostui astumaan komission eteen, hän teki sen sillä ehdolla, että mukana on samaan aikaan myös Cheney. Tapaaminen oli suljettujen ovien takana ilman valan velvoitusta, eikä sitä nauhoitettu. Komission jäsenet saivat ainoastaan tehdä muistiinpanoja⁷²³. Clintonin turvallisuuspoliittinen neuvonantaja Sandy Berger jopa varasti vuonna 2003 kansallisarkistosta pariin otteeseen salaisia Clintonin hallinnon aikaisia terrorismia koskevia asiakirjoja ennen komission kuulemistilaisuutta. Berger silppusi ja heitti roskeen joitain asiakirjoista, osa saatiin takaisin. Berger sai rangaistukseksi sakkoja, 100 tuntia yhdyskuntapalvelua ja kolmen vuoden kiellon salaisiin asiakirjoihin⁷²⁴.

World Trade Centerin tuhoutuminen

Syyskuun 11:n terrori-iskujen psykologinen pelotusvaikutus perustui tapahtumiin World Trade Centerillä. Television välityksellä maailmalle levisivät kuvat torneihin iskeytyvistä lentokoneista, mikä korosti terroristien epäinhimillisyyttä. Pilvenpiirtäjien sortuminen maan tasalle nosti kauhun uudelle tasolle. Virallisen teorian mukaan vain paperiveitsin aseistautuneet fanaatikot saivat aikaan yhtä paljon tuhoa kuin taktinen ydinase. Lähes 3 000 ihmistä menetti henkensä, kuolemista suurin osa aiheutui pilvenpiirtäjien sortumisesta. Tapahtumat näyttivät osoittavan, että alkeellisin varustein mutta päättäväisin mielin varustautuneet terroristit kykenevät pistämään maailman suurimman sotilasmahdin polvilleen ja aiheuttamaan valtavaa aineellista ja inhimillistä tuhoa.

Ensimmäinen lentokone* törmäsi WTC-1:een klo 8.46. Pilvenpiirtäjä sortui tunti 43 minuuttia myöhemmin klo 10.29. Toinen kone iski klo 9.03 kakkostorniin, joka sortui 56 minuuttia myöhemmin klo 9.59. Kolmas pilvenpiirtäjä WTC-7 sortui iltapäivällä klo 17.20.

* Tämän kirjan kirjoittaja ei ota kantaa siihen, mitä WTC:n torneihin iskeytyi (vai iskeytyikö mitään). Viittauksen lentokoneisiin tukeutuvat yleiseen käsitykseen tapahtuneesta, vaikka tapahtumien todellinen luonne on saattanut olla myös toisenlainen

Ensimmäisen koneen törmättyä WTC-1:een alettiin kyseistä tornia evakuoida, samoin matalia WTC-kompleksin rakennuksia 3, 4, 5, 6 ja 7. Kakkostornissa sen sijaan turvamiehet kertoivat ihmisille, ettei vaaraa ole ja kaikkia kehoitettiin palaamaan toimistoihinsa.⁷²⁵

Paikalle saapuneille palomiehille ei tullut mieleenkään, että rakennukset voisivat sortua. Teräsrunkoiset pilvenpiirtäjät ovat aina kestäneet tulipaloja hyvin, eikä ainoatakaan ennakkotapausta sortumisesta ollut tiedossa. Niinpä palomiehet lähtivät kiipeämään kohti tulipalokerroksia molemmissa torneissa. Palomiesten toiminnasta kertoo ranskalaisten Naudet-veljesten dokumenttielokuva^{*726}, joka on esitetty Suomenkin TV:ssä ainakin kahdesti.

Jo palomiesten saapuessa WTC:n aulaan he kohtasivat kauhean näyn. Vaikka tulipalot olivat ykköstornissa lähes 350 metriä katutasoa ylempänä, niin ala-aula oli kuin pommin jäljiltä. Hissialueen seinän marmorilaattoja oli irronnut ja ikkunat olivat rikki. Kellarikerroksista tuli pahasti palaneita ihmisiä ja ainakin kaksi ilmiliekeissä ollutta ihmistä⁷²⁷. Tornien palaessa eri puolilta niistä kuului ja tuntui massiivisia räjähdyksiä⁷²⁸.

Palomiehet pääsivät lopulta kakkostornin 78:een kerrokseen, joka oli törmäyskohdan alalaidassa. Paloiesimiehet Ronald P. Bucca ja Orio J. Palmer raportoivat tulen rajoittuvan kahteen pesäkkeeseen ja sen sammuttamiseen tarvittavan kaksi letkua. Tieto on peräisin palomiesten ja johtokeskuksen välisistä viestiliikenteen nauhoituksista. Uhrien omaiset saivat syksyllä 2001 kuunnella nauhoja allekirjoitettuaan vaitiolositoumuksen. *The New York Times* sai nauhat käyttöönsä oikeustaistelun jälkeen ja julkaisi niistä otteita.⁷²⁹ Kokeneet palomiehet eivät nähneet mitään syytä pelätä rakennuksen sortumaa, päinvastoin he valmistautuivat auttamaan törmäyskohdan yläpuolisten kerrosten evakuoinnissa. Kuitenkin joitain minuutteja mainittujen radioviestien jälkeen kakkostorni sortui maan tasalle surmaten myös satoja palomiehiä.

Kakkostornin tulipalo oli ykköstorniin verrattuna vaatimaton. Se ei koskaan levinnyt kuin korkeintaan puoleen kerrosalasta parissa kerroksessa, esimerkiksi rakennuksen länsiseinällä ei näy mitään merkkejä tulesta. Tämä ei ole ihme, sillä kone osui kakkostorniin lähelle nurkkaa ja tuleen syttyi lähinnä kyseisten kerrosten itäseinusta. Samasta syystä rakennuksen keskellä sijainneet portaikot eivät tuhoutuneet vaan kärsivät ainoastaan vaurioita ja romu täytti niistä joitain. Ainakin 18 ihmistä pelastui törmäyskohdan yläpuolelta kävelemällä yksinkertaisesti portaat alas⁷³⁰. Valitettavasti yläkerroksia ei evakuoitu järjestäytyneesti, vaikka se olisi ollut mahdollista, ja useimmat ihmiset eivät uskaltaneet pimeisiin ja savuisiin romun täyttämiin portaisiin vaan mieluummin kiipesivät ylöspäin odottamaan evakuointia katolta. Jostain syystä kaikki ovet kattotasanteelle olivat lukossa eivätkä lukuisat ympärillä pyörineet helikopterit edes yrittäneet pelastaa ihmisiä. Näin siitä huolimatta, että vuoden 1993 pommi-iskun yhteydessä katolta pelastettiin lukuisia ihmisiä⁷³¹.

Kakkostornin sortuma alkoi siten, että törmäyskohdan yläpuolinen osa alkoi vajota ja kallistua voimakkaasti sivulle. Kun kallistuma saavutti noin 22 astetta, heilahdusliike vaimeni ja huippu vain vajosi suoraan alas läpi terveeseen alapuolisen rakenteen lähes vapaan putoamisen nopeudella.

* Naudet-veljesten elokuvaa kohtaan tunnetaan monista syistä myös epäluuloa ja sitä pidetään etukäteen järjestettynä.

Kakkostornin sortuman jälkeen jäljelle jääneen ykköstornin evakuoiminen sai vauhtia ja myös palomiehet saivat kiireellisen määräyksen poistua. Palomiesten kohdalla ongelmaksi muodostuivat 1980-luvun alusta peräisin olevat Motorolan VHF-radiopuhelimet, jotka eivät toimineet tuona ratkaisevana hetkenä, kuten eivät olleet toimineet vuoden 1993 pommi-iskunkaan yhteydessä. Lukuisat palomiehet eivät siten koskaan saaneet evakuointikäskyä (viikko katastrofin jälkeen palolaitos sai tuliterät UHF-puhelimet)⁷³². Palokerrosten yläpuolelta ei myöskään saatu evakuoitua ihmisiä, sillä portaikot olivat tukossa. Muuten tornin lopullinen tyhjennys onnistui puolen tunnin aikana, joka oli tornien sortumien välillä.

Ykköstornin tulipalo oli huomattavasti vakavampi ja sen törmäyksessä kärsimät vauriot olivat pahemmat, sillä osumakohta oli keskellä ja rakennuksen keskirunko kärsi siten oletetusti pahemmat vauriot. Osumakohta oli myös ylempänä, mikä tarkoitti sitä, että teräspilarien seinämävahvuus oli pienempi. Kuitenkaan tämänkään tornin tulipalo ei ollut erityisen vakava. Törmäysaukosta otetuissa valokuvissa on havaittavissa ihmisiä. FEMA:n (Federal Emergency Management Agency) rakennusvauriotutkimuksessakin julkaistussa valokuvassa havaitaan mieshenkilö ja alemmassa kerroksessa nainen kurkistelemassa törmäysaukosta ulos.⁷³³

Kummastakaan tornista otetuissa valokuvissa ei havaita ulkosivun pilareissa punahehkua, mikä olisi selvä merkki korkeista terästä heikentäneistä lämpötiloista. Ei havaita myöskään vakaville tulipaloille ominaisia ikkunoiden rikkoutumisia ja rakennuksesta ulos lyöviä liekkejä muutamaa yksittäistä aluetta lukuun ottamatta. Ykköstornin yläosa savusi pahasti ja loukkuun jääneet ihmiset yrittivät saada happea kurottautumalla ikkuna-aukoista ulos. Monet putosivat tai hyppäsivät luullen mahdollisesti palomiesten levittäneet verkkoja rakennuksen tyvelle.

Miksi pilvenpiirtäjät sortuivat? Ne kestivät hyvin lentokoneitten törmäykset. Jo pilvenpiirtäjien suunnittelussa oli otettu huomioon senaikaisen maailman suurimman matkustajakoneen Boeing 707:n törmäys. WTC:n omistajan New Yorkin ja New Jersey satamalaitoksen rakennuspäällikön Frank A. DeMartinin mukaan pilvenpiirtäjät olisivat kestäneet jopa useiden matkustajakoneitten törmäykset per torni, sillä niiden ulkosivun rakenne oli kuin hytysverkon tiheä kudus ja siihen iskevä lentokone kuin kynä, joka vain puhkaisee reiän tuhoamatta itse verkkoa⁷³⁴. WTC:n tuhon tutkimuksiin osallistuneen tri Abolhassan Astaneh-Aslin johdolla tehty tietokonesimulaatio osoitti, että tornit olisivat kestäneet myös nelimoottorisen Boeing 747:n eli jumbojetin törmäyksen⁷³⁵.

Yleinen käsitys sortumisten syystä muotoutui pian erilaisten ”asiantuntijoiden” kommentoimissa tapahtumia tiedotusvälineille. Rakennusinsinööri Chris Wise selitti BBC:lle: ”Se oli tuli joka tappoi rakennukset. Mikään maailmassa ei olisi kestänyt niitä lämpötiloja ja sitä polttoainemäärää joka paloi.”⁷³⁶ BBC jopa väitti jutussaan, että ”tuli saavutti 800 Celsius-astetta, joka riitti sulattamaan kerrosten tukirakenteet”. Kerosiinipalojen vapauttamaa energiaa verrattiin jopa ydinvoimalaan. Syntyi myytti täydessä polttoainelastissa olleista lentokoneista ja infernoista, jotka sulattivat teräksen.

Arizonan yliopiston lehtori rakennusinsinööri Richard Ebeltoft spekuloi, että lentokonepolttoaineen aiheuttamat liekit sulattivat rakennuksen kantavat rakenteet.⁷³⁷ WTC:n rakennuspäällikkö ja Coloradon yliopistossa insinööritieteitä opettava Hyman Brown kommentoi: ”...mutta teräs sulaa ja 90 850 litraa lentokonepolttoainetta sulatti kantavat teräsrakenteet”⁷³⁸. Newcastle'n yliopiston insinööritieteitten professori John Knaptonin mielestä 35 tonnia lentokonepolttoainetta olisi sulattanut teräksen, ”se mitä

voidaan tehdä, on asentaa tulta kestävää materiaalia teräksen ympärille pitämään terästä kauemmin viileänä, jotta sortumista voidaan viivyttää”⁷³⁹.

MIT:n professori Eduardo Kausel oli *Scientific American* -tiedelehdessä sitä mieltä, että ”intensiivinen kuumuus pehmensi tai sulatti rakenteet, tukiristikot ja pilarit, niin että niistä tuli ikään kuin purukumia, ja se oli riittävä syy laukaisemaan sortuma.”⁷⁴⁰ Kausel esitti samassa yhteydessä myös laskelmia tornien potentiaalienergiasta sortumisen syynä. Kausel yksinkertaisesti otti lähtökohdaksi koko pilvenpiirtäjän massan, nosti sen 411 metrin korkeuteen ja päätyi siihen tulokseen, että kun se sieltä pudotetaan maahan kyseessä on 1 % pienen atomipommin vapauttamasta energiasta. Professori Kausel tässä luonnollisesti syyllistyy karkeaan virheeseen, sillä WTC-1:ssä vain ylimmät noin 15 kerrosta (110:sta) ja WTC-2:ssa noin 30 kerrosta alkoivat pudota alapuolisen rakenteen päälle, eivätkä nekään 410 metristä. Koko rakennus ei luonnollisestikaan pudonnut 411 metrin korkeudelta maahan. Todellinen tilanne havainnollistuu, jos kuvitellaan yhden kerroksen petteävän, jolloin WTC-1:n tapauksessa 15 kerrosta putoaa noin 3 metrin korkeudelta alapuolisen rakenteen päälle. Tässäkään tapauksessa kyse ei tosin ole vapaasta putoamisesta, sillä heikentynyt teräs vastustaisi edelleen putoamista merkittävästi. Todellisuudessa pehmennyt teräs saisi aikaan hitaan vajoamisen, joka kohtaisi pian alempana olevat viileät ja vahvat rakenteet.

Sulaneesta teräksestä sortumien syinä puhuivat tuoreeltaan lukuisat muutkin asiantuntijat. Kuitenkin syksyn 2001 jälkeen perustelu katosi. Ilmeisesti ”asiantuntijat” tajusivat puhuneensa pehmoisia. Rakenneteräs vaatii noin 1540 °C sulaakseen, ja hiilivetyjä polttamalla päästään ainoastaan noin 815 °C:n lämpötilaan ilman hapen syöttöä palotapahtumaan. Myöhemmin onkin tyydytty korostamaan, että teräksen ei tarvitse kuin kuumentua noin 600 asteeseen, kun se menettää merkittävästi lujuttaan. Tulipalo ei koskaan sulata terästä, oli se sitten normaali toimistopalo tai lammikkoina palava lentokonepolttoainepalo. Todellisuudessa teräksen sulattamiseen tarvitaan masuuni.

Lentokoneitten tankeissa oli noin 45 000 litraa lentokonepolttoainetta (lentopetrolia). Virallisten tutkimusten mukaan tuo polttoaine paloi kuitenkin pois parissa minuutissa⁷⁴¹. Suuri osa siitä paloi näyttävässä tulipalloissa, näin erityisesti WTC-2:n tapauksessa, jossa kone osui lähelle kulmaa ja polttoaine jo koneen kaartoliikkeen takia pyrki lentämään rakennuksesta ulos. Rakennuksen sisälle jäänyt polttoaine toimi sytytysnesteenä mutta ei muutaman minuutin kuluessa kyennyt vaikuttamaan paljoakaan rakenteiden lämpenemiseen. WTC:n tulipalot olivat siten luonteeltaan toimistopaloja.

Varhaisissa asiantuntijakommenteissa kuultiin myös soraääniä. Niistä merkittävin ja arvovaltaisinkin oli Uuden Meksikon Teknillisen Instituutin (New Mexico Institute of Mining and Technology, NMTech) tutkimusosaston varajohtajan Van Romero. Instituutti saa vuosittain liittovaltion rahoitusta lähes 10 miljoonaa dollaria räjähdysaineita ja terrorismia käsitteleviin tutkimusohjelmiin. Romero oli aiemmin instituutin testausyksikön johtaja, joka tutki räjähdysaineiden vaikutuksia rakennuksiin. Joitain tunteja terrori-iskujen jälkeen Romero kertoi *Albuquerque Journalille*: ”Videonauhoihin perustuva mielipiteeni on, että sen jälkeen kun lentokoneet osuivat World Trade Centeriin, rakennuksessa olleet räjähdyspanokset aiheuttivat tornien sortumisen.” Romeron mielestä sortumistapa oli liian systemaattinen. Hänen mukaansa lentokoneet olivat harhautus, joka johdatti viranomaisten huomion muualle, kunnes todellinen isku pommien muodossa toteutettiin.⁷⁴² Ei kuitenkaan liene yllätys, että Romero muutti lausuntoaan kymmenen päivää

myöhemmin, kun virallinen ”totuus” oli iskostettu kansakunnan tietoisuuteen, samoin teki *Albuquerque Journal* internetsivujensa sisällölle.⁷⁴³

WTC:n tuhon viralliseen tutkintaan myöhemmin osallistunut ABS Consulting -yhtiön johtava rakennusinsinööri Ronald Hamburger totesi 19.9.: ”Näytti siltä, että rakennukseen oli asetettu räjähteitä.” Kuultuaan virallisen selityksen, ettei räjähteitä ollut, Hamburger lausui: ”Olin hyvin yllättynyt, rakennukset eivät tosiaankaan kestäneet niin hyvin kuin olisin toivonut.”⁷⁴⁴ Räjähdepurku-urakoitsijoiden järjestön (National Association of Demolition Contractors) Mike Taylorin mukaan tornien alastulo näytti klassiselta räjähdepurkamiselta. ”Se tuli alas kuten imploosio.”⁷⁴⁵

Valtamedian ulkopuolella internetissä epäusko oli huomattavasti laajempaa. Australialainen Peter Meyer julkaisi sivunsa *The World Trade Center Demolition and the So-Called War on Terrorism* (www.serendipity.li/wtc.htm) jo 13.9.2001. Amerikkalainen insinööri J. McMichael kirjoitti 21.10.2001 julkaistussa esseessään: ”Yritin olle isänmaallinen, yritin uskoa, katsoin uudestaan ja uudestaan noitten neljännesmailin korkeitten rakennusten sortumisen.... taisteloin oman epäuskoni kanssa.... mutta en kyennyt pakenemaan koulutustani...” McMichael julkaisi näkemyksensä kaksiosaisena kirjoituksena *Muslims Suspend the Laws of Physics* (muslimit kumoavat väliaikaisesti fysiikan lait).⁷⁴⁶

Samanlaisia olivat spontaanit TV-toimittajien reaktiot. NBC:n toimittaja analysoi: ”Tämä on selvästi – tapa, jolla rakenne romahtaa, tämä oli seurausta jostain, joka oli suunniteltu. Tämä ei, se ei ole sattumaa, että ensimmäinen torni vain sattui romahtamaan ja sitten toinen torni vain sattui romahtamaan täsmälleen samalla tavalla. Sitä, miten he saivat tämän aikaan, ei tiedetä.”⁷⁴⁷

NBC:n Pat Dawson puolestaan viittasi New Yorkin palolaitoksen turvallisuuspäällikön Albert Turin kertoneen, että hänen käsityksensä mukaan pilvenpiirtäjissä oli etukäteen asennettuja räjähteitä. MSNBC:n Rick Sanchez kertoi poliisin löytäneen epäilyttävän laitteen, jota he epäilivät pommiksi: ”Poliisi on löytänyt epäilyttävän laitteen ja he pelkäävät, että se voi aiheuttaa jälleen uuden räjähdyskappaleen”. Hän jatkoi: ”Puhuin eräitten poliisiviranomaisten kanssa vain hetki sitten, Chris, ja he kertoivat, että heillä on syytä uskoa että yksi räjähdys World Trade Centerillä niiden lisäksi, jotka aiheutuivat lentokoneista, on saattanut aiheutua pakettiautosta joka oli pysäköity [ilmeisesti parkkihalliin] ja jonka sisällä on saattanut olla pommi.”

ABC:n Peter Jennings ja Don Dahler keskustelivat seuraavasti: ”Kyllä Peter, Don Dahler täällä. Olen neljän korttelin päässä World Trade Centeristä. Toinen rakennus, johon oli osunut lentokone, on nyt täysin luhistunut. Koko rakennus on juuri luhistunut, ikään kuin räjähdepurkuryhmä olisi sen hoidellut... kuin vanhojen rakennusten purkaminen. Se vain putosi itsensä sisään ja sitten sitä ei enää ollut.” Peter Jennings: ”Jos rakennus halutaan ottaa [alas], se joka on nähnyt, kun rakennus puretaan tarkoituksellisesti [räjähtein] tietää, että jos sen haluaa tehdä, niin se on tehtävä kantavien rakenteiden alta, että se saadaan alas.”

Lukemattomat televisiokanavien haastattelemat ihmiset puhuivat räjähdyksistä ennen tornien sortumia ja niiden aikana⁷⁴⁸.

WTC:n tuhon selitysyrietykset

Virallista versiota alettiin markkinoida välittömästi myös ammattipiireihin. WTC:n sortumista tutkinut ohjelmistokehittelijä ja tutkija Jim Hoffman on laatinut esitetyistä teorioista taksonomian.⁷⁴⁹ Ensimmäinen ja varsin arvovaltainen analyysi julkaistiin *Journal of Engineering Mechanics ASCE* -lehdessä jo 13.9.2001. Sen olivat laatineet Zdenek P. Bazant ja Yong Zhou ja otsikko oli *Why Did the World Trade Center Collapse? – Simple Analysis*.⁷⁵⁰ Artikkelin kirjoittajat esittävät perustelemattomia väitteitä, kuten: ”Jos kaikki pilarit yhdessä kerroksessa menettävät kykynsä kantaa kuormaa, niin koko torni on tuomittu.” Kirjoittajat antavat ymmärtää, että mikään ei voi pysäyttää kerran liikkeelle lähtenytä sortumaa. Selittämättä jäi, miten vain osalle kerrosalasta levinnyt tuli, kuten ensin sortuneessa kakkostornissa, olisi saanut aikaan kaikkien pilarien peittäamisen, varsinkin kun pilarien heikkenemisestä kertovaa punahehkua ei havaittu ulkosivulla.

Seuraava esitetty teoria liittyi kerrosten tuennassa käytettyihin tukiristikoihin. WTC:n rakenne oli rakennusajankohtana 1960-luvun lopulla poikkeuksellinen. Suunnittelijat olivat halunneet välttää normaalin momenttijäykän runkorakenteen haittapuolen eli tiloja rikkovat pystypilarit siirtämällä ne ulkosivuille ja ytimeen. Rakenteen muodostivat siten suorakaiteen muotoinen keskirungon alue, jossa sijaitsivat 47 järeää vaaka- ja diagonaalipalkistoin toisiinsa sidottua pilaria, ja ulkosivulle siirretyt pilarit, joita oli 59 joka sivulla. Nämä ulkosivun jokaisen kerroksen kohdassa toisiinsa teräslaataalla liitetyt pilarit muodostivat putkimaisen rakenteen, jonka tehtävänä oli ottaa vastaan pilvenpiirtäjään kohdistuvat suuret tuulikuormat. Keskirungon ja ulkosivun välissä sijaitsivat kerrosten tuennassa käytetyt tukiristikot, joita oli kahteen suuntaan verkkomaisena rakenteena kunkin kerrosalatan alla. Teknisissä kerroksissa ja tornien alimmissa 9 kerroksessa käytettiin perinteistä palkkikannatusta. Kerroslaatat olivat profiiliteräslevyn päälle valettua noin 10 cm:n paksuista betonia.

Tukiristikojen peittäamiseen nojaavaa teoriaa markkinoivat Discoveryn ja NOVA-yhtiön TV-dokumentit ja myös samoihin aikoihin vuosina 2001–2002 meneillään ollut FEMA:n ”vapaaehtoisilla rakennusinsinööreillä” teettämä tutkimus. Teorian mukaan tuli sai kerroksia tukeneet ristikot peittämään, jolloin ensin yksi kerros putosi toisen päälle ja sen peittäessä ketjureaktio alas alkoi. Ristikoita kannatelleet pystypilarien kulmaraudat todettiin heikoksi kohdaksi rakenteessa. Kerrosten pudotessa kantava pilaristo jäi ilman tarvitsemaansa tukea ja nurjahti, jolloin rakennuksen yläosa alkoi pudota alaosan päälle.

NOVA-dokumentti joutui kuitenkin esittämään animaatiossaan tornien rakenteen virheellisesti päästäkseen haluamaansa lopputulokseen. Animaatio esitti, miten tulipalossa ristikko toisensa perään romahti kerrosalatan alta alas, jolloin lopulta kerroksen tuenta petti. Käytännössä tämä ei olisi ollut mahdollista, sillä ristikot oli pultattu kerrosalattaan ja lisäksi ristikot olivat kahdensuuntaisia ja sisäkkäin, joten yksittäisen ristikon irtoaminen olisi ollut mahdotonta. On myös vaikea kuvitella, miten kokonainen kerros voisi lähteä putoamaan tällaisessa rakennuksessa, jonka keskellä sijaitsi laaja keskirungon alue. Entä keskirunko, mikä sen tuhosi? Se ei tarvinnut miltään osin kerrosalattojen tukea.

MIT:n professori Thomas Eagar tuki teoriaa vertaamalla tilannetta vetoketjuun. Kun muutama kulmarauta peittää, niin se kuormittaa viereisiä lisää ja ketjureaktio alkaa. Eagerin mukaan tornit olisivat kestäneet lähinnä jossain kulmassa tapahtuneen roskakoripalon.⁷⁵¹

WTC:n ensimmäisen onnettomuustutkinnan organisoivat FEMA (Federal Emergency Management Agency) yhdessä Structural Engineering Institute of the American Society of Civil Engineers (SEI/ASCE) -järjestön ja New Yorkin kaupungin kanssa. Tutkimus oli itse asiassa alkanut jo aiemmin ASCE:n toimesta Gene Corleyn johdolla, mutta noin kuukauden kuluttua FEMA tuli mukaan ja tutkijaryhmästä tuli nimeltään BPAT (Building Performance Assessment Team). Tutkijaryhmä koostui vapaaehtoisinsinööreistä, jotka saivat rahoitusta vaatimattomat 600 000 \$⁷⁵². Tutkijoita ei päästetty onnettomuuspaikalle yhtä opastettua kierrosta lukuun ottamatta, eikä heillä ollut lainkaan valtaa raivaustyötä suorittavien urakoitsijoiden suhteen. Edes WTC:n rakennusten piirustuksia ei luovutettu tutkijoille kokonaisuudessaan. Joulukuuhun 2001 mennessä tutkimusryhmä oli käyttänyt työhönsä vain 100 000 \$.

New Yorkin pormestari Rudy Giuliani oli asettanut Ground Zeron raivauksen ensisijaiseksi tavoitteeksi. Työmaan vastaava suunnitteluyhtiö oli LZA Technology/Thornton-Tomasetti Engineers, jonka yhtiökumppaneista Richard Tomasetti hyväksyi teräsromun nopean kierrätyksen ilman tutkintaa ja Charles Thornton osallistui tutkintaan yhtenä ASCE:n ”vapaaehtoisinsinöörinä”. Teräsromua alettiin kuljettaa nopeasti ulos maasta Kiinan ja Intian sulattoihin kierrätykseen. Tutkimusryhmän onnistui pelastaa joitain teräskappaleita Fresh Kills -täyttömaa-alueelta, mikä toimi romun väliavarastona. Arvostettu ammattilehti *Fire Engineering* julkaisi tammikuussa 2002 päätoimittaja Bill Manningin vihaisen pääkirjoituksen, jossa hän tuomitsi terästen poiskuljetuksen laittomana todistusaineiston hävityksenä. Manning käytti FEMA:n organisoimasta tutkimuksesta nimitystä ”half baked farce”. Manning kirjoitti:

Fire Engineering -lehdellä on perusteltu syy uskoa, että FEMA:n siunaama ja Amerikan rakennusinsinöörien toteuttama ”virallinen tutkimus” on surkea farssi, jota poliittiset voimat ovat jo saattaneet lähteä ohjailemaan, voimat, joiden intressi lievästi sanottuna jää kauaksi täydellisestä selonteosta. Lukuun ottamatta sitä marginaalista hyötyä, joka saatiin kolmepäiväisellä visuaalisen tarkkailun mahdollistaneella tapahtumapaikan läpikävelyllä, jonka ASCE:n tutkimusryhmän jäsenet suorittivat ja jota eräs asiaa lähellä oleva lähde kuvaili turistikierrökseksi, kukaan ei kerää todistusaineistoa mihinkään tarkoitukseen.⁷⁵³

Tutkimuksen vaatimaton rahoitus on ollut ihmettelyn kohteena, kun ottaa huomioon, että kyseessä oli lähes 3 000 ihmishenkeä vaatinut maailmanhistorian suurin rakennuskatastrofi. Esimerkiksi Bill Clintonin puuhia Monica Lewinskin kanssa tutkittiin 40 miljoonalla dollarilla. Tosin kun palautamme mieliin Oklahoma Cityn Murrah-rakennuksen sortumisen tutkinnan, niin huomaamme, ettei Yhdysvalloissa haluta ”terroristien tuhoamien” rakennusten turhan tarkkaa tutkintaa. Päinvastoin, todistusaineisto pyritään pitämään tutkijoiden ulottumattomissa ja hävittämään kiireesti. New Yorkin pormestari Rudy Giuliani kielsi ehdottomasti kaiken valokuvaamisen Ground Zerolla pari viikkoa tapahtuneen jälkeen lukuun ottamatta virallisen luvan saaneita valokuvaajia⁷⁵⁴.

Maaliskuussa 2002 kongressin edustajainhuoneen House Science Committee järjesti kuulemisia WTC:n tutkimuksista. Kongressiedustajat aivan oikein ymmärsivät WTC:n rakennustuhojen asiallisen tutkinnan suuren merkityksen pilvenpiirtäjien turvallisuudelle tulevaisuudessa. Lukuisiin epäkohtiin kiinnitettiin huomiota. Oli epäselvää, kuka tutkimusta johti. Kun edustaja Anthony D. Weiner (dem.) pyysi asianosaisten läsnäolijoiden joukolta, että tutkinnan johtaja nostaisi kätensä ylös, niin kaikkiaan kolme miestä nosti käden. Giulianin määräämä teräksen kierrätys, ilman että siitä otettiin talteen tutkinnan kannalta

tärkeitä kappaleita, nähtiin suurena virheenä.⁷⁵⁵ Samoin viivyttely tutkimusryhmän (BPAT, Building Performance Assessment Team) perustamisessa johti todistusaineiston menetyksiin. Tutkijoille ei ollut annettu valtuuksia puuttua tähän todisteiden hävitykseen. FEMA:n vaatima vaitiolositoumusten antaminen turhautti ryhmän jäseniä. Ryhmälle ei myöskään annettu asiaankuuluvia rakennuksia koskevia dokumentteja. Kongressiedustajat totesivat myös lisärahoituksen suuren tarpeen.⁷⁵⁶

FEMA:n keväällä 2002 *World Trade Center Building Performance Study* -nimellä julkaistussa raportissa esitetty ns. pannukakkuteoria olikin vain välivaihe virallisissa selitysy yrityksissä. Teoria yritti selittää sortuman siten, että tuli heikensi kerrosten tuennassa käytetyt tukiristikot, jonka jälkeen ensin yksi kerroslaatta putosi toisen päälle, jolloin sen tuenta ylikuormittui ja petti ja ketjureaktio alaspäin alkoi. Kerroslaattojen tarjoaman sivuttaistuennan kadotessa pystypilarit kävivät epävakaiksi ja nurjahtivat, jolloin koko rakennus sortui maahan asti. Teoria oli parhaimmillaankin vain spekulatio, minkä raportti myös myönsi todetessaan kaksoistornien osalta, ettei ”sortumaan johtanutta tapahtumaketjua kyetty varmuudella määrittämään”⁷⁵⁷. WTC-7:n kohdalla FEMA:n raportti toteaa, että ”tulipalojen laatua WTC-7:ssä ja sitä miten ne aiheuttivat rakennuksen romahtamisen ei tällä hetkellä tiedetä”. Raportti toteaa, että heidän parhaimmankin hypoteesinsa toteutumisen todennäköisyys on alhainen, ja suosittaa lisätutkimuksia sortumisen syyn selvittämiseksi⁷⁵⁸.

Elokuussa 2002 uhrien omaisten ja heidän aloittamansa pilvenpiirtäjien turvallisuuskampanjan johdosta annettiin Yhdysvaltojen kansalliselle standardi- ja teknologiainstituutille NIST:lle (National Institute of Standards and Technology) tehtäväksi jatkaa FEMA:n epäonnistunutta tutkimusta. 1.10.2002 säädetty laki *National Construction Safety Team (NCST) Act* valtuutti NIST:n perustamaan tutkimusryhmiä rakennustuhojen tutkimuksia varten. Lain mukaan ryhmien tutkimuksien tarkoituksena on ”parantaa rakennusten turvallisuutta ja rakenteellista yhtenäisyyttä Yhdysvalloissa” ja tehtävänä ”määrittää todennäköinen tekninen syy tai syyt rakennusten luhistumiseen” sekä muun muassa ”antaa suosituksia uusiksi rakennusmääräyksiksi”. NIST:in tutkimussuunnitelma julkaistiin elokuussa 2002. Siinä päätavoitteena oli selvittää ”miksi ja miten kaksoistornit (WTC 1 ja WTC 2) sortuivat lentokoneiden törmäysten jälkeen”. NIST myös ilmoitti: ”Mitään osaa yhdestäkään raportista, joka juontaa juurensa NIST:n tutkimukseen rakenteiden pettämisestä tai tutkimuksesta, jota National Construction Safety Team Act -laissa tarkoitetaan, ei voida käyttää missään oikeusjutussa tai vahingonkorvauskanteessa, joka aiheutuu mistä tahansa mainitun raportin esiin nostamasta asiasta. (15 USC 281a; as amended by P.L. 107-231)”⁷⁵⁹.

Tässä yhteydessä on syytä palauttaa mieliin, mitä Office of Inspector General totesi raportissaan WTC:n vuoden 1993 pommi-iskun yhteydessä käänteisessä järjestyksessä tapahtuneesta rikoslaboratoriotutkinnasta, eli määritetään ensin haluttu lopputulos ja sitten etsitään keinot, miten siihen päästään (ks. sivu 159). Tietokonesimulaatioiden avulla tämä metodi helpottuu huomattavasti.

Koska Ground Zero* oli jo täysin raivattu ja teräsromu laivattu Kaukoitään sulatettavaksi†, NIST perusti tutkintansa suurelta osin tietokonesimulaatioihin. Kuitenkin hämmästyttävästi

* World Trade Centerin raunioita ja sen korttelia alettiin kutsua nimellä Ground Zero. Alun perin nimitys viittaa paikkoihin, missä on räjäytetty ydinlataus. Sittemmin nimitystä on käytetty laajemmin pommi-iskun, räjähdysen, luonnonkatastrofin tai muun onnettomuuden tapahtumapaikoista, raunioista tai tuhoalueista.

† Tutkimuskäyttöön oli säästetty 236 teräskappaletta.

itse sortuminen on rajattu niistä pois. Simulaatiot alkavat lentokoneitten törmäyksistä ja loppuvat sortuman alkamiseen. Itse sortuma kuitataan kerta toisensa jälkeen maininnalla ”sen jälkeen täydellinen sortuma aiheutui”. NIST perustelematta väittää, että täydellinen jatkuva sortuma oli ”väistämätön” sen jälkeen kun sortuma oli alkanut.

NIST tosin käsittelee kvalitatiivisesti puolen sivun verran sortuman aikaisia tapahtumia, mutta ”ei varsinaisesti käsittele tornien rakenteellista käyttäytymistä sen jälkeen kun olosuhteet sortumisen alkamiselle oli saavutettu ja sortuminen kävi väistämättömäksi”.⁷⁶⁰ NIST:n rajaus on sitäkin ihmeellisempi, kun ottaa huomioon sen, että juuri teräsrunkoisten pilvenpiirtäjien sortuminen tulen vuoksi (joka väitteiden mukaan tuona päivänä tapahtui) oli ainutlaatuinen ilmiö historiassa. Milloinkaan aiemmin tai sen jälkeen vastaavaa ei ole tapahtunut. Lukuisat pilvenpiirtäjät ovat liekehtineet aiemmin, kuten 64 kerroksinen First Interstate Bank Building Los Angelesissa 1988⁷⁶¹. Rakennus paloi hallitsemattomasti 3½ tuntia. Paloa tutkinut Iklm Ltd. toteaa palosta: ”Huolimatta neljän ja puolen kerroksen loppuunpalamisesta, tärkeille kantaville rakenteille ei aiheutunut vaurioita ja vain pieni vaurio yhdelle toissijaiselle palkille ja pienelle määrälle kerroslevyjä.”⁷⁶² Sanomattakin on selvää, ettei mitään sortumavaaraa ollut. Toinen esimerkki: 38 kerroksinen One Meridian Plaza Philadelphiassa 1991, joka paloi 18 tuntia kahdeksassa kerroksessa. Ei sortumaa.⁷⁶³

Pilvenpiirtäjät ovat kestäneet tulipaloja yhtä hyvin vuoden 2001 jälkeenkin, kuten lokakuussa 2004 Venezuelan Caracasissa, jossa 56-kerroksinen rakennus paloi 17 tuntia 26 kerroksessa. Näihin verrattuna WTC:n tulipalot olivat lyhytkestoisia ja lieviä. Harvoin muistetaan, että WTC-1 paloi jo vuonna 1975.^{*764} On huomattava, ettei palosuojaus kykene estämään teräsrakenteiden kuumenemista paria tuntia kauempaa. Sitä pidemmät palot vaikuttavat teräkseen kuten lyhyempi tulipalo suojaamattomaan teräkseen. NIST on väittänyt esittämättä tarkempia perusteluja, että WTC:llä koneitten törmäykset kuorivat paloeristeet usean kerroksen alalta ja altistivat teräksen tulelle.

Kaikkein erikoisin ja suurimmat vahingot aiheuttanut ilmiö oli se, että tornit sortuivat täydellisesti maahan asti. Juuri tätä pilvenpiirtäjien itsetuhokäyttäytymistähän pitäisi jo rakennusturvallisuudenkin vuoksi tutkia. Ja kuitenkin NIST rajasi sen mallinnuksiensa ulkopuolelle. Totaaliset sortumat ovat maailmalla aiheutuneet räjähdeturkamisista, rakennusvirheistä tai maanjäristyksistä. Kuitenkin esimerkiksi maanjäristysten aiheuttamat sortumat tyypillisesti jättävät jäljelle suuria tunnistettavia osia rakennuksista tai pahimmillaan nipun päällekkäisiä kerroslaattoja (betonirakenteisissa taloissa). Esimerkiksi Norjassa kivivyöry romautti maaliskuussa 2008 kuusikerroksista kerrostaloa pyyhkäisten pois talon kaksi alinta kerrosta. Kerrostalo kuitenkin vain putosi noiden kahden kerroksen verran alaspäin jääden edelleen pystyyn. Jotain tämän tapaista olisi pitänyt tapahtua myös WTC:n kohdalla, sillä rakennuksia ei todellakaan ole suunniteltu tuhoamaan itse itseään pelkästään painovoiman avulla. WTC:n tapauksessa rakennus kuitenkin tuhoutui pölyksi ja ympäri tonttia ja naapurirakennusten sisään sinkoutuneiksi teräskiskoiksi.

Jatkuva sortuma on jo FEMA:nkin käyttämä suhteellisen uusi termi. Se näyttää liittyvän etupäässä terrorismitapauksiin. WTC:n lisäksi useimmin käytetään esimerkkinä Oklahoma Cityn Alfred P. Murrah -toimistotalon tuhoa. Tulkinta on kuitenkin virheellinen, sillä jos Murrah-rakennuksen sortuma oli jatkuva sortuma, niin silloin kaikki tavalliset kerrostalojen räjähdeturkamisetkin ovat. Aitona tapauksena voidaan pitää sitä vastoin Lontoossa

* WTC-1 paloi 13.2.1975 11. kerroksessa ja tuli levisi kaapelikuilujen kautta kerrokseen 9-19, 125 palomiestä osallistui sammutukseen, joista 28 sai vammoja. Palon aiheuttamat vahingot olivat yli 2 miljoonaa \$

vuonna 1968 tapahtunutta Ronan Point -nimisen elementtikerrostalon nurkan luhistumista koko rakennuksen 23 kerroksen mitalta, mikä johtui 18. kerroksen nurkkahuoneessa tapahtuneesta kaasuräjähdyksestä⁷⁶⁵. Elementtitalot kuitenkin muistuttavat rakenteeltaan jossain määrin korttitaloja, mitä ei voida sanoa teräsrunkoisista pilvenpiirtäjistä. WTC:n rakennukset 1, 2 ja 7 ovat ainoat historian tuntemat teräsrunkoisien rakennuksen jatkuvan sortuman esimerkit, mutta kuten tulemme huomaamaan, tämäkään tulkinta ei pidä paikkaansa.

NIST esittää, että lentokoneitten törmäys aiheutti teräsrakenteiden kuoriutumisen paloeristeistä tulipalokerroksissa, ja tämä yhdessä tulipalon kanssa sai aikaan liiallisen lämpökuormituksen, joka johti teräsrakenteiden lämpölaajenemisen ja kerrosten notkahtamisen ja siitä seuranneen ulkosivun pilariston sisäänpainumisen kautta pilarien nurjahtamiseen ja sortuman alkamiseen. Kun FEMA syytti tukiristikot ulkosivuun ja keskirunkoon liittäneitä kulmarautoja heikoiksi, NIST päinvastoin väitti niitä niin vahvoiksi, että tukiristikot vetivät niiden välityksellä ulkosivun pilaristot sisäänpäin, jolloin nämä pettivät.

NIST:n tulokset ovat sisäisessä ristiriidassa. Sen paremmin sen palokokeet kuin tutkitut teräsnäytteetkään eivät tue teoriaa tulen heikentämisestä teräksestä. NIST kykeni tutkimaan säästetyistä teräsnäytteistä 16 kpl tulipalokerrosten ulkosivun pilareita. Näistä pilareista analysoitiin 170 kohtaa ja havaittiin, että vain kolmessa pilarissa oli viitteitä siitä, että niiden lämpötila oli ylittänyt 250 °C. Vain kahdessa keskirungon pilarissa oli riittävästi maalipintaa jäljellä analyysiin, eikä niissä ollut viitteitä yli 250 °C:n lämpötilasta. Metallin analysointi puolestaan osoitti, etteivät näytteet olleet ylittäneet ainakaan 600 °C:n lämpötilaa. NIST ei mitenkään selitä sitä, miksi he kuitenkin kerrosrakenteiden käyttäytymistä tutkivissa palokokeissaan lämmittivät ne 700 °C:n lämpötilaan. Heidän oma aineistonsa ei ainakaan oikeuta oletusta noin korkeasta lämpötilasta. Palokokeet olivat erittäin ankaria. NIST:n pettymykseksi heidän kahden tunnin palokokeessaan WTC:n mallin mukaan valmistettu kerros ei sortunut alkuperäisen paksuisella paloeristeellä käsiteltynä. Sortuma saatiin aikaan vasta ohuemmalla eristeellä.

NIST väittää keskirungon alueella esiintyneen korkeita, jopa 1 000 °C:n kaasulämpötiloja (rakenteiden lämpötila oli luonnollisesti paljon alhaisempi), mutta sen omat simulaatiokuvat esittävät keskirungon alueen jatkuvasti viileimpänä osana kerroksia. Tämä onkin loogista, sillä keskirungon alueella sijaitsivat porras- ja hissikuilut eikä siellä ollut juurikaan palavaa materiaalia. Näin ollen jos näyttöä ei ole ulkosivun pilarien muutamaa rajallista kohtaa lukuun ottamatta lämpenemisestä yli 250 °C:n, on todennäköistä että sama pätee myös keskirunkoon. Muutamaan kerrokseen rajautuneen tulen on myös vaikea lämmittää kantavia rakenteita terästä heikentäviin lämpötiloihin teräksen hyvän lämmönjohtavuuden vuoksi. Lämpö yksinkertaisesti johtuu pilareita myöden pois.⁷⁶⁶ Laskennallisesti on myös osoitettu, että rakennukseen lentokoneen mukana tullut koko polttoainelasti ei edes teoriassa voisi nostaa rakenteiden keskimääräistä lämpötilaa korkeammalle kuin 257 °C⁷⁶⁷. Laskelmassa oli tehty oletus, ettei lämpöä lainkaan karkaa palokerroksista pois johtumisen, lämpösäteilyn tai savukaasujen mukana. Todellisuudessa juuri nämä edellä mainitut hävikit vähentävät ratkaisevasti rakenteisiin jäävää lämpökuormaa.

NIST toteaa, että kun rakennuksen yläosa kerran lähti liikkeelle, niin alapuolinen rakenne ei sitä kyennyt pysäyttämään, koska putoavalla massalla oli niin valtava energia. Mitään lukuarvoja tai laskelmia ei esitetä. Edelleen NIST toteaa, että koska putoaminen tapahtui käytännössä vapaan putoamisen nopeudella, niin alapuoliset kerrokset tarjosivat

minimaalisen vastuksen. NIST:n kehäpäättely on hyvin ongelmallinen. Tieteellinen ajattelu lähtee siitä, että ollakseen todellinen ilmiön on oltava toistettavissa. WTC:n tapauksessa lähes vapaan putoamisen nopeudella tapahtunut pilvenpiirtäjän sen omaan potentiaalienergiiaan perustuva täystuho on ainutkertainen ilmiö. Vastaavalla nopeudella tapahtuneita rakennusten tuhoutumisia on kylläkin nähty, mutta ne ovat olleet poikkeuksetta räjähdepurkamisia. Näin ollen, koska ilmiö muistuttaa entuudestaan tunnettua ilmiötä, olisi tuo ilmiö otettava huomioon myös WTC:n kohdalla, ja jos räjähteiden käyttö onnistutaan tutkinnassa sulkemaan pois, niin erityinen huomio olisi kiinnitettävä ainutkertaisen painovoimaisen täystuhon selittämiseen ja mallintamiseen. Uskontunnustusta muistuttava hokema ”global collapse then ensued” ei riitä selitykseksi ainutkertaiselle ilmiölle.

NIST väittää tutkineensa myös mahdollisuutta, että torneissa olisi ollut räjähteitä, mutta ei kerro, miten tätä vaihtoehtoa tutkittiin. NIST:n mukaan se ei löytänyt mitään näyttöä, joka olisi tukenut tätä vaihtoehtoa.⁷⁶⁸ Tätä voidaan pitää outona erityisesti, kun otetaan huomioon, että NIST ei kyennyt laatimaan minkäänlaista selitystä rakennus 7:n sortumiselle vaan on siirtänyt sen osalta raportin valmistumista lukuisia kertoja.

Kevin Ryanin kritiikki NIST:n tutkintaa kohtaan

NIST:n tutkinnan ollessa vielä kesken ja palokokeiden suorituksen meneillään Underwriters Laboratories -testauslaitoksen osastonjohtaja Kevin Ryan* alkoi huolestua tutkinnan objektiivisuudesta. Mainittu laitos oli aikoinaan testannut WTC:n rakentamisessa käytetyt teräkset ja todennut ne tulenkestostandardit ylittäviksi. Ryan kiinnitti huomiota NIST:n 19.10.2004 päivättyyn väliraporttiin ja kirjoitti sen johdosta kirjeen Frank Gaylille, joka oli NIST:n metallurgiaosaston apulaisjohtaja ja projektin ”NIST ja WTC” johtaja.⁷⁶⁹

Ryanin mukaan palokokeet näyttivät osoittavan, että rakenteiden olisi pitänyt helposti kestää romahtamatta. Ryan kiinnitti huomiota NIST:n elokuun 2003 väliraporttiin, joka antoi ymmärtää, etteivät teräkset WTC:llä ehkä kuumentuneet yli 250 °C:n⁷⁷⁰, mikä Ryanin mielestä olikin odotettavissa. Lokakuun 2004 väliraportissa kuitenkin todettiin, että ulkosivun pilarit tästä alhaisesta lämpötilasta huolimatta ”nopeasti pehmenivät ja nurjahtivat”⁷⁷¹. Ryan huomautti, että teräs on kuumennettava 1 100 °C:n lämpötilaan ennen kuin sitä voidaan muotoilla pakottamalla.

Ryan jatkoi:

Tämä kertomus ei nyt täsmää. Jos teräs noissa rakennuksissa pehmeni tai sulii, olen varma, että me kaikki voimme olla yhtä mieltä siitä, että se ei johtunut minkäänlaisista lentokonepolttoainepaloista, saatikka lyhytkestoisista toimistopaloista noissa torneissa. Tämän seikan luulisi olevan suuri huolenaihe kaikille amerikkalaisille. Tai sitten ajatus teräksen antamisesta periksi noin 250 °C:n lämpötilassa viittaa siihen, että suurin osa tuon päivän kuolonuhreista aiheutui turvamitoitukseen liittyvistä pettämisistä. Sen vaihtoehdon luulisi olevan suuri huolenaihe yhtiölleni.

* Kevin Ryanin tarkka asema yhtiössä oli ”Site Manager at Environmental Health Laboratories (EHL), South Bend, Indiana”. EHL oli Underwriters Laboratories -yhtiön osasto. Ryan on koulutukseltaan kemisti ja johti yhtiön vesitutkimusosastoa.

Kevin Ryanin kirje julkaistiin internetissä, mikä johti hänen erottamiseensa 18.11.2004 "huonon arvostelukyvyn" vuoksi⁷⁷². Erottamisensa jälkeen Underwriters Laboratories -yhtiön palveluksesta Kevin Ryan paneutui syvällisemmin WTC:n tuhosta tehtyihin virallisiin selvityksiin.⁷⁷³ Seuraavassa joitain hänen esiin nostamia seikkoja.

WTC:n lisäksi historia ei tunne lainkaan muita tapauksia, joissa (väitetysti) tulipalo olisi saanut korkean teräsrunkoisen rakennuksen romahtamaan. Vastaavasti ei tunneta tapauksia, jossa rakennussortuma, jonka yhteydessä havaitaan kaikki räjähdeturkamen tunnusmerkit, olisi jotain muuta kuin juuri räjähdeturkamen. Eli käytännössä sortuma, joka näyttää räjähdeturkamiselta, on myös sitä eikä jotain muuta.

99,7 % teräksistä (todisteista) hävitettiin yleisön ja asiantuntijoiden vastalauseista huolimatta. Yli vuosi kului, ennen kuin kunnollinen riittävin resurssein varustettu NIST:n tutkimus aloitettiin. Kevin Ryanin silloinen työnantaja Underwriters Laboratories teki elokuussa 2004 palokokeita, joissa havaittiin, etteivät WTC:n mallin mukaan tehdyt kerrosrakenteet sortuneet.⁷⁷⁴

Ryan teki myös mielenkiintoisen havainnon; alkuperäisessä ASCE:n WTC-tutkimusryhmässä olivat mukana samat neljä "vapaaehtoisinsinööriä", jotka kirjoittivat Oklahoma Cityn Murrah-toimistotalon raportin: Gene Corley, Charles Thornton, Paul Mlakar ja Mete Sozen. Kaksi viimeksi mainittua osallistuivat myös Pentagonin vauriotutkimuksen tekoon. Yhdysvalloissa on 1,5 miljoonaa insinööriä, miksi nämä muutamat nimet tulevat vastaan terrorismitapausten yhteydessä? Nämä "vapaaehtoiset" myös tiesivät etukäteen, miksi pilvenpiirtäjät sortuivat. Gene Corley totesi *St Petersburg Timesille* 14.9.2001: "Tiesin heti kun suihkukoneet iskivät rakennuksiin, että WTC sortuisi juuri niin kuin se teki... en vain tiennyt, milloin se tulisi tapahtumaan."⁷⁷⁵

Toinen Oklahoma Cityn veteraani Charles Thornton totesi hyvin varhaisessa vaiheessa työtoverilleen Karl Kochille: "Karl, me kaikki tiedämme, mikä aiheutti sortuman"⁷⁷⁶. NIST:n tutkimukseen osallistunut Shankar Nair puolestaan totesi *Chicago Tribunelle* 19.9.2001: "Jo nyt on miltei saavutettu konsensus tapahtumaketjusta, joka johti World Trade Centerin sortumiseen." Jostain syystä kuitenkin FEMA:n Building Performance Report (toukokuu 2002) totesi: "Sortumaan johtanutta tapahtumaketjua ei varmuudella kyetty määrittämään."

On yleisessä tiedossa, että WTC:n tornit suunniteltiin kestäväksi rakennusaikana maailman suurimman matkustajakoneen Boeing 707:n törmäys. Terrori-iskun jälkeen alkoi kuitenkin selittely, ettei lentokoneitten polttoainelastia ja siitä aiheutuneita tulipaloja ollut otettu huomioon. Näin on väittänyt mm. rakennusten suunnitteluun osallistunut Leslie Robertson, joka kuitenkin myös myönsi, ettei vastannut suunnittelun siitä puolesta. WTC:n suunnittelun johtava insinööri John Skilling kertoi kuitenkin vuonna 1993: "Analysimme osoitti, että suurimmaksi ongelmaksi muodostuisi polttoaine, joka joutuisi rakennuksen sisään. Mutta siitä huolimatta kantava rakenne olisi yhä jäljellä."⁷⁷⁷ Leslie Robertson selvästi valehtelee, sillä WTC:n suunnittelussa hän toimi juuri John Skillingin avustajana.

NIST aloitti tutkimuksensa WTC:n sortumasta kesäkuussa 2002 ja yhdessä ensimmäisistä kokouksista kuultiin "yleisön" näkemyksiä. "Yleisönä" esiintyivät Gene Corley, Richard Tomasetti, Shankar Nair ja eräät muut virallisiin tutkimuksiin osallistuneet. Eräät FEMA:n raportin kirjoittajat osallistuivat myös NIST:n raportin kirjoittamiseen, kuten Therese

McAllister (FEMA Chapter 1 – NIST report 1-6, 1-7^{*}) ja John Gross (FEMA Chapter 1 – NIST report 1-6, 1-7). FEMA:n Chapter 2:n kirjoittajista NIST:n tutkintaan osallistuivat Ronald Hamburger, William Baker ja Harold Nelson, joka osallistui NIST:n raportin osien 1-5 ja 1-7 kirjoittamiseen. Nelson oli myös yksi FEMA:n WTC-7:ää käsitelleen Chapter 5:n kirjoittajista FEMA:n raportin Chapter 5:n muista kirjoittajista Ramon Gilsanz osallistui NIST:n raportin osan 1-6F kirjoittamiseen. Samojen henkilöiden osallistuminen molempien raporttien laadintaan on sikäläkin mielenkiintoista, että raportit päättyvät varsin erilaisiin selityksiin sortumisen syistä.

On myös kolmas raportti, joka tunnetaan Silverstein/Weidlinger-raportin nimellä (lokakuu 2002) ja sen tarkoitus oli tukea WTC:n leasing-sopimuksen haltijan Larry Silversteinin oikeudenkäyntiä kaksinkertaisen vakuutuskorvauksen saamiseksi. Jälleen törmäämme tuttuihin nimiin: Gene Corley ja Thornton & Tomasetti. Raportti päättyy hyvin erilaiseen lopputulokseen kuin FEMA-raportti, jota samat miehet olivat olleet tekemässä. Raportin mukaan minkäänlaista välipohjien peittämistä ei tapahtunut vaan sortuman syynä oli kantavien pystypilarien peittäminen. Kevin Ryanin tulkinnan mukaan välipohjien peittäminen myöntäminen olisi viitannut suunnitteluvirheeseen ja oikeuttanut vain normaaliin vakuutuskorvaukseen kaksinkertaisen sijasta.

NIST:n raportti esitti lopulta kolmannen version, jonka mukaan välipohjat alkoivat roikkua vetäen pehmentyneet ulkosivut sisäänpäin, ja kun keskirunkokin oli pehmennyt, aiheutui sortuma, jossa rakennuksen yläosa ruhjoi pudotessaan alapuolisen rakenteen maahan asti. On huomattava, että kun FEMA-raportti valitti välipohjia kannatelleiden tukiristikoitten liitoksia pilareihin heikoiksi (niiden peittäminen aiheutti kerrosten putoamisen ja sortuman), niin NIST puolestaan totesi ne niin vahvoiksi, että niiden välityksellä lämpölaajenneet ja roikkuvat välipohjarakenteet vetivät ulkosivut sisäänpäin, jolloin nämä eivät enää kyenneet kannattelemaan rakennuksen yläosan painoa.

NIST jätti huomiotta WTC:n suunnittelun ja rakentamisen aikaiset tiedot rakennusten vahvuudesta. 1960-luvulla alan lehdissä kerrottiin, että WTC:n ulkosivun pilarien kuormitusta voitaisiin kasvattaa aina 2 000 % ennen kuin ne pettäisivät. Ulkosivun pilarit oli tehty erikoisvahvasta teräksestä, ja niiden tehtävä oli ottaa vastaan rakennukseen kohdistuva tuulikuorma myös hirmumyrskyjen ja hurrikaanien olosuhteissa. Lisäksi oli kerrottu, että rakennus kestäisi edelleen pystyssä mistä tahansa suunnasta 100 mailin tuntinopeudella puhaltavassa tuulessa, vaikka rakennuksen tyvellä yhden sivun kaikki pilarit olisi poistettu ja jopa osa kahden viereisen sivun pilareista nurkkien takana⁷⁷⁸.

Huomiotta jäi myös Underwriters Laboratories -yhtiön tekemä WTC:n terästen testaus, sillä sen dokumentteja ei löytynyt. UL:n toimitusjohtaja Knoring Knoblauch oli kertonut yhtiön henkilöstölle syyskuussa 2001, että laitos oli testannut WTC:n teräkset ja todennut ne New Yorkin rakennusmääräykset ylittäviksi. Tämän hän vahvisti vielä joulukuussa 2003 Ryanille kirjallisesti. Rakennusten omistaja satamalaitos ei kuitenkaan löytänyt testausta koskevia dokumentteja. Teräkset olivat NIST:n mukaan luokkaa 1B, mikä pilarien osalta tarkoittaa 3 tunnin palonkestoa ja kerrosten osalta 2 tunnin palonkestoa. Myöskään pääinsinööri John Skillingin mainitsemia lentokonepolttoaineen rakennukselle aiheuttaman palorasituksen arvioita ja laskelmia ei enää löytynyt.

^{*} NIST:n raportin tärkeimmät osat ovat 1-5, tulipalot ja niiden lämpötilat, 1-6, selitys miksi rakennukset sortuivat, ja 1-7, joka käsittelee WTC-7:ää mutta jota ei ole viety loppuun.

Kun UL elokuussa 2004 suoritti palokokeita NIST:lle, WTC:n mallin mukaan valmistetut ja palosuojatut välipohjarakenteet kestivät hienosti. Heti tämän jälkeen UL:n toimitusjohtaja Knoring Knoblauch erosi yhtiön palveluksesta. Kun Ryan kiinnitti julkisuuteen vuotaneessa kirjeessään huomiota NIST:n väliraportin ristiriitaisuuksiin lokakuussa 2004, UL perääntyi ilmoittaen, ettei ole näyttöä siitä, että yhtiö olisi testannut WTC:n teräkset. Samoin he vähätelivät rooliaan NIST:n tutkimuksessa, jonka oli aiemmin henkilökunnalle kerrottu olevan keskeinen.

Yksi NIST:n tutkimuksen menetelmistä oli silminnäkijöitten haastattelu. New Yorkin kaupunki kuitenkin kieltäytyi antamasta NIST:n käyttöön omia silminnäkijähaastattelujaan. Kaupunki suostui lopulta näyttämään aineistoaan NIST:n tutkijoille joulukuussa 2003, mutta vain kaupungin toimitiloissa. NIST jätti huomioimatta kaikki lausunnot, jotka viittasivat räjähteiden käyttöön.

Koska NIST:n teräsanalyysit eivät tukeneet oletusta korkeista lämpötiloista, tutkinnassa päädyttiin teoriaan, jonka mukaan teräkset olivat pehmenneet, koska lentokoneitten törmäys oli aiheuttanut palosuojausaineen kuoriutumisen törmäyskerroksista. NIST teki kokeita teorian tueksi. Tutkijat ampuivat haulikolla 15 laukausta metallilevyyn, joka oli käsitelty palosuojapinnoitteella. Testi osoitti, että 15 laukausta haulikolla todellakin poistaa palosuojapinnoitteen teräspinnalta. Tämän NIST tulkitse osoittavan, että lentokoneen törmäys oli poistanut suurimman osan palosuojauksista niissä kerroksissa, joihin törmäys vaikutti. NIST ei kuitenkaan mitenkään perustele, miten Boeing 767 muuttuu tuhansiksi haulikonlaukauksiksi, jotka suuntautuvat joka puolelle törmäyskerroksissa. Teoria on toivottoman epäuskottava, sillä jo törmäyskohdasta otetuissa valokuvissa nähdään, etteivät edes ikkunat ole rikkoutuneet aivan vauriokohdan vieressä. Miten silloin muokkien ikkunoiden välissä sijainneiden pilarien palosuojaukset olisivat kuoriutuneet pois? NIST:n mukaan rakenteiden kuoriminen palosuojauksista vaatii energiaa 1 MJ/m^2 . Törmäyskerroksissa oli kuorittavaa pinta-alaa $6\,000 \text{ m}^2$, mikä tarkoittaa, että lukuisia muita lentokoneita olisi tarvittu avuksi, jotta tarvittava energia olisi saavutettu.

NIST:n palokokeet olivat myös varsin tarkoitushakuisia. NIST kertoo vain kaasulämpötilat ja jättää teräksen lämpötilat kertomatta, polttoaineen määrä testeissä oli kaksinkertainen todelliseen tilanteeseen verrattuna, polttokammiossa käytettiin tehostettua ilmanvaihtoa, terästen palosuojauskerroksen paksuutta vähennettiin, kerrosten päälle asetettua kuormaa kasvatettiin "maksimikuormaksi", mikä oli kaksinkertainen todelliseen tilanteeseen verrattuna. Lopputuloksena NIST joutui toteamaan: "Tämän tyyppinen kerrosrakenne oli kykenevä kestämään suurta gravitaatiokuormaa merkittävän pitkän ajan romahtamatta, mikä voidaan rinnastaa mihin hyvänsä sijaintiin ja palonkestoon torneissa syyskuun 11:ntenä." Kokeiden jälkeen NIST ilmoitti olevansa varovainen johtopäätösten vetämisessä näitten testien perusteella. Lopulta NIST tukeutui yhä enemmän tietokonesimulaatioihin. Niissä se oman ilmoituksensa mukaan muutti realistiset parametrit useissa tapauksissa "vakavamiksi". NIST:n mukaan realistisia parametrejä muutettiin vakavamiksi, kunnes simulaatioiden tulokset vastasivat havaittuja tapahtumia, eli sortuman alkaminen saatiin aikaan.

NIST:n mukaan WTC-1:ssä katkesi 14 % ja WTC-2:ssa 15 % kantavista pilareista. Tämä aiheutti joittenkin jäljelle jääneitten pilarien kuorman lisääntymisen jopa 25 %:lla. Pilarien varmuuskertoimet olivat NIST:n mukaan keskirungon osalta 2 ja ulkosivulla 5. Kun otetaan huomioon NIST:n omien teräsanalyysien tulos, jonka mukaan yksikään näyte ei ollut saavuttanut 600 °C :n ratkaisevaa lämpötilaa, jolloin teräksen lujuus on pudonnut puoleen

alkuperäisestä, ja että vain kaksi näytettä oli ylittänyt 250 °C:n lämpötilan, ei minkäänlaisia edellytyksiä sortumisen alkamiselle pitänyt olla olemassa.

Miten kuumiksi tuli olisi teoriassa kyennyt kuumentamaan törmäyskerrosten rakenteet? NIST:n mukaan 20 460 litraa lentokonepolttoainetta oli jäljellä törmäysten aiheuttamien polttoaineräjähdyksen jälkeen. Tämä tarkoittaa 590 000 MJ energiaa. Toimistokalusteet tarjosivat lisäksi noin 490 000 MJ. Kun tämä lämpöenergia ilman hävikkiä siirretään kyseisten kerrosten rakenteisiin, saadaan keskimääräiseksi lämpötilaksi vähemmän kuin 315 °C, mikä sopii yhteen NIST:n tekemien teräskappaleitten maalianalyysien kanssa. NIST:n hallussa on 6 899 valokuvaa ja 6 977 videota tapahtumista, mutta se ei anna niitä riippumattomien tutkijoiden käyttöön. Samoin NIST:n käyttämät tietokoneohjelmat ja simulaatiomallit ovat salaisia.

Kevin Ryanin mukaan objektiivinen tieteellinen tutkimus WTC:n sortumasta olisi päätyntä seuraaviin johtopäätöksiin:

- 1) Suhteellisen vähän pilareita tuhoutui törmäyksessä.
- 2) Jäljelle jääneillä pilareilla oli suuri kyky ottaa vastaan lisäkuormaa.
- 3) Palosuojaus ei olisi voinut kuoriutua laajalti pois.
- 4) Teräs ei olisi pehmentynyt havaituissa lämpötiloissa.
- 5) Jopa korkeammassa lämpötiloissa suuremmalla gravitaatiokuormalla suoritetuissa palokokeissa havaittiin vain pientä rakenteiden notkahtamista.
- 6) Ulkosivun pilareita sisäänpäin vetäviä voimia ei ollut olemassa.
- 7) Epävakauden leviäminen rakennukseen olisi vienyt huomattavasti kauemmin eikä olisi johtanut vapaan putoamisen nopeudella tapahtuneeseen täydelliseen sortumaan.

Ryanin mukaan NIST:n raportti on väärässä, koska se ei selitä, miksi ja miten rakennukset sortuivat, ja NIST:n tutkinta oli harhaanjohtavaa ja epätieteellistä joka vaiheessa. He raportoivat tuloksia, jotka olivat ristiriidassa heidän omien testiensä kanssa. NIST jätti huomiotta tai väärästi lukuisia seikkoja, kuten alkuperäiset 1960-luvulla esitetyt tiedot rakennusten suunnittelusta ja päänsinööri John Skillingin lausunnon. Lisäksi se jätti huomiotta sortumakohdan alapuolisen rakenteen sortumalle antaman vastuksen, tietoliikennemaston putoamisen ennen ulkosivun rakennetta, sulan tai hehkuvan metallin raunioissa viikkojen ajan, silminnäkijälausunnot räjähdyksistä ja WTC:n teräsnäytteissä havaitut rikkijäämät. Ryanin mukaan olisi ehdottomasti tehtävä uusi tutkimus, jossa räjähteiden käyttö sortumisen syynä otettaisiin huomioon.

WTC:n tuhoutumisen riippumaton tutkinta

Viralliset tutkimukset ja niitä tukevat asiantuntijat kieltäytyivät käytännössä tutkimasta sitä ilmeistä, jo syyskuun 11. uutisnauhoillakin ilmi tullutta vaihtoehtoa, jonka mukaan rakennukset sortuivat räjäytysten vuoksi. Esimerkiksi USA Todayn Jack Kelley kertoi jo tapahtumapäivänä FBI:n hypoteesista, jonka mukaan pilvenpiirtäjien kellarikerroksien autopaikoitustiloissa räjähtänyt autopommi olisi aiheuttanut kaksoistornien sortuman, samaa kertoi MSNBC:n Rick Sanchez⁷⁷⁹. Jo vuoden 1993 pommi-iskun olisi voinut olettaa kannustaneen tutkimaan tätä vaihtoehtoa. Jostain syystä kuitenkin räjähteiden käytöstä muodostui tabu ja sitä ehdottaneet leimattiin salaliittoteoreetikoiksi.

Kuten jo todettiin, lukuisat TV-kommentaattorit vertasivat pilvenpiirtäjien tuhoa räjähdeturkamiseen. Lukemattomat WTC:n lähistöllä tai rakennusten sisällä olleet ihmiset kertoivat räjähdyksistä koneiden törmäysten aikoihin, törmäysten ja sortuman välisenä aikana tai varsinaisen sortuman aikana. Koosteita näistä uutisnauhoista voi katsella monilla internetsivuilla ja esimerkiksi dokumenttielokuvassa *9/11 Revisited*⁷⁸⁰ (tee haku os. <http://video.google.com>).

Mitä silminnäkijät ovat kertoneet räjähdyksistä?

Aloittakaamme räjähdysten jäljittäminen hetkestä, jolloin ensimmäinen lentokone törmäsi WTC-1:een. Hyvän lähteen tarjoaa Scholars for 9/11 Truth -tiedemiesryhmän *Journal of 9/11 Studies* -internetjulkaisu ja Craig T. Furlongin ja Gordon Rossin tutkimusartikkeli ”Seismic Proof – 9/11 Was an Inside Job” (versio 2)⁷⁸¹. WTC:n kellarikerroksissa tapahtui voimakkaita räjähdysisiä molempien lentokoneitten törmäysten aikoihin. Näistä ovat kertoneet mm. WTC:llä 20 vuotta vahtimestarina työskennellyt William Rodriguez ja useat huoltotoissa olleet miehet.

Chief Engineer -lehti julkaisi WTC:llä työskennelleen insinöörin Mike Pecoraron kertomuksen tapahtumista WTC-1:n kellarissa. Pecoraro työskenteli 11.9. aamulla 6. maanalaisessa kerroksessa, kun hän työtovereineen huomasi valojen välähtävän. Miehet aavistivat ongelmia ja Pecoraro soitti esimiehelleen, joka kertoi havainneensa koko rakennuksen tärähtäneen. Savua alkoi tulla 6. kellarikerrokseen, ja miehet lähtivät selvittämään ylemmistä kerroksista, mistä on kyse. Miehet siirtyivät C-kerrokseen ja huomasivat sen tuhoutuneen täysin räjähdyksessä. He menivät edelleen autoparkkialueelle, jossa oli myös räjähtänyt. Miehet alkoivat kiivetä kohti WTC:n katutasoa, mutta B-kerroksessa he huomasivat painavan teräsbetonisen palo-oven väänntyneen kuin alumiinifoliopalan. Samanlaisia kokemuksia oli rakennusmies Phillip Morrellilla WTC-1:n 4. kellarikerroksessa, jossa räjähdys kaksi kertaa heitti hänet maahan.⁷⁸² Morrelli kertoi pyrkineensä pako kellarikerrosten kautta reittiä, joka vei WTC-2:n alapuolelle, ja kun kyseiseen torniin iskettiin, niin senkin alla koettiin ankarat räjähdykset ja lukuisat ihmiset loukkaantuivat vakavasti.⁷⁸³

Myös ensimmäisten palomiesten mukana WTC-1:n aulaan saapuneet dokumenttielokuvaa tehneet Naudet'n veljekset huomasivat aulan kärsineen räjähdyksestä. Hissialueen seinän marmorilaattoja oli pudonnut ja aulan ikkunat olivat rikki. Ainakin kaksi liekehtivää ihmistä nähtiin aulassa. Näky oli liian kauhea sisällytettäväksi elokuvaan.

Kellarin ja aulan räjähdysisiä on yritetty selittää hissikuiluja pitkin alas syöksyneellä lentokonepolttoaineella, mutta selitys ei ole mahdollinen. Paitsi että polttoaine ei vähähappisessa hissikuilussa kykene merkittävään räjähdykseen, niin WTC:n rakenne puolestaan tekee ilmiön mahdottomaksi. Rakennuksen hissikuilut eivät olleet yhtenäisiä, ne vaan katkesivat 44. ja 78. kerrosten kohdalla, jotka toimivat pikahissien vaihtoasemina. Täällä ihmiset vaihtoivat paikallishisseihin, jotka veivät heidät haluttuihin kerroksiin. Vain yksi tavarahissin kuilu kulki yhtenäisenä kellarista ylös asti (hissi 50A)*. Lentokonepolttoaineen aiheuttamien räjähdysten olisi silloin pitänyt näkyä juuri näissä

* Myös kaksi pikahissiä kulki aulasta ylös asti

hissien vaihtoasemien kerroksissa sekä tietenkin niiden yläpuolisissa kerroksissa. Näin ei tapahtunut.

Palolaitoksen luutnantin William Walshin haastattelu tarjoaa lisävaloa tapaukseen.⁷⁸⁴ Walsh kertoi nähneensä, miten nimenomaan alimpia kerroksia (6. kellarikerros – 34. kerros) palvelleiden hissien ovet olivat räjähdysten voimasta revenneet saranoiltaan, mikä ei voinut johtua lentokoneen vaikutuksesta, sillä yläkerroksiin menevät pikahissit näyttivät olevan kunnossa. Hänen kertomansa saa vahvistuksen luutnantti Brian Beckerin⁷⁸⁵ ja palomies Robert Byrnen⁷⁸⁶ kertomuksista, jotka sisältyvät *The New York Timesin* julkaisemaan *Oral Histories* -materiaaliin. Vahtimestari William Rodriguez on puolestaan kertonut, että tavarahissin kuilukaan ei tule kyseeseen lentokonepolttoaineen kulkuväylänä, sillä kuilussa oli hissivaunu ja sen operaattori Mr. Griffith selvisi pelkin murtunein nilkoin tilanteesta.⁷⁸⁷ Rodriguez on kertonut auttaneensa pahoin palaneita ihmisiä ulos kellarista räjähdysten jälkeen, joka tapahtui useita sekunteja ennen ensimmäisen koneen törmäystä⁷⁸⁸.

Kolumbian yliopiston Lamont-Doherty Earth Observatoryn seisminen asema rekisteröi WTC:n tapahtumat 34 km:n etäisyydeltä. Laitoksen tulkinnan mukaan rekisteröidyiksi tulivat sekä lentokoneitten törmäykset että rakennusten sortumat⁷⁸⁹. Lentokoneitten osalta tulkinta on virheellinen. Jo maalaisjärjellä voi päätellä, ettei rakennukseen horisontaalisesti tapahtuva isku 300–350 metriä maanpinnan yläpuolella voi aiheuttaa merkittävää seismistä signaalia. Edes vuoden 1993 autopommi ei rekisteröitynyt, vaikka se tapahtui katutason alapuolella. Toinen ongelma ovat ihmisten kertomukset kellarissa tapahtuneista räjähdyksistä. Kolmas ja ratkaiseva seikka ovat lentokoneitten törmäysten ja seismisten tapahtumien ajoituksissa olevat erot.

Lamont-Doherty Earth Observatory antaa koneitten törmäyksille ajoiksi 8:46:26 ja 9:02:54. 9/11-komissio puolestaan käyttää FAA:n tutkatietoja ja lennonjohdon tietokoneohjelmistoja tarkan ajoituksen selvittämiseen. Komission ajat ovat 8:46:40 (14 s seismistä ajoitusta myöhemmin) ja 9:03:11 (17 s myöhemmin). Kaikki viranomaiset käyttävät UTC-aikaa (Universal Coordinated Time), joka perustuu kansainväliseen atomikellojärjestelmään.

Eräs lisätodiste kahdesta erillisestä tapahtumasta on eräässä liikeneuvottelussa tehty ääninauha. Neuvotteluun osallistui Jenny Carr osoitteessa 1. Liberty Plaza tuona aamuna. Nauhoituksella kuullaan kaksi erillistä räjähdystä 9 sekunnin välein. Furlong ja Ross analysoivat vielä tarkemmin komission lähteenään käyttämiä ajoituksia. FAA:n tarjoama aika on ensimmäiselle koneelle 8:46:35, ero seismiseen ajoitukseen tasan 9 sekuntia!

NIST teki oman ajoituksensa uudella tavalla ja perusti sen hämmästyttävästi toisesta törmäyksestä lähetettyihin TV-nauhoihin, joissa aikamerkintä juoksi. Näissä ilmeni 5 sekunnin ero seismiseen ajoitukseen. NIST pyysikin vuonna 2005 Lamont-Doherty Earth Observatoryn johtajaa tri Won-Young Kimiä tekemään uuden analyysin ajoituksesta, ja yllättävää kyllä seisminen ajoitus korjautui hyvin lähelle NIST:n TV-lähetyksistä saamaa ”korjattua” ajoitusta. Eroa jäi ensimmäisen törmäyksen kohdalla 1 sekunti ja toisen kohdalla 2 sekuntia.

NIST:n määrittämisen tarkoitus näyttää olleen ristiriitaisuuksien hävittäminen aineistoa peukaloimalla. Ajoitukset kun viittasivat aluksi selkeästi kahteen erilliseen tapahtumaan WTC:llä, mitä myös paikalla olleitten ihmisten kertomukset tukivat.

Miten paikalla olleet ihmiset kokivat rakennusten sortumiset? Merkittävä lähde silminnäkijöitten kokemuksille on New Yorkin palolaitoksen tekemät haastattelut, joissa paikalla olleilta palomiehiltä ja lääkintähenkilöstöön kuuluvilta kyseltiin heidän kokemuksistaan syyskuun 11:ntenä. Haastatteluja tehtiin syksyn 2001 ja alkuvuoden 2002 välisenä aikana ja ne salattiin. *The New York Times* ja uhrien omaiset pyysivät niiden julkaisua, mutta New Yorkin pormestari Michael Bloomberg kieltäytyi. *The New York Times* ja omaiset kävivät pitkällisen oikeustaistelun niiden julkistamiseksi ja vasta elokuussa 2005 ne eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta julkaistiin.⁷⁹⁰ Ei ole tiedossa, millaista aineistoa ja miten paljon jätettiin julkaisematta.

Julkaistu aineisto käsittää 503 henkilön haastattelut. Käytän sen kuvaamisessa apuna professori David Ray Griffinin artikkelia ”Explosive Testimony: Revelations about the Twin Towers in the 9/11 Oral Histories”, joka kokoaa yhteen räjähteistä kertovia lausuntoja myös muista lähteistä.⁷⁹¹ Jo Naudet-veljesten filmillä on kohta, jossa juuri paloasemalle palanneet järkyttyneet FDNY:n (New Yorkin palolaitos) palomiehet kuvailevat tornin sortumista:

Kapteeni Dennis Tardio: Pääsimme ulos, noin korttelin päähän.

Palomies Patrick Zoda: Ainakin kahden korttelin päähän ja aloimme juosta.

Tardio: (kuvailee räjähdysääniä ja tekee kädellä siksak-liikkeen ylhäältä alas) bum bum bum bum...

Zoda: Kerros kerrokselta se lensi ulos.

Tardio: Ikään kuin se olisi räjäytetty.

Zoda: Niin – räjäytetty.

Tardio: Ikään kuin he olisivat suunnitelleet purkavansa rakennuksen.

Zoda: Aina alas asti. Katsoin samalla kun juoksin.

Dennis Smithin tuottamalla äänikasetilla *Report from Ground Zero: The Story of the Rescue Efforts at the World Trade Center* kapteeni Dennis Tardio kuvailee WTC-2:n sortumista: ”Kuulin räjähdysten ja katsoin ylös. Oli kuin rakennus olisi purettu räjähtein, yläkerroksista alaspäin, kerros kerrokselta, bum bum bum...”

Palomies Louie Cacchioli ihmetteli WTC-1:n aulan ja hissien tuhoja. Päästyään 24. kerrokseen hän kuuli toverinsa kanssa valtavan räjähdysten, joka pysäytti hissien ja sammutti valot. Parin minuutin kuluttua tapahtui toinen samanlainen räjähdys. Cacchioli ajatteli, että vuoden 1993 tapahtumat toistuivat.⁷⁹²

WTC-1:ssä työskennellyt Teresa Veliz kertoi olleensa 47. kerroksessa, kun rakennus tärähti ja hetken kuluttua toisen kerran vielä pahemmin. Hän yritti laskeutua alaspäin, mutta: ”Räjähdys tapahtui kaikkialla. Olin vakuuttunut siitä, että pommeja oli asennettu joka puolelle ja joku istui ohjausyksikön ääressä ja paineli laukaisunappuloita. Tuli uusi räjähdys ja taas toinen, en tiennyt minne juosta.”⁷⁹³

Poliisi Sue Keane kertoi WTC-2:n sortumaa edeltäneistä tapahtumista (hän oli tapahtumahetkellä ilmeisesti WTC-1:ssä): ”Kuulosti kuin pommeja olisi räjähtänyt... tiesin että jotain tulisi tapahtumaan... tuli pimeä ja sitten yllättäen tapahtui valtava räjähdys... sitten taas räjähti, ja se heitti minut ja kaksi palomiestä alas portaita... en tiedä kuinka monta kertaa minut heitettiin nurin. Jokainen noista räjähdyksistä heitti minua... ja taas tapahtui räjähdys ja se heitti minut ja kaksi palomiestä kadulle.”⁷⁹⁴

Wall Street Journalin toimittaja John Bussey näki WTC-2:n sortumisen WSJ:n toimituksen yhdeksännestä kerroksesta käsin. ”Katsoin ulos ikkunasta ja se näytti täydellisesti synkronoiduilta räjäytyksiltä, jotka tulivat jokaisesta kerroksesta... yksi kerros toisensa perään, ylhäältä alas asti, sekunnin murto-osan välein kerrokset räjähtivät kappaleiksi.”⁷⁹⁵

Toinen *Wall Street Journalin* toimittaja kertoi ensin nähneensä, miten yksittäiset kerrokset yksi toisensa jälkeen räjähtivät ulospäin, ja sitten ajatelleensa: ”Hyvä jumala, he purkavat rakennuksen. Ja he, ketä hyvänsä he ovatkin, ovat panostaneet... näin räjähdyskset.”⁷⁹⁶

Beth Fertig (WNYC radio) kuvaili: ”Se sortui kuin ajoitetussa räjähdyksessä – kuin silloin kun rakennus puretaan tarkoituksella... Se tuli alas niin hienosti että aivojeni sopukassa tunsin ajatuksen ’he saivat kaikki ulos ja he purkavat rakennuksen, koska heidän täytyy’.”⁷⁹⁷

Oral Histories -dokumenteilta löytyy paljon kertomuksia räjähdyksistä. Battalion Chief John Sudnik oli komentopaikalla muiden kanssa. ”Me kuulumme kovan räjähdysäänien tai jotain, joka muistutti voimakasta räjähdystä, ja katsoin ylös ja näin kakkostornin alkavan sortua.”⁷⁹⁸

Chief Frank Cruthers: ”Ensin näytti tapahtuvan räjähdys. Se tapahtui aivan ylhäällä, samanaikaisesti neljällä eri sivulla, materiaali lensi ulos vaakasuunnassa. Sitten tuntui olevan hetken tauko ennen kuin saattoi nähdä sortumisen alkavan.”⁷⁹⁹

Lääkintämies Michael Ober: ”Kuulimme ryminää, metallin vääntymistä, katsoimme ylös ja... se muistutti minusta aivan kuin räjähdystä. Ei näyttänyt siltä, että rakennus vain sortuisi, se näytti kuin yksi kerros olisi räjähtänyt täydellisesti ulos... En uskonut niitten sortuvan. Minä vain jähmetyin ja seisoin katsoen sitä.”⁸⁰⁰

Lääkintähenkilöstöön kuulunut Lonnie Penn puolestaan kertoi, miten ennen kakkostornin sortumista ”tunsin maan järisevän, käännyin ympäri ja juoksin henkeni edestä. Pääsin Financial Centerille asti, kun sortuminen tapahtui.”⁸⁰¹

Samanlainen järinä edelsi puoli tuntia myöhemmin tapahtunutta ykköstornin sortumista. Palomies Paul Curran seiso i lähellä tornia, kun ”yllättäen maa alkoi j äristä. Tuntui kuin juna olisi mennyt jalkojeni alta... Seuraava asia minkä tajuamme, katsomme ylös ja torni sortuu”.⁸⁰² Ykköstornin sortumaa edeltävä järinä on havaittavissa Etienne Sauret'n filmillä *WTC the first 24 Hours*. Jalustalta melko kaukaa pitkällä polttovälillä kuvatussa otoksessa ykköstornin huipusta noin 10 sekuntia ennen sortumaa kamera t ärisee. T ärinän aikana jotain – ilmeisesti ihminen – putoaa tornin huipulta. Itse sortuma ei lainkaan t ärisytä kameraa. Kyseisellä DVD:llä on toinenkin t ärinöitä rekisteröinyt otos. Kamera kuvaa siinä samoin ykköstornin huippua, kun kakkostornin suuri räjähdys (väitetty lentokone) tapahtuu. Hieman ennen suuren tulipallon ilmestymistä kakkostornin seinästä kamera t ärisee, samoin pari sekuntia myöhemmin. Nämä t ärinät saattavat olla seurausta kummankin tornin kellarikerroksissa tapahtuneista räjäytyksistä (vrt. Philip Morellin kertomus sivulla 218).

Palolaitoksen luutnantti Bradley Mann oli paikalla molempien sortumien aikana. ”Hieman ennen ensimmäisen tornin alastuloa muistan tunteneeni maan järkkyvän. Kuulin kamalaa meteliä ja sitten rojua alkoi lentää. Ihmiset alkoivat juosta.” Kun Mann miehineen oli palannut alueelle sama uusiutui: ”Sama asia periaatteessa tapahtui uudestaan: maa

järkkyi taas ja kuulimme kauhean metelin ja seuraavaksi huomasimme toisen tornin sortuvan.”⁸⁰³

Lääkintämies Greg Brady kertoi ykköstornista: ”Kuulin kolme voimakasta räjähdystä, katsoin ylös ja pohjoistorni tulee alas.”⁸⁰⁴ Palomies Thomas Turilli kertoi kakkostornista: ”Kuulosti lähes siltä, kuin pommeja olisi räjähtänyt, ikään kuin boom boom boom, seitsemän tai kahdeksan.”⁸⁰⁵ Palomies Craig Carlsen katseli toveriensa kanssa torneja: ”Kuulimme räjähdysä kakkostornista, etelätornista. Se tuntui vievän ikuisuuden, mutta räjähdysä oli noin 10... Sitten tajusimme, että rakennus alkoi sortua.”⁸⁰⁶

Carlsenin kertomus saa tukea Richard A. Siegelin dokumenttifilmiltä *911 Eyewitness*. Siegel työskenteli usein WTC:n yrityksille tietotekniikka-asiantuntijana. Hän pyöritti myös Online TV -nimistä yritystään, joka lähetti TV-kuvaa internetin välityksellä. Syyskuun 11:n tapahtumat hän tallensi Hudsonjoen takaa Hobokenin laitureilta käsin. Filmin ääniraidasta erottuu kaikkiaan yhdeksän räjähdystä parin minuutin aikana ennen kakkostornin sortumista. Myös tornien tyveltä purkautuu savua tai pölyä. Ykköstornin sortumaa filmillä edeltää neljä selvästi erottuvaa räjähdysääntä.⁸⁰⁷

Eräät silminnäkijät ovat kertoneet myös ”pamahduksista” (pops), mikä voi viitata pienempiin räjähdysäin, kuten katkaisupanoksiin. Palomies Joseph Meola: ”Näytti kuin rakennus olisi räjähtänyt ulos kaikilta neljältä sivultaan, me itse asiassa kuulimme pamaukset. Emme tajunneet sen olevan sortumassa – tiedäthän, rakennuksista kuuluu pamauksia. Sitä luuli, että se vain räjähtää.”⁸⁰⁸ Lääkintämies Daniel Rivera kertoi: ”Se oli pelottava ääni. Ensin ajattelin sen olevan – oletko nähnyt ammattimaista räjähdyspurkua, jossa panostetaan rakennuksen tietyt kerrokset ja sitten kuuluu pop pop pop pop pop? Juuri noin – sillä ajattelin sen olevan sitä. Kun kuulin sen pelottavan äänen, silloin näin rakennuksen sortuvan.”⁸⁰⁹

Palomies Edward Cachia kertoi: ”Katselin esimieheni kanssa etelätornia, kun se antoi periksi. Se oikeastaan petti alemmasta kerroksesta eikä siitä, mihin kone iski. Me alun perin ajattelimme, että siellä sisällä tapahtui räjähdys, räjähdyspanoksia, koska se meni rytmikkäästi bum bum bum bum ja sitten torni sortui.”⁸¹⁰ Timothy Burken kertomus ilmaisee saman asian, hänkin oletti alemmassa kerroksessa olleen räjähteitä.

Palolaitoksen luutnantti James Walsh vertasi ykköstornin sortumaa imploosioon* . ”Se ei sortunut kuten korkeitten rakennusten olettaisi. Se hyvin paljon muistutti imploosiot.”⁸¹¹ Apulaispäällikkö Stephen Gregory kertoi: ”Ajattelin nähneeni ennen kakkosen alastuloa heikkoja välähdyksiä... Luutnantti Evangelista kysyi minulta, olinko nähnyt heikkoja välähdyksiä rakennuksen etusivulla, ja myönsin hänelle nähneeni, sillä näin välähdys, välähdys, välähdys, alempana rakennuksessa. Tiedäthän, aivan kuin silloin kun rakennus puretaan räjähtein, kun he räjäyttävät rakennuksen, kun se sortuu. Sellaista ajattelin nähneeni.”⁸¹²

* Imploosio on purkuammattilaisten tapa sortaa räjähtein ahtaassa välissä oleva korkea rakennus itsensä sisään siten, ettei se vahingoita ympäristön rakennuksia. Tyypillisesti tämä tehdään tuhoamalla rakennuksen keskiosan kantavat rakenteet hieman ennen ulkosivua, jolloin rakennuksen keskiosa vetää ulkosivut syntyvän romukasan päälle. Vain muutama yritys maailmassa hallitsee korkeitten rakennusten imploosion. WTC-1:ssä havaitaan imploosion tunnusmerkkinä keskellä kattoa sijainneen telemaston putoaminen rakennuksen sisään hieman ennen kattolinjan putoamista. Kaksoistornien tuhoutuminen ei ollut kuitenkaan puhdas imploosio siinä mielessä, että rakennuksen romu levisi laajalle alueelle pitkin tonttia. Vain WTC-7:n purku oli tyylipuhdas imploosio, ks. sivu 237. Lisätietoja imploosioista www.implosionworld.com

Myös kapteeni Karin Deshore kertoi välähdyksistä: ”Jossain keskipaikkeilla World Trade Centeriä purkautui ulos oranssin tai punaisen värinen välähdys, ensin vain yksi. Sitten näitä välähdyksiä alkoi näkyä eri puolilla rakennusta ja rakennuksessa alkoi tapahtua räjähdyksiä. Pamahtava ääni ja jokaisen pamauksen kanssa näkyi oranssi tai punainen välähdys, ja sitten se kulki ympäri rakennuksen molemmilta puolilta niin kauaksi kuin pystyin näkemään. Pamahtavat äänet ja räjähdykset suurenivat edeten sekä ylös ja alas ja sitten ympäri rakennusta.”⁸¹³ Palomies Richard Banaciski kertoi etelätornista: ”Siellä oli vain räjähdys. Se näytti siltä kuin televisiossa, kun rakennuksia räjäytetään. Näytti kuin se olisi edennyt ympäri rakennuksen kuin vyö, kaikki ne räjähdykset.”⁸¹⁴

Apulaispäällikkö Thomas Fitzpatrick kertoi etelätornista: ”Katsoimme ylös... näimme savun pöllähdyksen tulevan ulos kohdalla noin kaksi kolmasosaa tornin korkeudesta... Se näytti kipinöinniltä yhdessä tietyssä kerroksessa... Alkuperäinen reaktioni oli, että tämä oli täsmälleen kuin se, kun rakennusten imploosioita näytetään TV:ssä.”⁸¹⁵ Battalion Chief Brian Dixon: ”Kuulin melua ja katsoin ylös... Palon alhaisin kerros etelätornissa näytti itse asiassa siltä kuin joku olisi asettanut sen ympärille räjähteitä, sillä koko kerros räjähti. Ajattelin... tuo näyttää räjähdykseltä tuolla ylhäällä.”⁸¹⁶

Edellä siteeratut palolaitoksen henkilöstön lausunnot ovat vain pieni osa *Oral Histories* -aineistoa. Kanadalainen eläkkeelle siirtynyt McMasterin yliopiston professori Graeme MacQueen tutustui myös *Oral Histories* -materiaaliin. Hänen tarkoituksensa oli selvittää, mitä se materiaali sisälsi, jota prof. Griffin ei siteerannut omassa artikkelissaan. Aineistohan sisälsi kaikkiaan 503 henkilön haastattelut. MacQueen analysoi kaikki haastattelut ja havaitsi 118 henkilön viitanneen eri tavoin räjähdysiin tai räjähddepurkamiseen, mikä on 23 % haastatelluista. Ainoastaan kymmenen henkilöä kuvaili sortumaa tavalla, joka sopii yhteen virallisen teorian kanssa painovoimaisesta sortumasta. Loput haastatelluista ei antanut viitteitä kummankaan vaihtoehdon puolesta.⁸¹⁷

Lisää samankaltaisia lausuntoja välittivät TV-kanavat, kun toimittajat haastattelivat tavallisia newyorkilaisia WTC:n lähistöllä. Torneista pakenevat ihmiset kertoivat eri puolilla tapahtuneista räjähdyksistä, myös ilmeisesti kellarissa tapahtuneista, jotka tuntuivat kuuman pölyn sekaisen ilman purkauksina ylöspäin porras- ja hissikuiluissa. Näitä lausuntoja voi katsella videoleikkeinä tämän kirjan kirjoittajan videosivustolla www.11syyskuu.net/video tai dokumenttifilmeillä *911 Revisited* ja *The Ultimate Con 911*, jotka ovat katsottavissa esimerkiksi osoitteessa <http://video.google.com>.

Eräät silminnäkijät ovat kertoneet tornien tyveltä sortuman aikana purkautuneesta tulipallosta. CBS:n kirjeenvaihtaja Carol Marin on kuvaillut sitä näin: ”Muistan nähneeni sen valtavan tulipallon tulevan maan sisästä samalla kun kuulin sen jyrinän ja ajattelin, että kuka selittää lapsilleni, miksi minun piti olla World Trade Centerillä tuona päivänä.” Dokumenttifilmillä hän kertoo: ”Näin toisen torneista räjähtävän ja katutasosta näin räjähtävän ylös valtavan jyriksen liekkipallon ja palomiehet huusivat: JUOKSE!”⁸¹⁸ Myös kakkostornissa vuokralaisena olleen Eurobrokersin viime tipassa pelastunut työntekijä Ron DiFrancesco on kertonut, miten tulipallo heitti hänet etelätornin aulasta kauas kadulle sortuman alkuhetkillä.⁸¹⁹

Media on myöhemmin vaiennut näistä viralliseen kertomukseen sopimattomista lausunnoista. 9/11-komissio sai käyttöönsä *Oral Histories* -materiaalin New Yorkin kaupungilta vasta uhattuaan oikeustoimilla. Komissio jätti kuitenkin syrjään kaiken räjähdysiin viittaavan aineiston. Komissio kuuli vain harvoja palomiehiä. Louie Cacchioli

todisti komission virkamiehille mutta pettyi pahasti, kun asenne ei ollut vastaanottavainen: ”He yrittivät vääristää sanojani ja sovittaa kertomani siihen, mitä he halusivat kuulla. Minä vain halusin kertoa heille totuuden, ja kun he eivät antaneet minun tehdä sitä, kävelin ulos.”⁸²⁰

Samanlainen kokemus oli WTC:n vahtimestari William Rodriguezilla, josta Bushin hallinto teki kansallissankarin iskujen jälkeen. Komissio kuuli Rodriguezia suljettujen ovien takana mutta jätti huomiotta kaiken räjähdysiin viittaavan. NIST oli yhtä tyly. Rodriguez otti heihin neljä eri kertaa yhteyttä, mutta turhaan. NIST:n julkisessa tilaisuudessa hän pääsi esittämään kysymyksen, oliko NIST lainkaan huomionnut hänen ja muiden kertomusta räjähdyksistä. ”NIST:n edustajat eivät vastanneet, tuijottivat vain tyhjällä katseella.”⁸²¹

Yllä esitetyistä lausunnoista huolimatta NIST on kertonut, ettei se löytänyt mitään todisteita, jotka viittaisivat räjähdeturkuhypooteisiin.

WTC:n tuhoutuessa havaitut ilmiöt

Kuten jo todettu, teräsrunkoiset korkeat rakennukset eivät ole muulloin kuin 11.9.2001 sortuneet tulen vuoksi. Eivätkä tulipalot riitä selitykseksi myöskään tuona päivänä. Kaksoistornien sortumiseen liittyy paljon ainutlaatuisia piirteitä. WTC-7 on puolestaan oma erityistapauksensa ja se käsitellään omassa luvussaan sivulla 237. Tornien sortumisen aikana havaitaan ilmiöitä, joita ei voida selittää painovoimaisen tulesta ja koneitten törmäyksistä aiheutuneen sortumisen puitteissa. Tarkastelkaamme nyt jokaista näitä kohtaa tarkemmin.

Sortumisen tavaton nopeus

Sortumisen nopeutta ei ole tyydyttävästi analysoitu, vaikka kaikki virallisetkin selonteot puhuvat käytännössä vapaan putoamisen nopeudesta. Esimerkiksi MIT:n (Massachusetts Institute of Technology) professori Eduardo Kausel toteaa ensin sortumien tapahtuneen käytännössä vapaan putoamisen nopeudella ja jatkaa sitten: ”Pohjimmiltaan tornit eivät kaatuneet kuin puut, koska rakenteet vahvuudestaan huolimatta olivat liian hauraat ottamaan vastaan sellaisen liikkeen.”⁸²² Mitään laskelmia ei esitetä tukemaan tuota arviota. Pikemminkin se tuntuu perustuvan kehäpäättelyyn, jossa ensin ”tiedetään” sortumisen aiheutuneen tulipalosta ja sitten havaitaan sortuman tapahtuneen vapaan putoamisen nopeudella. Tästä vedetään sitten se johtopäätös, että rakenteet eivät vastustaneet sortumaa, koska ne olivat ”niin hauraat” (vahvuudestaan huolimatta!). Kausel viittaa myös siihen, että rakennukset olivat 90-prosenttisesti ilmaa, minkä voi tulkita tukevan ajatusta, että rakennuksen tuleekin käyttäytyä korttitalon lailla ja sortua vapaan putoamisen nopeudella. Ilmahan ei tosiaan vastusta sortumaa merkittävästi.

Virallisten raporttien sortumisaikoina käyttämät seismisiin havaintoihin perustuvat 8 ja 10 sekuntia lienevät hieman liian lyhyitä, tosin kaksoistornien sortumisajan määrittäminen on varsin tulkinnanvarainen asia. Seismogrammeista ei myöskään ole tehty lopullista analyysia, sillä niissä esiintyy sortumien alkuvaiheessa hyvin voimakkaat lyhytkestoiset piikit, voimakkuudeltaan 2,1 ja 2,3 Richterin asteikolla. Ei ole poissuljettua, että seismogrammeihin rekisteröityi ainakin osittain kellarikerroksissa tapahtuneita räjähdyksiä eikä niinkään itse sortuman rakenteisiin ja katutasoon aiheuttamaa tärähtelyä. Liittykö

lyhytkestoinen piikki ehkä eräitten silminnäkijöitten kuvailemaan tornien tyveltä purkautuneeseen liekkipalloon?

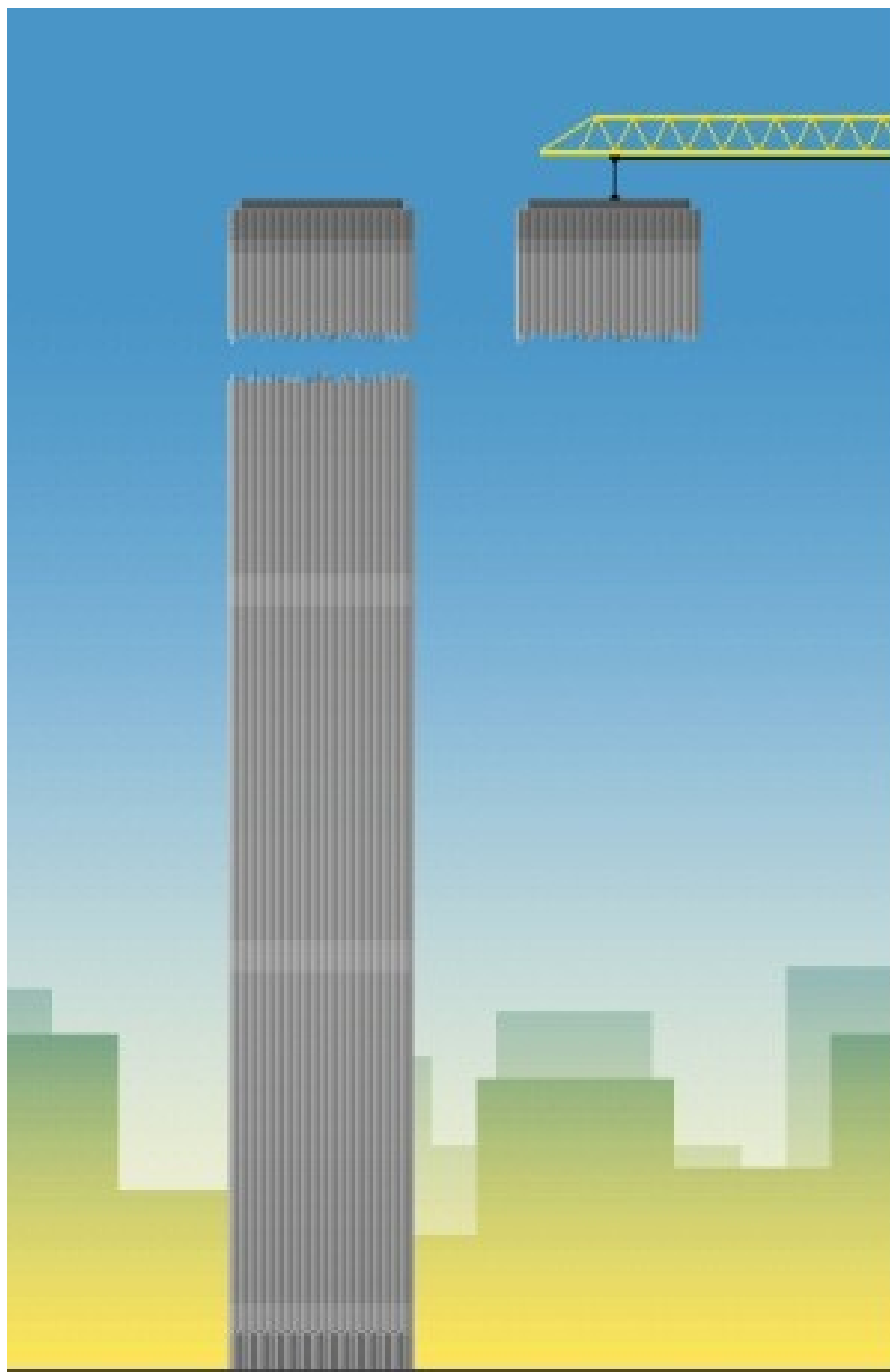
Sortumisnopeutta voidaan arvioida puhtaasti fysiikan keinoin. Turvatekniikan keskuksessa työskentelevä onnettomuustutkija tekniikan tohtori Heikki Kurttila kiinnostui WTC:n tuhoutumisesta, ja hän alkoi tehdä omia mallejaan. *Tekniikka ja Talous* -lehden haastattelussa (11.9.2006) hän toteaa osuvasti: ”On liian paksua, että kun kaksi lentokonetta törmää, kolme tornia romahtaa. Tämä kuulostaa sadulta.”⁸²³ Kurttila on arvioinut sortumisen reunaehdoja liikemäärätarkastelun avulla⁸²⁴. Liikemäärän säilymisen laki on yksi dynamiikan peruslaeista ja tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, kun biljardipelissä pallo törmää toiseen palloon, niin se menettää osan liikemäärästään, joka siirtyy toiseen palloon. Törmäyksen jälkeen kahden pallon yhteenlaskettu liikemäärä on sama kuin ennen törmäystä. WTC:n sortumisen tapauksessa tällä periaatteella on suuri merkitys. Kun rakennuksen yläosa alkaa pudota alaosan päälle, siirtyy sen liikemäärä lukemattomiin uusiin teräspalkkeihin, jolloin huipun nopeuden tai ainakin kiihtyvyyden tulisi hidastua. On huomattava, että putoava massa joutuu ensin rikkomaan täysin terveet rakenteet, irrottamaan osat toisistaan, jonka jälkeen sen on vielä saatettava ne liikkeelle levosta, jotta havaittuun lyhyeen sortumisaikaan päästäisiin.

Tri Kurttila kommentoi WTC:n sortuman ongelmia 29.5.2007 lähettämässään sähköpostissa:

Professori Arvo Ylinen on kirjoittanut oppikirjassaan *Kimmo- ja lujuusoppi* (WSOY 1948) suoran sauvan puristuskokeesta seuraavaa (sivu 73): ”Puristuskoe johtaa koekappaleen murtumiseen ainoastaan silloin, kun kysymyksessä ovat sellaiset hauraat aineet kuin esimerkiksi valurauta tai betoni. Sitkeillä aineilla sen sijaan jatkuu myötäminen koekappaleen murtumatta kunnes se on litistynyt ohueksi kakuksi.” Tämä tarkoittaa sitä, että rakenneteräksestä valmistettua pystypilaria ei saa murtumaan yläpuolisen kuorman tai iskun johdosta. Se vain litistyy (tai nurjahtaa, jos se on liian hoikka). Litistyminen tarkoittaa sitä, että periksi antavan pilarin lujuuskerroin (tässä n) säilyy koko ajan niin, ettei romahdus voi käytännössä kiihtyä lainkaan. Romahdus pikemminkin pysähtyy litistymisen aiheuttaman pilarin poikkipinta-alan kasvusta johtuvan lujittumisen seurauksena. Videolta voidaan mitata, että pohjoistornin romahdus alkaa kiihtyvyydellä noin 5 m/s^2 eikä 0 m/s^2 . Edellä mainitusta syystä näin suuri kiihtyvyys ei voi olla mahdollista ilman pilareiden pilkkomista esimerkiksi räjäytysten avulla.

Jokaisen joka väittää tornien sortuman olleen pelkästään painovoimainen tapahtuma tulee todistaa se mahdolliseksi liikemäärätarkastelun avulla. Toissijainen järkeily, kuten ”ei torneja olisi kyetty panostamaan salaa” ei riitä. WTC:n suunnitteluun aikoinaan osallistunut Leslie Robertson totesi radio-ohjelmassa prof. Steven Jonesille räjähdyspurkuhypoteesin mahdottomuudesta: ”Minä kehotan sinua koettamaan, mene toimistorakennukseen reppu täynnä termiittipanoksia ja asenna niitä rakenteisiin ja oletta, että ne saavat jäädä sinne. Mielettömän ajatus.”⁸²⁵ Robertsonin ajatus on todellakin mielettömän. Tietenkään kukaan ei ole ehdottanut, että ulkopuoliset olisivat asentaneet torneihin räjähteitä, päinvastoin. Tornien leasing-sopimuksen haltija oli sisäpiiriläinen. Panostajat olisivat voineet olla ketä tahansa hissiremontoijia tai huoltomiehiä. Asian tutkiminen kuuluisi liittovaltion poliisille, eikä se selviä spekuloinnilla.

Luonnonlakeja ei voida ohittaa, ellemmme avoimesti sitten myönnä, että ihmeitä tapahtuu. Tri Frank Legge on koettanut havainnollistaa lyhyen sortumisajan ongelmaa maalaisjärjen avulla ymmärrettävään muotoon. **Alla oleva kuva (muotoilu taiton mukaan)** on peräisin Leggen artikkelista *9/11 – The Twin Towers and Common Sense*⁸²⁶. Kuvassa vasen tilanne havainnollistaa sitä, mitä NIST selittää tapahtuneen, eli pilvenpiirtäjän yläosa putosi alaosan päälle ruhjoen sen maan tasalle. Leggen tekemä kiihtyvyydestarkastelu WTC-1:n huipun putoamisliikkeestä antaa tulokseksi, että sen putoaminen maahan asti veisi 10,5 sekuntia⁸²⁷. FEMA:n käyttämä seisminen ajoitus tosin antaa WTC-1:n sortumalle ainoastaan 8 sekunnin keston⁸²⁸. Kuvassa oikealla nähtävä tilanne eli nostokurjen kannatteleva pilvenpiirtäjän huippu puolestaan havainnollistaa tilannetta, jossa kyseisen huipun annetaan pudota vapaasti maahan. Huipulta kuluisi putoamiseen tyhjässä 9,2 sekuntia. Voidaanko pitää uskottavana, että huippu putoaa täysin ehjän pilvenpiirtäjän läpi vain 1,3 sekuntia hitaammin kuin tyhjässä? Kuvan vasemmanpuoleinen tilanne on jo sinällään epärealistinen. Jos pilvenpiirtäjän kantavat rakenteet tulipalokerroksissa todella kuumuuden vaikutuksista pehmenivät, niin ne eivät suinkaan olisi mahdollistaneet vapaata putoamista vaan pikemminkin hitaan vajoamisen, joka olisi nopeasti kohdannut viileät ja terveet alapuoliset rakenteet. Tällöin kiihtyvän putoamisliikkeen pitäisi luonnollisesti olla sula mahdottomuus.

Kuva: Joe Plummer, <http://stopthelie.com>

Kun esine, tässä tapauksessa WTC:n huippu, alkaa pudota, sen potentiaalienergia muuttuu liike-energiaksi. Jos esine putoaa maahan asti vapaan putoamisen kiihtyvyydellä ja nopeudella, se tarkoittaa, että kaikki potentiaalienergia muuttui liike-energiaksi, kunnes esine törmäsi maahan. Jos esineen reitillä on esteitä, esimerkiksi rakenteita, jotka esineen on rikottava, niin tällöin osa liike-energiasta kuluu rakenteiden rikkomiseen muuttuen lämmöksi. Putoamisliikkeen kiihtyvyys tällöin pienenee ja vastuksen suuruudesta riippuen

saattaa helposti muuttua hidastuvuudeksi. Jos rakennus sortuu vapaan putoamisen nopeudella loppuun saakka, on se varma merkki siitä, ettei potentiaalienergiaa käytetty lainkaan rakenteiden rikkomiseen, vaan ne rikottiin lisäämällä systeemiin energiaa ulkopuolelta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että rakenteet rikottiin sortuman alta räjähtein tai vastaavin keinoin.

Sortumien samankaltaisuus ja symmetrisyys

Vaikka rakenteelliset vauriot ja tulipalot olivat kaikkea muuta kuin symmetrisesti jakautuneet rakennuksen pysty akselin suhteen, niin siitä huolimatta aiheutunut sortuma oli symmetrinen jopa kakkostornin tapauksessa, jossa huippu ensin kallistui 22 astetta. Kallistuminenhan tarkoittaa sitä, että kuormitus yhdellä sivulla kasvaa ja vastakkaisella sivulla pienenee. Tällaisen tilanteen syntyessä on erittäin todennäköistä, että kallistuminen vain pahenee ja aiheuttaa lopulta huipun keikahtamisen kokonaan yli. Se että näin ei käynyt, osoittaa että rakenteet kallistuvan ja vajoavan huipun alla olivat jo menettäneet kantokykynsä eivätkä vastustaneet sortumaa.

Sortumat etenivät siten symmetrisesti suurimman mahdollisen vastuksen reittiä. Tämä on ongelmallista painovoimaiselle sortumalle, sillä vaikka ulkosivun pilariston voitaisiin kuvitella kuoriutuvan ulospäin kerrosten tarjoaman tuen pettäessä, niin huomattavan suuren osan pohjapinta-alasta käsittänyt keskirunko olisi ollut edelleen pystyssä ja tarjonnut kovan vastuksen sortumalle ja helposti aiheuttanut huipun keikahtamisen sivulle. Keskirunko ja sen 47 järeää pilaria eivät tarvinneet kerroslaattojen tukea. Ne oli liitetty toisiinsa vahvoilla vaakasuuntaisilla ja diagonaalisilla palkeilla.

Teräspalkistojen sinkoutuminen sivuille ja yläviistoon

Painavia teräspalkistoja sinkoutui etenevästä sortumakohdasta vaakasuoraan sivuille ja yläviistoon jopa noin 45 asteen kulmassa. Palkit jättivät jälkeensä voimakkaan vaaleanharmaan savuvan. Teräspalkistojen sinkoutuminen etenevästä sortumakohdasta kaikkiin suuntiin, myös noin 45 asteen kulmassa yläviistoon on yksi tornien sortumisen tunnuspiirre⁸²⁹. Koko ulkosivun pilaristo lensi tällä tavoin ympäri WTC:n tonttia. Painavat elementit sinkoutuivat jopa yli sadan metrin päähän sivuille päätyen töröttämään mm. World Financial Centerin seinään sekä Winter Gardenin päälle. Sortuneiden tornien pohjapinta-alalle ei syntynyt minkäänlaista kekoa teräsromusta. Ulkoseinien rippeet jäivät takakenossa töröttämään pystyyn joitain kerroksia ala-aulaa korkeampina eikä niiden keskellä ei ole havaittavissa juuri minkäänlaista kumpua, joka nousisi katutasosta ylemmäs. Tämä materiaalin sinkoutuminen pitkin tonttia ei lainkaan muistuta painovoimaisia sortumia, joita on tapahtunut maanjäristysten yhteydessä.

Betonin ja sisustusmateriaalien pulverisoituminen ja pölypilven laajeneminen

Rakennusten sisältämä betoni ja sisustusmateriaalit pulverisoituivat lähes kauttaaltaan hienoksi pölyksi. Tämä tiedetään lukuisten raunioiden työskennelleitten ihmisten lausunnoista. Rauniot eivät sisältäneet muuta kuin teräsromua, alumiinivuorauslementtejä ja harmaanruskeaa pölyä. Toimistojen sisustuksista ei ollut jäljellä juuri mitään pieniä kappaleita lukuun ottamatta, ja ihmisuhrit olivat lähinnä tiskirättiä muistuttavia riekaleita. Jostain syystä paperi ei tuhoutunut ja kadut olivatkin täynnä tuulen kuljettamia papereita pölyn lisäksi. Ainakin 1 152 ihmisuhria katosi täysin jäljettämiin. Muun muassa New Yorkin osavaltion kuvernööri George Pataki totesi uutisfilmillä raunioiden luona, ettei siellä ole lainkaan betonia, sillä se *pulverisoitui* ja pölyä oli koko

Etelä-Manhattanin alueella usean tuuman vahvuisena kerroksena⁸³⁰. Laajalle alueelle levinnyt pöly muodostui isoksi ongelmaksi. Ympäristövirasto EPA (Environmental Protection Agency) joutui julistamaan Valkoisen talon painostuksesta (kansalliseen turvallisuuteen vedoten ja jotta Wall Street saatiin avattua) ilman turvalliseksi hengittää jo 16.9.⁸³¹. EPA:n lehdistötiedotteen hyväksyi Condoleezza Ricen toimisto⁸³².

Pölyä on tutkittu paljon. Paul J. Liroy et al⁸³³ toteaa artikkelissaan sortumien aiheuttaneen ennen näkemättömän korkean rakennusmateriaalien pulverisoitumisasteen. Pölyä levisi ympäristöön valtavia määriä, 700 m:n päässä autojen päällä oli 10–15 cm:n pöykerroksia. Etelä-Manhattanilla rakennusten sisälläkin kerrostumat saattoivat olla 1–3 cm. Pölyn hiukkaskoko vaihteli seuraavasti: alle 2,5 µm (n. 1 %), 10–53 µm (n. 40 %) yli 53 µm (n. 50 %). Noin puolet massasta oli sementtiä ja hiiltä, lasivillaa oli noin 40 %, selluloosaa reilu 9 % ja asbestia 0,8–3 %. Eri näytteenottoapaikat antoivat hieman eri lukemia.

Keväällä 2006 havaittiin Ground Zeron vieressä sijainneen 41-kerroksisen Deutsche Bankin rakennuksen katolta ja ilmanvaihtokanavista ihmisten jäänteitä⁸³⁴. Kyseessä oli yli 600 WTC:n uhrien luunsirua, kooltaan alle senttimetrin luokkaa. Miten ihmeessä luunsirut olivat muodostuneet ja miten ne olivat joutuneet läheisen pilvenpiirtäjän katolle? Painovoimaisen sortuman puitteissa tätä on ilmeisen vaikeaa selittää. Deutsche Bankin rakennuksesta on muodostunut muutenkin ongelma, sillä se on niin pahasti saastunut pölystä, että se pitäisi purkaa. Purkamisen pelätään puolestaan saastuttavan lähialueita lisää.

Sortumien yhteydessä pöly muodosti pyroklastista virtaa muistuttavat pilvet, jotka laajenivat nopeasti tilavuudeltaan moninkertaisiksi rakennusten alkuperäiseen tilavuuteen nähden. Ilmiöön kiinnitti ensin huomiota insinööri Jeff King syyskuussa 2002 julkaistussa artikkelissaan *Scientific Anomalies of the WTC Collapse*⁸³⁵, jossa hän toteaa WTC:n pölypilvien muistuttaneen pyroklastisia virtoja, joita luonnossa tavataan ainoastaan tulivuorenpurkausten yhteydessä, kun esimerkiksi hyvin kuuma vuorensinä romahtaa ja muodostaa ilman kanssa sakean seoksen, joka lähtee laajenemaan ja vyörymään alas vuorenrintettä sekoittumatta juurikaan ympäröivään ilmaan. Vaikka tulivuorenpurkausten yhteydessä havaitut pyroklastiset virrat ovat yleensä tappavan kuumia, voi samantapainen ympäristöään huomattavasti kuumempi mutta kuitenkin suhteellisen viileä (esimerkiksi alle 100 °C) ja sankka pölypilvi käyttäytyä samaan tapaan.

Eräs tapa arvioida teoriaa painovoimaisesta sortumasta on energiatarkastelu. Määritetään tornien potentiaalienergia ja sortuman aikana energiaa kuluttaneet ilmiöt ja katsotaan, vastaavatko nämä toisiaan. Ensimmäinen tämän suuntainen yritys oli amerikkalaisen ohjelmistokehittelijän ja tutkijan Jim Hoffmanin vuonna 2003 julkaistu artikkeli "The North Tower Dust Cloud"⁸³⁶. Hoffman määrittä FEMA:n raportista löytyneen ilmakuvan perusteella sortuman aikaansaaman pölypilven tilavuuden käyttäen vertailukohtana kuvassa näkyviä rakennuksia. Vaikka kuva oli otettu vasta noin 15 sekuntia pohjoistornin sortuman jälkeen, niin jo siinä edelleen hyvin teräväräinen pilvi oli yli viisi kertaa suurempi kuin tornin tilavuus. On huomattava, että kuvanottohetken jälkeen pilvi jatkoi laajenemista mm. Hudson-joen päälle ja sen lopullinen koko on ollut luultavasti moninkertainen Hoffmanin käyttämään tilavuuteen verrattuna. Hoffman vähensi tilavuutta lisää arvioiden ympäröivän ilman sekoittumisen osuudeksi kolmanneksen. Lopputuloksena oli, että rakennuksen sisältä peräisin oleva pölyn ja sen kantajakaasun seos oli laajentunut 3,14-kertaiseksi.

Syitä tähän ilmiöön voivat olla lämpölaajeneminen, rakennuksessa (sprinklerisysteemissä, ihmisissä, betonissa) olleen veden höyrystyminen ja kiinteiden aineiden muuttuminen kaasumaisiksi (räjähdysaineet). Koska ei ole mahdollista tietää, missä suhteessa nämä eri ilmiöt vaikuttivat lopputulokseen, niin jo kaikkein vähiten energiaa vaativa selitysmalli eli rakennuksissa olevan veden höyrystyminen olisi vaatinut yli 10 kertaa enemmän energiaa kuin tornin potentiaalienergia. Lisäksi pelkän tornin sisältämän betonin pulverisointi olisi kuluttanut potentiaalienergian kokonaisuudessaan, vaikka mekaaninen jauhautuminen ei kykenekään ilmiötä selittämään.

Isäni, eläkkeellä oleva fysiikan opettaja Reijo Yli-Karjanmaa tarttui samaan aiheeseen kuin Hoffman. Artikkelissaan ”Pohjoistornin sortumisen energiatarkastelua”⁸³⁷ Reijo Yli-Karjanmaa tarkastelee hieman laajemmin energiaa vaatineita ilmiöitä. Hän toteaa, ettei monia näistä kuten teräsrakenteiden rikkomista kyetä laskemaan. Potentiaalienergia ei kykene selittämään betonin ja sisustusmateriaalin muuttumista lähes kauttaaltaan 70–300 mikronin pölyksi. Kyseessä on ilmiö, jota ei havaita näin laajassa mitassa edes räjähdeturkkausten yhteydessä. WTC-tornin kuvitellussa painovoimaisessa hajoamisessa rakennusmateriaalien keskimääräinen lämpötilan nousu on vain 2–3 astetta, kun potentiaalienergia muuttuu lämmöksi.

Päätelmissään Reijo Yli-Karjanmaa kirjoittaa:

Laskettua (osin arvioitua) energian tarvetta kertyi ainakin 200 000 kWh (pulverisointi + pölypilven laajentumistyö). Lisäksi energiaa tarvittiin teräsrakenteiden rikkomiseen ja pölypilven sisäenergian lisäämiseen. Nämä tuntemattoman suuruiset energiaerät voivat olla jopa moninkertaisia laskettuun verrattuna. Potentiaalienergiaa oli käytössä selvästi vähemmän kuin 50 000 kWh. Laskujen ja pohdinnan perusteella voidaan päätellä, että hajottamiseen käytetty rakennuksen potentiaalienergia kattaa määrällisesti kokonaisenergiatarpeesta vain pienen osan eikä laadullisestikaan sovellu kaikkien havaittujen ilmiöiden aikaansaamiseen.... Rakennuksien sortumiset eivät ole ylliluonnollisia tapahtumia. Luonnollinen selitys WTC-tornien sortumiselle on, että tornit tuhoitiin hallituilla räjäyttämällä. Tässä ”räjäytys” on käsitettävä niin, että käytössä saattoivat olla perinteiset siviili- tai sotilasräjähteet tai uudet vielä salaiset aseet.

Kuumat rauniot ja sula metalli

Syntyneet rauniot olivat erittäin kuumat; NASA ja US Geological Survey suorittivat viisi päivää sortumien jälkeen 16.9.2001 lämpökuvauksia ja totesivat, että kolmen pilvenpiirtäjän kohdilla oli raunioiden pinnassa jopa 740 °C:n lämpötiloja.⁸³⁸ Jatkuvasta veden ruiskuttamisesta huolimatta punahehkuiset kuumat alueet vaikeuttivat raivaustöitä⁸³⁹. Tämä on erikoista, sillä kuten NIST:n tutkimuksesta muistetaan, ei ole todisteita teräspalkistojen saavuttaneen tulipalokerroksissa yli 250 °C:n lämpötiloja.

WTC:n raunioista sen alapuolelta löytyi sulanutta terästä kuukausi tornien sortumisen jälkeen. Peter Tully, Tully Construction of Flushing -yhtiön johtaja, kertoi toimittaja Christopher Bollynille nähneensä raunioiden alla ”kirjaimellisesti sulanutta terästä”. Mark Loizeaux, Controlled Demolition Inc. -yhtiön johtaja, kertoi samoin Bollynille: ”Kyllä, kuumia alueita sulanutta terästä kellarissa.” Nämä erittäin kuumat alueet löydettiin ”kahden tornin hissikuilujen pohjalta seitsemännestä maanalaisesta kerroksesta”, Loizeaux sanoi. Hänen

mukaansa sulanutta terästä oli löydetty myös WTC-7:n alapuolelta. Pالمmiehet ovat kuvailleet rauniokasaa suureksi masuuniksi tai verranneet olosuhteita tulivuoreen ja sen laavavirtoihin⁸⁴⁰.

Rauniot jatkoivat savuamistaan kuukausia. Vasta 19.12. kuvernööri George Pataki kertoi raunioiden alla kyteneitten tulipalojen tulleen sammutetuiksi muutamia kuumia alueita lukuun ottamatta.⁸⁴¹ Utahin osavaltiossa sijaitsevan Brigham Young -yliopiston fysiikan professori Steven E. Jones kiinnostui WTC:n sortumasta kuultuaan eräässä tilaisuudessa, ettei virallinen teoria painovoimaisesta sortumasta ehkä pidäkään paikkaansa. Jones kirjoitti artikkelin ”Why Indeed Did the WTC Buildings Completely Collapse?”⁸⁴²

Artikkelissaan Jones kirjaa runsaasti havaintoja sulaneesta metallista, joka useimmissa tapauksissa on selvästi joko rakenneterästä tai rautaa. *The Structural Engineer* -lehdessä (3.9.2002) tri Keith Eaton kertoi näkemistään valokuvista, joissa sula metalli oli yhä hehkuvan kuumaa useita viikkoja myöhemmin. Greg Fuchek puolestaan kertoi, miten ensimmäisten viikkojen aikana saattoi raunioista nostetun palkin toinen pää tiputtaa sulaa metallia. Sarah Atlas (New Jersey’s Task Force One Urban Search and Rescue) kertoi, miten sula metalli virtasi raunioissa. Valokuvissa punahehkuisena esiintyvä metalli ei voi olla alumiinia, sillä se säilyttää hopeisen ulkonäkönsä vielä sulanakin. Laaja yksimielisyys vallitsee siitä, ettei tulipalo voi sulattaa rakenneterästä, joten raunioissa havaittu sula teräs ja ylipäättään kuukausia erittäin kuumat rauniot ovat hyvin tärkeä johtolanka selvitetessä rakennusten tuhoutumisen syytä. Nämä ilmiöt viittaavat erittäin suureen ulkopuolisen energian vapautumiseen sortumien aikana.

Professori Jones ryhmineen⁸⁴³ löysi lisää todisteita erittäin korkeista sortumien aikaisista lämpötiloista Etelä-Manhattanille levinneen pölyn tutkimuksista. Pölyn joukosta on nimittäin löydetty hyvin pieniä (1 µm–1,5 mm) metallihelmiä. Suurin osa näistä oli voittopuolisesti rautaa, mutta joukossa oli myös molybdeenipitoisia ja silikaattihelmiä. EPA:lle pölyä tutkinut RJ Lee Group totesi raportissaan erilaisten metallien – erityisesti raudan ja lyijyn – sulaneen tapahtuman aikana ja muodostaneen pintajännityksen johdosta pallomaisia partikkeleita. Lisäksi raportissa todettiin metallien höyrystyneen. Esimerkiksi lyijyä oli höyrystynyt, minkä jälkeen se oli hapettunut ja tiivistynyt muodostaen pinnoitteita mm. lasivillakuiduille. Lyijyn kiehumispiste on 1 740 °C. USGS:ltä tiedonvapauslain nojalla saatu ennen julkaisematon materiaali osoitti pölystä löydetyn myös molybdeenipitoisia helmiä. Molybdeenin sulamispiste on 2 623 °C.⁸⁴⁴

National Science Foundationin rahoituksella WTC:n tuhoa tutkinut Berkeleyyn yliopiston professori ja maanjäristyksissä tuhoutuneiden rakennusten ekspertti Abolhassan Astaneh-Asl oli vielä 16.10.2001 tehdyssä radiohaastattelussa hyvin kiinnostunut selvittämään sortumaan liittyneitä outoja ilmiöitä, kuten osittaista teräksen höyrystymistä*, joka havaittiin WTC-7:n alla. Teräspalkit olivat muuttuneet paperinohuiksi ja osa materiaalista oli höyrystynyt. Hän kertoo löytäneensä myös keskirunkoon kuuluneen pilarin, johon ilmeisesti lentokoneen vahvin osa, sen moottori, oli osunut. Hän kehui pilarin vahvuutta, sillä vaikka moottorin osuma oli irrotanut pilarista suuren osan (40 %), niin pilari oli edelleen jäänyt pystyyn tukemaan rakennusta. Astaneh-Asl myös ylisti tornien suunnittelua ja rakentamisen laatua. Hän ei ollut kyennyt löytämään yhtään ainoata pettänyttä

* Teräksen höyrystymisen lämpötila on n. 2 900 °C, joka on varsin kaukana n. 1 000 °C lämpötiloista, joihin tulipaloissa maksimissaan päästään. Parkkihallien palokokeissa on havaittu palosuojamattoman teräksen lämpötilojen jäävän alle 360 °C:n ja NIST joutui toteamaan ettei ole näyttöä WTC:n ulkopilarien saavuttaneen tulipalokerroksissa paria poikkeusta lukuunottamatta 250 °C korkeampaa lämpötilaa.

hitsausseamaa. Poikkeuksellisesti WTC:n hitsausseamat olivatkin testattu ultraäänellä rakennusvaiheessa. Normaalisti näin menetellään vain erikoiskohteissa, kuten ydinvoimaloissa.⁸⁴⁵ Astaneh-Asl ei ilmeisesti jatkanut tutkimuksiaan loppuun, sillä hän ilmoittaa Berkeleyn yliopiston sivuillaan alustavan raportin valmistuvan syyskuussa 2002. Tätä kirjoitettaessa syyskuussa 2007 raporttia ei ole julkaistu ja Astaneh-Asl on tyhjentänyt sivunsa lähes kaikesta muustakin WTC:hen liittyvästä materiaalista.

Astaneh-Aslin viittaamaa teräksen höyrystymistä on analysoitu hieman enemmän artikkelissa ”An Initial Microstructural Analysis of A36 Steel from WTC Building 7” (*JOM*, 12/2001)⁸⁴⁶, jossa Worcesterin polyteknisen instituutin professorit Jonathan Barnett, Ronald R. Biederman ja Richard D. Sisson Jr. analysoivat WTC-7:n alta löytynyttä reikäistä juustoa muistuttanutta terästä. Teräs oli kuumentunut vähintään 1 000 °C:seen, se oli hapettunut nopeasti ja rikin läsnä ollessa sulanut rakeittensa välistä kuten sepän ahjossa, jossa rikkiä sisältävän hiilen avulla alennetaan teräksen sulamispistettä⁸⁴⁷. *The New York Times* kutsui tätä löydöstä ”ehkä [WTC-] tutkimusten syvimmäksi mysteeriksi”. Tutkijoilla ei ollut tarjota mitään järkevää selitystä ilmiölle, joka selvästi on jälleen yksi vihje rakennusten sortumisen aiheuttajasta. Prof. Biederman spekuloi, että ”syy rikin läsnäoloon ja teräksen peittämiseen saattaa olla niinkin yksinkertainen ja toisaalta pelottava kuin happosateet”⁸⁴⁸.

RJ Lee Groupin raportista löytyy maininta samoista reikäistä juustoa muistuttaneista teräksistä, ja sen sanotaan johtuneen kiehumisesta ja höyrystymisestä. Samoin huokoiset alumiinisilikaattipartikkelit ilmensivät raportin mukaan kiehumista ja höyrystymistä (kiehumispiste noin 2 760 °C)⁸⁴⁹. Korkeiden, jopa yli 2 000 °C lämpötilojen esiintyminen WTC:n rakennusten sortumien aikana on kiistaton todiste erittäin suuresta energian vapautumisesta, jota ei alkuunkaan voida selittää tulipaloilla ja rakennusten potentiaalienergialla.

Ajoneuvojen räjähtely ja syttyminen tuleen WTC:n lähistöllä

Mahdollisesti satoja ajoneuvoja räjähti ja/tai syttyi tuleen WTC:n tuhoutuessa. Näin tapahtui myös autoille, jotka olivat satojen metrien etäisyydellä esimerkiksi World Financial Centerin pohjoispuolella sijainneella pysäköintialueella. EMT (Emergency Medical Technician) Patricia Ondrovic on kertonut, miten ensimmäisen pilvenpiirtäjän sortuessa pysäköidyt autot alkoivat räjähdellä WTC-6:n ja 7:n välisellä Vesey Streetillä. Kun hän juoksi pakoon, autoista lensi osia ja hän sai iskun irti lentäneestä auton ovesta. Myös katuun avautui halkeama. Tämä tapahtui jo ennen kuin sortuman aiheuttama pölypilvi saavutti hänet. Ondrovic näki myös räjähdyksiä Veseyn varrella sijainneessa rakennuksessa, joka ilmeisesti oli WTC-6. Hänen haalarinsa ja hiuksensa syttyivät tuleen.⁸⁵⁰

WTC-syndrooma

Kalifornian Davisin yliopiston DELTA-tutkimusryhmä* saapui paikalle Yhdysvaltojen energiaministeriön toimeksiannosta. Ryhmän erikoisalaa olivat ilman mukana kulkeutuvien

* DELTA = The Detection and Evaluation of Long-range Transport of Aerosols

hiukkasten analysointi. Lokakuun 1. ryhmä sai käynnistettyä näytteenottolaitteensa erään kerrostalon katolle maili koilliseen Ground Zerolta⁸⁵¹. Ryhmän johtajan tri Thomas Cahillin mukaan Ground Zerolta tuleva saaste muistutti jätteenpolttolaitoksen päästöjä. Hiukkassaasteen koostumus oli kuitenkin täysin epätavallinen. Yli yhden mikrometrin hiukkaset olivat enimmäkseen betonia, kipsiä ja lasia nokea muistuttavalla pinnoitteella, sekä metalleja. Kokofraktio $0,24 \mu\text{m} > D_p > 0,09 \mu\text{m}$ sisälsi rikkihappoa, orgaanisia yhdisteitä, myös PAH-yhdisteitä ja niiden johdannaisia ja lasia muistuttavia piiyhdisteitä⁸⁵². Ultrahienojen hiukkasten huippupitoisuus oli 58 mikrogrammaa ilmakehässä. Karkeampia 5–12 μm :n hiukkasia oli jatkuvasti suuria pitoisuuksia. Cahillin mukaan hiukkasia ei olisi pitänyt enää olla ilmassa, sillä näytteenottoajanjaksoa edeltävinä kolmena viikkona oli satanut paljon. Hiukkasten jatkuva olemassaolo ilmassa osoitti, että niitä myös syntyi jatkuvasti Ground Zerolla, joka savusi vielä joulukuussakin.

Näytteissä havaittiin ennätysmäisen suuria pitoisuuksia ultrahienoja metallihiukkasia, rautaa, titaania, vanadiinia, nikkeliä, kuparia ja sinkkiä. Tri Cahillin mukaan Ground Zeron raunio oli kuin valtava kemiantehdas, joka syöksi ilmaan myrkyllisiä yhdisteitä kaikesta siitä, mitä rakennukset olivat sisältäneet. Olosuhteet raunioilla työskennelleillä ja lähiseudun asukkailla olivat Cahillin mukaan ”brutaalit” ja olisivat edellyttäneet kunnollisten hengityssuojainten käyttöä. Tilannetta pahensivat EPA:n vakuuttelut, että ilman hengittämiseen ei liity riskejä. EPA:n oma tarkastusjohtaja Nikki Tinsley totesi raportissaan virastonsa lisänneen Valkoisen talon painostuksesta omiin lausuntoihinsa yleisölle vakuuttelut ilman haitattomuudesta ja poistaneen kaikki varoitukset.⁸⁵³

Vaikka itse tornien sortuma tappoi noin 3 000 ihmistä, niin saattaa olla, että WTC:n pöly ja raunioiden savu tai jokin muu altistuminen* tulee vielä tappamaan moninkertaisen määrän ihmisiä. Lukemattomat ihmiset ovat jo kuolleet, ja ainakin 70 % pelastustöihin osallistuneista on sairastunut kroonisesti. Kymmenien tuhansien ihmisten altistuminen Ground Zeron pölylle, höyryille ja mahdollisesti muille tekijöille on aiheuttamassa kansanterveydellisen katastrofin. Puhutaan jo WTC-syndroomasta. Eloonjääneiden ja ruumiiden etsinnöissä käytetyille koirille kehittyi nopeasti harvinaisia syöpiä, ja niiden kuolleisuus oli normaalia suurempi.⁸⁵⁴

Mount Sinai Medical Center järjesti Ground Zeron työntekijöille terveydentilan seurantaohjelman⁸⁵⁵. Liittovaltion palveluksessa olevat rajattiin sen ulkopuolelle, sillä heille perustettiin oma seurantaohjelmansa. Liittovaltion ohjelma perustettiin vuonna 2003, mutta se lakkautettiin jo samana vuonna ja vain 600 ihmistä ehti olla sen piirissä⁸⁵⁶. Mount Sinai oli vuonna 2006 tutkinut 16 000 altistuneen henkilön terveydentilan arviolta 40 000 altistuneen kokonaismäärästä. Monet pelkäävät testeihin menemistä, sillä jos heidät havaitaan työkyvyttömiksi, he saattavat menettää työpaikkansa ja joutua taloudelliseen ahdinkoon⁸⁵⁷. Seurantaohjelman toisen johtajan tri Robin Herbertin mukaan kolmannen aallon sairaudet ovat alkaneet iskeä tarkkailtaviin henkilöihin. Ensin tulivat hengitysvaikeudet, sitten krooniset hengityselinsairaudet ja nyt erikoiset, harvinaislaatuiset syövät, kuten erilaiset verisyövät, lymfoomat ja myeloomat.⁸⁵⁸ Syöpien nopea kehittyminen suhteellisen nuorilla henkilöillä on poikkeuksellista. *Village Voice* vertasi marraskuussa 2006 havaittuja nopeasti kehittyneitä verisyöpiä Hiroshiman ja Nagasakin uhreissa havaittuihin vastaaviin oireisiin.⁸⁵⁹ Kesällä 2007 tiedettiin ainakin 128 palomiehen sairastuneen syöpään, joukossa myös miehillä suhteellisen harvinaisia kilpirauhassyöpätapauksia⁸⁶⁰.

* Monet oireista, kuten nopeasti kehittyneet syövät viittaavat eräiden asiantuntijoiden mukaan altistumiseen radioaktiiviselle säteilyllä.

Vuonna 2002 perustettiin New York Rescue Workers Detoxification Project eli pelastustyöntekijöiden myrkkypolito-ohjelma, jossa eri keinoin pyritään poistamaan altistuneitten kehosta myrkyllisiä aineita. Ground Zerolla työskennelleillä on havaittu hyvin erikoisia oireita. Eräs ohjelman käyttämä hoitomuoto oli potilaitten hikoiluttaminen saunassa. Toksikologi tri James Dahlgren kertoi: ”Eräs mies oli saunassa ja hän kosketti pyyhkeellä ihoaan ja pyyhe muuttui siniseksi... Hänen hikensä oli todella sinistä, kirkkaan sinistä. Leikkasimme värjäytyneen kohdan pyyhkeestä ja lähetimme laboratorioon ja tulokset osoittivat erittäin suuria mangaanipitoisuuksia ja eräitä muitakin metalleja.” Tri Dahlgren on todennut, että rakenneteräksessä on seostettuna mangaania ja että pilvenpiirtäjien sortuminen synnytti mangaanihöyryä ja -pölyä. Pitkällä aikavälillä mangaani aiheuttaa taudin, joka on oireiltaan samankaltainen Parkinsonin taudin kanssa.⁸⁶¹ Downtown Medical -klinikan johtaja Jim Woodworth on kuvaillut lisää potilaista erittyneitä myrkkijä: ”Miehet ovat kertoneet minulle heidän ulosteensa olleen vihreää tai sinistä tai haisseen savulta. Joillain erittyi saunassa mustaa tahnaa ihohuokosista. Heidän hikensä värjäsi pyyhkeitä purppuranväriseksi, siniseksi, oranssiksi, keltaiseksi tai mustaksi.”⁸⁶²

Ohjelman löydökset ovat erittäin mielenkiintoisia, sillä ne osoittavat myös WTC:n rakenneteräksen jossain määrin muuttuneen tuntemattomalla mekanismilla ultrahienoksi pölyksi. Mekanismi saattaisi olla höyrystyminen, mihin viittaavia havaintoja teräspalkeista tehtiinkin. Teräksen kiehumispiste on noin 2 900 °C. Tulipaloilla ei kyetä selittämään edes teräksen sulamista, joka tapahtuu noin 1 500 °C lämpötilassa.

Noin 800 pelastustyöntekijää nosti ryhmäkanteen syyskuussa 2004 ympäristönsuojeluvirasto EPA:aa, muita viranomaistahoja ja WTC:n leasing-sopimuksen haltijaa vastaan väittäen jo 57 ihmisen kuolleen myrkyille altistumisen vuoksi.⁸⁶³ Jo aiemmin kante oli nostettu EPA:n silloista johtajaa Christie Todd Whitmania ja muita viraston johtohenkilöitä vastaan⁸⁶⁴. Monet WTC:illä sairastuneet ovat kokeneet jääneensä heitteille tuhoutuneen terveytensä kanssa. Viranomaiset eivät ole maksaneet korvauksia työkyvyn menettämisestä ja ovat jopa vaatineet valittajia todistamaan sen, että he ylipäätään ovat työskennelleet Ground Zerolla.

Miten WTC:n tornit tuhottiin?

Jos virallinen teoria rakenneaurioiden ja tulen yhteisvaikutuksen aiheuttamasta totaalista sortumisesta olisi totta, merkitsisi se uuden vallankumouksellisen rakennusten purkumenetelmän löytymistä. Teräsrakenteinen korkea rakennus voitaisiin purkaa hallitusti katkaisemalla joitain kantavia pilareita yläkerroksissa sattumanvaraisesti ja sytyttämällä nuo kerrokset tuleen. Purkajat voivat sen jälkeen poistua ruokatunnille ja 1–1,5 tunnin perästä rakennus tulisi siististi ja symmetrisesti alas teräspilaristojen pilkkoutuessa sopivan pituisiksi rekkaan lastaamista ajatellen. Kyseessä olisi merkittävä työn ja materiaalien säästö, sillä perinteisesti räjähdempurettuna suuri rakennus edellyttää viikkojen tutkimukset ja panostustyöt ja tuhansittain yksittäisiä katkaisupanoksia.⁸⁶⁵

Lentokoneitten törmäyksillä ja seuranneilla lyhytkestoilla ja suhteellisen lieville tulipaloilla ei ollut mitään merkitystä sortuman aiheuttajina. Tulipalot olisivat sammuneet iltapäivän kuluessa, sillä ne osoittivat jo ennen sortumia hiipumisen merkkejä savun muuttuessa yhä

tummemmaksi, mikä on merkki epätäydellisestä palamisesta. Pilvenpiirtäjän tiukkojen palokuormamääräysten vuoksi toimistotilat todella paloivat loppuun nopeasti, NISTin mukaan kukin tulessa ollut alue paloi loppuun noin 15–20 minuutissa⁸⁶⁶. Näin ollen heikoimpienkin teräsosien, kuten välipohjia kannatelleitten tukiristikoitten, kuumentaminen kriittiseen lämpötilaan on hyvin vaikeaa olosuhteissa, joissa tuli alkaa hiipua jo vartin kuluttua.

Kun lisäksi huomioidaan, ettei WTC:n kolmen pilvenpiirtäjän lisäksi tunneta muita tapauksia, joissa tuli olisi aikaansaanut totaalisen teräsrunkoisen korkean rakennuksen sortuman, on sortumien syytä etsittävä sieltä, missä samankaltaisia ennakkotapauksia on runsaasti eli räjähdeturkujen alueelta.

Normaalisti rakennuksen purkuräjäytys sisältää useita vaiheita. Ensin rakennuksen sisältä poistetaan väliseiniä ja muita rakenteita, jotka hidastavat sortumista ja tekevät sortumasta vaikeasti hallittavan, vaikkeivät ne olekaan varsinaisia kantavia rakenteita. Panostus suunnitellaan ja panokset asetetaan. Kun kaikki on valmista, tehdään ensin esiräjäytyksiä, joissa vahvimpia kantavia rakenteita tuhotaan. Sen jälkeen rakennuksen varsinainen putoaminen laukaistaan katkaisemalla keskellä rakennusta sijaitsevat pilarit alaosaan. Hieman myöhemmin katkaistaan alaosaan muutkin pilarit ja sitten laukaistaan eri kerroksissa sijaitsevat panokset, jolloin rakennus osittain myös omalla potentiaalienergiallaan pilkkoutuu sopiviksi kappaleiksi ja hallittu ja turvallinen imploosio saavutetaan. Keskiosan saattaminen putoamisliikkeeseen ensin saa aikaan keskiakselin suhteen symmetrisen sortuman. Keskusta vetää ulkosivuja sisäänpäin ja romu pysyy suunnilleen rakennuksen oman pohjapinta-alan sisällä⁸⁶⁷. Jack Loizeaux, Controlled Demolition Inc. -yhtiön perustaja on kuvaillut ammattilypeydellä työtään: ”Voimme hajottaa rakennuksen miljooniksi pirstaleiksi ja tuoda sen omaan kellariinsa taidolla ja kellon koneiston tarkkuudella.”⁸⁶⁸

WTC:n tapauksessa havaitaan lukuisia räjähdeturkamisen tunnusmerkkejä, kuten nopea romahdusaika ja runsaaseen ulkopuolisen energian käyttöön viittaava pölypilven laajeneminen sekä silminnäkijäläusunnat räjähdyksistä ennen sortumaa ja sen aikana. Kaksoistornien osalta räjähdeturkaminen ei ollut tavanomaista laatua eikä energian käytössä säästely, mihin viittaa betonin suuri pulverisoitumisaste, sula teräs ja kuumat rauniot. Normaali räjähdeturku katkaisee rakenteet ensin rakennuksen tyveltä, jotta putoavan rakennuksen potentiaalienergia saataisiin käyttöön rakennuksen tuhoamisessa. WTC:n kahden pilvenpiirtäjän tapauksessa tuhoutuminen alkoi suhteellisen ylhäältä edeten alaspäin, mitä räjähdeturkamisissa ei normaalisti tapahdu. Hollantilainen räjähdeturkuexpertti Danny Jowenko toteaa hollantilaisella TV-dokumentilla, ettei kaksoistornien tuho voi olla räjähdeturku, koska se tehdään aina tyvestä lähtien, sillä rakennuksen potentiaalienergia näyttelee tuhoamisessa merkittävää roolia tarjoten karkeasti ottaen puolet tarvittavasta energiasta. Muutkin ovat käyttäneet tätä hullunkurista argumenttia. Sen esittäjiltä on unohtunut, että painovoimainen sortuma saa, ei ainoastaan puolet vaan **kaiken** tarvittavan energian rakennuksen potentiaalienergiasta, se ei yksinkertaisesti voi alkaa ylhäältä, jolloin vain pieni osa rakennuksen potentiaalienergiasta osallistuu tuhoamistyöhön.

Lentokoneitten törmäyksiin liittyen usein kuulee väitteitä, että mitä alemmas tornissa isku kohdistuu, sitä varmemmin rakennus sortuu. Väite ei pidä paikkaansa. Päinvastoin, torneissa jokainen kohta on mitoitettu kantamaan yläpuolinen paino tietyn varmuuskertoimen mukaan. Tämä tarkoittaa sitä, että pystypilarit muuttuvat alaspäin

mentäessä seinämiltään vahvemmiksi. WTC:n pilarien seinämävahvuus oli tyvellä 10 cm ja huipulla vain 6 mm. Näin ollen mitä alemmas kone iskee, sitä vaikeampi sen on vahingoittaa rakenteita ja sitä suurempi on pilareiden varmuuskerroin, sillä ne on mitoitettu kestäämään myös suurten tuulikuormien aiheuttama taivutusmomentti. Siksi ehjiksi jääneitten pilarien kyky ottaa vastaan kasvanut kuorma on merkittävästi suurempi kuin ylempänä tornissa, ja näin painovoimainen sortuma ei pilvenpiirtäjässä voisi alkaa myöskään tyveltä.

Tornien betonin ja sisustusmateriaalien pulverisoituminen on ilmiö, jota ei kyetä selittämään edes tavanomaisella räjähdeturulla. Eräät paloturvallisuusalan julkaisut ovat yrittäneet selittää ilmiötä tulipaloissa esiintyvällä betonin räjähdysnomaisella sirpaloitumisella, jossa betonin huokosissa esiintyvä höyryksi muuttuva vapaa vesi erityisesti kovabetonissa aiheuttaa sirpaleiden lentämistä betonin pinnasta. WTC:n tulipalot eivät riitä selittämään 110 kerroslaatan ja muitten rakenteitten pulverisoitumista hienoksi pölyksi. Enemmänkin tämä viittaa betoniin kemiallisesti sitoutuneen veden väkivaltaiseen poistumiseen, mikä muuttaa betonin takaisin sementtijauheeksi. Tämä voidaan saada aikaan esimerkiksi hyvin äkillisellä voimakkaalla kuumentamisella.

Betonia voidaan toki pulverisoida perinteisin räjähtein. Betoniin kohdistuva räjähdysperäinen shokkiaalto aiheuttaa betonin puristuslujuuden ylityksen, jolloin betoni hauraana materiaalina muuttuu pulveriksi. Räjähteet kykenevät tähän paikallisesti, mutta kerroslaattojen pulverisointia ei näin kyetä selittämään. Tornien tuhossa voidaan siksi olettaa käytetyn tavanomaisten räjähteiden apuna jotain normaalia vahvempaa menetelmää. WTC:n terästen ja pölyn analysointi olisi avainasemassa, jotta tuhoamisen tekniikka saataisiin luotettavasti selvitettyä.

Usein esitetty räjähdyspurkuhypoteesin vastainen argumentti on se, ettei uskota tornien huomaamattoman panostamisen olleen mahdollista. Fiduciary Trustin (WTC-2) tiedostonhallinnassa työskennellyt Scott Forbes on kertonut pinnoille laskeutuvaa pölyä aiheuttaneesta remontoinnista torneissa kesän 2001 aikana ja poikkeuksellisesta kahden vuorokauden sähkökatkosta ja ”tietoliikennekaapelien uusimisesta” terrori-iskuja edeltäneenä viikonloppuna (ks. sivu 255). Sanotaan myös uuden leasing-sopimuksen haltijan Larry Silversteinin uusineen turvallisuudesta vastannutta henkilöstöä.

WTC:n 1993 pommi-iskun jälkeen turvallisuusjärjestelyjä parannettiin. Vuonna 1996 Securacom sai 8,3 miljoonan dollarin sopimuksen sähköisten turvallisuusjärjestelmien uusimisesta. Yhtiön johtokunnassa istui vuoteen 2000 asti presidentti Bushin veli Marvin⁸⁶⁹. Torneissa toimi myös muita turvallisuusyhtiöitä, kuten ABM Industries Incorporated⁸⁷⁰.

Myös erilaiset rakennuksissa tehdyt remontit ovat kenties mahdollistaneet panostustyöt. Christopher Bollyn on kertonut kuukausia jatkuneesta hissikuiluremontista, jonka yhteydessä aseistautuneet vartijat vahtivat tiettyjä suljettuja hissikuiluja. Urakoitsijoiden jäljitys ei enää vuosia myöhemmin onnistunut, sillä yhtiöt olivat menneet nurin⁸⁷¹. Toisaalta on muistettava, että tornien tuhoamisen teknologia ei ole tiedossa. Se ei näytä olleen perinteinen räjähdeturku vaan ehkä pikemminkin yhdistelmä erilaisia mahdollisesti hyvinkin uudenaikaisia ja salaisia menetelmiä. Tämä tekee sen selittämisestä hyvin vaikean.

Kaksoistornien sortumisesta oli myös etukäteistietoa. New Yorkin pormestari Rudy Giuliani kertoi ABC:n Peter Jenningsille saaneensa komentopaikkaansa osoitteeseen 75 Barclay Street tiedon, että tornit tulevat sortumaan, ja ensimmäinen sortuma tapahtui ennen kuin he ehtivät poistua rakennuksesta⁸⁷². WTC-7:n 23. kerroksessa sijainneessa OEM:n (Office of Emergency Management) komentokeskuksessa kerrottiin useille palolaitoksen miehille etukäteen että tornit tulevat sortumaan. Lääkintämies Richard Zarrillo kertoi vieneensä viestin palolaitoksen johtokeskukseen World Financial Center 3:n luona: ”Kuunnelkaa, olin juuri OEM:ssä, ja viesti jonka sain sieltä, oli se että tornit tulevat sortumaan, meidän täytyy saada miehemme ulos. Sillä hetkellä se ukkosta muistuttava jyrynä kuului ja silloin ensimmäinen torni alkoi sortua.”⁸⁷³

Miten OEM saattoi tietää etukäteen tornien sortumasta? Ennakkotapauksia ei ollut. No olihan OEM tosin osallistunut New Yorkissa edellisessä toukokuussa pidettyyn RED Ex -harjoitukseen, jossa valmentauduttiin mm. rakennusten sortumisiin. Antoiko se ehkä jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä syyskuun 11:ntenä tulisi tapahtumaan? (ks. sivu 255).

World Trade Center 7

Kaksoistornien varjoon on jäänyt huomattavasti selkeämpi perinteiseen tyyliin suoritettu räjähdeturkutapaus, 47-kerroksinen World Trade Center 7, joka sijaitsi eri korttelissa Wesley Streetin takana 110 m päässä WTC-1:stä ja jonka kiinteistösijoittaja Larry Silverstein oli rakennuttanut 1980-luvulla. Rakennuksessa sijaitsi suuri määrä eri liittovaltion virastoja ja yrityksiä, muun muassa CIA:n salainen toimisto, jonka tehtäviin kuului erityisesti venäläisten YK-diplomaatteina esiintyvien vakoilijoiden vastainen toiminta. CIA:n toimisto toimi erään toisen liittovaltion viraston peitteen alla. Rakennuksessa oli myös Salaisen palvelun suurin kenttätoimisto, noin 200 työntekijää. New Yorkin pormestarin erikoisrakenteinen komentobunkkeri (OEM, Office of Emergency Management) oli rakennuksen 23. kerroksessa, ja alakerroksissa olivat WTC-kompleksin varavoimajärjestelmät polttoainesäiliöineen. Muita vuokralaisia olivat IRS (Internal Revenue Service, liittovaltion verohallinto), puolustusministeriö, SEC (Securities & Exchange Commission eli rahoitustarkastus), Salomon Smith Barney ja eräitä muita yrityksiä.⁸⁷⁴ WTC-7 evakuoitiin hieman ennen WTC-2:n sortumaa. Rakennuksen evakuointi määrättiin, koska pelättiin kolmannen lentokoneen pian iskevän siihen⁸⁷⁵. Ei ole varmuutta siitä, tyhjennettiinkö OEM:n komentokeskusta vielä tuolloinkaan. Rakennuksen aula toimi pelastustoimen keskuksena aina WTC-2:n sortumiseen saakka.⁸⁷⁶

Virallisesti WTC-7:n luhistumisen klo 17.20 iltapäivällä väitetään tapahtuneen tulipalon vaikutuksesta. Kuitenkin FEMA toteaa raportissaan: ”Sitä millaisia WTC-7:n tulipalot olivat ja miten ne aiheuttivat rakennuksen romahtamisen ei tällä hetkellä tiedetä... Parhaankin hypoteesin todennäköisyys on alhainen.”⁸⁷⁷ Raportti siis toteaa, että tulipalo aiheutti rakennuksen sortumisen, mutta ei ole tiedossa, *minkälainen* tulipalo ja *miten* se aiheutti sortumisen, ja että parhaan selityksen todennäköisyys on alhainen. ”Vapaaehtoisinsinöörien” tekemä FEMA-raportti edustaa näin ollen nollatutkimusta.

NIST:n tutkijat puolestaan eivät tätä kirjoitettaessa (kesäkuussa 2008) ole saaneet aikaan rakennus 7:stä muuta kuin työhypoteesin, jonka mukaan rakennus 7:n sortuminen oli ”klassinen jatkuva sortuma”. Maaliskuussa 2006 tutkimusta johtava S. Shyam Sunder tiivistä WTC 7 -tutkimuksen tilanteen näin: ”NIST:llä on joitain alustavia hypoteeseja WTC

7:stä. Tutkimme rakenteen sisäistä vaakasuoraa liikettä idästä länteen 5.–7. kerroksissa.” Sitten tohtori Sunder piti tauon. ”Mutta totta puhuakseni en todella tiedä. Meillä on ollut vaikeuksia saada otetta rakennuksesta numero 7.”⁸⁷⁸

NIST on sittemmin antanut rakennuksen sortumisen selittämisen alikonsultin tehtäväksi. Kyseinen yritys on mm. puolustusministeriölle työskennellyt ARA (Applied Research Associates, Inc.). Toimeksiannossa annetaan määritelmä: ”Yksityiskohtaiset kerroksia koskevat analyysit määrittelevät todennäköiset mallit kerrosten 8–46 peittämiselle yhden tai useamman kantavan pilarin peittämisen takia.”⁸⁷⁹ Jostain syystä ei haluta, että 8. kerroksen alapuolisia tapahtumia tarkastellaan. Myös mahdollisten rakennuksessa tapahtuneiden räjähdysten vaikutuksen sortuman laukaisevina tekijöinä sanottiin olevan tutkinnan kohteena. Tämän voi olettaa liittyvän rakennuksessa sijainneisiin diesel-generaattorien polttoainesäiliöihin.

Luhistuminen on tallennettu lukuisille videonauhoille, sillä sitä osattiin odottaa. Se tapahtuu täysin tasaisesti koko suuren rakennuksen osalta, rakennus vain ”putoaa” yhtäkkiä. Se on aivan ilmeinen räjäyttämällä tehty kontrolloitu purku. Miten voisi olla mahdollista, että kantavat teräspilarit rakennuksen alakerroksissa koko rakennuksen alalta peittäisivät yhtäaikaaisesti tulipalon vaikutuksesta eivätkä sortuman alettua lainkaan hidastaisi rakennuksen putoamista? WTC-7:n raunioiden raivaus oli alistettu CIA:lle valtiolliseen turvallisuuteen vedoten, eikä FEMA:n tutkijoilla ollut asiaa raunioille⁸⁸⁰. WTC-7:n kantavien teräsrakenteiden todettiin joiltain kohdin höyrystyneen erittäin korkean lämpötilan johdosta, kuten edellä tuli jo esiin.

WTC-7:n tulipaloista on varsin ristiriitaisia tietoja. Joissain sen kerroksissa todella nähtiin liekkejä, mutta vain erittäin suppeilla alueilla. Myös sen WTC-kompleksin puoleisen seinämän nähtiin savuavan. Näin ollen, vaikka selitys tulipalon aiheuttamasta sortumisesta olisi totta, niin siinä tapauksessa rakennuksen olisi pitänyt kaatua eikä luhistua suoraan alaspäin oman pohjapinta-alansa sisälle. Eräs pelastustyöntekijä kertoi: ”Kuulimme ukkosta muistuttavan äänen, ja kun käännyimme, rakennuksen läpi näytti kulkevan shokkiaalto, joka heitti ikkunat ulos. Se oli järkyttävää. Noin sekuntia myöhemmin alin kerros painui sisään ja loput rakennuksesta seurasi perässä.”⁸⁸¹ Kaikkiaan 42 pääasiassa palomiesten lausuntoa on kerätty mediasta, ja niistä käy ilmi, miten WTC-7:n ympäristö eristettiin ja sen jälkeen odoteltiin sortumista⁸⁸².

Media jopa raportoi puoli tuntia etukäteen rakennuksen sortuneen. BBC Worldin tasan klo 17.00 New Yorkin aikaa alkaneessa uutislähetyksessä kirjeenvaihtaja Jane Standley raportoi Salomon Brothers -rakennuksen eli WTC-7:n sortuneen ja filmillä hänen takanaan rakennus näkyy selvästi pystyssä. Muutamaa minuuttia ennen kuin rakennus todellisuudessa sortui kuvayhteys New Yorkiin alkoi yllättäen pätkiä ja se menetettiin pian kokonaan. BBC:n uutispäällikkö Richard Porter selitti tapauksen olleen virhe ja johtuneen todennäköisesti uutistoimistojen välittämästä virheellisestä tiedosta, sillä kaikkiaan kolme BBC:n kanavaa teki saman virheen eli ne kertoivat WTC-7:n sortuneen puoli tuntia ennen kuin se todellisuudessa tapahtui. Porter myös selitti BBC:n kadottaneen kaikki sen päivän arkistonauhansa. Kun asiaa tiedusteltiin kirjeenvaihtaja Jane Standleyltä puhelimitse keväällä 2007, hän toisteli ainoastaan olevansa ”hyvin kiireinen, hyvin kiireinen” ja löi luurin korvaan. Myös CNN raportoi rakennuksen sortumisen etuajassa vaikkakin varauksella ”on sortunut tai sortumassa”.⁸⁸³ Miten rakennuksen saatettiin etukäteen tietää sortuvan?

Rakennuksen omistaja Larry Silversteinin on kertonut PBS:n dokumenttifilmillä *America Rebuilds*⁸⁸⁴, että hän teki yhdessä palolaitoksen kanssa päätöksen WTC-7:n ottamisesta alas:

Muistan saaneeni palolaitoksen komentajalta puhelun, jossa hän sanoi, ettei ollut varma, pystyvätkö he pitämään tulen aisoissa. Sanoin, että olemme menettäneet jo niin paljon ihmishenkiä, että ehkä on järkevintä ”vetää” se (pull it)*. He tekivät päätöksen ”vetää” ja me katselimme, miten rakennus romahti.

47-kerroksisen WTC-7:n hävitys tehtiin erittäin taitavasti oman pohjapinta-alansa sisälle ahtaaseen Verizon-rakennuksen ja postitalon väliin. Rakennuksen seinät kaatuivat sisäänpäin aiheuttaen siistin romukasan. Tällainen sortuma saadaan aikaan tuhoamalla ensin rakennuksen keskiosan kantava runko, jolloin se vetää sisäänpäin ulkoseinät. WTC-7:n sortuma alkoi katolla olleitten teknisten rakennusten putoamisella muun rakennuksen sisälle. Kyseessä oli todellinen imploosio, jonka hallitsevat vain muutamat purkuyritykset maailmassa sekä luonnollisesti armeija.

WTC-7:n sortumaa on Suomessa analysoinut TkT Heikki Kurttila⁸⁸⁵. Rakennuksen ulkokehän havaittu sortumisaika on 6,5 s.[†] Rakennuksen huipulta pudotetulla omenalla kuluisi tyhjässä aikaa saavuttaa maan pinta 6 s ja ilmanvastus huomioon ottaen 7 s. Tämän perushavainnon avulla Kurttila määrittäi WTC-7:n rakenteiden lujuuskertoimeksi 0,16, kun normaalitilanteessa rakennuksen seisoessa pystyssä kerroin on 1. Varmuuskerroin on terveellä pilvenpiirtäjällä luonnollisesti huomattavasti suurempi, sillä rakennus on suunniteltu kestäämään maanjäristyksiä ja hirmumyrskyjä. Sortumisen aikana rakenteet eivät siten vastustaneet sortumaa kuin nimeksi. Juuri tällainen on tilanne, kun rakennuksia puretaan räjähtein. Kurttila toteaa johtopäätöksensä: ”Romahduksen suuri nopeus ja lujuuskertoimen pienuus viittaavat vahvasti räjäyttämällä tapahtuvaan rakennuksen purkamismenetelmään.”

Jos tornitalon rakenteet pettävät, on hyvin epätodennäköistä, että se alkaisi rakennuksen tyveltä, kuten WTC-7:ssä väitetään tapahtuneen. Tri Kurttila on perustellut tätä mahdottomuutta seuraavasti:

Tulipalotapauksessa voisi olettaa, että rakennuksen romahdus alkaisi kaikkein heikoimmasta kohdasta. Seiskatornin romahdus alkoi kuitenkin rakennuksen tyvestä. Mutta tyviosa on rakennuksen kaikkein lujin ja tulipalotapauksessa myös kaikkein viilein kohta. Normaalin insinööritaidon mukaan kantavat rakenteet mitoitetaan niin, että kaikkialla on sama varmuuskerroin. Rakennuksen paino on tyvässä suurempi kuin huipussa, joten tyvässä kantavan rakenteen pitää olla järeämpi kuin huipussa jotta yhteinen varmuuskerroin saavutettaisiin. Korkeat rakennukset mitoitetaan kestäämään myrskytuulen voima. Tuuli aiheuttaa rakennukseen taivutusmomentin, joka tyvässä on kaikkien suurin. Tuulen aiheuttama taivutusmomentti kasvaa paraabelinomaisesti huipusta tyveen. Yhteinen varmuuskerroin koskeekin pahimpia

* Verbin *pull* merkitys tässä yhteydessä on kiistanalainen. Silversteinin lausunnon asiayhteys viittaa lyhennökseen ilmaisusta *pull down*, ottaa alas, mikä käytännössä tarkoittaisi räjähdeturkua. Yhdysvaltojen ulkoministeriö on selittänyt Silversteinin tarkoittaneen palomiesten osaston vetämistä pois rakennuksesta (<http://usinfo.state.gov/media/Archive/2005/Sep/16-241966.html>). Selitys on kielellisesti epäuskottava ja ontuu sikälkin, että rakennus 7:n tulipaloja ei missään vaiheessa edes yritetty sammuttaa.

† Sortuma kokonaisuudessaan oli pidempi jos huomioidaan kattorakennusten putoaminen muun rakennuksen sisään. Tällä ei kuitenkaan ole merkitystä lujuuskertoimia laskettaessa.

tuuliolosuhteita. Normaalisti tuulella tyven varmuuskerroin yläpuoliseen kuormaan nähden on ylivertaisesti suurempi kuin muulla rakenteella. NISTillä tulee olemaan kova (ellei mahdoton) työ selittää, kuinka seiskatornin romahdus voi alkaa kaikkein lujimmasta kohdasta.⁸⁸⁶

Hollantilaisen TV-dokumentin *Zembla investigates 9/11 theories* (2006) tekijät näyttivät räjähdeturkuekspertti Danny Jowenkolle videoita WTC-7:n sortumisesta. Jowenko totesi heti, että kyseessä on varmuudella taidokas räjähdeturku. Kun toimittaja kertoi, että se tapahtui 11.9. noin 7 tuntia kaksoistornien sortumisen jälkeen Jowenko ei tahtonut ensin sitä uskoa. Lopulta hän totesi, että ”sitten heidän on täytynyt tehdä kovasti töitä”. Hän arvioi panostukseen tarvittun 30–40 huippuammattilaista. Kun toimittaja kertoi rakennuksessa olleen tulipaloja ennen romahdusta, Jowenko meni sanattomaksi eikä osannut antaa enää mitään selitystä. Toimittaja kävi hänen kanssaan läpi FEMA:n selitysyrietykset, mutta Jowenkon mielipide ei muuttunut, kyseessä oli ilman epäilyksen häivää huippuammattilaisten suorittama räjähdeturku.⁸⁸⁷ Jowenko oli helmikuussa 2007 edelleen samalla kannalla, kun asiaa tiedusteltiin häneltä puhelimitse⁸⁸⁸.

Hugo Bachmann, sveitsiläinen rakennussuunnittelun ja -tekniikan emeritusprofessori, totesi *Tages-Anzeiger*-lehdessä: ”Mielestäni on hyvin todennäköistä, että rakennus 7 purettiin ammattimaisesti räjähtein.” Myös Jörg Schneider, niin ikään rakennussuunnittelun ja rakennustekniikan emeritusprofessori, katsoo samassa lehdessä, että ”suurella todennäköisyydellä rakennus 7 purettiin räjähteillä”.⁸⁸⁹

WTC-7 epäilemättä kärsi vaurioita WTC-1:n sortuman seurauksena, mutta on huomattava, että sen ja ykkösen välissä olleet WTC-6 ja -5 jäivät raskaan romuryöpyn alle ja paloivat erittäin vakavasti mutta eivät sortuneet. Samasta romulaskeumasta kärsivät myös useat muut WTC-kompleksin reunoilla sijainneet korkeat rakennukset, kuten Deutsche Bankin rakennus, Millenium Hilton -hotelli, Verizon Building ja postitalo. Jostain syystä ainoastaan Larry Silversteinin hallussa olleet ja terrori-iskua vastaan vakuutetut pilvenpiirtäjät tuhoutuivat.

Isku Pentagoniin

Yksi terrori-iskujen kohteista oli Yhdysvaltojen puolustusministeriön rakennus Pentagon. Alun perin ranskalainen Thierry Meyssan ja myöhemmin lukemattomat muut nostivat esiin seikkoja, jotka eivät sopineet yhteen virallisen kertomuksen kanssa, jonka mukaan rakennukseen iski kaappari Hani Hanjourin ohjaama American Airlinesin lento 77 (Boeing 757). Jo tuoreeltaan lehdissä julkistetut lentoreittikartat osoittivat kyseisen lennon palaamisen takaisin Ohion rajaseudulta katkoviivana eli oletuksena, sillä mitään tutkahavaintoja siitä ei tehty ennen kuin lähellä Washingtonia. 11.9.2001 oli julkisuudessa jopa tietoja, että matkustajakone olisi syöksynyt maahan Ohion–Kentuckyn rajaseudulla, eli juuri siellä, minne lennon 77 vahvistettu reitti johti. Lennonjohtaja Danielle O'Brien, jonka vastuulla kyseinen lento oli, on kertonut Dullesin kansainvälisen lentokentän lennonjohtajien pitäneen Pentagonia lähestynyttä konetta hävittäjänä sen ketterän liikehtimisen vuoksi.⁸⁹⁰ Joka tapauksessa kyseinen kone oli tunnistamaton signaali tutkaruudulla.

Pentagonin iskun suhteen eniten epäilyksiä ovat aiheuttaneet tapahtumapaikalta tuoreeltaan otetut valokuvat, jotka näyttävät rakennuksen seinän törmäyskohdalta ennen seinän sortumista noin 20 minuuttia tapahtuman jälkeen. Seinään syntynyt aukko on B-757:n mittasuhteisiin nähden pieni ja sijaitsee suurimmaksi osaksi rakennuksen ensimmäisen kerroksen kohdalla. Kuitenkin aukon edessä seisoo useita Pentagonin peruskorjausurakoitsijoiden kaapelikeloja pystyssä suoraan oletetun matkustajakoneen reitillä. Nurmikko rakennuksen edessä on myös täysin virheettömässä kunnossa, vaikka monet silminnäkijät kertoivat koneen iskeneen ensin maahan rakennuksen edessä ja liukuneen siitä rakennukseen⁸⁹¹.

Koneen siipien jälkiä on mahdotonta löytää seinästä, sillä vaikka seinässä on vaurioita, niissä on myös vaurioitumattomia kohtia siinä, missä siiven olisi tullut osua seinään. Koneen sivu- ja korkeusvakaaja eivät jättäneet lainkaan jälkiä seinään. ASCE:n tekemä Pentagonin vauriotutkimus on selittänyt esimerkiksi lentokoneen vasemman siiven julkisivuun tekemien vaurioiden vähäisyyttä sillä, että koneen vasen moottori osui ennen rakennusta maasta pistävään ilmanvaihtohormiin. Minkäänlaisia todisteita ei tuolle väitteelle löydy tapahtumapaikalta otetuista valokuvista.

Myöskään Pentagonin sisällä ei näkynyt merkkejä matkustajakoneesta. Terry Mitchell, Pentagonin PR-osaston audiovisuaalisen toimiston johtaja, kertoi, ettei nähnyt rakennuksen sisällä lentokoneen romua, vain pieniä palasia⁸⁹². Eräitä osia tosiaan löytyi: kappale moottoria, laskuteline, vanne ja keveitä alumiinipellin palasia. Yhdysvaltojen viranomaisille olisi yksinkertainen asia julkistaa tarkkoja valokuvia osista, joissa niitten sarjanumerot näkyisivät. Näin voitaisiin varmistua siitä, millaiseen lentokoneeseen ja mihin lentokoneyksilöön ne kuuluivat. FAA:lle tehty tiedonvapauslakiin pohjautuva pyyntö julkistaa löytyneitten lentokoneenosien sarjanumerot sai kielteisen vastauksen⁸⁹³. Yhdysvaltojen viranomaiset kieltäytyvät siten julkistamasta keskeisiä todisteita, jotka toisivat mahdollisen varmennuksen kertomukselle, että tietyt nimetyt lennot iskeytyivät kohteisiinsa 11.9.2001. Lopulta maaliskuussa 2008 FBI:ltä saadussa vastauksessa todettiin, ettei iskussa käytettyjä lentokoneyksilöitä ollut lainkaan tunnistettu löytyneitten osien sarjanumeroitten perusteella, sillä siihen ei nähty tarvetta, kun kaikki muu tieto osoitti selvästi, että kyseiset koneet olivat AA 11, UA 175, AA 77 ja UA 93⁸⁹⁴.

Miten on mahdollista, että Yhdysvaltojen asevoimien päämajaan kyettiin iskemään, ilman että sitä yritettiin puolustaa? Pentagonin isku tapahtui lähes tunti ensimmäisen WTC-iskun jälkeen ja tuossa vaiheessa tilanteen vakavuus ei voinut enää olla epäselvä. Tästä huolimatta virallinen 9/11-komission muotoilema selitys on, että ilmavalvonta ei edes kertonut lennon 77 poikkeamisesta reitiltä ennen kuin 9.34 (noin 3 minuuttia ennen iskua).

Tämä on jyrkässä ristiriidassa niiden tietojen kanssa, joita Yhdysvaltain ilmailuhallinnon FAA:n edustajat toivat esille 9/11-komission kuulemistilaisuudessa toukokuussa 2003 Washington D.C.:ssä. Tilaisuuden pöytäkirja on luettavissa myös internetissä⁸⁹⁵.

Pentagonin tapahtumia tutkinut veljeni Sami Yli-Karjanmaa⁸⁹⁶ kiinnittää huomiota 9/11-komission jäsenen Richard Ben-Venisten pöytäkirjaan lukemaan lausumaan, jossa FAA toteaa aloittaneensa useita konferenssipuheluita heti ensimmäisen koneen iskeydyttyä World Trade Centeriin. Tätä kautta ilmavoimille välittyi reaaliaikaisia tietoja kaikista poikkeavasti käyttäytyvistä lennoista, myös lennosta 77 kuten lausumassa todetaan.

Käytännössä Yhdysvaltojen ilmatila oli tuona päivänä terroristien toimille avoin. Maailman ehdoton sotilasmahti ei kyennyt selviytymään rutiinotoimistaan harhautuneitten lentojen suhteen. Selitys ei ole uskottava. *Seura*-lehden 36/2006 erinomaisessa syyskuun 11:n tapahtumia käsitelleessä Mikael Vehkaojan artikkelissa *Meidän kanssamme tai meitä vastaan* Suomen ilmavoimien operaatiopäällikkö eversti Juha-Pekka Pystynen toteaa, ettei vastaava olisi Suomessa mahdollista. Ilmavoimilla on tutkajärjestelmä, joka automaattisesti rekisteröi lentokoneet, jotka lentävät ilman transponderia. Tutkat havaitsevat lintuja myöden kaiken, mikä taivaalla lentää.⁸⁹⁷ Ei liene todennäköistä, että Yhdysvallat olisi Suomea heikommin varustettu tutkavalvonnan osalta.

Pentagonin pysäköintialueen sisäänajoportilla sijaitsevien kahden valvontakameran nauhojen yksittäisiä kuvaruutuja on julkistettu, mutta niissä ei näy mitään lentokoneeksi tunnistettavaa. Miksi ensin julkistetuissa kuvissa on päivämäärä 12.9.01 ja kellonajat vaihtelevat välillä 17:37:19–17:37:23? Miksi niitä kuvia, joissa rakennukseen syöksyvä kone näkyisi, ei julkistettu?

On varsin outoa, että vain minuutteja Pentagonissa tapahtuneen räjähdysen jälkeen FBI aloitti ympäristön valvontakameroitten nauhojen takavarikoinnin. Pentagonin omien kameroiden lisäksi lähistöllä oli myös muita turvakameroita, jotka ovat voineet tallentaa totuuden siitä mikä Pentagoniin iski. Arvostetun *National Geographic* -lehden haastattelema viereisen, vain pentagonilaisille tarkoitetun huoltoaseman omistaja kertoo FBI:n vieneen hänen turvakameransa nauhan vain muutamia minuutteja törmäyksen jälkeen⁸⁹⁸. Lisäksi internetissä on ollut tietoja läheisen Doubletree-hotellin turvakameran videosta. Asiaa tiedusteltaessa FBI ensin kiisti mitään videoita olevan, mutta oikeusministeriöön tehdyn tiedonvapauslakiin perustuvan kyselyn tuloksena viranomaiset myönsivät vuonna 2005, että niitä on kaikkiaan 85 kpl⁸⁹⁹. Videoita kieltäydyttiin ensin julkistamasta, mutta toukokuussa 2006 julkistettiin kaksi sarjaa still-kuvia, jotka eivät tuo mitään uutta aiemmin julkistettuihin kuviin.

Silminnäkijähavainnot vaihtelevat, mutta on mielenkiintoista havaita, että esimerkiksi Washington Postin nettisivuilla iskupäivänä julkaistussa artikkelissa silminnäkijät kertovat kyllä ohjuksesta, hävittäjästä ja pienoissuihkukoneesta mutta eivät sanallakaan isosta matkustajakoneesta.⁹⁰⁰ Helmikuussa 2007 julkistettiin amatööritutkijoiden tekemä dokumenttifilmi *The PentaCon: Eyewitnesses Speak, Conspiracy Revealed*⁹⁰¹. Filmillä haastatellaan tapahtumapaikalla neljää silminnäkijää, jotka kuvailevat tarkasti Pentagonia kohti lentäneen suuren matkustajakoneen reitin. Henkilöt ovat korjaamoyrittäjä, Pentagonia palvelevan Citgo-huoltoaseman työntekijä ja kaksi Pentagonin poliisikonstaapelia. Silminnäkijöitten kuvailema reitti poikkeaa ratkaisevasti sen kanssa, mitä viralliset ja keskenään ristiriidassa olevat 911-komission teettämä simulaatio ja NTSB:n (National Transportation Safety Board) simulaatio kertovat. Silminnäkijöitten kuvaus ei myöskään käy yksiin katkenneitten lyhtypylväitten muodostaman linjan kanssa. Sama tutkijaryhmä jatkoi kesällä 2007 silminnäkijöitten etsintää ja löysi ihmisiä, jotka näkivät Pentagonia kohti lentäneen suuren matkustajakoneen. Silminnäkijät kuvailivat yhtäpitävästi lentokoneen olleen väriltään valkoinen eikä kiiltävän metallinhohtoinen kuten American Airlinesin koneet.⁹⁰²

Sami Yli-Karjanmaa on analysoinut tarkoin American Society of Civil Engineers -järjestön (ASCE) tekemää Pentagonin vauriotutkimusta. Artikkelissaan *Pentagonin vauriotutkimus: Ylimielistä huijausta – vai yritys paljastaa virallinen valhe?*⁹⁰³ Sami Yli-Karjanmaa kirjaa ylös ASCE:n tammikuussa 2003 julkaistun raportin ratkaisevat ongelmakohdat. Osuman

keskikohdasta 40 jalkaa oikealle on kohta, johon ei osunut mitään. Siitä oikealle on vaurioita muttei reikää talossa. Noin 10-metrinen siiven kärkikappale siis katosi: se ei mennyt sisään eikä jäänyt ulos. Lisäksi ASCE itse toteaa, että lentokoneen pyrstöstä olisi pitänyt jäädä jälki, mutta niin ei käynyt.

Itse ASCE:n tutkimusryhmä perustettiin kiireesti jo 11.9.2001 iltapäivällä. Kiirehtiminen oli kuitenkin turhaa, sillä ryhmä päästettiin tapahtumapaikalle vasta lokakuun 4. päivä, kun rauniot oli jo saatu raivattua. Tämä noudattaa jo Oklahoma Citystä ja WTC:ltä tutuksi muodostunutta käytäntöä: onnettomuustutkijoita ei päästetä tutustumaan terrorismitapausten todistusaineistoon, tai jos päästetään, niin se tapahtuu vasta sitten kun tapahtumapaikka on siivottu.

Barbara Honegger* on nostanut esiin epäselvyydet Pentagonin iskun ajoituksen suhteen.⁹⁰⁴ Tuoreeltaan media raportoi iskun ajankohdaksi vaihtelevia kellonaikoja välillä 9.48–9.43. Aikamääritystä hivutettiin koko ajan aikaisemmaksi ja tammikuussa 2003 julkaistu ASCE:n Pentagonin vauriotutkimus käyttää aikaa 9.38⁹⁰⁵ ja 9/11 komissio tarkempaa aikaa 9.37.46⁹⁰⁶.

Pentagonin isku ei virallisen näkemyksen mukaan jättänyt seismistä jälkeä. Tätä on ihmetelty, koska yleisen käsityksen mukaan WTC:llä huomattavasti korkeammalla maankuoresta tapahtuneet lentokoneitten törmäykset jättivät jälkensä seismogrammeihin. Kuten olemme huomanneet, näille WTC:n seismisille jäljille on toinenkin huomattavasti uskottavampi selitys. Kuitenkin Millersvillessä 139 km:n päässä Pentagonista sijainnut seismologinen mittausasema rekisteröi selkeän signaalin 9.38.52. Seismologit ovat kuitenkin todenneet signaalin taajuuden olevan liian korkean lentokoneen törmäyksen aiheuttamaksi ja sen on tulkittu olevan sähköhäiriö⁹⁰⁷.

Pentagonin raunioista löytyi useita seinäkelloja, jotka olivat pysähtyneet noin 9.32. Laivasto julkisti omilla internetsivuillaan kuvia näistä kelloista⁹⁰⁸. Voisiko olla mahdollista, että Pentagonissa tapahtui kaksi erillistä tapahtumaa: räjähdys klo 9.32 ja jonkin lentolaitteen iskeytyminen rakennukseen noin klo 9.38? Pysähtyneitten kellojen lisäksi myös useat silminnäkijät ovat kertoneet räjähdyksestä klo 9.32. Tanskan tuleva ulkoministeri Per Stig Möller oli tapahtumahetkellä Washingtonissa ja näki savupatsaan nousevan Pentagonista klo 9.32. Hän ajatteli pommin räjähtäneen rakennuksessa.⁹⁰⁹ Myös Yhdysvaltojen oikeusministeri Alberto Gonzales on todennut Pentagonin iskun tapahtuneen klo 9.32.

Mitä sijaitisi Pentagonin länsiosassa, joka tuhoutui iskussa? Siipi oli peruskorjauksen alla mutta jo 80 %:sti miehitetty⁹¹⁰. Remontissa rakennusta oli tarkoitus vahvistaa pomminkestäväksi ja urakan oli määrä valmistua syyskuussa 2001. Urakoitsija oli Amec Construction, joka oli sattumoisin yksi neljästä WTC:n raunioiden raivaustöiden pääurakoitsijasta. Remontoitavissa tiloissa sijaittivat laivaston komentokeskus, armeijan henkilöstöosasto ja taloushallinto. Edellisenä päivänä, maanantaina syyskuun 10. päivä puolustusministeri Donald Rumsfeld oli ilmoittanut tiedotusvälineille, että Pentagonin tileiltä

* Barbara Honegger on vanhempi sotilasjournalisti Naval Postgraduate School -oppilaitoksessa, joka on Yhdysvaltojen laivaston tiede-, teknologia- ja turvallisuusalan yliopisto. Honegger on tehnyt syyskuun 11:ttä koskevat tutkimuksensa yksityisenä kansalaisena. Hän työskenteli Reaganin aikana Valkoisessa talossa erikoisavustajana ja on kirjoittanut kirjan *October Surprise* (Tudor, 1989)

on 2 300 miljardia dollaria* kateissa⁹¹¹. Kyseessä on valtava summa, joka jaettuna kaikkien amerikkalaisten kesken tekisi henkeä kohti lapset mukaan lukien 8 000 \$. Normaalisti isot ikävät uutiset julkaistaan perjantaina iltapäivällä, jolloin viikonloppu vaimentaa aiheutuvaa kohua. Tällä kertaa puolustusministeriö kuitenkin päätti kertoa asiasta maanantaina sillä seurauksella, että tämä erittäin iso uutinen jäi seuraavan päivän tapahtumien alle ja lähes unohtui. Erityisen paljon kuolonuhreja tuli toimistossa nimeltä Resource Services Washington, jossa uhrin olivat tilintarkastajia, kirjanpitäjiä ja budjettianalyyseja⁹¹². Arlingtonin kunnan palolaitoksen raportin mukaan Pentagonissa tuhoutui arvokasta kirjanpitoaineistoa⁹¹³.

Eräs Pentagoniin väliaikaisesti komennettu armeijan tilintarkastaja kertoi Honeggerille nähneensä kahden kollegansa kanssa useita pommikoiraryhmiä Pentagonin metroasemalla noin klo 7.30 aamulla. Havainnon vahvisti April Gallop, Pentagonin hallinnollisen toimiston työntekijä, jolla on Top Secret -turvaluokitus. Gallop työskenteli Pentagonin länsisiivessä, joka vaurioitui pahiten iskussa. Hän on kertonut omana havaintonaan, että pian puoli kymmenen jälkeen pommi räjähti rakennuksessa. Useat paikalla olleet henkilöt lisäksi kertoivat haistaneensa kordiitin hajua (sotilasräjähdde)⁹¹⁴. Oliko joillain iskusta etukäteistietoa? NBC:n toimittaja Jim Miklaszewski on kertonut törmänneensä Pentagonissa puolustusministeriön virkailijaan sen jälkeen kun kone oli törmännyt WTC-2:een. Virkailija oli todennut iskujen olevan hyvin koordinoitua ja hän myös varoitti: ”Jos olisin sinä, niin pysyttelisin kaukana [uloimmalta] E-kehältä, sillä me olemme seuraava [kohde].”⁹¹⁵

Pentagonin iskun riippumaton tutkinta on turhaan keskittynyt pohtimaan sitä, minkä tyyppinen kone tai ohjus iskeytyi rakennukseen. Tähän kysymykseen ei ole saatavissa selvyyttä, sillä Yhdysvaltojen hallitus ei luovuta hallussaan olevaa todistusaineistoa julkisuuteen. Pentagonin isku näyttäisi liittyneen mahdolliseen meneillään olleeseen valtiokaappaukseen, sillä pian Pentagonin iskun jälkeen NSC:n (National Security Council) terrorismin vastainen koordinaattori Richard Clarke antoi määräyksen aloittaa *hallinnon jatkuvuus*[†]-menettelyn. Armeijan varakomentokeskukseen (Site R) Pennsylvanian ja Marylandin rajaseudulle lennätettiin varapuolustusministeri Paul Wolfowitz ja varapresidentti Dick Cheney. Ei ole tiedossa, että hallinnon jatkuvuus -menettelyä olisi milloinkaan peruutettu. Päinvastoin, on viitteitä siitä, että syyskuun 11:ntenä perustettu varjohallitus jätettiin pysyvästi voimaan. CNN kirjoitti maaliskuussa 2002, että hallinnon jatkuvuus oli edelleen toiminnassa ja että Bush oli tehnyt päätöksen jatkaa sitä pysyvästi.⁹¹⁶

On mahdollista, että kertomus lennosta AA 77 on osittain tai kokonaan keksitty. Liittovaltion liikenneministeriön tietokanta (Bureau of Transportation Statistics) kertoi aina kesään 2004 asti, ettei American Airlinesin lentoja 77 ja 11 ollut lainkaan tuona päivänä. United Airlinesin lennoista 175 ja 93 kerrottiin vain, että ne olivat ”diverted” eli suunnatut toiseen määränpäähen kuten tuona päivänä lukemattomille lennoille tehtiin, kun Yhdysvaltojen ilmatila puhdistettiin.⁹¹⁷ Havainnon teki australialainen 9/11-tutkija Gerard Holmgren, joka huomasi myös, että United Airlinesin väitetyt turmakoneet poistettiin

* 2 300 miljardia (amerikkalaisittain 2,3 triljoonaa). Yhdysvaltojen puolustusbudjetti on n. 500 miljardia, joten summan on täytynyt kertyä pitkältä ajalta, kenties koko Clintonin presidenttikaudelta.

† Continuity of Government/Continuity of Operations (COG/COOP) on ydinsodan tai vastaavan hätätilan varalle laadittu menettely, joka takaa hallinnon jatkuvuuden poikkeusoloissa, mutta se samalla myös täysin ohittaa normaalit valtaelimet ja muistuttaa siten käytännössä valtiokaappausta ja sitä voitaisiin käyttää hyväksi kaappausta tehtäessä.

liittovaltion ilmailuhallinnon lentokonerekisteristä vasta 28.9.2005. Koneet tunnistaa niiden pyrstönumeroista N591UA (UA 93) ja N612UA (UA 175)⁹¹⁸. American Airlinesin koneet poistettiin rekisteristä myös yllättävän myöhään 14.1.2002.⁹¹⁹

Pentagonin iskuun liittyy mielenkiintoisia yhteensattumia. Väitetty lento 77 onnistui palaamaan Ohion rajaseudulta pääkaupunkiin viime hetkiä lukuun ottamatta kenenkään huomaamatta, ja se ei iskenyt helpommin lähestyttävään siipeen, jossa puolustusministeri Rumsfeld oli. Sen sijaan kone teki aikaa vievän hankalan kiertoliikkeen ja osui remontin takia vielä osittain tyhjillään olevaan pomminkestäväksi vahvistettuun siipeen aiheuttaen laivaston komentokeskuksen ja arvokkaan kirjanpitoaineiston tuhon.

Väitetyn koneen matkustajalistalla oli runsaasti sotilashenkilöitä, jotka kuuluivat laivastoon. Koneen kapteeni Charles Burlingame oli Vietnamin veteraani ja kuului laivaston reserviin. Hän oli aiemmin osallistunut terrori-iskun torjumiseksi tehtyyn suunnitteluun Pentagonissa ja katastrofisuunnitteluun tilanteen varalta, jossa lentokone iskeytyy rakennukseen⁹²⁰.

Amerikkalaisista siviili- ja sotilaslentäjistä koostuva tutkimusryhmä Pilots for 911 Truth (lentäjät 911-totuuden puolesta) on tehnyt oman analyysinsä NTSB:n (National Transportation Safety Board, liittovaltion liikenneonnettomuuksien tutkintalautakunta) julkistaman Pentagoniin iskeneeksi väitetyn lennon 77 mustan laatikon (Flight Data Recorder) tietojen perusteella.⁹²¹ NTSB valmisti myös simulaatiovideon, josta lennon 77 vaiheet käyvät ilmi. Simulaatiosta käy ilmi useita ristiriitoja yleisesti hyväksytyyn virallisen kertomuksen kanssa. Koneen lentokorkeus on aivan liian suuri, jotta se olisi voinut osua viiteen lyhtypylvääseen, jotka Pentagonin edustalla kulkevan tien varrella nähdään katkenneina valokuvissa. Simulaatio ei lisäksi tehnyt korjausta paikalliseen tuona päivänä vallinneeseen ilmanpaineeseen, mikä aiheutti simulaatiossa liian alhaisen lentokorkeuden. Lentäjät tekivät mainitun korjauksen Pentagonin takana sijainneen Reaganin kansainvälisen lentokentän tarjoamien ilmanpaine-tietojen perusteella, jolloin NTSB:n tietojen mukaan koneen olisi pitänyt lentää selkeästi Pentagonin yli. Lähestymislennollaan kohti Pentagonia kone käyttää selvästi poikkeavaa reittiä 9/11-komission simulaatioon verrattuna. Molemmat simulaatiot näyttävät koneen lisäksi reitillä, joka ei käy yhteen viiden maassa makaavan pylvään kanssa. NTSB:n edustajat kieltäytyivät keskustelemasta näistä ristiriidoista. Samoin FBI, jonne NTSB:n edustaja kehotti soittamaan.

Lennolta 77 soitettiin kaksi puhelua, joitten perusteella on saatu käsitys siitä, mitä koneessa oikein tapahtui. Lentoemäntä Renee May soitti äidilleen Las Vegasiin ja kertoi kuuden miehen kaapanneen koneen paperiveitsien avulla ja pakottaneen matkustajat ja miehistön koneen peräosaan. Bill ja Hillary Clintonin vihamiehenä tunnettu asianajaja ja konservatiivinen TV-komentaattori Barbara Olson soitti kaksi kertaa miehelleen Theodore Olsonille, joka vuonna 2001 oli U.S. Solicitor General*. Olson kysyi mieheltään neuvoja, mitä koneen lentäjien tulisi tehdä.⁹²²

Theodore Olsonin tausta on mielenkiintoinen. Hän puolusti presidentti Reagania Iran-contra-skandaalin aikoihin, toimi Israelin hyväksi ydinsalaisuuksia vakoilleen ja elinkautiseen tuomitun Jonathan Pollardin asianajajana⁹²³ ja ajoi presidenttiehdokas Bushin juttua Al Gorea vastaan korkeimmassa oikeudessa⁹²⁴ onnistuen keskeyttämään Floridan äänten uudelleenlaskennan, mikä mahdollisti Bushin nimittämisen presidentiksi.

* U.S. Solicitor General on oikeusministeriön korkea virkamies, jonka tehtävä on edustaa Yhdysvaltojen hallitusta korkeimmassa oikeudessa jutuissa, joissa hallitus on asianosainen.

Theodore Olson muistetaan myös vuodelta 2002 olevasta lausunnostaan, joka kyseenalaistaa hänen oman luotettavuutensa:

On helppo kuvitella rajaton määrä tilanteita, joissa hallitus saattaisi antaa laillisesti julki vääriä tietoja... On valitettava tosiasia, että epätäydellisen tiedon tai jopa misinformaation antaminen hallituksen toimesta voi joskus olla välttämätöntä elintärkeiden etujen puolustamiseksi.⁹²⁵

Barbara Olson soitti miehelleen *USA Todayn* mukaan kännykällään⁹²⁶, mutta suurella nopeudella korkealla lentävästä koneesta se ei ole teknisesti mahdollista. Useat henkilöt ovat tehneet testejä, mm. Länsi-Ontarion yliopiston matematiikan ja IT-alan emeritusprofessori A. K. Dewdney, joka sai tulokseksi, ettei 2,5 km ylempää saanut minkäänlaisella matkapuhelimella yhteyttä hitaasti lentävästä pienkoneesta⁹²⁷. Germar Rudolf teki kokeen kännyköiden toimivuudesta matkustajakoneista käsin. Hänen testaamansa puhelimet alkoivat saada yhteyden vasta lähestymislennon siinä vaiheessa, kun laskutelineet laskettiin. Nokian malli suostui toimimaan vasta, kun kone oli turvallisesti maan kamaralla! Lopputuloksena voidaan todeta, että lentokorkeuden lisäksi myös lentonopeus on rajoittava tekijä. Siitä syystä kännykkä alkoi toimia vasta koneen lähestyessä lentokenttää noin 600 m:n korkeudessa laskutelineiden, siivekkeiden ym. hidastaessa vauhdin noin nopeuteen 370 km/h.⁹²⁸

Newsweekin artikkelissa⁹²⁹ Theodore Olson kuitenkin kertoi vaimonsa soittaneen lentokoneen matkustamon kiinteästä satelliittipuhelimesta. Olsonin mukaan kyseessä oli vastapuhelu, koska Barbaralla ei ollut luottokorttiaan mukana. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä puhelinta ei voi käyttää ilman luottokorttia, sillä jo pelkkä aloitusmaksu on 2,5 \$. Lisäksi American Airlinesin tietojen mukaan vain sen Boeing 767- ja 777-mallit on varustettu matkustamopuhelimilla⁹³⁰, joskin *airliner.net*-sivuilta on löytynyt kuvia myös matkustamopuhelimella varustetusta 757:stä. FBI on julkistanut Zacarias Moussaouin oikeudenkäynnin todisteina tietoja puheluista myös lennolta 77. FBI:n mukaan Barbara Olsonin ”puhelu” ei yhdistynyt ja sen kesto oli 0 sekuntia⁹³¹. 9/11-komissiolle FBI antoi kestoajat neljästä puhelusta, joiden kaikkien se uskoi olleen Barbara Olsonin soittamia⁹³². Barbara Olsonin väitetty puhelu oli ensimmäinen median raportoima kaapatuiksi väitetyiltä lennoilta. Tämän jälkeen raportteja niistä alkoi tulla lisää. Tietoihin puheluista tulee suhtautua varsin skeptisesti. Heinäkuussa 2004 Qualcomm ja American Airlines julkistivat hankkeensa, jossa vihdoin kännykkäpuhelut matkustajalentokoneesta tehtäisiin mahdollisiksi rakentamalla koneeseen oma tukiasema, joka satelliitin välityksellä välittäisi puhelut maan päällä sijaitsevaan verkkoon.⁹³³ Hanke on kohdannut vastatuulta Yhdysvaltojen viestintäviraston FCC:n taholta, joka pelkää lentokoneesta tulevien puheluiden häiritsevän maanpäällistä verkkoa ja puhelimeensa löppöttelevien matkustajien häiritsevän kanssamatkustajia⁹³⁴.

Lento 93

Lento UA 93 nousi ilmaan 40 minuuttia aikataulustaan myöhässä klo 8.41, tosin liikenneministeriön tietokannan mukaan nousu tapahtui jo klo 8.28. Se syöksyi maahan NORAD:n mukaan Shansvillesissa klo 10.03⁹³⁵. Syynä oli matkustajien nousu kapinaan ja yritykset murtaa ohjaamon ovi. Tällöin kaappaajat keskeyttivät operaationsa ja ohjasivat koneen kohtisuoraan maahan. Kone upposi kokonaisuudessaan maaperään ja FBI:n mukaan se oli iskeytymishetkellä ehjä. Lennon perään lähetetyt hävittäjät olivat NORAD:n

mukaan tuolloin koneesta 160 km:n päässä. 9/11-komissio päätyi samaan putoamisaikaan perustellen sitä tutkatiedoilla, NTSB:n (National Transportation Safety Board) analyysillä, mustan laatikon rekisteröimällä lentodatalla (flight data recorder ja cockpit voice recorder), satelliittitiedoilla ja lennonjohdon viestiliikenteellä.

Monet seikat ovat ristiriidassa kertomuksen kanssa. Ajoitus ei täsmää, sillä törmäyksestä (tai jostain muusta) syntyi seisminen jälki klo 10.06.05⁹³⁶. Jos komission ajoitus on oikea, niin mikä aiheutti seismisen jäljen noin 3 minuuttia myöhemmin? Lentokoneen moottori löytyi eri lähteiden mukaan 550-1800 metrin päästä⁹³⁷. Virallisesti tämän selitetään johtuneen ankaran törmäyksen aiheuttamasta kimpoamisesta. Kuitenkin koneen uppoamista kokonaan näkymättömiin maan sisään selitetään poikkeuksellisen pehmeällä maaperällä. Muita koneen osia, pientä metallisilppua, matkatavaraa ja jopa ruumiinkappaleita satoi taivaalta kilometrien päässä sijaitsevaan Indian Lake -järveen, missä sitä huuhtoutui myöhemmin rantaan. Jopa 13 km:n päässä eräässä asutuskeskuksessa löytyi koneesta peräisin olevaa romua.⁹³⁸

Paikallinen media, kuten *Pittsburg Post-Gazette*, kertoi Indian Laken luota löytyneen matkustajien jäänteitä, jotka FBI kävi hakemassa pois⁹³⁹. Kuitenkin virallisesti väitetään kaikkien kuolonuhrien löytyneen Shanksvillen kuopasta. Lennon 93 kertomus muistuttaa Pentagoniin iskeneeksi väitetyn lennon 77 tarinaa. Molemmissa tapauksissa lentokone hävisi jäljettömiin, joko rakennuksen tai maaperän sisään ja vain pieniä osia löydettiin. Lisäksi sama kansalliskaartin C-130 kuljetuskone näyttäytyi molempien koneitten törmäyspaikalla⁹⁴⁰.

Lentoa 93 jäljitti myös NetJets-yhtiön valkoinen businesssuihkukone⁹⁴¹. NetJetsin omistaa suurelta osin Warren Buffettin* yhtiö Berkshire Hathaway Inc. Berkshiren eräs tytäryhtiö on ilmailualalla toimiva FlightSafety International, joka koulutti ainakin yhden kaappariksi nimetyn miehen Abdulaziz Alomarin⁹⁴².

Ei ole julkistettu mitään todisteita, joiden mukaan voitaisiin pitää toteen näytettynä sitä, että lento 93 todella syöksyi maahan Shanksvillessa. Löytyneiden osien tunnistenumeroita ei ole julkaistu, ja useista kaukana toisistaan olevista paikoista löytyneet jäänteet eivät sovi yhteen virallisen version kanssa. On myös väitetty, että lento todellisuudessa ammuttiin alas, mihin voisi viitata väitetyksi kauempaa löytynyt moottori. Kuitenkin alasammutut lentokoneet jättävät maan pinnalle suuria tunnistettavia kappaleita, kuten pyrstön, siivet, osia rungosta jne. Esimerkiksi Lockerbiessa 10 km:n korkeudesta maahan pommin räjähdysen johdosta pudonnut Boeing 747 jätti suuria tunnistettavia kappaleita, kuten koneen rungon etuosan, josta koneen tyyppi oli helposti nähtävissä.

Yhdysvaltojen viranomaiset julkistivat Zacarias Moussaouin oikeudenkäynnin yhteydessä kuvia Shanksvillen kuopasta löytyneistä todisteista. Tällaisia olivat mm. väitetysti kaappaajan otsalla ollut punainen kangasnauha⁹⁴³, joka oli täydellisen siisti – kuin suoraan kaupan hyllyltä. Muovinen katkoteräveitsi⁹⁴⁴ (kaappausase) ja erään lentomatkustajan CeeCee Ross Lylesin Floridassa 1997 myönnetty ajokortti⁹⁴⁵. Tämä ajokortti on varsin mielenkiintoinen todiste, sillä sen tiedot eivät täsmää. Rouva Lyles ei nimittäin 1997 vielä ollut Lyles. Hänen avioliittonsa Lorne Von Lylesin kanssa solmittiin Hillsborough'n kunnassa Floridassa vasta toukokuussa 2000. Mikäli rouva Lyles olisi hakenut uuden ajokortin muuttuneen sukunimensä vuoksi, niin Floridan poliisin mukaan siihen olisi tullut

* Warren Buffett on upperikas amerikkalainen sijoittaja, jonka omaisuuden arvoksi on arvioitu 51 miljardia dollaria.

uusi myöntämisaikajankohta (eikä alkuperäinen 1997)⁹⁴⁶. Yhdysvaltojen viranomaiset ovat ennenkin käyttäneet väärennettyä todistusaineistoa terrorismioikeudenkäynneissä, kuten Lockerbien tapauksen kohdalla tuli ilmi.

Luonnollisin selitys lentojen 77 ja 93 suhteen on se, että ne eivät lainkaan syöksyneet väitettyihin kohteisiinsa. Jos lentoja ylipäätään oli olemassa, ne saattoivat laskeutua aivan muualle, kenties mukaillen operaatio Northwoodsien skenaariota (ks. sivu 249). Silminnäkijähavaintojen mukaan suuri lentokone lähestyi väitettyä maahansyöksypaikkaa Shanksvillessa kahdesta eri suunnasta. Kuuluissa metallinpaloja sisältänyt ”maahansyöksykuoppa” sijaitsee yksityistien varressa, joka yhdistää kuopan noin 600 m:n etäisyydellä sijaitsevan metalliromun kierrätykseen erikoistuneen yrityksen Rollock Inc. kanssa⁹⁴⁷.

Uutistoimisto AP julkaisi nettisivuillaan 11.9. artikkelin⁹⁴⁸, joka siteerasi Clevelandin pormestarin Michael R. Whiten aamupäivällä klo 11 pitämää lehdistötilaisuutta. White kertoi Bostonista lähteneen Boeing 767 -koneen laskeutuneen klo 10.45 Clevelandin Hopkins International -lentokentälle, sillä koneen pelättiin olleen kaapattu tai sen kyydissä olevan pommin. Koneessa sanottiin olevan 200 matkustajaa, ja se laukaisi hälytyksen ja evakuoitotoimet kentällä⁹⁴⁹. Klo 11.43 Cincinnatiassa toimiva WCPO-TV kertoi lennon olleen UA 93⁹⁵⁰. Tieto peruttiin pian ja lennon selitettiin olleen Delta 1989, jonka kyydissä olikin 69 matkustajaa⁹⁵¹. Clevelandin lentokentän tapahtumiin liittyy kuitenkin monia ristiriitoja, kuten se että Delta 1989 -lennon raportointiin laskeutuneen jo klo 10.10⁹⁵². Oliko lentoja siis kaksi, kuten saksalainen 9/11-tutkija Woody Box esittää artikkelissaan *Cleveland Airport Mystery*⁹⁵³. Lennon 93 tapahtumat sattuivat, kun Yhdysvaltojen ilmatilaa oli jo alettu tyhjentää lentokoneista, ja erilaiset sekaannukset olivat hyvinkin mahdollisia. Voidaan myös olettaa, että lento 93 olisi voinut laskeutua jollekin kentälle huomaamattomasti, jos niin olisi haluttu. Clevelandinkin tapaus tuli julkisuuteen vain koska siitä erikseen tiedotettiin.

Tiekartta syyskuun yhdenteentoista

Viralliseen selitykseen terrori-iskujen tapahtumista liittyy suuria ongelmia. Iskut selitettiin erittäin pienen amatööriryhmän pienellä budjetilla hyvän onnen nojalla toteuttamaksi operaatioksi. Kertomuksen mukaan iskut toteutti 19 lentokouluissa reputtanutta arabia, joista eräät 9/11-komission johtajien Thomas Keanin ja Lee Hamiltoninkin mukaan viettivät hulvatonta playboy-elämää eivätkä olleet muslimifanaatikkoja.

Tämä ryhmä, josta osa juhli lehtitietojen mukaan strippariklubeilla vielä iskua edeltävällä viikolla, sai aikaan taktiseen ydinaseeseen verrattavaa tuhoa ja aiheutti toiminnallaan Yhdysvaltojen, Britannian, Kanadan ja Australian muuttumisen poliisivaltioksi, kansalaisvapauksien rajoittamisen, valvontaan ja urkintaan perustuvan yhteiskunnan luomisen ja maailmanpoliittisen tilanteen muuttumisen radikaalisti. Yhdysvallat on liittolaisineen käynyt tätä kirjoitettaessa jo kaksi avointa hyökkäyssotaa iskuihin vedoten, ryhtynyt lukuisiin pienempiin sotilasoperaatioihin, laajentanut tukikohtaverkostoaan, aloittanut terrorismin vastustamisen nojalla koulutusohjelmat lukemattomien maiden kanssa, kaatanut hallituksia, vakoillut aggressiivisesti jne. Reagointi todellakin muistuttaa imperiumin rakentamista juuri PNAC:n *Rebuilding America's Defences* -suunnitelman ja Philip Zelikowin artikkelin ”Catastrophic Terrorism” mukaisesti.

Aseet, joilla syyskuun 11:n ilmeisen päättäväiset arabit saivat väitetysti kaiken tämän aikaan, olivat paperiveitsiä. Ei näin ollen ole ihme, että erittäin suuri ja kasvava joukko ihmisiä pitää kertomusta toivottoman epäuskottavana. Näiltä epäuskoisilta ihmisiltä, joihin tämän kirjan kirjoittajakin lukeutuu, kysytään usein hankalia kysymyksiä siitä, miten terroristit sitten muka tehtiin, jos virallinen kertomus ei pidä paikkaansa. Kysymykset ovat aiheellisia, vaikkakaan niihin ei voida antaa vastauksia. Rikoksen selvittäminen on mahdotonta, jos Yhdysvaltojen hallitus manipuloi virallista tutkintaa ja estää todistusaineiston julkistamisen. Kykenemme vain kiinnittämään huomion erilaisiin mahdollisuuksiin, miten ne olisi voitu tehdä. On kuitenkin huomattava, että vaikka Bushin hallinto on tehnyt kaikkensa todistusaineiston salaamiseksi ja tutkinnan estämiseksi, se ei vielä todista sitä, että juuri Bushin hallinto itse olisi iskujen takana.

Voimme miettiä myös sitä, kuka hyötyi iskuista. Mitä iskuista seurasi? Olivatko seuraukset kenties iskujen taustavoiman kaavailemia, eli saavutettiin tavoitteet? Entä millaiseen asejärjestelmien kehityksen, sodankäynnin doktriinien ja maailmanpoliittisen muutoksen viitekehukseen iskut liittyivät? Voidaanko näitä kytkeä tutkimalla hahmottaa ”isompi kuva”? Jätän näihin kysymyksiin vastaamisen lukijalle. Käsittelen seuraavaksi joitain edellä mainittuja teemoja.

Operaatio Northwoods

Keväällä 2001 James Bamfordin NSA:ta (National Security Agency) käsittelevä kirja *Body of Secrets* (Doubleday 2001) toi yleisempään tietoisuuteen juuri salauksen piiristä poistetut operaatio Northwoodsien dokumentit. The National Security Archive on julkaissut kopiot asiakirjoista internetissä⁹⁵⁴. Kyseessä oli 13.3.1962 päivätty asevoimien komentajan Lyman Lemnitzerin allekirjoittama muistio puolustusministeri McNamaralle. Muistiossa kuvailtiin provokaatioiden järjestämistä sodan oikeuttamiseksi Kuubaa vastaan. Eräät esitetyt tavat toteuttaa provokaatio olisivat pienin muutoksin olleet täysin mahdollinen tapa suorittaa syyskuun 11:n iskut.

Aselajineuvosto esitti yhden koordinoitun ja vaiheistetun suunnitelman laatimista provokaatioista, jotka oikeuttaisivat sodan. Ehdotuksiin sisältyi hyökkäyksiä kuubalaisten pakolaisten kimppuun Yhdysvalloissa, terrorikampanja Miamissa tai muualla Floridassa, tai jopa Washingtonissa. Myös erilaisia iskuja Guantanamoon tukikohtaa vastaan ehdotettiin, kuten laivan räjäyttämistä tukikohdan edustalla. Tappioitten tai väitettyjen tappioitten ja tekaistujen uhriluetteloiden julkaisemisen lehdissä todettiin aiheuttavan hyödyllisen suuttumuksen aallon amerikkalaisten keskuudessa. Armeija oli valmis menemään niinkin pitkälle autenttisuuden varmistamiseksi, että tekaistuille uhreille suunniteltiin valehautajaisia.

Mielenkiintoisin kohta liittyy lentokoneisiin. Amerikkalaisia hävittäjiä ehdotettiin modifioitaviksi niin, että ne muistuttavat kuubalaisia Migejä. Nämä koneet ahdistelisivat sitten amerikkalaisia matkustajakoneita tai laivoja. Edelleen ehdotettiin järjestettäväksi lentokoneen kaappausyrityksiä. Yksityiskohtaisesti kuvattiin myös melko pitkälle viedyn operaation järjestäminen, jossa käytettäisiin valematkustajia, matkustajakonetta, sen kanssa ilmassa vaihdettavaa kauko-ohjattavaa konetta ja viimeksi mainitun radiolla laukaistua räjäyttämistä lähellä Kuubaa. Seuraavassa suora käänös Northwoods-dokumentista.

8. On mahdollista järjestää välikohtaus, joka osoittaa vakuuttavasti, että kuubalainen lentokone on hyökännyt ja ampunut alas Yhdysvalloista Jamaikalle, Guatemalaan, Panamaan tai Venezuelaan matkalla olleen tilauslennon. Lennon määränpää valittaisiin siten, että lentoreitti saadaan kulkemaan Kuuban yli. Matkustajat voisivat olla opiskelijoita lomamatkalla tai mikä tahansa ryhmä ihmisiä, joilla olisi intressi käyttää tilauslentoa vuorolennon sijaan.

- a. Lentokone Eglinin lentotukikohdassa maalattaisiin ja numeroitaisiin tarkaksi kaksoiskappaleeksi siviililentokonerekisterissä olevalle ja Miamin alueella toimivalle CIA:n peiteorganisaatiolle kuuluvalle koneelle. Sovittuna ajankohtana kaksoiskappale vaihdettaisiin alkuperäisen koneen tilalle ja lastattaisiin valikoiduilla matkustajilla, jotka kaikki nousisivat lentokoneeseen huolellisesti valmistellun peitehenkilöllisyyden suojassa. Varsinainen rekisterissä oleva lentokone muunnettaisiin kauko-ohjattavaksi miehittämättömäksi koneeksi.
- b. Kauko-ohjatun ja todellisen koneen ilmaannousajat säädettäisiin niin, että ne mahdollistaisivat kohtaamisen Floridan eteläpuolella. Kohtauspisteestä matkustajia kuljettava kone laskeutuisi minimikorkeuteen ja lentäisi suoraan Eglinin lentotukikohdan apukentälle, missä järjestelyt olisi tehty matkustajien evakuoimiseksi ja lentokoneen palauttamiseksi alkuperäiselle statukselleen. Kauko-ohjattu kone jatkaisi sillä aikaa ennalta ilmoitetulla reitillä. Saavuttuaan Kuuban yläpuolelle kone lähettäisi kansainvälisellä hätätaajuudella May Day -viestin, jossa se kertoisi koneen olevan kuubalaisen Mig-hävittäjän hyökkäyksen kohteena. Lähetys katkeaisi koneen tuhoutumiseen, joka laukaistaisiin radiosignaalilla. Tämä mahdollistaisi lennonjohdon radioasemien läntisellä pallonpuoliskolla kertovan Yhdysvalloille, mitä oli tapahtunut, sen sijaan että Yhdysvaltojen pitäisi yrittää "myydä" välikohtaus.

Toinen ehdotettu ilmapälikohtaus piti sisällään F-101-hävittäjän lavastetun alasampumisen Kuuban lähellä kansainvälisen merialueen yllä. Hävittäjä osallistuisi ilmapuolustuksen sotaharjoitukseen Homesteadin lentotukikohdasta Floridassa. Lentäjä tekisi radioitse ilmoituksen, että lento on joutunut Migin hyökkäyksen kohteeksi ja että kone syöksyy mereen. Todellisuudessa lentäjä vetäisi koneensa pintaan ja lentäisi turvalliselle Eglinin apukentälle, missä valikoitu henkilökunta veisi koneen piiloon ja sille annettaisiin uusi pyrstönumero. Lentäjä olisi suorittanut lennon peitehenkilöllisyyden turvin ja lennon jälkeen hän palaisi normaalitoimiinsa. Näin sekä kone että lentäjä olisivat kadonneet.

Samanaikaisesti lavastetun alasampumisen kanssa joko sukellusvene tai lentokone laskisi väitetyille tapahtumapaikalle F-101:n osia, laskuvarjon jne, minkä jälkeen se poistuisi paikalta. Muut sotaharjoitukseen osallistuneet lentäjät kertoisivat tapahtuneesta parhaan tietonsa mukaan totta ja etsintälaivat löytäisivät merestä todisteita.

Kaikkineen asevoimien komentajan hyväksymä suunnitelma operaatio Northwoods sisälsi siten valehenkilöllisyyksin varustettuja lentomatkustajia ja lentäjiä, näitten valehautajaisia, lentokoneen vaihtamisen ilmassa kauko-ohjattuun koneeseen, käytetyn koneen pyrstönumeron muuttamisen, toisesta lentokoneesta tapahtumapaikalle pudotettuja lentokoneenosia. Lisäksi mediassa julkaistut surmansa saaneitten amerikkalaisten nimiluettelot herättäisivät suuttumusta, mikä mahdollistaisi sodan Kuubaa vastaan.

Saattaisiko syyskuun 11. olla operaatio Northwoods vain huomattavasti suuremmissa mittakaavassa? Onko mitään viitteitä siitä, että Northwoods-skenaario olisi voinut olla

käytössä? Tutkimusryhmä Team8plus.org on paneutunut erityisesti syyskuun 11:n ilmaoperaatioon. Siinä käytettiin hyväksi FAA:n ja NORAD:n tutkajärjestelmien katvealueita. Normaalisti näillä katvealueilla lentävien koneitten seuranta perustuu niiden transponderien lähettämiin tietoihin. Jos katvealueella lentävä kone sulkee transponderinsa, ei lennonjohto kykene sitä seuraamaan. Kaapattujen koneitten lentoreitit näyttävät julkaistuissa kartoissa sattumanvaraiselta harhailulta, mutta todellisuudessa ne olivat tarkoin valittuja ja lennot sotilaallisella täsmällisyydellä toteutettuja. Ainakaan arabiterroristeilla ei pitänyt olla käytössään tietoja tutkajärjestelmän heikkouksista, tieto oli vain viranomaisilla. Terrori-iskujen jälkeen tutkapeittoa koskevaa tietoa on julkaistu⁹⁵⁵.

Lennoilla tapahtui outoja samanaikaisia tapahtumia ja kohtaamisia ilmassa, lisäksi reitit kulkevat lentokenttien tai sotilastukikohtien yli. Lento AA 11 nousi ilmaan klo 7.59 Bostonin Loganin kentältä. Samaan aikaan, klo 8.14, kun lento UA 175 nousi ilmaan samalta kentältä, tapahtui lennon 11 kaappaus. Kun lento 11 saapui klo 8.21 alueen reunalle, jossa ei ole tutkapeittoa, se kytki transponderinsa pois päältä. Klo 8.27 se lensi läheltä Schenectadyn kunnan lentokenttää reitillä, joka vie suoraan kohti Griffisin lentotukikohtaa, joka on myös NEADS:n päämaja. Noin klo 8.40 lennot 11 ja 175 kohtasivat Stewartin kansainvälisen lentokentän luona ja lento AA 77 teki poikkeaman reitiltään pohjoiseen alueelle, jossa ei ole tutkapeittoa. Klo 8.42 lento UA 93 nousi Newarkista 42 minuuttia aikataulustaan myöhässä. Neljä minuuttia myöhemmin noin klo 8.47 lento 11 törmäsi päin WTC-1:tä. Samaan aikaan lento 175 kytki pois transponderinsa ja lento 93 teki muutoksen kurssiinsa ja lennot kohtasivat ilmassa. Klo 8.51 lento 77 otti viimeisen radioyhteytensä ja lento 175 poikkesi lennonjohdon sille antamasta lentokorkeudesta. Klo 8.56 lento 77 kytki pois transponderinsa ja katosi lennonjohdon seurannasta, sillä se oli alueella, jossa ei ole tutkapeittoa. Klo 9.41 lento 93 kytki pois transponderinsa alueen reunalla, jossa ei ole tutkapeittoa.

Kaksi kohtaamista siis tapahtui, jossa kaapattu kone kohtasi kappamattoman koneen kanssa. Kaapattu lento 11 kohtasi vielä sillä hetkellä normaalin lennon 175 ja myöhemmin kaapattu lento 175 kohtasi vielä tuolloin normaalin lennon 93. Tutkakatveiden käyttö olisi helpottanut vaihdokaskoneiden käyttöä ja kohtaamiset lisäksi tehneet mahdolliseksi toisen koneen ”varjossa” lentämisen, jolloin tutka ei kykene erottamaan samalla kohdin mutta eri korkeuksilla lentäviä koneita. Toisaalta emme tiedä, ovatko julkaistut lentoreitit aitoja ja mikä vaikutus sotaharjoitusten vuoksi tutkaruuduille luoduilla keinotekoisilla signaaleilla oli (ks. sivu 260). Julkaistut NORADin ja lennonjohdon väliset keskustelut osoittavat, että esimerkiksi lentoa 175 luultiin myös keinotekoiseksi signaaliksi⁹⁵⁶.

On hyvä myös muistaa, että vaikka siviililennonjohdon tutkaseurantaa kyettiin harhauttamaan, oli lentojen seuraaminen edelleen mahdollista sotilastutkien ja satelliittien avulla. Satelliittivakoilusta vastaava NRO (National Reconnaissance Office) veti sattumoisin samana aamuna yhdessä CIA:n kanssa harjoitusta, jossa simuloitiin lentokoneen törmäys NRO:n päämajaan. Kun todellinen isku tapahtui, lähetettiin suurin osa NRO:n 3 000 työntekijästä kotiin!⁹⁵⁷

* Stewart on Yhdysvaltojen ensimmäinen yksityistetty lentokenttä. Kuvernööri George Pataki allekirjoitti 99 vuoden leasing-sopimuksen kentästä syyskuussa 1999 yhtiön National Express Group PLC kanssa, joka hoitaa joukkoliikennettä myös Britanniassa ja Espanjassa.
<http://www.nationalexpressgroup.com/nx/mc/releases/pressrelease/?id=3310152>

Syyskuun 11:n sotaharjoitukset

Ilmeiseltä näyttää, että iskut liittyivät johonkin tuona päivänä meneillään olleeseen sotaharjoitukseen, joiden käsikirjoitukset sisälsivät elementtejä toteutuneista iskuista. Vaikka tietoja harjoituksista oli tuoreeltaan mediassa, niiden ja terrori-iskujen mahdollinen yhteys alkoi selvitä vasta myöhemmin. Asiaa toivat esiin keväällä 2004 Yhdysvaltojen laivaston sotilasjournalisti Barbara Honegger ja erityisesti newyorkilainen 9/11-tutkija Nico Haupt. Olen seuraavassa käyttänyt apuna mm. Nico Hauptin ja Paul Thompsonin keräämiä kronologioita⁹⁵⁸.

Kokonaiskäsityksen saamiseksi on katsottava myös jo aiemmin toteutettuja ja vasta suunnitteluvaiheessa olevia harjoituksia. Yleisen käsityksen mukaan terrorismin vastaisten harjoitusten avulla viranomaiset valmentautuvat reagoimaan terrorismitilanteisiin ja siten harjoittelu on yleistä turvallisuutta lisäävä myönteinen tekijä. Harjoituksilla saattaa ikävä kyllä joskus olla toinenkin funktio. Oletetaan tilanne, jossa hallinnon sisällä on ryhmä ihmisiä, joilla on oma agendansa, ja he toimivat koordinoitusti jonkin nimeämättömän tahon laskuun. Tämä ei sinänsä ole poikkeuksellista, näinhän vieraan vallan vakoilijatkin toimivat. Kyseessä on luonnollisesti salaliitto, mutta sen ei tarvitse olla laaja. Jos kyseinen salaliitto haluaa suorittaa omien tarkoituksperiensä eteenpäinviemiseksi terrori-iskun, niin paras mahdollinen peite sen valmistelulle on juuri samansisältöinen sotaharjoitus.

Hämmästyttävällä tavalla tämä mahdollinen iskujen toteutustapa tuotiin ilmi FOX-kanavan Lone Gunmen -sarjan avausepisodissa, joka lähetettiin 4.3.2001. Jaksossa pieni rikollinen ryhmittymä hallinnon sisällä yritti sotaharjoitusskenaariota mukaillen elektronisesti kaapata suuren matkustajakoneen ja ohjata sen kauko-ohjauksella päin World Trade Centeriä. Avainkohtauksessa jakson juoni käy ilmi isän ja pojan keskustelun muodossa:

Poika: Mikä on skenaario 12-D? Me tiedämme, että se on sotaharjoitusskenaario, jonka täytyy liittyä lentoliikenteen terrorismintorjuntaan. Mikä siinä on niin merkittävää että sen vuoksi voidaan tappaa?

Isä: Koska se ei enää ole pelkkä harjoitus.

Poika: Mutta jos joku terroristiryhmä haluaa toteuttaa tuon skenaarion, miksi sinut yritettiin salamurhata?

Isä: Riippuu siitä keitä terroristisi ovat.

Poika: Ne jotka suunnittelivat tätä alusta lähtien. Sanot että hallituksemme aikoo toteuttaa terrori-iskun sisäisessä liikenteessä olevaa lentokonetta...

Isä: Siinä sitä taas ollaan, syyttämässä koko hallitusta kuten tavallista. Se on klikki, pieni klikki.

Poika: Mitä ihmettä he tavoittelevat?

Isä: Kylmä sota on ohi John. Ei ole selvää vihollista, jota vastaan varustautua ja asemarkkinat ovat romahtaneet. Mutta rysäytäpä täysi Boeing 727 keskelle New Yorkia, niin tusinan verran diktaattoreita eri puolilta maailmaa kilpailee vastuun ottamisesta ja rukoilee tulla täsmäpommitetuiksi.

Poika: En voi uskoa sitä – että kyse olisi asemyynnin kasvattamisesta.

Isä: Kyllä.⁹⁵⁹

Sotaharjoituksia suunnitellaan pitkään, ja tämä työ nykyisin tehdään enenevässä määrin yksityisissä yrityksissä, samoin harjoituksissa käytettävät kehittyneet tietokoneohjelmistot. Kun siis salaliittolainen suunnittelee terrori-iskua, hän voi tehdä sen turvallisin mielin virka-aikana työnantajan tietojärjestelmissä ilman kiinnijäämisen pelkoa. Sama koskee itse

terroriteon toteutusta. Sotaharjoituksen varjolla siitä ei voi helposti jäädä kiinni, sillä jos suunnitelma jostain syystä paljastuu ja se estetään, niin selitys on ”tämä oli tarkoitettu osaksi harjoitusta”. Yhdysvalloissa viranomaiset korostavat, että harjoitukset pyritään tekemään niin todentuntuiseksi kuin mahdollista. Sotaharjoituksissa on puolustava sininen joukkue ja vihollista esittävä punainen joukkue (vertaa *punainen solu* sivulla 33). Punaisen joukkueen tehtävä on etsiä puolustuksen aukot ja hyödyntää ne⁹⁶⁰.

Hyvän analyysin hallinnon sisälle pesiytyneen rikollisen verkoston suorittamasta terroriteosta on tehnyt historioitsija Webster Griffin Tarpley*. Hän jakaa synteettisessä terroriteossa tarvittavan henkilöstön kolmeen pääryhmään. Näitä ovat syntipukit, jotka saavat myöhemmin ”kunnian” teosta. Tunnettu esimerkki historiasta on presidentti John F. Kennedyn murhasta syyllistetty Lee Harvey Oswald. Syyskuun 11:n lennotaidottomat arabit ovat saman teeman toistoa. Syntipukit saattavat olla hyvinkin halukkaita tekemään sen teon, josta heitä syytetään, mutta he eivät mitenkään siihen kykenisi. He tarvitsevat roolinsa läpivientiin jatkuvaa tukea, suojelua, johdattelua ja rahoitusta terroriteon taustavoimalta. He ovat älylliseltä tasoltaan heikkoja ja heillä on vaikeuksia suoriutua yksinkertaisistakin arkipäivän asioista. Esimerkiksi ”kaappari” Abdulaziz Alomari kadotti FBI:n mukaan syyskuun 11:n päivän lentolippunsa ja joutui hankkimaan uuden 8.9.2001 American Airlinesilta⁹⁶¹.

Toinen ryhmä ovat myyrät, jotka ovat hallinnon avainpaikoille solutettuja agentteja ja jotka huolehtivat esimerkiksi syntipukkien koskemattomuudesta, lamaannuttavat tarvittaessa terrori-iskun vastaiset toimet ja myöhemmin peittävät jäljet. Esimerkiksi FBI:n päämajan ylitarkastaja David Frasca hylkäsi ennen iskuja 70 anomusta ”20. kaapparin” Zacarias Moussaouin kuulustelijoilta tutkia miehen kannettavan tietokoneen sisältö⁹⁶². New Yorkin pormestari Rudy Giuliani puolestaan kiirehti World Trade Centerin terästen laivaamista ulkomaille sulatettavaksi†.

Kolmas ryhmä ovat ammattilaiset, jotka todellisuudessa suorittavat terroriteon. He toimivat syntipukkien luoman kohun varjossa täysin katseelta piilossa. He saattavat olla entisiä erikoisjoukkojen sotilaita, yksityiselle sektorille siirtyneitä tiedusteluammattilaisia, teknisiä asiantuntijoita ja ohjelmistoinsinöörejä. Heillä on tarvittava tausta, ammattitaito ja motivaatio tehdä hyvää korvausta vastaan mitä hyvänsä käsketään. Heitä voidaan luonnehtia palkkasotureiksi, eivätkä he missään oloissa pitäisi itsestään melua kuten ensimmäisen ryhmän idiotit. He tietävät, ettei ”laulaminen” ole myöhemminkään vaihtoehto. Tämän kaltaisilla ihmisillä olisi ollut mahdollisuus esimerkiksi asentaa räjähteitä strategisiin kohtiin WTC:n rakennuksissa turvallisuus- tai huoltoyhtiöiden peitteen alla.

Nämä kolme ryhmää toimivat yksityisen komentokeskuksen alaisuudessa. Yhdysvalloissa alettiin tiedustelutoimintaa kasvavassa määrin yksityistää presidentti Carterin aikana, kun silloinen CIA:n johtaja Stansfield Turner suoritti suuren puhdistuksen ja erotti 823 agenttia (Halloween Massacre)⁹⁶³. Nämä aiemmalle CIA:n johtajalle George H. W. Bushille uskolliset agentit eivät kuitenkaan koskaan jättäneet alaa vaan alkoivat muodostaa verkostoja yksityiselle sektorille. Yksityisen sektorin puitteissa toimimisella on merkittäviä

* Webster Griffin Tarpley tunnetaan parhaiten Anton Chaitkinin kanssa tekemästään kirjasta *George Bush: The Unauthorized Biography* (Progressive Press, uusi painos 2004). Tarpley toimi 1970-luvulla Executive Intelligence Review -julkaisun kirjeenvaihtajana Italiassa ja selvitti mm. Aldo Moron murhaa. Hänen viimeisin kirjansa on analyysi syyskuun 11:n terrori-iskuista *9/11 Synthetic Terror, Made in USA* (Progressive Press, 2005)

† Rudy Giuliani sai suorituksestaan terrori-iskujen aikana palkkioksi mm. Britannian imperiumin ritarin arvon.

etuja. Kongressi ei valvo toimintaa mitenkään ja rahaa voidaan käyttää vapaasti myös laittomiin operaatioihin.

Sotaharjoitusten ja todellisten tapahtumien välistä kytkentää olisi syytä tarkoin tutkia, sillä sotaharjoitukset näyttävät olevan peite, jonka suojissa avaintapahtumia valmistellaan. Webster Griffin Tarpley on Anton Chaitkinin kanssa tekemässään kirjassa *George Bush, The Unauthorized Biography* nostanut esiin presidentti Reagania vastaan 30.3.1981 tehdyn murhayrityksen ja seuraavalle päivälle suunniteltujen harjoitusten yhteyden. NORAD oli suunnitellut Yhdysvaltoihin suuntautuvan ohjushyökkäyksen varalle pidettävää harjoitusta ja FEMA puolestaan nimellä *Nine Lives* harjoitusta tilanteen varalle, jossa presidentin tilalle astuu varapresidentti. Murhayrityksen tekijä John Hinckley jr. oli varapresidentti George Bushin läheisen tukijan ja tuttavan John Hinckley seniorin poika. Toinen poika Scott Hinckley oli sopinut tapaavansa Bushin pojan Neilin päivällisen merkeissä seuraavana päivänä⁹⁶⁴. Kyseessä oli Tarpleyn mukaan valtiokaappauksen yritys.

Onnistunut valtiokaappaus suoritettiin puolestaan 22.11.1963, jolloin presidentti John F. Kennedy murhattiin Dallasissa Texasissa. Monet tapauksista tutkineet ovat kiinnittäneet huomiota yhtymäkohtiin suhteessa tuolloin valmisteltuun operaatio *Mungoon*, jonka tarkoitus oli murhata Kuuban johtaja Fidel Castro.

WTC on erityisesti vuoden 1993 pommi-iskun jälkeen kummitellut jatkuvasti terrorismin vastaisen suunnittelun kohteena. Esimerkiksi FEMA:n vuoden 1997 julkaisu *Emergency Response to Terrorism* näyttää kannessaan WTC:n pilvenpiirtäjät tähtainristikon läpi kuvattuna. Myös kaapattujen lentokoneitten käyttö ohjuksina oli yksi terrorismin vastaisen suunnittelun käyttämä skenaario.

CNN:n mukaan NORAD oli harjoitellut vuosien 1991 ja 2001 välillä sellaisen skenaarion varalle, jossa ulkomainen kaapattu matkustajakone lennettäisiin päin merkittävää rakennusta Yhdysvalloissa⁹⁶⁵. Richard Clarke on kertonut pitäneensä Valkoisessa talossa vuonna 1998 suunnitteluharjoituksen, jossa skenaariona oli terroristien räjähteillä lastaama Learjet, joka olisi lennetty johonkin kohteeseen Washington D.C.:ssä⁹⁶⁶.

USA Todayn mukaan NORAD oli toteuttanut kahden terrori-iskuja edeltäneen vuoden aikana lukuisia harjoituksia, joissa kaapattuja lentokoneita käytettiin ohjuksina. Yksi harjoitusten maali oli WTC. Myös Pentagonia harkittiin maaliksi, mutta asevoimat piti skenaariota liian epäuskottavana. NORAD vahvisti harjoitusten tapahtuneen ja että niissä ”monen tyyppisiä siviili- ja sotilaskoneita käytettiin esittämään kaapattuja lentokoneita. Harjoitukset testasivat lennonjäljitystä ja tunnistusta, hävittäjien lähettämistä niiden perään ja lennonkeskeytystä, menettelyohjeistusta kaappaustilanteessa, viranomaisorganisaatioiden sisäistä ja ulkoista koordinaatiota sekä operatiivista ja viestiliikenteen turvallisuutta”. Monenlaisia skenaarioita testattiin, mm terroristien myrkyllisillä kemikaaleilla lastaaman lentokoneen ampumista alas Atlantin yläpuolella.⁹⁶⁷

Pentagonissa pidettiin 24.–26.10.2000 armeijan ja Arlingtonin kunnan pelastustoimen yhteinen MASCAL-harjoitus (Mass Casualty Exercise). Siinä varauduttiin monien erilaisten skenaarioiden varalle, joista erikseen mainittiin matkustajakoneen iskeytyminen Pentagoniin (342 kuolonuhria), pommi-isku Pentagonin metroasemalla ja rakennustyömaan onnettomuus. Harjoitusta veti Don Abbott Command Emergency Response Training -yhtiöstä, ja se toteutettiin Pentagonin suurikokoisen pienoismallin

ympärillä. Todentuntua haettiin mm. polttamalla lentokoneen pienoismalli ”Pentagonin” raunioilla.⁹⁶⁸ Toukokuussa 2001 Pentagonin lääkintähenkilöstö harjoitteli tilanteen varalle, jossa kaapattu Boeing 757 iskeytyy rakennukseen. Tarkoitus oli hienosäätää reagointia tilanteeseen ja saadun kokemuksen perusteella arvioida välineistön sopivuutta ja tehdä tarvittavat muutokset.⁹⁶⁹ Elokuun alussa 2001 pidettiin Pentagonissa jälleen MASCAL-harjoitus, jonka yksi skenaario piti sisällään lentokoneen iskeytymisen rakennukseen. Kenraali Lance Lord (U.S. Air Force Space Command) kehui harjoituksen auttaneen reagoimaan syyskuun 11:n iskuun.⁹⁷⁰

Huhtikuun 17.–26. päivinä 2001 aselajineuvosto piti maailmanlaajuisen Positive Force -harjoituksen. Se valmisti viranomaisia tilanteeseen, jossa Yhdysvallat joutuu vakavan hyökkäyksen kohteeksi. Positive Force oli *Continuity of Operations* -harjoitus eli liittyi läheisesti tilanteeseen, jossa *Continuity of Government* (hallinnon jatkuvuus) on aktivoitu. Harjoitukseen osallistui toistakymmentä viranomaisorganisaatiota, mukaan lukien NORAD. Harjoitus piti sisällään erilaisia skenaarioita, mutta vaihtoehto, jossa terroristien kaappaama matkustajakone olisi lennetty päin Pentagonia, jätettiin pois ”liian epärealistisena”.⁹⁷¹

Toukokuun 11. 2001 New Yorkin kaupungin Office of Emergency Management (OEM) järjesti intensiivisen bioterroriharjoituksen RED Ex, joka bioterroriuhkan lisäksi varautui sääilmiöihin, rakennusten sortumisiin, tulipaloihin sekä yleiseen turvallisuuteen ja terveyteen liittyviin asioihin. Harjoitus liittyi lakisäätöiseen Domestic Preparedness Program (DPP) -ohjelmaan, ja puolustusministeriö oli valinnut New Yorkin sen tapahtumapaikaksi.⁹⁷² New Yorkin silloinen poliisikomentaja Bernard Kerik kertoi myöhemmin 9/11-komissiolle, että ”kaupunki oli OEM:n avulla koordinoitunut suunnitelmia monenlaisten hätätilanteiden varalle ja noita suunnitelmia testattiin säännöllisesti”. Hätätilanteet, joihin varauduttiin, sisälsivät *rakennusten sortumisia* ja *lentokoneitten törmäyksiä*⁹⁷³. Harjoituksen kakkososa Tripod oli suunniteltu alkavaksi 12.9.2001. Henkilöstöä (mm. FEMA) saapui tapahtumapaikalle jo maanantaina 10.9., ja komentokeskus pystytettiin 11.9. aamulla WTC:n lähelle osoitteeseen Pier 92 ja se muutettiin ensimmäisen koneen törmäystä oikeaksi kriisinhallinnan johtokeskukseksi. Tripod-harjoitus peruttiin.

World Trade Centerissä suoritettiin pitkin kesää evakuointiharjoituksia. WTC-2:n 47. kerroksessa työskennellyt Fireman's Fundin rahoitusanalyttikko Ben Fountain on kertonut, että viimeisinä viikkoina tornit evakuoitiin useita kertoja, mikä oli poikkeuksellista⁹⁷⁴. Tämän on vahvistanut Fiduciary Trustin (WTC-2) tiedostonhallinnassa työskennellyt Scott Forbes, jonka mukaan evakuointiharjoitukset eivät kuitenkaan olleet poikkeuksellisia. Sen sijaan hän on kertonut ainutlaatuisesta sähkökatkosta, joka ajoittui terrori-iskuja edeltäneeseen viikonloppuun. WTC-2 pimennettiin noin puolivälistä ylöspäin ”tietoliikennekaapelien uusimisen” vuoksi noin 36 tunniksi, minkä vuoksi Forbes joutui ajamaan alas kaikki työnantajansa tietojärjestelmät ja työskentelemään koko viikonlopun. Sähkökatkon aikana kulunvalvontaa ei ollut ja paljon erilaista huoltoväkeä kaapelikeloiheen tuli ja meni. Tehtyään maanantaina pitkän päivän järjestelmien palauttamisessa, Forbes piti tiistain vapaata ja välttyi joutumasta terrori-iskun uhriksi.⁹⁷⁵ Forbes on kertonut myös poikkeuksellisista rakennustöistä terrori-iskua edeltävinä viikkoina pilvenpiirtäjässä, jotka aiheuttivat melua ja pinnoille laskeutuvaa pölyä⁹⁷⁶.

Toukokuun 7.–24. pidettiin kolmen viikon pituinen Unified Vision -harjoitus, johon osallistui henkilöstöä liittovaltion hallinnon yli 40 organisaatiosta. Harjoituksen skenaario pohjautui

Lähi-idästä tulevaan uhkaan, johon vastaaminen vaatisi sotilasoperaatioon ryhtymistä sisämaassa sijaitsevaa valtiota vastaan, jonka naapurimaissa Yhdysvalloilla ei olisi tukikohtia. Harjoituksen apulaisjohtaja Dave Ozolek kertoi:

Uhkakuva jonka esitimme oli epävaka ja vihamielinen valtio, mutta ensisijainen vihollinen ei ollut valtio itse, vaan monikansallinen toimija joka tukeutui tuohon alueeseen. Kansainvälisesti kytkeytynyt, kyvykäs ja halukas suorittamaan terrorihyökkäyksiä Yhdysvalloissa osana kampanjointiaan.⁹⁷⁷

Harjoitukseen osallistuneet upseerit osallistuivat myöhemmin keskeisesti Afganistanin operaation toteutukseen. Ozolek totesi syyskuun 11:n jälkeen: ”Nostradamuskaan ei olisi osannut ennustaa seuraavan sodan ensimmäistä taistelua paremmin kuin me.”⁹⁷⁸

Kesäkuun 1.–2. asevoimat järjesti Amalgam Virgo 01 -harjoituksen ”epätavallisia uhkia” vastaan, ja terroriskenaariona oli vihamielisen tahon itärannikolta Yhdysvalloissa sijaitsevaan kohteeseen ampuma risteilyohjus. Harjoitus pidettiin Tyndallin lentotukikohdassa Floridassa, ja harjoitusmateriaalin kansilehden keskellä oli Osama bin Ladenin valokuva.⁹⁷⁹ Ennen syyskuuta seuraavan vuoden harjoitusta Amalgam Virgo 02 alettiin suunnitella. Sen skenaarioon sisältyi kahden matkustajakoneen yhtäaikainen kaappaus.

16.6.2001 Pennsylvanian Westmorelandin kunnassa eräässä kauppakeskuksessa pidettiin suuri terrorismin vastainen Mall Strike 2001 -harjoitus, johon osallistui 600 henkilöä pelastustoimesta ja kriisinhallinnasta. Harjoitus tapahtui Somersetin kunnan naapurissa, minne lento 93 virallisen tiedon mukaan putosi. Harjoituksen järjesti Pennsylvania Region 13 Working Group, 13 kunnan yhteenliittymä, joka oli vuodesta 1998 alkaen harjoitellut terrori-iskujen varalle. Harjoitus auttoi reagoimaan nopeasti lennon 93 (väitettyyn) maahansyöksyyn Somersetin kunnassa⁹⁸⁰. Kesäkuun alussa 2001 Portlandin lentokentällä järjestettiin suuri katastrofiharjoitus, jossa *United Airlinesin* kuvitteellinen lento 1230 syöksyi maahan 89 ihmistä kyydissään. Harjoitusta oli valmisteltu kahdeksan kuukautta ja se oli äärimmäisen autenttinen⁹⁸¹. Ohiossa Daytonin lentokentällä pidettiin 8.–9.6.2001 katastrofiharjoitus nimeltä operaatio Amber Sky⁹⁸².

Eerien kunnan Buffalo Niagaran lentokentällä pidettiin 8.9.2001 ainakin 350 osanottajan laajuinen ”täysimittainen terroristiharjoitus”, jossa kaapattu matkustajakone, jonka kyydissä mahdollisesti pommi, laskeutui kentällä⁹⁸³. 10.9. puolestaan pidettiin ”terrorismin vastainen kokous” John Murtha Johnstown -lentokentällä, Cambrian kunnassa Shanksvillen alueella (minne lennon 93 väitettiin pudonneen)⁹⁸⁴. Kenttä oli osittain sotilaskenttä ja sinne oli sijoitettu kansalliskaartia ja merijalkaväkeä. Lennonjohdosta huolehti ilmavoimat. Johnstownin kenttä oli seuraavana aamuna hyvin lähellä lennon 93 tapahtumia ja sen lennonjohtotorni evakuoitiin Clevelandin lennonjohdon kehotuksesta, sillä oudosti käyttäytyvä ja radioviesteihin vastaamaton lentokone oli 24 km:n päässä ja kurssilla ”suoraan kohti kentän *lennonjohtotornia*”⁹⁸⁵. Kone kääntyi sen jälkeen etelään ja syöksyi (väitetysti) maahan noin 26 km:n päässä Johnstownin kentästä.

10. päivä näyttää muutenkin olleen kiireinen, *Newsweekin* mukaan ryhmä Pentagonin korkeita upseereja perui seuraavan aamun matkasuunnitelmansa turvallisuusriskin vuoksi⁹⁸⁶. NSA sieppasi viestin ”Tomorrow is Zero Day”, jonka on tulkittu olleen vahvistus terrorioperaation suorittamiselle⁹⁸⁷.

Elokuun puolivälin ja syyskuun 11:n välisenä aikana New Yorkin kansalliskaartin ilmavoimien 100 miehen vahvuinen osasto osallistui Saudi-Arabiasta käsin Irakin eteläisellä lentokieltoalueella toteutettuun operaatioon Southern Watch. Miehet olivat palaamassa Yhdysvaltoihin 11.9., ja päivän tapahtumien johdosta heidän lentonsa ohjattiin Kanadaan. Miesten yksikkö 174. Fighter Wing pitää tukikohtaansa Hancockin lentokentällä Syracusessa keskisessä New Yorkin osavaltiossa. Yksiköllä ja sen F-16-hävittäjillä olisi saattanut olla merkitystä terrori-iskujen kaapattujen lentojen keskeyttämisessä, sillä yksikkö pitää oman ilmoituksensa mukaan hävittäjiä hälytysvalmiudessa.⁹⁸⁸

Elokuun 27.–31.2001 tapahtui armeijan sairaalassa Walter Reed Army Medical Center (WRAMC) neljän vuorokauden sähkökatko, jonka aikana henkilökunta joutui todellisessa tilanteessa harjoittelemaan hätätilanteeseen reagointia. Sairaala sijaitsee reilut 9 km:n päässä Pentagonista, ja henkilökunnan mukaan sähkökatkon aikainen harjoittelu ja luodut valmiudet tekivät helpoksi reagoida syyskuun 11:n tapahtumiin.⁹⁸⁹ Samanlainen sähkökatkotilanne oli myös Pentagonista 16 km etelään sijaitsevan Fort Belvoirin sotilastukikohdan sairaalassa DeWitt Army Community Hospitalissa⁹⁹⁰. Terrori-iskua edeltävänä päivänä Pentagonin lääkintämies Matt Rosenberg kävi puhelinkeskustelun FBI:n kanssa selvittääkseen kenellä olisi johtovastuu lääkinnällisestä puolesta, jos sellainen epätodennäköinen tapaus sattuisi, että lentokone iskeytyisi Pentagoniin⁹⁹¹.

Elokuun 31. 2001 liikenneministeriö piti vuoden 2002 Salt Lake Cityn talviolympialaisiin varautuvan harjoituksen, jonka skenaarioon kuului potentiaalisesti kaapattu matkustajakone, josta joku soitti matkapuhelimella. Ministeriön osastopäällikkö Ellen Engleman kertoi myöhemmin, että harjoituksen skenaariossa oli muitakin ”outoja aspekteja” huomioon ottaen sen, mitä sitten tapahtui syyskuun 11:ntenä.⁹⁹²

Elokuun lopulta 2001 aina joulukuun alkuun asti Langley'n lentotukikohdan hävittäjiä ja henkilöstöä määrättiin komennukselle Turkkiin, jossa nämä osallistuvat Irakin pohjoisella lentokieltoalueella suoritettuun operaatioon Northern Watch, sekä Islantiin osallistumaan operaatioon Northern Guardian⁹⁹³. Langley on toinen NORADin hälytysvalmiutta ylläpitävistä lentotukikohdista Koillis-Yhdysvalloissa.

Syyskuun 4.–5. useat armeijan tukikohdan alkoivat soveltaa tiukkaa kulunvalvontaa terroriuhkan vuoksi. Näitä tukikohtia olivat mm. Fort Belvoir, Fort Myer ja Fort Lesley J. McNair, kaikki Pentagonin lähistöllä. Syyskuun 11:n aamulla klo 8.30 Pentagonista 16 km:n päässä sijaitseva Fort Belvoir aloitti harjoituksen, jonka tarkoitus oli testata tukikohdan turvallisuutta terrori-iskun tapahtuessa. Kersantti Mark Williams pioneerijoukoista kertoi paikallisessa lehdessä, miten he olivat 11.9. aamulla luennolla saamassa oppia pelastustekniikoista, kun tieto WTC-iskusta tuli. Williamsin ryhmä oli myöhemmin aamupäivällä yksi ensimmäisistä jotka osallistuivat pelastustöihin Pentagonissa.⁹⁹⁴ Vain pari kuukautta aiemmin Fort Belvoirissa pidetty MASCAL-harjoitus oli valmentanut reagoimaan terrori-iskun yhteydessä tapahtuneeseen räjähdykseen⁹⁹⁵.

Fort Monmouthin tukikohta New Jerseyssä lähellä New Yorkia aloitti aamulla 11.9. Timely Alert II -harjoitukseen, jossa testattiin valmiutta katastrofitilanteessa. Harjoitukseen osallistui eri viranomaistahoja, mm. poliisi-, palo- ja pelastuslaitoksilta. Tukikohdassa sijaitsee Yhdysvaltojen armeijan tietoliikennekeskus (Communications-Electronics Command, CECOM). Harjoitukseen osallistuneet pitivät terrori-iskuja osana harjoitusta ja jopa ihmettelivät, miten paljon vaivaa oli nähty oikean tuntuisten uutisfilmien tekemisessä savuavasta WTC:n pilvenpiirtäjästä.⁹⁹⁶

Fort Myerin palomiehet pitivät 11.9. aamulla harjoitusta, jossa lentokone oli pudonnut maahan. He kuuluivat tilanteesta Pentagonilla ja saapuivat paikalle 3 minuuttia terrori-iskun jälkeen klo 9.40.⁹⁹⁷ Arlingtonin kunnan palolaitos harjoitteli myös, minkä johdosta heidän paloautonsa numero 101 oli yksi ensimmäisistä tapahtumapaikalla⁹⁹⁸.

Syyskuun 10. 2001 Venäjä aloitti viisipäiväiset sotaharjoitukset maan koillisosassa Tyynellä valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä. NORAD vastasi harjoituksiin operaatiolla Northern Vigilance, joka tarkkaili Venäjän laivaston ja ilmavoimien liikkeitä. Maiden ilmavoimien koneet olivat ajoittain lähikosketuksessa, joskin vaaratilanteilta vältyttiin. Operaatiota varten NORAD siirsi merkittävän määrän hävittäjäkoneita Alaskaan ja Pohjois-Kanadaan, mikä osaltaan vähensi syyskuun 11. lennonkeskeytystehtäviin käytettävissä olevien hävittäjäkoneitten määrää Koillis-Yhdysvaltojen alueella.⁹⁹⁹ Terrori-iskujen tapahduttua Venäjä keskeytti harjoituksensa ja Putin ilmoitti siitä presidentti Bushille.

Syyskuun 11. oli meneillään myös viikon pituinen suuri NORAD:n harjoitus Vigilant Guardian.¹⁰⁰⁰ Harjoitus simuloi hyökkäystä Yhdysvaltoja vastaan useammalla tavalla. Yksi näistä oli entisen Neuvostoliiton alueelta tuleva strategisten pommikoneitten hyökkäys pohjoisnavan suunnasta. Kyseessä oli yksi neljästä NORAD:n vuosittaisesta pääsotaharjoituksesta, ja se on aina liittynyt Yhdysvaltojen strategisen komentokeskuksen STRATCOM:n pitämään Global Guardian- ja avaruussodanjohdon US Space Commandin Apollo Guardian -harjoituksiin¹⁰⁰¹. ”Päivän harjoitukseen” kuului myös lentokoneen kaappauskkenaario, mutta ei ole täysin varmaa, oliko se harjoitus juuri Vigilant Guardian¹⁰⁰².

Kaappauskenaarion olemassaolon on vahvistanut myös majuri Kevin Nasypany, joka oli NEADS:n sotaharjoituksia suunnitelleen ryhmän johtaja. Kuultuaan AA 11:n kaappauksesta hän totesi: ”Joku aloitti harjoituksen etuajassa.” Edelleen hän kertoi *Vanity Fair* -lehdelle, että päivän harjoitukseen sisältyi koko joukko erilaisia skenaarioita, mukaan lukien perinteinen simuloitu lentokonekaappaus, jossa poliittisesti motivoituneet kaappaajat pakottaisivat lentokoneen laskeutumaan Kuuban kaltaiselle saarelle ja hakisivat turvapaikkaa. ”Sanoin itse asiassa [tuona aamuna] ääneen, että kaappausharjoituksen oli määrä alkaa vasta tunnin kuluttua.”¹⁰⁰³

Global Guardian oli meneillään 11.9.2001¹⁰⁰⁴. Harjoitus oli ilmeisesti alun perin suunniteltu pidettäväksi loka-marraskuussa, kuten yleensä, mutta siirretty syyskuun alkuun jostain syystä. Global Guardian harjoittelee hyvin vakavan Yhdysvaltoihin suuntautuvan hyökkäyksen varalle, joista tärkein on ydinasein tehtävä hyökkäys. Myös laajamittainen tietoverkkohyökkäys on kuulunut viime vuosina uhkaskenaarioihin. Vuoden 1998 harjoituksesta STRATCOM kertoi, että siihen kuului *paha sisäpiiriläinen*, jolla oli pääsy salaisiin koodeihin¹⁰⁰⁵. Global Guardian on sekä komentokeskus- että kenttäharjoitus ja yleensä linkitetty vuosittaisiin harjoituksiin Vigilant Guardian, Amalgam Warrior (molemmat NORAD:n harjoituksia) ja Crown Vigilance (ilmasodanjohdon harjoitus)¹⁰⁰⁶. Lehtitietojen mukaan ainakin Offuttin ja Barksdalen lentotukikohdissa sijaitsevat STRATCOM:n komentokeskukset ottivat osaa harjoitukseen, ensin mainitun johtaessa sitä.

Harjoituksen vuoksi kolme Offuttin tukikohdan erityistä ydinsodan varalle rakennettua johtokeskuskonetta (E-4B National Airborne Operations Center -lentokoneet) oli ilmassa 11.9. aamulla. Yksi näistä koneista saatiin filmille Washingtonissa Capitolin yllä Pentagonin iskun aikoihin¹⁰⁰⁷. Mitään virallista selitystä koneen näyttäytymiselle ei ole annettu. Myös WTC:n luona nähtiin suuri valkoinen lentokone iskujen aikoihin, mutta

koneen tyyppi ei ole tiedossa, sillä valokuvat ja videot siitä ovat liian epäselviä¹⁰⁰⁸. Global Guardian keskeytettiin koneen iskeydyttyä WTC-2:een ja resurssit käytettiin tositilanteen hoitamiseen. Ainakin kaksi AWACS-konetta oli koulutuslennolla tuona aamuna, toinen Floridan rannikolla ja toinen Washington D.C.:n luona, mutta ei ole tiedossa, liittykö se johonkin nimenomaiseen sotaharjoitukseen.¹⁰⁰⁹

Offuttin tukikohdassa pidettiin sattumoisin samana aamuna monimiljardööri Warren Buffettin isännöimä hyväntekeväisyystilaisuus, jossa vieraina oli paljon bisnesväkeä myös New Yorkista, mm. WTC-2:n vuokralaisen Fiduciary Trust Co. Internationalin toimitusjohtaja Anne Tatlock. Kyseisellä yhtiöllä oli pilvenpiirtäjässä hallussaan kerrokset 90 ja 94–97. Tatlock totesi *San Francisco Business Timesille*: ”Näin kuvaruudulla, miten lentokone iski toimistooni.” Iskuhetkellä STRATCOM:n komentaja amiraali Richard Mies oli aamiaisella Warren Buffettin kanssa. Toisen koneen iskeyttyä hän pyysi anteeksi ja poistui hoitamaan tehtäviään.¹⁰¹⁰ Presidentti Bush lensi myöhemmin päivällä Floridasta ensin Barksdaleen ja sieltä Offuttiin.

Terrori-iskujen tapahtumahetkellä FBI:n ja CIA:n yhteinen terrorismin vastainen toimintaryhmä (Joint FBI/CIA Anti-Terrorist Task Force), joka oli valmentautunut juuri tämän tapaisiin katastrofeihin, oli komennettu kalustoineen Kaliforniaan harjoituksiin eikä siten ollut käytettävissä. Ryhmällä oli vaikeuksia päästä takaisin pääkaupunkiin yleisen lentokiellon takia¹⁰¹¹. Lentokiellon (11.–13.9.) aikana vain äärimmäisen tärkeitä lentoja sallittiin, kuten Saudi-Arabian kuninkaallisen perheen ja bin Ladenin suvun jäsenten lennätukset turvaan.¹⁰¹²

Syyskuun 11. päivänä aamulla klo 9 oli alkamassa myös National Reconnaissance Officen (NRO)* ja CIA:n simulaatioharjoitus, jonka skenaario oli lentokoneen iskeytyminen päin NRO:n päämajan tornitaloa Chantillyssä Virginiassa vain 6,5 km päässä Dullesin kansainväliseltä lentokentältä, josta väitetty American Airlinesin lento 77 nousi ilmaan¹⁰¹³. Kun todellinen terrori-isku selvisi harjoituksen johtajille, se keskeytettiin ja suurin osa NRO:n päämajan 3 000 työntekijästä lähetettiin kotiin.¹⁰¹⁴

Richard Clarke on kirjassaan *Against All Enemies* kertonut virkaatekevän asevoimien komentajan Richard Myersin maininneen hänelle 11.9. noin puoli kymmeneltä, että ”olemme keskellä harjoitusta Vigilant Warrior”. Maininta on ainoa tuon nimisestä harjoituksesta ja sitä on epäilty virheelliseksi. NORAD on vahvistanut, että sillä oli Vigilant Guardianin lisäksi meneillään toinenkin harjoitus, joka saattaisi olla myös Global Guardianiin yleensä liittyvä Amalgam Warrior. Toisaalta Vigilant Warrior nimenä viittaa Vigilant Guardianiin, ja kyseessä saattaa olla saman harjoituksen hyökkäävä ja puolustava osapuoli¹⁰¹⁵. Harjoitusten nimessä esiintyvät sanat ovat koodisanoja, joilla on tietty merkitys. Sana *warrior* merkitsee sitä, että harjoitus on aselajineuvoston hyväksymä, ylipäällikön valtuuttama kenttäharjoitus, eli siinä lennetään oikeita koneita eikä ainoastaan simuloita tapahtumia¹⁰¹⁶. Esimerkiksi edellisen vuoden Amalgam Warrior harjoituksessa neljä B1-pommikonetta oli näytelty viholliskoneita yrittäen tunkeutua Yhdysvaltojen ilmatilaan.

* 1960 perustettu National Reconnaissance Office (NRO) suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää Yhdysvaltojen vakoilusatelliitteja. Sen läheisiä yhteistyökumppaneita ovat National Security Agency (NSA), National Geospatial-Intelligence Agency (NGA), Central Intelligence Agency (CIA), Defense Intelligence Agency (DIA) ja United States Strategic Command (STRATCOM).

Tiedetään myös harjoituksia, kuten Ellipse Alpha, joka pidettiin 1.–13.9.2001 mutta jonka luonteesta ei ole saatavilla lainkaan tietoja. Erilaisia bioterroriharjoituksia oli terrori-iskuja edeltävinä kuukausina monia, tärkeimpänä näistä kesäkuun 22.–23. pidetty Dark Winter, joka oli Yhdysvaltojen historian siihen asti suurin ja jossa oli tiettyjä yhtymäkohtia syksyllä sattuneen pernaruttokirjeitten tapauksen kanssa¹⁰¹⁷. Mitä kaikkia muita harjoituksia oli meneillään? Oliko salaiseksi julistettuja harjoituksia? Oliko Pentagonissa meneillään harjoitus, kun pommikoiria nähtiin aamulla sen metroasemalla?

Yhteistä eri viranomaisten pitämille harjoituksille on, että ne pyritään tekemään niin todentuntuiseksi kuin mahdollista. NORAD:n harjoituksiin sisältyi keinotekoisien tutkasignaalien lisääminen myös FAA:n tutkaruuduille¹⁰¹⁸. Yhdysvaltojen kehittynyt tutkajärjestelmä mahdollistaa tämän harjoittelua edesauttavan ominaisuuden. Näistä keinotekoisista tutkasignaaleista käytetään nimitystä *inject* ja niitä käytettiin myös 11.9.2001. Pitkin aamua vallitsi suuri epätietoisuus todellisten ilmassa olevien ongelmakoneitten määrästä. Hieman yhdeksän jälkeen FAA raportoi kaikkiaan yhdentoista koneen lentävän poikkeavalla reitillä tai jättävän vastaamatta radiokutsuihin.¹⁰¹⁹ Kenraalimajuri Larry Arnoldin mukaan jopa 21 konetta iskujen neljän tunnin ajanjakson aikana luokiteltiin mahdollisiksi kaappaustapauksiksi.¹⁰²⁰ NEADS:n komentajana tuona päivänä toiminut eversti Robert Marr pisti paremmaksi, hän kertoo kaikkiaan 29:stä kaappausraportista¹⁰²¹.

Viranomaiset ovat olleet syyskuun 11. meneillään olleista harjoituksista äärimmäisen vähäsanaisia. Harjoitusten yksityiskohdat ja käsikirjoitukset ovat salaisia. Kenellä oli kokonaisvastuu kaikista harjoituksista? Tiedetään, että toukokuun 8. päivänä 2001 presidentti Bush antoi varapresidentti Dick Cheney tehtäväksi koordinoida Yhdysvaltojen hallituksen toimenpiteitä Yhdysvaltoihin kohdistuvia terrori-iskuja vastaan. Bush totesi virallisessa lausunnossaan: ”Olen pyytänyt varapresidentti Dick Cheneyä johtamaan kansallisen ohjelman kehittämistä niin että teemme kaikkemme suojellaksemme kansalaisiamme katastrofaaliselta tuholta.” Bush pyysi myös FEMA:n johtajaa Joe Allbaughia perustamaan uuden kansallisen valmiusviraston Office of National Preparedness toteuttamaan Cheney johdolla laaditut kriisinhallintasuunnitelmat.¹⁰²² Tämä ei kuitenkaan kerro sitä, kuka koordinoi sotaharjoitusten suunnittelua, ajoitti ne syyskuun 11:n kohdalle ja kuka johti niitä. Pitkin kevättä ja kesää pidetyt harjoitukset valmistivat henkilöstöä tulevaan koitokseen. Kuka määrittä näitten harjoitusten skenaarit, kuten *Unified Vision* -harjoituksen, jonka luomat valmiudet olivat suoraan sovellettavissa Afganistanin operaatioon?

Entä miten Mohamed Attan johtama ryhmä ajoitti oman toimintansa samaan ajanjaksoon, jolloin täysin poikkeuksellinen keskittymä erilaisia sotaharjoituksia oli meneillään Yhdysvalloissa? Kyseessä ei voi olla pelkkä sattuma. Mikä kyseisten arabien rooli ylipäätään oli, olivatko he kenties osa jotain harjoitusta?

Virallisesti väitetään, että meneillään olleet harjoitukset edesauttoivat ilmapuolustuksen reagointia terrori-iskuun. Selitys ontuu pahasti, sillä ilmapuolustuksen suoritusta voi tuskin luonnehtia muuksi kuin täydelliseksi epäonnistumiseksi jopa rutiinitoimien suorittamisessa. Yhdysvaltojen ilmatila oli terrori-iskujen ajan täysin avoin ja terrori-iskun suorittajilla oli täydellinen toiminnan vapaus. Julkaistut NORAD:n ja FAA:n käymien keskustelujen nauhat osoittavat, että sotaharjoitukset aiheuttivat vakavan sekaannuksen. Terrori-iskujen luultiin ensin yksinkertaisesti kuuluvan johonkin meneillään olevista harjoituksista toisinaan jopa TV-lähetyksiä myöten. NORAD:n komentaja kenraalimajuri Larry Arnold on myös kertonut,

että saatuaan tiedon lennon AA 11 kaappauksesta hän ajatteli, ”kuuluuko tämä harjoitukseen? Onko tämä jotain tyrimistä?”.¹⁰²³ Sekaannus ei kuitenkaan selitä sitä, miksi rutiinitoimet epäonnistuivat.

Esimerkiksi kun Bostonin lennonjohto pyysi NEADS:ia lähettämään hävittäjiä lennon 11 perään, ensimmäinen kysymys, jonka NEADS:n upseeri esitti oli: ”Onko tämä tositilanne vai harjoitus?” Sama kysymys toistuu uudelleen ja uudelleen Vanity Fairin haltuunsa saamista nauhoilla. NEADS ei kuitenkaan kyennyt paikallistamaan konetta tutkalta, sillä se oli kytkenyt transponderin pois päältä. Majuri Nasypanyn mukaan transponderin poiskytkeminen aiheuttaa sen, että ”tutkaruudullasi on tuhansia vihreitä pallukoita. Ja sitten pitää valita joku. Mikä niistä on se ’pahis’? Mikä on se kaapattu lentokone? Ja ilman sitä tietoa FAA:lta se on kuin etsisi neulaa heinäsuovasta”. Ikään kuin majuri Nasypany olisi tässä olettanut yhden sijasta tuhansien koneitten yhtä aikaa kytkeneen transponderinsa pois päältä?

NEADS:n avuttomuus löytää ilman transponderia lentävä lentokone tuntuu oudolta kun palautamme mieliin Suomen ilmavoimien operaatiopäällikkö eversti Juha-Pekka Pystysen kertoman, ettei vastaava olisi Suomessa mahdollista. ”Ilmavoimilla on tutkajärjestelmä, joka automaattisesti rekisteröi ilman transponderia lentävät lentokoneet. Tutkat havaitsevat lintuja myöden kaiken, mikä taivaalla lentää.”¹⁰²⁴ Tuskin voi olla mahdollista, että NORAD laski Yhdysvaltojen ilmapuolustuksen sen varaan, että myös Neuvostoliiton strategiset ilmavoimat olisivat huomaavaisesti käyttäneet transpondereita mahdollisilla tunkeutumisillaan Yhdysvaltojen ilmatilaan?

Tarkasteltaessa yllä listattuja harjoituksia huomataan, että ne voidaan jakaa kolmeen ryhmään; Strategiset harjoitukset Global Guardian ja siihen liittyvät muut harjoitukset, jotka olivat tekemisissä myös ydinpelotteen kanssa; Ilmapuolustuksen moninaiset harjoitukset kaappausskenaarioineen ja keinotekoisine tutkasignaaleineen sekoittivat tilanteen Yhdysvaltojen ilmapuolustuksessa, kun osa operaatioista oli vienyt merkittävän osan hävittäjäkalustosta ja henkilöstöstä pois Koillis-Yhdysvalloista; Kolmas ryhmä harjoituksia liittyi vahinkojen rajaamiseen ja pelastustoimen sujuvuuteen. Ikään kuin iskujen tekijät olisivat halunneet säästää ihmishenkiä, uhreja syntyi vain karkeasti ottaen sama määrä kuin Pearl Harborissa 1941. Matkustajakoneet olivat rankasti alibuukattuja, WTC:n iskujen ajankohta oli varhainen aamu ja suuri osa torneissa työskennelleistä ihmisistä, erityisesti ylempi johto, oli vielä saapumatta työpaikoilleen. Pentagonissa iskettiin remontoitavaan pomminkestävään osaan, jossa oli alimiehitys. Suuri osa uhreista oli ”vähäarvoista” rakennustyöväkeä.

Tarkasteltaessa pidettyjä harjoituksia huomiota kiinnittää erityisesti kesäkuun alussa 2001 pidetty Amalgam Virgo 01. Siihen liittyvä Powerpoint-esitys on julkaistu internetissä. Harjoitus sisälsi hyvin samantapaisia elementtejä kuin syyskuun 11:n iskut. Aloitussdiassa keskellä on Osama bin Ladenin kuva ja harjoitusta kuvaavassa diassa laiva ampuu mereltä rannikkokaupungin pilvenpiirtäjään osuvan risteilyohjuksen. Kohdekaupungissa on valmiina ryhmä, joka hoitaa jälkiseuraukset. Syyskuun 11. päivänä rannikkokaupungin eli New Yorkin pilvenpiirtäjiin iskeytyi jotain, ja tapahtumapaikalla oli jälkiseurauksista vastaava FEMA seuraavana päivänä alkavaksi kaavaillut Tripod-bioterroriharjoituksen vuoksi. Vain muutamia kuukausia aiemmin New Yorkissa oli harjoiteltu lentokonetörmäysten ja rakennussortumien varalle. Oliko Amalgam Virgo syyskuun 11:n terrori-iskujen kenraaliharjoitus? Itse isku toteutettiin 11.9.

todennäköisesti yhden tai useamman harjoituksen puitteissa sisä- tai ulkopuolisen tahon tunkeutuessa järjestelmiin ja ohjatessa hyökkäävä punainen joukkue maaleihin asti.

Mikä oli meneillään olleen Global Guardian -harjoituksen merkitys? Siihenhän kuului myös tietoverkkohyökkäys. Iskun WTC:hen tapahtuttua sekä NORADin päämajan että NMCC:n (National Military Command Center) kaikki puhelimet alkoivat soida ”kuin hulluina”. Oliko kyseessä viestijärjestelmien lamauttamiseen pyrkinyt verkkohyökkäys?¹⁰²⁵

Syyskuun 11:n tapahtumat näyttäytyivät kaoottisina, ja tilanteiden kehitys on saattanut tuntua vastuunalaisista viranomaisista hyvin sekavalta. Meneillään oli lukuisia sotaharjoituksia, raportteja mahdollisesti kaapatuista koneista tuli jatkuvasti, keinotekoisia tutkasignaaleja oli ruuduilla, ilmoituksia koneitten maahansyöksyistä (yksi Pennsylvaniassa, toinen Ohion rajalla ja kolmas hävittäjien alasampumana Marylandissa lähellä Camp Davidia¹⁰²⁶), autopommi-isku ulkoministeriön luona¹⁰²⁷, uhkat presidentin Air Force One -konetta vastaan, hämäräperäisiä Etelä-Manhattanilla ajaneita räjähdysaineita kuljettavia pakettiautoja, joiden kylkeen oli maalattu World Trade Centeriin syöksyvä ja räjähtävä lentokone¹⁰²⁸ jne. Vaikka osa näistä tiedoista myöhemmin peruttiin, niin tapahtumahetkellä ne olivat omiaan lisäämään sekaannusta sotilasesikunnissa. Kaikki tämä tiedon tulva huomioon ottaen ei ehkä ole kaukaa haettua ajatella tilannetta suurena harhautuksena, joka teki viranomaisille mahdottomaksi reagoida tapahtumiin niin, että iskut olisi voitu pysäyttää. Monet korkeat upseerit, kuten NORADin komentava upseeri kenraalimajuri Rick Findley, ovat kertoneet saaneensa tiedon WTC:hen osuneista koneista vasta televisiosta!¹⁰²⁹ Miten se voi olla mahdollista?

Edesmenneen ilmavoimien everstin John Boydin* OODA-loop -teoria saattaisi osaltaan selittää tilannetta. OODA-loop on lyhenne sanoista observation–orientation–decision–action loop eli havainnointi–orientoituminen–päättös–toiminta-silmukka¹⁰³⁰. Sotilasalan lisäksi yritysmaailmassa arvostetun teorian mukaan menestys edellyttää vastustajaa nopeampaa OODA-silmukan läpivientiä tai mikäli mahdollista tunkeutumista vastustajan silmukkaan. Jos *tämä* on mahdollista, voidaan vastustajalle luoda *sodan sumua*. Offensiivisesti käytettynä OODA-silmukan avulla vastustaja voidaan syöstä epävarmuuden, epäilyksen, epäluottamuksen, pelon, paniikin ja kaaoksen maailmaan, jolloin hän ei kykene käsittelemään tapahtumia, jotka vyöryvät hänen eteensä.

Eversti Boydin mukaan:

Jos todella ymmärtää, miten luoda uhkaa, epävarmuutta ja epäluottamusta ja sen jälkeen, miten hyödyntää ja voimistaa näitä hämmentäviä elementtejä, silmukka voi olla armoton tuhoava voima, käytännössä pysäyttämätön paniikin ja sekaannuksen luomisessaan ja vastarinnan hajottamisessaan... Kaikkein hämmästyttävien ulottuvuus OODA-silmukassa on se, että *hävinnyt osapuoli harvoin ymmärtää mitä tapahtui*.¹⁰³¹

Tuona päivänä sekä FAA että NORAD tuntuivat olevan ”ihan pihalla”. On myös mahdollista, että juuri tämän seikan peittämiseksi asioista on valehdeltu niin paljon.

* John Boyd (1927-97) oli originelli henkilö. Hän oli kuuluisa siitä, että hän voitti ilmasotaharjoituksissa kenet tahansa altavastaajan asemasta lähtien alle 40 sekunnissa (Forty-Second Boyd). Hänen keskustelutyyliinsä oli riitaa haastava (Genghis John) ja hänen elämäntyyliinsä askeettinen (Ghetto colonel). Boyd kuoli syöpään 70-vuotiaana 9.3.1997.

Ptech

Lukuisia harhautuksia sisältävän laajan iskun onnistumisen edellytys on ehdoton tilannetietoisuus. Tähän tarvitaan esteetöntä pääsyä kaikkiin viranomaisten tietojärjestelmiin ja kykyä käsitellä tätä tietoa reaaliaikaisesti (Total Information Awareness). Eräs tällaisen tunkeutumisen mahdollistava yritys voisi olla Ptech (nyk. GoAgile), joka kaksi iskuja edeltänyttä vuotta työskenteli yhdessä Mitre Corp:n kanssa puolustusministeriön, FAA:n, NORAD:n ja ilmavoimien yhteistoiminnan parantamiseksi hätätilanteissa.¹⁰³² Myös lukuisat muut liittovaltion viranomaiset, kuten Valkoinen talo, Salainen palvelu, IRS, kongressin molemmat kamarit, CIA, käyttivät Ptechin ohjelmia. Samoin lukemattomat suuryritykset käyttivät Ptechin ohjelmistoja, kuten Enron ja IBM. Kansainvälisiä asiakkaita olivat Egyptin armeija, NATO, Saudi Bin Laden Company ja BTC Bin Laden Telecom¹⁰³³.

Ptech perustettiin 1994, ja sen toimintaan kuului liiketoiminnan mallintaminen ja erilaiset kehittyneet tietokoneohjelmistot. Yhtiön ohjelmisto käytti hyväkseen tekoälyä ja kykeni lukemaan erilaisten ohjelmien lähdekoodia ja modifioimaan sitä jotta yhteensopivuus olisi paras mahdollinen. Se oli yritysarkkitehtuuriohjelma, jonka avulla oli mahdollista tarkkailla yrityksen kaikkia toimintoja reaaliaikaisesti. Ptech soveltui erityisen hyvin tiedonkeräämiseen, sillä tekoäly-ytimen avulla ohjelma kykeni erottelemaan merkityksellistä tietoa suunnattomasta datatulvasta.

Vaikka Ptech nautti liittovaltion taholta täydellistä luottamusta, paljastui terrori-iskujen jälkeen, että yhtiöllä oli selkeitä kytkentöjä kansainväliseen terrorismiin. JP Morganin vanhempi yritysjohtaja konsultti Indira Singh oli yksi niistä, jotka myöhästivät syyskuun 11:n aamulla riskienhallintateknologian konferenssista WTC-1:n 106. kerroksen Windows on the World -ravintolassa. Singh työskenteli eräässä ohjelmistokehitysprojektissa. Projektin oli tarkoitus luoda riskienhallintaohjelma, joka havaitsee reaaliaikaisesti epäilyttävät ja laittomat tapahtumat ja jota voidaan käyttää välittömään puuttumiseen näihin ongelmiin.

Toukokuussa 2002 Ptechin päänsinööri tri Hussein Ibrahim ryhmineen tuli esittelemään Singhille ohjelmistoaan JP Morganiin. Kun he halusivat esitellä ohjelmiston toimintaa tavalla, joka olisi vaarantanut JP Morganin tietoturvallisuuden, Singhin epäluulot heräsivät. Hän alkoi ottaa selvää Ptechistä. Kävi ilmi, että monet yhtiöön kytkeytyneet ihmiset olivat terroristilistoilla. Ptechin varapääjohtaja ja päänsinööri Hussein Ibrahim oli yhdessä egyptiläisen pankkiirin Soliman Biheirin kanssa perustanut islamilaisen investointiyhtiön BMI:n (Bait ul-Mal, Inc.), joka oli läheisissä suhteissa Muslimiveljeskunnan kanssa ja hoiti al-Qaidan ja Hamasin raha-asioita. BMI:n tärkeä vaikuttaja oli eräs Yassin al-Qadi, joka oli myös Ptechin suurosakas. Lokakuussa 2001 Yhdysvaltojen valtionvarainministeriön lehdistötiedote mainitsee al-Qadin olevan kansainvälinen terroristi, joka on monien muiden saudien ohella siirtänyt miljoonia dollareita terrorismia rahoittavien säätiöiden tileille. Al-Qadi oli näistä säätiöistä yhden, Muwafaq Foundationin, hallinnossa mukana. Muwafaqin perustamisessa oli ollut mukana todella iso nimi Saudi-Arabiasta Khalid bin Mahfouz, joka asetti vanhimman poikansa säätiön johtoon. Bin Mahfouzia on syytetty yhteyksistä Osama bin Ladeniin, ja hän oli aikoinaan BCCI:n suurosakas sekä myös yksi sijoittajista George W. Bushin yhtiöissä Arbusto Energy ja Harken¹⁰³⁴.

Ptechin entinen hallituksen jäsen Soliman Biheiri sai tuomion valehtelusta koskien yhteyksiään tunnettuihin terroristeihin. Ptechin tapauksessa paljastui jälleen yksi jäävuoren

huippu hämyisiä yhteyksiä terrorijärjestöjen alamaailmaan ja toisaalta länsimaisten yhteiskuntien huipulle. Yhteydet johtavat myös BCCI-pankkiin ja CIA:n organisoimaan sotaan Afganistanissa Neuvostoliittoa vastaan. Yassin al-Qadi väittää tavanneensa Dick Cheney Jeddassa ennen kuin tästä tuli varapresidentti. Hän jopa tarjosi puolen miljoonan lahjoitusta George Bushin vaalikassaan, mutta se torjuttiin, koska lahjoitusten ottaminen ulkomaalaisilta on laitonta¹⁰³⁵.

Singh sai tietää, että Ptechin oma työntekijä oli ollut yhteydessä FBI:hin pian syyskuun 11:n iskujen jälkeen, joten kun Singh itse soitti samaan FBI:n toimistoon toukokuussa 2002, hän oletti, että tapausta olisi jo tutkittu. Keskusteluissa FBI-agenttien kanssa ilmeni, ettei mitään tutkintaa ollut vireillä.¹⁰³⁶ Kun Indira Singh alkoi nostaa meteliä Ptechistä, hän sai potkut JP Morganilta kesäkuussa 2002. Myöskään liittovaltion viranomaiset eivät pitäneet Singhin aktiivisuudesta. FBI vahvisti CBS:n omistamalle bostonilaiselle WBZ-TV:lle Singhin kertomuksen todenperäisyyden, mutta Valkoinen talo esti tekeillä olevan ohjelman lähettämisen saatuaan siitä vihiä. Samoin se menetteli ABC:n Brian Rossin ja John Millerin sekä NBC:n Lisa Myersin kanssa.¹⁰³⁷

Syyskuussa Singh kirjoitti raportin Ptechistä ja lähetti sen presidentin isälle George H. W. Bushille. Koska viranomaiset eivät vieläkaan ryhtyneet toimiin Ptechin suhteen, Singh alkoi lähettää raporttiaan eri puolille. Vasta joulukuun 6. 2002 Ptechin tiloihin tehtiin ratsia, mutta Valkoinen talo kiirehtii jo samana päivänä vakuuttamaan, että yhtiö on puhdas¹⁰³⁸. Indira Singh on arvioinut Ptechin olleen todellisuudessa CIA:n peiteyritys.¹⁰³⁹

9/11 strategisena informaatio-operaationa

Syyskuun 11:n iskuissa yksi oleellisimmista ulottuvuuksista on se, miten tilanne myytiin televisiota katsovalle yleisölle maailmanlaajuisesti. Hyvin pieni osa terrori-iskun kohteena olevasta yleisöstä koki suoria vaikutuksia. Nämä olivat tapahtumapaikoilla olleita ihmisiä, joista pieni osa menetti henkensä. Iskujen vaikutus perustui lähes täysin siihen, mitä media, erityisesti televisio, välitti maailmalle. U.S. Naval War Collegen tulevaisuusstrategi Thomas Barnett on kuvaillut terrori-iskuja ”maailman ensimmäiseksi suorana lähetetyksi, massoille levitetyksi snuff-filmiksi” ihmiskunnan historiassa¹⁰⁴⁰.

Seuraavassa käyn läpi eräitä asioita, joita nimimerkki *fred* on tuonut esille¹⁰⁴¹. Median hyväksikäyttö on ollut mittavan suunnittelutyön kohde Yhdysvaltojen ja Britannian asevoimissa. Tri Stephen Badsey teki vuonna 2000 Britannian puolustusministeriölle tutkielman otsikolla *Manipulating the Media*. Badsey'n mukaan ”kysymys kuuluu, voidaanko länsimainen media, erityisesti media Yhdysvalloissa, manipuloida luomaan edellytykset sotilasoperaatiolle ja jos niin on, niin miten se tehdään”.¹⁰⁴² Yhdysvaltojen asevoimien tutkielma *War Policy, Public Support, and the Media* toteaa, että kansainvälisen kriisin sattuesssa yleisön reaktio presidenttiä kohtaan on suotuisa riippumatta siitä, miten viisasta politiikkaa hän ajaa. Rohkean, aggressiivisen ja päättäväisen selkeästi määriteltyihin poliittisiin ja sotilaallisiin päämääriin tähtäävän politiikan toteuttaminen nähtiin tärkeimpänä tekijänä, kun viholliseen kohdistettua *sokeaa vihaa* muotoillaan ja hyödynnetään.¹⁰⁴³

* Snuff-filmi on filmi, jossa oikeasti, ilman trikkejä, tapetaan ihminen tai ihmisiä. Eräitten määritelmien mukaan se tehdään osana elokuvantekoa ja hyötymistarkoituksessa.

Yleisön tuki sodalle pohjautuu periaatteessa kahteen asiaan: uskoon hankkeen oikeutuksesta ja luottamukseen valtiojohdolle.

Artikkeli *Winning CNN Wars*¹⁰⁴⁴ muistutti, miten tehokkaina mielipiteenmuokkaajina elävää kuvaa ja uutisfilmejä myös Yhdysvaltojen asevoimissa pidetään: ”Ihmiset pitävät kuvista, ja videon uskottavuus tekee kuvat vakuuttavamiksi kuin sanat: liikkuva kuva tuntuu äärimmäisen todelliselta... ihmiset ovat taipuvaisia uskomaan videolla näkemäänsä ehdottomana todisteena.”¹⁰⁴⁵ Puolustusministeri Donald Rumsfeldin 30.10.2003 allekirjoittama Informaatiosodan tiekartta korostaa informaatio-operaatioiden olevan nyt painopistealue ja tasavertainen maa-, ilma-, meri- ja erikoisoperaatioiden kanssa¹⁰⁴⁶.

Myös yksityinen sektori toimii informaatiiosodan alueella. Esimerkiksi vuonna 1993 perustettu brittiyhtiö *Strategic Communication Laboratories* tarjoaa hallituksille ja muilla toimijoille strategisen tiedottamisen palveluita, jotka ”muuttavat mielipiteitä, vähentävät tappioita ja hallinnoivat merkittäviä konflikteja”.¹⁰⁴⁷ Käyttökohteita listataan lisää: psykologiset operaatiot, informaatiiosota, PR, propaganda. Huipputeknisestä komentokeskuksesta käsin voidaan esimerkiksi kaapata halutun maan TV- ja radiolähetykset ja korvata ne hallituksen tai armeijan tiedottamisella. Tällaisen komentokeskuksen yhtiö kertoo rakentaneensa esimerkiksi nimeämättömään Aasian maahan. Mielenkiintoisesti kyseinen teknologia oli esillä *sotilasalan vallankumouksen* suunnittelussa jo 90-luvun puolivälissä, kuten U.S. Army War Collegen Strategic Studies Instituten (SSI) artikkeli vuodelta 1994 kertoo: ”Jos asevoimat kehittää kyvyn lähettää ja muunnella televisiosignaaleja, sen avulla voitaisiin ehkä poistaa keskeinen ase terroristien arsenaalista – mediahuomio.”¹⁰⁴⁸

Terrori-iskujen aikana uutisankkurit eri pääkanavilla käyttivät niin samanlaisia ilmaisuja, että herää kysymys, oliko heillä edessään valmis käsikirjoitus. On pantava merkille, että myös tiettyihin sotaharjoituksiin ovat kuuluneet harjoituksen skenaariota mukailevat uutisfilmit. Esimerkiksi 22.–23.6.2001 Andrewsien lentotukikohdassa pidetty suuri bioterroriharjoitus Dark Winter sisälsi tv-kanavien valelähetyksiä. Uutisankkurit kertoivat niissä, miten Yhdysvalloissa riehuvan isorokkoepidemian epäiltiin olevan alkuperältään Irakin Afganistanissa tukikohtaansa pitämille terroristiryhmille toimittamaa. Dark Winter, samoin kuin samassa kuussa pidetty Amalgam Virgo nimesivät siten jo kesäkuussa tulevan syyskuun terrori-iskun syntipukit.¹⁰⁴⁹

Eräät ”silminnäkijät” kertoivat myös liian tarkasti, mitä tapahtui ja miksi, esimerkiksi eräs FOX-kanavan ”silminnäkijä” kertoi nähneensä lentokoneen syöksyvän rakennuksen läpi ja räjähtävän toisella puolella. Hän selitti sen jälkeen: ”Näin molempien tornien sortuvan, ensin toisen ja sitten toisen pääasiassa rakenteen pettäessä liian voimakkaan tulen vuoksi.” TV-kanavat käyttivät asiantuntijoita, jotka kertoivat heti, että iskujen takana on todennäköisesti Osama bin Laden. Terrorismiasiantuntija Jerome Hauer myös torjui CBS:n Dan Ratherin haastattelussa suoralta kädeltä mahdollisuuden, että pilvenpiirtäjien sortuma olisi aiheutunut ennakoilta asetetuista räjähteistä, samoin ajatuksen, että kyse saattaisi olla valtiollisesta iskusta. Käsitys paperiveitsin aseistautuneitten terroristien lentokonekaappauksista syntyi, kun Solicitor General Theodore Olson kertoi CNN:lle vaimonsa Barbara Olsonin puhelinsoitosta lennolta 77. Theodore Olson oli keskeinen henkilö vuoden 2000 presidentinvaalien jälkiselvittelyssä, jossa hän edusti George W. Bushia korkeimmassa oikeudessa ja onnistui estämään Floridan äänten uudelleenlaskennan.

Viholliskuva luotiin välittömästi. Ympäri maailmaa levisi jo samana päivänä uutisfilmi ”isku juhlivista palestiinalaisista”. Ryhmä lapsia ja vanhempi nainen tanssivat ja iloitsivat kameran edessä. Saksalaiset lehdet *Stern* ja *Der Spiegel* sekä TV-ohjelma Panorama paljastivat myöhemmin, että lapset iloitsivat, koska heille annettiin makeisia, ja koko kuvanauhan analysointi näytti, miten tanssivan naisen edessä seiso henkilö, jonka kädessä oli kakkulautanen ja hän tarjosi siitä naiselle palasia. Nainen oli myöhemmin tyrmistynyt, kun hän näki itsensä televisiossa ”juhlimassa terrori-iskuja”.¹⁰⁵⁰ Miten tämä tekaistu uutisfilmi päättyi niin nopeasti kansainväliseen levitykseen, ellei kyseessä ollut etukäteen suunniteltu informaatio-operaatio?

On selvää, että medialla oli iskuissa keskeinen rooli kansakunnan ja koko maailman järkytyksen ja vihantunteiden ohjaamisessa Yhdysvaltojen hallituksen politiikan taakse. Kysymys siitä, miten pitkälle keskeisten mediayhtiöitten rooli ulottui, jääköön toistaiseksi avoimeksi. Toimittaja Ron Suskindin kertomus kohtaamisestaan erään presidentti Bushin vanhemman avustajan (ilmeisesti Karl Roven) kanssa kesällä 2002 pistää mietteliääksi:

Avustaja sanoi, että minun kaltaiseni kaverit ovat ”mitä me kutsumme todellisuuteen perustavaksi ryhmäksi”, ja tämän ryhmän hän määritteli ihmisiksi, jotka ”uskovat että ratkaisut kumpuavat järkevistä näkyvän todellisuuden tarkkailusta”. Nyökkäsin ja mutisin jotain valistuksen periaatteista ja empirismistä. Hän keskeytti. ”Maailma ei enää toimi siten”, hän jatkoi. ”Olemme imperiumi nyt, ja kun me toimimme, me luomme oman todellisuutemme. Ja kun te tutkutte tuota todellisuutta – järkipäisesti kuten sanotte – toimimme uudestaan luoden uusia todellisuuksia, joita voitte tutkia taas ja näin asiat toimivat. Olemme historian näyttelijöitä... ja teidät, teidät kaikki jätetään ainoastaan tutkimaan sitä, mitä me teemme.”¹⁰⁵¹

Kuka hyötyi syyskuun 11:n terrori-iskuista?

Palauttakaamme mieliin, mistä terrorismissa pohjimmiltaan on kysymys. Tri Kurt Lewinin teorian mukaan väestöä on järkytettävä riittävän tehokkaasti, jolloin se taantuu tabula rasaksi, johon propaganda voidaan istuttaa ulkopuolelta käsin. Syyskuun 11:n yhteydessä tämä tarkoittaa sitä, että kansakunta ja koko maailma järkyttyi WTC:n tapahtumista. Lentokoneitten törmäykset torneihin olivat merkki epäinhimillisistä terroristeista, mutta jos tornit olisivat jääneet pystyyn, ei riittävää järkytystä välttämättä olisi saavutettu.

Jos asiaa ajatellaan symbolisella tasolla pystyyn jääneet tornit olisi korjattu ja samoin maailman meno olisi voinut palautua ennalleen. Mutta kun tornit sortuivat maan tasalle aiheuttaen lähes 3 000 ihmishengen menetyksen, sortui samalla myös se turvallinen maailma, jossa olimme eläneet. Vasta sortuvat pilvenpiirtäjät olivat se riittävä järkytys, joka sai aikaan väestön taantumisen lapsen tasolle. Tällöin isähahmo – presidentti Bush – saattoi astua kameroiden eteen kertomaan kansalaisille, mikä on tilanne ja mitä nyt seuraa. Hyökkäävän ulkopoliittikan omaksumisen kannalta tämä oli välttämätön vaihe. ”Uusi Pearl Harbor” mahdollisti uskonservatiivien nousun Bushin hallinnon politiikan aloitteentekijöiksi tilanteessa, jossa aggressiiviselle unilateralistiselle asenteelle avautui ainutlaatuinen tilaisuus. Alkoi ”Amerikan vuosisadan” rakentaminen. Kansallisen turvallisuuden strategia vuodelta 2002 totesi syyskuun 11:n muuttaneen perustavaa

laatua olevalla tavalla Yhdysvaltojen suhteita muihin maailmanpoliittisiin voimakeskukseen ja avanneen valtavia uusia mahdollisuuksia¹⁰⁵².

Toisaalta ei tule sortua yksioikoisiin johtopäätöksiin. Emme voi tietää, oliko Yhdysvaltojen maailmanherruuden kasvattaminen sittenkään iskujen perimmäinen tavoite. Vaikutus voi jo suhteellisen nopeasti kääntyä päinvastaiseksi. Kuka iskut tekikin, niitten valmistelun on joka tapauksessa täytynyt alkaa jo hyvissä ajoin Clintonin presidenttikaudella.

Moni merkittävä valtio tunsu hyötyvänsä iskuista. Kun Israelin entiseltä pääministeriltä Benjamin Netanjahulta kysyttiin, mitä iskut merkitsevät Yhdysvaltojen ja Israelin suhteille, hän lipsautti: ”Se on erittäin hyvä asia.” Sitten hän korjasi: ”Tai ei erittäin hyvä, mutta se luo välittömästi sympatiaa.”¹⁰⁵³ Huhtikuussa 2008 Netanjahu totesi puheessaan uudelleen iskujen olleen Israelille hyödyllinen asia¹⁰⁵⁴.

Kesäkuussa 2001 perustettu Venäjän, Kiinan ja Keski-Aasian maitten Shanghain yhteistyöjärjestö merkitsi haastetta Yhdysvalloille. Sittenkin öljyn hinnan nousu on merkinnyt Venäjän aseman nopeaa vahvistumista. Venäjä myös sai kansainvälisillä areenoilla synninpäästön Tšetšenia sodan suhteen ja sittenkin lyhyeksi osoittautunut kuherruskuukausi Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin kanssa alkoi. Kiina puolestaan on nousemassa Yhdysvaltojen rinnalle talousmahtina. Kiina myös rahoittaa Yhdysvaltojen raskaasti alijäämäistä valtiontaloutta, mikä antaa sille mahdollisuuden halutessaan tehdä suurta vahinkoa Yhdysvalloille. On täysin mahdollista, että varsin lyhyen ajan sisällä tulemme näkemään Yhdysvaltojen supervalta-aseman luhistumisen. Oliko se sittenkin syyskuun 11:n pohjimmainen tarkoitus?

Paikallisempia vaikutuksia arvioitaessa WTC:n rakennustuhoilla saattoi olla samankaltaisia hyötyjä kuin Oklahoma Cityn toimistotalon tapauksessa, eli rakennusten mukana tuhoutui kiusallisia asiakirjoja. Tässä suhteessa erityisesti WTC-7:ään on kiinnitetty huomiota. Reutersin ja Los Angeles Timesin mukaan rakennuksessa sijainneen SEC:n (rahoitustarkastus) toimistojen mukana tuhoutui kolmen–neljäntuhannen tutkinnan alla olleen talousrikostapauksen aineistosta merkittävä osa. Syksyltä 2001 ja keväältä 2002 muistamme suuria vararikkoja, joihin liittyi talousrikoksia.¹⁰⁵⁵ Näistä tapauksista esimerkiksi WorldCom ja Enron kärsivät raskaasti WTC-7:n tuhosta ja sanotaan, että Enronin Kaliforniassa v. 2000–2001 aikaansaaman sähkökriisin tutkinta-aineisto kärsi erityisesti. Enronin toimitusjohtaja Ken Lay oli presidentti George W. Bushin tuttava ja tukija¹⁰⁵⁶.

Enronin tapausta ei koskaan selvitetty kunnolla. Esimerkiksi yhtiön johtajistoon kuulunut J. Clifford Baxter erosi toukokuussa 2001 (noin puoli vuotta ennen yhtiön vararikkoa) ja 25.1.2002 suostui todistamaan kongressin kuulemisissa tapauksesta, ei tutkinnan kohteena vaan antaakseen tietoja muista. Kaksi päivää myöhemmin hänet löydettiin kuolleena. Kuolema määriteltiin itsemurhaksi.¹⁰⁵⁷

Sanotaan myös, että WTC-1:n 22. kerroksessa sijainneen FBI:n toimiston mukana tuhoutui aineistoja, jotka liittyivät mm. laittomiin öljykauppoihin Kazakstanin ja Iranin välillä. Öljykaupoissa avainhenkilö oli amerikkalainen konsultti ja presidentti Nursultan Nazarbajevin neuvonantaja James Giffen ja siihen sekaantuneina öljy-yhtiöt Mobil, Texaco, Philips Petroleum ja Amoco. Toinen ja merkittävämpi tapaus liittyi epäiltyyn kullan maailmanmarkkinahinnan manipulointiin, jossa tutkinnan alaisina olivat FED:n pääjohtaja Alan Greenspan sekä pankkiiriliikkeet Morgan Stanley ja Goldman Sachs.¹⁰⁵⁸

Terrori-iskujen aikana tapahtui WTC:n tietokoneitten kautta myös selittämätön, erittäin suuri, ehkä yli 100 miljoonan dollarin tilisiirtojen sarja. Näiden tilisiirtojen jäljille päästiin, kun saksalainen yhtiö Convar (Convar Systeme Deutschland GmbH) tutki raunioista löytyneitä tietokoneitten kovalevyjä. Convarin äärimmäisen ammattitaidon avulla kovalevyjen tiedostot kyettiin palauttamaan ja tilisiirrot paljastuivat. Convarin toimitusjohtajan Peter Henschelin mukaan oli syytä epäillä, että iskuista oli sisäpiirin tietoa, jota oli käytetty epätavallisiin tilisiirtoihin, ja että kaaoksen toivottiin peittävän jäljet.¹⁰⁵⁹ Tulokset luovutettiin FBI:lle, mutta asiasta ei ole kuultu sen koommin.

Tilisiirrot suoritettiin Silverstream-nimisen yhtiön kehittämällä ohjelmistoilla. Silverstream oli tuolloin Marsh & McLennanin omistama pankkiiriliikkeitten tietokoneohjelmistoja kehittävä yritys. Syyskuun 11:n aamuna sen kilpailijat pitivät riskienhallintateknologiaa käsittelevää konferenssia WTC-1:n 106. kerroksen Windows of the World -ravintolassa. Kaikki konferenssiin osallistuneet menehtyivät.¹⁰⁶⁰ Esimerkiksi BEA Systems menetti tärkeimmät insinöörisä. Terrori-iskujen seurauksena Silverstreamistä tuli markkinajohtaja, ja se myytiin Novell Inc:lle heinäkuussa 2002.¹⁰⁶¹

Erityisen ankarasti WTC-1:n isku kohdistui pankkiiriliike Cantor Fitzgeraldiin. Sen toimistot sijaitsivat pilvenpiirtäjän kerroksissa 101–105. Yksikään paikalla olleista 658 työntekijästä ei pelastunut.¹⁰⁶² Cantor menetti kaksi kolmasosaa koko henkilöstöstään. Iskuissa tuhoutui myös CantorCO2e, johtava päästöoikeuskauppias. Oliko Cantor Fitzgeraldin toimistojen tuho sattumaa, vai oliko se yksi iskun todellisista kohteista? Mielenkiintoisesti juuri Cantor Fitzgerald oli vetänyt yhdessä U.S. Naval War Collegen Thomas Barnettin kanssa vain hieman aikaisemmin WTC-1:n huipulla projektia, jossa hyvin samantapainen katastrofaalinen terrori-isku visioitiin. (ks. sivu 272)

Tornit eivät olleet omistajalleen New Yorkin ja New Jersey'n satamalaitokselle missään vaiheessa kovin kannattavia. Tornien tilojen vuokrausaste oli suhteellisen alhainen, ne olivat vanhanaikaisia ja vaativat kalliita uudelleenvarusteluremontteja, työntekijät kärsivät huimauksesta tornien keinuessa tuulen vaikutuksesta ja niissä oli asbestiongelma, sillä niiden rakennusvaiheessa suuri osa palosuojauksista tehtiin asbestipitoisella aineella ennen sen kieltämistä. Jopa tornien purkamista kaavailtiin mutta se todettiin tavattoman kalliiksi. Satamalaitos päättikin yksityistää kompleksin.

Larry Silversteinin kiinteistöyhtiö Silverstein Properties allekirjoitti 99 vuoden leasing-sopimuksen vain kuusi viikkoa ennen iskuja 24.7.2001 WTC-kompleksin rakennuksista 1, 2, 4,5 ja 6. WTC:n alla sijainneen kauppakeskuksen leasing-sopimuksen haltijaksi tuli Frank Lowyn omistama Westfield Malls. Uudet leasing-sopimuksen haltijat moninkertaistivat välittömästi kompleksin vakuutusarvot. Leasing-sopimuksissa oli myös mielenkiintoinen terrorismilauseke, jonka mukaan sopimuksen haltijat vapautuvat vastuistaan satamalaitokselle, mikäli WTC-kompleksiin kohdistuu terrori-isku. Leasing-sopimuksen haltija oli myös oikeutettu vakuutusyhtiöiltä saatavaan korvaukseen rakennuksista ja jälleenrakentamiseen. Silverstein aloittikin iskujen jälkeen oikeustaistelun saadakseen kaksinkertaisen korvauksen, sillä hänen mielestään terrori-iskuja oli kaksi. Silverstein on voittanut juttunsa¹⁰⁶³. Monimutkaisissa oikeusprosesseissa Silverstein on saanut kaksoistorneista jo 4,6 miljardia korvauksina.¹⁰⁶⁴ Tämä ei ole riittänyt Silversteinille. Lentoyhtiöiltä ja lentokenttien turvallisuusyhtiöiltä hän vaatii 12,3 miljardin korvauksia¹⁰⁶⁵.

Mikä sai vakuutusyhtiöt nielemään tappionsa? WTC:n päävakuuttaja AIG (American International Group) oli jälleenvakuuttanut WTC:n eli siirtänyt riskit edelleen muille

vakuutusyhtiöille. AIG:n johtaja oli vuoteen 2005 asti Maurice Greenberg. Hän on todellinen sisäpiiriläinen: CFR:n varapuheenjohtaja, Trilateral Commissionin ja Bilderberg-ryhmän jäsen ja myös New Yorkin Federal Reserven * entinen johtaja. Greenbergin pojat ovat myös vaikutusvaltaisissa asemissa. Jeffrey Greenberg oli riskien- ja kriisinhallintaan sekä vakuutustoimintaan erikoistuneen Marsh & McLennanin toimitusjohtaja, kun lentokone iski kyseisen yhtiön toimitiloihin WTC-1:ssä. Marshilla oli hallussaan kerrokset 93–100 ja kone iski kerrokseen 93–98. AIG on Marshin suurin omistaja.¹⁰⁶⁶

Evan Greenberg puolestaan on vakuutuksiin ja jälleenvakuutuksiin erikoistuneen ACE Limited -yhtiön johtaja. ACE Bermuda Insurance Ltd. ja AIG:n omistama XL Insurance Ltd (Bermuda) olivat sattumalta ainoat WTC:n jälleenvakuuttajat, jotka olivat ottaneet sopimuksiinsa ns. WilProp-lausekkeen, joka esti Silverteinia vaatimasta näiltä yhtiöiltä kaksinkertaista korvausta¹⁰⁶⁷.

Christopher Bollynin mukaan molemmat WTC:hen iskeneet koneet osuivat torneissa sijainneisiin tietokonekeskuksiin. Ykköstornissa koneen nokka osui NIST:n mukaan kerrosten 95–96 väliin. Marsh & McLennanilla oli 95. kerroksen pohjois- ja itäsiivuilla tietokonekeskus, joka sai siten suoran osuman. Reginald McQuay Marsh & McLennanilta vahvisti tiedon Bollynille. Kakkostornissa puolestaan kone iski 81. kerroksen laattaan. Kerrokset 79–82 olivat Fuji Bankin hallussa. Entisen pankin työntekijän mukaan Fuji oli remontoitu 81. kerroksen. Kerros oli vahvistettu varavoima-akkuja varten ja se varustettiin tietokonekeskukseksi. NIST vahvistaa tiedot kerroksen vahvistamisesta ja mainitsee urakoitsijan nimen: Leslie E. Robertson and Associates. Yhdenkään asiaan liittyvän yrityksen edustajat eivät suostuneet kommentoimaan Bollynille kerroksen vahvistustyöhön tai kerroksen sisältämiin laitteistoihin liittyviä seikkoja.¹⁰⁶⁸ Olisiko yksi kyseisten kerrosten varuste voinut olla jonkinlainen radiomajakka, jota kohti lentolaitteet ohjautuivat? Majakan ei tarvitsisi olla monimutkainen. Esimerkiksi ohjus voidaan kohdistaa satelliittipuhelimen lähettämään signaaliin menestyksellä[†]. Tietysti ulkopuolelta rakennukseen kohdistettu lasertäplä ajaa saman asian.

Eri korttelissa sijainneen WTC-7:n kehittäjä Silverstein Properties (Larry Silverstein) ja rakennuksen kiinnelainojen haltijat Blackstone Group, Banc of America Securities ja General Motors Acceptance Corporation saivat 861 miljoonaa dollaria Industrial Risk Insurers -vakuutusyhtiöltä helmikuussa 2002 korvauksena WTC-7:n tuhoutumisesta. Rakennukseen oli investoitu 386 miljoonaa. Rakennuksen tuho toi siten omistajilleen 475 miljoonaa voittoa.¹⁰⁶⁹

Jos taas tarkastellaan yhtä WTC-7:n kiinnelainan haltijaa Blackstone Groupia huomataan, että se hankki asemansa 11 kuukautta ennen iskuja lokakuussa 2000. Blackstone Group on investointipankkiyritys, jonka Peter A. Peterson ja Stephen Schwartzman perustivat 1985. Blackstonen pääjohtaja on Peter G. Peterson, joka on ollut myös Sonyn johtaja ja vuoteen 2004 asti New Yorkin Federal Reserven johtaja. Hän on myös CFR:n ja Bilderberg-ryhmän jäsen. Aiemmin kaksi Iran-contra-skandaalissa tuomittua miestä, Frank

* FED eli Federal Reserve System on 23.12.1913 hyväksytyn lain mukaan Yhdysvaltojen keskuspankki. FED:n omistavat maan merkittävimmät yksityiset liikepankit ja sen valtaa käytännössä käyttää New Yorkin osasto.

† Venäjän ilmavoimat surmasi satelliittipuhelimen signaaliin lukitulla ohjuksella Tšetšenian presidentin Džohar Dudajevin keväällä 1996. Vahvistamattomien tietojen mukaan Yhdysvallat auttoi operaatiossa (Eric Margolis: The US Aids Russia's Crimes in the Caucasus, 11.10.1999, <http://www.ericmargolis.com/archives/1999/10/index.php>).

Carlucci ja Richard Armitage (Bushin hallinnon varaulkoministeri), ovat kuuluneet Blackstonen johtajistoon. Blackstonesta Carlucci siirtyi tunnetumman Carlyle Groupin johtoon.¹⁰⁷⁰

Carlyle puolestaan on suuri sijoitusyhtiö, jonka eräs painopistealue on aseteollisuus. Yhtiön osakkaiden ja palkattujen henkilöiden joukosta löytyy erittäin vaikutusvaltaisia nimiä: George H. W. Bush, James Baker III, John Major, George Soros ja – bin Ladenit.¹⁰⁷¹ Myös George W. Bush oli Carlylen omistaman CaterAir-yhtiön hallituksessa vuoteen 1994. Bush senior puolestaan otti presidenttikautensa loputtua pestin Carlylen kovapalkkaisena konsulttina hoitaen suhteita erityisesti saudirahoittajiin. Bin Ladenit tulivat Carlyleen alun perin 1994 ja Bush senior hoiti suhteita myös heihin.¹⁰⁷² Syksyllä 2001 bin Ladenit myivät Carlylen osakkeensa asiasta syntyneen kohun vuoksi.

Omistamiensa puolustusteollisuuden yhtiöitten kautta Carlyle oli vuonna 2001 11. suurin Pentagonin sopimusvalmistaja. Yksi Carlylen toimintatapa oli ostaa jokin asevalmistaja ja moninkertaistaa sen osakkeen arvo. Kuusi viikkoa terrori-iskujen jälkeen Carlyle myi United Defense Industries -yhtiön osakkeita 237 miljoonan dollarin arvosta. Kyseinen yhtiö valmistaa mm. jalkaväen Bradley-taistelujoneuvoja. Syyskuun 26. päivänä yhtiö oli saanut 665 miljoonan sopimuksen Pentagonilta koskien Crusader-panssarivaunun kehitystyötä. Toinen saman vuoden sopimus oli arvoltaan 697 miljoonaa ja koski armeijan omistamien Bradley-ajoneuvojen ajanmukaistamista.¹⁰⁷³

Carlyle Group ei luonnollisesti ollut ainoa yhtiö, joka hyötyi terrori-iskujen jälkeen tapahtuneesta nopeasta puolustusbudjetin kasvattamisesta. Viisi suurinta Pentagonin sopimusvalmistajaa kasvattivat tilaustensa määrää kahdessa vuodessa 2001–2003 seuraavasti: Lockheed Martin 14,7:stä miljardista dollarista 21,9:ään, Boeing 13,3:sta 17,3:een, Northrop Grumman 5,2:sta 11,1:een, General Dynamics 4,7:stä 8,2:een ja Raytheon 5,6:sta 7,9:ään. Yhteensä näiden viiden yhtiön tilaukset siis kasvoivat kahdessa vuodessa 43,5:stä miljardista 66,4:ään miljardiin. Kasvu oli siten melko tarkkaan 50 %.¹⁰⁷⁴

Varapresidentti Dick Cheney johti vuosina 1995–2000 Halliburtonia, joka on suuri monikansallinen öljyn- ja kaasunporausteknologiaa toimittava konserni. Sen yksi tytäryhtiö oli vuoteen 2007 asti Yhdysvaltojen asevoimien alihankkija Kellogg Brown and Root, joka tarjoaa logistiikkaa ja huoltoa. Yhtiö sai satojen miljoonien sopimukset Afganistanissa vuonna 2002 ja myöhemmin Irakissa ja se kouluttaa myös Georgian armeijaa. Halliburton on ollut jatkuvasti uutisotsikoissa eri viranomaisten tutkiessa sen toimia. Tutkinat ovat koskeneet väitettyä lahjontaa, urakoitten saamista ilman tarjouskilpailua, ylilaskutusta, huonoa palvelua, kiellettyä kaupankäyntiä Iranin kanssa ym. Laajoista epäillyistä väärinkäytöksistä huolimatta yhtiö on jatkuvasti saanut puolustusministeriöltä uusia sopimuksia. Varapresidenttinä ollessaan Dick Cheney nautti useita vuosia noin 150 000 \$:n palkkaa Halliburtonista ja hänellä oli myös laaja optio-ohjelma, jota hän alkoi realisoida vuonna 2005. Osan tuotoista Cheney lahjoitti omaa nimeään kantavalle säätiölle George Washington -yliopistossa.¹⁰⁷⁵

Myös muut hallinnon sisäpiiriläiset ovat päässeet rahallisen hyödyn makuun. Bushin hallinnon oikeusministerinä toiminut ja Patriot Act -lain läpi vienyt John Ashcroft perusti vuonna 2005 konsulttiyhtiön The Ashcroft Group, LLC¹⁰⁷⁶, joka on myynyt palveluksiaan sisäisen turvallisuuden ministeriölle Homeland Securitylle. New Yorkin pormestari Rudy Giuliani perusti samoin vuonna 2002 kriisinhallintaan erikoistuneen konsulttiyhtiön Giuliani Partners LLC¹⁰⁷⁷. Giuliani on esiintynyt maailmalla suurena terrorismin vastaisena

sankarina, ja hän pyrki kovasti talvella 2007–08 republikaanien presidenttiehdokkaaksi vuoden 2008 vaaleissa, kunnes luovutti kannatuksen puuttuessa ja rahojen loppuessa. Giulianin sankaruus on kuitenkin pelkkä myytti. Palomiesten ammattiliitto kampanjoi tuolloin voimakkaasti Giulianin presidenttipyrkimyksiä vastaan. New Yorkin palolaitoksen apulaispäällikön Jim Richardsin mukaan syyskuun 11:ntenä Giuliani todellisuudessa ”johtajuuden” sijaan pötki pakoon, kun hän jätti komentopaikkansa kuultuaan, että tornit tulevat sortumaan¹⁰⁷⁸. Giuliani ei vaivautunut varoittamaan torneissa olleita palomiehiä tulevasta sortumasta. Giulianin ja hänen seuraajansa Michael Bloombergin rooli syyskuun 11:nneen iskuissa jälkien peittäjänä tulisi ottaa tutkinnan kohteeksi.

Muita terrori-iskuista hyötyjiä ovat olleet erityisesti avaruusteknologian ja avaruuden militarisoinnin parissa työskentelevät yhtiöt, palkkasoturiyhtiöt ja erilaista vakoilu- ja valvontatekniikkaa kehittävät yhtiöt.

Sotilasalan vallankumous

Syyskuun 11. merkitsi piristysruisketta monille sotilasteknologian kehityshankkeille. Näille yhteistä on tietotekniikan keskeinen rooli. 1980-luvulla tietotekniikan suunnattomat mahdollisuudet kävivät ilmeisiksi sotilasstrategian suunnittelijoille. Uusia doktriineja laadittiin ja syyskuun 11. näytti todistavan profetiat oikeaksi. Oliko niin, vai tarvittiinko 9/11 pikemminkin antamaan ratkaiseva potku, joka auttoi siirtymään uuteen sotilaallisen ajattelun aikakauteen? Yhdysvaltojen asevoimissa vakavien iskujen puuttuminen kotimaata vastaan nähtiin nimittäin merkittävänä rajoittavana tekijänä asevoimien uudistustyössä. U.S. War Collegen Strategic Studies Instituten (SSI) sotilasalan vallankumousta käsittelevä vuoden 1994 artikkeli *Revolution In Military Affairs And Conflict Short Of War* toteaaakin:

Luonnollinen asenne on ”jos se ei ole rikki, älä korjaa sitä”. Se että Yhdysvallat ei ole lähimenneisyydessä kohdannut sotilaallista tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvää katastrofia, on haitannut uuden teknologian kehittämistä ja soveltamista sotaa vähäisempiä konflikteja varten. Monille amerikkalaisille katastrofin puuttuminen osoittaa, että kansallisen turvallisuuden strategiamme ”ei ole rikki”.¹⁰⁷⁹

Pentagonin kenties kaikkien aikojen keskeisin strategi on Andrew W. Marshall. Hän on johtanut tähän päivään asti vuonna 1973 perustettua Pentagonin sisäistä aivorihtä nimeltä Office of Net Assessment. Marshallia on kutsuttu myös lempinimillä Yoda ja Wizard of Oz*. Hän lanseerasi käsitteen *sotilasalan vallankumous*, joka perustui korkean teknologian täysimääräiseen hyödyntämiseen. Ajatus oli itse asiassa peräisin Neuvostoliitosta, jossa marsalkka N. V. Ogarkovin johtamat sotilasteoreetikot kehittivät sitä 1970-luvun lopulla¹⁰⁸⁰. Satelliittitiedustelu, täsmäaseet, tehokas viestiverkko ja tietotekniikka muodostavat oikein yhteen sovitettuna tappavan yhdistelmän, josta esimakua saatiin Persianlahden sodassa vuonna 1991.

Sotilasalan vallankumous kehittyi 1990-luvun mittaan verkostokeskeiseksi sodankäynniksi. Yhdysvaltojen laivaston Naval War College oli yksi sen kehittäjistä, ja koulun johtajaa, vara-amiraali Arthur Cebrowskia on kutsuttu verkostokeskeisen sodankäynnin kummisedäksi. Verkostokeskeisyys tarkoittaa siirtymistä hierarkkisesta johtamisesta

* Fiktiivisiä hahmoja, joihin on liitetty ihailtavia ominaisuuksia, kuten viisaus ja vaikutusvalta

verkostoitumiseen, tilannetietoisuuden parantamista reaaliaikaisella tiedustelutiedon jakamisella ja kehittyneen viestijärjestelmän mahdollistamalla toiminnan tarkkuudella ja nopeudella¹⁰⁸¹.

Cebrowski houkutteli U.S. Naval War Collegeen vuonna 1998 Thomas Barnettin. Barnett johti sittemmin mielenkiintoisen projektin yhdessä pankkiiriliike Cantor Fitzgeraldin kanssa. Sen nimi oli *New Rule Sets Project*, ja sitä vedettiin Cantorin tiloissa WTC-1:n huipulla.¹⁰⁸² Hankkeessa tutkittiin globalisaation vaikutusta kansalliseen turvallisuuteen ja uutta toimintaympäristöä, jossa asevoimat voisivat toimia yhdessä talouselämän kanssa. Eräs skenaario oli Y2K-tietokoneongelman aiheuttama kaaos.

Vaikka Y2K:sta kehiteltiin globaalia pelonaihetta, se ei kuitenkaan riittänyt Barnettille ja Cantorille. Tarvittiin enemmän, jotta sääntöjen asettelu menisi kokonaan uusiksi. Kehitettiin ajatus suuresta terrori-iskusta. Tämän seurauksena Wall Street jouduttaisiin sulkemaan viikoksi, lentoliikenne jäädytettäisiin 10 päiväksi ja Yhdysvallat huomaisi joutuneensa osalliseksi moniin konflikteihin kolmannessa maailmassa.¹⁰⁸³ Syyskuun 11:n jälkeen Barnett sai osakseen suurta arvostusta, sillä hän oli nähnyt ennakolta uskomattoman tarkasti, mitä tuleman pitää. Ja säännöt todellakin menivät uusiksi. Barnett mainitsee esimerkkeinä näistä uusista säännöistä Patriot Act -lain ja ennaltaehkäisevän sodan käsitteen.

Barnettin maailma koostuu *ytimestä* (core), johon kuuluvat markkinatalouden piirissä olevat teollisuusmaat, mukaan lukien nousevat suurvallat Kiina ja Intia, sekä *kuilusta* (gap), johon kuuluvat suljetummat yhteiskunnat kuten Iran ja Saudi-Arabia. Kuilussa oli myös *epäonnistuneita valtioita*, kuten Afganistan. Kuiluun lukeutuvia valtioita leimaavat kurjuus, taudit, terrorismi ja sorto. Syyskuun 11. johtui Barnettin mukaan siitä, että oli olemassa maita, jotka eivät olleet integroituneet maailmantalouteen ja globalisaatioon. Barnettin visiossa Yhdysvallat vastaisi kuilun muodostamaan uhkaan kahden erityyppisen sotilasvoiman muodossa. Brutaalia voimankäyttöä edustaisivat strategiset pommittajat ja erikoisjoukot (Leviathans). Niiden tehtävä oli käyttää ylivoimaista voimaa ja tehdä se nopeasti. Toinen tyyppi olisivat kevyesti aseistetut joukot, tekniset asiantuntijat ja kehitysyhteistyön ammattilaiset (System Administrators), joiden tehtävä olisi kouluttaa paikallisia turvallisuusjoukkoja, tukahduttaa kapinointi ja rakentaa infrastuktuuria. Näitä kahta voimaa käyttäen Yhdysvallat Barnettin mukaan liittäisi kuilussa olevia maita ytimeen ja globalisaation vaikutuspiiriin. Tämä oli terrorismin vastaisen sodan todellinen tarkoitus. Maailma myös haluaa Yhdysvalloilta kuvattuja aseellisia palveluja. Barnettin mukaan osoituksena tästä on se, että lukuisat maat, kuten Kiina, rahoittavat Yhdysvaltojen valtiontalouden alijäämää mahdollistaen Irakin ja Afganistanin kaltaiset sotilasoperaatiot.¹⁰⁸⁴

Kuvattu prosessi on ollut selvästi havaittavissa esimerkiksi Balkanilla. Yhdysvaltojen johdolla Jugoslaviasta ja myöhemmin Serbiasta on lohkottu paloja, jotka sitten liittyivät Euroopan unioniin, eli *ytimeen*. Viimeisin tapaus on ollut helmikuussa 2008 itsenäiseksi julistautunut Kosovo, joka todennäköisesti hakeutuu mahdollisimman nopealla aikataululla EU:n jäseneksi.

1990-luvun lopulla Pentagon alkoi yhdessä uutta sotilasteknologiaa kehittälevän DARPA:n (Defense Advanced Research Projects Agency) kanssa valmistella projektia nimeltä Future Combat System (FCS). Maavoimien komentaja kenraali Eric Shinseki totesi syksyllä 1999, että tavoite oli luoda joukot, jotka olisivat nopeita ja riittävän tulivoimaisia

hoitamaan kriisitilanteita ilman raskaamman armeijan lähettämistä alueelle. Shinsekin nimitys tälle uudentyyppiselle asevoimalle oli *Objective Force*. Tätä tavoitetta silmällä pitäen FCS aloitettiin, ja ensimmäisten täysin varustellun joukko-osaston oli määrä olla valmiina vuonna 2010.¹⁰⁸⁵ Hanketta on kuvailtu kunnianhimoisimmaksi sitten Manhattan-projektin ja keskeiseksi puolustusministeri Donald Rumsfeldin pyrkimyksille uudistaa Yhdysvaltojen asevoimat¹⁰⁸⁶

FCS pyrkii minimoimaan joukkojen ja kaluston tarpeen luomalla tehokkuutta. Se saavutetaan käyttämällä erilaisia tiedustelu- ja taistelurobotteja, sensoreita, täsmäaseita ja kehittyntä viestintää. FCS:ssä on lukemattomia ulottuvuuksia, mutta yksi mielenkiintoisimmista on kyky tuottaa ennen näkemättömän tarkkaa visuaalista tiedustelutietoa ja taistelulentäsimulaatioita yhdistämällä tietotekniikan avulla tiedustelulennokkien tuottama kuvavirta suunnattomiin geokoodattuihin TIGER-tietokantoihin*, joita NRO (National Reconnaissance Office) ja NGA (National Geospatial-Intelligence Agency) ylläpitävät. Siviilikäyttöön tehtyä karvahattuversiota voi kuka tahansa kokeilla Google Earth-, MS Virtual Earth- tai muilla vastaavilla ohjelmilla.

FCS:n kehittäjät yksityisellä sektorilla julkistettiin 9.5.2000, lista loppuviitteissä¹⁰⁸⁷. Mielenkiintoisesti WTC:n tuhoa tutkiva NIST on yksi Boeingin johtaman kehitystiimin kahdeksasta jäsenestä. Terrori-iskun jälkeen FCS tuntui olevan juuri oikeaan aikaan aloitettu ohjelma, joka antaisi työkalun terrorismin vastaiseen taisteluun Thomas Barnettin vision mukaisesti. Valitettavasti käytännön kokemukset Afganistanista ja Irakista eivät ole olleet yksinomaan myönteisiä. Ohjelma, jonka kustannukset liikkuvat jossain 160–230 miljardin välillä, on osoittautumassa ylioptimistiseksi¹⁰⁸⁸. Sotia ei ehkä voidakaan voittaa kauko-ohjatusti korkean teknologian avulla näyttöpäätteen takaa. Toisaalta monien konfliktien kohdalla on paljastunut, ettei voitto koskaan ollutkaan perimmäinen tavoite.

Tämän kirjan kirjoittaja ei ota kantaa siihen mikä taho oli pohjimmiltaan syyskuun 11:n tapahtumien taustalla tai mikä iskujen perimmäinen motiivi oli. Mitä hyvänsä syyskuun 11:ntenä tapahtuikaan, sitä eivät tehneet paperiveitsin aseistautuneet fanaatikot, vaan kyse oli korkean teknologian avulla suoritetusta operaatiosta, jossa Yhdysvaltojen puolustusjärjestelmää harhautettiin tai se lamautettiin mestarillisesti joko sisältä tai ulkoa käsin. Tämä ei olisi ollut mahdollista ilman vahvaa sisäpiirin panosta vähintäänkin tapahtumien edesauttajana ja jälkien peittäjänä. Tapahtumien todellisen luonteen selvittäminen ja syyllisten löytäminen olisi puolueettoman rikostutkinnan tehtävä. Sellaista ei ole tällä hetkellä näköpiirissä.

Madrid 2004

Vuoden 2001 jälkeen on tapahtunut lukemattomia terrori-iskuja, jotka kaikki ansaitsisivat oman käsittelynsä, mutta käytännön syistä keskityn vain tärkeimpiin. On aiheellista verrata nykyistä tilannetta kylmän sodan aikaiseen ”jännitteen strategiaan” ja miettiä kysymystä, voisiko historia tässä suhteessa toistaa itseään. Näin myös sen takia, että Madridin ja

* TIGER = Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing

Lontoon joukkoliikenteeseen kohdistuneet iskut tuovat elävästi mieleen esimerkiksi Italicus Expressin (1974) ja Bolognan rautatieaseman (1980) iskut (ks. sivu 129).

Syyskuun 11. oli Condoleezza Ricen sanoin ”maanjärjestys, joka alkoi siirtää kansainvälisen politiikan mannerlaattoja”. Alkoi maailmanlaajuinen sota terrorismia vastaan, joka sittemmin on nimetty uudelleen. Yhdysvallat käy nyt ”Pitkää sotaa”, joka väljänä määritelmänä mahdollistaa operaatiot mitä tahansa hankalaksi koettua valtiota vastaan.

Viimeaikaiset terrori-iskut ovat alleviivanneet aloitetun sodan tärkeyttä, mutta toisaalta kriitikot ovat esittäneet, että syyttömien ihmisten tappaminen sotateoissa, vangitseminen ja kiduttaminen salaisissa vankiloissa luo pohjan terrorismin lisääntymiselle. Niin erikoiselta kuin se kuulostaakin, ei terrorismin lisääntymistä välttämättä lainkaan nähdä huonona asiana sotaikäyvien maitten johdossa. Monet Yhdysvaltojen ja Britannian toimista näyttävät avoimen provokatiivisilta, ikään kuin haluttaisiin lietsoa kuohuntaa islamilaisessa maailmassa. Todellakin – uuskonservatiivien, kuten James Woolseyn, lanseeraama neljäntä maailmansotaa onkin hankala käydä, jos vastapuoli on passiivinen.

Madridin ammattimaisesti koordinoitu ja 191 kuolonuhria vaatinut kahdentoista junapommin isku 11.3.2004 oli laajuudessaan ennennäkemätön. Isku sattui tasan kaksi ja puoli vuotta syyskuun 11:n iskujen jälkeen, eikä ole kaukaa haettua olettaa teoilla olevan yhteyksiä. Kuitenkin varsinainen kytkentä liittyi Espanjan parlamenttivaaleihin, jotka pidettiin vain kolme päivää iskun jälkeen. Poliisi pääsi iskun tekijöitten jäljille hyvin nopeasti. Alcalá de Henaresin asemalta löytyi yleisövihjeen perusteella Renault-pakettiauto, josta löytyi sytyttimiä ja äänikasetti, jolla oli Koraanin värssyjä ja matkapuhelimia.¹⁰⁸⁹ Auton rekisterinumero ei täsmännyt auton merkin kanssa, mikä oli käsittämätöntä amatöörimäisyyttä muuten ammattimaisesti suoritettussa operaatiossa. Samoin outoon tyrimiseen viittasi eräästä junasta löytynyt reppu, joka sisälsi räjähtämättömän pommin (ns. reppu #13), jonka sytyttimen johtoja ei oltu kytketty.

Virallinen tulkinta iskuista perustui osaltaan islamistien internetsivuilla julkaistuun suunnitelmaan iskeä Irakissa Yhdysvaltojen johtaman koalition heikkoja lenkkejä vastaan, joista Espanja ja Britannia todettiin otollisiksi. Dokumentin takana oli entuudestaan tuntematon organisaatio *Media Committee for the Victory of the Iraqi People* (Mujahideen Services Center).¹⁰⁹⁰ Tällaisiin islamistisivuihin ja ”entuudestaan tuntemattomiin islamistijärjestöihin” tulisi kuitenkin suhtautua äärimmäisen varovaisesti, sillä tällaisten internetpostitusten väärentäminen on hyvin helppoa.

Aznarin hallitus yritti ensin vierittää syytä ETAn niskoille, mutta todisteet näyttivät viittaavan islamisteihin. Asiasta kehkeytyi vaalien aluspäivinä suuri poliittinen kiista, joka epäilemättä vaikutti pääministeri José María Aznarin Partido Popular -puolueen häviöön ja José Luis Rodríguez Zapateron johtaman sosialistisen työväenpuolueen PSOE:n voittoon. Vaaleissa Aznarin puolueen äänimäärä pysyi lähes ennallaan, mutta sosialistien äänimäärä kasvoi samalla määrällä kuin äänestysaktiivisuus lisääntyi. Tähän eittämättä terrori-iskuilla oli suuri vaikutus, sillä vaaleja edeltävänä päivänä järjestettiin Espanjassa valtavia terrorismin vastaisia mielenosoituksia, joissa oli myös Aznarin politiikan vastaisia sävyjä. Jopa 11,4 miljoonan ihmisen sanotaan osallistuneen mielenosoitukseen¹⁰⁹¹ (yli neljäsosa kansasta).

Eräät oikeistolaiset kommentaattorit, kuten Turun yliopiston tutkija Christian Jokinen ovat antaneet tuomionsa: ”Espanja antautui terroristien edessä.”¹⁰⁹² Kuitenkin juuri kansan spontaani reaktio iskujen jälkeen osoittaa päinvastaista. Espanjan kansa, kuten ihmiset muissakin koalitiomaissa, esitti myös täysin aiheellisen kysymyksen: ”Miksi olemme mukana Irakissa?” Irakin sodalla kun ei ole mitään tekemistä terrorismin vastustamisen kanssa.

Terrori-isku oli mittasuhteiltaan erittäin suuri ja hyvin koordinoitu. Viranomaiset päätyivät siihen, että asialla oli ”al-Qaidalta innoituksensa saanut löyhä islamistiryhmä”, joka sai rahoituksensa pienimuotoisella huumekaupalla. Iskuista otti vastuun tuntematon islamistijärjestö *Abu Hafs al Masri Brigades*, joka on ottanut vastuulleen mm. Pohjois-Amerikan suuren sähkökatkon 14.8.2003, YK:n päämajaa vastaan tehdyn iskun Bagdadissa 19.8.2003, Turkissa tapahtuneet pommi-iskut lokakuussa 2003, Jakartan hotellipommin samana vuonna ja myöhemmin Lontoon iskun vuonna 2005. Monet amerikkalaiset asiantuntijat eivät usko koko järjestön olemassaoloon vaan pitävät sitä haamujärjestönä¹⁰⁹³. Internetpostitukset ovat ainoa merkki järjestön olemassaolosta. Myös eräs videoitu vastuunotto ”al-Qaidan Euroopan osaston johtajalta” saatiin.

Iskuun liittyy kuitenkin erittäin epäilyttäviä piirteitä, jotka pakottavat miettimään, millaisia yhteyksiä iskulla oli valtiollisiin toimijoihin. Tapausta on penkonut erityisesti Madridissa ilmestynvä suuri päivälehti *El Mundo*, jolla on vankka tausta tutkivan journalismin alueella. Lehti on aiemmin tehnyt skandaaleihin johtaneita paljastuksia mm. kansalliskaartin komentajan Luis Roldánin tekemästä kavalluksesta, Espanjan keskuspankin pääjohtajan Mariano Rubionin sisäpiirikaupoista ja Felipe Gonzálezin sosialistihallituksen terroristijärjestö ETAa vastaan käyttämistä GAL-kuolemanpartioista (*Grupos Antiterroristas de Liberación*)¹⁰⁹⁴.

Pommin sisältäneestä repusta löytyi laukaisuun tarvittava matkapuhelin, ja sen SIM-kortti johdatti tutkijat kännykkäliikkeeseen, jonka omisti eräs Mausilli Kalaji. Kalaji oli alkuperältään syyrialainen ja työskenteli Espanjan poliisissa tehtävään soluttautua terroristijärjestöihin. Sitä ennen hänen sanotaan saaneen koulutusta KGB:ltä ja olleen palestiinalaisjärjestö Fatahin jäsen. Hänellä oli kytkentä myös tuomari Garzóniin, joka on sanonut tienneensä ensimmäisestä minuutista lähtien, että terrori-iskun takana olivat islamistiterroristit.¹⁰⁹⁵

Kalajin sisko oli poliisin tulkki, joka käänsi terroristien viestejä ennen iskua. Hänen entinen vaimonsa, niin ikään poliisi, oli sattumoisin ensimmäisten joukossa tapahtumapaikalla ja löysi repun, jossa oli räjähtämätön pommi. Röntgenkuva pommista osoitti, ettei sen sytytinjohtaja oltu kytketty, mikä on erittäin outoa ottaen huomioon terrori-iskun muuten ammattimaisen toteutuksen. Röntgenkuva salattiin tapausta hoitaneilta tutkintatuomareilta kolmen kuukauden ajan. ABC Newsille poliisi esitteli tuoreeltaan samannäköistä toista reppua, joka kuului eräälle poliisille. Tieto räjähteen laadusta (Goma 2 ECO dynamiitti) perustui repusta löytyneeseen pommiin, eikä räjähdyspaikoilla suoritettuun rikostekniseen tutkintaan.

Nimettyjen terroristien kytkennät poliisiin herättävät lisää kysymyksiä. Iskuissa käytetyn dynamiitin toimitti poliisin mukaan terroristeille entinen kaivosmies Emilio Suárez Trashorras, jonka vaimon Carmen Toron hallusta löytyi Espanjan poliisin pommiryhmän TEDAX:n johtajan Juan Jesús Sánchez Manzanon matkapuhelinnumero. Trashorras oli

poliisin tiedonantaja, samoin kuin ainakin kaksi muuta terroristia, joista marokkolainen Rafa Zuher on nimetty.¹⁰⁹⁶

Poliisin pommiryhmän TEDAXin aluepäällikkö esitti 12.7.2004 arvionaan, ettei dynamiitti olisi voinut aiheuttaa nähtyjä vaurioita junille, vaan että siihen olisi tarvittu sotilasräjähteitä, kuten C-3:a tai C-4:ää¹⁰⁹⁷. Huhtikuun 2. päivä sattui yritys räjäyttää rautatiekiskoja, mutta se epäonnistui. Tämän seurauksena neljä epäiltyä islamistia teki poliisin saartamina 3.4.2004 väitetyksi joukkoitsemurhan räjähtein Leganésissa Madridin eteläpuolella, mikä luonnollisesti teki mahdolliseksi heidän saattamisensa oikeuden eteen¹⁰⁹⁸. Jopa 5–8 epäiltyä onnistui pakenemaan.

El Mundon mukaan neljästäkymmenestä iskuihin liitetystä henkilöstä kaikkiaan 34 oli joko poliisin tiedonantajia tai muuten poliisin, tiedustelupalvelun tai kansalliskaartin kontrollissa. Lehti syyttää iskuista Espanjan, Ranskan ja Marokon tiedustelupalveluita ja ETAa¹⁰⁹⁹. On mielenkiintoista, että eräät amerikkalaiset uuskonservatiivit ovat tarttuneet *El Mundon* esittämiin todisteisiin ja avoimesti vihjanneet Madridin iskujen olleen ”sisäpiirin keikka”. Esimerkiksi Frank Gaffney Jr. on kirjoittanut *National Review* -lehdessä aiheesta otsikolla *Spain's "Terrorgate"?*¹¹⁰⁰. Jostain syystä väistytvä Aznarin pääministeritoimisto hävitti kaikki hallussaan olleet sähköiset tiedostot terrori-iskuista ja niiden jälkeisistä tapahtumista¹¹⁰¹. El Pais on raportoinut Aznarin maksaneen 12 000 dollaria eräälle tietotekniikkayritykselle tiedostojen pyyhkimisestä. Pyyhityksi tulivat *The New York Timesin* mukaan koko Aznarin pääministerikauden tiedostot pääministerin Moncloa-palatsin tietokoneilta¹¹⁰².

Onko todellisia perusteita epäillä Madridin iskujen virallista totuutta? Kiistattomalta näyttää ainakin tieto, että lukuisat terroristeista olivat poliisin tiedonantajia. Miten terrori-isku oli siten mahdollinen? Vai haluttiinko sen tapahtuvan? Jos palautamme mieliimme kylmän sodan aikaisen Italian terrorismin, niin samantapainen soluttamalla tapahtuva terrorismin ohjailu voisi olla kyseessä tässäkin tapauksessa. Todisteet näyttävät myös epäilyttäviltä: auto, josta löytyy Koraanin värssyjä sisältävä kasetti, ja pommireppu, joka johdattaa suoraan kännykkäliikkeeseen. Iskuissa käytetyn räjähteen määräytyminen tuntuu myös epävarmalta tai jopa tekaistulta.

Iskun laajuus, ajoitus ja ammattimainen toteutus eräitä löydettäväksi jätettyjä ”todisteita” myöten eivät viittaa löyhään pikkurikollisten ryhmään vaan tiedustelupalveluihin. Espanjalla on myös varsin synkkä historia Francon ajalta kansainvälisten terroristien turvapaikkana, ja vielä 1980-luvulla maassa tapahtui laittomuuksia, kuten paljastukset GAL-kuolemanpartioista osoittavat. On näin ollen täysin mahdollista, että Espanjasta löytyy valtiollisten turvallisuuselinten piiristä elementtejä, joilla on halua ja kykyä puuttua demokraattiseen prosessiin terrorismin keinoin. Entä mikä rooli mahtoi olla Naton Madridissa pitämällä ”terrorismin vastaisilla harjoituksilla” CMX-04, jotka päättyivät vain muutamaa tuntia ennen pommi-iskua?¹¹⁰³

Virallinen totuus Madridin iskuista ei ole tyydyttänyt monia terrori-iskun uhreista. Laajasti epäillänsä iskujen olleen osa valtiokaappausta, joka vaikutti ratkaisevalla tavalla vaaleihin. Syksyllä 2007 luettiin tuomioita 28 iskun johdosta syytetyille miehelle. Kaikki syytetyt vakuuttivat syyttömyyttään, ja osa heistä aloitti nälkälakon vastalauseena epäoikeudenmukaisille tuomioille heitä kohtaan. Espanjan pääministeri Zapatero lausui toiveenaan, että iskuihin liittyvät ”absurdit ja halveksittavat epäilyt” saadaan nyt

kumottua.¹¹⁰⁴ Toivottavasti *El Mundo* ja muut julkaisut siitä huolimatta jatkavat aiheen penkomista.

Lontoo 7/7

Britannian sodanjälkeisen historian mittavin pommi-isku tapahtui aamulla 7.7.2005. Noin kymmentä vaille yhdeksän pommit räjähtivät kolmessa metrojunassa minuutin sisällä ja lähes tuntia myöhemmin yksi pommi räjähti vielä kaksikerroksisessa kaupunkibussissa Tavistock-aukiolla. Kaikkiaan 52 ihmistä menetti henkensä ja yli 700 haavoittui. Terrori-iskun yritys, tai sellaiseksi tulkittu, tapahtui pari viikkoa myöhemmin 21.7., ja seuraavana päivänä poliisi teloitti metrossa brasilialaisen sähkömiehen Jean Charles de Menezesin.

Virallista julkista tutkimusta tapahtumista ei vaatimuksista huolimatta tehty, pääministeri Tony Blair torjui sellaisen tekemisen ”älyttömänä harhaan joutumisena”¹¹⁰⁵. Blair ja sisäministeri Charles Clarke tyrmäsivät julkisen tutkimuksen samanlaisin perustein kuin Yhdysvalloissa presidentti Bush ja varapresidentti Cheney torjuivat tutkimuksen syyskuun 11:nneen iskuista. Tutkimuksen väitettiin vievän voimavaroja pois terrorismin vastaisesta taistelusta ja vaarantavan kansallisen turvallisuuden.¹¹⁰⁶

Julkisen tutkimuksen sijaan saatiin nimeämättömän virkamiehen kirjoittama selvitys¹¹⁰⁷, joka perustui poliisin ja tiedustelupalvelun antamiin tietoihin. Konservatiivien kansanedustaja Patrick Mercer esitti epäilynsä selvityksen suhteen sanoen sen tulevan samoista lähteistä kuin Irakin sotaa perustellut pahoin ryvettynyt raportti, joka sai mediassa pian lempinimen ”Dodgy Dossier”*. On huomattava, että myös viranomaisten tiedot iskuista näyttävät olevan erittäin puutteelliset ja ikään kuin rikostutkinta olisi joutunut umpikujaan. Vuoden 2006 alussa julkisuuteen vuotanut Joint Terrorism Analysis Centren (JTAC) raportti paljastaa, että tutkinta ei ollut kyennyt selvittämään, miten ja missä terroristit värvättiin, kuka iskun suunnitteli, oliko ulkopuolista apua ja liittyikö iskuun laajempia terrorismin verkostoja. Todettiin myös, ettei viime aikoina ollut juuri tullut esiin uusia seikkoja.¹¹⁰⁸ Tämä siitä huolimatta, että oli meneillään Britannian historian suurin poliisi- ja tiedusteluorganisaatioiden tutkintaoperaatio. Tämä vahvasti viittaa siihen mahdollisuuteen, että terrori-isku olikin äärimmäisellä ammattitaidolla suoritettu sotilastiedusteluoperaatio, eikä vain paikallisten fanaatikkojen spontaani teko.

Lukuisat kansalaiset, journalistit ja tutkijat ovat tehneet omia tutkimuksiaan tapahtumista ja tukeudun seuraavassa pitkälti Nafeez Mosaddeq Ahmedin kirjaan *The London Bombings* sekä uutisaineistoon, jota ovat keränneet mm. texasilainen journalisti Alex Jones (prisonplanet.com) ja brittisivusto julyseventh.co.uk.

Kertomus terrori-iskuista muuttui monia kertoja. Ensin kerrottiin sähkökatkosta metrossa ja junien törmäyksistä. Kymmenen maissa aamupäivällä alettiin tiedottaa kuuden pommin

* Dodgy Dossier on alun perin Channel 4 News -ohjelman antama nimitys Blairin hallituksen helmikuussa 2003 julkistamalle raportille ”Iraq: Its Infrastructure of Concealment, Deception and Intimidation”, jonka tarkoitus oli perustella tulevaa Irakin sotaa. Raportti paljastui tökerösti julkisista lähteistä kopioiduksi. Suuri osa tekstistä oli plagioitu kirjoitusvirheitä myöten *Middle East Review of International Affairs* -lehdessä v. 2002 julkaistusta Ibrahim al-Marashin artikkelista ”Iraq’s Security & Intelligence Network: A Guide & Analysis”.

räjähäneen eri paikoissa metrossa 26 minuutin ajanjakson sisällä¹¹⁰⁹. Vielä iltapäivällä BBC kertoi seitsemästä räjähdyksestä. Seuraavana päivänä 8.7. Lontoon poliisi kertoi, ettei ole viitteitä itsemurhapommeista, vaikkakaan sitä ei voida sulkea pois¹¹¹⁰.

9.7. räjähdysten ajoitus muuttui, nyt alettiin puhua lähes samanaikaisista räjähdyksistä metrossa klo 8.50–8.51 ja 57 minuuttia myöhemmin tapahtuneesta pommi-iskusta linjan no. 30 bussissa, joka oli käännetty pois normaalilta reitiltään Tavistock-aukiolle ja pysäköity British Medical Associationin pääkonttorin eteen¹¹¹¹.

Lontoon iskuihin liittyi myös vastuunottoja. Ensimmäinen ei tarkkaan ottaen ollut vastuunotto vaan tapahtuneen ylistys, ja sen antoi *Secret Organisation of the al-Qaida Jihad in Europe*. Ilmoitus ilmaantui arabiankieliselle islamistisivulle al-qal3ah.com, joka on rekisteröity Abu Dhabiin. Israelilaiset lähteet väittävät sivuston kuuluvan Lontoossa asuvalle saudille Saad al-Faqih. Fyysisesti sivusto kuitenkin sijaitsi serverillä Houstonissa Texasissa. Everyone's Internet -serverin omistavat Robert ja Roy Marsh, jotka lukeutuvat presidentti Bushin veljen Neil Bushin entisen vaimon Sharonin ystäviin.¹¹¹² Ilmoitus siteerasi Koraania virheellisesti. Myöhemmin *Abu Hafs al Masri Brigades* ilmoitti vastuunsa sähköpostitse. Sama järjestö on ottanut tililleen Madridin iskun vuonna 2004, Pohjois-Amerikan suuren sähkökatkon ja Irakissa tehtyjä iskuja. Tiedusteluasiantuntijat eivät usko koko järjestön olemassaoloon.¹¹¹³

Jo parissa päivässä poliisi sai mielestään selville syylliset, sillä iskun tekijöitten henkilöllisyystodistus, luottokortti tai vastaavia dokumentteja oli löytynyt kaikilta tapahtumapaikoilta. Erikoista näissä löydöissä oli se, että yhden terroristin paperit löytyivät kahden eri pommin räjähdyspaikoilta ja lisäksi kolmannelta paikalta jotain muuta häneen liittyvää, jonka tarkkaa luonnetta ei ole paljastettu. Poliisin mukaan henkilöpaperien löytyminen merkitsi sitä, ettei DNA-tunnistusta tarvita. Eräs poliisi totesi *The Timesille*: ”Ikään kuin he olisivat halunneet henkilöllisyytensä tulevan tunnetuksi. Heidän nimiään ei koskaan unohdeta.”¹¹¹⁴

Poliisin ensimmäiset julkisuuteen antamat tiedot kertoivat iskun muistuttaneen tapahtumia Madridissa. 8.7. poliisi kertoi, että pommit oli ilmeisesti laukaistu ajastimien avulla ja että kyseessä ei ilmeisesti ollut itsemurhaisku.¹¹¹⁵ Jäänteitä ajastinlaitteista oli myös löydetty¹¹¹⁶. Ensimmäiset tiedot iskuissa käytetystä räjähdysaineesta osoittivat sen olleen sotilasräjähdde C-4:ää, ilmeisesti Balkanilta Britanniaan salakuljetettua. Räjähdeasiaa kommentoi tiedotusvälineille myös ranskalainen tutkintaa avustanut ylitarkastaja Christophe Chaboud. Tiedon vahvisti Ranskan sisäministeri Nicolas Sarkozy 14.7. EU:n oikeusministerien hätäkokouksessa Brysselissä¹¹¹⁷.

Eräs rikostutkija kertoi *The Timesille*: ”Sitä kuulee kerrottavan, että terroristit voivat helposti tehdä pommin internetistä saatavien ohjeiden perusteella. Ehkä niin, muttei sitä suunnittelun tasoa ja hienostuneisuutta, mikä näillä laitteilla oli. Nämä oli kokoonpantu taitavasti ja näyttää siltä, että pommintekijällä oli erittäin pitkälle kehitetty taito.”¹¹¹⁸

Yksi nimetyistä terroristeista, Shehzad Tanweer, oli vuokrannut kolmen Leedsistä tulevan miehen käyttöön punaisen Nissan Micran omalla nimellään. Miksi? Sitä ei tiedetä. Tanweer itse ajoi normaalista omistamallaan Mercedeksellä, ja pienen Micran vuokraaminen Lutonin matkaa varten tuntuu tarpeettomalta toimenpiteeltä, varsinkin kun suuri määrä räjähteitä oli määrä kuljettaa kolmen miehen lisäksi. Syyskuussa Micran väri muuttui mediassa siniseksi.¹¹¹⁹

Kolme miestä Leedsistä oli siis virallisen teorian mukaan saapunut punaisella tai sinisellä Micralla Lutonin asemalle, missä he olivat tavanneet neljännen miehen Germaine Lindsayn, joka saapui asemalle Fiat Bravalla. Autoista tai toisesta autosta löytyi räjähteitä, mutta tiedot niistä ovat äärimmäisen ristiriitaisia. Pommeja on raportoitu löytyneen 9 kpl, 12 kpl ja 16 kpl. Kun virallisesti kiistetään, että neljän miehen lisäksi iskuun olisi osallistunut useampia, ei ylimääräisten pommien jättämisessä autoon ole juuri mitään järkeä. Ellei sitten niiden tarkoitus ollut tarjota poliisille johtolankoja. Pommeja koskevat tiedot ovat hyvin epävarmoja, eikä poliisi ole julkaissut niistä tarkkaa rikostutkinnallista analyysia. Poliisi suoritti Micralle yhdeksän varmistusräjätystä ennen kuin auto hinattiin pois.¹¹²⁰

Heinäkuun puolivälissä poliisi oli löytänyt Leedsistä asunnon, jota se epäili pomminvalmistuspaikaksi. Asunnon oli vuokrannut egyptiläinen Leedsin yliopistossa kemiaa opiskeleva Magdi Mahmoud al-Nashar, joka tunsu Germaine Lindsayn ja antoi asunnon edelleen hänelle. Naapurien kuvaukset asukkaasta eivät kuitenkaan täsmää Lindseyn kanssa. Al-Nasharia epäiltiin iskujen pääsuunnittelijaksi ja pian hänet pidätettiin Egyptissä. Egyptin poliisi kuulusteli häntä Kairossa, mutta hänet puhdistettiin epäilyistä¹¹²¹, eikä Scotland Yard ollut kiinnostunut hänestä¹¹²².

Asunnosta kerrottiin löytyneen jälkiä asetoniperoksidista (TATP), jota on mahdollista valmistaa asetonista, vetyperoksidista ja suolahaposta.¹¹²³ Oikein tehtynä lopputulokseksi saadaan kiteinen hyvin epästabiili räjähdde, joka lauetessaan vapauttaa nopeasti suuren määrän kaasuja, mutta se ei synnytä lämpöä tai välähdystä, kuten normaalit räjähteet. Viitattiin myös mahdollisuuteen, että räjähdde olikin samantyyppistä hexametyleenitriperoksidiamiiniä (HMTD), jonka kuljettamisen terroristit olisivat tehneet kylmälaukuissa, sillä aine ei säily lämpimässä.¹¹²⁴ Tästä eteenpäin virallinen kertomus muuttui, räjähdyspaikoille suoritetun rikosteknisen tutkinnan tulokset ja C-4 unohdettiin ja räjähteen katsottiin olevan kotitekoista laatua. Toisaalta mediassa esiintyi myös tulkintoja, joiden mukaan räjähdde oli TATP:n ja sotilasräjähteen yhdistelmä. Virallinen, vuosi tapahtuneen jälkeen julkaistu selonteko toteaa, että käytetyn räjähteen suhteen tutkimukset jatkuvat edelleen.

Samalla tavalla muuttui kertomus tavasta, jolla pommit oli räjäytetty. Ei enää ajastinlaitteita, rikospaikalla tehty tutkinta oli ilmeisesti erehtynyt tässäkin kohdin. Elokuussa viranomaiset alkoivat puhua itsemurhaiskuista. Teoria itsemurhaiskusta oli ollut esillä mediassa jo varhaisessa vaiheessa, mutta sitä oli myös kyseenalaistettu. *Daily Mirror* nosti aiheellisesti esiin itsemurhateorian kanssa ristiriidassa olevia seikkoja artikkelissaan 16.7. otsikolla ”EXCLUSIVE: WAS IT SUICIDE?”¹¹²⁵

Artikkelissa kysytään, miksi miehet ostivat Lutonista Lontooseen menopaluuilput, miksi he ostivat pysäköintiliput autoihinsa, mikseivät he huutaneet ”Allah akbar” räjäyttäessään pommeja, miksi pommit olivat repuissa eikä vyöllä? Miksi heillä oli kaikki henkilökohtaiset dokumenttinsa mukanaan? Miksi Hasib Hussein räjäytti pomminsa kaksikerroksisen bussin yläkannen peräosassa eikä keskellä alakantta, jolloin kuolonuhrien määrä olisi ollut moninkertainen?

Miehillä näytti myös olevan kaikki syy elää, pieniä lapsia, vaimo raskaana, tulevaisuudensuunnitelmia jne. Artikkelin haastattelemat viranomaiset pohtivat sitä, että joku taho käytti mahdollisesti miehiä hyväkseen ja miehet eivät tienneet kuolevansa

iskussa. Samaa aihetta käsitteli myös *The New York Timesin* artikkeli 28.7. ”London bombers may have been duped”¹¹²⁶. Aihetta on kehitelty vielä pidemmällekin, sillä miesten käytös ei pienimmässäkään määrin viittaa tietoisuuteen terrori-iskusta. Oliko heillä tietoa reppujensa sisällöstä? Vai oliko heille ylipäätään mitään tekemistä koko tapauksen kanssa? Julkaistu todistusaineisto ei mitenkään liitä heitä iskuihin. Ei ole julkaistu edes todisteita siitä, että miehet ylipäätään olivat Lontoossa tuona päivänä.

Nimetyistä terroristeista

Mohammad Sidiq Khan

Katsotaanpa hieman, mitä syyllisiksi nimetyistä miehistä tiedetään. Edgware Roadin metropommiin syylliseksi nimetty Mohammad Sidiq Khan oli 30-vuotias, vanhemmat pakistaniilaista alkuperää. Khan oli vanhin neljästä ja heidän oletettu johtajansa. Hän oli erittäin länsimaalaistunut, hänen ystävänsä olivat pääosin valkoihoisia ja hänestä käytettiin englantilaista nimeä Sid.¹¹²⁷

Koulun jälkeen Khan työskenteli valtion sosiaalivirastolle ja kauppa- ja teollisuusministeriölle. Hän opiskeli liiketaloutta Leeds Metropolitan -yliopistossa ja suoritti tutkinnon vuonna 1996. Tuona aikana hän teki osa-aikaista nuorisotyötä, jossa hän mm. toimi sovittelijana ongelmanuorten ja poliisin välillä¹¹²⁸. Lisäksi hän osallistui hallituksen rahoittamaan tutkimusohjelmaan, joka koski huumenuorten ongelmia Leedsin esikaupungissa Beestonissa. Khan oli esittänyt vaatimuksen Britannian lipun ottamisesta huumeiden vastaiseen esitteeseen, sillä hän oli hyvin ylpeä brittiläisyydestään.

Vuosina 2001–2004 Khan työskenteli Hillsiden ala-asteella kouluavustajana maahanmuuttajanuorten parissa. Kaikki hänet tunteneet antoivat hänestä erittäin myönteisiä arvioita, sillä hän tuli erinomaisesti toimeen lasten kanssa. Koulun rehtori Sarah Balfour kertoi *The Telegraphille*: ”Hän oli mahtava lasten kanssa ja he kaikki rakastivat häntä. Hän teki niin paljon heidän hyväkseen, auttaen ja tukien heitä ja vetäen ylimääräisiä kerhoja ja aktiviteetteja. Sidiq oli todellinen voimavara koululle ja osoitti aina 100-prosenttista omistautumista.”¹¹²⁹ Khan myös kuljetti joka aamu vapaaehtoisesti autonsa täydeltä lapsia kouluun. Rehtori Balfour on naimisissa parlamentin jäsenen Jon Trickettin (Labour) kanssa, ja heinäkuussa 2004 Khan osallistui tutustumiskäynnille parlamenttiin¹¹³⁰. Vuonna 2004 Khan otti ylimääräisiä vapaita ja jäi syksyllä pitkälle sairauslomalle. Hän jätti eroilmoituksensa joulukuussa. Sisäministeriön mukaan hän oli tuolloin Pakistanissa.

Khanin mahdollisista matkoista Pakistaniin ja niiden tarkoituksesta on ristiriitaisia tietoja. Mitään todisteita ei ole julkistettu, ja esimerkiksi sisäministeriön väite Khanin kahden viikon mittaisesta matkasta Pakistaniin heinäkuussa 2003 ei saa vahvistusta hänen tiedonvapauslain nojalla julkisuuteen saadusta koulun palvelusrekisteristään, jossa kaikki lomat on kirjattu. Khanin väitetään eläneen kaksoiselämää: hän oli samaan aikaan empaattinen ja esimerkillinen kouluavustaja ja aviomies ja toisaalta radikaali islamisti, joka kävi säännönmukaisesti Pakistanissa ja Afganistanissa saamassa terrorismikoulutusta. Hänen väitetään käyttäneen radikaalin sanoman levittämisessä peitteensä julkisin varoin rahoitettua toimintaansa, jossa hän perusti liikuntasaleja nuorille Leedsissä¹¹³¹.

Tapahtumiin liittyvän tiedottamisen läpikotaisin poliittinen luonne käy hyvin ilmi 15.7.2005 Leedsin Beestonissa tapahtuneen islamilaiseen kirjakauppaan suoritettuna ratsian yhteydessä. Kyseessä oli näyttävä mediatempaus, jossa poliisi löysi vihaa lietsovaa ja lännenvastaista materiaalia Iqra Learning Centre -nimisestä kirjakaupasta, jolle poliisin edustajat antoivat nimen *vihan kirjakauppa*. Mitä ”lännenvastainen” ja ”vihaa lietsova” materiaali oikeastaan oli? Sotaa vastustavia julisteita, journalisti John Pilgerin artikkeleita ja kirjoja, Michael Mooren *Fahrenheit 911* -elokuvan DVD-tallenteita ja videoita brittikansanedustaja George Gallowayn puheesta Yhdysvaltojen senaatissa jne, siis sodanvastaista ja George Bushia ja Tony Blairia kritisoivaa materiaalia.¹¹³²

Samoissa ympyröissä pyöri myös muita erittäin mielenkiintoisia henkilöitä, kuten kuninkaallisen merijalkaväen Special Boat Servicen* entinen jäsen Martin McDaid. McDaid kääntyi islamiin ja alkoi käyttää nimeä Abdullah. Hän tunsu kaikki neljä nimettyä terroristia, työskenteli Iqra-kirjakaupassa, mutta kiistää saarnanneensa heille radikaalia sanomaa, mistä häntä on syytetty.¹¹³³

Khan pyöri ympyröissä, joissa oli mukana monenkirjavaa joukkoa, myös radikaaleja. Charles Shoebridge, Metropolitan Policen entinen etsivä ja terrorismista kirjoittava journalisti onkin antanut arvionaan, että julkisuuteen tulleet tiedot Khanin radikaalisuudesta ja kontakteista terroristipiireihin ovat niin runsaita, että hänen jäämisensä turvallisuuspalvelun seurannan ulkopuolelle viittaa joko poikkeuksellisen suureen epäpätevyyteen jopa turvallisuuspalvelun mittapuun mukaan tai sitten että Khan toimi tiedonantajana juuri turvallisuuspalvelulle.¹¹³⁴

Lokakuussa 2001 Khan meni naimisiin Hasina Patelin kanssa ja pariskunta sai tyttären toukokuussa 2004. Terrori-iskun aikana Hasina oli jo uudelleen raskaana ja Khan oli kertonut siitä ystävilleen. Joidenkin tietojen mukaan Khanin avioliitto olisi tuolloin jo erovaiheessa, mutta kuitenkin juuri Hasina ilmoitti Khanin poliisille kadonneeksi muutama tunti iskun jälkeen.¹¹³⁵

Khanille kuuluvia dokumentteja löydettiin kaksi päivää iskun jälkeen sekä Edgware Roadin että Aldgaten pommipaikoilta ja 14.7. lisäksi hänelle kuuluneita tarkemmin määrittelemättömiä tavaroita Tavistock-aukiolla räjähtäneen bussin luota. Kun brittimediassa oli noussut esiin pohdintoja siitä, oliko kyseessä todellakin itsemurhaisku, julkisti al-Jazeera 1.9. videon, jolla Khania muistuttava mies ilmaisi suuttumustaan länsimaitten toimien johdosta muslimeja kohtaan ja vakuutti taistelun jatkuvan. Monet Khanin ystävät olivat sitä mieltä, että videolla esiintyvä henkilö on joku muu. Video oli selvästi manipuloitu ja esimerkiksi ääni ja suun liikkeet eivät täsmänneet. Henkilö ei myöskään viitannut mihinkään konkreettiseen terroritekoon tai mahdolliseen omaan osallisuuteensa sellaiseen. Video ei todista mitään Lontoon iskuista. Videon hyvin ajoitettu julkistaminen oli jälleen yksi erittäin epäilyttävä toimenpide al-Jazeeran taholta, joka terroristivideoita julkistamalla auttaa jatkuvasti Britannian ja Yhdysvaltojen propagandaponnisteluja.

Shehzad Tanweer

22-vuotias Shehzad Tanweer oli urheilullinen nuorukainen Beestonista. Hänen erityinen intohimonsa oli kriketti. Tanweerin isä oli pakistanilaista alkuperää oleva entinen

* Special Boat Service (SBS) on yksi Yhdistyneen Kuningaskunnan neljästä erikoisjoukkojen yksiköstä. Muut ovat Special Air Service (SAS), Special Reconnaissance Regiment (SRR) ja Special Forces Support Group (SFSG)

poliisiupseeri, jolla oli lukuisia yrityksiä, mm. pikaruokapaikka, jossa Tanweer junior usein työskenteli. Ystävät muistavat Tanweerin elämäniloisena ja erittäin brittiläisenä nuorena, joka ystäväystyi helposti eri kansallisuuksia edustavien ihmisten kanssa.

Tanweerin sanotaan räjäyttäneen pomminsa Aldgaten metroasemalla, mikä sai kaikki hänet tunteneet ihmiset kauhun valtaan, sillä tieto ei mitenkään sopinut yhteen sen kuvan kanssa, joka heillä hänestä oli. Hän oli serkkunsa Safina Ahmadin mukaan täysin integroitunut ja epäpoliittinen.¹¹³⁶ Julkisuudessa ei ole esiintynyt yhtään silminnäkijää, joka olisi nähnyt Tanweerin Kings Crossin asemalla tai pommi-iskun kohteena olleessa metrojunassa.

Tanweer opiskeli yliopistossa ja aikoi luoda uransa liikunnan parissa. Ystävät muistavat pelanneensa hänen kanssaan krikettiä kahdeksan päivää ennen iskua, jolloin Tanweer oli sama rento iloinen itsensä kuin aina ennenkin. Hän pelasi krikettiä myös iskua edeltävänä iltana.¹¹³⁷ Kuitenkin eräät lehtikirjoitukset Britanniassa ovat kuvanneet nimettömiin lähteisiin perustuen Tanweeria mieleltään rajoittuneeksi pyhää sotaa käyväksi tappajaksi.

Tanweer oli uskonnollinen ja kävi ainakin kerran Pakistanissa, jossa hän viipyi kolme kuukautta setänsä luona. Matkan tarkoitus oli tutustua Koraaniin, mutta Tanweer palasi kesken kotiin, sillä hän ei viihtynyt Pakistanissa. Tiedot Pakistanin matkasta ovat ristiriitaisia, mutta ei ole näyttöä siitä, että siihen olisi liittynyt mitään epäilyttävää tai käyntejä Afganistanissa.

Heinäkuussa 2006 al-Jazeera julkaisi videon, jolla esiintyy Tanweeria muistuttava henkilö. Samalle videolle oli leikattu otoksia myös Ayman al-Zawahirista sekä amerikkalaisesta Abu Suhayb al-Amrikista eli Adam Pearlmanista, joka on ”muslimiksi kääntynyt” sionistijuutalainen.

Germaine Lindsay

Jamaikalla syntynyt 19-vuotias Lindsay tuli Britanniaan lapsena ja kääntyi muslimiksi 15-vuotiaana, jonka jälkeen käytti nimeä Abdullah Shaheed Jamal. Lindsayn kohdalla lausunnot käyvät jälleen ristiin. Useat hänet tunteneet ylistivät hänen kiltteyttään, hänet tunnettiin myös hyvistä kouluarvosanoista ja urheiluharrastuksestaan erityisesti muslimiksi kääntymisensä jälkeen, jolloin hän lopetti tyttöjen jahtaamisen ja alkoi suhtautua elämään vakavammin.

Vuonna 2002 Lindsay avioitui muslimiksi kääntyneen Samantha Lewthwaiten kanssa. Myös Lindsayn sanottiin käyneen Pakistanissa ja Afganistanissa, mutta sekä hänen vaimonsa että äitinsä kiistivät nämä tiedot. Maaliskuussa 2004 pariskunnalle syntyi lapsi. Terrori-iskun aikaan Samantha oli jälleen raskaana ja pariskunta asui Aylesburyssa lähellä Lutonia. Vaimo on kertonut Lindsayn muuttuneen viime aikoinaan ja tapailleen miehiä, joilla oli kytkentöjä al-Muhajiroun -järjestöön¹¹³⁸.

Lindsayn sanotaan räjäyttäneen pommin Piccadillyn metrolinjalla Kings Crossin ja Russell Square asemien välillä. Lindsay oli ainoa nimetyistä miehistä, jonka henkilökohtaisia dokumentteja ei löytynyt pommipaikalta. Oikeastaan hän ei ensi alkuun ollut edes listalla, sillä media kertoi ensin neljännen terroristin olleen eräs Eliaz Fiaz.

Hasib Mir Hussein

18-vuotias Hasib Mir Hussein oli tavallinen nuori, jota kiinnostivat autot, tytöt ja urheilu.

Hänestä on levitetty kertomuksia muuttumisesta äärimuslimiksi ja matkustamisesta Pakistaniin, mutta perheenjäsenet kiistävät tiedot jyrkästi. Husseinin ainoa matka Pakistaniin tapahtui kolme vuotta ennen iskuja, koska hän osallistui veljensä häihin. Tiedot vuoden 2004 matkasta osoittautuivat vääriksi, sillä erästä samannimistä nuorta poikaa oli luulta samaksi henkilöksi¹¹³⁹.

Hussein rakasti krikettiä ja jalkapalloa. Husseinin isä antoi pojalleen ajo-opetusta ajokorttia varten, ja vain kaksi päivää ennen iskuja Hussein kertoi äidilleen yksityiskohtaisesti, millaisen auton hän haluaa hankkia. Hän oli myös kihloissa pakistanilaisen tytön kanssa ja muutenkin hyvin varma tulevaisuudensuunnitelmistaan. Hän aikoi Leedsin yliopistoon opiskelemaan kauppatieteitä.¹¹⁴⁰ Viimeisenä iltanaan Hussein kertoi ohimennen äidilleen menevänsä poikien kanssa Lontooseen ja jäävänsä ehkä yöksi. Hänen käytöksessään ei ollut mitään erikoista.¹¹⁴¹

Husseinia pidetään syyllisenä Tavistock-aukion bussissa tapahtuneeseen pommi-iskuun. On ihmetelty, miksei myös tämä isku tapahtunut metrossa. Mitään ilmeistä syytä ei ollut. Husseinin liikkeistä on jonkin verran tietoa, mutta jälleen ne ovat ilmeisen ristiriitaisia. Hänen sanotaan soittaneen Khanille ja lähettelleen tekstiviestejä paniikissa, sillä hän ei väitteiden mukaan kyennyt nousemaan pohjoiseen meneviin metrojuniin, koska metrolinjat siihen suuntaan suljettiin. Tieto metrolinjan sulkemisesta on kuitenkin liikennöitsijän (Transport of London) mukaan perätön.¹¹⁴²

Husseinin nähtiin ennen bussiin nousemista Tavistock-aukiolla muina miehinä käyvän kemikaalikaupassa ostamassa pariston ja pistäytymässä 10 minuutiksi McDonaldsissa. Eräs kyseisen bussin matkustaja Richard Jones on kuvaillut nähneensä Husseinin kopeloineen hätäntyneenä reppuaan. Jones oli pelästynyt näkyä niin paljon, että oli jäänyt bussista pois pysäkkien välillä. Reppuaan kopeloinut mies ei kuitenkaan voi olla Hussein, sillä tapahtuma sattui bussin alakannella, kun taas pommin sanotaan räjähtäneen ylemmässä kerroksessa. Myös silminnäkijän kuvailema miehen asusteiden väri ei täsmää poliisin ilmoittamaan, Jones on kertonut lähteestä riippuen miehellä olleen vaaleanruskeat tai valkoiset housut. Valvontakameran kuva Husseinista tuolta päivältä näyttää kuitenkin hänet sinertävissä farkuilla näyttävässä housuissa.¹¹⁴³

Britannian poliisi piti Prestonissa Lancashiressä lokakuussa 2005 terrorismin vastaisen seminaarin, jossa valvontakameranauhoja neljästä nimetystä miehestä katseltiin. Ennen filmien näyttämistä osanottajia varoitettiin siitä, että miehet eivät lainkaan näyttäneet sopivan terroristin profiiliin. ”Tämä ei ole terroristin käytöstä, voisi ajatella tämän olevan normaalia”¹¹⁴⁴.

Terrorismin vastaiset harjoitukset Lontoossa

Kuten syyskuun 11:n iskuihin, niin myös Lontoon iskuihin liittyy merkittävä terrorismin vastaisten harjoitusten ja todellisen iskun välinen yhteys. Joulukuussa 2003 järjestettiin simuloitu kemiallisin asein tehty terrori-isku Lontoon metroon¹¹⁴⁵. Pian Madridin iskun jälkeen järjestettiin Lontoossa fiktiivinen terrori-iskun simulointi, joka televisioitiin 16.5.2004 BBC:n News 24 -kanavan ohjelmassa ”Panorama: London under attack”. Harjoituksen skenaarioon kuului kolmen pommin räjähtäminen metrossa klo 8–9 aamulla ja neljännen räjähtäminen suuressa ajoneuvossa kadulla noin tuntia myöhemmin. Ohjelman

kommentaattorina toimi Peter Power Visor Consultants -yhtiöstä, ja siinä kuultiin sisäministerinä esiintyvän henkilön antavan lausunnon, jonka mukaan ”iskussa on kaikki al-Qaidan tunnusmerkit”. Fiktiivisessä iskussa kuoli 40 ihmistä ja satoja haavoittui.¹¹⁴⁶ Britannian sisäministeriö veti kaiken tukensa ohjelmalta, jota se piti ”vastuuttomana”, sillä BBC ei suostunut muuttamaan harjoituksen terroriskenaariota sisäministeriön vaatimuksesta¹¹⁴⁷.

4.–8.4.2005 järjestettiin terrorismin vastainen Britannian, Yhdysvaltojen ja Kanadan harjoitus Exercise Atlantic Blue. Harjoituksen terroriskenaarioon kuului isku Britannian joukkoliikennesysteemiä vastaan hetkellä, jolloin Britanniassa pidettiin myös kansainvälinen huippukokous. Britanniassa yli kaksituhatta ihmistä osallistui harjoituksen suunnitteluun ja toteutukseen. Harjoituksessa pommeja räjähti ainakin Lontoon metrossa ja busseissa. Harjoitus johdettiin Hendonista pohjoisen metrolinjan varrelta.¹¹⁴⁸ Yhdysvalloissa pidettiin samaan aikaan vastaava paljon suurempi harjoitus TopOff 3.

6.7.2005 terrorismin vastaisen konsulttiyrityksen (Giuliani & Partners) perustanut New Yorkin entinen pormestari Rudolph Giuliani puhui Yorkshiressa terrorismin vastaisen taistelun tärkeydestä. Illalla hän matkusti Lontooseen ja yöpyi hotellissa Liverpool-kadun metroaseman lähellä, jossa yksi räjähdyksistä tapahtui¹¹⁴⁹. Giulianin Lontoon-matkan syytä ei ole paljastettu. Hän yöpyi samassa hotellissa kuin Israelin valtionvarainministeri Benjamin Netanjahu, joka sai joitain minuutteja ennen terrori-iskua Scotland Yardilta Israelin suurlähetystön välityksellä varoituksen pysytellä huoneessaan¹¹⁵⁰. Varoituksen saaminen on sittemmin kiistetty.

7.7. Visor Consultants veti Peter Powerin johdolla terrorismin vastaista johtokeskusharjoitusta yksityiselle yritykselle. Yrityksen nimeä ei ole paljastettu*, mutta Power kertoi sen palveluksessa olevan 1 000 henkilöä. BBC:lle (Radio 5 live) ja ITV:n klo 10 uutisille¹¹⁵¹ hän kertoi terrori-iskujen kanssa samanaikaisesti meneillään olleesta harjoituksesta. Seuraavassa katkelma BBC:n haastattelusta:

Power: Puoli kymmeneltä tänä aamuna me itse asiassa vedimme harjoitusta yhtiölle, jolla on yli tuhat työntekijää Lontoossa ja [jonka skenaarior] perustui samanaikaisesti räjähtäviin pommeihin tarkalleen niillä metroasemilla kuin tapahtui tänä aamuna, joten minulla on yhä niskakarvani pystyssä.

BBC: Ymmärtääkseni tämän nyt oikein, te veditte harjoitusta, jossa katsottaisiin miten tällainen hoidetaan, ja se tapahtui, kun veditte sitä harjoitusta?

Power: Juuri niin, ja se oli noin puoli kymmenen tänä aamuna ja suunnittelimme sitä tälle yhtiölle ja ilmeisistä syistä en halua paljastaa heidän nimeään, mutta he kuuntelevat ja he tietävät asiasta. Meillä oli huone täynnä kriisinhallintaihmissä, jotka tapasivat ensi kertaa, ja viidessä minuutissa teimme aika nopean päätöksen, että tämä on tositilanne, ja niinpä me menimme läpi oikeat menettelytavat, joilla aktivoidaan kriisinhallintaproseduurit, jotta voidaan siirtyä hitaasta ajattelusta nopeaan ja niin edelleen.

* Paljastui myöhemmin, että kyseessä oli suuri monialayritys Reed Elsevier

Lontoon iskujen yksityiskohtia

Mihin Lontoon isku liittyi? Heinäkuun 2.–4. järjestettiin neljällä mantereella suuri Live 8 -konsertti, jonka avulla kampanjoitiin kehitysmaiden velkojen anteeksiannon puolesta. 4. heinäkuuta Britannia ilmoitti matalalla profiililla huomattavasta joukkojen vetämisestä pois Irakista. 6.7. Britannialle myönnettiin vuoden 2012 olympialaiset ja kansakunta juhli suurvaltajohtajien saapuessa G-8-huippukokoukseen Skotlannissa, joka alkoi seuraavana aamuna. Kokouksen yksi pääteemoista oli kehitysmaitten velkataakan keventäminen. Terrori-isku nosti G-8-kokouksen asialistalle ”terrorismin vastaisen taistelun” tärkeyden. Ikään kuin joku taustavaikuttaja olisi halunnut korjata kurssia?

7.7. aamulla erikoisia liikennekatkoja tapahtui Lontoon metrossa. Pohjoiseen vievällä metrolinjalla oli puoli seitsemästä lähtien ongelmia ja katkoja liikenteessä. Klo 7.10 eräs juna pysähtyi tunneliin Tooting Becin ja Balhamin asemien välille ja matkustajat joutuivat poistumaan siitä, jolloin he näkivät palomiesten tutkivan toista junaa ja sen alustaa. Piccadillyn linjalla oli samanlaisia ongelmia ja liikenne pysähdyksissä välillä King's Cross St Pancras ja Arnos Grove klo 7.57–8.28 viallisen junan takia Caledonia Roadin asemalla, missä ihmiset kertoivat nähneensä myös paloautoja. Bakerloon linjalla oli liikennekatko Paddingtonin ja Elephant and Castle -asemien välillä klo 8.07 lähtien Piccadilly Circus -asemalla olleen viallisen junan vuoksi.¹¹⁵² Mitä metrossa oikein oli meneillään? Jonkinlainen harjoitus kenties?

Virallisen kertomuksen mukaan neljä terroristia tapasi Lutonin aseman parkkipaikalla Lontoosta pohjoiseen, miehet kävelivät asemalle ja valvontakamera taltio heidät sisäänkäynnin edustalla. Valvontakameran kuva on yksi niistä kolmesta, jotka terrori-iskuun syylliseksi nimetyistä miehistä on julkistettu ja ainoa, jossa kaikki neljä miestä näkyvät. Kuvassa vain yhden miehen kasvot ovat näkyvissä, eikä edes häntä voi kuvan perusteella tunnistaa. Kuvassa on aikamerkintä 7.21.54. Kuvaa on väitetty väärennetyksi ja se onkin varsin heikkolaatuinen verrattuna saman kameran 9 päivää aiemmin 28.6. ottamiin kuviin kolmesta nimetystä miehestä suorittamassa ”harjoitusiskua”. Mikään miesten käytöksessä ei tosin viittaa terrori-iskun harjoitteluun, eivätkä he käy edes tulevien terrori-iskujen tapahtumapaikoilla. Terrori-iskun päivältä on Lutonin asemalta julkaistu toinenkin kuva, joka on rajattu otos Hasib Husseinista ilman aikamerkintää. Poliisin mukaan tuo kuva oli otettu noin 7.20¹¹⁵³ eli noin kaksi minuuttia ennen kuin miehet edes saapuivat asemalle toisen julkistetun kuvan aikamerkinnän perusteella. Kaikki julkisuudessa nähdyt videopätkät miehistä on kuvattu 28.6., ja niiden perusteella on syntynyt mielikuva, että videoita olisi olemassa myös iskupäivältä.

Virallisessa selonteossa on väitetty, että miehet ottivat 7.7. Lutonista Lontooseen junavuoron 7.40, mutta tieto on virheellinen. Riippumattomat tutkijat saivat nopeasti selville, että kyseinen junavuoro oli tuona aamuna peruttu. Britannian sisäministeri John Reid joutui myöntämään virheen heinäkuussa 2006¹¹⁵⁴. Oudolta kuulostaa myös se, että Scotland Yard kiisti antaneensa tietoa junavuorosta ja että selonteko oli kokonaan sisäministeriön työtä¹¹⁵⁵.

Ongelma eivät lopu tähän. Nafeez Mosaddeq Ahmed on tutkinut tarkoin virallisen selonteon ilmoittaman kronologian todenperäisyyttä. Poliisilta peräisin oleva varhainen tieto kertoi miesten nousseen klo 7.48 junaan Lutonissa. Poliisi on ilmoittanut, että sillä on hallussaan valvontakamerakuva, jossa kaikki neljä miestä ovat klo 8.26 King's Cross -metroasemalla Lontoossa. Asema oli lähellä Lutonista tulevan junan määränpäättä

Thameslinkin asemaa ja se oli paikka, jossa miesten väitetään hajaantuneen suorittamaan yksittäisiä terrori-iskujaan. Kuvaa ei ole julkaistu. Mitään kuvia, jotka näyttäisivät miehet junassa Lontooseen, Thameslinkin asemalla, King's Crossin metroasemalla, metrojunissa tai iskun kohteena olleessa bussissa, ei ole julkaistu. Ainoastaan yksi kuva Hasib Husseinista Kings Crossin asemalla kaupassa on julkaistu ilman aikamerkintää.

Junat eivät tuona aamuna kuitenkaan kulkeneet aikataulujen mukaan. Liikennöitsijä Thameslink on julkaissut toteutuneet aikataulut¹¹⁵⁶. Paitsi että klo 7.40 lähtevä vuoro oli peruttu, niin seuraava, klo 7.48 lähtevä vuoro lähti myöhässä klo 7.56 ja saapui Thameslinkin asemalle Lontooseen klo 8.42. Aikaisempi vuoro, joka normaalisti olisi lähtenyt klo 7.30, oli myös myöhässä. Se lähti klo 7.42 ja saapui Lontooseen klo 8.39. Näin ollen jos miehet nousivat Lutonissa klo 7.42 lähteneeseen junaan, he olisivat myöhästyneet 13 minuuttia tullakseen kuvatuiksi King's Crossin metroaseman valvontakameralla klo 8.26. Oli myös Lutonista klo 7.25 lähtenyt vuoro, joka saapui Lontooseen 8.23, mutta on kyseenalaista, olisivatko miehet ehtineet kolmessa minuutissa ostaa lippunsa ja siirtyä junaan Lutonissa aamuruuhkan aikaan. Tosin virallinen sisäministeriön selonteko kertoo miesten saapuneen asemalle jo klo 7.15 huolimatta julkaistun valvontakamerakuvan aikamerkinnästä 7.21.54.

Perillä Lontoossa aikataulu olisi ollut myös erittäin kireä, sillä Thameslinkin Lutonista tulevalta junalta metroasemalle on noin 7 minuutin kävely yhdystunnelia pitkin. Ehtiäkseen valvontakameran klo 8.26 kuvaan miesten olisi tullut taittaa tuo matka jälleen kolmessa minuutissa. Kolme pommi-iskun kohteena ollutta metrovuoroa lähtivät King's Crossin metroasemalta klo 8.35 (Eastbound Circle -linja), 8.42 (Westbound Circle -linja) ja 8.48 (Piccadilly-linja)¹¹⁵⁷.

Kertomus miesten liikkeistä tuona aamuna on jo yhdessä suhteessa myönnetty virheelliseksi. Edellä esitettyjen seikkojen valossa koko kertomus vaikuttaa hyvin epätodennäköiseltä. Ei ole myöskään julkaistu mitään pitäviä todisteita, jotka liittäisivät nimetyt miehet terrori-iskuun. Toisaalta on spekuloitu mahdollisuudella, että miehet olisivat osallistuneet Lontoossa terrorismin vastaiseen harjoitukseen, joka jostain syystä muuttui todeksi. Varsin mielenkiintoisia ovat muutamat mediaraportit poliisin Canary Wharfissa surmaamista terroristeista tuona päivänä. *The New Zealand Herald* kirjoitti 9.7.2005:

Reutersille Lontoossa työskentelevä uusseelantilainen kertoo kahdesta kollegastaan, jotka olivat todistamassa [virallisesti] vahvistamatonta tapausta, jossa poliisi ampui kaksi itsemurhapommittajalta vaikuttanutta henkilöä HSBC-tornitalon luona Canary Wharfissa Lontoossa.¹¹⁵⁸

Uusseelantilaisen mukaan ampuminen tapahtui klo 10.30 paikallista aikaa, eli hieman pommi-iskujen jälkeen. Myös kanadalainen *Globe and Mail* raportoi ampumisesta viitaten kanadalaiseen silminnäkijään Brendan Spinksiin. Eliminoitiinko tuolloin sotaharjoitukseen osallistuneet miehet, joiden syyksi pommi-iskut myöhemmin laitettiin?

Entä silminnäkijöitten havainnot räjähdyksistä? Väitetty terrori-iskun räjähdä TATP ei tuota lämpöä tai välähdyttä, sillä epästabiliin aineen molekyylit ainoastaan hajoavat tuottaen kaasua. Lukuisat uhrit saivat palovammoja ja silminnäkijät kuvailevat nähneensä kirkkaan välähdyksen. Jack Linton näki Aldgaten metroaseman luona metrojunassa räjähtäneen pommin. ”20 sekuntia junan lähdettyä liikkeelle tapahtui massiivinen räjähdys, erittäin erittäin voimakas. Ulkopuolella kipinät ja liekit polttivat vaunun kylkeä.” Yvonne Madueke

kertoi kuulleen valtavan pamauksen ja nähneensä valonvälähdyksen.¹¹⁵⁹ Michael Henning, joka oli Aldgaten junassa, on kertonut myös, miten välähdys ja liekit löivät ulos junasta.¹¹⁶⁰ Välähdyksestä ovat kertoneet myös Tom Curry, Chris Randal, John Tullock ja lukuisat nimeämättömät median siteeraamat ihmiset¹¹⁶¹.

Mitä ilmeisimmin varhaiset tiedot sotilasräjähteistä olivat paikkansa pitäviä. Niitähän ei koskaan varsinaisesti kumottu. Ei ole julkistettu selitystä siitä, miten nimetyt miehet olisivat saaneet näitä räjähteitä haltuunsa. Kertomus kotitekoisesta TATP:stä vaikuttaakin peitekertomukselta, jolla syy terrori-iskuista saatiin neljän brittimuslimin niskoille. Olivatko pommit edes repuissa vai kenties metrovaunujen alla, kuten monet silminnäkijät ovat kuvailleet?

The Guardianin toimittaja Mark Honigsbaum haastatteli heti pommien räjähdettyä Endgrave Roadin metroaseman eloonjääneitä. Ihmiset kertoivat uskovansa, että pommi oli räjähtänyt vaunun alla. Eräät kuvailivat, miten vaunun lattian levyt olivat ponnahtaneet ylös ja juna oli suistunut kiskoilta.¹¹⁶² Myöhemmin Honigsbaum on tosin kuvaillut omaa raportointiaan uutisankaksi¹¹⁶³.

Varhaiset mediaraportit ilmoittivat poliisin kertoneen, että räjähteet olisivat olleet metrovaunujen lattialla, mahdollisesti penkkien alla. Aldgaten metroasemalla räjähtäneen pommin eloonjäänyt Lizzie Kenworthy kertoi, miten vaunun katto oli räjähdysen jälkeen edelleen paikoillaan, mutta lattiaan oli tullut iso reikä¹¹⁶⁴.

Yksityiskohtaisimman ja mielenkiintoisimman lausunnon on antanut tanssinopettaja Bruce Lait, joka tanssiparinsa Crystal Main kanssa oli Aldgaten luona räjähtäneessä metrovaunussa. Lait on kertonut, että vaunussa oli noin 20–25 matkustajaa, jotka olivat monenikäisiä ja eri kansallisuuksia. Räjähdys sai miehen menettämään tajuntansa, mutta hän ei saanut vakavia vammoja puhjenneita rumpukalvoja lukuun ottamatta, vaikka hän istui hyvin lähellä pommia. Kun Lait kumppaninsa kanssa lopulta pääsi ryömimään ruumiiden ja romun alta, paikalle saapunut poliisi varoitti häntä vaunun lattiaan syntyneestä reiästä: ”Varo tuota reikää, tuo on se kohta, missä pommi oli.” Edelleen Lait muistelee: ”Metalli oli vääntynyt ylöspäin ikään kuin pommi olisi ollut vaunun alla. He tuntuvat ajattelevan, että pommi oli jätetty junaan laukussa, mutta en muista ketään olleen siinä kohdassa vaunua tai mitään laukua.”¹¹⁶⁵

Silminnäkijälausunnot nimetyistä terroristeista pommi-iskun kohteena olleissa metrovaunuissa puuttuvat lähes kokonaan. Kuitenkin eräs Danny Biddle on kertonut tiedotusvälineille nähneensä Mohammad Sidique Khanin kopeloivan metrojunassa reppuaan. Biddlen eri lehdille antamat lausunnot ovat ristiriitaisia. *Daily Mirrorille* hän kertoi seisseensä noin kolmen metrin päässä Khanista, joka istui ja näytti täysin tavanomaiselta rauhalliselta matkustajalta. Khan oli laittanut kätensä reppuunsa ja katsellut ympärilleen ja vetänyt sitten jonkinlaisesta johdosta. *The Timesille* Biddle kertoi seisseensä Khanin vieressä, joka katsahti häneen ja sitten ympärilleen, laittoi kätensä reppuunsa ja veti käden sitten pois. *The Guardianille* Biddle kertoi, että Khanilla oli reppunsa selässään, kun hän työnsi kätensä reppuun ja veti sen sitten pois.¹¹⁶⁶ Herää kysymys, miten herra Biddle selvisi itse hengissä oltuaan vain kolmen metrin päässä räjähtäneestä pommista.

Haroon Rashid Aswat

Tutkintojen ensimmäisten viikkojen aikana poliisi oli vakuuttunut, että terroristit olivat toimineet ulkopuolisen pääsuunnittelijan alaisuudessa. Tutkimukset keskittyivät pakistanilaista alkuperää olevaan Britannian kansalaiseen ja ”tunnettuun al-Qaidan jäsenen” nimeltä Haroon Rashid Aswat. Mies oli terroristilistoilla ja saapunut Britanniaan kaksi viikkoa ennen iskuja sekä poistunut juuri ennen iskuja. Special Branch oli ilmoittanut miehen saapumisesta turvallisuuspalvelu MI5:lle, mutta hänen suhteensa ei ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin.¹¹⁶⁷ Aswat oli etsintäkuulutettu Yhdysvalloissa yrityksestä perustaa terroristien koulutuskeskus Oregoniin, ja hänellä oli 10 vuoden ura takanaan islamilaisissa terroristijärjestöissä.

Aswatin matkapuhelimella oli soitettu lukuisia kertoja terrori-iskuun syyllisiksi nimetyille miehille, ja hänen sanottiin myös matkustaneen miesten kotikaupunkeihin. Ilmeinen kytkentä pommi-iskuun oli siten olemassa. Aswat matkusti Britannian Pakistaniin, missä hänet pidätettiin. Britannian poliisin kerrottiin kuulustelleen häntä Pakistanissa¹¹⁶⁸, mutta mies vapautettiin vuorokauden kuluttua. Pakistanista Aswat matkusti Etelä-Afrikkaan ja sieltä Sambiaan, jossa hänet jälleen pidätettiin. Sambian viranomaisille Aswat oli kertonut toimineensa Osama bin Ladenin henkivartijana.

Heinäkuun lopussa Scotland Yard alkoi vähätellä Aswatin mahdollista roolia terrori-iskussa sanoen, ettei Sambiassa pidätetty mies ole prioriteetti. Sambia kuitenkin karkotti miehen Britanniaan, jossa hänet vangittiin amerikkalaisen etsintäkuulutuksen perusteella. Britannian poliisi selitteli miehen puhelinsoittoja terroristeille parhain päin sanoen, ettei ole näyttöä, että tämä itse olisi soittanut, pikemminkin puhelut oli vain tehty puhelimella, jolla oli ”kytkentä Aswatiin”.¹¹⁶⁹ Siis mahdollisesti joku muu oli soittanut Aswatin puhelimella.

Mikä sai poliisin näin erikoisella tavalla puolustamaan tunnettua al-Qaidan jäsentä? Vain muutamaa päivää aikaisemmin 29.7. Yhdysvaltojen oikeusministeriön entinen syyttäjä ja terrorismiasiantuntija John Loftus oli antanut FOX Newsin Mike Jerrickille haastattelun, jossa hän kertoi Aswatin olevan Britannian tiedustelupalvelun MI6:n pitkäaikainen agentti¹¹⁷⁰.

Haroon Rashid Aswatin rooli on erittäin nolo asia Britannian hallitukselle ja samalla harvinaisen valaiseva esimerkki pohdittaessa terrorismin ja valtioitten salaisia kytkentöjä. *The New Criminologist* tarttui Loftusin haastatteluun ja löysi monia FBI-agentteja, jotka vahvistivat hänen tarjoamansa tiedot. Julkaisu haastatteli erästä tiedusteluagenttia:

”Bush ja Blair ovat vain sätkynukkeja. Heidän narujaan vetelevät raha, ego, tiedustelupalvelut. Et halua edes kuulla totuutta.” Sama lähde, jonka on vahvistettu suorittaneen teloituksia hänen majesteettinsa hallituksen ja MI6:n laskuun ja joka on kärsinyt 25 vuotta terrorismirikoksista, lisäsi: ”Pohjois-Irlannin pankkiryöstö, Dublinin taidevarkaus, miljoonien arvoisten hallituksen arvopaperien ryöstö – Mark Thatcherin nimeen – totuus on peitelty. MI6 määräisi minut tekemään murhan ja sitten SAS yrittäisi tappaa minut koska tietäisin liikaa... Kansainvälinen terrorismi on ERITTÄIN ISO BISNES. Yhdysvaltojen ja Britannian kauppa terrorismilla on kuin jotain hyllystä myytävää tavaraa. Unohda tavallisille ihmisille, naisille, lapsille, aiheutettu tuho. Minä olen ollut siellä ja tehnyt sitä kaikkea.”¹¹⁷¹

John Loftusin paljastusten jälkeen Lontoon iskujen kertomus muuttui heti, pääsuunnittelijaa ei enää ollutkaan, ja neljä nimettyä terroristia olivat taustaltaan puhtaita ja toimivat omaan laskuunsa.

21.7. ja Jean Charles de Menezesin ampuminen

Erittäin outo terrori-isku tai sellaiseksi tulkittu välikohtaus tapahtui Lontoossa vain kaksi viikkoa seitsemännen päivän verilöylyn jälkeen. Iskujen käsikirjoitus oli hyvin samanlainen. Jälleen asialla oli neljä miestä ja viides, joka pakeni paikalta jo ennen kuin sai ”pommiaan” räjäytyskuntoon. Kyseessä ei siis ollut ”itsemurhaisku” tai sellaisen yritys, vaan 4–5 ”pommin” virittäminen liikennevälineisiin, minkä jälkeen tekijät pakenivat paikalta. Kukaan ei loukkaantunut tässä välikohtauksessa, vaikka viranomaiset vakuuttivat pommien olleen lähes identtisiä seitsemännen päivän pommien kanssa. Mitään tarkkaa analyysiä niiden sisällöstä ei ole annettu.¹¹⁷²

Yksi epäillyistä, Hussein Osman, pidätettiin pian Italiassa. Mies vakuutti, ettei tempauksen tarkoitus ollut vahingoittaa ketään, vaan kyse oli mielenilmauksesta ja vastalauseesta muslimien kohtelun vuoksi Irakissa ja Britanniassa. ”Pommit” oli suunniteltu aiheuttamaan pamaus, joka pelästyttäisi ihmisiä ja muistuttaisi olosuhteista, joissa ihmiset joutuvat elämään Irakissa päivittäin. Metropolitan Policen päällikön sir Ian Blairin mukaan pommit oikein syytetyinä olisivat aiheuttaneet yhtä suurta tuhoa kuin 7.7.-iskujen pommit.¹¹⁷³

Italiassa Osman puolestaan kertoi kuulustelijoille, että ”pommit” olivat koostuneet nauloista, jauhoista ja nestemäisestä hiustenhoitoaineesta. Italian viranomaiset saivat turhaan odottaa Britannian viranomaisilta teknistä raporttia pommien koostumuksesta, myöskään julkisuuteen ei ole annettu juuri lainkaan lausuntoja aiheesta. Osmanin kansainvälisessä pidätysmääräyksessä kuitenkin oli maininta, että ”pommien” sytytysmekanismiin päältä oli löytynyt valkoista jauhetta, jonka oli määritelty olevan joko TATP:tä tai HMTD:tä.¹¹⁷⁴

Kaikki viisi miestä pidätettiin nopeasti, ja he olivat taustaltaan Itä-Afrikan maista lapsena Britanniaan saapuneita turvapaikanhakijoita. Heillä oli yhteyksiä ääriliikkeisiin, Finsburyn moskeijaan, ja useat olivat olleet tiedusteluviranomaisten seurannassa.

21.7.-iskun selvittelyn kuluessa sattui tapaus, joka sai ansaitusti suurta huomiota kansainvälisessä mediassa. Seuraavana päivänä 22.7. poliisi varjosti epäiltyä Lontoon metroon ja estääkseen pommi-iskun ampui miehen. Uhri oli brasilialainen sähkömies Jean Charles de Menezes, jolla ei ollut mitään tekemistä terroritekojen kanssa. Poliisi väitti, että kesäkuumalla paksuun talvitakkiin pukeutunut mies oli hypännyt lippupuomin yli ja juossut liukuportaat kohti metrojunaa, sähköjohtoja oli riippunut hänen takistaan ja ampuminen oli ainut tapa estää terroriteko, jota mies ilmeisesti oli suorittamassa. Poliisi ilmoitti olevansa melko varma siitä, että ammuttu mies oli yksi 21.7. terroristeista.¹¹⁷⁵

Poliisin kertomus osoittautui kauttaaltaan valheelliseksi, ja se joutui myöntämään 23.7. ampuneensa syyttömän miehen. Poliisi oli tarkkaillut erästä kerrostaloa Stockwellissä, jossa se epäili Hussein Osmanin majailevan. Kerrostaloa tarkkaillut poliisi ei kyennyt valokuvaamaan ulos astelevaa miestä, joka muistutti epäiltyä, sillä juuri sillä hetkellä hän oli keventämässä rakkooaan. Vaikka mies jäi varmuudella tunnistamatta, hänet määriteltiin

”valkoihoiseksi pohjoiseurooppalaiseksi”, mikä ei kovin hyvin sovi Etiopiassa syntyneeseen Osmaniin.

De Menezesiä pidettiin epäiltynä ja häntä seurattiin läheiselle metroasemalle. Metroasemalla miehen käytös oli täysin normaalia – hän ei kiirehtinyt vaan pysähtyi jopa ottamaan ilmaisjakelulehden telineestä. Vasta metrolaiturilla hän otti juoksuaskelia ehtiäkseen laiturilla olevaan junaan. Junassa hän istuutui rauhallisesti vapaalle istumapaikalle. De Menezes ei ollut pukeutunut ”paksuun talvitakkiin” vaan normaaliin farkkuasuun, eikä hänestä ”roikkunut sähköjohtoja”. Poliisit tulivat miehen perässä vaunuun, hänet kaadettiin maahan ja hänen päähänsä ammuttiin lähietäisyydeltä seitsemän dum dum -luotia. Lisäksi yksi osui hartiaan ja kolme meni ohi, kaikkiaan siis ammuttiin yksitoista luotia. Kyseessä oli selvästi teloitus, joka tehtiin poikkeuksellisen ”varman päälle”.

Tapaus on herättänyt kysymyksen siitä, kuka oikeastaan oli sähkömies Jean Charles de Menezes. Hänen toimistaan Lontoossa ei ole löydetty lainkaan tietoja. Kenties hänen julkinen teloittamisensa ei ollutkaan erehdys? 7/7-iskun aamuna metrossa oli raportoitu sähkökatkosta. Oliko hänellä jokin kytkentä kenties siihen? Tiesikö hän jotain ja aikoiko hän kertoa jollekin tiedoistaan?

Kuten kuvitella saattaa miehen kasvot eivät teloituksen jälkeen olleet enää tunnistettavat. Kun julkisuudessa ihmeteltiin, miten sodassa kiellettyjä luoteja saatettiin käyttää poliisioperaatioissa, sisäministeriön tiedottaja ilmoitti, että komentavat upseerit voivat käyttää mitä hyvänsä ampumatarvikkeita katsovat tarvittavan operaatioissa.¹¹⁷⁶

Tapaus paljasti julkisuudelta pimentoon jääneitä asioita ”terrorismin vastaisesta taistelusta”. De Menezesin teloitukseen johtanut operaatio ei ollutkaan tavallinen poliisioperaatio, vaan mukana oli armeijan erikoisjoukkoja. Mukana oli kyllä Special Branch ja Scotland Yardin aseyksikkö CO19, mutta saman vuoden huhtikuussa perustettu SAS:n sisaryksikkö Special Reconnaissance Regiment (SRR) osallistui myös keskeisesti operaatioon.¹¹⁷⁷ Operaatioissa oli piirteitä Britannian erikoisjoukkojen vastaavista Pohjois-Irlannissa suorittamista iskuista, joissa tarkoitus oli eliminoida tietty henkilö.

SRR oli rakennettu 14. tiedustelukomppanian pohjalle. Mainittu yksikkö oli Pohjois-Irlannin likaisessa sodassa ansioitunut ja sen erikoisalaa oli toiminta siviiliasuissa vihamielisessä ympäristössä. SRR:n henkilöstöön kuului myös sotilastiedustelun salaisen Joint Communications Unit (JCU) -tiedusteluyksikön henkilöstöä. JCU oli niin ikään Pohjois-Irlannissa pitkään toiminut harjaantunut yksikkö. Sen tehtäviin oli kuulunut kaksoisagenttien verkoston luominen Britannian tiedustelun tarpeisiin. Vastaavasti SRR:n tehtäviin kuului soluttaa islamistien terroristiryhmiä joko suoraan tai käännähtäen terroristeja kaksoisagenteiksi.¹¹⁷⁸

Jean Charles de Menezes ammuttiin *operaatio Kratosin* puitteissa. Kyseessä on syyskuun 11:n jälkeen kehitetty ohjeistus terroristeja vastaan. Kratos on yhdessä Israelin puolustusvoimien asiantuntijoiden kanssa kehitetty ”ammu tappaaksesi” -ohjelma, jolla on tarkoitus pysäyttää itsemurhaterroristeja. Ohjeistus astui voimaan vuonna 2003 ilman minkäänlaista julkista keskustelua tai käsittelyä parlamentissa. Kuitenkaan myöskään Kratos ei oikeuta suhteettomaan ja tarpeettomaan voiman käyttöön, kuten seitsemän dum dum -luodin ampumiseen maahan kaadetun henkilön päähän lähietäisyydeltä.¹¹⁷⁹

Londonistan, kuka suojelee terroristeja?

Kun puhutaan maista, jotka antavat terroristien toimia alueellaan ja jopa suojelevat heitä, ei voida ohittaa Britanniaa. Lontoo on kauan ollut maailmanlaajuisesti tunnettu terroristien turvasatama¹¹⁸⁰. Erityisesti islamistiterroristit ovat saaneet sieltä turvapaikan. Tästä juontuu liikanimi Londonistan.

Puolivirallinen selitys ilmiölle on se, että näin Britannian hallitukset ovat pyrkineet suojelemaan kotimaata harjoittamalla myöntöväisyyspolitiikkaa islamistien suuntaan. Poliitiikan nimi on *Covenant of Security* (turvallisuussopimus)¹¹⁸¹. Selitys ei kuitenkaan ole riittävä, sillä Britannia ei ainoastaan antanut monille terroristeille turvapaikkaa ja suojellut heitä vaan teki myös hyvin tärkeää yhteistyötä heidän kanssaan. Useat avainhenkilöt islamistien piirissä näyttävätkin olleen Britannian tiedustelun värväämiä, ja islamistien toiminta ulkomailla oli täysin yhteneväistä Britannian ja Yhdysvaltojen geopoliittisten ja strategisten etujen kanssa. Kun tarkastellaan al-Muhajiroun-järjestön johtajien harjoittamaa värväystä ja radikaalin sanoman levittämistä mm. Finsburyn moskeijassa, ei voi välttyä ajatukselta, ettei tuo kaikki voi olla mahdollista, ellei sitä tosiaan katsottu Britannian etujen mukaiseksi.

Executive Intelligence Review julkaisi tammikuussa 2000 muodollisen pyynnön Yhdysvaltojen silloiselle ulkoministerille Madeleine Albrightille suorittaa arviointi siitä, olisiko Britannia syytä lisätä kansainvälistä terrorismia tukevien valtioiden listalle¹¹⁸². Pyyntöön oli liitetty varsin laajat perustelut. Tuorein tapaus koski Britannian antamaa maahantulolupaa kashmirilaiselle terroristille Ahmed Omar Sheikille, joka oli saanut Intiassa viiden vuoden vankeustuomion kidnappauksesta. Tusinan verran eri maita oli tuolloin antanut Britannialle muodollisen diplomaattisen vastalauseen terroristien suojelun vuoksi. Muita konkreettisia tapauksia listattiin seuraavasti:

Helmikuussa 1996 Britannian turvallisuuselimet rahoittivat ja avustivat Lontoossa päämajaansa pitävää islamistista terroristiryhmää tarkoituksena murhata Libyan johtaja Muammar Gaddafi. Yritys epäonnistui ja johti sivullisten kuolemaan.

Kesäkuussa 1996 Saudi-Arabian Dharanissa tapahtui isku Yhdysvaltojen varuskuntaa vastaan. Seuraavana päivänä iskusta otti vastuun BBC:n haastattelussa Mohammed al-Massari, saudidissidentti, joka uhkaili Yhdysvaltoja uusilla iskuilla. Hän oli edellisessä huhtikuussa saanut neljän vuoden oleskeluluvan Britanniassa. Al-Massari on Osama bin Ladenin liittolainen, viimeksi mainitulla on residenssi hienossa Lontoon esikaupungissa Wembleyssä.

Tammikuussa 1997 konservatiivinen kansanedustaja Nigel Waterson teki lakialoitteen *Conspiracy and Incitement Bill*, joka olisi kieltänyt Britannian maaperän käyttämisen muualla suoritettavien terroritekojen suunnitteluun. Lakialoite kaatui työväenpuolueen George Gallowayn organisoimaan vastarintaan.

Egyptiläisen terroristijärjestön Gamaa al-Islamiya johtajat ovat jatkuvasti saaneet asua Britanniassa. Vuodesta 1992 lähtien järjestö on aiheuttanut iskuillaan ainakin 92 ihmisen kuoleman. Lokakuussa 1997 järjestö teki Egyptin Luxorissa tuhoisan iskun, joka vaati 62 ihmisen hengen. Britanniaan sijoittuneet järjestön johtajat ovat suoranaisesti vastuussa

verilöylystä, sillä hieman aikaisemmin oli neuvoteltu aselevosta islamistien ja Egyptin hallituksen välillä. Yhdysvalloissa vankeustuomiotaan istuva ”sokea sheikki” Omar Abdel Rahman oli kannattanut aselepoa, samoin Egyptissä asuvat kuusi johtoneuvoston jäsentä. Sen sijaan Britanniassa asuvat kuusi jäsentä vastustivat aselepoa.

Kaikki Egyptin viranomaisten luovutuspyynnöt torjuttiin Britannian taholta. Joulukuussa 1997 Egypti antoi Britannialle nootin, jossa vaadittiin Britanniaa lopettamaan turvapaikan myöntäminen terroristeille ja ryhtymään yhteistyöhön Egyptin viranomaisten kanssa terrorismin torjumiseksi. Egyptin ulkoministeri pyysi myös lehtihaastattelussa Britanniaa katkaisemaan rahavirran Lontoossa majaansa pitäviltä islamistiradikaaleilta Egyptissä toimiville terroristeille.

Samana vuonna Yhdysvaltojen ulkoministeriö julkaisi listan 30 ulkomaisesta terroristijärjestöstä, joiden toiminta oli kielletty Yhdysvalloissa. Kuusi näistä järjestöistä piti päämajaansa Britanniassa. Islamic Group ja sen alajärjestö Islamic Jihad pitävät päämajaansa Lontoossa ja vuonna 1997 Abel Abdel Majid ja Adel Tawfiq al Sirri saivat virallisen luvan Britannian viranomaisilta perustaa varainkeruuorganisaation ja mediatoimiston nimillä International Bureau for the Defense of the Egyptian People ja Islamic Observatory. Miehistä ensin mainittu on Egyptin viranomaisten mukaan kytkeytynyt presidentti Anvar Sadatin murhaan ja tuomittu poissaolevana kuolemaan Egyptin Islamabadin suurlähetystöön tehdystä pommi-iskusta, jossa 15 diplomaattia kuoli. Al Sirri puolestaan on tuomittu poissaolevana kuolemaan Egyptin pääministerin Atif Sidqin murhayrityksestä. Molemmat miehet saivat Britanniaa turvapaikan.

Myös Egyptin presidentin Sadatin murhan takia etsintäkuulutettu ja sittemmin Osama bin Ladenin neuvonantajaksi noussut Ayman al-Zawahiri on saanut liikkua vapaasti ympäri maailmaa. Sadatin lesken Jehanin mukaan hän sai vuosikaudet asua Britanniassa ja Egyptin viranomaisten luovutuspyynnöt torjuttiin¹¹⁸³. Sittemmin hän sai turvapaikan Tanskasta vuonna 1991. Hän on oleskellut myös Sveitsissä, ja lisäksi hän sai Green Cardin Yhdysvaltoihin 1990-luvun puolivälissä, jolloin hän suoritti varainkeruuta Yhdysvalloissa Bosnian muslimitaistelijoiden hyväksi.¹¹⁸⁴

Samoin Algeriaa terrorisoinut islamistinen äärijärjestö Armed Islamic Group (GIA) on saanut pitää päämajaansa Britanniassa. Järjestön johtajilla Abu Qatadalla ja Abu Musabilla on turvapaikka Britanniassa, mistä käsin he ovat johtaneet terroritoimintaa Algerian lisäksi Ranskassa. Kolmas algerialaisterroristi Abou Farres sai niin ikään turvapaikan Britanniaa 1992. Farres oli tuomittu poissaolevana kuolemaan Algerin lentokentälle tehdystä iskusta, jossa kuoli 9 ihmistä, samoin häntä pidetään osallisena terrorikampanjaan Pariisissa.

Britannia on antanut myös Tamilitiikerien itsemurhaiskuihin erikoistuneitten alajärjestöjen johtajien ja varainhankkijoiden toimia vapaasti maaperälläään. Samoin kurdien PKK:n ja Perun Loistavan polun. Kuuden Britanniassa päämajaansa pitävän terroristijärjestön lisäksi ainakin 16 muuta järjestöä saa Britanniassa sijaitsevilta järjestöiltä apua rahoituksessa, sotilaskoulutuksessa tai logistiikassa. Todellakin, Afganistanin rooli terroristien turvapaikkana vaikuttaa Britannian rinnalla vähäiseltä. Tiedetäänhän myös, että Osama bin Laden soitti satelliittipuhelimellaan ylivoimaisesti eniten juuri Britanniaan, terroristien turvasatamaan¹¹⁸⁵.

Eräs tunnettu islamistijohtaja Britanniassa on ollut Omar Bakri, alun perin Syyriasta kotoisin oleva Muslimiveljeskunnan jäsen, joka toimi myöhemmin Britanniassa al-Muhajiroun-järjestön johtajana. Saadessaan poliittisen turvapaikan Britanniasta Bakri teki oman ilmoituksensa mukaan Britannian viranomaisten kanssa sopimuksen, jonka mukaan islamistit eivät hyökkää Britanniaa vastaan¹¹⁸⁶. Al-Muhajiroun sitä vastoin värväsi vapaaehtoisia taistelemaan Balkanilla serbejä vastaan, mikä suoraan hyödytti Britannian, Yhdysvaltojen ja Naton geopoliittisia intressejä. Taistelijoita koulutettiin mm. Skotlannissa ja Texasissa. Yksi kouluttajista oli yhtiö nimeltä Sakira Security Services, joka toimi täysin avoimesti Britanniassa ja oli läheisissä suhteissa Finsburyn moskeijaan. Useat brittikansanedustajat, kuten Andrew Dismore (Labour), esittivät vaatimuksia yhtiön lakkauttamiseksi, turhaan.¹¹⁸⁷

Bakrin läheinen yhteistyökumppani oli Abu Qatada, jonka mm. espanjalainen tuomari Baltasar Garzon on nimennyt ”al-Qaidan Euroopan-verkoston johtajaksi”. Joka tapauksessa Qatadaa pidetään hyvin vaarallisena terroristijohtajana, ja hänet oli vuoteen 2001 tullessa etsintäkuulutettu Yhdysvalloissa, Britanniassa ja ainakin puolessa tusinassa muussa maassa. Tästä huolimatta toimenpiteisiin ei ryhdytty.

Jordanielainen Qatada saapui Britanniaan alun perin syyskuussa 1993, ja hän sai pakolaisstatuksen ja oleskeluluvan. Turvallisuuspalvelun haastattelussa Qatada totesi omaavansa erittäin suuren vaikutusvallan algerialaisyhteisössä ja lupasi toimia tiedonantajana MI5:n suuntaan ja raportoida kaikesta toiminnasta, mikä on Britannian etujen vastaista. Qatada vakuutti, ”ettei tule puremaan ruokkivaa kättä”¹¹⁸⁸.

Syyskuussa 2001 julkinen paine Qatadaa vastaan kasvoi, ja lehdet kirjoittelivat lokakuussa, että varmaan tunnettu terroristijohtaja pian pidätetään. Marraskuussa Espanjan viranomaiset ilmaisivat ihmetyksensä, miten mies voi edelleen asua avoimesti Britanniassa, vaikka miehen nimi oli yhdistetty itseensä Mohamed Attaan. Joulukuussa 2001 Qatada katosi. Ranskan viranomaiset olivat raivoissaan, sillä Qatada oli kytketty Ranskassa tapahtuneisiin terroritekoihin. *Time* julkaisi artikkelin, jossa siteerattiin ranskalaisia tiedustelulähteitä, joiden mukaan Britannian turvallisuuspalvelu oli siirtänyt Qatadan perheineen turvataloonsa Pohjois-Englantiin¹¹⁸⁹. Eräät ranskalaiset syyttivät avoimesti Qatadan olevan MI5:n agentti¹¹⁹⁰. Qatada pidätettiin lopulta Lontoossa lokakuussa 2002. Kuitenkin toukokuussa 2008 ”Osama bin Ladenin Euroopan suurlähettiläs” vapautettiin takuita vastaan, eikä häntä edes karkotettu Jordaniaan, jossa terrorismisyytteet olisivat häntä odottaneet¹¹⁹¹.

Qatada näyttää olleen pahemmanlaatuinen väkivaltaan kiihottaja ja manipuloija. Yksi hänen oppilaistaan oli marokkolainen Mohammed Guerbouzi, joka oli saanut Britannian kansalaisuuden. Marokon viranomaisten mukaan mies johti al-Qaidan liitettyä islamistijärjestöä *Group of Islamic Combatants of Morocco*. Järjestöä on syytetty Casablancan pommi-iskusta, ja YK on lisännyt sen kiellettyjen terroristijärjestöjen listalle. Tästä huolimatta Britannian viranomaiset kieltäytyivät edes kuulustelemasta Guerbouzia.¹¹⁹² Mies on sittemmin yhdistetty sekä Madridin että Lontoon terrori-iskuihin, ja useiden maiden viranomaiset olivat etsintäkuuluttaneet hänet. Britannian viranomaiset tekivät Lontoon iskun jälkeen kiireellisen avunpyynnön Eurooppaan etsiä Guerbouzia, joka oli ”kadonnut” keväällä 2004¹¹⁹³. Samaan aikaan mies kertoi *The Washington Postille*, että hän pitää matalaa profiilia Britanniassa häirinnän pelossa mutta että poliisi on täysin tietoinen hänen olinpaikastaan¹¹⁹⁴.

Islamistipiirit Finsburyn moskeijan liepeillä olivat perusteellisesti viranomaisten soluttamat. Eräs turvallisuuspalvelun vakooja, algerialainen Reda Hassnaine, on kertonut havainnoistaan julkisesti. Abu Qatada oli Hassnainen mukaan ”paras aivopesijä mitä löytyy”. Hän värväsi ”kenkäpommittaja” Richard Reidin ja ”20. kaappaajan” Zacarias Moussaouin.¹¹⁹⁵

Toinen merkittävä radikaalijohtaja Abu Hamza al-Masri, Abu Qatadan läheinen toveri, toimi Finsburyn moskeijan imaamina ja johti järjestöä nimeltä *Supporters of Sharia*. Hänestä terrorismiasiantuntija John Loftus käytti nimitystä ”kapteeni koukku”, sillä mies oli menettänyt toisen kätensä ja käytti siinä koukkuproteesia. Hamza pidätettiin vasta keväällä 2004 ja hänet on sittemmin tuomittu vankeuteen. Turvallisuuspalvelun vakooja Hassnaine on kuvaillut Hamzan toiminnan olleen täysin samanlaista kuin Qatadan. Hänen avustajanaan toimi jo aiemmin mainittu Haroon Rashid Aswat, joka työskenteli Britannian tiedustelulle.

Aswat oli myös tehokas värvääjä. Hasshaine on kuvaillut hänen toimintaansa Finsburyn moskeijassa:

Sisällä moskeijassa hän istui uusien värvättävien kanssa kertoen heille elämästä kuoleman jälkeen ja jokaisen muslimin velvollisuudesta käydä pyhää sotaa uskottomia vastaan. Kaikki puhe kosketteli tappamista, jotta pääsisi taivaaseen ja saisi 72 neitsyttä... Hänen tapanaan oli kehottaa katsomaan veljiään, taistelijoita [Bosniassa ja Tšetšeniassa]... Hän käytti aina afgaani- tai taistelijan asua. Illalla hän tarjosi teetä ihmisille, jotka istuivat hänen kanssaan kuunnellen kertomuksia taistelijoiden sankarillisista seikkailuista, ennen kuin he liittyivät imaamin seuraan joka antoi aivopesun viimeisen silauksen.¹¹⁹⁶

Esiin nostamani henkilöt ovat ainoastaan jäävuoren huippu. Lukemattomista muista henkilöistä on julkaistu yksityiskohtaisia kuvauksia brittimediassa. Näiden toistaminen olisi varsin yksitoikkoista luettavaa. Sama kaava toistuu; kytkentöjä terroristijärjestöihin ja laittomaan toimintaa, Britannian viranomaisten suojelua ja asian vähättelyä ja ulkomaiden vastalauseita sekä viitteitä asianomaisten henkilöitten kytkennästä joko Britannian tiedustelu- tai turvallisuuspalveluun.

On tietenkin muistettava, että aivan kaikki väitteet eri henkilöitten terrorismikytkennöistä eivät välttämättä ole paikkansapitäviä. Toisinaan syytteet ovat poliittisesti motivoituja. Tästä esimerkiksi käy Venäjän nostama luovutuspyyntö Tšetšenian presidentin edustajaa Ahmed Zakajevia vastaan. Prosessin aikana kävi ilmi, miten Venäjän viranomaiset olivat väärentäneet todistusaineistoa ja hankkineet lausuntoja kidutuksen avulla. Zakajevia voi luonnehtia maltilliseksi separatistiksi ilman kytkentöjä terrorismiin.

Kuitenkin on syytä uskoa, että suuri osa syytteistä on aitoja, tai ainakin voitaisiin edellyttää Britannian viranomaisten ottavan ne todesta ja reagoivan niihin. Käytäntö näyttää olleen aivan toinen. Mistä tässä toiminnassa on kyse? Miksi turvallisuus- ja tiedustelupalveluun läheisessä suhteessa olleet henkilöt ovat harjoittaneet avointa värväys- ja kiihotustoimintaa Finsburyn moskeijassa ja muualla Britanniassa? On vaikea keksiä muuta selitystä kuin että kyseessä on ollut tietyn hallinnon osan tarkoituksellinen politiikka, jolla islamistipiirejä on manipuloitu ensiksikin toimimaan ulkomailla Britannian sijaistaistelijoina erilaisissa geopoliittisissa hankkeissa, kuten Balkanilla, ja toiseksi solutettuja ja manipuloituja ryhmiä on käytetty länsimaissa kylmän sodan aikaisen ”jännitteen strategian”

periaatteiden mukaisesti antamaan oikeutuksen toisaalta sotilaallisille interventioille ja toisaalta yhteiskuntien sisällä turvallisuutta korostavan poliisivaltion luomiselle.

Webster Griffin Tarpley on käyttänyt Finsburyn moskeijasta nimitystä *Patsy Academy*. Se tarkoittaa tiedustelupalvelujen ohjauksessa toiminutta paikkaa, jossa yksinkertaisia, heikkoälyisiä musliminuria manipuloidaan sopiviin rooleihin, joissa heitä voidaan käyttää erilaisten terroritekojen tai ”estettyjen terroritekojen” syntipukkeina. Tähän liittyy myös käsite *al-Qaida wannabe*. Tällä tarkoitetaan yksinkertaista muslimia, joka on omaksunut propagandasta väkivaltaisen aatemaailman. Sen mukaisesti hän ihailee islamistiterroristeja ja haluaisi olla itsekin sellainen. Tällaisella henkilöllä ei kuitenkaan ole omin päin tai vertaistensa seurassa mitään mahdollisuuksia toteuttaa haaveitaan, mutta hän on otollista maaperää älykkäämpien agenttien manipuloinnille.

Tietenkin voidaan esittää kysymys, tulisiko Britannian lisäksi myös Yhdysvallat lisätä terrorismia tukevien valtioiden listalle. Brittijournalisti John Pilger on muistuttanut siitä, miten Yhdysvallat on antanut turvapaikan lukemattomille terroristeiksi luokiteltaville ihmisille, kuten Guatemalan puolustusministerille Gramajo Moralesille, jota syytettiin rajoittamattoman terrorikampanjan kohdistamisesta siviileihin ja amerikkalaisen nunnan kiduttamisesta. Morales otettiin avosylin vastaan Yhdysvalloissa, ja hän sai hallituksen stipendin opiskella Harvardissa. Samoin El Salvadorin kuolemanpartioiden johtaja elää nykyisin mukavasti Floridassa. Haitin verinen diktaattori kenraali Prosper Avril lennätettiin syrjäyttämisenä jälkeen Yhdysvaltoihin ja hänelle myönnettiin turvapaikka. Yhdysvalloissa elää myös Chilen sotilashallinnon ja shaahin salaisen poliisin kiduttajia.¹¹⁹⁷ On tunnettu tosiasia, että Georgian Fort Benningissä toimiva School of Americas (nyk. Western Hemisphere Institute for Security Cooperation) on kouluttanut latinalaisen Amerikan diktatuurien kiduttajia ja kuolemanpartioita.

Yksi School of Americasin kouluttamista miehistä on ”läntisen pallonpuoliskon pahin terroristi” Luis Posada Carriles, kuubalainen Castron vastustaja ja CIA-agentti. Carriles on uransa aikana työskennellyt monissa eri maissa latinalaisessa Amerikassa, mm. pahamaineisen Yhdysvaltojen ilmavoimien kenraalimajuri Richard Secordin alaisuudessa Nicaraguan contra-operaatioissa. Carrilesia pidetään syyllisenä Kuuban valtion lentoyhtiön lennon 455 tuhoamiseen pommilla lokakuussa 1976. Iskussa kuoli 73 ihmistä. Lisäksi häntä epäillään Havannassa vuonna 1997 tapahtuneista useisiin hotelleihin kohdistuneista pommi-iskuista, joiden tarkoitus oli sabotoida Kuuban kasvavaa turismia. Carriles matkusti laittomasti Yhdysvaltoihin vuonna 2005 ja hänet pidätettiin. Venezuela ja Kuuba ovat esittäneet hänestä luovutuspyynnön, mutta Yhdysvallat on ne torjunut peläten miehen joutuvan kidutetuksi.¹¹⁹⁸ Syyskuussa 2006 Venezuelan presidentti Hugo Chavez syytti Yhdysvaltoja Carrilesin suojelemisesta YK:n yleiskokouksessa pitämässään puheessa.¹¹⁹⁹ Huhtikuussa 2007 Yhdysvallat vapautti Carrilesin takuita vastaan.

Lisää tietoa länsimaitten ja islamistien yhteistyöstä löytyy mm. Nafeez Mosaddeq Ahmedin kirjoista *The War on Truth* ja *The London Bombings*.

Mihin olemme menossa?

Hallitukset, joilla on epädemokraattinen agenda, voivat käyttää ihmisten taipumusta vaatia turvallista yhteiskuntaa hyväkseen. Luottavainen ilmapiiri demokraattisissa maissa luo liiankin helpot mahdollisuudet vallan keskittämiseen. Emme osaa epäillä, että kansainvälisellä eliitillä olisi julkilausumattomia ja salaisia tarkoituksia. Ne, jotka epäilevät muuta, ovat ”salaliittoteoreetikkoja”. Vapaus otetaan itsestään selvyytenä, eikä sen menettämistä pidetä mahdollisena. Ei edes pidetä mahdollisena, että joku *haluaisi* riistää sen meiltä. Siksi suhtaudumme luottavaisina kaikkiin toimiin, joihin länsimaiden hallitukset ryhtyvät mm. terrorismin torjumisen nimissä.

Mihin länsimaisia yhteiskuntia ollaan Yhdysvaltojen ja Britannian johdolla viemässä? Yhdysvallat laillisti kidutuksen presidentti Bushin allekirjoittaessa 17.10.2006 Military Commissions Act -lain, josta on käytetty nimitystä ”kevytkidutuslaki”, sillä se ei anna valtuuksia esimerkiksi raajojen irtileikkaamiseen ja muiden vastaavien pysyvien vakavien ruumiinvammojen tuottamiseen. Yhdysvaltojen ylläpitämää Guantanamon vankileiriä kyllä arvostellaan toisinaan julkisuudessa. Siellä pidettyjen vankien lukumäärä on ollut tasaisessa laskussa, ja oli keväällä 2008 enää noin 270. Guantanamon saama julkisuus peittää sopivasti paljon suuremman salaisten vankiloiden ongelman. Amerikkalaiset pitävät vangittuina noin 27 000 henkilöä ympäri maailmaa. Vankiloita on mm. Afganistanissa, Irakissa ja ”alihankkijamaissa”, kuten Marokossa. Ihmisoikeusjuristi Clive Stafford Smith yhdessä johtamansa kuolemanrangaistusta vastustavan Reprieve-järjestön kanssa on luetteloinut lisäksi 32 vankilalaivaa, joita Yhdysvallat ja Britannia käyttävät salaisina vankiloinaan. Yhdysvaltojen hallituksen mukaan vankien kuulusteluissa käytetään kidutuksen sijaan ”ankaria vaihtoehtoisia menetelmiä”. Käytännössä tämän on havaittu tarkoittavan esimerkiksi sukuelinten viiltelyä partakoneenterällä.¹²⁰⁰

EU-maat hyväksyivät hiljaisesti Yhdysvaltojen ”uuden Euroopan” maissa pitämät salaiset vankilat ja vankilennot¹²⁰¹. Britannia on Yhdysvaltojen lailla soveltanut kidutuksen ulkoistamista käyttämällä Uzbekistanin kaltaisia maita. Britannian entinen Uzbekistanin suurlähettiläs Craig Murray seurasi tapahtumia tässä Yhdysvaltojen ja Britannian tärkeässä ”terrorismin vastaisessa” liittolaismaassa, mutta hänen sietokynnyksensä ylittyi, kun hän näki valokuvan kuoliaaksi keitetystä ihmisestä.¹²⁰² Kun hän esitti vastalauseita ulkoministeriöön kidutuksella saadun tiedustelutiedon käytöstä, hänet kutsuttiin kotiin ja pidätettiin virantoimituksesta. Jack Straw’n johtamasta ulkoministeriöstä ilmoitettiin hänelle, että kiduttamalla saatu tiedustelutieto oli sekä laillista että hyödyllistä. Murray on todennut, että jokainen joka kyseenalaistaa sen mitä on tekeillä, vahingoittaa vakavasti uranäkymiään.¹²⁰³ Ulkoministeriöstä eroamisensa jälkeen Murray on ollut poliisin jatkuvassa seurannassa ikään kuin hän olisi itse terroristi.

Myös Britannian turvallisuuspalvelun johtaja Eliza Manningham-Buller (virassa 1997–07) on puolustanut tiedustelutietoa, joka saadaan kolmansien maiden kuulustelijoilta. Hän on vedonnut mm. siihen, että siten estettiin myös risiiniterroristien hanke. Manningham-Bullerin mukaan Britannian viranomaiset eivät ole kiinnostuneita siitä, millä menetelmillä kuulusteltavien antamat lausunnot on saatu.¹²⁰⁴ Hänen mukaansa ”ei pidä kysyä onko

tiedot saatu kiduttamalla, koska se vaikeuttaisi asioita”¹²⁰⁵. Kuitenkaan risiiniä tai risiiniterroristeja ei koskaan ollut olemassa, joten mitä hyötyä on saada kiduttamalla kuulusteltavat laulamaan mitä mielikuvituksellisempia terrorihankkeita kuulustelijoille? Brittikirjailija John Mortimer arvioi Edinburghin kansainvälisillä kirjamesseilla pitämässään puheessa, että Britannia on siirtynyt kansalaisoikeuksien osalta lainsäädännössään aikaan ennen vuotta 1215 ja Magna Cartaa^{*} ¹²⁰⁶.

Ihmiset, jotka ovat todella taistelleet vapauden saavuttamiseksi, suhtautuvat asiaan vakavasti. Yhdysvaltojen perustajiin kuulunut Benjamin Franklin (1706–1790) on todennut: ”Mikä tahansa yhteiskunta, joka luovuttaa pois vapautta saadakseen turvallisuutta, ei ansaitse kumpaakaan ja menettää molemmat.”¹²⁰⁷ Varsin laaja yhteisymmärrys vallitsee siitä, että yhteiskunnallisen vapauden pahin vihollinen on valtiovalta. Vain se voi riistää kansalaisilta heidän vapautensa. Vain se voi pystyttää hirmuvallan, joka riistää kansalaisilta heidän ihmisoikeutensa. Nykyajan teknologia mahdollistaa aukottoman valvonnan rakentamisen jollaisesta Hitler ja Stalin eivät osanneet uneksiakaan.

Valtiolliset tiedustelu- ja muut väkivaltaelimet ovat monissa maissa jo kauan sitten karanneet demokraattisen kontrollin ulottumattomiin. Saksan liittopäivillä tiedustelupalvelun valvonnasta vastanneeseen komiteaan osallistunut Andreas von Bülow totesi Suomen-vierailunsa aikana syksyllä 2005, että tiedustelupalvelujen parlamentaarinen valvonta on lähinnä vitsi. Se ei ole käytännössä mahdollista, sillä tiedustelupalvelut aina salaavat asioita erilaisten verukkeitten nojalla.

Belgiassa ja Italiassa jouduttiin parlamentaarisia Gladio-tutkimuksia tehtäessä toteamaan, että maitten sotilastiedustelut eivät olleet lojaaleja ensisijassa omalle parlamentille vaan Yhdysvalloille, eikä vaadittuja tietoja näiltä organisaatioilta saatu. Toivottavasti Suomessa ei vastaavaa tilannetta pääse koskaan syntymään.

Pääministeri Matti Vanhasen kolumni *Turun Sanomissa* kahdeksan päivää Lontoon 7.7.2005 terrori-iskun jälkeen otsikolla ”Vapauden ja kontrollin suhde muuttuu” kertoo korutonta kieltään siitä, miten halukkaita mallioppilaisiksi suomalaiset poliitikot ovat ”terrorismin vastaisessa taistelussa”. Vanhanen kirjoittaa:

Meidän on yksinkertaisesti tajuttava se, että vapauden ja kontrollin välistä suhdetta muutetaan kansainvälisellä yhteistyöllä muutama piiru turvallisuuden ja terrorin vastaiseen suuntaan. On kyettävä kontrolloimaan rikollisten keskinäistä viestiliikennettä, rahaliikennettä, liikkumista ja niin edelleen.¹²⁰⁸

Onko siis luotava valvontayhteiskunta? Vanhanen toteaa myös, että ”...olisi varmistettu se, että Suomesta ei missään oloissa muodostuisi niin sanottua pehmeää kohtaa turvallisuusjärjestelyissä”. Toisin sanoen meidän on ilmeisesti otettava käyttöön kaikki sama kuin Yhdysvalloissa ja Britanniassa. Miten pitkälle olemme halukkaita menemään? Nykytekniikka huomioon ottaen Neuvostoliiton ja DDR:n toteuttama kansalaisten valvonta näyttää amatöörimäiseltä. Tekniset mahdollisuudet ovat nykyisin lähes rajattomat. Vetoaminen ”kansainväliseen yhteistyöhön” näyttää myös luovan oikeutuksen lähes millaiselle hyvänsä turvatoimien ja valvonnan kiristämiseksi esimerkiksi lentokentillä.

* Magna Carta on Britannian julkista valtaa rajoittava säädöskokoelma. Se vastaa osittain muiden maiden perustuslakeja. Magna Carta säädettiin alun perin rajoittamaan Englannin kuninkaan Juhana Maattoman valtaa Runnymedessä 15. kesäkuuta 1215. http://fi.wikipedia.org/wiki/Magna_Carta

VeriChip Corp. ja muut RFID-teknologiaa kehittelevät yhtiöt haaveilevat jopa ihmisiin istutettavien siruimplanttien ottamisesta laajamittaiseen ja lopulta pakolliseen käyttöön. Tällä hetkellä siruimplantteja kokeillaan monin paikoin. Esimerkiksi Espanjan Barcelonassa suosittu Baja Beach Club tarjoaa VIP-asiakkailleen siruimplanttia, jolla he pääsevät klubin VIP-alueelle ilman mitään dokumentteja. Sirua markkinoidaan tavoiteltuna statussymbolina¹²⁰⁹. Keväällä 2008 julkisuuteen tuli hanke varustaa Lontoon 31 000 poliisia poliisipäällikkö Sir Ian Blair mukaan lukien mikrosiruilla, jotta esimiehet tietäisivät joka hetki kunkin poliisin sijainnin¹²¹⁰.

Tuotteisiin liitettävät RFID-tarrat yleistyvät nopeasti tehden mahdolliseksi tuotteiden seurannan paitsi kaupan varastokirjanpidossa myös mahdollisesti tulevaisuudessa tuotteen koko elinkaaren ajan. RFID-tekniikkaa sovelletaan myös etäluettavissa passeissa, ja sen käyttöönottoa esimerkiksi seteleissä harkitaan, jolloin myös käteiselle rahalle saataisiin aikaan kattava jäljitettävyys. Yhdysvalloissa teknologia otetaan mahdollisesti käyttöön postimerkeissä ”jotta epäilyttävät lähetykset voitaisiin jäljittää lähettäjäänsä”¹²¹¹. RFID-sirut muistuttavat sovelluksesta riippuen postimerkin kokoista tarraa tai eläimeen tai ihmiseen istutettavana implanttina riisinjyvää. Teknologian kehitys tekee niistä jatkuvasti pienempiä, halvempia ja monikäyttöisempiä. Teknologialla on varjopuolensa, se on ainakin toistaiseksi helposti väärennettävissä ja tietoturvariskit ovat suuret. Turvallisuusyhtiö Flexilisin asiantuntijat ovat esimerkiksi osoittaneet käytännössä, että on täysin mahdollista virittää pommi yleiselle paikalle siten, että se räjähtää tietynmaalaisen etäluettavan passin saapuessa lähistölle¹²¹². Uusi langaton teknologia tarjoaa valitettavasti huikeita mahdollisuuksia rikollisille ja terroristeille.

Vuonna 2002 Yhdysvalloissa perustettiin uusi kansalaisten vakoiluun ja tiedonkeruuseen keskittyvä toimisto Information Awareness Office (IAO). Se herätti laajaa kritiikkiä myös kongressissa, ja sen toiminta jouduttiin lopettamaan seuraavana vuonna. Toiminnan pääosa kuitenkin vain siirtyi toiselle organisaatiolle Disruptive Technology Officeen ja rahoitus hoidettiin toiselta momentilta.¹²¹³ Yksi Total Information Awareness -hankkeen tarkoituksista on kerätä tietoa maailmanlaajuisesti ihmisten käyttäytymisestä, jotta voidaan ennustaa rikoksia ja uhkia kansalliselle turvallisuudelle. Kerättäviä tietoja ovat mm. koulu- ja lääketieteelliset tiedot, internetaktiviteetit, sähköpostikirjeenvaihto, matkustustavat, luottokorttiosotot, pankkitiedot ja kirjastolainat.¹²¹⁴ Näiden tietojen perusteella kansalaisia voidaan profiloida. Facebook ja muut internetin sosiaaliset sivustot tarjoavat myös oivallisen tilaisuuden ihmisten profilointiin sen perusteella, mitä he kirjoittavat itsestään. Tällaisen tiedon automatisoituun keräilyyn viranomaisilla on erityisiä ohjelmia, joita kutsutaan *hämähäkeiksi*¹²¹⁵.

Pentagonin *Sentient World Simulation* (SWS) on koko maailman kattava tietokonesimulaatio, jossa tavoitteena on luoda jokaisesta ihmisestä ja maailmassa toimivasta yhteisöstä virtuaalinen vastine. SWS:n avulla Pentagon testaa mm. psykologisia operaatioitaan. Erilaisten tapahtumien vaikutuksia väestön mielialoihin ja käyttäytymiseen voidaan testata ja hakea vaihtoehtoja, jotka tuottavat toivotun lopputuloksen. Jos tietyn maan vesihuolto katkeaa tai tapahtuu luonnonkatastrofi tai vallankaappaus, simulaation avulla nähdään esimerkiksi väestön reaktiot. Tämä Purduen yliopiston kanssa tehtävään yhteistyöhön perustuva hanke on keskittynyt ensin Afganistanin ja Irakin yhteiskuntien simuloimiseen. Kesällä 2007 SWS kykeni jo 62 eri maan simulointiin. Hanke edellyttää suunnattomia tiedostoja, vakoilu- ja tiedonhankintatoimintaa kaikista ja kaikesta tällä planeetalla.¹²¹⁶

Tietokonetulosteet voidaan nykyisin jäljittää siihen nimenomaiseen printteriin, jolla kopiot tehtiin. Merkittävät tulostimien valmistajat ovat nimittäin lisänneet laitteisiinsa ominaisuuden, jonka perusteella laitteet tulostavat jokaiseen arkkiin salaisen huomaamattoman koodin laitteen sarjanumerosta sekä tulostuksen kellonajasta ja päivämäärästä. Koodi koostuu erittäin pienistä keltaisista pisteistä ja sen havaitsemiseen tarvitaan mikroskooppi. Koodit huomasivat kansalaisten sähköisiä oikeuksia puolustava järjestö Electronic Frontier Foundation (EFF) vuonna 2005.¹²¹⁷

Matkapuhelinten yleistynyt käyttö tarjoaa häkellyttäviä mahdollisuuksia tiedon keräämiseen kansalaisista. Kun käytetään ns. pattern recognition -menetelmää*, voidaan matkapuhelinten sijaintitietoja tallentavista tietokannoista saada tietokoneajoilla selville monia mielenkiintoisia asioita. Esimerkiksi kun kaksi matkapuhelinta on toistuvasti lähellä toisiaan työajan ulkopuolella ja kun matkapuhelimet kuuluvat vastakkaisille sukupuolille, voidaan olettaa näiden puhelinten haltijoilla olevan suhde. Myös poliittisiin kokouksiin osallistuneet on helppo saada selville. Näin voidaan saada tietoa kansalaisten poliittisia mielipiteistä, tavoista ja ihmissuhdeverkostoista. Puhelutietojen perusteella voidaan laatia tietokoneohjelmilla automaattisesti sosiogrammeja, jotka ovat havainnollistavia karttoja kunkin henkilön sosiaalisista verkostoista. Näin saadaan muodostettua kustakin henkilöstä *sähköinen jalanjälki*, jota voidaan sen jälkeen analysoida eri menetelmin. Matkapuhelintietoja käytetään myös liikennevirtojen tarkkailussa tai niiden avulla voidaan reaaliaikaisesti kartoittaa ihmisten tiheys suurkaupungissa vaikkapa kansallisuuksien tai uskontojen perusteella jaoteltuna.¹²¹⁸

Ihmisten liikkuminen on isoveljen erityisen mielenkiinnon kohteena myös Suomessa. Taksit ovat olleet jo vuosia kameravalvottuja. Asemilla on kattava kameraverkosto ja VR:n mukaan kameravalvonta tulee lisääntymään. Syynä ovat ”järjestyshäiriöt ja väkivaltaiset ilmiöt”¹²¹⁹. Sähköiset matkakortit mahdollistavat tietojen keräämisen ihmisten matkustuskäyttäytymisestä, ja näitä tietoja poliisi voi käyttää rikosten selvittämisessä.

Valvontayhteiskunnan rakentamisen edelläkävijä Britannia on suunnitellut autojen varustamista transponderilla. Sen lähettämää signaalia lukisivat satelliitit ja autoilijaa suoraveloitettaisiin 1–60 centin kilometritaksalla sen mukaan, missä ja milloin ajetaan.¹²²⁰ Järjestelmä lienee sama, jota vihreä kansanedustaja, hallituksen ilmastopoliittinen asiantuntija Oras Tynkkynen on ehdottanut Suomeen¹²²¹. Se tarjoaa huimia näkymiä kaiken liikennekäyttäytymisen valvomiseksi. Mikä estää kytkemästä järjestelmään nopeusvalvontaa ja esimerkiksi seurantaan liikennevalojen noudattamisesta? Ehkä viranomaisille voitaisiin järjestää myös mahdollisuus satelliitin välityksellä sammuttaa minkä tahansa auton moottori, mikä auttaisi poliisia vaikkapa takaa-ajotilanteissa. Vakuutusyhtiöt kokeilevat Britanniassa järjestelmää, jossa transponderin lähettämien tietojen perusteella kutakin autoilijaa laskutetaan hänen ajokäyttäytymisensä perusteella.¹²²²

Britanniassa on meneillään ohjelma, jonka tarkoitus on estää rikollisia kokonaan käyttämästä tieverkkoa. Tähän tarkoitukseen käytetään liikenteenvalvontakameroita: Ne tunnistavat automaattisesti rekisterinumerot ja syöttävät tiedot tietokoneelle, joka tarkistaa, liittyykö numeroon rikosilmoituksia. Tiedot tallennetaan useiden vuosien ajaksi kansalliseen tietokantaan (National Vehicle Tracking Database), josta ne ovat viranomaisten saatavilla.¹²²³

* Pattern recognition tarkoittaa tietotekniikan avulla tehtävää toistuvien merkityksellisten kuvioiden tunnistamista.

Britannian tavoite on luoda kaupunkialueille kattava kameravalvonta, siten että kukin henkilö on jatkuvasti ainakin yhden kameran kuvassa. Kameroihin on myös yhdistetty kovaäänisiä, ja valvomossa istuvat vartijat voivat niiden avulla antaa ohikulkijoille määräyksiä vaikkapa nostaa maasta sinne heitetty karkkipaperi. Kasvontunnistusohjelmia kehitellään, jotta kunkin kuvassa olevan ihmisen henkilöllisyys olisi reaaliaikaisesti viranomaisten tiedossa. Toinen kehiteltävä tunnistusmenetelmä on ihmisten tyyli kävellä. Kehitellään myös tekoälyyn pohjaavia systeemejä, jotka kykenisivät tunnistamaan terroristit heidän epäilyttävän käytöksensä perusteella¹²²⁴. Vääränlainen ilme kasvoilla tai hermostuneeksi tulkittava käytös saattaisi laukaista terrorismihälytyksen.

George Orwell kirjoitti äärimmäisen ajankohtaisessa kirjassaan 1984:

Oli tavattoman vaarallista antaa ajatustensa vaeltaa missään julkisella paikalla tai telescreenin toimintasäteen sisäpuolella. Vähäisinkin väärä liike saattoi johtaa paljastumiseen. Lihasvärinä, tiedostamaton levoton ilme, itsekseen mutiseminen -- mikä tahansa merkki epänormaaliudesta tai jonkin asian salaamisesta. Joka tapauksessa väärä ilme (esimerkiksi epäuskoiselta näyttäminen silloin, kun tiedotettiin voitosta) oli sinänsä jo rangaistava teko. Uuskielessä oli sille jopa oma sana: kasvorikos.¹²²⁵

Ilmeinen paradoksi sisältyy siihen, että esimerkiksi Lontoon iskujen syyllisiksi nimetyt miehet käyttäytyivät täysin normaalisti, eikä mikään ”tekoäly” tai harjaantuneinkaan ihmissilmä olisi kyennyt heitä erottamaan väkijoukosta. Lontoon poliisi on markkinoinut kameravalvontaa julisteilla, joiden iskulause on *turvassa valvovien silmien alla*. Tulevaisuuden visioissa koko maailman valvontakamerat kytketään yhteen verkostoksi, joka mahdollistaa keskitetyn ”terrorismin vastaisen taistelun”. Teknologia on jo olemassa, tarvitaan vain poliittisia päätöksiä.

Kiina toimii tällä saralla eräänlaisena pilottikohteena, jossa länsimaiset yritykset kuten IBM, Cisco, HP, Dell, Google ja Yahoo kehittävät teknologioita kansalaisten valvontaan. Esimerkiksi 12,4 miljoonan asukkaan Senzhenin kaupunkiin rakennetaan 20 000 valvontakameran keskitettyä järjestelmää, johon mahdollisesti myöhemmin kytketään jo olemassa olevat 180 000 yksityistä valvontakameraa. Suunnitelmissa on lisätä kameroiden lukumäärä myöhemmin kahteen miljoonaan. Kansalaiset veloitetaan pitämään mukanaan sirukorttia, josta ilmenee koko henkilöhistoria. Kiina rakentaa kaikenkattavaa kansalaisten elektronisen vakoilun järjestelmää, jota se kutsuu *Kultaiseksi kilveksi*. Siinä kameravalvonta, kasvontunnistus, puhelinkuuntelu, internetseuranta, GPS-jäljitys ym. yhdistetään keskitetyksi työkaluksi yhdessä kansalaisista koottujen tiedostojen kanssa.¹²²⁶ Tämän suuntainen kehitys ei valitettavasti tule rajoittumaan Kiinaan. Britannia on vain askeleen jäljessä, Lontoossa on jo puoli miljoonaa valvontakameraa. Poliisin keskitettyä kameravalvontaa rakennetaan myös Helsinkiin kaikessa hiljaisuudessa. Itse asiassa Kiina vastaakin esitettyyn kritiikkiin vetoamalla siihen, että sen käyttämät menetelmät ovat jo käytössä Yhdysvalloissa ja Britanniassa.

Kameravalvonnan lisääminen tuntuu kuitenkin huonolta keinolta, jos todella halutaan estää terrorismia. On havaittu, että ratkaisevalla hetkellä terrori-iskun sattuessa kamerat eivät toimineet tai syystä tai toisesta nauhat salataan. Mitä hyötyä salatuista nauhoista on? Lontoon iskuissa vuonna 2005 kävi juuri näin, samoin syyskuun 11. Pentagonin luona ja 1995 Oklahoma Cityssä. Myöskään World Trade Centerin katolla sijainneet televisioasemille kuvaa syöttäneet TV-kamerat eivät poikkeuksellisesti olleet käytössä

terrori-iskun aamuna¹²²⁷. Britannian viranomaiset väittävät hallussaan olevan valvontakamerakuvia terroristeiksi nimetyistä miehistä Lontoossa 7.7.2005, mutta niitä ei ole julkistettu. Iskun kohteena olleen bussin kamera ei sattumoisin toiminut juuri sinä päivänä.

On vakava huolenaihe, että yksityiset yhtiöt, joille kameravalvonta ja muu kansalaisten seuranta on uskottu, ovat kytkeytyneitä Israelin ja Yhdysvaltojen tiedustelupalveluihin. Tällainen yhtiö on mm. Lontoon metron kameravalvonnasta vastaava Verint Systems ja sen emoyhtiö Comverse. Comversen perustaja ja toimitusjohtaja on entinen israelilainen tiedustelu-upseeri Jacob Alexander, jota vastaan nostettiin vuonna 2006 Yhdysvalloissa syytteet lukuisista erilaisista petoksista. Mies pakeni Namibiaan, jossa Interpol pidätti hänet myöhemmin samana vuonna. Yhdysvaltojen viranomaiset havaitsivat heille puhelinkuuntelua toteuttavan Comverse Infosysin mahdollistaneen Yhdysvalloissa toimiville israelilaisille rikollisliigoille käänteisen salakuuntelun, mikä joissain tapauksissa teki tyhjäksi FBI:n ja DEA:n pidätysoperaatiot. Ovatko nämä yhtiöt todellisuudessa eräänlaisia Troijan hevosia, joiden avulla mainittujen maiden tiedustelupalvelut pääsevät kaikkialla maailmassa käsiksi monenlaiseen tiedustelutietoon?¹²²⁸

Kreikassa paljastui maaliskuussa 2005, että matkapuhelinoperaattori Vodaphonen järjestelmään oli ujutettu erittäin kehittynyt vakoiluohjelma, jonka avulla NSA kykeni salakuuntelemaan muun muassa pääministerin ja turvallisuuspalvelun johtajan puhelimia. Vakoiluohjelman havaitsi Vodaphonen ohjelmistoinsinööri Costas Tsalikidis, joka heti sen jälkeen löytyi omasta asunnostaan hirtettynä. Tapaus luokiteltiin itsemurhaksi. Vodaphone myönsi salakuuntelun mutta tuhosi haittaohjelman eli todisteet. Italiassa sattui seuraavana vuonna outo Telecon Italian turvallisuuspäällikkö Adamo Boven kuolema. Bove oli auttanut jäljittämään puhelutietojen perusteella egyptiläisen imaamin Abu Omarin kaapanneet CIA:n ja SISMI:n agentit. Boven oli määrä toimia syyttäjän tärkeänä todistajana agentteja vastaan, kun hänen ruumiinsa löydettiin moottoritietä ylikulkusillan alta. Väitteiden mukaan 42-vuotias Bove oli tehnyt itsemurhan hyppäämällä sillalta.¹²²⁹

Britannia puuhaa lakia pakollisista mukana pidettävistä henkilökorteista, mutta mitä hyötyä siitä olisi? Lontoon terroristithan jättivät korttinsa kuuliaisesti iskujen tapahtumapaikoille, ja ne selvisivät pommien räjähdyksistä moitteettomassa kunnossa. New Yorkissa jopa yhden syyskuun 11. terroristin passi löytyi WTC:n luota kadulta, samoin Pennsylvanian ”maahansyöksypaikalta”, ja jopa Pentagonista löytyi yhden terroristin opiskelijakortti. Jos uskomme virallisia kertomuksia terroriteoista, niin niiden mukaanhan terroristit eivät lainkaan yritä salata henkilöllisyyttään ja heidän dokumenttinsa löytyvät säännönmukaisesti tapahtumapaikoilta. Jälleen olemme tilanteessa, jossa terroristien sijasta ehdotukset näyttävät kohdistuvan tavallisiin kansalaisiin ja heidän kontrolloimiseensa. Olemme kaikki epäilyksen alaisia potentiaalisia terroristeja. Vaikka propaganda korostaa terroristien olevan muslimeja, niin valvonta kohdistetaan koko väestöön, sillä vastatoimet eivät saa olla etnisesti kohdennettuja.

Ilmalaivoja ja miehittämättömiä tiedustelulennokkeja ja niihin sijoitettuja huipputeknisiä vakoilulaitteita käytetään jo Yhdysvalloissa ja Britanniassa kansalaisten valvontaan¹²³⁰. Myös hyönteisen kokoluokkaa olevia vakoilulennokkeja kehitellään. Washington Postin mukaan useissa poliittisissa tapahtumissa ja mielenosoituksissa on havaittu sudenkorentoa muistuttavia pienoislennokkeja¹²³¹. Tämä on kuitenkin vain alkusoittoa, sillä nanotekniikan avulla teknologia pienenee silmällä havaitsemattomaksi. Sanonta ”ollapa siellä karpäsenä katossa” saa aivan uuden merkityksen. Yhdysvalloissa kehitetään

myös akkukäyttöisiä tiedustelulennokkeja, jotka kykenisivät hakeutumaan voimajohtoon latautumaan. Näin lennokin yhtäjaksoinen käyttöaika voisi olla hyvinkin pitkä¹²³².

Tulossa oleva uusi millimetriaaltoihin perustuva läpivalaisu riisuu ihmiset lentokentillä ja metrossa alasti¹²³³ ja samaa tekniikkaa voidaan soveltaa ihmisten tarkkailuun heidän asunnoissaan esimerkiksi ilmasta käsin¹²³⁴. Laajasti käyttöön otettuna nämä menetelmät merkitsevät kaiken yksityisyyden menetystä. Vain ajatustenluku puuttuu isoveljen teknologioista toistaiseksi. Tosin sitäkin kehitellään. *The Guardian* kirjoitti 7.2.2007¹²³⁵ näyttävästi kehitteillä olevasta aivojen skannausteknologiasta, jolla voitaisiin havaita ihmisten aikomuksia. Teknologian avulla terroristit ja rikolliset voitaisiin pidättää jo siinä vaiheessa, kun teot ovat vasta aikomuksen asteella. Tulevaisuudessa aivoskannereita voitaisiin käyttää esimerkiksi lentokenttien turvatarkastuksissa, metroasemilla ja vaikkapa julkisissa rakennuksissa terroritekojen ja rikosten ehkäisyssä¹²³⁶.

Britannian turvallisuuspalvelu valmentaa supermarkettien kassoja tarkkailemaan asiakkaita ja raportoimaan viranomaisille¹²³⁷. Yhdysvalloissa Marylandissa toimiva rautatieliikennöitsijä CMX kehotti tyyliiltään sosialistista realismia edustavalla julistekampanjalla tarkkailemaan kanssamatkustajiaan ja raportoimaan epäilyttävistä henkilöistä konduktöörille iskulauseella *tarkkaile – matkusta – raportoi*. Ihminen, joka ottaa valokuvia joukkoliikennevälineistä tai julkisista rakennuksista, on epäilyksenalainen ja voi joutua pidätetyksi terroriteon valmistelusta. Lontoon poliisin juliste kehottaa kansalaisia valppauteen. Julisteessa kehoitetaan tarkkailemaan ihmisiä, jotka valokuvaavat turvajärjestelyjä, vuokraavat pakettiauton, matkustavat mutta ovat vaitonaisia matkustamisen tarkoituksesta, joilla on useita matkapuhelimia tai jotka käyttävät tietokoneita ja vierailevat ”terroristien internetsivuilla”¹²³⁸. Itäblokin maista tuttu mentaliteetti *tarkkaile naapuriasi ja raportoi viranomaisille* on tullut Yhdysvaltoihin ja Britanniaan. Milloin se tulee laajamittaiseen käyttöön EU:ssa ja Suomessa? Emmekö ole ”pehmeä kohta” ilman urkintajärjestelmää?

Heinäkuussa 2007 eräs brittimuslimi pidätettiin terrorismista epäiltynä, sillä hänen autostaan löytyi tupakansytyttimeen liitettävä verkkovirtaa tuottava muuntaja ja WTC:n entisen vahtimestarin William Rodriguezin puhelilaisuudesta kertova juliste¹²³⁹. Kirjan lukeminen lentokoneessa voi laukaista terrorihälytyksen. Australiassa rock-muusikko Henry Rollins luki lennolla Aucklandista Brisbaneen kirjaa *Jihad: The Rise Of Militant Islam In Central Asia*. Rollins luokiteltiin lentoturvallisuusriskiksi, ja hän sai Australian viranomaisilta vakavan varoituksen olla koskaan enää lukematta sellaisia kirjoja.¹²⁴⁰ Qantas Airlinesin toimitusjohtaja Margaret Jackson joutui puolestaan nöyryyttävään, tunnin kestävään kuulusteluun, sillä turvatarkastuksissa hänen laukustaan löytyi teknisiä kuvia matkustajalentokoneista. Hän yritti selittää olevansa lentoyhtiön toimitusjohtaja, jolloin turvatarkastajat vastasivat siihen: ”Mutta tähän olette nainen.”¹²⁴¹

Yhdysvalloissa uudet lentokieltoilistat ovat aiheuttaneet paljon päänvaivaa. Edward Allen sai kokea tämän omakohtaisesti huomattuaan olevansa lentokiellossa. Edward Allen on Yhdysvaltojen viranomaisille lentoturvallisuusriski. Hän on neljä vuotta vanha. Sama juttu Sarah Zapolskyn 9 kuukautta vanhan vauvan kanssa.¹²⁴² Tulsan poliisissa 26 vuotta palvellut ja eläkkeelle siirtynyt merijalkaväen everstiluutnantti Craig Roberts ihmetteli, miten kolme viikkoa syyskuun 11:n terrori-iskujen jälkeen Havaijille lähtevän lennon turvatarkastuksissa Pearl Harborin sotaveteraaneja nöyryytettiin ja samanaikaisesti useat arabit saivat vain kävellä tarkastusten ohi koneeseen. Turvatarkastuksista vastaavat viranomaiset selittivät saaneensa ohjeet, joiden mukaan erityistarkastettavia ei saa valita

etnisen alkuperän perusteella. Roberts itse sai huomata joutuvansa kerta toisensa jälkeen erityistarkastuksiin. Kun hän tivasi syytä tähän, hän sai välttelevän vastauksen: ”Olette ehkä suututtanut jonkun Washingtonissa, kuten FBI:n tai jonkun muun viraston. En voi sanoa enempää tai joudun vaikeuksiin.”¹²⁴³ (Syytä FBI:n suuttumiselle Robertsiiin voi etsiä sivulta 161) Saman ilmiön ovat saaneet havaita lukemattomat Yhdysvaltojen hallitusta arvostelleet journalistit ja kirjailijat.

Ikävällä tavalla Yhdysvalloista peräisin olevat poliisimuodit tulevat myös Suomeen. Mustiin haarniskoihin pukeutuneet ja naamioituneet mellakkapoliisit, poliisin konetuliasein varustetut erikoisosastot, sähkölamauttimet jne. Mihin tässä ollaan todellisuudessa varustautumassa? Miksi nämä muodit tulevat Suomeen? Miksi poliisivoimat kaikkialla maailmassa noudattavat näitä trendejä? Kuka tätä toimintaa koordinoi? Onko tosiaan kyse siitä, kuten Matti Vanhanen totesi, ettemme halua olla ”pehmeä kohta”? Yhdysvalloissa Posse Comitatus -laki kieltää armeijan käytön maan sisällä poliisitoimessa, mutta siitä huolimatta se on pitkään ollut yleistynyt trendi. Ihmisiä ikään kuin totutetaan siihen, että sotilaat ovat kaduilla. Poliisivoimia myös militarisoidaan. Konepistoolien, luotiliivien ja kypärien näkyvä käyttö on nykyisin rutiinia monissa tilanteissa ainakin Yhdysvalloissa ja Britanniassa.

Myös Suomi muutti poliisilakiaan, jotta poliisi saa käyttää armeijan virka-apua ja ns. sotilaallisia pakkokeinoja. Miksi näin tehtiin? Yhtään ennakkotapausta ei ole, jossa poliisin tulivoima ei olisi riittänyt tilanteiden selvittämiseen. Pikemminkin päinvastoin, useita tapauksia on käsitelty oikeusistuimissa, joissa poliisi on käyttänyt tuliaseita tarpeettomasti. Varoittavia esimerkkejä viranomaisten sotilaallisen voiman käytöstä ovat Wacon joukkomurha Texasissa vuonna 1993 (79 kuollutta)¹²⁴⁴ ja Beslanin kaapatun koulun valtaaminen vuonna 2004 (334 kuollutta)¹²⁴⁵.

Yhdysvalloissa FEMA on vuosia rakentanut leirejä, joita on tarkoitus käyttää siirtolaisten tai muun väestön internointiin, mikäli laajoja kansalaislevottomuuksia ilmenee. Ohjelma alkoi jo Reaganin aikana nimellä REX 84; se liittyy läheisesti *Hallinnon jatkuvuus* (Continuity of Government) -suunnitelmiin ja on suoraan sovellettavissa, mikäli tilanne edellyttää siirtymistä poikkeustilaan ja sotilashallintoon¹²⁴⁶. Viranomaisten on havaittu jo 1950–70-luvuilla pitäneen listoja kansalaisista, jotka ohjelmien aktivointivaiheessa tultaisiin vangitsemaan (ADEX-listat)¹²⁴⁷. Suunnitelmat olivat osaltaan reagointia Vietnamin sodan aikaiseen laajaan kansalaisliikehdintään, mikä tapahtui samoihin aikoihin kuin Euroopan opiskelijaliikkeet.

Viranomaiset pyrkivät väärinkäyttämään uusia terrorismin vastaisia lakeja. Esimerkiksi Britanniassa Irakin sodan pommitusvaiheen aikana operaatioissa käytettyjen B-52-pommikoneitten tukikohdan luona Gloucestershiressä keväällä 2003 järjestetyn mielenosoituksen poliisi hajotti vetoamalla siihen, että se epäili mielenosoittajien joukossa olevan terroristeja.¹²⁴⁸ Australian pääministeri John Howard julisti maahansa vakavan terrorismiuhkan loppuvuodesta 2005 ja vaati hallituksen terrorismin vastaista lakiesitystä *Anti-Terrorism Bill 2005* hyväksyttäväksi vuorokauden sisään. Laki hyväksyttiin 6.12.2005 ja se antoi viranomaisille laajoja lisävaltuuksia sekä riisui kansalaisvapauksia.¹²⁴⁹ Taktiikka näyttää olevan, että ensin säädetään erittäin ankarat rangaistukset terrorismirikoksista ja sen jälkeen yhä useampi rikkomus ujutetaan terrorismin kategoriaan. Esimerkiksi pientä amfetamiinilaboratoriota Pohjois-Carolinassa pyörittänyt Martin Dwayne Miller sai syytteen kemiallisten aseitten valmistamisesta, josta tuomio saattaa olla 12 vuoden ja elinkautisen väliä. Ennen Patriot Act -lakia rikoksesta sai vankeutta keskimäärin 6 kuukautta¹²⁵⁰.

Mihin olemme menossa? Poliisilakeja kiristetään vähä vähältä. Puhelinkuuntelua on helpotettu, teletunnistetietojen tallennusvelvollisuus on määrätty, sähköpostisalaisuus halutaan murtaa, internetin käyttöä halutaan rajoittaa. Eliitti näkee internetin ylipäättään uhkana. Siellä ei nimittäin ole sensuuria, siellä sana on vapaa. Niinpä internetissä voidaan julkaista todisteita vaikkapa valtioiden sekaantumisesta terrorismiin, siis tietoja, jotka valtamediassa muodostaisivat ”eettisen ongelman” ja jotka olisi pakko sensuroida.

Sananvapaus ylipäättään on vaarassa. EU:ssa on hyväksytty Saksan aloitteesta esitys kansanmurhiksi poliittisella päätöksellä luokiteltujen historiallisten tapahtumien ”vähättelyn” kriminalisoimiseksi.¹²⁵¹ ”Vähättelyksi” voidaan tulkita esimerkiksi tutkimus, jossa kansanmurhan uhrien määrää korjataan alaspäin. Esimerkiksi tässä kirjassa sivulla 81 esitetty YK:n Bosnia-koordinaattorin lausuma Srebrenican tapahtumista saattaisi täyttää ”kansanmurhan vähättelyn” kriteerit. Saksan kehitys tuntuu muutenkin huolestuttavalta. Saksalainen mies Holger Voss kirjoitti internetin keskustelupalstalla ”onnittelevansa syyskuun 11:n murhaajia”. Nimetön ilmiäntaja sai aikaan syytteen miestä vastaan ”rikollisen teon ihannoimisesta”, mistä voi seurata jopa kolme vuotta vankeutta. Vossin itsensä mukaan kyse oli ironisesta kommentista¹²⁵². Tuomio oli lopulta 1500 € sakkoa.

Entä lentokenttien nöyryyttävät turvatarkastukset, joissa ihmiset pakotetaan riisumaan kenkensä, äitien pitää maistella tuttipulloista ja hammastahna ja shampoo ovat potentiaalisesti vaarallista räjähdettä. Jokainen on epäilyksenalainen, ja kansalaisia ikään kuin totutetaan hyväksymään viranomaisten ehdoton ylivalta ja kansalaisten muuttunut alistettu ja nöyryytetty asema. Pahinta lentokenttien uusissa turvamääräyksissä on se, että ne perustuvat fiktiiviseen uhkaan, ns. nestepommeihin, joiden valmistus lentokoneessa on mahdotonta (ks. sivu 53). Kyseessä ei siten ole terrorismin torjunta edes teoriassa vaan puhdas poliisivaltion rakentaminen.

Tarkoitukseni ei ole vähätellä ongelmia, joita aiheutuu huumekaupasta, prostituutiosta, terrorismista ja järjestäytyneestä rikollisuudesta. Päinvastoin, tavoitteen pitäisi olla turvallinen yhteiskunta, jossa rikollisuus on vähäistä ja ihmisten on hyvä olla. Mutta miten tähän päästään? Ratkaisu ei ole fiktiivisten uhkien kehittäminen, pelottelu ja otteen kiristäminen koko väestöstä.

Poliisin tulisi tehdä kaikkensa pitääkseen hyvät suhteet kansalaisiin. Smash Asem -mielenosoituksen poliisioperaatio Helsingissä kesällä 2006 oli varoittava esimerkki siitä, mitä seuraa, kun poliisilla on halu näyttää, että ”kyllä meilläkin osataan”. Jos haluamme säilyttää Suomen rauhallisena ja mukavana maana, on poliisin oltava rauhallinen kansan poliisi eikä jäljiteltävä angloamerikkalaista poliisivaltiomentaliteettia. Vai onko tilanne se, ettei meillä ole vaihtoehtoja? Jos emme seuraisi yleismaailmallista kehitystä, alkaisiko Suomessa esiintyä salaperäisiä terroritekoja, jotka pakottaisivat Suomen takaisin ruotuun?

Onko valvontayhteiskunnan luominen liioiteltua reagoitua terrorismin uhkaan vai onko taustalla suunnitelma *uudesta maailmanjärjestyksestä*? Zbigniew Brzezinski kirjoitti jo vuonna 1970 tulevasta kontrolloidusta yhteiskunnasta kirjassaan *Between Two Ages: America's Role in the Technetronic Era*:

Huipputekniikan aikakausi johtaa yhä valvotumman yhteiskunnan syntyyn. Tällaista yhteiskuntaa hallitsee eliitti, joka ei ole sidottu perinteisiin arvoihin. Pian käy mahdolliseksi jokaisen kansalaisen lähes jatkuva valvonta ja ajantasaisten täydellisten mitä henkilökohtaisimpiakin tietoja sisältävien tiedostojen ylläpito

kansalaisesta. Nämä tiedostot tulevat olemaan joka hetki viranomaisten käytettävissä.¹²⁵³

Jotta siirtyminen täydellisen valvottuun yhteiskuntaan kävisi mahdolliseksi ilman vastarintaa, tarvitaan *suostumuksen rakentamista*. Siihen tarvitaan kriisejä ja uhkakuvia, jotka liittyvät terrorismiin, joukkotuhoojien ja pahojen diktaattorien lisäksi pandemioihin, ympäristön tuhoutumiseen ja ilmastonmuutokseen. Television roskaviihde, kuten vuonna 2007 pyörinyt suosittu Big Brother -sarja, totuttaa osaltaan ajatukseen täydellisestä valvonnasta. Samanlaiset sarjat pyörivät kaikkialla maailmassa. Haluammeko tällaista täydellisen valvottua isovelilyhteiskuntaa? Miten voimme edes muodostaa mielipiteemme meille syötettävistä uhkista, kun tiedonvälitys on täysin yksipuolista?

Alistummeko peloteltaviksi? Turvaammeko valtioon? Haluammeko tiukkaan viranomaisvalvontaan perustuvan yhteiskunnan? Tyydymmekö valmiiksi pureskeltuihin totuuksiin, joita vallan media tarjoilee? Haluammeko luovuttaa kaiken kansallisen suvereenisuutemme ”kansainväliselle yhteistyölle”? Vai otammeko kansalaisina aktiivisemmän roolin, etsimme itse tietoa ja alamme kyseenalaistaa? Jokaiseen asiaan löytyy monia näkökulmia ja vastakkaisia argumentteja. Vallan median ”suodattamaan” tietoon ei kannata sokeasti luottaa, sillä siellä tärkeisiin aiheisiin hyvin helposti muodostuu totuuksia, jota ei ole soveliasta kyseenalaistaa. Sama koskee yhtä hyvin ”vaihtoehtomediaa”, jossa omat luutuneet opinkappaleet esiintyvät usein vieläkin ehdottomammassa muodossa.

Toivon tämän kirjan herättäneen lukijassa mielenkiinnon lähteä kyseenalaistamaan ja hakemaan lisää tietoa.

Hakemisto

11. du Choc 33, 34
 11.9.-toimintaryhmä 76
 911 Eyewitness..... 223
 Abduh, Umar..... 86
 Able Danger 186, 187, 200
 Able Warrior 187
 Abramovich, Roman 95
 Abrams, Elliot..... 56
 Abrego, Garcia..... 164
 Abu Ghraib..... 25, 26
Abu Hafs al Masri Brigades 279
Abu Hafs al-Masri Brigades 276
 Abu Sayaf 84, 163
 Aderholt, Heinie 91
 AEI 57
 Afganistan.... 9, 23, 27, 50, 52, 61, 62, 63,
 68, 70, 81, 82, 91, 149, 152, 172, 176,
 293
 Afroz, Mohammed 59
 Ahmadov, Iljas 170
 Ahmed, Nafeez Mosaddeq 50, 55, 82,
 188, 278, 296
 AIG 269, 270
 Air America 69
 Air Force One 177, 178, 197
 al Haznawi, Ahmed..... 182
 al Kassar, Monzer..... 113
 al Sirri, Adel Tawfiq..... 293
 al Suqami, Satam 180, 181, 183
 al-Amriki..... 83
 al-Banna, Hassan 81
 Alberto Pollio –instituutti..... 128
 al-Fadl, Jamal Ahmed 175
 Algeria..... 33, 34, 90
 Alghamdi, Ahmed 181
 Alghamdi, Hamza 181, 182
 Alghamdi, Saeed 182
 Alhazmi, Nawaf..... 182, 186
 Alhazmi, Salem..... 181
 Ali Mohamed 152
 Alibekov, Kanatjan 180
 al-Ibrahimi, Abdel Hameed 90
 Al-Jazeera..... 51, 282, 283
 al-Masri, Abu Hamza 295
 Almihdhar, Khalid..... 181, 186
 al-Muhajiroun 292, 294
 Alnami, Ahmad 182, 185
 Alnami, Ahmed 182
 al-Omari, Abdulaziz 185
 Alomari, Abdulaziz 181, 193, 248
 al-Qadi, Yassin 264, 265
 al-Qaida . 9, 50, 52, 53, 77, 80, 81, 83, 84,
 148, 152, 172, 173, 175, 180, 182, 186,
 188, 203, 264, 279, 285, 289, 294
 al-Sadr, Moqtada 144
 al-Shehhi, Marwan..... 181

- Alshehhi, Marwan 186
 Alshehri, Mohand 181
 Alshehri, Wail M. 181
 Alshehri, Waleed M. 181
 al-Zarqawi, Abu Musab 25
 al-Zawahiri, Ayman 83, 86, 293
 al-Zawahiri, Muhammed 83
 Amairi, Mohammed 110
 Amalgam Warrior 259, 260
 Amalgam Virgo 257, 262, 266
 Amec Construction 244
 American Liberty League 37
 Amnesty International 11, 46
 Amrozi 87
 Andreotti, Giulio 123, 136
 ANFO 154, 155, 156, 158, 160, 167
 Angel 178
 Angeles, Edwin 84
 Anselmi, tina 132
 Anticev, John 150
 Anti-Terrorism and Effective Death
 Penalty Act 168
Anti-Terrorism Bill 2005 304
 Apollo Guardian 259
 Arbusto Energy 51, 264
Arc of Crisis 50
 Archer, Toby 24
 Armitage, Richard 271
 Arnold, Larry 195, 197, 261
 Arroyo, Gloria 84
 ASCE .. 157, 209, 210, 215, 242, 243, 244
 Ashcroft, John 169, 201, 203, 271
 Assaad, Ayaad 180
Assassination of Russia 101
 Astaneh-Asl, Abolhassan 206, 232
 Aswat, Haroon Rashid 289, 295
 Atgerijev, Turpal-Ali 93
 Atta, Mohamed ... 22, 172, 174, 180, 181,
 183, 184, 185, 186, 187, 188, 193, 199,
 202, 261
 Avanguardia Nazionale 128, 130
 Aviv, Juval 113
 Ayyad, Nidal 148
 Azev, Evno 32
 Aznar, José-Maria 275, 277
 Badsey, Stephen 265
 Baker, James 46, 51, 216, 271
 Bakri, Omar 294
 Bali 87, 88
 Bamford, James 250
 Banc of America Securities 270
 Banihammad, Fayez Rashid 181
 Barajev, Arbi 91, 93, 94
 Barbie, Klaus 122, 131
 Barnett, Thomas 265, 269, 273, 274
 Basajev, Šamil 91, 92, 95, 104, 106
 Bashir, Abu Bakar 86, 88
 BATF.. 147, 151, 153, 154, 155, 165, 166,
 167
 Battelle Memorial Institute 180
 Baxter, J. Clifford 268
 BCCI 68, 149, 201, 265
 Beesly, Patrick 42
 Begin, Menahem 36
 Ben-Aryeah, David 111
 Ben-Veniste, Richard 197, 201, 242
 Berezovski, Boris 93, 95, 105
 Berg, Nicholas 25
 Berger, Sandy 204
 Berlinguer, Enrico 137
 Bernays, Edward 71, 72
 Bernstein, Carl 74
 Best, Gary 91
 Bilderberg-ryhmä 38, 270
 BIN 86
 bin Laden, Osama ... 9, 15, 25, 50, 51, 52,
 77, 83, 85, 119, 173, 174, 175, 176,
 180, 187, 200, 257, 262, 289, 292, 293
 bin Laden, Shafiq 51
 bin Mahfouz, Khalid 264
 Bindra, Satinder 79
black bloc 30
 Blackstone Group 270
 Blair, Ian 290
 Blair, Patrick Joseph 143
 Blair, Tony 18, 27, 80, 278, 289
 Blomberg, Jan 97
 Bloomberg, Michael 221
 BND 25
 Bodansky, Yossef 83
 Boeing.. 59, 111, 114, 172, 181, 183, 184,
 189, 190, 191, 192, 206, 215, 217, 241,
 247, 248, 249, 256, 271
 Bolandin lakimuutos 69
 Bollier, Edwin 116
 Bollyn, Christopher 174, 231, 237, 270
 Bolognan rautatieaseman pommi-isku
 130, 132, 275
 Bolton, John 56
 Borjesson, Kristina 75

- Bostonin joukkomurha* 40
- Bowman, Robert 16
- Boyce, Ralph 89
- Boyle, Francis A. 56, 67, 179
- Bragg, Rick 80
- Brenneke, Richard 132
- Bretton Woods 64
- Bridas 61
- Briody, Dan 51
- Britannia.... 32, 40, 61, 63, 64, 65, 81, 87,
107, 119, 122, 143, 144, 275, 286, 292,
293, 297, 298, 302
- Brodi, Romano 137
- Brown, Hyman 206
- Brown, Laura 196, 197, 198
- Brown, Willie 203
- Brunner, Willy 73
- Bryant, Johnelle 187
- Brzezinski, Zbigniew 23, 50, 305
- BTC-putki 82, 200
- Bucca, Ronald P. 205
- Buchanan, John 37, 57
- Buffett, Warren 248, 260
- Bunel, Pierre-Henri 16
- Bureau of Transportation Statistics 245
- Burks, Frederik 88
- Bush, G. H. W. 18, 46, 51, 60, 67, 69,
115, 163, 271
- Bush, George W. ... 18, 37, 51, 57, 58, 62,
67, 73, 88, 170, 173, 177, 237, 271,
279, 297
- Bush, Marvin 237
- Bush, Neil 105, 279
- Bush, Prescott 37, 57, 132, 179, 200
- Business Plot 37
- Butler, Smedley D. 37
- C-3 277
- C-4 89, 277, 279, 280
- Cahill, Thomas 234
- Cameron, Carl 13
- Campbell, Duncan 52
- Cannistraro, Vincent 53, 58
- Cantor Fitzgerald 269, 273
- Capo Marragiu 128
- Card, Andrew 177
- Carl Duisberg -seura 184
- Carlucci, Frank 51, 271
- Carlyle Group 51, 271
- Carr, Jenny 220
- Carrett, David 129
- Carriles, Luis Posada 296
- Carter, Jimmy 16, 107, 133
- Carterin doktriini* 60, 61
- Casey, William 108, 132
- Casolaro, Danny 113
- Casson, Felice 123, 130
- Castro, Fidel 255
- Cebrowski, Arthur 272
- CECOM 258
- Ceppos, Jerry 75
- CERN 66
- CFR 37, 38, 62, 200, 201, 270
- Chaibi, Jasser 110
- Chalabi, Ahmed 74
- Chavez, Hugo 296
- Chavez, Linda 56
- Chekulin, Nikita 99
- Cheney, Dick 56, 60, 62, 74, 172, 178,
204, 245, 261, 265, 271, 278
- Chennault, Claire 69
- Chiesa, Giulietto 97
- Chomsky, Noam 11, 19
- Church, Frank 69, 74
- Churchill, Winston 42
- CIA. 15, 23, 25, 36, 45, 50, 53, 58, 61, 65,
68, 69, 73, 74, 75, 81, 83, 84, 85, 89,
91, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114,
116, 117, 118, 121, 126, 127, 129, 131,
132, 133, 134, 135, 138, 148, 149, 152,
158, 163, 174, 176, 177, 179, 180, 184,
185, 200, 201, 202, 238, 239, 251, 254,
260, 264, 265, 296, 321
- Citizens for a Free Kuwait 46
- Civil Air Transport 69
- Clark, Ramsey 153
- Clark, Wesley 83
- Clarke, Richard .. 180, 197, 198, 245, 255,
260
- Clean Break* 59
- Cleland, Max 194, 202
- Cline, Ray 126
- Clinton, Bill 61, 67, 163, 168
- Cohen, Sam 66, 158
- Colby, William 73
- Coleman, Lester 60, 113
- Committee for the Liberation of Irak.... 202
- Committee on the Present Danger 57
- Confessions of a British Spy* 81
- Congress-Bundestag Program* 184
- Continuity of Government*... 245, 256, 304

- Convar269
- Corley, Gene.....210, 215, 216
- Corwin, Philip.....82
- coup d'état36, 171, 179, 192
- Covenant of Security*292
- Crown Vigilance259
- Curcio, Renato.....133, 134
- Curtis, Adam51
- Dahkilgov, Timur.....97
- Dalyell, Tam.....109
- Dar es Salaam61
- Darfur.....32
- Dark Winter.....261, 266
- Daschle, Tom.....172, 179
- Davidovich, Alfonzo96
- Davis, Daniel**16
- DCE90
- de Gaulle, Charles33
- de GrandPré, Donn.....191
- De Lorenzo, Giovanni127
- de Menezes, Jean Charles .278, 290, 291
- DEA112, 113, 114, 184
- Dearborn, Ed91
- Defence Policy Board60
- Dekker, Rudi**.....184
- Del Ponte, Carla94
- Delle Chiaie, Stefano128, 129
- Delta Force83
- DeMartinin, Frank A.....206
- Denijev, Adam91, 93
- Dewdney, A. K.247
- Dhahran51
- Di Napoli, Silvio.....135
- DIA.....60, 83, 113, 114, 174, 260, 320
- Djatšenko, Tatjana95, 97
- Dodgy Dossier278
- Donohue, Phil75
- Dostum, Rashid80
- Douglass, Joe66
- Doyle, Leonard90
- DPG.....60
- Dragonovic, Krujoslav131
- DRS90
- Drury, Shadia.....56
- Dudajev, Džohar92, 270
- DuPont.....37
- DynCorp.....180
- E-4B.....259
- Eagar, Thomas209
- EATSCO149
- Eberhart, Ralph.....192
- Edmonds, Sibel.....20
- Effective Death Penalty and Anti-Terrorism Act.....154
- Egypti.....60, 153, 293
- Eisenhower, Dwight D.....38
- El Salvador35, 145
- el-Hage, Wahid152
- Ellipse Alpha261
- Elohim City.....164, 166
- Elsässer, Jürgen82
- Energy Task Force*62
- Enron264, 268
- EPA.....230, 234, 235
- Ervamaa, Toni77
- Espanja.....275, 276
- Estonia.....94
- ETA.....122, 134, 135, 276
- Eter, Musbah110
- EU.....17, 55, 279, 303, 305
- Everhart, Harry154, 167
- FAA....187, 189, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 220, 242, 252, 261, 262, 264
- FBI13, 20, 21, 25, 69, 74, 77, 85, 111, 112, 118, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 193, 202, 218, 243, 246, 247, 248, 254, 258, 260, 265, 268, 289, 304
- Federal Reserve270
- Feith, Douglas.....56
- FEMA.157, 159, 161, 206, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 230, 238, 239, 241, 255, 256, 261, 262, 304
- FEMA/ASCE157, 159, 161
- Fiduciary Trust.....200, 237, 256, 260
- Field Manual 30-31B.....125, 126
- Fielding, Fred.....201
- Findley, Eric194
- Finnegan, Robert S.....89
- Finsburyn moskeija292, 294, 295
- Finucane, Patrick142
- FIS90
- Fisk, Robert146
- Fitts, Catherine Austin.....16
- Fitzgerald, Patrick154
- Fitz-Pegado, Lauri46
- Flamigni, Sergio135

Fleischer, Ari.....	177, 178
Fletcher, Yvonne.....	108
Floyd, Nancy.....	150
<i>Flying Tigers</i>	43, 69
Fonzi, Gaeton.....	26
Forbes, Scott.....	237, 256
Fort Detrick.....	179, 180
Fountain, Ben.....	256
Francechini, Alberto.....	134, 138
Franceschini, Alberto.....	133, 134
Francovich, Allan	121, 126
Franklin, Benjamin	43, 298
Frasca, David.....	254
fred.....	265
Freud, Sigmund.....	56
FRU.....	142, 143, 145
FSB....	24, 25, 59, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 105
Fuji Bank.....	270
Fulton, Kevin.....	142, 143
Furlong, Craid T.....	219
Future Combat System.....	273
G-8.....	29, 30, 286
Gaddafi, Muammar.....	74, 107, 108, 110, 119, 292
Gaffney, Frank Jr.....	277
GAL.....	276, 277
Gallop, April.....	245
Galpin, Richard.....	88
gang/countergang	32, 143
Ganser, Daniele.....	34
GAO.....	67
Garvey, Jane.....	197, 198
Gayle, Frank.....	214
Gehlen, Reinhard.....	122
Gelajev, Ruslan.....	91
Gelli, Licio.....	126, 127, 131, 132, 138
General Dynamics.....	271
General Motors Acceptance Corporation.....	270
Gershman, Carl.....	56
Gerson, Michael.....	62
GIA.....	90, 293
Giffen, James.....	268
Giladi, Naiem.....	36
Gilsanz, Ramon.....	216
Giovannoni, Stefani.....	135
Giuliani, Rudy.....	210, 238, 254, 271, 285
Gladio.....	121, 123, 127, 138, 298
Glaspie, April.....	46
Gleiwitz.....	40
Glick, Jeremy.....	75
Global Guardian.....	259, 262
Gochijaev, Achemez.....	98
Goebbels, Joseph.....	73
Goldberg, Robert.....	78
Goldman Sachs.....	268
Gonzales, Alberto.....	244
Gore, Albert.....	170, 246
Gorelick, Jamie.....	201
Graham, Jane.....	167
Graham, Philip.....	74
<i>Grand Coup</i>	173
Grasso, Richard.....	70
Greenberg, Evan.....	270
Greenberg, Jeffrey.....	270
Greenberg, Maurice.....	270
Gregg, Donald.....	132
Griffin, David Ray.....	13, 14, 194, 202
Griffiths, Richard.....	83
Griscom, David L.....	16
Gross, John.....	216
Ground Zero.....	211, 221, 234
<i>Group of Islamic Combatants of Morocco</i>	294
GRU.....	91, 93, 94, 95, 96
GSG-9.....	139
Gsponer, Andre.....	66
Guantanamo.....	26
Gunaratna, Rohan.....	59
Guyatt, David.....	60
Göring, Herman.....	19
Hachilajev, Nadir.....	95
Hadron Advanced Biosystems.....	180
Haganah.....	36
Hain, Peter.....	53
Hakala, Pekka.....	77
Halliburton.....	271
Halloween Massacre.....	254
Hamas.....	32
Hambali.....	86, 88
Hamburger, Ronald.....	208, 216
Hamilton, Lee.....	189, 200, 249
Hampurin solu.....	22
Hanjour, Hani.....	182, 189, 190, 202, 241
Hansen, Frederik.....	158
Harken.....	264
Harriman-suku.....	57
Hart, Gary.....	39
Hasbi, Fauzi.....	85, 86

- Hassel, Florian.....96
 Hatfill, Steven.....179
 Hattab79, 95, 103
 Hauer, Jerome.....266
 Hegarty, Frank.....142
 Heidegger, Martin56
 Heidelberg, Hoppy161, 162
 Heikal, Mohamed Hassanein16, 173
 Hekmatjar, Gulbuddin70, 91
 Heller, Jean.....46
 Hellyer, Paul16
 Helms, Laili61
 Helms, Richard61
Helsingin Sanomat.....77, 79
 Hersh, Seymour.....183
 Hill & Knowlton.....46
Hilliard, Wallace J.184
 Hinckley, John255
 Hinckley, Scott.....255
 Hitler, Adolf298
 Hizbollah60
 HMTD280, 290
 Hoffman, Jim.....209, 230
 Holmgren, Gerard245
 Holroyd, Fred141
 Homeland Security9, 200, 271, 322
 Honegger, Barbara244
 Hopsicker, Daniel.....184
 Horowitz, Leonard G.180
 Hosia, Martti.....76
 House, Edward Mandell.....41
 Howard, John.....88, 304
 Howe, Carol166
 Huffman Aviation184
 Hull, Cornelius44
 Huntington, Samuel9, 49
 Hussein, Hasib.....280, 283, 286
 Hussein, Saddam ..26, 45, 46, 51, 52, 59,
 62, 63, 115
 Hutchkinson, Maxwell52
 Hyperion-kieliopisto134, 135
 Ibrahim, Hussein264
 IG Farben.....57
 ilmastomuutos.....48
 IMF29
Incubator Hoax46
 Ingram, Martin.....142
 Inouye, Daniel K.36
Internal Look.....46
 IRA.....122, 134, 135, 140, 141, 142, 143,
 144
 Irak. 10, 11, 17, 18, 19, 22, 25, 36, 45, 46,
 51, 52, 53, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64,
 70, 74, 75, 88, 113, 123, 145, 147, 171,
 172, 176, 200, 202, 258, 276, 278, 304
 Iran 45, 60, 63, 64, 65, 82, 113, 114, 200,
 268, 271
 Iran-contra270
 Iran-Contra.....36, 58, 75, 113, 158, 163,
 164, 246
 Iran–Contra69
 Iran–Contra200
 Irgun.....36
 IRS.....238, 264
 Isamuddin, Riduan.....86
 Islam, Umar55
 Islamic Group.....90, 293
 Islamic Jihad293
 Islamic Salvation Front.....90
 Israel10, 13, 36, 45, 58, 59, 60, 63, 64,
 65, 107, 145, 153
 Italicus Express.....130
 Ivashov, Leonid.....16
 Jafaar, Khaled.....112, 116
 Jandarbijev, Zelimhan.....93, 105
 Janjalani, Abdurak84
 Jarrah, Ziad Samir182
 JCIT60
 JCU.....291
 Jeltsin, Boris92
 Jemaah Islamiah.....85, 86, 87
Jersey Girls.....200
 Jewish Defence League.....148
 JFK65
 Jibrill, Ahmed111
 JINSA.....57
 Johansson, Frank11
 Johnson, Lyndon B.15
 Joint Support Group.....145
 Jokinen, Christian276
 Jones, Alex51, 143, 190, 278
 Jones, Steven E.....232
 Jowenko, Danny236, 241
 JP Morgan37, 40, 41, 264
 Jumashev, Valentin95
jännitteen strategia59, 128
 Jääskeläinen, Atte76
 Kagarlitsky, Boris104
 Kahane, Meir148

Kalaji, Mausilli	276	Laskar Jihad	87
kapteeni koukku	295	Laswell, Harold	27
Karamessines, Thomas	127	<i>Lavon Affair</i>	36
Karzai, Hamid	61	Lavon, Pinhas	36
Kashoggi, Adnan	95	Lawrence, Bruce	174
Kausel, Eduardo	207, 225	Lay, Ken	268
Kean, Thomas	14, 177, 189, 199, 200, 249	Le Winter, Oswald	112, 113, 114
Keating, Frank	155	Leahy, Patrick	179
Kebedov, Bahauddin	95	Ledeen, Michael	56, 57, 58, 126
Keller, Amanda	185	Legge, Frank	227
Kelley, Jack	80, 218	Lemnitzer, Lyman	250
Kellogg Brown and Root	271	Lenin	32
Kemble, Pen	56	Lewin, Kurt	24, 26, 267
Kennedy, John F. 14, 26, 37, 65, 136, 255		Lewinski, Monica	210
Kennedy, Robert	36	Lewis, Bernard	9, 49, 50, 144
Kenworthy, Joseph	42	Libya	24, 60, 107, 117, 119
Kerrey, Bob	202	Lieb, Joe	44
Key, Charles	168	likainen pommi	53
KGB .. 9, 25, 106, 110, 126, 131, 148, 276		Lincoln, Abraham	40
Khalaf, Mahmoud	174	Lindsay, Germaine	280, 283
Khalilzad, Zalmay	61	Lintuinfluenssa	48
Khan, Abdul Qadeer	65	lintuinfluenssa	68
Khan, Mohammad Sidique	281, 288	Litvinenko, Aleksander	105
Khreesat, Marwan	111	Livingstone, Ken	141
Kiina	32, 59, 63, 84, 171	Locheed Martin	271
King David –hotelli	36	Lockerbie	24, 111, 112, 118
King, Jeff	230	Loftus, John	57, 289, 295
Kirkpatrick, Joshua	56	Loizeaux, Jack	236
Kissinger, Henry	20, 137, 200	Lord, Lance	256
Kitson, Frank	32, 141, 146	Lowy, Frank	269
KLA	70, 83, 84	Lubbers, Ruud	65
Klebnikov, Paul	105	Lucky Luciano	126
Koechler, Hans	117, 118, 119	Lusitania	41, 42
Kojève, Alexandre	56	Luukkanen, Arto	59
Koresh, David	147	Luzkov, Juri	95, 97
Kosman, Jakov	96	Lynch, David	16
Kristol, William	39, 56	Lynch, Jessica	22, 46
Kruithof, Arne	184	Lyons, James	34
Kuby, Ron	149, 150, 153	Länsipuro, Yrjö	76
<i>Kultainen kolmio</i>	69	Maailmanpankki	29
Kunstler, William	149	Mabetex	95
kuolemanpartiot	35	MacGregor, David	25
Kurttila, Heikki	5, 76, 226, 240	Machiavelli, Niccoló	25, 56
Kwiatkowski, Karen	16	Madsen, Wayne	16
Labévière, Richard	81	Magee, John Joe	142
Lait, Bruce	288	Magna Carta	298
Lamari, Smain	90	Magomedov, Junus	94
Lamont-Doherty Earth Observatory	220	Mahmoud, Souames	90
Lankford, Shelton F.	16	Mahon, Dennis	164
		Majid, Abel Abdel	293

- Major, John 271
- Maletti, Giandelio 136
- Manipulating the Media* 265
- Manning, Bill 210
- Manningham-Buller, Eliza 297
- Mantsuria 40
- Manual of the Afghan Jihad* 52
- Manzano, Juan Jesús Sánchez 276
- Mao, Tse Dung 69
- Marcos, Ferdinand 85
- Maresca, John J. 61
- Marr, Robert 196, 261
- Marsh & McLennan 269, 270
- Marshall, Andrew 57, 272
- Martin, Al 9
- MASCAL 255, 258
- Mashadov, Aslan 93, 94, 106
- Massoud, Ahmed Shah 177
- Masters, Ian 58
- Matsch, Richard 160
- Mau Mau 32, 141, 146
- McAllister, Therese 216
- McCollum, Arthur 43
- McCormack-Dickstein –komitea 37
- McKee, Charles 114
- McMichael, Jim 208
- McVeigh, Timothy 154, 155, 156, 159,
160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168,
169, 184
- Meacher, Michael 16
- Mediane, Mohammed 90
- Mega Oil 91
- Mehlis, Detlef 110
- Meiring, Michael 85
- Menan lentokenttä 163, 201
- Meyssan, Thierry 13, 78, 241, 322
- MI5 140, 141, 289, 294
- MI6 25, 83, 114, 141, 289
- Mielonen, Matti 77
- Mies, Richard 260
- Mikkonen, Timo T. A. 36
- Military Commissions Act 297
- Miller, Judith 74
- Mills, C. Wright 37
- Milner, Alfred 38
- MIT 207, 209, 225
- Mlakar, Paul 215
- MNLF 85
- Mohamed, Ali 83, 152
- Mokko, Kari 78
- Moore, Michael 177, 282
- Moore, Roger 164, 169
- Moqed, Majed 181
- Morgan Stanley 268
- Morin, Marco 130
- Moro, Aldo 85, 86, 134, 135, 136, 137,
254, 321
- Morrelli**, Philip 219
- Mortimer, John 298
- Mossad 13, 25, 36, 89, 109, 110, 151
- Moussaoui, Zacarias 26, 248, 254, 295
- MPRI 83, 84
- MRF 141
- Mubarak, Hosni 149
- Mueller, Robert 183, 187
- Muravchik, Joshua 56
- Murawiec, Laurent 60
- Murdashev, Vakhit 106
- Murdoch, Rupert 72, 73
- Murray, Craig 55, 297
- Musab, Abu 293
- Muslimiveljeskunta 50, 81, 148, 188, 264,
294
- Myers, Richard 175, 194, 198, 260
- Mykkänen, Pekka 84
- Möller, Per Stig 244
- Naik, Naiz 61
- Nair, Shankar 215
- Nairac, Robert 141
- Nairobi 61
- Nasypany, Kevin 259, 262
- National Energy Policy Development
Group* 62
- Nato ... 33, 82, 83, 84, 121, 122, 123, 125,
126, 127, 128, 132, 140, 144, 172, 264,
294
- Naton Allied Clandestine Committee .. 123
- Naudet-veljekset 205, 221
- Nayirah 46
- NEADS 193, 196, 197, 252, 259, 261, 262
- Negri, Toni 134
- Negroponte, John 145
- Nekrasov, Andrei 98
- Nelson, Brian 142
- Nelson, George 16
- Nelson, Harold 216
- Netanjahu, Benjamin 60, 285
- New Rule Sets Project* 273
- Nevakivi, Jukka 17

- Nichols, Terry..... 155, 160, 161, 163, 164, 169
- Nidal, Abu 114
- Niemi, Kaius.....79
- Nietzsche56
- Nigaragua35
- Nine Lives*.....255
- NIST .. 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 220, 225, 227, 231, 238, 239, 270
- NLA.....83, 84
- Nonne, Siegfried139
- NORAD..... 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 247, 252, 255, 256, 259, 260, 261, 262, 264
- North, Oliver..... 58, 112, 113, 193, 230
- Northern Guardian258
- Northern Vigilance259
- Northrop Grumman.....271
- NRO.....260
- NSA45, 250, 257, 260
- NSC62, 167, 245
- NTSB243, 246, 248
- Nugan Hand Bank68
- O'Reilly, Bill.....75
- O'Shea, David.....85, 86
- OAS33
- O'Brien, Danielle241
- October Surprise..... 133, 200, 244
- OEM238, 256
- Office of Net Assessment57, 272
- Office of Public Diplomacy*.....79
- Office of Special Plans.....57
- Ohrana.....32
- OIG160
- Oklahoma City ... 153, 154, 157, 158, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 184, 210, 212, 215, 268, 321
- Olmsted, Thomas183
- Olson, Barbara.....246, 247, 266
- Olson, Theodore246, 247, 266
- OMON.....31
- Oopiumi70
- operaatio Kratos*291
- operaatio Mockingbird*74
- operaatio Mungo*.....255
- operaatio Northwoods*.....250
- operaatio Phoenix*.....146
- operaatio Suzannah*.....36
- Oral Histories*..... 13, 220, 221, 222, 224
- Ordino Nuovo..... 128, 129, 130
- Oric, Nasir.....82
- Orwell, George.....6, 7, 301
- Osirak63
- Osman, Hussein290
- Ostrovski, Viktor.....109
- Oswald, Lee Harvey..... 14, 114, 164, 254
- P2 126, 127, 131, 132, 135, 137, 138
- Paastela, Jukka 12, 13
- Page, Bruce72
- Pakistan..... 50, 61, 65, 173, 175, 283
- Palme, Olof121
- Palmer, Orio J.....205
- Pandemia.....68
- Parkkonen, Mika76
- Partin, Benton K..... 156, 157
- Pataki, George229, 232, 252
- Patriot Act 52, 179, 271, 273, 304
- Patriot-Act168
- Patrushev, Nikolai.....100
- Paull, Philip60
- Paxson, Ernest B.158
- PCI.....126, 127, 133, 137
- Pearl Harbor 14, 42, 322
- Pecoraro, Mike**219
- Pelton, Robert Young.....80
- Pentagon Papers*45
- Perle, Richard56, 58, 60
- Persian lahden syndrooma20
- Peteano130
- Peterson, Peter G.270
- Phillips, Peter37
- Piazza Fontana24, 129
- pikku-Qaida.....50
- Pilger, John.....58, 62, 296
- pimeyden ruhtinas58
- Pino Rauti128
- Piperno, Franco134
- PIRA 140, 141, 142, 143, 144
- Platon.....56
- Plehve, Vjatseslav32
- PLFP-GC 111, 112, 116
- PLO.....32, 134, 135
- PNAC.....60, 202, 249
- Pohjois-Korea6, 64, 65
- Poindexter, John.....74, 113
- Pol Pot144
- Politkovskaja, Anna94, 105
- Polk, James K.....40
- Pollard, Jonathan.....246
- Porton Down52

Positive Force	256	Ritter, Scott	75
Potts, Larry	169	Roberts, Craig.....	158, 162, 169, 303
Powell, Colin	52, 62	Roberts, Paul Craig	15, 191
Power, Peter	285	Robertson, Leslie	215, 270
Primakov, Jevgeni	94, 95	Rocca, Renzo	128
<i>prisonplanet</i>	51, 278, 322	Rockefeller, David.....	38, 39
Proactive Preemptive Operations Group	145	Rodriguez, William.....	219, 220, 225
<i>Project Dipole Might</i>	167	Rogozin, Dimitri	104
Project SHAD.....	20	Rohwedder, Detlev Karsten	139
<i>pseudo gang</i>	141	Rokke, Douglas	16
pseudogang	33, 144	Romero, Oscar	145
Ptech.....	264	Romero, Van	207
Puistola, Juha-Antero	19	Roosevelt, Franklin D.....	18, 37, 43, 44
Punainen armeijakunta	31, 122, 138	Roosevelt, Theodore.....	37
<i>Punainen solu</i>	34	Ross, Gordon.....	219
Punaiset Khmerit	144	Rove, Karl	267
Punaiset prikaatit .	31, 122, 130, 133, 136, 137, 138	Rubinstein, David.....	51
Putin, Vladimir..	9, 49, 59, 75, 95, 98, 100, 170, 259, 321	Ruby Ridge	147, 153, 163
Pystynen, Juha-Pekka	243, 262	RUC.....	140, 141
Pönkänen, Ilkka	58	Rumsfeld, Donald	65, 244
Qasim, Abd al Karim	45	Ruppert, Michael C.	70, 180, 200
Qatada, Abu.....	293, 294, 295	Rushailo, Vladimir	97, 100
Quigley, Carroll	38	Rushkoff, Douglas	27
Radujev, Salman	92	Russert, Tim	74
RAF	135, 138, 139	Russo, Aaron	16
Rahman, Omar Abdel .	148, 149, 153, 293	Ryan, Kevin	214, 215, 216, 218
RAND.....	60	Sadat, Anvar	148, 293
Ranska.....	40, 63, 64, 65, 107	Sagadevan, Nila	190
Rather, Dan	73	Sakira Security Services	294
Rauf, Rashid	55	Saksa.....	40, 41, 57, 65, 82, 114, 122
Rayethon	271	Salado, Henri	89
Razer, Guy S.	16	Salainen palvelu	136, 177, 238
Reagan, Ronald.....	60, 108, 110, 200	Salameh, Mohammad.....	148
Rebuilding America´s Defences.....	60, 62	Salan, Raoul	33
<i>Rebuilding America´s Defences</i>	66, 249	Salandria, Vincent.....	26
RED Ex.....	238, 256	Salem, Emad	149
Reid, John.....	55	<i>Salvador-vaihtoehto</i>	145
Reno, Janet	163	Sanguinetti, Gianfranco	28, 31
Revell, Oliver	112	Santiago, Daniel	35
Reyes, Raúl	70	Santovito, Giuseppe	135
Reynolds, Maura.....	103	SARS	68
Reynolds, Morgan.....	15	SAS.....	83, 109, 123, 139, 141, 142, 144, 282, 289, 291
RFID	299	Satam Al Suqami	193
Rhodes, Cecil	38	Saudi-Arabia	60, 64, 82
Rice, Condoleezza	62, 170, 178, 201, 204	Savak.....	121
Ridge, Tom	52	Scappaticci, Freddie	142
risiiniterroristit.....	52	Schippers, David.....	202
		Schmitt, Carl	33, 36, 56
		Scholars for 9/11 Truth	219

- School of Americas296
- Schwarzkopf, Norman.....46
- Schweitzer, Eva57
- Scotland Yard 143, 280, 286, 289, 291
- Scott, Peter Dale..... 36, 69, 96
- Seal, Barry201
- Seaman, David 141
- SEC 238, 268
- Secord, Richard91, 296
- Securacom.....237
- Securite Militaire90
- sekurokratia*59
- Seleznev, Gennadi99
- Sentient World Simulation*.....299
- Serac, Yves Guerin.....34
- Shachtman, Max.....56
- Shaffer, Anthony187
- Sheen, Charlie 14, 16, 322
- Shelton, Henry194
- Shermatova, Sanobar94
- Shin Bet152
- Shinseki, Eric273
- Shoebridge, Charles282
- Shpigun, Gennadi93
- Siegel, Richard A.223
- SIFAR127
- Siionin viisaitten pöytäkirjat.....9, 15
- Silverstein, Larry 216, 237, 240, 241, 269,
270
- Silverstream269
- Singh, Indira.....264, 265
- SISMI 25, 58, 127, 130, 131, 135, 136,
138
- Skilling, John.....215
- Skuratov, Juri.....94, 95
- Smith, Don C.44
- Snell, Richard Wayne166
- Snellman, Saska 14, 77
- SOCOM187
- Sorenson, Eric75
- Sorge, Richard.....43
- Soros, George271
- Sozen, Mete.....215
- SPAG.....114
- SPECE.....25
- Special Boat Squadron142
- Srebrenica82, 305
- SRR144, 282, 291
- Stakeknife142
- Stalin, Josef298
- stay behind -yksiköt 33, 123, 127, 128,
140, 144
- Stepašin, Sergei95
- Stewart, Lynne.....153
- Stewart, Payne192
- Stimson, Henry Lewis44
- Stirling, David.....144
- Stockdale, James45
- Strassmeir, Andreas164, 166
- STRATCOM.....259, 260
- Strategic Assessment 1999*62
- Strategic Communication Laboratories*
.....266
- Strategic Energy Policy Challenges for
the 21st Century*.....62
- Strauss, Leo.....56
- Straw, Jack297
- STT76
- Stubblebine, Albert16
- subvert the subverters*33
- Sugiarto, Edi86
- Sukarnoputri, Megawati88
- Sunder, Shyam238
- Suomi.....24, 47, 98, 176, 304
- Superclan.....134
- Supporters of Sharia295
- Surikov, Anton95
- Suskind, Ron267
- Sutton, Anthony C.**49
- Sweeney, John90
- Syamsuddin, Syafrie86
- syvä valtio*36
- Takfir wal Hijra188
- Talb, Abu116
- Taleban.....61, 70, 80, 172
- Talvisota17
- Tammilehto, Olli.....76
- Tanweer, Shehzad.....279, 282
- Tarpley, Webster Griffin ...25, 29, 84, 177,
254, 255, 296
- Tatlock, Anne.....178, 260
- TATP.....55, 280, 287, 288, 290
- Taylor, Teddy.....108, 110
- Team B57
- Team8plus.org.....252
- TEDAX.....276, 277
- Tenet, George.....177, 181, 202
- TERSAM.....149
- Thatcher, Margaret72
- Thatcher, Mark.....289

<i>The Biological Weapons Anti-Terrorism Act</i>	67
The Maltese Double Cross	111, 112, 116, 121
<i>The Power of Nightmares</i>	51, 175
Thornton, Charles	210, 215
Thyssen, Fritz	57
Timely Alert II.....	258
Tkachenko, Juri	99, 100
Tomasetti, Richard.....	210, 215
Toro, Carmen.....	276
Trading with the Enemy Act.....	57
Trashorras, Emilio Suárez	276
Trentadue, Jesse	169
Trilateral Commission	38, 270
Troubles.....	140
Tšetšenia ...	18, 21, 24, 27, 33, 35, 40, 59, 82, 91, 92, 93
Tunander, Ola.....	33, 34
Tuomioja, Erkki	14, 322
Turner, Stansfield	254
TWA 800.....	75
UDA	142
UDR.....	142
Underwriters Laboratories...	214, 215, 216
Union Bank Corporation.....	57
Unocal.....	61
UNOCAL.....	200
Urban Movings Systems	13
USCENTCOM.....	46
USS Maddox.....	45
USS Maine.....	40
<i>uusi maailmanjärjestys</i>	39
uusi Pearl Harbor	173
Uusi Pearl Harbor	267
uusi Pearl Harboria	62
UVF	140, 141
Wackenhut.....	158
Waco.....	147, 154, 163
Waffen-SS	81
<i>Wag the Dog</i>	22
Wahid, Abdurrahman	87
Walker, George Herbert.....	57
valtiopäivätalon tuhopoltto	49
van Auken, Laurie	200
Vanhanen, Matti.....	49, 298, 304
varjohallitus.....	23, 36, 37, 87
Warrenin komissio	14, 73
Watergate	69, 74, 201
Watson, Dale	180
Webb, Gary.....	75
Webb, Stewart	180
Weinberger, Caspar.....	34
Venäjä..	10, 11, 17, 18, 31, 59, 63, 64, 65, 81, 92, 93, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 106, 259, 320
Verfassungsschutz	139, 174
Vernon, Robert D.....	158
veroparatiisit	69, 70
Werthebach, Eckehardt	174
Vesa, Unto	24
Wessberg, Arne	76
White Aryan Resistance.....	164
<i>White House Information Group</i>	62
Whitehurst, Frederic.....	152
Whitewater.....	184, 201
Whitman, Christie Todd	235
Vials, Joe	108
Wiebes, Cees	82
Vietnam.....	45, 156, 162
Vigilant Guardian	259
Vigilant Warrior	260
Willan, Philip	128
Williams, Brian	80
Williams, Dave	160
Wilson, Harold	140
Wilson, Woodrow	37, 43
Vinciguerra, Vincenzo	129, 130
Windows of the World	269
Winning CNN Wars.....	78, 266
Virkkunen, Janne	76
Wisner, Frank	74
Wisniewski, Gerhard.....	73, 138, 139
Visor Consultants.....	285
Wittenberg, Russ	16, 191
Wolf, Markus.....	9
Wolfowitz, Paul	56, 60, 64, 245
Voloshin, Aleksander	94, 95
von Bülow, Andreas.....	13, 16, 183, 298
Woodward, Bob	74
Woody Box	249
Woolsey, James	176, 180
WorldCom.....	268
Wright, Peter.....	140
WTC.	13, 76, 77, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 160, 167, 171, 177, 178, 180, 181, 183, 185, 187, 193, 194, 195, 196, 198, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223,

224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 252, 254, 255, 256, 258, 260, 262, 264, 268, 269, 270, 302	
WTO	30
www.11syyskuu.org	5, 77, 322
Wylde, Nigel	55
Y2K	273
Yeakey, Terence	165
Yhdysvallat 11, 17, 18, 20, 29, 32, 33, 35, 38, 40, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 70, 77, 82, 84, 87, 88, 91, 106, 107, 108, 111, 122, 126, 137, 145, 146, 148, 170, 171, 172, 175, 176, 177, 182, 191, 192, 243, 249, 256, 259, 275, 292, 296, 297	
YLE	68, 76, 79, 121
Yli-Karjanmaa, Reijo	231
Yli-Karjanmaa, Sami	47, 242, 243
Yodoyono, Susilo	87
Yousef, Ramzi	148
Yussuf-Joseph	90
Zack, Philip	180
Zakajev, Ahmed	295
Zapatero, José Luis Rodriguez	275
Zapruder-filmi	73
Zelikow, Philip	200
Zhilin, Aleksandr	97
Zimmerman, Warren	82
Zitouni, Djamel	90
Zogby Poll	14, 176, 322
Zubil, Timsar	86

Kirjallisuusluettelo

Ahmed, Nafeez Mosaddeq: *The London Bombings*. Duckworth, 2006.

Ahmed, Nafeez Mosaddeq: *The War on Truth*. Olive Branch Press, 2005.

Baiev, Khassan: *Valan velvoittama: tšetšeenikirurgi sodan keskellä*. WSOY, 2004.

Bernays, Edward L.: Propaganda, Horace Livewright, 1928
<http://www.amexpat.com/chapter.php?id=0021&thischap=1&totalchaps=12&pstatus=p>

Boyle Francis A.: *Biowarfare and Terrorism*. Clarity Press Inc, 2005.

Brisard, Jean-Charles & **Dasquié** Guillaume: *Forbidden Truth: U.S.-Taliban Secret Oil Diplomacy and the Failed Hunt for bin Laden*. Nation Books 2002.

Brzezinski, Zbigniew: *The Grand Chessboard, American Primacy and its Geostrategic Imperatives*. Basic Books, 1997.

Buchanan, John: *Fixing America*. Far West Publishing Company, 2004.

Clarke, Richard A: *Against All Enemies: Inside America's War on Terror*. New York: Free Press, 2004.

Confessions of a British Spy, Hakikat Bookstore, 1998,
<http://www.hizmetbooks.org/AdobeBooks/BritishSpy.pdf>

Dunlop, John B.: *The 2002 Dubrovka and 2004 Beslan Hostage Crises*. ibidem-Verlag, 2006.

Estulin, Daniel: *The True Story of the Bilderberg Group*. TrineDay LLC, 2007.

Evangelista, Matthew: *Tshetshenian sodat – hajoaako Venäjä*. Like, 2004.

Gall, Carlotta, **De Waal**, Thomas Chechnya: *A Small Victorious War*. Pan Books, 1997.

Ganser, Daniele: *NATO'S SECRET ARMIES: Operation Gladio and Terrorism in Western Europe*. Frank Cass, 2005.

Goddard, Donald, **Coleman**, Lester: *Trail of the Octopus: From Beirut to Lockerbie – Inside the DIA*. Bloomsbury, 1993 <http://www.american-buddha.com/trail.toc.htm>

Griffin, David Ray, **Scott**, Peter Dale (toim.): *9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out*. Interlink Publishing Group Inc., 2007.

Griffin, David Ray: *The 9/11 Commission Report, Omissions and Distortions*. Olive Branch Press, 2005.

Griffin, G. Edward: *The Creature from Jekyll Island*. American Media, Fourth edition, 2002.

Hicks, Sander: *The Big Wedding, 9/11, The Whistle-Blowers & the Cover-Up*. Vox Pop, 2005.

Keith, Jim: *Mind Control, World Control*. Adventures Unlimited Press, 1998.

Nivat, Anne: *Chienne de Guerre*. PublicAffairs, 2001.

Orwell George: *Nineteen Eighty-Four*. Secker and Warburg, 1949; internetissä esim.: <http://www.online-literature.com/orwell/1984/>

Paastela, Jukka (toim.): *Terrorismi. Ilmiön tausta ja aikalaisanalyysjä*. 23°45 niin & näin -lehden kirjasarja, 2005.

Paul, Don, **Hoffman**, Jim: *Waking up from Our Nightmare, The 9/11/01 Crimes in New York City*. I/R, 2004.

Politkovskaya, Anna: *A Dirty War*. The Harwill Press, 2001.

Politkovskaja, Anna: *Toinen Tshetshenian sota*. Like, 2003.

Quigley, Carroll: *The Anglo-American Establishment*. Books in Focus, 1981.

Quigley, Carroll: *Tragedy & Hope, A History of the World in our Time*. The MacMillan Company, 1966.

Roberts, Craig: *The Medusa File*. Consolidated Press International, 1997.

Ruppert, Michael C.: *Crossing the Rubicon, The Decline of the American Empire at the End of the Age of Oil*. New Society Publishers, 2004.

Sanguinetti, Gianfranco: *On Terrorism and the State*. Chronos Press, 1982; internetissä: www.notbored.org/on-terrorism.html

Scott, Peter Dale: *Drugs, Oil and War*. Rowman & Littlefield Publishers, Inc., 2003.

Sutton, Anthony C.: *The Best Enemy Money Can Buy*. Liberty House Press, 1986; internetissä: http://www.reformed-theology.org/html/books/best_enemy/index.html

Tarpley, Webster Griffin: *9/11 Synthetic Terror, Made in USA*. Progressive Press, 2005.

The 9-11 Commission Report, Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, Official Government Edition
<http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/sec1.pdf>

The Oklahoma City Bombing Investigation Committee: Final Report on the Bombing of the Alfred P. Murrah Building April 19, 1995, 2001.

Trento, Joseph J.: *Prelude to Terror, the Rogue CIA and the Legacy of America's Private Intelligence Network*. Carroll and Graf Publishers, 2005.

Willan, Philip, Puppetsmasters, *The Political Use of Terrorism in Italy*. Authors Choice Press, 1991, 2002.

Wisnewski, Gerhard, **Landgraeber** Wolfgang, **Sieker** Ekkehard: *Das RAF Phantom, Wozu Politik und Wirtschaft Terroristen brauchen*. Knauer, 1992.

Yallop, David A.: *In God's Name, An Investigation into the Murder of Pope John Paul I*. Bantam Books Inc, 1984.

Zarembka, Paul (toim.): *The Hidden History of 9-11-2001*, Research in Political Economy, Volume 23, Elsevier, 2006.

Dokumenttielokuva:

How Putin Came to Power, Andana films, 2005.

Busse Michael & **Bobbi** Rosa Maria: *Death in Rome, The Case of Aldo Moro*, WDR, 2001.

Deniau Jean-Charles, **Gazelle** Charles: *Assassination of Russia*, Transparences Productions, France, 2000.

Francovich Allan: *The Maltese Double Cross*, 1994.

Francovich Allan: *Gladio: The Ringmasters 1992* (BBC-2 10.6.1992).

Francovich Allan: *Gladio: The Puppeteers* (BBC-2 17.6.1992).

Francovich Allan: *Gladio: The Foot Soldiers* (BBC-2 24.6.1992).

O'Shea David: SBS Dateline: *Inside Indonesia's War on Terror*, esitetty Australiassa 12.10.2005 käsikirjoitus: <http://www.wpngnc.org/sbs12oct2005.htm>

Weingarten David: *Unfair Dealing*, 2008.

<viitteet eri tiedostossa tekstimuodossa, ks. VT_loppuviitteet.rtf >

Viitteet

¹ Lukemattomat terrorismia, tiedustelutoimintaa, poliitikkoja ja valtioiden pimeää puolta penkoneet toimittajat ovat kuolleet hämärissä olosuhteissa tai heidät on suorasukaisesti murhattu. Tietoa heistä voi hakea esim Wikipediasta hakusanalla "Assassinated journalists". Tämän kirjan lähdemateriaalissa mainituista murhatsuista tai hämäräperäisesti kuolleista toimittajista tai terrorismin tutkijoista voidaan esimerkiksi mainita Alan Francovich, Anna Politkovskaja, Paul Klebnikov, Danny Casolaro, Daniel Pearl, Joseph Keith, Sergei Jushenko, Juri Štšekotšihin ja Mino Pecorelli. Suurempi joukko on kokenut lievempää fyysistä väkivaltaa, uhkailua tai menettänyt työpaikkansa.

² Palkattuja KGB-kenraaleja ovat ainakin Jevgeni Primakov, Oleg Kalugin ja Aleksander Karpov.

www.almartinraw.com

³ Ex-Stasi Spy Chief Markus Wolf Hired By Homeland Security?, <http://www.prisonplanet.com/articles/december2004/061204wolffhired.htm>

Kirjoitus siteeraa Al Martinin kolumnia, joka on maksullisella sivustolla www.almartinraw.com

⁴ Naomi Klein: The Shock Doctrine: The Rise of Disaster Capitalism, Metropolitan Books, 2007

⁵ Näin Johansson sähköpostitse veljelleni Sami Yli-Karjanmaalle 26.4.2006.

⁶ Juha Sihvola: Lipponen listasi Valtakunnan viisaat, Helsingin Sanomat, 16.5.2008.

⁷ Thierry Meyssan on julkaissut Pentagonin iskua käsittelevät kirjat La Terrible Impostura (2002), Pentagate (2002)

⁸ <http://www.whatreallyhappened.com/spyring.html>

⁹ Stewart Ain: Caught In A Dragnet, The Jewish Weekly, 2.11.2001,

<http://www.thejewishweek.com/news/newscontent.php3?artid=5303>

<http://killtown.blogspot.com/2005/11/dancing-israelis-on-911.html>

PAULO LIMA: Five men detained as suspected conspirators, New Jersey News, 12.9.2001, kopio:

<http://web.archive.org/web/20011108025936/http://www.bergen.com/news/2bombvan200109125.htm>

¹⁰ MARC PERELMAN: Spy Rumors Fly on Gusts of Truth, Forward, 15.3.2002

<http://www.forward.com/issues/2002/02.03.15/news2.html> , kopio:

<http://killtown.blogspot.com/2005/11/dancing-israelis-on-911.html>

¹¹ Videoleike israelilaisesta TV-ohjelmasta on julkaistu lukemattomilla Internet-sivuilla, esim:

<http://video.aol.com/video-detail/dancing-israelis-our-purpose-was-to-document-the-event/1318874400>

Voit googlata esim haulla "Dancing Israelis+our purpose was to document the event"

¹² State Granted Access to Moving Company's Storage Facility, New Jersey'n osavaltion tiedote, 13.12.2001,

<http://www.state.nj.us/lps/ca/press/storage.htm>

¹³ 9/11 Vans: 'Splain This! kooste mediaraporteista

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=qkhMwID-IYQ#

Valokuva kuorma-autosta: <http://www.investigate911.info/>

Mike Rivero: The Five Dancing Israelis Arrested On 9-11

<http://whatreallyhappened.com/WRHARTICLES/fiveisraelis.html>

Steve Watson: The Mystery Of The 9/11 Car Bombs, <http://infowars.net/articles/april2007/230407vans.htm>

23.4.2007

¹⁴ Puhe Grand Lake Theatre, 30.3.2006

¹⁵ Erkki Tuomioja kirja-arvostelussaan prof. Griffinin kirjasta The New Pearl Harbor: Salaliittojen kulta-aika:

"Griffinin välittämät oletukset ovat enimmillään täysin UFO-tavaraa".

<http://www.tuomioja.org/index.php?mainAction=showPage&id=1258&category=3>

¹⁶ Helsingin Sanomien toimittaja Saska Snelman kirjoitti pakinassaan 12.3.2005 otsikolla "Hölmöjen salaliitto" tämän kirjoittajan internetsivustosta www.11syyskuu.org seuraavasti: "Näin Suomeenkin nyt levinnyt salaliittoajattelu mukailee ikivanhoja teorioita juutalaisista kaivojen myrkyttäjinä ja ruton levittäjinä".

<http://www.11syyskuu.org/hesari1.htm>

¹⁷ Näyttelijä Charlie Sheen tuli julkisuuteen maaliskuussa 2006 kertoen epäilleensä 911-kertomusta alusta lähtien. Häntä vastaan on hyökätty käyttäen hyväksi hänen nuoruuden hairahduksiaan, mm huumekekeiluja.

Marina Hyde: He's a right Charlie, Mr Sheen is the latest celebrity to confuse fact and fiction, The Guardian, 25.3.2006, http://www.guardian.co.uk/comment/story/0,,1739206,00.html#article_continue

¹⁸ Mielipidemittauksen teettäjän 911Truth.org:n tiedote:

<http://www.911truth.org/article.php?story=20060522022041421>

¹⁹ Zogby Internationalin tiedote, 30.8.2004, <http://www.zogby.com/news/ReadNews.dbm?ID=855>

- ²⁰ CIA Document 1035-960, nähtävillä mm. osoitteessa <http://www.jfklancer.com/CIA.html>, The CIA document was obtained by Harold Weisberg under the Freedom of Information Act. It is dated 4/1/67 and labelled "Dispatch to Chiefs, Certain Stations and Bases." Document Number 1035-960 for "FOIA Review" on September 1976. Object: Countering Criticism of the "Warren Report."
Skannattuna dokumentti löytyy osoitteista: <http://www.namebase.org/gifs/jfk01p01.gif>,
<http://www.namebase.org/gifs/jfk01p02.gif>, <http://www.namebase.org/gifs/jfk01p03.gif>
- ²¹ Geogr H. Nash: Freedom Betrayed, Herbert Hoover's Secret History of the Second World War and Its Aftermath, Hoover Institution Press, 2011
- ²² Council on Foreign Relations: Building a North American Community, 2005,
http://www.cfr.org/content/publications/attachments/NorthAmerica_TF_final.pdf
- ²³ Dennis Behreandt: Creating a Transatlantic Common Market, The New American, 7.2.2008,
<http://thenewamerican.com/node/7027>
- ²⁴ Iltasanomat 10.9.2010 Tytär puolustaa Supon Nevalan haukkumaa isäänsä,
<http://www.iltasanomat.fi/kotimaa/art-1288338351943.html>
Suomen kuvalehti, 26.11.2010 Kiusaamista Supossa: Näin Paavo Selin ajettiin umpikujaan,
<http://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/kiusaamista-supossa-nain-paavo-selin-ajettiin-umpikujaan>
- ²⁵ Gustave Gilbert: Nuremberg Diary, Farrar, Straus and Company, 1947
- ²⁶ esimerkiksi Mino Pecorellin kohtalo, ks. Willan 2002, sivu 88
- ²⁷ James Ridgeway: This Made Ashcroft Gag, The Village Voice, 25.5.2004,
<http://www.villagevoice.com/news/0421,mondo1,53783,6.html>
- ²⁸ NEWS RELEASE from the United States Department of Defense, 31.10.2002,
<http://www.projectshad.org/news/new-factsheets.htm>
- ²⁹ Francis A. Boyle: Biowarfare and Terrorism, Clarity Press Inc, 2005, sivu 40
<http://www.gulfwarvets.com/>
- ³⁰ Bob Woodward & Carl Bernstein: The Final Days, second Touchstone paperback edition (1994) Chapter 14, sivut 194-195, <http://portland.indymedia.org/en/2003/06/266114.shtml>
- ³¹ Carroll Payne: Understanding Terrorism - Definition of Terrorism, September 2003,
<http://www.globalterrorism101.com/UTDefinition.html>
- ³² <https://www.cnet.navy.mil/cnet/gmt/gmt03/1-3.ppt>
- ³³ Carroll Payne: Understanding Terrorism - Definition of Terrorism, September 2003,
<http://www.globalterrorism101.com/UTDefinition.html>
- ³⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/Second_Boer_War
- ³⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Philippine-American_War
- ³⁶ Köyhdytetyille uraanille altistuneet ovat saaneet usein epämuodostuneita lapsia: Ross B. Mirkarimi: The Arms Control Research Centre, from his report: 'The Environmental and Human Health Impacts of the Gulf Region with Special Reference to Iraq.' May 1992,
<http://www.xs4all.nl/~stgvisie/VISIE/extremedeformities.html>
- ³⁷ Rockets blast Grozny, BBC, 21.10.1999, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/481663.stm>
- ³⁸ John Kampfner: Saving Private Lynch story 'flawed', BBC, 15.5.2003,
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/correspondent/3028585.stm>
- ³⁹ Interview of Zbigniew Brzezinski, Le Nouvel Observateur Jan 15-21, 1998, p. 76*
Haastattelu löytyy Internetistä monilta sivustoilta, ks esim
<http://www.globalresearch.ca/articles/BRZ110A.html>
- ⁴⁰ Tim Shipman: Bush sanctions 'black ops' against Iran, The Telegraph, 28.5.2007,
<http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml;jsessionid=E3KMWW5VVIXZNQFIQMFSFF4AVCBQ0IV0?xml=/news/2007/05/27/wiran27.xml>;
Paul Joseph Watson, Steve Watson: U.S. Government Uses Al-Qaeda To Attack Iran, 28.5.2007,
<http://www.prisonplanet.com/articles/may2007/280507usesalqaeda.htm>;
Brian Ross, Christopher Isham: ABC News Exclusive: The Secret War Against Iran, 3.4.2007, ABC,
http://blogs.abcnews.com/theblotter/2007/04/abc_news_exclus.html
- ⁴¹ Unto Vesa antoi määritelmänsä sähköpostitse 15.1.2007
- ⁴² http://www.upi-fiia.fi/julkaisut/upi_raportti/raportti/UPI-raportti7.pdf
- ⁴³ Lester W. Grau & Timothy Smith: A 'Crushing' Victory: Fuel-Air Explosives and Grozny 2000, Foreign Military Studies Office, Fort Leavenworth, <http://fmso.leavenworth.army.mil/documents/fuelair/fuelair.htm>
- ⁴⁴ David MacGregor: September 11 as "Machiavellian State Terror", The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivut 189 – 221, Elsevier, 2006
- ⁴⁵ Daniele Ganser: FEAR AS A WEAPON, THE EFFECTS OF PSYCHOLOGICAL WARFARE ON DOMESTIC AND INTERNATIONAL POLITICS,

<http://www.danieleganser.ch/e/fachzeitschriften/worldaffairs/pdf/GanserPsywarFearWorldAffairsWinter2005.pdf>

⁴⁶ 'Zarqawi' beheaded US man in Iraq, BBC, 13.5.2004,

http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/3712421.stm

⁴⁷ Jonathan Curiel: Awful images change perception of the war, They stir emotions words rarely can, San Francisco Chronicle, 12.5.2004, <http://www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi?file=/c/a/2004/05/12/MNGMO6K22R1.DTL>

⁴⁸ Why Did The US Take Custody Of Nick Berg? 11.5.2004, <http://www.rense.com/general52/dmne.htm>

⁴⁹ Ritt Goldstein: Berg beheading: No way, say medical experts, Asia Times online, 22.5.2004

http://www.atimes.com/atimes/Middle_East/FE22Ak03.html

"I certainly would need to be convinced it [the decapitation video] was authentic," Dr John Simpson, executive director for surgical affairs at the Royal Australasian College of Surgeons, said from New Zealand. Echoing Dr Simpson's criticism, when this journalist asked forensic death expert Jon Nordby, PhD and fellow of the American Board of Medicolegal Death Investigators, whether he believed the Berg decapitation video had been "staged", Nordby replied: "Yes, I think that's the best explanation of it."

<http://killtown.blogspot.com/2006/01/nick-berg-decapitation-staged.html>

⁵⁰ At Least 50 Anomalies In Berg Videotape – Report, 25.5.2004, <http://www.rense.com/general53/loss.htm>

⁵¹ Berg's encounter with 'terrorist' revealed, CNN, 14.5.2004,

<http://www.cnn.com/2004/US/Northeast/05/13/berg.encounter/>

⁵² Gaeton Fonzi kirjaa siteeraa kirjoituksessa: Let me put it this way, Rigorous Intuition, 10.5.2005, <http://rigorousintuition.blogspot.com/2005/05/let-me-put-it-this-way.html>

⁵³ Jim Keith: Mind Control, World Control, Adventures Unlimited Press, 1998, sivu 44

⁵⁴ Harold Lasswell: Propaganda Technique in the World War, Garland Publishers 1972 s.190. Siteerattu David Satterin artikkelissa *The Shadow of Ryazan: Who Was Behind the Strange Russian Apartment Bombings in September 1999?*.

⁵⁵ Kevin Barret: Apocalypse of Coercion, <http://www.mujca.com/apocalypse.htm>

Douglas Rushkoff: Coercion: Why We Listen to What "They" Say, Penguin, 1999

⁵⁶ Michael Meacher: This War on Terrorism is Bogus, The Guardian, 6.9.2003,

<http://politics.guardian.co.uk/iraq/comment/0,12956,1036687,00.html> /The Times, 17.7.2002

⁵⁷ Gianfranco Sanguinetti: On Terrorism and the State, Chronos Press, 1982,

Internetissä: www.notbored.org/on-terrorism.html

⁵⁸ Dokumenttielokuva Oil, Smoke and Mirrors, <http://www.oilsmokeandmirrors.com/>

⁵⁹ Ward Churchill, Jim Vander Wall: Cointelpro Papers: Documents from the FBI's Secret Wars Against Domestic Dissent, South End Press, 1990.

Nykyisin Yhdysvalloissa solutetaan jopa pieniä rauhanjärjestöjen paikallisryhmiä, kuten Michael Mooren elokuva Fahrenheit 911 osoitti.

⁶⁰ <http://en.wikipedia.org/wiki/COINTELPRO>;

Brian Glick: War at Home, South End Press, 1989

⁶¹ FINAL REPORT OF THE SELECT COMMITTEE TO STUDY GOVERNMENTAL OPERATIONS, DR. MARTIN LUTHER KING, JR., CASE STUDY, 23.4.1976,

<http://www.icdc.com/~paulwolf/cointelpro/churchfinalreportIIIb.htm>

⁶² <http://www.whatreallyhappened.com/RANCHO/POLITICS/MLK/mlk.html>

⁶³ Complete Transcript of the Martin Luther King, Jr. Assassination Conspiracy Trial,

<http://www.thekingcenter.org/news/trial.html>

⁶⁴ Dokumenttielokuva; Alex Jones: Police State 2, The Takeover

<http://www.store.yahoo.com/infowars-shop/noname1.html>

Kyseinen katkelma Internetissä: <http://www.propagandamatrix.com/020903ps2.html>

⁶⁵ Ramor Ryan: Death and Terror in Genoa, <http://flag.blackened.net/revolt/global/genoa/ramor.html>

Joel Skousen: BLACK MASKED AGENT PROVOCATEURS AT THE GENOA G-8 SUMMIT, 5.8.2001, http://indymedia.all2all.org/news/2001/08/6412_comment.php?l=fr

⁶⁶ Violence erupts again in Genoa, The Guardian, 21.7.2001,

<http://www.guardian.co.uk/globalisation/story/0,7369,525372,00.html>

Carlo Giulianiille omistettu sivu: http://www.piazzacarlogiuliani.org/carlo/iter/piazzalimonda_eng/index.htm

⁶⁷ Bonnie Faulkner: Tod Fletcherin haastattelu, Guns and Butter, 24.1.2007, käsikirjoitus:

http://www.serendipity.li/wot/guns_n_butter.htm

⁶⁸ Adam Blenford: Genoa riot evidence 'disappears', BBC, 19.1.2007,

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/6278311.stm>

⁶⁹ Vitali Tsarik: "VACATIONS WITH A POLITICAL SLANT", Versiya, No. 6, August 15, 2005, s. 11

<http://www.wps.ru/en/pp/story/2005/08/18.html>

- ⁷⁰ Hannah Cleaver: Germany's top neo-Nazis spy for ministry, The Telegraph, 15.7.2002, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2002/07/16/wgerm16.xml>
- ⁷¹ Quebec police admit they went undercover at Montebello protest, CBC News, 23.8.2007. <http://www.cbc.ca/canada/story/2007/08/23/police-montebello.html>;
Police accused of using provocateurs at summit, The Star, 21.8.2007, <http://www.thestar.com/News/article/248608>
- ⁷² David Ray Griffin, Peter Dale Scott (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Ola Tunander: The War on Terror and the Pax Americana, sivu 156
- ⁷³ Daniele Ganser: NATO'S SECRET ARMIES: Operation Gladio and Terrorism in Western Europe, Frank Cass, 2005
- ⁷⁴ Frank Kitson: Gangs and Countergangs, Barrie and Rockliff 1960;
Low Intensity Operations: Subversion, Insurgency, Peacekeeping, Faber and Faber 1971
- ⁷⁵ Frank Kitson: Gangs and Countergangs, 1960
Low-intensity Operations: Subversion, Insurgency and Peacekeeping, Faber and Faber Ltd, 1971
- ⁷⁶ Richard Sale: Analysis: Hamas history tied to Israel, United Press International, 18.6.2002, alkuperäinen linkki: <http://www.upi.com/print.cfm?StoryID=18062002-051845-8272r> kopio: http://www.prisonplanet.com/news_alert_hamas2.html
- ⁷⁷ David Ray Griffin, Peter Dale Scott, (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Daniele Ganser: The "Strategy of Tension" in the Cold War Period, sivut 96-97
- ⁷⁸ Nafeez Mosaddeq Ahmed: The War on Truth, Olive Branch Press, 2005, sivut 65-77
- ⁷⁹ Albert L. Fisher: "To Beat the Guerrillas at their Own Game", Military Review, December 1963
- ⁸⁰ David Ray Griffin, Peter Dale Scott (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Ola Tunander: The War on terror and the Pax Americana, sivut 149-167
- ⁸¹ Carl Schmitt: The Theory of Partisan, 13.9.1962, <http://msupress.msu.edu/journals/cr/schmitt.pdf>
- ⁸² Daniele Ganser: NATO'S SECRET ARMIES: Operation Gladio and Terrorism in Western Europe, Frank Cass, 2005, luku The Secret War in France
- ⁸³ Ola Tunander: The Secret War Against Sweden, US and British Submarine Deception in the 1980s, Frank Cass 2004
- ⁸⁴ Pelle Neroth: Margaret Thatcher told navy to raid Swedish coast, Times Online, 27.1.2008, <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/politics/article3257297.ece>
- ⁸⁵ David Ray Griffin, Peter Dale Scott, (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Daniele Ganser: The "Strategy of Tension" in the Cold War Period, sivut 96-97
- ⁸⁶ David Ray Griffin, Peter Dale Scott, (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Daniele Ganser: The "Strategy of Tension" in the Cold War Period, sivu 97
- ⁸⁷ Max Fuller: For Iraq, "The Salvador Option" Becomes Reality, Globalresearch, 2.6.2005, <http://www.globalresearch.ca/articles/FUL506A.html>
- ⁸⁸ Noam Chomsky: The crucifixion of El Salvador, Zmag, 1993, <http://www.zmag.org/chomsky/sam/sam-2-02.html>
- ⁸⁹ http://en.wikipedia.org/wiki/Lavon_Affair
Doron Geller: The Lavon Affair, Jewish Virtual Library, <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsourc/History/lavon.html>
- ⁹⁰ <http://www.etzel.org.il/english/ac10.htm>
<http://britains-smallwars.com/Palestine/Kingdavid.htm>
http://en.wikipedia.org/wiki/King_David_Hotel_Bombing
- ⁹¹ Irakin tilanteesta 1940-50 –luvulla ja sionistien pommikampanjasta Irakin juutalaisia vastaan saa käsityksen Naiem Giladin artikkelista: Naeim Giladi: THE JEWS OF IRAQ, <http://www.jewsnotzionists.org/jewsofiraq.htm>
Naiem Giladi Ben Gurion's Scandals: How the Haganah and the Mossad Eliminated Jews, Dandelion Books 2006
- ⁹² David Ray Griffin, Peter Dale Scott (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Ola Tunander: The War on terror and the Pax Americana, sivu 164
- ⁹³ Peter Dale Scott: The Global Drug Meta-Group: Drugs, Managed Violence, and the Russian 9/11, Lobster, 29.10.2005, <http://lobster-magazine.co.uk/articles/global-drug.htm>
- ⁹⁴ Webster Griffin Tarpley: 9/11 Synthetic Terror, Made in USA, Progressive Press, 2005, sivu 5
- ⁹⁵ Did the CIA kill Bobby Kennedy? The Guardian, 20.11.2006, <http://www.guardian.co.uk/usa/story/0,,1952393,00.html>

CIA role claim in Kennedy killing, BBC, 21.11.2006,

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/programmes/newsnight/6169006.stm>

⁹⁶ David Ray Griffin, Peter Dale Scott (toim.): 9/11 and American Empire, Intellectuals Speak Out, Interlink Publishing Group Inc., 2007, luku: Peter Phillips with Bridget Thornton and Celeste Fogler: Parameters of Power in the Global Dominance Group: 9/11 & Election Irregularities in Context

⁹⁷ Katkelmia kirjasta löytyy Internetistä osoitteessa

http://www.thirdworldtraveler.com/Book_Excerpts/PowerElite.html

C. Wright Mills: The Power Elite, Oxford University Press 1956

⁹⁸ David Rothkopf: Superclass: The Global Power Elite and the World They Are Making, Farrar, Straus and Giroux, 2008

⁹⁹ Jules Archer: The Plot to Seize the White House. Hawthorne Books. 1973

Schlesinger Jr., Arthur M. (2003). The Politics of Upheaval : 1935-1936, The Age of Roosevelt, Volume III (The Age of Roosevelt). Mariner Books. ISBN 0-618-34087-4. s. 85 "As for the House committee, headed by John McCormack of Massachusetts, it declared itself "able to verify all the pertinent statements made by General Butler" except for MacGuire's direct proposal to him, and it considered this more or less confirmed by MacGuire's European reports."

¹⁰⁰ Bush-Nazi Family Alliance: Alex Jones Interviews John Buchanan, 29.9.2004,

<http://www.prisonplanet.com/articles/september2004/290904buchanantranscript.htm>

¹⁰¹ Zwicker 2006, sivu 225

"Behind the ostensible government sits enthroned an invisible government owing no allegiance and acknowledging no responsibility to the people. To destroy this invisible government, to befoul the unholy alliance between corrupt business and corrupt politics is the first task of the statesmanship of the day."

Theodore Roosevelt on Film, http://memory.loc.gov/ammem/collections/roosevelt_film/trfpcp.html#pcp

¹⁰² Zwicker 2006, sivu 225

Woodrow Wilson: The New Freedom: A Call for the Emancipation of the Generous Energies of a People, Doubleday, Doran & Company Inc., 1913, sivut 13-15

¹⁰³ Military-Industrial Complex Speech, Dwight D. Eisenhower, 1961, Public Papers of the Presidents,

Dwight D. Eisenhower, 1960, p. 1035- 1040, <http://coursesa.matrix.msu.edu/~hst306/documents/indust.html>

¹⁰⁴ Carroll Quigley: The Anglo-American Establishment, Books in Focus, 1981, sivu 33

¹⁰⁵ Carroll Quigley: Tragedy & Hope, A History of the World in our Time, The MacMillan Company, 1966, sivu 324

¹⁰⁶ Andy Coghlan and Debora MacKenzie: Revealed – the capitalist network that runs the world, New Scientist, lokakuu 2011, <http://www.newscientist.com/article/mg21228354.500-revealed--the-capitalist-network-that-runs-the-world.html#bx283545B1>

¹⁰⁷ Estulin 2007, s. 92-93

¹⁰⁸ A Speech by George H. W. Bush, President of the U.S.A., on the new world order. Given to a joint session of the United States Congress, Washington D.C. on 11 September 1990.

http://en.wikisource.org/wiki/Toward_a_New_World_Order

¹⁰⁹ Ari Shavit: White man's burden, Haaretz, 4.5.2003,

<http://www.haaretz.com/hasen/pages/ShArt.jhtml?itemNo=280279>

¹¹⁰ http://www.informationclearinghouse.info/gary_hart_nwo_video.htm

¹¹¹ <https://wikispooks.com/ISGP/index.html>, http://wikispooks.com/wiki/Main_Page

¹¹² Bostonilaisia provosoiitiin väärennetyillä "brittisotilaiden allekirjoittamalla" lehtisillä, joiden mukaan sotilaat suunnittelivat hyökkäystä kaupunkilaisia vastaan. Syntyneissä levottomuuksissa sotilaat ampuivatkin viisi kaupunkilaista mitä käytettiin vapaussodan perusteluna. Ahmed, The War on Truth, sivu 376

¹¹³ Ahmed 2005, sivut 378-379

¹¹⁴ Joseph W. Caddell: DECEPTION 101—PRIMER ON DECEPTION, joulukuu 2004,

<http://www.fas.org/irp/eprint/deception.pdf>

Ahmed, sivut 379-380

¹¹⁵ Lusitanian tapausta käsittelevä osa perustuu pääosin kirjaan G. Edward Griffin: The Creature from Jekyll Island, American Media, Fourth edition, 2002, luku "Sink the Lusitania!", sivut 235-262

¹¹⁶ Ahmed 2005, sivu 381

¹¹⁷ Joseph Kenworthy: The Freedom of the Seas, Ayer Company, 1929

¹¹⁸ Ahmed 2005, sivu 382

¹¹⁹ George H. Nash: Freedom Betrayed. Herbert Hoover's Secret History of the Second World War and its Aftermath, Hoover Institution Press, 2011, sivut 131-135

¹²⁰ "Germany becomes too powerful. We have to crush it."

- Winston Churchill (November 1936 to US-General Robert E. Wood)

"We will force this war upon Hitler, if he wants it or not."

- Winston Churchill (1936 broadcast)

"Germany's unforgivable crime before the second world war," Churchill said, "was her attempt to extricate her economic power from the world's trading system and to create her own exchange mechanism which would deny world finance its opportunity to profit." - Churchill to Lord Robert Boothby, quoted in the Foreword, 2nd Ed. Sydney Rogerson, Propaganda in the Next War

<http://balder.org/judea/Important-Quotations-For-A-Better-Understanding-Of-WWII.php>

¹²¹ Vuonna 1994 salauksen piiristä poistuneet dokumentit löytyvät skannattuina esimerkiksi osoitteesta <http://www.whatreallyhappened.com/McCollum/>

¹²² Pearl Harborin koskevat tiedot mm. Michael Rivero: PEARL HARBOR, MOTHER OF ALL CONSPIRACIES, <http://www.whatreallyhappened.com/pearl/www.geocities.com/Pentagon/6315/pearl.html> ja BBC:n dokumenttifilmistä Sacrifice at Pearl Harbor

Tässä luvussa käytetyt lähteet myös siteeraavat kenties mittavinta Pearl Harborista tehtyä tutkimusta, Robert Stinnettin kirjaa *The Day of Deceit: The Truth About FDR and Pearl Harbor* (Free Press 2001)

¹²³ Nash: Freedom Betrayed, s. 281-297

¹²⁴ Joseph W. Caddell: DECEPTION 101—PRIMER ON DECEPTION, joulukuu 2004, <http://www.fas.org/irp/eprint/deception.pdf>

¹²⁵ Dept. of State Bulletin, Vol. V, No. 129, Dec. 13, 1941, kopio:

<http://www.whatreallyhappened.com/pearl/www.geocities.com/Pentagon/6315/hullno26.html>

¹²⁶ Joseph Leib: EXPLOSIVE TRUTH ABOUT PEARL HARBOR: THE STORY THE REST OF THE MEDIA WON'T TELL, Hustler, tammikuu 1984, kopio: <http://www.911blogger.com/node/15277>

¹²⁷ Ahmed 2005, sivu 384, Ahmedin lähde: Borgquist, Daryl S., "Advance Warning? The Red Cross Connection", Navy History, The Naval Institute, touko-kesäkuu 1999

¹²⁸ "It was a pretty cheap price to pay for unifying the country." Robert Stinnett: Day Of Deceit: The Truth About FDR and Pearl Harbor, Free Press, 2001, s. 203

¹²⁹ Tonkinin lahtea koskevat tiedot ovat peräisin seuraavista lähteistä: Wikipedia,

Scott Shane: Vietnam War Intelligence 'Deliberately Skewed,' Secret Study Says, 2.12.2005, The New York Times, kopio: <http://www.commondreams.org/headlines05/1202-06.htm>

National Security Agency, <http://www.nsa.gov/vietnam/index.cfm>

Daniel Elsberg: Pentagon Papers, <http://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/pentagon/pent1.html>

¹³⁰ John Pilger: excerpted from the book, Vietnam Heroes, 2001,

http://www.thirdworldtraveler.com/Pilger_John/Vietnam_Heroes.html

¹³¹ Richard Sale: Exclusive: Saddam key in early CIA plot, UPI, 10.4.2003,

<http://www.upi.com/archive/view.php?archive=1&StoryID=20030410-070214-6557r>

¹³² The Devil in the Details: The CIA and Saddam Hussein,

<http://www.representativepress.org/CIASaddam.html>

Mainittu artikkeli sisältää otteita kirjasta: Andrew ja Patrick Cockburn: Out of the Ashes, The Resurrection of Saddam Hussein, Verso, 2000

¹³³ STEPHEN R. SHALOM: THE UNITED STATES AND THE IRAN-IRAQ WAR, Zmag, 1990,

<http://www.zmag.org/zmag/articles/ShalomIranIraq.html>

¹³⁴ Claude Rakisits: "The Gulf Crisis: Failure of Preventive Diplomacy", Conflict Research Consortium ARTICLE SUMMARY, <http://www.colorado.edu/conflict/peace/example/gulf7307.htm>

¹³⁵ Transcript of Meeting Between Iraqi President, Saddam Hussein and U.S. Ambassador to Iraq, April Glaspie. - July 25, 1990 <http://www.whatreallyhappened.com/ARTICLE5/april.html>

¹³⁶ <http://www.globalsecurity.org/military/ops/internal-look.htm>

Norman Schwarzkopf kertoo filmillä Hidden Wars of Desert Storm, www.oilempire.us/wargames.html

¹³⁷ Jean Heller: Photos don't show buildup, St. Petersburg Times, 6.1.1991,

<http://pqasb.pqarchiver.com/sptimes/access/50586247.html?dids=50586247:50586247&FMT=FT&FMTS=A&BS:FT&date=Jan+6%2C+1991&author=JEAN+HELLER&pub=St.+Petersburg+Times&edition=&startpage=1>

¹³⁸ Phillip Knightley: The disinformation campaign, Guardian, 4.10.2001,

<http://www.guardian.co.uk/Archive/Article/0,4273,4270014,00.html>

¹³⁹ Stephen Badsey: Manipulating the Media, <http://ics.leeds.ac.uk/papers/pmt/exhibits/1765/badsey.pdf>

¹⁴⁰ John Stauber, Sheldon Rampton: Toxic Sludge Is Good For You, Lies, Damn Lies and the Public Relations Industry, Common Courage Press, 1996. Kirjan 10. luku "The Mother of All Clients" on Internetissä osoitteessa <http://www.prwatch.org/books/tsigfy10.html>

¹⁴¹ He 266/2004 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi poliisilain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

<http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/thw/trip/?%7Bhtml%7D=er5000&%7BBASE%7D=erhe&%7BTHWIDS%7D=0.2/16687&%7BTHWURLSAVE%7D=2/16687>

¹⁴² Sisäministeriön poliisijohtajien vastaus:

Yhdysvaltain viranomaisten syyskuun 2001 iskuihin liittyvistä selvityksistä voidaan mainita esimerkiksi maan senaatin ja edustajainhuoneen tiedusteluvaliokuntien (the Senate Select Committee on Intelligence and the House Permanent Select Committee on Intelligence) helmikuussa 2002 käynnistämä ja joulukuussa 2002 valmistunut tutkimusprojekti. Tämän yksityiskohtaisen tutkimuksen (Joint Inquiry into Intelligence Community Activities before and after the Terrorist Attacks of September 11, 2001) tulokset on löydettävissä internetistä osoitteesta <http://www.gpoaccess.gov/serialset/creports/911.html>

Toinen keskeinen julkinen raportti aiheesta on National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States -komission kesällä 2004 valmistunut raportti (The 9-11 Commission report), joka on löydettävissä internetistä osoitteesta <http://www.gpoaccess.gov/911/>

Sisäasiainministeriöllä ei ole mitään syytä epäillä edellä mainittujen tutkimustulosten todenperäisyyttä.

Suomessa ei ole myöskään ongelmattoma tehdä näihin iskuihin liittyvää kysymäänne ”itsenäistä ja riippumatonta” analyysia, koska iskut tapahtuivat Yhdysvalloissa ja niihin liittyvä todistusaineisto on pääosin Yhdysvaltojen viranomaisten hallussa.

Viranomaisten välillä on luonnollisesti ollut terrori-iskuihin liittyvää luottamuksellista tiedonvaihtoa.

¹⁴³ Anthony C. Sutton: Wall Street & the Bolshevik Revolution, Buccaneer Books, 1993

Anthony C. Sutton: The Best Enemy Money Can Buy, Liberty House Press, 1986

¹⁴⁴ Anthony C. Sutton: The Best Enemy Money Can Buy, Liberty House Press, 1986, Internetissä: http://reformed-theology.org/html/books/best_enemy/index.html

¹⁴⁵ Anthony C. Sutton: National suicide: military aid to the Soviet Union, Arlington House, 1973

¹⁴⁶ Anthony C. Sutton: Wall Street & the Rise of Hitler, Buccaneer Books, 1999, Internetissä http://reformed-theology.org/html/books/wall_street/index.html;

Wall Street & the Bolshevik Revolution, Buccaneer Books, 1993, Internetissä: http://reformed-theology.org/html/books/bolshevik_revolution/index.html

¹⁴⁷ Bernard Lewis: The Roots of Muslim Rage, The Atlantic Monthly, syyskuu 1990, <http://www.theatlantic.com/doc/prem/199009/muslim-rage>

¹⁴⁸ Tutkimuksen teki National Centre for Social Research ja tiedot siitä peräisin artikkelista: John Carvel, Lucy Ward: Huge majority say civil liberty curbs a 'price worth paying' to fight terror, The Guardian, 24.1.2007, <http://politics.guardian.co.uk/terrorism/story/0,,1997367,00.html>

¹⁴⁹ Ks. esim Britannian entisen ulkoministerin Robin Cookin kolumni The Guardian-lehdessä <http://www.guardian.co.uk/terrorism/story/0,12780,1523838,00.html> tai Juha-Antero Puistola, Janne Herrala: Terrorismi Euroopassa, Tammi, 2006

¹⁵⁰ Kawther Salam: 'Al-Qaeda' is a Manufactured Intelligence Front, 25.6.2004, alkuperäinen linkki <http://s023.dyndns.org/kawther/K20040622A.html>, kopio: <http://prisonplanet.tv/articles/june2004/062504manufacturedfront.htm>

¹⁵¹ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Terrorism and Statecraft: Al-Qaeda and Western Covert Operations after the Cold War, The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivut 152 -153, Elsevier, 2006, toimitus Paul Zarembka

¹⁵² Interview of Zbigniew Brzezinski, Le Nouvel Observateur Jan 15-21, 1998, p. 76

¹⁵³ Scott Thompson, Jeffrey Steinberg: British Svengali Behind Clash Of Civilizations, Executive Intelligence Review, 30.11.2001, http://www.larouchepub.com/other/2001/2846b_lewis_profile.html

¹⁵⁴ Teoria joka nimeää ”Saudi-Arabian pyhän maaperän” bin Ladenin Yhdysvaltoja kohtaan tuntemaan vihan syyksi on toistunut lukuisissa suomalaisten asiantuntijoiden lausunnoissa televisiossa ja vaikkapa RAND:n taholta, ks. <http://www.rand.org/commentary/091601SDUT.html>

¹⁵⁵ Health & Medical History of Osama bin Laden, http://www.doctorzebra.com/prez/a_binladen.htm

¹⁵⁶ http://en.wikipedia.org/wiki/Ahmed_Omar_Saeed_Sheikh;

Daniel McGrory: CIA paid Pakistan for terror suspects, The Australian, 26.9.2006, <http://www.theaustralian.news.com.au/story/0,20867,20476793-601,00.html>

¹⁵⁷ Andrew Wheat: The Bush-bin Laden Connection, Texas Observer, 9.11.2001

Wayne Madsen: Questionable Ties: Tracking bin Laden's Money Flow leads back to Midland, In These Times, 12.11.2001 <http://www.globalresearch.ca/articles/MAD202B.html>,

¹⁵⁸ De ijzeren driehoek, Exposed: The Carlyle Group, Tegenlicht / VPRO Netherlands TV, 25.1.2004, dokumenttielokuva, ohjaukseen Shuchen Tan, tutkija Gys M. Swantee, tuottajat Mariska Schneider/Nicoline Tania, nähtävissä mm. osoitteessa <http://www.mindfully.org/Reform/2004/Carlyle-Group-ExposedLOW.htm> Ohjelman kotisivu: <http://www.vpro.nl/programma/tegenlicht/afleveringen/16152392/>

¹⁵⁹ CBCNews, The Fifth Estate, Conspiracy Theories, The Saudi Connection, dokumenttielokuva, lähetetty Kanadassa 29.10.2003

¹⁶⁰ The Power of Nightmares: Baby It's Cold Outside : <http://news.bbc.co.uk/1/hi/programmes/3755686.stm>
The Power of Nightmares: The Phantom Victory : <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/3951615.stm>

The Power of Nightmares: The Shadows In The Cave : <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/3970901.stm>
 Elokuvat voi katsoa esim Googlevideossa: <http://video.google.com/videoplay?docid=-1002626006461047517&q=the+power+of+nightmares>

¹⁶¹ http://www.prisonplanet.com/archive_war_on_terror.html#alerts

¹⁶² Maureen Dowd: The huffers and puffers get help from bin Laden, International Herald Tribune, 13.2.2003, kopio http://www.prisonplanet.com/the_huffers_and_puffers_get_help_from_bin_laden.htm

¹⁶³ IDIAP, Dalle Molle Institute for Perceptual Artificial Intelligence. Tulokset esitteli Professor Herve Bouldard. Swiss institute brands latest bin Laden tape a fake, AP, 29.11.2002, <http://www.smh.com.au/articles/2002/11/29/1038386299712.html>

¹⁶⁴ Peter Beaumont, Ed Vulliamy: Britain accused on terror lab claim, The Observer, 24.3.2002, <http://observer.guardian.co.uk/international/story/0,6903,673171,00.html>

¹⁶⁵ Mimi Hall: Ridge reveals clashes on alerts, USA Today. 10.5.2005, http://www.usatoday.com/news/washington/2005-05-10-ridge-alerts_x.htm

¹⁶⁶ Duncan Campbell: The ricin ring that never was, The Guardian, 14.4.2005, kopio: <http://www.informationclearinghouse.info/article8537.htm>

¹⁶⁷ Andrew Grice: Hain denies Canary Wharf terror threat, The Independent, 27.11.2004, kopio: <http://www.ladlass.com/intel/archives/007430.html>

¹⁶⁸ 'British 9/11' Alert Looks Increasingly Like It Was Faked For Political Effect, The Independent, 24.11.2004, kopio: <http://www.prisonplanet.com/articles/november2004/241104alertfaked.htm>

¹⁶⁹ Duncan Campbell: Words of warning backed by little clear evidence, The Guardian, 23.4.2005, <http://www.guardian.co.uk/terrorism/story/0,12780,1468468,00.html>

¹⁷⁰ Some US attack threats 'fabricated', BBC, 14.2.2003, kopio: http://www.prisonplanet.com/some_us_attack_threats_fabricated.htm

Jon Dougherty: Terror alerts manufactured?, FBI agents say White House scripting 'hysterics' for political effect, WorldNetDaily.com, 4.1.2003, http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=30312

¹⁷¹ US Terror Alert A 'Hoax', Sky News, 14.2.2003, <http://news.sky.com/skynews/article/0,,30200-12246176,00.html>

¹⁷² Michel Chossudovsky: Orange Code Terror Alert based on Fabricated Intelligence, Globalresearch, 3.1.2004, <http://www.globalresearch.ca/articles/CHO401A.html>

¹⁷³ Amanda Ripley: Preemptive Terror Trials: Strike Two, The Time Magazine, 13.12.2007, <http://www.time.com/time/nation/article/0,8599,1694430,00.html?imw=Y>;
 Tom Brown: Terrorism case ends in second mistrial in Miami, 16.4.2008, <http://www.reuters.com/article/latestCrisis/idUSN16382447>;

Paul Joseph Watson: Sears Tower Arrests: US Government Creates Another Al-Qaeda Cell, 23.6.2006, <http://www.prisonplanet.com/articles/june2006/230606searstower.htm>;

Scott Shane, Andrea Zarate: F.B.I. Killed Plot in Talking Stage, a Top Aide Says, The New York Times, 24.6.2006, kopio: http://www.yayacanada.com/toronto_fbi_nyt.html

¹⁷⁴ Royal Assent of Bill C-36, The Anti-Terrorism Act, http://www.justice.gc.ca/en/news/nr/2001/doc_28217.html

¹⁷⁵ COLIN FREEZE AND OMAR EL AKKAD: Terror informant wanted \$14-million, Globe and Mail, 2.2.2007, kopio: <http://captiveincanada.com/wp/2007/02/02/terror-informant-wanted-14-million/>

¹⁷⁶ David Weingarten: Unfair Dealing, 2008 http://stoplying.ca/video/unfair_dealing.htm;

Kanadan kuninkaallisen ratsupoliisin aiemmista laittomuuksista kertoo puolestaan kirja John Sawatsky: Men in the Shadows: The RCMP Security Service, DoubleDay, 1980

¹⁷⁷ Craig Murray: The timing is political, The Guardian, 18.8.2006, <http://www.guardian.co.uk/terrorism/story/0,,1852835,00.html>

¹⁷⁸ UK made arrests on Washington pressure: Plane attack was not imminent: official, <http://www.dawn.com/2006/08/14/top7.htm>

¹⁷⁹ Alison Hardie, Kevin Schofield: Ordinary men suspected of extraordinary terrorist plot, The Scotsman, 12.8.2006, <http://thescotsman.scotsman.com/uk.cfm?id=1172572006>
<http://www.theaustralian.news.com.au/story/0,20867,20140210-2703,00.html>

¹⁸⁰ Mass murder in the skies: was the plot feasible?, The Register, 17.8.2006, http://www.theregister.co.uk/2006/08/17/flying_toilet_terror_labs/
 Decomposition of Triacetone Triperoxide Is an Entropic Explosion, <http://www.technion.ac.il/~keinanj/pub/122.pdf>
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Asetoniperoksidi>

¹⁸¹ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Sources: August terror plot is a 'fiction' underscoring police failures, RawStory, 18.9.2006, http://www.rawstory.com/news/2006/Sources_August_Terror_Plot_Fiction_Underscoring_0918.html

- ¹⁸² UK 'plot' terror charge dropped, BBC, 13.12.2006, http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6175427.stm
- ¹⁸³ Drury, Shadia B.: Leo Strauss and the American Right, Palgrave Macmillan, 1999
The Political Ideas of Leo Strauss, Palgrave Macmillan; Updated edition 2005
Alexandre Kojève: The Roots of Postmodern Politics, Palgrave Macmillan 1994
- ¹⁸⁴ Danny Postel: Noble lies and perpetual war: Leo Strauss, the neocons, and Iraq 16.10.2003
http://www.opendemocracy.net/conflict-iraqwarphilosophy/article_1542.jsp
- ¹⁸⁵ Jim Lobe: Leo Strauss' Philosophy of Deception 19.5.2003 <http://www.alternet.org/story/15935/>
- ¹⁸⁶ MATT ERARD: The dialectics of neoconservatism, The Michigan Socialist, <http://news.misocialists.org/tms007-neocons.html>
- ¹⁸⁷ MATT ERARD: The dialectics of neoconservatism, The Michigan Socialist, <http://news.misocialists.org/tms007-neocons.html>
- ¹⁸⁸ Francis A. Boylen haastattelu: <http://prisonplanet.com/audio/010407Boyle.mp3>
Steve Watson & Alex Jones: Leading Academic: Neo-Nazis Have Signed Us Onto WWII, <http://www.infowars.net/articles/january2007/050107Boyle.htm>
- ¹⁸⁹ Buchanan 2004 sivut 168 – 181
Samasta aiheesta löytyy tietoa myös kirjasta: John Loftus, Mark Aarons: The Secret War Against the Jews, St Martin's Press 1994, sivut 358 - 361
- ¹⁹⁰ Ben Aris , Duncan Campbell: How Bush's grandfather helped Hitler's rise to power, The Guardian, 25.9.2005, <http://www.guardian.co.uk/usa/story/0,12271,1312540,00.html>
- ¹⁹¹ Power of Nightmares
- ¹⁹² The spies who pushed for war, The Guardian, 17.7.2003, <http://www.guardian.co.uk/Iraq/Story/0,2763,999737,00.html>
- ¹⁹³ Mark Townsend, Paul Harris: Now the Pentagon tells Bush: climate change will destroy us, The Observer, 22.2.2004, <http://observer.guardian.co.uk/international/story/0,6903,1153513,00.html>
- ¹⁹⁴ Eräitä Michael Ledeenin kirjoja: Universal Fascism: The Theory and Practice of the Fascist International, Howard Fertig 1995
Freedom Betrayed: How America Led a Global Democratic Revolution, Won the Cold War, and Walked Away, American Enterprise Institute Press 1996
Perilous Statecraft: An Insider's Account of the Iran-Contra Affair, Scribner 1988
Machiavelli on Modern Leadership : Why Machiavelli's Iron Rules Are As Timely and Important Today As Five Centuries Ago, Truman Talley Books 2000
The War Against the Terror Masters: Why It Happened. Where We Are Now. How We'll Win, St. Martin's Griffin 2003
- ¹⁹⁵ Profile: Michael Ledeen <http://www.www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?id=1521846767-2470>
- ¹⁹⁶ Kopiot asiakirjoista: <http://cryptome.org/niger-docs.htm>
- ¹⁹⁷ http://www.cooperativeresearch.org/timeline.jsp?timeline=complete_timeline_of_the_2003_invasion_of_iraq&startpos=900#complete_timeline_of_the_2003_invasion_of_iraq_2991
- ¹⁹⁸ Juan Cole: Pentagon/Israel Spying Case Expands: Fomenting a War on Iran, 29.8.2004, <http://www.juancole.com/2004/08/pentagonisrael-spying-case-expands.html>
Jeffrey Steinberg: The `Universal Fascism' Behind the Cheney Cabal. THE VERY UGLY TRUTH ABOUT MICHAEL LEDEEN, EIR, 4.11.2005, http://www.larouchepub.com/other/2005/site_packages/ledeen/3243ledeen-cheney_intro.html
- ¹⁹⁹ John Pilger: The Colder War, 29.1.2002, The Mirror, <http://www.mirror.co.uk/news/allnews/page.cfm?objectid=11574035&method=full>
- ²⁰⁰ Louis Sahagun: 'End Times' Religious Groups Want Apocalypse Soon, Los Angeles Times, 24.1.2006, <http://www.latimes.com/news/printedition/front/la-me-endtimes22jun22,1,7639393,full.story?coll=la-headlines-frontpage&ctrack=1&cset=true>
- ²⁰¹ Rupert Cornwell: Bush: God told me to invade Iraq, The Independent, 7.10.2005, <http://news.independent.co.uk/world/americas/article317805.ece>
- ²⁰² Ilkka Pönkänen: VALUUTTAPOLITIikka, GEOSTRATEGIA JA ILMASTONMUUTOS SYYSKUUN 11:NNEN TAPAHTUMIEN TAUSTALLA 16.12.2005 <http://www.11syyskuu.org/911talous.htm>
- ²⁰³ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Terrorism and Statecraft: Al-Qaeda and Western Covert Operations after the Cold War, The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivut 150 -151, Elsevier, 2006, toimitus Paul Zarembka
- ²⁰⁴ John Sweeney: VIIDES POMMI: RÄJÄYTTIKÖ PUTININ SALAINEN POLIISI MOSKOVAN KERROSTALOT 1999. Cryptome, 24.11.2000, John Sweeneyn artikkeli todisteista, jotka viittaavat KGB:n (FSB) asettaneen Moskovan pommit ja vierittäneen syyn tshetsheenien niskaan. <http://www.11syyskuu.org/fsb.htm>

- ²⁰⁵ RUSSIAN SECRET SERVICES INVESTIGATING DISCOVERY OF DOCUMENTS IN CHECHNYA WITH A MAP OF STRIKES AT NEW YORK. RIA Novosti 24.09.2001 18:42, <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/18719>
- ²⁰⁶ Arto Luukkanen: Hajoaako Venäjä, Venäjän valtiollisuuden kehitys vuosina 862–2000. Kleio-sarja. Edita 2001
- ²⁰⁷ A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm <http://www.israeleconomy.org/strat1.htm>
- ²⁰⁸ Thomas E. Ricks: Briefing Depicted Saudis as Enemies, The Washington Post, 6.8.2002 <http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn/A47913-2002Aug5?language=printer>
- Jack Shafer: The PowerPoint That Rocked the Pentagon, www.slate.com, 7.8.2002, <http://www.slate.com/?id=2069119>
- ²⁰⁹ John Mitchell Henshaw: Israel's Grand Design: Leaders Crave Area from Egypt to Iraq, Media Monitors, 14.4.2002, <http://www.mediamonitors.net/johnhenshaw1.html>
- ²¹⁰ Ahmed 2005, sivut 3-6
- ²¹¹ National Security Archive Electronic Briefing Book No. 55, <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB55/index1.html>
- ²¹² STRATFOR GLOBAL INTELLIGENCE UPDATE, Israel and Iran: Covert friends? 2 nations possibly cooperating in opposition to Iraq, 3.9.2002, http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=28816
- ²¹³ David Guyatt: Target Libya, http://www.deepblacklies.co.uk/target_libya.htm
- ²¹⁴ Excerpts from 1992 draft "Defence Planning Guidance" <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/iraq/etc/wolf.html>
- ²¹⁵ <http://www.newamericancentury.org/RebuildingAmericasDefenses.pdf>
- ²¹⁶ <http://jimmycarterlibrary.org/documents/pd63.pdf>
- ²¹⁷ <http://www.newamericancentury.org/iraqclintonletter.htm>
- ²¹⁸ <http://www.newamericancentury.org/afghanistan-030801.htm>
- ²¹⁹ Brisard & Dasquie 2002, s. 4
- ²²⁰ R.W. Behan: The Surreal Politics of Premeditated War, 3.12.2006, <http://www.commondreams.org/views06/1203-21.htm>
- ²²¹ U.S. gives \$43 million to Afghanistan, CNN, 17.5.2001, <http://archives.cnn.com/2001/US/05/17/us.afghanistan.aid/>
- ²²² Brisard & Dasquie 2002, s. 43; Pakistanin silloisen ulkoministerin Naiz Niakin kertomus, George Arney: US 'planned attack on Taleban', BBC, 18.9.2001 http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/south_asia/1550366.stm; Profile: Niaz Naik <http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?id=1521846767-982>
- ²²³ http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=john_j._maresca
- R.W. Behan: The Surreal Politics of Premeditated War, 3.12.2006, <http://www.commondreams.org/views06/1203-21.htm>
- ²²⁴ Mike Fox: Bush appoints Afghan envoy, BBC, 1.1.2002, http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/1736789.stm
- ²²⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Carter_doctrine;
- Daniel Yergin: The Prize: The Epic Quest for Oil, Money, and Power, Free Press, 1993
- ²²⁶ F. William Engdahl: A Century Of War: Anglo-American Oil Politics and the New World Order, Pluto Press; New edition, 2004
- ²²⁷ Scott 2003, sivu 64
- ²²⁸ Ritt Goldstein: Oil War: The Smoking Guns, 14.3.2003, <http://www.counterpunch.org/goldstein03142003.html> itse dokumentti on nähtävillä osoitteessa <http://www.ndu.edu/inss/Strategic%20Assessments/sa99/sa99cont.html>
- ²²⁹ Report of an Independent Task Force Sponsored by the James A. Baker III Institute for Public Policy of Rice University and the Council on Foreign Relations: STRATEGIC ENERGY POLICY CHALLENGES FOR THE 21ST CENTURY, syyskuu 2001, http://www.rice.edu/energy/publications/docs/TaskForceReport_StrategicEnergyPolicyUpdate.pdf
- ²³⁰ <http://www.judicialwatch.org/iraqi-oil-maps.shtml>
- ²³¹ R.W. Behan: The Surreal Politics of Premeditated War, 3.12.2006, <http://www.commondreams.org/views06/1203-21.htm>
- ²³² Bush's Occupation Of Iraq, John Pilger interviewed by Anthony Arrove, 20.11.2003, <http://www.zmag.org/content/showarticle.cfm?ItemID=4530>
- ²³³ http://en.wikipedia.org/wiki/White_House_Iraq_Group

- Top Bush officials push case against Saddam, CNN, 8.9.2002,
<http://archives.cnn.com/2002/ALLPOLITICS/09/08/iraq.debate/>
http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=white_house_iraq_group
- ²³⁴ Puistola, Herrala, sivu 203
- ²³⁵ Krassimir Petrov: The Proposed Iranian Oil Bourse,
<http://www.informationclearinghouse.info/article11613.htm>
- ²³⁶ Ian Crane alustuksessaan Chicagon konferenssissa 9/11: *Revealing The Truth, Reclaiming Our Future* 4.6.2006 http://www.911truth.org/911rtt/conf_video/IanCrane-AnnieMachonStateTerror.wmv
- ²³⁷ Jeffrey St. Clair: Grand Theft Pentagon, Tales of Corruption and Profiteering in the War on Terror, Common Courage Press, 2006
- ²³⁸ Dokumenttielokuva, Iraqs Missing Billions, Journeyman Pictures, 2006,
<http://www.journeyman.tv/?lid=56149>, Googlevideona:
<http://video.google.com/videoplay?docid=3904382605215032226&q=iraq>
 So, Mr Bremer, where did all the money go? The Guardian, 7.7.2005,
<http://www.guardian.co.uk/Iraq/Story/0,2763,1522983,00.html>
- ²³⁹ Haastattelu Vanity Fair –lehdelle 9.5.2003, <http://www.defenselink.mil/transcripts/2003/tr20030509-depsecdef0223.html>
- ²⁴⁰ <http://www.defenselink.mil/transcripts/2003/tr20030531-depsecdef0246.html>
- ²⁴¹ Federation of American Scientists, <http://www.fas.org/>
- ²⁴² Randeep Ramesh: The two faces of Rumsfeld , The Guardian, 9.5.2003
 2000: director of a company which wins \$200m contract to sell nuclear reactors to North Korea
 2002: declares North Korea a terrorist state, part of the axis of evil and a target for regime change
<http://www.guardian.co.uk/korea/article/0,2763,952289,00.html>
- ²⁴³ <http://www.fas.org/nuke/guide/rfa/nuke/index.html>
- ²⁴⁴ Expatica News: CIA asked us to let nuclear spy go, Ruud Lubbers claims, 9.8.2005,
http://www.expatica.com/actual/article.asp?subchannel_id=1&story_id=22629
- ²⁴⁵ FBI denies file exposing nuclear secrets theft, Times Online, 20.1.2008,
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/us_and_americas/article3216737.ece
- ²⁴⁶ Trento 2005, s. 194
- ²⁴⁷ Tiedot ydinaseista perustuvat sveitsiläisen tiedemiehen Andre Gsponerin työhön, erityisesti julkaisuun: Andre Gsponer: Fourth Generation Nuclear Weapons: Military effectiveness and collateral effects, Independent Scientific Research Institute, Geneva, Switzerland, 26.2.2006
http://arxiv.org/PS_cache/physics/pdf/0510/0510071.pdf
- ²⁴⁸ Record-breaking laser is hot stuff, The Nature, 12.5.2006,
<http://www.nature.com/news/2006/060508/full/060508-14.html>
- ²⁴⁹ <http://www.financialsense.com/editorials/douglass/2003/0311.htm>
- ²⁵⁰ Suomalaisen sotilasiantuntijan kirjoitukset löytyvät osoitteesta www.11syyskuu.org/military.htm
- ²⁵¹ <http://www.newamericancentury.org/RebuildingAmericasDefenses.pdf>
- ²⁵² Labs race to destroy deadly virus, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/americas/4440541.stm>
- ²⁵³ Boyle 2005
- ²⁵⁴ Boyle 2005/
 William J. Broad, Judith Miller: A Nation Challenged; The Investigation; U.S. Recently Produced Anthrax in a Highly Lethal Powder Form, New York Times, 13.12.2001
- ²⁵⁵ Boyle 2005
- ²⁵⁶ GAO julkaisee normaalisti raporttinsa tekstin tai tiivistelmän internetsivuillaan, mutta jostain syystä juuri nämä raportit eivät ole saatavilla. Oleelliset asiat ilmenevät CNN:n 6.10.2003 päivätystä uutisesta "GAO: Pentagon sold biolab gear" <http://www.cnn.com/2003/US/10/06/gao.pentagon/index.html>
- ²⁵⁷ Iran gets army gear in Pentagon sale, AP/China Daily, 17.1.2007,
http://www.chinadaily.com.cn/world/2007-01/17/content_785882.htm;
 Sharon Theimer: GAO: Pentagon Improperly Sold F-14 Parts, AP, 1.8.2007,
- ²⁵⁸ Kaksi vuotta paniikin jälkeen, 10.4.2008, <http://yle.fi/uutiset/kotimaa/taustat/id87283.html>
- ²⁵⁹ Michael C. Ruppert: Crossing the Rubicon, The Decline of the American Empire at the End of the Age of Oil, New Society Publishers, 2004
- ²⁶⁰ Hicks 2005, sivu 24. Hicks siteeraa kirjaa S. C. Gwynne, Jonathan Beaty: Outlaw Bank, Random House 1993, sivu 271
- ²⁶¹ Tangled Web of BCCI, USA Today, 9A, 25.7.1991, skannattu kopio:
<http://www.newsmakingnews.com/vm,deadly,octopus,bcci,graphs.jpg>
- ²⁶² http://www.unodc.org/unodc/press_release_1998-06-09_2.html
- ²⁶³ Trento 2005, Scott 2003 sivu 2

- ²⁶⁴ Scott 2003 s. 52, 192-199; Trento 2005 s. 25
- ²⁶⁵ Trento 2005
- ²⁶⁶ GARY LEUPP: Meet Mr. Blowback, Gulbuddin Hekmatyar, CIA Op and Homicidal Thug, 14.2.2004, <http://www.counterpunch.org/leupp02142003.html>
- ²⁶⁷ http://www.unodc.org/pdf/publications/report_2001-10-16_1.pdf
- ²⁶⁸ Michel Chossudovsky: Who benefits from the Afghan Opium Trade? 21.9.2006, <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=CHO20060921&articleId=3294> ; Afghanistan Opium Survey 2007, <http://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Afghanistan-Opium-Survey-2007.pdf>
- ²⁶⁹ Christian Caryl: Iraqi Vice. Locals are calling it 'the bad side of freedom': pills, porn, prostitution and booze are rampant now. And it's not only the radicals who blame America. Newsweek, 22.12.2006, <http://www.msnbc.msn.com/id/3706289/>
- ²⁷⁰ Imer Mushkolaj: Drug dealers flourish in post-war Kosovo, New York University 2000, <http://www.bu.edu/globalbeat/syndicate/Imer062200.html>
- ²⁷¹ United States Senate Republican Committee: The Kosovo Liberation Army: Does Clinton Policy Support Group with Terror, Drug Ties? 31.3.1999, <http://www.fas.org/irp/world/para/docs/fr033199.htm>
- ²⁷² Catherine Austin Fitts: Narco-Dollars for Beginners, "How the Money Works" in the Illicit Drug Trade, Special to the Narco News Bulletin, 2001, <http://www.ratical.org/co-globalize/narcoDollars.html>
- ²⁷³ Michael C. Ruppert: Osama bin Laden's Bush family Business Connections, The Taliban's Biggest Economic Attack on the U.S. Came in February With The Destruction of Its Opium Crop, From The Wilderness, 18.9.2001, kopio: <http://www.hiddenmysteries.org/news/america/usa/2002/033102b.html>
- ²⁷⁴ Paul, Hoffman 2004, sivu 50/ Frank Bajak: Wall Street Goes Jungle, AP, 27.6.1999
- ²⁷⁵ Jeffrey Steinberg: Dope, Inc. Is \$600 Billion and Growing, Executive Intelligence Review, 14.12.2001, http://www.larouchepub.com/other/2001/2848dope_money.html
- ²⁷⁶ http://en.wikipedia.org/wiki/Manufacturing_Consent
- Walter Lippmann: Public Opinion, 1922, eBook: <http://www.gutenberg.org/etext/6456>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Public_Opinion
- ²⁷⁷ Noam Chomsky, Edward S. Herman: Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media, Pantheon Books, 1988
- ²⁷⁸ Stuart Ewen: PR!: A Social History of Spin, Basic Books 1996, Chapter 1, Visiting Edward Bernays, <http://www.bway.net/~drstu/chapter.html>
- Adam Curtis: The Century of the Self, 2002, dokumenttielokuva (nähtävänä Google-videona) The Museum of Public Relations, http://www.prmuseum.com/bernays/bernays_1915.html
- ²⁷⁹ Edward L. Bernays: Propaganda, Horace Livewright, 1928, Chapter I. Organizing Chaos, lähteenä käytetty Internetistä löytyvää versiota, <http://www.amexpat.com/chapter.php?id=0021&thischap=1&totalchaps=12&pstatus=p>
- ²⁸⁰ Bruce Page: The Murdoch Archipelago, Simon & Schuster Ltd, 2003
- ²⁸¹ Zwicker 2006, sivu 233
- ²⁸² Zwicker 2006, sivu 232
- ²⁸³ Robert Kane Pappas: Orwell Rolls in His Grave, Koch Entertainment Distribution, 2003, dokumenttielokuva
- ²⁸⁴ <http://www.lernzeit.de/sendung.phtml?detail=178370>
- ²⁸⁵ Poll: One-third of Germans believe US may have staged Sept. 11 attacks, Reuters, 23.7.2003, <http://www.boston.com/news/daily/23/911poll.htm>
- ²⁸⁶ Heather Wokusch: Killing the Political Animal: CIA Psychological Operations and Us, Common Dreams, 16.10.2002, <http://www.commondreams.org/views02/1016-06.htm>
- Dave MCGowan: Derailing Democracy, Common Courage Press, Reprint edition 2000
- ²⁸⁷ Daniel Terdiman: Dan Rather: Journalism has 'lost its guts'. CNET News, 12.3.2007, http://news.com.com/Dan%2BRather%2BJournalism%2Bhas%2Blost%2Bbits%2Bguts/2100-1025_3-6166528.html
- ²⁸⁸ <http://www.whatreallyhappened.com/RANCHO/POLITICS/JFK/jfk.html>
- David Guyatt: Subverting the media, Deep Black Lies, http://www.deepblacklies.co.uk/subverting_the_media.htm
- ²⁸⁹ Carl Bernstein: The CIA & Media, The Rolling Stone, 20.10.1977
- David Guyatt: Subverting the media, Deep Black Lies, http://www.deepblacklies.co.uk/subverting_the_media.htm
- ²⁹⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/Church_Committee
- http://en.wikipedia.org/wiki/Operation_Mockingbird
- ²⁹¹ Buchanan 2004, sivut 160-167

- ²⁹² Pentagon military analyst program,
http://www.sourcewatch.org/index.php?title=Pentagon_military_analyst_program;
 David Barstow: Behind TV Analysts, Pentagon's Hidden Hand, The New York Times, 20.4.2008,
http://www.nytimes.com/2008/04/20/washington/20generals.html?_r=1&oref=slogin
- ²⁹³ Bill Moyers: "Buying the War", PBS, 25.4.2007, <http://www.pbs.org/moyers/journal/btw/transcript1.html>
- ²⁹⁴ Bill Moyers: "Buying the War", PBS, 25.4.2007, <http://www.pbs.org/moyers/journal/btw/transcript1.html>
- ²⁹⁵ John Colapinto: Mad Dog, Rolling Stone, 11.8.2004,
http://www.rollingstone.com/politics/story/6417561/mad_dog/
- ²⁹⁶ Buchanan 2004, sivut 182 - 185
- ²⁹⁷ http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20070530Katain/name.jsp
- ²⁹⁸ Avoimuus auttaisi terroritaistelussa, pääkirjoitus, Helsingin Sanomat, 6.10.2001,
<http://www2.hs.fi/uutiset/juttu.asp?id=20011006AJ3>
- ²⁹⁹ FRANK J. STECH: Winning CNN Wars, Parameters, Autumn 1994, pp. 37-56,
<http://www.carlisle.army.mil/usawc/Parameters/1994/stech.htm>
- ³⁰⁰ Steven Metz, James Kievit: THE REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS AND CONFLICT SHORT OF WAR, U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, 25.7.1994,
<http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pdf/files/PUB241.pdf>
- ³⁰¹ George J. Stein: Information Warfare, Airpower Journal, kevät 1995,
<http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/stein.htm>
- ³⁰² <http://www.technologyreview.com/Infotech/12115/page1/>
- ³⁰³ When TV brings you the news as it didn't happen, The Independent, 24.1.2000,
<http://www.independent.co.uk/news/business/analysis-and-features/when-tv-brings-you-the-news-as-it-didnt-happen-728236.html>
- ³⁰⁴ Why Were Government Propaganda Experts Working On News At CNN?, Fairness and Accuracy in Reporting, 27.3.2000, <http://www.fair.org/index.php?page=1748>
 Trouw (2/21/00, 2/25/00)
- ³⁰⁵ <http://www.defenselink.mil/DODCMSShare/briefingslide%5C195%5C011024-D-6570C-009.pdf>
- ³⁰⁶ Satinder Bindra: Taliban trapped in Konduz, CNN, 18.11.2001,
<http://archives.cnn.com/2001/WORLD/asiapcf/central/11/18/ret.bindra.otsc.otsc/index.html>
- ³⁰⁷ Justin Huggler: Leaders in Kunduz linked to massacres, The Independent, 22.11.2001,
http://news.independent.co.uk/world/asia_china/story.jsp?story=106197 kopio:
<http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/19969>
- ³⁰⁸ "Talebanien riveissä on taistellut valtava määrä eri maista tulleita islamilaisia fundamentalisteja. Jo ennen Taleban-liikettä, vuosina 1982-1992, noin 35 000 rekrytoitua ulkomaalaista yhteensä 43 islamilaisesta valtiosta oli mukana Afganistanin sotakentillä, kertoo Ahmed Rashid, joka on yksi tämän hetken arvostetuimmista Afganistan-tutkijoista. Suuri osa taistelijoista kävi "pyhää sotaa" Neuvostoliiton joukkoja vastaan, mutta jatkoivat toimintaansa myös miehityksen jälkeisessä sekasortoaisessa tilanteessa. Islamilaisten taisteluosastojen yhteydet ovat olleet hyvin kansainvälisiä ja linkittyneet laajalle. Tshetshenian toisen sodan alkuvaiheisiin osallistui pelätty kiharatukkainen arabikommentaja Hattab. Islamilaisia fundamentalisteja osallistui myös Bosnian sotaan. Viikonloppuna kuollut Uzbekistanin islamilaisen rintaman sotapäällikkö Juma Namangani oli puolestaan hahmo, joka operoi elinaikanaan niin Afganistanissa, Uzbekistanissa, Kirgistanissa ja Tadžikistanissa. Kävin syyskuun lopulla Pohjoisen liiton sotavankilassa Panshirin laaksossa ja tapasin mm. pakistanilaisia taistelijoita. Kansainvälisyydestä kertonee se, että paikalla oli myös burmalaisperäinen mies ja kiinalainen uiguuri. Pakistanilainen Jamiat-e-Ulema Islam (JUI)-järjestö kanavoi militantin alaryhmittänsä Harkat-ul-Ansarin kautta taistelijoita niin Afganistaniin, Tshetsheniaan, Bosniaan kuin Kashmiriin. Sissiapu toimi myös vastavuoroisesti. On muistettava, että vaikka Venäjä haluaakin maalata tshetsheneistä kuvaa "kiihkoislamilaisten terroristeina", toiminta Afganistanissa on usein perustunut käytännöllisiin seikkoihin. Joukkoja on koulutettu rintamaolosuhteisiin siellä, missä taisteluita on ollut. Kaius, Kabul, Afganistan"
- <http://www.helsinginsanomat.fi/extrat/ulkomaat/afganistan/vastaus16.asp>
- ³⁰⁹ Taliban fighter from prison uprising says he's American, CNN, 31.12.2001,
<http://archives.cnn.com/2001/WORLD/asiapcf/central/12/02/ret.american.taliban/index.html>
- ³¹⁰ Re: Chechens identified by 'eye and skin color', 14.3.2002, <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/22017>
- ³¹¹ Robert Young Pelton: Another one bites the dust. 4.12.2003, <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/34830>

- ³¹² Lee Banville: Case Study: Jack Kelley and USA Today, 10.12.2004, http://www.pbs.org/newshour/media/media_ethics/casestudy_usatoday.php
- ³¹³ Rose Arce, Shannon Troetel: Top New York Times editors quit, CNN, 1.3.2004, <http://www2.cnn.com/2003/US/Northeast/06/05/nytimes.resigns/>
- ³¹⁴ Seán Mac Mathúna: The Role of the SS Handschar division in Yugoslavia's Holocaust. http://www.fantompowa.net/Flame/yugoslavia_collaboration.htm
- ³¹⁵ From a speech by John Loftus (former US Justice Department prosecutor) to mark Holocaust Remembrance Day, (Yom Ha'Shoah), April 18, 2004, First published in Jewish Community News, August 2004 <http://nexusmagazine.com/articles/Fascist%20Roots%20of%20Al-Qaeda.html>
- ³¹⁶ David Livingstone: The 'House' of Saud — no more Islamic than Billy Graham, <http://www.serendipity.li/wot/livingstone.htm>
- ³¹⁷ Hempherin kirja "Confessions of a British Spy" löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta: <http://asmar.perso.ch/wahhabies/htm/spy1.htm>
- ³¹⁸ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Terrorism and Statecraft: Al-Qaeda and Western Covert Operations after the Cold War, The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivu 153, Elsevier, 2006, toimitus Paul Zarembka
- ³¹⁹ George Monbiot: A discreet deal in the pipeline, The Guardian, 15.2.2001, <http://www.guardian.co.uk/print/0,,4136440-103677,00.html>
- ³²⁰ Ahmed 2006, sivu 189, / Zimmermanin haastattelu Kroatialaisessa lehdessä Danas 12.1.1992
- ³²¹ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Terrorism and Statecraft: Al-Qaeda and Western Covert Operations after the Cold War, The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivu 156, Elsevier, 2006, toimitus Paul Zarembka
- ³²² YK:n siviiliasioitten koordinaattori Phillip Corwinin lausunto julkaisussa Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive, Increasing Pressure on Peacekeepers, ISSA, 19.9.2003, <http://128.121.186.47/ISSA/reports/Balkan/Sep1903.htm>
- ³²³ Ahmed 2006, sivu 188/ Tim Judah: The Serbs: History Myth and the Destruction of Yugoslavia, Yale, 1997
- ³²⁴ Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive, Increasing Pressure on Peacekeepers, ISSA, Balkan Studies, 19.9.2003, <http://128.121.186.47/ISSA/reports/Balkan/Sep1903.htm>
- ³²⁵ <http://www.senate.gov/~rpc/releases/1997/iran.htm>
- ³²⁶ Illegal German Weapons to Croatia and Bosnia Fuel the Balkan Conflict, ISSA, GIS Special Topical Studies, Balkan Strategic Studies, 31.10.1992, <http://128.121.186.47/ISSA/reports/Balkan/Oct3192.htm>
- Wayne Madsen: Mercenaries in Kosovo: The U. S. connection to the KLA, The Progressive, elokuu 1999, http://www.projectcensored.org/publications/2000/11_25.html#22
- ³²⁷ Jürgen Elsässer: Wie der Dschihad nach Europa kam, NP-Buchverlag, 2005
- ³²⁸ Silvia Cattori: Jürgen Elsässer: "The CIA recruited and trained the jihadists", 14.8.2006, Reseau Voltaire, <http://www.voltairenet.org/article143050.html>
- ³²⁹ United States Senate Republican Policy Committee: The Kosovo Liberation Army: Does Clinton Policy Support Group with Terror, Drug Ties? From 'Terrorists' to 'Partners' 31.3.1999 <http://www.fas.org/irp/world/para/docs/fr033199.htm>
- ³³⁰ Gregory R. Copley: The New Rome & The New Religious Wars, The Kosovo Crisis, Defense & Foreign Affairs Strategic Policy, <http://www.sipa.columbia.edu/ece/rome.pdf>
- ³³¹ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Whose War on Whose Terror? Reclaiming Our Rights, 3.12.2006, <http://nafeez.blogspot.com/2006/12/whose-war-on-whose-terror-reclaiming.html>
- ³³² Jerry Seper: KLA rebels train in terrorist camps, THE WASHINGTON TIMES, 4.5.1999, kopio: <http://www.geocities.com/Heartland/7006/KLA-drugs.html>
- ³³³ James Bisset: We Created a Monster, Toronto Star, 31.7.2001, <http://www.deltax.net/bissett/a-monster.htm>
- ³³⁴ Ian Bruce: SAS faces own trainees in Balkans, The Herald, 27.3.2001, kopio: <http://www.freerepublic.com/forum/a3ac0e18a1c2e.htm>
- ³³⁵ Tom Walker, Aidan Laverty: CIA aided Kosovo guerilla army, The Sunday Times, 12.3.2000
- ³³⁶ Michel Chossudovsky: "OSAMAGATE", Centre for Research on Globalisation, 9.10.2001, <http://www.globalresearch.ca/articles/CHO110A.html>
- ³³⁷ Michel Chossudovsky: MACEDONIA: WASHINGTON'S MILITARY-INTELLIGENCE PLOY, 17.6.2001 <http://emperors-clothes.com/articles/choss/ploy2.htm>
- Christopher Deliso: European Intelligence: The US Betrayed Us In Macedonia, 22.6.2002 <http://www.antiwar.com/orig/deliso46.html>
- Christopher Deliso: A Connection Between NATO and the NLA? 23.1.2002 <http://www.antiwar.com/orig/deliso24.html>

- ³³⁸ Ahmed 2005, sivut 42-43;
- Scott Taylor: Macedonia's Civil War: 'Made in the USA', 20.8.2001, <http://www.antiwar.com/orig/taylor1.html>
- ³³⁹ Peter Dale Scott: Al Qaeda, US Oil Companies, and Central Asia, Excerpt of a forthcoming book entitled *The Road to 9/11*, 30.7.2005, <http://www.globalpolicy.org/security/natres/oil/2005/0730alqaeda.pdf>
- ³⁴⁰ kirjassaan *9/11 Synthetic Terror Made in USA*
- ³⁴¹ Pekka Mykkänen: Greed and ruthlessness of Philippines Army elements may be a security hazard for U.S. troops, *Helsingin Sanomat*, 1.2.2002 <http://www2.hs.fi/english/archive/news.asp?id=20020201IE9>
- ³⁴² Chaim Kupferberg: There's Something About Omar: Truth, Lies, and The Legend of 9/11, 21.10.2003 <http://www.globalresearch.ca/articles/KUP310A.html>
- ³⁴³ Filippiinejä koskevassa osassa on käytetty apuna Paul Thompsonin kronologian tietoja <http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a051602michaelmeiring&scale=2#a051602michaelmeiring>
- John Aglionby: Hugs end Manila mutiny in mall, *The Guardian*, 28.7.2003, <http://www.guardian.co.uk/international/story/0,3604,1007161,00.html>
- ³⁴⁴ Naomi Klein: Stark message of the mutiny, *The Guardian*, 15.8.2003, <http://www.guardian.co.uk/Columnists/Column/0,5673,1019246,00.html>
- ³⁴⁵ Arroyo sets deadline for mutineers, *CNN*, 26.7.2003, <http://www.cnn.com/2003/WORLD/asiapcf/southeast/07/26/arroyo.officers/>
- ³⁴⁶ Carolyn O. Arguillas: The Meiring Mystery: Affront to Philippine sovereignty, *MindaNews* / 30.5.2003, <http://web.archive.org/web/20030627014840/http://www.mindanews.com/2003/05/30nws-meiring01.html>
- ³⁴⁷ Mark Greenblatt: Is a bombing suspect living in Houston? *KHOU-TV*, 2.12.2004, http://www.khou.com/topstories/stories/khou041202_jt_defenders.184ee72.html
- ³⁴⁸ Carolyn O. Arguillas: The Meiring Mystery: Affront to Philippine sovereignty, *MindaNews* / 30.5.2003, <http://web.archive.org/web/20030627014840/http://www.mindanews.com/2003/05/30nws-meiring01.html>
- ³⁴⁹ SBS Dateline: Inside Indonesia's War on Terror, esitetty Australiassa 12.10.2005
käsikirjoitus: <http://www.wpngnc.org/sbs12oct2005.htm>
- Kopio filmistä: <http://11syyskuu.net/video/terror.wmv>
- ³⁵⁰ International Crisis Group, *Asia Report 43*, 11.12.2002: Indonesia Backgrounder: How The Jemaah Islamiyah Terrorist Network Operates, http://www.crisisgroup.org/library/documents/report_archive/A400845_11122002.pdf
- ³⁵¹ Lisää tietoa Laskar Jihad –järjestöstä ja sen toiminnasta Länsi-Papualla saa esim Sydneyn yliopiston rauhan- ja konfliktintutkimuslaitoksen raportista: John Wing, Peter King: *Genocide in West Papua*, <http://www.arts.usyd.edu.au/centres/cpacs/WestPapuaGenocideRpt.05.pdf> ja Yalen yliopiston yhteydessä toimivan ihmisoikeusklubin raportista: http://www.law.yale.edu/outside/html/Public_Affairs/426/westpapuahrights.pdf
- ³⁵² Jane Perlez, Raymond Bonner: TERROR IN BALI: WARNING TO JAKARTA; U.S. SAYS IT TOLD INDONESIA OF PLOT BY TERROR GROUP, *The New York Times*, 16.10.2002, <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9400E6D7163DF935A25753C1A9649C8B63>
- ³⁵³ Andrew Higgins, Jay Solomon: Lost in Translation: How Bush Interpreter Got Through Security, 22.2.2005, kopio <http://www.saunalahti.fi/wtc2001/burks.htm>
- US 'wanted Ba'asyir detained', *BBC*, 13.1.2005, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4170629.stm>
- Frederik Burks: Secret Negotiations with Indonesian President Megawati, 28.2.2005, <http://www.wanttoknow.info/050228secretmeeting>
- ³⁵⁴ Dokumenttielokuva *Fool Me Twice*, Glen Clancy Production, 2007
- ³⁵⁵ Indonesia seeks access US held Hambali, *The Age*, 8.9.2006, <http://www.theage.com.au/news/World/Indonesia-seeks-access-US-held-Hambali/2006/09/08/1157222321992.html>
- ³⁵⁶ Dokumenttielokuva *Balin pommi-iskusta Fool Me Twice*, Glen Clancy Production, 2007
- ³⁵⁷ Philip Cornford, Brigid Delaney, Elisabeth Sexton: 'People were burning, dying. It was an inferno', *The Sydney Morning Herald*, 14.10.2002, <http://www.smh.com.au/articles/2002/10/14/1034222684262.html>
- ³⁵⁸ Dokumenttielokuva *Fool Me Twice*, Glen Clancy Production, 2007
- ³⁵⁹ Robert S. Finnegan: Bali bombing: An investigator's analysis, *The Jakarta Post*, 3.1.2003, <http://www.thejakartapost.com/yesterdaydetail.asp?fileid=20030103.D06>
- Richard Galpin: Terrible Destruction in Bali Blast, *BBC*, 13.10.2002, kopio <http://www.tbrnews.org/Archives/a2603.htm>
- ³⁶⁰ skannattu kopio: <http://www.tbrnews.org/Archives/a2603.1.jpg>
<http://www.tbrnews.org/Archives/a2603.2.jpg>
- ³⁶¹ Dokumenttielokuva *Fool Me Twice*, Glen Clancy Production, 2007
- ³⁶² John Sweeney & Leonard Doyle: *Manchester Guardian Weekly* 16.11.1997

- ³⁶³ Ahmed 2005, sivut 65-77
- ³⁶⁴ Ahmed 2005 s. 70/ Palestine Times, Lontoo, no. 72, 1997
- ³⁶⁵ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Terrorism and Statecraft: Al-Qaeda and Western Covert Operations after the Cold War, The Hidden History of 9-11-2001, Research in Political Economy, Volume 23, sivu 160, Elsevier, 2006, toimitus Paul Zarembka
- ³⁶⁶ Peter Dale Scott: 9/11 in Historical Perspective: Flawed Assumptions, Deep Politics: Drugs, Oil, Covert Operations and Terrorism: A briefing for Congressional staff, 22.7.2005, <http://socrates.berkeley.edu/~pdscott/911Background.htm>
- ³⁶⁷ Konul Khalilova: CHECHEN FIGHTER'S DEATH REVEALS CONFLICTED FEELINGS IN AZERBAIJAN, EURASIA INSIGHT, 14.5.2002, <http://www.eurasianet.org/departments/insight/articles/eav051402.shtml><http://www.eurasianet.org/departments/insight/articles/eav051402.shtml>
- Interview with Shamil Basayev (from qoqaz.net), <http://www.man.torun.pl/cgi-bin/wa?A2=ind0002&L=chechnya&P=R39726>
- Wojciech Jagielski, Basajev haastattelu Gazeta Wyborczaan, syksy 1999, <http://www.man.torun.pl/cgi-bin/wa?A2=ind0102&L=chechnya&P=R13230>
- ³⁶⁸ Patrick Cockburn: Russia 'planned Chechen war before bombings' Former Prime Minister reveals invasion of republic was prepared months in advance of terrorist attacks, The Independent, 29.1.2000 <http://www.cdi.org/russia/johnson/4077.html>
- ³⁶⁹ RED CROSS: CRIMINAL CASE NO. 96620018, From files of Prosecutor's Office of Chechen Republic of Ichkeria, <http://www.globalsecurity.org/military/library/news/2000/04/white/part05.htm>
- ³⁷⁰ Mark Irkali: Death Beach 2001, Sobaka, 18.11.2001, <http://www.diacritica.com/sobaka/archive/deathbeach.html>
- Mark Irkali: Georgia: Welcome to America's New El Salvador, Sobaka, 12.3.2003, <http://www.diacritica.com/sobaka/2003/salvador.html> Irkali kertoo japanilaisesta Kosuke Tsuneokasta, joka liikkui Gelajevin osaston mukana ja on kertonut miten Georgian armeijan kuorma-autot kuljettivat heidät alueelle.
- ³⁷¹ Ahmed Zakajevin puhe 25.11.2005 Lontoossa, School of Oriental and African Studies, London University. <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/46840>
- ³⁷² Evangelista 2004
- ³⁷³ Gall, De Waal 1997, sivut 1-19
- ³⁷⁴ Gall, De Waal 1997, sivut 340-342
- ³⁷⁵ Galina Ackerman: Conversation with Andre Glucksmann, Johnson's Russia List #4397, 12.7.2000 <http://www.cdi.org/russia/johnson/4397.html##7>
- ³⁷⁶ Evangelista 2004 s. 84-89
- ³⁷⁷ Evangelista 2004 sivut 93-94
- ³⁷⁸ Chechnya short list: The Adam Deniyev Collection, kokoelma artikkeleja Adam Denijevista <http://www.man.torun.pl/cgi-bin/wa?A2=ind0103&L=chechnya&P=R25458>
- <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/15074>
- ³⁷⁹ Anssi Kullberg: Islamistien geopolitiikka Kaukasiassa, <http://www.kolumbus.fi/suomi-tshetshenia-seura/islamist.htm>
- ³⁸⁰ Arbi Barajevia koskevat tiedot perustuvat artikkeliin: Sanobar Shermatova, Moscow Tragedy: More Questions Than Answers, IWPR, 31.10.2002 http://iwpr.gn.apc.org/?s=f&o=159398&apc_state=henicrs2002
- ³⁸¹ Rustam Kaliyev: Chechen Reality: GRU vs. FSB, syys-lokakuu 2001, <http://www.bu.edu/iscip/vol12/kaliyev.html>
- ³⁸² John B. Dunlop: The October 2002 Moskow Hostage-taking Incident, 3 parts, Radio Liberty. Johnsson's Russia List, <http://www.cdi.org/russia/johnson/8017.cfm>
- ³⁸³ Chechnya Weekly, Volume 3, Issue 33 (4.11.2002): "In the newspaper Versiya, Petr Pryashnikov described how Arbi Baraev had come to Moscow and, at a secret apartment on Kutuzov Avenue, had had a meeting with the [presidential] head of administration Voloshin. That article has not been refuted to this day." http://www.jamestown.org/publications_details.php?volume_id=12&issue_id=543&article_id=23290
- ³⁸⁴ Sanobar Shermatova, Moscow Tragedy: More Questions Than Answers, IWPR, 31.10.2002 http://iwpr.gn.apc.org/?s=f&o=159398&apc_state=henicrs2002
- ³⁸⁵ David Guyatt: Gangsters Paradise. "Valued at \$35 billion, Russia's gold reserves were estimated to be 100 million troy ounces - just under 3000 tonnes. Then in September 1991, a palpitating Grigory Yavlinski, the economic supremo, revealed to delegates at the Group-of-Seven industrial countries meeting in

- Bangkok, that a mere 240 tons were all that was left. Two months later, in November, even that had disappeared. "Not a gram of gold remains; the vaults are empty," said Victor Geraschenko, chief of Gosbank, the Russian Central Bank." http://www.deepblacklies.co.uk/gangsters_paradise.htm
- ³⁸⁶ Rederi kände ej till militärt avtal, tv4.se, 23.5.2006, <http://www.tv4.se/nyheter/465995.html#>
- ³⁸⁷ Anne Kuorsalo, Ilmari Susiluoto, Martti Valkonen: Venäjä - jättiläinen tuuliajolla, Edita 1996 ja Venäjä ja rosvokapitalismin haaksirikko, Edita 1999
- ³⁸⁸ Tässä ja useissa seuraavissa kappaleissa on käytetty lähteenä MTV3:n 12.1.2006 esittämää dokumenttielokuva "Putinin valtaannousu", (How Putin Came to Power, Andana films, 2005)
- ³⁸⁹ "former prime minister, Sergei Stepashin, indicated, the intervention was planned in March, five months prior to the bombings in Russian cities" (Nezavisimaja Gazeta), <http://www.bu.edu/iscip/bbn/v2n1.html>
- ³⁹⁰ Anssi Kullberg: The Background of Chechen Independence Movement V: The Dagestan Provocation, The Eurasian Politician, 6.10.2003, <http://www.cc.jyu.fi/~aphamala/pe/2003/tsets-5.htm>
- ³⁹¹ Kashoggin huvilan tapaamisen lähteenä on käytetty artikkeleita John B. Dunlop: "Storm in Moscow": A Plan of the Yeltsin "Family" to Destabilize Russia, 8.10.2004, The John Hopkins School of Advanced International Studies. http://www.sais-jhu.edu/programs/res/papers/Dunlop_paper.pdf sekä: Boris Kagarlitsky: We Don't Talk To Terrorists. But We Help Them?, Novaya Gazeta, 24.1.2000 <http://www.cdi.org/russia/johnson/4083.html#7>
- ³⁹² Peter Dale Scott: The Global Drug Meta-Group: Drugs, Managed Violence, and the Russian 9/11, Lobster, 29.10.2005 <http://lobster-magazine.co.uk/articles/global-drug.htm>
- ³⁹³ Kirjaa koskevat tiedot perustuvat artikkeliin: Robin Munro: Book Sees Kremlin's Hand in 2nd Chechen War, The Moscow Times, sivu 3. 18.9.2003. Artikkelin suomennos osoitteessa: www.11syyskuu.org/hassel.htm
- Florian Hassel: Der Krieg im Schatten, Suhrkamp, 2003
- ³⁹⁴ Tässä ja seuraavissa kappaleissa lähteenä on John B. Dunlop: "Storm in Moscow": A Plan of the Yeltsin "Family" to Destabilize Russia, 8.10.2004, The John Hopkins School of Advanced International Studies. http://www.sais-jhu.edu/programs/res/papers/Dunlop_paper.pdf
- ³⁹⁵ Perustiedot räjähdyksistä venäläiseltä sivustolta <http://eng.terror99.ru/>
- ³⁹⁶ A Russian Muslim suspected but acquitted of '99 bombing in Moscow detained by Finnish border guards. <http://www.kolumbus.fi/suomi-tshetshenia-seura/disbelief.htm>
- ³⁹⁷ John Sweeney: THE FIFTH BOMB: DID PUTIN'S SECRET POLICE BOMB MOSCOW IN A DEADLY BLACK OPERATION? Cryptome 24.11.2000, kopio: www.11syyskuu.org/fifthbomb.htm
- ³⁹⁸ Nabi Abdullaev: Russian federal forces are failing the test miserably--document checks, baggage searches, and countless checkpoints are no match for fake passports and large-scale bribery. 2.5.2001, <http://www.cdi.org/russia/johnson/5242.html>
- ³⁹⁹ Achemez Gochiyaev: I've been framed up by a FSB agent, Prima News, 25.7.2002 <http://www.prima-news.ru/eng/news/articles/2002/7/25/16413.html>
- ⁴⁰⁰ SHORTHAND RECORD of the Meeting of the State Duma Council of the Federal Assembly of the Russian Federation, 13.9.1999, <http://eng.terror99.ru/documents/?100.txt>
- ⁴⁰¹ Jamestown, Chechnya Weekly Volume 8, Issue 46, http://www.jamestown.org/publications_details.php?volume_id=25&issue_id=2211&article_id=19213
- ⁴⁰² John Sweeney: THE FIFTH BOMB: DID PUTIN'S SECRET POLICE BOMB MOSCOW IN A DEADLY BLACK OPERATION? Cryptome 24.11.2000, kopio: www.11syyskuu.org/fifthbomb.htm
- ⁴⁰³ Tämä ja kaksi seuraavaa kappaletta perustuvat artikkeliin: John Sweeney: THE FIFTH BOMB: DID PUTIN'S SECRET POLICE BOMB MOSCOW IN A DEADLY BLACK OPERATION? Cryptome, 24.11.2000 Suomennos: <http://www.11syyskuu.org/fsb.htm>
- ⁴⁰⁴ Luvussa esitetyt tiedot perustuvat dokumenttifilmiin Assassination of Russia, Transparences Productions, France, 2000.. ohjaus Charles Gazelle
- ⁴⁰⁵ Yleiskuvaus Tšetšenian sodasta perustuu seuraaviin kirjoihin:
Anna Politkovskaya: A Dirty War, The Harwill Press, 2001
Anne Nivat: Chienne de Guerre, PublicAffairs, 2001
Anna Politkovskaja: Toinen Tshetshenian sota, Like, 2003
Sekä seuraaviin viikottaisiin raportteihin: NIS Observed <http://www.bu.edu/iscip/news.html> ja Chechnya Weekly http://www.jamestown.org/publications_view.php?publication_id=1
- ⁴⁰⁶ Bill Gertz, Rowan Scarborough: Missile terror, http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=18123
- ⁴⁰⁷ Russia Closes Chechnya Border to Male Civilians, Blanket Ban Traps Men in War Zone, HRW, 12.1.2000, <http://hrw.org/english/docs/2000/01/12/russia386.htm>
- ⁴⁰⁸ Lester W. Grau, Timothy Smith: A 'Crushing' Victory: Fuel-Air Explosives and Grozny 2000, Foreign Military Studies Office, Fort Leavenworth, KS. <http://fmso.leavenworth.army.mil/documents/fuelair/fuelair.htm>

- ⁴⁰⁹ Tiedot Komsomolkojen osalta perustuvat venäläisen sotilaan kuvaamaan videoon, jonka myös YLE:n Silminnäkijä esitti 21.10.2004 klo 22.35 TV2:ssa nimellä "Loputon viha"
- ⁴¹⁰ The long road to justice, The Guardian, 12.6.2006,
<http://www.guardian.co.uk/chechnya/Story/0,,1795410,00.html>
- ⁴¹¹ Kuvauksia puhdistusoperaatioista löytyy mm seuraavista Hannu Yli-Karjanmaan suomentamista artikkeleista:
 Anna Politkovskaja: Venäjän joukot siirtyivät uudelle tasolle käytännössään kiristää, ryöstää ja raiskata hiljattain tehdyssä Vanhan Atagin kahdeksanpäiväisessä operaatiossa. IWPR (CRS No. 122, 28-Mar-02) suomennettuna: <http://www.kolumbus.fi/suomi-tshetshenia-seura/atagi.htm>, englanniksi: <http://www.amina.com/article/loot.html>
 ANNE NIVAT Tshetshenia, unohdetun kansanmurhan kronikka, Mesker-Jurtin joukkomurhat, 11.7.2002, <http://www.kolumbus.fi/suomi-tshetshenia-seura/nivat.htm> suomennos artikkelista "The Massacres of Mesker-Yurt", Le Nouvel Observateur, 11.7.2002
 Christian Caryl: Sotilassaappaan alla, Venäjän unohdettu sota Tshetsheniassa muuttuu likaisemmaksi ja enenevässä määrin uhkaa levitä sen rajojen yli. Raportti etulinjasta. NEWSWEEK INTERNATIONAL, lokakuu no 14 2002, <http://www.kolumbus.fi/suomi-tshetshenia-seura/newsweek.htm>
- ⁴¹² Maura Reynolds: War Has No Rules for Russian Forces Fighting in Chechnya, Los Angeles Times, 17.9.2000. Johnson's Russia List #4519 <http://www.cdi.org/russia/johnson/4519.html>
 Helsingin Sanomat 8.10.2000, sivu D4
- ⁴¹³ Chechen Fighters Endanger Civilian Lives, Human Rights Watch, 13.1.2000,
<http://www.hrw.org/press/2000/01/chech0114.htm>
- ⁴¹⁴ Baiev 2004, s. 337-341
- ⁴¹⁵ Boris Kagarlitsky: Kadyrov Won in Chechnya, The Moscow Times, 1.4.2003,
<http://www.tni.org/archives/kagarlitsky/kadyrov.htm>
- ⁴¹⁶ Teatterikaappausta koskevat tiedot kirjasta John B. Dunlop: The 2002 Dubrovka and 2004 Beslan Hostage Crises, Ibidem Verlag, 2006 sekä artikkelista: Hannu Yli-Karjanmaa: Moskovalainen näytelmä, Suomen Sotilas, 1/2006
- ⁴¹⁷ Dunlop 2006
- ⁴¹⁸ Ian Cobain, Matthew Taylor, Luke Harding: 'I am plotting a new Russian revolution', The Guardian, 13.4.2007, <http://www.guardian.co.uk/russia/article/0,,2056321,00.html>
- ⁴¹⁹ Russian Agents in Qatar Go on Trial for Top Chechen's Assassination, MosNews, 6.4.2004,
<http://www.mosnews.com/news/2004/04/06/qatar.shtml>
- ⁴²⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/Boris_Berezovsky
- ⁴²¹ Russian MP's death sparks storm, BBC, 18.4.2003, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/2958997.stm>
- ⁴²² Jerome Corsi: Dubai funds Neil Bush's company, 27.2.2006,
http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=49012
- ⁴²³ Slain Chechen Warlord Said U.S. More Dangerous Than Russia, Court Hears, MosNews, 2.11.2005,
<http://www.mosnews.com/news/2005/11/02/berezmashadov.shtml>
- ⁴²⁴ Dunlop 2006, sivu 75
- ⁴²⁵ Yhdysvaltojen ja Libyan suhteita koskeva teksti perustuu seuraaviin artikkeleihin, ellei toisin ilmoiteta:
 Stephen R. Shalom: The United States and Libya, osat 1 ja 2, 1990,
<http://www.zmag.org/ZMag/articles/Shalomlyb1.html> ja
<http://www.zmag.org/zmag/articles/ShalomLyb2.html>
- ⁴²⁶ Trento 2005
- ⁴²⁷ David Guyatt: Target Libya, http://www.deepblacklies.co.uk/target_libya.htm
 Terminal Velocity, http://www.deepblacklies.co.uk/terminal_velocity.htm
- ⁴²⁸ Fulcrum TV: Murder in St James'. An investigation into the suspicious circumstances surrounding the shooting of WPC Yvonne Fletcher during the Libyan Embassy siege in 1984. Lähetetty 10.4.1996, Channel 4 Dispatches.
 Fulcrum TV: Dispatches: Murder in St James's II. New evidence is presented in this continued investigation into the suspicious circumstances surrounding the shooting of WPC Yvonne Fletcher during the Libyan Embassy siege in 1984. Channel 4, lähetetty 29.5.1997.
<http://www.fulcrumtv.com/fulcrum%20progs%20old.htm>
- ⁴²⁹ Victor Ostrovsky: How Mossad got America to bomb Libya and fight Iraq
<http://freemasonrywatch.org/libya.html>
- ⁴³⁰ Tiedot ohjelman sisällöstä on saatu artikkelista: German TV exposes CIA, Mossad links to 1986 Berlin disco bombing, 27.8.1998, <http://www.wsws.org/news/1998/aug1998/bomb1-a27.shtml>
- ⁴³¹ Lockerbieta koskevat tiedot ovat ellei toisin mainita peräisin dokumenttielokuvasta Allan Francovich: The Maltese Double Cross, 1994, Kopio elokuvasta ladattavissa osoitteesta:

<http://11syyskuu.net/video/maltese.wmv> ja kirjasta: Donald Goddard, Lester Coleman: Trail of the octopus: From Beirut to Lockerbie - inside the DIA, Bloomsbury, 1993. Olen käyttänyt internetistä ladattavaa kopiota osoitteesta <http://www.american-buddha.com/trail.toc.htm> sillä kirjan uusintapainokset on estetty ja se on siksi keräilyharvinaisuus.

⁴³² Roy Rowan: PAN AM 103: WHY DID THEY DIE? Time Europe, 27.4.1992

<http://www.time.com/time/archive/preview/0,10987,975399,00.html>

kopio artikkelista: www.american-buddha.com/dia.panam103whydidtheydietime.htm

⁴³³ John Ashton: Megrahi You Are My Jury, The Lockerbie Evidence, otteita kirjasta,

<http://bellacaledonia.org.uk/2012/02/27/important-new-book-on-lockerbie-bombing-8-key-pieces-of-evidence-re-examined/>

⁴³⁴ BBC/Al-Jazeera: Lockerbie: Case closed, 2012,

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=XxMfxYUP6VI

⁴³⁵ John Ashton: Megrahi You Are My Jury, The Lockerbie Evidence, otteita kirjasta,

<http://bellacaledonia.org.uk/2012/02/27/important-new-book-on-lockerbie-bombing-8-key-pieces-of-evidence-re-examined/>

⁴³⁶ BBC/Al-Jazeera: Lockerbie: Case closed

⁴³⁷ BBC/Al-Jazeera: Lockerbie: Case closed

⁴³⁸ John Ashton: Megrahi You Are My Jury, The Lockerbie Evidence, otteita kirjasta,

<http://bellacaledonia.org.uk/2012/02/27/important-new-book-on-lockerbie-bombing-8-key-pieces-of-evidence-re-examined/>

⁴³⁹ William Blum: The Bombing of PanAm Flight 103, Case Not Closed

<http://www.trinicenter.com/oops/lockerbie.html>

⁴⁴⁰ Blum / New York Times, Feb. 2, 2001

⁴⁴¹ Law Expert Denounces Libyan's Guilty Verdict, Electronic Telegraph UK News, February 5, 2001

kopio: <http://www.1worldcommunication.org/lawexpertsdenounce.htm>

⁴⁴² Lockerbie - new forensic tests suggest evidence was planted by the CIA. 19.2.2006, The Mail on Sunday.

Police chief- Lockerbie evidence was faked. A FORMER Scottish police chief has given lawyers a signed statement claiming that key evidence in the Lockerbie bombing trial was fabricated. Scotland on Sunday, 28.8.2005, <http://scotlandonsunday.scotsman.com/?backissue=28-Aug-05> Artikkelin lukeminen edellyttää rekisteröitymisen, mutta sen kopio löytyy osoitteesta: <http://aangirfan.blogspot.com/2005/08/police-chief-lockerbie-evidence-was.html>

⁴⁴³ Tri Koechleria koskeva teksti on peräisin Internet-sivulta International observer mission of the President of the International Progress Organization, Dr. Hans Koechler, at the Scottish Court in the Netherlands ("Lockerbie Court")

http://i-p-o.org/lockerbie_observer_mission.htm

⁴⁴⁴ Marcello Mega: Truth revealed on Lockerbie bomb timer, The Scotsman, 1.6.2008,

<http://news.scotsman.com/scotland/Truth-revealed-on-Lockerbie-bomb.4139925.jp>

⁴⁴⁵ BBC/Al-Jazeera: Lockerbie: Case closed

⁴⁴⁶ I.P.O. Information Service: Lockerbie case: new accusations of manipulation of key forensic evidence

Statement of Dr. Hans Koechler, international observer appointed by the United Nations at the Scottish Court in the Netherlands (2000-2002), on a key witness's admission of perjury in the Lockerbie Trial, Vienna, Austria, 28.8.2007. P/RE/20559c-is <http://i-p-o.org/IPO-Lockerbie-nr-28Aug2007.htm>

⁴⁴⁷ Brisard & Dasquié 2002

⁴⁴⁸ Journeyman Pictures: The Revolution Business, <http://www.youtube.com/watch?v=lpXbA6yZY-8&feature=youtu.be>

⁴⁴⁹ Franco Bechis: French plans to topple Gaddafi on track since last November,

<http://www.voltairenet.org/article169069.html>

⁴⁵⁰ Michel Chossudovsky: When War Games Go Live: "Staging" a "Humanitarian War" against

"SOUTHLAND", 16.5.2011, <http://www.globalresearch.ca/when-war-games-go-live-staging-a-humanitarian-war-against-southland/24351>

⁴⁵¹ http://www.totse.com/en/politics/the_world_beyond_the_usa/167128.html , Intelligence Newsletter [Paris, 3/6/97]

⁴⁵² Ganser 2005 s. 39-40

⁴⁵³ Willan s 72-76; Francovich Allan: Gladio: The Ringmasters 1992 (BBC-2 10.6.1992)

⁴⁵⁴ Daniele Ganser: The British Secret Service in Neutral Switzerland: An Unfinished Debate on NATO's Cold War Stay-behind Armies,

<http://www.danieleganser.ch/e/fachzeitschriften/british/pdf/PublishedVersionGanserBritishinSwitzerlandStay-BehindArmies.pdf>

- ⁴⁵⁵ John Loftus, Mark Aarons: *The Secret War Against the Jews*, St. Martin's Griffin, 1994
- samoilta tekijöiltä myös *Unholy Trinity: The Vatican, The Nazis, & The Swiss Banks*, St. Martin's Griffin, 1998
- ⁴⁵⁶ Ganser 2005, sivu 1
- ⁴⁵⁷ Suomen salaista armeijaa koskevat tiedot ovat peräisin teoksista Jukka Rislakki: *Paha sektori, Atomipommi, kylmä sota ja Suomi*, WSOY, 2010
- Daniele Ganser: *Naton salaiset armeijat*, suom. Lauri Itäkannas, Like, 2009, sivut 268 - 278
- ⁴⁵⁸ Daniele Ganser: *The British Secret Service in Neutral Switzerland: An Unfinished Debate on NATO's Cold War Stay-behind Armies*,
<http://www.danieleganser.ch/e/fachzeitschriften/british/pdf/PublishedVersionGanserBritishinSwitzerlandStay-BehindArmies.pdf>
- ⁴⁵⁹ http://en.wikisource.org/wiki/European_Parliament_resolution_on_Gladio
- ⁴⁶⁰ Ganser 2005, sivu 29
- ⁴⁶¹ Ganser 2005, sivu 69
- ⁴⁶² Saksankielinen käännös dokumentista löytyy osoitteesta:
http://www.isn.ethz.ch/php/documents/collection_gladio/field_manual_30_31.pdf
- ⁴⁶³ Ganser 2005 sivu 234
- ⁴⁶⁴ 3-osainen dokumenttielokuva, Allan Francovich: *Gladio: The Ringmasters*, lähetetty BBC 2 -kanavalla 10.6.1992
- Gladio: The Puppeteers*, BBC 2, 17.6.1992
- Gladio: The Foot Soldiers*, BBC 2 24.6.1992
- ⁴⁶⁵ Ganser 2005, sivu 235
- ⁴⁶⁶ *Misinformation about "Gladio/Stay Behind" Networks Resurfaces*, 20.1.2006,
<http://usinfo.state.gov/media/Archive/2006/Jan/20-127177.html>
- ⁴⁶⁷ Willan 1991, sivu 31
- ⁴⁶⁸ Willan 1991, sivu 17
- ⁴⁶⁹ Osittainen jäsenluettelo on esillä mm. osoitteessa <http://www.amnistia.net/news/gelli/lesnoms.htm>
- ⁴⁷⁰ Ganser 2005, sivut 72-73
- ⁴⁷¹ Ganser 2005, sivut 72-73
- ⁴⁷² Ganser 2005, s.72; Willan s.72-73
- ⁴⁷³ Philip Willan: *US 'supported anti-left terror in Italy'*, *The Guardian*, 24.6.2000,
http://www.cambridgeclarion.org/press_cuttings/us.terrorism_graun_24jun2000.html
- ⁴⁷⁴ Ganser 2005, sivut 108-109; Willan s.44
- ⁴⁷⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Piazza_Fontana_bombing
- Piazza Fontana kronologia: <http://www.zmag.org/italy/aavv-cronologiapiazzafontana.htm>
- ⁴⁷⁶ Dokumenttifilmillä Allan Francovich: *Gladio: The Puppeteers* (BBC-2 17.6.1992)
- ⁴⁷⁷ Ganser 2005 sivut 3-4
- ⁴⁷⁸ Vinciguerra kertoo tästä mm. dokumenttifilmillä *Gladio*
- ⁴⁷⁹ Willan s. 74-75; Allan Francovich: *Gladio: The Puppeteers* (BBC-2 17.6.1992)
- ⁴⁸⁰ Laura Picci: *A Massacre to Remember - The Bologna Train Station Bombing, Twenty-Five Years Later*, 2005, <http://www.threemonkeysonline.com/printable.php?id=283>
- ⁴⁸¹ *P2:ta koskevat tiedot ovat kirjoista: David A. Yallop, In God's Name, An Investigation into the Murder of Pope John Paul I.* Bantam Books Inc, 1984;
- Philip Willan: *Puppetmasters, The Political Use of Terrorism in Italy*, Authors Choice Press, 1991, 2002
- ⁴⁸² <http://www.pavelicpapers.com/documents/draganovic/>
- Seán Mac Mathúna: *How the Vatican collaborated with fascism in Yugoslavia, Flame*,
http://www.fantompowa.net/Flame/the_vatican.htm
- ⁴⁸³ Willan 1991, sivu 49
- ⁴⁸⁴ Brennekeä koskevat tiedot Willan s. 78-82
- ⁴⁸⁵ Willan 1991, sivut 80-81 / *L'Europeo*, 9.11.1990
- ⁴⁸⁶ Willan 1991, sivu 81 / *L'Europeo*, 18.8.1990
- ⁴⁸⁷ Punaisia prikaateja koskeva teksti perustuu suurelta osin Philip Willanin kirjaan *Puppetmasters, The Political Use of Terrorism in Italy*, Authors Choice Press, 1991, 2002
- ⁴⁸⁸ *Moron kidnappausta koskeva luku perustuu Willanin kirjaan ja dokumenttielokuvaan: Michael Busse & Rosa Maria Bobbi: Death in Rome, The Case of Aldo Moro*, WDR, 2001, 43 min.
- ⁴⁸⁹ Willan 2002, sivu 244
- ⁴⁹⁰ Ganser 2005, sivut 80-81, senaatin 370-sivuinen raportti valmistui 1995
- ⁴⁹¹ Ganser 2005, sivu 10
- ⁴⁹² Gerhard Wisnewski, Wolfgang Landgraeber, Ekkehard Sieker: *Das RAF-Phantom*, Knaur, 1992

Nicholas Busch: THE PHANTOM OF TERRORISM, WHO HIDES BEHIND THE LABEL "RED ARMY FACTION"? <http://www.gerhard-wisnewski.de/modules.php?name=Inhalt&sop=showpage&pid=10>

⁴⁹³ Brian Wheeler: Wilson 'plot': The secret tapes, BBC, 9.3.2006, http://news.bbc.co.uk/1/hi/uk_politics/4789060.stm

⁴⁹⁴ Peter Wright: Spycatcher, Viking Adult, 1987

⁴⁹⁵ Seán Mac Mathúna: The SAS, their early days in Ireland and the Wilson Plot, Flame, http://www.fantompowa.net/Flame/dirty_war_in_ireland.htm

⁴⁹⁶ Dokumenttielokuva Hidden Hand kertoo: "We have evidence from police, military and loyalist sources which confirms the links between Nairac and the Portadown loyalist paramilitaries. And also that in May 1974, he was meeting with these paramilitaries, supplying them with arms and helping them plan acts of terrorism against republican targets. In particular, the three prime Dublin suspects, Robert McConnell, Harris Boyle and the man called 'The Jackal' [Robin Jackson, Ulster Volunteer Force member from Portadown], were run before and after the Dublin bombings by Captain Nairac." http://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Nairac

⁴⁹⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Fred_Holroyd / Excerpt from Ken Livingstone's maiden speech Hansard Parliamentary Debates volume 118, 7th July 1987

⁴⁹⁸ Seán Mac Mathúna: The SAS, their early days in Ireland and the Wilson Plot, Flame, http://www.fantompowa.net/Flame/dirty_war_in_ireland.htm

Geraghty, Tony - Who Dares Wins (London 1980)

⁴⁹⁹ Seán Mac Mathúna: The SAS, their early days in Ireland and the Wilson Plot, Flame, http://www.fantompowa.net/Flame/dirty_war_in_ireland.htm

Bloch, Jonathan, and Fitzgerald, Pat - British Intelligence and Covert Action (London 1982) sivu 216

⁵⁰⁰ Seán Mac Mathúna: The SAS, their early days in Ireland and the Wilson Plot, Flame, http://www.fantompowa.net/Flame/dirty_war_in_ireland.htm

Bloch, Jonathan, and Fitzgerald, Pat - British Intelligence and Covert Action (London 1982) sivu 215

⁵⁰¹ Houses of the Oireachtas: Final Report on the Report of the Independent Commission of Inquiry into the Dublin Bombings of 1972 and 1973, <http://www.oireachtas.ie/documents/committees29thdail/CommitteeReports2005/JC-Justice-BarronReportFeb05.pdf>

⁵⁰² Steven McCaffery: Collusion — Subversion in the UDR , Irish News, 3.5.2006, http://www.nuzhound.com/articles/irish_news/arts2006/may2_subversion_colluson_UDR.php

⁵⁰³ Ingram, Harkin 2004

Neil Mackay: IRA torturer was in the Royal Marines, Top republican terrorist exposed in court documents as a special forces soldier, Sunday Herald, 15.12.2002 <http://www.sundayherald.com/29997>

⁵⁰⁴ Martin Ingramin radiohaastattelu, <http://prisonplanet.tv/audio/210906fulton.mp3>

Lawyers Committee for Human Rights: Beyond Collusion: The UK Security Forces and the Murder of Patrick Finucane, 12.2.2002, <http://www.serve.com/pfc/pf/pf12022002c.html>

⁵⁰⁵ Neil Mackay : The army asked me to make bombs for the IRA, told me I had the Prime Minister's blessing ... then tried to kill me, Sunday Herald, <http://www.sundayherald.com/25646>

kopio: http://www.prisonplanet.com/news_alert_mi5terror_5.html

⁵⁰⁶ Neil Mackay: British double-agent was in Real IRA's Omagh bomb team, Sunday Herald, <http://www.sundayherald.com/17827>, kopio: http://www.prisonplanet.com/news_alert_mi5terror_4.html

⁵⁰⁷ Neil Mackay: Revealed: the face of Omagh IRA bomber; IRA gunman Patrick Blair, Sunday Herald, 13.1.2002, http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qn4156/is_20020113/ai_n9626322

⁵⁰⁸ Henry McDonald: UK agents 'did have role in IRA bomb atrocities', The Observer, 10.9.2006, <http://observer.guardian.co.uk/politics/story/0,,1869019,00.html>

⁵⁰⁹ Her Majesty's Terrorist Network, 21.9.2006, <http://prisonplanet.com/articles/september2006/210906hermajesty.htm>

<http://prisonplanet.tv/audio/210906fulton.mp3>

⁵¹⁰ <http://www.innocent.org.uk/cases/birmingham6/>

⁵¹¹ <http://www.innocent.org.uk/cases/guildford4/>

⁵¹² <http://www.innocent.org.uk/cases/maguire7/>

⁵¹³ <http://www.innocent.org.uk/cases/judithward/index.html>

⁵¹⁴ <http://www.scandals.org/mcnamee/index.html>

⁵¹⁵ Ganser 2005, sivu 266/ John Pilger, The Guardian 16.10.1990 ja 6.10.1990 ja 20.4.1993 Thatcherin hallitus oli koulutusavun lisäksi rahoittanut Pol Potia 85 miljoonalla dollarilla vuosina 1980-86

⁵¹⁶ Adrian Blomfield: Shia militia fires up anti-British hatred after SAS rescue, 23.9.2005, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2005/09/23/wirq23.xml&sSheet=/news/2005/09/23/ixnewstop.html>

- ⁵¹⁷ Nafeez Mosaddeq Ahmed: Caught red-handed: BRITISH UNDERCOVER OPERATIVES IN IRAQ, 4.10.2005, http://nafeez.blogspot.com/2005_10_01_nafeez_archive.html
http://rawstory.com/news/2005/CAUGHT_RED__0923.html
 Ellen Knickmeyer, Jonathan Finer: British Smash Into Iraqi Jail To Free 2 Detained Soldiers, The Washington Post, 20.9.2005, http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2005/09/19/AR2005091900572.html?nav=rss_world
- ⁵¹⁸ Greg Harkin, Francis Elliott, Raymond Whitaker: Revealed: IRA bombs killed eight British soldiers in Iraq, The Independent, 16.10.2005, <http://news.independent.co.uk/uk/ulster/article320004.ece>
- ⁵¹⁹ Sean Rayment: Top secret army cell breaks terrorists, The Telegraph, 5.2.2007, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml;jsessionid=IBEK4QSEC3PEBQFIQMFCFGGAVCBQYIV0?xml=/news/2007/02/04/nspooks04.xml>
- ⁵²⁰ http://www.sourcewatch.org/index.php?title=Proactive_Preemptive_Operations_Group
 Kurt Nimmo: British "Pseudo-Gang" Terrorists Exposed in Basra, 24.9.2005, <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=20050924&articleId=992>
- ⁵²¹ Julian Borger: Israel trains US assassination squads in Iraq, The Guardian, 9.12.2003, <http://www.guardian.co.uk/Iraq/Story/0,2763,1102940,00.html>
- ⁵²² Mossad murdered 530 Iraqi scientists, Al-Jazeera, 9.5.2006, http://www.aljazeera.com/me.asp?service_ID=11311
<http://www.brusselstribunal.org/pdf/killedAcademicsListArabic.pdf>, lista 193 murhatusta tiedemiehestä
 Richard Stone: Targeted for Murder, Iraqi Scientists Named on a Hit List, <http://www.sciencemag.org/cgi/content/full/312/5782/1857a>
 9 Iraqi scientists murdered in past 4 months, WorldNetDaily, 26.2.2004, http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=37299
- ⁵²³ Robert Fisk: Seen through a Syrian lens, 'unknown Americans' are provoking civil war in Iraq, The Independent, 28.4.2006, <http://news.independent.co.uk/world/fisk/article360624.ece>
- ⁵²⁴ Death squads operate unchecked in Iraq: UN, Deutsche Presse-Agentur, 22.3.2006, http://news.monstersandcritics.com/middleeast/article_1149252.php/Death_squads_operate_unchecked_in_Iraq_UN
- ⁵²⁵ *Salvador vaihtoehdosta* Irakissa olen käyttänyt lähteenä artikkelia: Max Fuller: For Iraq, "The Salvador Option" Becomes Reality, Globalresearch, 2.6.2005, <http://www.globalresearch.ca/articles/FUL506A.html>
- ⁵²⁶ Noam Chomsky: The crucifixion of El Salvador, 1993, <http://www.zmag.org/chomsky/sam/sam-2-02.html>
- ⁵²⁷ Michael Hirsh, John Barry: 'The Salvador Option', The Pentagon may put Special-Forces-led assassination or kidnapping teams in Iraq, Newsweek, 14.1.2005, <http://www.msnbc.msn.com/id/6802629/site/newsweek/>
- ⁵²⁸ Spain, Honduras ready to withdraw troops from Iraq, CBC News, 19.4.2004, <http://www.cbc.ca/world/story/2004/04/19/spainiraq040419.html>
- ⁵²⁹ Stephen R. Shalom: Phoenix Rising in Iraq? 11.2.2005, <http://www.zmag.org/content/showarticle.cfm?ItemID=7227>
- ⁵³⁰ Robert Fisk: Seen through a Syrian lens, 'unknown Americans' are provoking civil war in Iraq, The Independent, 28.4.2006, <http://news.independent.co.uk/world/fisk/article360624.ece>
- ⁵³¹ http://www.albasrah.net/maqalat/english/0505/Combat-terrorism_160505.htm;
 Michael Keefer: Were British Special Forces Soldiers Planting Bombs in Basra? Suspicions Strengthened by Earlier Reports, 25.9.2005, <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=KEE20050925&articleId=994>
- ⁵³² Ellen Knickmeyer, K.I. Ibrahim: Bombing Shatters Mosque In Iraq, The Washington Post, 23.2.2006, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/02/22/AR2006022200454.html>
 Mike Whitney: Information Warfare, Psy-ops and the Power of Myth, A look at the bombing of the Golden Dome Mosque in Samarra, Globalresearch, 14.2.2007, <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=WHI20070214&articleId=4800>
- ⁵³³ Tietoja Ruby Ridgen tapahtumista saa lukuisilta internet-sivuilta, esim http://en.wikipedia.org/wiki/Ruby_Ridge ja <http://www.constitution.org/ruby/ruby.htm>
- ⁵³⁴ Ks. esim. Waco Holocaust Electronic Museum, <http://www.public-action.com/SkyWriter/WacoMuseum/>
- ⁵³⁵ Frederic Whitehurst, FBI Lab Whistleblower Testifying at the World Trade Center Bombing Trial, August 14, 1995, http://www.public-action.com/SkyWriter/WacoMuseum/death/tscr/whitehur/fw_test.html
- ⁵³⁶ FBI-agenttia siteerataan lehtiartikkelissa: Robert I Friedman: The CIA and the Sheik. The Agency Coddled Omar Abdel Rahman Allowing Him to Operate in the US, Village Voice, 30.3.1993
- ⁵³⁷ Sadatiin liittyvät tiedot ovat kirjasta Joseph J. Trento: Prelude to Terror, the Rogue CIA and the Legacy of America's Private Intelligence Network, Carroll and Graf Publishers, 2005

⁵³⁸ Ahmed 2005, sivu 38 ja Paul DeRienzo's interview with William Kunstler about the role of Emad Salem in the World Trade Center bombing trial. Broadcast on WBAI Aug. 3, 1993,

http://blogomat.nwo.media.xs2.net/articles/kunstler_wtc.html

⁵³⁹ SALEM: Okay. I don't think it was. If that what you think guys, fine, but I don't think that because we was start already building the bomb which is went off in the World Trade Center. It was built by supervising supervision from the Bureau and the DA and we was all informed about it and we know what the bomb start to be built. By who? By your confidential informant. What a wonderful great case! And then he put his head in the sand I said "Oh, no, no, that's not true, he is son of a bitch." (Deep breath) Okay. It's built with a different way in another place and that's it.

FBI: No, don't make any rash decisions. I'm just trying to be as honest with you as I can

Paul DeRienzo, Frank Morales, Chris Flash: Who Bombed The World Trade Center? FBI Bomb Builders Exposed , The_Shadow, Oct. 1994/Jan. 1995 Issue <http://pdr.autono.net/WhoBombedWTC.html>

äänitiedosto: <http://nwo.media.xs2.net/tape/emad%20salem.mp3>

⁵⁴⁰ Hicks 2005, s. 47

⁵⁴¹ Ralph Schoenman: Who Bombed the U.S. World Trade Center? — 1993 Growing Evidence Points to Role of FBI Operative, Prevailing Winds Magazine, Number 3, 1993. <http://takingaim.info/articles/wtc93.html>

⁵⁴² Robert I. Friedman: Mossad Linked To WTC Bomb Suspect, Village Voice, 3.8.1993.

http://www.911readingroom.org/bib/whole_document.php?article_id=106

⁵⁴³ James Ledbetter: The Time's Missing Women Bureau

http://nwo.media.xs2.net/articles/josiehadad1_93.jpg

⁵⁴⁴ Ralph Schoenman: Who Bombed the U.S. World Trade Center? — 1993 Growing Evidence Points to Role of FBI Operative, Prevailing Winds Magazine, Number 3, 1993. <http://takingaim.info/articles/wtc93.html>

⁵⁴⁵ Ali Mohamedia koskevat tiedot perustuvat Sander Hicksin (s. 45-49) ja Nafeez Mossaddeq Ahmedin 2005 (s. 47-53) kirjoihin

⁵⁴⁶ Hicks 2005, Hicks ilmoittaa saaneensa tiedon Village Voicen artikkelista Peter Dale Scottin ja Peter Lancen haastattelusta

⁵⁴⁷ Whitehurstia koskevat tiedot ovat peräisin oikeudenkäynnin pöytäkirjoista, joiden kopiot ovat esillä osoitteessa: http://www.public-action.com/SkyWriter/WacoMuseum/death/tscr/whitehur/fw_test.html

⁵⁴⁸ Pierre Thomas & Mike Mills: FBI Crime Laboratory Being Probed, The Washington Post, 14.9.1995, kopio http://www.public-action.com/SkyWriter/WacoMuseum/death/doc/d_doc08a.gif ja Justice Probes FBI Lab http://www.public-action.com/SkyWriter/WacoMuseum/death/doc/d_doc08b.gif (jatkojuttu sisäsiivulla)

OIG:n raportti agentti Williamsin todistuksesta Salamehin oikeudenkäynnissä toteaa loppupäätelmänään: We are profoundly disturbed by Williams' testimony in the Salameh trial. We conclude that Williams (1) gave inaccurate testimony regarding his role in the manufacture of urea nitrate and regarding whether the urea nitrate was made pursuant to Arabic formulas from bomb-making books; (2) testified beyond his expertise regarding the defendants' capacity to make urea nitrate and in a way that made the testimony appear tailored to the most incriminating result; (3) gave incomplete testimony concerning the VOD of urea nitrate; (4) gave an invalid opinion regarding the VOD of the main charge; (5) gave invalid and misleading opinions on direct examination concerning the explosives that may have been used in the bombing; (6) regarding his identification of the main charge on cross examination, gave an opinion that was based on speculation beyond his scientific expertise and that appears tailored to the most incriminating result; and (7) gave misleading testimony concerning his attempt to modify Whitehurst's dictation. In short, the testimony lacked the objectivity, credibility, and competence demanded of examiners in the FBI Laboratory.

Lähde: The FBI Laboratory: An Investigation into Laboratory Practices and Alleged Misconduct in Explosives-Related and Other Cases (April 1997) <http://www.usdoj.gov/oig/special/9704a/04wtc97.htm>

⁵⁴⁹ Husayn Al-Kurdi: Interview with Ron Kuby, <http://sonic.net/~doret/ArchiveARCHIVE/HUSAYN%20AL-KURDI/Interview%20with%20Ron%20Kuby.html>

⁵⁵⁰ <http://www.lynnestewart.org/>

⁵⁵¹ Oklahoma Cityn pommi-iskua käsittelevät tiedot ovat ellei toisin mainita peräisin teoksesta: The Oklahoma City Bombing Investigation Committee: Final Report on the Bombing of the Alfred P. Murrah Building April 19, 1995, © 2001. (OKCIC-raportti)

⁵⁵² Pat Shannan: OKC Bombshell Implicates Feds In Murrah Blast. After nearly a decade, shocking, suppressed evidence emerges, American Free Press, 7.1.2004.

http://www.americanfreepress.net/html/okc_bombshell.html

⁵⁵³ Affidavit of Tiffany Bible Regarding of the Bombing of the Alfred P. Murrah Federal Building. Skannattu kopio: <http://www.whatreallyhappened.com/RANCHO/POLITICS/OK/bombs/bible.jpg>

⁵⁵⁴ Graig Roberts: The Medusa File, Consolidated Press International, 1997, sivut 378-379

⁵⁵⁵ A second Ryder Truck was in a clandestine camp in an abandoned Army base just before the Murrah blast. <http://www.whatreallyhappened.com/RANCHO/POLITICS/OK/TRUCK/TERRA/terra.html>

- ⁵⁵⁶ The Oklahoma City Bombing. PROOF there were additional explosive charges.
<http://www.whatreallyhappened.com/RANCHO/POLITICS/OK/bombs/bombs.html>
 Luettelo yllä mainitulta sivulta löytyvistä skannatuista dokumenteista, joista ilmenee raunioista löytyneiden pommien olemassaolo: Tiffany Bible affidavit, Arlene Blanchard Press Release, DoD Atlantic Command Memo, FEMA Situation Report, U.S. Forces Command Daily Log, Joe Harp affidavit, Jane Graham Statement, Oklahoma Highway Patrol Radio Logs, Virgil Steele Affidavit
- ⁵⁵⁷ David Hofman: The Oklahoma City Bombing and the Politics of Terror, Feral House, 1998, sivu 156
<http://www.constitution.org/ocbpt/ocbpt.htm>
- ⁵⁵⁸ Tälle löytyy vahvistus myös virallisesta FEMA/ASCE-loppuraportista. Executive Summaryssä todetaan: Visual Inspection of the [Murrah Building] structure was limited to observations from a distance of 200 feet (=61,20 m)
- ⁵⁵⁹ Case Study Relating Blast Effects Tests to the Events of April 19, 1995, Alfred P. Murrah Federal Building Oklahoma City, Oklahoma, John Culbertson, Armament Directorate, Wright Laboratory, Eglin Air Force Base, 22.1.1997, CaseStudyRelatingBlastEffectsAlfredPMurrahFederalBldg.PDF
- ⁵⁶⁰ OIG:n raporttia koskevat tiedot ovat peräisin OKCIC:n raportista, joka ilmoittaa lähteeksi Department of Justice, Office of Inspector General report, Whitehurst review, Case No. 9403575, 19.3.1996
 OIG:n raportti löytyy Internetistä: SECTION G: OKLAHOMA CITY BOMBING,
<http://www.usdoj.gov/oig/special/9704a/08okcity.htm>
- ⁵⁶¹ "MANAGEMENT FAILINGS IN THE FBI" [Congressional Record: February 25, 1997 (Senate)][Page S1547-S1548] >From the Congressional Record Online via GPO Access
[\[wais.access.gpo.gov\]](http://wais.access.gpo.gov)[DOCID:cr25fe97-129] <http://frwebgate4.access.gpo.gov/cgi-bin/waisgate.cgi?WAISdocID=85903711330+37+0+0&WAIAction=retrieve>
- ⁵⁶² Hoppy Heidelbergiä koskevat tiedot ovat hänen alustuksestaan terrori-iskun 10-vuotispäivänä,
http://911busters.com/OKCB/MP3/OKCB_Hoppy_Heidelberg_.mp3
- ⁵⁶³ Graig Robertsia koskevat tiedot ovat seuraavista lähteistä: Craig Roberts Tulsa Police Department (Ret.): THE BOMBING OF THE ALFRED P. MURRAH FEDERAL BUILDING, Oklahoma City, April 19th, 1995, An Investigative Report, September 4th, 1996, <http://www.riflewarrior.com/okc.html>
 Graig Robertsin alustus OKC:n pommi-iskun 10-vuotistilaisuudessa
http://911busters.com/OKCB/MP3/OKCB_Craig_Roberts_.mp3
- ⁵⁶⁴ Pat Shannan: TERRY NICHOLS IMPLICATES FBI INFORMANT IN BOMBING,
http://www.americanfreepress.net/html/NICHOLS_IMPLICATES.htm
 Kate Sullivan: Terry Nichols Claims Arkansas Man Tied to Oklahoma City Bombing, KATV, 4.5.2005,
<http://www.katv.com/news/stories/0505/225860.html>
- ⁵⁶⁵ Pat Shannan: Who Killed Terry Yeakey?, http://www.riflewarrior.com/who_killed_terry_yeakey.htm
- ⁵⁶⁶ Loudenslageria koskevat tiedot artikkelista: Michael A. O'Camb: Unresolved Deaths In Oklahoma, 14.6.2001, <http://www.rense.com/general11/unresolved.htm>
- ⁵⁶⁷ Patrik Briley: FBI BLOCKS BATF RAID TO STOP OKC BOMBING, 30.8.2005
<http://www.newswithviews.com/Briley/Patrick14.htm>
- ⁵⁶⁸ Graham on kertonut tästä lukiussa yhteyksissä, esim 10-vuotispäivän tilaisuudessa
http://911busters.com/OKCB/MP3/OKCB_Jane_Graham_.mp3
- ⁵⁶⁹ Pat Shannan: OKC Bombshell Implicates Feds In Murrah Blast, 7.1.2004 (päivitetty versio)
http://www.americanfreepress.net/html/okc_bombshell.html
- ⁵⁷⁰ Ambrose Evans-Pritchard: The Secret Life of Bill Clinton: The Unreported Stories, Regnery Publishing, 1997. Oklahoma Cityn iskua koskevat luvut julkaistu Internetissä: OKC BOMBING FALLOUT, 'The resurrection of President Clinton', Ambrose Evans-Pritchard's stunning investigative reports on Oklahoma terror. http://www.worldnetdaily.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=22982
- ⁵⁷¹ Jon Rappoport: AP, OKC, 9/11, INTELL OPS, 17.3.2003.
http://www.questionsquestions.net/docs0212/0322_okc.html
- ⁵⁷² Paul DiRienzo: Terror Bill Shuts Door on Death Row Appeals,
<http://mediafilter.org/MFF/S39/S39.Terror.html>
- ⁵⁷³ OKCIC:n loppuraportin lisäksi lähteenä on käytetty komitean Internet-sivuja <http://www.okcbombing.org/>
- ⁵⁷⁴ kopio Nicholsin lausunnosta:
http://www.prisonplanet.com/images/february2007/000COURT_021607_NICHOLS.pdf
- ⁵⁷⁵ Geoffrey Fattah: Nichols says bombing was FBI op. Detailed confession filed in S.L. about Oklahoma City plot, Deseret Morning News, 21.2.2007, <http://deseretnews.com/dn/view/1,1249,660197443,00.html>
 Pamela Manson: Affidavit: McVeigh had high-level help, The Salt Lake Tribune, 22.2.2007,
http://www.sltrib.com/news/ci_5271117
- ⁵⁷⁶ Nicholsin lausunto, kopio:
http://www.prisonplanet.com/images/february2007/000COURT_021607_NICHOLS.pdf

- ⁵⁷⁷ Reuters/CNN--russia to expel 50 u.s. diplomats, 22.3.2001, <http://groups.yahoo.com/group/chechnya-sl/message/14984>
- ⁵⁷⁸ Press Conference by President Bush and Russian Federation President Putin, Brdo Castle, Brdo Pri Kranju, Slovenia, 16.6.2001
- ⁵⁷⁹ <http://www.pacom.mil/pages/ep3photos.htm>
- ⁵⁸⁰ Terrori-iskujen tapahtumien keskeisenä tietolähteenä on käytetty Paul Thompsonin kokoamia kronologioita jotka löytyvät osoitteesta <http://www.cooperativeresearch.org/>. Aineisto on julkaistu myös kirjana: Paul Thompson, The Terror Timeline : Year by Year, Day by Day, Minute by Minute: A Comprehensive Chronicle of the Road to 9/11--and America's Response, Regan Books, 2004
- ⁵⁸¹ <http://archives.cnn.com/2002/ALLPOLITICS/01/29/inv.terror.probe/>
- ⁵⁸² "No investigation by anyone, period", Tim Russertin muotoilu haastattelussa, jonka Daschle totesi olevan oikein, Meet the Press, NBC, 26.5.2002, käsikirjoitus haastattelusta oli ennen Daschlen internetsivuilla, mutta on sittemmin poistettu, kopio: <http://www.kolumbus.fi/sy-k/911/Daschle.htm>
- ⁵⁸³ Aleksand Nemets: Expert: Russia Knew in Advance, Encouraged Citizens to Cash Out Dollars, 17.9.2001, Newsmax, <http://archive.newsmax.com/archives/articles/2001/9/16/103951.shtml>
- ⁵⁸⁴ 'There isn't a target in Afghanistan worth a \$1m missile', The Guardian, 10.10.2001, <http://www.guardian.co.uk/g2/story/0,,566516,00.html>
- ⁵⁸⁵ Christopher Bollyn: Is MITRE Corp. The Trojan Horse of 9/11?, American Free Press, 20.6.2006, , kopio esim. osoitteessa http://911review.org/companies/MITRE/MITRE_Bollyn.html.
- ⁵⁸⁶ Paul Gallagher: Official 9.11 Story Unravelling, www.11syyskuu.org/gallagher.htm, alkuperäinen lähde: <http://lexiana.mine.nu/lexiana/modules.php?name=News&file=article&sid=42>
- ⁵⁸⁷ Kevin Barrett: Top Bin Laden Expert: The Tapes are Fakes, <http://www.physics911.net/kevinbarrett.htm>
- ⁵⁸⁸ Kopio haastattelusta: http://www.robert-fisk.com/usama_interview_ummat.htm
- ⁵⁸⁹ <http://www.guardian.co.uk/afghanistan/story/0,,619181,00.html>
- ⁵⁹⁰ Kevin Barret: Top U.S. Bin Laden Expert: Confession Video "Bogus", 17.2.2007, <http://mujca.com/hoax.htm>
- ⁵⁹¹ Amber Rupinta: Duke Professor Skeptical of bin Laden Tape, ABC, 19.1.2006, <http://abclocal.go.com/wtvd/story?section=local&id=3828678>
- ⁵⁹² Taking the fat out of the fat bin Laden confession video, 7.3.2007, <http://muckrakerreport.com/id372.html>
- Maher Osseiran: Osama's Confession; Osama's Reprieve, Counterpunch, 21.8.2006, <http://www.counterpunch.org/osseiran08212006.html>
- Maher Osseiran kertoi lisäksi allekirjoittaneelle 16.6.2007 sähköpostitse eräitä yksityiskohtia tutkimuksestaan.
- ⁵⁹³ <http://www.fbi.gov/wanted/terrorists/terbinladen.htm>
- ⁵⁹⁴ The Muckraker Report: FBI says, "No hard evidence connecting Bin Laden to 9/11". <http://www.teamliberty.net/id267.html>
- ⁵⁹⁵ Michael Moran: The "Airlift of Evil", MSNBC, 29.11.2001, <http://www.msnbc.com/news/664935.asp?cp1=1>
- ⁵⁹⁶ Shyam Bhatia: How bin Laden's huge convoy gave American forces the slip, 22.7.2002, Times Online, http://www.propagandamatrix.com/how_bin_ladens_huge_convoy_gave_american_forces_the_slip.htm
- ⁵⁹⁷ Philip Smucker: How bin Laden got away, The Christian Science Monitor, 4.3.2002, <http://www.csmonitor.com/2002/0304/p01s03-wosc.html>
- Michael Hirsh: Exclusive: CIA Commander: U.S. Let bin Laden Slip Away, Newsweek, 15.8.2005, <http://www.msnbc.msn.com/id/8853000/site/newsweek/>
- ⁵⁹⁸ White House, 13.3.2002, DOD, 6.4.2002
- ⁵⁹⁹ Sonni Efron: U.S. Diplomats Decry 'Military Coup', The Courant, 9.5.2003, kopio: <http://www.nowar-paix.ca/nowar/forum/2774>
- ⁶⁰⁰ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLIITTINEN MINISTERIVALIOKUNTA 14.11.2003. Suomen osallistuminen irakilaispoliisien koulutukseen, http://www.edilex.fi/virallistieto/valtioneuvoston_viikko/2003_46.html
- ⁶⁰¹ Tarpley 2005
- ⁶⁰² Tarpleyn lähde: Sarasota Herald-Tribune 10.9.2002
- ⁶⁰³ Tarpley 2005 /Washington Times 7.10.2002
- ⁶⁰⁴ Dan Balz, Bob Woodward: America's Chaotic Road to War, Washington Post 27.1.2002, <http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn?pagename=article&node=&contentId=A43708-2002Jan26¬Found=true>
- ⁶⁰⁵ Boyle 2005, sivu 44
- ⁶⁰⁶ Kuvia kirjeistä: <http://www.fbi.gov/pressrel/pressrel01/102301.htm>
- ⁶⁰⁷ Carrie Johnsson: U.S. Settles With Scientist Named in Anthrax Cases, Washington Post, 28.6.2008, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2008/06/27/AR2008062702344.html?sid=ST2008062702767&pos=>

- ⁶⁰⁸ Bio-Warfare and Terrorism by Francis Boyle, Professor of International Law, University of Illinois School of Law (2003) <http://www.greens.org/s-r/30/30-12.html>
- ⁶⁰⁹ Boyle 2005, sivut 49-50
- ⁶¹⁰ Tarpley 2005. sivut 311-318
- ⁶¹¹ Guy Taylor: Accused scientist says letter links to anthrax mailers, The Washington Times, 10.8.2003, <http://www.ph.ucla.edu/epi/bioter/accusedscientist.html>
- ⁶¹² Jack Dolan, Dave Altimari: Anthrax Missing From Army Lab, The Courant., 20.1.2002, http://www.whatreallyhappened.com/ARCHIVE/ctnow_com%20SPECIALS.htm
- ⁶¹³ Tetrahedron, LLC, Health Science Communications for People Around the World, Newsrelease: Investigators Conclude Russian Defector is Lead Suspect in Anthrax Mailings Case, 30.8.2002, <http://www.tetrahedron.org/news/NR020830.html>
- Leonard G. Horowitz: The CIA's Role in the Anthrax Mailings: Could Our Spies be Agents for Military-Industrial Sabotage, Terrorism, and Even Population Control? http://www.tetrahedron.org/articles/anthrax/anthrax_espionage.html
- ⁶¹⁴ <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶¹⁵ Search Continues, Rescue Crew Peeling Away Debris; Grim Outlook, ABC News, 18.9.2001, http://abcnews.go.com/sections/us/DailyNews/WTC_recovery010918.html
- Leaders urge 'normal' Monday after week of terror. Bin Laden denies role in New York, Washington slaughter, CNN, 16.9.2001, <http://edition.cnn.com/2001/US/09/16/gen.america.under.attack/index.html>
- ⁶¹⁶ Clarke 2004, sivu 13
- ⁶¹⁷ Terror Hits the Towers, ABC News, 14.9.2001, http://abcnews.go.com/onair/DailyNews/sept11_moments_1.html
- arkistoituna: <http://newsmine.org/archive/9-11/norad-faa-response/norad-thought-hijacking-exercise.txt>
- ⁶¹⁸ David Harrison: The Men with Stolen Identities, The Telegraph, 23.9.2001, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2001/09/23/widen23.xml>
- ⁶¹⁹ Kevin Sack: AFTER THE ATTACKS: MISSED CUES; Saudi May Have Been Suspected in Error, Officials Say, The New York Times, 16.9.2001, kopio jutusta: <http://www.wanttoknow.info/010915nytimes>
- ⁶²⁰ David Harrison: Men with Stolen Identities, The Telegraph, 23.9.2001, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2001/09/23/widen23.xml>
- ⁶²¹ http://www.whatreallyhappened.com/hijackers_fit_175.html
- ⁶²² Hijack 'suspects' alive and well, BBC, 23.9.2001, http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/1559151.stm
- ⁶²³ <http://www.latimes.com/news/nationworld/nation/la-092101probe.story>
- ⁶²⁴ FBI "kaapparinen kronologia", <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶²⁵ Ashraf Khalil: Muhammad Atta Sr is in the center of the media storm, The Cairo Times, Volume 5, Issue 29, 27 SEPTEMBER - 3 OCTOBER 2001, <http://www.cairotimes.com/news/atta.html>, kopio: <http://www.whatreallyhappened.com/atta.html>
- Kate Connolly: Father insists alleged leader is still alive, The Guardian, 2.9.2002, <http://www.guardian.co.uk/international/story/0,3604,784452,00.html>
- ⁶²⁶ <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶²⁷ <http://archives.cnn.com/2001/US/09/27/inv.suspects/>
- ⁶²⁸ 2/14/2008: Newly Released FBI Timeline Reveals New Information about 9/11 Hijackers that Was Ignored by 9/11 Commission, <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶²⁹ The investigation, The Guardian, 21.9.2001, <http://www.guardian.co.uk/wtccrash/story/0,1300,555146,00.html>
- ⁶³⁰ http://www.9-11commission.gov/staff_statements/911_TerrTrav_Ch2.pdf
- ⁶³¹ Nick Hopkins: False identities mislead FBI, The Guardian, 21.9.2001, <http://www.guardian.co.uk/september11/story/0,11209,601550,00.html>
- <http://archives.cnn.com/2001/US/09/27/inv.suspects/>
- ⁶³² <http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a600dufflebag&scale=0#a600dufflebag;>
- <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶³³ Brian Whitaker: Bin Laden voice on video, says TV channel, The Guardian, 10.9.2002, <http://www.guardian.co.uk/september11/oneyearon/story/0,12361,789253,00.html>
- Tape of alleged 9/11 hijacker broadcast, CNN, 13.9.2003, <http://edition.cnn.com/2003/US/09/12/hijack.tape/>
- ⁶³⁴ David Harrison: Men with Stolen Identities, The Telegraph, 23.9.2001, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2001/09/23/widen23.xml>
- ⁶³⁵ <http://www.chicagotribune.com/news/nationworld/chi-0110040346oct04.story>
- http://www.whatreallyhappened.com/hijackers_fit_93.html
- ⁶³⁶ David Harrison: Men with Stolen Identities

- ⁶³⁷ Hijacker's farewell love letter, BBC, 19.11.2001, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/1664161.stm>
- ⁶³⁸ Mike Rivero: Photographic Evidence Showing Ziad Jarrah Was Not a 9/11 Hijacker, <http://www.whatreallyhappened.com/jarrah.html>
- ⁶³⁹ <http://www.fbi.gov/pressrel/penttbom/penttbomb.htm>
- ⁶⁴⁰ SEYMOUR M. HERSH: WHAT WENT WRONG, The C.I.A. and the failure of American intelligence. The New Yorker, 8.10.2001, http://www.newyorker.com/fact/content/?011008fa_FACT
- ⁶⁴¹ Testimony of Robert S. Mueller, III, Director, FBI Before the Senate Committee on the Judiciary, May 8, 2002, <http://www.fbi.gov/congress/congress02/mueller050802.htm>
- Robert S. Mueller, III, Director, FBI, Commonwealth Club of California, San Francisco, CA, April 19, 2002, <http://www.fbi.gov/pressrel/speeches/speech041902.htm>
- ⁶⁴² <http://www.cnn.com/SPECIALS/2001/trade.center/victims/AA11.victims.html>
- <http://www.cnn.com/SPECIALS/2001/trade.center/victims/AA77.victims.html>
- <http://www.cnn.com/SPECIALS/2001/trade.center/victims/ua175.victims.html>
- <http://www.cnn.com/SPECIALS/2001/trade.center/victims/ua93.victims.html>
- ⁶⁴³ Steve Vogel: Remains Unidentified For 5 Pentagon Victims, The Washington Post, 21.11.2001 <http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn?pagename=article&node=&contentId=A61202-2001Nov20¬Found=true>
- ⁶⁴⁴ Thomas R. Olmsted: Autopsy: No Arabs on Flight 77, Sierra Times, 6.7.2003, http://www.sierratimes.com/03/07/02/article_tro.htm
- Skannaukset virallisesta AFIP:n tunnistettujen ruumiitten listasta: <http://www.sierratimes.com/03/images/foia/foia-10001.jpg>
- <http://www.sierratimes.com/03/images/foia/foia-10002.jpg>
- <http://www.sierratimes.com/03/images/foia/foia-10003.jpg>
- ⁶⁴⁵ <http://www.fbi.gov/pressrel/pressrel01/092701hpic.htm>
- ⁶⁴⁶ Daniel Hopsicker: Welcome to Terrorland: Mohamed Atta & the 9-11 Cover-up in Florida, Trine Day, 2005
- ⁶⁴⁷ Hopsickerin tutkimuksia koskevat tiedot perustuvat hänen internetsivuillaan julkaistuihin artikkeleihin osoitteessa <http://www.madcowprod.com/>
- ⁶⁴⁸ "the biggest drug seizure in central Florida" 2.8.2000 Orlando Sentinel
- ⁶⁴⁹ Tiedot Web-versiosta <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/network/should/shouldwe.html>
- ⁶⁵⁰ Ahmed 2005, sivu 204/ Diana Swain CBC 14.9.2001
- ⁶⁵¹ Ken Garcia: Intelligence Agencies Fell Asleep at the Switch, San Francisco Chronicle, 16.9.2001 Kopio: <http://www.webcom.com/hrin/magazine/garcia.html>, Ahmed, sivu 2005
- ⁶⁵² Paul Thompson, Attaa koskeva timeline, http://www.cooperativeresearch.org/timeline.jsp?timeline=complete_911_timeline&the_alleged_9/11_hijackers=mohamedAtta
- ⁶⁵³ Thompson timeline/ Manila Times, 2.10.2001, International Herald Tribune, 5.10.2001, Associated Press, 28.9.2001
- ⁶⁵⁴ Ahmed, sivu 206
- ⁶⁵⁵ Thompson timeline/ Gannett News Service, 17.9.2001
- ⁶⁵⁶ Thompson timeline/ Agence France-Presse, 29.8.2002, New York Times, 29.8.2002
- ⁶⁵⁷ Thompson timeline/ Brian Ross: Face to Face With a Terrorist, ABC News, 6.6.2002; http://web.archive.org/web/20020725114958/http://abcnews.go.com/sections/wnt/DailyNews/ross_bryant020606.html
- Washington Post, 25.9.2001, London Times, 8.6.2002
- ⁶⁵⁸ Thompson timeline/ Hijackers conducted surveillance flights ahead of 9/11, CNN, 28.9.2002, <http://archives.cnn.com/2002/US/09/27/hijackers/index.html>
- ⁶⁵⁹ Thompson timeline/ Fox News, 19.8.2005, www.foxnews.com/printer_friendly_story/0,3566,166258,00.html
- ⁶⁶⁰ Thompson timeline/ Der Spiegel (Hamburg), 1.10.2002
- ⁶⁶¹ Thompson timeline/ San Francisco Chronicle, 4.10.2001, Newsweek, 15.10.2001
- ⁶⁶² Thompson timeline/ Associated Press, 12.9.2001, St. Petersburg Times, 27.9.2001, Time, 24.9.2001 <http://www.time.com/time/covers/1101010924/wplot.html>
- ⁶⁶³ Focus On Florida, AP 14.9.2001, <http://www.cbsnews.com/stories/2001/09/14/national/main311268.shtml>
- ⁶⁶⁴ <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁶⁶⁵ Thompson timeline/ Newsweek, 15.10.2001
- ⁶⁶⁶ Thompson timeline/ South Florida Sun-Sentinel, 16.9.2001
- ⁶⁶⁷ Ahmed 2005, sivut 228-229
- ⁶⁶⁸ SCANDAL: 9/11 Commissioners Bowed to Pressure to Suppress Main Motive for the 9/11 Attacks.

<http://representativepress.blogspot.com/2006/09/reviews-of-without-precedent-inside.html>
 Artikkele perustuu James Bamfordin The New York Timesissa tekemään arvosteluun Keanin ja Hamiltonin kirjasta.

⁶⁶⁹ Edward Helmore, Ed Vulliamy: Saudi hijacker 'was key link to bin Laden', The Observer, 7.10.2001
<http://observer.guardian.co.uk/warterrorism/story/0,,564782,00.html>

⁶⁷⁰ The New York Times 4.5.2002

⁶⁷¹ FAA Was Alerted To Sept. 11 Hijacker, CBS News, 10.5.2002
<http://www.cbsnews.com/stories/2002/05/10/attack/main508656.shtml>

⁶⁷² Thomas Frank: Tracing Trail Of Hijackers, Newsday, 4.6.2002
<http://web.archive.org/web/20020604193527/http://www.newsday.com/ny-usflight232380680sep23.story>

⁶⁷³ William Thomas, http://www.willthomas.net/911/911_Commission_Hearing.htm

⁶⁷⁴ San Diegans See Area as Likely Target, Washington Post, 24.9.2001, sivu A7

⁶⁷⁵ Nila Sagadevan: The Impossibility of Flying Heavy Aircraft Without Training, Physicks 911,
<http://www.physics911.net/sagadevan.htm>

⁶⁷⁶ Greg Szymanski: Former Vietnam Combat and Commercial Pilot Firm Believer 9/11 Was Inside Government Job, 15.8.2006, <http://www.lewisnews.com/article.asp?ID=106623>

⁶⁷⁷ Tiedot lentäjien seminaarista: September 11 - US Government accused, The Portugal News, Kopio:
http://www.prisonplanet.com/september_11_us_government_accused.htm
 Donn de GrandPré: Barbarians Inside the Gates, Book III, GrandPré Publishers LTD, 2003

⁶⁷⁸ Transcript: Alex Jones Interviews Col. Donn de Grand-Pre, U.S. Army (ret.): Explosive New 9/11 Revelations and Explanations, <http://www.prisonplanet.com/022904degrand.html>

⁶⁷⁹ Leslie Miller: Military now notified immediately of unusual air traffic events, AP, 12.8.2002, kopio:
<http://911research.wtc7.net/cache/planes/analysis/norad/020812ap.html>

⁶⁸⁰ Lynn Lunsford: Loss of Oxygen Cited as Possible Cause of Jet's Wayward Flight, Crash, KRTBN Knight-Ridder Tribune Business News: The Dallas Morning News – Texas, 26.10.1999

⁶⁸¹ Griffin 2005, s. 140

⁶⁸² <http://www.boeing.com/defense-space/military/f15/f15spec.htm>

⁶⁸³ ATCC Controllers' Read Binder, NOTAMS, FAQs and other info for users of ATCC, August, 1998,
<http://www.xavius.com/080198.htm>

⁶⁸⁴ Jane Corbin: A premonition of evil, The Guardian, 5.7.2002,
<http://www.guardian.co.uk/bush/story/0,,749722,00.html>

⁶⁸⁵ The night before terror, Portland Press Herald, 5.10.2001,
<http://web.archive.org/web/20040404001010/http://www.portland.com/news/attack/011005fbi.shtml>

⁶⁸⁶ Atta in New York.Suspected Hijack Leader Visited WTC, ABC, 22.5.2002,
<http://web.archive.org/web/20020603133006/http://abcnews.go.com/sections/us/DailyNews/homefront020522.html>

⁶⁸⁷ <http://transcripts.cnn.com/TRANSCRIPTS/0603/03/loI.03.html>

⁶⁸⁸ <http://www.vaed.uscourts.gov/notablecases/moussaoui/exhibits/prosecution/FO07024.html>

⁶⁸⁹ http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=logan_airport

⁶⁹⁰ Kuulemistilaisuus koski kenraali Myersin nimittämistä asevoimien komentajaksi, Senate Armed Services Committee, 13.9.2001. Tähän ovat viitanneet Thierry Meyssan kirjassaan The Big Lie (161-163) ja Griffin kirjassaan The 9/11 Commission Report (141)

⁶⁹¹ http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=richard_b_myers

⁶⁹² Glen Johnson: Facing Terror Attack's Aftermath: Otis Fighter Jets Scrambled Too Late to Halt The Attacks, The Boston Globe, 15.9.2001 Third Edition Page A1
<http://www.welfarestate.com/wtc/af-scramble.txt>

⁶⁹³ Griffin 2005 sivu 142/ The 9/11 Commission Staff Report, 19.5.2004

⁶⁹⁴ Griffin 2005 sivu 142/ NORAD's Responce Times, NORAD Newsrelease 18.9.2001,
 kopio <http://www.standdown.net/noradseptember182001pressrelease.htm>

⁶⁹⁵ David Ray Griffin: Flights 11, 175, 77, and 93: The 9/11 Commission's Incredible TalesThe 9/11,
<http://www.911truth.org/article.php?story=20051205150219651> Artikkele perustuu Griffinin edellä mainittuun kirjaan.

Commission Report (Ch. 1, note 103) siteeraa "Aircraft Piracy (Hijacking) and Destruction of Derelict Airborne Objects," julkaistu 1.6.2001. Tuo dokumentti puolestaan viittaa direktiiviin 3025.15,1997.

⁶⁹⁶ http://www.9-11commission.gov/archive/hearing2/9-11Commission_Hearing_2003-05-23.htm

⁶⁹⁷ Griffin 2005, sivu 187

⁶⁹⁸ Griffin puhuu Brownista, joka ilmeisesti käytännössä kirjoitti muistion, mutta komission pöytäkirjaan se merkittiin parivaljakon Mr. Asmus and Ms. Schuessler kirjoittamana; muistio on sama

- ⁶⁹⁹ The 9-11 Commission Report Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, Official Government Edition <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/sec1.pdf> sivu 34
- ⁷⁰⁰ Griffin, sivu 190
- ⁷⁰¹ FAA Communications with NORAD On September 11, 2001, FAA clarification memo to 9/11 Independent Commission, May 21, 2003, <http://www.911truth.org/article.php?story=2004081200421797>
- ⁷⁰² Griffin 2005, sivu 163/
Illarion Bykov and Jared Israel: Guilty For 9-11: Bush, Rumsfeld, Myers Part 1, 14.10.2001, <http://emperors-clothes.com/indict/indict-1.htm>
- ⁷⁰³ The 9-11 Commission Report, Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, Official Government Edition, sivu 29, <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/sec1.pdf>
- ⁷⁰⁴ Barbara Honegger: THE PENTAGON ATTACK PAPERS, 6.9.2001, http://blog.lege.net/content/Seven_Hours_in_September.pdf
- ⁷⁰⁵ Dan Eggen: 9/11 Panel Suspected Deception by Pentagon, The Washington Post, 2.8.2006; sivu A03 <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/08/01/AR2006080101300.html>
- ⁷⁰⁶ Leslie Miller: Tape of 9/11 Controllers Was Destroyed, AP, 6.5.2004, artikkeli kokonaisuudessaan Michael C. Ruppertin kirjassa Crossing the Rubicon, sivut 369-370
- ⁷⁰⁷ Patricia Casazza dokumenttielokuvassa 911 Press for Truth, Banded Artists Productions / Standard Issue Films, 2006
- ⁷⁰⁸ Griffin 2005, sivu 284
- ⁷⁰⁹ Ruppert 2004. 911-komissiota koskevat tiedot löytyvät sivuilta 450 - 466.
- ⁷¹⁰ Ashton B. Carter, John M. Deutch, Philip D. Zelikow: Catastrophic Terrorism, 1998, <http://www.ksg.harvard.edu/visions/publication/terrorism.htm>
- ⁷¹¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Philip_D._Zelikow
- ⁷¹² David Ray Griffin: The 9/11 Commission Report: A 571-Page Lie, 22.5.2005 <http://www.septembereleventh.org/newsarchive/2005-05-22-571pglie.php>
- ⁷¹³ Griffin 2005 / AP, 16.5.2002, San Francisco Chronicle, 3.6.2002, Washington Post, 27.5.2002
- ⁷¹⁴ The 9-11 Commission Report, Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, Official Government Edition, internetversion osa: Notes, s. 51 <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/notes.pdf>
- ⁷¹⁵ <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>
- ⁷¹⁶ Robert Windrem, Victor Limjoco: 9/11 Commission controversy, MSNBC, 30.1.2008, <http://deepbackground.msnbc.msn.com/archive/2008/01/30/624314.aspx>
- ⁷¹⁷ <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/notes.pdf>
- ⁷¹⁸ Jan Crawford Greenburg, Howard L. Rosenberg, Ariane de Bogue: Top Bush Advisers Approved "Enhanced Interrogation", ABC News, 9.4.2008; Edward Jay Epstein: The Spanish Connection, What the 9/11 Commission didn't consider, The Wall Street Journal, 22.2.2007, <http://opinionjournal.com/editorial/feature.html?id=110009698>
- ⁷¹⁹ Jane Mayer: The Black Sites, A rare look inside the C.I.A.'s secret interrogation program, The New Yorker, 13.8.2007, http://www.newyorker.com/reporting/2007/08/13/070813fa_fact_mayer?printable=true; Robert Windrem: Waterboarding used on 3 al-Qaida officials, MSNBC, 13.9.2007, <http://www.msnbc.msn.com/id/20752717/>
- ⁷²⁰ Full list of terror plots claimed by Khalid Sheikh Mohammed, Times Online, 15.3.2007, http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/us_and_americas/article1519109.ece?token=null&offset=0; Paul Joseph Watson: KSM "Confessed" To Targeting Bank Founded After His Arrest, Prisonplanet, 16.3.2007, <http://www.prisonplanet.com/articles/march2007/160307afterarrest.htm>
- ⁷²¹ Jane Sutton: Accused 9/11 mastermind welcomes death penalty, Reuters, 6.6.2008, <http://africa.reuters.com/world/news/usnN05349629.html>
- ⁷²² Robert Windrem, Victor Limjoco: 9/11 Commission controversy, MSNBC, 30.1.2008, <http://deepbackground.msnbc.msn.com/archive/2008/01/30/624314.aspx>
- ⁷²³ Bush, Cheney face 9/11 panel Thursday, CNN, 29.4.2004, <http://www.cnn.com/2004/ALLPOLITICS/04/28/bush.911.commission/index.html>
- ⁷²⁴ Larry Margasak: Report: Berger Hid Classified Documents, AP, 21.12.2006, <http://www.cbsnews.com/stories/2006/12/21/ap/politics/mainD8M5AV780.shtml>
- ⁷²⁵ Useat eloonjääneet ovat kertoneet tästä, esim Fuji Bankin työntekijä Stanley Praitnath. Accounts From the South Tower, The New York Times 26.5.2002, kopio: http://www.mishalov.com/wtc_southtower.html
- ⁷²⁶ Gedeon & Jules Naudet, James Hanlon: 9/11 The Filmmakers' Commemorative DVD Edition, Golgfish Pictures Inc, 2002
- ⁷²⁷ Garrison Keillor: Bearing Witness, The New York Times, 3.9.2006, <http://www.nytimes.com/2006/09/03/books/review/Keillor.t.html>

- ⁷²⁸ Silminnäkijöitten kertomuksia näistä räjähdyksistä ennen tornien sortumia ja sortumien alussa on tallennettu TV-kanavien lähetyksistä mm. dokumenttifilmiin 911 Revisited, jonka voi katsoa esim. osoitteessa www.911revisited.com
- ⁷²⁹ Jim Dwyer, Kevin Flynn: The New York Times: Fire Department Tape Reveals No Awareness of Imminent Doom.
<http://www.nytimes.com/2002/11/09/nyregion/09TOWE.html?ex=1082260800&en=945b7918206f4d41&ei=5070>
 Jim Dwyer, Kevin Flynn: 9/11 Tape Raised Added Questions on Radio Failures By JIM DWYER and KEVIN FLYNN 9.11.2001,
<http://www.nytimes.com/2002/11/09/nyregion/09TAPE.html?ex=1092801600&en=e64466dce51746f5&ei=5070&ex=1037509200&en=db3da91ae96b5769&ei=5062&partner=GOOGLE>
 Helppimmin otteita nauhoilta pääsee lukemaan Memoryhole-sivuilta:
<http://www.thememoryhole.org/911/firefighter-tape-excerpts.htm> ja itse nauhan voi kuunnella vaikka osoitteessa: <http://www.whatreallyhappened.com/firefighters.mp3>
- ⁷³⁰ Jim Dwyer, Eric Lipton, Kevin Flynn, James Glanz, Ford Fessenden: 102 Minutes: Fighting to Live as the Towers Died, The New York Times, 11.9.2002
<http://www.nytimes.com/2002/05/26/nyregion/26WTC.html>
- ⁷³¹ Sivun 31, http://wtc.nist.gov/WTC_Conf_Sep13-15/session1/1Lawson.pdf#search=%221993%20%2Bwtc%2Bvacuate%2Broof%22
- ⁷³² Battalion Chief John Joyce dokumenttielokuvassa Improbable Collapse (Connect the Dots LLC, 2006). Joyce on yhdessä Bill Bowenin kanssa kirjoittanut aiheesta kirjan Radio Silence F.D.N.Y., The Betrayal of New York's Bravest, Chesapeake Books, 2006
- ⁷³³ Towering Inferno, No Flame, No Game
http://www.the7thfire.com/9-11/World_Trade_Center/no_towering_inferno.htm
- ⁷³⁴ "The building was designed to have a fully loaded Boeing 707 crash into it. That was the largest plane at the time. I believe that the building probably could sustain MULTIPLE IMPACTS OF JETLINERS because this structure is like the mosquito netting on your screen door...this intense grid... and the jet plane is just a pencil puncturing that screen netting. IT REALLY DOES NOTHING TO THE SCREEN NETTING." DeMartinin Discoveryn dokumenttifilmillä nähtävä 25.1.2001 annettu lausunto on nähtävissä Internetissä mm. osoitteessa <http://11syyskuu.net/video/707.wmv>
- ⁷³⁵ Steel Structure Nonlinear FEA Simulation Provides Insight into World Trade Center Collapse.
 Kopio: <http://guardian.150m.com/wtc/small/wtc-microsoft.htm>
- ⁷³⁶ Sheila Barter: How the World Trade Center fell, BBC, 13.9.2001
<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/americas/1540044.stm>
- ⁷³⁷ Daniel Scarpinato: Intense heat melted steel supports in Trade Center,
http://wildcat.arizona.edu/papers/95/17/01_9_m.html, sitaatti löytyy:
<http://www.911review.com/coverup/fantasy/melting.html>
 Teräksen sulamista koskevien sitaattien löytämisessä on käytetty hyväksi Jim Hoffmanin sivua
<http://www.911review.com/coverup/fantasy/melting.html>
- ⁷³⁸ Kamikaze attackers may have known twin sisters' weak spot, Sunday Times, 12.9.2001
<http://www.suntimes.co.za/2001/09/12/architect.asp>
- ⁷³⁹ Twin towers' steel under scrutiny, BBC, 17.10.2001, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/england/1604348.stm>
- ⁷⁴⁰ Steven Ashley: When the Twin Towers Fell, Scientific American, 9.10.2001, kopio:
http://911research.wtc7.net/disinfo/experts/articles/sciam01/sci_am1.html
- ⁷⁴¹ World Trade Center Building Performance Study, Chapter 2, sivu 22
http://www.house.gov/science/hot/wtc/wtc-report/WTC_ch2.pdf
 S. Shyam Sunder, NIST: World Trade Center Investigation Status, 22.6.2004
<http://wtc.nist.gov/pubs/June2004WTCStatusprint.pdf> sivu 22
- ⁷⁴² Olivier Uyttebrouck: Explosives Planted In Towers, New Mexico Technology Expert Says, Albuquerque Journal, 11.9.2001, kopio: <http://www.public-action.com/911/jmcm/ABQjournal/>
- ⁷⁴³ John Fleck: Fire, Not Extra Explosives, Doomed Buildings, Expert Says, Albuquerque Journal, 21.9.2001, kopio: <http://www.public-action.com/911/jmcm/ABQjournal/>
- ⁷⁴⁴ Joseph T. Hallinan, Thomas M. Burton, Jonathan Eig: Top Structural Engineers to Do Autopsy On Twin Towers to Assess Why They Fell, The Wall Street Journal, 19.9.2001,
<http://www.absconsulting.com/news/wssept11.pdf>
- ⁷⁴⁵ Eugenie Samuel, Damian Carrington: Design choice for towers saved lives, New Scientist, 12.9.2001,
<http://www.newscientist.com/article.ns?id=dn1281>
- ⁷⁴⁶ Osa 1: http://www.serendipity.li/wot/mslp_i.htm
 osa 2: http://www.serendipity.li/wot/mslp_ii.htm

- ⁷⁴⁷ Tämä ja seuraavat TV-toimittajien kommentit ovat peräisin koostesivulta Internetissä, jossa eri videoleikkeet ovat katsottavissa: Paul Joseph Watson: Everyone's First Reaction Was "Controlled Demolition", Prison Planet.com, 11.9.2006
<http://prisonplanet.tv/articles/september2006/110906controlleddemolition.htm>
- ⁷⁴⁸ TV-kanavien lähetyksistä tallennettuja leikkeitä on koottu mm filmille 911 Revisited, jonka voi katsoa Internetissä osoitteessa www.911revisited.com
- ⁷⁴⁹ Theories Purport to Explain the Unexplainable. <http://911research.wtc7.net/disinfo/collapse/index.html>
- ⁷⁵⁰ Kopio kirjoituksesta löytyy kommenttien kera Jim Hoffmanin Internetsivuilta:
http://911research.wtc7.net/disinfo/experts/articles/bazant_jem/bazant_zhou.html
- ⁷⁵¹ Thomas Eagar: Why Did the World Trade Center Collapse? Science, Engineering, and Speculation, JOM, 53 (12), 2001 kopio Jim Hoffmanin kommentein.
http://911research.wtc7.net/disinfo/experts/articles/eagar_jom/eagar_0112.html
http://911research.com/disinfo/experts/articles/eagar_nova/nova_eagar2.html
- ⁷⁵² COMMITTEE ON SCIENCE, U.S. HOUSE OF REPRESENTATIVES, 6.3.2002
<http://www.house.gov/science/wtc/charter.htm>
- ⁷⁵³ Fair Lawn: "Burning Questions...Need Answers": FE's Bill Manning Calls for Comprehensive Investigation of WTC Collapse, Fire Engineering/Fire EMS Online, 4.1.2002
http://fe.pennnet.com/Articles/Article_Display.cfm?Section=OnlineArticles&SubSection=Display&PUBLICATION_ID=25&ARTICLE_ID=131225
 Bill Manning: Editor's Opinion, "Selling Out the Investigation".
 "Fire Engineering has good reason to believe that the "official investigation" blessed by FEMA and run by the American Society of Civil Engineers is a half-baked farce that may already have been commandeered by political forces whose primary interests, to put it mildly, lie far afield of full disclosure. Except for the marginal benefit obtained from a three-day, visual walk-through of evidence sites conducted by ASCE investigation committee members- described by one close source as a "tourist trip"-no one's checking the evidence for anything."
- ⁷⁵⁴ Lähteenä on käytetty Jim Hoffmanin keräämiä tietoja otsikolla: Access Restrictions
<http://911research.wtc7.net/wtc/groundzero/restrictions.html>
 Elisabetta Coletti: City: No more photographs of World Trade Center site, Associated Press, 26.9.2001
 Kopio: http://911research.wtc7.net/cache/wtc/groundzero/boston_photoban.htm
- ⁷⁵⁵ Eric Lipton: Mismanagement Muddled Collapse Inquiry, House Panel Says, The New York Times, 7.3.2002, kopio: http://911research.wtc7.net/cache/wtc/groundzero/nyt_mismanagementmuddle.html
- ⁷⁵⁶ <http://www.house.gov/science/hearings/full02/mar06/charter.htm>
- ⁷⁵⁷ World Trade Center Building Performance Study, Chapter 1, sivu 1
http://www.house.gov/science/hot/wtc/wtc-report/WTC_ch1.pdf
- ⁷⁵⁸ World Trade Center Building Performance Study, Chapter 5, sivu 31
http://www.house.gov/science/hot/wtc/wtc-report/WTC_ch5.pdf
- ⁷⁵⁹ Reijo Yli-Karjanmaa: NIST ja WTC, 28.8.2005, www.11syyskuu.org/nistjawtc.htm
- ⁷⁶⁰ Jim Hoffman: Building a Better Mirage, 8.12.2005, <http://911research.wtc7.net/essays/nist/index.html>
- ⁷⁶¹ Los Angeles Fire Department Historical Archive
http://www.lafire.com/famous_fires/880504_1stInterstateFire/050488_InterstateFire.htm
- ⁷⁶² Interstate Bank Building Fire; LESSONS LEARNED
http://www.iklimnet.com/hotelfires/interstatebank_13.html
<http://www.iklimnet.com/hotelfires/interstatebank.html>
- ⁷⁶³ United States Fire Administration, Technical Report Series, http://www.interfire.org/res_file/pdf/Tr-049.pdf
- ⁷⁶⁴ The 1975
 World Trade Center Fire http://www.whatreallyhappened.com/wtc_1975_fire.html, sivu sisältää otteita The New York Timesin artikkelista 15.2.1975
- ⁷⁶⁵ http://www.eng.uab.edu/cee/faculty/ndelatte/case_studies_project/Ronan%20Point.htm
- ⁷⁶⁶ Jim Hoffman: Building a Better Mirage, 8.12.2005, <http://911research.wtc7.net/essays/nist/index.html>
- ⁷⁶⁷ THE JET FUEL; HOW HOT DID IT HEAT THE WORLD TRADE CENTER?
<http://guardian.150m.com/wtc/small/how-hot.htm>
- ⁷⁶⁸ <http://wtc.nist.gov/NISTNCSTAR1CollapseofTowers.pdf>
- ⁷⁶⁹ 15.11.2004, 911Truth.org news service,
<http://www.scoop.co.nz/stories/print.html?path=HL0411/S00177.htm>
- ⁷⁷⁰ Devlin Barrett: Preliminary tests show steel quality did not contribute to towers' collapse, AP, 27.8.2003
<http://www.voicesofsept11.org/archive/911ic/082703.php>
- ⁷⁷¹ NIST 19.10.2004, <http://wtc.nist.gov/media/NCSTACWTCStatusFINAL101904WEB2.pdf>

- ⁷⁷² UQ Wire: 9/11 Whistleblower Kevin Ryan Fired, 18.11.2004, <http://www.scoop.co.nz/stories/HL0411/S00239.htm>
- ⁷⁷³ Kevin Ryanin esiin nostamien seikkojen lähteenä käytän hänen artikkeliaan What is 9/11 Truth? – The First Steps, Journal of 9/11 Studies Volume 2 – elokuu 2006, http://worldtradecentertruth.com/Article_1_Ryan5.pdf ja hänen esitelmäänsä “A New Standard for Deception: The NIST WTC Report” Chicagossa pidetyssä konferenssissa ”9/11 Revealing the Truth and Reclaiming our Future”, 4.6.2006, videotaltiointi osa 1: <http://11syyskuu.net/video/ryan1.wmv> , osa 2: <http://11syyskuu.net/video/ryan2.wmv>
- ⁷⁷⁴ Kevin Ryan: Propping Up the War on Terror, Lies about the WTC by NIST and Underwriters Laboratories 28.3.2006 http://www.911review.com/articles/ryan/lies_about_wtc.html
Table of results from Underwriters Laboratories August 2004 floor model tests, as presented by NIST in October 2004 (<http://wtc.nist.gov/media/P6StandardFireTestsforWeb.pdf>), 25.
- ⁷⁷⁵ Stephen Hegarty: Engineer: Impact showed World Trade Center's strength, St. Petersburg Times, 14.9.2001, http://www.sptimes.com/News/091401/Worldandnation/Engineer__Impact_show.shtml
- ⁷⁷⁶ Karl Koch III, Richard Firstman: Men of Steel: The Story of the Family that Built the World Trade Center, Crown Publishers, 2002, sivu 365. Siteerattu Ryanin artikkelissa http://911review.com/articles/ryan/lies_about_wtc.html
- ⁷⁷⁷ James Glanz, Eric Lipton Price: City in the Sky: The Rise and Fall of the World Trade Center. Times Books, 2003, s. 138.
Eric Nalder: Twin Towers Engineered To Withstand Jet Collision, The Seattle Times, 27.2.1993, <http://archives.seattletimes.nwsourc.com/cgi-bin/texis.cgi/web/vortex/display?slug=1687698&date=19930227>
- ⁷⁷⁸ Engineering News-Record 1964
- ⁷⁷⁹ dokumenttifilmillä *The Ultimate Con 911*
- ⁷⁸⁰ <http://www.911revisited.com/>
- ⁷⁸¹ Craig T. Furlong & Gordon Ross: Seismic Proof - 9/11 Was An Inside Job (Updated Version II), Journal of 9/11 Studies Volume 3 - syyskuu 2006, <http://worldtradecentertruth.com/volume/200609/SeismicFurlong.doc>
- ⁷⁸² We Will Not Forget A Day of Terror, The Chief Engineer, <http://www.chiefengineer.org/article.cfm?seqnum1=1029>
- ⁷⁸³ Videoleike Morellin haastattelusta: <http://11syyskuu.net/video/911.wtc.2.basement.morelli.wmv>
- ⁷⁸⁴ World Trade Center Task Force Interview, 11.1.2002, <http://www.newsday.com/includes/fdny-9-11/pdf/9110442.pdf#search=%22%22Lieutenant%20William%20Walsh%22%20lobby%20elevators%22>
- ⁷⁸⁵ World Trade Center Task Force Interview, 9.10.2001, http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110019.PDF
- ⁷⁸⁶ World Trade Center Task Force Interview, 7.12.2001, http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110266.PDF
- ⁷⁸⁷ Questions for Mr. Rodriguez <http://www.haloscan.com/comments/dazinith/115585844162914307/>
- ⁷⁸⁸ <http://www.911keymaster.com/>
- ⁷⁸⁹ World Trade Center Disaster, http://www.ldeo.columbia.edu/LCSN/Eq/20010911_wtc.html
- ⁷⁹⁰ Oral Histories –aineiston lähde: David Ray Griffin: Explosive Testimony: Revelations about the Twin Towers in the 9/11 Oral Histories, <http://www.911truth.org/article.php?story=20060118104223192>
Oral Histories –dokumentit löytyvät The New York Timesin Internetsivuilta: http://graphics8.nytimes.com/packages/html/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/met_WTC_histories_full_01.html
- ⁷⁹¹ David Ray Griffin: Explosive Testimony: Revelations about the Twin Towers in the 9/11 Oral Histories, <http://www.911truth.org/article.php?story=20060118104223192>
- ⁷⁹² Greg Szymanski: "NY Fireman Lou Cacchioli Upset that 9/11 Commission 'Tried to Twist My Words,'" Arctic Beacon.com, 19.7.2005.
- ⁷⁹³ Dean E. Murphy, September 11: An Oral History, Doubleday, 2002
- ⁷⁹⁴ Susan Hagen, Mary Carouba: Women at Ground Zero: Stories of Courage and Compassion, Alpha Books, 2002, sivut 65-66, 68.
- ⁷⁹⁵ John Bussey: Eye of the Storm: One Journey Through Desperation and Chaos, The Wall Street Journal, 12.9.2001 <http://online.wsj.com/public/resources/documents/040802pulitzer5.htm>
- ⁷⁹⁶ Alicia Shepard, Cathy Trost, Newseum, Running Toward Danger: Stories Behind the Breaking News of 9/11, Rowman & Littlefield, 2002, sivu 87
- ⁷⁹⁷ Judith Sylvester, Suzanne Huffman: Women Journalists at Ground Zero, Rowman & Littlefield, 2002, sivu 19.

- ⁷⁹⁸ Oral History of John Sudnik,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110198.PDF
- ⁷⁹⁹ Oral History of Frank Cruthers,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110179.PDF
- ⁸⁰⁰ Oral History of Michael Ober,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110093.PDF
- ⁸⁰¹ Oral History of Lonnie Penn,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110203.PDF
- ⁸⁰² Oral History of Paul Curran,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110369.PDF
- ⁸⁰³ Oral History of Bradley Mann,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110194.PDF
- ⁸⁰⁴ Oral History of Greg Brady,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110184.PDF
- ⁸⁰⁵ Oral History of Thomas Turilli,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110501.PDF
- ⁸⁰⁶ Oral History of Craig Carlsen,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110505.PDF
- ⁸⁰⁷ 911 Eyewitness on katsottavissa esim Google-videonä, <http://video.google.com/> (käytä hakutoimintoa)
- ⁸⁰⁸ Oral History of Joseph Meola,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110287.PDF
- ⁸⁰⁹ Oral History of Daniel Rivera,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110035.PDF
- ⁸¹⁰ Oral History of Edward Cachia,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110251.PDF
- ⁸¹¹ Oral History of James Walsh,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110459.PDF
- ⁸¹² Oral History of Stephen Gregory,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110008.PDF
- ⁸¹³ Oral History of Karin Deshore,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110192.PDF
- ⁸¹⁴ Oral History of Richard Banaciski,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110253.PDF
- ⁸¹⁵ Oral History of Thomas Fitzpatrick,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110001.PDF
- ⁸¹⁶ Oral History of Brian Dixon,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110166.PDF
- ⁸¹⁷ Graeme MacQueen: 118 Witnesses: The Firefighters' Testimony to Explosions in the Twin Towers, 21.8.2006, http://www.journalof911studies.com/articles/Article_5_118Witnesses_WorldTradeCenter.pdf
- ⁸¹⁸ Hull Simmons: Eyewitnesses' and experts' WTC testimonies consistent with allegations of deliberate demolitions, Guerilla News Network,
http://www.gnn.tv/blogs/4172/Eyewitnesses_and_experts_WTC_testimonies_consistent_with_allegations_of_deliberate_demolitions
- Videoleike: <http://www.terrorize.dk/911/witnesses/911.wtc.carol.marin.wmv> On epävarmaa mistä leike on peräisin, mutta mahdollisesti kirjasta joka sisältää DVD:n: CBC News: What We Saw: The Events of September 11, 2001, in Words, Pictures, and Video, Simon & Schuster; Bk & DVD edition, 2002
- ⁸¹⁹ Leike Discoveryn dokumenttifilmiltä sivulla <http://www.terrorize.dk/911/witnesses/witnesses3.php>
- ⁸²⁰ Greg Szymanski: NY Fireman Lou Cacchioli Upset That 9/11 Commission 'Tried To Twist My Words;' A True Hero, He Vows To Stick To The Truth, Something Lacking In The 9/11 Investigation, Arctic Beacon, 19.7.2005, <http://www.arcticbeacon.com/19-Jul-2005.html>
- ⁸²¹ Greg Szymanski: WTC Basement Blast And Injured Burn Victim Blows 'Official 9/11 Story' Sky High; Eye Witness Testimony Is Conclusive That North Tower Collapsed From Controlled Demolition, Arctic Beacon, 24.6.2005, <http://www.arcticbeacon.com/24-Jun-2005.html>
- ⁸²² Eduardo Kausel: The Towers Lost and Beyond, MIT, toukokuu 2002,
<http://web.mit.edu/civenv/wtc/PDFfiles/Chapter%20II%20Inferno%20@%20WTC.pdf>
- ⁸²³ Tuula Laatikainen: Suomalainen turvatekniikan insinööri uskoo salaliittoteoriaan, Tekniikka ja Talous, 11.9.2006, http://www.tekniikkatalous.fi/doc.te?f_id=1001997
- ⁸²⁴ Heikki Kurttila: WTC:n tornien painovoimaisen romahtamisen yksinkertaistettu luonnontieteellinen tarkastelu, 26.4.2005, www.11syyskuu.org/WTC_Kurttila.pdf

- ⁸²⁵ Gregg Roberts: Jones v. Robertson, A physicist and a structural engineer debate the controlled demolition of the World Trade Center, 26.10.2006, KGNU Radio, Denver, http://www.journalof911studies.com/volume/200704/Roberts_AnnotatedJones-RobertsonTranscript.pdf
- ⁸²⁶ <http://journalof911studies.com/letters/g/CraneAndCommonSenseByFrankLegge.pdf>
- ⁸²⁷ Frank Legge: 9/11 – Evidence for Controlled Demolition: a Short List of Observations, http://journalof911studies.com/articles/Journal_2_Evidence_for_demolition_20.pdf
- ⁸²⁸ http://www.fema.gov/pdf/library/fema403_ch1.pdf
- ⁸²⁹ Lentävien teräspalkkistojen liikeratoja on analysoitu dokumenttifilmillä 911 Eyewitness, Blue Star Media Group, 2005, <http://www.911eyewitness.com/>
- ⁸³⁰ Videoleike: <http://11syyskuu.net/video/pataki.wmv>
- ⁸³¹ Laurie Garrett: EPA Mised Public on 9/11 Pollution, White House ordered false assurances on air quality, report says, 23.8.2003, <http://www.commondreams.org/headlines03/0823-03.htm>
- ⁸³² Susan Edelman, Heather Gilmore, Brad Hamilton: RICE OK'D CLAIM OF 'SAFE AIR' AFTER 9/11, New York Post, Online Edition, 24.9.2006, http://www.nypost.com/news/regionalnews/rice_okd_claim_of_safe_air_after_9_11_regionalnews_susan_edelman_heather_gilmore_and_brad_hamilton.htm
- ⁸³³ Paul J. Lioy,^{1,2} Clifford P. Weisel,^{1,2} James R. Millette,³ Steven Eisenreich,^{1,4} Daniel Vallero,⁵ John Offenberg,⁴ Brian Buckley,¹ Barbara Turpin,^{1,4} Mianhua Zhong,⁶ Mitchell D. Cohen,⁶ Colette Prophete,⁶ Ill Yang,¹ Robert Stiles,¹ Glen Chee,⁶ Willie Johnson,¹ Robert Porcja,^{1,4} Shahnaz Alimokhtari,¹ Robert C. Hale,⁷ Charles Weschler,¹ and Lung Chi Chen: Characterization of the Dust/Smoke Aerosol that Settled East of the World Trade Center (WTC) in Lower Manhattan after the Collapse of the WTC 11 September 2001, Environmental Health Perspectives Volume 110, Number 7, July 2002 <http://www.ehponline.org/members/2002/110p703-714lioy/EHP110p703PDF.PDF>
- ⁸³⁴ Contaminated tower looms over ground zero, AP, 24.5.2006, <http://www.msnbc.msn.com/id/12944974/>
- ⁸³⁵ Artikkelin löytyy Jeff Kingin Internetsivuilta <http://home.comcast.net/~jeffrey.king2/wsb/html/view.cgi-home.html-.html>
Tarkka URL: <http://st12.startlogic.com/~xenonpup/physics/>
- ⁸³⁶ Jim Hoffman: The North Tower's Dust Cloud, 13.6.2003, versio 1, <http://911research.wtc7.net/papers/dustvolume/volumev1.html>
versio 3.1 http://911research.wtc7.net/papers/dustvolume/volumev3_1.html
- ⁸³⁷ www.11syyskuu.org/energiatarkastelua.htm
- ⁸³⁸ Images of the World Trade Center Site Show Thermal Hot Spots on September 16 and 23, 2001. USGS, <http://pubs.usgs.gov/of/2001/ofr-01-0429/thermal.r09.html>
- ⁸³⁹ Videoleikkeellä raivaustyönjohtaja kertoo punahehkuisesta teräksestä: http://11syyskuu.net/video/red_hot_ground_zero_low_quality.wmv
- ⁸⁴⁰ Kuvauksia on koottu sivulle <http://georgewashington.blogspot.com/2005/12/why-was-there-molten-metal-under.html> ja ne ovat peräisin seuraavista lähteistä:
<http://www.nypost.com/movies/19574.htm>
<http://video.google.com/videoplay?docid=-3060923273573302287&sourceid=docidfeed&hl=en>
<http://www.neha.org/9-11%20report/index-The.html>
- ⁸⁴¹ WTC Fires All But Defeated, CBS News, 19.12.2001, <http://www.cbsnews.com/stories/2001/12/19/archive/main321907.shtml>
- ⁸⁴² Artikkelin on julkaistu kirjassa David Ray Griffin, Peter Dale Scott: 9/11 and American Empire: Intellectuals Speak Out, Olive Branch Press, 2006 ja on päivitetty nähtävillä Internetissä osoitteessa: <http://worldtradecentertruth.com/volume/200609/WhyIndeedDidtheWorldTradeCenterBuildingsCompletelyCollapse.pdf>
- ⁸⁴³ <http://journalof911studies.com/articles/WTCHighTemp.pdf>
- ⁸⁴⁴ Steven E. Jones, Jeffrey Farrer, Gregory S. Jenkins, Frank Legge, James Gourley, Kevin Ryan, Daniel Farnsworth, Crockett Grabbe: Extremely high temperatures during the World Trade Center destruction, Journal of 911 Studies, tammikuu 2008, <http://journalof911studies.com/articles/WTCHighTemp.pdf>;
WTC Dust Signature Report, Composition and Morphology, RJ Lee Group Inc, joulukuu 2003, <http://www.nyenvirolaw.org/WTC/130%20Liberty%20Street/Mike%20Davis%20LMDC%20130%20Liberty%20Documents/Signature%20of%20WTC%20dust/WTC%20Dust%20Signature.Composition%20and%20Morphology.Final.pdf>
- ⁸⁴⁵ Haastattelu Abolhassan Astaneh-Asl, Fresh Air from WHYY, 16.10.2001, [http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=1131460Astaneh-Aslin WTC-sivut:](http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=1131460Astaneh-Aslin%20WTC-sivut)

- <http://www.ce.berkeley.edu/~astaneh/1-Research/wtc/wtc-studies.html> Useimmat linkit ovat kuolleita ja tiedostot puuttuvat
- ⁸⁴⁶ JOM, the journal of the Minerals, Metals & Materials Society
<http://www.tms.org/pubs/journals/JOM/0112/Biederman/Biederman-0112.html>
- ⁸⁴⁷ FEMA, Appendix C, Limited Metallurgical Examination, http://www.fema.gov/pdf/library/fema403_apc.pdf
- ⁸⁴⁸ WPI Transformations: The "Deep Mystery" of Melted Steel, kevät 2002, (Yhdysvaltojen vanhimman teknillisen yliopiston Worcesterin polyteknisen instituutin lehti)
<http://www.wpi.edu/News/Transformations/2002Spring/steel.html>
- ⁸⁴⁹ Steven E. Jones, Jeffrey Farrer, Gregory S. Jenkins, Frank Legge, James Gourley, Kevin Ryan, Daniel Farnsworth, Crockett Grabbe: Extremely high temperatures during the World Trade Center destruction, Journal of 911 Studies, tammikuu 2008,
<http://journalof911studies.com/articles/WTCHighTemp.pdf>;
 WTC Dust Signature Report, Composition and Morphology, RJ Lee Group Inc, joulukuu 2003,
<http://www.nyenvirolaw.org/WTC/130%20Liberty%20Street/Mike%20Davis%20LMDC%20130%20Liberty%20Documents/Signature%20of%20WTC%20dust/WTC%20Dust%20Signature.Composition%20and%20Morphology.Final.pdf>
- ⁸⁵⁰ EMT Patricia Ondrovicin haastattelu 10.2.2006 <http://killtown.blogspot.com/2006/02/911-rescuer-saw-explosions-inside-wtc.html>
 World Trade Center Task Force Interview of Patricia Ondrovic, 11.10.2001,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110048.PDF
- ⁸⁵¹ Officials Track Environmental Fallout of WTC Collapse, JOM, 53 (12) (2001), s. 4-7.
<http://www.tms.org/pubs/journals/JOM/0112/News/News7-0112.html>
- ⁸⁵² Cheryl Hogue: PARTICULATES AT GROUND ZERO, Air surrounding World Trade Center site laden with very fine particles, Chemical and Engineering News, 18.2.2002, Volume 80, Number 7, CENEAR 80 7 s. 10,
<http://pubs.acs.org/cen/topstory/8007/8007notw3.html>
 Sylvia Wright: Air quality scientists release WTC study, Dateline UC Davis, 15.2.2002
http://web.archive.org/web/20020331115425/http://www-dateline.ucdavis.edu/021502/DL_wtc.html
- ⁸⁵³ Ellen Wulforst: Study says air toxic weeks after 9/11, Reuters, 11.9.2003,
http://www.boston.com/news/nation/articles/2003/09/11/study_says_air_toxic_weeks_after_911/
- ⁸⁵⁴ WTC Search Dogs Fare Better Than Humans, CBS, 20.10.2006,
<http://www.cbsnews.com/stories/2006/10/20/tech/main2112020.shtml>
- ⁸⁵⁵ <http://www.wtcexams.org/>
- ⁸⁵⁶ MICHAEL McAULIFF: Fury over loss of 9/11 heroes' health program, New York Daily News, 26.8.2005,
<http://www.nydailynews.com/front/story/340738p-290928c.html>
- ⁸⁵⁷ 'Absolutely Horrifying', Newsweek, 1.6.2006, <http://www.msnbc.msn.com/id/13088161/site/newsweek/>
- ⁸⁵⁸ David Jones: 9/11 Sicknesses consistent with environmental radiation contamination, The Canadian, 22.6.2007, <http://www.agoracosmopolitan.com/home/Frontpage/2007/06/22/01625.html>
- ⁸⁵⁹ Kristen Lombardi: Death by Dust, The Village Voice, 28.11.2006,
<http://www.villagevoice.com/news/0648,lombardi,75156.2.html>
- ⁸⁶⁰ Ginger Adams Otis, Susan Edelman: Rare Cancer Hits Some 9/11 FDNY Firefighters, The New York Post, Kopio Firehouse Magazine, 9.7.2007, [http://cms.firehouse.com/web/online/News/Rare-Cancer-Hits-Some-911-FDNY-Firefighters-/46\\$55454](http://cms.firehouse.com/web/online/News/Rare-Cancer-Hits-Some-911-FDNY-Firefighters-/46$55454)
- ⁸⁶¹ Downtown Medical: A Detoxification Program for WTC Responders by David E. Root, M.D., MPH, Fire Engineering, kesäkuu 2003, http://www.rawfoodinfo.com/articles/art_purificationprogram.html
- ⁸⁶² <http://www.nydetox.org/results.htm>
 Downtown Medical: A Detoxification Program for WTC Responders by David E. Root, M.D., MPH, Fire Engineering, kesäkuu 2003, http://www.rawfoodinfo.com/articles/art_purificationprogram.html
- ⁸⁶³ First Major Class Action Lawsuit Filed For Ground Zero Cleanup Workers Afflicted With 'WTC Toxic Diseases', 13.8.2004, <http://www.wgenblaw.com/article20.jsp>
- ⁸⁶⁴ EPA Hit With Ground Zero Lawsuit, CBS, 11.3.2004,
<http://www.cbsnews.com/stories/2004/03/11/health/main605224.shtml>
- ⁸⁶⁵ Ajatuksen esitti tiettävästi ensimmäisenä Eric Hufschmid dokumenttivideollaan Painful Deceptions, 2003
- ⁸⁶⁶ NIST, 2005; s. 179, Griffin, Scott (toim), 2007, luku: Steven E. Jones: Why Indeed Did the WTC Buildings Collapse? sivu 51
- ⁸⁶⁷ How Building Implosions Work, <http://science.howstuffworks.com/building-implosion.htm>
- ⁸⁶⁸ Dokumenttifilmillä *911 Mysteries*
- ⁸⁶⁹ Margie Burns: Family Business at the Watergate, The Washington Spectator 15.2.2005,
http://www.washingtonspectator.com/articles/20050215bushes_3.cfm
- ⁸⁷⁰ <http://www.abm.com/ilwwcm/connect/ABM/Home/About+ABM/Press+Releases/07-05-2005>

- 871 Sähköpostitse Christopher Bollynilta saatu tieto
- 872 Filmileike on katseltavissa Internetissä ja se löytyy mm dokumenttifilmiltä 911 Mysteries
- 873 WORLD TRADE CENTER TASK FORCE INTERVIEW EMT RICHARD ZARRILLO, 25.10.2001,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110161.PDF
- 874 <http://www.cnn.com/SPECIALS/2001/trade.center/tenants7.html>
http://www.house.gov/science/hot/wtc/wtc-report/WTC_ch5.pdf
- 875 WORLD TRADE CENTER TASK FORCE INTERVIEW EMT RICHARD ZARRILLO, 25.10.2001,
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110161.PDF
- 876 Oral History of EMS Division Chief John Peruggia
http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/nyregion/20050812_WTC_GRAPHIC/9110160.PDF
- 877 FEMA-raportti, WTC 7, http://www.house.gov/science/hot/wtc/wtc-report/WTC_ch5.pdf
- 878 Mark Jacobson: The Ground Zero Grassy Knoll, New York Magazine, 3/2006,
<http://nymag.com/news/features/16464/>
- 879 http://wtc.nist.gov/solicitations/wtc_awardQ0186.htm
- 880 History Channel: Engineering Disasters Discusses WTC7, Jonathan Barnettin lausunto, videoleike:
<http://www.911podcasts.com/display.php?vid=58>
- 881 1010 WINS NYC News Radio (09/11/01), ääninauha on kuultavissa esim. dokumenttifilmillä 911
 Mysteries
- 882 How Did They Know Building 7 Was Going to Collapse? <http://www.911blogger.com/node/6195>
- 883 Richard Porter: Part of the conspiracy? BBC, 27.2.2007,
http://www.bbc.co.uk/blogs/theeditors/2007/02/part_of_the_conspiracy.html
 Richard Porter: Part of the conspiracy? (2), BBC, 2.3.2007,
http://www.bbc.co.uk/blogs/theeditors/2007/03/part_of_the_conspiracy_2.html
- 884 "America Rebuilds", PBS Home Video, 2002, ISBN 0-7806-4006-3
- 885 Heikki Kurttila: WTC 7 –tornin romahdustarkastelu, 18.11.2006,
www.11syyskuu.org/WTC_7_romahdusaika.pdf
- 886 Tri Kurttila esitti tämän allekirjoittaneelle sähköpostitse.
- 887 <http://www.911blogger.com/node/2807> (videoleike)
 Zembra investigates 9/11 theories, lähetetty syyskuussa 2006, koko ohjelma videoleikkeenä:
<http://cgi.omroep.nl/cgi-bin/streams?tv/vara/zembra/bb.20060911.asf>
- 888 www.pilotsfor911truth.org –järjestön edustaja "Jeff" soitti Jowenkolle ja nauhoitus on ollut kuultavissa
 YouTubessa, <http://www.youtube.com/watch?v=ExUTAbUCYL0> ja
<http://www.youtube.com/watch?v=QajDxF9uEf4>
- 889 Der erbitterte Streit um den 11. September, <http://tagesanzeiger.ch/dyn/news/ausland/663864.html>
- 890 ABC on valitettavasti poistanut O'Brienin haastattelun nettisivuiltaan, mutta sen teksti löytyy esim
 osoitteesta <http://http://s3.amazonaws.com/911timeline/2001/abcnews102401.html>
- 891 Esim: Primary Target, CBS, 21.9.2001
<http://www.cbsnews.com/stories/2001/09/11/national/main310721.shtml>
- 892 Kopio haastattelusta: <http://www.patriotresource.com/wtc/federal/0915/DoD.html>
- 893 Aidan Monaghan: FAA Withholds Pre-9/11 ID Confirming Aircraft Serial Number Data Of 9/11 Planes,
 28.12.2007, <http://www.911blogger.com/node/13149>
- 894 <http://www.911blogger.com/node/14422>
- 895 http://www.9-11commission.gov/archive/hearing2/9-11Commission_Hearing_2003-05-23.htm
- 896 Sami Yli-Karjanmaa: Mikä iski Pentagoniin, 19.05.2006 (päivitetty),
<http://www.11syyskuu.org/pentagon.html>
- 897 Mikael Vehkaoja: Meidän kanssamme tai meitä vastaan, Seura, numero 36/2006
- 898 Bill McKelway: Three Months On, Tension Lingers Near the Pentagon, 11.12.2001,
http://news.nationalgeographic.com/news/2001/12/1211_wirepentagon.html
- 899 Steve Watson: FBI Withholding 84 More Tapes of Pentagon on 9/11, 17.5.2006,
http://www.infowars.net/articles/may2006/170506Pentagon_videos.htm
- 900 Barbara Vobejda: 'Extensive Casualties' in Wake of Pentagon Attack, The Washington Post, 11.9.2001
<http://www.washingtonpost.com/wp-srv/metro/daily/sep01/attack.html>
- 901 Aldo Marquis, Craig Ranke, Jeremy Harris: The PentaCon: Eyewitnesses Speak, Conspiracy Revealed,
 Citizen Investigation Team, 2007, www.thepentacon.com/
- 902 Videoraportti: "Flight 77" The White Plane, 12.10.2007, www.thepentacon.com/
<http://video.google.com/videoplay?docid=2604879952877158021>
- Haastatellut silminnäkijät:
 Mr. Jamal, Army Navy Country Club,
 Mrs. Hubbard, Veronica ja Cindy Reyes, 13th and Poe Street,

Konstaapeli Chadwick Brooks, Pentagonin huoltoasema

⁹⁰³ Sami Yli-Karjanmaa: Pentagonin vauriotutkimus: Ylimielistä huijausta - vai yritys paljastaa virallinen valhe? Julkaistu alun perin 29.6.2004, päivitetty 27.09.2006 www.11syyskuu.org/asce.html

⁹⁰⁴ Barbara Honegger: THE PENTAGON ATTACK PAPERS. Seven Hours in September: The Clocks that Broke the Lie Liite kirjasta Jim Marrs: THE TERROR CONSPIRACY, The Disinformation Company, 2006. <http://physics911.net/pdf/honegger.pdf>

⁹⁰⁵ The Pentagon Building Performance Report, <http://fire.nist.gov/bfrlpubs/build03/PDF/b03017.pdf>

⁹⁰⁶ The 9-11 Commission Report, Chapter 1, We Have Some Planes. <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/sec1.pdf>

⁹⁰⁷ Won-Young Kim, Lamont-Doherty Earth Observatory of Columbia University & Gerald R. Baum, Environmental Geology and Mineral Resources Program, Maryland Geological Survey: Seismic Observations during September 11, 2001 Terrorist Attack, <http://www.mgs.md.gov/esic/publications/download/911pentagon.pdf>

⁹⁰⁸ Ks. esim. "clock frozen at the time of impact"

http://www.news.navy.mil/view_single.asp?id=2480Pentagonclock_BBC

⁹⁰⁹ Barbara Honegger: THE PENTAGON ATTACK PAPERS. Seven Hours in September: The Clocks that Broke the Lie Liite kirjasta Jim Marrs: THE TERROR CONSPIRACY, The Disinformation Company, 2006. <http://physics911.net/pdf/honegger.pdf>, Honeggerin lähde: Danish Foreign Minister Per Stig Moller interview with Denmark Radio P3, September 12, 2001, 6:15 am Denmark time. "...I saw smoke and fire rising from the Pentagon at 9:32...My first impression was that a bomb had been detonated at the Pentagon."

⁹¹⁰ B.J. Novitski: Pentagon Battered but Firm, Architecture Week. 3.10.2001,

http://www.architectureweek.com/2001/1003/news_1-1.html

⁹¹¹ The War On Waste, CBS, <http://www.cbsnews.com/stories/2002/01/29/eveningnews/main325985.shtml>

⁹¹² Milan Simonich: Army unit piecing together accounts of Pentagon attack, Pittsburgh Post-Gazette, 20.12.2001, <http://www.s-t.com/daily/12-01/12-20-01/a02wn018.htm>

⁹¹³ Killtown: Where The Pentagon Was Hit, 16.11.2005, <http://killtown.blogspot.com/2005/11/where-pentagon-was-hit.html>

Arlington County After-Action Report on the Response to the September 11 Terrorist Attack on the Pentagon, http://www.arlingtonva.us/departments/Fire/edu/about/docs/after_report.pdf

⁹¹⁴ Barbara Honegger: THE PENTAGON ATTACK PAPERS. Seven Hours in September: The Clocks that Broke the Lie Liite kirjasta Jim Marrs: THE TERROR CONSPIRACY, The Disinformation Company, 2006. <http://physics911.net/pdf/honegger.pdf>, Honeggerin lähde: Don Perkal kertoi MSNBC:lle "Even before stepping outside, I could smell the cordite. I knew explosives had gone off somewhere."

Myös paikalla ollut AmTrak sähköinsinööri Samuel Danner haistoi kordiitin (American Free Press, 7.7.2006, juttu pohjautui Republic Broadcasting Network -aseman radio-ohjelmaan, jonka tiivistelmä on osoitteessa: <http://www.total911.info/2006/07/pentagon-eyewitness-ids-global-hawk.html>).

⁹¹⁵ Paul Thompsonin timeline <http://www.cooperativeresearch.org> siteeraa kirjaa Allison Gilbert, Robyn Walensky, Melinda Murphy, Phil Hirschhorn, Mitchell Stephens: Covering Catastrophe: Broadcast Journalists Report September 11, Bonus Books, 2002, sivu 43

⁹¹⁶ Backup U.S. government in place, CNN, 1.3.2002,

<http://archives.cnn.com/2002/US/03/01/bunker.government/index.html>

⁹¹⁷ Gerard Holmgren: Flights 11 and 77 didn't actually exist!!! 13.11.2003, kopio jutusta:

<http://www.11syyskuu.org/holmgren.htm>

⁹¹⁸ Tietohaku on tehty osoitteessa

http://www.faa.gov/about/office_org/headquarters_offices/avs/offices/afs/afs700/

⁹¹⁹ http://registry.faa.gov/aircraftinquiry/NNum_inquiry.asp

⁹²⁰ David Maraniss: September 11, 2001, The Washington Post, 16.9.2001,

<http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn/A38407-2001Sep15>

Barbara Honegger: The U.S. Government, Not the Hijackers, 'Chose' the Date of the 9-11 Attacks, 13.12.2002, <http://www.apfn.net/messageboard/12-14-02/discussion.cgi.28.shtml>

⁹²¹ OFFICIAL ACCOUNT OF 9/11 FLIGHT CONTRADICTED BY GOVERNMENT'S OWN DATA, PRESS RELEASE, 26.3.2007, PILOTS FOR 9/11 TRUTH,

<http://journalof911studies.com/letters/Pilotsfor911TruthChallengePentagonHitStory.pdf>

Allekirjoittajat: Robert Balsamo, yli 4000 lentotuntia, työskennellyt yhtiöissä Independence Air/Atlantic Coast Airlines

Glen Stanish, yli 15000 lentotuntia, yhtiöissä American Airlines, ATA, TWA, Continental

Kapteeni Russ Wittenberg (eläkkeellä), yli 30000 lentotuntia yhtiöissä Pan Am, United Airlines, yli 100

taistelulentoa ilmavoimissa

John Lear, Lear Jet –yhtiön perustajan Bill Learin poika, 40-vuoden lentokokemus ja yli 19000 lentotuntia Kapteeni evp USAF. Jeff Latas, JetBlue Airways

Ted Muga, laivaston lentäjä, komentaja evp. USNR

Eversti evp. Robert Bowman USAF, johti tähtien sota hankkeita presidenttien Ford ja Carter aikana, 101 taistelulentoa

Alfons Olszewski, Yhdysvaltojen armeijan lentokonemekaanikkoryhmän johtaja (eläkkeellä, Veterans For Truth –järjestön perustaja.

<http://pilotsfor911truth.org/pentagon.html>

⁹²² <http://www.faqs.org/docs/911/911Report-26.html>

⁹²³ <http://www.jonathanpollard.org/2000/010700c.htm>

⁹²⁴ http://www.usdoj.gov/osg/aboutosg/t_olson_bio.htm

⁹²⁵ Mark Helm: Lying to the public is all right, says Washington's chief lawyer, Sydney Morning Herald, 20.3.2002, kopio: http://www.citizenreviewonline.org/mar_2002/lying_to_the_public_okay.htm

⁹²⁶ Joan Biskupic: Olson among Pentagon crash victims, USA Today, 11.9.2001,

<http://usatoday.com/news/nation/2001/09/11/victims-olson.htm>

⁹²⁷ A.K. Dewdney: Project Achilles Report Parts One, Two and Three, 23.1.2003,

<http://www.physics911.net/projectachilles.htm>

⁹²⁸ Germar Rudolf: Cell Phone Experiments in Airlines, heinäkuu 2003,

http://physics911.ca/Rudolf:_Cellphone_Experiments_In_Airlines

⁹²⁹ Michael Isikoff: 'I Can't Just Sit Back', Newsweek, 29.9.2001, <http://www.msnbc.msn.com/id/3067613/>

⁹³⁰ American Airlines Onboard Technology,

<https://www.aa.com/content/travelInformation/duringFlight/onboardTechnology.jhtml>

⁹³¹ David Ray Griffin: Ted Olson's Report of Phone Calls from Barbara Olson on 9/11: Three Official Denials, 1.4.2008, <http://globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=8514> , Griffinin lähde: United States v.

Zacarias Moussaoui, Exhibit Number P200054,

<http://www.vaed.uscourts.gov/notablecases/moussaoui/exhibits/prosecution/flights/P200054.html>

⁹³² 9/11-komission raportin loppuviite 57, <http://www.gpoaccess.gov/911/pdf/notes.pdf>

⁹³³ Michel Chossudovsky: More Holes in the Official Story: The 9/11 Cell Phone Calls, 10.8.2004,

<http://www.globalresearch.ca/articles/CHO408B.html>

⁹³⁴ Yhdysvallat ei lämpene kännyköille lentokoneessa, MicroPC, 26.3.2007,

<http://mikropc.net/uutiset/index.jsp?categoryId=atk&day=20070326#w2007032521594710733>

⁹³⁵ NORAD's Response Times, tiedote, 18.9.2001, kopio:

<http://web.archive.org/web/20020615115751/http://www.norad.mil/presrelNORADTimelines.htm>

⁹³⁶ Won-Young Kim, Gerald R. Baum: Seismic Observations during September 11, 2001, Terrorist Attack,

<http://www.mgs.md.gov/esic/publications/download/911pentagon.pdf>

⁹³⁷ http://911research.wtc7.net/cache/planes/attack/independent_f93.html

<http://911research.wtc7.net/planes/attack/flight93site.html>

⁹³⁸ Secondary Debris Field, Flight93crash.com,

http://www.flight93crash.com/flight93_secondary_debris_field.html

⁹³⁹ John Doe II: What really happened to Flight 93, Team8+,

http://team8plus.org/e107_plugins/content/content.php?content.10

James O'Toole, Tom Gibb, Cindi Lash: Flight data recorder may hold clues to suicide flight, 14.9.2001,

Pittsburg Post-Gazette, <http://www.post-gazette.com/headlines/20010914scene0914p2.asp>

⁹⁴⁰ <http://killtown.911review.org>

Bill Heltzel, Tom Gibb: 2 planes had no part in crash of Flight 93, Pittsburgh Post-Gazette, 16.9.2001,

<http://www.post-gazette.com/headlines/20010916otherjetnat5p5.asp>

⁹⁴¹ <http://killtown.911review.org>

Larry Margasak: Government says it wants to show photos and video of Sept. 11 attacks in Moussaoui trial, AP, 8.8.2002, <http://www.signonsandiego.com/news/nation/terror/20020808-1446-moussaoui-pictures.html>

⁹⁴² Names of hijackers, St Petersburg Times, 15.9.2001,

http://www.sptimes.com/News/091501/Worldandnation/Names_of_hijackers.shtml

⁹⁴³ <http://www.vaed.uscourts.gov/notablecases/moussaoui/exhibits/prosecution/PA00111.jpg>

⁹⁴⁴ <http://www.vaed.uscourts.gov/notablecases/moussaoui/exhibits/prosecution/FO08301.jpg>

⁹⁴⁵ <http://www.vaed.uscourts.gov/notablecases/moussaoui/exhibits/prosecution/P200069.html>

⁹⁴⁶ Amanda's Blog: CeeCee Louise Ross Lyles - United Airlines Flight 93, 31.12.2007,

<http://www.911researchers.com/node/1059>

Suora linkki Marriage Record –dokumenttiin:

<http://pubrec3.hillsclerk.com/oncore/ShowDetails.aspx?id=10443721&direct=1>

Hakusivu: <http://pubrec3.hillsclerk.com/oncore/Search.aspx>

⁹⁴⁷ Aihetta on tutkinut erinomainen 9/11-sivusto Killtown:

<http://killtown.911review.org/flight93/articles.html#091201-American-Heroes-Changed>

<http://killtown.911review.org/images/flight93/rollock-map.jpg>

<http://rollockinc.com/>

⁹⁴⁸ Paul Singer: Plane makes emergency landing, AP, 11.9.2001, kopio:

http://de.geocities.com/woody_box2000/ap911.html

⁹⁴⁹ Kymberli Hagelberg, Betty Lin-Fisher, Mary Ethridge: CHAOS, FEAR LAND AT AIRPORTS IN REGION AKRON-CANTON TERMINAL REMAINS OPEN AS TRAVELERS FIND LODGING, BUT HOPKINS CLOSES AND EVACUATES, Akron Beacon Journal, 12.9.2001, kopio:

http://de.geocities.com/woody_box2000/akronbeacon912.html

⁹⁵⁰ Woody Box/ Artikkelin oli osoitteessa

http://www.wcpo.com/specials/2001/americaattacked/news_local/story14.html mutta se poistettiin pian ja ilmoitettiin sen olleen virheellinen.

⁹⁵¹ Patrick O'Donnell: Plane diverted to Cleveland triggers alarm; FBI finds nothing aboard flight to L.A., Cleveland Plain Dealer, 12.9.2001, kopio: http://de.geocities.com/woody_box2000/clevelandplain.html

⁹⁵² Marilyn Adams, Alan Levin, Blake Morrison: Part II: No one was sure if hijackers were on board, USA Today, http://www.usatoday.com/news/sept11/2002-08-12-hijacker-daytwo_x.htm

⁹⁵³ Woody Box: The Cleveland Airport Mystery,

http://de.geocities.com/woody_box2000/clevelandmystery.html julkaistu alunperin 29.5.2004 osoitteessa

<http://inn.globalfreepress.com/modules/news/article.php?storyid=323> Woody Box on saksalaisen 9/11-tutkijan nimimerkki

⁹⁵⁴ <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/news/20010430/northwoods.pdf>

⁹⁵⁵ Steven R. Bussolari: Surveillance Implications of 9/11, MIT Lincoln Laboratory, 2.5.2002,

http://spacecom.grc.nasa.gov/icsnconf/docs/2002/11/Session_E2-4_Bussolari.pdf, ks. esim kartta sivulla 6.

⁹⁵⁶ http://www.infowars.com/articles/sept11/911_live_norad_tapes.htm

⁹⁵⁷ John J. Lumpkin: Agency planned exercise on Sept. 11 built around a plane crashing into a building, AP/Boston Globe, 21.8.2002,

http://www.boston.com/news/packages/sept11/anniversary/wire_stories/0903_plane_exercise.htm

⁹⁵⁸ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005,

http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16

Paul Thompson: Complete 911 Timeline, Military Exercises Up to 9/11,

http://www.cooperativeresearch.org/timeline.jsp?timeline=complete_911_timeline&before_9/11=militaryExercises

⁹⁵⁹ Videoleike: http://www.plaguepuppy.net/public_html/Lone%20Gunmen/scenario%2012-d.asf

http://www.plaguepuppy.net/public_html/Lone%20Gunmen/The_Lone_Gunmen_Episode_1.htm

⁹⁶⁰ <http://www.commongroundcommonsense.org/forums/index.php?automodule=blog&blogid=57&showentry=932>

The "Red Team" Forging a Well-Conceived Contingency Plan, Aerospace Power Journal - Summer 2002,

<http://www.airpower.au.af.mil/airchronicles/apj/apj02/sum02/malone.html>

⁹⁶¹ <http://www.cooperativeresearch.org/news.jsp?oid=140393703-423>

⁹⁶² Barbara Honegger: THE PENTAGON ATTACK PAPERS. Seven Hours in September: The Clocks that Broke the Lie Liite kirjasta Jim Marrs: THE TERROR CONSPIRACY, The Disinformation Company, 2006.

<http://physics911.net/pdf/honegger.pdf>, Honeggerin lähde: "Moussaoui, Undermining Case, Now Ties Himself to 9/11 Plot," New York Times, 28.3.2006, sivut A1 ja A14.

⁹⁶³ Trento 2005, sivu 125

⁹⁶⁴ Bush Son Had Dinner Plans With Hinckley Brother Before Shooting, AP, 31.3.1981,

<http://www.hereinreality.com/hinckley.html>

⁹⁶⁵ Barbara Starr: NORAD exercise had jet crashing into building, CNN, 19.4.2004,

<http://www.cnn.com/2004/US/04/19/norad.exercise/>

⁹⁶⁶ Paul Thompson: Complete 911 Timeline, Military Exercises Up to 9/11,

http://www.cooperativeresearch.org/timeline.jsp?timeline=complete_911_timeline&before_9/11=militaryExercises, Thompsonin lähde tässä on 9/11 komission raportti, sivut 345, 457-458, sekä artikkeli: Fred Kaplan:

Show Me the Money, The 9/11 commission's report is superb, but will it change anything?, Slate.com, 22.7.2004, <http://www.slate.com/id/2104208/>

⁹⁶⁷ Steven Komarow, Tom Squitieri: NORAD had drills of jets as weapons. USA Today, 18.4.2004,

http://www.usatoday.com/news/washington/2004-04-18-norad_x.htm

- ⁹⁶⁸ Thompson/ Andy Lines: PENTAGON CHIEFS PLANNED FOR JET ATTACK, Mirror, 24.5.2002, kopio: <http://newsmin.org/archive/9-11/flight77-aa-pentagon/chiefs-planned-for-jet-attack.txt>
Dennis Ryan: Contingency planning Pentagon MASCAL exercise simulates scenarios in preparing for emergencies, MDW News Service, 3.11.2000, kopio: http://propagandamatrix.com/pentagon_preparing.htm
- ⁹⁶⁹ Matt Mientka: Pentagon Medics Trained For Strike, U.S. Medicine, lokakuu 2001, <http://www.usmedicine.com/article.cfm?articleID=272&issueID=31>
- ⁹⁷⁰ Gen. Lance Lord: A Year Ago, a Lifetime Ago, Air Force Space Command News Service, 5.9.2002, kopio: http://web.archive.org/web/20030126055441/http://www.peterson.af.mil/hqafspc/News/News_Asp/nws_tmp.asp?storyid=02-214
- ⁹⁷¹ Nicole Gaudiano: Military considered hijacked plane exercise, and rejected it, Air Force Times, 13.4.2004 <http://www.airforcetimes.com/story.php?f=1-292925>
Julian Borger: Hijackers fly into Pentagon? No chance, said top brass, The Guardian, 15.4.2004, <http://www.guardian.co.uk/september11/story/0,11209,1192226,00.html>
- ⁹⁷² Lehdistöiedote #149-01: MAYOR GIULIANI AND CITY, STATE AND FEDERAL OFFICIALS TEST NEW YORK CITY'S EMERGENCY PREPAREDNESS DURING TABLETOP EXERCISE ON BIO-TERRORISM NEW YORK CITY HOSTS "OPERATION RED Ex", Archives of the Mayor's Press Office, 11.5.2001, <http://www.nyc.gov/html/om/html/2001a/pr149-01.html>
- ⁹⁷³ http://www.9-11commission.gov/hearings/hearing11/kerik_statement.pdf
- ⁹⁷⁴ A Nation Under Siege, The People, 12.9.2001, kopio: <http://web.archive.org/web/20010914230312/http://people.aol.com/people/special/0,11859,174592-5,00.html>
- ⁹⁷⁵ Scott Forbes Interview, Killtown, 24.12.2005, <http://killtown.blogspot.com/2005/12/scott-forbes-interview.html>
- ⁹⁷⁶ Dokumenttielokuva: 9/11 Mysteries, 2006, <http://www.911weknow.com/>
- ⁹⁷⁷ Profile: Unified Vision, http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=unified_vision_1
- ⁹⁷⁸ Frank Murray: Americans feel touch of evil; fury spurs unity, The Washington Times, 11.9.2002, kopio <http://web.archive.org/web/20020916222620/www.washtimes.com/september11/americans.htm>;
Jim Garamone: Pre-9-11 Exercise Forecasted First War of 21st Century, American Forces Press Service, 30.7.2002, <http://www.defenselink.mil/news/newsarticle.aspx?id=43608>
- ⁹⁷⁹ Global Security.org: Amalgam Virgo, 14.4.2002, kopio: <http://web.archive.org/web/20021105082613/http://www.globalsecurity.org/military/ops/amalgam-virgo>.
- ⁹⁸⁰ Gretchen M. Kline: In the wake of Sept. 11, just how safe are we? Connellsville Daily Courier, 11.9.2002, http://www.pittsburghlive.com/x/pittsburghtrib/s_90895.html
<http://www.fema.gov/pdf/preparedness/pennsmartpractice.pdf>
- ⁹⁸¹ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16
Osamu Tsukimori: Jetport passes FAA drill of 'disaster', Portland Press Herald, 8.6.2001, <http://archives.californiaaviation.org/airport/msg15464.html>
- ⁹⁸² Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16
After Action Report, DMAT, Dayton, Ohio, <http://daytondmat.com/dmat/ambersky.html>
- ⁹⁸³ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16
<http://dev.nysemo.state.ny.us/PIO/emt/2003/fall03main.htm>
- ⁹⁸⁴ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16
MONTHLY STATISTICAL REPORT, DEPARTMENT OF EMERGENCY SERVICES, EMERGENCY MANAGEMENT INCIDENTS, September 2001, <http://www.co.cambria.pa.us/cambria/cwp/view.asp?A=1213&Q=499509&tx=1>
- ⁹⁸⁵ Nico Haupt, John Doe II: The Johnstown "Terror Team" Cover-up, INN Globalfreepress, <http://inn.globalfreepress.com/modules/news/index.php?storytopic=4> kopio: <http://911search.bravehost.com/Johnstown.html>
Day of Terror: Outside tiny Shanksville, a fourth deadly stroke, Pittsburg Post-Gazette, 12.9.2001, <http://www.post-gazette.com/headlines/20010912crashnat2p2.asp>
- ⁹⁸⁶ Michael Hirsh: 'We've Hit the Targets', Newsweek, 13.9.2002, kopio: http://prisonplanet.com/weve_hit_the_targets.html
- ⁹⁸⁷ http://www.usatoday.com/news/sept11/2002-09-09-last-day_x.htm
<http://transcripts.cnn.com/TRANSCRIPTS/0206/19/bn.05.html>
- ⁹⁸⁸ Complete 911 Timeline käyttää tässä monia lähteitä, esim: Pedro Ramirez III, Walt Wasilewski: Area's military units on high alert, Post-Standard (Syracuse.com), 11.9.2001, kopio:

<http://web.archive.org/web/20020821031254/http://syracuse.com/news/content.ssf?newsstories/64519094.html>

⁹⁸⁹ Cathryn Domrose: Shell-shocked again, Nurse Week, 17.9.2001, <http://www.nurseweek.com/news/features/01-09/wtc1.html>

Office of Medical History, <http://history.amedd.army.mil/memoirs/soldiers/toc.htm>

⁹⁹⁰ Michael A. Dunn: We must be ready, supportive, communicate, Stripe, 20.9.2001, http://www.dcmilitary.com/dcmilitary_archives/stories/092001/10544-1.shtml

⁹⁹¹ Office of Medical History, Soldiers to the rescue, 2004, sivu 9, <http://history.amedd.army.mil/memoirs/soldiers/responding.pdf>

⁹⁹² Thompson timeline, <http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a083101dotexercise#a083101dotexercise>

<http://transweb.sjsu.edu/mtportal/research/publications/documents/terrorism/Terrorism%20Symposium%20001.htm>

⁹⁹³ Ben Frankenfield: 27th wins AF best Air Superiority Squadron, Flyer, 1.7.2003, <http://www.1stfighter.org/f15s/27FSHughesTrophy2003.html>

⁹⁹⁴ Chuck Hagee: An Engineer's Expertise Joins a Firefighter's Nightmare, The Connection Newspapers, 5.9.2002, <http://www.connectionnewspapers.com/article.asp?archive=true&article=9181&paper=69&cat=104>

⁹⁹⁵ Ed Passino: Exercise tests Belvoir's first responders, MDW News Service, 5.7.2001, <http://www.mdw.army.mil/content/anmviewer.asp?a=628>

⁹⁹⁶ Sherry Conohan: Training exercise quickly became reality, The HUB, 21.9.2001, http://hub.gmnews.com/News/2001/0921/Front_Page/008.html

John A. Harnes: Training exercise prepares military for terrorist strike, 24.7.2002, <http://thejamesthomasgroup.com/app-07-24-2002.html>

⁹⁹⁷ Army Base near Pentagon Holding Air Field Fire Fighting Training <http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a937fortmyer>

Michael Ward: The Attack on the Pentagon, JEMS, huhtikuu 2002, <http://info.jems.com/911/pdf/jems0402.pdf>

⁹⁹⁸ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16

<http://www.disasterrelief.org/Disasters/010912pentagon/>

⁹⁹⁹ Bill Gertz: Russian warplanes harass U.S. craft over Pacific, The Washington Times, 11.9.2001, kopio: <http://web.archive.org/web/20010911200655/http://www.washtimes.com/national/20010911-581488.htm>

NORAD tiedote: NORAD Maintains Northern Vigilance, 9.9.2001, http://www.norad.mil/newsroom/news_releases/2001/090901.htm

¹⁰⁰⁰ Hart Seely: Amid Crisis Simulation, 'We Were Suddenly No-Kidding Under Attack', Newhouse News Service, 2002

¹⁰⁰¹ US Congress, Committee on Armed Services, CJCS EXERCISE PROGRAM FY 1999, [http://commdocs.house.gov/committees/security/has062030.000\(1\)/has062030_2T.htm](http://commdocs.house.gov/committees/security/has062030.000(1)/has062030_2T.htm)

¹⁰⁰² Michael Bronner: 9/11 Live: The NORAD Tapes, Vanity Fair, elokuu 2006, <http://www.vanityfair.com/politics/features/2006/08/norad200608?printable=true¤tPage=all>

¹⁰⁰³ NORAD-nauhoja koskevat tiedot: Michael Bronner: 9/11 Live: The NORAD Tapes, Vanity Fair, elokuu 2006, <http://www.vanityfair.com/politics/features/2006/08/norad200608?printable=true¤tPage=all>

¹⁰⁰⁴ Joe Dejka: Inside StratCom on Sept. 11 Offut Exercice Took Real Life Twist, Omaha World-Herald 27.2.2002

Stephen Buttry: Final Words, Final Hours Before All Changed: The Day Before the Attacks on the World Trade Center Was Like Any Other for Most, Omaha World-Herald, 9.10.2002

Joe Ruff: Stratcom commander: Mission is broadening in fight against terrorism, AP/The Independent, 21.2.2002, kopio: http://web.archive.org/web/20030526050118/http://theindependent.com/stories/022102/new_stratcom21.html

¹⁰⁰⁵ Ward Parker: Incorporating IA into Global Guardian, IA Newsletter, kesä 1998, http://www.iwar.org.uk/infocon/dtic-ia/Vol2_No1.pdf

¹⁰⁰⁶ US Department of Defence, 1997, <http://www.defenselink.mil/pubs/dswa/document.html>

¹⁰⁰⁷ Valokuvan otti Linda Brookhart, Illinois'n veronmaksajien liiton varapuheenjohtaja. Kone saatiin myös videolle joka on nähty Discoveryn lentoa 93 käsitelleellä draamadokumentilla. <http://www.rense.com/general76/missing.htm>

Lopulta syyskuussa 2007 CNN teki jutun aiheesta, kone määritettiin E-4B:ksi ja 9/11-komission varapuheenjohtaja Lee Hamiltonkin myönsi kuulleensa siitä.

- ¹⁰⁰⁸ http://killtown.911review.org/oddties/911.html#WTC2_white_plane
http://killtown.911review.org/oddties/911.html#WTC1_Boeing_flies_by
<http://killtown.911review.org/video/oddties/wtc1-test-round.wmv>
 The Flying Elephant: Evidence for Involvement of a Third Jet in the WTC Attacks, Journal of 911 Studies, kesäkuu 2006, http://www.journalof911studies.com/articles/Journal_4_Jet.pdf
- ¹⁰⁰⁹ Conversation With Major General Larry Arnold, Commander, 1st Air Force, Tyndall AFB, Florida, Code One, tammikuu 2002, http://www.codeonemagazine.com/archives/2002/articles/jan_02/defense/
 Dave Forster: UST grad guides bombers in war, St. Thomas Aquin, 12.4.2002, <http://www.stthomas.edu/aquin/archive/041202/anaconda.html>
- ¹⁰¹⁰ <http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a900offutt>
 Ron Leyty: Franklin unit rebuilds after 9/11 tragedy, San Francisco Business Times, 1.2.2002, <http://www.bizjournals.com/sanfrancisco/stories/2002/02/04/story3.html>
- ¹⁰¹¹ Bill Nichols, Homeland defense needs now 'grim reality', USA TODAY, 11.9.2001, <http://www.usatoday.com/news/nation/2001/09/11/security.htm>
- ¹⁰¹² Fahrenheit 911 - <http://www.michaelmoore.com/books-films/f911reader/index.php?id=17;>
 Catherine Arnie: The Secret Saudi Flight on 9-13 Could be the Key to the Bush-Saudi-Al Qaeda Connection, <http://archive.democrats.com/view.cfm?id=14289;>
 JEAN HELLER: TIA now verifies flight of Saudis, St. Petersburg Times, 9.6.2004, http://www.sptimes.com/2004/06/09/Tampabay/TIA_now_verifies_flg.shtml;
<http://www.judicialwatch.org/archive/2004/homelandsecurity.pdf>
- ¹⁰¹³ National Law Enforcement and Security Institute, 4.8.2002, kopio:
<http://web.archive.org/web/20030212092040/http://www.nlsi.net/hs-alc-info.htm>
- ¹⁰¹⁴ John J. Lumpkin: Agency planned exercise on Sept. 11 built around a plane crashing into a building, AP/Boston Globe, 21.8.2002, http://www.boston.com/news/packages/sept11/anniversary/wire_stories/0903_plane_exercise.htm
- ¹⁰¹⁵ Michael C. Ruppert: Crossing the Rubicon: The Decline of the American Empire at the End of the Age of Oil, New Society Publishers, 2004, sivut 338-339
- ¹⁰¹⁶ HQ NORTH AMERICAN AEROSPACE DEFENSE COMMAND NORAD REGULATION 11-3 Peterson Air Force Base, Colorado 80914-5002 25 August 1989, Administrative Practices, CODE WORDS, NICKNAMES, AND EXERCISE TERMS, <http://www.fas.org/spp/military/docops/norad/reg11003.htm>
- ¹⁰¹⁷ Nico Haupt: Significant "terror drills" between 2000 and September 12th, 2001, 11.3.2005, http://team8plus.org/e107_plugins/forum/forum_viewtopic.php?16
<http://www.hopkins-biodefense.org/participants.html>
- ¹⁰¹⁸ Ruppert 2004, sivu 339/ Scott Simmie: "Northern Guardian": The Scene at NORAD on September 11, Toronto Star, Sunday Ontario Edition, 9.12.2001
- ¹⁰¹⁹ William B. Scott: Exercise Jump-Starts Response to Attacks, Aviation Week and Space Technology, 3.6.2002, kopio:
http://web.archive.org/web/20020917072642/http://www.aviationnow.com/content/publication/awst/20020603/avi_stor.htm
- ¹⁰²⁰ Leslie Filson, Larry K. Arnold: Air War Over America: Sept. 11 Alters Face Of Air Defense Mission, Diane Pub Co, 2004, sivu 71
- ¹⁰²¹ Robert A. Baker: Commander of 9/11 Air Defenses Retires, Newhouse News Service ,31.3.2005, <http://www.newhousenews.com/archive/baker033105.html>
- ¹⁰²² Official Statement of President George W. Bush, 8.5.2001, Office of the Press Secretary, The White House, Michael C. Ruppertin kirjasta Crossing the Rubicon, sivu 333
- ¹⁰²³ 9/11: Interviews by Peter Jennings, ABC News, 11.9.2002, transcript:
http://911research.wtc7.net/cache/pentagon/attack/abcnews091102_jenningsinterviews.html
- ¹⁰²⁴ Mikael Vehkaoja: Meidän kanssamme tai meitä vastaan, Seura, numero 36/2006
- ¹⁰²⁵ "Ringing Like Crazy": Were U.S. Military Phones 'War-Dialed' on 9/11?
<http://shoestring911.blogspot.com/2007/10/ringing-like-crazy-were-us-military.html>
- Ray Dick: Inside Norad, Legion Magazine, marras-joulukuu 2004, <http://www.legionmagazine.com/features/militarymatters/04-11a.asp>
- Jim Garamone: 9/11: Keeping the Heart of the Pentagon Beating, American Forces Press Services, 7.9.2006, <http://www.defenselink.mil/news/NewsArticle.aspx?ID=734>
- ¹⁰²⁶ Davide Dukcevic: U.S. Under Attack; World Trade Center Destroyed, Forbes.com, <http://www.forbes.com/2001/09/11/0911usattack3.html> kopio: <http://newsmine.org/archive/9-11/car-bomb-explodes-outside-state-department-on-september-11.txt>
- ¹⁰²⁷ <http://newsmine.org/archive/9-11/car-bomb-explodes-outside-state-department-on-september-11.txt>

- ¹⁰²⁸ Mineta Transportation Institute: MTI REPORT 02-06, Saving City Lifelines: Lessons Learned in the 9-11 Terrorist Attacks, <http://transweb.sjsu.edu/mtiportal/research/publications/documents/02-06.pdf>
Steve Watson: The Mystery Of The 9/11 Car Bombs, 23.4.2007, <http://infowars.net/articles/april2007/230407vans.htm>
- ¹⁰²⁹ CBC 11.9.2002, Norad and September 11, http://archives.cbc.ca/IDC-1-71-1552-10476/conflict_war/norad/clip8
- ¹⁰³⁰ Edward Mann: DESERT STORM: THE FIRST INFORMATION WAR? 1994, <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/man1.htm>
- ¹⁰³¹ 9-11: Cyberwar And The OODA Loop 29.4.2007, http://gramatoncleric.gnn.tv/blogs/23059/9_11_Cyberwar_And_The_OODA_Loop Lainaus kirjasta Robert Coram: Boyd: The Fighter Pilot Who Changed the Art of War, Back Bay Books 2004
- ¹⁰³² Ptechiä ja Mitreä koskevat tiedot: Jamey Hecht: PTECH, 9/11, and USA-SAUDI TERROR - Part I, PROMIS Connections to Cheney Control of 9/11 Attacks Confirmed, From the Wilderness, 2005, http://www.copvcia.com/free/ww3/012005_ptech_pt1.shtml
Michael Cane: PTECH, 9/11, and USA-SAUDI TERROR PART II, From the Wilderness, 2005, http://www.fromthewilderness.com/free/ww3/012705_ptech_pt2.shtml
Christopher Bollyn: Is MITRE Corp. The Trojan Horse of 9/11?, American Free Press, 1.4.2005, kopio: <http://www.rumormillnews.com/cgi-bin/archive.cgi?read=68463>
FBI's continuing investigation of Boston-area software company Ptech and its possible ties to terrorism, Global Security.org, 8.12.2002, <http://www.globalsecurity.org/org/news/2002/021208-secure01.htm>
- ¹⁰³³ Rachel Ehrenfeld: Dollars of Terror, FrontPageMag, 18.4.2005, <http://www.frontpagemag.com/Articles/ReadArticle.asp?ID=17730>
- ¹⁰³⁴ Chris Floyd: Kean Insight, Bush, bin Laden, BCCI and the 9/11 Commission, 31.1.2003, <http://www.counterpunch.org/floyd01312003.html>
<http://www.cooperativeresearch.org/context.jsp?item=a1988failedman>
- ¹⁰³⁵ Tyndall Report 11.1.2003, <http://www.tyndallreport.com/tw0302.html>
- ¹⁰³⁶ FBI's continuing investigation of Boston-area software company Ptech and its possible ties to terrorism, Global Security.org, 8.12.2002, <http://www.globalsecurity.org/org/news/2002/021208-secure01.htm>
- ¹⁰³⁷ Jamey Hecht: PTECH, 9/11, and USA-SAUDI TERROR - Part I, 2005, http://www.fromthewilderness.com/free/ww3/012005_ptech_pt1.shtml
- ¹⁰³⁸ Press Briefing by Ari Fleischer, 6.12.2002, <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2002/12/20021206-4.html#17>
- ¹⁰³⁹ Indira Singhin videoitu alustus syyskuussa 2006: THE PTECH STORY: Indira Singh, whistleblower, former J P Morgan Chase 'Risk architect'. <http://video.google.com/videoplay?docid=-8228336760154277932&q=Zero+-+Inquiry+on+the+9-11&total=9&start=0&num=10&so=0&type=search&plindex=0>
- ¹⁰⁴⁰ Greg Jaffe: At The Pentagon, Quirky PowerPoint Carries Big Punch: In a World of 'Gap' States, Mr. Barnett Urges Generals To Split Forces in Two; Austin Powers on Soundtrack, Wall Street Journal, 11.5.2004, <http://www.thomaspmbarrett.com/published/wsj.htm>
- ¹⁰⁴¹ Fred: Military "Blind Hatred" Research Reveals Media Manipulation / Complicity in 9/11, 15.12.2006, <http://911blogger.com/node/5037>
- ¹⁰⁴² Stephen Badsey: Manipulating the Media, <http://ics.leeds.ac.uk/papers/pmt/exhibits/1765/badsey.pdf>
- ¹⁰⁴³ WILLIAM M. DARLEY: War Policy, Public Support, and the Media <http://carlisle-www.army.mil/usawc/Parameters/05summer/darley.pdf>
- ¹⁰⁴⁴ FRANK J. STECH: Winning CNN Wars, Parameters, Autumn 1994, pp. 37-56, <http://www.carlisle.army.mil/usawc/Parameters/1994/stech.htm>
- ¹⁰⁴⁵ FRANK J. STECH: Winning CNN Wars, Parameters, Autumn 1994, pp. 37-56, <http://www.carlisle.army.mil/usawc/Parameters/1994/stech.htm>
- ¹⁰⁴⁶ Department of Defence: Information Operations Roadmap, 30.10.2003, kopio esim: <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB177/index.htm>
- ¹⁰⁴⁷ <http://scl.cc/home.php>
- ¹⁰⁴⁸ Steven Metz, James Kievit: THE REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS AND CONFLICT SHORT OF WAR, U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, 25.7.1994, <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pdf/files/PUB241.pdf>
- ¹⁰⁴⁹ Tātä asiaa on tuonut esille 9/11-tutkija Killtown, <http://www.livevideo.com/killtown>
- ¹⁰⁵⁰ http://en.wikipedia.org/wiki/Celebrations_of_the_September_11,_2001_attacks
- ¹⁰⁵¹ Ron Suskind: Faith, Certainty and the Presidency of George W. Bush, The New York Times, 17.10.2004, <http://www.nytimes.com/2004/10/17/magazine/17BUSH.html?ex=1255665600en=890a96189e162076ei=509>

- 0 Robert Fiskin mukaan kyseessä oli Karl Rove, The Independent 25.8.2007, <http://news.independent.co.uk/fisk/article2893860.ece>
- ¹⁰⁵² The National Security Strategy of the United States of America, syyskuu 2002, <http://www.whitehouse.gov/nsc/nss.pdf>
- ¹⁰⁵³ James Bennet: A DAY OF TERROR: THE ISRAELIS; Spilled Blood Is Seen as Bond That Draws 2 Nations Closer, The New York Times, 12.9.2001, <http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9F07E4D91238F931A2575AC0A9679C8B63>
- ¹⁰⁵⁴ Report: Netanyahu says 9/11 terror attacks good for Israel, Haaretz, 16.4.2008, <http://www.haaretz.com/hasen/spages/975574.html>
- ¹⁰⁵⁵ Margaret Cronin Fisk: SEC & EEOC: Attack Delays Investigations, National Law Journal, 17.9.2001, kopio: <http://www.wanttoknow.info/010917nylawyerwallstreetsecfiles>
- Larry Silverstein, WTC 7, and the 9/11 Demolition, <http://whatreallyhappened.com/cutter.html>
- ¹⁰⁵⁶ Steve Cobble: Bush And Lay, It's Time the Press Revived the Investigation Into the History Between Enron and the President, 7.4.2004, Common Dreams, <http://www.commondreams.org/views04/0407-11.htm>
- The Bush-Lay Letters, <http://www.thesmokinggun.com/archive/0708042lay1.html>
- ¹⁰⁵⁷ Devvy Kidd: ENRON, 9/11, LAY, SCHWARZENEGGER & OREGON'S WATER, PART 2 of 2, 13.2.2006, News with Views, <http://www.newswithviews.com/Devvy/kidd165.htm>
- ¹⁰⁵⁸ Alec Appelbaum: BATTLE LINES FORMING STRUGGLE OVER CORRUPTION IN CASPIAN BASIN, 20.7.2001 BUSINESS & ECONOMICS, Eurasia.net, <http://www.eurasianet.org/departments/business/articles/eav072001.shtml> Artikkelin kertoo laittomista öljykaupoista siteeraamalla Seymour Herschin artikkelia The New Yorkerissa.
- Marlena Telvick: Kazakhstan: United States vs. James H. Giffen, EurasiaNet, 31.5.2004, http://kazhegeldin.addr.com/2004en/engl_03_06_04.html
- WTC-kytkentä: Dick Eastman: STOP EVERYTHING! HERE IS NEW STRONGEST-POSSIBLE EVIDENCE OF U.S. CORPORATION EXECUTIVE S' GUILT IN WTC DESTRUCTION, 25.10.2001, <http://www.apfn.org/apfn/evidence.htm>
- ¹⁰⁵⁹ Redif.com: German firm probes final World Trade Center deals, 17.12.2001. Kopio: http://www.prisonplanet.com/german_firm_probes_final_world_trade_center_deals.htm
- Erik Kirschbaum: German Firm Probes Final World Trade Center Deals, Reuters, 16.12.2001, alkuper. linkki: http://www.reuters.com/news_article.jhtml?type=search&StoryID=458677
- Kopio: http://propagandamatrix.com/german_firm_probes_final_world_trade.html
- ¹⁰⁶⁰ Guns & Butter, Indira Singh Interview, April, 2005, Part One, <http://www.nowpublic.com/node/25975>
- ¹⁰⁶¹ <http://demopedia.democraticunderground.com/index.php/Silverstream>
- Novell to Acquire SilverStream Software <http://www.novell.com/news/press/archive/2002/06/pr02045.html>
- ¹⁰⁶² Tom Barnash: On Top of the World: Cantor Fitzgerald, Howard Lutnick, & 9/11: A Story of Loss and Renewal, The Michigan Times, 15.7.2003, http://media.www.themichigantimes.com/media/storage/paper620/news/2003/07/15/ArtsEntertainment/On_Top_Of_The_World.Cantor.Fitzgerald.Howard.Lutnick.911.A.Story.Of.Loss.And.Re-446334.shtml
- ¹⁰⁶³ Kevin Lerner: Silverstein Wins Latest WTC Insurance Payment Case, 8.12.2004, McGraw Hill Construction, <http://www.construction.com/NewsCenter/Headlines/AR/20041208r.asp>
- ¹⁰⁶⁴ Charges Of Greed Surface Following Breakdown Of WTC Talks, NY1 News, 15.3.2006, <http://www.ny1.com/ny1/content/index.jsp?stid=203&aid=57821>
- ¹⁰⁶⁵ ANEMONA HARTOCOLLIS: Developer Sues to Win \$12.3 Billion in 9/11 Attack, The New York Times, 27.3.2008, kopio: <http://www.infowars.com/?p=1111>
- ¹⁰⁶⁶ Who Killed John O'Neill, Demopedia, http://demopedia.democraticunderground.com/index.php/Who_Killed_John_O'Neill
- Sivu käsittelee Ty Rauberin tekemän filmin *Who Killed John O'Neill* esiin nostamia asioita
- ¹⁰⁶⁷ ACE, XL Reach Accord with Silverstein on WTC Claims, Insurance Journal, 18.2.2002, <http://www.insurancejournal.com/news/east/2002/02/18/15749.htm>
- ¹⁰⁶⁸ Christopher Bollyn : 9/11 Planes Flew Directly into Secure Computer Rooms in Both Towers, 11.1.2007, <http://www.iamthewitness.com/Bollyn-Fuji-WTC.html>
- ¹⁰⁶⁹ Paul, Hoffman 2004
- ¹⁰⁷⁰ Paul, Hoffman 2004, sivu 39
- ¹⁰⁷¹ Oliver Burkeman, Julian Borger: The ex-presidents' club, The Guardian, 31.10.2001 <http://www.guardian.co.uk/wtccrash/story/0,1300,583869,00.html>
- ¹⁰⁷² Michael Moore: Fahrenheit 2001, Factual Back-Up for Fahrenheit 9/11: Section Four, <http://www.michaelmoore.com/books-films/f911reader/index.php?id=19>

¹⁰⁷³ Walter Pincus: Crusader a Boon to Carlyle Group Even if Pentagon Scraps Project, Washington Post, 14.5.2002. Moore: Fahrenheit 2001, Factual Back-Up for Fahrenheit 9/11: Section Four, <http://www.michaelmoore.com/books-films/f911reader/index.php?id=19>

¹⁰⁷⁴ Paul, Hoffman 2004, sivu 46.

¹⁰⁷⁵ <http://www.giveitupcheney.org/>

<http://www.halliburtonwatch.org/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Kellog%2C_Brown_and_Root

¹⁰⁷⁶ <http://www.ashcroftgroupllc.com/>

¹⁰⁷⁷ http://www.giulianipartners.com/press_ey_011502.aspx

¹⁰⁷⁸ Wolf Blitzerin haastattelussa 20.11.2007, CNN, <http://www.youtube.com/watch?v=AU4MIplw5ws>

¹⁰⁷⁹ Steven Metz, James Kievit: THE REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS AND CONFLICT SHORT OF WAR, U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, 25.7.1994, <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pdffiles/PUB241.pdf>

¹⁰⁸⁰ Steven Metz, James Kievit: THE REVOLUTION IN MILITARY AFFAIRS AND CONFLICT SHORT OF WAR, U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, 25.7.1994, <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pdffiles/PUB241.pdf>

¹⁰⁸¹ http://fi.wikipedia.org/wiki/Verkostokeskeinen_sodank%C3%A4ynti

¹⁰⁸² http://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Barnett

¹⁰⁸³ Greg Jaffe: At The Pentagon, Quirky PowerPoint Carries Big Punch: In a World of 'Gap' States, Mr. Barnett Urges Generals To Split Forces in Two; Austin Powers on Soundtrack, Wall Street Journal, 11.5.2004, <http://www.thomaspmbarnett.com/published/wsj.htm>;

The Pentagons New Map - Thomas Barnett lecture, C-Span, kevät 2007,

<http://video.google.com/videoplay?docid=4689061169761152025>

¹⁰⁸⁴ Greg Jaffe: At The Pentagon, Quirky PowerPoint Carries Big Punch: In a World of 'Gap' States, Mr. Barnett Urges Generals To Split Forces in Two; Austin Powers on Soundtrack, Wall Street Journal, 11.5.2004, <http://www.thomaspmbarnett.com/published/wsj.htm>;

Thomas Barnett: The Pentagon's New Map, Esquire, maaliskuu 2003,

<http://www.thomaspmbarnett.com/published/pentagonsnewmap.htm>

¹⁰⁸⁵ Nico Haupt: FCS- Future Combat System (from 9/11 to the Future), 2.7.2007,

<http://www.911researchers.com/node/653>

Scott Flood, Paul Richard: An assessment of the lead systems integrator concept as applied to the future combat system program, Defense AR Journal, joulukuu 2005,

http://findarticles.com/p/articles/mi_m0SVI/is_4_12/ai_n16128490/pg_1

¹⁰⁸⁶ REPORT: ARMY "FUTURE COMBAT" IN PERIL, GENERALS KNEW ALL ALONG, 5.4.2004,

http://www.defensetech.org/archives/cat_fcs_watch.html

¹⁰⁸⁷ Projekti jakautui neljään työryhmään:

Boeing Team

The Boeing Company

New Definitions, Inc.

Vector Research, Inc.

Whitney, Bradley & Brown

Signature Research, Inc.

National Institute of Standards and Technology (NIST)

Rockwell Science Center

Krauss-Maffei Wegmann (KMW) Saksa

Team Gladiator (konsortio)

TRW

Lockheed Martin

CSC/Nichols Research

Battelle Institute

Carnegie Mellon

IITRI/AB Technologies

Team FoCus Vision (konsortio)

General Dynamics Land Systems Inc.

Raytheon Company

Aurora Flight Sciences

Carnegie-Mellon University

Honeywell

Maxwell Physics International

Stanford Research Institute International
 Sensis
 Sensor.com Wireless Integrated Network Sensors
 Whitney Bradley & Brown Inc.
 Los Alamos National Laboratory
Team Full Spectrum
 SAIC (Science Applications International Corporation)
 United Defense, LP
 ITT Industries
 Northrop Grumman Corp
 Logistics Management Institute (LMI)
 SRI International
 Strategic Perspectives Inc.
 Omnitech Robotics International LLS
 University of Texas Center for Electromechanics
 Vector Research, Inc.

lähde: http://www.darpa.mil/DARPA_Tech2000/Presentations/tto_pdf/3VanFossonFCSB&W.pdf

¹⁰⁸⁸ Greg Grant: Fighting Folly, Government Executive.com , 1.5.2007,

http://www.governmentexecutive.com/story_page.cfm?filepath=/features/0507-01/0507-01s3.htm

¹⁰⁸⁹ Keith B. Richburg: Spain Campaigned to Pin Blame on ETA, The Washington Post, 17.3.2004; sivu A01,

<http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn/A64633-2004Mar16?language=printer>

¹⁰⁹⁰ Lawrence Wright: The Terror Web, The New Yorker, 2.8.2004,

http://www.newyorker.com/fact/content/articles/040802fa_fact?040802fa_fact

¹⁰⁹¹ Unos 11,4 millones de personas salen a las calles de toda España para protestar contra el terrorismo, El Mundo, 13.3.2004, <http://www.elmundo.es/elmundo/2004/03/12/espana/1079116519.html>

¹⁰⁹² Christian Jokinen: Terroristit onnistuivat Espanjan vallanvaihdossa, Vapaasana, 18.3.2004,

<http://www.vapaasana.net/sisalto.php3?label=artikkeli&id=411>

¹⁰⁹³ Bryan Bender, Farah Stockman: Officials: Group tying self to blasts may not be real, The Boston Globe, 13.3.2004,

http://www.boston.com/news/nation/articles/2004/03/13/officials_group_tying_self_to_blasts_may_not_be_real/

¹⁰⁹⁴ Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Grupos_Antiterroristas_de_Liberaci%C3%B3n_ya_sen_runsaat_l%C3%A4hdelinkit_kuten:_The_stain_of_Spain's_dirty_war.Paddy_Woodworth_examines_how_the_socialist_government's_dirty_war_against_the_armed_Basque_nationalist_group_ETA_has_had_a_corrupting_influence_on_the_restoration_of_Spanish_democracy,_Irish_Democrat,_elo-syyskuu_2001,_http://www.irishdemocrat.co.uk/news/2001/dirty-war/

¹⁰⁹⁵ ANTONIO RUBIO: El policía que manipuló los teléfonos móviles del 11-M se infiltraba en grupos islamistas, 17.5.2005, <http://www.elmundo.es/elmundo/2006/05/18/espana/1147954956.html>

¹⁰⁹⁶ Edward Owen: Bomb squad link in Spanish blasts, The Times, 2004,

<http://avantgo.thetimes.co.uk/services/avantgo/article/0,,1150429,00.html>

Spain suspects 'were informants', BBC, 29.4.2004, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/3670627.stm>

¹⁰⁹⁷ Luis del Pino: Los TEDAX revisaron "dos veces" todos los vagones del 11-M sin encontrar Goma 2 ni la mochila de Vallecas, Libertad Digital, 13.9.2005,

<http://www.libertaddigital.com/php3/noticia.php3?cpn=1276260669>

¹⁰⁹⁸ Al Goodman: Suspected Madrid bombing ringleader killed, CNN, 4.4.2004,

<http://www.cnn.com/2004/WORLD/europe/04/04/spain.bombings/>

¹⁰⁹⁹ FERNANDO MÚGICA: Los agujeros negros del 11-M, El Mundo, 23.4.2004,

<http://www.elmundo.es/elmundo/2004/04/19/enespecial/1082356558.html>

¹¹⁰⁰ Frank Gaffney Jr.: Spain's "Terrorgate"?, National Review, 18.5.2005,

<http://www.nationalreview.com/gaffney/gaffney200505181246.asp>

¹¹⁰¹ Giles Tremlett: Aznar 'wiped files on Madrid bombings', The Guardian, 14.12.2004,

<http://www.guardian.co.uk/spain/article/0,2763,1373280,00.html>

¹¹⁰² Paul Mitchell: Spain: Madrid Commission confirms conspiracy of lies used to justify Iraq War,

29.12.2004, <http://wsws.org/articles/2004/dec2004/spai-d29.shtml>

¹¹⁰³ <http://aangirfan.blogspot.fi/2010/10/nato-link-to-madrid-bombings-of-2004.html>

¹¹⁰⁴ Madrid train bombs verdict begins, BBC, 31.10.2007, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/7070083.stm>

¹¹⁰⁵ Jimmy Burns, James Blitz: Blair rejects calls for probe into bombings, The Financial Times, 10.7.2005,

<http://www.ft.com/cms/s/8186face-f17a-11d9-9c3e-00000e2511c8.html>

- ¹¹⁰⁶ Ahmed 2006, sivu 15
Hannah K. Strange: UK Government Refuses 7/7 Inquiry, UPI, 14.12.2005
- ¹¹⁰⁷ Selvitykset voi ladata zip-tiedostona esim osoitteesta:
<http://www.officialconfusion.com/77/govreportsmay06/ReportsNarratives.zip>
- ¹¹⁰⁸ David Leppard: MI5 admits: we've run out of leads on bombers, The Sunday Times, 29.1.2006,
<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2087-2014722,00.html>
- ¹¹⁰⁹ Metropolitan Police response to terrorist attack in London,
http://www.met.police.uk/news/terrorist_attacks/response3.htm
- ¹¹¹⁰ Metropolitan Police Service press conference at 11am 8 July,
http://cms.met.police.uk/news/major_operational_announcements/terrorist_attacks/metropolitan_police_service_press_conference_at_11am_8_july
- ¹¹¹¹ The Metropolitan Police Service Casualty Bureau has now opened. [16.30],
http://www.met.police.uk/news/terrorist_attacks/response3.htm
- ¹¹¹² David Pallister: UK-based dissident denies link to website that carried al-Qaida claim, The Guardian, 9.7.2005, <http://www.guardian.co.uk/attackonlondon/story/0%2c16132%2c1524813%2c00.html>
- ¹¹¹³ Group Claims Bombings, Sky News, 22.7.2005, <http://news.sky.com/skynews/article/0,,30000-1189884,00.html>
- Bryan Bender, Farah Stockman: Officials: Group tying self to blasts may not be real, The Boston Globe, 13.3.2004,
http://www.boston.com/news/nation/articles/2004/03/13/officials_group_tying_self_to_blasts_may_not_be_real/
- ¹¹¹⁴ Ahmed 2006, sivu 40
Daniel McGrory: Anxious mother's call led police to her bomber son, The Times, 13.7.2005,
http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1692028_1,00.html
- ¹¹¹⁵ Don Van Natta Jr., Elaine Sciolino: Timers Used in Blasts, Police Say; Parallels to Madrid Are Found, The New York Times, 8.7.2005,
<http://www.nytimes.com/2005/07/08/international/europe/08intel.html?ex=1278475200&en=0007ada4adf05cb&ei=5088&partner=rssnyt&emc=rss>
- ¹¹¹⁶ Officials: London Bus Body Could Be Bomber, ABCNews, 8.7.2005,
<http://abcnews.go.com/WNT/Investigation/story?id=918193>
- ¹¹¹⁷ Sue O'Reilly: Explosives used in London bombings 'originated in the Balkans', Irish Examiner, 14.7.2005, <http://archives.tcm.ie/irishexaminer/2005/07/14/story664838892.asp>
- ¹¹¹⁸ Daniel McGrory, Michael Evans: Hunt for the master of explosives, Times Online, 13.7.2005,
<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1692033,00.html>
- ¹¹¹⁹ July 7th Story: Mind the Gaps - Part 1, <http://julyseventh.co.uk/july-7-mind-the-gaps-part-1.html>
- ¹¹²⁰ Sean O'Neill, Stewart Tendler: Deadly device image leaked to US, Times Online, 28.7.2005,
<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1711360,00.html>
- ¹¹²¹ Issandr El Amrani, Mandi Fahmy, Ursula Lindsey, Summer Said: Bad Chemistry, Cairo Magazine, 22.7.2005, http://www.cairomagazine.com/?module=displaystory&story_id=1191&format=html
- ¹¹²² Freed chemist worried over return to UK, The Daily Mail, 10.8.2005,
http://www.dailymail.co.uk/pages/live/articles/news/news.html?in_article_id=358768&in_page_id=1770
- ¹¹²³ Gaia Vince: Explosives linked to London bombings identified, New Scientist, 15.7.2005,
http://www.newscientist.com/article.ns?id=dn7682&feedId=online-news_rss10
- ¹¹²⁴ Sam Knight : July 7 bombs used hair dye, say NYPD, Times Online, 4.8.2005,
<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1720851,00.html>
- ¹¹²⁵ Jeff Edwards: EXCLUSIVE: WAS IT SUICIDE? Daily Mirror, 16.7.2005,
http://www.mirror.co.uk/archive/archive/tm_objectid=15742951%26method=full%26siteid=94762-name_page.html
- ¹¹²⁶ Don Van Natta Jr., Elaine Sciolino: London bombers may have been duped, International Herald Tribune/ The New York Times, 28.7.2005,
http://www.iht.com/bin/print_ipub.php?file=/articles/2005/07/27/news/bombers.php
- ¹¹²⁷ J7 Profile: Mohammad Sidique Khan (Age: 30), <http://julyseventh.co.uk/7-7-profile-mohammad-sidique-khan.html>
- ¹¹²⁸ Ian Herbert: How suicide bomber used to work for the Government, The Independent, 11.3.2006,
http://news.independent.co.uk/uk/this_britain/article350613.ece
- ¹¹²⁹ School 'devastated' to learn teacher was bomber, The Telegraph, 14.7.2005,
<http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2005/07/14/ureaction.xml>
- ¹¹³⁰ Gethin Chamberlain, James Kirkup: Bomber was given House of Commons tour by a Labour MP, The Scotsman, 16.7.2005, <http://news.scotsman.com/index.cfm?id=1637032005>

- ¹¹³¹ Jonathan Petre, Nick Britten, Paul Stokes: Bomb experts search youth centre where terrorists hatched their plot, *The Telegraph*, 15.7.2005, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2005/07/15/nbomb215.xml>
- ¹¹³² Anindya Bhattacharyya: How police seized anti-war material in raid on Leeds bookshop, *Socialist Worker*, 6.8.2005, http://www.socialistworker.co.uk/article.php?article_id=7054
- ¹¹³³ Lucy Thornton: EXCLUSIVE: BOMBERS AND THE SPECIAL FORCES SOLDIER, *The Mirror*, 21.7.2005, http://www.mirror.co.uk/news/tm_objectid=15760968&method=full&siteid=94762&headline=exclusive--bombers-and-the-special-forces-soldier-name_page.html
- ¹¹³⁴ BBC News, äänitalenne: <http://www.infowars.net/~official/77/priorknow/270606khan.mp3>
- ¹¹³⁵ Hunt for blast kingpin, *Capetimes*, 14.7.2005, <http://www.capetimes.co.za/index.php?fSectionId=271&fArticleId=2624278>
- ¹¹³⁶ Sudarsan Raghavan: Friends Describe Bomber's Political, Religious Evolution, *The Washington Post*, 29.7.2005, http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2005/07/28/AR2005072801991_3.html
- ¹¹³⁷ Suicide bomber profile: The cricketer, *Daily Mail*, 14.7.2005, http://www.dailymail.co.uk/pages/live/articles/news/news.html?in_article_id=355620&in_page_id=1770&in_a_source=
- ¹¹³⁸ Olga Craig: The path to mass murder, *The Telegraph*, 18.7.2005, <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2005/07/17/nbomb217.xml>
- ¹¹³⁹ UK boy wrongly labelled as bomber, *BBC*, 21.7.2005, http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/south_asia/4704427.stm
- ¹¹⁴⁰ J7 Profile: Hasib Mir Hussain, <http://julyseventh.co.uk/7-7-profile-hasib-mir-hussain.html> Mail on Sunday 24.7.2005.
- ¹¹⁴¹ London Bombings: Hasib Hussain: The boy who grew up to bomb the No... *The Independent*, 14.7.2005, http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qn4158/is_20050714/ai_n14791388
- ¹¹⁴² Deborah Haynes: Hussain 'snacked before attack on London bus', *Independent Online*, 25.8.2005, http://www.iol.co.za/index.php?set_id=1&click_id=2997&art_id=qw1124975883356B216
- ¹¹⁴³ Mark Faulk: London "Suicide Bomber": Cross-Examining the Witness, *The Faulking Truth*, 27.7.2005, <http://faulkingtruth.com/Articles/CommentaryToo/1037.html>
- ¹¹⁴⁴ Jason Bennetto: July 7 Tube bomber argued with cashier shortly before blast, *The Independent*, 31.10.2005, <http://news.independent.co.uk/uk/crime/article323476.ece>
- ¹¹⁴⁵ Tube attack exercise shows flaws, *BBC*, 15.12.2003, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/england/3320809.stm>
- ¹¹⁴⁶ How the fictional attack unfolded, *BBC*, 16.5.2004, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/panorama/3715899.stm>
- ¹¹⁴⁷ Capital not prepared for terror attack, *BBC*, 15.5.2004, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/panorama/3715909.stm>
- ¹¹⁴⁸ Atlantic Blue tests international readiness, *The Job*, 15.4.2005, http://www.met.police.uk/job/job951/live_files/2.htm
- Mark Townsend, Gaby Hinsliff: Anti-terror drill revealed soft targets in London, *The Observer*, 10.7.2005, http://observer.guardian.co.uk/uk_news/story/0,6903,1525247,00.html
- ¹¹⁴⁹ The horror, *The Observer*, 10.7.2005, http://observer.guardian.co.uk/uk_news/story/0,6903,1525446,00.html
- Giuliani praises 'resolute' London, *CNN*, 8.7.2005, <http://www.cnn.com/2005/WORLD/europe/07/08/giuliani.london/index.html>
- ¹¹⁵⁰ Report: Israel Was Warned Ahead of First Blast, *Israel National News*, 8.7.2005, <http://www.israelnationalnews.com/news.php3?id=85346>
- ¹¹⁵¹ Videotalenne ITV:n uutislähetyksestä on nähtävillä esim osoitteessa: http://11syyskuu.net/video/london_terror_games.wmv
- ¹¹⁵² July 7th Timeline of Events, <http://julyseventh.co.uk/july-7-timeline.html>
- ¹¹⁵³ Press conference - pictures of Hasib Hussain released, *Metropolitan Police*, 14.7.2005, http://cms.met.police.uk/news/major_operational_announcements/terrorist_attacks/press_conference_pictures_of_hasib_hussain_released
- ¹¹⁵⁴ Reid reveals 7 July account error, *BBC*, 11.7.2006, http://news.bbc.co.uk/1/hi/uk_politics/5170708.stm
- ¹¹⁵⁵ Fresh calls for 7/7 inquiry, *ITV*, 11.7.2006, http://www.itv.com/news/index_ce769e60bc46aee1b9e2ead388dbc3c4.html
- ¹¹⁵⁶ Tiedot "Actual Train Times" on antanut Chris Hudson, Communications Manager, Thameslink Rail Limited, <http://julyseventh.co.uk/july-7-0740-cancellation-confirmation.html> ja Marie Burnes, Thameslink Customer Relations, lähde: Nafeez Mossaddeq Ahmed: *The London Bombings*, Duckworth, 2006, sivu 291, viite 90

¹¹⁵⁷ Vicky Hutchinson, Transport Security Directorate, Department for Transport, vastaus Bridget Dunnen tiedusteluun, <http://bridgetdunnes.blogspot.com/2005/10/train-times-from-kings-x-at-last.html>

¹¹⁵⁸ 'Police shot bombers' reports New Zealander, The New Zealand Herald, 9.7.2005, http://www.nzherald.co.nz/section/2/story.cfm?c_id=2&objectid=10334992

¹¹⁵⁹ Ahmed 2006, sivu 33

Ann McFerran: The survivors, Times Online, 4.12.2005, <http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2099-1891957,00.html>

¹¹⁶⁰ Where the bombers struck, The Guardian, 8.7.2005, <http://www.guardian.co.uk/terrorism/story/0,,1523850,00.html>

¹¹⁶¹ <http://www.officialconfusion.com/77/witnesses/witnesses.html>

¹¹⁶² Mark Honingsbaumin raportti mp3-tiedostona on kuultavissa ainakin osotteessa

<http://www.officialconfusion.com/77/witnesses/honigsbaum7705.mp3> tai

<http://www.infowars.net/~official/77/witnesses/honigsbaum7705.mp3>

¹¹⁶³ Seeing isn't believing, The Guardian, 27.7.2006,

<http://www.guardian.co.uk/attackonlondon/story/0,,1806794,00.html>

¹¹⁶⁴ Ann McFerran: The survivors, Times Online, 4.12.2005, <http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2099-1891957,00.html>

¹¹⁶⁵ "I was in tube bomb carriage - and survived", Cambridge Evening News, 11.7.2005,

http://www.cambridge-news.co.uk/news/region_wide/2005/07/11/83e33146-09af-4421-b2f4-1779a86926f9.lpf

¹¹⁶⁶ Danny Biddle - conflicting statements, <http://www.officialconfusion.com/77/witnesses/biddle.html>

http://www.mirror.co.uk/news/tm_objectid=16167609%26method=full%26siteid=94762%26headline=tube%26dbomber%2dstared%2dme%2dstraight%2din%2dthe%2deyes%2das%2dhe%2dset%2doff%2dthe%2dexplosion%2dthat%2dblew%2dmy%2dlegs%2daway-name_page.html

<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2099-1891957,00.html>

<http://www.guardian.co.uk/attackonlondon/story/0,,1697438,00.html%20>

¹¹⁶⁷ Ahmed 2006, sivu 144

¹¹⁶⁸ Zahid Hussain, Daniel McGrory, Sean O'Neill: Top al-Qaeda Briton called Tube bombers before attack, Times Online, 21.7.2005, <http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1702411,00.html>

¹¹⁶⁹ Richard Woods, David Leppard, Mick Smith: Tangled web that still leaves worrying loose ends, Times Online, 31.7.2005, <http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1715867,00.html>

¹¹⁷⁰ Videotalenne haastattelusta on katsottavissa Internetissä, esim osoitteessa:

<http://11syyskuu.net/video/aswat.wmv>

Katkelma FOX:n haastattelusta:

Jerrick: ...John Loftus terrorismiasiantuntija ja entinen oikeusministeriön syyttäjä, John mukava saada sinut jälleen ohjelmaan. Pikaisesti.. oletko kuullut mitään Hussein Husseinista joka pidätettiin Roomassa.

Tunnetko nimeä lainkaan? [tarkoittaa Hussein Osmania, joka oli 21.7. tapahtumissa mukana]

Loftus: Kaikki nämä kaverit kytkeytyvät organisaatioon nimeltä al-Muhajiroun, mikä tarkoittaa "emigrantit".

Kyseessä oli al-Qaidan värväyselin Lontoossa, he erikoistuiivat värväämään poikia, joiden perheet olivat emigroituneet Britanniaan ja joilla oli Britannian passit ja joita he käyttivät terroristitoimintaan.

Jerrick: Joillain heistä on kytkentöjä Somaliaan?

Loftus: Kyllä, se ei ole epätavallista, Somalia, Eritrea, enimmäkseen he kuitenkin ovat pakistanilaisia, mutta se mikä heille oli yhteistä, he kuuluivat kaikki maahanmuuttajaryhmiin Britanniassa ja tämä al-Mujahiroon värväsi heidät. Heitä johti tämä... "kapteeni koukku", yksikätinen imaami Lontoossa Finsburyn moskeijassa. Hän oli sen organisaation johtaja. Hänen avustajansa oli kaveri nimeltä Aswat, Haroon Rashid Aswat. Aswatin uskotaan olevan kaikkien Lontoon pommi-iskujen pääsuunnittelija.

Jerrick: 7.7. ja 21.7. tämä on se kaveri, näin uskomme.

Loftus: Tämä on se kaveri ja mikä on todella noloa on se, että kun koko Britannian poliisi jahtaa häntä, toinen Britannian hallinnon osa MI6 Britannian salainen palvelu on piilotellut häntä. Ja tämä on ollut todellinen kiistanaihe CIA:n, oikeusministeriön ja Britannian välillä.

Jerrick: Hetkinen John, MI6 on piilotellut häntä, tarkoitatko että hän on työskennellyt heille?

Loftus: En minä ole se joka niin sanoo, näin sanoi muslimisheikki haastattelussa brittiläisessä sanomalehdessä v. 2001.

Jerrick: Hän oli siis kaksoisagentti, vai mitä?

Loftus: Hän on kaksoisagentti.

Jerrick: Hän siis työskentelee briteille ja hankkii heille tietoa al-Qaidasta, mutta todellisuudessa hän on edelleen al-Qaidan agentti.

Loftus: Niin, CIA ja israelilaiset kaikki syyttävät MI6:tta, että he antavat kaikkien näiden terroristien asua Lontoossa, ei siksi että he saisivat tietoa al-Qaidasta, vaan ollakseen myöntäväisiä heitä kohtaan. Se oli tällainen ”jätämme teidät rauhaan ja te jätätte meidät rauhaan” -kaltainen järjestely.

Jerrick: No me annoimme heidän olla liian kauan rauhassa.

Loftus: Aivan varmasti, me tunsimme tämä Aswatin, v. 1999 hän tuli Amerikkaan, oikeusministeriö halusi asettaa hänet syytteeseen Seattlessa, koska hän ja hänen kaverinsa yrittivät perustaa terroristikoulun Oregoniin.

Jerrick: He asettivat hänen kaverinsa syytteeseen, mikseivät häntä itseään?

Loftus: Käy ilmi, saimme juuri tietää että Yhdysvaltojen oikeusministeriön päämaja antoi määräyksen Seattlen syyttäjiille olla koskematta Aswatiin.

Jerrick: Hetkinen... odotas vähän, miksi?

Loftus: No, mitä ilmeisimmin Aswat työskenteli Britannian tiedustelulle. Aswatin pomo, yksikätinen ”kapteeni koukku”, hän sai syytteen kaksi vuotta myöhemmin. Eli kaveri Aswatin yläpuolella ja alapuolella sai syytteen, mutta ei Aswat. Nyt mielipiteet jakautuvat Yhdysvaltojen tiedustelupiireissä, jotkut sanovat että britit (epäselvää) meitä, he kertoivat, että Aswat oli kuollut ja siksi New York luopui jutusta. Se ei ole mitä suurin osa oikeusministeriössä ajattelee, he ajattelevat että he taas kerran peittelevät tämän erittäin tunnetun al-Muhajiroun –kaverin hyväksi. Hän oli Britannian tiedustelun agentti. Yhtäkkiä hän katoaa, hän on Etelä-Afrikassa, me luulemme hänen olevan kuollut, emme tiedä että hän on siellä. Viime kuussa Etelä-Afrikan salainen palvelu löysi hänet.

Jerrick: Meidän CIA:mme sanoo ”pidätetään hänet” ja britit sanovat taas EI?

Loftus: Britit sanovat EI. Tässä vaiheessa kaksi viikkoa sitten kun britit sanovat ei ja CIA haluaa saada Haroonin käsiinsä, mitä tapahtuu, hän häipyy taas, hän menee suoraan Lontooseen, häntä ei pidätetä kun hän laskeutuu, häntä ei pidätetä kun hän poistuu...

Jerrick: Vaikka hän on tarkkailulistalla?

Loftus: Vaikka hän on tarkkailulistalla. Ainoa syy miksi hän saattoi päästä palkkahästä on että hän työskentelee Britannian tiedustelulle. Hän oli etsintäkuulutettu mies.

Jerrick: Ja hän poistui päivää ennen pommi-iskua, niin olen ymmärtänyt?

Loftus: Ja hän menee Pakistaniin, hänet pidätetään ja vapautetaan 24 tunnin kuluessa, takaisin Etelä-Afrikkaan, menee Zimbabveen, joutuu pidätetyksi Sambiassa. Yhdysvallat yrittää nyt saada tämän kaverin käsiinsä.

Jerrick: Voi John, pysytkä siellä, minulla on niin paljon kysymyksiä....

¹¹⁷¹ Haroon Aswat. FBI agent threatens former USDA federal agent, now staff reporter for The New Criminologist, New Criminologist, 25.9.2005, <http://www.newcriminologist.co.uk/print.asp?id=-1677497717>
kopio: <http://www.infowars.net/~official/77/mastermind/aswat/250905newcrimaswatfbithreat.html>

¹¹⁷² Ahmed, sivu 95

¹¹⁷³ London on high alert one month after blasts, Daily Mail, 4.8.2005,

http://www.dailymail.co.uk/pages/live/articles/news/news.html?in_article_id=358138&in_page_id=1770

¹¹⁷⁴ Ahmed 2006, sivu 97.

¹¹⁷⁵ Jonathan Calvert, David Leppard: Police shot wrong man, The Sunday Times, 24.7.2005,

<http://www.timesonline.co.uk/article/0,,2087-1706793,00.html>

¹¹⁷⁶ Vikram Dodd: Police used dum-dum bullets on Brazilian shot at tube station, The Guardian, 16.10.2005,

<http://www.guardian.co.uk/menezes/story/0,,1691528,00.html>

¹¹⁷⁷ James Cusick: AN INNOCENT MAN SHOT DEAD ON THE LONDON TUBE BY POLICE, The Sunday Herald, 21.8.2005, http://findarticles.com/p/articles/mi_qn4156/is_20050821/ai_n14915960

¹¹⁷⁸ Sean Rayment: Britain forms new special forces unit to fight al-Qaidah, The Sunday Telegraph,

25.7.2004, kopio: <http://www.ladlass.com/intel/archives/007155.html>

¹¹⁷⁹ Sophie Goodchild: Police chiefs urged secrecy over shoot-to-kill anti-terror tactics, The Independent,

12.2.2006, <http://news.independent.co.uk/uk/crime/article344957.ece>

¹¹⁸⁰ "Britain has long offered a haven to exiled dissidents and in recent years has become an international centre for Islamic militancy." Philip Johnston: Al-Qa'eda link hides multitude of suspects, The Telegraph, 7.8.2005,

<http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2005/07/08/nterr08.xml&sSheet=/news/2005/07/08/ixnewstop.html>

¹¹⁸¹ Michael Clarke: The contract with Muslims must not be torn up, The Guardian, 26.8.2005,

<http://www.guardian.co.uk/comment/story/0,,1556677,00.html>

¹¹⁸² Executive Intelligence Review, Volume 27, Number 3, 21.1.2000,

http://www.larouchepub.com/lar/2000/terror_memo_2703.html

¹¹⁸³ Tarpley 2005, sivu 148

- ¹¹⁸⁴ Giles Foden: The Hunt for 'Public Enemy No 2', The Guardian, 24.9.2001, <http://www.guardian.co.uk/international/story/0,3604,556872,00.html>
- ¹¹⁸⁵ Nick Fielding, Dipesh Gadhery: Bin Laden called UK 260 times, The Sunday Times, 24.3.2002, kopio: <http://forums.canadiancontent.net/international-politics/33270-bin-laden-called-uk-260-times.html>
- ¹¹⁸⁶ Ahmed 2006 sivu 72/ Bakrin haastattelu julkaisussa Al-Sharq Al-Aswat 22.8.1997
- ¹¹⁸⁷ Ahmed 2006, sivu 78
- ¹¹⁸⁸ Profile: Abu Qatada, http://www.cooperativeresearch.org/entity.jsp?entity=abu_qatada
- ¹¹⁸⁹ Bruce Crumley: Sheltering A Puppet Master? Time, 7.7.2002, <http://www.time.com/time/world/article/0,8599,300609,00.html>
- ¹¹⁹⁰ Jason Burke: Al-Qaeda trained hundreds from UK, The Observer, 24.2.2002, <http://observer.guardian.co.uk/islam/story/0,1442,656212,00.html>
- ¹¹⁹¹ James Slack: Freed Iraq hostage Norman Kember under fire over bail offer to free firebrand preacher Abu Qatada, Daily Mail, 9.5.2008, http://www.dailymail.co.uk/pages/live/articles/news/news.html?in_article_id=564886&in_page_id=1770
- ¹¹⁹² Mark Townsend, John Hooper, Greg Bearup, Paul Harris, Peter Beaumont, Antony Barnett, Martin Bright, Jason Burke, Nick Pelham: The secret war, The Observer, 21.3.2004, <http://observer.guardian.co.uk/waronterrorism/story/0,,1174624,00.html>
- ¹¹⁹³ Daniel McGrory: Europe's police asked to step up hunt for Morocco-born scholar, Times Onlin, 8.7.2005, Kopio: <http://www.ladlass.com/intel/archives/009614.html>
- ¹¹⁹⁴ Glenn Frankel: London Subway Blasts Almost Simultaneous, Investigators Conclude, The Washington Post, 10.7.2005, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2005/07/09/AR2005070901248.html>
- ¹¹⁹⁵ Jake Tapper: The Spy Who Came in From the Mosque, The Weekly Standard, 13.1.2003, <http://www.weeklystandard.com/Content/Public/Articles/000/000/002/077wgbzn.asp>
- ¹¹⁹⁶ Simon Freeman: British al-Qaeda suspect facing extradition to US, Times Online, 8.8.2005, <http://www.timesonline.co.uk/article/0,,22989-1726513,00.html>
- ¹¹⁹⁷ Pilger: The Colder War, 29.1.2002, The Mirror, <http://www.mirror.co.uk/news/allnews/page.cfm?objectid=11574035&method=full>
- ¹¹⁹⁸ Carrilesia koskevat tiedot ovat Wikipedian erittäin laajoin lähdeviittauksin varustetusta artikkelista http://en.wikipedia.org/wiki/Luis_Posada_Carriles
- ¹¹⁹⁹ President Hugo Chavez Delivers Remarks at the U.N. General Assembly, The Washington Post, 20.9.2006, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/09/20/AR20060920000893.html>
- ¹²⁰⁰ Mike Finch: U.S. Holds 27,000 'Ghost Prisoners' Around Globe, American Free Press, 30.6.2008, http://www.americanfreepress.net/html/u_s__holds_ghost_prisoners__14.html
- ¹²⁰¹ EU nations 'knew about CIA jails', BBC, 28.11.2006, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/6193010.stm>
- ¹²⁰² Craig Murray: Light Matter on Murder in Samarkand, 19.9.2006, http://www.craigmurray.co.uk/archives/2006/09/light_matter_on.html
- ¹²⁰³ Former British envoy is suspended, BBC, 17.10.2004, http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/3750370.stm
Timeline Murrayn urasta suurlähettiläänä Uzbekistanissa: http://www.craigmurray.org.uk/archives/2005/04/timeline_of_cra.html
- ¹²⁰⁴ Craig Murray: The reality of Britain's reliance on torture: The Independent, 25.12.2006, <http://comment.independent.co.uk/commentators/article322520.ece>
http://en.wikipedia.org/wiki/Eliza_Manningham-Buller
MI5's 'torture' evidence revealed, BBC, 21.10.2005, http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/4363254.stm
- ¹²⁰⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Eliza_Manningham-Buller#Public_statements
- ¹²⁰⁶ Phil Miller: Rumpole author claims UK is selling out to fascism , The Herald, 17.8.2006, <http://www.theherald.co.uk/news/68148-print.shtml>
- ¹²⁰⁷ http://www.brainyquote.com/quotes/authors/b/benjamin_franklin.html
- ¹²⁰⁸ Valtioneuvoston viestintäyksikkö 15.7.2005 Pääministeri Matti Vanhasen kolumni Turun Sanomissa 15.7.2005 Vapauden ja kontrollin suhde muuttuu, <http://www.vnk.fi/paaministeri/kolumnit/kolumni/index144174.jsp?oid=135636>
- ¹²⁰⁹ Violet Jones: Baja Beach Club in Barcelona, Spain Launches Microchip Implantation for VIP Members, Infowars.com, 7.4.2004, <http://www.prisonplanet.com/articles/april2004/040704bajabeachclub.htm>
- ¹²¹⁰ Met Police officers to be 'microchipped' by top brass in Big Brother style tracking scheme, Daily Mail, 10.4.2008, http://www.dailymail.co.uk/pages/live/articles/news/news.html?in_article_id=558597&in_page_id=1770
- ¹²¹¹ Big Brother's next weapon: Tracking your letters with microchip stamps, Washington times, kopio: <http://www.prisonplanet.com/261003microchipstamp.html>

- ¹²¹² Humphrey Cheung: Blackhat 2006: Explosive risks in RFID-enabled passports? TG Daily, 3.8.2006, <http://www.tgdaily.com/content/view/27899/113/>
- ¹²¹³ http://en.wikipedia.org/wiki/Information_Awareness_Office
- ¹²¹⁴ Sabine Ehlers, tiede- ja teknologia-attasea, Ruotsin Tokionsuurlähetystö, Powerpoint-esitys, 2004, <http://www.default.se/ikt/dok/UbiquitousSabineEhlers.pdf>
- ¹²¹⁵ Pär Ström, Digital Revolution, alustus EFFIn tilaisuudessa 2007, <http://video.google.com/videoplay?docid=4083667007478696982>
- ¹²¹⁶ Mark Beard: Sentient world: war games on the grandest scale, The Register, 23.6.2007, http://www.theregister.co.uk/2007/06/23/sentient_worlds/
- ¹²¹⁷ Secret code 'traces copies', New24.com, 19.10.2005, http://www.news24.com/News24/Technology/News/0,,2-13-1443_1819331,00.html
- ¹²¹⁸ Pär Ström, Digital Revolution, alustus EFFIn tilaisuudessa 2007, <http://video.google.com/videoplay?docid=4083667007478696982>
- ¹²¹⁹ 18.1.2008 saatu sähköposti, allekirjoittajana Yrjö Poutiainen, turvallisuusjohtaja, VR-Yhtymä Oy
- ¹²²⁰ 'Pay-as-you-go' road charge plan, 6.6.2005, BBC, http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4610755.stm
- ¹²²¹ mm. A-Studion keskustelussa autoveromuutoksesta joulukuussa 2007
- ¹²²² Pär Ström, Digital Revolution, alustus EFFIn tilaisuudessa 2007, <http://video.google.com/videoplay?docid=4083667007478696982>
- ¹²²³ Pär Ström, Digital Revolution, alustus EFFIn tilaisuudessa 2007, <http://video.google.com/videoplay?docid=4083667007478696982>;
http://www.openrightsgroup.org/orgwiki/index.php/National_Vehicle_Tracking_Database
- ¹²²⁴ New Technologies Improve Video Surveillance, <http://www.physorg.com/news85335082.html>
<http://www.newsdesk.umd.edu/scitech/print.cfm?articleID=1382>
- ¹²²⁵ George Orwell: Nineteen Eighty-Four, Secker and Warburg, 1949, Internetissä esim: <http://www.online-literature.com/orwell/1984/>
- ¹²²⁶ Keith Bradsher: China Enacting a High-Tech Plan to Track People, The New York Times, 12.8.2007, http://www.nytimes.com/2007/08/12/business/worldbusiness/12security.html?_r=1&oref=slogin;
Naomi Klein: China's All-Seeing Eye, The Rolling Stone, 29.5.2008, http://www.rollingstone.com/politics/story/20797485/chinas_allseeing_eye
- ¹²²⁷ Victor Thorn: Pre-9/11 World Trade Center Power-Down, WingTV, 23.4.2004, <http://69.28.73.17/thornarticles/powerdown.html>
- ¹²²⁸ Montreal - The Next Terror Target, dokumenttielokuva, <http://video.google.com/videoplay?docid=-1188892712056990070&q>;
http://en.wikipedia.org/wiki/Kobi_Alexander;
Israeli Security to Protect London's Underground, Israel National News, 21.9.2004, <http://www.israelnationalnews.com/News/News.aspx/69208>;
Charles R. Smith: U.S. Police and Intelligence Hit by Spy Network, NewsMax, 19.12.2001, <http://archive.newsmax.com/archives/articles/2001/12/18/224826.shtml>
- ¹²²⁹ Paolo Pontoniere, Jeffrey Klein: Two Strange Deaths in European Wiretapping Scandal, New America Media, 19.8.2006, <http://www.alternet.org/story/40485/>
- ¹²³⁰ The military is looking to something old as a new weapon in the war on terrorism: blimps, AP, 7.8.2003, kopio: http://www.prisonplanet.com/us_navy_may_use_blimps_as_anti_terror_tool.html;
Leslie Miller: Homeland Security Studies Drone Patrols, AP, 13.5.2003, kopio: http://www.prisonplanet.com/homeland_security_studies_drone_patrols.html
- ¹²³¹ Rick Weiss: Dragonfly or Insect Spy? Scientists at Work on Robobugs. The Washington Post, 9.10.2007, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2007/10/08/AR2007100801434.html>
- ¹²³² Bettina H. Chavanne: Small UAVs May Recharge on Power Lines, Aviation Week's DTI, 13.12.2007, <http://www.military.com/features/0,15240,158240,00.html>
- ¹²³³ William Saletan Digital Penetration Invasion of the naked body scanners. Slate, 3.3.2007, <http://www.slate.com/id/2160977>
- ¹²³⁴ David Ho: Federal regulators ease restrictions on technology that can see through walls, AP, 13.2.2003, kopio: http://www.prisonplanet.com/federal_regulators_ease_restrictions_on_technology_that_can_see_through_walls.html
- ¹²³⁵ Ian Sample: The brain scan that can read people's intentions, The Guardian, 9.2.2007, <http://www.guardian.co.uk/frontpage/story/0,,2009229,00.html>
- ¹²³⁶ Kingsley Dennis: Opening Pandora's box: How technologies of communication and cognition may be shifting towards a 'Psycho-Civilized Society', First Monday, Volume 13, Number 2 - 4.2.2008, <http://www.uic.edu/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/viewArticle/2084/1940>

- ¹²³⁷ Sophie Goodchild, Paul Lashmar: MI5 trains supermarket checkout staff, *The Independent*, 11.3.2007, <http://news.independent.co.uk/uk/crime/article2326211.ece>
- ¹²³⁸ New Police Terror Posters Encourage Stasi UK Got a van? use a phone, computer or a camera? That's suspicious, 5.3.2007, <http://www.infowars.net/articles/march2007/050307Stasi.htm>
- ¹²³⁹ <http://www.911blogger.com/node/10395>;
<http://www.al-balaagh.com/Brother%20X/Brother%20X.MP3>
- ¹²⁴⁰ <http://www.prisonplanet.com/articles/february2006/170206terrorthreat.htm>
alkuperäinen linkki: <http://entertainment.news.com.au/story/0,10221,18160231-7484,00.html>
- ¹²⁴¹ <http://www.lewrockwell.com/akers/akers29.html>
- ¹²⁴² Battling terror in USA's nurseries *The Sentinel*, 7.1.2006,
<http://www.cumberlink.com/articles/2006/01/08/editorial/editorial/daily03.txt>
- ¹²⁴³ Craig Roberts: YOU HAVE PAPERS? Air Travel Today and the TSA,
http://www.riflewarrior.com/you_have_papers.htm
- ¹²⁴⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/Waco_Siege
- ¹²⁴⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Beslan_school_hostage_crisis
- ¹²⁴⁶ Diana Reynolds: The Rise of the National Security State: FEMA and the NSC, *Covert Action Information Bulletin*, #33, 1990, http://www.publiceye.org/liberty/fema/Fema_0.html
- ¹²⁴⁷ Frank Donner: *The Age of Surveillance: The Aims & Methods of America's Political Intelligence System*. Alfred Knopf, 1980. sivu166
- ¹²⁴⁸ Jamie Wilson: Terrorism Act 'used to halt protest', *The Guardian*, 16.7.2003
- ¹²⁴⁹ http://www.chiefminister.act.gov.au/docs/B05PG201_v281.pdf
http://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Anti-Terrorism_Act_2005
- ¹²⁵⁰ David B. Caruso: Critics cite PATRIOT Act abuse and misuse, AP (*Daily Texan Online*), 14.9.2003,
<http://media.www.dailytexanonline.com/media/storage/paper410/news/2003/09/14/StateLocal/Critics.Cite.Patriot.Act.Abuse.And.Misuse-465391.shtml>
- ¹²⁵¹ Puitepäätös rasismien ja muukalaisvihan torjumiseksi, 13.6.2007, "... vakavien kansainvälisten rikosten, kuten joukkotuhon, rikosten ihmisyyttä vastaan tai sotarikosten julkinen puolustelu, kieltäminen tai vakava vähättely tulisi rangaistavaksi. Parlamentin kansalaisvapauksien valiokunta kehottaa ratifioimaan puitepäätöksen mahdollisimman nopeasti. Se suosittaa neuvostoa tunnustamaan, että jotkin jäsenvaltiot ovat määritelleet rikoksiksi kansanmurhan kieltämisen tai julkean väheksymisen, rikokset ihmiskuntaa vastaan tai sotarikokset. Puitepäätöksen lopullisen hyväksymisen jälkeen jäsenmaiden tulee (kahden vuoden kuluessa) saattaa lainsäädäntönsä yhdenmukaiseksi sen kanssa..."
http://www.europarl.europa.eu/news/expert/briefing_page/7534-169-06-25-20070606BRI07533-18-06-2007-2007/default_p001c008_fi.htm#
- ¹²⁵² German faces jail for 'ironic' remark, *BBC*, 7.1.2003, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/2636211.stm>
- ¹²⁵³ Lainaus on peräisin osoitteesta: <http://sovereignjohn.wordpress.com/2007/04/06/a-second-look-at-zbigniew-brzezinski/>